Greek New Testament

Scrivener 1894
Textus Receptus

(With Morphological Data)

Bibles.org.uk, London.

Tables of Morphological Symbols

Noun/Article	Case	Gender	Number
n/d	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singular **p** plural

Pronoun	Type	Case	Gender	Numbe
r	**r** relative **e** reciprocal **d** demonstrative **c** correlative **q** interrogative **i** indefinite **o** correlative or interrogative **x** reflexive **s** possessive **p** personal	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singu **p** plura

Participle	Tense	Voice	Case	Gender	Numbe
vp	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singu **p** plura

Infinitive	Tense	Voice
vn	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated

Verb	Mood	Tense	Voice	Person	Number
v	**i** indicative **d** imperative **s** subjunctive **o** optative	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect **v** adverbial imperative	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated	**1** 1st **2** 2nd **3** 3rd	**s** singular **p** plural

Adjective	Case	Gender	Number	Degree
a	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singular **p** plural	**c** comparative **s** superlative **n** none

Adverb	Type
b	**c** comparative **s** superlative **i** interrogative **n** normal

Conjunction **c**

Preposition **p**

Interjection **i**

Conjunction or Conjunctive Particle	Type
q	**c** contracted **o** not contracted

Particle or Disjunctive Particle	Type
x	**i** interrogative **n** negative **o** negative

Indeclinable	Type
t	**a** Aramaic word **h** Hebrew word **p** proper noun **n** numeral **l** letter **o** other noun

The Books of the New Testament

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. **1**
Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰα- 2
κὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας 3
δὲ ἐγέννησε τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φάρες δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀρὰμ δὲ 4
ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών,
Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν 5
Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ,
Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ 6
τὸν βασιλέα. Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ
τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ 7
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσὰ δὲ ἐγέν- 8
νησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωάθαμ 9
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχάζ, Ἄχὰζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, Ἐζεκίας 10
δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών,
Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχο- 11
νίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.
Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σα- 12

---

1. v.1 βίβλος[nnfs] γένεσις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] υἱός[ngms] Δαυίδ[tp] υἱός[ngms] Ἀβραάμ[tp]. **v.2** Ἀβραάμ[tp] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰσαάκ[tp] Ἰσαάκ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰακώβ[tp] Ἰακώβ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰούδας[nams] καί[c] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpgms]. **v.3** Ἰούδας[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Φάρες[tp] καί[c] ὁ[dams] Ζάρα[tp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Θαμάρ[tp] Φάρες[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἐσρώμ[tp] Ἐσρώμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀράμ[tp]. **v.4** Ἀράμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀμιναδάβ[tp] Ἀμιναδάβ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ναασσών[tp] Ναασσών[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Σαλμών[tp]. **v.5** Σαλμών[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Βόες[tp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Ῥαχάβ[tp] Βόες[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωβήδ[tp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Ῥούθ[tp] Ἰωβήδ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰεσσαί[tp]. **v.6** Ἰεσσαί[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Δαυίδ[tp] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] Δαυίδ[tp] δέ[c] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Σολομών[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὁ[dgms] Οὐρίας[ngms]. **v.7** Σολομών[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ῥοβοάμ[tp] Ῥοβοάμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀβιά[tp] Ἀβιά[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀσάφ[tp]. **v.8** Ἀσάφ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωσαφάτ[tp] Ἰωσαφάτ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωράμ[tp] Ἰωράμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ὀζίας[nams]. **v.9** Ὀζίας[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωαθάμ[tp] Ἰωαθάμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀχάζ[tp] Ἀχάζ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἑζεκίας[nams]. **v.10** Ἑζεκίας[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Μανασσῆ[nams] Μανασσῆ[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀμώς[tp] Ἀμώς[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωσίας[nams]. **v.11** Ἰωσίας[nnms] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰεχονίας[nams] καί[c] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] μετοικεσία[ngfs] Βαβυλών[ngfs].

13 λαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλι-
14 ακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ,
Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ,
15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν
16 Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγό-
17 μενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ
γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαβὶδ, ἕως τῆς μετοικεσίας Βα-
βυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυ-
18 λῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν
19 γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
δίκαιος ὤν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη
20 λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδού,
ἄγγελος Κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων, Ἰωσήφ, υἱὸς Δα-
βίδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου. τὸ γὰρ
21 ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου, τέξεται δὲ υἱὸν
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν
22 αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα

---

v.12 μετά[p] δέ[c] ὁ[dafs] μετοικεσία[nafs] Βαβυλών[ngfs] Ἰεχονίας[nnms] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Σαλαθιήλ[tp] Σαλαθιήλ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ζοροβαβέλ[tp]. **v.13** Ζοροβαβέλ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀβιούδ[tp] Ἀβιούδ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἐλιακίμ[tp] Ἐλιακίμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀζώρ[tp]. **v.14** Ἀζώρ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Σαδώκ[tp] Σαδώκ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἀχίμ[tp] Ἀχίμ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἐλιούδ[tp]. **v.15** Ἐλιούδ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἐλεάζαρ[tp] Ἐλεάζαρ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ματθάν[tp] Ματθάν[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰακώβ[tp]. **v.16** Ἰακώβ[tp] δέ[c] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] Μαρία[ngfs] ἐκ[p] ὅς[rrgfs] γεννάω[viap3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Χριστός[nnms]. **v.17** πᾶς[anfpn] οὖν[c] ὁ[dnfp] γενεά[nnfp] ἀπό[p] Ἀβραάμ[tp] ἕως[c] Δαυίδ[tp] γενεά[nnfp] δεκατέσσαρες[nnfp] καί[c] ἀπό[p] Δαυίδ[tp] ἕως[c] ὁ[dgfs] μετοικεσία[ngfs] Βαβυλών[ngfs] γενεά[nnfp] δεκατέσσαρες[nnfp] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] μετοικεσία[ngfs] Βαβυλών[ngfs] ἕως[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] γενεά[nnfp] δεκατέσσαρες[nnfp]. **v.18** ὁ[dgms] δέ[c] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dnfs] γέννησις[nnfs] οὕτω[bo] εἰμί[viix3s] μνηστεύω[vpapgfs] γάρ[c] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms] Μαρία[ngfs] ὁ[ddms] Ἰωσήφ[tp] πρίν[bo] ἤ[xo] συνέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpamp] εὑρίσκω[viap3s] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppanfs] ἐκ[p] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.19** Ἰωσήφ[tp] δέ[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] αὐτός[rpgfs] δίκαιος[anmsn] εἰμί[vppxnms] καί[c] μή[xo] θέλω[vppanms] αὐτός[rpafs] παραδειγματίζω[vnaa] βούλομαι[viao3s] λάθρᾳ[bo] ἀπολύω[vnaa] αὐτός[rpafs]. **v.20** οὗτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἐνθυμέομαι[vpaogms] ἰδού[vdaa2s] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] κατά[p] ὄναρ[to] φαίνω[viap3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] Ἰωσήφ[tp] υἱός[nnms] Δαυίδ[tp] μή[xo] φοβέομαι[vsao2s] παραλαμβάνω[vnaa] Μαρία[tp] ὁ[dafs] γυνή[nafs] σύ[rpg-s] ὁ[dnns] γάρ[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] γεννάω[vpapnns] ἐκ[p] πνεῦμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ἅγιος[agnsn]. **v.21** τίκτω[vifd3s] δέ[c] υἱός[nams] καί[c] καλέω[vifa2s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[nams] αὐτός[rpnms] γάρ[c] σῴζω[vifa3s] ὁ[dams] λαός[nams] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] αὐτός[rpgmp].

πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος,
Ἰδού, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι 23
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Μεθ᾽
ἡμῶν ὁ Θεός. διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν 24
ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱόν 25
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέ- **2**
ραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδού, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγέ-
νοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς 2
τῶν Ἰουδαίων· εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ
ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς 3
ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν 4
πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο
παρ᾽ αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ἐν 5
Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφή-
του, Καὶ σύ, Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς 6
ἡγεμόσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποι-
μανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. τότε Ἡρώδης, λάθρᾳ καλέσας 7
τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ᾽ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου
ἀστέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε, Πορευθέντες 8

---

v.22 οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὅλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.23** ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} παρθένος^{nnfs} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vifa3s} καί^{c} τίκτω^{vifd3s} υἱός^{nams} καί^{c} καλέω^{vifa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἐμμανουήλ^{tp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} μεθερμηνεύω^{vpppnns} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.24** διεγείρω^{vpapnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωσήφ^{tp} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὕπνος^{ngms} ποιέω^{viaa3s} ὡς^{bo} προστάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} καί^{c} παραλαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viia3s} αὐτός^{rpafs} ἕως^{c} ὅς^{bo} τίκτω^{viaa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aamsn} καί^{c} καλέω^{viaa3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams}. **2. v.1** ὁ^{dgms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{ngms} γεννάω^{vpapgms} ἐν^{p} Βηθλέεμ^{tp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfp} Ἡρῴδης^{ngms} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} ἰδού^{vdaa2s} μάγος^{nnmp} ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} παραγίνομαι^{viad3p} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** λέγω^{vppanmp} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} τίκτω^{vpapnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁράω^{viaa1p} γάρ^{c} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} ἀστήρ^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνατολή^{ndfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa1p} προσκυνέω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.3** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ταράσσω^{viap3s} καί^{c} πᾶς^{anfsn} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.4** καί^{c} συνάγω^{vpaanms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} γραμματεύς^{namp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} πυνθάνομαι^{viin3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ποῦ^{xo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} γεννάω^{vipp3s}. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} Βηθλέεμ^{tp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} οὕτω^{bo} γάρ^{c} γράφω^{vixp3s} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}. **v.6** καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ Βηθλέεμ^{tp} γῆ^{nvfs} Ἰούδας^{ngms} οὐδαμῶς^{bo} ἐλάχιστος^{anfsn} εἰμί^{vipx2s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἡγεμών^{ndmp} Ἰούδας^{ngms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-s}$ γάρ^{c} ἐξέρχομαι^{vifd3s} ἡγέομαι^{vppnnms} ὅστις^{rrnms} ποιμαίνω^{vifa3s} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** τότε^{bo} Ἡρῴδης^{nnms} λάθρᾳ^{bo} καλέω^{vpaanms} ὁ^{damp} μάγος^{namp} ἀκριβόω^{viaa3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} χρόνος^{nams} ὁ^{dgms} φαίνω^{vppegms} ἀστήρ^{ngms}.

ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγεί-
9 λατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκού-
σαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδού, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον
ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν
10 τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην
11 σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ
Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐ-
τῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ
12 δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες
κατ᾽ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώ-
13 ρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ,
ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερ-
θεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι, μέλλει γὰρ Ἡρώδης
14 ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός καὶ ἀνεχώρησεν εἰς
15 Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,
16 Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι
ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀ-
νεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν

---

v.8 καί[c] πέμπω[vpaanms] αὐτός[rpamp] εἰς[p] Βηθλέεμ[tp] λέγω[viaa3s] πορεύομαι[vpaonmp] ἀκριβῶς[bo] ἐξετάζω[vdaa2p] περί[p] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] ἐπάν[c] δέ[c] εὑρίσκω[vsaa2p] ἀπαγγέλλω[vdaa2p] ἐγώ[rpd-s] ὅπως[bo] κἀγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vpaanms] προσκυνέω[vsaa1s] αὐτός[rpdms]. **v.9** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms] πορεύομαι[viao3p] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] ἀστήρ[nnms] ὅς[rrams] ὁράω[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀνατολή[ndfs] προάγω[viia3s] αὐτός[rpamp] ἕως[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἵστημι[viaa3s] ἐπάνω[bo] ὅς[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] παιδίον[nnns]. **v.10** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dams] ἀστήρ[nams] χαίρω[viao3p] χαρά[nafs] μέγας[aafsn] σφόδρα[bo]. **v.11** καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ὁράω[viaa3p] ὁ[dans] παιδίον[nans] μετά[p] Μαρία[ngfs] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgns] καί[c] πίπτω[vpaanmp] προσκυνέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἀνοίγω[vpaanmp] ὁ[damp] θησαυρός[namp] αὐτός[rpgmp] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δῶρον[nanp] χρυσός[nams] καί[c] λίβανος[nams] καί[c] σμύρνα[nafs]. **v.12** καί[c] χρηματίζω[vpapnmp] κατά[p] ὄναρ[to] μή[xo] ἀνακάμπτω[vnaa] πρός[p] Ἡρῴδης[nams] διά[p] ἄλλος[agfsn] ὁδός[ngfs] ἀναχωρέω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] αὐτός[rpgmp]. **v.13** ἀναχωρέω[vpaagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἰδού[vdaa2s] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] φαίνω[vipe3s] κατά[p] ὄναρ[to] ὁ[ddms] Ἰωσήφ[tp] λέγω[vppanms] ἐγείρω[vpapnms] παραλαμβάνω[vdaa2s] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] φεύγω[vdpa2s] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs] καί[c] εἰμί[vdpx2s] ἐκεῖ[bo] ἕως[c] ἄν[xo] λέγω[vsaa1s] σύ[rpd-s] μέλλω[vipa3s] γάρ[c] Ἡρῴδης[nnms] ζητέω[vnpa] ὁ[dans] παιδίον[nans] ὁ[dgms] ἀπόλλυμι[vnaa] αὐτός[rpans]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] ἐγείρω[vpapnms] παραλαμβάνω[viaa3s] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] νύξ[ngfs] καί[c] ἀναχωρέω[viaa3s] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs]. **v.15** καί[c] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] ἕως[c] ὁ[dgfs] τελευτή[ngfs] Ἡρῴδης[ngms] ἵνα[c] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] ὑπό[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] διά[p] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] ἐκ[p] Αἴγυπτος[ngfs] καλέω[viaa1s] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s].

ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἰ- 17
ερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, 18
θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ
τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. τε- 19
λευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ
φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ 20
παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ,
τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐ- 21
γερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν
εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς 22
Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-
θεῖν, χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς
Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζα- 23
ρέθ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος
κληθήσεται.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτι- **3**
στής, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας. καὶ λέγων, Μετα- 2
νοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν 3
ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς

---

v.16 τότε[bo] Ἡρῴδης[nnms] ὁράω[vpaanms] ὅτι[c] ἐμπαίζω[viap3s] ὑπό[p] ὁ[dgmp] μάγος[ngmp] θυμόω[viap3s] λίαν[bo] καί[c] ἀποστέλλω[vpaanms] ἀναιρέω[viaa3s] πᾶς[aampn] ὁ[damp] παῖς[namp] ὁ[damp] ἐν[p] Βηθλέεμ[tp] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ὅριον[ndnp] αὐτός[rpgfs] ἀπό[p] διετής[agmsn] καί[c] κατωτέρω[bo] κατά[p] ὁ[dams] χρόνος[nams] ὅς[rrams] ἀκριβόω[viaa3s] παρά[p] ὁ[dgmp] μάγος[ngmp]. **v.17** τότε[bo] πληρόω[viap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] ὑπό[p] Ἰερεμίας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns]. **v.18** φωνή[nnfs] ἐν[p] Ῥαμά[tp] ἀκούω[viap3s] θρῆνος[nnms] καί[c] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὀδυρμός[nnms] πολύς[anmsn] Ῥαχήλ[tp] κλαίω[vppanfs] ὁ[danp] τέκνον[nanp] αὐτός[rpgfs] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viia3s] παρακαλέω[vnap] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p]. **v.19** τελευτάω[vpaagms] δέ[c] ὁ[dgms] Ἡρῴδης[ngms] ἰδού[vdaa2s] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] κατά[p] ὄναρ[to] φαίνω[vipe3s] ὁ[ddms] Ἰωσήφ[tp] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs]. **v.20** λέγω[vppanms] ἐγείρω[vpapnms] παραλαμβάνω[vdaa2s] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] πορεύομαι[vdpn2s] εἰς[p] γῆ[nafs] Ἰσραήλ[tp] θνῄσκω[vixa3p] γάρ[c] ὁ[dnmp] ζητέω[vppanmp] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ὁ[dgns] παιδίον[ngns]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] ἐγείρω[vpapnms] παραλαμβάνω[viaa3s] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] γῆ[nafs] Ἰσραήλ[tp]. **v.22** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὅτι[c] Ἀρχέλαος[nnms] βασιλεύω[vipa3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] ἀντί[p] Ἡρῴδης[ngms] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] φοβέομαι[viao3s] ἐκεῖ[bo] ἀπέρχομαι[vnaa] χρηματίζω[vpapnms] δέ[c] κατά[p] ὄναρ[to] ἀναχωρέω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] μέρος[nanp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **v.23** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] κατοικέω[viaa3s] εἰς[p] πόλις[nafs] λέγω[vpppafs] Ναζαρά[tp] ὅπως[bo] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ὅτι[c] Ναζωραῖος[nnms] καλέω[vifp3s]. **3. v.1** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] παραγίνομαι[vipn3s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] βαπτιστής[nnms] κηρύσσω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs]. **v.2** καί[c] λέγω[vppanms] μετανοέω[vdpa2p] ἐγγίζω[vixa3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp].

4 τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ
τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ,
5 ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύ-
ετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ
6 περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ'
7 αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς
τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν
8 φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀ-
9 ξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα
ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν
10 λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη
πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
11 καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν βα-
πτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βα-
12 στάσαι, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ
τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον
13 κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ

---

v.3 οὗτος[rdnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] λέγω[vpapnms] ὑπό[p] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagms] φωνή[nnfs] βοάω[vppagms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἑτοιμάζω[vdaa2p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] κύριος[ngms] εὐθύς[aafpn] ποιέω[vdpa2p] ὁ[dafp] τρίβος[nafp] αὐτός[rpgms]. **v.4** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ἔχω[viia3s] ὁ[dans] ἔνδυμα[nans] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] θρίξ[ngfp] κάμηλος[ngms] καί[c] ζώνη[nafs] δερμάτινος[aafsn] περί[p] ὁ[dafs] ὀσφύς[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] δέ[c] τροφή[nnfs] αὐτός[rpgms] εἰμί[viix3s] ἀκρίς[nnfp] καί[c] μέλι[nnns] ἄγριος[annsn]. **v.5** τότε[bo] ἐκπορεύομαι[viin3s] πρός[p] αὐτός[rpams] Ἱεροσόλυμα[nnfs] καί[c] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] Ἰουδαία[nnfs] καί[c] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] περίχωρος[anmsn] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms]. **v.6** καί[c] βαπτίζω[viip3p] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰορδάνης[ndms] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] ἐξομολογέω[vppmnmp] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.7** ὁράω[vpaanms] δέ[c] πολύς[aampn] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] Σαδδουκαῖος[ngmp] ἔρχομαι[vppnamp] ἐπί[p] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] γέννημα[nvnp] ἔχιδνα[ngfp] τίς[rqnms] ὑποδείκνυμι[viaa3s] σύ[rpd-p] φεύγω[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs] ὀργή[ngfs]. **v.8** ποιέω[vdaa2p] οὖν[c] καρπός[namp] ἄξιος[aampn] ὁ[dgfs] μετάνοια[ngfs]. **v.9** καί[c] μή[xo] δοκέω[vsaa2p] λέγω[vnpa] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] πατήρ[nams] ἔχω[vipa1p] ὁ[dams] Ἀβραάμ[tp] λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] δύναμαι[vipn3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] λίθος[ngmp] οὗτος[rdgmp] ἐγείρω[vnaa] τέκνον[nanp] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp]. **v.10** ἤδη[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnfs] ἀξίνη[nnfs] πρός[p] ὁ[dafs] ῥίζα[nafs] ὁ[dgnp] δένδρον[ngnp] κεῖμαι[vipn3s] πᾶς[annsn] οὖν[c] δένδρον[nnns] μή[xo] ποιέω[vppanns] καρπός[nams] καλός[aamsn] ἐκκόπτω[vipp3s] καί[c] εἰς[p] πῦρ[nans] βάλλω[vipp3s]. **v.11** ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] βαπτίζω[vipa1s] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] εἰς[p] μετάνοια[nafs] ὁ[dnms] δέ[c] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vppnnms] ἰσχυρός[anmsc] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] ὁ[danp] ὑπόδημα[nanp] βαστάζω[vnaa] αὐτός[rpnms] σύ[rpa-p] βαπτίζω[vifa3s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] καί[c] πῦρ[ndns]. **v.12** ὅς[rrgms] ὁ[dnns] πτύον[nnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] διακαθαρίζω[vifa3s] ὁ[dafs] ἅλων[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] συνάγω[vifa3s] ὁ[dams] σῖτος[nams] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀποθήκη[nafs] ὁ[dans] δέ[c] ἄχυρον[nans] κατακαίω[vifa3s] πῦρ[ndns] ἄσβεστος[adnsn].

τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτι-
σθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, Ἐγὼ 14
χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με· ἀ- 15
ποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες ἄρτι, οὕτω γὰρ
πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν
αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, 16
καὶ ἰδού, ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα
τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.
καὶ ἰδού, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός 17
μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, **4**
πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσ- 2
σαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε. καὶ 3
προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ
ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Γέ- 4
γραπται, Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ
ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμβά- 5
νει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν
ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ 6
Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω, γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε

---

v.13 τότε[bo] παραγίνομαι[vipn3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ἐπί[p] ὁ[dams] Ἰορδάνης[nams] πρός[p] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ὁ[dgms] βαπτίζω[vnap] ὑπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰωάννης[nnms] διακωλύω[viia3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1s] ὑπό[p] σύ[rpg-s] βαπτίζω[vnap] καί[c] σύ[rpn-s] ἔρχομαι[vipn2s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.15** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀφίημι[vdaa2s] ἄρτι[bo] οὕτω[bo] γάρ[c] πρέπω[vppqnns] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-p] πληρόω[vnaa] πᾶς[aafsn] δικαιοσύνη[nafs] τότε[bo] ἀφίημι[vipa3s] αὐτός[rpams]. **v.16** καί[c] βαπτίζω[vpapnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀναβαίνω[viaa3s] εὐθύς[bo] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνοίγω[viap3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] οὐρανός[nnmp] καί[c] ὁράω[viaa3s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] καταβαίνω[vppaans] ὡσεί[bo] περιστερά[nafs] καί[c] ἔρχομαι[vppnans] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.17** καί[c] ἰδού[vdaa2s] φωνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] λέγω[vppanfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐν[p] ὅς[rrdms] εὐδοκέω[viaa1s]. **4. v.1** τότε[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀνάγω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] ὑπό[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] πειράζω[vnap] ὑπό[p] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn]. **v.2** καί[c] νηστεύω[vpaanms] ἡμέρα[nafp] τεσσεράκοντα[tn] καί[c] νύξ[nafp] τεσσεράκοντα[tn] ὕστερος[bo] πεινάω[viaa3s]. **v.3** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] πειράζω[vppanms] λέγω[viaa3s] εἰ[qo] υἱός[nnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] θεός[ngms] λέγω[vdaa2s] ἵνα[c] ὁ[dnmp] λίθος[nnmp] οὗτος[rdnmp] ἄρτος[nnmp] γίνομαι[vsad3p]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] γράφω[vixp3s] οὐ[xo] ἐπί[p] ἄρτος[ndms] μόνος[admsn] ζάω[vifd3s] ἄνθρωπος[nnms] ἀλλά[c] ἐπί[p] πᾶς[adnsn] ῥῆμα[ndns] ἐκπορεύομαι[vppndns] διά[p] στόμα[ngns] θεός[ngms]. **v.5** τότε[bo] παραλαμβάνω[vipa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] εἰς[p] ὁ[dafs] ἅγιος[aafsn] πόλις[nafs] καί[c] ἵστημι[vipa3s] αὐτός[rpams] ἐπί[p] ὁ[dans] πτερύγιον[nans] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns].

7 προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σοῦ. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
8 Πάλιν γέγραπται, Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. πά-
λιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ
δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δό-
9 ξαν αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτῷ, Ταῦτά πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσὼν
10 προσκυνήσῃς μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, Σατα-
νᾶ. γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ
11 αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ
12 ἰδού, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ ὁ
Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέθ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερνα-
οὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ,
14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,
15 Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ
16 Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει
εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου
17 φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν
καὶ λέγειν, Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
18 Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε
δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν,

---

v.6 καί^{c} λέγω$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἰμί$^{\text{vipx2s}}$ ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βάλλω$^{\text{vdaa2s}}$ σεαυτοῦ^{rxams} κάτω^{p} γράφω$^{\text{vixp3s}}$ γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐντέλλομαι$^{\text{vifn3s}}$ περί^{p} σύ$^{\text{rpg-s}}$ καί^{c} ἐπί^{p} χείρ^{ngfp} αἴρω$^{\text{vifa3p}}$ σύ$^{\text{rpa-s}}$ μήποτε^{bo} προσκόπτω$^{\text{vsaa2s}}$ πρός^{p} λίθος^{nams} ὁ^{dams} πούς^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$. **v.7** φημί$^{\text{viix3s}}$ αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} γράφω$^{\text{vixp3s}}$ οὐ^{xo} ἐκπειράζω$^{\text{vifa2s}}$ κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$. **v.8** πάλιν^{bo} παραλαμβάνω$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^{p} ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} λίαν^{bo} καί^{c} δείκνυμι$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} βασιλεία^{nafp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgfp}. **v.9** καί^{c} λέγω$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpdms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} σύ$^{\text{rpd-s}}$ δίδωμι$^{\text{vifa1s}}$ ἐάν^{qo} πίπτω^{vpaanms} προσκυνέω$^{\text{vsaa2s}}$ ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$. **v.10** τότε^{bo} λέγω$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω$^{\text{vdpa2s}}$ Σατανᾶς^{nvms} γράφω$^{\text{vixp3s}}$ γάρ^{c} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$ προσκυνέω$^{\text{vifa2s}}$ καί^{c} αὐτός^{rpdms} μόνος^{admsn} λατρεύω$^{\text{vifa2s}}$. **v.11** τότε^{bo} ἀφίημι$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} καί^{c} ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ ἄγγελος^{nnmp} προσέρχομαι$^{\text{viaa3p}}$ καί^{c} διακονέω$^{\text{viia3p}}$ αὐτός^{rpdms}. **v.12** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} παραδίδωμι$^{\text{viap3s}}$ ἀναχωρέω$^{\text{viaa3s}}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.13** καί^{c} καταλείπω^{vpaanms} ὁ^{dafs} Ναζαρά^{tp} ἔρχομαι^{vpaanms} κατοικέω$^{\text{viaa3s}}$ εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} ὁ^{dafs} παραθαλάσσιος^{aafsn} ἐν^{p} ὅριον^{ndnp} Ζαβουλών^{tp} καί^{c} Νεφθαλίμ^{tp}. **v.14** ἵνα^{c} πληρόω$^{\text{vsap3s}}$ ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} Ἠσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.15** γῆ^{nnfs} Ζαβουλών^{tp} καί^{c} γῆ^{nnfs} Νεφθαλίμ^{tp} ὁδός^{nafs} θάλασσα^{ngfs} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} Γαλιλαία^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.16** ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnnms} ἐν^{p} σκότος^{ndns} οἶδα$^{\text{viaa3s}}$ φῶς^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} ὁ^{ddmp} κάθημαι^{vppndmp} ἐν^{p} χώρα^{ndfs} καί^{c} σκιά^{ndfs} θάνατος^{ngms} φῶς^{nnns} ἀνατέλλω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdmp}. **v.17** ἀπό^{p} τότε^{bo} ἄρχω$^{\text{viad3s}}$ ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κηρύσσω^{vnpa} καί^{c} λέγω^{vnpa} μετανοέω$^{\text{vdpa2p}}$ ἐγγίζω$^{\text{vixa3s}}$ γάρ^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}.

ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποι- 19
ήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα 20
ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο 21
ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν,
καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ 22
εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν
αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίᾳ ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων 23
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν
ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, 24
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις
νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ
σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ 25
Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰ-
ορδάνου.

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος. καὶ καθίσαντος αὐ- **5**
τοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα 2
αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων, Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύ- 3

---

v.18 περιπατέω^{vppanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁράω^{viaa3s} δύο^{tn} ἀδελφός^{namp} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vpppams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἀνδρέας^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppaamp} ἀμφίβληστρον^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ἁλιεύς^{nnmp}. **v.19** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} δεῦτε^{vdvx2p} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ποιέω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἁλιεύς^{namp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^{c} εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.21** καί^{c} προβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁράω^{viaa3s} ἄλλος^{aampn} δύο^{tn} ἀδελφός^{namp} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} μετά^{p} Ζεβεδαῖος^{ngms} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgmp} καταρτίζω^{vppaamp} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} καλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.22** ὁ^{dnmp} δέ^{c} εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgmp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.23** καί^{c} περιάγω^{viia3s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} καί^{c} θεραπεύω^{vppanms} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.24** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἀκοή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^{c} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} ποικίλος^{adfpn} νόσος^{ndfp} καί^{c} βάσανος^{ndfp} συνέχω^{vpppamp} καί^{c} δαιμονίζομαι^{vppnamp} καί^{c} σεληνιάζομαι^{vppnamp} καί^{c} παραλυτικός^{aampn} καί^{c} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.25** καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πολύς^{anmpn} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} Δεκάπολις^{ngfs} καί^{c} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καί^{c} Ἰουδαία^{ngfs} καί^{c} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms}. **5. v.1** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} καί^{c} καθίζω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rpgms} διδάσκω^{viia3s} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanms}.

4 ματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι οἱ
5 πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πρᾳ-
6 εῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶν-
τες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.
7, 8 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ
9 καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ
10 εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ
δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν
11 οὐρανῶν. Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι,
καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν
12 ἐμοῦ, χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑ-
13 μῶν. Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἁλισθήσεται· εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ
14 καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κό-
15 σμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη, οὐδὲ
καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν
16 λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτω λαμψάτω τὸ
φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ κα-
λὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας,

---

v.3 μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πτωχός[anmpn] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὅτι[c] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.4** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πενθέω[vppanmp] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] παρακαλέω[vifp3p]. **v.5** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πραΰς[anmpn] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] κληρονομέω[vifa3p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.6** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πεινάω[vppanmp] καί[c] διψάω[vppanmp] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] χορτάζω[vifp3p]. **v.7** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] ἐλεήμων[anmpn] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] ἐλεέω[vifp3p]. **v.8** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] καθαρός[anmpn] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] ὁ[dams] θεός[nams] ὁράω[vifd3p]. **v.9** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] εἰρηνοποιός[anmpn] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] υἱός[nnmp] θεός[ngms] καλέω[vifp3p]. **v.10** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] διώκω[vpxpnmp] ἕνεκα[bo] δικαιοσύνη[ngfs] ὅτι[c] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.11** μακάριος[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὅταν[c] ὀνειδίζω[vsaa3p] σύ[rpa-p] καί[c] διώκω[vsaa3p] καί[c] λέγω[vsaa3p] πᾶς[aansn] πονηρός[aansn] ῥῆμα[nans] κατά[p] σύ[rpg-p] ψεύδομαι[vppenmp] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s]. **v.12** χαίρω[vdpa2p] καί[c] ἀγαλλιάω[vdpn2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] μισθός[nnms] σύ[rpg-p] πολύς[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] οὕτω[bo] γάρ[c] διώκω[viaa3p] ὁ[damp] προφήτης[namp] ὁ[damp] πρό[p] σύ[rpg-p]. **v.13** σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] μωραίνω[vsap3s] ἐν[p] τίς[rqdns] ἁλίζω[vifp3s] εἰς[p] οὐδείς[aansn] ἰσχύω[vipa3s] ἔτι[bo] εἰ[qo] μή[xo] βάλλω[vnap] ἔξω[bo] καί[c] καταπατέω[vnpp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.14** σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] πόλις[nnfs] κρύπτω[vnap] ἐπάνω[bo] ὄρος[ngns] κεῖμαι[vppnnfs]. **v.15** οὐδέ[bo] καίω[vipa3p] λύχνος[nafs] καί[c] τίθημι[vipa3p] αὐτός[rpams] ὑπό[p] ὁ[dams] μόδιος[nams] ἀλλά[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] λυχνία[nafs] καί[c] λάμπω[vipa3s] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs]. **v.16** οὕτω[bo] λάμπω[vdaa3s] ὁ[dnns] φῶς[nnns] σύ[rpg-p] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὅπως[bo] ὁράω[vsaa3p] σύ[rpg-p] ὁ[danp] καλός[aanpn] ἔργον[nanp] καί[c] δοξάζω[vsaa3p] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-p] ὁ[dams] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp].

οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, 18
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ
μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐὰν οὖν 19
λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω
τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν, ὃς δ᾽ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν
τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύ- 20
σῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων,
οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἠκούσατε 21
ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις, ὃς δ᾽ ἂν φονεύσῃ, ἔν-
οχος ἔσται τῇ κρίσει, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος 22
τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ
τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ, ὃς δ᾽ ἂν
εἴπῃ, Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν 23
προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνησθῇς
ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου 24
ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον διαλλάγηθι
τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι 25
εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ᾽ αὐ-
τοῦ, μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σε

---

v.17 μή[xo] νομίζω[vsaa2p] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa1s] καταλύω[vnaa] ὁ[dams] νόμος[nams] ἤ[xo] ὁ[damp] προφήτης[namp] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa1s] καταλύω[vnaa] ἀλλά[c] πληρόω[vnaa]. **v.18** ἀμήν[th] γάρ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἕως[c] ἄν[xo] παρέρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ἰῶτα[tl] εἷς[nnns] ἤ[xo] εἷς[nnfs] κεραία[nnfs] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ἕως[c] ἄν[xo] πᾶς[annpn] γίνομαι[vsad3s]. **v.19** ὅς[rrnms] ἐάν[qo] οὖν[c] λύω[vsaa3s] εἷς[nafs] ὁ[dgfp] ἐντολή[ngfp] οὗτος[rdgfp] ὁ[dgfp] ἐλάχιστος[agfpn] καί[c] διδάσκω[vsaa3s] οὕτω[bo] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ἐλάχιστος[anmsn] καλέω[vifp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ποιέω[vsaa3s] καί[c] διδάσκω[vsaa3s] οὗτος[rdnms] μέγας[anmsn] καλέω[vifp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.20** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐάν[qo] μή[xo] περισσεύω[vsaa3s] ὁ[dnfs] δικαιοσύνη[nnfs] σύ[rpg-p] πολύς[aansc] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] καί[c] Φαρισαῖος[ngmp] οὐ[xo] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.21** ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] λέγω[viap3s] ὁ[ddmp] ἀρχαῖος[admpn] οὐ[xo] φονεύω[vifa2s] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] φονεύω[vsaa3s] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vifx3s] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs]. **v.22** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὀργίζω[vpppnms] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms] εἰκῇ[bo] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vifx3s] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] λέγω[vsaa3s] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms] ῥακά[ta] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vifx3s] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] λέγω[vsaa3s] μωρός[avmsn] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vifx3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns]. **v.23** ἐάν[qo] οὖν[c] προσφέρω[vspa2s] ὁ[dans] δῶρον[nans] σύ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans] κἀκεῖ[bo] μιμνῄσκομαι[vsap2s] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] ἔχω[vipa3s] τι-σριανσ κατά[p] σύ[rpg-s]. **v.24** ἀφίημι[vdaa2s] ἐκεῖ[bo] ὁ[dans] δῶρον[nans] σύ[rpg-s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] καί[c] ὑπάγω[vdpa2s] πρῶτος[bo] διαλλάσσω[vdap2s] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] σύ[rpg-s] καί[c] τότε[bo] ἔρχομαι[vpaanms] προσφέρω[vdpa2s] ὁ[dans] δῶρον[nans] σύ[rpg-s].

26 παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω
σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κο-
27 δράντην. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ μοιχεύσεις.
28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆ-
29 σαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ
ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου,
30 καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά
σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ,
συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον
31 τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ἐρρέθη δὲ ὅτι Ὃς ἂν ἀπο-
32 λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον, ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου
πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην
33 γαμήσῃ μοιχᾶται, Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις,
Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.
34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι
35 θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν
ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγά-
36 λου βασιλέως, μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι

---

v.25 εἰμί[vdpx2s] εὐνοέω[vppanms] ὁ[ddms] ἀντίδικος[ndms] σύ[rpg-s] ταχύς[bo] ἕως[c] ὅστις[rrgns] εἰμί[vipx2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] μετά[p] αὐτός[rpgms] μήποτε[bo] σύ[rpa-s] παραδίδωμι[vsaa3s] ὁ[dnms] ἀντίδικος[nnms] ὁ[ddms] κριτής[ndms] καί[c] ὁ[dnms] κριτής[nnms] σύ[rpa-s] παραδίδωμι[vsaa3s] ὁ[ddms] ὑπηρέτης[ndms] καί[c] εἰς[p] φυλακή[nafs] βάλλω[vifp2s]. **v.26** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] οὐ[xo] μή[xo] ἐξέρχομαι[vsaa2s] ἐκεῖθεν[bo] ἕως[c] ἄν[xo] ἀποδίδωμι[vsaa2s] ὁ[dams] ἔσχατος[aamsn] κοδράντης[nams]. **v.27** ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] λέγω[viap3s] ὁ[ddmp] ἀρχαῖος[admpn] οὐ[xo] μοιχεύω[vifa2s]. **v.28** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] γυνή[nafs] πρός[p] ὁ[dans] ἐπιθυμέω[vnaa] αὐτός[rpgfs] ἤδη[bo] μοιχεύω[viaa3s] αὐτός[rpafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.29** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] δεξιός[anmsn] σκανδαλίζω[vipa3s] σύ[rpa-s] ἐξαιρέω[vdaa2s] αὐτός[rpams] καί[c] βάλλω[vdaa2s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] συμφέρω[vipa3s] γάρ[c] σύ[rpd-s] ἵνα[c] ἀπόλλυμι[vsam3s] εἷς[nans] ὁ[dgnp] μέλος[ngnp] σύ[rpg-s] καί[c] μή[xo] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] βάλλω[vsap3s] εἰς[p] γέεννα[nafs]. **v.30** καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnfs] δεξιός[anfsn] σύ[rpg-s] χείρ[nnfs] σκανδαλίζω[vipa3s] σύ[rpa-s] ἐκκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpafs] καί[c] βάλλω[vdaa2s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] συμφέρω[vipa3s] γάρ[c] σύ[rpd-s] ἵνα[c] ἀπόλλυμι[vsam3s] εἷς[nans] ὁ[dgnp] μέλος[ngnp] σύ[rpg-s] καί[c] μή[xo] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] βάλλω[vsap3s] εἰς[p] γέεννα[nafs]. **v.31** λέγω[viap3s] δέ[c] ὅτι[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] δίδωμι[vdaa3s] αὐτός[rpdfs] ἀποστάσιον[nans]. **v.32** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] παρεκτός[bo] λόγος[ngms] πορνεία[ngfs] ποιέω[vipa3s] αὐτός[rpafs] μοιχάομαι[vnpn] καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ἀπολύω[vpxpafs] γαμέω[vsaa3s] μοιχάομαι[vipn3s]. **v.33** πάλιν[bo] ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] λέγω[viap3s] ὁ[ddmp] ἀρχαῖος[admpn] οὐ[xo] ἐπιορκέω[vifa2s] ἀποδίδωμι[vifa2s] δέ[c] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ὁ[damp] ὅρκος[namp] σύ[rpg-s]. **v.34** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] ὀμνύω[vnaa] ὅλως[bo] μήτε[c] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὅτι[c] θρόνος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.35** μήτε[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] ὅτι[c] ὑποπόδιον[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgms] μήτε[c] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ὅτι[c] πόλις[nnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgms] μέγας[agmsn] βασιλεύς[ngms].

μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, 37
ναὶ ναί, οὒ οὔ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.
Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα 38
ἀντὶ ὀδόντος, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' 39
ὅστις σε ῥαπίσει ἐπί τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ
τὴν ἄλλην, καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου 40
λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μί- 41
λιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν 42
θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι 43
ἐρρέθη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν
σου, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογειτε 44
τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς,
καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων
ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, 45
ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθούς, καὶ
βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς 46
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐ-
τὸ ποιοῦσι· καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, 47
τί περισσὸν ποιεῖτε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν· ἔσε- 48
σθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
τέλειός ἐστι.

---

v.36 μήτε[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] κεφαλή[ndfs] σύ[rpg-s] ὀμνύω[vsaa2s] ὅτι[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2s] εἷς[nafs] θρίξ[nafs] λευκός[aafsn] ἤ[xo] μέλας[aafsn] ποιέω[vnaa]. **v.37** εἰμί[vdpx3s] δέ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] σύ[rpg-p] ναί[xo] ναί[xo] οὐ[xo] οὐ[xo] ὁ[dnns] δέ[c] περισσός[annsn] οὗτος[rdgmp] ἐκ[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.38** ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] λέγω[viap3s] ὀφθαλμός[nams] ἀντί[p] ὀφθαλμός[ngms] καί[c] ὀδούς[nams] ἀντί[p] ὀδούς[ngms]. **v.39** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] ἀνθίστημι[vnaa] ὁ[ddms] πονηρός[admsn] ἀλλά[c] ὅστις[rrnms] σύ[rpa-s] ῥαπίζω[vifa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] δεξιός[aafsn] σύ[rpg-s] σιαγών[nafs] στρέφω[vdaa2s] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dafs] ἄλλος[aafsn]. **v.40** καί[c] ὁ[ddms] θέλω[vppadms] σύ[rpd-s] κρίνω[vnap] καί[c] ὁ[dams] χιτών[nams] σύ[rpg-s] λαμβάνω[vnaa] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans]. **v.41** καί[c] ὅστις[rrnms] σύ[rpa-s] ἀγγαρεύω[vifa3s] μίλιον[nans] εἷς[nans] ὑπάγω[vdpa2s] μετά[p] αὐτός[rpgms] δύο[tn]. **v.42** ὁ[ddms] αἰτέω[vppadms] σύ[rpa-s] δίδωμι[vdpa2s] καί[c] ὁ[dams] θέλω[vppaams] ἀπό[p] σύ[rpg-s] δανίζω[vnam] μή[xo] ἀποστρέφω[vsap2s]. **v.43** ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] λέγω[viap3s] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] καί[c] μισέω[vifa2s] ὁ[dams] ἐχθρός[aamsn] σύ[rpg-s]. **v.44** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-p] εὐλογέω[vdpa2p] ὁ[damp] καταράομαι[vppnamp] σύ[rpa-p] καλῶς[bo] ποιέω[vdpa2p] ὁ[damp] μισέω[vppaamp] σύ[rpa-p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] ἐπηρεάζω[vppagmp] σύ[rpa-p] καί[c] διώκω[vppagmp] σύ[rpa-p]. **v.45** ὅπως[bo] γίνομαι[vsad2p] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] ὅτι[c] ὁ[dams] ἥλιος[nams] αὐτός[rpgms] ἀνατέλλω[vipa3s] ἐπί[p] πονηρός[aampn] καί[c] ἀγαθός[aampn] καί[c] βρέχω[vipa3s] ἐπί[p] δίκαιος[aampn] καί[c] ἄδικος[aampn]. **v.46** ἐάν[qo] γάρ[c] ἀγαπάω[vsaa2p] ὁ[damp] ἀγαπάω[vppaamp] σύ[rpa-p] τίς[rqams] μισθός[nams] ἔχω[vipa2p] οὐχί[xo] καί[c] ὁ[dnmp] τελώνης[nnmp] ὁ[dans] αὐτός[rpans] ποιέω[vipa3p]. **v.47** καί[c] ἐάν[qo] ἀσπάζομαι[vsad2p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] σύ[rpg-p] μόνος[bo] τίς[rqans] περισσός[aansn] ποιέω[vipa2p] οὐχί[xo] καί[c] ὁ[dnmp] τελώνης[nnmp] οὕτω[bo] ποιέω[vipa3p]. **v.48** εἰμί[vifx2p] οὖν[c] σύ[rpn-p] τέλειος[anmpn] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] τέλειος[anmsn] εἰμί[vipx3s].

6 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ
2 ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑ-
ποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως
δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν
3 μισθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ
4 ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη
ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς
5 ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσ-
περ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι
τοῖς ἀνθρώποις, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐ-
6 τῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ
κλείσας τὴν θύραν σου, Πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυ-
πτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν
7 τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ
ἐθνικοί, δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθή-
8 σονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν
9 χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. οὕτως οὖν προσ-
εύχεσθε ὑμεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ

---

6. v.1 προσέχω[vdpa2p] ὁ[dafs] ἐλεημοσύνη[nafs] σύ[rpg-p] μή[xo] ποιέω[vnpa] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] πρός[p] ὁ[dans] θεάομαι[vnap] αὐτός[rpdmp] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] μισθός[nams] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] παρά[p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] σύ[rpg-p] ὁ[ddms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.2** ὅταν[c] οὖν[c] ποιέω[vspa2s] ἐλεημοσύνη[nafs] μή[xo] σαλπίζω[vsaa2s] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ὑποκριτής[nnmp] ποιέω[vipa3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ῥύμη[ndfp] ὅπως[bo] δοξάζω[vsap3p] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀπέχω[vipa3p] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.3** σύ[rpg-s] δέ[c] ποιέω[vppagms] ἐλεημοσύνη[nafs] μή[xo] γινώσκω[vdaa3s] ὁ[dnfs] ἀριστερός[anfsn] σύ[rpg-s] τίς[rqans] ποιέω[vipa3s] ὁ[dnfs] δεξιός[anfsn] σύ[rpg-s]. **v.4** ὅπως[bo] εἰμί[vspx3s] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] ἐλεημοσύνη[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] αὐτός[rpnms] ἀποδίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] φανερός[adnsn]. **v.5** καί[c] ὅταν[c] προσεύχομαι[vspn2s] οὐ[xo] εἰμί[vifx2s] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ὑποκριτής[nnmp] ὅτι[c] φιλέω[vipa3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] γωνία[ndfp] ὁ[dgfp] πλατύς[ngfp] ἵστημι[vpxanmp] προσεύχομαι[vnpn] ὅπως[bo] ἄν[xo] φαίνω[vsap3p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἀπέχω[vipa3p] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.6** σύ[rpn-s] δέ[c] ὅταν[c] προσεύχομαι[vspn2s] εἰσέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dans] ταμεῖον[nnns] σύ[rpg-s] καί[c] κλείω[vpaanms] ὁ[dafs] θύρα[nafs] σύ[rpg-s] προσεύχομαι[vdad2s] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] σύ[rpg-s] ὁ[ddms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] ἀποδίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] φανερός[adnsn]. **v.7** προσεύχομαι[vppnnmp] δέ[c] μή[xo] βατταλογέω[vsaa2p] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ἐθνικός[anmpn] δοκέω[vipa3p] γάρ[c] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] πολυλογία[ndfs] αὐτός[rpgmp] εἰσακούω[vifp3p]. **v.8** μή[xo] οὖν[c] ὁμοιόω[vsap2p] αὐτός[rpdmp] οἶδα[vixa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὅς[rrgnp] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] πρό[p] ὁ[dgms] σύ[rpa-p] αἰτέω[vnaa] αὐτός[rpams].

ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, 10
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον 11
δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς 12
καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς 13
ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι
σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν. ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, 14
ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε 15
τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀ-
φήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε 16
ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα
αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί 17
σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς 18
τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ,
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ
φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου 19
σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ
κλέπτουσι, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου 20
οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ-

---

v.9 οὕτω[bo] οὖν[c] προσεύχομαι[vdpn2p] σύ[rpn-p] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] ἁγιάζω[vdap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] σύ[rpg-s]. **v.10** ἔρχομαι[vdaa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] σύ[rpg-s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] σύ[rpg-s] ὡς[bo] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dams] ἐπιούσιος[aamsn] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] σήμερον[bo]. **v.12** καί[c] ἀφίημι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[danp] ὀφείλημα[nanp] ἐγώ[rpg-p] ὡς[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἀφίημι[vipa1p] ὁ[ddmp] ὀφειλέτης[ndmp] ἐγώ[rpg-p]. **v.13** καί[c] μή[xo] εἰσφέρω[vsaa2s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ἀλλά[c] ῥύομαι[vdad2s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn] ὅτι[c] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th]. **v.14** ἐάν[qo] γάρ[c] ἀφίημι[vsaa2p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp] ἀφίημι[vifa3s] καί[c] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] οὐράνιος[anmsn]. **v.15** ἐάν[qo] δέ[c] μή[xo] ἀφίημι[vsaa2p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp] οὐδέ[bo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ἀφίημι[vifa3s] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] σύ[rpg-p]. **v.16** ὅταν[c] δέ[c] νηστεύω[vspa2p] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ὑποκριτής[nnmp] σκυθρωπός[anmpn] ἀφανίζω[vipa3p] γάρ[c] ὁ[danp] πρόσωπον[nanp] αὐτός[rpgmp] ὅπως[bo] φαίνω[vsap3p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] νηστεύω[vppanmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἀπέχω[vipa3p] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.17** σύ[rpn-s] δέ[c] νηστεύω[vppanms] ἀλείφω[vdam2s] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] καί[c] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] σύ[rpg-s] νίπτω[vdam2s]. **v.18** ὅπως[bo] μή[xo] φαίνω[vsap2s] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] νηστεύω[vppanms] ἀλλά[c] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] σύ[rpg-s] ὁ[ddms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] ἀποδίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] φανερός[adnsn]. **v.19** μή[xo] θησαυρίζω[vdpa2p] σύ[rpd-p] θησαυρός[namp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅπου[bo] σής[nnms] καί[c] βρῶσις[nnfs] ἀφανίζω[vipa3s] καί[c] ὅπου[bo] κλέπτης[nnmp] διορύσσω[vipa3p] καί[c] κλέπτω[vipa3p].

21 σουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν,
22 ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμων. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ
ὀφθαλμός, ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά
23 σου φωτεινὸν ἔσται, ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον
τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος
24 ἐστί, τὸ σκότος πόσον· οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύ-
ειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς
ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε Θεῷ δου-
25 λεύειν καὶ μαμμωνᾷ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ
ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί
ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα
26 τοῦ ἐνδύματος· ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ
σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας,
καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά, οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον
27 διαφέρετε αὐτῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖ-
28 ναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· καὶ περὶ ἐνδύματος τί
μεριμνᾶτε· καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς αὐξάνει, οὐ
29 κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ
30 τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ
ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ

---

v.20 θησαυρίζω[vdpa2p] δέ[c] σύ[rpd-p] θησαυρός[namp] ἐν[p] οὐρανός[ndms] ὅπου[bo] οὔτε[c] σής[nnms] οὔτε[c] βρῶσις[nnfs] ἀφανίζω[vipa3s] καί[c] ὅπου[bo] κλέπτης[nnmp] οὐ[xo] διορύσσω[vipa3p] οὐδέ[bo] κλέπτω[vipa3p]. **v.21** ὅπου[bo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θησαυρός[nnms] σύ[rpg-p] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] σύ[rpg-p]. **v.22** ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] ἐάν[qo] οὖν[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] ἁπλοῦς[anmsn] εἰμί[vspx3s] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] φωτεινός[annsn] εἰμί[vifx3s]. **v.23** ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] πονηρός[anmsn] εἰμί[vspx3s] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] σκοτεινός[annsn] εἰμί[vifx3s] εἰ[qo] οὖν[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dnns] ἐν[p] σύ[rpd-s] σκότος[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σκότος[nnns] πόσος[ronns]. **v.24** οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] δύο[ndmp] κύριος[ndmp] δουλεύω[vnpa] ἤ[xo] γάρ[c] ὁ[dams] εἷς[nams] μισέω[vifa3s] καί[c] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] ἀγαπάω[vifa3s] ἤ[xo] εἷς[ngms] ἀντέχω[vifd3s] καί[c] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] καταφρονέω[vifa3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] θεός[ndms] δουλεύω[vnpa] καί[c] μαμωνᾶς[ndns]. **v.25** διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] μεριμνάω[vdpa2p] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] σύ[rpg-p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa2p] καί[c] τίς[rqans] πίνω[vsaa2p] μηδέ[c] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] σύ[rpg-p] τίς[rqans] ἐνδύω[vsam2p] οὐχί[xo] ἡ[dnfs] ψυχή[nnfs] πολύς[annsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfs] τροφή[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dgns] ἔνδυμα[ngns]. **v.26** ἐμβλέπω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[danp] πετεινός[nanp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὅτι[c] οὐ[xo] σπείρω[vipa3p] οὐδέ[bo] θερίζω[vipa3p] οὐδέ[bo] συνάγω[vipa3p] εἰς[p] ἀποθήκη[nafp] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] οὐράνιος[anmsn] τρέφω[vipa3s] αὐτός[rpanp] οὐ[xo] σύ[rpn-p] μᾶλλον[bo] διαφέρω[vipa2p] αὐτός[rpgnp]. **v.27** τίς[rqnms] δέ[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] μεριμνάω[vppanms] δύναμαι[vipn3s] προστίθημι[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἡλικία[nafs] αὐτός[rpgms] πῆχυς[nams] εἷς[nams]. **v.28** καί[c] περί[p] ἔνδυμα[ngns] τίς[rqans] μεριμνάω[vdpa2p] καταμανθάνω[vdaa2p] ὁ[danp] κρίνον[nanp] ὁ[dgms] ἀγρός[ngms] πῶς[bo] αὐξάνω[vipa3s] οὐ[xo] κοπιάω[vipa3s] οὐδέ[bo] νήθω[vipa3s]. **v.29** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐδέ[bo] Σολομών[nnms] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] αὐτός[rpgms] περιβάλλω[viam3s] ὡς[bo] εἷς[nans] οὗτος[rdgnp].

Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι·
μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες, Τί φάγωμεν, ἤ τί πίωμεν, ἤ τί 31
περιβαλώμεθα· πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ, οἶδε γὰρ ὁ 32
πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. ζητεῖτε 33
δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε 34
εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς ἀρκετὸν τῇ
ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε, ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κρι- **7**, 2
θήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί 3
δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου,
τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς ἐρεῖς 4
τῷ ἀδελφῷ σου, Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ· ὑποκριτά, ἔκβαλε 5
πρῶτον τὴν δοκόν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις
ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ 6
δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν
ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς
ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δο- 7
θήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται
ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ 8

---

v.30 εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dams] χόρτος[nams] ὁ[dgms] ἀγρός[ngms] σήμερον[bo] εἰμί[vppxams] καί[c] αὔριον[bo] εἰς[p] κλίβανος[nams] βάλλω[vpppams] ὁ[dnms] θεός[nnms] οὕτω[bo] ἀμφιέννυμι[vipa3s] οὐ[xo] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] σύ[rpa-p] ὀλιγόπιστος[avmpn]. **v.31** μή[xo] οὖν[c] μεριμνάω[vsaa2p] λέγω[vppanmp] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa1p] ἤ[xo] τίς[rqans] πίνω[vsaa1p] ἤ[xo] τίς[rqans] περιβάλλω[vsam1p]. **v.32** πᾶς[aanpn] γάρ[c] οὗτος[rdanp] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ἐπιζητέω[vipa3s] οἶδα[vixa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] οὐράνιος[anmsn] ὅτι[c] χρῄζω[vipa2p] οὗτος[rdgnp] ἅπας[agnpn]. **v.33** ζητέω[vdpa2p] δέ[c] πρῶτος[bo] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] οὗτος[rdnnp] πᾶς[annpn] προστίθημι[vifp3s] σύ[rpd-p]. **v.34** μή[xo] οὖν[c] μεριμνάω[vsaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] αὔριον[bo] ὁ[dnfs] γάρ[c] αὔριον[bo] μεριμνάω[vifa3s] ὁ[danp] ἑαυτοῦ[rxgfs] ἀρκετός[annsn] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dnfs] κακία[nnfs] αὐτός[rpgfs]. **7. v.1** μή[xo] κρίνω[vdpa2p] ἵνα[c] μή[xo] κρίνω[vsap2p]. **v.2** ἐν[p] ὅς[rrdns] γάρ[c] κρίμα[ndns] κρίνω[vipa2p] κρίνω[vifp2p] καί[c] ἐν[p] ὅς[rrdns] μέτρον[ndns] μετρέω[vipa2p] ἀντιμετρέω[vifp3s] σύ[rpd-p]. **v.3** τίς[rqans] δέ[c] βλέπω[vipa2s] ὁ[dans] κάρφος[nans] ὁ[dans] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] σός[rsdms] ὀφθαλμός[ndms] δοκός[nafs] οὐ[xo] κατανοέω[vipa2s]. **v.4** ἤ[xo] πῶς[bo] λέγω[vifa2s] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] σύ[rpg-s] ἀφίημι[vdaa2s] ἐκβάλλω[vsaa1s] ὁ[dans] κάρφος[nans] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὀφθαλμός[ngms] σύ[rpg-s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] δοκός[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] σύ[rpg-s]. **v.5** ὑποκριτής[nvms] ἐκβάλλω[vdaa2s] πρῶτος[bo] ὁ[dafs] δοκός[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὀφθαλμός[ngms] σύ[rpg-s] καί[c] τότε[bo] διαβλέπω[vifa2s] ἐκβάλλω[vnaa] ὁ[dans] κάρφος[nans] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὀφθαλμός[ngms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] σύ[rpg-s]. **v.6** μή[xo] δίδωμι[vsaa2p] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] ὁ[ddmp] κύων[ndmp] μηδέ[c] βάλλω[vsaa2p] ὁ[damp] μαργαρίτης[namp] σύ[rpg-p] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] χοῖρος[ngmp] μήποτε[bo] καταπατέω[vsaa3p] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] στρέφω[vpapnmp] ῥήγνυμι[vsaa3p] σύ[rpa-p]. **v.7** αἰτέω[vdpa2p] καί[c] δίδωμι[vifp3s] σύ[rpd-p] ζητέω[vdpa2p] καί[c] εὑρίσκω[vifa2p] κρούω[vdpa2p] καί[c] ἀνοίγω[vifp3s] σύ[rpd-p].

9 κρούοντι ἀνοιγήσεται. ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν
10 αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ· καὶ ἐὰν
11 ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ
ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ
μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰ-
12 τοῦσιν αὐτόν· πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ
ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς, οὗτος γάρ ἐστιν ὁ
13 νόμος καὶ οἱ προφῆται. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι
πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν
14 ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι᾽ αὐτῆς, ὅτί στε-
νὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν,
15 καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν
ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προ-
16 βάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν
ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυ-
17 λὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα· οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρ-
ποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς
18 ποιεῖ, οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν,
19 οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. πᾶν δένδρον
20 μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἀ-

---

v.8 πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ζητέω^{vppanms} εὑρίσκω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddms} κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{vifp3s}. **v.9** ἤ^{xo} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἄρτος^{nams} μή^{xo} λίθος^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** καί^{c} ἐάν^{qo} ἰχθύς^{nams} αἰτέω^{vsaa3s} μή^{xo} ὄφις^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^{c} σύ$^{rpn-p}$ πονηρός^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp} οἶδα^{vixa2p} δόμα^{nanp} ἀγαθός^{aanpn} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} σύ$^{rpg-p}$ πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} δίδωμι^{vifa3s} ἀγαθός^{aanpn} ὁ^{ddmp} αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.12** πᾶς^{aanpn} οὖν^{c} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} θέλω^{vspa2p} ἵνα^{c} ποιέω^{vspa3p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ποιέω^{vdpa2p} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}. **v.13** εἰσέρχομαι^{vdaa2p} διά^{p} ὁ^{dgfs} στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^{c} πλατύς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^{c} εὐρύχωρος^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀπώλεια^{nafs} καί^{c} πολύς^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} εἰσέρχομαι^{vppnnmp} διά^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.14** ὅτι^{c} στενός^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^{c} θλίβω^{vpxpnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} καί^{c} ὀλίγος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} εὑρίσκω^{vppanmp} αὐτός^{rpafs}. **v.15** προσέχω^{vdpa2p} δέ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ψευδοπροφήτης^{ngmp} ὅστις^{rrnmp} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ἔνδυμα^{ndnp} πρόβατον^{ngnp} ἔσωθεν^{bo} δέ^{c} εἰμί^{vipx3p} λύκος^{nnmp} ἅρπαξ^{anmpn}. **v.16** ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγινώσκω^{vifd2p} αὐτός^{rpamp} μήτι^{xo} συλλέγω^{vipa3p} ἀπό^{p} ἄκανθα^{ngfp} σταφυλή^{nafs} ἤ^{xo} ἀπό^{p} τρίβολος^{ngmp} σῦκον^{nanp}. **v.17** οὕτω^{bo} πᾶς^{annsn} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dnns} δέ^{c} σαπρός^{annsn} δένδρον^{nnns} καρπός^{namp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{vipa3s}. **v.18** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{vnpa} οὐδέ^{bo} δένδρον^{nnns} σαπρός^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vnpa}. **v.19** πᾶς^{annsn} δένδρον^{nnns} μή^{xo} ποιέω^{vppanns} καρπός^{nams} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{vipp3s} καί^{c} εἰς^{p} πῦρ^{nans} βάλλω^{vipp3s}.

ραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. οὐ πᾶς ὁ 21
λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρα-
νοῖς. πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε Κύριε, οὐ 22
τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια
ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν·
καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, ἀποχω- 23
ρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. πᾶς οὖν ὅστις 24
ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς, ὁμοιώσω
αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ
τὴν πέτραν, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔ- 25
πνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ
ἔπεσε, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων 26
μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται
ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον,
καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄ- 27
νεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ
πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς 28
τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ 29
γραμματεῖς.

---

v.20 ἀρά^{xo} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγινώσκω^{vifd2p} αὐτός^{rpamp}. **v.21** οὐ^{xo} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpd-s}$ κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} εἰσέρχομαι^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp}. **v.22** πολύς^{anmpn} λέγω^{vifa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} προφητεύω^{viaa1p} καί^{c} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{viaa1p} καί^{c} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δύναμις^{nafp} πολύς^{aafpn} ποιέω^{viaa1p}. **v.23** καί^{c} τότε^{bo} ὁμολογέω^{vifa1s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} οὐδέποτε^{bo} γινώσκω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἀποχωρέω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnmp} ἐργάζομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs}. **v.24** πᾶς^{anmsn} οὖν^{c} ὅστις^{rrnms} ἀκούω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^{c} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp} ὁμοιόω^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ἀνήρ^{ndms} φρόνιμος^{admsn} ὅστις^{rrnms} οἰκοδομέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs}. **v.25** καί^{c} καταβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} βροχή^{nnfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ποταμός^{nnmp} καί^{c} πνέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^{c} προσπίπτω^{viaa3p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} οὐ^{xo} πίπτω^{viaa3s} θεμελιόω^{viyp3s} γάρ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs}. **v.26** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^{c} μή^{xo} ποιέω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὁμοιόω^{vifp3s} ἀνήρ^{ndms} μωρός^{admsn} ὅστις^{rrnms} οἰκοδομέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἄμμος^{nafs}. **v.27** καί^{c} καταβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} βροχή^{nnfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ποταμός^{nnmp} καί^{c} πνέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^{c} προσκόπτω^{viaa3p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} πίπτω^{viaa3s} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} πτῶσις^{nnfs} αὐτός^{rpgfs} μέγας^{anfsn}. **v.28** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} συντελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ἐκπλήσσω^{viip3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.29** εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} καί^{c} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp}.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
2 πολλοί, καὶ ἰδού, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Κύ-
3 ριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως
4 ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα
μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλ᾽ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσ-
ένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
5 Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑ-
6 κατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου
7 βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ
8 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη, Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου
ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσε-
9 ται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν,
ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ
πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου,
10 Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε,
καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσ-
11 ραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ
ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβρα-
12 ὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ

---

8. v.1 καταβαίνω[vpaadms] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn]. **v.2** καί[c] ἰδού[vdaa2s] λεπρός[anmsn] ἔρχομαι[vpaanms] προσκυνέω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ἐάν[qo] θέλω[vspa2s] δύναμαι[vipn2s] ἐγώ[rpa-s] καθαρίζω[vnaa]. **v.3** καί[c] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] θέλω[vipa1s] καθαρίζω[vdap2s] καί[c] εὐθέως[bo] καθαρίζω[viap3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] λέπρα[nnfs]. **v.4** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[vdpa2s] μηδείς[admsn] λέγω[vsaa2s] ἀλλά[c] ὑπάγω[vdpa2s] σεαυτοῦ[rxams] δείκνυμι[vdaa2s] ὁ[ddms] ἱερεύς[ndms] καί[c] προσφέρω[vdaa2s] ὁ[dans] δῶρον[nans] ὅς[rrans] προστάσσω[viaa3s] Μωϋσῆς[nnms] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.5** εἰσέρχομαι[vpaadms] δέ[c] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἑκατοντάρχης[nnms] παρακαλέω[vppanms] αὐτός[rpams]. **v.6** καί[c] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐγώ[rpg-s] βάλλω[vixp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] παραλυτικός[anmsn] δεινῶς[bo] βασανίζω[vpppnms]. **v.7** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vpaanms] θεραπεύω[vifa1s] αὐτός[rpams]. **v.8** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] φημί[viix3s] κύριος[nvms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] ἵνα[c] ἐγώ[rpg-s] ὑπό[p] ὁ[dafs] στέγη[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2s] ἀλλά[c] μόνος[bo] λέγω[vdaa2s] λόγος[nams] καί[c] ἰάομαι[vifp3s] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** καί[c] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[vipx1s] ὑπό[p] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppanms] ὑπό[p] ἐμαυτοῦ[rxams] στρατιώτης[namp] καί[c] λέγω[vipa1s] οὗτος[rddms] πορεύομαι[vdao2s] καί[c] πορεύομαι[vipn3s] καί[c] ἄλλος[admsn] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[ddms] δοῦλος[ndms] ἐγώ[rpg-s] ποιέω[vdaa2s] οὗτος[rdans] καί[c] ποιέω[vipa3s]. **v.10** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] θαυμάζω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἀκολουθέω[vppadmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐδέ[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] τοσοῦτος[rdafs] πίστις[nafs] εὑρίσκω[viaa1s]. **v.11** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πολύς[anmpn] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfp] καί[c] δυσμή[ngfp] ἥκω[vifa3p] καί[c] ἀνακλίνω[vifp3p] μετά[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Ἰσαάκ[tp] καί[c] Ἰακώβ[tp] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp].

υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐ-
κεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ 13
Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ, Ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω
σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ ἐλθὼν 14
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βε-
βλημένην καὶ πυρέσσουσαν, καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ 15
ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.
ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολ- 16
λούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας ἐθεράπευσεν, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου 17
τοῦ προφήτου, λέγοντος, Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ
τὰς νόσους ἐβάστασεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους πε- 18
ρὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν 19
εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου
ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς 20
ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ἕτερος δὲ 21
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον
ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ- 22
τῷ, Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν
νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐ- 23

---

v.12 ὁ[dnmp] δέ[c] υἱός[nnmp] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ἐκβάλλω[vifp3p] εἰς[p] ὁ[dans] σκότος[nans] ὁ[dans] ἐξώτερος[aansn] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **v.13** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddms] ἑκατοντάρχης[ndms] ὑπάγω[vdpa2s] καί[c] ὡς[bo] πιστεύω[viaa2s] γίνομαι[vdao3s] σύ[rpd-s] καί[c] ἰάομαι[viap3s] ὁ[dnms] παῖς[nnms] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.14** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Πέτρος[ngms] ὁράω[viaa3s] ὁ[dafs] πενθερά[nafs] αὐτός[rpgms] βάλλω[vpxpafs] καί[c] πυρέσσω[vppaafs]. **v.15** καί[c] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] πυρετός[nnms] καί[c] ἐγείρω[viap3s] καί[c] διακονέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.16** ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δαιμονίζομαι[vppnamp] πολύς[aampn] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3s] ὁ[danp] πνεῦμα[nanp] λόγος[ndms] καί[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp] θεραπεύω[viaa3s]. **v.17** ὅπως[bo] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] αὐτός[rpnms] ὁ[dafp] ἀσθένεια[nafp] ἐγώ[rpg-p] λαμβάνω[viaa3s] καί[c] ὁ[dafp] νόσος[nafp] βαστάζω[viaa3s]. **v.18** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πολύς[aampn] ὄχλος[namp] περί[p] αὐτός[rpams] κελεύω[viaa3s] ἀπέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo]. **v.19** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] εἷς[nnms] γραμματεύς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] ἀκολουθέω[vifa1s] σύ[rpd-s] ὅπου[bo] ἐάν[qo] ἀπέρχομαι[vspn2s]. **v.20** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnfp] ἀλώπηξ[nnfp] φωλεός[namp] ἔχω[vipa3p] καί[c] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] κατασκήνωσις[nafp] ὁ[dnms] δέ[c] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] ποῦ[xo] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] κλίνω[vspa3s]. **v.21** ἕτερος[anmsn] δέ[c] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἐπιτρέπω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] πρῶτος[bo] ἀπέρχομαι[vnaa] καί[c] θάπτω[vnaa] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s]. **v.22** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ἀφίημι[vdaa2s] ὁ[damp] νεκρός[aampn] θάπτω[vnaa] ὁ[damp] ἑαυτοῦ[rxgmp] νεκρός[aampn].

24 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ
θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐ-
25 τὸς δὲ ἐκάθευδε. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν
26 αὐτόν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. καὶ λέ-
γει αὐτοῖς, Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι· τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε
27 τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ
δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι
28 καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ· Καὶ ἐλθόντι
αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν
αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλε-
ποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης,
29 καὶ ἰδοὺ, ἔκραξαν λέγοντες, Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησου. υἱὲ τοῦ Θε-
30 οῦ· ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς· ἦν δὲ μακρὰν ἀπ'
31 αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες πα-
ρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν
32 ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπά-
γετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων, καὶ
ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
33 τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ βόσκοντες
ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ
34 τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς

---

v.23 καί[c] ἐμβαίνω[vpaadms] αὐτός[rpdms] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.24** καί[c] ἰδού[vdaa2s] σεισμός[nnms] μέγας[anmsn] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] ὥστε[c] ὁ[dnns] πλοῖον[nnns] καλύπτω[vnpp] ὑπό[p] ὁ[dgnp] κῦμα[ngnp] αὐτός[rpnms] δέ[c] καθεύδω[viia3s]. **v.25** καί[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐγείρω[viaa3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] σῴζω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-p] ἀπόλλυμι[vipm1p]. **v.26** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqnns] δειλός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὀλιγόπιστος[avmpn] τότε[bo] ἐγείρω[vpapnms] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἄνεμος[ndmp] καί[c] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] καί[c] γίνομαι[viad3s] γαλήνη[nnfs] μέγας[anfsn]. **v.27** ὁ[dnmp] δέ[c] ἄνθρωπος[nnmp] θαυμάζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] ποταπός[anmsn] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὅτι[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἄνεμος[nnmp] καί[c] ὁ[dnfs] θάλασσα[nnfs] ὑπακούω[vipa3p] αὐτός[rpdms]. **v.28** καί[c] ἔρχομαι[vpaadms] αὐτός[rpdms] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ὁ[dgmp] Γερασηνός[ngmp] ὑπαντάω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δύο[tn] δαιμονίζομαι[vppnnmp] ἐκ[p] ὁ[dgnp] μνημεῖον[ngnp] ἐξέρχομαι[vppnnmp] χαλεπός[anmpn] λίαν[bo] ὥστε[c] μή[xo] ἰσχύω[vnpa] τι-σριαμσ παρέρχομαι[vnaa] διά[p] ὁ[dgfs] ὁδός[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs]. **v.29** καί[c] ἰδού[vdaa2s] κράζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-p] καί[c] σύ[rpd-s] Ἰησοῦς[nvms] υἱός[nvms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔρχομαι[viaa2s] ὧδε[bo] πρό[p] καιρός[ngms] βασανίζω[vnaa] ἐγώ[rpa-p]. **v.30** εἰμί[viix3s] δέ[c] μακράν[bo] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ἀγέλη[nnfs] χοῖρος[ngmp] πολύς[agmpn] βόσκω[vpppnfs]. **v.31** ὁ[dnmp] δέ[c] δαίμων[nnmp] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] εἰ[qo] ἐκβάλλω[vipa2s] ἐγώ[rpa-p] ἐπιτρέπω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ἀπέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀγέλη[nafs] ὁ[dgmp] χοῖρος[ngmp]. **v.32** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὑπάγω[vdpa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀγέλη[nafs] ὁ[dgmp] χοῖρος[ngmp] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁρμάω[viaa3s] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] ἀγέλη[nnfs] ὁ[dgmp] χοῖρος[ngmp] κατά[p] ὁ[dgms] κρημνός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddnp] ὕδωρ[ndnp]. **v.33** ὁ[dnmp] δέ[c] βόσκω[vppanmp] φεύγω[viaa3p] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ἀπαγγέλλω[viaa3p] πᾶς[aanpn] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgmp] δαιμονίζομαι[vppngmp].

συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως
μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν **9**
πόλιν. καὶ ἰδού, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης 2
βεβλημένον, καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ πα-
ραλυτικῷ, Θάρσει, τέκνον, ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ 3
ἰδού, τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτος βλασφη-
μεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, Ἱνατί 4
ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί γάρ ἐστιν 5
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἔγει-
ραι καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ 6
ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας τότε λέγει τῷ παραλυ-
τικῷ, Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ 7, 8
οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δόντα ἐξου-
σίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν 9
εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμε-
νον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδού, 10
πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰη-
σοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον 11

---

v.34 καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} συνάντησις^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} παρακαλέω^{viaa3p} ὅπως^{bo} μεταβαίνω^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **9. v.1** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} διαπεράω^{viaa3s} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}. **v.2** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} προσφέρω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} παραλυτικός^{aamsn} ἐπί^{p} κλίνη^{ngfs} βάλλω^{vpxpams} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} θαρσέω^{vdpa2s} τέκνον^{nvns} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$. **v.3** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} λέγω^{viaa3p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} οὗτος^{rdnms} βλασφημέω^{vipa3s}. **v.4** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} ἐνθύμησις^{nafp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} ἵνα^{c} τίς^{rqnns} σύ$^{rpn-p}$ ἐνθυμέομαι^{vipn2p} πονηρός^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.5** τίς^{rqnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} εὔκοπος^{annsc} λέγω^{vnaa} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἤ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.6** ἵνα^{c} δέ^{c} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} ἐγείρω^{vpapnms} αἴρω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} κλίνη^{nafs} καί^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.7** καί^{c} ἐγείρω^{vpapnms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} θαυμάζω^{viaa3p} καί^{c} δοξάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dams} δίδωμι^{vpaaams} ἐξουσία^{nafs} τοιοῦτος^{rdafs} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** καί^{c} παράγω^{vppanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁράω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nams} κάθημαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} τελώνιον^{nans} Μαθχαῖος^{nams} λέγω^{vpppams} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpgms} ἀνάκειμαι^{vppngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πολύς^{anmpn} τελώνης^{nnmp} καί^{c} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἔρχομαι^{vpaanmp} συνανάκειμαι^{viin3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms}.

τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν
12 ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς,
Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.
13 πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν, Ἔλεον θέλω, καὶ οὐ θυσίαν, οὐ
γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.
14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες, Διατί
ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταί σου
15 οὐ νηστεύουσι· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ
υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμ-
φίος· ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,
16 καὶ τότε νηστεύσουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους
ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ. αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ
17 τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον
νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ
οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον
18 νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότερα συντηροῦνται. Ταῦτα
αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδού, ἄρχων εἷς ἐλθὼν προσεκύνει
αὐτῷ, λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν
19 ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ
20 Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδού,
γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο

---

v.11 καί[c] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[viaa3p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] διά&τίς[xo] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ἐσθίω[vipa3s] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] σύ[rpg-p]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀκούω[vpaanms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἰσχύω[vppanmp] ἰατρός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] κακῶς[bo] ἔχω[vppanmp]. **v.13** πορεύομαι[vpaonmp] δέ[c] μανθάνω[vdaa2p] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ἔλεος[nams] θέλω[vipa1s] καί[c] οὐ[xo] θυσία[nafs] οὐ[xo] γάρ[c] ἔρχομαι[viaa1s] καλέω[vnaa] δίκαιος[aampn] ἀλλά[c] ἁμαρτωλός[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs]. **v.14** τότε[bo] προσέρχομαι[vipn3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] λέγω[vppanmp] διά&τίς[xo] ἐγώ[rpn-p] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] νηστεύω[vipa1p] πολύς[aanpn] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] οὐ[xo] νηστεύω[vipa3p]. **v.15** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] δύναμαι[vipn3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] νυμφών[ngms] πενθέω[vnpa] ἐπί[p] ὅσος[rcans] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] ἔρχομαι[vifd3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] ὅταν[c] ἀπαίρω[vsap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] καί[c] τότε[bo] νηστεύω[vifa3p]. **v.16** οὐδείς[anfsn] δέ[c] ἐπιβάλλω[vipa3s] ἐπίβλημα[nans] ῥάκος[ngns] ἄγναφος[agnsn] ἐπί[p] ἱμάτιον[ndns] παλαιός[adnsn] αἴρω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgns] ἀπό[p] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] καί[c] χείρων[annsn] σχίσμα[nnns] γίνομαι[vipn3s]. **v.17** οὐδέ[bo] βάλλω[vipa3p] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] παλαιός[aampn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ῥήγνυμι[vipp3p] ὁ[dnmp] ἀσκός[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] οἶνος[nnms] ἐκχέω[vipp3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀσκός[nnmp] ἀπόλλυμι[vifm3p] ἀλλά[c] βάλλω[vipa3p] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] καινός[aampn] καί[c] ἀμφότεροι[aanpn] συντηρέω[vipp3p]. **v.18** οὗτος[rdanp] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] αὐτός[rpdmp] ἰδού[vdaa2s] ἄρχων[nnms] εἷς[nnms] ἔρχομαι[vpaanms] προσκυνέω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] ὅτι[c] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἄρτι[bo] τελευτάω[viaa3s] ἀλλά[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἐπιτίθημι[vdaa2s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] σύ[rpg-s] ἐπί[p] αὐτός[rpafs] καί[c] ζάω[vifd3s]. **v.19** καί[c] ἐγείρω[vpapnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms].

τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, Ἐὰν 21
μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς 22
ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε, Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις
σου σέσωκέ σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ 23
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐ-
λητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς, Ἀναχωρεῖτε, 24
οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων
αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς 25
αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς 26
ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκο- 27
λούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον
ἡμᾶς, υἱὲ Δαβίδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ 28
οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι
τοῦτο ποιῆσαι· λέγουσιν αὐτῷ, Ναί, Κύριε. τότε ἥψατο τῶν ὀ- 29
φθαλμῶν αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν.
καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς 30
ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες 31
διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομέ- 32
νων, ἰδού, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμε-
νον, καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ 33
ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ

---

v.20 καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} αἱμορροέω^{vppanfs} δώδεκα^{tn} ἔτος^{nnnp} προσέρχομαι^{vpaanfs} ὄπισθεν^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.21** λέγω^{viia3s} γάρ^{c} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdfs} ἐάν^{qo} μόνος^{bo} ἅπτω^{vsam1s} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vifp1s}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἐπιστρέφω^{vpapnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} θαρσέω^{vdpa2s} θυγάτηρ^{nvfs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} σῴζω^{viap3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.23** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dgms} ἄρχων^{ngms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{damp} αὐλητής^{namp} καί^{c} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} θορυβέω^{vpppams}. **v.24** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀναχωρέω^{vdpa2p} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ὁ^{dnns} κοράσιον^{nnns} ἀλλά^{c} καθεύδω^{vipa3s} καί^{c} καταγελάω^{viia3p} αὐτός^{rpgms}. **v.25** ὅτε^{bo} δέ^{c} ἐκβάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἐγείρω^{viap3s} ὁ^{dnns} κοράσιον^{nnns}. **v.26** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} φήμη^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs}. **v.27** καί^{c} παράγω^{vppadms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} τυφλός^{anmpn} κράζω^{vppanmp} καί^{c} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ υἱός^{nvms} Δαυίδ^{tp}. **v.28** ἔρχομαι^{vpaadms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} τυφλός^{anmpn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πιστεύω^{vdpa2p} ὅτι^{c} δύναμαι^{vipn1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms}. **v.29** τότε^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanms} κατά^{p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vdao3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.30** καί^{c} ἀνοίγω^{viap3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} καί^{c} ἐμβριμάομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} ὁράω^{vdpa2p} μηδείς^{anmsn} γινώσκω^{vdpa3s}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} διαφημίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.32** αὐτός^{rpgmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vppngmp} ἰδού^{vdaa2s} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nams} κωφός^{aamsn} δαιμονίζομαι^{vppnams}.

34 Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμο-
35 νίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις
πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ
κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν
36 νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους,
ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμέ-
37 νοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς
38 αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι, δεήθητε
οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν
θερισμὸν αὐτοῦ.

10 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν
αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐ-
2 τά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν
δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, πρῶτος Σίμων
ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος
3 ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος,
καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος
4 ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, Σίμων
ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.
5 τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐ-
τοῖς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμα-

---

v.33 καί[c] ἐκβάλλω[vpapgns] ὁ[dgns] δαιμόνιον[ngns] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] κωφός[anmsn] καί[c] θαυμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] λέγω[vppanmp] οὐδέποτε[bo] φαίνω[viap3s] οὕτω[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp]. **v.34** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[viia3p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄρχων[ndms] ὁ[dgnp] δαιμόνιον[ngnp] ἐκβάλλω[vipa3s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp]. **v.35** καί[c] περιάγω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafp] πόλις[nafp] πᾶς[aafpn] καί[c] ὁ[dafp] κώμη[nafp] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] κηρύσσω[vppanms] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] καί[c] θεραπεύω[vppanms] πᾶς[aafsn] νόσος[nafs] καί[c] πᾶς[aafsn] μαλακία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.36** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[damp] ὄχλος[namp] σπλαγχνίζομαι[viao3s] περί[p] αὐτός[rpgmp] ὅτι[c] εἰμί[viix3p] ἐκλύω[vpxpnmp] καί[c] ῥίπτω[vpxpnmp] ὡσεί[bo] πρόβατον[nanp] μή[xo] ἔχω[vppannp] ποιμήν[nams]. **v.37** τότε[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] μέν[xo] θερισμός[nnms] πολύς[anmsn] ὁ[dnmp] δέ[c] ἐργάτης[nnmp] ὀλίγος[anmpn]. **v.38** δέομαι[vdao2p] οὖν[c] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ὁ[dgms] θερισμός[ngms] ὅπως[bo] ἐκβάλλω[vsaa3s] ἐργάτης[namp] εἰς[p] ὁ[dams] θερισμός[nams] αὐτός[rpgms]. **10. v.1** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[damp] δώδεκα[tn] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐξουσία[nafs] πνεῦμα[ngnp] ἀκάθαρτος[agnpn] ὥστε[c] ἐκβάλλω[vnpa] αὐτός[rpanp] καί[c] θεραπεύω[vnpa] πᾶς[aafsn] νόσος[nafs] καί[c] πᾶς[aafsn] μαλακία[nafs]. **v.2** ὁ[dgmp] δέ[c] δώδεκα[tn] ἀπόστολος[ngmp] ὁ[dnnp] ὄνομα[nnnp] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnnp] πρῶτος[anmsn] Σίμων[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἀνδρέας[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] αὐτός[rpgms] Ἰάκωβος[nnms] ὁ[dnms] ὁ[dgms] Ζεβεδαῖος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] αὐτός[rpgms]. **v.3** Φίλιππος[nnms] καί[c] Βαρθολομαῖος[nnms] Θωμᾶς[nnms] καί[c] Μαθχαῖος[nnms] ὁ[dnms] τελώνης[nnms] Ἰάκωβος[nnms] ὁ[dnms] ὁ[dgms] Ἀλφαῖος[ngms] καί[c] Λεββαῖος[nnms] ὁ[dnms] ἐπικαλέω[vpapnms] Θαδδαῖος[nnms]. **v.4** Σίμων[nnms] ὁ[dnms] Καναναῖος[nnms] καί[c] Ἰούδας[nnms] Ἰσκαριώθ[nnms] ὁ[dnms] καί[c] παραδίδωμι[vpaanms] αὐτός[rpams].

ρειτῶν μὴ εἰσέλθητε, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα 6
τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέ- 7
γοντες ὅτι Ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας 8
θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια
ἐκβάλλετε. δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. μὴ κτήσησθε χρυ- 9
σὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ 10
πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥά-
βδους, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν. εἰς ἣν δ' 11
ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι,
κἀκεῖ μείνατε, ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰ- 12
κίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν. καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ 13
εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ 14
τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκεί-
νης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω 15
ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς 16
πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ
ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, 17
παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς

---

v.5 οὗτος[rdamp] ὁ[damp] δώδεκα[tn] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] παραγγέλλω[vpaanms] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] εἰς[p] ὁδός[nafs] ἔθνος[ngnp] μή[xo] ἀπέρχομαι[vsaa2p] καί[c] εἰς[p] πόλις[nafs] Σαμαρίτης[ngmp] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p]. **v.6** πορεύομαι[vdpn2p] δέ[c] μᾶλλον[bo] πρός[p] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ὁ[danp] ἀπόλλυμι[vpxaanp] οἶκος[ngms] Ἰσραήλ[tp]. **v.7** πορεύομαι[vppnnmp] δέ[c] κηρύσσω[vdpa2p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἐγγίζω[vixa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.8** ἀσθενέω[vppaamp] θεραπεύω[vdpa2p] λεπρός[aampn] καθαρίζω[vdpa2p] νεκρός[aampn] ἐγείρω[vdpa2p] δαιμόνιον[nanp] ἐκβάλλω[vdpa2p] δωρεάν[bo] λαμβάνω[viaa2p] δωρεάν[bo] δίδωμι[vdaa2p]. **v.9** μή[xo] κτάομαι[vsad2p] χρυσός[nams] μηδέ[c] ἄργυρος[nams] μηδέ[c] χαλκός[nams] εἰς[p] ὁ[dafp] ζώνη[nafp] σύ[rpg-p]. **v.10** μή[xo] πήρα[nafs] εἰς[p] ὁδός[nafs] μηδέ[c] δύο[tn] χιτών[namp] μηδέ[c] ὑπόδημα[nanp] μηδέ[c] ῥάβδος[nafp] ἄξιος[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] ἐργάτης[nnms] ὁ[dgfs] τροφή[ngfs] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.11** εἰς[p] ὅς[rrafs] δέ[c] ἄν[xo] πόλις[nafs] ἤ[xo] κώμη[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2p] ἐξετάζω[vdaa2p] τίς[rqnms] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἄξιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] κἀκεῖ[bo] μένω[vdaa2p] ἕως[c] ἄν[xo] ἐξέρχομαι[vsaa2p]. **v.12** εἰσέρχομαι[vppnnmp] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ἀσπάζομαι[vdad2p] αὐτός[rpafs]. **v.13** καί[c] ἐάν[qo] μέν[xo] εἰμί[vspx3s] ὁ[dnfs] οἰκία[nnfs] ἄξιος[anfsn] ἔρχομαι[vdaa3s] ὁ[dnfs] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpg-p] ἐπί[p] αὐτός[rpafs] ἐάν[qo] δέ[c] μή[xo] εἰμί[vspx3s] ἄξιος[anfsn] ὁ[dnfs] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpg-p] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐπιστρέφω[vdap3s]. **v.14** καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] μή[xo] δέχομαι[vsad3s] σύ[rpa-p] μηδέ[c] ἀκούω[vsaa3s] ὁ[damp] λόγος[namp] σύ[rpg-p] ἐξέρχομαι[vppnnmp] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] ἤ[xo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] ἐκτινάσσω[vdaa2p] ὁ[dams] κονιορτός[nams] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-p]. **v.15** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] γῆ[ndfs] Σόδομα[ngnp] καί[c] Γόμορρα[ngnp] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] κρίσις[ngfs] ἤ[xo] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.16** ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] σύ[rpa-p] ὡς[bo] πρόβατον[nnnp] ἐν[p] μέσος[adnsn] λύκος[ngmp] γίνομαι[vdpn2p] οὖν[c] φρόνιμος[anmpn] ὡς[bo] ὁ[dnmp] ὄφις[nnmp] καί[c] ἀκέραιος[anmpn] ὡς[bo] ὁ[dnfp] περιστερά[nnfp].

18 αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς
ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.
19 ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε,
20 δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε, οὐ γὰρ ὑμεῖς
ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν
21 ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ
πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανα-
22 τώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ
23 ὄνομά μου, ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν
δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην,
ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ,
24 ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν
25 διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ
μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ
κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺβ ἐκάλεσαν, πό-
26 σῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς,
οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ
27 κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε
ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμά-
28 των. καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν
δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. φοβηθήτε δὲ μᾶλλον τὸν

---

v.17 προσέχω[vdpa2p] δέ[c] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] παραδίδωμι[vifa3p] γάρ[c] σύ[rpa-p] εἰς[p] συνέδριον[nanp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] αὐτός[rpgmp] μαστιγόω[vifa3p] σύ[rpa-p]. **v.18** καί[c] ἐπί[p] ἡγεμών[namp] δέ[c] καί[c] βασιλεύς[namp] ἄγω[vifp2p] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp]. **v.19** ὅταν[c] δέ[c] παραδίδωμι[vspa3p] σύ[rpa-p] μή[xo] μεριμνάω[vsaa2p] πῶς[bo] ἤ[xo] τίς[rqans] λαλέω[vsaa2p] δίδωμι[vifp3s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] τίς[rqans] λαλέω[vifa2p]. **v.20** οὐ[xo] γάρ[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ὁ[dnmp] λαλέω[vppanmp] ἀλλά[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p] ὁ[dnns] λαλέω[vppanns] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.21** παραδίδωμι[vifa3s] δέ[c] ἀδελφός[nnms] ἀδελφός[nams] εἰς[p] θάνατος[nams] καί[c] πατήρ[nnms] τέκνον[nans] καί[c] ἐπανίστημι[vifd3p] τέκνον[nnnp] ἐπί[p] γονεύς[namp] καί[c] θανατόω[vifa3p] αὐτός[rpamp]. **v.22** καί[c] εἰμί[vifx2p] μισέω[vpppnmp] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] δέ[c] ὑπομένω[vpaanms] εἰς[p] τέλος[nans] οὗτος[rdnms] σῴζω[vifp3s]. **v.23** ὅταν[c] δέ[c] διώκω[vspa3p] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] οὗτος[rddfs] φεύγω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἄλλος[aafsn] ἀμήν[th] γάρ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] μή[xo] τελέω[vsaa2p] ὁ[dafp] πόλις[nafp] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] ἕως[c] ἄν[xo] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.24** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] μαθητής[nnms] ὑπέρ[p] ὁ[dams] διδάσκαλος[nams] οὐδέ[bo] δοῦλος[nnms] ὑπέρ[p] ὁ[dams] κύριος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.25** ἀρκετός[annsn] ὁ[ddms] μαθητής[ndms] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] ὡς[bo] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ὡς[bo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] ὁ[dams] οἰκοδεσπότης[nams] Βεελζεβούλ[tp] καλέω[viaa3p] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] ὁ[damp] οἰκιακός[namp] αὐτός[rpgms]. **v.26** μή[xo] οὖν[c] φοβέομαι[vdao2p] αὐτός[rpamp] οὐδείς[annsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] καλύπτω[vpxpnns] ὅς[rrnns] οὐ[xo] ἀποκαλύπτω[vifp3s] καί[c] κρυπτός[annsn] ὅς[rrnns] οὐ[xo] γινώσκω[vifp3s]. **v.27** ὅς[rrans] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] λέγω[vdaa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] καί[c] ὅς[rrans] εἰς[p] ὁ[dans] οὖς[nans] ἀκούω[vipa2p] κηρύσσω[vdaa2p] ἐπί[p] ὁ[dgnp] δῶμα[ngnp].

δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. οὐχὶ 29
δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται· καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται
ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς 30
κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. μὴ οὖν φοβηθῆτε, πολλῶν 31
στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ 32
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ, ἔμπρο-
σθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ᾽ ἂν ἀρνήσηταί 33
με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπρο-
σθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον 34
βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ
μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐ- 35
τοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ
τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐ- 36
τοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος, 37
καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.
καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω 38
μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει 39
αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει
αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος 40
δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄ- 41

---

v.28 καί[c] μή[xo] φοβέομαι[vdao2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀποκτείνω[vppagmp] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dafs] δέ[c] ψυχή[nafs] μή[xo] δύναμαι[vppngmp] ἀποκτείνω[vnaa] φοβέομαι[vdao2p] δέ[c] μᾶλλον[bo] ὁ[dams] δύναμαι[vppnams] καί[c] ψυχή[nafs] καί[c] σῶμα[nans] ἀπόλλυμι[vnaa] ἐν[p] γέεννα[ndfs]. **v.29** οὐχί[xo] δύο[tn] στρουθίον[nnnp] ἀσσάριον[ngns] πωλέω[vipp3s] καί[c] εἷς[nnns] ἐκ[p] αὐτός[rpgnp] οὐ[xo] πίπτω[vifd3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἄνευ[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p]. **v.30** σύ[rpg-p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnfp] θρίξ[nnfp] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] πᾶς[anfpn] ἀριθμέω[vpxpnfp] εἰμί[vipx3p]. **v.31** μή[xo] οὖν[c] φοβέομαι[vdao2p] πολύς[agnpn] στρουθίον[ngnp] διαφέρω[vipa2p] σύ[rpn-p]. **v.32** πᾶς[anmsn] οὖν[c] ὅστις[rrnms] ὁμολογέω[vifa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁμολογέω[vifa1s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp]. **v.33** ὅστις[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ἀρνέομαι[vsad3s] ἐγώ[rpa-s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἀρνέομαι[vifd1s] αὐτός[rpams] κἀγώ[rpn-s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp]. **v.34** μή[xo] νομίζω[vsaa2p] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa1s] βάλλω[vnaa] εἰρήνη[nafs] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa1s] βάλλω[vnaa] εἰρήνη[nafs] ἀλλά[c] μάχαιρα[nafs]. **v.35** ἔρχομαι[viaa1s] γάρ[c] διχάζω[vnaa] ἄνθρωπος[nams] κατά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] καί[c] θυγάτηρ[nafs] κατά[p] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] νύμφη[nafs] κατά[p] ὁ[dgfs] πενθερά[ngfs] αὐτός[rpgfs]. **v.36** καί[c] ἐχθρός[anmpn] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dnmp] οἰκιακός[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.37** ὁ[dnms] φιλέω[vppanms] πατήρ[nams] ἤ[xo] μήτηρ[nafs] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpg-s] ἄξιος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] φιλέω[vppanms] υἱός[nams] ἤ[xo] θυγάτηρ[nafs] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpg-s] ἄξιος[anmsn]. **v.38** καί[c] ὅς[rrnms] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκολουθέω[vipa3s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpg-s] ἄξιος[anmsn]. **v.39** ὁ[dnms] εὑρίσκω[vpaanms] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpafs] καί[c] ὁ[dnms] ἀπόλλυμι[vpaanms] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] εὑρίσκω[vifa3s] αὐτός[rpafs]. **v.40** ὁ[dnms] δέχομαι[vppnnms] σύ[rpa-p] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[dnms] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vppnnms] δέχομαι[vipn3s] ὁ[dams] ἀποστέλλω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s].

νομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος
42 δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὃς
ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς
ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν
αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα
μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν
2 ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμω-
τηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
3, 4 εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν· καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε
5 Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε, τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χω-
λοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι,
6 νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός
7 ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. τούτων δὲ πορευομένων
ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε
εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι· κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμε-
8 νον· ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις
ἠμφιεσμένον· ἰδού, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις
9 τῶν βασιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· προφήτην· ναί,
10 λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου, οὗτός γάρ ἐστι πε-

---

v.41 ὁ[dnms] δέχομαι[vppnnms] προφήτης[nams] εἰς[p] ὄνομα[nans] προφήτης[ngms] μισθός[nams] προφήτης[ngms] λαμβάνω[vifd3s] καί[c] ὁ[dnms] δέχομαι[vppnnms] δίκαιος[aamsn] εἰς[p] ὄνομα[nans] δίκαιος[agmsn] μισθός[nams] δίκαιος[agmsn] λαμβάνω[vifd3s]. **v.42** καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ποτίζω[vsaa3s] εἷς[nams] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp] ποτήριον[nans] ψυχρός[agnsn] μόνος[bo] εἰς[p] ὄνομα[nans] μαθητής[ngms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgms]. **11. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὅτε[bo] τελέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] διατάσσω[vppanms] ὁ[ddmp] δώδεκα[tn] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] μεταβαίνω[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] ὁ[dgms] διδάσκω[vnpa] καί[c] κηρύσσω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddfp] πόλις[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰωάννης[nnms] ἀκούω[vpaanms] ἐν[p] ὁ[ddns] δεσμωτήριον[ndns] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πέμπω[vpaanms] δύο[tn] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.3** λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἤ[xo] ἕτερος[aamsn] προσδοκάω[vipa1p]. **v.4** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πορεύομαι[vpaonmp] ἀπαγγέλλω[vdaa2p] Ἰωάννης[ndms] ὅς[rranp] ἀκούω[vipa2p] καί[c] βλέπω[vipa2p]. **v.5** τυφλός[anmpn] ἀναβλέπω[vipa3p] καί[c] χωλός[anmpn] περιπατέω[vipa3p] λεπρός[anmpn] καθαρίζω[vipp3p] καί[c] κωφός[anmpn] ἀκούω[vipa3p] νεκρός[anmpn] ἐγείρω[vipp3p] καί[c] πτωχός[anmpn] εὐαγγελίζω[vipp3p]. **v.6** καί[c] μακάριος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] μή[xo] σκανδαλίζω[vsap3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s]. **v.7** οὗτος[rdgmp] δέ[c] πορεύομαι[vppngmp] ἄρχω[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vnpa] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] περί[p] Ἰωάννης[ngms] τίς[rqans] ἐξέρχομαι[viaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] θεάομαι[vnad] κάλαμος[nams] ὑπό[p] ἄνεμος[ngms] σαλεύω[vpppams]. **v.8** ἀλλά[c] τίς[rqans] ἐξέρχομαι[viaa2p] ὁράω[vnaa] ἄνθρωπος[nams] ἐν[p] μαλακός[adnpn] ἱμάτιον[ndnp] ἀμφιέννυμι[vpxpams] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] ὁ[danp] μαλακός[aanpn] φορέω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οἶκος[ndmp] ὁ[dgmp] βασιλεύς[ngmp] εἰμί[vipx3p]. **v.9** ἀλλά[c] τίς[rqans] ἐξέρχομαι[viaa2p] ὁράω[vnaa] προφήτης[nams] ναί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] καί[c] περισσός[annsc] προφήτης[ngms].

ρὶ οὗ γέγραπται, Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων 11
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ 12
βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βια-
σταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος 13
ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν, καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐ- 14
στιν Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 15
τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην· ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀ- 16
γοραῖς καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν, καὶ 17
λέγουσιν, Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν
ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε 18
πίνων, καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- 19
που ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἰδού, ἄνθρωπος φάγος
καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη
ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς 20
πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ με-
τενόησαν. Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν 21
Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν,
πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν, 22

---

v.10 οὗτος[rdnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] περί[p] ὅς[rrgms] γράφω[vixp3s] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐγώ[rpg-s] πρό[p] πρόσωπον[ngns] σύ[rpg-s] ὅς[rrnms] κατασκευάζω[vifa3s] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] σύ[rpg-s] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s]. **v.11** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] ἐγείρω[vixp3s] ἐν[p] γεννητός[admpn] γυνή[ngfp] μέγας[anmsc] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms] ὁ[dnms] δέ[c] μικρός[anmsc] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] μέγας[anmsc] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.12** ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms] ἕως[c] ἄρτι[bo] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] βιάζομαι[vipm3s] καί[c] βιαστής[nnmp] ἁρπάζω[vipa3p] αὐτός[rpafs]. **v.13** πᾶς[anmpn] γάρ[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἕως[c] Ἰωάννης[ngms] προφητεύω[viaa3p]. **v.14** καί[c] εἰ[qo] θέλω[vipa2p] δέχομαι[vnad] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] Ἠλίας[nnms] ὁ[dnms] μέλλω[vppanms] ἔρχομαι[vnpn]. **v.15** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **v.16** τίς[rqdns] δέ[c] ὁμοιόω[vifa1s] ὁ[dafs] γενεά[nafs] οὗτος[rdafs] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] παιδάριον[ndnp] ἐν[p] ἀγορά[ndfp] κάθημαι[vppndmp] καί[c] προσφωνέω[vppadmp] ὁ[ddmp] ἑταῖρος[ndmp] αὐτός[rpgnp]. **v.17** καί[c] λέγω[vppadmp] αὐλέω[viaa1p] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] ὀρχέομαι[viad2p] θρηνέω[viaa1p] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] κόπτω[viam2p]. **v.18** ἔρχομαι[viaa3s] γάρ[c] Ἰωάννης[nnms] μήτε[c] ἐσθίω[vppanms] μήτε[c] πίνω[vppanms] καί[c] λέγω[vipa3p] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa3s]. **v.19** ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐσθίω[vppanms] καί[c] πίνω[vppanms] καί[c] λέγω[vipa3p] ἰδού[vdaa2s] ἄνθρωπος[nnms] φάγος[nnms] καί[c] οἰνοπότης[nnms] τελώνης[ngmp] φίλος[anmsn] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] καί[c] δικαιόω[viap3s] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ἀπό[p] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] αὐτός[rpgfs]. **v.20** τότε[bo] ἄρχω[viad3s] ὀνειδίζω[vnpa] ὁ[dafp] πόλις[nafp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] γίνομαι[viad3p] ὁ[dnfp] πολύς[anfpn] δύναμις[nnfp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὐ[xo] μετανοέω[viaa3p]. **v.21** οὐαί[i] σύ[rpd-s] Χοραζίν[tp] οὐαί[i] σύ[rpd-s] Βηθσαϊδά[tp] ὅτι[c] εἰ[qo] ἐν[p] Τύρος[ndfs] καί[c] Σιδών[ndfs] γίνομαι[viad3p] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ὁ[dnfp] γίνομαι[vpadnfp] ἐν[p] σύ[rpd-p] πάλαι[bo] ἄν[xo] ἐν[p] σάκκος[ndms] καί[c] σποδός[ndms] μετανοέω[viaa3p].

Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν.
23 καὶ σύ, Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾄδου
καταβιβασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γε-
24 νόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. πλὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ
25 σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐξομο-
λογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέ-
κρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
26 νηπίοις, ναί ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν
27 σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς
ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπι-
γινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.
28 δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ
29 ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε
ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾷός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε
30 ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός, καὶ
τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.
12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν
σπορίμων, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν
2 στάχυας καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ, Ἰ-
δού, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.

---

v.22 πλήν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] Τύρος[ndfs] καί[c] Σιδών[ndfs] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] κρίσις[ngfs] ἤ[xo] σύ[rpd-p]. **v.23** καί[c] σύ[rpn-s] Καπερναούμ[tp] ὁ[dnfs] ἕως[c] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὑψόω[vpapnfs] ἕως[c] ᾅδης[ngms] καταβιβάζω[vifp2s] ὅτι[c] εἰ[qo] ἐν[p] Σόδομα[ndnp] γίνομαι[viad3p] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ὁ[dnfp] γίνομαι[vpadnfp] ἐν[p] σύ[rpd-s] μένω[viaa3p] ἄν[xo] μέχρι[bo] ὁ[dgfs] σήμερον[bo]. **v.24** πλήν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] γῆ[ndfs] Σόδομα[ngnp] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] κρίσις[ngfs] ἤ[xo] σύ[rpd-s]. **v.25** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddms] ὁ[ddms] καιρός[ndms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἐξομολογέω[vipm1s] σύ[rpd-s] πατήρ[nvms] κύριος[nvms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅτι[c] ἀποκρύπτω[viaa2s] οὗτος[rdanp] ἀπό[p] σοφός[agmpn] καί[c] συνετός[agmpn] καί[c] ἀποκαλύπτω[viaa2s] αὐτός[rpanp] νήπιος[admpn]. **v.26** ναί[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὅτι[c] οὕτω[bo] γίνομαι[viad3s] εὐδοκία[nnfs] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s]. **v.27** πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] παραδίδωμι[viap3s] ὑπό[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐπιγινώσκω[vipa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] οὐδέ[bo] ὁ[dams] πατήρ[nams] τι-σρινμσ ἐπιγινώσκω[vipa3s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] καί[c] ὅς[rrdms] ἐάν[qo] βούλομαι[vspn3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἀποκαλύπτω[vnaa]. **v.28** δεῦτε[vdvx2p] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] κοπιάω[vppanmp] καί[c] φορτίζω[vpxpnmp] κἀγώ[rpn-s] ἀναπαύω[vifa1s] σύ[rpa-p]. **v.29** αἴρω[vdaa2p] ὁ[dams] ζυγός[nams] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] καί[c] μανθάνω[vdaa2p] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] πραΰς[nnms] εἰμί[vipx1s] καί[c] ταπεινός[anmsn] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] καί[c] εὑρίσκω[vifa2p] ἀνάπαυσις[nafs] ὁ[ddfp] ψυχή[ndfp] σύ[rpg-p]. **v.30** ὁ[dnms] γάρ[c] ζυγός[nnms] ἐγώ[rpg-s] χρηστός[anmsn] καί[c] ὁ[dnns] φορτίον[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἐλαφρός[annsn] εἰμί[vipx3s]. **12. v.1** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddms] ὁ[ddms] καιρός[ndms] πορεύομαι[viao3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] διά[p] ὁ[dgmp] σπόριμος[agmpn] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] πεινάω[viaa3p] καί[c] ἄρχω[viad3p] τίλλω[vnpa] στάχυς[namp] καί[c] ἐσθίω[vnpa]. **v.2** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] ὁράω[vpaanmp] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] ποιέω[vipa3p] ὅς[rrans] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ποιέω[vnpa] ἐν[p] σάββατον[ndns].

ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνα- 3
σεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ 4
Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, ὅυς οὐκ ἐξὸν ἦν
αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις· ἢ 5
οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ
τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ 6
ἱεροῦ μείζων ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν, Ἔλεον θέλω 7
καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. κύριος 8
γάρ ἐστι καί τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς 9
ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, καὶ ἰδού, ἄνθρωπος 10
ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ
ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν· ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ 11
δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἕξει πρόβα-
τον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ
κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ· πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προ- 12
βάτου. ὥστε ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ 13
ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινόν τὴν χεῖρα σου. καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατε-
στάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον 14
κατ᾽ αὐτοῦ ἐξελθόντες, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 15
γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, 16

---

v.3 ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] ἀναγινώσκω[viaa2p] τίς[rqans] ποιέω[viaa3s] Δαυίδ[tp] ὅτε[bo] πεινάω[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.4** πῶς[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὁ[dgfs] πρόθεσις[ngfs] ἐσθίω[viaa3s] ὅς[rramp] οὐ[xo] ἔξεστι[vppqnns] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] ἐσθίω[vnaa] οὐδέ[bo] ὁ[ddmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[ddmp] ἱερεύς[ndmp] μόνος[admpn]. **v.5** ἤ[xo] οὐ[xo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] ὅτι[c] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] ὁ[dnmp] ἱερεύς[nnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ὁ[dans] σάββατον[nans] βεβηλόω[vipa3p] καί[c] ἀναίτιος[anmpn] εἰμί[vipx3p]. **v.6** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx3s] ὧδε[bo]. **v.7** εἰ[qo] δέ[c] γινώσκω[viya2p] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ἔλεος[nams] θέλω[vipa1s] καί[c] οὐ[xo] θυσία[nafs] οὐ[xo] ἄν[xo] καταδικάζω[viaa2p] ὁ[damp] ἀναίτιος[aampn]. **v.8** κύριος[nnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dgns] σάββατον[ngns] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.9** καί[c] μεταβαίνω[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] αὐτός[rpgmp]. **v.10** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἔχω[vppanms] ξηρός[nafs] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] εἰ[qo] ἔξεστι[vipq3s] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] θεραπεύω[vnpa] ἵνα[c] κατηγορέω[vsaa3p] αὐτός[rpgms]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqnms] εἰμί[vifx3s] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἄνθρωπος[nnms] ὅς[rrnms] ἔχω[vifa3s] πρόβατον[nans] εἷς[nans] καί[c] ἐάν[qo] ἐμπίπτω[vsaa3s] οὗτος[rdnns] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] εἰς[p] βόθυνος[nams] οὐχί[xo] κρατέω[vifa3s] αὐτός[rpans] καί[c] ἐγείρω[vifa3s]. **v.12** πόσος[rodns] οὖν[c] διαφέρω[vipa3s] ἄνθρωπος[nnms] πρόβατον[ngns] ὥστε[c] ἔξεστι[vipq3s] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] καλῶς[bo] ποιέω[vnpa]. **v.13** τότε[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκτείνω[vdaa2s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκτείνω[viaa3s] καί[c] ἀποκαθιστάνω[viap3s] ὑγιής[anfsn] ὡς[bo] ὁ[dnfs] ἄλλος[anfsn]. **v.14** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] συμβούλιον[nans] λαμβάνω[viaa3p] κατά[p] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὅπως[bo] αὐτός[rpams] ἀπόλλυμι[vsaa3p]. **v.15** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] γινώσκω[vpaanms] ἀναχωρέω[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp] πᾶς[aampn].

17 ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
18 διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Ἰδού, ὁ παῖς μου ὃν ᾑ-
ρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου, θήσω
τὸ πνεῦμά μου ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.
19 οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις
20 τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ
λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
21, 22 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι. Τότε προσηνέχθη
αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
23 τόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ
ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
24 Δαβίδ· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος οὐκ ἐκβάλ-
λει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.
25 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα
βασιλεία μερισθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ
26 οἰκία μερισθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς
τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ᾽ ἑαυτὸν ἐμερίσθη, πῶς οὖν σταθήσε-
27 ται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ
δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑ-
28 μῶν ἔσονται κριταί. εἰ δὲ ἐγω ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ
29 δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἢ πῶς

---

v.16 καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μή[xo] φανερός[aamsn] αὐτός[rpams] ποιέω[vsaa3p]. **v.17** ὅπως[bo] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns]. **v.18** ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrams] αἱρετίζω[viaa1s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὅς[rrams] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] τίθημι[vifa1s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] καί[c] κρίσις[nafs] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ἀπαγγέλλω[vifa3s]. **v.19** οὐ[xo] ἐρίζω[vifa3s] οὐδέ[bo] κραυγάζω[vifa3s] οὐδέ[bo] ἀκούω[vifa3s] τι-σρινμσ ἐν[p] ὁ[ddfp] πλατύς[ndfp] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.20** κάλαμος[nams] συντρίβω[vpxpams] οὐ[xo] κατάγνυμι[vifa3s] καί[c] λίνον[nans] τύφω[vpppans] οὐ[xo] σβέννυμι[vifa3s] ἕως[c] ἄν[xo] ἐκβάλλω[vsaa3s] εἰς[p] νῖκος[nans] ὁ[dafs] κρίσις[nafs]. **v.21** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] αὐτός[rpgms] ἔθνος[nnnp] ἐλπίζω[vifa3p]. **v.22** τότε[bo] προσφέρω[viap3s] αὐτός[rpdms] δαιμονίζομαι[vppnnms] τυφλός[anmsn] καί[c] κωφός[anmsn] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὥστε[c] ὁ[dams] τυφλός[aamsn] καί[c] κωφός[aamsn] καί[c] λαλέω[vnpa] καί[c] βλέπω[vnpa]. **v.23** καί[c] ἐξίστημι[viim3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] καί[c] λέγω[viia3p] μήτι[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Δαυίδ[tp]. **v.24** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] λέγω[viaa3p] οὗτος[rdnms] οὐ[xo] ἐκβάλλω[vipa3s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddms] Βεελζεβούλ[tp] ἄρχων[ndms] ὁ[dgnp] δαιμόνιον[ngnp]. **v.25** οἶδα[vpxanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafp] ἐνθύμησις[nafp] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πᾶς[anfsn] βασιλεία[nnfs] μερίζω[vpapnfs] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxgfs] ἐρημόω[vipp3s] καί[c] πᾶς[anfsn] πόλις[nnfs] ἤ[xo] οἰκία[nnfs] μερίζω[vpapnfs] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxgfs] οὐ[xo] ἵστημι[vifp3s]. **v.26** καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ὁ[dams] Σατανᾶς[nams] ἐκβάλλω[vipa3s] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxams] μερίζω[viap3s] πῶς[bo] οὖν[c] ἵστημι[vifp3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] αὐτός[rpgms]. **v.27** καί[c] εἰ[qo] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] Βεελζεβούλ[tp] ἐκβάλλω[vipa1s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] σύ[rpg-p] ἐν[p] τίς[rqdms] ἐκβάλλω[vipa3p] διά[p] οὗτος[rdans] αὐτός[rpnmp] σύ[rpg-p] εἰμί[vifx3p] κριτής[nnmp]. **v.28** εἰ[qo] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] θεός[ngms] ἐκβάλλω[vipa1s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] ἄρα[xo] φθάνω[viaa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms].

δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη
αὐτοῦ διἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν· καὶ τότε
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστι, 30
καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, 31
Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ
δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις.
καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσε- 32
ται αὐτῷ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ
ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ 33
ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν,
ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχι- 34
δνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες· ἐκ γὰρ τοῦ
περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρω- 35
πος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τά ἀγαθά,
καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει
πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργόν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν 36
οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.
ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου κα- 37
ταδικασθήσῃ. Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ 38
Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον

---

v.29 ἤ^{xo} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} τι-σρινμσ εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dgms} ἰσχυρός^{agmsn} καί^{c} ὁ^{danp} σκεῦος^{nanp} αὐτός^{rpgms} διαρπάζω^{vnaa} ἐάν^{qo} μή^{xo} πρῶτος^{bo} δέω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ἰσχυρός^{aamsn} καί^{c} τότε^{bo} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} διαρπάζω^{vifa3s}. **v.30** ὁ^{dnms} μή^{xo} εἰμί^{vppxnms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} συνάγω^{vppanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ σκορπίζω^{vipa3s}. **v.31** διά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ πᾶς^{anfsn} ἁμαρτία^{nnfs} καί^{c} βλασφημία^{nnfs} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} βλασφημία^{nnfs} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.32** καί^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} λόγος^{nams} κατά^{p} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} κατά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} οὔτε^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddms} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὔτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} μέλλω^{vppadms}. **v.33** ἤ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans} καλός^{aansn} καί^{c} ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{rpgns} καλός^{aamsn} ἤ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans} σαπρός^{aansn} καί^{c} ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{rpgns} σαπρός^{aamsn} ἐκ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgms} καρπός^{ngms} ὁ^{dnns} δένδρον^{nnns} γινώσκω^{vipp3s}. **v.34** γέννημα^{nvnp} ἔχιδνα^{ngfp} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2p} ἀγαθός^{aanpn} λαλέω^{vnpa} πονηρός^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp} ἐκ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgns} περίσσευμα^{ngns} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} λαλέω^{vipa3s}. **v.35** ὁ^{dnms} ἀγαθός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} καί^{c} ὁ^{dnms} πονηρός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ἐκβάλλω^{vipa3s} πονηρός^{aanpn}. **v.36** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnns} ἀργός^{annsn} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} λαλέω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ἀποδίδωμι^{vifa3p} περί^{p} αὐτός^{rpgns} λόγος^{nams} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs}. **v.37** ἐκ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$ δικαιόω^{vifp2s} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$ καταδικάζω^{vifp2s}.

39 ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ
40 τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ
κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ
41 τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν
42 εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. βασίλισσα
νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κα-
τακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν
43 σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδού, πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. ὅταν
δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται
44 δι᾽ ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε
λέγει, Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν
45 εὑρίσκει σχολάζοντα, σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον. τότε
πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται
τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως
46 ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος
τοῖς ὄχλοις, ἰδού, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν

---

v.38 τότε[bo] ἀποκρίνομαι[viad3p] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] καί[c] Φαρισαῖος[ngmp] λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] θέλω[vipa1p] ἀπό[p] σύ[rpg-s] σημεῖον[nans] ὁράω[vnaa]. **v.39** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] γενεά[nnfs] πονηρός[anfsn] καί[c] μοιχαλίς[nnfs] σημεῖον[nans] ἐπιζητέω[vipa3s] καί[c] σημεῖον[nnns] οὐ[xo] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdfs] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dans] σημεῖον[nans] Ἰωνᾶς[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms]. **v.40** ὥσπερ[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] Ἰωνᾶς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] κοιλία[ndfs] ὁ[dgns] κῆτος[ngns] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] καί[c] τρεῖς[nafp] νύξ[nafp] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] καί[c] τρεῖς[nafp] νύξ[nafp]. **v.41** ἀνήρ[nnmp] Νινευίτης[nnmp] ἀνίστημι[vifm3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] μετά[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] κατακρίνω[vifa3p] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] μετανοέω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] κήρυγμα[nans] Ἰωνᾶς[ngms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πολύς[annsc] Ἰωνᾶς[ngms] ὧδε[bo]. **v.42** βασίλισσα[nnfs] νότος[ngms] ἐγείρω[vifp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] μετά[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] κατακρίνω[vifa3s] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgnp] πέρας[ngnp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀκούω[vnaa] ὁ[dafs] σοφία[nafs] Σολομών[ngms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πολύς[annsc] Σολομών[ngms] ὧδε[bo]. **v.43** ὅταν[c] δέ[c] ὁ[dnns] ἀκάθαρτος[annsn] πνεῦμα[nnns] ἐξέρχομαι[vsaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] διέρχομαι[vipn3s] διά[p] ἄνυδρος[agmpn] τόπος[ngmp] ζητέω[vppanns] ἀνάπαυσις[nafs] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vipa3s]. **v.44** τότε[bo] λέγω[vipa3s] ἐπιστρέφω[vifa1s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ἐγώ[rpg-s] ὅθεν[bo] ἐξέρχομαι[viaa1s] καί[c] ἔρχομαι[vpaanns] εὑρίσκω[vipa3s] σχολάζω[vppaams] σαρόω[vpxpams] καί[c] κοσμέω[vpxpams]. **v.45** τότε[bo] πορεύομαι[vipn3s] καί[c] παραλαμβάνω[vipa3s] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἑπτά[tn] ἕτερος[aanpn] πνεῦμα[nanp] πονηρός[aanpc] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaannp] κατοικέω[vipa3s] ἐκεῖ[bo] καί[c] γίνομαι[vipn3s] ὁ[dnnp] ἔσχατος[annpn] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] χείρων[annpn] ὁ[dgnp] πρῶτος[agnpn] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[ddfs] γενεά[ndfs] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] πονηρός[adfsn].

ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπε δέ τις αὐτῷ, Ἰδού, ἡ μήτηρ 47
σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ, Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου· 48
καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ 49
ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, Ἰδού, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
φοί μου. ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ 50
ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας **13**
ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν 2
ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐ- 3
τοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων, Ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ
σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν 4
ὁδόν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινά, καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔ- 5
πεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως
ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος 6
ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ 7
ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνι-
ξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου 8
καρπόν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων 9

---

v.46 ἔτι[bo] δέ[c] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] ἵστημι[viya3p] ἔξω[bo] ζητέω[vppanmp] αὐτός[rpdms] λαλέω[vnaa]. **v.47** λέγω[viaa3s] δέ[c] τι-σρινμσ αὐτός[rpdms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] σύ[rpg-s] ἔξω[bo] ἵστημι[vixa3p] ζητέω[vppanmp] σύ[rpd-s] λαλέω[vnaa]. **v.48** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] εἶπον[vpaadms] αὐτός[rpdms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] τίς[rqnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.49** καί[c] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.50** ὅστις[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ποιέω[vsaa3s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpg-s] ἀδελφός[nnms] καί[c] ἀδελφή[nnfs] καί[c] μήτηρ[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **13. v.1** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] ἐξέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] κάθημαι[viin3s] παρά[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.2** καί[c] συνάγω[viap3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] ὥστε[c] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἐμβαίνω[vpaaams] κάθημαι[vnpn] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams] ἵστημι[viya3s]. **v.3** καί[c] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πολύς[aanpn] ἐν[p] παραβολή[ndfp] λέγω[vppanms] ἰδού[vdaa2s] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁ[dgms] σπείρω[vnpa]. **v.4** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] σπείρω[vnpa] αὐτός[rpams] ὅς[rrnnp] μέν[xo] πίπτω[viaa3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] καί[c] κατεσθίω[viaa3s] αὐτός[rpanp]. **v.5** ἄλλος[annpn] δέ[c] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[danp] πετρώδης[aanpn] ὅπου[bo] οὐ[xo] ἔχω[viia3s] γῆ[nafs] πολύς[aafsn] καί[c] εὐθέως[bo] ἐξανατέλλω[viaa3s] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] ἔχω[vnpa] βάθος[nans] γῆ[ngfs]. **v.6** ἥλιος[ngms] δέ[c] ἀνατέλλω[vpaagms] καυματίζω[viap3s] καί[c] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] ἔχω[vnpa] ῥίζα[nafs] ξηραίνω[viap3s]. **v.7** ἄλλος[annpn] δέ[c] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafp] ἄκανθα[nafp] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] ὁ[dnfp] ἄκανθα[nnfp] καί[c] ἀποπνίγω[viaa3p] αὐτός[rpanp]. **v.8** ἄλλος[annpn] δέ[c] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὁ[dafs] καλός[aafsn] καί[c] δίδωμι[viia3s] καρπός[nams] ὅς[rrans] μέν[xo] ἑκατόν[tn] ὅς[rrans] δέ[c] ἑξήκοντα[tn] ὅς[rrans] δέ[c] τριάκοντα[tn].

10 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον
11 αὐτῷ, Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν αὐτοῖς, ὅτι Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας
12 τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, δοθή-
σεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται, ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει,
13 ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ,
ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ
14 συνίουσι. καὶ ἀναπληροῦται ἐπ᾽ αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου,
ἡ λέγουσα, Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες
15 βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λα-
οῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν
ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσω-
16 μαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι, καὶ
17 τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προ-
φῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον,
18 καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε
19 τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος. παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον
τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρός, καὶ ἁρπά-
ζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν
20 ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν

---

v.9 ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.10** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} διά&τίς^{xo} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} λαλέω^{vipa2s} αὐτός^{rpdmp}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{danp} μυστήριον^{nanp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἐκεῖνος^{rddmp} δέ^{c} οὐ^{xo} δίδωμι^{vixp3s}. **v.12** ὅστις^{rrnms} γάρ^{c} ἔχω^{vipa3s} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} περισσεύω^{vifp3s} ὅστις^{rrnms} δέ^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa3s} αἴρω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.13** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} αὐτός^{rpdmp} λαλέω^{vipa1s} ὅτι^{c} βλέπω^{vppanmp} οὐ^{xo} βλέπω^{vipa3p} καί^{c} ἀκούω^{vppanmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} συνίημι^{vipa3p}. **v.14** καί^{c} ἀναπληρόω^{vipp3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnfs} προφητεία^{nnfs} Ἠσαΐας^{ngms} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} ἀκοή^{ndfs} ἀκούω^{vifa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} συνίημι^{vsax2p} καί^{c} βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vifa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa2p}. **v.15** παχύνω^{viap3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^{c} ὁ^{ddnp} οὖς^{ndnp} βαρέως^{bo} ἀκούω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgmp} καμμύω^{viaa3p} μήποτε^{bo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddnp} οὖς^{ndnp} ἀκούω^{vsaa3p} καί^{c} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} συνίημι^{vsaa3p} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^{c} ἰάομαι^{vsad1s} αὐτός^{rpamp}. **v.16** σύ$^{rpg-p}$ δέ^{c} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} ὅτι^{c} βλέπω^{vipa3p} καί^{c} ὁ^{dnnp} οὖς^{nnnp} σύ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} ἀκούω^{vipa3s}. **v.17** ἀμήνth γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} καί^{c} δίκαιος^{anmpn} ἐπιθυμέω^{viaa3p} ὁράω^{vnaa} ὅς^{rranp} βλέπω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3p} καί^{c} ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rranp} ἀκούω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p}. **v.18** σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} ἀκούω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὁ^{dgms} σπείρω^{vppagms}. **v.19** πᾶς^{agmsn} ἀκούω^{vppagms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} καί^{c} μή^{xo} συνίημι^{vppagms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} πονηρός^{anmsn} καί^{c} ἁρπάζω^{vipa3s} ὁ^{dans} σπείρω^{vpxpans} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} σπείρω^{vpapnms}.

λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, οὐκ 21
ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι, γενομένης δὲ
θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ 22
εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ
ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμ-
πνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 23
καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών,
ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ
δὲ τριάκοντα. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, 24
Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν
σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώ- 25
πους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ
σίτου, καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν 26
ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες δὲ οἱ δοῦ- 27
λοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ, Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα
ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ· πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια· ὁ δὲ ἔφη 28
αὐτοῖς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον
αὐτῷ, Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά· ὁ δέ ἔφη, Οὔ, 29
μήποτε, συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖ-
τον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ 30
ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς, Συλλέξατε πρῶ-

---

v.20 ὁ[dnms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[danp] πετρώδης[aanpn] σπείρω[vpapnms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀκούω[vppanms] καί[c] εὐθύς[bo] μετά[p] χαρά[ngfs] λαμβάνω[vppanms] αὐτός[rpams]. **v.21** οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] δέ[c] ῥίζα[nafs] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ἀλλά[c] πρόσκαιρος[anmsn] εἰμί[vipx3s] γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] θλῖψις[ngfs] ἤ[xo] διωγμός[ngms] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] εὐθύς[bo] σκανδαλίζω[vipp3s]. **v.22** ὁ[dnms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafp] ἄκανθα[nafp] σπείρω[vpapnms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀκούω[vppanms] καί[c] ὁ[dnfs] μέριμνα[nnfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] καί[c] ὁ[dnfs] ἀπάτη[nnfs] ὁ[dgms] πλοῦτος[ngms] συμπνίγω[vipa3s] ὁ[dams] λόγος[nams] καί[c] ἄκαρπος[anmsn] γίνομαι[vipn3s]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὁ[dafs] καλός[aafsn] σπείρω[vpapnms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀκούω[vppanms] καί[c] συνίημι[vppanms] ὅς[rrnms] δή[xo] καρποφορέω[vipa3s] καί[c] ποιέω[vipa3s] ὅς[rrnns] μέν[xo] ἑκατόν[tn] ὅς[rrnns] δέ[c] ἑξήκοντα[tn] ὅς[rrnns] δέ[c] τριάκοντα[tn]. **v.24** ἄλλος[aafsn] παραβολή[nafs] παρατίθημι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ὁμοιόω[viap3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] σπείρω[vpaadms] καλός[aansn] σπέρμα[nans] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.25** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] καθεύδω[vnpa] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ἔρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] ἐχθρός[anmsn] καί[c] σπείρω[viaa3s] ζιζάνιον[nanp] ἀνά[p] μέσος[aansn] ὁ[dgms] σῖτος[ngms] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s]. **v.26** ὅτε[bo] δέ[c] βλαστάνω[viaa3s] ὁ[dnms] χόρτος[nnms] καί[c] καρπός[nams] ποιέω[viaa3s] τότε[bo] φαίνω[viap3s] καί[c] ὁ[dnnp] ζιζάνιον[nnnp]. **v.27** προσέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ὁ[dgms] οἰκοδεσπότης[ngms] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] οὐχί[xo] καλός[aansn] σπέρμα[nans] σπείρω[viaa2s] ἐν[p] ὁ[ddms] σός[rsdms] ἀγρός[ndms] πόθεν[bo] οὖν[c] ἔχω[vipa3s] ὁ[danp] ζιζάνιον[nanp]. **v.28** ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] αὐτός[rpdmp] ἐχθρός[anmsn] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdans] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] δοῦλος[nnmp] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] θέλω[vipa2s] οὖν[c] ἀπέρχομαι[vpaanmp] συλλέγω[vsaa1p] αὐτός[rpanp]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] οὐ[xo] μήποτε[bo] συλλέγω[vppanmp] ὁ[danp] ζιζάνιον[nanp] ἐκριζόω[vsaa2p] ἅμα[bo] αὐτός[rpdnp] ὁ[dams] σῖτος[nams].

τον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι
31 αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην
παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν
32 τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων,
ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ, καὶ γίνεται δένδρον,
ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς
33 κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς, Ὁμοία
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυ-
34 ψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Ταῦτα
πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χω-
35 ρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
τοῦ προφήτου, λέγοντος, Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
36 ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Τότε ἀφεὶς
τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν
37 τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ σπεί-
38 ρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δὲ ἀγρός
ἐστιν ὁ κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βα-
39 σιλείας, τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ

---

v.30 ἀφίημι[vdaa2p] συναυξάνω[vnpp] ἀμφότεροι[aanpn] μέχρι[bo] ὁ[dgms] θερισμός[ngms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] καιρός[ndms] ὁ[dgms] θερισμός[ngms] λέγω[vifa1s] ὁ[ddmp] θεριστής[ndmp] συλλέγω[vdaa2p] πρῶτος[bo] ὁ[danp] ζιζάνιον[nanp] καί[c] δέω[vdaa2p] αὐτός[rpanp] εἰς[p] δέσμη[nafp] πρός[p] ὁ[dans] κατακαίω[vnaa] αὐτός[rpanp] ὁ[dams] δέ[c] σῖτος[nams] συνάγω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀποθήκη[nafs] ἐγώ[rpg-s]. **v.31** ἄλλος[aafsn] παραβολή[nafs] παρατίθημι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] κόκκος[ndms] σίναπι[ngns] ὅς[rrams] λαμβάνω[vpaanms] ἄνθρωπος[nnms] σπείρω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.32** ὅς[rrnns] μικρός[annsc] μέν[xo] εἰμί[vipx3s] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] σπέρμα[ngnp] ὅταν[c] δέ[c] αὐξάνω[vsap3s] μέγας[annsc] ὁ[dgnp] λάχανον[ngnp] εἰμί[vipx3s] καί[c] γίνομαι[vipn3s] δένδρον[nnns] ὥστε[c] ἔρχομαι[vnaa] ὁ[danp] πετεινός[nanp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] κατασκηνόω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddmp] κλάδος[ndmp] αὐτός[rpgns]. **v.33** ἄλλος[aafsn] παραβολή[nafs] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ζύμη[ndfs] ὅς[rrafs] λαμβάνω[vpaanfs] γυνή[nnfs] ἐγκρύπτω[viaa3s] εἰς[p] ἄλευρον[ngns] σάτον[nanp] τρεῖς[nanp] ἕως[c] ὅς[bo] ζυμόω[viap3s] ὅλος[aansn]. **v.34** οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] παραβολή[ndfp] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] καί[c] χωρίς[bo] παραβολή[ngfs] οὐ[xo] λαλέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.35** ὅπως[bo] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] ἀνοίγω[vifa1s] ἐν[p] παραβολή[ndfp] ὁ[dans] στόμα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐρεύγομαι[vifd1s] κρύπτω[vpxpanp] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms]. **v.36** τότε[bo] ἀφίημι[vpaanms] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] φράζω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] ὁ[dgnp] ζιζάνιον[ngnp] ὁ[dgms] ἀγρός[ngms]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁ[dans] καλός[aansn] σπέρμα[nans] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] ἀγρός[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὁ[dnns] δέ[c] καλός[annsn] σπέρμα[nnns] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dnnp] δέ[c] ζιζάνιον[nnnp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn].

σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος, ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰ-
ῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται 40
τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
τοῦ αἰῶνος τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγ- 41
γέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα
τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν 42
αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος 43
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.
Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμ- 44
μένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς
χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει
τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 45
ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας, ὃς εὑρὼν ἕνα 46
πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ
ἠγόρασεν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 47
σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γένους συν-
αγαγούσῃ, ἣν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, 48
καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος, ἐξελεύσονται 49
οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δι-

---

v.39 ὁ[dnms] δέ[c] ἐχθρός[anmsn] ὁ[dnms] σπείρω[vpaanms] αὐτός[rpanp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] ὁ[dnms] δέ[c] θερισμός[nnms] συντέλεια[nnfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnmp] δέ[c] θεριστής[nnmp] ἄγγελος[nnmp] εἰμί[vipx3p]. **v.40** ὥσπερ[bo] οὖν[c] συλλέγω[vipp3s] ὁ[dnnp] ζιζάνιον[nnnp] καί[c] πῦρ[ndns] κατακαίω[vipp3s] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συντέλεια[ndfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.41** ἀποστέλλω[vifa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] συλλέγω[vifa3p] ἐκ[p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] αὐτός[rpgms] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] σκάνδαλον[nanp] καί[c] ὁ[damp] ποιέω[vppaamp] ὁ[dafs] ἀνομία[nafs]. **v.42** καί[c] βάλλω[vifa3p] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] κάμινος[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **v.43** τότε[bo] ὁ[dnmp] δίκαιος[anmpn] ἐκλάμπω[vifa3p] ὡς[bo] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **v.44** πάλιν[bo] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] θησαυρός[ndms] κρύπτω[vpxpdms] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] ὅς[rrams] εὑρίσκω[vpaanms] ἄνθρωπος[nnms] κρύπτω[viaa3s] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] χαρά[ngfs] αὐτός[rpgms] ὑπάγω[vipa3s] καί[c] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[vipa3s] πωλέω[vipa3s] καί[c] ἀγοράζω[vipa3s] ὁ[dams] ἀγρός[nams] ἐκεῖνος[rdams]. **v.45** πάλιν[bo] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] ἔμπορος[ndms] ζητέω[vppadms] καλός[aampn] μαργαρίτης[namp]. **v.46** ὅς[rrnms] εὑρίσκω[vpaanms] εἷς[nams] πολύτιμος[aamsn] μαργαρίτης[nams] ἀπέρχομαι[vpaanms] πιπράσκω[vixa3s] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[viia3s] καί[c] ἀγοράζω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.47** πάλιν[bo] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] σαγήνη[ndfs] βάλλω[vpapdfs] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] ἐκ[p] πᾶς[agnsn] γένος[ngns] συνάγω[vpaadfs]. **v.48** ὅς[rrafs] ὅτε[bo] πληρόω[viap3s] ἀναβιβάζω[vpaanmp] ἐπί[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams] καί[c] καθίζω[vpaanmp] συλλέγω[viaa3p] ὁ[danp] καλός[aanpn] εἰς[p] ἀγγεῖον[nanp] ὁ[danp] δέ[c] σαπρός[aanpn] ἔξω[bo] βάλλω[viaa3p].

50 καίων, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ
51 ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Συνήκατε ταῦτα πάντα· λέγουσιν αὐτῷ, Ναί, Κύριε.
52 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ,
53 ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ
ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν
54 ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς
ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν,
55 Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις· οὐχ οὗτός ἐστιν
ὁ τοῦ τέκτονος υἱός· οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας·
56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι· πόθεν οὖν
57 τούτῳ ταῦτα πάντα· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
58 αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις
πολλάς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀ-
2 κοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οὗτός ἐστιν Ἰωάν-
νης ὁ βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο

---

v.49 οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συντέλεια[ndfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ἐξέρχομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] καί[c] ἀφορίζω[vifa3p] ὁ[damp] πονηρός[aampn] ἐκ[p] μέσος[agnsn] ὁ[dgmp] δίκαιος[agmpn]. **v.50** καί[c] βάλλω[vifa3p] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] κάμινος[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **v.51** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] συνίημι[viaa2p] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ναί[xo] κύριος[nvms]. **v.52** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] διά[p] οὗτος[rdans] πᾶς[anmsn] γραμματεύς[nnms] μαθητεύω[vpapnms] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ὅμοιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[ndms] οἰκοδεσπότης[ndms] ὅστις[rrnms] ἐκβάλλω[vipa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] θησαυρός[ngms] αὐτός[rpgms] καινός[aanpn] καί[c] παλαιός[aanpn]. **v.53** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὅτε[bo] τελέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafp] παραβολή[nafp] οὗτος[rdafp] μεταίρω[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo]. **v.54** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] πατρίς[nafs] αὐτός[rpgms] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] αὐτός[rpgmp] ὥστε[c] ἐκπλήσσω[vnpp] αὐτός[rpamp] καί[c] λέγω[vnpa] πόθεν[bo] οὗτος[rddms] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] οὗτος[rdnfs] καί[c] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp]. **v.55** οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὁ[dgms] τέκτων[ngms] υἱός[nnms] οὐχί[xo] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] λέγω[vipp3s] Μαρία[tp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Ἰωσῆς[nnms] καί[c] Σίμων[nnms] καί[c] Ἰούδας[nnms]. **v.56** καί[c] ὁ[dnfp] ἀδελφή[nnfp] αὐτός[rpgms] οὐχί[xo] πᾶς[anfpn] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] εἰμί[vipx3p] πόθεν[bo] οὖν[c] οὗτος[rddms] οὗτος[rdnnp] πᾶς[annpn]. **v.57** καί[c] σκανδαλίζω[viip3p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] προφήτης[nnms] ἄτιμος[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] πατρίς[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.58** καί[c] οὐ[xo] ποιέω[viaa3s] ἐκεῖ[bo] δύναμις[nafp] πολύς[aafpn] διά[p] ὁ[dafs] ἀπιστία[nafs] αὐτός[rpgmp]. **14. v.1** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddms] ὁ[ddms] καιρός[ndms] ἀκούω[viaa3s] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[dnms] τετραάρχης[nnms] ὁ[dafs] ἀκοή[nafs] Ἰησοῦς[ngms].

αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας 3
τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδι-
άδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ 4
αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐ- 5
τὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν
εἶχον. γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυ- 6
γάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρώδῃ, ὅθεν 7
μεθ᾽ ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δέ, 8
προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ
πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπήθη ὁ 9
βασιλεύς, διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέ-
λευσε δοθῆναι, καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ 10
φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη 11
τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ 12
μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες
ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν 13
ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ᾽ ἰδίαν, καὶ ἀκούσαντες
οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. καὶ ἐξελ- 14
θὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτούς,
καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ γενομένης 15
προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἔρημός ἐστιν ὁ

---

v.2 καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] παῖς[ndmp] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] βαπτιστής[nnms] αὐτός[rpnms] ἐγείρω[viap3s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ἐνεργέω[vipa3p] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.3** ὁ[dnms] γάρ[c] Ἡρῴδης[nnms] κρατέω[vpaanms] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] δέω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] τίθημι[viam3s] ἐν[p] φυλακή[ndfs] διά[p] Ἡρῳδιάς[nafs] ὁ[dafs] γυνή[nafs] Φίλιππος[ngms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.4** λέγω[viia3s] γάρ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] σύ[rpd-s] ἔχω[vnpa] αὐτός[rpafs]. **v.5** καί[c] θέλω[vppanms] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[vnaa] φοβέομαι[viao3s] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὅτι[c] ὡς[bo] προφήτης[nams] αὐτός[rpams] ἔχω[viia3p]. **v.6** γενέσια[ngnp] δέ[c] ἄγω[vpppgmp] ὁ[dgms] Ἡρῴδης[ngms] ὀρχέομαι[viad3s] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] ὁ[dgfs] Ἡρῳδιάς[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddns] μέσος[adnsn] καί[c] ἀρέσκω[viaa3s] ὁ[ddms] Ἡρῴδης[ndms]. **v.7** ὅθεν[bo] μετά[p] ὅρκος[ngms] ὁμολογέω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] δίδωμι[vnaa] ὅς[rrans] ἐάν[qo] αἰτέω[vsam3s]. **v.8** ὁ[dnfs] δέ[c] προβιβάζω[vpapnfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] φημί[vipx3s] ὧδε[bo] ἐπί[p] πίναξ[ndfs] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms]. **v.9** καί[c] λυπέω[viap3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] διά[p] δέ[c] ὁ[damp] ὅρκος[namp] καί[c] ὁ[damp] συνανάκειμαι[vppnamp] κελεύω[viaa3s] δίδωμι[vnap]. **v.10** καί[c] πέμπω[vpaanms] ἀποκεφαλίζω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs]. **v.11** καί[c] φέρω[viap3s] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] πίναξ[ndfs] καί[c] δίδωμι[viap3s] ὁ[ddns] κοράσιον[ndns] καί[c] φέρω[viaa3s] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgfs]. **v.12** καί[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] αἴρω[viaa3p] ὁ[dans] σῶμα[nans] καί[c] θάπτω[viaa3p] αὐτός[rpans] καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] ἀπαγγέλλω[viaa3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.13** καί[c] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀναχωρέω[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] ἐν[p] πλοῖον[ndns] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] τόπος[nams] κατά[p] ἴδιος[aafsn] καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] πεζῇ[bo] ἀπό[p] ὁ[dgfp] πόλις[ngfp]. **v.14** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[viaa3s] πολύς[aamsn] ὄχλος[nams] καί[c] σπλαγχνίζομαι[viao3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] ὁ[damp] ἄρρωστος[aampn] αὐτός[rpgmp].

τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν, ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα
16 ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν, δότε αὐ-
17 τοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ
18 μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐ-
19 τοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς
χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς
20 μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφα-
γον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν
21 κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν
22 ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ
εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς
τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ
23 τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος
κατ᾽ ἰδίαν προσεύξασθαι, ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.
24 τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ
25 τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ φυλακῇ
τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς
26 θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τήν θάλασσαν
περιπατοῦντα ἐταράχθησαν, λέγοντες ὅτι Φάντασμά ἐστι, καὶ

---

v.15 ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] ἔρημος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] τόπος[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ἤδη[bo] παρέρχομαι[viaa3s] ἀπολύω[vdaa2s] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἵνα[c] ἀπέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafp] κώμη[nafp] ἀγοράζω[vsaa3p] ἑαυτοῦ[rxdmp] βρῶμα[nanp]. **v.16** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ἀπέρχομαι[vnaa] δίδωμι[vdaa2p] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] ἐσθίω[vnaa]. **v.17** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ὧδε[bo] εἰ[qo] μή[xo] πέντε[tn] ἄρτος[namp] καί[c] δύο[tn] ἰχθύς[namp]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] φέρω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s] αὐτός[rpamp] ὧδε[bo]. **v.19** καί[c] κελεύω[vpaanms] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἀνακλίνω[vnap] ἐπί[p] ὁ[damp] χόρτος[namp] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] πέντε[tn] ἄρτος[namp] καί[c] ὁ[damp] δύο[tn] ἰχθύς[namp] ἀναβλέπω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] εὐλογέω[viaa3s] καί[c] κλάω[vpaanms] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp]. **v.20** καί[c] ἐσθίω[viaa3p] πᾶς[anmpn] καί[c] χορτάζω[viap3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] ὁ[dans] περισσεύω[vppaans] ὁ[dgnp] κλάσμα[ngnp] δώδεκα[tn] κόφινος[namp] πλήρης[aampn]. **v.21** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐσθίω[vppanmp] εἰμί[viix3p] ἀνήρ[nnmp] ὡσεί[bo] πεντακισχίλιοι[nnmp] χωρίς[bo] γυνή[ngfp] καί[c] παιδίον[ngnp]. **v.22** καί[c] εὐθέως[bo] ἀναγκάζω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] ἐμβαίνω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] προάγω[vnpa] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] ἕως[c] ὅς[bo] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[damp] ὄχλος[namp]. **v.23** καί[c] ἀπολύω[vpaanms] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] κατά[p] ἴδιος[aafsn] προσεύχομαι[vnad] ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] μόνος[anmsn] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo]. **v.24** ὁ[dnns] δέ[c] πλοῖον[nnns] ἤδη[bo] μέσος[aansn] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] εἰμί[viix3s] βασανίζω[vpppnns] ὑπό[p] ὁ[dgnp] κῦμα[ngnp] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἐναντίος[anmsn] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms]. **v.25** τέταρτος[adfsn] δέ[c] φυλακή[ndfs] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ἀπέρχομαι[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] περιπατέω[vppanms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs].

ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰη- 27
σοῦς, λέγων, Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς 28
δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε
ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ 29
πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν
Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμε- 30
νος καταποντίζεσθαι ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. εὐθέως 31
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτῷ, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας· καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς 32
τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες 33
προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ δι- 34
απεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες 35
αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν
περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κα-
κῶς ἔχοντας, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ 36
κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμμα- **15**
τεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαί- 2
νουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· οὐ γὰρ νίπτονται τὰς
χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 3
αὐτοῖς, Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ

---

v.26 καί[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] περιπατέω[vppaams] ταράσσω[viap3p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] φάντασμα[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] φόβος[ngms] κράζω[viaa3p]. **v.27** εὐθέως[bo] δέ[c] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] θαρσέω[vdpa2p] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p]. **v.28** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] εἰ[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] κελεύω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] πρός[p] σύ[rpa-s] ἔρχομαι[vnaa] ἐπί[p] ὁ[danp] ὕδωρ[nanp]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ἔρχομαι[vdaa2s] καί[c] καταβαίνω[vpaanms] ἀπό[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] περιπατέω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[danp] ὕδωρ[nanp] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.30** βλέπω[vppanms] δέ[c] ὁ[dams] ἄνεμος[nams] ἰσχυρός[aamsn] φοβέομαι[viao3s] καί[c] ἄρχω[vpamnms] καταποντίζω[vnpp] κράζω[viaa3s] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] σῴζω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.31** εὐθέως[bo] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἐπιλαμβάνομαι[viad3s] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὀλιγόπιστος[avmsn] εἰς[p] τίς[rqans] διστάζω[viaa2s]. **v.32** καί[c] ἐμβαίνω[vpaagmp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] κοπάζω[viaa3s] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms]. **v.33** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] ἔρχομαι[vpaanmp] προσκυνέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanmp] ἀληθῶς[bo] θεός[ngms] υἱός[nnms] εἰμί[vipx2s]. **v.34** καί[c] διαπεράω[vpaanmp] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] Γεννησαρέτ[tp]. **v.35** καί[c] ἐπιγινώσκω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dgms] τόπος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἀποστέλλω[viaa3p] εἰς[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] περίχωρος[aafsn] ἐκεῖνος[rdafs] καί[c] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp]. **v.36** καί[c] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] μόνος[bo] ἅπτω[vsam3p] ὁ[dgns] κράσπεδον[ngns] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] ὅσος[rcnmp] ἅπτω[viad3p] διασῴζω[viap3p]. **15. v.1** τότε[bo] προσέρχομαι[vipn3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[dnmp] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[vppanmp]. **v.2** διά&τίς[xo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] παραβαίνω[vipa3p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] οὐ[xo] γάρ[c] νίπτω[vipm3p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgmp] ὅταν[c] ἄρτος[nams] ἐσθίω[vspa3p].

4 τὴν παράδοσιν ὑμῶν· ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων, Τίμα τὸν
πατέρα σοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μη-
5 τέρα θανάτῳ τελευτάτω, ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ
6 ἢ τῇ μητρί, Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, καὶ οὐ μὴ τι-
μήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἠκυρώσατε
7 τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταί,
8 καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας, λέγων, Ἐγγίζει μοι
ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ
9 καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με,
10 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. καὶ προσκα-
11 λεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούετε καὶ συνίετε. οὐ
τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
12 τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ, Οἶδας ὅτι οἱ
13 Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν· ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ
14 οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτούς, ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ
τυφλῶν, τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον
15 πεσοῦνται. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Φράσον ἡμῖν
16 τὴν παραβολὴν ταύτην. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς

---

v.3 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} διά&τίς^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ παραβαίνω^{vipa2p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.4** ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} ἐντέλλομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnms} κακολογέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἤ^{xo} μήτηρ^{nafs} θάνατος^{ndms} τελευτάω^{vdpa3s}. **v.5** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} λέγω^{vipa2p} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἤ^{xo} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} δῶρον^{nnns} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὠφελέω^{vsap2s}. **v.6** καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} τιμάω^{vsaa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκυρόω^{viaa2p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.7** ὑποκριτής^{nvmp} καλῶς^{bo} προφητεύω^{viaa3s} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ Ἠσαΐας^{nnms} λέγω^{vppanms}. **v.8** ἐγγίζω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} λαός^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{ddnp} χεῖλος^{ndnp} ἐγώ$^{rpa-s}$ τιμάω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} καρδία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} πόρρω^{bo} ἀπέχω^{vipa3s} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.9** μάτην^{bo} δέ^{c} σέβω^{vipn3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ διδάσκω^{vppanmp} διδασκαλία^{nafp} ἔνταλμα^{nanp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.10** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀκούω^{vdpa2p} καί^{c} συνίημι^{vdpa2p}. **v.11** οὐ^{xo} ὁ^{dnns} εἰσέρχομαι^{vppnnns} εἰς^{p} ὁ^{dans} στόμα^{nans} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} ἐκπορεύομαι^{vppnnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} οὗτος^{rdnns} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.12** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σκανδαλίζω^{viap3p}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πᾶς^{anfsn} φυτεία^{nnfs} ὅς^{rrafs} οὐ^{xo} φυτεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} οὐράνιος^{anmsn} ἐκριζόω^{vifp3s}. **v.14** ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} ὁδηγός^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} τυφλός^{anmpn} τυφλός^{agmpn} τυφλός^{anmsn} δέ^{c} τυφλός^{aamsn} ἐάν^{qo} ὁδηγέω^{vspa3s} ἀμφότεροι^{anmpn} εἰς^{p} βόθυνος^{nams} πίπτω^{vifn3p}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}.

ἀσύνετοί ἐστε· οὔπω νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ 17
στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται· τὰ 18
δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται,
κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχον- 19
ται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί,
ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι, ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν 20
ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
πον. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη 21
Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδού, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁ- 22
ρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα, Ἐλέησόν
με, Κύριε, υἱὲ Δαβίδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ 23
δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄ-
πισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ 24
εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα 25
προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκρι- 26
θεὶς εἶπεν, Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ
βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπε, Ναί, Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυ- 27
νάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης
τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ὦ 28
γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη

---

v.16 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἀκμήν[nafs] καί[c] σύ[rpn-p] ἀσύνετος[anmpn] εἰμί[vipx2p]. **v.17** οὔπω[bo] νοέω[vipa2p] ὅτι[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] εἰσπορεύομαι[vppnnns] εἰς[p] ὁ[dans] στόμα[nans] εἰς[p] ὁ[dafs] κοιλία[nafs] χωρέω[vipa3s] καί[c] εἰς[p] ἀφεδρών[nams] ἐκβάλλω[vipp3s]. **v.18** ὁ[dnnp] δέ[c] ἐκπορεύομαι[vppnnnp] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ἐξέρχομαι[vipn3s] κἀκεῖνος[rdnnp] κοινόω[vipa3s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.19** ἐκ[p] γάρ[c] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ἐξέρχομαι[vipn3p] διαλογισμός[nnmp] πονηρός[anmpn] φόνος[nnmp] μοιχεία[nnfp] πορνεία[nnfp] κλοπή[nnfp] ψευδομαρτυρία[nnfp] βλασφημία[nnfp]. **v.20** οὗτος[rdnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] κοινόω[vppannp] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] ὁ[dnns] δέ[c] ἄνιπτος[admpn] χείρ[ndfp] ἐσθίω[vnaa] οὐ[xo] κοινόω[vipa3s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.21** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀναχωρέω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] μέρος[nanp] Τύρος[ngfs] καί[c] Σιδών[ngfs]. **v.22** καί[c] ἰδού[vdaa2s] γυνή[nnfs] Χαναναῖος[anfsn] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ὅριον[ngnp] ἐκεῖνος[rdgnp] ἐξέρχομαι[vpaanfs] κραυγάζω[viaa3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanfs] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] κύριος[nvms] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] κακῶς[bo] δαιμονίζομαι[vipn3s]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] οὐ[xo] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdfs] λόγος[nams] καί[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐρωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] ἀπολύω[vdaa2s] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] κράζω[vipa3s] ὄπισθεν[bo] ἐγώ[rpg-p]. **v.24** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] ἀποστέλλω[viap1s] εἰ[qo] μή[xo] εἰς[p] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ὁ[danp] ἀπόλλυμι[vpxaanp] οἶκος[ngms] Ἰσραήλ[tp]. **v.25** ὁ[dnfs] δέ[c] ἔρχομαι[vpaanfs] προσκυνέω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanfs] κύριος[nvms] βοηθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.26** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] καλός[annsn] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] καί[c] βάλλω[vnaa] ὁ[ddnp] κυνάριον[ndnp]. **v.27** ὁ[dnfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] ναί[xo] κύριος[nvms] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnnp] κυνάριον[nnnp] ἐσθίω[vipa3s] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ψιχίον[ngnp] ὁ[dgnp] πίπτω[vppagnp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] τράπεζα[ngfs] ὁ[dgmp] κύριος[ngmp] αὐτός[rpgnp].

29 ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν
ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς
30 εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοὶ, ἔχοντες μεθ᾽ ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, κυλλούς,
καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας
31 τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυ-
μάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς
περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν
32 Ἰσραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
εἶπε, Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσ-
μένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς
33 νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν
αὐτῷ οἱ μαθηταί αὐτοῦ, Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι,
34 ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πό-
35 σους ἄρτους ἔχετε· οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ
36 ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκε
37 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάν-
τες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων,
38 ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι

---

v.28 τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὦ[i] γυνή[nvfs] μέγας[anfsn] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] γίνομαι[vdao3s] σύ[rpd-s] ὡς[bo] θέλω[vipa2s] καί[c] ἰάομαι[viap3s] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] αὐτός[rpgfs] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs]. **v.29** καί[c] μεταβαίνω[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔρχομαι[viaa3s] παρά[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] ἀναβαίνω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] κάθημαι[viin3s] ἐκεῖ[bo]. **v.30** καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] ἔχω[vppanmp] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] χωλός[aampn] τυφλός[aampn] κωφός[aampn] κυλλός[aampn] καί[c] ἕτερος[aampn] πολύς[aampn] καί[c] ῥίπτω[viaa3p] αὐτός[rpamp] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.31** ὥστε[c] ὁ[damp] ὄχλος[namp] θαυμάζω[vnaa] βλέπω[vppaamp] κωφός[aampn] λαλέω[vppaamp] κυλλός[aampn] ὑγιής[aampn] χωλός[aampn] περιπατέω[vppaamp] καί[c] τυφλός[aampn] βλέπω[vppaamp] καί[c] δοξάζω[viaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] Ἰσραήλ[tp]. **v.32** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] σπλαγχνίζομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] προσμένω[vipa3p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p] καί[c] ἀπολύω[vnaa] αὐτός[rpamp] νῆστις[aampn] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] μήποτε[bo] ἐκλύω[vsap3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs]. **v.33** καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] πόθεν[bo] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ἐρημία[ndfs] ἄρτος[nnmp] τοσοῦτος[rdnmp] ὥστε[c] χορτάζω[vnaa] ὄχλος[nams] τοσοῦτος[rdams]. **v.34** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πόσος[roamp] ἄρτος[namp] ἔχω[vipa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἑπτά[tn] καί[c] ὀλίγος[aanpn] ἰχθύδιον[nanp]. **v.35** καί[c] κελεύω[viaa3s] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ἀναπίπτω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.36** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄρτος[namp] καί[c] ὁ[damp] ἰχθύς[namp] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms]. **v.37** καί[c] ἐσθίω[viaa3p] πᾶς[anmpn] καί[c] χορτάζω[viap3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] ὁ[dans] περισσεύω[vppaans] ὁ[dgnp] κλάσμα[ngnp] ἑπτά[tn] σπυρίς[nafp] πλήρης[aafpn].

ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄ- 39
χλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.
Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζον- **16**
τες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐ-
τοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὀψίας γενομένης λέγετε, 2
Εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. καὶ πρωΐ, Σήμερον χειμών, 3
πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταί, τὸ μὲν πρό-
σωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν
καιρῶν οὐ δύνασθε· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπι- 4
ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
τοῦ προφήτου. καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἀπῆλθε. Καὶ ἐλθόντες 5
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ 6
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς 7
λέγοντες, ὅτι Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 8
αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ
ἐλάβετε· οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους 9
τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε· οὐδὲ τοὺς 10
ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε·
πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς 11
ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων· τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ 12

---

v.38 ὁ[dnmp] δέ[c] ἐσθίω[vppanmp] εἰμί[viix3p] τετρακισχίλιοι[nnmp] ἀνήρ[nnmp] χωρίς[bo] γυνή[ngfp] καί[c] παιδίον[ngnp]. **v.39** καί[c] ἀπολύω[vpaanms] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἐμβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὅριον[nanp] Μαγδαλά[tp]. **16. v.1** καί[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] Σαδδουκαῖος[nnmp] πειράζω[vppanmp] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] σημεῖον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἐπιδείκνυμι[vnaa] αὐτός[rpdmp]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὄψιος[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] λέγω[vipa2p] εὐδία[nnfs] πυρράζω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms]. **v.3** καί[c] πρωΐ[bo] σήμερον[bo] χειμών[nnms] πυρράζω[vipa3s] γάρ[c] στυγνάζω[vppanms] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] ὑποκριτής[nvmp] ὁ[dans] μέν[xo] πρόσωπον[nans] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] γινώσκω[vipa2p] διακρίνω[vnpa] ὁ[danp] δέ[c] σημεῖον[nanp] ὁ[dgmp] καιρός[ngmp] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p]. **v.4** γενεά[nnfs] πονηρός[anfsn] καί[c] μοιχαλίς[nnfs] σημεῖον[nans] ἐπιζητέω[vipa3s] καί[c] σημεῖον[nnns] οὐ[xo] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdfs] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] Ἰωνᾶς[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] καί[c] καταλείπω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἀπέρχομαι[viaa3s]. **v.5** καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] ἐπιλανθάνομαι[viad3p] ἄρτος[namp] λαμβάνω[vnaa]. **v.6** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁράω[vdpa2p] καί[c] προσέχω[vdpa2p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] Σαδδουκαῖος[ngmp]. **v.7** ὁ[dnmp] δέ[c] διαλογίζομαι[viin3p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἄρτος[namp] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa1p]. **v.8** γινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] διαλογίζομαι[vipn2p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ὀλιγόπιστος[avmpn] ὅτι[c] ἄρτος[namp] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa2p]. **v.9** οὔπω[bo] νοέω[vipa2p] οὐδέ[bo] μνημονεύω[vipa2p] ὁ[damp] πέντε[tn] ἄρτος[namp] ὁ[dgmp] πεντακισχίλιοι[ngmp] καί[c] πόσος[roamp] κόφινος[namp] λαμβάνω[viaa2p]. **v.10** οὐδέ[bo] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄρτος[namp] ὁ[dgmp] τετρακισχίλιοι[ngmp] καί[c] πόσος[roafp] σπυρίς[nafp] λαμβάνω[viaa2p]. **v.11** πῶς[bo] οὐ[xo] νοέω[vipa2p] ὅτι[c] οὐ[xo] περί[p] ἄρτος[ngms] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] προσέχω[vnpa] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] Σαδδουκαῖος[ngmp].

εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς διδα-
13 χῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
14 θρώπου· οἱ δὲ εἶπον, Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ
15 Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς,
16 Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος
17 εἶπε, Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος εἶ, Σίμων Βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι
σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς
18 οὐρανοῖς. κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ
19 κατισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον
20 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα
21 μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. Ἀπὸ τότε
ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν
ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ
22 τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος

---

v.12 τότε[bo] συνίημι[viaa3p] ὅτι[c] οὐ[xo] λέγω[viaa3s] προσέχω[vnpa] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] ὁ[dgms] ἄρτος[ngms] ἀλλά[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] διδαχή[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] Σαδδουκαῖος[ngmp]. **v.13** ἔρχομαι[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[danp] μέρος[nanp] Καισάρεια[ngfs] ὁ[dgfs] Φίλιππος[ngms] ἐρωτάω[viia3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] εἰμί[vnpx] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.14** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ὁ[dnmp] μέν[xo] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] βαπτιστής[nams] ἄλλος[anmpn] δέ[c] Ἠλίας[nams] ἕτερος[anmpn] δέ[c] Ἰερεμίας[nams] ἤ[xo] εἷς[nams] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.15** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] δέ[c] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2p] εἰμί[vnpx]. **v.16** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζάω[vppagms]. **v.17** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] μακάριος[anmsn] εἰμί[vipx2s] Σίμων[nvms] Βαριωνᾶ[ta] Ἰωνᾶς[ta] ὅτι[c] σάρξ[nnfs] καί[c] αἷμα[nnns] οὐ[xo] ἀποκαλύπτω[viaa3s] σύ[rpd-s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.18** κἀγώ[rpn-s] δέ[c] σύ[rpd-s] λέγω[vipa1s] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] Πέτρος[nnms] καί[c] ἐπί[p] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] πέτρα[ndfs] οἰκοδομέω[vifa1s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καί[c] πύλη[nnfp] ᾅδης[ngms] οὐ[xo] κατισχύω[vifa3p] αὐτός[rpgfs]. **v.19** καί[c] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dafp] κλείς[nafp] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] καί[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] δέω[vsaa2s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[vifx3s] δέω[vpxpnns] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] καί[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] λύω[vsaa2s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[vifx3s] λύω[vpxpnns] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.20** τότε[bo] διαστέλλω[viam3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] μηδείς[admsn] λέγω[vsaa3p] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.21** ἀπό[p] τότε[bo] ἄρχω[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] δείκνυμι[vnpa] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] ἀπέρχομαι[vnaa] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] πολύς[aanpn] πάσχω[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ἀποκτείνω[vnap] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἐγείρω[vnap].

ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐτῷ λέγων, Ἵλεώς σοι, Κύριε, οὐ μὴ ἔσται σοι
τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σα- 23
τανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ
τῶν ἀνθρώπων. τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Εἴ τις 24
θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυ- 25
χὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν, τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος 26
ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ· ἢ
τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· μέλλει γὰρ 27
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν
πρᾶξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, 28
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ **17**
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς
εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐ- 2
τῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια
αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδού, ὤφθησαν αὐτοῖς 3

---

v.22 καί[c] προσλαμβάνω[vpamnms] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἄρχω[viad3s] ἐπιτιμάω[vnpa] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] ἵλεως[anmsa] σύ[rpd-s] κύριος[nvms] οὐ[xo] μή[xo] εἰμί[vifx3s] σύ[rpd-s] οὗτος[rdnns]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] στρέφω[vpapnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ὑπάγω[vdpa2s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] Σατανᾶς[nvms] σκάνδαλον[nans] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2s] ὅτι[c] οὐ[xo] φρονέω[vipa2s] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[danp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.24** τότε[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] τι-σρινμσ θέλω[vipa3s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vnaa] ἀπαρνέομαι[vdad3s] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] αἴρω[vdaa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκολουθέω[vdpa3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.25** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] θέλω[vspa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] σῴζω[vnaa] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpafs] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] εὑρίσκω[vifa3s] αὐτός[rpafs]. **v.26** τίς[rqans] γάρ[c] ὠφελέω[vipp3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐάν[qo] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὅλος[aamsn] κερδαίνω[vsaa3s] ὁ[dafs] δέ[c] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ζημιόω[vsap3s] ἤ[xo] τίς[rqans] δίδωμι[vifa3s] ἄνθρωπος[nnms] ἀντάλλαγμα[nans] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.27** μέλλω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vnpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] μετά[p] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] τότε[bo] ἀποδίδωμι[vifa3s] ἕκαστος[admsn] κατά[p] ὁ[dafs] πρᾶξις[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.28** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3p] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] ὧδε[bo] ἵστημι[vpxagmp] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] μή[xo] γεύομαι[vsad3p] θάνατος[ngms] ἕως[c] ἄν[xo] ὁράω[vsaa3p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vppnams] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] αὐτός[rpgms]. **17. v.1** καί[c] μετά[p] ἡμέρα[nafp] ἕξ[tn] παραλαμβάνω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀναφέρω[vipa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὄρος[nans] ὑψηλός[aansn] κατά[p] ἴδιος[aafsn]. **v.2** καί[c] μεταμορφόω[viap3s] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] λάμπω[viaa3s] ὁ[dnns] πρόσωπον[nnns] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] ὁ[dnnp] δέ[c] ἱμάτιον[nnnp] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] λευκός[annpn] ὡς[bo] ὁ[dnns] φῶς[nnns].

4 Μωσῆς καὶ Ἠλίας, μετ᾽ αὐτοῦ συλλαλοῦντες. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, εἰ θέ-
λεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν,
5 καὶ μίαν Ἠλίᾳ. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδού, νεφέλη φωτεινὴ
ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδού, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα,
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτοῦ
6 ἀκούετε. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον
7 αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς
8 ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραν-
τες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τόν Ἰησοῦν
9 μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ
10 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν
11 ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς, Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα,
12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν,
ἀλλ᾽ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
13 θρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ᾽ αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ
14 ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἐλθόντων
αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν

---

v.3 καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁράω[viap3p] αὐτός[rpdmp] Μωϋσῆς[nnms] καί[c] Ἠλίας[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgms] συλλαλέω[vppanmp]. **v.4** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] κύριος[nvms] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpa-p] ὧδε[bo] εἰμί[vnpx] εἰ[qo] θέλω[vipa2s] ποιέω[vsaa1p] ὧδε[bo] τρεῖς[nafp] σκηνή[nafp] σύ[rpd-s] εἷς[nafs] καί[c] Μωϋσῆς[ndms] εἷς[nafs] καί[c] εἷς[nafs] Ἠλίας[ndms]. **v.5** ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ἰδού[vdaa2s] νεφέλη[nnfs] φωτεινός[anfsn] ἐπισκιάζω[viaa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ἰδού[vdaa2s] φωνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] νεφέλη[ngfs] λέγω[vppanfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐν[p] ὅς[rrdms] εὐδοκέω[viaa1s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vdpa2p]. **v.6** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] πίπτω[viaa3p] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgmp] καί[c] φοβέομαι[viao3p] σφόδρα[bo]. **v.7** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγείρω[vdap2p] καί[c] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p]. **v.8** ἐπαίρω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgmp] οὐδείς[aamsn] ὁράω[viaa3p] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] μόνος[aamsn]. **v.9** καί[c] καταβαίνω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ἐντέλλομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] μηδείς[admsn] λέγω[vsaa2p] ὁ[dans] ὅραμα[nans] ἕως[c] ὅς[bo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vsaa3s]. **v.10** καί[c] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] τίς[rqnns] οὖν[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] λέγω[vipa3p] ὅτι[c] Ἠλίας[nams] δεῖ[vipq3s] ἔρχομαι[vnaa] πρῶτος[bo]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] Ἠλίας[nnms] μέν[xo] ἔρχομαι[vipn3s] πρῶτος[bo] καί[c] ἀποκαθιστάνω[vifa3s] πᾶς[aanpn]. **v.12** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] Ἠλίας[nnms] ἤδη[bo] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] οὐ[xo] ἐπιγινώσκω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] ποιέω[viaa3p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὅσος[rcanp] θέλω[viaa3p] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] μέλλω[vipa3s] πάσχω[vnpa] ὑπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.13** τότε[bo] συνίημι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὅτι[c] περί[p] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp].

αὐτῷ καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιά- 15
ζεται καὶ κακῶς πάσχει, πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ
πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς 16
σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ 17
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε
ἔσομαι μεθ' ὑμῶν· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν· φέρετέ μοι αὐτὸν
ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ 18
τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.
τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον, Δια- 19
τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 20
αὐτοῖς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε
πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, Μετάβηθι
ἔντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.
τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νη- 21
στείᾳ. Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς 22
ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖ-
ρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ 23
ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν 24
εἰς Καπερναούμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ
Πέτρῳ καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα·
λέγει, Ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐ- 25

---

v.14 καί[c] ἔρχομαι[vpaagmp] αὐτός[rpgmp] πρός[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἄνθρωπος[nnms] γονυπετέω[vppanms] αὐτός[rpdms] καί[c] λέγω[vppanms]. **v.15** κύριος[nvms] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὅτι[c] σεληνιάζομαι[vipn3s] καί[c] κακῶς[bo] πάσχω[vipa3s] πολλάκις[bo] γάρ[c] πίπτω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] καί[c] πολλάκις[bo] εἰς[p] ὁ[dans] ὕδωρ[nans]. **v.16** καί[c] προσφέρω[viaa1s] αὐτός[rpams] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] σύ[rpg-s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viao3p] αὐτός[rpams] θεραπεύω[vnaa]. **v.17** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ὦ[i] γενεά[nvfs] ἄπιστος[avfsn] καί[c] διαστρέφω[vpxpnfs] ἕως[c] πότε[xo] εἰμί[vifx1s] μετά[p] σύ[rpg-p] ἕως[c] πότε[xo] ἀνέχω[vifd1s] σύ[rpg-p] φέρω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s] αὐτός[rpams] ὧδε[bo]. **v.18** καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdns] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnns] δαιμόνιον[nnns] καί[c] θεραπεύω[viap3s] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs]. **v.19** τότε[bo] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] κατά[p] ἴδιος[aafsn] λέγω[viaa3p] διά&τίς[xo] ἐγώ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[viao1p] ἐκβάλλω[vnaa] αὐτός[rpans]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] διά[p] ὁ[dafs] ἀπιστία[nafs] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] γάρ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] ἔχω[vspa2p] πίστις[nafs] ὡς[bo] κόκκος[nams] σίναπι[ngns] λέγω[vifa2p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] οὗτος[rddns] μεταβαίνω[vdaa2s] ἐντεῦθεν[bo] ἐκεῖ[bo] καί[c] μεταβαίνω[vifd3s] καί[c] οὐδείς[annsn] ἀδυνατέω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.21** οὗτος[rdnns] δέ[c] ὁ[dnns] γένος[nnns] οὐ[xo] ἐκπορεύομαι[vipn3s] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] προσευχή[ndfs] καί[c] νηστεία[ndfs]. **v.22** ἀναστρέφω[vpppgmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Γαλιλαία[ndfs] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μέλλω[vipa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vnpp] εἰς[p] χείρ[nafp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.23** καί[c] ἀποκτείνω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἐγείρω[vifp3s] καί[c] λυπέω[viap3p] σφόδρα[bo]. **v.24** ἔρχομαι[vpaagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] προσέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] ὁ[danp] δίδραχμον[nanp] λαμβάνω[vppanmp] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] καί[c] λέγω[viaa3p] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] σύ[rpg-p] οὐ[xo] τελέω[vipa3s] ὁ[danp] δίδραχμον[nanp].

τὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι δοκεῖ, Σίμων· οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶ,ν ἢ
26 ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων.
27 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ
σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγ-
κιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα, ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ
ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγον-
2 τες, Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ
προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐ-
3 τῶν, καὶ εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε
ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
4 ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ
5 μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον
6 τοιοῦτον ἕν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, ὃς δ᾽ ἂν σκανδα-
λίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει
αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ
7 καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ
ἀπὸ τῶν σκανδάλων, ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα,

---

v.25 λέγω[vipa3s] ναί[xo] καί[c] ὅτε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] προφθάνω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] τίς[rqans] σύ[rpd-s] δοκέω[vipa3s] Σίμων[nvms] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀπό[p] τίς[rqgmp] λαμβάνω[vipa3p] τέλος[nanp] ἤ[xo] κῆνσος[nams] ἀπό[p] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] αὐτός[rpgmp] ἤ[xo] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀλλότριος[agmpn]. **v.26** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀλλότριος[agmpn] φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀρά[xo] ἐλεύθερος[anmpn] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp]. **v.27** ἵνα[c] δέ[c] μή[xo] σκανδαλίζω[vsaa1p] αὐτός[rpamp] πορεύομαι[vpaonms] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] βάλλω[vdaa2s] ἄγκιστρον[nans] καί[c] ὁ[dams] ἀναβαίνω[vpaaams] πρῶτος[bo] ἰχθύς[nams] αἴρω[vdaa2s] καί[c] ἀνοίγω[vpaanms] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms] εὑρίσκω[vifa2s] στατήρ[nams] ἐκεῖνος[rdams] λαμβάνω[vpaanms] δίδωμι[vdaa2s] αὐτός[rpdmp] ἀντί[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] σύ[rpg-s]. **18. v.1** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] προσέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] λέγω[vppanmp] τίς[rqnms] ἄρα[xo] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.2** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] παιδίον[nans] ἵστημι[viaa3s] αὐτός[rpans] ἐν[p] μέσος[adnsn] αὐτός[rpgmp]. **v.3** καί[c] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] μή[xo] στρέφω[vsap2p] καί[c] γίνομαι[vsad2p] ὡς[bo] ὁ[danp] παιδίον[nanp] οὐ[xo] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.4** ὅστις[rrnms] οὖν[c] ταπεινόω[vsaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὡς[bo] ὁ[dnns] παιδίον[nnns] οὗτος[rdnns] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] μέγας[anmsc] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.5** καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] δέχομαι[vsad3s] παιδίον[nans] τοιοῦτος[rdans] εἷς[nans] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vipn3s]. **v.6** ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] σκανδαλίζω[vsaa3s] εἷς[nams] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] πιστεύω[vppagmp] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] συμφέρω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] κρεμάννυμι[vsap3s] μύλος[nnms] ὀνικός[anmsn] ἐπί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] καταποντίζω[vsap3s] ἐν[p] ὁ[ddns] πέλαγος[ndns] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs].

πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ἐκείνῳ, δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.
εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ 8
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν
ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ
πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε 9
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν
ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέ-
ενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν 10
τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ
παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρα-
νοῖς. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. τί 11, 12
ὑμῖν δοκεῖ· ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλα-
νηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεῖς τὰ ἐννενήκονταεννέα, ἐπὶ τὰ ὄρη
πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον· καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, 13
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενη-
κονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα 14
ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς
τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, 15
ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν
σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου, ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, 16
παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρ-

---

v.7 οὐαί[i] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ἀπό[p] ὁ[dgnp] σκάνδαλον[ngnp] ἀνάγκη[nnfs] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἔρχομαι[vnaa] ὁ[danp] σκάνδαλον[nanp] πλήν[bo] οὐαί[i] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκεῖνος[rddms] διά[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnns] σκάνδαλον[nnns] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.8** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] σύ[rpg-s] ἤ[xo] ὁ[dnms] πούς[nnms] σύ[rpg-s] σκανδαλίζω[vipa3s] σύ[rpa-s] ἐκκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpanp] καί[c] βάλλω[vdaa2s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] καλός[annsn] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] χωλός[aamsn] ἤ[xo] κυλλός[aamsn] ἤ[xo] δύο[tn] χείρ[nafp] ἤ[xo] δύο[tn] πούς[namp] ἔχω[vppannp] βάλλω[vnap] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] ὁ[dans] αἰώνιος[aansn]. **v.9** καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] σκανδαλίζω[vipa3s] σύ[rpa-s] ἐξαιρέω[vdaa2s] αὐτός[rpams] καί[c] βάλλω[vdaa2s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] καλός[annsn] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] μονόφθαλμος[aamsn] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] εἰσέρχομαι[vnaa] ἤ[xo] δύο[tn] ὀφθαλμός[namp] ἔχω[vppannp] βάλλω[vnap] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns]. **v.10** ὁράω[vdpa2p] μή[xo] καταφρονέω[vsaa2p] εἷς[ngns] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp] λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] διά[p] πᾶς[agnsn] βλέπω[vipa3p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp]. **v.11** ἔρχομαι[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] σῴζω[vnaa] ὁ[dans] ἀπόλλυμι[vpxaans]. **v.12** τίς[rqans] σύ[rpd-p] δοκέω[vipa3s] ἐάν[qo] γίνομαι[vsad3s] τι-σριδμσ ἄνθρωπος[ndms] ἑκατόν[tn] πρόβατον[nnnp] καί[c] πλανάω[vsap3s] εἷς[nnns] ἐκ[p] αὐτός[rpgnp] οὐχί[xo] ἀφίημι[vpaanms] ὁ[danp] ἐνενήκοντα[tn] ἐπί[p] ὁ[danp] ὄρος[nanp] πορεύομαι[vpaonms] ζητέω[vipa3s] ὁ[dans] πλανάω[vpppans]. **v.13** καί[c] ἐάν[qo] γίνομαι[vsad3s] εὑρίσκω[vnaa] αὐτός[rpans] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] χαίρω[vipa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdns] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] ἐπί[p] ὁ[ddnp] ἐνενήκοντα[tn] ὁ[ddnp] μή[xo] πλανάω[vpxpdnp]. **v.14** οὕτω[bo] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] θέλημα[nnns] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] ἵνα[c] ἀπόλλυμι[vsam3s] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp]. **v.15** ἐάν[qo] δέ[c] ἁμαρτάνω[vsaa3s] εἰς[p] σύ[rpa-s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] ὑπάγω[vdpa2s] καί[c] ἐλέγχω[vdaa2s] αὐτός[rpams] μεταξύ[bo] σύ[rpg-s] καί[c] αὐτός[rpgms] μόνος[agmsn] ἐάν[qo] σύ[rpg-s] ἀκούω[vsaa3s] κερδαίνω[viaa2s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] σύ[rpg-s].

17 τύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν,
εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω
18 σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν
δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν
19 λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. πάλιν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς
πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πα-
20 τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι
21 εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν
αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελ-
22 φός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ· ἕως ἑπτάκις· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
23 Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. διὰ
τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅς
24 ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου
δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων
25 ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ
κύριος αὐτοῦ πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα,
26 καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ
27 πάντα σοι ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου

---

v.16 ἐάν[qo] δέ[c] μή[xo] ἀκούω[vsaa3s] παραλαμβάνω[vdaa2s] μετά[p] σύ[rpg-s] ἔτι[bo] εἷς[nams] ἤ[xo] δύο[tn] ἵνα[c] ἐπί[p] στόμα[ngns] δύο[tn] μάρτυς[ngmp] ἤ[xo] τρεῖς[ngmp] ἵστημι[vsap3s] πᾶς[annsn] ῥῆμα[nnns]. **v.17** ἐάν[qo] δέ[c] παρακούω[vsaa3s] αὐτός[rpgmp] λέγω[vdaa2s] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἐάν[qo] δέ[c] καί[c] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] παρακούω[vsaa3s] εἰμί[vdpx3s] σύ[rpd-s] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] ἐθνικός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] τελώνης[nnms]. **v.18** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅσος[rcanp] ἐάν[qo] δέω[vsaa2p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[vifx3s] δέω[vpxpnnp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ὅσος[rcanp] ἐάν[qo] λύω[vsaa2p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[vifx3s] λύω[vpxpnnp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms]. **v.19** πάλιν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐάν[qo] δύο[tn] σύ[rpg-p] συμφωνέω[vsaa3p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] περί[p] πᾶς[agnsn] πρᾶγμα[ngns] ὅς[rrgns] ἐάν[qo] αἰτέω[vsam3p] γίνομαι[vifd3s] αὐτός[rpdmp] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] οὐρανός[ndmp]. **v.20** ὅς[bo] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] δύο[tn] ἤ[xo] τρεῖς[nnmp] συνάγω[vpxpnmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἐμός[rsans] ὄνομα[nans] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vipx1s] ἐν[p] μέσος[adnsn] αὐτός[rpgmp]. **v.21** τότε[bo] προσέρχομαι[vpaanms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] ποσάκις[bo] ἁμαρτάνω[vifa3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἀφίημι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ἕως[c] ἑπτάκις[bo]. **v.22** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἕως[c] ἑπτάκις[bo] ἀλλά[c] ἕως[c] ἑβδομηκοντάκις[bo] ἑπτά[tn]. **v.23** διά[p] οὗτος[rdans] ὁμοιόω[viap3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] βασιλεύς[ndms] ὅς[rrnms] θέλω[viaa3s] συναίρω[vnaa] λόγος[nams] μετά[p] ὁ[dgmp] δοῦλος[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.24** ἄρχω[vpamgms] δέ[c] αὐτός[rpgms] συναίρω[vnpa] προσφέρω[viap3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnms] ὀφειλέτης[nnms] μύριοι[agmpn] τάλαντον[ngnp]. **v.25** μή[xo] ἔχω[vppagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἀποδίδωμι[vnaa] κελεύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] πιπράσκω[vnap] καί[c] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[danp] τέκνον[nanp] καί[c] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[viia3s] καί[c] ἀποδίδωμι[vnap]. **v.26** πίπτω[vpaanms] οὖν[c] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] προσκυνέω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] μακροθυμέω[vdaa2s] ἐπί[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] πᾶς[aanpn] σύ[rpd-s] ἀποδίδωμι[vifa1s].

ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. ἐξελ- 28
θὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅς
ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέ-
γων, Ἀπόδος μοι ὅ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ 29
εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν, λέγων, Μακροθύμη-
σον ἐπ᾽ ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλ᾽ 30
ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλό-
μενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθη- 31
σαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἀυτῶν πάντα
τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ 32
λέγει αὐτῷ, Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά
σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με, οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύν- 33
δουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέησα· καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος 34
αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν
τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος 35
ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, με- **19**
τῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας
πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, 2

---

v.27 σπλαγχνίζομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dans] δάνειον[nans] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.28** ἐξέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] εὑρίσκω[viaa3s] εἷς[nams] ὁ[dgmp] σύνδουλος[ngmp] αὐτός[rpgms] ὅς[rrnms] ὀφείλω[viia3s] αὐτός[rpdms] ἑκατόν[tn] δηνάριον[nanp] καί[c] κρατέω[vpaanms] αὐτός[rpams] πνίγω[viia3s] λέγω[vppanms] ἀποδίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὅς[rrans] τι-σριανσ ὀφείλω[vipa2s]. **v.29** πίπτω[vpaanms] οὖν[c] ὁ[dnms] σύνδουλος[nnms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] παρακαλέω[viia3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] μακροθυμέω[vdaa2s] ἐπί[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] πᾶς[aamsn] ἀποδίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s]. **v.30** ὁ[dnms] δέ[c] οὐ[xo] θέλω[viia3s] ἀλλά[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] βάλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] φυλακή[nafs] ἕως[c] οὐ[bo] ἀποδίδωμι[vsaa3s] ὁ[dans] ὀφείλω[vpppans]. **v.31** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] σύνδουλος[nnmp] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] γίνομαι[vpadanp] λυπέω[viap3p] σφόδρα[bo] καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] διασαφέω[viaa3p] ὁ[ddms] κύριος[ndms] αὐτός[rpgmp] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] γίνομαι[vpadanp]. **v.32** τότε[bo] προσκαλέομαι[vpadnms] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] δοῦλος[nvms] πονηρός[avmsn] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] ὀφειλή[nafs] ἐκεῖνος[rdafs] ἀφίημι[viaa1s] σύ[rpd-s] ἐπεί[c] παρακαλέω[viaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.33** οὐ[xo] δεῖ[viiq3s] καί[c] σύ[rpa-s] ἐλεέω[vnaa] ὁ[dams] σύνδουλος[nams] σύ[rpg-s] ὡς[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-s] ἐλεέω[viaa1s]. **v.34** καί[c] ὀργίζω[vpapnms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[ddmp] βασανιστής[ndmp] ἕως[c] ὅς[bo] ἀποδίδωμι[vsaa3s] πᾶς[aansn] ὁ[dans] ὀφείλω[vpppans] αὐτός[rpdms]. **v.35** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἐπουράνιος[anmsn] ποιέω[vifa3s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] μή[xo] ἀφίημι[vsaa2p] ἕκαστος[anmsn] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὁ[dgfp] καρδία[ngfp] σύ[rpg-p] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp]. **19. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὅτε[bo] τελέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] μεταίρω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὅριον[nanp] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms].

3 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φα-
ρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες αὐτῷ, Εἰ ἔξεστιν ἀν-
4 θρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ'
5 ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, Ἕνεκεν
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ
προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
6 σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία, ὃ οὖν ὁ
7 θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ, Τί
οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολῦ-
8 σαι αὐτήν· λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν
ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρ-
9 χῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶ-
10 ται, καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ
11 τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ
12 πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. εἰσὶ γὰρ
εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω, καὶ εἰ-
σὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ
εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν

---

v.2 καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ἐκεῖ[bo]. **v.3** καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] πειράζω[vppanmp] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vppanmp] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] ἔξεστι[vipq3s] ἄνθρωπος[ndms] ἀπολύω[vnaa] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] κατά[p] πᾶς[aafsn] αἰτία[nafs]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἄρσην[nans] καί[c] θῆλυς[aansn] ποιέω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.5** καί[c] λέγω[viaa3s] ἕνεκα[bo] οὗτος[rdgns] καταλείπω[vifa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] προσκολλάω[vifp3s] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰμί[vifx3p] ὁ[dnmp] δύο[tn] εἰς[p] σάρξ[nafs] εἷς[nafs]. **v.6** ὥστε[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx3p] δύο[tn] ἀλλά[c] σάρξ[nnfs] εἷς[nnfs] ὅς[rrans] οὖν[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] συζεύγνυμι[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] μή[xo] χωρίζω[vdpa3s]. **v.7** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] τίς[rqans] οὖν[c] Μωϋσῆς[nnms] ἐντέλλομαι[viad3s] δίδωμι[vnaa] βιβλίον[nans] ἀποστάσιον[ngns] καί[c] ἀπολύω[vnaa] αὐτός[rpafs]. **v.8** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] Μωϋσῆς[nnms] πρός[p] ὁ[dafs] σκληροκαρδία[nafs] σύ[rpg-p] ἐπιτρέπω[viaa3s] σύ[rpd-p] ἀπολύω[vnaa] ὁ[dafp] γυνή[nafp] σύ[rpg-p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] δέ[c] οὐ[xo] γίνομαι[vixa3s] οὕτω[bo]. **v.9** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] μή[xo] ἐπί[p] πορνεία[ndfs] καί[c] γαμέω[vsaa3s] ἄλλος[aafsn] μοιχάομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[dnms] ἀπολύω[vpxpafs] γαμέω[vpaanms] μοιχάομαι[vipn3s]. **v.10** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] οὕτω[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] αἰτία[nnfs] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] μετά[p] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] οὐ[xo] συμφέρω[vipa3s] γαμέω[vnaa]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] πᾶς[anmpn] χωρέω[vipa3p] ὁ[dams] λόγος[nams] οὗτος[rdams] ἀλλά[c] ὅς[rrdmp] δίδωμι[vixp3s].

τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. Τότε προσηνέχθη 13
αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξηται, οἱ
δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε τὰ 14
παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με, τῶν γὰρ τοιούτων
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας 15
ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδού, εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ, Δι- 16
δάσκαλε ἀγαθε, τὶ ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον· ὁ 17
δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς,
ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντο-
λάς. λέγει αὐτῷ, Ποίας· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ οὐ φονεύσεις, 18
οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν 19
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, καί, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου
ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφυλαξά- 20
μην ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι ὑστερῶ· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ 21
θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς
πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει
μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος, 22
ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς 23
αὐτοῦ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς

---

v.12 εἰμί[vipx3p] γάρ[c] εὐνοῦχος[nnmp] ὅστις[rrnmp] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] γεννάω[viap3p] οὕτω[bo] καί[c] εἰμί[vipx3p] εὐνοῦχος[nnmp] ὅστις[rrnmp] εὐνουχίζω[viaa3p] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] καί[c] εἰμί[vipx3p] εὐνοῦχος[nnmp] ὅστις[rrnmp] εὐνουχίζω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] διά[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ὁ[dnms] δύναμαι[vppnnms] χωρέω[vnpa] χωρέω[vdpa3s]. **v.13** τότε[bo] προσφέρω[viap3s] αὐτός[rpdms] παιδίον[nnnp] ἵνα[c] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπιτίθημι[vsaa3s] αὐτός[rpdnp] καί[c] προσεύχομαι[vsad3s] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ἐπιτιμάω[viaa3p] αὐτός[rpdmp]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἀφίημι[vdaa2p] ὁ[danp] παιδίον[nanp] καί[c] μή[xo] κωλύω[vdpa2p] αὐτός[rpanp] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dgnp] γάρ[c] τοιοῦτος[rdgnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.15** καί[c] ἐπιτίθημι[vpaanms] αὐτός[rpdnp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] πορεύομαι[viao3s] ἐκεῖθεν[bo]. **v.16** καί[c] ἰδού[vdaa2s] εἷς[nnms] προσέρχομαι[vpaanms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] ἀγαθός[avmsn] τίς[rqans] ἀγαθός[aansn] ποιέω[vsaa1s] ἵνα[c] ἔχω[vspa1s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2s] ἀγαθός[aamsn] οὐδείς[anfsn] ἀγαθός[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰ[qo] δέ[c] θέλω[vipa2s] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] τηρέω[vdaa2s] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp]. **v.18** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ποῖος[rqafp] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[dans] οὐ[xo] φονεύω[vifa2s] οὐ[xo] μοιχεύω[vifa2s] οὐ[xo] κλέπτω[vifa2s] οὐ[xo] ψευδομαρτυρέω[vifa2s]. **v.19** τιμάω[vdpa2s] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] σεαυτοῦ[rxams]. **v.20** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] νεανίσκος[nnms] πᾶς[aanpn] οὗτος[rdanp] φυλάσσω[viam1s] ἐκ[p] νεότης[ngfs] ἐγώ[rpg-s] τίς[rqans] ἔτι[bo] ὑστερέω[vipa1s]. **v.21** φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰ[qo] θέλω[vipa2s] τέλειος[anmsn] εἰμί[vnpx] ὑπάγω[vdpa2s] πωλέω[vdaa2s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ὑπάρχω[vppaanp] καί[c] δίδωμι[vdaa2s] πτωχός[admpn] καί[c] ἔχω[vifa2s] θησαυρός[nams] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] δεῦρο[vdvx2s] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.22** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] νεανίσκος[nnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀπέρχομαι[viaa3s] λυπέω[vpppnms] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἔχω[vppanms] κτῆμα[nanp] πολύς[aanpn].

24 τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν
ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς
25 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς ἄρα δύναται σω-
26 θῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Παρὰ ἀνθρώποις
27 τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι. τότε
ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα
28 καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν
τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου
δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνον-
29 τες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅς ἀφῆκεν οἰκίας,
ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ
τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα
30 λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται
πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδε-
σπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
2 ἀμπελῶνα αὐτοῦ, συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δη-
ναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐ-
3 τοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τήν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας

---

v.23 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] δυσκόλως[bo] πλούσιος[anmsn] εἰσέρχομαι[vifd3s] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.24** πάλιν[bo] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] εὔκοπος[annsc] εἰμί[vipx3s] κάμηλος[nams] διά[p] τρύπημα[ngns] ῥαφίς[ngfs] διέρχομαι[vnaa] ἤ[xo] πλούσιος[aamsn] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[vnaa]. **v.25** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐκπλήσσω[viip3p] σφόδρα[bo] λέγω[vppanmp] τίς[rqnms] ἄρα[xo] δύναμαι[vipn3s] σῴζω[vnap]. **v.26** ἐμβλέπω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] παρά[p] ἄνθρωπος[ndmp] οὗτος[rdnns] ἀδύνατος[annsn] εἰμί[vipx3s] παρά[p] δέ[c] θεός[ndms] πᾶς[annpn] δυνατός[annpn] εἰμί[vipx3s]. **v.27** τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-p] ἀφίημι[viaa1s] πᾶς[aanpn] καί[c] ἀκολουθέω[viaa1p] σύ[rpd-s] τίς[rqnns] ἄρα[xo] εἰμί[vifx3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.28** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] ἀκολουθέω[vpaanmp] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] παλιγγενεσία[ndfs] ὅταν[c] καθίζω[vsaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐπί[p] θρόνος[ngms] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] καθίζω[vifd2p] καί[c] σύ[rpn-p] ἐπί[p] δώδεκα[tn] θρόνος[namp] κρίνω[vppanmp] ὁ[dafp] δώδεκα[tn] φυλή[nafp] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp]. **v.29** καί[c] πᾶς[anmsn] ὅς[rrnms] ἀφίημι[viaa3s] οἰκία[nafp] ἤ[xo] ἀδελφός[namp] ἤ[xo] ἀδελφή[nafp] ἤ[xo] πατήρ[nams] ἤ[xo] μήτηρ[nafs] ἤ[xo] γυνή[nafs] ἤ[xo] τέκνον[nanp] ἤ[xo] ἀγρός[namp] ἕνεκα[bo] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ἐγώ[rpg-s] ἑκατονταπλασίων[aanpn] λαμβάνω[vifd3s] καί[c] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] κληρονομέω[vifa3s]. **v.30** πολύς[anmpn] δέ[c] εἰμί[vifx3p] πρῶτος[anmpn] ἔσχατος[anmpn] καί[c] ἔσχατος[anmpn] πρῶτος[anmpn]. **20. v.1** ὅμοιος[anfsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] οἰκοδεσπότης[ndms] ὅστις[rrnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἅμα[bo] πρωΐ[bo] μισθόω[vnam] ἐργάτης[namp] εἰς[p] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] αὐτός[rpgms]. **v.2** συμφωνέω[vpaanms] δέ[c] μετά[p] ὁ[dgmp] ἐργάτης[ngmp] ἐκ[p] δηνάριον[ngns] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] αὐτός[rpgms].

ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, κἀκείνοις εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς 4
τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλ-
θόν. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην ὥραν, ἐποίησεν 5
ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθών, εὗρεν ἄλλους 6
ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν
ἡμέραν ἀργοί· λέγουσιν αὐτῷ, Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. 7
λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν
ᾖ δίκαιον λήψεσθε. ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ 8
ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀ-
πόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν
πρώτων. καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ 9
δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖονα λήψον- 10
ται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυ- 11
ζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες ὅτι Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν 12
ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστά-
σασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 13
εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν, Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε, οὐχὶ δηναρίου συνεφώ-
νησάς μοι· ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε, θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ 14
δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς 15
ἐμοῖς· εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι·

---

v.3 καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] περί[p] ὁ[dafs] τρίτος[aafsn] ὥρα[nafs] ὁράω[viaa3s] ἄλλος[aampn] ἵστημι[vpxaamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγορά[ndfs] ἀργός[aampn]. **v.4** κἀκεῖνος[rddmp] λέγω[viaa3s] ὑπάγω[vdpa2p] καί[c] σύ[rpn-p] εἰς[p] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] καί[c] ὅς[rrnns] ἐάν[qo] εἰμί[vspx3s] δίκαιος[aansn] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnmp] δέ[c] ἀπέρχομαι[viaa3p]. **v.5** πάλιν[bo] ἐξέρχομαι[vpaanms] περί[p] ἕκτος[aafsn] καί[c] ἔνατος[aafsn] ὥρα[nafs] ποιέω[viaa3s] ὡσαύτως[bo]. **v.6** περί[p] δέ[c] ὁ[dafs] ἑνδέκατος[aafsn] ὥρα[nafs] ἐξέρχομαι[vpaanms] εὑρίσκω[viaa3s] ἄλλος[aampn] ἵστημι[vpxaamp] ἀργός[aampn] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] ὧδε[bo] ἵστημι[vixa2p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ἀργός[anmpn]. **v.7** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] ἐγώ[rpa-p] μισθόω[viam3s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὑπάγω[vdpa2p] καί[c] σύ[rpn-p] εἰς[p] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] καί[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] εἰμί[vspx3s] δίκαιος[aansn] λαμβάνω[vifd2p]. **v.8** ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] ὁ[ddms] ἐπίτροπος[ndms] αὐτός[rpgms] καλέω[vdaa2s] ὁ[damp] ἐργάτης[namp] καί[c] ἀποδίδωμι[vdaa2s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] μισθός[nams] ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἔσχατος[agmpn] ἕως[c] ὁ[dgmp] πρῶτος[agmpn]. **v.9** καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] περί[p] ὁ[dafs] ἑνδέκατος[aafsn] ὥρα[nafs] λαμβάνω[viaa3p] ἀνά[p] δηνάριον[nans]. **v.10** ἔρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] πρῶτος[anmpn] νομίζω[viaa3p] ὅτι[c] πολύς[aanpc] λαμβάνω[vifd3p] καί[c] λαμβάνω[viaa3p] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἀνά[p] δηνάριον[nans]. **v.11** λαμβάνω[vpaanmp] δέ[c] γογγύζω[viia3p] κατά[p] ὁ[dgms] οἰκοδεσπότης[ngms]. **v.12** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] ἔσχατος[anmpn] εἷς[nafs] ὥρα[nafs] ποιέω[viaa3p] καί[c] ἴσος[aampn] ἐγώ[rpd-p] αὐτός[rpamp] ποιέω[viaa2s] ὁ[ddmp] βαστάζω[vpaadmp] ὁ[dans] βάρος[nans] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] καί[c] ὁ[dams] καύσων[nams]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] εἷς[ndms] αὐτός[rpgmp] ἑταῖρος[nvms] οὐ[xo] ἀδικέω[vipa1s] σύ[rpa-s] οὐχί[xo] δηνάριον[ngns] συμφωνέω[viaa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.14** αἴρω[vdaa2s] ὁ[dans] σός[rsans] καί[c] ὑπάγω[vdpa2s] θέλω[vipa1s] δέ[c] οὗτος[rddms] ὁ[ddms] ἔσχατος[admsn] δίδωμι[vnaa] ὡς[bo] καί[c] σύ[rpd-s]. **v.15** ἤ[xo] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[vnaa] ὅς[rrans] θέλω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐμός[rsdnp] εἰ[qo] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] πονηρός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἀγαθός[anmsn] εἰμί[vipx1s].

16 οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι, πολλοὶ
17 γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ᾽ ἰδίαν ἐν
18 τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα,
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
19 γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώ-
σουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ
20 σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλ-
θεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς,
21 προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Τί
θέλεις· λέγει αὐτῷ, Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου,
εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
22 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε
πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα ὅ ἐγὼ
23 βαπτίζομαι βαπτισθῆναι· λέγουσιν αὐτῷ, Δυνάμεθα. καὶ λέγει
αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ
εὐωνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ
24 τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ
25 τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶ-
πεν, Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν,

---

v.16 οὕτω[bo] εἰμί[vifx3p] ὁ[dnmp] ἔσχατος[anmpn] πρῶτος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] πρῶτος[anmpn] ἔσχατος[anmpn] πολύς[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] κλητός[anmpn] ὀλίγος[anmpn] δέ[c] ἐκλεκτός[anmpn]. **v.17** καί[c] ἀναβαίνω[vppanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] παραλαμβάνω[viaa3s] ὁ[damp] δώδεκα[tn] μαθητής[namp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.18** ἰδού[vdaa2s] ἀναβαίνω[vipa1p] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vifp3s] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] γραμματεύς[ndmp] καί[c] κατακρίνω[vifa3p] αὐτός[rpams] θάνατος[ndms]. **v.19** καί[c] παραδίδωμι[vifa3p] αὐτός[rpams] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] εἰς[p] ὁ[dans] ἐμπαίζω[vnaa] καί[c] μαστιγόω[vnaa] καί[c] σταυρόω[vnaa] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.20** τότε[bo] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ζεβεδαῖος[ngms] μετά[p] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] αὐτός[rpgfs] προσκυνέω[vppanfs] καί[c] αἰτέω[vppanfs] τι-σριανσ παρά[p] αὐτός[rpgms]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] τίς[rqans] θέλω[vipa2s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vdaa2s] ἵνα[c] καθίζω[vsaa3p] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] δύο[tn] υἱός[nnmp] ἐγώ[rpg-s] εἷς[nnms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] σύ[rpg-s] καί[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.22** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] τίς[rqans] αἰτέω[vipm2p] δύναμαι[vipn2p] πίνω[vnaa] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] μέλλω[vipa1s] πίνω[vnpa] καί[c] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipp1s] βαπτίζω[vnap] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] δύναμαι[vipn1p]. **v.23** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dans] μέν[xo] ποτήριον[nans] ἐγώ[rpg-s] πίνω[vifd2p] καί[c] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipp1s] βαπτίζω[vifp2p] ὁ[dnns] δέ[c] καθίζω[vnaa] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐμός[rsnns] δίδωμι[vnaa] ἀλλά[c] ὅς[rrdmp] ἑτοιμάζω[vixp3s] ὑπό[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.24** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] δέκα[tn] ἀγανακτέω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgmp] δύο[tn] ἀδελφός[ngmp].

καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔσται 26
ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν
διάκονος, καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔστω ὑμῶν 27
δοῦλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, 28
ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ
πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχώ, ἠκολούθη- 29
σεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ ἰδού, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ 30
τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν, λέγοντες,
Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐ- 31
τοῖς ἵνα σιωπήσωσιν οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγοντες, Ἐλέησον
ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐ- 32
τούς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, 33
ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 34
ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν,, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ
ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῆ **21**
πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μα-
θητάς, λέγων αὐτοῖς, Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι 2
ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ'
αὐτῆς, λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε 3

---

v.25 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] προσκαλέομαι[vpadnms] αὐτός[rpamp] λέγω[viaa3s] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] κατακυριεύω[vipa3p] αὐτός[rpgnp] καί[c] ὁ[dnmp] μέγας[anmpn] κατεξουσιάζω[vipa3p] αὐτός[rpgnp]. **v.26** οὐ[xo] οὕτω[bo] δέ[c] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] θέλω[vspa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] μέγας[anmsn] γίνομαι[vnad] εἰμί[vdpx3s] σύ[rpg-p] διάκονος[nnms]. **v.27** καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] θέλω[vspa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vnpx] πρῶτος[anmsn] εἰμί[vdpx3s] σύ[rpg-p] δοῦλος[nnms]. **v.28** ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa3s] διακονέω[vnap] ἀλλά[c] διακονέω[vnaa] καί[c] δίδωμι[vnaa] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] λύτρον[nans] ἀντί[p] πολύς[agmpn]. **v.29** καί[c] ἐκπορεύομαι[vppngmp] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] Ἰεριχώ[tp] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn]. **v.30** καί[c] ἰδού[vdaa2s] δύο[tn] τυφλός[anmpn] κάθημαι[vppnnmp] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] παράγω[vipa3s] κράζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-p] κύριος[nvms] υἱός[nnms] Δαυίδ[tp]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] ὄχλος[nnms] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] σιωπάω[vsaa3p] ὁ[dnmp] δέ[c] μέγας[bo] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-p] κύριος[nvms] υἱός[nnms] Δαυίδ[tp]. **v.32** καί[c] ἵστημι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] φωνέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] λέγω[viaa3s] τίς[rqans] θέλω[vipa2p] ποιέω[vsaa1s] σύ[rpd-p]. **v.33** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἵνα[c] ἀνοίγω[vsap3p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp]. **v.34** σπλαγχνίζομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] εὐθέως[bo] ἀναβλέπω[viaa3p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **21. v.1** καί[c] ὅτε[bo] ἐγγίζω[viaa3p] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Βηθφαγή[tp] πρός[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] τότε[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀποστέλλω[viaa3s] δύο[tn] μαθητής[namp]. **v.2** λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] πορεύομαι[vsao2p] εἰς[p] ὁ[dafs] κώμη[nafs] ὁ[dafs] ἀπέναντι[bo] σύ[rpg-p] καί[c] εὐθέως[bo] εὑρίσκω[vifa2p] ὄνος[nafs] δέω[vpxpafs] καί[c] πῶλος[nams] μετά[p] αὐτός[rpgfs] λύω[vpaanmp] ἄγω[vdaa2p] ἐγώ[rpd-s].

ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει, εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς.
4 τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφή-
5 του, λέγοντος, Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδού, ὁ βασιλεύς σου
ἔρχεταί σοι, πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑ-
6 ποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς
7 προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον,
καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια, αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν
8 ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμά-
τια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων,
9 καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ
ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑ-
10 ψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα
11 ἡ πόλις λέγουσα, Τίς ἐστιν οὗτος· οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτός
12 ἐστιν Ἰησοῦς ο προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ
εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας
τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων
13 τὰς περιστεράς. καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου
οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπή-
14 λαιον λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ

---

v.3 καί[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ σύ[rpd-p] λέγω[vsaa3s] τι-σριανσ λέγω[vifa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgmp] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s] εὐθέως[bo] δέ[c] ἀποστέλλω[vifa3s] αὐτός[rpamp]. **v.4** οὗτος[rdnns] δέ[c] ὅλος[annsn] γίνομαι[vixa3s] ἵνα[c] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns]. **v.5** λέγω[vdaa2p] ὁ[ddfs] θυγάτηρ[ndfs] Σιών[tp] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] σύ[rpg-s] ἔρχομαι[vipn3s] σύ[rpd-s] πραΰς[anmsn] καί[c] ἐπιβαίνω[vpxanms] ἐπί[p] ὄνος[nafs] καί[c] πῶλος[nams] υἱός[nams] ὑποζύγιον[ngns]. **v.6** πορεύομαι[vpaonmp] δέ[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] καί[c] ποιέω[vpaanmp] καθώς[bo] προστάσσω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.7** ἄγω[viaa3p] ὁ[dafs] ὄνος[nafs] καί[c] ὁ[dams] πῶλος[nams] καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3p] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπικαθίζω[viaa3p] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgnp]. **v.8** ὁ[dnms] δέ[c] πολύς[anmsn] ὄχλος[nnms] στρωννύω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ἄλλος[anmpn] δέ[c] κόπτω[viia3p] κλάδος[namp] ἀπό[p] ὁ[dgnp] δένδρον[ngnp] καί[c] στρωννύω[viia3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs]. **v.9** ὁ[dnmp] δέ[c] ὄχλος[nnmp] ὁ[dnmp] προάγω[vppanmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀκολουθέω[vppanmp] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] ὡσαννά[th] ὁ[ddms] υἱός[ndms] Δαυίδ[tp] εὐλογέω[vpxpnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms] ὡσαννά[th] ἐν[p] ὁ[ddnp] ὕψιστος[adnpn]. **v.10** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaagms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] σείω[viap3s] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] λέγω[vppanfs] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ὄχλος[nnmp] λέγω[viia3p] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] ὁ[dnms] ἀπό[p] Ναζαρά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **v.12** καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3s] πᾶς[aampn] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] καί[c] ἀγοράζω[vppaamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] ὁ[dafp] τράπεζα[nafp] ὁ[dgmp] κολλυβιστής[ngmp] καταστρέφω[viaa3s] καί[c] ὁ[dafp] καθέδρα[nafp] ὁ[dgmp] πωλέω[vppagmp] ὁ[dafp] περιστερά[nafp]. **v.13** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] ἐγώ[rpg-s] οἶκος[nnms] προσευχή[ngfs] καλέω[vifp3s] σύ[rpn-p] δέ[c] αὐτός[rpams] ποιέω[viaa2p] σπήλαιον[nans] λῃστής[ngmp].

ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 15
γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν,
καὶ εἶπον αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει 16
αὐτοῖς, Ναί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ
θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν 17
ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρωΐας δὲ 18
ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε, καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐ- 19
πὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ
φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ, Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται
εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες 20
οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ
συκῆ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 21
ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς
ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, Ἄρθητι καὶ βλήθητι
εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν 22
τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ 23
ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· καὶ
τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶ- 24
πεν αὐτοῖς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι,

---

v.14 καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] τυφλός[anmpn] καί[c] χωλός[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.15** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὁ[danp] θαυμάσιος[aanpn] ὅς[rranp] ποιέω[viaa3s] καί[c] ὁ[damp] παῖς[namp] κράζω[vppaamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] λέγω[vppaamp] ὡσαννά[th] ὁ[ddms] υἱός[ndms] Δαυίδ[tp] ἀγανακτέω[viaa3p]. **v.16** καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἀκούω[vipa2s] τίς[rqans] οὗτος[rdnmp] λέγω[vipa3p] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ναί[xo] οὐδέποτε[bo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ὅτι[c] ἐκ[p] στόμα[ngns] νήπιος[agmpn] καί[c] θηλάζω[vppagmp] καταρτίζω[viam2s] αἶνος[nams]. **v.17** καί[c] καταλείπω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] εἰς[p] Βηθανία[nafs] καί[c] αὐλίζομαι[viao3s] ἐκεῖ[bo]. **v.18** πρωΐα[ngfs] δέ[c] ἐπανάγω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] πεινάω[viaa3s]. **v.19** καί[c] ὁράω[vpaanms] συκῆ[nafs] εἷς[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgfs] ὁδός[ngfs] ἔρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpafs] καί[c] οὐδείς[aansn] εὑρίσκω[viaa3s] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] εἰ[qo] μή[xo] φύλλον[nanp] μόνος[bo] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] μηκέτι[bo] ἐκ[p] σύ[rpg-s] καρπός[nnms] γίνομαι[vsad3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] καί[c] ξηραίνω[viap3s] παραχρῆμα[bo] ὁ[dnfs] συκῆ[nnfs]. **v.20** καί[c] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] θαυμάζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] πῶς[bo] παραχρῆμα[bo] ξηραίνω[viap3s] ὁ[dnfs] συκῆ[nnfs]. **v.21** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] ἔχω[vspa2p] πίστις[nafs] καί[c] μή[xo] διακρίνω[vsap2p] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dans] ὁ[dgfs] συκῆ[ngfs] ποιέω[vifa2p] ἀλλά[c] κἄν[qo] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] οὗτος[rddns] λέγω[vsaa2p] αἴρω[vdap2s] καί[c] βάλλω[vdap2s] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] γίνομαι[vifd3s]. **v.22** καί[c] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] αἰτέω[vsaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] πιστεύω[vppanmp] λαμβάνω[vifd2p]. **v.23** καί[c] ἔρχομαι[vpaadms] αὐτός[rpdms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] διδάσκω[vppadms] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dgms] λαός[ngms] λέγω[vppanmp] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa2s] καί[c] τίς[rqnms] σύ[rpd-s] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] οὗτος[rdafs].

25 κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰω-
άννου πόθεν ἦν· ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων· οἱ δὲ διελογίζοντο
παρ᾽ ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν,
26 Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώ-
πων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς
27 προφήτην. καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον, Οὐκ οἴδαμεν.
ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
28 ταῦτα ποιῶ. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ· ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ
προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε, Τέκνον, ὕπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν
29 τῷ ἀμπελῶνι μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐ θέλω, ὕστερον
30 δὲ μεταμεληθείς, ἀπῆλθε. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν
ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγώ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθε.
31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός· λέγουσιν αὐ-
τῷ, Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ
τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
32 θεοῦ. ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν
αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦ-
33 σαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπός τις ἦν
οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ
περιέθηκε καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησε πύργον,

---

v.24 ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐρωτάω[vifa1s] σύ[rpa-p] κἀγώ[rpn-s] λόγος[nams] εἷς[nams] ὅς[rrams] ἐάν[qo] λέγω[vsaa2p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] σύ[rpd-p] λέγω[vifa1s] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa1s]. **v.25** ὁ[dnns] βάπτισμα[nnns] Ἰωάννης[ngms] πόθεν[bo] εἰμί[viix3s] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] ἤ[xo] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnmp] δέ[c] διαλογίζομαι[viin3p] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] λέγω[vppanmp] ἐάν[qo] λέγω[vsaa1p] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] λέγω[vifa3s] ἐγώ[rpd-p] διά&τίς[xo] οὖν[c] οὐ[xo] πιστεύω[viaa2p] αὐτός[rpdms]. **v.26** ἐάν[qo] δέ[c] λέγω[vsaa1p] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp] φοβέομαι[vipn1p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] πᾶς[anmpn] γάρ[c] ἔχω[vipa3p] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ὡς[bo] προφήτης[nams]. **v.27** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonmp] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] λέγω[viaa3p] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] φημί[viix3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] αὐτός[rpnms] οὐδέ[bo] ἐγώ[rpn-s] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa1s]. **v.28** τίς[rqans] δέ[c] σύ[rpd-p] δοκέω[vipa3s] ἄνθρωπος[nnms] ἔχω[viia3s] τέκνον[nanp] δύο[tn] καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[ddns] πρῶτος[adnsn] λέγω[viaa3s] τέκνον[nvns] ὑπάγω[vdpa2s] σήμερον[bo] ἐργάζομαι[vdpn2s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀμπελών[ndms] ἐγώ[rpg-s]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] ὕστερος[bo] δέ[c] μεταμέλομαι[vpaonms] ἀπέρχομαι[viaa3s]. **v.30** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[ddns] δεύτερος[adnsn] λέγω[viaa3s] ὡσαύτως[bo] ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] κύριος[nvms] καί[c] οὐ[xo] ἀπέρχομαι[viaa3s]. **v.31** τίς[rqnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δύο[tn] ποιέω[viaa3s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] τελώνης[nnmp] καί[c] ὁ[dnfp] πόρνη[nnfp] προάγω[vipa3p] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.32** ἔρχομαι[viaa3s] γάρ[c] πρός[p] σύ[rpa-p] Ἰωάννης[nnms] ἐν[p] ὁδός[ndfs] δικαιοσύνη[ngfs] καί[c] οὐ[xo] πιστεύω[viaa2p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] δέ[c] τελώνης[nnmp] καί[c] ὁ[dnfp] πόρνη[nnfp] πιστεύω[viaa3p] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-p] δέ[c] ὁράω[vpaanmp] ὅς[xo] μεταμέλομαι[viao2p] ὕστερος[bo] ὁ[dgms] πιστεύω[vnaa] αὐτός[rpdms].

καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγι- 34
σεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς
τοὺς γεωργούς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, καὶ λαβόντες οἱ 35
γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν,
ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλεί- 36
ονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ 37
ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Ἐντραπήσονται
τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυ- 38
τοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν,
καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν 39
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλ- 40
θῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις·
λέγουσιν αὐτῷ, Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμ- 41
πελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ
τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 42
Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ
Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν·
διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θε- 43
οῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καὶ ὁ 44

---

v.33 ἄλλος[aafsn] παραβολή[nafs] ἀκούω[vdaa2p] ἄνθρωπος[nnms] τίς[rinms] εἰμί[viix3s] οἰκοδεσπότης[nnms] ὅστις[rrnms] φυτεύω[viaa3s] ἀμπελών[nams] καί[c] φραγμός[nams] αὐτός[rpdms] περιτίθημι[viaa3s] καί[c] ὀρύσσω[viaa3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ληνός[nafs] καί[c] οἰκοδομέω[viaa3s] πύργος[nams] καί[c] ἐκδίδωμι[viam3s] αὐτός[rpams] γεωργός[ndmp] καί[c] ἀποδημέω[viaa3s]. **v.34** ὅτε[bo] δέ[c] ἐγγίζω[viaa3s] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dgmp] κάρπος[ngmp] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὁ[damp] γεωργός[namp] λαμβάνω[vnaa] ὁ[damp] καρπός[namp] αὐτός[rpgms]. **v.35** καί[c] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dnmp] γεωργός[nnmp] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] ὅς[rrams] μέν[xo] δέρω[viaa3p] ὅς[rrams] δέ[c] ἀποκτείνω[viaa3p] ὅς[rrams] δέ[c] λιθοβολέω[viap3p]. **v.36** πάλιν[bo] ἀποστέλλω[viaa3s] ἄλλος[aampn] δοῦλος[namp] πολύς[aampc] ὁ[dgmp] πρῶτος[agmpn] καί[c] ποιέω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὡσαύτως[bo]. **v.37** ὕστερος[bo] δέ[c] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] ἐντρέπω[vifp3p] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s]. **v.38** ὁ[dnmp] δέ[c] γεωργός[nnmp] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dams] υἱός[nams] λέγω[viaa3p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κληρονόμος[nnms] δεῦτε[vdvx2p] ἀποκτείνω[vspa1p] αὐτός[rpams] καί[c] κατέχω[vsaa1p] ὁ[dafs] κληρονομία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.39** καί[c] λαμβάνω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἐκβάλλω[viaa3p] ἔξω[bo] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3p]. **v.40** ὅταν[c] οὖν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] τίς[rqans] ποιέω[vifa3s] ὁ[ddmp] γεωργός[ndmp] ἐκεῖνος[rddmp]. **v.41** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] κακός[aampn] κακῶς[bo] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] ἐκδίδωμι[vifd3s] ἄλλος[admpn] γεωργός[ndmp] ὅστις[rrnmp] ἀποδίδωμι[vifa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[damp] καρπός[namp] ἐν[p] ὁ[ddmp] καιρός[ndmp] αὐτός[rpgmp]. **v.42** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐδέποτε[bo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] γραφή[ndfp] λίθος[nams] ὅς[rrams] ἀποδοκιμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] οἰκοδομέω[vppanmp] οὗτος[rdnms] γίνομαι[viao3s] εἰς[p] κεφαλή[nafs] γωνία[ngfs] παρά[p] κύριος[ngms] γίνομαι[viad3s] οὗτος[rdnfs] καί[c] εἰμί[vipx3s] θαυμαστός[anfsn] ἐν[p] ὀφθαλμός[ndmp] ἐγώ[rpg-p]. **v.43** διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] αἴρω[vifp3s] ἀπό[p] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] δίδωμι[vifp3s] ἔθνος[ndns] ποιέω[vppadns] ὁ[damp] καρπός[namp] αὐτός[rpgfs].

πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται, ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ
45 λικμήσει αὐτόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι-
46 σαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. καὶ
ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς
προφήτην αὐτὸν εἶχον.
22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς,
2 λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ,
3 ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς δού-
λους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ
4 οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων,
Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, Ἰδού, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ
ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα, δεῦτε
5 εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν
6 ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κρατή-
7 σαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας
δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀ-
πώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε.
8 τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ
9 κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους
10 τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ
ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας
ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος

---

v.44 καί[c] ὁ[dnms] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dams] λίθος[nams] οὗτος[rdams] συνθλάω[vifp3s] ἐπί[p] ὅς[rrams] δέ[c] ἄν[xo] πίπτω[vsaa3s] λικμάω[vifa3s] αὐτός[rpams]. **v.45** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁ[dafp] παραβολή[nafp] αὐτός[rpgms] γινώσκω[viaa3p] ὅτι[c] περί[p] αὐτός[rpgmp] λέγω[vipa3s]. **v.46** καί[c] ζητέω[vppanmp] αὐτός[rpams] κρατέω[vnaa] φοβέομαι[viao3p] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἐπειδή[c] ὡς[bo] προφήτης[nams] αὐτός[rpams] ἔχω[viia3p]. **22. v.1** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] παραβολή[ndfp] λέγω[vppanms]. **v.2** ὁμοιόω[viap3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] βασιλεύς[ndms] ὅστις[rrnms] ποιέω[viaa3s] γάμος[namp] ὁ[ddms] υἱός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.3** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] καλέω[vnaa] ὁ[damp] καλέω[vpxpamp] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viia3p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.4** πάλιν[bo] ἀποστέλλω[viaa3s] ἄλλος[aampn] δοῦλος[namp] λέγω[vppanms] λέγω[vdaa2p] ὁ[ddmp] καλέω[vpxpdmp] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnns] ἄριστον[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἑτοιμάζω[viaa1s] ὁ[dnmp] ταῦρος[nnmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnnp] σιτιστός[annpn] θύω[vpxpnnp] καί[c] πᾶς[annpn] ἕτοιμος[annpn] δεῦτε[vdvx2p] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp]. **v.5** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀμελέω[vpaanmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnms] μέν[xo] εἰς[p] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] ἀγρός[nams] ὁ[dnms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐμπορία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.6** ὁ[dnmp] δέ[c] λοιπός[anmpn] κρατέω[vpaanmp] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] ὑβρίζω[viaa3p] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3p]. **v.7** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὀργίζω[viap3s] καί[c] πέμπω[vpaanms] ὁ[danp] στράτευμα[nanp] αὐτός[rpgms] ἀπόλλυμι[viaa3s] ὁ[damp] φονεύς[namp] ἐκεῖνος[rdamp] καί[c] ὁ[dafs] πόλις[nafs] αὐτός[rpgmp] ἐμπίπρημι[viaa3s]. **v.8** τότε[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] μέν[xo] γάμος[nnms] ἕτοιμος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnmp] δέ[c] καλέω[vpxpnmp] οὐ[xo] εἰμί[viix3p] ἄξιος[anmpn]. **v.9** πορεύομαι[vdpn2p] οὖν[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] διέξοδος[nafp] ὁ[dgfp] ὁδός[ngfp] καί[c] ὅσος[rcamp] ἄν[xo] εὑρίσκω[vsaa2p] καλέω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp].

ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακει- 11
μένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου,
καὶ λέγει αὐτῷ, Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα 12
γάμου· ὁ δὲ ἐφιμώθη. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις, 13
Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε
εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυ-
γμὸς τῶν ὀδόντων. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. 14
Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν 15
παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθη- 16
τὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἴδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις,
καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
ἀνθρώπων. εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ· ἔξεστι δοῦναι κῆνσον 17
Καίσαρι, ἢ οὔ· γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπε, Τί 18
με πειράζετε, ὑποκριταί· ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήν- 19
σου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς, 20
Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή· λέγουσιν αὐτῷ, Καίσα- 21
ρος. τότε λέγει αὐτοῖς, Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέν- 22
τες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ 23

---

v.10 καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ἐκεῖνος[rdnmp] εἰς[p] ὁ[dafp] ὁδός[nafp] συνάγω[viaa3p] πᾶς[aampn] ὅσος[rcamp] εὑρίσκω[viaa3p] πονηρός[aampn] τέ[xo] καί[c] ἀγαθός[aampn] καί[c] πίμπλημι[viap3s] ὁ[dnms] γάμος[nnms] ἀνάκειμαι[vppngmp]. **v.11** εἰσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] θεάομαι[vnad] ὁ[damp] ἀνάκειμαι[vppnamp] ὁράω[viaa3s] ἐκεῖ[bo] ἄνθρωπος[nams] οὐ[xo] ἐνδύω[vpxmams] ἔνδυμα[nans] γάμος[ngms]. **v.12** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἑταῖρος[nvms] πῶς[bo] εἰσέρχομαι[viaa2s] ὧδε[bo] μή[xo] ἔχω[vppanms] ἔνδυμα[nans] γάμος[ngms] ὁ[dnms] δέ[c] φιμόω[viap3s]. **v.13** τότε[bo] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[ddmp] διάκονος[ndmp] δέω[vpaanmp] αὐτός[rpgms] πούς[namp] καί[c] χείρ[nafp] αἴρω[vdaa2p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐκβάλλω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[dans] σκότος[nans] ὁ[dans] ἐξώτερος[aansn] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **v.14** πολύς[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] κλητός[anmpn] ὀλίγος[anmpn] δέ[c] ἐκλεκτός[anmpn]. **v.15** τότε[bo] πορεύομαι[vpaonmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] συμβούλιον[nans] λαμβάνω[viaa3p] ὅπως[bo] αὐτός[rpams] παγιδεύω[vsaa3p] ἐν[p] λόγος[ndms]. **v.16** καί[c] ἀποστέλλω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgmp] μετά[p] ὁ[dgmp] Ἡρῳδιανοί[ngmp] λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἀληθής[anmsn] εἰμί[vipx2s] καί[c] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] διδάσκω[vipa2s] καί[c] οὐ[xo] μέλει[vipq3s] σύ[rpd-s] περί[p] οὐδείς[agmsn] οὐ[xo] γάρ[c] βλέπω[vipa2s] εἰς[p] πρόσωπον[nans] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.17** λέγω[vdaa2s] οὖν[c] ἐγώ[rpd-p] τίς[rqans] σύ[rpd-s] δοκέω[vipa3s] ἔξεστι[vipq3s] δίδωμι[vnaa] κῆνσος[nams] Καῖσαρ[ndms] ἤ[xo] οὐ[xo]. **v.18** γινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafs] πονηρία[nafs] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] πειράζω[vipa2p] ὑποκριτής[nvmp]. **v.19** ἐπιδείκνυμι[vdaa2p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] νόμισμα[nans] ὁ[dgms] κῆνσος[ngms] ὁ[dnmp] δέ[c] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δηνάριον[nans]. **v.20** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqgms] ὁ[dnfs] εἰκών[nnfs] οὗτος[rdnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἐπιγραφή[nnfs]. **v.21** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] Καῖσαρ[ngms] τότε[bo] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἀποδίδωμι[vdaa2p] οὖν[c] ὁ[danp] Καῖσαρ[ngms] Καῖσαρ[ndms] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.22** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] θαυμάζω[viaa3p] καί[c] ἀφίημι[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἀπέρχομαι[viaa3p].

Σαδδουκαῖοι, οἵ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν
24 αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, Ἐάν τις ἀποθάνῃ
μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
25 αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ'
ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ πρῶτος γάμησας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ
26 ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁ-
27 μοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. ὕστερον δὲ
28 πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος τῶν
29 ἑπτὰ ἔσται γυνή· πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν
30 δύναμιν τοῦ Θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
31 ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. περὶ
δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑ-
32 πὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος, Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς
Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ
33 ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
34 αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδ-
35 δουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ
36 αὐτῶν νομικός, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, ποία
37 ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀγαπή-
σεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ

---

v.23 ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] Σαδδουκαῖος[nnmp] ὁ[dnmp] λέγω[vppanmp] μή[xo] εἰμί[vnpx] ἀνάστασις[nafs] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.24** λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] Μωϋσῆς[nnms] λέγω[viaa3s] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀποθνῄσκω[vsaa3s] μή[xo] ἔχω[vppanms] τέκνον[nanp] ἐπιγαμβρεύω[vifa3s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀνίστημι[vifa3s] σπέρμα[nans] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.25** εἰμί[viix3p] δέ[c] παρά[p] ἐγώ[rpd-p] ἑπτά[tn] ἀδελφός[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] γαμέω[vpaanms] τελευτάω[viaa3s] καί[c] μή[xo] ἔχω[vppanms] σπέρμα[nans] ἀφίημι[viaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.26** ὁμοίως[bo] καί[c] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] ἕως[c] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn]. **v.27** ὕστερος[bo] δέ[c] πᾶς[agmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs]. **v.28** ἐν[p] ὁ[ddfs] οὖν[c] ἀνάστασις[ndfs] τίς[rqgms] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] εἰμί[vifx3s] γυνή[nnfs] πᾶς[anmpn] γάρ[c] ἔχω[viaa3p] αὐτός[rpafs]. **v.29** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πλανάω[vdpp2p] μή[xo] οἶδα[vpxanmp] ὁ[dafp] γραφή[nafp] μηδέ[c] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.30** ἐν[p] γάρ[c] ὁ[ddfs] ἀνάστασις[ndfs] οὔτε[c] γαμέω[vipa3p] οὔτε[c] γαμίζω[vipp3p] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] οὐρανός[ndms] εἰμί[vipx3p]. **v.31** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] οὐ[xo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ὁ[dans] λέγω[vpapans] σύ[rpd-p] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] λέγω[vppagns]. **v.32** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰσαάκ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰακώβ[tp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] θεός[nnms] νεκρός[agmpn] ἀλλά[c] ζάω[vppagmp]. **v.33** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] ἐκπλήσσω[viip3p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.34** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] φιμόω[viaa3s] ὁ[damp] Σαδδουκαῖος[namp] συνάγω[viap3p] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans]. **v.35** καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] νομικός[anmsn] πειράζω[vppanms] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vppanms]. **v.36** διδάσκαλος[nvms] ποῖος[rqnfs] ἐντολή[nnfs] μέγας[anfsn] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms].

ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ με- 38
γάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον 39
σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος 40
καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, 41
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ 42
Χριστοῦ· τίνος υἱός ἐστι· λέγουσιν αὐτῷ, Τοῦ Δαβίδ. λέγει αὐ- 43
τοῖς, Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων,
Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν 44
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· εἰ οὖν Δαβὶδ 45
καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο 46
αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς
ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, **23**
λέγων, Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ 2
οἱ Φαρισαῖοι, πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε 3
καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε, λέγουσι γὰρ καὶ
οὐ ποιοῦσι. δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, 4
καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύ-
λῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν 5
ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνουσι δὲ τὰ
φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων

---

v.37 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀγαπάω[vifa2s] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] σύ[rpg-s] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] διάνοια[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.38** οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] πρῶτος[anfsn] καί[c] μέγας[anfsn] ἐντολή[nnfs]. **v.39** δεύτερος[anfsn] δέ[c] ὅμοιος[anfsn] αὐτός[rpdfs] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] σεαυτοῦ[rxams]. **v.40** ἐν[p] οὗτος[rddfp] ὁ[ddfp] δύο[ndfp] ἐντολή[ndfp] ὅλος[anmsn] ὁ[dnms] νόμος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] κρεμάννυμι[vipp3p]. **v.41** συνάγω[vpxpgmp] δέ[c] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.42** λέγω[vppanms] τίς[rqnns] σύ[rpd-p] δοκέω[vipa3s] περί[p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] τίς[rqgms] υἱός[nnms] εἰμί[vipx3s] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dgms] Δαυίδ[tp]. **v.43** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] πῶς[bo] οὖν[c] Δαυίδ[tp] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] κύριος[nams] αὐτός[rpams] καλέω[vipa3s] λέγω[vppanms]. **v.44** λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-s] κάθημαι[vdpn2s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] ἄν[xo] τίθημι[vsaa1s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-s] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.45** εἰ[qo] οὖν[c] Δαυίδ[tp] καλέω[vipa3s] αὐτός[rpams] κύριος[nams] πῶς[bo] υἱός[nnms] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.46** καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] αὐτός[rpdms] ἀποκρίνομαι[vnao] λόγος[nams] οὐδέ[bo] τολμάω[viaa3s] τι-σρινμσ ἀπό[p] ἐκεῖνος[rdgfs] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐπερωτάω[vnaa] αὐτός[rpams] οὐκέτι[bo]. **23. v.1** τότε[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λαλέω[viaa3s] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** λέγω[vppanms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] Μωϋσῆς[ngms] καθέδρα[ngfs] καθίζω[viaa3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp]. **v.3** πᾶς[aanpn] οὖν[c] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] λέγω[vsaa3p] σύ[rpd-p] τηρέω[vnpa] τηρέω[vdpa2p] καί[c] ποιέω[vdpa2p] κατά[p] δέ[c] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgmp] μή[xo] ποιέω[vdpa2p] λέγω[vipa3p] γάρ[c] καί[c] οὐ[xo] ποιέω[vipa3p]. **v.4** δεσμεύω[vipa3p] γάρ[c] φορτίον[nanp] βαρύς[aanpn] καί[c] δυσβάστακτος[aanpn] καί[c] ἐπιτίθημι[vipa3p] ἐπί[p] ὁ[damp] ὦμος[namp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[ddms] δέ[c] δάκτυλος[ndms] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] θέλω[vipa3p] κινέω[vnaa] αὐτός[rpanp].

6 αὐτῶν, φιλοῦσι τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς
7 πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββί, ῥαββί,
8 ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί,, εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητής,
9 ὁ Χριστός, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ πατέρα μὴ κα-
λέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν
10 τοῖς οὐρανοῖς, μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν
11 ὁ καθηγητὴς, ὁ Χριστὸς. ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν δι-
12 άκονος. ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις
13 ταπεινώσει ἑαυτόν, ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρα-
νῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ
14 τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χη-
ρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, διὰ τοῦτο λήψεσθε
15 περισσότερον κρίμα. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι
ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέν-
16 νης διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες,
Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ

---

v.5 πᾶς[aanpn] δέ[c] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgmp] ποιέω[vipa3p] πρός[p] ὁ[dans] θεάομαι[vnap] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] πλατύνω[vipa3p] δέ[c] ὁ[danp] φυλακτήριον[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] μεγαλύνω[vipa3p] ὁ[danp] κράσπεδον[nanp] ὁ[dgnp] ἱμάτιον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.6** φιλέω[vipa3p] τέ[xo] ὁ[dafs] πρωτοκλισία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddnp] δεῖπνον[ndnp] καί[c] ὁ[dafp] πρωτοκαθεδρία[nafp] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp]. **v.7** καί[c] ὁ[damp] ἀσπασμός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp] καί[c] καλέω[vnpp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ῥαββί[th] ῥαββί[th]. **v.8** σύ[rpn-p] δέ[c] μή[xo] καλέω[vsap2p] ῥαββί[th] εἷς[nnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] καθηγητής[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] πᾶς[anmpn] δέ[c] σύ[rpn-p] ἀδελφός[nnmp] εἰμί[vipx2p]. **v.9** καί[c] πατήρ[nams] μή[xo] καλέω[vsaa2p] σύ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἷς[nnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.10** μηδέ[c] καλέω[vsap2p] καθηγητής[nnmp] εἷς[nnms] γάρ[c] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] καθηγητής[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] μέγας[anmsc] σύ[rpg-p] εἰμί[vifx3s] σύ[rpg-p] διάκονος[nnms]. **v.12** ὅστις[rrnms] δέ[c] ὑψόω[vifa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ταπεινόω[vifp3s] καί[c] ὅστις[rrnms] ταπεινόω[vifa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὑψόω[vifp3s]. **v.13** οὐαί[i] δέ[c] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] κλείω[vipa2p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] σύ[rpn-p] γάρ[c] οὐ[xo] εἰσέρχομαι[vipn2p] οὐδέ[bo] ὁ[damp] εἰσέρχομαι[vppnamp] ἀφίημι[vipa2p] εἰσέρχομαι[vnaa]. **v.14** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] κατεσθίω[vipa2p] ὁ[dafp] οἰκία[nafp] ὁ[dgfp] χήρα[ngfp] καί[c] πρόφασις[ndfs] μακρός[aanpn] προσεύχομαι[vppnnmp] διά[p] οὗτος[rdans] λαμβάνω[vifd2p] περισσός[aansc] κρίμα[nans]. **v.15** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] περιάγω[vipa2p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ξηρός[nafs] ποιέω[vnaa] εἷς[nams] προσήλυτος[nams] καί[c] ὅταν[c] γίνομαι[vsad3s] ποιέω[vipa2p] αὐτός[rpams] υἱός[nams] γέεννα[ngfs] διπλοῦς[aamsc] σύ[rpg-p].

χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ μείζων 17
ἐστίν, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν· καί, Ὃς ἐ- 18
ὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν
τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί, τί γὰρ 19
μεῖζον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον· ὁ 20
οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν 21
τῷ κατοικοῦντι αὐτόν, καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν 22
τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ 23
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε
τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ
βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν,
ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ 24
διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. Οὐαὶ 25
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ
ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ
ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον 26
τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ
ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, 27
ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξ-
ωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν

v.16 οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁδηγός[nvmp] τυφλός[avmpn] ὁ[dnmp] λέγω[vppanmp] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ὀμνύω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ὀμνύω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] χρυσός[ndms] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὀφείλω[vipa3s]. **v.17** μωρός[avmpn] καί[c] τυφλός[avmpn] τίς[rqnms] γάρ[c] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] χρυσός[nnms] ἤ[xo] ὁ[dnms] ναός[nnms] ὁ[dnms] ἁγιάζω[vppanms] ὁ[dams] χρυσός[nams]. **v.18** καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ὀμνύω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ὀμνύω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] δῶρον[ndns] ὁ[ddns] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgns] ὀφείλω[vipa3s]. **v.19** μωρός[avmpn] καί[c] τυφλός[avmpn] τίς[rqnns] γάρ[c] μέγας[annsc] ὁ[dnns] δῶρον[nnns] ἤ[xo] ὁ[dnns] θυσιαστήριον[nnns] ὁ[dnns] ἁγιάζω[vppanns] ὁ[dans] δῶρον[nans]. **v.20** ὁ[dnms] οὖν[c] ὀμνύω[vpaanms] ἐν[p] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns] ὀμνύω[vipa3s] ἐν[p] αὐτός[rpdns] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgns]. **v.21** καί[c] ὁ[dnms] ὀμνύω[vpaanms] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] ὀμνύω[vipa3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κατοικέω[vppadms] αὐτός[rpams]. **v.22** καί[c] ὁ[dnms] ὀμνύω[vpaanms] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὀμνύω[vipa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgms]. **v.23** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] ἀποδεκατόω[vipa2p] ὁ[dans] ἡδύοσμον[nans] καί[c] ὁ[dans] ἄνηθον[nans] καί[c] ὁ[dans] κύμινον[nans] καί[c] ἀφίημι[viaa2p] ὁ[danp] βαρύς[aanpc] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dafs] κρίσις[nafs] καί[c] ὁ[dams] ἔλεος[nams] καί[c] ὁ[dafs] πίστις[nafs] οὗτος[rdanp] δεῖ[viiq3s] ποιέω[vnaa] κἀκεῖνος[rdnnp] μή[xo] ἀφίημι[vnpa]. **v.24** ὁδηγός[nvmp] τυφλός[avmpn] ὁ[dnmp] διϋλίζω[vppanmp] ὁ[dams] κώνωψ[nams] ὁ[dafs] δέ[c] κάμηλος[nams] καταπίνω[vppanmp]. **v.25** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] καθαρίζω[vipa2p] ὁ[dans] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgns] ποτήριον[ngns] καί[c] ὁ[dgfs] παροψίς[ngfs] ἔσωθεν[bo] δέ[c] γέμω[vipa3p] ἐκ[p] ἁρπαγή[ngfs] καί[c] ἀκρασία[ngfs]. **v.26** Φαρισαῖος[nvms] τυφλός[avmsn] καθαρίζω[vdaa2s] πρῶτος[bo] ὁ[dans] ἐντός[bo] ὁ[dgns] ποτήριον[ngns] καί[c] ὁ[dgfs] παροψίς[ngfs] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] καί[c] ὁ[dnns] ἐκτός[bo] αὐτός[rpgmp] καθαρός[annsn].

28 καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε
τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ
29 ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί,
ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ
30 μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε, Εἰ ἤμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν
πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεν κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν
31 προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευ-
32 σάντων τοὺς προφήτας, καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν
33 πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ
34 τῆς κρίσεως τῆς γεέννης· διὰ τοῦτο, ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς
ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
κτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συν-
35 αγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ὅπως ἔλθῃ
ἐφ᾽ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ
αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βα-
ραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.
36, 37 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἰ-
ερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ
λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέ-
λησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις

---

v.27 οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] παρομοιάζω[vipa2p] τάφος[ndmp] κονιάω[vpxpdmp] ὅστις[rrnmp] ἔξωθεν[bo] μέν[xo] φαίνω[vipe3p] ὡραῖος[anmpn] ἔσωθεν[bo] δέ[c] γέμω[vipa3p] ὀστέον[ngnp] νεκρός[agmpn] καί[c] πᾶς[agfsn] ἀκαθαρσία[ngfs]. **v.28** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ἔξωθεν[bo] μέν[xo] φαίνω[vipp2p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] δίκαιος[anmpn] ἔσωθεν[bo] δέ[c] μεστός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὑπόκρισις[ngfs] καί[c] ἀνομία[ngfs]. **v.29** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] οἰκοδομέω[vipa2p] ὁ[damp] τάφος[namp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καί[c] κοσμέω[vipa2p] ὁ[danp] μνημεῖον[nanp] ὁ[dgmp] δίκαιος[agmpn]. **v.30** καί[c] λέγω[vipa2p] εἰ[qo] εἰμί[viix1p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] ἄν[xo] εἰμί[viix1p] κοινωνός[anmpn] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.31** ὥστε[c] μαρτυρέω[vipa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ὅτι[c] υἱός[nnmp] εἰμί[vipx2p] ὁ[dgmp] φονεύω[vpaagmp] ὁ[damp] προφήτης[namp]. **v.32** καί[c] σύ[rpn-p] πληρόω[vdaa2p] ὁ[dans] μέτρον[nans] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] σύ[rpg-p]. **v.33** ὄφις[nvmp] γέννημα[nvnp] ἔχιδνα[ngfp] πῶς[bo] φεύγω[vsaa2p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] κρίσις[ngfs] ὁ[dgfs] γέεννα[ngfs]. **v.34** διά[p] οὗτος[rdans] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] προφήτης[namp] καί[c] σοφός[aampn] καί[c] γραμματεύς[namp] καί[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀποκτείνω[vifa2p] καί[c] σταυρόω[vifa2p] καί[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] μαστιγόω[vifa2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] σύ[rpg-p] καί[c] διώκω[vifa2p] ἀπό[p] πόλις[ngfs] εἰς[p] πόλις[nafs]. **v.35** ὅπως[bo] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] πᾶς[annsn] αἷμα[nnns] δίκαιος[annsn] ἐκχέω[vpppnns] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀπό[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] Ἄβελ[tp] ὁ[dgms] δίκαιος[agmsn] ἕως[c] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] Ζαχαρίας[ngms] υἱός[ngms] Βαραχίας[ngms] ὅς[rrams] φονεύω[viaa2p] μεταξύ[bo] ὁ[dgms] ναός[ngms] καί[c] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns]. **v.36** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἥκω[vifa3s] οὗτος[rdnnp] πᾶς[annpn] ἐπί[p] ὁ[dafs] γενεά[nafs] οὗτος[rdafs].

τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰ- 38
δού, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν, Οὐ 39
μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ προσ- **24**
ῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱε-
ροῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα· ἀμὴν 2
λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ κατα-
λυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, 3
προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπὲ ἡμῖν,
πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ- 4
τοῖς, Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται 5
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς
πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πο- 6
λέμων, ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω
ἐστὶ τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία 7
ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ
τόπους. πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑ- 8, 9
μᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι

---

v.37 Ἰερουσαλήμ[tp] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dnfs] ἀποκτείνω[vppanfs] ὁ[damp] προφήτης[namp] καί[c] λιθοβολέω[vppanfs] ὁ[damp] ἀποστέλλω[vpxpamp] πρός[p] αὐτός[rpafs] ποσάκις[bo] θέλω[viaa1s] ἐπισυνάγω[vnaa] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-s] ὅς[rrams] τρόπος[nams] ἐπισυνάγω[vipa3s] ὄρνις[nnms] ὁ[danp] νοσσίον[nanp] ἑαυτοῦ[rxgfs] ὑπό[p] ὁ[dafp] πτέρυξ[nafp] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viaa2p]. **v.38** ἰδού[vdaa2s] ἀφίημι[vipp3s] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] σύ[rpg-p] ἔρημος[anmsn]. **v.39** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] οὐ[xo] μή[xo] ἐγώ[rpa-s] ὁράω[vsaa2p] ἀπό[p] ἄρτι[bo] ἕως[c] ἄν[xo] λέγω[vsaa2p] εὐλογέω[vpxpnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms]. **24. v.1** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πορεύομαι[viin3s] ἀπό[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐπιδείκνυμι[vnaa] αὐτός[rpdms] ὁ[dafp] οἰκοδομή[nafp] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] βλέπω[vipa2p] πᾶς[aanpn] οὗτος[rdanp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] μή[xo] ἀφίημι[vsap3s] ὧδε[bo] λίθος[nnms] ἐπί[p] λίθος[nams] ὅς[rrnms] οὐ[xo] μή[xo] καταλύω[vifp3s]. **v.3** κάθημαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] λέγω[vppanmp] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] πότε[xo] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vifx3s] καί[c] τίς[rqans] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] ὁ[dgfs] σός[rsgfs] παρουσία[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] συντέλεια[ngfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms]. **v.4** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] βλέπω[vdpa2p] μή[xo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] πλανάω[vsaa3s]. **v.5** πολύς[anmpn] γάρ[c] ἔρχομαι[vifd3p] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanmp] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] καί[c] πολύς[aampn] πλανάω[vifa3p]. **v.6** μέλλω[vifa2p] δέ[c] ἀκούω[vnpa] πόλεμος[namp] καί[c] ἀκοή[nafp] πόλεμος[ngmp] ὁράω[vdpa2p] μή[xo] θροέω[vdpp2p] δεῖ[vipq3s] γάρ[c] πᾶς[aanpn] γίνομαι[vnad] ἀλλά[c] οὔπω[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] τέλος[nnns]. **v.7** ἐγείρω[vifp3s] γάρ[c] ἔθνος[nnns] ἐπί[p] ἔθνος[nans] καί[c] βασιλεία[nnfs] ἐπί[p] βασιλεία[nafs] καί[c] εἰμί[vifx3p] λιμός[nnmp] καί[c] λοιμός[nnmp] καί[c] σεισμός[nnmp] κατά[p] τόπος[namp]. **v.8** πᾶς[annpn] δέ[c] οὗτος[rdnnp] ἀρχή[nnfs] ὠδίν[ngfp].

10 ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλι-
σθήσονται πολλοί, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ μισήσου-
11 σιν ἀλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται, καὶ
12 πλανήσουσι πολλούς. καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν,
13 ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,
14 οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι,
15 καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐ-
ρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὼς ἐν τόπῳ
16 ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτω-
17 σαν ἐπί τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἆραι τι
18 ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω
19 ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ
20 ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ
21 ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ἔ-
σται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου
22 ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ
ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλε-
23 κτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν
24 εἴπῃ, Ἰδού, ὧδε ὁ Χριστός, ἤ ὧδε, μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσον-
ται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα
μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλε-

---

v.9 τότε[bo] παραδίδωμι[vifa3p] σύ[rpa-p] εἰς[p] θλῖψις[nafs] καί[c] ἀποκτείνω[vifa3p] σύ[rpa-p] καί[c] εἰμί[vifx2p] μισέω[vpppnmp] ὑπό[p] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.10** καί[c] τότε[bo] σκανδαλίζω[vifp3p] πολύς[anmpn] καί[c] ἀλλήλων[reamp] παραδίδωμι[vifa3p] καί[c] μισέω[vifa3p] ἀλλήλων[reamp]. **v.11** καί[c] πολύς[anmpn] ψευδοπροφήτης[nnmp] ἐγείρω[vifp3p] καί[c] πλανάω[vifa3p] πολύς[aampn]. **v.12** καί[c] διά[p] ὁ[dans] πληθύνω[vnap] ὁ[dafs] ἀνομία[nafs] ψύχω[vifp3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgmp] πολύς[agmpn]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] ὑπομένω[vpaanms] εἰς[p] τέλος[nans] οὗτος[rdnms] σῴζω[vifp3s]. **v.14** καί[c] κηρύσσω[vifp3s] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] οἰκουμένη[ndfs] εἰς[p] μαρτύριον[nans] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] καί[c] τότε[bo] ἥκω[vifa3s] ὁ[dnns] τέλος[nnns]. **v.15** ὅταν[c] οὖν[c] ὁράω[vsaa2p] ὁ[dans] βδέλυγμα[nans] ὁ[dgfs] ἐρήμωσις[ngfs] ὁ[dans] λέγω[vpapans] διά[p] Δανιήλ[tp] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] ἵστημι[vpxaans] ἐν[p] τόπος[ndms] ἅγιος[admsn] ὁ[dnms] ἀναγινώσκω[vppanms] νοέω[vdpa3s]. **v.16** τότε[bo] ὁ[dnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] φεύγω[vdpa3p] ἐπί[p] ὁ[danp] ὄρος[nanp]. **v.17** ὁ[dnms] ἐπί[p] ὁ[dgns] δῶμα[ngns] μή[xo] καταβαίνω[vdpa3s] αἴρω[vnaa] τίς[rians] ἐκ[p] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.18** καί[c] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] μή[xo] ἐπιστρέφω[vdaa3s] ὀπίσω[bo] αἴρω[vnaa] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.19** οὐαί[i] δέ[c] ὁ[ddfp] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppadfp] καί[c] ὁ[ddfp] θηλάζω[vppadfp] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.20** προσεύχομαι[vdpn2p] δέ[c] ἵνα[c] μή[xo] γίνομαι[vsad3s] ὁ[dnfs] φυγή[nnfs] σύ[rpg-p] χειμών[ngms] μηδέ[c] ἐν[p] σάββατον[ndns]. **v.21** εἰμί[vifx3s] γάρ[c] τότε[bo] θλῖψις[nnfs] μέγας[anfsn] οἷος[rrnfs] οὐ[xo] γίνομαι[vixa3s] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] κόσμος[ngms] ἕως[c] ὁ[dgms] νῦν[bo] οὐδέ[bo] οὐ[xo] μή[xo] γίνομαι[vsad3s]. **v.22** καί[c] εἰ[qo] μή[xo] κολοβόω[viap3p] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] ἐκεῖνος[rdnfp] οὐ[xo] ἄν[xo] σῴζω[viap3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] διά[p] δέ[c] ὁ[damp] ἐκλεκτός[aampn] κολοβόω[vifp3p] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] ἐκεῖνος[rdnfp]. **v.23** τότε[bo] ἐάν[qo] τι-σρινμσ σύ[rpd-p] λέγω[vsaa3s] ἰδού[vdaa2s] ὧδε[bo] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἤ[xo] ὧδε[bo] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p].

κτούς. ἰδού, προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, Ἰδού, 25, 26
ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλθητε, Ἰδού, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πι-
στεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ 27
φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου. ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ 28
ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥ- 29
λιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,
καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις
τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον 30
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-
μενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος 31
φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ᾽ ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ 32
δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν, ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς
γένηται ἁπαλός, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ
θέρος, οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι 33
ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ 34
γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 35

---

v.24 ἐγείρω$^{\text{vifp3p}}$ γάρ^{c} ψευδόχριστος^{nnmp} καί^{c} ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^{c} δίδωμι$^{\text{vifa3p}}$ σημεῖον^{nanp} μέγας^{aanpn} καί^{c} τέρας^{nanp} ὥστε^{c} πλανάω^{vnaa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^{c} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn}. **v.25** ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ προλέγω$^{\text{vixa1s}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$. **v.26** ἐάν^{qo} οὖν^{c} λέγω$^{\text{vsaa3p}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} εἰμί$^{\text{vipx3s}}$ μή^{xo} ἐξέρχομαι$^{\text{vsaa2p}}$ ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ταμεῖον^{ndnp} μή^{xo} πιστεύω$^{\text{vsaa2p}}$. **v.27** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀστραπή^{nnfs} ἐξέρχομαι$^{\text{vipn3s}}$ ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} καί^{c} φαίνω$^{\text{vipe3s}}$ ἕως^{c} δυσμή^{ngfp} οὕτω^{bo} εἰμί$^{\text{vifx3s}}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.28** ὅπου^{bo} γάρ^{c} ἐάν^{qo} εἰμί$^{\text{vspx3s}}$ ὁ^{dnns} πτῶμα^{nnns} ἐκεῖ^{bo} συνάγω$^{\text{vifp3p}}$ ὁ^{dnmp} ἀετός^{nnmp}. **v.29** εὐθέως^{bo} δέ^{c} μετά^{p} ὁ^{dafs} θλῖψις^{nafs} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} σκοτίζω$^{\text{vifp3s}}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} οὐ^{xo} δίδωμι$^{\text{vifa3s}}$ ὁ^{dans} φέγγος^{nans} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀστήρ^{nnmp} πίπτω$^{\text{vifn3p}}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} σαλεύω$^{\text{vifp3p}}$. **v.30** καί^{c} τότε^{bo} φαίνω$^{\text{vifp3s}}$ ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} τότε^{bo} κόπτω$^{\text{vifd3p}}$ πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} φυλή^{nnfp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁράω$^{\text{vifd3p}}$ ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} νεφέλη^{ngfp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} μετά^{p} δύναμις^{ngfs} καί^{c} δόξα^{ngfs} πολύς^{agfsn}. **v.31** καί^{c} ἀποστέλλω$^{\text{vifa3s}}$ ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} σάλπιγξ^{ngfs} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^{c} ἐπισυνάγω$^{\text{vifa3p}}$ ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπό^{p} ἄκρον^{ngnp} οὐρανός^{ngmp} ἕως^{c} ἄκρον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.32** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} μανθάνω$^{\text{vdaa2p}}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὅταν^{c} ἤδη^{bo} ὁ^{dnms} κλάδος^{nnms} αὐτός^{rpgfs} γίνομαι$^{\text{vsad3s}}$ ἁπαλός^{anmsn} καί^{c} ὁ^{danp} φύλλον^{nanp} ἐκφύω$^{\text{vspa3s}}$ γινώσκω$^{\text{vipa2p}}$ ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnns} θέρος^{nnns}. **v.33** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{\text{rpn-p}}$ ὅταν^{c} ὁράω$^{\text{vsaa2p}}$ πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} γινώσκω$^{\text{vipa2p}}$ ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} εἰμί$^{\text{vipx3s}}$ ἐπί^{p} θύρα^{ndfp}. **v.34** ἀμήνth λέγω$^{\text{vipa1s}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι$^{\text{vsaa3s}}$ ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἕως^{c} ἄν^{xo} πᾶς^{annpn} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι$^{\text{vsad3s}}$.

36 παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ δὲ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι
37 τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι
τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
38 ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ
τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς
39 ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως
ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ
40 παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀ-
41 γρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. δύο ἀλήθουσαι
42 ἐν τῷ μύλωνι, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. γρη-
γορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται.
43 ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ
ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυ-
44 γῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι,
45 ὅτι ᾗ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα
ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος
αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδ˜οναι αὐτοῖς τὴν τρο-
46 φὴν ἐν καιρῷ· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
47 αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι
48 τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κα-

---

v.35 ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] παρέρχομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] δέ[c] λόγος[nnmp] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3p]. **v.36** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] καί[c] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] οὐδείς[anfsn] οἶδα[vixa3s] οὐδέ[bo] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] μόνος[anmsn]. **v.37** ὥσπερ[bo] δέ[c] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] ὁ[dgms] Νῶε[tp] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnfs] παρουσία[nnfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.38** ὥσπερ[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[ddfp] πρό[p] ὁ[dgms] κατακλυσμός[ngms] τρώγω[vppanmp] καί[c] πίνω[vppanmp] γαμέω[vppanmp] καί[c] γαμίζω[vppanmp] ἄχρι[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] εἰσέρχομαι[viaa3s] Νῶε[tp] εἰς[p] ὁ[dafs] κιβωτός[nafs]. **v.39** καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p] ἕως[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] κατακλυσμός[nnms] καί[c] αἴρω[viaa3s] ἅπας[aampn] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnfs] παρουσία[nnfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.40** τότε[bo] δύο[tn] εἰμί[vifx3p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] ὁ[dnms] εἷς[nnms] παραλαμβάνω[vipp3s] καί[c] ὁ[dnms] εἷς[nnms] ἀφίημι[vipp3s]. **v.41** δύο[tn] ἀλήθω[vppanfp] ἐν[p] ὁ[ddms] μύλος[ndms] εἷς[nnfs] παραλαμβάνω[vipp3s] καί[c] εἷς[nnfs] ἀφίημι[vipp3s]. **v.42** γρηγορέω[vdpa2p] οὖν[c] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ποῖος[rqdfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dnms] κύριος[nnms] σύ[rpg-p] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.43** ἐκεῖνος[rdans] δέ[c] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] εἰ[qo] οἶδα[viya3s] ὁ[dnms] οἰκοδεσπότης[nnms] ποῖος[rqdfs] φυλακή[ndfs] ὁ[dnms] κλέπτης[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] γρηγορέω[viaa3s] ἄν[xo] καί[c] οὐ[xo] ἄν[xo] ἐάω[viaa3s] διορύσσω[vnap] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.44** διά[p] οὗτος[rdans] καί[c] σύ[rpn-p] γίνομαι[vdpn2p] ἕτοιμος[anmpn] ὅτι[c] ὅς[rrdfs] ὥρα[ndfs] οὐ[xo] δοκέω[vipa2p] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.45** τίς[rqnms] ἄρα[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πιστός[anmsn] δοῦλος[nnms] καί[c] φρόνιμος[anmsn] ὅς[rrams] καθίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θεραπεία[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] δίδωμι[vnpa] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafs] τροφή[nafs] ἐν[p] καιρός[ndms]. **v.46** μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ὅς[rrams] ἔρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] εὑρίσκω[vifa3s] ποιέω[vppaams] οὕτω[bo]. **v.47** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ὑπάρχω[vppadnp] αὐτός[rpgms] καθίστημι[vifa3s] αὐτός[rpams].

κὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριος μου
ἐλθεῖν, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ 49
πίνειν μετὰ τῶν μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου 50
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχο- 51
τομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει,
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, **25**
αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἀυτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν
τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε 2
μωραί. αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ 3
ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον, αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν 4
τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων ἀυτῶν. χρονίζοντος 5
δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ 6
νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν, Ἰδού, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε
εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐ- 7
κεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἀυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς 8
φρονίμοις εἶπον, Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπά-
δες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, 9
Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς
τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐ- 10
τῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ'

---

v.48 ἐάν[qo] δέ[c] λέγω[vsaa3s] ὁ[dnms] κακός[anmsn] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgms] χρονίζω[vipa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vnaa]. **v.49** καί[c] ἄρχω[vsam3s] τύπτω[vnpa] ὁ[damp] σύνδουλος[namp] ἐσθίω[vnpa] δέ[c] καί[c] πίνω[vnpa] μετά[p] ὁ[dgmp] μεθύω[vppagmp]. **v.50** ἥκω[vifa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] προσδοκάω[vipa3s] καί[c] ἐν[p] ὥρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s]. **v.51** καί[c] διχοτομέω[vifa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dans] μέρος[nans] αὐτός[rpgms] μετά[p] ὁ[dgmp] ὑποκριτής[ngmp] τίθημι[vifa3s] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **25. v.1** τότε[bo] ὁμοιόω[vifp3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] δέκα[tn] παρθένος[ndfp] ὅστις[rrnfp] λαμβάνω[vpaanfp] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] αὐτός[rpgfp] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms]. **v.2** πέντε[tn] δέ[c] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgfp] φρόνιμος[anfpn] καί[c] ὁ[dnfp] πέντε[tn] μωρός[anfpn]. **v.3** ὅστις[rrnfp] μωρός[anfpn] λαμβάνω[vpaanfp] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa3p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἔλαιον[nans]. **v.4** ὁ[dnfp] δέ[c] φρόνιμος[anfpn] λαμβάνω[viaa3p] ἔλαιον[nans] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἀγγεῖον[ndnp] αὐτός[rpgfp] μετά[p] ὁ[dgfp] λαμπάς[ngfp] αὐτός[rpgfp]. **v.5** χρονίζω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms] νυστάζω[viaa3p] πᾶς[anfpn] καί[c] καθεύδω[viia3p]. **v.6** μέσος[agfsn] δέ[c] νύξ[ngfs] κραυγή[nnfs] γίνομαι[vixa3s] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ἐξέρχομαι[vdpn2p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.7** τότε[bo] ἐγείρω[viap3p] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] παρθένος[nnfp] ἐκεῖνος[rdnfp] καί[c] κοσμέω[viaa3p] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] αὐτός[rpgfp]. **v.8** ὁ[dnfp] δέ[c] μωρός[anfpn] ὁ[ddfp] φρόνιμος[adfpn] λέγω[viaa3p] δίδωμι[vdaa2p] ἐγώ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἔλαιον[ngns] σύ[rpg-p] ὅτι[c] ὁ[dnfp] λαμπάς[nnfp] ἐγώ[rpg-p] σβέννυμι[vipp3p]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3p] δέ[c] ὁ[dnfp] φρόνιμος[anfpn] λέγω[vppanfp] μήποτε[bo] οὐ[xo] ἀρκέω[vsaa3s] ἐγώ[rpd-p] καί[c] σύ[rpd-p] πορεύομαι[vdpn2p] δέ[c] μᾶλλον[bo] πρός[p] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] καί[c] ἀγοράζω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxdfp].

11 αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρ-
χονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, κύριε, ἄνοιξον
12 ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.
13 γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν
14 ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀπο-
δημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ
15 ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο,
ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐ-
16 θέως. πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν
17 αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ
18 δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελ-
θὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου
19 αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων
20 ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων,
Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα
21 ἐκέρδησα ἐ'π αὐτοῖς. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε
ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
22 στήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ
καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντά μοι πα-

---

v.10 ἀπέρχομαι[vppngfp] δέ[c] αὐτός[rpgfp] ἀγοράζω[vnaa] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] καί[c] ὁ[dnfp] ἕτοιμος[anfpn] εἰσέρχομαι[viaa3p] μετά[p] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp] καί[c] κλείω[viap3s] ὁ[dnfs] θύρα[nnfs]. **v.11** ὕστερος[bo] δέ[c] ἔρχομαι[vipn3p] καί[c] ὁ[dnfp] λοιπός[anfpn] παρθένος[nnfp] λέγω[vppanfp] κύριος[nvms] κύριος[nvms] ἀνοίγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] σύ[rpa-p]. **v.13** γρηγορέω[vdpa2p] οὖν[c] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] οὐδέ[bo] ὁ[dafs] ὥρα[nafs] ἐν[p] ὅς[rrnfs] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.14** ὥσπερ[bo] γάρ[c] ἄνθρωπος[nnms] ἀποδημέω[vppanms] καλέω[viaa3s] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] δοῦλος[namp] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[danp] ὑπάρχω[vppaanp] αὐτός[rpgms]. **v.15** καί[c] ὅς[rrdms] μέν[xo] δίδωμι[viaa3s] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] ὅς[rrdms] δέ[c] δύο[tn] ὅς[rrdms] δέ[c] εἷς[nans] ἕκαστος[admsn] κατά[p] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] δύναμις[nafs] καί[c] ἀποδημέω[viaa3s] εὐθέως[bo]. **v.16** πορεύομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] ὁ[danp] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] λαμβάνω[vpaanms] ἐργάζομαι[viad3s] ἐν[p] αὐτός[rpdnp] καί[c] ποιέω[viaa3s] ἄλλος[aanpn] πέντε[tn] τάλαντον[nanp]. **v.17** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dnms] ὁ[danp] δύο[tn] κερδαίνω[viaa3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ἄλλος[aanpn] δύο[tn]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] ὁ[dans] εἷς[nans] λαμβάνω[vpaanms] ἀπέρχομαι[vpaanms] ὀρύσσω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] καί[c] ἀποκρύπτω[viaa3s] ὁ[dans] ἀργύριον[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.19** μετά[p] δέ[c] χρόνος[nams] πολύς[aamsn] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgmp] δοῦλος[ngmp] ἐκεῖνος[rdgmp] καί[c] συναίρω[vipa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] λόγος[nams]. **v.20** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] ὁ[danp] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] λαμβάνω[vpaanms] προσφέρω[viaa3s] ἄλλος[aanpn] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] ἐγώ[rpd-s] παραδίδωμι[viaa2s] ἴδε[i] ἄλλος[aanpn] πέντε[tn] τάλαντον[nanp] κερδαίνω[viaa1s] ἐπί[p] αὐτός[rpdnp]. **v.21** φημί[viix3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] εὖ[bo] δοῦλος[nvms] ἀγαθός[avmsn] καί[c] πιστός[avmsn] ἐπί[p] ὀλίγος[aanpn] εἰμί[viix2s] πιστός[anmsn] ἐπί[p] πολύς[agnpn] σύ[rpa-s] καθίστημι[vifa1s] εἰσέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] χαρά[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] σύ[rpg-s].

ρέδωκας, ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ᾽ αὐτοῖς. ἔφη 23
αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα
ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν
τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς 24
εἶπε, Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου
οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας, καὶ φοβη- 25
θεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ, ἴδε, ἔχεις τὸ
σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Πονηρὲ δοῦλε 26
καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω
ὅθεν οὐ διεσκόρπισα, ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς 27
τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
ἄρατε οὖν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα 28
τάλαντα. τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθήσε- 29
ται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.
καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον 30
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν δὲ 31
ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅ-
γιοι ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ,
καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφο- 32
ριεῖ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα

---

v.22 προσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] ὁ[danp] δύο[tn] τάλαντον[nanp] λαμβάνω[vpaanms] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] δύο[tn] τάλαντον[nanp] ἐγώ[rpd-s] παραδίδωμι[viaa2s] ἴδε[i] ἄλλος[aanpn] δύο[tn] τάλαντον[nanp] κερδαίνω[viaa1s] ἐπί[p] αὐτός[rpdnp]. **v.23** φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] εὖ[bo] δοῦλος[nvms] ἀγαθός[avmsn] καί[c] πιστός[avmsn] ἐπί[p] ὀλίγος[aanpn] εἰμί[viix2s] πιστός[anmsn] ἐπί[p] πολύς[agnpn] σύ[rpa-s] καθίστημι[vifa1s] εἰσέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] χαρά[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] σύ[rpg-s]. **v.24** προσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] ὁ[dans] εἷς[nans] τάλαντον[nans] λαμβάνω[vpxanms] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] γινώσκω[viaa1s] σύ[rpa-s] ὅτι[c] σκληρός[anmsn] εἰμί[vipx2s] ἄνθρωπος[nnms] θερίζω[vppanms] ὅπου[bo] οὐ[xo] σπείρω[viaa2s] καί[c] συνάγω[vppanms] ὅθεν[bo] οὐ[xo] διασκορπίζω[viaa2s]. **v.25** καί[c] φοβέομαι[vpaonms] ἀπέρχομαι[vpaanms] κρύπτω[viaa1s] ὁ[dans] τάλαντον[nans] σύ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] ἴδε[i] ἔχω[vipa2s] ὁ[dans] σός[rsans]. **v.26** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] πονηρός[avmsn] δοῦλος[nvms] καί[c] ὀκνηρός[avmsn] οἶδα[viya2s] ὅτι[c] θερίζω[vipa1s] ὅπου[bo] οὐ[xo] σπείρω[viaa1s] καί[c] συνάγω[vipa1s] ὅθεν[bo] οὐ[xo] διασκορπίζω[viaa1s]. **v.27** δεῖ[viiq3s] οὖν[c] σύ[rpa-s] βάλλω[vnaa] ὁ[dans] ἀργύριον[nans] ἐγώ[rpg-s] ὁ[ddmp] τραπεζίτης[ndmp] καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἐγώ[rpn-s] κομίζω[viam1s] ἄν[xo] ὁ[dans] ἐμός[rsans] σύν[p] τόκος[ndms]. **v.28** αἴρω[vdaa2p] οὖν[c] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] τάλαντον[nans] καί[c] δίδωμι[vdaa2p] ὁ[ddms] ἔχω[vppadms] ὁ[danp] δέκα[tn] τάλαντον[nanp]. **v.29** ὁ[ddms] γάρ[c] ἔχω[vppadms] πᾶς[admsn] δίδωμι[vifp3s] καί[c] περισσεύω[vifp3s] ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgms] μή[xo] ἔχω[vppagms] καί[c] ὅς[rrans] ἔχω[vipa3s] αἴρω[vifp3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.30** καί[c] ὁ[dams] ἀχρεῖος[aamsn] δοῦλος[nams] ἐκβάλλω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dans] σκότος[nans] ὁ[dans] ἐξώτερος[aansn] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **v.31** ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] ἄγγελος[nnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] τότε[bo] καθίζω[vifa3s] ἐπί[p] θρόνος[ngms] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms].

33 ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ,
34 τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν
αὐτοῦ, Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε
35 τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐ-
πείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ
36 με, ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλετέ
με, ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλ-
37 θετε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες,
Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα,
38 καὶ ἐποτίσαμεν· πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ συνηγάγομεν
39 ἢ γυμνόν, καὶ περιεβάλομεν· πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν
40 φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐ-
ρεῖ αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν
41 ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ καὶ
τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ᾽ ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ
πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις
42 αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα,
43 καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυ-
μνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενής, καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ
44 ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοί, λέ-
γοντες, Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον,

---

v.32 καί[c] συνάγω[vifp3s] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgms] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] καί[c] ἀφορίζω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] ἀλλήλων[regnp] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] ποιμήν[nnms] ἀφορίζω[vipa3s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἔριφος[ngmp]. **v.33** καί[c] ἵστημι[vifa3s] ὁ[danp] μέν[xo] πρόβατον[nanp] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] δέ[c] ἐρίφιον[nanp] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn]. **v.34** τότε[bo] λέγω[vifa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[ddnp] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] αὐτός[rpgms] δεῦτε[vdvx2p] ὁ[dnmp] εὐλογέω[vpxpnmp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] κληρονομέω[vdaa2p] ὁ[dafs] ἑτοιμάζω[vpxpafs] σύ[rpd-p] βασιλεία[nafs] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms]. **v.35** πεινάω[viaa1s] γάρ[c] καί[c] δίδωμι[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] ἐσθίω[vnaa] διψάω[viaa1s] καί[c] ποτίζω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ξένος[anmsn] εἰμί[viix1s] καί[c] συνάγω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.36** γυμνός[anmsn] καί[c] περιβάλλω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ἀσθενέω[viaa1s] καί[c] ἐπισκέπτομαι[viad2p] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] φυλακή[ndfs] εἰμί[viix1s] καί[c] ἔρχομαι[viaa2p] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.37** τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vifo3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] δίκαιος[anmpn] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] πότε[xo] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] πεινάω[vppaams] καί[c] τρέφω[viaa1p] ἤ[xo] διψάω[vppaams] καί[c] ποτίζω[viaa1p]. **v.38** πότε[xo] δέ[c] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] ξένος[aamsn] καί[c] συνάγω[viaa1p] ἤ[xo] γυμνός[aamsn] καί[c] περιβάλλω[viaa1p]. **v.39** πότε[xo] δέ[c] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] ἀσθενής[aamsn] ἤ[xo] ἐν[p] φυλακή[ndfs] καί[c] ἔρχομαι[viaa1p] πρός[p] σύ[rpa-s]. **v.40** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] λέγω[vifa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐπί[p] ὅσος[rcans] ποιέω[viaa2p] εἷς[ndms] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] ἐλάχιστος[agmpn] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[viaa2p]. **v.41** τότε[bo] λέγω[vifa3s] καί[c] ὁ[ddnp] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] πορεύομαι[vdpn2p] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnmp] καταράομαι[vpxpnmp] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] ὁ[dans] αἰώνιος[aansn] ὁ[dans] ἑτοιμάζω[vpxpans] ὁ[ddms] διάβολος[admsn] καί[c] ὁ[ddmp] ἄγγελος[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.42** πεινάω[viaa1s] γάρ[c] καί[c] οὐ[xo] δίδωμι[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] ἐσθίω[vnaa] διψάω[viaa1s] καί[c] οὐ[xo] ποτίζω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.43** ξένος[anmsn] εἰμί[viix1s] καί[c] οὐ[xo] συνάγω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] γυμνός[anmsn] καί[c] οὐ[xo] περιβάλλω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ἀσθενής[anmsn] καί[c] ἐν[p] φυλακή[ndfs] καί[c] οὐ[xo] ἐπισκέπτομαι[viad2p] ἐγώ[rpa-s].

ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι·
τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον 45
οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.
καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς 46
ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τού- **26**
τους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας 2
τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
σταυρωθῆναι. τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα- 3
τεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως
τοῦ λεγομένου Καϊάφα, καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν 4
κρατήσωσι δόλῳ καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, 5
ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου 6
ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ 7
γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐ- 8
τοῦ ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη· ἠδύνατο 9
γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.
γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί κόπους παρέχετε τῇ γυ- 10
ναικί· ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς 11

---

v.44 τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vifo3p] αὐτός[rpdms] καί[c] αὐτός[rpnmp] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] πότε[xo] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] πεινάω[vppaams] ἤ[xo] διψάω[vppaams] ἤ[xo] ξένος[aamsn] ἤ[xo] γυμνός[aamsn] ἤ[xo] ἀσθενής[aamsn] ἤ[xo] ἐν[p] φυλακή[ndfs] καί[c] οὐ[xo] διακονέω[viaa1p] σύ[rpd-s]. **v.45** τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vifo3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐπί[p] ὅσος[rcans] οὐ[xo] ποιέω[viaa2p] εἷς[ndms] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] ἐλάχιστος[agmpn] οὐδέ[bo] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[viaa2p]. **v.46** καί[c] ἀπέρχομαι[vifd3p] οὗτος[rdnmp] εἰς[p] κόλασις[nafs] αἰώνιος[aafsn] ὁ[dnmp] δέ[c] δίκαιος[anmpn] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **26. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὅτε[bo] τελέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] μετά[p] δύο[tn] ἡμέρα[nafp] ὁ[dnns] πάσχα[ta] γίνομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vipp3s] εἰς[p] ὁ[dans] σταυρόω[vnap]. **v.3** τότε[bo] συνάγω[viap3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dgms] λαός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] αὐλή[nafs] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] ὁ[dgms] λέγω[vpppgms] Καϊάφας[ngms]. **v.4** καί[c] συμβουλεύω[viam3p] ἵνα[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] κρατέω[vsaa3p] δόλος[ndms] καί[c] ἀποκτείνω[vspa3p]. **v.5** λέγω[viia3p] δέ[c] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] ἵνα[c] μή[xo] θόρυβος[nnms] γίνομαι[vsad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.6** ὁ[dgms] δέ[c] Ἰησοῦς[ngms] γίνομαι[vpadgms] ἐν[p] Βηθανία[ndfs] ἐν[p] οἰκία[ndfs] Σίμων[ngms] ὁ[dgms] λεπρός[agmsn]. **v.7** προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] γυνή[nnfs] ἀλάβαστρος[nans] μύρον[ngns] ἔχω[vppanfs] βαρύτιμος[agnsn] καί[c] καταχέω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms] ἀνάκειμαι[vppngms]. **v.8** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἀγανακτέω[viaa3p] λέγω[vppanmp] εἰς[p] τίς[rqans] ὁ[dnfs] ἀπώλεια[nnfs] οὗτος[rdnfs]. **v.9** δύναμαι[viin3s] γάρ[c] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] μύρον[nnns] πιπράσκω[vnap] πολύς[agnsn] καί[c] δίδωμι[vnap] πτωχός[admpn]. **v.10** γινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] κόπος[namp] παρέχω[vipa2p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] ἔργον[nans] γάρ[c] καλός[aansn] ἐργάζομαι[viad3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s].

12 πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα
γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐν-
13 ταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ
τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐ-
14 ποίησεν αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν
δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,
15 εἶπε, Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν· οἱ δὲ
16 ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαι-
17 ρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν
18 σοι φαγεῖν τὸ πάσχα· ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς
τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρός
μου ἐγγύς ἐστι, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.
19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ
20 ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν
21 δώδεκα. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ
22 ὑμῶν παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν
23 αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν, Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με
24 παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγρα-
πται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ

---

v.11 πάντοτε[bo] γάρ[c] ὁ[damp] πτωχός[aampn] ἔχω[vipa2p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἐγώ[rpa-s] δέ[c] οὐ[xo] πάντοτε[bo] ἔχω[vipa2p]. **v.12** βάλλω[vpaanfs] γάρ[c] οὗτος[rpnfs] ὁ[dans] μύρον[nans] οὗτος[rdans] ἐπί[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] ὁ[dans] ἐνταφιάζω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] ποιέω[viaa3s]. **v.13** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅπου[bo] ἐάν[qo] κηρύσσω[vsap3s] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns] οὗτος[rdnns] ἐν[p] ὅλος[admsn] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] λαλέω[vifp3s] καί[c] ὅς[rrans] ποιέω[viaa3s] οὗτος[rpnfs] εἰς[p] μνημόσυνον[nans] αὐτός[rpgfs]. **v.14** τότε[bo] πορεύομαι[vpaonms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Ἰούδας[nnms] Ἰσκαριώθ[nnms] πρός[p] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp]. **v.15** λέγω[viaa3s] τίς[rqans] θέλω[vipa2p] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[vnaa] κἀγώ[rpn-s] σύ[rpd-p] παραδίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] δέ[c] ἵστημι[viaa3p] αὐτός[rpdms] τριάκοντα[tn] ἀργύριον[nanp]. **v.16** καί[c] ἀπό[p] τότε[bo] ζητέω[viia3s] εὐκαιρία[nafs] ἵνα[c] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vsaa3s]. **v.17** ὁ[ddfs] δέ[c] πρῶτος[adfsn] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn] προσέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] λέγω[vppanmp] αὐτός[rpdms] ποῦ[xo] θέλω[vipa2s] ἑτοιμάζω[vsaa1p] σύ[rpd-s] ἐσθίω[vnaa] ὁ[dans] πάσχα[ta]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ὑπάγω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] πρός[p] ὁ[dams] δεῖνα[aamsn] καί[c] λέγω[vdaa2p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἐγγύς[bo] εἰμί[vipx3s] πρός[p] σύ[rpa-s] ποιέω[vipa1s] ὁ[dans] πάσχα[ta] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** καί[c] ποιέω[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὡς[bo] συντάσσω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἑτοιμάζω[viaa3p] ὁ[dans] πάσχα[ta]. **v.20** ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] ἀνάκειμαι[viin3s] μετά[p] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn]. **v.21** καί[c] ἐσθίω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] παραδίδωμι[vifa3s] ἐγώ[rpa-s]. **v.22** καί[c] λυπέω[vpppnmp] σφόδρα[bo] ἄρχω[viad3p] λέγω[vnpa] αὐτός[rpdms] ἕκαστος[anmsn] αὐτός[rpgmp] μήτι[xo] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] κύριος[nvms]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] ἐμβάπτω[vpaanms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] τρύβλιον[ndns] ὁ[dafs] χείρ[nafs] οὗτος[rdnms] ἐγώ[rpa-s] παραδίδωμι[vifa3s].

ἀνθρώπου παραδίδοται, καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄν-
θρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν 25
εἶπε, Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί· λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶπας. ἐσθιόντων 26
δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε
καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι
τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔ- 27
δωκεν αὐτοῖς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι 28
τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνό-
μενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' 29
ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
πατρός μου. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 30
Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε 31
ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, Πατάξω τὸν ποιμένα,
καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. μετὰ δὲ τὸ 32
ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ 33
ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί,
ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν 34
λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς
ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀπο- 35
θανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ

---

v.24 ὁ[dnms] μέν[xo] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὑπάγω[vipa3s] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] περί[p] αὐτός[rpgms] οὐαί[i] δέ[c] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκεῖνος[rddms] διά[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vipp3s] καλός[annsn] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] οὐ[xo] γεννάω[viap3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms]. **v.25** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] μήτι[xo] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ῥαββί[th] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] λέγω[viaa2s]. **v.26** ἐσθίω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dams] ἄρτος[nams] καί[c] εὐλογέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viia3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] καί[c] λέγω[viaa3s] λαμβάνω[vdaa2p] ἐσθίω[vdaa2p] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ἐγώ[rpg-s]. **v.27** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dans] ποτήριον[nans] καί[c] εὐχαριστέω[vpaanms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] πίνω[vdaa2p] ἐκ[p] αὐτός[rpgns] πᾶς[anmpn]. **v.28** οὗτος[rdnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnns] ὁ[dgfs] καινός[agfsn] διαθήκη[ngfs] ὁ[dnns] περί[p] πολύς[agmpn] ἐκχέω[vpppnns] εἰς[p] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp]. **v.29** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa1s] ἀπό[p] ἄρτι[bo] ἐκ[p] οὗτος[rdgns] ὁ[dgns] γέννημα[ngns] ὁ[dgfs] ἄμπελος[ngfs] ἕως[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] ὅταν[c] αὐτός[rpans] πίνω[vipa1s] μετά[p] σύ[rpg-p] καινός[aansn] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.30** καί[c] ὑμνέω[vpaanmp] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp]. **v.31** τότε[bo] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πᾶς[anmpn] σύ[rpn-p] σκανδαλίζω[vifp2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] οὗτος[rddfs] γράφω[vixp3s] γάρ[c] πατάσσω[vifa1s] ὁ[dams] ποιμήν[nams] καί[c] διασκορπίζω[vifp3s] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp] ὁ[dgfs] ποίμνη[ngfs]. **v.32** μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] ἐγείρω[vnap] ἐγώ[rpa-s] προάγω[vifa1s] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs]. **v.33** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] καί[c] πᾶς[anmpn] σκανδαλίζω[vifp3p] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἐγώ[rpn-s] οὐδέποτε[bo] σκανδαλίζω[vifp1s]. **v.34** φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ἐν[p] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] πρίν[bo] ἀλέκτωρ[nams] φωνέω[vnaa] τρίς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s].

36 εἶπον. Τότε ἔρχεται μετ᾽ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον
Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ
37 ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ
τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.
38 τότε λέγει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου,
39 μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρόν,
ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ
μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο,
40 πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ ὡς σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μα-
θητάς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ,
41 Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ· γρη-
γορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν, τὸ
42 μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου
ἀπελθὼν προσηύξατο, λέγων, Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο
τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀ'π ἐμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ
43 θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας,
44 ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς
ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.
45 τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Κα-
θεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε, ἰδού, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ

---

v.35 λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] κἄν[qo] δεῖ[vspq3s] ἐγώ[rpa-s] σύν[p] σύ[rpd-s] ἀποθνῄσκω[vnaa] οὐ[xo] μή[xo] σύ[rpa-s] ἀπαρνέομαι[vifd1s] ὁμοίως[bo] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] λέγω[viaa3p]. **v.36** τότε[bo] ἔρχομαι[vipn3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] χωρίον[nans] λέγω[vpppans] Γεθσημανί[tp] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] καθίζω[vdaa2p] αὐτοῦ[bo] ἕως[c] ὅς[bo] ἀπέρχομαι[vpaanms] προσεύχομαι[vsad1s] ἐκεῖ[bo]. **v.37** καί[c] παραλαμβάνω[vpaanms] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] ὁ[damp] δύο[tn] υἱός[namp] Ζεβεδαῖος[ngms] ἄρχω[viad3s] λυπέω[vnpp] καί[c] ἀδημονέω[vnpa]. **v.38** τότε[bo] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] περίλυπος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] θάνατος[ngms] μένω[vdaa2p] ὧδε[bo] καί[c] γρηγορέω[vdpa2p] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.39** καί[c] προέρχομαι[vpaanms] μικρός[aamsn] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] προσεύχομαι[vppnnms] καί[c] λέγω[vppanms] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] δυνατός[annsn] εἰμί[vipx3s] παρέρχομαι[vdaa3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] ποτήριον[nans] οὗτος[rdans] πλήν[bo] οὐ[xo] ὡς[bo] ἐγώ[rpn-s] θέλω[vipa1s] ἀλλά[c] ὡς[bo] σύ[rpn-s]. **v.40** καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] καί[c] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpamp] καθεύδω[vppaamp] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] οὕτω[bo] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa2p] εἷς[nafs] ὥρα[nafs] γρηγορέω[vnaa] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.41** γρηγορέω[vdpa2p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] ἵνα[c] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ὁ[dnns] μέν[xo] πνεῦμα[nnns] πρόθυμος[annsn] ὁ[dnfs] δέ[c] σάρξ[nnfs] ἀσθενής[anfsn]. **v.42** πάλιν[bo] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ἀπέρχομαι[vpaanms] προσεύχομαι[viad3s] λέγω[vppanms] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] παρέρχομαι[vnaa] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ἐάν[qo] μή[xo] αὐτός[rpans] πίνω[vsaa1s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] σύ[rpg-s]. **v.43** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpamp] πάλιν[bo] καθεύδω[vppaamp] εἰμί[viix3p] γάρ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] βαρέω[vpxpnmp]. **v.44** καί[c] ἀφίημι[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἀπέρχομαι[vpaanms] πάλιν[bo] προσεύχομαι[viad3s] ἐκ[p] τρίτος[agnsn] ὁ[dams] αὐτός[rpams] λόγος[nams] λέγω[vpaanms].

υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγεί- 46
ρεσθε, ἄγωμεν ἰδού, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ 47
λαλοῦντος, ἰδού, Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ
ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων
καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν 48
αὐτοῖς σημεῖον, λέγων, Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι, κρατήσατε
αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπε, Χαῖρε, ῥαββί, 49
καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἑταῖρε, ἐφ᾽ ᾧ 50
πάρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδού, εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτεί- 51
νας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας
τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει 52
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον
αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦν-
ται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα 53
μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέ-
λων· πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι· 54
ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν 55
ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ᾽ ἡμέραν
πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατή-

---

v.45 τότε^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} καθεύδω^{vipa2p} ὁ^{dans} λοιπός^{aansn} καί^{c} ἀναπαύω^{vipm2p} ἰδού^{vdaa2s} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} εἰς^{p} χείρ^{nafp} ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.46** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἰδού^{vdaa2s} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.47** καί^{c} ἔτι^{bo} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ἰδού^{vdaa2s} Ἰούδας^{nnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp} καί^{c} πρεσβύτερος^{agmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.48** ὁ^{dnms} δέ^{c} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} σημεῖον^{nans} λέγω^{vppanms} ὅς^{rrams} ἄν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams}. **v.49** καί^{c} εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{viaa3s} χαίρω^{vdpa2s} ῥαββίth καί^{c} καταφιλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.50** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἑταῖρος^{nvms} ἐπί^{p} ὅς^{rrdns} πάρειμι^{vipx2s} τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ἐπιβάλλω^{viaa3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} κρατέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.51** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} μετά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} ἀποσπάω^{viaa3s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πατάσσω^{vpaanms} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ἀφαιρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans}. **v.52** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστρέφω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} λαμβάνω^{vpaanmp} μάχαιρα^{nafs} ἐν^{p} μάχαιρα^{ndfs} ἀπόλλυμι^{vifm3p}. **v.53** ἤ^{xo} δοκέω^{vipa2s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} ἄρτι^{bo} παρακαλέω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} παρίστημι^{vifa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πολύς^{aafpc} ἤ^{xo} δώδεκα^{tn} λεγιών^{namp} ἄγγελος^{ngmp}. **v.54** πῶς^{bo} οὖν^{c} πληρόω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnad}.

56 σατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ
τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυ-
57 γον. Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν
τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνή-
58 χθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς
αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπη-
59 ρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ
τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ,
60 ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι. καὶ οὐχ εὗρον, καὶ πολλῶν ψευδο-
μαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ προσελθόντες
61 δύο ψευδομάρτυρες. εἶπον, Οὗτος ἔφη, Δύναμαι καταλῦσαι
τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν.
62 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Οὐδὲν ἀποκρίνῃ· τί οὗτοί
63 σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος,
64 ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ᾽ ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμε-
65 νον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων ὅτι Ἐβλασφήμησε, τί ἔτι χρείαν ἔχομεν

---

v.55 ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ὡς[bo] ἐπί[p] λῃστής[nams] ἐξέρχομαι[viaa2p] μετά[p] μάχαιρα[ngfp] καί[c] ξύλον[ngnp] συλλαμβάνω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] κατά[p] ἡμέρα[nafs] πρός[p] σύ[rpa-p] καθέζομαι[viin1s] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] οὐ[xo] κρατέω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.56** οὗτος[rdnns] δέ[c] ὅλος[annsn] γίνομαι[vixa3s] ἵνα[c] πληρόω[vsap3p] ὁ[dnfp] γραφή[nnfp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] τότε[bo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] πᾶς[anmpn] ἀφίημι[vpaanmp] αὐτός[rpams] φεύγω[viaa3p]. **v.57** ὁ[dnmp] δέ[c] κρατέω[vpaanmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀπάγω[viaa3p] πρός[p] Καϊάφας[nams] ὁ[dams] ἀρχιερεύς[nams] ὅπου[bo] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] συνάγω[viap3p]. **v.58** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] ἕως[c] ὁ[dgfs] αὐλή[ngfs] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] ἔσω[bo] κάθημαι[viin3s] μετά[p] ὁ[dgmp] ὑπηρέτης[ngmp] ὁράω[vnaa] ὁ[dans] τέλος[nans]. **v.59** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] καί[c] ὁ[dnns] συνέδριον[nnns] ὅλος[annsn] ζητέω[viia3p] ψευδομαρτυρία[nafs] κατά[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ὅπως[bo] αὐτός[rpams] θανατόω[vsaa3p]. **v.60** καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3p] καί[c] πολύς[agmpn] ψευδόμαρτυς[ngmp] προσέρχομαι[vpaagmp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3p] ὕστερος[bo] δέ[c] προσέρχομαι[vpaanmp] δύο[tn] ψευδόμαρτυς[nnmp]. **v.61** λέγω[viaa3p] οὗτος[rdnms] φημί[viix3s] δύναμαι[vipn1s] καταλύω[vnaa] ὁ[dams] ναός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] τρεῖς[ngfp] ἡμέρα[ngfp] οἰκοδομέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.62** καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[vipn2s] τίς[rqans] οὗτος[rdnmp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p]. **v.63** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] σιωπάω[viia3s] καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐξορκίζω[vipa1s] σύ[rpa-s] κατά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζάω[vppagms] ἵνα[c] ἐγώ[rpd-p] λέγω[vsaa2s] εἰ[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.64** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] σύ[rpn-s] λέγω[viaa2s] πλήν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀπό[p] ἄρτι[bo] ὁράω[vifd2p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] κάθημαι[vppnams] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] καί[c] ἔρχομαι[vppnams] ἐπί[p] ὁ[dgfp] νεφέλη[ngfp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms].

μαρτύρων· ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν 66
δοκεῖ· οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἔνοχος θανάτου ἐστί. τότε 67
ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ
ἐρράπισαν, λέγοντες, Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ 68
παίσας σε· Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσ- 69
ῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ
τοῦ Γαλιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Οὐκ 70
οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐ- 71
τὸν ἄλλη, καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν 72
ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ 73
Πέτρῳ, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν
σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ 74
οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἐμνή- 75
σθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι Πρὶν
ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε
πικρῶς.

Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιε- **27**
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανα-
τῶσαι αὐτόν, καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν 2

---

v.65 τότε[bo] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] διαρρήγνυμι[viaa3s] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] ὅτι[c] βλασφημέω[viaa3s] τίς[rqans] ἔτι[bo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1p] μάρτυς[ngmp] ἴδε[i] νῦν[bo] ἀκούω[viaa2p] ὁ[dafs] βλασφημία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.66** τίς[rqans] σύ[rpd-p] δοκέω[vipa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonmp] λέγω[viaa3p] ἔνοχος[anmsn] θάνατος[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.67** τότε[bo] ἐμπτύω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] κολαφίζω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] δέ[c] ῥαπίζω[viaa3p]. **v.68** λέγω[vppanmp] προφητεύω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] Χριστός[nvms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] παίω[vpaanms] σύ[rpa-s]. **v.69** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἔξω[bo] κάθημαι[viin3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] αὐλή[ndfs] καί[c] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnfs] παιδίσκη[nnfs] λέγω[vppanfs] καί[c] σύ[rpn-s] εἰμί[viix2s] μετά[p] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] Γαλιλαῖος[ngms]. **v.70** ὁ[dnms] δέ[c] ἀρνέομαι[viad3s] ἔμπροσθεν[p] πᾶς[agmpn] λέγω[vppanms] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] τίς[rqans] λέγω[vipa2s]. **v.71** ἐξέρχομαι[vpaaams] δέ[c] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] πυλών[nams] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἄλλος[anfsn] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] ἐκεῖ[bo] καί[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] μετά[p] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] Ναζωραῖος[ngms]. **v.72** καί[c] πάλιν[bo] ἀρνέομαι[viad3s] μετά[p] ὅρκος[ngms] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.73** μετά[p] μικρός[aansn] δέ[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] ἵστημι[vpxanmp] λέγω[viaa3p] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ἀληθῶς[bo] καί[c] σύ[rpn-s] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx2s] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnfs] λαλιά[nnfs] σύ[rpg-s] δῆλος[aamsn] σύ[rpa-s] ποιέω[vipa3s]. **v.74** τότε[bo] ἄρχω[viad3s] καταθεματίζω[vnpa] καί[c] ὀμνύω[vnpa] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] καί[c] εὐθέως[bo] ἀλέκτωρ[nnms] φωνέω[viaa3s]. **v.75** καί[c] μιμνῄσκομαι[viap3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] λέγω[vpxagns] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] πρίν[bo] ἀλέκτωρ[nams] φωνέω[vnaa] τρίς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἔξω[bo] κλαίω[viaa3s] πικρῶς[bo]. **27. v.1** πρωΐα[ngfs] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] συμβούλιον[nans] λαμβάνω[viaa3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dgms] λαός[ngms] κατά[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ὥστε[c] θανατόω[vnaa] αὐτός[rpams].

3 αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παρα-
διδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριά-
4 κοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων,
Ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς·
5 σὺ ὄψει.. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἔν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε, καὶ ἀ-
6 πελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον,
Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός
7 ἐστι. συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν
8 τοῦ κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖ-
9 νος ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν
διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα
ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν
10 Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, κα-
11 θὰ συνέταξέ μοι Κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ
ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμών, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βα-
12 σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, Σὺ λέγεις. καὶ
ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρε-
13 σβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, Οὐκ
14 ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ
15 πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. κατὰ
δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν

---

v.2 καί[c] δέω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἀπάγω[viaa3p] καί[c] παραδίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpams] Πόντιος[ndms] Πιλᾶτος[ndms] ὁ[ddms] ἡγεμών[ndms]. **v.3** τότε[bo] ὁράω[vpaanms] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] ὅτι[c] κατακρίνω[viap3s] μεταμέλομαι[vpaonms] ἀποστρέφω[viaa3s] ὁ[danp] τριάκοντα[tn] ἀργύριον[nanp] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] πρεσβύτερος[admpn]. **v.4** λέγω[vppanms] ἁμαρτάνω[viaa1s] παραδίδωμι[vpaanms] αἷμα[nans] ἀθῷος[aansn] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] τίς[rqnns] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] σύ[rpn-s] ὀπτάνομαι[vifd2s]. **v.5** καί[c] ῥίπτω[vpaanms] ὁ[danp] ἀργύριον[nanp] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] ἀναχωρέω[viaa3s] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] ἀπάγχω[viam3s]. **v.6** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[danp] ἀργύριον[nanp] λέγω[viaa3p] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] βάλλω[vnaa] αὐτός[rpanp] εἰς[p] ὁ[dams] κορβανᾶς[nams] ἐπεί[c] τιμή[nnfs] αἷμα[ngns] εἰμί[vipx3s]. **v.7** συμβούλιον[nans] δέ[c] λαμβάνω[vpaanmp] ἀγοράζω[viaa3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgnp] ὁ[dams] ἀγρός[nams] ὁ[dgms] κεραμεύς[ngms] εἰς[p] ταφή[nafs] ὁ[ddmp] ξένος[admpn]. **v.8** διό[c] καλέω[viap3s] ὁ[dnms] ἀγρός[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ἀγρός[nnms] αἷμα[ngns] ἕως[c] ὁ[dgfs] σήμερον[bo]. **v.9** τότε[bo] πληρόω[viap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] Ἰερεμίας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] καί[c] λαμβάνω[viaa3p] ὁ[danp] τριάκοντα[tn] ἀργύριον[nanp] ὁ[dafs] τιμή[nafs] ὁ[dgms] τιμάω[vpxpgms] ὅς[rrams] τιμάω[viam3p] ἀπό[p] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp]. **v.10** καί[c] δίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpanp] εἰς[p] ὁ[dams] ἀγρός[nams] ὁ[dgms] κεραμεύς[ngms] καθά[bo] συντάσσω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] κύριος[nnms]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἵστημι[viaa3s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] ἡγεμών[ngms] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] λέγω[vppanms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s]. **v.12** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κατηγορέω[vnpp] αὐτός[rpams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s]. **v.13** τότε[bo] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] οὐ[xo] ἀκούω[vipa2s] πόσος[roanp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p]. **v.14** καί[c] οὐ[xo] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] πρός[p] οὐδέ[bo] εἷς[nans] ῥῆμα[nans] ὥστε[c] θαυμάζω[vnpa] ὁ[dams] ἡγεμών[nams] λίαν[bo].

ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραβ- 16
βᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, Τίνα 17
θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χρι-
στόν· ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. καθημένου 18, 19
δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ,
λέγουσα, Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον
σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ- 20
τεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν
δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, 21
Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν.
λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον 22
Χριστόν· λέγουσιν αὐτῷ πάντες, Σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν 23
ἔφη, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγον-
τες, Σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ 24
μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
δικαίου τούτου, ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς 25
εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε 26
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας
παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, 27
παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ᾽ αὐ-

---

v.15 κατά[p] δέ[c] ἑορτή[nafs] εἴωθα[viya3s] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] ἀπολύω[vnpa] εἷς[nams] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] δέσμιος[nams] ὅς[rrams] θέλω[viia3p]. **v.16** ἔχω[viia3p] δέ[c] τότε[bo] δέσμιος[nams] ἐπίσημος[aamsn] λέγω[vpppams] Βαραββᾶς[nams]. **v.17** συνάγω[vpxpgmp] οὖν[c] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] τίς[rqams] θέλω[vipa2p] ἀπολύω[vsaa1s] σύ[rpd-p] Βαραββᾶς[nams] ἤ[xo] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] λέγω[vpppams] Χριστός[nams]. **v.18** οἶδα[viya3s] γάρ[c] ὅτι[c] διά[p] φθόνος[nams] παραδίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.19** κάθημαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanfs] μηδείς[annsn] σύ[rpd-s] καί[c] ὁ[ddms] δίκαιος[admsn] ἐκεῖνος[rddms] πολύς[aanpn] γάρ[c] πάσχω[viaa1s] σήμερον[bo] κατά[p] ὄναρ[to] διά[p] αὐτός[rpams]. **v.20** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] πείθω[viaa3p] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἵνα[c] αἰτέω[vsam3p] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] ὁ[dams] δέ[c] Ἰησοῦς[nams] ἀπόλλυμι[vsaa3p]. **v.21** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqams] θέλω[vipa2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] δύο[tn] ἀπολύω[vsaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] Βαραββᾶς[nams]. **v.22** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vifa1s] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] λέγω[vpppams] Χριστός[nams] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[anmpn] σταυρόω[vdap3s]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] ἡγεμών[nnms] φημί[viix3s] τίς[rqans] γάρ[c] κακός[aansn] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] περισσῶς[bo] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] σταυρόω[vdap3s]. **v.24** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ὅτι[c] οὐδείς[aansn] ὠφελέω[vipa3s] ἀλλά[c] μᾶλλον[bo] θόρυβος[nnms] γίνομαι[vipn3s] λαμβάνω[vpaanms] ὕδωρ[nans] ἀπονίζω[viam3s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἀπέναντι[bo] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] λέγω[vppanms] ἀθῷος[anmsn] εἰμί[vipx1s] ἀπό[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ὁ[dgms] δίκαιος[agmsn] οὗτος[rdgms] σύ[rpn-p] ὁράω[vifd2p]. **v.25** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἐπί[p] ὁ[danp] τέκνον[nanp] ἐγώ[rpg-p]. **v.26** τότε[bo] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] ὁ[dams] δέ[c] Ἰησοῦς[nams] φραγελλόω[vpaanms] παραδίδωμι[viaa3s] ἵνα[c] σταυρόω[vsap3s].

28 τὸν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν αὐ-
29 τῷ χλαμύδα κοκκίνην. καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν,
ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ,
30 λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐμπτύσαντες
εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν
31 αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα,
καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς
32 τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον
ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐ-
33 τοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λε-
34 γόμενος κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς
35 μεμιγμένον, καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελεν πιεῖν. σταυρώσαν-
τες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον,
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, Διεμερίσαντο τὰ ἱ-
μάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
36, 37 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, Οὗτός ἐστιν Ἰ-
38 ησοῦς ὁ βασιλεῦς τῶν Ἰουδαίων. τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ
39 δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. οἱ δὲ παραπο-

---

v.27 τότε^{bo} ὁ^{dnmp} στρατιώτης^{nnmp} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms} παραλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} συνάγω^{viaa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs}. **v.28** καί^{c} ἐκδύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} περιτίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} χλαμύς^{nafs} κόκκινος^{aafsn}. **v.29** καί^{c} πλέκω^{vpaanmp} στέφανος^{nams} ἐκ^{p} ἄκανθα^{ngfp} ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} κάλαμος^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} αὐτός^{rpgms} καί^{c} γονυπετέω^{vpaanmp} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgms} ἐμπαίζω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanmp} χαίρω^{vdpa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.30** καί^{c} ἐμπτύω^{vpaanmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} λαμβάνω^{viaa3p} ὁ^{dams} κάλαμος^{nams} καί^{c} τύπτω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.31** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐμπαίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐκδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} χλαμύς^{nafs} καί^{c} ἐνδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} σταυρόω^{vnaa}. **v.32** ἐξέρχομαι^{vppnnmp} δέ^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ἄνθρωπος^{nams} Κυρηναῖος^{nams} ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nams} οὗτος^{rdams} ἀγγαρεύω^{viaa3p} ἵνα^{c} αἴρω^{vsaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.33** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} τόπος^{nams} λέγω^{vpppams} Γολγοθᾶ^{nafs} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} λέγω^{vpppnms} κρανίον^{ngns} τόπος^{nnms}. **v.34** δίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πίνω^{vnaa} ὄξος^{nans} μετά^{p} χολή^{ngfs} μίγνυμι^{vpxpans} καί^{c} γεύομαι^{vpadnms} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} πίνω^{vnaa}. **v.35** σταυρόω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} διαμερίζω^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nams} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} διαμερίζω^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἑαυτοῦ^{rxdmp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ἱματισμός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ βάλλω^{viaa3p} κλῆρος^{nams}. **v.36** καί^{c} κάθημαι^{vppnnmp} τηρέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἐκεῖ^{bo}. **v.37** καί^{c} ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} αὐτός^{rpgms} γράφω^{vpxpafs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.38** τότε^{bo} σταυρόω^{vipp3p} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} λῃστής^{nnmp} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} καί^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn}.

ρευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
καὶ λέγοντες, Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰ- 40
κοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν 41
γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν 42
οὐ δύναται σῶσαι εἰ βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, 43
ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι
υἱός. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνεί- 44
διζον αὐτῷ. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν 45
γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης, περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν 46
ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ἠλί, Ἠλί, λαμὰ σαβαχθανί·
τοῦτ᾽ ἔστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες· τινὲς δὲ 47
τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος.
καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας 48
τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ 49
ἔλεγον, Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτόν. ὁ δὲ 50
Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. καὶ 51
ἰδού, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν
ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ 52
τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημέ-

---

v.39 ὁ[dnmp] δέ[c] παραπορεύομαι[vppnnmp] βλασφημέω[viia3p] αὐτός[rpams] κινέω[vppanmp] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.40** καί[c] λέγω[vppanmp] ὁ[dnms] καταλύω[vppanms] ὁ[dams] ναός[nams] καί[c] ἐν[p] τρεῖς[ndfp] ἡμέρα[ndfp] οἰκοδομέω[vppanms] σῴζω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] εἰ[qo] υἱός[nnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] θεός[ngms] καταβαίνω[vdaa2s] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms]. **v.41** ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ἐμπαίζω[vppanmp] μετά[p] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] καί[c] πρεσβύτερος[agmpn] λέγω[viia3p]. **v.42** ἄλλος[aampn] σῴζω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] σῴζω[vnaa] εἰ[qo] βασιλεύς[nnms] Ἰσραήλ[tp] εἰμί[vipx3s] καταβαίνω[vdaa3s] νῦν[bo] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] καί[c] πιστεύω[vifa1p] αὐτός[rpdms]. **v.43** πείθω[vixa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] ῥύομαι[vdad3s] νῦν[bo] αὐτός[rpams] εἰ[qo] θέλω[vipa3s] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] γάρ[c] ὅτι[c] θεός[ngms] εἰμί[vipx1s] υἱός[nnms]. **v.44** ὁ[dans] δέ[c] αὐτός[rpans] καί[c] ὁ[dnmp] λῃστής[nnmp] ὁ[dnmp] συσταυρόω[vpapnmp] αὐτός[rpdms] ὀνειδίζω[viia3p] αὐτός[rpdms]. **v.45** ἀπό[p] δέ[c] ἕκτος[agfsn] ὥρα[ngfs] σκότος[nnns] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἕως[c] ὥρα[ngfs] ἔνατος[agfsn]. **v.46** περί[p] δέ[c] ὁ[dafs] ἔνατος[aafsn] ὥρα[nafs] ἀναβοάω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanms] ἠλί[th] ἠλί[th] λεμα[th] σαβαχθάνι[ta] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipxqe] θεός[nvms] ἐγώ[rpg-s] θεός[nvms] ἐγώ[rpg-s] ἱνατί[bo] ἐγώ[rpa-s] ἐγκαταλείπω[viaa2s]. **v.47** τι-ςρινμπ δέ[c] ὁ[dgmp] ἐκεῖ[bo] ἵστημι[vpxagmp] ἀκούω[vpaanmp] λέγω[viia3p] ὅτι[c] Ἠλίας[nams] φωνέω[vipa3s] οὗτος[rdnms]. **v.48** καί[c] εὐθέως[bo] τρέχω[vpaanms] εἷς[nnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] σπόγγος[nams] πίμπλημι[vpaanms] τέ[xo] ὄξος[ngns] καί[c] περιτίθημι[vpaanms] κάλαμος[ndms] ποτίζω[viia3s] αὐτός[rpams]. **v.49** ὁ[dnmp] δέ[c] λοιπός[anmpn] λέγω[viia3p] ἀφίημι[vdaa2s] ὁράω[vsaa1p] εἰ[qo] ἔρχομαι[vipn3s] Ἠλίας[nnms] σῴζω[vpfanms] αὐτός[rpams]. **v.50** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] κράζω[vpaanms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ἀφίημι[viaa3s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans]. **v.51** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnns] καταπέτασμα[nnns] ὁ[dgms] ναός[ngms] σχίζω[viap3s] εἰς[p] δύο[tn] ἀπό[p] ἄνωθεν[bo] ἕως[c] κάτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] σείω[viap3s] καί[c] ὁ[dnfp] πέτρα[nnfp] σχίζω[viap3p].

53 νων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν
ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθη-
54 σαν πολλοῖς. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ τηροῦντες
τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν
55 σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. ἦσαν δὲ ἐκεῖ
γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθη-
56 σαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν
Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μή-
57 τηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γενομένης,
ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἁριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ,
58 ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ, οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
λάτῳ, ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλᾶτος ἐκέλευσε
59 ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν
60 αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνη-
μείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν
61 τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριά ἡ Μα-
γδαληνή, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.
62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνήχθησαν
63 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον, λέγοντες, Κύριε,
ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡ-
64 μέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως

---

v.52 καί[c] ὁ[dnnp] μνημεῖον[nnnp] ἀνοίγω[viap3p] καί[c] πολύς[annpn] σῶμα[nnnp] ὁ[dgmp] κοιμάομαι[vpxpgmp] ἅγιος[agmpn] ἐγείρω[viap3s]. **v.53** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ἐκ[p] ὁ[dgnp] μνημεῖον[ngnp] μετά[p] ὁ[dafs] ἔγερσις[nafs] αὐτός[rpgms] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἅγιος[aafsn] πόλις[nafs] καί[c] ἐμφανίζω[viap3p] πολύς[admpn]. **v.54** ὁ[dnms] δέ[c] ἑκατοντάρχης[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] τηρέω[vppanmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dams] σεισμός[nams] καί[c] ὁ[danp] γίνομαι[vpadanp] φοβέομαι[viao3p] σφόδρα[bo] λέγω[vppanmp] ἀληθῶς[bo] θεός[ngms] υἱός[nnms] εἰμί[viix3s] οὗτος[rdnms]. **v.55** εἰμί[viix3p] δέ[c] ἐκεῖ[bo] γυνή[nnfp] πολύς[anfpn] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] θεωρέω[vppanfp] ὅστις[rrnfp] ἀκολουθέω[viaa3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] διακονέω[vppanfp] αὐτός[rpdms]. **v.56** ἐν[p] ὅς[rrdfp] εἰμί[viix3s] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] ὁ[dgms] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰωσῆς[ngms] μήτηρ[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ζεβεδαῖος[ngms]. **v.57** ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] ἔρχομαι[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] πλούσιος[anmsn] ἀπό[p] Ἁριμαθαία[ngfs] ὁ[bo] Ἰωσήφ[tp] ὅς[rrnms] καί[c] αὐτός[rpnms] μαθητεύω[viaa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.58** οὗτος[rdnms] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[ddms] Πιλᾶτος[ndms] αἰτέω[viam3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] τότε[bo] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] κελεύω[viaa3s] ἀποδίδωμι[vnap] ὁ[dans] σῶμα[nans]. **v.59** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dnms] Ἰωσήφ[tp] ἐντυλίσσω[viaa3s] αὐτός[rpans] σινδών[ndfs] καθαρός[adfsn]. **v.60** καί[c] τίθημι[viaa3s] αὐτός[rpans] ἐν[p] ὁ[ddns] καινός[adnsn] αὐτός[rpgms] μνημεῖον[ndns] ὅς[rrans] λατομέω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] πέτρα[ndfs] καί[c] προσκυλίω[vpaanms] λίθος[nams] μέγας[aamsn] ὁ[ddfs] θύρα[ndfs] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns] ἀπέρχομαι[viaa3s]. **v.61** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐκεῖ[bo] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἄλλος[anfsn] Μαρία[nnfs] κάθημαι[vppnnfp] ἀπέναντι[bo] ὁ[dgms] τάφος[ngms]. **v.62** ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] μετά[p] ὁ[dafs] παρασκευή[nafs] συνάγω[viap3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] πρός[p] Πιλᾶτος[nams]. **v.63** λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] μιμνῄσκομαι[viap1p] ὅτι[c] ἐκεῖνος[rdnms] ὁ[dnms] πλάνος[anmsn] λέγω[viaa3s] ἔτι[bo] ζάω[vppanms] μετά[p] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] ἐγείρω[vipp1s].

τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς
κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ 65
Πιλᾶτος, Ἔχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε.
οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν 66
λίθον, μετὰ τῆς κουστωδίας.

Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε **28**
Μαριὰ ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον.
καὶ ἰδού, σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς 2
ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας,
καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, 3
καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου 4
αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀ- 5
ποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναιξί, Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς,
οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε, οὐκ ἔστιν ὧδε, 6
ἠγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο
ὁ Κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 7
ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδού, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, ἰδού, εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦ- 8
σαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης,
ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο 9

---

v.64 κελεύω[vdaa2s] οὖν[c] ἀσφαλίζω[vnap] ὁ[dams] τάφος[nams] ἕως[c] ὁ[dgfs] τρίτος[agfsn] ἡμέρα[ngfs] μήποτε[bo] ἔρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] νύξ[ngfs] κλέπτω[vsaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vsaa3p] ὁ[ddms] λαός[ndms] ἐγείρω[viap3s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnfs] ἔσχατος[anfsn] πλάνη[nnfs] χείρων[anfsc] ὁ[dgfs] πρῶτος[agfsn]. **v.65** φημί[viix3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ἔχω[vipa2p] κουστωδία[nafs] ὑπάγω[vdpa2p] ἀσφαλίζω[vdad2p] ὡς[bo] οἶδα[vixa2p]. **v.66** ὁ[dnmp] δέ[c] πορεύομαι[vpaonmp] ἀσφαλίζω[viad3p] ὁ[dams] τάφος[nams] σφραγίζω[vpaanmp] ὁ[dams] λίθος[nams] μετά[p] ὁ[dgfs] κουστωδία[ngfs]. **28. v.1** ὀψέ[bo] δέ[c] σάββατον[ngnp] ὁ[ddfs] ἐπιφώσκω[vppadfs] εἰς[p] εἷς[nafs] σάββατον[ngnp] ἔρχομαι[viaa3s] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἄλλος[anfsn] Μαρία[nnfs] θεωρέω[vnaa] ὁ[dams] τάφος[nams]. **v.2** καί[c] ἰδού[vdaa2s] σεισμός[nnms] γίνομαι[viad3s] μέγας[anmsn] ἄγγελος[nnms] γάρ[c] κύριος[ngms] καταβαίνω[vpaanms] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] προσέρχομαι[vpaanms] ἀποκυλίω[viaa3s] ὁ[dams] λίθος[nams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] θύρα[ngfs] καί[c] κάθημαι[viin3s] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgms]. **v.3** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnfs] εἰδέα[nnfs] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] ἀστραπή[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] ἔνδυμα[nnns] αὐτός[rpgms] λευκός[annsn] ὡσεί[bo] χιών[nnfs]. **v.4** ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgms] φόβος[ngms] αὐτός[rpgms] σείω[viap3p] ὁ[dnmp] τηρέω[vppanmp] καί[c] γίνομαι[viad3p] ὡσεί[bo] νεκρός[anmpn]. **v.5** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddfp] γυνή[ndfp] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p] σύ[rpn-p] οἶδα[vixa1s] γάρ[c] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] σταυρόω[vpxpams] ζητέω[vipa2p]. **v.6** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὧδε[bo] ἐγείρω[viap3s] γάρ[c] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] δεῦτε[vdvx2p] ὁράω[vdaa2p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὅπου[bo] κεῖμαι[viin3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms]. **v.7** καί[c] ταχύς[bo] πορεύομαι[vpaonfp] λέγω[vdaa2p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ἐγείρω[viap3s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] ἰδού[vdaa2s] προάγω[vipa3s] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] ἐκεῖ[bo] αὐτός[rpams] ὁράω[vifd2p] ἰδού[vdaa2s] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p]. **v.8** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanfp] ταχύς[bo] ἀπό[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns] μετά[p] φόβος[ngms] καί[c] χαρά[ngfs] μέγας[agfsn] τρέχω[viaa3p] ἀπαγγέλλω[vnaa] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms].

ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδού, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντη-
σεν αὐταῖς, λέγων, Χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν
10 αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς
ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε, ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς
11 μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ με ὄψονται. Πο-
ρευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού, τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς
τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.
12 καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόν-
13 τες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, λέγοντες, Εἴπατε
ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν
14 κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς
15 πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λα-
βόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη
16 ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἕν-
δεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ
17 ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν
18 αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν
αὐτοῖς, λέγων, Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
19 γῆς. πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζον-
τες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου
20 Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλά-
μην ὑμῖν, καὶ ἰδού, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως

---

v.9 ὡς^{bo} δέ^{c} πορεύομαι$^{\text{viin3p}}$ ἀπαγγέλλω^{vnaa} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπαντάω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdfp} λέγω^{vppanms} χαίρω$^{\text{vdpa2p}}$ ὁ^{dnfp} δέ^{c} προσέρχομαι^{vpaanfp} κρατέω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} πούς^{namp} καί^{c} προσκυνέω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpdms}. **v.10** τότε^{bo} λέγω$^{\text{vipa3s}}$ αὐτός^{rpdfp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} φοβέομαι$^{\text{vdpn2p}}$ ὑπάγω$^{\text{vdpa2p}}$ ἀπαγγέλλω$^{\text{vdaa2p}}$ ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ ἵνα^{c} ἀπέρχομαι$^{\text{vsaa3p}}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} κἀκεῖ^{bo} ἐγώ$^{\text{rpa-s}}$ ὁράω$^{\text{vifd3p}}$. **v.11** πορεύομαι^{vppngfp} δέ^{c} αὐτός^{rpgfp} ἰδού$^{\text{vdaa2s}}$ τι-σρινμπ ὁ^{dgfs} κουστωδία^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἀπαγγέλλω$^{\text{viaa3p}}$ ὁ^{ddmp} ἀρχιερεύς^{ndmp} ἅπας^{aanpn} ὁ^{danp} γίνομαι^{vpadanp}. **v.12** καί^{c} συνάγω^{vpapnmp} μετά^{p} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} συμβούλιον^{nans} τέ^{xo} λαμβάνω^{vpaanmp} ἀργύριον^{nanp} ἱκανός^{aanpn} δίδωμι$^{\text{viaa3p}}$ ὁ^{ddmp} στρατιώτης^{ndmp}. **v.13** λέγω^{vppanmp} λέγω$^{\text{vdaa2p}}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} νύξ^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanmp} κλέπτω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpams} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ κοιμάομαι^{vpppgmp}. **v.14** καί^{c} ἐάν^{qo} ἀκούω$^{\text{vsap3s}}$ οὗτος^{rdnns} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms} ἐγώ$^{\text{rpn-p}}$ πείθω$^{\text{vifa1p}}$ αὐτός^{rpams} καί^{c} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ἀμέριμνος^{aampn} ποιέω$^{\text{vifa1p}}$. **v.15** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{danp} ἀργύριον^{nanp} ποιέω$^{\text{viaa3p}}$ ὡς^{bo} διδάσκω$^{\text{viap3p}}$ καί^{c} διαφημίζω$^{\text{viap3s}}$ ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms} παρά^{p} Ἰουδαῖος^{admpn} μέχρι^{bo} ὁ^{dgfs} σήμερον^{bo}. **v.16** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἕνδεκα^{tn} μαθητής^{nnmp} πορεύομαι$^{\text{viao3p}}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὅς^{bo} τάσσω$^{\text{viam3s}}$ αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.17** καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} προσκυνέω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} δέ^{c} διστάζω$^{\text{viaa3p}}$. **v.18** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} δίδωμι$^{\text{viap3s}}$ ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$ πᾶς^{anfsn} ἐξουσία^{nnfs} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ἐπί^{p} γῆ^{ngfs}. **v.19** πορεύομαι^{vpaonmp} οὖν^{c} μαθητεύω$^{\text{vdaa2p}}$ πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} βαπτίζω^{vppanmp} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns}.

τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

v.20 διδάσκω[vppanmp] αὐτός[rpamp] τηρέω[vnpa] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἐντέλλομαι[viad1s] σύ[rpd-p] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1s] πᾶς[aafpn] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἕως[c] ὁ[dgfs] συντέλεια[ngfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ἀμήν[th].

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1, 2 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὡς
γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπρο-
3 σθέν σου. φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
4 Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ἐγένετο Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς
5 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰου-
δαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν
τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
6 αὐτῶν. ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώ-
νην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ
7 μέλι ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν
8 ὑποδημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς
9 δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
10 ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εὐθέως ἀνα-
βαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανούς, καὶ
11 τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ φωνὴ

---

1. v.1 ἀρχή[nnfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.2** ὡς[bo] γράφω[vixp3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐγώ[rpg-s] πρό[p] πρόσωπον[ngns] σύ[rpg-s] ὅς[rrnms] κατασκευάζω[vifa3s] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] σύ[rpg-s] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s]. **v.3** φωνή[nnfs] βοάω[vppagms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἑτοιμάζω[vdaa2p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] κύριος[ngms] εὐθύς[aafpn] ποιέω[vdpa2p] ὁ[dafp] τρίβος[nafp] αὐτός[rpgms]. **v.4** γίνομαι[viad3s] Ἰωάννης[nnms] βαπτίζω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] καί[c] κηρύσσω[vppanms] βάπτισμα[nans] μετάνοια[ngfs] εἰς[p] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp]. **v.5** καί[c] ἐκπορεύομαι[viin3s] πρός[p] αὐτός[rpams] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] Ἰουδαῖος[nnfs] χώρα[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] Ἱεροσολυμίτης[nnmp] καί[c] βαπτίζω[viip3p] πᾶς[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰορδάνης[ndms] ποταμός[ndms] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] ἐξομολογέω[vppmnmp] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.6** εἰμί[viix3s] δέ[c] Ἰωάννης[nnms] ἐνδύω[vpxmnms] θρίξ[nafp] κάμηλος[ngms] καί[c] ζώνη[nafs] δερμάτινος[aafsn] περί[p] ὁ[dafs] ὀσφύς[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐσθίω[vppanms] ἀκρίς[nafp] καί[c] μέλι[nans] ἄγριος[aansn]. **v.7** καί[c] κηρύσσω[viia3s] λέγω[vppanms] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] ἰσχυρός[anmsc] ἐγώ[rpg-s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] κύπτω[vpaanms] λύω[vnaa] ὁ[dams] ἱμάς[nams] ὁ[dgnp] ὑπόδημα[ngnp] αὐτός[rpgms]. **v.8** ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] βαπτίζω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] αὐτός[rpnms] δέ[c] βαπτίζω[vifa3s] σύ[rpa-p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.9** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἔρχομαι[viaa3s] Ἰησοῦς[nnms] ἀπό[p] Ναζαρά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] βαπτίζω[viap3s] ὑπό[p] Ἰωάννης[ngms] εἰς[p] ὁ[dams] Ἰορδάνης[nams]. **v.10** καί[c] εὐθέως[bo] ἀναβαίνω[vppanms] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ὁράω[viaa3s] σχίζω[vpppamp] ὁ[damp] οὐρανός[namp] καί[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὡσεί[bo] περιστερά[nafs] καταβαίνω[vppaans] ἐπί[p] αὐτός[rpams].

ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐ-
δόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 12
καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος 13
ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκό-
νουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰη- 14
σοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρός, καὶ ἤγγικεν ἡ 15
βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.
Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα 16
καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν
τῇ θαλάσσῃ, ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17
Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων.
καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ 18, 19
προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτί-
ζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἀφέντες 20
τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν
ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ, 21
καὶ εὐθεὼς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγήν, ἐδίδα-
σκε. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων 22
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν 23

---

v.11 καί[c] φωνή[nnfs] γίνομαι[viad3s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐν[p] ὅς[rrdms] εὐδοκέω[viaa1s]. **v.12** καί[c] εὐθύς[bo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] αὐτός[rpams] ἐκβάλλω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn]. **v.13** καί[c] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἡμέρα[nafp] τεσσεράκοντα[tn] πειράζω[vpppnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] καί[c] εἰμί[viix3s] μετά[p] ὁ[dgnp] θηρίον[ngnp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] διακονέω[viia3p] αὐτός[rpdms]. **v.14** μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] παραδίδωμι[vnap] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] κηρύσσω[vppanms] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.15** καί[c] λέγω[vppanms] ὅτι[c] πληρόω[vixp3s] ὁ[dnms] καιρός[nnms] καί[c] ἐγγίζω[vixa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μετανοέω[vdpa2p] καί[c] πιστεύω[vdpa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns]. **v.16** περιπατέω[vppanms] δέ[c] παρά[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ὁράω[viaa3s] Σίμων[nams] καί[c] Ἀνδρέας[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] βάλλω[vppaamp] ἀμφίβληστρον[nans] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] εἰμί[viix3p] γάρ[c] ἁλιεύς[nnmp]. **v.17** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] δεῦτε[vdvx2p] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ποιέω[vifa1s] σύ[rpa-p] γίνομαι[vnad] ἁλιεύς[namp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.18** καί[c] εὐθέως[bo] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[danp] δίκτυον[nanp] αὐτός[rpgmp] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.19** καί[c] προβαίνω[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ὀλίγος[bo] ὁράω[viaa3s] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ζεβεδαῖος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] καταρτίζω[vppaamp] ὁ[danp] δίκτυον[nanp]. **v.20** καί[c] εὐθέως[bo] καλέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgmp] Ζεβεδαῖος[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] μετά[p] ὁ[dgmp] μισθωτός[ngmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] ὀπίσω[bo] αὐτός[rpgms]. **v.21** καί[c] εἰσπορεύομαι[vipn3p] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] καί[c] εὐθέως[bo] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] διδάσκω[viia3s]. **v.22** καί[c] ἐκπλήσσω[viip3p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms] εἰμί[viix3s] γάρ[c] διδάσκω[vppanms] αὐτός[rpamp] ὡς[bo] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppanms] καί[c] οὐ[xo] ὡς[bo] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp].

ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ
24 ἀνέκραξε, λέγων, Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες
25 ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετί-
μησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.
26 καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ
27 μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συ-
ζητεῖν πρὸς αὐτούς, λέγοντας, Τί ἐστι τοῦτο· τίς ἡ διδαχὴ ἡ και-
νὴ αὕτη, ὅτι κατ᾽ ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις
28 ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ
29 εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθέως ἐκ
τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ
30 Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος
κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς,
31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ
32 ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας
δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς
33 κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους, καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐ-
34 πισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς
κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε,
35 καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ πρωῒ
ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον,

---

v.23 καί[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] αὐτός[rpgmp] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἀκάθαρτος[adnsn] καί[c] ἀνακράζω[viaa3s]. **v.24** λέγω[vppanms] ἔα[i] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-p] καί[c] σύ[rpd-s] Ἰησοῦς[nvms] Ναζαρηνός[nvms] ἔρχομαι[viaa2s] ἀπόλλυμι[vnaa] ἐγώ[rpa-p] οἶδα[vixa1s] σύ[rpa-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.25** καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] φιμόω[vdap2s] καί[c] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐκ[p] αὐτός[rpgms]. **v.26** καί[c] σπαράσσω[vpaanns] αὐτός[rpams] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἀκάθαρτος[annsn] καί[c] κράζω[vpaanns] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] αὐτός[rpgms]. **v.27** καί[c] θαμβέω[viap3p] πᾶς[anmpn] ὥστε[c] συζητέω[vnpa] πρός[p] αὐτός[rpamp] λέγω[vppaamp] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnns] τίς[rqnms] ὁ[dnfs] διδαχή[nnfs] ὁ[dnfs] καινός[anfsn] οὗτος[rdnfs] ὅτι[c] κατά[p] ἐξουσία[nafs] καί[c] ὁ[ddnp] πνεῦμα[ndnp] ὁ[ddnp] ἀκάθαρτος[adnpn] ἐπιτάσσω[vipa3s] καί[c] ὑπακούω[vipa3p] αὐτός[rpdms]. **v.28** ἐξέρχομαι[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnfs] ἀκοή[nnfs] αὐτός[rpgms] εὐθύς[bo] εἰς[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] περίχωρος[aafsn] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **v.29** καί[c] εὐθέως[bo] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Σίμων[ngms] καί[c] Ἀνδρέας[ngms] μετά[p] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[ngms]. **v.30** ὁ[dnfs] δέ[c] πενθερά[nnfs] Σίμων[ngms] κατάκειμαι[viin3s] πυρέσσω[vppanfs] καί[c] εὐθέως[bo] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] περί[p] αὐτός[rpgfs]. **v.31** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ἐγείρω[viaa3s] αὐτός[rpafs] κρατέω[vpaanms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] πυρετός[nnms] εὐθέως[bo] καί[c] διακονέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.32** ὄψιος[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] ὅτε[bo] δύνω[viaa3s] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] φέρω[viia3p] πρός[p] αὐτός[rpams] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp] καί[c] ὁ[damp] δαιμονίζομαι[vppnamp]. **v.33** καί[c] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὅλος[anfsn] ἐπισυνάγω[vpxpnfs] εἰμί[viix3s] πρός[p] ὁ[dafs] θύρα[nafs]. **v.34** καί[c] θεραπεύω[viaa3s] πολύς[aampn] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp] ποικίλος[adfpn] νόσος[ndfp] καί[c] δαιμόνιον[nanp] πολύς[aanpn] ἐκβάλλω[viaa3s] καί[c] οὐ[xo] ἀφίημι[viia3s] λαλέω[vnpa] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] ὅτι[c] οἶδα[viya3p] αὐτός[rpams].

κἀκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ᾽ 36
αὐτοῦ, καὶ εὗροντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσί 37
σε. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, 38
ἵνα κἀκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων 39
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαι-
μόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν 40
αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν, καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς,
δύνασαί με καθαρίσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας 41
τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Θέλω, καθαρίσθητι,
καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ 42
ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐ- 43
τόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα, μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλ᾽ ὕπαγε, 44
σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ
σου ἃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν 45
ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μη-
κέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ᾽ ἔξω ἐν
ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.
Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι᾽ ἡμερῶν, καὶ ἠκού- **2**
σθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε 2
μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρό- 3

---

v.35 καί[c] πρωΐ[bo] ἔννυχος[bo] λίαν[bo] ἀνίστημι[vpaanms] ἐξέρχομαι[viaa3s] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] τόπος[nams] κἀκεῖ[bo] προσεύχομαι[viin3s]. **v.36** καί[c] καταδιώκω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Σίμων[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.37** καί[c] εὑρίσκω[vpaanmp] αὐτός[rpams] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] ζητέω[vipa3p] σύ[rpa-s]. **v.38** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἄγω[vspa1p] εἰς[p] ὁ[dafp] ἔχω[vpppafp] κωμόπολις[nafp] ἵνα[c] κἀκεῖ[bo] κηρύσσω[vsaa1s] εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] ἐξέρχομαι[vixa1s]. **v.39** καί[c] εἰμί[viix3s] κηρύσσω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] καί[c] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] ἐκβάλλω[vppanms]. **v.40** καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] αὐτός[rpams] λεπρός[anmsn] παρακαλέω[vppanms] αὐτός[rpams] καί[c] γονυπετέω[vppanms] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ἐάν[qo] θέλω[vspa2s] δύναμαι[vipn2s] ἐγώ[rpa-s] καθαρίζω[vnaa]. **v.41** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] σπλαγχνίζομαι[vpaonms] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] θέλω[vipa1s] καθαρίζω[vdap2s]. **v.42** καί[c] λέγω[vpaagms] αὐτός[rpgms] εὐθέως[bo] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] λέπρα[nnfs] καί[c] καθαρίζω[viap3s]. **v.43** καί[c] ἐμβριμάομαι[vpadnms] αὐτός[rpdms] εὐθέως[bo] ἐκβάλλω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.44** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁράω[vdpa2s] μηδείς[admsn] μηδείς[aansn] λέγω[vsaa2s] ἀλλά[c] ὑπάγω[vdpa2s] σεαυτοῦ[rxams] δείκνυμι[vdaa2s] ὁ[ddms] ἱερεύς[ndms] καί[c] προσφέρω[vdaa2s] περί[p] ὁ[dgms] καθαρισμός[ngms] σύ[rpg-s] ὅς[rranp] προστάσσω[viaa3s] Μωϋσῆς[nnms] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.45** ὁ[dnms] δέ[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἄρχω[viad3s] κηρύσσω[vnpa] πολύς[aanpn] καί[c] διαφημίζω[vnpa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὥστε[c] μηκέτι[bo] αὐτός[rpams] δύναμαι[vnpn] φανερῶς[bo] εἰς[p] πόλις[nafs] εἰσέρχομαι[vnaa] ἀλλά[c] ἔξω[bo] ἐν[p] ἔρημος[admpn] τόπος[ndmp] εἰμί[viix3s] καί[c] ἔρχομαι[viin3p] πρός[p] αὐτός[rpams] πάντοθεν[bo]. **2. v.1** καί[c] πάλιν[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] διά[p] ἡμέρα[ngfp] καί[c] ἀκούω[viap3s] ὅτι[c] εἰς[p] οἶκος[nams] εἰμί[vipx3s]. **v.2** καί[c] εὐθέως[bo] συνάγω[viap3p] πολύς[anmpn] ὥστε[c] μηκέτι[bo] χωρέω[vnpa] μηδέ[c] ὁ[danp] πρός[p] ὁ[dafs] θύρα[nafs] καί[c] λαλέω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] λόγος[nams].

4 μενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ
τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες
5 χαλῶσι τὸν κράββατον ἐφ᾽ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν
δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον,
6 ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων
ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας
8 εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός· καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύ-
ματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς,
9 Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκο-
πώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ
εἰπεῖν, Ἔγειραι, καὶ ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει·
10 ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι
11 ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτικῷ, Σοὶ λέγω, ἔγει-
ραι καὶ ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.
12 καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον
πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγον-
13 τας ὅτι Οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν
θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν
14 αὐτούς. καὶ παράγων εἶδε Λευῒν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον
ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς

---

v.3 καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] πρός[p] αὐτός[rpams] παραλυτικός[aamsn] φέρω[vppanmp] αἴρω[vpppams] ὑπό[p] τέσσαρες[ngmp]. **v.4** καί[c] μή[xo] δύναμαι[vppnnmp] προσεγγίζω[vnaa] αὐτός[rpdms] διά[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἀποστεγάζω[viaa3p] ὁ[dafs] στέγη[nafs] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] καί[c] ἐξορύσσω[vpaanmp] χαλάω[vipa3p] ὁ[dams] κράβαττος[nams] ἐπί[p] ὅς[rrdms] ὁ[dnms] παραλυτικός[anmsn] κατάκειμαι[viin3s]. **v.5** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafs] πίστις[nafs] αὐτός[rpgmp] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] παραλυτικός[admsn] τέκνον[nvns] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpd-s] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] σύ[rpg-s]. **v.6** εἰμί[viix3p] δέ[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] ἐκεῖ[bo] κάθημαι[vppnnmp] καί[c] διαλογίζομαι[vppnnmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.7** τίς[rqans] οὗτος[rdnms] οὕτω[bo] λαλέω[vipa3s] βλασφημία[nafp] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] ἀφίημι[vnpa] ἁμαρτία[nafp] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.8** καί[c] εὐθέως[bo] ἐπιγινώσκω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὕτω[bo] διαλογίζομαι[vipn3p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] οὗτος[rdanp] διαλογίζομαι[vipn2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p]. **v.9** τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] εὔκοπος[annsc] λέγω[vnaa] ὁ[ddms] παραλυτικός[admsn] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpd-s] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] ἤ[xo] λέγω[vnaa] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] αἴρω[vdaa2s] σύ[rpg-s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.10** ἵνα[c] δέ[c] οἶδα[vsxa2p] ὅτι[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἀφίημι[vnpa] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἁμαρτία[nafp] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] παραλυτικός[admsn]. **v.11** σύ[rpd-s] λέγω[vipa1s] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] αἴρω[vdaa2s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὑπάγω[vdpa2s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] σύ[rpg-s]. **v.12** καί[c] ἐγείρω[viap3s] εὐθέως[bo] καί[c] αἴρω[vpaanms] ὁ[dams] κράβαττος[nams] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐναντίον[bo] πᾶς[agmpn] ὥστε[c] ἐξίστημι[vnpm] πᾶς[aampn] καί[c] δοξάζω[vnpa] ὁ[dams] θεός[nams] λέγω[vppaamp] ὅτι[c] οὐδέποτε[bo] οὕτω[bo] ὁράω[viaa1p]. **v.13** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] πάλιν[bo] παρά[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἔρχομαι[viin3s] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp].

ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ 15
οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο
τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες 16
αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει
καὶ πίνει· καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐ χρείαν ἔ- 17
χουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἦλθον
καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν 18
οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες, καὶ
ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ
τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι·
καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶ- 19
νος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν· ὅσον χρόνον
μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν, ἐλεύ- 20
σονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε
νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα 21
ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ, εἰ δὲ μή, αἴρει
τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα
γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ 22
δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται

---

v.14 καί[c] παράγω[vppanms] ὁράω[viaa3s] Λευί[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ἀλφαῖος[ngms] κάθημαι[vppnams] ἐπί[p] ὁ[dans] τελώνιον[nans] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.15** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] κατάκειμαι[vnpn] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] πολύς[anmpn] τελώνης[nnmp] καί[c] ἁμαρτωλός[anmpn] συνανάκειμαι[viin3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] εἰμί[viix3p] γάρ[c] πολύς[anmpn] καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.16** καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἐσθίω[vppaams] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] λέγω[viia3p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] τίς[rqnns] ὅτι[c] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ἐσθίω[vipa3s] καί[c] πίνω[vipa3s]. **v.17** καί[c] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἰσχύω[vppanmp] ἰατρός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] κακῶς[bo] ἔχω[vppanmp] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa1s] καλέω[vnaa] δίκαιος[aampn] ἀλλά[c] ἁμαρτωλός[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs]. **v.18** καί[c] εἰμί[viix3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] νηστεύω[vppanmp] καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] διά&τίς[xo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] νηστεύω[vipa3p] ὁ[dnmp] δέ[c] σύ[rsnmp] μαθητής[nnmp] οὐ[xo] νηστεύω[vipa3p]. **v.19** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] δύναμαι[vipn3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] νυμφών[ngms] ἐν[p] ὅς[rrdms] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] νηστεύω[vnpa] ὅσος[rcams] χρόνος[nams] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἔχω[vipa3p] ὁ[dams] νυμφίος[nams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3p] νηστεύω[vnpa]. **v.20** ἔρχομαι[vifd3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] ὅταν[c] ἀπαίρω[vsap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] καί[c] τότε[bo] νηστεύω[vifa3p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.21** καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐπίβλημα[nans] ῥάκος[ngns] ἄγναφος[agnsn] ἐπιράπτω[vipa3s] ἐπί[p] ἱμάτιον[ndns] παλαιός[adnsn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] αἴρω[vipa3s] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgns] ὁ[dans] καινός[aansn] ὁ[dgns] παλαιός[agnsn] καί[c] χείρων[annsn] σχίσμα[nnns] γίνομαι[vipn3s].

καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς
23 βλητέον. Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν
διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν
24 τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἴδε, τί
25 ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι· καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐ-
τοῖς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβίδ, ὅτε χρείαν ἔσχε καὶ
26 ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ· πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προ-
θέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ
27 ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Τὸ σάββατον
διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον,
28 ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.
3 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος
2 ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς
3 σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ
λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειραι
4 εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθο-
ποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι· Οἱ δὲ
5 ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ᾽ ὀργῆς, συλλυπού-
μενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ,
Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ

---

v.22 καί[c] οὐδείς[anfsn] βάλλω[vipa3s] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] παλαιός[aampn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ῥήγνυμι[vipa3s] ὁ[dnms] οἶνος[nnms] ὁ[dnms] νέος[anmsn] ὁ[damp] ἀσκός[namp] καί[c] ὁ[dnms] οἶνος[nnms] ἐκχέω[vipp3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀσκός[nnmp] ἀπόλλυμι[vifm3p] ἀλλά[c] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] καινός[aampn] βλητέος[annsn]. **v.23** καί[c] γίνομαι[viad3s] παραπορεύομαι[vnpn] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] διά[p] ὁ[dgmp] σπόριμος[agmpn] καί[c] ἄρχω[viad3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ὁδός[nafs] ποιέω[vnpa] τίλλω[vppanmp] ὁ[damp] στάχυς[namp]. **v.24** καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[viia3p] αὐτός[rpdms] ἴδε[i] τίς[rqans] ποιέω[vipa3p] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] ὅς[rrans] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s]. **v.25** καί[c] αὐτός[rpnms] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] οὐδέποτε[bo] ἀναγινώσκω[viaa2p] τίς[rqans] ποιέω[viaa3s] Δαυίδ[tp] ὅτε[bo] χρεία[nafs] ἔχω[viaa3s] καί[c] πεινάω[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.26** πῶς[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπί[p] Ἀβιαθάρ[tp] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] καί[c] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὁ[dgfs] πρόθεσις[ngfs] ἐσθίω[viaa3s] ὅς[rramp] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἐσθίω[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[ddmp] ἱερεύς[ndmp] καί[c] δίδωμι[viaa3s] καί[c] ὁ[ddmp] σύν[p] αὐτός[rpdms] εἰμί[vppxdmp]. **v.27** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnns] σάββατον[nnns] διά[p] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] γίνομαι[viad3s] οὐ[xo] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] διά[p] ὁ[dans] σάββατον[nans]. **v.28** ὥστε[c] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] καί[c] ὁ[dgns] σάββατον[ngns]. **3. v.1** καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] πάλιν[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] καί[c] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] ἄνθρωπος[nnms] ξηραίνω[vpxpafs] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] χείρ[nafs]. **v.2** καί[c] παρατηρέω[viia3p] αὐτός[rpams] εἰ[qo] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] θεραπεύω[vifa3s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] κατηγορέω[vsaa3p] αὐτός[rpgms]. **v.3** καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ὁ[ddms] ξηραίνω[vpxpafs] ἔχω[vppadms] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἐγείρω[vdam2s] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn]. **v.4** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἔξεστι[vipq3s] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] ἀγαθοποιέω[vnaa] ἤ[xo] κακοποιέω[vnaa] ψυχή[nafs] σῴζω[vnaa] ἤ[xo] ἀποκτείνω[vnaa] ὁ[dnmp] δέ[c] σιωπάω[viia3p].

χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι 6
εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ᾽ αὐτοῦ,
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μετὰ τῶν 7
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ 8
Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου, καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες
ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 9
ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβω-
σιν αὐτόν. πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, 10
ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα 11
τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔ-
κραζε, λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα 12
αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ 13
ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς
αὐτόν. καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀπο- 14
στέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς 15
νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια, καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι 16
ὄνομα Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην 17
τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοα-

---

v.5 καί[c] περιβλέπω[vpamnms] αὐτός[rpamp] μετά[p] ὀργή[ngfs] συλλυπέομαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πώρωσις[ndfs] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgmp] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκτείνω[vdaa2s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκτείνω[viaa3s] καί[c] ἀποκαθιστάνω[viap3s] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] αὐτός[rpgms] ὑγιής[anfsn] ὡς[bo] ὁ[dnfs] ἄλλος[anfsn]. **v.6** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] εὐθέως[bo] μετά[p] ὁ[dgmp] Ἡρῳδιανοί[ngmp] συμβούλιον[nans] ποιέω[viia3p] κατά[p] αὐτός[rpgms] ὅπως[bo] αὐτός[rpams] ἀπόλλυμι[vsaa3p]. **v.7** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀναχωρέω[viaa3s] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] πολύς[annsn] πλῆθος[nnns] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs]. **v.8** καί[c] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰδουμαία[ngfs] καί[c] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] περί[p] Τύρος[nafs] καί[c] Σιδών[nafs] πλῆθος[nnns] πολύς[annsn] ἀκούω[vpaanmp] ὅσος[rcanp] ποιέω[viia3s] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.9** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] πλοιάριον[nnns] προσκαρτερέω[vspa3s] αὐτός[rpdms] διά[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἵνα[c] μή[xo] θλίβω[vspa3p] αὐτός[rpams]. **v.10** πολύς[aampn] γάρ[c] θεραπεύω[viaa3s] ὥστε[c] ἐπιπίπτω[vnpa] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] αὐτός[rpgms] ἅπτω[vsam3p] ὅσος[rcnmp] ἔχω[viia3p] μάστιξ[nafp]. **v.11** καί[c] ὁ[dnnp] πνεῦμα[nnnp] ὁ[dnnp] ἀκάθαρτος[annpn] ὅταν[c] αὐτός[rpams] θεωρέω[viia3s] προσπίπτω[viia3s] αὐτός[rpdms] καί[c] κράζω[viia3s] λέγω[vppannp] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.12** καί[c] πολύς[aanpn] ἐπιτιμάω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μή[xo] αὐτός[rpams] φανερός[aamsn] ποιέω[vsaa3p]. **v.13** καί[c] ἀναβαίνω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] καί[c] προσκαλέομαι[vipn3s] ὅς[rramp] θέλω[viia3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.14** καί[c] ποιέω[viaa3s] δώδεκα[tn] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ἵνα[c] ἀποστέλλω[vspa3s] αὐτός[rpamp] κηρύσσω[vnpa]. **v.15** καί[c] ἔχω[vnpa] ἐξουσία[nafs] θεραπεύω[vnpa] ὁ[dafp] νόσος[nafp] καί[c] ἐκβάλλω[vnpa] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp]. **v.16** καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3s] ὁ[ddms] Σίμων[ndms] ὄνομα[nans] Πέτρος[nams].

18 νεργές, ὅ ἐστιν, Υἱοὶ Βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ
Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν
19 τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, καὶ
Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχονται εἰς
20 οἶκον, καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς
21 μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ᾽ αὐτοῦ ἐξῆλθον
22 κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ ὅτι Ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ
ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ
23 ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ
προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς
24 δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν· καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾽ ἑαυ-
25 τὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. καὶ ἐὰν
οἰκία ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη.
26 καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ᾽ ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται
27 σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ
ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἐὰν μὴ
πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπά-
28 σει. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα
τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημή-
29 σωσιν, ὃς δ᾽ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει

---

v.17 καί[c] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ζεβεδαῖος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ὁ[dgms] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὄνομα[nanp] Βοανηργές[tp] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] υἱός[nnmp] βροντή[ngfs]. **v.18** καί[c] Ἀνδρέας[nams] καί[c] Φίλιππος[nams] καί[c] Βαρθολομαῖος[nams] καί[c] Μαθχαῖος[nams] καί[c] Θωμᾶς[nams] καί[c] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ἀλφαῖος[ngms] καί[c] Θαδδαῖος[nams] καί[c] Σίμων[nams] ὁ[dams] Καναναῖος[nams]. **v.19** καί[c] Ἰούδας[nams] Ἰσκαριώθ[nams] ὅς[rrnms] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] εἰς[p] οἶκος[nams]. **v.20** καί[c] συνέρχομαι[vipn3s] πάλιν[bo] ὄχλος[nnms] ὥστε[c] μή[xo] δύναμαι[vnpn] αὐτός[rpamp] μήτε[c] ἄρτος[nams] ἐσθίω[vnaa]. **v.21** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] παρά[p] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[viaa3p] κρατέω[vnaa] αὐτός[rpams] λέγω[viia3p] γάρ[c] ὅτι[c] ἐξίστημι[viaa3s]. **v.22** καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὁ[dnmp] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] καταβαίνω[vpaanmp] λέγω[viia3p] ὅτι[c] Βεελζεβούλ[tp] ἔχω[vipa3s] καί[c] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄρχων[ndms] ὁ[dgnp] δαιμόνιον[ngnp] ἐκβάλλω[vipa3s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp]. **v.23** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] αὐτός[rpamp] ἐν[p] παραβολή[ndfp] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] Σατανᾶς[nnms] Σατανᾶς[nams] ἐκβάλλω[vnpa]. **v.24** καί[c] ἐάν[qo] βασιλεία[nnfs] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxafs] μερίζω[vsap3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἵστημι[vnap] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ἐκεῖνος[rdnfs]. **v.25** καί[c] ἐάν[qo] οἰκία[nnfs] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxafs] μερίζω[vsap3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἵστημι[vnap] ὁ[dnfs] οἰκία[nnfs] ἐκεῖνος[rdnfs]. **v.26** καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ἀνίστημι[viaa3s] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] μερίζω[vixp3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἵστημι[vnap] ἀλλά[c] τέλος[nans] ἔχω[vipa3s]. **v.27** οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] οὐδείς[anfsn] ὁ[danp] σκεῦος[nanp] ὁ[dgms] ἰσχυρός[agmsn] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms] διαρπάζω[vnaa] ἐάν[qo] μή[xo] πρῶτος[bo] ὁ[dams] ἰσχυρός[aamsn] δέω[vsaa3s] καί[c] τότε[bo] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms] διαρπάζω[vifa3s]. **v.28** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πᾶς[annpn] ἀφίημι[vifp3s] ὁ[dnnp] ἁμάρτημα[nnnp] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] καί[c] βλασφημία[nnfp] ὅσος[rcafp] ἄν[xo] βλασφημέω[vsaa3p].

ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. ὅτι ἔ- 30
λεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. Ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ 31
ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, φω-
νοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν, εἶπον δὲ αὐτῷ, 32
Ἰδού, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. καὶ ἀ- 33
πεκρίθη αὐτοῖς λέγων, Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου·
καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέ- 34
γει, Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ 35
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ
μήτηρ ἐστί.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ συνή- **4**
χθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον
καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, 2
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Ἀκούετε, ἰδού, ἐξῆλ- 3
θεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν 4
ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
κατέφαγεν αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ 5
εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βά-
θος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ 6
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ 7

---

v.29 ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] βλασφημέω[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] ἄφεσις[nafs] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ἀλλά[c] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vipx3s] αἰώνιος[agfsn] κρίσις[ngfs]. **v.30** ὅτι[c] λέγω[viia3p] πνεῦμα[nans] ἀκάθαρτος[aansn] ἔχω[vipa3s]. **v.31** ἔρχομαι[vipn3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἔξω[bo] ἵστημι[vpxanmp] ἀποστέλλω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] φωνέω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.32** καί[c] κάθημαι[viin3s] ὄχλος[nnms] περί[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] σύ[rpg-s] ἔξω[bo] ζητέω[vipa3p] σύ[rpa-s]. **v.33** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἤ[xo] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.34** καί[c] περιβλέπω[vpamnms] κύκλῳ[ndms] ὁ[damp] περί[p] αὐτός[rpams] κάθημαι[vppnamp] λέγω[vipa3s] ἴδε[i] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.35** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ποιέω[vsaa3s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdnms] ἀδελφός[nnms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἀδελφή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] μήτηρ[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **4. v.1** καί[c] πάλιν[bo] ἄρχω[viad3s] διδάσκω[vnpa] παρά[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] συνάγω[viap3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] ὥστε[c] αὐτός[rpams] ἐμβαίνω[vpaaams] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] κάθημαι[vnpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] πρός[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[viix3s]. **v.2** καί[c] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] παραβολή[ndfp] πολύς[aanpn] καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.3** ἀκούω[vdpa2p] ἰδού[vdaa2s] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁ[dgms] σπείρω[vnaa]. **v.4** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] σπείρω[vnpa] ὅς[rrnns] μέν[xo] πίπτω[viaa3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] κατεσθίω[viaa3s] αὐτός[rpans]. **v.5** ἄλλος[annsn] δέ[c] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dans] πετρώδης[aansn] ὅπου[bo] οὐ[xo] ἔχω[viia3s] γῆ[nafs] πολύς[aafsn] καί[c] εὐθέως[bo] ἐξανατέλλω[viaa3s] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] ἔχω[vnpa] βάθος[nans] γῆ[ngfs]. **v.6** ἥλιος[ngms] δέ[c] ἀνατέλλω[vpaagms] καυματίζω[viap3s] καί[c] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] ἔχω[vnpa] ῥίζα[nafs] ξηραίνω[viap3s].

ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ
8 ἔδωκε. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου
καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα,
9 καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ ἔχων
10 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν
11 αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. καὶ ἔ-
λεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται,
12 ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι,
καὶ μὴ συνιῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁ-
13 μαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
14 την· καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε· ὁ σπείρων τὸν
15 λόγον σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπεί-
ρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς
καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.
16 καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν
ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν,
17 καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα
γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδαλί-
18 ζονται. καὶ οὑτοί εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν
19 λόγον ἀκούοντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ

---

v.7 καί[c] ἄλλος[annsn] πίπτω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafp] ἄκανθα[nafp] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] ὁ[dnfp] ἄκανθα[nnfp] καί[c] συμπνίγω[viaa3p] αὐτός[rpans] καί[c] καρπός[nams] οὐ[xo] δίδωμι[viaa3s]. **v.8** καί[c] ἄλλος[annsn] πίπτω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὁ[dafs] καλός[aafsn] καί[c] δίδωμι[viia3s] καρπός[nams] ἀναβαίνω[vppaams] καί[c] αὐξάνω[vppaams] καί[c] φέρω[viia3s] εἷς[p] τριάκοντα[tn] καί[c] εἷς[p] ἑξήκοντα[tn] καί[c] εἷς[p] ἑκατόν[tn]. **v.9** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **v.10** ὅτε[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] κατά&μόνος[bo] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] περί[p] αὐτός[rpams] σύν[p] ὁ[ddmp] δώδεκα[tn] ὁ[dafs] παραβολή[nafs]. **v.11** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpd-p] δίδωμι[vixp3s] γινώσκω[vnaa] ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκεῖνος[rddmp] δέ[c] ὁ[ddmp] ἔξω[bo] ἐν[p] παραβολή[ndfp] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] γίνομαι[vipn3s]. **v.12** ἵνα[c] βλέπω[vppanmp] βλέπω[vspa3p] καί[c] μή[xo] ὁράω[vsaa3p] καί[c] ἀκούω[vppanmp] ἀκούω[vspa3p] καί[c] μή[xo] συνίημι[vspa3p] μήποτε[bo] ἐπιστρέφω[vsaa3p] καί[c] ἀφίημι[vsap3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnnp] ἁμάρτημα[nnnp]. **v.13** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] καί[c] πῶς[bo] πᾶς[aafpn] ὁ[dafp] παραβολή[nafp] γινώσκω[vifd2p]. **v.14** ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁ[dams] λόγος[nams] σπείρω[vipa3s]. **v.15** οὗτος[rdnmp] δέ[c] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὅπου[bo] σπείρω[vipp3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] ὅταν[c] ἀκούω[vsaa3p] εὐθέως[bo] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] καί[c] αἴρω[vipa3s] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dams] σπείρω[vpxpams] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.16** καί[c] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁμοίως[bo] ὁ[dnmp] ἐπί[p] ὁ[danp] πετρώδης[aanpn] σπείρω[vpppnmp] ὅς[rrnmp] ὅταν[c] ἀκούω[vsaa3p] ὁ[dams] λόγος[nams] εὐθέως[bo] μετά[p] χαρά[ngfs] λαμβάνω[vipa3p] αὐτός[rpams]. **v.17** καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ῥίζα[nafs] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἀλλά[c] πρόσκαιρος[anmpn] εἰμί[vipx3p] εἶτα[bo] γίνομαι[vpadgfs] θλῖψις[ngfs] ἤ[xo] διωγμός[ngms] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] εὐθέως[bo] σκανδαλίζω[vipp3p]. **v.18** καί[c] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] εἰς[p] ὁ[dafp] ἄκανθα[nafp] σπείρω[vpppnmp] ὁ[dnmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀκούω[vppanmp].

ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευό-
μεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοί 20
εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν
λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἓν τριάκοντα,
καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Μήτι ὁ 21
λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην· οὐχ
ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ· οὐ γάρ ἐστι τί κρυπτόν, ὃ ἐὰν 22
μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ᾽ ἵνα εἰς φανερὸν
ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, 23, 24
Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν,
καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δο- 25
θήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.
Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρω- 26
πος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται 27
νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς
οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον 28
χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ 29
παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέ-
στηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγε, Τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν 30
τοῦ Θεοῦ· ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν· ὡς κόκ- 31
κῳ σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων

---

v.19 καί[c] ὁ[dnfp] μέριμνα[nnfp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] καί[c] ὁ[dnfs] ἀπάτη[nnfs] ὁ[dgms] πλοῦτος[ngms] καί[c] ὁ[dnfp] περί[p] ὁ[danp] λοιπός[aanpn] ἐπιθυμία[nnfp] εἰσπορεύομαι[vppnnfp] συμπνίγω[vipa3p] ὁ[dams] λόγος[nams] καί[c] ἄκαρπος[anmsn] γίνομαι[vipn3s]. **v.20** καί[c] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὁ[dafs] καλός[aafsn] σπείρω[vpapnmp] ὅστις[rrnmp] ἀκούω[vipa3p] ὁ[dams] λόγος[nams] καί[c] παραδέχομαι[vipn3p] καί[c] καρποφορέω[vipa3p] εἷς[p] τριάκοντα[tn] καί[c] εἷς[p] ἑξήκοντα[tn] καί[c] εἷς[p] ἑκατόν[tn]. **v.21** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] μήτι[xo] ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ἵνα[c] ὑπό[p] ὁ[dams] μόδιος[nams] τίθημι[vsap3s] ἤ[xo] ὑπό[p] ὁ[dafs] κλίνη[nafs] οὐ[xo] ἵνα[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] λυχνία[nafs] ἐπιτίθημι[vsap3s]. **v.22** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] τίς[rinns] κρυπτός[annsn] ὅς[rrnns] ἐάν[qo] μή[xo] φανερόω[vsap3s] οὐδέ[bo] γίνομαι[viad3s] ἀπόκρυφος[annsn] ἀλλά[c] ἵνα[c] εἰς[p] φανερός[aamsn] ἔρχομαι[vsaa3s]. **v.23** εἰ[qo] τι-σρινμσ ἔχω[vipa3s] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **v.24** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] βλέπω[vdpa2p] τίς[rqans] ἀκούω[vipa2p] ἐν[p] ὅς[rrdns] μέτρον[ndns] μετρέω[vipa2p] μετρέω[vifp3s] σύ[rpd-p] καί[c] προστίθημι[vifp3s] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] ἀκούω[vppadmp]. **v.25** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ἔχω[vspa3s] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdms] καί[c] ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] καί[c] ὅς[rrans] ἔχω[vipa3s] αἴρω[vifp3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.26** καί[c] λέγω[viia3s] οὕτω[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὡς[bo] ἐάν[qo] ἄνθρωπος[nnms] βάλλω[vsaa3s] ὁ[dams] σπόρος[nams] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.27** καί[c] καθεύδω[vspa3s] καί[c] ἐγείρω[vspp3s] νύξ[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs] καί[c] ὁ[dnms] σπόρος[nnms] βλαστάνω[vspa3s] καί[c] μηκύνω[vspp3s] ὡς[bo] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s] αὐτός[rpnms]. **v.28** αὐτόματος[anfsn] γάρ[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καρποφορέω[vipa3s] πρῶτος[bo] χόρτος[nams] εἶτα[bo] στάχυς[nams] εἶτα[bo] πλήρης[aamsn] σῖτος[nams] ἐν[p] ὁ[ddms] στάχυς[ndms]. **v.29** ὅταν[c] δέ[c] παραδίδωμι[vsaa3s] ὁ[dnms] καρπός[nnms] εὐθέως[bo] ἀποστέλλω[vipa3s] ὁ[dans] δρέπανον[nans] ὅτι[c] παρίστημι[vixa3s] ὁ[dnms] θερισμός[nnms]. **v.30** καί[c] λέγω[viia3s] τίς[rqdms] ὁμοιόω[vsaa1p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἤ[xo] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] παραβολή[ndfs] παραβάλλω[vsaa1p] αὐτός[rpafs].

32 τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαί-
νει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους
μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ
33 οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐ-
34 λάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν, χωρὶς δὲ
παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐ-
35 τοῦ ἐπέλυε πάντα. Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας
36 γενομένης, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον,
παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα δὲ πλοι-
37 άρια ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ
δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.
38 καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων,
καὶ διεγείρουσιν αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέ-
39 λει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα· καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ,
καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνε-
40 μος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί
41 ἐστε· οὕτω· πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέ-
γαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ
ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ·
5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν
2 Γαδαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήν-

---

v.31 ὡς[bo] κόκκος[ndms] σίναπι[ngns] ὅς[rrnms] ὅταν[c] σπείρω[vsap3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μικρός[anmsc] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] σπέρμα[ngnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgnp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.32** καί[c] ὅταν[c] σπείρω[vsap3s] ἀναβαίνω[vipa3s] καί[c] γίνομαι[vipn3s] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] λάχανον[ngnp] μέγας[anmsc] καί[c] ποιέω[vipa3s] κλάδος[namp] μέγας[aampn] ὥστε[c] δύναμαι[vnpn] ὑπό[p] ὁ[dafs] σκιά[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] πετεινός[nanp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] κατασκηνόω[vnpa]. **v.33** καί[c] τοιοῦτος[rddfp] παραβολή[ndfp] πολύς[adfpn] λαλέω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] λόγος[nams] καθώς[bo] δύναμαι[viin3p] ἀκούω[vnpa]. **v.34** χωρίς[bo] δέ[c] παραβολή[ngfs] οὐ[xo] λαλέω[viia3s] αὐτός[rpdmp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] δέ[c] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἐπιλύω[viia3s] πᾶς[aanpn]. **v.35** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὄψιος[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] διέρχομαι[vsaa1p] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo]. **v.36** καί[c] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[dams] ὄχλος[nams] παραλαμβάνω[vipa3p] αὐτός[rpams] ὡς[bo] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] καί[c] ἄλλος[annpn] δέ[c] πλοιάριον[nnnp] εἰμί[viix3s] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.37** καί[c] γίνομαι[vipn3s] λαῖλαψ[nnfs] ἄνεμος[ngms] μέγας[anfsn] ὁ[dnnp] δέ[c] κῦμα[nnnp] ἐπιβάλλω[viia3s] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ὥστε[c] αὐτός[rpnns] ἤδη[bo] γεμίζω[vnpp]. **v.38** καί[c] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πρύμνα[ndfs] ἐπί[p] ὁ[dans] προσκεφάλαιον[nans] καθεύδω[vppanms] καί[c] διεγείρω[vipa3p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οὐ[xo] μέλει[vipq3s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ἀπόλλυμι[vipm1p]. **v.39** καί[c] διεγείρω[vpapnms] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddms] ἄνεμος[ndms] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] σιωπάω[vdpa2s] φιμόω[vdxp2s] καί[c] κοπάζω[viaa3s] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms] καί[c] γίνομαι[viad3s] γαλήνη[nnfs] μέγας[anfsn]. **v.40** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqnns] δειλός[anmpn] εἰμί[vipx2p] οὕτω[bo] πῶς[bo] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] πίστις[nafs]. **v.41** καί[c] φοβέομαι[viao3p] φόβος[nams] μέγας[aamsn] καί[c] λέγω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] τίς[rqnms] ἄρα[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] καί[c] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] θάλασσα[nnfs] ὑπακούω[vipa3p] αὐτός[rpdms]. **5. v.1** καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ὁ[dgmp] Γαδαρηνός[agmpn].

τησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,
ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὔτε ἁλύσεσιν 3
οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις 4
καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις,
καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι,
καὶ διὰ παντός, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς 5
μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ 6
τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ,
καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ 7
τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· ὁρκίζω σε τὸν Θεόν. μή με βασανίσῃς.
ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀν- 8
θρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, Τί σοι ὄνομα· καὶ ἀπεκρίθη, 9
λέγων, Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει 10
αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ 11
ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη, καὶ πα- 12
ρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς
εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν 13
αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκά-
θαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνί-
γοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, 14

---

v.2 καί[c] ἐξέρχομαι[vpaadms] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] εὐθέως[bo] ἀπαντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgnp] μνημεῖον[ngnp] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἀκάθαρτος[adnsn]. **v.3** ὅς[rrnms] ὁ[dafs] κατοίκησις[nafs] ἔχω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] μνημεῖον[ndnp] καί[c] οὔτε[c] ἅλυσις[ndfp] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] αὐτός[rpams] δέω[vnaa]. **v.4** διά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpams] πολλάκις[bo] πέδη[ndfp] καί[c] ἅλυσις[ndfp] δέω[vnxp] καί[c] διασπάω[vnxp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dafp] ἅλυσις[nafp] καί[c] ὁ[dafp] πέδη[nafp] συντρίβω[vnxp] καί[c] οὐδείς[anfsn] αὐτός[rpams] ἰσχύω[viia3s] δαμάζω[vnaa]. **v.5** καί[c] διά[p] πᾶς[bo] νύξ[ngfs] καί[c] ἡμέρα[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] ὄρος[ndnp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] μνῆμα[ndnp] εἰμί[viix3s] κράζω[vppanms] καί[c] κατακόπτω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxams] λίθος[ndmp]. **v.6** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] τρέχω[viaa3s] καί[c] προσκυνέω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.7** καί[c] κράζω[vpaanms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[viaa3s] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-s] καί[c] σύ[rpd-s] Ἰησοῦς[nvms] υἱός[nvms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ὕψιστος[agmsn] ὁρκίζω[vipa1s] σύ[rpa-s] ὁ[dams] θεός[nams] μή[xo] ἐγώ[rpa-s] βασανίζω[vsaa2s]. **v.8** λέγω[viia3s] γάρ[c] αὐτός[rpdms] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἀκάθαρτος[annsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.9** καί[c] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] τίς[rqnns] σύ[rpd-s] ὄνομα[nnns] καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] λέγω[vppanms] λεγιών[nnms] ὄνομα[nnns] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] πολύς[anmpn] εἰμί[vipx1p]. **v.10** καί[c] παρακαλέω[viia3s] αὐτός[rpams] πολύς[aanpn] ἵνα[c] μή[xo] αὐτός[rpamp] ἀποστέλλω[vsaa3s] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] χώρα[ngfs]. **v.11** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐκεῖ[bo] πρός[p] ὁ[danp] ὄρος[nanp] ἀγέλη[nnfs] χοῖρος[ngmp] μέγας[anfsn] βόσκω[vpppnfs]. **v.12** καί[c] παρακαλέω[viaa3p] αὐτός[rpams] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] δαίμων[nnmp] λέγω[vppanmp] πέμπω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[damp] χοῖρος[namp] ἵνα[c] εἰς[p] αὐτός[rpamp] εἰσέρχομαι[vsaa1p]. **v.13** καί[c] ἐπιτρέπω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] εὐθέως[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἐξέρχομαι[vpaannp] ὁ[dnnp] πνεῦμα[nnnp] ὁ[dnnp] ἀκάθαρτος[annpn] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[damp] χοῖρος[namp] καί[c] ὁρμάω[viaa3s] ὁ[dnfs] ἀγέλη[nnfs] κατά[p] ὁ[dgms] κρημνός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] εἰμί[viix3p] δέ[c] ὡς[bo] δισχίλιοι[nnmp] καί[c] πνίγω[viip3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs].

καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. καὶ ἐξῆλ-
15 θον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός, καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον
καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν.
16 καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομέ-
17 νῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελ-
18 θεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον,
19 παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθείς, ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριός
20 εποίησε, καὶ ἠλέησέ σε. καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν
τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύ-
21 μαζον. Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς
τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν
22 θάλασσαν. καὶ ἰδού, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι
23 Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
παρεκάλει αὐτὸν πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται.
24 καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ
25 συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη
26 δώδεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπα-

---

v.14 ὁ^{dnmp} δέ^{c} βόσκω^{vppanmp} ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} φεύγω^{viaa3p} καί^{c} ἀναγγέλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὁράω^{vnaa} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} γίνομαι^{vpxanns}. **v.15** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} θεωρέω^{vipa3p} ὁ^{dams} δαιμονίζομαι^{vppnams} κάθημαι^{vppnams} καί^{c} ἱματίζω^{vpxpams} καί^{c} σωφρονέω^{vppaams} ὁ^{dams} ἔχω^{vpxaams} ὁ^{dams} λεγιών^{nams} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p}. **v.16** καί^{c} διηγέομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnmp} ὁράω^{vpaanmp} πῶς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} δαιμονίζομαι^{vppndms} καί^{c} περί^{p} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp}. **v.17** καί^{c} ἄρχω^{viad3p} παρακαλέω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἀπέρχομαι^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.18** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} δαιμονίζομαι^{vpaonms} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ὁ^{damp} σός^{rsamp} καί^{c} ἀναγγέλλω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ὅσος^{rcanp} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ποιέω^{viaa3s} καί^{c} ἐλεέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.20** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} κηρύσσω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Δεκάπολις^{ndfs} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anmpn} θαυμάζω^{viia3p}. **v.21** καί^{c} διαπεράω^{vpaagms} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} πάλιν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} συνάγω^{viap3s} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} εἰμί^{viix3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.22** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀρχισυνάγωγος^{ngmp} ὄνομα^{ndns} Ἰάϊρος^{nnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} πίπτω^{vipa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.23** καί^{c} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} πολύς^{aanpn} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} θυγάτριον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐσχάτως^{bo} ἔχω^{vipa3s} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vsaa2s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ὅπως^{bo} σῴζω^{vsap3s} καί^{c} ζάω^{vifd3s}. **v.24** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκολουθέω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} καί^{c} συνθλίβω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.25** καί^{c} γυνή^{nnfs} τίς^{rinfs} εἰμί^{vppxnfs} ἐν^{p} ῥύσις^{ndfs} αἷμα^{ngns} ἔτος^{nnnp} δώδεκα^{tn}.

νήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ
μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλ- 27
θοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, ἔλεγε 28
γὰρ ὅτι Κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι. καὶ εὐ- 29
θέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι
ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς 30
ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ
ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων· καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ 31
μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις,
Τίς μου ἥψατο· καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 32
ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, 33
ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλή-
θειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, 34
ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι 35
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες
ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε, τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον·
ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ 36
ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν 37
οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ 38
ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλα-

---

v.26 καί[c] πολύς[aanpn] πάσχω[vpaanfs] ὑπό[p] πολύς[agmpn] ἰατρός[ngmp] καί[c] δαπανάω[vpaanfs] ὁ[danp] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxgfs] πᾶς[aanpn] καί[c] μηδείς[aansn] ὠφελέω[vpapnfs] ἀλλά[c] μᾶλλον[bo] εἰς[p] ὁ[dans] χείρων[aansn] ἔρχομαι[vpaanfs]. **v.27** ἀκούω[vpaanfs] περί[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἔρχομαι[vpaanfs] ἐν[p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ὄπισθεν[bo] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.28** λέγω[viia3s] γάρ[c] ὅτι[c] κἄν[qo] ὁ[dgnp] ἱμάτιον[ngnp] αὐτός[rpgms] ἅπτω[vsam1s] σῴζω[vifp1s]. **v.29** καί[c] εὐθέως[bo] ξηραίνω[viap3s] ὁ[dnfs] πηγή[nnfs] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] αὐτός[rpgfs] καί[c] γινώσκω[viaa3s] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ὅτι[c] ἰάομαι[vixp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] μάστιξ[ngfs]. **v.30** καί[c] εὐθέως[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐπιγινώσκω[vpaanms] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ὁ[dafs] ἐκ[p] αὐτός[rpgms] δύναμις[nafs] ἐξέρχομαι[vpaaafs] ἐπιστρέφω[vpapnms] ἐν[p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] λέγω[viia3s] τίς[rqnms] ἐγώ[rpg-s] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgnp] ἱμάτιον[ngnp]. **v.31** καί[c] λέγω[viia3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] βλέπω[vipa2s] ὁ[dams] ὄχλος[nams] συνθλίβω[vppaams] σύ[rpa-s] καί[c] λέγω[vipa2s] τίς[rqnms] ἐγώ[rpg-s] ἅπτω[viad3s]. **v.32** καί[c] περιβλέπω[viim3s] ὁράω[vnaa] ὁ[dafs] οὗτος[rdans] ποιέω[vpaaafs]. **v.33** ὁ[dnfs] δέ[c] γυνή[nnfs] φοβέομαι[vpaonfs] καί[c] τρέμω[vppanfs] οἶδα[vpxanfs] ὅς[rrnns] γίνομαι[vixa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] προσπίπτω[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs]. **v.34** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] θυγάτηρ[nvfs] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s] ὑπάγω[vdpa2s] εἰς[p] εἰρήνη[nafs] καί[c] εἰμί[vdpx2s] ὑγιής[anfsn] ἀπό[p] ὁ[dgfs] μάστιξ[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.35** ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ἔρχομαι[vipn3p] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἀρχισυνάγωγος[ngms] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] ἀποθνῄσκω[viaa3s] τίς[rqans] ἔτι[bo] σκύλλω[vipa2s] ὁ[dams] διδάσκαλος[nams]. **v.36** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] εὐθέως[bo] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dams] λόγος[nams] λαλέω[vpppams] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] ἀρχισυνάγωγος[ndms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] μόνος[bo] πιστεύω[vdpa2s]. **v.37** καί[c] οὐ[xo] ἀφίημι[viaa3s] οὐδείς[aamsn] αὐτός[rpdms] συνακολουθέω[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] Ἰάκωβος[ngms].

39 λάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, Τί θορυβεῖσθε
40 καὶ κλαίετε· τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ
κατεγέλων αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐκβαλὼν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν
πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ
41 εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. καὶ κρατήσας
τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, Ταλιθα, κοῦμι, ὅ ἐστι με-
42 θερμηνευόμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ εὐθέως
ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα, καὶ
43 ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα
μηδεὶς γνῷ τοῦτο, καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ
2 ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββά-
του, ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν, καὶ πολλοὶ ἀκούοντες
ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἡ
δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
3 γίνονται· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς
δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος· καὶ οὐκ εἰσὶν
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐ-
4 τῷ. ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος,
εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τῇ
5 οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆ-

---

v.38 καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] ἀρχισυνάγωγος[ngms] καί[c] θεωρέω[vipa3s] θόρυβος[nams] καί[c] κλαίω[vppaamp] καί[c] ἀλαλάζω[vppaamp] πολύς[aanpn]. **v.39** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] θορυβέω[vipp2p] καί[c] κλαίω[vipa2p] ὁ[dnns] παιδίον[nnns] οὐ[xo] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἀλλά[c] καθεύδω[vipa3s]. **v.40** καί[c] καταγελάω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] ἐκβάλλω[vpaanms] ἅπας[aampn] παραλαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] ὁ[damp] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰσπορεύομαι[vipn3s] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] παιδίον[nnns] ἀνάκειμαι[vppnnns]. **v.41** καί[c] κρατέω[vpaanms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ταλιθά[ta] κουμ[ta] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] ὁ[dnns] κοράσιον[nnns] σύ[rpd-s] λέγω[vipa1s] ἐγείρω[vdam2s]. **v.42** καί[c] εὐθέως[bo] ἀνίστημι[viaa3s] ὁ[dnns] κοράσιον[nnns] καί[c] περιπατέω[viia3s] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἔτος[ngnp] δώδεκα[tn] καί[c] ἐξίστημι[viaa3p] ἔκστασις[ndfs] μέγας[adfsn]. **v.43** καί[c] διαστέλλω[viam3s] αὐτός[rpdmp] πολύς[aanpn] ἵνα[c] μηδείς[anmsn] γινώσκω[vsaa3s] οὗτος[rdans] καί[c] λέγω[viaa3s] δίδωμι[vnap] αὐτός[rpdfs] ἐσθίω[vnaa].
6. v.1 καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] πατρίς[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκολουθέω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] γίνομαι[vpadgns] σάββατον[ngns] ἄρχω[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] διδάσκω[vnpa] καί[c] πολύς[anmpn] ἀκούω[vppanmp] ἐκπλήσσω[viip3p] λέγω[vppanmp] πόθεν[bo] οὗτος[rddms] οὗτος[rdnnp] καί[c] τίς[rqnfs] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ὁ[dnfs] δίδωμι[vpapnfs] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] καί[c] δύναμις[nnfp] τοιοῦτος[rdnfp] διά[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vipn3p]. **v.3** οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] τέκτων[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Μαρία[ngfs] ἀδελφός[nnms] δέ[c] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰωσῆς[ngms] καί[c] Ἰούδας[ngms] καί[c] Σίμων[ngms] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] ἀδελφή[nnfp] αὐτός[rpgms] ὧδε[bo] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] σκανδαλίζω[viip3p] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.4** λέγω[viia3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] προφήτης[nnms] ἄτιμος[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] πατρίς[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddmp] συγγενής[admpn] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms].

σαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε.
καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κώ- 6
μας κύκλῳ διδάσκων. Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ 7
ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξου-
σίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς 8
ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν,
μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, ἀλλ᾽ ὑποδεδεμένους σαν- 9
δάλια, καὶ μὴ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, 10
Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε
ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνταί ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑ- 11
μῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω
τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀ-
νεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ
τῇ πόλει ἐκείνῃ. καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, 12
καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρ- 13
ρώστους καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, 14
φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης
ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυ-
νάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἠλίας ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον 15
ὅτι Προφήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ 16
Ἡρώδης εἶπεν ὅτι Ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἐστιν,

---

v.5 καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s] ἐκεῖ[bo] οὐδείς[aafsn] δύναμις[nafs] ποιέω[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] ὀλίγος[admpn] ἄρρωστος[admpn] ἐπιτίθημι[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] θεραπεύω[viaa3s]. **v.6** καί[c] θαυμάζω[viia3s] διά[p] ὁ[dafs] ἀπιστία[nafs] αὐτός[rpgmp] καί[c] περιάγω[viia3s] ὁ[dafp] κώμη[nafp] κύκλῳ[ndms] διδάσκω[vppanms]. **v.7** καί[c] προσκαλέομαι[vipn3s] ὁ[damp] δώδεκα[tn] καί[c] ἄρχω[viad3s] αὐτός[rpamp] ἀποστέλλω[vnpa] δύο[tn] δύο[tn] καί[c] δίδωμι[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἐξουσία[nafs] ὁ[dgnp] πνεῦμα[ngnp] ὁ[dgnp] ἀκάθαρτος[agnpn]. **v.8** καί[c] παραγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μηδείς[aansn] αἴρω[vspa3p] εἰς[p] ὁδός[nafs] εἰ[qo] μή[xo] ῥάβδος[nafs] μόνος[bo] μή[xo] πήρα[nafs] μή[xo] ἄρτος[nams] μή[xo] εἰς[p] ὁ[dafs] ζώνη[nafs] χαλκός[nams]. **v.9** ἀλλά[c] ὑποδέω[vpxpamp] σανδάλιον[nanp] καί[c] μή[xo] ἐνδύω[vnam] δύο[tn] χιτών[namp]. **v.10** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὅπου[bo] ἐάν[qo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] οἰκία[nafs] ἐκεῖ[bo] μένω[vdpa2p] ἕως[c] ἄν[xo] ἐξέρχομαι[vsaa2p] ἐκεῖθεν[bo]. **v.11** καί[c] ὅσος[rcnmp] ἄν[xo] μή[xo] δέχομαι[vsad3p] σύ[rpa-p] μηδέ[c] ἀκούω[vsaa3p] σύ[rpg-p] ἐκπορεύομαι[vppnnmp] ἐκεῖθεν[bo] ἐκτινάσσω[vdaa2p] ὁ[dams] χοῦς[nams] ὁ[dams] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-p] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] Σόδομα[ndnp] ἤ[xo] Γόμορρα[ndnp] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] κρίσις[ngfs] ἤ[xo] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.12** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] κηρύσσω[viia3p] ἵνα[c] μετανοέω[vsaa3p]. **v.13** καί[c] δαιμόνιον[nanp] πολύς[aanpn] ἐκβάλλω[viia3p] καί[c] ἀλείφω[viia3p] ἔλαιον[ndns] πολύς[aampn] ἄρρωστος[aampn] καί[c] θεραπεύω[viia3p]. **v.14** καί[c] ἀκούω[viaa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] Ἡρῴδης[nnms] φανερός[annsn] γάρ[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viia3s] ὅτι[c] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] βαπτίζω[vppanms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐγείρω[viap3s] καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] ἐνεργέω[vipa3p] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.15** ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] ὅτι[c] Ἠλίας[nnms] εἰμί[vipx3s] ἄλλος[anmpn] δέ[c] λέγω[viia3p] ὅτι[c] προφήτης[nnms] εἰμί[vipx3s] ἤ[xo] ὡς[bo] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp].

17 αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας
ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐ-
18 τὴν ἐγάμησεν. ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί
19 σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν
20 αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο, ὁ γὰρ
Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ
ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει,
21 καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου,
ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶ-
σιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,
22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχη-
σαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις,
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ
23 δώσω σοί, καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι, Ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοί,
24 ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς, Τί αἰτήσομαι· ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
25 βαπτίστου. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βα-
σιλέα, ᾐτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι
26 τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενό-
μενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους

---

v.16 ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] ἀποκεφαλίζω[viaa1s] Ἰωάννης[nams] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] αὐτός[rpnms] ἐγείρω[viap3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.17** αὐτός[rpnms] γάρ[c] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] ἀποστέλλω[vpaanms] κρατέω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] καί[c] δέω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs] διά[p] Ἡρῳδιάς[nafs] ὁ[dafs] γυνή[nafs] Φίλιππος[ngms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] αὐτός[rpafs] γαμέω[viaa3s]. **v.18** λέγω[viia3s] γάρ[c] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ὁ[ddms] Ἡρῴδης[ndms] ὅτι[c] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] σύ[rpd-s] ἔχω[vnpa] ὁ[dafs] γυνή[nafs] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] σύ[rpg-s]. **v.19** ὁ[dnfs] δέ[c] Ἡρῳδιάς[nnfs] ἐνέχω[viia3s] αὐτός[rpdms] καί[c] θέλω[viia3s] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[vnaa] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s]. **v.20** ὁ[dnms] γάρ[c] Ἡρῴδης[nnms] φοβέομαι[viin3s] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] οἶδα[vpxanms] αὐτός[rpams] ἀνήρ[nams] δίκαιος[aamsn] καί[c] ἅγιος[aamsn] καί[c] συντηρέω[viia3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἀκούω[vpaanms] αὐτός[rpgms] πολύς[aanpn] ποιέω[viia3s] καί[c] ἡδέως[bo] αὐτός[rpgms] ἀκούω[viia3s]. **v.21** καί[c] γίνομαι[vpadgfs] ἡμέρα[ngfs] εὔκαιρος[agfsn] ὅτε[bo] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[ddnp] γενέσια[ndnp] αὐτός[rpgms] δεῖπνον[nans] ποιέω[viia3s] ὁ[ddmp] μεγιστάν[ndmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[ddmp] χιλίαρξος[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] πρῶτος[admpn] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **v.22** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaagfs] ὁ[dgfs] θυγάτηρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] ὁ[dgfs] Ἡρῳδιάς[ngfs] καί[c] ὀρχέομαι[vpadgfs] καί[c] ἀρέσκω[vpaagfs] ὁ[ddms] Ἡρῴδης[ndms] καί[c] ὁ[ddmp] συνανάκειμαι[vppndmp] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[ddns] κοράσιον[ndns] αἰτέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrans] ἐάν[qo] θέλω[vspa2s] καί[c] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s]. **v.23** καί[c] ὀμνύω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὅτι[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] ἐγώ[rpa-s] αἰτέω[vsaa2s] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ἕως[c] ἥμισυς[agnsn] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.24** ὁ[dnfs] δέ[c] ἐξέρχομαι[vpaanfs] λέγω[viaa3s] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgfs] τίς[rqans] αἰτέω[vifm1s] ὁ[dnfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms]. **v.25** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanfs] εὐθέως[bo] μετά[p] σπουδή[ngfs] πρός[p] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] αἰτέω[viam3s] λέγω[vppanfs] θέλω[vipa1s] ἵνα[c] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[vsaa2s] ἐκ[p] αὐτός[rpgfs] ἐπί[p] πίναξ[ndfs] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms].

οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βα- 27
σιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε 28
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ,
καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαν- 29
τες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ
ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς 30
τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ
ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν 31
εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχό-
μενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν.
καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶ- 32, 33
δον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί,
καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προ-
ῆλθον αὐτούς, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν 34
ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν
ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς
πολλά. καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ 35
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη
ὥρα πολλή, ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ 36
ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους. τὶ γὰρ φάγωσιν

---

v.26 καί[c] περίλυπος[anmsn] γίνομαι[vpadnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] διά[p] ὁ[damp] ὅρκος[namp] καί[c] ὁ[damp] συνανάκειμαι[vppnamp] οὐ[xo] θέλω[viaa3s] αὐτός[rpafs] ἀθετέω[vnaa]. **v.27** καί[c] εὐθέως[bo] ἀποστέλλω[vpaanms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] σπεκουλάτωρ[nams] ἐπιτάσσω[viaa3s] φέρω[vnap] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] ἀποκεφαλίζω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs]. **v.28** καί[c] φέρω[viaa3s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] πίναξ[ndfs] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὁ[ddns] κοράσιον[ndns] καί[c] ὁ[dnns] κοράσιον[nnns] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgfs]. **v.29** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[viaa3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] ὁ[dans] πτῶμα[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] τίθημι[viaa3p] αὐτός[rpans] ἐν[p] μνημεῖον[ndns]. **v.30** καί[c] συνάγω[vipp3p] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ἀπαγγέλλω[viaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[aanpn] καί[c] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3p] καί[c] ὅσος[rcanp] διδάσκω[viaa3p]. **v.31** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δεῦτε[vdvx2p] σύ[rpn-p] αὐτός[rpnmp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] τόπος[nams] καί[c] ἀναπαύω[vdpm2p] ὀλίγος[bo] εἰμί[viix3p] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἔρχομαι[vppnnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ὑπάγω[vppanmp] πολύς[anmpn] καί[c] οὐδέ[bo] ἐσθίω[vnaa] εὐκαιρέω[viia3p]. **v.32** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] τόπος[nams] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] κατά[p] ἴδιος[aafsn]. **v.33** καί[c] ὁράω[viaa3p] αὐτός[rpamp] ὑπάγω[vppaamp] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] καί[c] ἐπιγινώσκω[viaa3p] αὐτός[rpams] πολύς[anmpn] καί[c] πεζῇ[bo] ἀπό[p] πᾶς[agfpn] ὁ[dgfp] πόλις[ngfp] συντρέχω[viaa3p] ἐκεῖ[bo] καί[c] προέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpamp] καί[c] συνέρχομαι[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.34** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ὁράω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πολύς[aamsn] ὄχλος[nams] καί[c] σπλαγχνίζομαι[viao3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] εἰμί[viix3p] ὡς[bo] πρόβατον[nnnp] μή[xo] ἔχω[vppannp] ποιμήν[nams] καί[c] ἄρχω[viad3s] διδάσκω[vnpa] αὐτός[rpamp] πολύς[aanpn]. **v.35** καί[c] ἤδη[bo] ὥρα[ngfs] πολύς[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] προσέρχομαι[vpaanmp] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3p] ὅτι[c] ἔρημος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] τόπος[nnms] καί[c] ἤδη[bo] ὥρα[nnfs] πολύς[anfsn].

37 οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακο-
38 σίων δηναρίων ἄρτους, καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν· ὁ δὲ λέγει
αὐτοῖς, Πόσους ἄρτους ἔχετε· ὑπάγετε καὶ ἴδετε καὶ γνόντες
39 λέγουσιν, Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνα-
40 κλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ
ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
41 καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς
42 δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθη-
43 σαν, καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πληρεις, καὶ ἀπὸ
44 τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, ὡσεὶ πεντα-
45 κισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εὐθὲως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσα-
46 ϊδά, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς,
47 ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν
τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.
48 καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄ-
νεμος ἐναντίος αὐτοῖς, καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
ἔρχεται πρὸς αὐτούς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε

---

v.36 ἀπολύω[vdaa2s] αὐτός[rpamp] ἵνα[c] ἀπέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[damp] κύκλῳ[ndms] ἀγρός[namp] καί[c] κώμη[nafp] ἀγοράζω[vsaa3p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἄρτος[namp] τίς[rqans] γάρ[c] ἐσθίω[vsaa3p] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δίδωμι[vdaa2p] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] ἐσθίω[vnaa] καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ἀπέρχομαι[vpaanmp] ἀγοράζω[vsaa1p] διακόσιοι[ngnp] δηνάριον[ngnp] ἄρτος[namp] καί[c] δίδωμι[vsaa1p] αὐτός[rpdmp] ἐσθίω[vnaa]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] πόσος[roamp] ἄρτος[namp] ἔχω[vipa2p] ὑπάγω[vdpa2p] καί[c] ὁράω[vdaa2p] καί[c] γινώσκω[vpaanmp] λέγω[vipa3p] πέντε[tn] καί[c] δύο[tn] ἰχθύς[namp]. **v.39** καί[c] ἐπιτάσσω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀνακλίνω[vnaa] πᾶς[aampn] συμπόσιον[nanp] συμπόσιον[nanp] ἐπί[p] ὁ[ddms] χλωρός[admsn] χόρτος[ndms]. **v.40** καί[c] ἀναπίπτω[viaa3p] πρασιά[nnfp] πρασιά[nnfp] ἀνά[p] ἑκατόν[tn] καί[c] ἀνά[p] πεντήκοντα[tn]. **v.41** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] πέντε[tn] ἄρτος[namp] καί[c] ὁ[damp] δύο[tn] ἰχθύς[namp] ἀναβλέπω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] εὐλογέω[viaa3s] καί[c] κατακλάω[viaa3s] ὁ[damp] ἄρτος[namp] καί[c] δίδωμι[viia3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] παρατίθημι[vsaa3p] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[damp] δύο[tn] ἰχθύς[namp] μερίζω[viaa3s] πᾶς[admpn]. **v.42** καί[c] ἐσθίω[viaa3p] πᾶς[anmpn] καί[c] χορτάζω[viap3p]. **v.43** καί[c] αἴρω[viaa3p] κλάσμα[ngnp] δώδεκα[tn] κόφινος[namp] πλήρης[aampn] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἰχθύς[ngmp]. **v.44** καί[c] εἰμί[viix3p] ὁ[dnmp] ἐσθίω[vpaanmp] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὡσεί[bo] πεντακισχίλιοι[nnmp] ἀνήρ[nnmp]. **v.45** καί[c] εὐθέως[bo] ἀναγκάζω[viaa3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] ἐμβαίνω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] προάγω[vnpa] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] πρός[p] Βηθσαϊδά[tp] ἕως[c] αὐτός[rpnms] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dams] ὄχλος[nams]. **v.46** καί[c] ἀποτάσσω[vpamnms] αὐτός[rpdmp] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] προσεύχομαι[vnad]. **v.47** καί[c] ὄψιος[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] πλοῖον[nnns] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] αὐτός[rpnms] μόνος[anmsn] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs].

παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δέ, ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς 49
θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμά εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν, πάντες γὰρ 50
αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐ-
τῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. καὶ 51
ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ
λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον. οὐ 52
γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπω-
ρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρέτ, 53
καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, 54
εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον 55
ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περι-
φέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο 56
εἰς κώμας ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀ-
σθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται, καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί τινες τῶν γραμ- **7**
ματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μα- 2
θητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρ-
τους ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 3
ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες

---

v.48 καί[c] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpamp] βασανίζω[vpppamp] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐλαύνω[vnpa] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms] ἐναντίος[anmsn] αὐτός[rpdmp] καί[c] περί[p] τέταρτος[aafsn] φυλακή[nafs] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] περιπατέω[vppanms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] θέλω[viia3s] παρέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpamp]. **v.49** ὁ[dnmp] δέ[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] περιπατέω[vppaams] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] δοκέω[viaa3p] φάντασμα[nnns] εἰμί[vnpx] καί[c] ἀνακράζω[viaa3p]. **v.50** πᾶς[anmpn] γάρ[c] αὐτός[rpams] ὁράω[viaa3p] καί[c] ταράσσω[viap3p] καί[c] εὐθέως[bo] λαλέω[viaa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] θαρσέω[vdpa2p] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p]. **v.51** καί[c] ἀναβαίνω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] κοπάζω[viaa3s] ὁ[dnms] ἄνεμος[nnms] καί[c] λίαν[bo] ἐκ[p] περισσός[agnsn] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐξίστημι[viim3p] καί[c] θαυμάζω[viia3p]. **v.52** οὐ[xo] γάρ[c] συνίημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[ddmp] ἄρτος[ndmp] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] αὐτός[rpgmp] πωρόω[vpxpnfs]. **v.53** καί[c] διαπεράω[vpaanmp] ἔρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] Γεννησαρέτ[tp] καί[c] προσορμίζω[viap3p]. **v.54** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaagmp] αὐτός[rpgmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] εὐθέως[bo] ἐπιγινώσκω[vpaanmp] αὐτός[rpams]. **v.55** περιτρέχω[vpaanmp] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] περίχωρος[aafsn] ἐκεῖνος[rdafs] ἄρχω[viad3p] ἐπί[p] ὁ[ddmp] κράβαττος[ndmp] ὁ[damp] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp] περιφέρω[vnpa] ὅπου[bo] ἀκούω[viia3p] ὅτι[c] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.56** καί[c] ὅπου[bo] ἄν[xo] εἰσπορεύομαι[viin3s] εἰς[p] κώμη[nafp] ἤ[xo] πόλις[nafp] ἤ[xo] ἀγρός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp] τίθημι[viia3p] ὁ[damp] ἀσθενέω[vppaamp] καί[c] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] κἄν[qo] ὁ[dgns] κράσπεδον[ngns] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] αὐτός[rpgms] ἅπτω[vsam3p] καί[c] ὅσος[rcnmp] ἄν[xo] ἅπτω[viin3p] αὐτός[rpgms] σῴζω[viip3p]. **7. v.1** καί[c] συνάγω[vipp3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] ἔρχομαι[vpaanmp] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp]. **v.2** καί[c] ὁράω[vpaanmp] τι-σριαμπ ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] κοινός[adfpn] χείρ[ndfp] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipxa] ἄνιπτος[admpn] ἐσθίω[vppaamp] ἄρτος[namp] μέμφομαι[viad3p].

4 τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀπό ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βα-
πτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι, καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον
κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλι-
5 νῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς,
Διὰτι οἱ μαθηταί σού οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν
6 πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον· ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Καλῶς προεφήτευσεν Ἠσαΐας περὶ
ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται, Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί
7 με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ. μάτην δὲ
σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
8 ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν
τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα πα-
9 ρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθε-
τεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε.
10 Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,
11 καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, ὑμεῖς
δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, Κορβᾶν,
12 ὅ ἐστι, δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, καὶ οὐκέτι ἀφίετε
13 αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἀκυ-
ροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε,

---

v.3 ὁ[dnmp] γάρ[c] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐάν[qo] μή[xo] πυγμή[ndfs] νίπτω[vsam3p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] οὐ[xo] ἐσθίω[vipa3p] κρατέω[vppanmp] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn]. **v.4** καί[c] ἀπό[p] ἀγορά[ngfs] ἐάν[qo] μή[xo] βαπτίζω[vsam3p] οὐ[xo] ἐσθίω[vipa3p] καί[c] ἄλλος[annpn] πολύς[annpn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rranp] παραλαμβάνω[viaa3p] κρατέω[vnpa] βαπτισμός[namp] ποτήριον[ngnp] καί[c] ξέστης[ngmp] καί[c] χαλκίον[ngnp] καί[c] κλίνη[ngfp]. **v.5** ἔπειτα[bo] ἐπερωτάω[vipa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] διά&τίς[xo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] οὐ[xo] περιπατέω[vipa3p] κατά[p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] ἀλλά[c] ἄνιπτος[admpn] χείρ[ndfp] ἐσθίω[vipa3p] ὁ[dams] ἄρτος[nams]. **v.6** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] καλῶς[bo] προφητεύω[viaa3s] Ἠσαΐας[nnms] περί[p] σύ[rpg-p] ὁ[dgmp] ὑποκριτής[ngmp] ὡς[bo] γράφω[vixp3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] λαός[nnms] ὁ[ddnp] χεῖλος[ndnp] ἐγώ[rpa-s] τιμάω[vipa3s] ὁ[dnfs] δέ[c] καρδία[nnfs] αὐτός[rpgmp] πόρρω[bo] ἀπέχω[vipa3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** μάτην[bo] δέ[c] σέβω[vipn3p] ἐγώ[rpa-s] διδάσκω[vppanmp] διδασκαλία[nafp] ἔνταλμα[nanp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.8** ἀφίημι[vpaanmp] γάρ[c] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] κρατέω[vipa2p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] βαπτισμός[namp] ξέστης[ngmp] καί[c] ποτήριον[ngnp] καί[c] ἄλλος[aanpn] παρόμοιος[aanpn] τοιοῦτος[rdanp] πολύς[aanpn] ποιέω[vipa2p]. **v.9** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] καλῶς[bo] ἀθετέω[vipa2p] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] σύ[rpg-p] τηρέω[vsaa2p]. **v.10** Μωϋσῆς[nnms] γάρ[c] λέγω[viaa3s] τιμάω[vdpa2s] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] κακολογέω[vppanms] πατήρ[nams] ἤ[xo] μήτηρ[nafs] θάνατος[ndms] τελευτάω[vdpa3s]. **v.11** σύ[rpn-p] δέ[c] λέγω[vipa2p] ἐάν[qo] λέγω[vsaa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἤ[xo] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] κορβᾶν[th] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] δῶρον[nnns] ὅς[rrans] ἐάν[qo] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-s] ὠφελέω[vsap2s]. **v.12** καί[c] οὐκέτι[bo] ἀφίημι[vipa2p] αὐτός[rpams] οὐδείς[aansn] ποιέω[vnaa] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] αὐτός[rpgms] ἤ[xo] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgms].

καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. καὶ προσκαλεσάμενος 14
πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀκούετέ μου πάντες, καὶ συν-
ίετε. οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς 15
αὐτόν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ᾽
αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. εἴ τις ἔχει ὦτα 16
ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, 17
ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. καὶ 18
λέγει αὐτοῖς, Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν
τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν
κοινῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ᾽ 19
εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον
πάντα τὰ βρώματα. ἔλεγε δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπο- 20
ρευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γάρ, ἐκ τῆς 21
καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαί πλεονεξίαι, πονηρίαι, δό- 22
λος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία,
ἀφροσύνη, πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ 23
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ με- 24
θόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα
ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. ἀκούσασα γα῟ρ γυ- 25
νὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον,

---

v.13 ἀκυρόω[vppanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] παράδοσις[ndfs] σύ[rpg-p] ὅς[rrdfs] παραδίδωμι[viaa2p] καί[c] παρόμοιος[aanpn] τοιοῦτος[rdanp] πολύς[aanpn] ποιέω[vipa2p]. **v.14** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] ὄχλος[nams] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἀκούω[vdpa2p] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[anmpn] καί[c] συνίημι[vdpa2p]. **v.15** οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] εἰσπορεύομαι[vppnnns] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὅς[rrnns] δύναμαι[vipn3s] αὐτός[rpams] κοινόω[vnaa] ἀλλά[c] ὁ[dnnp] ἐκπορεύομαι[vppnnnp] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ἐκεῖνος[rdnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] κοινόω[vppannp] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.16** εἰ[qo] τίς[rinms] ἔχω[vipa3s] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **v.17** καί[c] ὅτε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] οἶκος[nams] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] περί[p] ὁ[dgfs] παραβολή[ngfs]. **v.18** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ἀσύνετος[anmpn] εἰμί[vipx2p] οὐ[xo] νοέω[vipa2p] ὅτι[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] ἔξωθεν[bo] εἰσπορεύομαι[vppnnns] εἰς[p] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] αὐτός[rpams] κοινόω[vnaa]. **v.19** ὅτι[c] οὐ[xo] εἰσπορεύομαι[vipn3s] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] ἀλλά[c] εἰς[p] ὁ[dafs] κοιλία[nafs] καί[c] εἰς[p] ὁ[dams] ἀφεδρών[nams] ἐκπορεύομαι[vipn3s] καθαρίζω[vppanns] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] βρῶμα[nanp]. **v.20** λέγω[viia3s] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[dnns] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐκπορεύομαι[vppnnns] ἐκεῖνος[rdnns] κοινόω[vipa3s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.21** ἔσωθεν[bo] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnmp] διαλογισμός[nnmp] ὁ[dnmp] κακός[anmpn] ἐκπορεύομαι[vipn3p] μοιχεία[nnfp] πορνεία[nnfp] φόνος[nnmp]. **v.22** κλοπή[nnfp] πλεονεξία[nnfp] πονηρία[nnfp] δόλος[nnms] ἀσέλγεια[nnfs] ὀφθαλμός[nnms] πονηρός[anmsn] βλασφημία[nnfs] ὑπερηφανία[nnfs] ἀφροσύνη[nnfs]. **v.23** πᾶς[annpn] οὗτος[rdnnp] ὁ[dnnp] πονηρός[annpn] ἔσωθεν[bo] ἐκπορεύομαι[vipn3s] καί[c] κοινόω[vipa3s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.24** καί[c] ἐκεῖθεν[bo] ἀνίστημι[vpaanms] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] μεθόριον[nanp] Τύρος[ngfs] καί[c] Σιδών[ngfs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] οὐδείς[aamsn] θέλω[viia3s] γινώσκω[vnaa] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viao3s] λανθάνω[vnaa].

26 ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἦν δὲ ἡ γυνὴ
Ἑλληνίς, Συροφοινίσσα τῷ γένει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαι-
27 μόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῇ, Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γὰρ καλόν ἐστι
28 λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ
ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, Ναὶ, Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑ-
29 ποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. καὶ
εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθε τὸ δαιμό-
30 νιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς,
εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην
31 ἐπὶ τής κλίνης. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σι-
δῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν
32 ὁρίων Δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, καὶ
33 παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβό-
μενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους
αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ,
34 καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐφ-
35 φαθά, ὅ ἐστι, Διανοίχθητι. καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ
ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρ-
36 θῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅσον δὲ αὐτὸς

---

v.25 ἀκούω[vpaanfs] γάρ[c] γυνή[nnfs] περί[p] αὐτός[rpgms] ὅς[rrgfs] ἔχω[viia3s] ὁ[dnns] θυγάτριον[nnns] αὐτός[rpgfs] πνεῦμα[nans] ἀκάθαρτος[aansn] ἔρχομαι[vpaanfs] προσπίπτω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms]. **v.26** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] Ἑλληνίς[nnfs] Συροφοινίκισσα[nnfs] ὁ[ddns] γένος[ndns] καί[c] ἐρωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ὁ[dans] δαιμόνιον[nans] ἐκβάλλω[vspa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θυγάτηρ[ngfs] αὐτός[rpgfs]. **v.27** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ἀφίημι[vdaa2s] πρῶτος[bo] χορτάζω[vnap] ὁ[danp] τέκνον[nanp] οὐ[xo] γάρ[c] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] καί[c] βάλλω[vnaa] ὁ[ddnp] κυνάριον[ndnp]. **v.28** ὁ[dnfs] δέ[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ναί[xo] κύριος[nvms] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnnp] κυνάριον[nnnp] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgfs] τράπεζα[ngfs] ἐσθίω[vipa3s] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ψιχίον[ngnp] ὁ[dgnp] παιδίον[ngnp]. **v.29** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] διά[p] οὗτος[rdams] ὁ[dams] λόγος[nams] ὑπάγω[vdpa2s] ἐξέρχομαι[vixa3s] ὁ[dnns] δαιμόνιον[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θυγάτηρ[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.30** καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanfs] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgfs] εὑρίσκω[viaa3s] ὁ[dnns] δαιμόνιον[nnns] ἐξέρχομαι[vpxaans] καί[c] ὁ[dafs] θυγάτηρ[nafs] βάλλω[vpxpafs] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κλίνη[ngfs]. **v.31** καί[c] πάλιν[bo] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ὅριον[ngnp] Τύρος[ngfs] καί[c] Σιδών[ngfs] ἔρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ἀνά[p] μέσος[aansn] ὁ[dgnp] ὅριον[ngnp] Δεκάπολις[ngfs]. **v.32** καί[c] φέρω[vipa3p] αὐτός[rpdms] κωφός[aamsn] μογιλάλος[aamsn] καί[c] παρακαλέω[vipa3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἐπιτίθημι[vsaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dafs] χείρ[nafs]. **v.33** καί[c] ἀπολαμβάνω[vpamnms] αὐτός[rpams] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] κατά[p] ἴδιος[aafsn] βάλλω[viaa3s] ὁ[damp] δάκτυλος[namp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[danp] οὖς[nanp] αὐτός[rpgms] καί[c] πτύω[vpaanms] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgfs] γλῶσσα[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.34** καί[c] ἀναβλέπω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] στενάζω[viaa3s] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἐφφαθά[ta] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] διανοίγω[vdap2s]. **v.35** καί[c] εὐθέως[bo] διανοίγω[viap3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfp] ἀκοή[nnfp] καί[c] λύω[viap3s] ὁ[dnms] δεσμός[nnms] ὁ[dgfs] γλῶσσα[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] λαλέω[viia3s] ὀρθῶς[bo].

αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑ- 37
περπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποίηκε,
καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ **8**
ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς, Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡ- 2
μέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι, καὶ 3
ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν
τῇ ὁδῷ, τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκασι. καὶ ἀπεκρίθησαν 4
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορ-
τάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας· καὶ ἐπηρώτα αὐτούς, Πόσους ἔχετε 5
ἄρτους· Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπε- 6
σεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας
ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσι, καὶ
παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογήσας 7
εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά. ἔφαγον δέ, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ 8
ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ οἱ 9
φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐ- 10
θέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς
τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο 11
συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρα-

---

v.36 καί[c] διαστέλλω[viam3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μηδείς[admsn] λέγω[vsaa3p] ὅσος[rcans] δέ[c] αὐτός[rpnms] αὐτός[rpdmp] διαστέλλω[viim3s] μᾶλλον[bo] περισσός[aansc] κηρύσσω[viia3p]. **v.37** καί[c] ὑπερπερισσῶς[bo] ἐκπλήσσω[viip3p] λέγω[vppanmp] καλῶς[bo] πᾶς[aanpn] ποιέω[vixa3s] καί[c] ὁ[damp] κωφός[aampn] ποιέω[vipa3s] ἀκούω[vnpa] καί[c] ὁ[damp] ἄλαλος[aampn] λαλέω[vnpa]. **8. v.1** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] πάμπολυς[agmsn] ὄχλος[ngms] εἰμί[vppxgms] καί[c] μή[xo] ἔχω[vppagmp] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.2** σπλαγχνίζομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] προσμένω[vipa3p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p]. **v.3** καί[c] ἐάν[qo] ἀπολύω[vsaa1s] αὐτός[rpamp] νῆστις[aampn] εἰς[p] οἶκος[nams] αὐτός[rpgmp] ἐκλύω[vifp3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] τι-σριναμπ γάρ[c] αὐτός[rpgmp] μακρόθεν[bo] ἥκω[vixa3p]. **v.4** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] πόθεν[bo] οὗτος[rdamp] δύναμαι[vifd3s] τι-σρινμσ ὧδε[bo] χορτάζω[vnaa] ἄρτος[ngmp] ἐπί[p] ἐρημία[ngfs]. **v.5** καί[c] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpamp] πόσος[roamp] ἔχω[vipa2p] ἄρτος[namp] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἑπτά[tn]. **v.6** καί[c] παραγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ἀναπίπτω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄρτος[namp] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viia3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] παρατίθημι[vsaa3p] καί[c] παρατίθημι[viaa3p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms]. **v.7** καί[c] ἔχω[viia3p] ἰχθύδιον[nanp] ὀλίγος[aanpn] καί[c] εὐλογέω[vpaanms] λέγω[viaa3s] παρατίθημι[vnaa] καί[c] αὐτός[rpanp]. **v.8** ἐσθίω[viaa3p] δέ[c] καί[c] χορτάζω[viap3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] περίσσευμα[nanp] κλάσμα[ngnp] ἑπτά[tn] σπυρίς[nafp]. **v.9** εἰμί[viix3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἐσθίω[vpaanmp] ὡς[bo] τετρακισχίλιοι[nnmp] καί[c] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.10** καί[c] εὐθέως[bo] ἐμβαίνω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] μέρος[nanp] Δαλμανουθά[tp].

12 νοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ
λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ
13 δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς αὐτούς, ἐμβὰς
14 πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο
οἱ μαθηταὶ λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ'
15 ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων, Ὁρᾶτε,
βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.
16 καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔ-
17 χομεν. καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ὅτι
ἄρτους οὐκ ἔχετε· οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε· ἔτι πεπωρωμέ-
18 νην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν· ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε·
19 καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε· καὶ οὐ μνημονεύετε· ὅτε τοὺς
πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφί-
20 νους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε· λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. Ὅτε
δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πλη-
21 ρώματα κλασμάτων ἤρατε· Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά. καὶ ἔλεγεν
22 αὐτοῖς, Πῶς οὐ συνίετε· Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά. καὶ φέρου-
σιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται.
23 καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω
τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖ-

---

v.11 καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] ἄρχω[viad3p] συζητέω[vnpa] αὐτός[rpdms] ζητέω[vppanmp] παρά[p] αὐτός[rpgms] σημεῖον[nans] ἀπό[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πειράζω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.12** καί[c] ἀναστενάζω[vpaanms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] τίς[rqnns] ὁ[dnfs] γενεά[nnfs] οὗτος[rdnfs] σημεῖον[nans] ἐπιζητέω[vipa3s] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] εἰ[qo] δίδωμι[vifp3s] ὁ[ddfs] γενεά[ndfs] οὗτος[rddfs] σημεῖον[nans]. **v.13** καί[c] ἀφίημι[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἐμβαίνω[vpaanms] πάλιν[bo] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo]. **v.14** καί[c] ἐπιλανθάνομαι[viad3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] λαμβάνω[vnaa] ἄρτος[namp] καί[c] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nams] ἄρτος[nams] οὐ[xo] ἔχω[viia3p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns]. **v.15** καί[c] διαστέλλω[viim3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ὁράω[vdpa2p] βλέπω[vdpa2p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] Ἡρῴδης[ngms]. **v.16** καί[c] διαλογίζομαι[viin3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἄρτος[namp] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p]. **v.17** καί[c] γινώσκω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] διαλογίζομαι[vipn2p] ὅτι[c] ἄρτος[namp] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] οὔπω[bo] νοέω[vipa2p] οὐδέ[bo] συνίημι[vipa2p] ἔτι[bo] πωρόω[vpxpafs] ἔχω[vipa2p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] σύ[rpg-p]. **v.18** ὀφθαλμός[namp] ἔχω[vppanmp] οὐ[xo] βλέπω[vipa2p] καί[c] οὖς[nanp] ἔχω[vppanmp] οὐ[xo] ἀκούω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] μνημονεύω[vipa2p]. **v.19** ὅτε[bo] ὁ[damp] πέντε[tn] ἄρτος[namp] κλάω[viaa1s] εἰς[p] ὁ[damp] πεντακισχίλιοι[namp] πόσος[roamp] κόφινος[namp] πλήρης[aampn] κλάσμα[ngnp] αἴρω[viaa2p] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] δώδεκα[tn]. **v.20** ὅτε[bo] δέ[c] ὁ[damp] ἑπτά[tn] εἰς[p] ὁ[damp] τετρακισχίλιοι[namp] πόσος[rognp] σπυρίς[ngfp] πλήρωμα[nanp] κλάσμα[ngnp] αἴρω[viaa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἑπτά[tn]. **v.21** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] πῶς[bo] ὅς[xo] συνίημι[vipa2p]. **v.22** καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] εἰς[p] Βηθσαϊδά[tp] καί[c] φέρω[vipa3p] αὐτός[rpdms] τυφλός[aamsn] καί[c] παρακαλέω[vipa3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] αὐτός[rpgms] ἅπτω[vsam3s].

ρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει· καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε, 24
Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν 25
ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν
αὐτὸν αναβλέψαι καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς
ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, 26
Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.
Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Και- 27
σαρείας τῆς Φιλίππου, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι· οἱ 28
δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλ-
λοι δὲ ἕνα τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ 29
τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Σὺ
εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ 30
αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 31
θρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
τέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ
μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι, καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. 32
καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐτῷ. ὁ 33
δὲ ἐπιστραφείς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ
Πέτρῳ, λέγων, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ

---

v.23 καί[c] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgms] τυφλός[agmsn] ἐξάγω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] κώμη[ngfs] καί[c] πτύω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[danp] ὄμμα[nanp] αὐτός[rpgms] ἐπιτίθημι[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpdms] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] εἰ[qo] τι-σριανσ βλέπω[vipa3s]. **v.24** καί[c] ἀναβλέπω[vpaanms] λέγω[viia3s] βλέπω[vipa1s] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὡς[bo] δένδρον[nnnp] περιπατέω[vppaamp]. **v.25** εἶτα[bo] πάλιν[bo] ἐπιτίθημι[viaa3s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπί[p] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ποιέω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἀναβλέπω[vnaa] καί[c] ἀποκαθιστάνω[viap3s] καί[c] ἐμβλέπω[viaa3s] τηλαυγῶς[bo] ἅπας[aampn]. **v.26** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] μηδέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] κώμη[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2s] μηδέ[c] λέγω[vsaa2s] τίς[ridms] ἐν[p] ὁ[ddfs] κώμη[ndfs]. **v.27** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafp] κώμη[nafp] Καισάρεια[ngfs] ὁ[dgfs] Φίλιππος[ngms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ἐπερωτάω[viia3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] εἰμί[vnpx]. **v.28** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀποκρίνομαι[viad3p] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] βαπτιστής[nams] καί[c] ἄλλος[anmpn] Ἠλίας[nams] ἄλλος[anmpn] δέ[c] εἷς[nams] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.29** καί[c] αὐτός[rpnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] δέ[c] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2p] εἰμί[vnpx] ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.30** καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μηδείς[admsn] λέγω[vspa3p] περί[p] αὐτός[rpgms]. **v.31** καί[c] ἄρχω[viad3s] διδάσκω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] πολύς[aanpn] πάσχω[vnaa] καί[c] ἀποδοκιμάζω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ἀποκτείνω[vnap] καί[c] μετά[p] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] ἀνίστημι[vnaa]. **v.32** καί[c] παρρησία[ndfs] ὁ[dams] λόγος[nams] λαλέω[viia3s] καί[c] προσλαμβάνω[vpamnms] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἄρχω[viad3s] ἐπιτιμάω[vnpa] αὐτός[rpdms].

34 τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Ὅστις θέλει ὀ-
πίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
35 αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
36 ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ
ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημι-
37 ωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς
38 ψυχῆς αὐτοῦ· ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λό-
γους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.
9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε
ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν
2 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας
ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ
τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν
3 μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ
4 τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν

---

v.33 ὁ[dnms] δέ[c] ἐπιστρέφω[vpapnms] καί[c] ὁράω[vpaanms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] λέγω[vppanms] ὑπάγω[vdpa2s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] Σατανᾶς[nvms] ὅτι[c] οὐ[xo] φρονέω[vipa2s] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[danp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.34** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dams] ὄχλος[nams] σύν[p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅστις[rrnms] θέλω[vipa3s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vnaa] ἀπαρνέομαι[vdad3s] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] αἴρω[vdaa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκολουθέω[vdpa3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.35** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] θέλω[vspa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] σῴζω[vnaa] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpafs] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] οὗτος[rdnms] σῴζω[vifa3s] αὐτός[rpafs]. **v.36** τίς[rqans] γάρ[c] ὠφελέω[vifa3s] ἄνθρωπος[nams] ἐάν[qo] κερδαίνω[vsaa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὅλος[aamsn] καί[c] ζημιόω[vsap3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.37** ἤ[xo] τίς[rqans] δίδωμι[vifa3s] ἄνθρωπος[nnms] ἀντάλλαγμα[nans] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.38** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ἐπαισχύνομαι[vsao3s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὁ[damp] ἐμός[rsamp] λόγος[namp] ἐν[p] ὁ[ddfs] γενεά[ndfs] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] μοιχαλίς[ndfs] καί[c] ἁμαρτωλός[adfsn] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐπαισχύνομαι[vifo3s] αὐτός[rpams] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] μετά[p] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **9. v.1** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἰμί[vipx3p] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] ὧδε[bo] ἵστημι[vpxagmp] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] μή[xo] γεύομαι[vsad3p] θάνατος[ngms] ἕως[c] ἄν[xo] ὁράω[vsaa3p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔρχομαι[vpxaafs] ἐν[p] δύναμις[ndfs]. **v.2** καί[c] μετά[p] ἡμέρα[nafp] ἕξ[tn] παραλαμβάνω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] ὁ[dams] Ἰάκωβος[nams] καί[c] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] καί[c] ἀναφέρω[vipa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὄρος[nans] ὑψηλός[aansn] κατά[p] ἴδιος[aafsn] μόνος[aampn] καί[c] μεταμορφόω[viap3s] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgmp]. **v.3** καί[c] ὁ[dnnp] ἱμάτιον[nnnp] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] στίλβω[vppannp] λευκός[annpn] λίαν[bo] ὡς[bo] χιών[nnfs] οἷος[rrnnp] γναφεύς[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] λευκαίνω[vnaa].

Μωσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 5
Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ
μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ, ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. καὶ ἐγένετο 6, 7
νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης,
λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκού-
ετε. καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ 8
τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ 9
τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον,
εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν 10
λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς, συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ νε-
κρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες ὅτι Λέγουσιν 11
οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ ἀποκριθείς, 12
εἶπεν αὐτοῖς, Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα, καὶ
πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ
ἐξουδενώθῃ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐ- 13
ποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. Καὶ 14
ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ
γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν 15
αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. καὶ 16

---

v.4 καί[c] ὁράω[viap3s] αὐτός[rpdmp] Ἠλίας[nnms] σύν[p] Μωϋσῆς[ndms] καί[c] εἰμί[viix3p] συλλαλέω[vppanmp] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.5** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ῥαββί[th] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpa-p] ὧδε[bo] εἰμί[vnpx] καί[c] ποιέω[vsaa1p] σκηνή[nafp] τρεῖς[nafp] σύ[rpd-s] εἷς[nafs] καί[c] Μωϋσῆς[ndms] εἷς[nafs] καί[c] Ἠλίας[ndms] εἷς[nafs]. **v.6** οὐ[xo] γάρ[c] οἶδα[viya3s] τίς[rqans] λαλέω[vsaa3s] εἰμί[viix3p] γάρ[c] ἔκφοβος[anmpn]. **v.7** καί[c] γίνομαι[viad3s] νεφέλη[nnfs] ἐπισκιάζω[vppanfs] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] φωνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] νεφέλη[ngfs] λέγω[vppanfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vdpa2p]. **v.8** καί[c] ἐξάπινα[bo] περιβλέπω[vpamnmp] οὐκέτι[bo] οὐδείς[aamsn] ὁράω[viaa3p] ἀλλά[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] μόνος[aamsn] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp]. **v.9** καταβαίνω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] διαστέλλω[viam3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μηδείς[admsn] διηγέομαι[vsad3p] ὅς[rranp] ὁράω[viaa3p] εἰ[qo] μή[xo] ὅταν[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vsaa3s]. **v.10** καί[c] ὁ[dams] λόγος[nams] κρατέω[viaa3p] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] συζητέω[vppanmp] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vnaa]. **v.11** καί[c] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] λέγω[vipa3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὅτι[c] Ἠλίας[nams] δεῖ[vipq3s] ἔρχομαι[vnaa] πρῶτος[bo]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] Ἠλίας[nnms] μέν[xo] ἔρχομαι[vpaanms] πρῶτος[bo] ἀποκαθιστάνω[vipa3s] πᾶς[aanpn] καί[c] πῶς[bo] γράφω[vixp3s] ἐπί[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἵνα[c] πολύς[aanpn] πάσχω[vsaa3s] καί[c] ἐξουδενέω[vsap3s]. **v.13** ἀλλά[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] καί[c] Ἠλίας[nnms] ἔρχομαι[vixa3s] καί[c] ποιέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὅσος[rcanp] θέλω[viaa3p] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.14** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] ὁράω[viaa3s] ὄχλος[nams] πολύς[aamsn] περί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] γραμματεύς[namp] συζητέω[vppaamp] αὐτός[rpdmp]. **v.15** καί[c] εὐθέως[bo] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐκθαμβέω[viap3s] καί[c] προστρέχω[vppanmp] ἀσπάζομαι[viin3p] αὐτός[rpams].

17 ἐπηρώτησε τούς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς· καὶ
ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱ-
18 όν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν
καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας
αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται, καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ
19 ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, Ὦ
γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι· ἕως πότε ἀνέξο-
20 μαι ὑμῶν· φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς
αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν αὐτόν,
21 καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησε τὸν
πατέρα αὐτοῦ, Πόσος χρόνος ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ· ὁ
22 δὲ εἶπε, Παιδιόθεν. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε
καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν, ἀλλ᾽ εἴ τι δύνασαι, βοήθη-
23 σον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ᾽ ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ
24 τό, Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ
εὐθὲως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλεγε, Πι-
25 στεύω, Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι
ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέ-
γων αὐτῷ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω,
26 ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν,
καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός,

---

v.16 καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] ὁ[damp] γραμματεύς[namp] τίς[rqans] συζητέω[vipa2p] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.17** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] λέγω[viaa3s] διδάσκαλος[nvms] φέρω[viaa1s] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] σύ[rpa-s] ἔχω[vppaams] πνεῦμα[nans] ἄλαλος[aansn]. **v.18** καί[c] ὅπου[bo] ἄν[xo] αὐτός[rpams] καταλαμβάνω[vsaa3s] ῥήγνυμι[vipa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἀφρίζω[vipa3s] καί[c] τρίζω[vipa3s] ὁ[damp] ὀδούς[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ξηραίνω[vipp3s] καί[c] λέγω[viaa1s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] σύ[rpg-s] ἵνα[c] αὐτός[rpans] ἐκβάλλω[vsaa3p] καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3p]. **v.19** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] αὐτός[rpdms] λέγω[vipa3s] ὦ[i] γενεά[nvfs] ἄπιστος[avfsn] ἕως[c] πότε[xo] πρός[p] σύ[rpa-p] εἰμί[vifx1s] ἕως[c] πότε[xo] ἀνέχω[vifd1s] σύ[rpg-p] φέρω[vdpa2p] αὐτός[rpams] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.20** καί[c] φέρω[viaa3p] αὐτός[rpams] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpams] εὐθέως[bo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] σπαράσσω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] κυλίω[viie3s] ἀφρίζω[vppanms]. **v.21** καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] πόσος[ronms] χρόνος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὡς[bo] οὗτος[rdnns] γίνομαι[vixa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] παιδιόθεν[bo]. **v.22** καί[c] πολλάκις[bo] αὐτός[rpams] καί[c] εἰς[p] πῦρ[nans] βάλλω[viaa3s] καί[c] εἰς[p] ὕδωρ[nanp] ἵνα[c] ἀπόλλυμι[vsaa3s] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] εἰ[qo] τι-σριανσ δύναμαι[vipn2s] βοηθέω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] σπλαγχνίζομαι[vpaonms] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnns] εἰ[qo] δύναμαι[vipn2s] πιστεύω[vnaa] πᾶς[annpn] δυνατός[annpn] ὁ[ddms] πιστεύω[vppadms]. **v.24** καί[c] εὐθέως[bo] κράζω[vpaanms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] μετά[p] δάκρυον[ngnp] λέγω[viia3s] πιστεύω[vipa1s] κύριος[nvms] βοηθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[ddfs] ἀπιστία[ndfs]. **v.25** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] ἐπισυντρέχω[vipa3s] ὄχλος[nnms] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[ddns] ἀκάθαρτος[adnsn] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdns] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἄλαλος[annsn] καί[c] κωφός[annsn] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpd-s] ἐπιτάσσω[vipa1s] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐκ[p] αὐτός[rpgms] καί[c] μηκέτι[bo] εἰσέρχομαι[vsaa2s] εἰς[p] αὐτός[rpams].

ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας 27
αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντα 28
αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν
ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 29
Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ
καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς 30
Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ. ἐδίδασκε γὰρ τοὺς 31
μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν,
καὶ ἀποκτανθείς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν 32
τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Κα- 33
περναούμ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν
τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε· οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλ- 34
λήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. καὶ καθίσας 35
ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος
εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν 36
παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος
αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς, Ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται 37
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ
ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ 38
ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου

---

v.26 καί[c] κράζω[vpaanns] καί[c] πολύς[annpn] σπαράσσω[vpaanns] αὐτός[rpams] ἐξέρχομαι[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] ὡσεί[bo] νεκρός[anmsn] ὥστε[c] πολύς[aampn] λέγω[vnpa] ὅτι[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.27** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] κρατέω[vpaanms] αὐτός[rpams] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ἐγείρω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s]. **v.28** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaaams] αὐτός[rpams] εἰς[p] οἶκος[nams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] κατά[p] ἴδιος[aafsn] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[viao1p] ἐκβάλλω[vnaa] αὐτός[rpans]. **v.29** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] γένος[nnns] ἐν[p] οὐδείς[adnsn] δύναμαι[vipn3s] ἐξέρχομαι[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] προσευχή[ndfs] καί[c] νηστεία[ndfs]. **v.30** καί[c] ἐκεῖθεν[bo] ἐξέρχομαι[vpaanmp] παραπορεύομαι[viin3p] διά[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viia3s] ἵνα[c] τι-σρινμσ γινώσκω[vsaa3s]. **v.31** διδάσκω[viia3s] γάρ[c] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vipp3s] εἰς[p] χείρ[nafp] ἄνθρωπος[ngmp] καί[c] ἀποκτείνω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἀποκτείνω[vpapnms] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.32** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀγνοέω[viia3p] ὁ[dans] ῥῆμα[nans] καί[c] φοβέομαι[viin3p] αὐτός[rpams] ἐπερωτάω[vnaa]. **v.33** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] γίνομαι[vpadnms] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpamp] τίς[rqans] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] διαλογίζομαι[viin2p]. **v.34** ὁ[dnmp] δέ[c] σιωπάω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] γάρ[c] διαλέγομαι[viao3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] τίς[rqnms] μέγας[anmsc]. **v.35** καί[c] καθίζω[vpaanms] φωνέω[viaa3s] ὁ[damp] δώδεκα[tn] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] εἰ[qo] τι--σρινμσ θέλω[vipa3s] πρῶτος[anmsn] εἰμί[vnpx] εἰμί[vifx3s] πᾶς[agmpn] ἔσχατος[anmsn] καί[c] πᾶς[agmpn] διάκονος[nnms]. **v.36** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] παιδίον[nans] ἵστημι[viaa3s] αὐτός[rpans] ἐν[p] μέσος[adnsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐναγκαλίζομαι[vpadnms] αὐτός[rpans] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.37** ὅς[rrnms] ἐάν[qo] εἷς[nans] ὁ[dgnp] τοιοῦτος[rdgnp] παιδίον[ngnp] δέχομαι[vsad3s] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vipn3s] καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vsad3s] οὐ[xo] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vipn3s] ἀλλά[c] ὁ[dams] ἀποστέλλω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s].

ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν
39 αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ κωλύ-
ετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί
40 μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με, ὃς γὰρ οὐκ ἔστι
41 καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον
ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματι μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστέ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
42 οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ
μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ,
43 καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ
σου, ἀπόκοψον αὐτήν, καλόν σοι ἐστὶ κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσ-
ελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς
44 τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ
45 πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπό-
κοψον αὐτόν, καλόν ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ
τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
46 τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ
47 σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε
αὐτόν, καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν

---

v.38 ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] λέγω[vppanms] διδάσκαλος[nvms] ὁράω[viaa1p] τι-σριαμσ ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] σύ[rpg-s] ἐκβάλλω[vppaams] δαιμόνιον[nanp] ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἀκολουθέω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] καί[c] κωλύω[viaa1p] αὐτός[rpams] ὅτι[c] οὐ[xo] ἀκολουθέω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.39** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] μή[xo] κωλύω[vdpa2p] αὐτός[rpams] οὐδείς[anfsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] ποιέω[vifa3s] δύναμις[nafs] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] καί[c] δύναμαι[vifd3s] ταχύς[bo] κακολογέω[vnaa] ἐγώ[rpa-s]. **v.40** ὅς[rrnms] γάρ[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κατά[p] ἐγώ[rpg-p] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.41** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ποτίζω[vsaa3s] σύ[rpa-p] ποτήριον[nans] ὕδωρ[ngns] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] Χριστός[ngms] εἰμί[vipx2p] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgms]. **v.42** καί[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] σκανδαλίζω[vsaa3s] εἷς[nams] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] πιστεύω[vppagmp] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] αὐτός[rpdms] μᾶλλον[bo] εἰ[qo] περίκειμαι[vipn3s] λίθος[nnms] μυλικός[anmsn] περί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] βάλλω[vixp3s] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.43** καί[c] ἐάν[qo] σκανδαλίζω[vspa3s] σύ[rpa-s] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] σύ[rpg-s] ἀποκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpafs] καλός[annsn] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] κυλλός[aamsn] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] εἰσέρχομαι[vnaa] ἤ[xo] ὁ[dafp] δύο[tn] χείρ[nafp] ἔχω[vppaams] ἀπέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] ὁ[dans] ἄσβεστος[aansn]. **v.44** ὅπου[bo] ὁ[dnms] σκώληξ[nnms] αὐτός[rpgmp] ὅς[xo] τελευτάω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnns] πῦρ[nnns] ὅς[xo] σβέννυμι[vipp3s]. **v.45** καί[c] ἐάν[qo] ὁ[dnms] πούς[nnms] σύ[rpg-s] σκανδαλίζω[vspa3s] σύ[rpa-s] ἀποκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpams] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] σύ[rpd-s] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] χωλός[aamsn] ἤ[xo] ὁ[damp] δύο[tn] πούς[namp] ἔχω[vppaams] βάλλω[vnap] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] ὁ[dans] ἄσβεστος[aansn]. **v.46** ὅπου[bo] ὁ[dnms] σκώληξ[nnms] αὐτός[rpgmp] ὅς[xo] τελευτάω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnns] πῦρ[nnns] ὅς[xo] σβέννυμι[vipp3s].

τοῦ πυρός, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ 48
σβέννυται. πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ 49
ἁλισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, 50
ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε· ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν
ἀλλήλοις.

Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ **10**
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐ-
τόν, καί, ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόν- 2
τες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα
ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, 3
Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς· οἱ δὲ εἶπον, Μωσῆς ἐπέτρεψε βι- 4
βλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 5
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν
ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ 6
θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄν- 7
θρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθή-
σεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα 8
μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ Θεὸς 9
συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ 10
μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέ- 11

---

v.47 καί[c] ἐάν[qo] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] σκανδαλίζω[vspa3s] σύ[rpa-s] ἐκβάλλω[vdaa2s] αὐτός[rpams] καλός[annsn] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] μονόφθαλμος[aamsn] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἤ[xo] δύο[tn] ὀφθαλμός[namp] ἔχω[vppaams] βάλλω[vnap] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns]. **v.48** ὅπου[bo] ὁ[dnms] σκώληξ[nnms] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] τελευτάω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnns] πῦρ[nnns] οὐ[xo] σβέννυμι[vipp3s]. **v.49** πᾶς[anmsn] γάρ[c] πῦρ[ndns] ἁλίζω[vifp3s] καί[c] πᾶς[anfsn] θυσία[nnfs] ἅλας[ndms] ἁλίζω[vifp3s]. **v.50** καλός[annsn] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] ἄναλος[annsn] γίνομαι[vsad3s] ἐν[p] τίς[rqdns] αὐτός[rpans] ἀρτύω[vifa2p] ἔχω[vdpa2p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἅλας[nans] καί[c] εἰρηνεύω[vdpa2p] ἐν[p] ἀλλήλων[redmp]. **10. v.1** κἀκεῖθεν[bo] ἀνίστημι[vpaanms] ἔρχομαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὅριον[nanp] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] διά[p] ὁ[dgms] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] καί[c] συμπορεύομαι[vipn3p] πάλιν[bo] ὄχλος[nnmp] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] ὡς[bo] εἴωθα[viya3s] πάλιν[bo] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp]. **v.2** καί[c] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] εἰ[qo] ἔξεστι[vipq3s] ἀνήρ[ndms] γυνή[nafs] ἀπολύω[vnaa] πειράζω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.3** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] σύ[rpd-p] ἐντέλλομαι[viad3s] Μωϋσῆς[nnms]. **v.4** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] Μωϋσῆς[nnms] ἐπιτρέπω[viaa3s] βιβλίον[nans] ἀποστάσιον[ngns] γράφω[vnaa] καί[c] ἀπολύω[vnaa]. **v.5** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πρός[p] ὁ[dafs] σκληροκαρδία[nafs] σύ[rpg-p] γράφω[viaa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] οὗτος[rdafs]. **v.6** ἀπό[p] δέ[c] ἀρχή[ngfs] κτίσις[ngfs] ἄρσην[nans] καί[c] θῆλυς[aansn] ποιέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.7** ἕνεκα[bo] οὗτος[rdgns] καταλείπω[vifa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] προσκολλάω[vifp3s] πρός[p] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.8** καί[c] εἰμί[vifx3p] ὁ[dnmp] δύο[tn] εἰς[p] σάρξ[nafs] εἷς[nafs] ὥστε[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx3p] δύο[tn] ἀλλά[c] εἷς[nnfs] σάρξ[nnfs]. **v.9** ὅς[rrans] οὖν[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] συζεύγνυμι[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] μή[xo] χωρίζω[vdpa3s]. **v.10** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] πάλιν[bo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] περί[p] ὁ[dgns] αὐτός[rpgns] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams].

γει αὐτοῖς, Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ
12 ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα
13 αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ
παιδία ἵνα ἅψηται αὐτῶν, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσ-
14 φέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά. τῶν
15 γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
16 εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, τιθεὶς τὰς χεῖ-
17 ρας ἐπ᾽ αὐτά, ηὐλόγει αὐτά. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς
ὁδόν, προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν,
Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω·
18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός,
19 εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φο-
νεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς,
20 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.
21 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ, Ἕν σοί ὑστερεῖ, ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς
πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει
22 μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε

---

v.11 καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] γαμέω[vsaa3s] ἄλλος[aafsn] μοιχάομαι[vipn3s] ἐπί[p] αὐτός[rpafs]. **v.12** καί[c] ἐάν[qo] γυνή[nnfs] ἀπολύω[vsaa3s] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] αὐτός[rpgfs] καί[c] γαμέω[vsap3s] ἄλλος[admsn] μοιχάομαι[vipn3s]. **v.13** καί[c] προσφέρω[viia3p] αὐτός[rpdms] παιδίον[nanp] ἵνα[c] ἅπτω[vsam3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ἐπιτιμάω[viia3p] ὁ[ddmp] προσφέρω[vppadmp]. **v.14** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀγανακτέω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀφίημι[vdaa2p] ὁ[danp] παιδίον[nanp] ἔρχομαι[vnpn] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] μή[xo] κωλύω[vdpa2p] αὐτός[rpanp] ὁ[dgnp] γάρ[c] τοιοῦτος[rdgnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.15** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] μή[xo] δέχομαι[vsad3s] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὡς[bo] παιδίον[nnns] οὐ[xo] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa3s] εἰς[p] αὐτός[rpafs]. **v.16** καί[c] ἐναγκαλίζομαι[vpadnms] αὐτός[rpanp] τίθημι[vppanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπί[p] αὐτός[rpanp] εὐλογέω[viia3s] αὐτός[rpanp]. **v.17** καί[c] ἐκπορεύομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁδός[nafs] προστρέχω[vpaanms] εἷς[nnms] καί[c] γονυπετέω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] διδάσκαλος[nvms] ἀγαθός[avmsn] τίς[rqans] ποιέω[vsaa1s] ἵνα[c] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] κληρονομέω[vsaa1s]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2s] ἀγαθός[aamsn] οὐδείς[anfsn] ἀγαθός[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.19** ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] οἶδα[vixa2s] μή[xo] μοιχεύω[vsaa2s] μή[xo] φονεύω[vsaa2s] μή[xo] κλέπτω[vsaa2s] μή[xo] ψευδομαρτυρέω[vsaa2s] μή[xo] ἀποστερέω[vsaa2s] τιμάω[vdpa2s] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] φυλάσσω[viam1s] ἐκ[p] νεότης[ngfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἐμβλέπω[vpaanms] αὐτός[rpdms] ἀγαπάω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnns] σύ[rpd-s] ὑστερέω[vipa3s] ὑπάγω[vdpa2s] ὅσος[rcanp] ἔχω[vipa2s] πωλέω[vdaa2s] καί[c] δίδωμι[vdaa2s] ὁ[ddmp] πτωχός[admpn] καί[c] ἔχω[vifa2s] θησαυρός[nams] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] δεῦρο[vdvx2s] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] αἴρω[vpaanms] ὁ[dams] σταυρός[nams].

λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Καὶ περιβλεψά- 23
μενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσον-
ται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ 24
Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τέκνα, πῶς δύσκολόν
ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπι τοῖς χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ εἰσελθεῖν. εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς 25
τῆς ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυ- 26
τούς, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 27
λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ᾽ οὐ παρὰ τῷ Θεῷ, πάντα
γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν 28
αὐτῷ, Ἰδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς 29
ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα,
ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγε-
λίου, ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, 30
οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ
ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώ-
νιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 31
Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προ- 32

---

v.22 ὁ[dnms] δέ[c] στυγνάζω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ἀπέρχομαι[viaa3s] λυπέω[vpppnms] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἔχω[vppanms] κτῆμα[nanp] πολύς[aanpn]. **v.23** καί[c] περιβλέπω[vpamnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] πῶς[bo] δυσκόλως[bo] ὁ[dnmp] ὁ[danp] χρῆμα[nanp] ἔχω[vppanmp] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[vifd3p]. **v.24** ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] θαμβέω[viip3p] ἐπί[p] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τέκνον[nvnp] πῶς[bo] δύσκολος[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[damp] πείθω[vpxaamp] ἐπί[p] ὁ[ddnp] χρῆμα[ndnp] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[vnaa]. **v.25** εὔκοπος[annsc] εἰμί[vipx3s] κάμηλος[nams] διά[p] ὁ[dgfs] τρυμαλιά[ngfs] ὁ[dgfs] ῥαφίς[ngfs] διέρχομαι[vnaa] ἤ[xo] πλούσιος[aamsn] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[vnaa]. **v.26** ὁ[dnmp] δέ[c] περισσῶς[bo] ἐκπλήσσω[viip3p] λέγω[vppanmp] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] καί[c] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] σῴζω[vnap]. **v.27** ἐμβλέπω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] παρά[p] ἄνθρωπος[ndmp] ἀδύνατος[annsn] ἀλλά[c] οὐ[xo] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] πᾶς[annpn] γάρ[c] δυνατός[annpn] εἰμί[vipx3s] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.28** καί[c] ἄρχω[viad3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vnpa] αὐτός[rpdms] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-p] ἀφίημι[viaa1s] πᾶς[aanpn] καί[c] ἀκολουθέω[viaa1p] σύ[rpd-s]. **v.29** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐδείς[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] ἀφίημι[viaa3s] οἰκία[nafs] ἤ[xo] ἀδελφός[namp] ἤ[xo] ἀδελφή[nafp] ἤ[xo] πατήρ[nams] ἤ[xo] μήτηρ[nafs] ἤ[xo] γυνή[nafs] ἤ[xo] τέκνον[nanp] ἤ[xo] ἀγρός[namp] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.30** ἐάν[qo] μή[xo] λαμβάνω[vsaa3s] ἑκατονταπλασίων[aanpn] νῦν[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] καιρός[ndms] οὗτος[rddms] οἰκία[nafp] καί[c] ἀδελφός[namp] καί[c] ἀδελφή[nafp] καί[c] μήτηρ[nafp] καί[c] τέκνον[nanp] καί[c] ἀγρός[namp] μετά[p] διωγμός[ngmp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] αἰών[ndms] ὁ[ddms] ἔρχομαι[vppndms] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.31** πολύς[anmpn] δέ[c] εἰμί[vifx3p] πρῶτος[anmpn] ἔσχατος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἔσχατος[anmpn] πρῶτος[anmpn].

ἄγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες
ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς
33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. ὅτι Ἰδού, ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς
ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θα-
34 νάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν
αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ
35 ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ
προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου,
λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν, ποιήσῃς ἡ-
36, 37 μῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον
αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμῶν σου
38 καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ
οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ
39 τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ,
Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ
πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε,
40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν
41 ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα
42 ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ὁ δὲ Ἰησοῦς
προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦν-

---

v.32 εἰμί[viix3p] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ἀναβαίνω[vppanmp] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] εἰμί[viix3s] προάγω[vppanms] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] θαμβέω[viip3p] καί[c] ἀκολουθέω[vppanmp] φοβέομαι[viin3p] καί[c] παραλαμβάνω[vpaanms] πάλιν[bo] ὁ[damp] δώδεκα[tn] ἄρχω[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vnpa] ὁ[danp] μέλλω[vppaanp] αὐτός[rpdms] συμβαίνω[vnpa]. **v.33** ὅτι[c] ἰδού[vdaa2s] ἀναβαίνω[vipa1p] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vifp3s] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] γραμματεύς[ndmp] καί[c] κατακρίνω[vifa3p] αὐτός[rpams] θάνατος[ndms] καί[c] παραδίδωμι[vifa3p] αὐτός[rpams] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp]. **v.34** καί[c] ἐμπαίζω[vifa3p] αὐτός[rpdms] καί[c] μαστιγόω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐμπτύω[vifa3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἀποκτείνω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.35** καί[c] προσπορεύομαι[vipn3p] αὐτός[rpdms] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] Ζεβεδαῖος[ngms] λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] θέλω[vipa1p] ἵνα[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] αἰτέω[vsaa1p] ποιέω[vsaa2s] ἐγώ[rpd-p]. **v.36** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] θέλω[vipa2p] ποιέω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] σύ[rpd-p]. **v.37** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ἵνα[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] σύ[rpg-s] καί[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] σύ[rpg-s] καθίζω[vsaa1p] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] τίς[rqans] αἰτέω[vipm2p] δύναμαι[vipn2p] πίνω[vnaa] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] πίνω[vipa1s] καί[c] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipp1s] βαπτίζω[vnap]. **v.39** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δύναμαι[vipn1p] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dans] μέν[xo] ποτήριον[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] πίνω[vipa1s] πίνω[vifd2p] καί[c] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipp1s] βαπτίζω[vifp2p]. **v.40** ὁ[dnns] δέ[c] καθίζω[vnaa] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐμός[rsnns] δίδωμι[vnaa] ἀλλά[c] ὅς[rrdmp] ἑτοιμάζω[vixp3s]. **v.41** καί[c] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dnmp] δέκα[tn] ἄρχω[viad3p] ἀγανακτέω[vnpa] περί[p] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[ngms].

τες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι
αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, 43
ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν,
καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. 44
καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ 45
διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ, καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἰερι- 46
χώ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου
Βαρτιμαῖος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ 47
ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέ-
γειν, Ὁ υἱὸς Δαβίδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ 48
πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ, ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαβίδ,
ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτὸν, φωνηθῆναι, καὶ 49
φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ, Θάρσει, ἔγειραι, φωνεῖ σε.
ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰη- 50
σοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις ποιήσω 51
σοί· ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββονί, ἵνα ἀναβλέψω. ὁ δὲ Ἰη- 52
σοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως
ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.
Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βη- **11**
θανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν

---

v.42 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] προσκαλέομαι[vpadnms] αὐτός[rpamp] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] δοκέω[vppanmp] ἄρχω[vnpa] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] κατακυριεύω[vipa3p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] μέγας[anmpn] αὐτός[rpgmp] κατεξουσιάζω[vipa3p] αὐτός[rpgmp]. **v.43** οὐ[xo] οὕτω[bo] δέ[c] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] θέλω[vspa3s] γίνομαι[vnad] μέγας[anmsn] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vifx3s] διάκονος[nnms] σύ[rpg-p]. **v.44** καί[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] θέλω[vspa3s] σύ[rpg-p] γίνομαι[vnad] πρῶτος[anmsn] εἰμί[vifx3s] πᾶς[agmpn] δοῦλος[nnms]. **v.45** καί[c] γάρ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa3s] διακονέω[vnap] ἀλλά[c] διακονέω[vnaa] καί[c] δίδωμι[vnaa] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] λύτρον[nans] ἀντί[p] πολύς[agmpn]. **v.46** καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] εἰς[p] Ἰεριχώ[tp] καί[c] ἐκπορεύομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] Ἰεριχώ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὄχλος[ngms] ἱκανός[agmsn] υἱός[nnms] Τιμαῖος[ngms] Βαρτιμαῖος[nnms] ὁ[dnms] τυφλός[anmsn] κάθημαι[viin3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] προσαιτέω[vppanms]. **v.47** καί[c] ἀκούω[vpaanms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἄρχω[viad3s] κράζω[vnpa] καί[c] λέγω[vnpa] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Δαυίδ[tp] Ἰησοῦς[nvms] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.48** καί[c] ἐπιτιμάω[viia3p] αὐτός[rpdms] πολύς[anmpn] ἵνα[c] σιωπάω[vsaa3s] ὁ[dnms] δέ[c] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] κράζω[viia3s] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.49** καί[c] ἵστημι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpams] φωνέω[vnap] καί[c] φωνέω[vipa3p] ὁ[dams] τυφλός[aamsn] λέγω[vppanmp] αὐτός[rpdms] θαρσέω[vdpa2s] ἐγείρω[vdam2s] φωνέω[vipa3s] σύ[rpa-s]. **v.50** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποβάλλω[vpaanms] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] αὐτός[rpgms] ἀνίστημι[vpaanms] ἔρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.51** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τίς[rqans] θέλω[vipa2s] ποιέω[vsaa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] δέ[c] τυφλός[anmsn] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ῥαββουνί[ta] ἵνα[c] ἀναβλέπω[vsaa1s]. **v.52** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὑπάγω[vdpa2s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s] καί[c] εὐθέως[bo] ἀναβλέπω[viaa3s] καί[c] ἀκολουθέω[viia3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs].

2 αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον
δεδεμένον, ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε, λύσαντες αὐτὸν
3 ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε τοῦτο· εἴπατε, ὅτι
Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε.
4 ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν
5 ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ
6 ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον· οἱ δὲ
εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς.
7 καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ
8 τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια
αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ
9 τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά, εὐλογημέ-
10 νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη
βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ, Ὡσαν-
11 νὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς,
καὶ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης
12 τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐ-
13 παύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε. καὶ ἰδὼν
συκῆν μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν

---

11. **v.1** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{vipa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰς^{p} Βηθφαγή^{tp} καί^{c} Βηθανία^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{vipa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὁ^{dafs} κατέναντι^{bo} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} εὐθέως^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnnmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs} εὑρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπί^{p} ὅς^{rrams} οὐδείς^{anfsn} ἄνθρωπος^{ngmp} καθίζω^{vixa3s} λύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἄγω^{vdaa2p}. **v.3** καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa3s} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vdaa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} εὐθέως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀποστέλλω^{vifa3s} ὧδε^{bo}. **v.4** ἀπέρχομαι^{viaa3p} δέ^{c} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} πρός^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ἔξω^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} ἀμφόδον^{ngns} καί^{c} λύω^{vipa3p} αὐτός^{rpams}. **v.5** καί^{c} τι- -σρινμπ ὁ^{dgmp} ἐκεῖ^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} λέγω^{viia3p} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} λύω^{vppanmp} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}. **v.6** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} καθώς^{bo} ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἀφίημι^{viaa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.7** καί^{c} ἄγω^{viaa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ἐπιβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} καθίζω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.8** πολύς^{anmpn} δέ^{c} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} στρωννύω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} στιβάς^{nafp} κόπτω^{viia3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} καί^{c} στρωννύω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs}. **v.9** καί^{c} ὁ^{dnmp} προάγω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀκολουθέω^{vppanmp} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **v.10** εὐλογέω^{vpxpnfs} ὁ^{dnfs} ἔρχομαι^{vppnnfs} βασιλεία^{nnfs} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Δαυίδ^{tp} ὡσαννάth ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ὕψιστος^{adnpn}. **v.11** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} περιβλέπω^{vpamnms} πᾶς^{aanpn} ὄψιος^{agfsn} ἤδη^{bo} εἰμί^{vppxgfs} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Βηθανία^{nafs} μετά^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}. **v.12** καί^{c} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} Βηθανία^{ngfs} πεινάω^{viaa3s}.

αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα, οὐ γὰρ
ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Μη- 14
κέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰσελθὼν 15
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ
ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν,
καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε,
καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐ- 16, 17
δίδασκε, λέγων αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὑμεῖς δὲ εποιήσατε
αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 18
ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν, ἐφοβοῦντο γὰρ
αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ 19
ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ πρωῒ πα- 20
ραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ 21
ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, ἴδε, ἡ συκῆ ἣν κατη-
ράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε 22
πίστιν Θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, 23
Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ

---

v.13 καί[c] ὁράω[vpaanms] συκῆ[nafs] μακρόθεν[bo] ἔχω[vppaafs] φύλλον[nanp] ἔρχομαι[viaa3s] εἰ[qo] ἄρα[xo] εὑρίσκω[vifa3s] τι-σριανσ ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἐπί[p] αὐτός[rpafs] οὐδείς[aansn] εὑρίσκω[viaa3s] εἰ[qo] μή[xo] φύλλον[nanp] ὅς[xo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] καιρός[nnms] σῦκον[ngnp]. **v.14** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] μηκέτι[bo] ἐκ[p] σύ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] μηδείς[anmsn] καρπός[nams] ἐσθίω[voaa3s] καί[c] ἀκούω[viia3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.15** καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ἄρχω[viad3s] ἐκβάλλω[vnpa] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] καί[c] ἀγοράζω[vppaamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] ὁ[dafp] τράπεζα[nafp] ὁ[dgmp] κολλυβιστής[ngmp] καί[c] ὁ[dafp] καθέδρα[nafp] ὁ[dgmp] πωλέω[vppagmp] ὁ[dafp] περιστερά[nafp] καταστρέφω[viaa3s]. **v.16** καί[c] οὐ[xo] ἀφίημι[viia3s] ἵνα[c] τι-σρινμσ διαφέρω[vsaa3s] σκεῦος[nans] διά[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns]. **v.17** καί[c] διδάσκω[viia3s] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] γράφω[vixp3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] ἐγώ[rpg-s] οἶκος[nnms] προσευχή[ngfs] καλέω[vifp3s] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] σύ[rpn-p] δέ[c] ποιέω[viaa2p] αὐτός[rpams] σπήλαιον[nans] λῃστής[ngmp]. **v.18** καί[c] ἀκούω[viaa3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ζητέω[viia3p] πῶς[bo] αὐτός[rpams] ἀπόλλυμι[vifa3p] φοβέομαι[viin3p] γάρ[c] αὐτός[rpams] ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἐκπλήσσω[viip3s] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.19** καί[c] ὅτε[bo] ὀψέ[bo] γίνομαι[viad3s] ἐκπορεύομαι[viin3s] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs]. **v.20** καί[c] πρωΐ[bo] παραπορεύομαι[vppnnmp] ὁράω[viaa3p] ὁ[dafs] συκῆ[nafs] ξηραίνω[vpxpafs] ἐκ[p] ῥίζα[ngfp]. **v.21** καί[c] ἀναμιμνῄσκω[vpaonms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] ἴδε[i] ὁ[dnfs] συκῆ[nnfs] ὅς[rrafs] καταράομαι[viad2s] ξηραίνω[vixp3s]. **v.22** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἔχω[vdpa2p] πίστις[nafs] θεός[ngms].

24 ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πάντα ὅσα ἄν προσεύχομενοι
25 αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν
στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ
ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα
26 ὑμῶν. εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
27 οὐρανοῖς ἀφήσεὶ τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι,
28 καὶ λε΄γουσιν αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· καὶ τίς σοι
29 τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀ-
ποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ
30 ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ
βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· ἀποκρίθητέ
31 μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ
32 οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἀλλ΄ ἐὰν εἴ-
πωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν, ἅπαντες γὰρ εἶχον
33 τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέ-
γουσι τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει
αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα ἐφύτευ-

---

v.23 ἀμήνth γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} αἴρω^{vdap2s} καί^{c} βάλλω^{vdap2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} μή^{xo} διακρίνω^{vsap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} πιστεύω^{vsaa3s} ὅτι^{c} ὅς^{rrnnp} λέγω^{vipa3s} γίνομαι^{vipn3s} εἰμί^{vifx3s} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa3s}. **v.24** διά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} προσεύχομαι^{vppnnmp} αἰτέω^{vipm2p} πιστεύω^{vdpa2p} ὅτι^{c} λαμβάνω^{vipa2p} καί^{c} εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.25** καί^{c} ὅταν^{c} στήκω^{vspa2p} προσεύχομαι^{vppnnmp} ἀφίημι^{vdpa2p} εἰ^{qo} τι-σριανσ ἔχω^{vipa2p} κατά^{p} τι-σριγμσ ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ἀφίημι^{vsaa3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{danp} παράπτωμα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$. **v.26** εἰ^{qo} δέ^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} ἀφίημι^{vipa2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ἀφίημι^{vifa3s} ὁ^{danp} παράπτωμα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$. **v.27** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} πάλιν^{bo} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} περιπατέω^{vppagms} αὐτός^{rpgms} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.28** καί^{c} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s} καί^{c} τίς^{rqnms} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} δίδωμι^{viaa3s} ἵνα^{c} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vspa2s}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ εἷς^{nams} λόγος^{nams} καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} λέγω^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **v.30** ὁ^{dnns} βάπτισμα^{nnns} Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} εἰμί^{viix3s} ἤ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.31** καί^{c} λογίζομαι^{viin3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vifa3s} διά&τίς^{xo} οὖν^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdms}. **v.32** ἀλλά^{c} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} φοβέομαι^{viin3p} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἅπας^{anmpn} γάρ^{c} ἔχω^{viia3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὅτι^{c} ὄντως^{bo} προφήτης^{nnms} εἰμί^{viix3s}. **v.33** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{vipa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}.

σεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμόν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον,
καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπε-
δήμησε. καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, 2
ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.
οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν 3, 4
ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κἀκεῖνον λιθοβολήσαν-
τες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. καὶ πάλιν ἄλ- 5
λον ἀπέστειλε, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς
μὲν δέροντες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων 6
ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον,
λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωρ- 7
γοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε,
ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λα- 8
βόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί 9
οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει
τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν 10
γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ Κυρίου 11
ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· καὶ ἐ- 12
ζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν
γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε, καὶ ἀφέντες αὐτὸν

---

12. v.1 καί[c] ἄρχω[viad3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] παραβολή[ndfp] λέγω[vnpa] ἀμπελών[nams] φυτεύω[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] περιτίθημι[viaa3s] φραγμός[nams] καί[c] ὀρύσσω[viaa3s] ὑπολήνιον[nans] καί[c] οἰκοδομέω[viaa3s] πύργος[nams] καί[c] ἐκδίδωμι[viam3s] αὐτός[rpams] γεωργός[ndmp] καί[c] ἀποδημέω[viaa3s]. **v.2** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] γεωργός[namp] ὁ[ddms] καιρός[ndms] δοῦλος[nams] ἵνα[c] παρά[p] ὁ[dgmp] γεωργός[ngmp] λαμβάνω[vsaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] καρπός[ngms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms]. **v.3** ὁ[dnmp] δέ[c] λαμβάνω[vpaanmp] αὐτός[rpams] δέρω[viaa3p] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3p] κενός[aamsn]. **v.4** καί[c] πάλιν[bo] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἄλλος[aamsn] δοῦλος[nams] κἀκεῖνος[rdams] λιθοβολέω[vpaanmp] κεφαλιόω[viaa3p] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3p] ἀτιμάζω[vpxpams]. **v.5** καί[c] πάλιν[bo] ἄλλος[aamsn] ἀποστέλλω[viaa3s] κἀκεῖνος[rdams] ἀποκτείνω[viaa3p] καί[c] πολύς[aampn] ἄλλος[aampn] ὁ[damp] μέν[xo] δέρω[vppanmp] ὁ[damp] δέ[c] ἀποκτείνω[vppanmp]. **v.6** ἔτι[bo] οὖν[c] εἷς[nams] υἱός[nams] ἔχω[vppanms] ἀγαπητός[aamsn] αὐτός[rpgms] ἀποστέλλω[viaa3s] καί[c] αὐτός[rpams] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἔσχατος[aamsn] λέγω[vppanms] ὅτι[c] ἐντρέπω[vifp3p] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] ὁ[dnmp] γεωργός[nnmp] λέγω[viaa3p] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κληρονόμος[nnms] δεῦτε[vdvx2p] ἀποκτείνω[vspa1p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnfs] κληρονομία[nnfs]. **v.8** καί[c] λαμβάνω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[viaa3p] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3p] ἔξω[bo] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms]. **v.9** τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vifa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] ἔρχομαι[vifd3s] καί[c] ἀπόλλυμι[vifa3s] ὁ[damp] γεωργός[namp] καί[c] δίδωμι[vifa3s] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] ἄλλος[admpn]. **v.10** οὐδέ[bo] ὁ[dafs] γραφή[nafs] οὗτος[rdafs] ἀναγινώσκω[viaa2p] λίθος[nams] ὅς[rrams] ἀποδοκιμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] οἰκοδομέω[vppanmp] οὗτος[rdnms] γίνομαι[viao3s] εἰς[p] κεφαλή[nafs] γωνία[ngfs]. **v.11** παρά[p] κύριος[ngms] γίνομαι[viad3s] οὗτος[rdnfs] καί[c] εἰμί[vipx3s] θαυμαστός[anfsn] ἐν[p] ὀφθαλμός[ndmp] ἐγώ[rpg-p].

13 ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων
14 καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. οἱ δὲ ἐλ-
θόντες λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ
οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀν-
θρώπων, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις, ἔξεστι
15 κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὔ· δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς
αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς, Τί με πειράζετε φέρετέ μοι
16 δηνάριον, ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος
ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Καίσαρος.
17 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος
Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ᾽ αὐτῷ.
18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνά-
19 στασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε,
Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ κα-
ταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ,
20 ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀ-
21 ποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα, καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν,
καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφη˜κε σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὡσ-
22 αύτως. καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα.

v.12 καί[c] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] κρατέω[vnaa] καί[c] φοβέομαι[viao3p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] γινώσκω[viaa3p] γάρ[c] ὅτι[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] λέγω[viaa3s] καί[c] ἀφίημι[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἀπέρχομαι[viaa3p]. **v.13** καί[c] ἀποστέλλω[vipa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] τι-σριαμπ ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] Ἡρῳδιανοί[ngmp] ἵνα[c] αὐτός[rpams] ἀγρεύω[vsaa3p] λόγος[ndms]. **v.14** ὁ[dnmp] δέ[c] ἔρχομαι[vpaanmp] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἀληθής[anmsn] εἰμί[vipx2s] καί[c] οὐ[xo] μέλει[vipq3s] σύ[rpd-s] περί[p] οὐδείς[agmsn] οὐ[xo] γάρ[c] βλέπω[vipa2s] εἰς[p] πρόσωπον[nans] ἄνθρωπος[ngmp] ἀλλά[c] ἐπί[p] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] διδάσκω[vipa2s] ἔξεστι[vipq3s] κῆνσος[nams] Καῖσαρ[ndms] δίδωμι[vnaa] ἤ[xo] οὐ[xo]. **v.15** δίδωμι[vsaa1p] ἤ[xo] μή[xo] δίδωμι[vsaa1p] ὁ[dnms] δέ[c] οἶδα[vpxanms] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] ὑπόκρισις[nafs] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] πειράζω[vipa2p] φέρω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s] δηνάριον[nans] ἵνα[c] ὁράω[vsaa1s]. **v.16** ὁ[dnmp] δέ[c] φέρω[viaa3p] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqgms] ὁ[dnfs] εἰκών[nnfs] οὗτος[rdnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἐπιγραφή[nnfs] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] Καῖσαρ[ngms]. **v.17** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀποδίδωμι[vdaa2p] ὁ[danp] Καῖσαρ[ngms] Καῖσαρ[ndms] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] θαυμάζω[viaa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpdms]. **v.18** καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] Σαδδουκαῖος[nnmp] πρός[p] αὐτός[rpams] ὅστις[rrnmp] λέγω[vipa3p] ἀνάστασις[nafs] μή[xo] εἰμί[vnpx] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp]. **v.19** διδάσκαλος[nvms] Μωϋσῆς[nnms] γράφω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὅτι[c] ἐάν[qo] τι-σριγμσ ἀδελφός[nnms] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] καί[c] καταλείπω[vsaa3s] γυνή[nafs] καί[c] τέκνον[nanp] μή[xo] ἀφίημι[vsaa3s] ἵνα[c] λαμβάνω[vsaa3s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐξανίστημι[vsaa3s] σπέρμα[nans] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.20** ἑπτά[tn] οὖν[c] ἀδελφός[nnmp] εἰμί[viix3p] καί[c] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] λαμβάνω[viaa3s] γυνή[nafs] καί[c] ἀποθνῄσκω[vppanms] οὐ[xo] ἀφίημι[viaa3s] σπέρμα[nans]. **v.21** καί[c] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] λαμβάνω[viaa3s] αὐτός[rpafs] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] οὐδέ[bo] αὐτός[rpnms] ἀφίημι[viaa3s] σπέρμα[nans] καί[c] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] ὡσαύτως[bo].

ἔσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅ- 23
ταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή· οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ διὰ τοῦτο 24
πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ·
ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίσκον- 25
ται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν 26
νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ
τῆς βάτου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβρα-
άμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς 27
νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων, ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ 28
προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων,
εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶ
πρώτη πασῶν ἐντολή· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη 29
πασῶν τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε, Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύ-
ριος εἷς ἐστί, καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς 30
καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δι-
ανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πρώτη ἐντολή.
καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυ- 31
τόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 32
γραμματεύς, Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστι

---

v.22 καί[c] λαμβάνω[viaa3p] αὐτός[rpafs] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] καί[c] οὐ[xo] ἀφίημι[viaa3p] σπέρμα[nans] ἔσχατος[anfsn] πᾶς[agnpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs]. **v.23** ἐν[p] ὁ[ddfs] οὖν[c] ἀνάστασις[ndfs] ὅταν[c] ἀνίστημι[vsaa3p] τίς[rqgms] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vifx3s] γυνή[nnfs] ὁ[dnmp] γάρ[c] ἑπτά[tn] ἔχω[viaa3p] αὐτός[rpafs] γυνή[nafs]. **v.24** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] διά[p] οὗτος[rdans] πλανάω[vipp2p] μή[xo] οἶδα[vpxanmp] ὁ[dafp] γραφή[nafp] μηδέ[c] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.25** ὅταν[c] γάρ[c] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vsaa3p] οὔτε[c] γαμέω[vipa3p] οὔτε[c] γαμίσκω[vipp3p] ἀλλά[c] εἰμί[vipx3p] ὡς[bo] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dnmp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.26** περί[p] δέ[c] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] ὅτι[c] ἐγείρω[vipp3p] οὐ[xo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] βίβλος[ndfs] Μωϋσῆς[ngms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] βάτος[ngms] ὡς[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θεός[nnms] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰσαάκ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰακώβ[tp]. **v.27** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] νεκρός[agmpn] ἀλλά[c] θεός[nnms] ζάω[vppagmp] σύ[rpn-p] οὖν[c] πολύς[aansn] πλανάω[vipp2p]. **v.28** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] ἀκούω[vpaanms] αὐτός[rpgmp] συζητέω[vppagmp] οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] καλῶς[bo] αὐτός[rpdmp] ἀποκρίνομαι[viad3s] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ποῖος[rqnfs] εἰμί[vipx3s] πρῶτος[anfsn] πᾶς[agfpn] ἐντολή[nnfs]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] πρῶτος[anfsn] πᾶς[agfpn] ὁ[dgfp] ἐντολή[ngfp] ἀκούω[vdpa2s] Ἰσραήλ[tp] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] κύριος[nnms] εἷς[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.30** καί[c] ἀγαπάω[vifa2s] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] σύ[rpg-s] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] διάνοια[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] σύ[rpg-s] οὗτος[rdnfs] πρῶτος[anfsn] ἐντολή[nnfs]. **v.31** καί[c] δεύτερος[anfsn] ὅμοιος[anfsn] οὗτος[rpdfs] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] σεαυτοῦ[rxams] μέγας[anfsc] οὗτος[rdgfp] ἄλλος[anfsn] ἐντολή[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s].

33 Θεος, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀγαπᾷν αὐτὸν
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾷν τὸν πλησίον ὡς
ἑαυτόν, πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσι-
34 ῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν
αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς
35 οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ
36 Χριστὸς, υἱός ἐστι Δαβίδ· αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύ-
ματι τῷ Ἁγίῳ, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν
μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν υἱός αὐτοῦ ἐστι·
38 καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων
39 ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
40 δείπνοις, οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει
μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει
πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, καὶ πολλοὶ

---

v.32 καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] γραμματεύς[nnms] καλῶς[bo] διδάσκαλος[nvms] ἐπί[p] ἀλήθεια[ngfs] λέγω[viaa2s] ὅτι[c] εἷς[nnms] εἰμί[vipx3s] θεός[nnms] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἄλλος[anmsn] πλήν[bo] αὐτός[rpgms]. **v.33** καί[c] ὁ[dnns] ἀγαπάω[vnpa] αὐτός[rpams] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] σύνεσις[ngfs] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] ἀγαπάω[vnpa] ὁ[dams] πλησίον[bo] ὡς[bo] ἑαυτοῦ[rxams] πολύς[annsc] εἰμί[vipx3s] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] ὁλοκαύτωμα[ngnp] καί[c] ὁ[dgfp] θυσία[ngfp]. **v.34** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpams] ὅτι[c] νουνεχῶς[bo] ἀποκρίνομαι[viad3s] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] μακράν[bo] εἰμί[vipx2s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] οὐδείς[anfsn] οὐκέτι[bo] τολμάω[viia3s] αὐτός[rpams] ἐπερωτάω[vnaa]. **v.35** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viia3s] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] πῶς[bo] λέγω[vipa3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] υἱός[nnms] εἰμί[vipx3s] Δαυίδ[tp]. **v.36** αὐτός[rpnms] γάρ[c] Δαυίδ[tp] λέγω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[ddns] ἅγιος[adnsn] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-s] κάθημαι[vdpn2s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] ἄν[xo] τίθημι[vsaa1s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-s] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.37** αὐτός[rpnms] οὖν[c] Δαυίδ[tp] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpams] κύριος[nams] καί[c] πόθεν[bo] υἱός[nnms] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] πολύς[anmsn] ὄχλος[nnms] ἀκούω[viia3s] αὐτός[rpgms] ἡδέως[bo]. **v.38** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms] βλέπω[vdpa2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] ὁ[dgmp] θέλω[vppagmp] ἐν[p] στολή[ndfp] περιπατέω[vnpa] καί[c] ἀσπασμός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp]. **v.39** καί[c] πρωτοκαθεδρία[nafp] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] πρωτοκλισία[nafp] ἐν[p] ὁ[ddnp] δεῖπνον[ndnp]. **v.40** ὁ[dnmp] κατεσθίω[vppanmp] ὁ[dafp] οἰκία[nafp] ὁ[dgfp] χήρα[ngfp] καί[c] πρόφασις[ndfs] μακρός[aanpn] προσεύχομαι[vppnnmp] οὗτος[rdnmp] λαμβάνω[vifd3p] περισσός[aansc] κρίμα[nans].

πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε 42
λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μα- 43
θητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ
πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλά-
κιον, πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη 44
δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν
βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν **13**
μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰ-
κοδομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύ- 2
τας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς· οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ
μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν 3
κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰά-
κωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται· 4
καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι· ὁ δὲ 5
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μή τις ὑμᾶς
πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγον- 6
τες ὅτι Ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε 7
πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ γενέσθαι,
ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ 8
βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ

---

v.41 καί[c] καθίζω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] κατέναντι[bo] ὁ[dgns] γαζοφυλάκιον[ngns] θεωρέω[viia3s] πῶς[bo] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] βάλλω[vipa3s] χαλκός[nams] εἰς[p] ὁ[dans] γαζοφυλάκιον[nans] καί[c] πολύς[anmpn] πλούσιος[anmpn] βάλλω[viia3p] πολύς[aanpn]. **v.42** καί[c] ἔρχομαι[vpaanfs] εἷς[nnfs] χήρα[nnfs] πτωχός[anfsn] βάλλω[viaa3s] λεπτός[nanp] δύο[tn] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] κοδράντης[nnms]. **v.43** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] χήρα[nnfs] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] πτωχός[anfsn] πολύς[aansc] πᾶς[agmpn] βάλλω[vixa3s] ὁ[dgmp] βάλλω[vpaagmp] εἰς[p] ὁ[dans] γαζοφυλάκιον[nans]. **v.44** πᾶς[anmpn] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] περισσεύω[vppagns] αὐτός[rpdmp] βάλλω[viaa3p] οὗτος[rpnfs] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὑστέρησις[ngfs] αὐτός[rpgfs] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[viia3s] βάλλω[viaa3s] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] βίος[nams] αὐτός[rpgfs]. **13. v.1** καί[c] ἐκπορεύομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] διδάσκαλος[nvms] ἴδε[i] ποταπός[anmpn] λίθος[nnmp] καί[c] ποταπός[anfpn] οἰκοδομή[nnfp]. **v.2** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] βλέπω[vipa2s] οὗτος[rdafp] ὁ[dafp] μέγας[aafpn] οἰκοδομή[nafp] οὐ[xo] μή[xo] ἀφίημι[vsap3s] λίθος[nnms] ἐπί[p] λίθος[ndms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] μή[xo] καταλύω[vsap3s]. **v.3** καί[c] κάθημαι[vppngms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] κατέναντι[bo] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] κατά[p] ἴδιος[aafsn] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] καί[c] Ἀνδρέας[nnms]. **v.4** λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] πότε[xo] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vifx3s] καί[c] τίς[rqnns] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] ὅταν[c] μέλλω[vspa3s] πᾶς[aanpn] οὗτος[rdanp] συντελέω[vnpp]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] αὐτός[rpdmp] ἄρχω[viad3s] λέγω[vnpa] βλέπω[vdpa2p] μή[xo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] πλανάω[vsaa3s]. **v.6** πολύς[anmpn] γάρ[c] ἔρχομαι[vifd3p] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] πολύς[aampn] πλανάω[vifa3p]. **v.7** ὅταν[c] δέ[c] ἀκούω[vsaa2p] πόλεμος[namp] καί[c] ἀκοή[nafp] πόλεμος[ngmp] μή[xo] θροέω[vdpp2p] δεῖ[vipq3s] γάρ[c] γίνομαι[vnad] ἀλλά[c] οὔπω[bo] ὁ[dnns] τέλος[nnns].

9 ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί, ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ
ὑμεῖς ἑαυτούς, παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς
συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων ἀχθή-
10 σεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ
11 ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἀγάγω-
σιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ
μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε,
12 οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. πα-
ραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον,
καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐ-
13 τούς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου,
14 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ
βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου,
ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
15 φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς
16 τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ
εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον
17 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις
18 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ
19 φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις,
οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως

---

v.8 ἐγείρω[vifp3s] γάρ[c] ἔθνος[nnns] ἐπί[p] ἔθνος[nans] καί[c] βασιλεία[nnfs] ἐπί[p] βασιλεία[nafs] καί[c] εἰμί[vifx3p] σεισμός[nnmp] κατά[p] τόπος[namp] καί[c] εἰμί[vifx3p] λιμός[nnmp] καί[c] ταραχή[nnfp] ἀρχή[nnfp] ὠδίν[ngfp] οὗτος[rdnnp]. **v.9** βλέπω[vdpa2p] δέ[c] σύ[rpn-p] ἑαυτοῦ[rxamp] παραδίδωμι[vifa3p] γάρ[c] σύ[rpa-p] εἰς[p] συνέδριον[nanp] καί[c] εἰς[p] συναγωγή[nafp] δέρω[vifp2p] καί[c] ἐπί[p] ἡγεμών[ngmp] καί[c] βασιλεύς[ngmp] ἄγω[vifp2p] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.10** καί[c] εἰς[p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] δεῖ[vipq3s] πρῶτος[bo] κηρύσσω[vnap] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns]. **v.11** ὅταν[c] δέ[c] ἄγω[vsaa3p] σύ[rpa-p] παραδίδωμι[vppanmp] μή[xo] προμεριμνάω[vdpa2p] τίς[rqans] λαλέω[vsaa2p] μηδέ[c] μελετάω[vdpa2p] ἀλλά[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] δίδωμι[vsap3s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] οὗτος[rdans] λαλέω[vdpa2p] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx2p] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] λαλέω[vppanmp] ἀλλά[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn]. **v.12** παραδίδωμι[vifa3s] δέ[c] ἀδελφός[nnms] ἀδελφός[nams] εἰς[p] θάνατος[nams] καί[c] πατήρ[nnms] τέκνον[nans] καί[c] ἐπανίστημι[vifd3p] τέκνον[nnnp] ἐπί[p] γονεύς[namp] καί[c] θανατόω[vifa3p] αὐτός[rpamp]. **v.13** καί[c] εἰμί[vifx2p] μισέω[vpppnmp] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] δέ[c] ὑπομένω[vpaanms] εἰς[p] τέλος[nans] οὗτος[rdnms] σῴζω[vifp3s]. **v.14** ὅταν[c] δέ[c] ὁράω[vsaa2p] ὁ[dans] βδέλυγμα[nans] ὁ[dgfs] ἐρήμωσις[ngfs] ὁ[dans] λέγω[vpapans] ὑπό[p] Δανιήλ[tp] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] ἵστημι[vpxaans] ὅπου[bo] οὐ[xo] δεῖ[vipq3s] ὁ[dnms] ἀναγινώσκω[vppanms] νοέω[vdpa3s] τότε[bo] ὁ[dnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] φεύγω[vdpa3p] εἰς[p] ὁ[danp] ὄρος[nanp]. **v.15** ὁ[dnms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dgns] δῶμα[ngns] μή[xo] καταβαίνω[vdaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] μηδέ[c] εἰσέρχομαι[vdaa3s] αἴρω[vnaa] τι-σριανσ ἐκ[p] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.16** καί[c] ὁ[dnms] εἰς[p] ὁ[dams] ἀγρός[nams] εἰμί[vppxnms] μή[xo] ἐπιστρέφω[vdaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὀπίσω[bo] αἴρω[vnaa] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] αὐτός[rpgms]. **v.17** οὐαί[i] δέ[c] ὁ[ddfp] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppadfp] καί[c] ὁ[ddfp] θηλάζω[vppadfp] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.18** προσεύχομαι[vdpn2p] δέ[c] ἵνα[c] μή[xo] γίνομαι[vsad3s] ὁ[dnfs] φυγή[nnfs] σύ[rpg-p] χειμών[ngms].

τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς 20
ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτούς,
οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν 21
εἴπῃ, Ἴδού, ὧδε ὁ Χριστός, ἢ Ἰδού, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ἐγερ- 22
θήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι
σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾷν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς
ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε, ἰδού, προείρηκα ὑμῖν πάντα. 23
Ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος 24
σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ 25
ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ 26
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ
δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνά- 27
ξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ᾽ ἄκρου
γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παρα- 28
βολήν, ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ
φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν, οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅ- 29
ταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ 30
πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ 31

v.19 εἰμί[vifx3p] γάρ[c] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] ἐκεῖνος[rdnfp] θλῖψις[nnfs] οἷος[rrnfs] οὐ[xo] γίνομαι[vixa3s] τοιοῦτος[rdnfs] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] κτίσις[ngfs] ὅς[rrgfs] κτίζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἕως[c] ὁ[dgms] νῦν[bo] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] γίνομαι[vsad3s]. **v.20** καί[c] εἰ[qo] μή[xo] κύριος[nnms] κολοβόω[viaa3s] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] οὐ[xo] ἄν[xo] σῴζω[viap3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[damp] ἐκλεκτός[aampn] ὅς[rramp] ἐκλέγω[viam3s] κολοβόω[viaa3s] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp]. **v.21** καί[c] τότε[bo] ἐάν[qo] τι-σρινμσ σύ[rpd-p] λέγω[vsaa3s] ἰδού[vdaa2s] ὧδε[bo] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἤ[xo] ἰδού[vdaa2s] ἐκεῖ[bo] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p]. **v.22** ἐγείρω[vifp3p] γάρ[c] ψευδόχριστος[nnmp] καί[c] ψευδοπροφήτης[nnmp] καί[c] δίδωμι[vifa3p] σημεῖον[nanp] καί[c] τέρας[nanp] πρός[p] ὁ[dans] ἀποπλανάω[vnpa] εἰ[qo] δυνατός[annsn] καί[c] ὁ[damp] ἐκλεκτός[aampn]. **v.23** σύ[rpn-p] δέ[c] βλέπω[vdpa2p] ἰδού[vdaa2s] προεῖπον[vixa1s] σύ[rpd-p] πᾶς[aanpn]. **v.24** ἀλλά[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] μετά[p] ὁ[dafs] θλῖψις[nafs] ἐκεῖνος[rdafs] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] σκοτίζω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnfs] σελήνη[nnfs] οὐ[xo] δίδωμι[vifa3s] ὁ[dans] φέγγος[nans] αὐτός[rpgfs]. **v.25** καί[c] ὁ[dnmp] ἀστήρ[nnmp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] εἰμί[vifx3p] ἐκπίπτω[vppanmp] καί[c] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ὁ[dnfp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] σαλεύω[vifp3p]. **v.26** καί[c] τότε[bo] ὁράω[vifd3p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vppnams] ἐν[p] νεφέλη[ndfp] μετά[p] δύναμις[ngfs] πολύς[agfsn] καί[c] δόξα[ngfs]. **v.27** καί[c] τότε[bo] ἀποστέλλω[vifa3s] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐπισυνάγω[vifa3s] ὁ[damp] ἐκλεκτός[aampn] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] τέσσαρες[ngmp] ἄνεμος[ngmp] ἀπό[p] ἄκρον[ngns] γῆ[ngfs] ἕως[c] ἄκρον[ngns] οὐρανός[ngms]. **v.28** ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgfs] συκῆ[ngfs] μανθάνω[vdaa2p] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] ὅταν[c] αὐτός[rpgfs] ἤδη[bo] ὁ[dnms] κλάδος[nnms] ἁπαλός[anmsn] γίνομαι[vsad3s] καί[c] ἐκφύω[vspa3s] ὁ[danp] φύλλον[nanp] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] ἐγγύς[bo] ὁ[dnns] θέρος[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.29** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ὅταν[c] οὗτος[rdanp] ὁράω[vsaa2p] γίνομαι[vppnanp] γινώσκω[vdpa2p] ὅτι[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[vipx3s] ἐπί[p] θύρα[ndfp]. **v.30** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnfs] γενεά[nnfs] οὗτος[rdnfs] μέχρι[bo] ὅς[rrgms] πᾶς[annpn] οὗτος[rdnnp] γίνομαι[vsad3s].

32 δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ
33 ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε,
34 οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος
ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξ-
ουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο
35 ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος
τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψέ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ
36, 37 πρωΐ, μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν
λέγω πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.
14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζή-
τουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρα-
2 τήσαντες ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε
3 θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ
οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε γυνὴ
ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ
συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς.
4 ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, καὶ λέγοντες, Εἰς τί
5 ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν· ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πρα-
θῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς.
6 καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν, τί αὐ-

---

v.31 ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] παρέρχομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] δέ[c] λόγος[nnmp] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3p]. **v.32** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] καί[c] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] οὐδείς[anfsn] οἶδα[vixa3s] οὐδέ[bo] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dnmp] ἐν[p] οὐρανός[ndms] οὐδέ[bo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms]. **v.33** βλέπω[vdpa2p] ἀγρυπνέω[vdpa2p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] γάρ[c] πότε[xo] ὁ[dnms] καιρός[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.34** ὡς[bo] ἄνθρωπος[nnms] ἀπόδημος[anmsn] ἀφίημι[vpaanms] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] δίδωμι[vpaanms] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] καί[c] ἕκαστος[admsn] ὁ[dans] ἔργον[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[ddms] θυρωρός[ndms] ἐντέλλομαι[viad3s] ἵνα[c] γρηγορέω[vspa3s]. **v.35** γρηγορέω[vdpa2p] οὖν[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] γάρ[c] πότε[xo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] ἔρχομαι[vipn3s] ὀψέ[bo] ἤ[xo] μεσονύκτιον[ngns] ἤ[xo] ἀλεκτοροφωνία[ngfs] ἤ[xo] πρωΐ[bo]. **v.36** μή[xo] ἔρχομαι[vpaanms] ἐξαίφνης[bo] εὑρίσκω[vsaa3s] σύ[rpa-p] καθεύδω[vppaamp]. **v.37** ὅς[rranp] δέ[c] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] πᾶς[admpn] λέγω[vipa1s] γρηγορέω[vdpa2p]. **14. v.1** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnns] πάσχα[ta] καί[c] ὁ[dnnp] ἄζυμος[annpn] μετά[p] δύο[tn] ἡμέρα[nafp] καί[c] ζητέω[viia3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] πῶς[bo] αὐτός[rpams] ἐν[p] δόλος[ndms] κρατέω[vpaanmp] ἀποκτείνω[vspa3p]. **v.2** λέγω[viia3p] δέ[c] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] μήποτε[bo] θόρυβος[nnms] εἰμί[vifx3s] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.3** καί[c] εἰμί[vppxgms] αὐτός[rpgms] ἐν[p] Βηθανία[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] Σίμων[ngms] ὁ[dgms] λεπρός[agmsn] κατάκειμαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[viaa3s] γυνή[nnfs] ἔχω[vppanfs] ἀλάβαστρος[nans] μύρον[ngns] νάρδος[ngfs] πιστικός[agfsn] πολυτελής[agfsn] καί[c] συντρίβω[vpaanfs] ὁ[dans] ἀλάβαστρος[nans] καταχέω[viaa3s] αὐτός[rpgms] κατά[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs]. **v.4** εἰμί[viix3p] δέ[c] τι-σρινμπ ἀγανακτέω[vppanmp] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] καί[c] λέγω[vppanmp] εἰς[p] τίς[rqans] ὁ[dnfs] ἀπώλεια[nnfs] οὗτος[rdnfs] ὁ[dgns] μύρον[ngns] γίνομαι[vixa3s]. **v.5** δύναμαι[viin3s] γάρ[c] οὗτος[rdans] πιπράσκω[vnap] ἐπάνω[bo] τριακόσιοι[ngmp] δηνάριον[ngnp] καί[c] δίδωμι[vnap] ὁ[ddmp] πτωχός[admpn] καί[c] ἐμβριμάομαι[viin3p] αὐτός[rpdfs].

τῇ κόπους παρέχετε· καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε 7
γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε
αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη 8
ἐποίησε, προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον 9
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον
αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε 10
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκού- 11
σαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι, καὶ
ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν 12
ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα· καὶ 13
ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε
εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε 14
τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυ-
μά, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω· καὶ αὐτὸς 15
ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον, ἐκεῖ ἑτοιμάσατε
ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, 16
καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ 17

---

v.6 ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἀφίημι[vdaa2p] αὐτός[rpafs] τίς[rqans] αὐτός[rpdfs] κόπος[namp] παρέχω[vipa2p] καλός[aansn] ἔργον[nans] ἐργάζομαι[viad3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.7** πάντοτε[bo] γάρ[c] ὁ[damp] πτωχός[aampn] ἔχω[vipa2p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] καί[c] ὅταν[c] θέλω[vspa2p] δύναμαι[vipn2p] αὐτός[rpamp] εὖ[bo] ποιέω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] δέ[c] οὐ[xo] πάντοτε[bo] ἔχω[vipa2p]. **v.8** ὅς[rrans] ἔχω[viia3s] αὐτός[rpnfs] ποιέω[viaa3s] προλαμβάνω[viaa3s] μυρίζω[vnaa] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] σῶμα[nans] εἰς[p] ὁ[dams] ἐνταφιασμός[nams]. **v.9** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅπου[bo] ἄν[xo] κηρύσσω[vsap3s] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns] οὗτος[rdnns] εἰς[p] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] ὅς[rrans] ποιέω[viaa3s] οὗτος[rpnfs] λαλέω[vifp3s] εἰς[p] μνημόσυνον[nans] αὐτός[rpgfs]. **v.10** καί[c] ὁ[dnms] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] Ἰσκαριώθ[nnms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ἀπέρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp] ἵνα[c] παραδίδωμι[vsaa3s] αὐτός[rpams] αὐτός[rpdmp]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀκούω[vpaanmp] χαίρω[viao3p] καί[c] ἐπαγγέλλομαι[vian3p] αὐτός[rpdms] ἀργύριον[nans] δίδωμι[vnaa] καί[c] ζητέω[viia3s] πῶς[bo] εὐκαίρως[bo] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vsaa3s]. **v.12** καί[c] ὁ[ddfs] πρῶτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn] ὅτε[bo] ὁ[dans] πάσχα[ta] θύω[viia3p] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ποῦ[xo] θέλω[vipa2s] ἀπέρχομαι[vpaanmp] ἑτοιμάζω[vsaa1p] ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa2s] ὁ[dans] πάσχα[ta]. **v.13** καί[c] ἀποστέλλω[vipa3s] δύο[tn] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὑπάγω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] ἀπαντάω[vifa3s] σύ[rpd-p] ἄνθρωπος[nnms] κεράμιον[nans] ὕδωρ[ngns] βαστάζω[vppanms] ἀκολουθέω[vdaa2p] αὐτός[rpdms]. **v.14** καί[c] ὅπου[bo] ἐάν[qo] εἰσέρχομαι[vsaa3s] λέγω[vdaa2p] ὁ[ddms] οἰκοδεσπότης[ndms] ὅτι[c] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] λέγω[vipa3s] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] κατάλυμα[nnns] ὅπου[bo] ὁ[dans] πάσχα[ta] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ἐσθίω[vsaa1s]. **v.15** καί[c] αὐτός[rpnms] σύ[rpd-p] δείκνυμι[vifa3s] ἀνάγαιον[nans] μέγας[aansn] στρωννύω[vpxpans] ἕτοιμος[aansn] ἐκεῖ[bo] ἑτοιμάζω[vdaa2p] ἐγώ[rpd-p]. **v.16** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἑτοιμάζω[viaa3p] ὁ[dans] πάσχα[ta].

18 ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων
αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ
19 ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ᾽ ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖ-
σθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ᾽ εἷς, Μή τι ἐγώ· καὶ ἄλλος, Μή τι
20 ἐγώ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβα-
21 πτόμενος μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐ-
κείνῳ δι᾽ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται, καλὸν ἦν αὐτῷ
22 εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν,
λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς,
23 καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν
τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ
24 πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς και-
25 νῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς
ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.
26, 27 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ, ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθή-
28 σεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς
29 εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, Καὶ εἰ πάντες σκαν-

---

v.17 καί[c] ὄψιος[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] ἔρχομαι[vipn3s] μετά[p] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn]. **v.18** καί[c] ἀνάκειμαι[vppngmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐσθίω[vppagmp] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] παραδίδωμι[vifa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] ἐσθίω[vppanms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** ὁ[dnmp] δέ[c] ἄρχω[viad3p] λυπέω[vnpp] καί[c] λέγω[vnpa] αὐτός[rpdms] εἷς[nnms] κατά[p] εἷς[nnms] μή[xo] τι[rians] ἐγώ[rpn-s] καί[c] ἄλλος[anmsn] μή[xo] τι[rians] ἐγώ[rpn-s]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ὁ[dnms] ἐμβάπτω[vppmnms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dans] τρύβλιον[nans]. **v.21** ὁ[dnms] μέν[xo] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὑπάγω[vipa3s] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] περί[p] αὐτός[rpgms] οὐαί[i] δέ[c] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκεῖνος[rddms] διά[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vipp3s] καλός[annsn] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] οὐ[xo] γεννάω[viap3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms]. **v.22** καί[c] ἐσθίω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἄρτος[nams] εὐλογέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] λέγω[viaa3s] λαμβάνω[vdaa2p] ἐσθίω[vdaa2p] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ἐγώ[rpg-s]. **v.23** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dans] ποτήριον[nans] εὐχαριστέω[vpaanms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] πίνω[viaa3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgns] πᾶς[anmpn]. **v.24** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnns] ὁ[dgfs] καινός[agfsn] διαθήκη[ngfs] ὁ[dnns] περί[p] πολύς[agmpn] ἐκχέω[vpppnns]. **v.25** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐκέτι[bo] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa1s] ἐκ[p] ὁ[dgns] γέννημα[ngns] ὁ[dgfs] ἄμπελος[ngfs] ἕως[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] ὅταν[c] αὐτός[rpans] πίνω[vspa1s] καινός[aansn] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.26** καί[c] ὑμνέω[vpaanmp] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp]. **v.27** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] σκανδαλίζω[vifp2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] οὗτος[rddfs] ὅτι[c] γράφω[vixp3s] πατάσσω[vifa1s] ὁ[dams] ποιμήν[nams] καί[c] διασκορπίζω[vifp3s] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp]. **v.28** ἀλλά[c] μετά[p] ὁ[dans] ἐγείρω[vnap] ἐγώ[rpa-s] προάγω[vifa1s] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs].

δαλισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν 30
λέγω σοι, ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα
φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, 31
Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσ-
αύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ 32
ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε
ὧδε, ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν 33
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή 34
μου ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν 35
μικρόν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν
ἐστι, παρέλθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ, 36
πάντα δυνατά σοι. παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ᾽ ἐμοῦ τοῦτο, ἀλλ᾽
οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς 37
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδεις· οὐκ ἴσχυ-
σας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι· γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα 38
μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λό- 39
γον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας, 40
ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί
αὐτῷ ἀποκριθῶσι. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Κα- 41

---

v.29 ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] καί[c] εἰ[qo] πᾶς[anmpn] σκανδαλίζω[vifp3p] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s]. **v.30** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] σήμερον[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] οὗτος[rddfs] πρίν[bo] ἤ[xo] δίς[bo] ἀλέκτωρ[nams] φωνέω[vnaa] τρίς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] ἐκ[p] περισσός[agnsn] λέγω[viia3s] μᾶλλον[bo] ἐάν[qo] ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vspq3s] συναποθνῄσκω[vnaa] σύ[rpd-s] οὐ[xo] μή[xo] σύ[rpa-s] ἀπαρνέομαι[vifd1s] ὡσαύτως[bo] δέ[c] καί[c] πᾶς[anmpn] λέγω[viia3p]. **v.32** καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] εἰς[p] χωρίον[nans] ὅς[rrgns] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] Γεθσημανί[tp] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] καθίζω[vdaa2p] ὧδε[bo] ἕως[c] προσεύχομαι[vsad1s]. **v.33** καί[c] παραλαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] ὁ[dams] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] ἄρχω[viad3s] ἐκθαμβέω[vnpp] καί[c] ἀδημονέω[vnpa]. **v.34** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] περίλυπος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] θάνατος[ngms] μένω[vdaa2p] ὧδε[bo] καί[c] γρηγορέω[vdpa2p]. **v.35** καί[c] προέρχομαι[vpaanms] μικρός[aansn] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] προσεύχομαι[viin3s] ἵνα[c] εἰ[qo] δυνατός[annsn] εἰμί[vipx3s] παρέρχομαι[vsaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs]. **v.36** καί[c] λέγω[viia3s] ἀββά[tp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] πᾶς[annpn] δυνατός[annpn] σύ[rpd-s] παραφέρω[vdaa2s] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdans] ἀλλά[c] οὐ[xo] τίς[rqans] ἐγώ[rpn-s] θέλω[vipa1s] ἀλλά[c] τίς[rqans] σύ[rpn-s]. **v.37** καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpamp] καθεύδω[vppaamp] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] Σίμων[nvms] καθεύδω[vipa2s] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa2s] εἷς[nafs] ὥρα[nafs] γρηγορέω[vnaa]. **v.38** γρηγορέω[vdpa2p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] ἵνα[c] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ὁ[dnns] μέν[xo] πνεῦμα[nnns] πρόθυμος[annsn] ὁ[dnfs] δέ[c] σάρξ[nnfs] ἀσθενής[anfsn]. **v.39** καί[c] πάλιν[bo] ἀπέρχομαι[vpaanms] προσεύχομαι[viad3s] ὁ[dams] αὐτός[rpams] λόγος[nams] λέγω[vpaanms]. **v.40** καί[c] ὑποστρέφω[vpaanms] εὑρίσκω[viaa3s] αὐτός[rpamp] πάλιν[bo] καθεύδω[vppaamp] εἰμί[viix3p] γάρ[c] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgmp] βαρέω[vpxpnmp] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[viya3p] τίς[rqans] αὐτός[rpdms] ἀποκρίνομαι[vsao3p].

θεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. ἀπέχει, ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδού,
παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτω-
42, 43 λῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν, ἰδού, ὁ παραδιδούς με ἤγγικε. Καὶ
εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν
δώδεκα, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων,
παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, Ὃν
ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι, κρατήσατε αὐτόν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφα-
45 λῶς. καὶ ἐλθών, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει, Ῥαββί, ῥαββί,
46 καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας
47 αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων
σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως,
48 καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλ-
49 λαβεῖν με· καθ᾽ ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων,
50 καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με, ἀλλ᾽ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ
51 ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολού-
θει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν
52 αὐτὸν οἱ νεανίσκοι, ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυ-
53 γεν ἀπ᾽ αὐτῶν. Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα,
καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι

---

v.41 καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dans] τρίτος[aansn] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] καθεύδω[vipa2p] ὁ[dans] λοιπός[aansn] καί[c] ἀναπαύω[vipm2p] ἀπέχω[vipa3s] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ἰδού[vdaa2s] παραδίδωμι[vipp3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] εἰς[p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ὁ[dgmp] ἁμαρτωλός[agmpn]. **v.42** ἐγείρω[vdpe2p] ἄγω[vspa1p] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] ἐγώ[rpa-s] ἐγγίζω[vixa3s]. **v.43** καί[c] εὐθέως[bo] ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] παραγίνομαι[vipn3s] Ἰούδας[nnms] εἷς[nnms] εἰμί[vppxnms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] καί[c] μετά[p] αὐτός[rpgms] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] μετά[p] μάχαιρα[ngfp] καί[c] ξύλον[ngnp] παρά[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn]. **v.44** δίδωμι[viya3s] δέ[c] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] σύσσημον[nans] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ὅς[rrams] ἄν[xo] φιλέω[vsaa1s] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] κρατέω[vdaa2p] αὐτός[rpams] καί[c] ἀπάγω[vdaa2p] ἀσφαλῶς[bo]. **v.45** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] εὐθέως[bo] προσέρχομαι[vpaanms] αὐτός[rpdms] λέγω[vipa3s] ῥαββί[th] ῥαββί[th] καί[c] καταφιλέω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.46** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπιβάλλω[viaa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] κρατέω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.47** εἷς[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] παρίστημι[vpxagmp] σπάω[vpamnms] ὁ[dafs] μάχαιρα[nafs] παίω[viaa3s] ὁ[dams] δοῦλος[nams] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] καί[c] ἀφαιρέω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] ὠτίον[nans]. **v.48** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὡς[bo] ἐπί[p] λῃστής[nams] ἐξέρχομαι[viaa2p] μετά[p] μάχαιρα[ngfp] καί[c] ξύλον[ngnp] συλλαμβάνω[vnaa] ἐγώ[rpa-s]. **v.49** κατά[p] ἡμέρα[nafs] εἰμί[viix1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] διδάσκω[vppanms] καί[c] οὐ[xo] κρατέω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ἀλλά[c] ἵνα[c] πληρόω[vsap3p] ὁ[dnfp] γραφή[nnfp]. **v.50** καί[c] ἀφίημι[vpaanmp] αὐτός[rpams] πᾶς[anmpn] φεύγω[viaa3p]. **v.51** καί[c] εἷς[nnms] τι-σρινμσ νεανίσκος[nnms] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] περιβάλλω[vpxpnms] σινδών[nafs] ἐπί[p] γυμνός[agnsn] καί[c] κρατέω[vipa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] νεανίσκος[nnmp]. **v.52** ὁ[dnms] δέ[c] καταλείπω[vpaanms] ὁ[dafs] σινδών[nafs] γυμνός[anmsn] φεύγω[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp].

καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν 54
αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμε-
νος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ 55
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον. πολ- 56
λοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι
οὐκ ἦσαν. καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ᾽ αὐ- 57
τοῦ λέγοντες. ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ 58
καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡ-
μερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση 59
ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον 60
ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν· τί οὗτοί
σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 61
πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χρι-
στός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. καὶ 62
ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυ-
νάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ 63
ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρείαν
ἔχομεν μαρτύρων· ἠκούσατε τῆς βλασφημίας, τί ὑμῖν φαίνε- 64
ται· οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. καὶ 65

v.53 καί[c] ἀπάγω[viaa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] πρός[p] ὁ[dams] ἀρχιερεύς[nams] καί[c] συνέρχομαι[vipn3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp]. **v.54** καί[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἕως[c] ἔσω[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] αὐλή[nafs] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] καί[c] εἰμί[viix3s] συγκάθημαι[vppnnms] μετά[p] ὁ[dgmp] ὑπηρέτης[ngmp] καί[c] θερμαίνομαι[vppmnms] πρός[p] ὁ[dans] φῶς[nans]. **v.55** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] συνέδριον[nnns] ζητέω[viia3p] κατά[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] μαρτυρία[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] θανατόω[vnaa] αὐτός[rpams] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viia3p]. **v.56** πολύς[anmpn] γάρ[c] ψευδομαρτυρέω[viia3p] κατά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ἴσος[anfpn] ὁ[dnfp] μαρτυρία[nnfp] οὐ[xo] εἰμί[viix3p]. **v.57** καί[c] τι-σρινμπ ἀνίστημι[vpaanmp] ψευδομαρτυρέω[viia3p] κατά[p] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp]. **v.58** ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] ἀκούω[viaa1p] αὐτός[rpgms] λέγω[vppagms] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] καταλύω[vifa1s] ὁ[dams] ναός[nams] οὗτος[rdams] ὁ[dams] χειροποίητος[aamsn] καί[c] διά[p] τρεῖς[ngfp] ἡμέρα[ngfp] ἄλλος[aamsn] ἀχειροποίητος[aamsn] οἰκοδομέω[vifa1s]. **v.59** καί[c] οὐδέ[bo] οὕτω[bo] ἴσος[anfsn] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] αὐτός[rpgmp]. **v.60** καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] ἐπερωτάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] λέγω[vppanms] οὐ[xo] ἀποκρίνομαι[vipn2s] οὐδείς[aansn] τίς[rqans] οὗτος[rdnmp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p]. **v.61** ὁ[dnms] δέ[c] σιωπάω[viia3s] καί[c] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s] πάλιν[bo] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] εὐλογητός[agmsn]. **v.62** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁράω[vifd2p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] κάθημαι[vppnams] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] καί[c] ἔρχομαι[vppnams] μετά[p] ὁ[dgfp] νεφέλη[ngfp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.63** ὁ[dnms] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnms] διαρρήγνυμι[vpaanms] ὁ[damp] χιτών[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] τίς[rqans] ἔτι[bo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1p] μάρτυς[ngmp]. **v.64** ἀκούω[viaa2p] ὁ[dgfs] βλασφημία[ngfs] τίς[rqans] σύ[rpd-p] φαίνω[vipe3s] ὁ[dnmp] δέ[c] πᾶς[anmpn] κατακρίνω[viaa3p] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx] ἔνοχος[aamsn] θάνατος[ngms].

ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, Προφήτευσον,
66 καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. Καὶ ὄντος τοῦ
Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρ-
67 χιερέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα
68 αὐτῷ λέγει, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ
ἠρνήσατο, λέγων, Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. καὶ
69 ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἡ
παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν
70 ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν
πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ
71 γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀνα-
θεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν
72 λέγετε. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ
Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα
φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.
15 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς
μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,
δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.
2 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
3 δαίων· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγεις. καὶ κατηγό-

---

v.65 καί[c] ἄρχω[viad3p] τι-σρινμπ ἐμπτύω[vnpa] αὐτός[rpdms] καί[c] περικαλύπτω[vnpa] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] κολαφίζω[vnpa] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vnpa] αὐτός[rpdms] προφητεύω[vdaa2s] καί[c] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] ῥάπισμα[ndnp] αὐτός[rpams] βάλλω[viia3p]. **v.66** καί[c] εἰμί[vppxgms] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] αὐλή[ndfs] κάτω[bo] ἔρχομαι[vipn3s] εἷς[nnfs] ὁ[dgfp] παιδίσκη[ngfp] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms]. **v.67** καί[c] ὁράω[vpaanfs] ὁ[dams] Πέτρος[nams] θερμαίνομαι[vppmams] ἐμβλέπω[vpaanfs] αὐτός[rpdms] λέγω[vipa3s] καί[c] σύ[rpn-s] μετά[p] ὁ[dgms] Ναζαρηνός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] εἰμί[viix2s]. **v.68** ὁ[dnms] δέ[c] ἀρνέομαι[viad3s] λέγω[vppanms] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] οὐδέ[bo] ἐπίσταμαι[vipn1s] τίς[rqans] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἔξω[bo] εἰς[p] ὁ[dans] προαύλιον[nans] καί[c] ἀλέκτωρ[nnms] φωνέω[viaa3s]. **v.69** καί[c] ὁ[dnfs] παιδίσκη[nnfs] ὁράω[vpaanfs] αὐτός[rpams] πάλιν[bo] ἄρχω[viad3s] λέγω[vnpa] ὁ[ddmp] παρίστημι[vpxadmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s]. **v.70** ὁ[dnms] δέ[c] πάλιν[bo] ἀρνέομαι[viin3s] καί[c] μετά[p] μικρός[aamsn] πάλιν[bo] ὁ[dnmp] παρίστημι[vpxanmp] λέγω[viia3p] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ἀληθῶς[bo] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx2s] καί[c] γάρ[c] Γαλιλαῖος[nnms] εἰμί[vipx2s] καί[c] ὁ[dnfs] λαλιά[nnfs] σύ[rpg-s] ὁμοιάζω[vipa3s]. **v.71** ὁ[dnms] δέ[c] ἄρχω[viad3s] ἀναθεματίζω[vnpa] καί[c] ὀμνύω[vnpa] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] οὗτος[rdams] ὅς[rrams] λέγω[vipa2p]. **v.72** καί[c] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ἀλέκτωρ[nnms] φωνέω[viaa3s] καί[c] ἀναμιμνῄσκω[viap3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] ὅς[rrgns] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] πρίν[bo] ἀλέκτωρ[nams] φωνέω[vnaa] δίς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s] τρίς[bo] καί[c] ἐπιβάλλω[vpaanms] κλαίω[viia3s]. **15. v.1** καί[c] εὐθέως[bo] ἐπί[p] ὁ[dans] πρωΐ[bo] συμβούλιον[nans] ποιέω[vpaanmp] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] μετά[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] συνέδριον[nnns] δέω[vpaanmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀποφέρω[viaa3p] καί[c] παραδίδωμι[viaa3p] ὁ[ddms] Πιλᾶτος[ndms]. **v.2** καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s].

ρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ 4
οὐδέν· ἴδε, πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι 5
οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν 6
ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ ᾐτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμε- 7
νος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ
στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο 8
αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐ- 9
τοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων·
ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχι- 10
ερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν 11
Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν 12
εἶπεν αὐτοῖς, Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰου-
δαίων· οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλά- 13, 14
τος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσοτέρως
ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄ- 15
χλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ
παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ 16
στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώριον,
καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορ- 17
φύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον,

---

v.3 καί[c] κατηγορέω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] πολύς[aanpn] αὐτός[rpnms] δέ[c] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] πάλιν[bo] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] οὐ[xo] ἀποκρίνομαι[vipn2s] οὐδείς[aansn] ἴδε[i] πόσος[roanp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] οὐκέτι[bo] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὥστε[c] θαυμάζω[vnpa] ὁ[dams] Πιλᾶτος[nams]. **v.6** κατά[p] δέ[c] ἑορτή[nafs] ἀπολύω[viia3s] αὐτός[rpdmp] εἷς[nams] δέσμιος[nams] ὅσπερ[rrams] αἰτέω[viim3p]. **v.7** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Βαραββᾶς[nnms] μετά[p] ὁ[dgmp] συστασιαστής[ngmp] δέω[vpxpnms] ὅστις[rrnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] στάσις[ndfs] φόνος[nams] ποιέω[viya3p]. **v.8** καί[c] ἀναβοάω[vpaanms] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἄρχω[viad3s] αἰτέω[vnpm] καθώς[bo] ἀεί[bo] ποιέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] θέλω[vipa2p] ἀπολύω[vsaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.10** γινώσκω[viia3s] γάρ[c] ὅτι[c] διά[p] φθόνος[nams] παραδίδωμι[viya3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] ἀνασείω[viaa3p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἵνα[c] μᾶλλον[bo] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] ἀπολύω[vsaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] οὖν[c] θέλω[vipa2p] ποιέω[vsaa1s] ὅς[rrams] λέγω[vipa2p] βασιλεύς[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.13** ὁ[dnmp] δέ[c] πάλιν[bo] κράζω[viaa3p] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] γάρ[c] κακός[aansn] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] περισσοτέρως[bo] κράζω[viaa3p] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams]. **v.15** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] βούλομαι[vppnnms] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ὁ[dans] ἱκανός[aansn] ποιέω[vnaa] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] φραγελλόω[vpaanms] ἵνα[c] σταυρόω[vsap3s]. **v.16** ὁ[dnmp] δέ[c] στρατιώτης[nnmp] ἀπάγω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἔσω[bo] ὁ[dgfs] αὐλή[ngfs] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] πραιτώριον[nnns] καί[c] συγκαλέω[vipa3p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] σπεῖρα[nafs]. **v.17** καί[c] ἐνδύω[vipa3p] αὐτός[rpams] πορφύρα[nafs] καί[c] περιτίθημι[vipa3s] αὐτός[rpdms] πλέκω[vpaanmp] ἀκάνθινος[aamsn] στέφανος[nams].

18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων,
19 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ,
20 καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ
ἱμάτια τὰ ἴδια. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.
21 καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμε-
νον ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ
22 τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον,
23 ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, κρανίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ
24 πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. καὶ σταυρώσαντες
αὐτόν, διεμερίζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐ-
25, 26 τά, τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ
ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ Βασιλεὺς
27 τῶν Ἰουδαίων. καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ
28 δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ
29 ἡ λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ παραπορευό-
μενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ
λέγοντες, Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναόν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
30, 31 οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁ-
μοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν
γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶ-

---

v.18 καί[c] ἄρχω[viad3p] ἀσπάζομαι[vnpn] αὐτός[rpams] χαίρω[vdpa2s] βασιλεύς[nvms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.19** καί[c] τύπτω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] κάλαμος[ndms] καί[c] ἐμπτύω[viia3p] αὐτός[rpdms] καί[c] τίθημι[vppanmp] ὁ[danp] γόνυ[nanp] προσκυνέω[viia3p] αὐτός[rpdms]. **v.20** καί[c] ὅτε[bo] ἐμπαίζω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἐκδύω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dafs] πορφύρα[nafs] καί[c] ἐνδύω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] καί[c] ἐξάγω[vipa3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] σταυρόω[vsaa3p] αὐτός[rpams]. **v.21** καί[c] ἀγγαρεύω[vipa3p] παράγω[vppaams] τι-σριαμσ Σίμων[nams] Κυρηναῖος[nams] ἔρχομαι[vppnams] ἀπό[p] ἀγρός[ngms] ὁ[dams] πατήρ[nams] Ἀλέξανδρος[ngms] καί[c] Ῥοῦφος[ngms] ἵνα[c] αἴρω[vsaa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms]. **v.22** καί[c] φέρω[vipa3p] αὐτός[rpams] ἐπί[p] Γολγοθᾶ[nafs] τόπος[nams] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vppnns] κρανίον[ngns] τόπος[nnms]. **v.23** καί[c] δίδωμι[viia3p] αὐτός[rpdms] πίνω[vnaa] σμυρνίζω[vpxpams] οἶνος[nams] ὁ[dnms] δέ[c] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa3s]. **v.24** καί[c] σταυρόω[vpaanmp] αὐτός[rpams] διαμερίζω[viia3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] βάλλω[vppanmp] κλῆρος[nams] ἐπί[p] αὐτός[rpanp] τίς[rqnms] τίς[rqans] αἴρω[vsaa3s]. **v.25** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὥρα[nnfs] τρίτος[anfsn] καί[c] σταυρόω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.26** καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] ἐπιγραφή[nnfs] ὁ[dgfs] αἰτία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐπιγράφω[vpxpnfs] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.27** καί[c] σύν[p] αὐτός[rpdms] σταυρόω[vipa3p] δύο[tn] λῃστής[namp] εἷς[nams] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] καί[c] εἷς[nams] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] αὐτός[rpgms]. **v.28** καί[c] πληρόω[viap3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ὁ[dnfs] λέγω[vppanfs] καί[c] μετά[p] ἄνομος[agmpn] λογίζομαι[viap3s]. **v.29** καί[c] ὁ[dnmp] παραπορεύομαι[vppnnmp] βλασφημέω[viia3p] αὐτός[rpams] κινέω[vppanmp] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[vppanmp] οὐά[i] ὁ[dnms] καταλύω[vppanms] ὁ[dams] ναός[nams] καί[c] ἐν[p] τρεῖς[ndfp] ἡμέρα[ndfp] οἰκοδομέω[vppanms]. **v.30** σῴζω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] καί[c] καταβαίνω[vdaa2s] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms].

σαι. ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ 32
σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμέ-
νοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος 33
ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ 34
ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ἐλωῒ Ἐλωῒ,
λαμμᾶ σαβαχθανί· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Ὁ Θεός μου, ὁ
Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες· καί τινες τῶν παρεστηκότων 35
ἀκούσαντες ἔλεγον, Ἰδού, Ἠλίαν φωνεῖ. δραμὼν δέ εἷς, καὶ 36
γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν,
λέγων, Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ 37
Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. καὶ τὸ καταπέτα- 38
σμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. ἰδὼν 39
δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω κρά-
ξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θε-
οῦ. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς 40
ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ
μικροῦ καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, αἳ καί, ὅτε ἦν ἐν τῇ 41
Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι
πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας 42
γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, ὅ ἐστι προσάββατον, ἦλθεν 43

---

v.31 ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ἐμπαίζω[vppanmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] μετά[p] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] λέγω[viia3p] ἄλλος[aampn] σῴζω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] σῴζω[vnaa]. **v.32** ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] καταβαίνω[vdaa3s] νῦν[bo] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] ἵνα[c] ὁράω[vsaa1p] καί[c] πιστεύω[vsaa1p] καί[c] ὁ[dnmp] συσταυρόω[vpxpnmp] αὐτός[rpdms] ὀνειδίζω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.33** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ὥρα[ngfs] ἕκτος[agfsn] σκότος[nnns] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἕως[c] ὥρα[ngfs] ἔνατος[agfsn]. **v.34** καί[c] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[ddfs] ἔνατος[adfsn] βοάω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanms] ελωι[ta] ελωι[ta] λεμα[th] σαβαχθάνι[ta] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] ἐγκαταλείπω[viaa2s]. **v.35** καί[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] παρίστημι[vpxagmp] ἀκούω[vpaanmp] λέγω[viia3p] ἰδού[vdaa2s] Ἠλίας[nams] φωνέω[vipa3s]. **v.36** τρέχω[vpaanms] δέ[c] εἷς[nnms] καί[c] γεμίζω[vpaanms] σπόγγος[nams] ὄξος[ngns] περιτίθημι[vpaanms] τέ[xo] κάλαμος[ndms] ποτίζω[viia3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] ἀφίημι[vdaa2p] ὁράω[vsaa1p] εἰ[qo] ἔρχομαι[vipn3s] Ἠλίας[nnms] καθαιρέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀφίημι[vpaanms] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] ἐκπνέω[viaa3s]. **v.38** καί[c] ὁ[dnns] καταπέτασμα[nnns] ὁ[dgms] ναός[ngms] σχίζω[viap3s] εἰς[p] δύο[tn] ἀπό[p] ἄνωθεν[bo] ἕως[c] κάτω[bo]. **v.39** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] κεντυρίων[nnms] ὁ[dnms] παρίστημι[vpxanms] ἐκ[p] ἐναντίος[agfsn] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὕτω[bo] κράζω[vpaanms] ἐκπνέω[viaa3s] λέγω[viaa3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] υἱός[nnms] εἰμί[viix3s] θεός[ngms]. **v.40** εἰμί[viix3p] δέ[c] καί[c] γυνή[nnfp] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] θεωρέω[vppanfp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] εἰμί[viix3s] καί[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] ὁ[dgms] Ἰάκωβος[ngms] ὁ[dgms] μικρός[agmsn] καί[c] Ἰωσῆς[ngms] μήτηρ[nnfs] καί[c] Σαλώμη[nnfs]. **v.41** ὅς[rrnfp] καί[c] ὅτε[bo] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] Γαλιλαία[ndfs] ἀκολουθέω[viia3p] αὐτός[rpdms] καί[c] διακονέω[viia3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἄλλος[anfpn] πολύς[anfpn] ὁ[dnfp] συναναβαίνω[vpaanfp] αὐτός[rpdms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.42** καί[c] ἤδη[bo] ὄψιος[agfsn] γίνομαι[vpadgfs] ἐπεί[c] εἰμί[viix3s] παρασκευή[nnfs] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] προσάββατον[nnns].

Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς
ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε
44 πρὸς Πιλᾶτον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλάτος
ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρί-
45 ωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ
46 κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας
σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κατέ-
θηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ
47 προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ἡ δὲ Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.
16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλ-
2 θοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων
3 ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλε-
γον πρὸς ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας
4 τοῦ μνημείου· καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται
5 ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνη-
μεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλη-
6 μένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς,
Μὴ ἐκθαμβεῖσθε, Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρω-
μένον, ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε, ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐ-

---

v.43 ἔρχομαι[viaa3s] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dnms] ἀπό[p] Ἀριμαθαία[ngfs] εὐσχήμων[anmsn] βουλευτής[nnms] ὅς[rrnms] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] προσδέχομαι[vppnnms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] τολμάω[vpaanms] εἰσέρχομαι[viaa3s] πρός[p] Πιλᾶτος[nams] καί[c] αἰτέω[viam3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.44** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] θαυμάζω[viaa3s] εἰ[qo] ἤδη[bo] θνῄσκω[vixa3s] καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dams] κεντυρίων[nams] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰ[qo] πάλαι[bo] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.45** καί[c] γινώσκω[vpaanms] ἀπό[p] ὁ[dgms] κεντυρίων[ngms] δωρέομαι[viad3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[ddms] Ἰωσήφ[tp]. **v.46** καί[c] ἀγοράζω[vpaanms] σινδών[nafs] καί[c] καθαιρέω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐνειλέω[viaa3s] ὁ[ddfs] σινδών[ndfs] καί[c] κατατίθημι[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] μνημεῖον[ndns] ὅς[rrnns] εἰμί[viix3s] λατομέω[vpxpnns] ἐκ[p] πέτρα[ngfs] καί[c] προσκυλίω[viaa3s] λίθος[nams] ἐπί[p] ὁ[dafs] θύρα[nafs] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns]. **v.47** ὁ[dnfs] δέ[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] Μαρία[nnfs] Ἰωσῆς[ngms] θεωρέω[viia3p] ποῦ[xo] τίθημι[vipp3s]. **16. v.1** καί[c] διαγίνομαι[vpadgns] ὁ[dgns] σάββατον[ngns] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] καί[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] ὁ[dgms] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Σαλώμη[nnfs] ἀγοράζω[viaa3p] ἄρωμα[nanp] ἵνα[c] ἔρχομαι[vpaanfp] ἀλείφω[vsaa3p] αὐτός[rpams]. **v.2** καί[c] λίαν[bo] πρωΐ[bo] ὁ[dgfs] εἷς[ngfs] σάββατον[ngnp] ἔρχομαι[vipn3p] ἐπί[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] ἀνατέλλω[vpaagms] ὁ[dgms] ἥλιος[ngms]. **v.3** καί[c] λέγω[viia3p] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxafp] τίς[rqnms] ἀποκυλίω[vifa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] λίθος[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θύρα[ngfs] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns]. **v.4** καί[c] ἀναβλέπω[vpaanfp] θεωρέω[vipa3p] ὅτι[c] ἀποκυλίω[vixp3s] ὁ[dnms] λίθος[nnms] εἰμί[viix3s] γάρ[c] μέγας[anmsn] σφόδρα[bo]. **v.5** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanfp] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] ὁράω[viaa3p] νεανίσκος[nams] κάθημαι[vppnams] ἐν[p] ὁ[ddnp] δεξιός[adnpn] περιβάλλω[vpxpams] στολή[nafs] λευκός[aafsn] καί[c] ἐκθαμβέω[viap3p].

τόν. ἀλλ᾽ ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ 7
ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς
εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 8
εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐ-
φοβοῦντο γάρ. Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶ- 9
τον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια.
ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ γενομένοις, πεν- 10
θοῦσι καὶ κλαίουσι. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη 11
ὑπ᾽ αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπα- 12
τοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν.
κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς, οὐδὲ ἐκείνοις 13
ἐπίστευσαν. Ὕστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφα- 14
νερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν,
ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ 15
εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ
εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σω- 16
θήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πι- 17
στεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια
ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς, ὄφεις ἀροῦσι, κἂν 18
θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖ-

---

v.6 ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfp] μή[xo] ἐκθαμβέω[vdpp2p] Ἰησοῦς[nams] ζητέω[vipa2p] ὁ[dams] Ναζαρηνός[nams] ὁ[dams] σταυρόω[vpxpams] ἐγείρω[viap3s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὧδε[bo] ἴδε[i] ὁ[dnms] τόπος[nnms] ὅπου[bo] τίθημι[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.7** ἀλλά[c] ὑπάγω[vdpa2p] λέγω[vdaa2p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ὅτι[c] προάγω[vipa3s] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] ἐκεῖ[bo] αὐτός[rpams] ὁράω[vifd2p] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] σύ[rpd-p]. **v.8** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanfp] ταχύς[bo] φεύγω[viaa3p] ἀπό[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns] ἔχω[viia3s] δέ[c] αὐτός[rpafp] τρόμος[nnms] καί[c] ἔκστασις[nnfs] καί[c] οὐδείς[admsn] οὐδείς[aansn] λέγω[viaa3p] φοβέομαι[viin3p] γάρ[c]. **v.9** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] πρωΐ[bo] πρῶτος[adfsn] σάββατον[ngns] φαίνω[viap3s] πρῶτος[bo] Μαρία[ndfs] ὁ[ddfs] Μαγδαληνή[ndfs] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἐκβάλλω[viya3s] ἑπτά[tn] δαιμόνιον[nanp]. **v.10** ἐκεῖνος[rdnfs] πορεύομαι[vpaonfs] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vpaddmp] πενθέω[vppadmp] καί[c] κλαίω[vppadmp]. **v.11** κἀκεῖνος[rdnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] ζάω[vipa3s] καί[c] θεάομαι[viap3s] ὑπό[p] αὐτός[rpgfs] ἀπιστέω[viaa3p]. **v.12** μετά[p] δέ[c] οὗτος[rdanp] δύο[ndmp] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] περιπατέω[vppadmp] φανερόω[viap3s] ἐν[p] ἕτερος[adfsn] μορφή[ndfs] πορεύομαι[vppndmp] εἰς[p] ἀγρός[nams]. **v.13** κἀκεῖνος[rdnmp] ἀπέρχομαι[vpaanmp] ἀπαγγέλλω[viaa3p] ὁ[ddmp] λοιπός[admpn] οὐδέ[bo] ἐκεῖνος[rddmp] πιστεύω[viaa3p]. **v.14** ὕστερος[bo] ἀνάκειμαι[vppndmp] αὐτός[rpdmp] ὁ[ddmp] ἕνδεκα[tn] φανερόω[viap3s] καί[c] ὀνειδίζω[viaa3s] ὁ[dafs] ἀπιστία[nafs] αὐτός[rpgmp] καί[c] σκληροκαρδία[nafs] ὅτι[c] ὁ[ddmp] θεάομαι[vpaddmp] αὐτός[rpams] ἐγείρω[vpxpams] οὐ[xo] πιστεύω[viaa3p]. **v.15** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πορεύομαι[vpaonmp] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἅπας[aamsn] κηρύσσω[vdaa2p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] κτίσις[ndfs]. **v.16** ὁ[dnms] πιστεύω[vpaanms] καί[c] βαπτίζω[vpapnms] σῴζω[vifp3s] ὁ[dnms] δέ[c] ἀπιστέω[vpaanms] κατακρίνω[vifp3s]. **v.17** σημεῖον[nnnp] δέ[c] ὁ[ddmp] πιστεύω[vpaadmp] οὗτος[rdnnp] παρακολουθέω[vifa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] δαιμόνιον[nanp] ἐκβάλλω[vifa3p] γλῶσσα[ndfp] λαλέω[vifa3p] καινός[adfpn].

19 ρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύριος, μετὰ
τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ
20 δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ,
τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν
ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.

---

v.18 ὄφις[namp] αἴρω[vifa3p] κἄν[qo] θανάσιμος[aansn] τι-σριανσ πίνω[vsaa3p] οὐ[xo] μή[xo] αὐτός[rpamp] βλάπτω[vifa3s] ἐπί[p] ἄρρωστος[aampn] χείρ[nafp] ἐπιτίθημι[vifa3p] καί[c] καλῶς[bo] ἔχω[vifa3p]. **v.19** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] κύριος[nnms] μετά[p] ὁ[dans] λαλέω[vnaa] αὐτός[rpdmp] ἀναλαμβάνω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] καθίζω[viaa3s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.20** ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] κηρύσσω[viaa3p] πανταχοῦ[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] συνεργέω[vppagms] καί[c] ὁ[dams] λόγος[nams] βεβαιόω[vppagms] διά[p] ὁ[dgnp] ἐπακολουθέω[vppagnp] σημεῖον[ngnp] ἀμήν[th].

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν πε- **1**
ρὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς πα- 2
ρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι
τοῦ λόγου, ἔδοξε κἀμοί, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀ- 3
κριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ἵνα ἐπιγνῷς 4
περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγένετο ἐν ταῖς 5
ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνό-
ματι Ζαχαρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν
θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ 6
δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις
ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ 7
ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι
προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ 8
ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ
Θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελ- 9
θὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν 10
προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ 11
ἄγγελος Κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμι-
άματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν 12

---

1. **v.1** ἐπειδήπερ[c] πολύς[anmpn] ἐπιχειρέω[viaa3p] ἀνατάσσομαι[vnad] διήγησις[nafs] περί[p] ὁ[dgnp] πληροφορέω[vpxpgnp] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] πρᾶγμα[ngnp]. **v.2** καθώς[bo] παραδίδωμι[viaa3p] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnmp] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] αὐτόπτης[anmpn] καί[c] ὑπηρέτης[nnmp] γίνομαι[vpadnmp] ὁ[dgms] λόγος[ngms]. **v.3** δοκέω[viaa3s] κἀγώ[rpd-s] παρακολουθέω[vpxadms] ἄνωθεν[bo] πᾶς[adnpn] ἀκριβῶς[bo] καθεξῆς[bo] σύ[rpd-s] γράφω[vnaa] κράτιστος[avmsn] Θεόφιλος[nvms]. **v.4** ἵνα[c] ἐπιγινώσκω[vsaa2s] περί[p] ὅς[rrgmp] κατηχέω[viap2s] λόγος[ngmp] ὁ[dafs] ἀσφάλεια[nafs]. **v.5** γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] Ἡρῴδης[ngms] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] ἱερεύς[nnms] τι-σρινμσ ὄνομα[ndns] Ζαχαρίας[nnms] ἐκ[p] ἐφημερία[ngfs] Ἀβιά[tp] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgfp] θυγάτηρ[ngfp] Ἀαρών[tp] καί[c] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgfs] Ἐλισάβετ[tp]. **v.6** εἰμί[viix3p] δέ[c] δίκαιος[anmpn] ἀμφότεροι[anmpn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] πορεύομαι[vppnnmp] ἐν[p] πᾶς[adfpn] ὁ[ddfp] ἐντολή[ndfp] καί[c] δικαίωμα[ndnp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἄμεμπτος[anmpn]. **v.7** καί[c] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdmp] τέκνον[nnns] καθότι[bo] ὁ[dnfs] Ἐλισάβετ[tp] εἰμί[viix3s] στεῖρα[nnfs] καί[c] ἀμφότεροι[anmpn] προβαίνω[vpxanmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] αὐτός[rpgmp] εἰμί[viix3p]. **v.8** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ἱερατεύω[vnpa] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] τάξις[ndfs] ὁ[dgfs] ἐφημερία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἔναντι[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.9** κατά[p] ὁ[dans] ἔθος[nans] ὁ[dgfs] ἱερατεία[ngfs] λαγχάνω[viaa3s] ὁ[dgms] θυμιάω[vnaa] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] ναός[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.10** καί[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgms] λαός[ngms] εἰμί[viix3s] προσεύχομαι[vppnnns] ἔξω[bo] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dgns] θυμίαμα[ngns]. **v.11** ὁράω[viap3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἵστημι[vpxanms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ὁ[dgns] θυμίαμα[ngns].

13 ἐπ' αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ Ζαχα-
ρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ
14 γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. καὶ
ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐ-
15 τοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ
οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσε-
16 ται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
17 ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς προελεύσε-
ται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι
καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων,
18 ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπε Ζαχαρίας
πρὸς τὸν ἄγγελον, Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο· ἐγὼ γάρ εἰμι πρε-
σβύτης, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.
19 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ πα-
ρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρός σε,
20 καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. καὶ ἰδού, ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ
δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν
οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν
21 καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ
22 ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν ἐν τῷ ναῷ. ἐξελθὼν δὲ οὐκ
ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν

---

v.12 καί[c] ταράσσω[viap3s] Ζαχαρίας[nnms] ὁράω[vpaanms] καί[c] φόβος[nnms] ἐπιπίπτω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.13** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] Ζαχαρίας[nvms] διότι[c] εἰσακούω[viap3s] ὁ[dnfs] δέησις[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] σύ[rpg-s] Ἐλισάβετ[tp] γεννάω[vifa3s] υἱός[nams] σύ[rpd-s] καί[c] καλέω[vifa2s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] Ἰωάννης[nams]. **v.14** καί[c] εἰμί[vifx3s] χαρά[nnfs] σύ[rpd-s] καί[c] ἀγαλλίασις[nnfs] καί[c] πολύς[anmpn] ἐπί[p] ὁ[ddfs] γεννάω[ndfs] αὐτός[rpgms] χαίρω[vifo3p]. **v.15** εἰμί[vifx3s] γάρ[c] μέγας[anmsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] οἶνος[nams] καί[c] σίκερα[to] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa3s] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] πίμπλημι[vifp3s] ἔτι[bo] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.16** καί[c] πολύς[aampn] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] ἐπιστρέφω[vifa3s] ἐπί[p] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.17** καί[c] αὐτός[rpnms] προέρχομαι[vifd3s] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] δύναμις[ndfs] Ἠλίας[ngms] ἐπιστρέφω[vnaa] καρδία[nafp] πατήρ[ngmp] ἐπί[p] τέκνον[nanp] καί[c] ἀπειθής[aampn] ἐν[p] φρόνησις[ndfs] δίκαιος[agmpn] ἑτοιμάζω[vnaa] κύριος[ndms] λαός[nams] κατασκευάζω[vpxpams]. **v.18** καί[c] λέγω[viaa3s] Ζαχαρίας[nnms] πρός[p] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] κατά[p] τίς[rqans] γινώσκω[vifd1s] οὗτος[rdans] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] εἰμί[vipx1s] πρεσβύτης[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] προβαίνω[vpxanfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] αὐτός[rpgfs]. **v.19** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] Γαβριήλ[tp] ὁ[dnms] παρίστημι[vpxanms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἀποστέλλω[viap1s] λαλέω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-s] καί[c] εὐαγγελίζω[vnam] σύ[rpd-s] οὗτος[rdanp]. **v.20** καί[c] ἰδού[vdaa2s] εἰμί[vifx2s] σιωπάω[vppanms] καί[c] μή[xo] δύναμαι[vppnnms] λαλέω[vnaa] ἄχρι[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] γίνομαι[vsad3s] οὗτος[rdnnp] ἀντί[p] ὅς[rrgmp] οὐ[xo] πιστεύω[viaa2s] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] ἐγώ[rpg-s] ὅστις[rrnmp] πληρόω[vifp3p] εἰς[p] ὁ[dams] καιρός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.21** καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] προσδοκάω[vppanms] ὁ[dams] Ζαχαρίας[nams] καί[c] θαυμάζω[viia3p] ἐν[p] ὁ[ddms] χρονίζω[vnpa] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms].

ἐν τῷ ναῷ, καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός.
καὶ ἐγένετο, ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, 23
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συν- 24
έλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας
πέντε, λέγουσα. ὅτι Οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις 25
αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ 26
μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρέθ, πρὸς παρθένον μεμνη- 27
στευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ, καὶ τὸ ὄνομα
τῆς παρθένου, Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν 28
εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετά σοῦ, εὐλογημένη σὺ
ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ 29
διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε- 30
λος αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.
καὶ ἰδού, συλλήψῃ ἐν γαστρί, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ 31
ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου 32
κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς 33
τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπε δὲ 34
Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γι-

---

v.22 ἐξέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} λαλέω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} ὀπτασία^{nafs} ὁράω^{vixa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} διανεύω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} διαμένω^{viia3s} κωφός^{anmsn}. **v.23** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgfs} λειτουργία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.24** μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} συλλαμβάνω^{viaa3s} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} περικρύβω^{viia3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} μήν^{namp} πέντε^{tn} λέγω^{vppanfs}. **v.25** ὅτι^{c} οὕτω^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ ποιέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfp} ὅς^{rrdfp} ἐφοράω^{viaa3s} ἀφαιρέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνειδος^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.26** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} μήν^{ndms} ὁ^{ddms} ἕκτος^{admsn} ἀποστέλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} Γαβριήλ^{tp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὅς^{rrdfs} ὄνομα^{nnns} Ναζαρά^{tp}. **v.27** πρός^{p} παρθένος^{nafs} μνηστεύω^{vpxpafs} ἀνήρ^{ndms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Ἰωσήφ^{tp} ἐκ^{p} οἶκος^{ngms} Δαυίδ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgfs} παρθένος^{ngfs} Μαρία^{tp}. **v.28** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} χαίρω^{vdpa2s} χαριτόω^{vpxpnfs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ εὐλογέω^{vpxpnfs} σύ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} γυνή^{ndfp}. **v.29** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὁράω^{vpaanfs} διαταράσσω^{viap3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} διαλογίζομαι^{viin3s} ποταπός^{anmsn} εἰμί^{vopx3s} ὁ^{dnms} ἀσπασμός^{nnms} οὗτος^{rdnms}. **v.30** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} αὐτός^{rpdfs} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} Μαρία^{tp} εὑρίσκω^{viaa2s} γάρ^{c} χάρις^{nafs} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.31** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} συλλαμβάνω^{vifd2s} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} καί^{c} τίκτω^{vifd2s} υἱός^{nams} καί^{c} καλέω^{vifa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams}. **v.32** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vifx3s} μέγας^{anmsn} καί^{c} υἱός^{nnms} ὕψιστος^{agmsn} καλέω^{vifp3s} καί^{c} δίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} θρόνος^{nams} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.33** καί^{c} βασιλεύω^{vifa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Ἰακώβ^{tp} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} καί^{c} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} εἰμί^{vifx3s} τέλος^{nnns}.

35 νώσκω· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα Ἅγιον
ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ
36 καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. καὶ
ἰδού, Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν
ἐν γήρᾳ αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ
37, 38 στείρᾳ. ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπε δὲ
Μαριάμ, Ἰδού, ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.
39 καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς,
40 εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠ-
41 σπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ
τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ
42 αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνε-
φώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί,
43 καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι
44 τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με· ἰδοὺ γάρ,
ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτη-
45 σεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ
πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ
46 Κυρίου. καὶ εἶπε Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον,

---

v.34 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Μαρία^{tp} πρός^{p} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} πῶς^{bo} εἰμί^{vifx3s} οὗτος^{rdnns} ἐπεί^{c} ἀνήρ^{nams} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa1s}. **v.35** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} πνεῦμα^{nnns} ἅγιος^{annsn} ἐπέρχομαι^{vifd3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} δύναμις^{nnfs} ὕψιστος^{agmsn} ἐπισκιάζω^{vifa3s} σύ$^{rpd-s}$ διό^{c} καί^{c} ὁ^{dnns} γεννάω^{vpppnns} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἅγιος^{annsn} καλέω^{vifp3s} υἱός^{nnms} θεός^{ngms}. **v.36** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dnfs} συγγενής^{anfsn} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} αὐτός^{rpnfs} συλλαμβάνω^{vpxanfs} υἱός^{nams} ἐν^{p} γῆρας^{ndns} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} οὗτος^{rdnms} μήν^{xo} ἕκτος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} καλέω^{vpppdfs} στεῖρα^{ndfs}. **v.37** ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀδυνατέω^{vifa3s} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnns}. **v.38** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Μαρία^{tp} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} δούλη^{nnfs} κύριος^{ngms} γίνομαι^{voad3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ κατά^{p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms}. **v.39** ἀνίστημι^{vpaanfs} δέ^{c} Μαρία^{tp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὀρεινός^{aafsn} μετά^{p} σπουδή^{ngfs} εἰς^{p} πόλις^{nafs} Ἰούδας^{ngms}. **v.40** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Ζαχαρίας^{ngms} καί^{c} ἀσπάζομαι^{viad3s} ὁ^{dafs} Ἐλισάβετ^{tp}. **v.41** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dams} ἀσπασμός^{nams} ὁ^{dgfs} Μαρία^{ngfs} σκιρτάω^{viaa3s} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} πίμπλημι^{viap3s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβετ^{tp}. **v.42** καί^{c} ἀναφωνέω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} καί^{c} λέγω^{viaa3s} εὐλογέω^{vpxpnfs} σύ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} γυνή^{ndfp} καί^{c} εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} ὁ^{dgfs} κοιλία^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.43** καί^{c} πόθεν^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὗτος^{rdnns} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.44** ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} ὡς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dgms} ἀσπασμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ σκιρτάω^{viaa3s} ἐν^{p} ἀγαλλίασις^{ndfs} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.45** καί^{c} μακάριος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πιστεύω^{vpaanfs} ὅτι^{c} εἰμί^{vifx3s} τελείωσις^{nnfs} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpxpdnp} αὐτός^{rpdfs} παρά^{p} κύριος^{ngms}. **v.46** καί^{c} λέγω^{viaa3s} Μαρία^{tp} μεγαλύνω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} κύριος^{nams}.

καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου. ὅτι 47, 48
ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γάρ, ἀ-
πὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέ μοι 49
μεγάλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔλεος 50
αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε 51
κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ
καρδίας αὐτῶν. καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε 52
ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας 53
ἐξαπέστειλε κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνη- 54
σθῆναι ἐλέους. καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ 55
Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμεινε δὲ Μα- 56
ριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον
αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 57
καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγε- 58
νεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς,
καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, ἦλθον 59
περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶ- 60
πεν, Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν 61
ὅτι Οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι
τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι 62

---

v.47 καί[c] ἀγαλλιάω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] σωτήρ[ndms] ἐγώ[rpg-s]. **v.48** ὅτι[c] ἐπιβλέπω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] ταπείνωσις[nafs] ὁ[dgfs] δούλη[ngfs] αὐτός[rpgms] ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] μακαρίζω[vifa3p] ἐγώ[rpa-s] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] γενεά[nnfp]. **v.49** ὅτι[c] ποιέω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] μεγαλεῖος[aanpn] ὁ[dnms] δυνατός[anmsn] καί[c] ἅγιος[aansn] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms]. **v.50** καί[c] ὁ[dnns] ἔλεος[nnms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] γενεά[nafp] γενεά[ngfp] ὁ[ddmp] φοβέομαι[vppndmp] αὐτός[rpams]. **v.51** ποιέω[viaa3s] κράτος[nans] ἐν[p] βραχίων[ndms] αὐτός[rpgms] διασκορπίζω[viaa3s] ὑπερήφανος[aampn] διάνοια[ndfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.52** καθαιρέω[viaa3s] δυνάστης[namp] ἀπό[p] θρόνος[ngmp] καί[c] ὑψόω[viaa3s] ταπεινός[aampn]. **v.53** πεινάω[vppaamp] ἐμπίπλημι[viaa3s] ἀγαθός[agmpn] καί[c] πλουτέω[vppaamp] ἐξαποστέλλω[viaa3s] κενός[aampn]. **v.54** ἀντιλαμβάνομαι[viad3s] Ἰσραήλ[tp] παῖς[ngms] αὐτός[rpgms] μιμνῄσκομαι[vnap] ἔλεος[ngns]. **v.55** καθώς[bo] λαλέω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.56** μένω[viaa3s] δέ[c] Μαρία[tp] σύν[p] αὐτός[rpdfs] ὡσεί[bo] μήν[namp] τρεῖς[namp] καί[c] ὑποστρέφω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgfs]. **v.57** ὁ[ddfs] δέ[c] Ἐλισάβετ[tp] πίμπλημι[viap3s] ὁ[dnms] χρόνος[nnms] ὁ[dgms] τίκτω[vnaa] αὐτός[rpafs] καί[c] γεννάω[viaa3s] υἱός[nams]. **v.58** καί[c] ἀκούω[viaa3p] ὁ[dnmp] περίοικος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] συγγενής[anmpn] αὐτός[rpgfs] ὅτι[c] μεγαλύνω[viia3s] κύριος[nnms] ὁ[dans] ἔλεος[nans] αὐτός[rpgms] μετά[p] αὐτός[rpgfs] καί[c] συγχαίρω[viia3p] αὐτός[rpdfs]. **v.59** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὄγδοος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἔρχομαι[viaa3p] περιτέμνω[vnaa] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] καλέω[viia3p] αὐτός[rpans] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] Ζαχαρίας[nams]. **v.60** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonfs] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] οὐχί[xo] ἀλλά[c] καλέω[vifp3s] Ἰωάννης[nnms]. **v.61** καί[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συγγένεια[ndfs] σύ[rpg-s] ὅς[rrnms] καλέω[vipp3s] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] οὗτος[rddns].

63 αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης ἐστὶ
64 τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα
αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν
65 Θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐ-
τούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ
66 ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται· καὶ χεὶρ
67 Κυρίου ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη
68 Πνεύματος Ἁγίου, καὶ προεφήτευσε, λέγων, Εὐλογητὸς Κύ-
ριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν
69 τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ
70 Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν
71 ἁγίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν
72 ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, ποιῆσαι ἔ-
λεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας
73, 74 αὐτοῦ, ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ
δοῦναί ἡμῖν, ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας,
75 λατρεύειν αὐτῷ. ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ
76 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. καὶ σύ, παιδίον, προφήτης
ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑ-
77 τοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ

---

v.62 ἐννεύω^{viia3p} δέ^{c} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} καλέω^{vnpp} αὐτός^{rpams}. **v.63** καί^{c} αἰτέω^{vpaanms} πινακίδιον^{nans} γράφω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} Ἰωάννης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn}. **v.64** ἀνοίγω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} παραχρῆμα^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λαλέω^{viia3s} εὐλογέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.65** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} φόβος^{nnms} ὁ^{damp} περιοικέω^{vppaamp} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ὀρεινός^{adfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} διαλαλέω^{viip3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} οὗτος^{rdnnp}. **v.66** καί^{c} τίθημι^{viam3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnns} ἄρα^{xo} ὁ^{dnns} παιδίον^{nnns} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} χείρ^{nnfs} κύριος^{ngms} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.67** καί^{c} Ζαχαρίας^{nnms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} πίμπλημι^{viap3s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} προφητεύω^{viaa3s} λέγω^{vppanms}. **v.68** εὐλογητός^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} ὅτι^{c} ἐπισκέπτομαι^{viad3s} καί^{c} ποιέω^{viaa3s} λύτρωσις^{nafs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.69** καί^{c} ἐγείρω^{viaa3s} κέρας^{nans} σωτηρία^{ngfs} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dgms} παῖς^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.70** καθώς^{bo} λαλέω^{viaa3s} διά^{p} στόμα^{ngns} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} αἰών^{ngms} προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.71** σωτηρία^{nafs} ἐκ^{p} ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} μισέω^{vppagmp} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.72** ποιέω^{vnaa} ἔλεος^{nans} μετά^{p} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} μιμνῄσκομαι^{vnap} διαθήκη^{ngfs} ἅγιος^{agfsn} αὐτός^{rpgms}. **v.73** ὅρκος^{nams} ὅς^{rrams} ὀμνύω^{viaa3s} πρός^{p} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.74** ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀφόβως^{bo} ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$ ῥύομαι^{vpapamp} λατρεύω^{vnpa} αὐτός^{rpdms}. **v.75** ἐν^{p} ὁσιότης^{ndfs} καί^{c} δικαιοσύνη^{ndfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.76** καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ παιδίον^{nvns} προφήτης^{nnms} ὕψιστος^{agmsn} καλέω^{vifp2s} προπορεύομαι^{vifd2s} γάρ^{c} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} κύριος^{ngms} ἑτοιμάζω^{vnaa} ὁδός^{nafp} αὐτός^{rpgms}.

αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ 78
ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι 79
τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι
τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε 80
καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας
ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ **2**
Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.
αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας 2
Κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος 3
εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, 4
ἐκ πόλεως Ναζαρέθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβίδ, ἥτις κα-
λεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ,
ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, 5
οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθη- 6
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν 7
πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτόν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν
τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ 8
ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσ-
σοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἰδού, 9
ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν

---

v.77 ὁ[dgms] δίδωμι[vnaa] γνῶσις[nafs] σωτηρία[ngfs] ὁ[ddms] λαός[ndms] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ἄφεσις[ndfs] ἁμαρτία[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.78** διά[p] σπλάγχνον[nanp] ἔλεος[ngns] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὅς[rrdnp] ἐπισκέπτομαι[viad3s] ἐγώ[rpa-p] ἀνατολή[nnfs] ἐκ[p] ὕψος[ngns]. **v.79** ἐπιφαίνω[vnaa] ὁ[ddmp] ἐν[p] σκότος[ndns] καί[c] σκιά[ndfs] θάνατος[ngms] κάθημαι[vppndmp] ὁ[dgms] κατευθύνω[vnaa] ὁ[damp] πούς[namp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὁδός[nafs] εἰρήνη[ngfs]. **v.80** ὁ[dnns] δέ[c] παιδίον[nnns] αὐξάνω[viia3s] καί[c] κραταιόω[viip3s] πνεῦμα[ndns] καί[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἔρημος[adfpn] ἕως[c] ἡμέρα[ngfs] ἀνάδειξις[ngfs] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὁ[dams] Ἰσραήλ[tp]. **2. v.1** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] ἐξέρχομαι[viaa3s] δόγμα[nnns] παρά[p] Καῖσαρ[ngms] Αὐγοῦστος[ngms] ἀπογράφω[vnpe] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs]. **v.2** οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ἀπογραφή[nnfs] πρῶτος[anfsn] γίνομαι[viad3s] ἡγεμονεύω[vppagms] ὁ[dgfs] Συρία[ngfs] Κυρήνιος[ngms]. **v.3** καί[c] πορεύομαι[viin3p] πᾶς[anmpn] ἀπογράφω[vnpp] ἕκαστος[anmsn] εἰς[p] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] πόλις[nafs]. **v.4** ἀναβαίνω[viaa3s] δέ[c] καί[c] Ἰωσήφ[tp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ἐκ[p] πόλις[ngfs] Ναζαρά[tp] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs] εἰς[p] πόλις[nafs] Δαυίδ[tp] ὅστις[rrnfs] καλέω[vipp3s] Βηθλέεμ[tp] διά[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpams] ἐκ[p] οἶκος[ngms] καί[c] πατριά[ngfs] Δαυίδ[tp]. **v.5** ἀπογράφω[vnam] σύν[p] Μαρία[tp] ὁ[ddfs] μνηστεύω[vpxpdfs] αὐτός[rpdms] γυνή[ndfs] εἰμί[vppxdfs] ἔγκυος[ndfs]. **v.6** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpamp] ἐκεῖ[bo] πίμπλημι[viap3p] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] ὁ[dgms] τίκτω[vnaa] αὐτός[rpafs]. **v.7** καί[c] τίκτω[viaa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgfs] ὁ[dams] πρωτότοκος[aamsn] καί[c] σπαργανόω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἀνακλίνω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] φάτνη[ndfs] διότι[c] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdmp] τόπος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] κατάλυμα[ndns]. **v.8** καί[c] ποιμήν[nnmp] εἰμί[viix3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] χώρα[ndfs] ὁ[ddfs] αὐτός[rpdfs] ἀγραυλέω[vppanmp] καί[c] φυλάσσω[vppanmp] φυλακή[namp] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ἐπί[p] ὁ[dafs] ποίμνη[nafs] αὐτός[rpgmp].

10 αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν
11 μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον
12 Σωτὴρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. καὶ τοῦτο ὑ-
μῖν τὸ σημεῖον, εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον
13 ἐν τῇ φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος
14 στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων, Δόξα
ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
15 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν
δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύ-
16 ριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν
τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.
17 ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς
18 περὶ τοῦ παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμα-
19 σαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. ἡ
δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα
20 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες
καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, κα-
21 θὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ
τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,

---

v.9 καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἐφίστημι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] δόξα[nnfs] κύριος[ngms] περιλάμπω[viaa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] φοβέομαι[viao3p] φόβος[nams] μέγας[aamsn]. **v.10** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p] ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] εὐαγγελίζω[vipm1s] σύ[rpd-p] χαρά[nafs] μέγας[aafsn] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vifx3s] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.11** ὅτι[c] τίκτω[viap3s] σύ[rpd-p] σήμερον[bo] σωτήρ[nnms] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] Χριστός[nnms] κύριος[nnms] ἐν[p] πόλις[ndfs] Δαυίδ[tp]. **v.12** καί[c] οὗτος[rdnns] σύ[rpd-p] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] εὑρίσκω[vifa2p] βρέφος[nans] σπαργανόω[vpxpans] κεῖμαι[vppnans] ἐν[p] ὁ[ddfs] φάτνη[ndfs]. **v.13** καί[c] ἐξαίφνης[bo] γίνομαι[viad3s] σύν[p] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] πλῆθος[nnns] στρατιά[ngfs] οὐράνιος[agfsn] αἰνέω[vppagmp] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] λέγω[vppagmp]. **v.14** δόξα[nnfs] ἐν[p] ὕψιστος[adnpn] θεός[ndms] καί[c] ἐπί[p] γῆ[ngfs] εἰρήνη[nnfs] ἐν[p] ἄνθρωπος[ndmp] εὐδοκία[nnfs]. **v.15** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] ἀπέρχομαι[viaa3p] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dnmp] ποιμήν[nnmp] λέγω[viaa3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] διέρχομαι[vsaa1p] δή[xo] ἕως[c] Βηθλέεμ[tp] καί[c] ὁράω[vsaa1p] ὁ[dans] ῥῆμα[nans] οὗτος[rdans] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] ὅς[rrans] ὁ[dnms] κύριος[nnms] γνωρίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.16** καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] σπεύδω[vpaanmp] καί[c] ἀνευρίσκω[viaa3p] ὁ[dafs] τέ[xo] Μαρία[tp] καί[c] ὁ[dams] Ἰωσήφ[tp] καί[c] ὁ[dans] βρέφος[nans] κεῖμαι[vppnans] ἐν[p] ὁ[ddfs] φάτνη[ndfs]. **v.17** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] διαγνωρίζω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] ὁ[dgns] λαλέω[vpapgns] αὐτός[rpdmp] περί[p] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] οὗτος[rdgns]. **v.18** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀκούω[vpaanmp] θαυμάζω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgnp] λαλέω[vpapgnp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ποιμήν[ngmp] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.19** ὁ[dnfs] δέ[c] Μαρία[tp] πᾶς[aanpn] συντηρέω[viia3s] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp] συμβάλλω[vppanfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgfs]. **v.20** καί[c] ἐπιστρέφω[viaa3p] ὁ[dnmp] ποιμήν[nnmp] δοξάζω[vppanmp] καί[c] αἰνέω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὅς[rrdnp] ἀκούω[viaa3p] καί[c] ὁράω[viaa3p] καθώς[bo] λαλέω[viap3s] πρός[p] αὐτός[rpamp].

τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ
κοιλίᾳ. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐ- 22
τῆς κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα,
παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι 23
Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, καὶ 24
τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου, Ζεῦγος
τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. καὶ ἰδού, ἦν ἄνθρω- 25
πος ἐν Ἰερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Σιμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος
δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ,
καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμέ- 26
νον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ
τὸν Χριστὸν Κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν, 27
καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποι-
ῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ 28
αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν
Θεόν, καὶ εἶπε, Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ 29
τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν 30
σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς 31, 32
ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. καὶ ἦν Ἰω- 33
σὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ

---

v.21 καί^{c} ὅτε^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ἡμέρα^{nnfp} ὀκτώ^{tn} ὁ^{dgms} περιτέμνω^{vnaa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} καλέω^{viap3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnns} καλέω^{vpapnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} πρό^{p} ὁ^{dgms} συλλαμβάνω^{vnap} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs}. **v.22** καί^{c} ὅτε^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgms} καθαρισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms} ἀνάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.23** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^{p} νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ἄρσην^{nnns} διανοίγω^{vppanns} μήτρα^{nafs} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καλέω^{vifp3s}. **v.24** καί^{c} ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} θυσία^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^{p} νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ζεῦγος^{nnns} τρυγών^{ngfp} ἤ^{xo} δύο^{tn} νοσσός^{namp} περιστερά^{ngfp}. **v.25** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἰμί^{viix3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Συμεών^{tp} καί^{c} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} καί^{c} εὐλαβής^{anmsn} προσδέχομαι^{vppnnms} παράκλησις^{nafs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} πνεῦμα^{nnns} ἅγιος^{aansn} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}. **v.26** καί^{c} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} χρηματίζω^{vpxpnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} μή^{xo} ὁράω^{vnaa} θάνατος^{nams} πρίν^{bo} ἤ^{xo} ὁράω^{vsaa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} κύριος^{ngms}. **v.27** καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} εἰσάγω^{vnaa} ὁ^{damp} γονεύς^{namp} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dgms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} κατά^{p} ὁ^{dans} ἐθίζω^{vpxpans} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} περί^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.28** καί^{c} αὐτός^{rpnms} δέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rpans} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἀγκάλη^{nafp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εὐλογέω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3s}. **v.29** νῦν^{bo} ἀπολύω^{vipa2s} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$ δεσπότης^{nvms} κατά^{p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} σύ$^{\text{rpg-s}}$ ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs}. **v.30** ὅτι^{c} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ ὁ^{dans} σωτήριον^{aansn} σύ$^{\text{rpg-s}}$. **v.31** ὅς^{rrans} ἑτοιμάζω^{viaa2s} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} λαός^{ngmp}. **v.32** φῶς^{nnns} εἰς^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} ἔθνος^{ngnp} καί^{c} δόξα^{nafs} λαός^{ngms} σύ$^{\text{rpg-s}}$ Ἰσραήλ^{tp}.

34 αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Σιμεών, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδού, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν
35 πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, καὶ σοῦ
δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυ-
36 φθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. καὶ ἦν Ἄννα προφῆ-
τις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ αὕτη προβεβηκυῖα ἐν
ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρ-
37 θενίας αὐτῆς, καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων, ἣ
οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα
38 νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμο-
λογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχο-
39 μένοις λύτρωσιν ἐν Ἰερουσαλήμ. καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ
κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν
40 πόλιν αὐτῶν Ναζαρέθ. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο
πνεύματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ᾽ αὐτό.
41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ᾽ ἔτος εἰς Ἰερουσαλὴμ τῇ
42 ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων
43 αὐτῶν εἰς Ἰεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειω-
σάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν Ἰη-
σοῦς ὁ παῖς ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ
44 αὐτοῦ, νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέ-
ρας ὁδόν, καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς

---

v.33 καί[c] εἰμί[viix3s] Ἰωσήφ[tp] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] θαυμάζω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[ddnp] λαλέω[vpppdnp] περί[p] αὐτός[rpgms]. **v.34** καί[c] εὐλογέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] Συμεών[tp] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] Μαρία[tp] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] ἰδού[vdaa2s] οὗτος[rdnms] κεῖμαι[vipn3s] εἰς[p] πτῶσις[nafs] καί[c] ἀνάστασις[nafs] πολύς[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] καί[c] εἰς[p] σημεῖον[nans] ἀντιλέγω[vpppans]. **v.35** καί[c] σύ[rpg-s] δέ[c] αὐτός[rpgfs] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] διέρχομαι[vifd3s] ῥομφαία[nnfs] ὅπως[bo] ἄν[xo] ἀποκαλύπτω[vsap3p] ἐκ[p] πολύς[agfpn] καρδία[ngfp] διαλογισμός[nnmp]. **v.36** καί[c] εἰμί[viix3s] Ἄννα[nnfs] προφῆτις[nnfs] θυγάτηρ[nnfs] Φανουήλ[tp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ἀσήρ[tp] οὗτος[rpnfs] προβαίνω[vpxanfs] ἐν[p] ἡμέρα[ndfp] πολύς[adfpn] ζάω[vpaanfs] ἔτος[nanp] μετά[p] ἀνήρ[ngms] ἑπτά[tn] ἀπό[p] ὁ[dgfs] παρθενία[ngfs] αὐτός[rpgfs]. **v.37** καί[c] αὐτός[rpnfs] χήρα[nnfs] ὡς[bo] ἔτος[ngnp] ὀγδοήκοντα[ngnp] ὅς[rrnfs] οὐ[xo] ἀφίστημι[viin3s] ἀπό[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] νηστεία[ndfp] καί[c] δέησις[ndfp] λατρεύω[vppanfs] νύξ[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs]. **v.38** καί[c] αὐτός[rpnfs] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ἐφίστημι[vpaanfs] ἀνθομολογέομαι[viin3s] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] λαλέω[viia3s] περί[p] αὐτός[rpgms] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] προσδέχομαι[vppndmp] λύτρωσις[nafs] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.39** καί[c] ὡς[bo] τελέω[viaa3p] ἅπας[aanpn] ὁ[danp] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] κύριος[ngms] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] αὐτός[rpgmp] Ναζαρά[tp]. **v.40** ὁ[dnns] δέ[c] παιδίον[nnns] αὐξάνω[viia3s] καί[c] κραταιόω[viip3s] πνεῦμα[ndns] πληρόω[vpppnns] σοφία[ngfs] καί[c] χάρις[nnfs] θεός[ngms] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] αὐτός[rpans]. **v.41** καί[c] πορεύομαι[viin3p] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] κατά[p] ἔτος[nans] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] ὁ[dgms] πάσχα[ta]. **v.42** καί[c] ὅτε[bo] γίνομαι[viad3s] ἔτος[ngnp] δώδεκα[tn] ἀναβαίνω[vpaagmp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] κατά[p] ὁ[dans] ἔθος[nans] ὁ[dgfs] ἑορτή[ngfs]. **v.43** καί[c] τελειόω[vpaagmp] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐν[p] ὁ[ddms] ὑποστρέφω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὑπομένω[viaa3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] Ἰωσήφ[tp] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms].

γνωστοῖς, καὶ μὴ εὑρόντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσα- 45
λήμ, ζητοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον 46
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ
ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες 47
οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.
καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐ- 48
τοῦ εἶπε, Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως· ἰδού, ὁ πατήρ σου
κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί ὅτι 49
ἐζητεῖτέ με· οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με·
καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη 50, 51
μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐ-
τοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ 52
χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσα- **3**
ρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τε-
τραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελ-
φοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώ-
ρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπ' ἀρχιε- 2
ρέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν

---

v.44 νομίζω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] συνοδία[ndfs] εἰμί[vnpx] ἔρχομαι[viaa3p] ἡμέρα[ngfs] ὁδός[nafs] καί[c] ἀναζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddmp] συγγενής[admpn] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddmp] γνωστός[admpn]. **v.45** καί[c] μή[xo] εὑρίσκω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ζητέω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.46** καί[c] γίνομαι[viad3s] μετά[p] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] εὑρίσκω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καθέζομαι[vppnams] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgmp] διδάσκαλος[ngmp] καί[c] ἀκούω[vppaams] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπερωτάω[vppaams] αὐτός[rpamp]. **v.47** ἐξίστημι[viim3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀκούω[vppanmp] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] σύνεσις[ndfs] καί[c] ὁ[ddfp] ἀπόκρισις[ndfp] αὐτός[rpgms]. **v.48** καί[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἐκπλήσσω[viap3p] καί[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] τέκνον[nvns] τίς[rqans] ποιέω[viaa2s] ἐγώ[rpd-p] οὕτω[bo] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] κἀγώ[rpn-s] ὀδυνάομαι[vpppnmp] ζητέω[viia1p] σύ[rpa-s]. **v.49** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqnns] ὅτι[c] ζητέω[viia2p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] οἶδα[viya2p] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] δεῖ[vipq3s] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpa-s]. **v.50** καί[c] αὐτός[rpnmp] οὐ[xo] συνίημι[viaa3p] ὁ[dans] ῥῆμα[nans] ὅς[rrans] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.51** καί[c] καταβαίνω[viaa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Ναζαρά[tp] καί[c] εἰμί[viix3s] ὑποτάσσω[vpppnms] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] διατηρέω[viia3s] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgfs]. **v.52** καί[c] Ἰησοῦς[nnms] προκόπτω[viia3s] σοφία[ndfs] καί[c] ἡλικία[ndfs] καί[c] χάρις[ndfs] παρά[p] θεός[ndms] καί[c] ἄνθρωπος[ndmp]. **3. v.1** ἐν[p] ἔτος[ndns] δέ[c] πεντεκαιδέκατος[adnsn] ὁ[dgfs] ἡγεμονία[ngfs] Τιβέριος[ngms] Καῖσαρ[ngms] ἡγεμονεύω[vppagms] Πόντιος[ngms] Πιλᾶτος[ngms] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] τετρααρχέω[vppagms] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] Ἡρῴδης[ngms] Φίλιππος[ngms] δέ[c] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgms] τετρααρχέω[vppagms] ὁ[dgfs] Ἰτουραῖος[agfsn] καί[c] Τραχωνῖτις[ngfs] χώρα[ngfs] καί[c] Λυσανίας[ngms] ὁ[dgfs] Ἀβιληνή[ngfs] τετρααρχέω[vppagms].

3 τοῦ Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν
περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς
4 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ
προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε
5 τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα
φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσε-
ται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς
6, 7 λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγεν
οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ, Γεν-
νήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης
8 ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ
ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω
γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
9 τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων
κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται
10 καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες,
11 Τί οὖν ποιήσομεν· ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς, Ὁ ἔχων δύο
χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
12 ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς
13 αὐτόν, Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μη-
14 δὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων

---

v.2 ἐπί[p] ἀρχιερεύς[ngmp] Ἅννας[ngms] καί[c] Καϊάφας[ngms] γίνομαι[viad3s] ῥῆμα[nnns] θεός[ngms] ἐπί[p] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ζαχαρίας[ngms] υἱός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn]. **v.3** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] περίχωρος[aafsn] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] κηρύσσω[vppanms] βάπτισμα[nans] μετάνοια[ngfs] εἰς[p] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp]. **v.4** ὡς[bo] γράφω[vixp3s] ἐν[p] βίβλος[ndfs] λόγος[ngmp] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] φωνή[nnfs] βοάω[vppagms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἑτοιμάζω[vdaa2p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] κύριος[ngms] εὐθύς[aafpn] ποιέω[vdpa2p] ὁ[dafp] τρίβος[nafp] αὐτός[rpgms]. **v.5** πᾶς[anfsn] φάραγξ[nnfs] πληρόω[vifp3s] καί[c] πᾶς[annsn] ὄρος[nnns] καί[c] βουνός[nnms] ταπεινόω[vifp3s] καί[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnnp] σκολιός[annpn] εἰς[p] εὐθύς[aafsn] καί[c] ὁ[dnfp] τραχύς[anfpn] εἰς[p] ὁδός[nafp] λεῖος[aafpn]. **v.6** καί[c] ὁράω[vifd3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ὁ[dans] σωτήριον[aansn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.7** λέγω[viia3s] οὖν[c] ὁ[ddmp] ἐκπορεύομαι[vppndmp] ὄχλος[ndmp] βαπτίζω[vnap] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] γέννημα[nvnp] ἔχιδνα[ngfp] τίς[rqnms] ὑποδείκνυμι[viaa3s] σύ[rpd-p] φεύγω[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs] ὀργή[ngfs]. **v.8** ποιέω[vdaa2p] οὖν[c] καρπός[namp] ἄξιος[aampn] ὁ[dgfs] μετάνοια[ngfs] καί[c] μή[xo] ἄρχω[vsam2p] λέγω[vnpa] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] πατήρ[nams] ἔχω[vipa1p] ὁ[dams] Ἀβραάμ[tp] λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] δύναμαι[vipn3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] λίθος[ngmp] οὗτος[rdgmp] ἐγείρω[vnaa] τέκνον[nanp] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp]. **v.9** ἤδη[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnfs] ἀξίνη[nnfs] πρός[p] ὁ[dafs] ῥίζα[nafs] ὁ[dgnp] δένδρον[ngnp] κεῖμαι[vipn3s] πᾶς[annsn] οὖν[c] δένδρον[nnns] μή[xo] ποιέω[vppanns] καρπός[nams] καλός[aamsn] ἐκκόπτω[vipp3s] καί[c] εἰς[p] πῦρ[nans] βάλλω[vipp3s]. **v.10** καί[c] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] λέγω[vppanmp] τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vifa1p]. **v.11** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] δύο[tn] χιτών[namp] μεταδίδωμι[vdaa3s] ὁ[ddms] μή[xo] ἔχω[vppadms] καί[c] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] βρῶμα[nanp] ὁμοίως[bo] ποιέω[vdpa3s]. **v.12** ἔρχομαι[viaa3p] δέ[c] καί[c] τελώνης[nnmp] βαπτίζω[vnap] καί[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] διδάσκαλος[nvms] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aansn] πολύς[aansc] παρά[p] ὁ[dans] διατάσσω[vpxpans] σύ[rpd-p] πράσσω[vipa2p].

δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν·
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδένα διασείσητε, μηδὲ συκοφαντή-
σητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ 15
λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν πε-
ρὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ 16
Ἰωάννης, ἅπασι λέγων, Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται
δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁ-
γίῳ καὶ πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθᾶρι- 17
εῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν 18
οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν, ὁ δὲ Ἡρώ- 19
δης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς
γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν
ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, 20
καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐγένετο δὲ ἐν 21
τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ
προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν, καὶ καταβῆναι τὸ 22
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ᾽ αὐτόν,
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, λέγουσαν, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου
ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ 23
ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὢν ὡς ἐνομίζετο υἱός Ἰωσήφ, τοῦ

---

v.14 ἐπερωτάω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpams] καί[c] στρατεύω[vppmnmp] λέγω[vppanmp] καί[c] ἐγώ[rpn-p] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aamsn] διασείω[vsaa2p] μηδέ[c] συκοφαντέω[vsaa2p] καί[c] ἀρκέω[vdpp2p] ὁ[ddnp] ὀψώνιον[ndnp] σύ[rpg-p]. **v.15** προσδοκάω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] διαλογίζομαι[vppngmp] πᾶς[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp] περί[p] ὁ[dgms] Ἰωάννης[ngms] μήποτε[bo] αὐτός[rpnms] εἰμί[vopx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.16** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ἅπας[admpn] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] ὕδωρ[ndns] βαπτίζω[vipa1s] σύ[rpa-p] ἔρχομαι[vipn3s] δέ[c] ὁ[dnms] ἰσχυρός[anmsc] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] λύω[vnaa] ὁ[dams] ἱμάς[nams] ὁ[dgnp] ὑπόδημα[ngnp] αὐτός[rpgms] αὐτός[rpnms] σύ[rpa-p] βαπτίζω[vifa3s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] καί[c] πῦρ[ndns]. **v.17** ὅς[rrgms] ὁ[dnns] πτύον[nnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] διακαθαρίζω[vifa3s] ὁ[dafs] ἅλων[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] συνάγω[vifa3s] ὁ[dams] σῖτος[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀποθήκη[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] δέ[c] ἄχυρον[nans] κατακαίω[vifa3s] πῦρ[ndns] ἄσβεστος[adnsn]. **v.18** πολύς[aanpn] μέν[xo] οὖν[c] καί[c] ἕτερος[aanpn] παρακαλέω[vppanms] εὐαγγελίζω[viim3s] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.19** ὁ[dnms] δέ[c] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[dnms] τετραάρχης[nnms] ἐλέγχω[vpppnms] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] περί[p] Ἡρῳδιάς[ngfs] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] Φίλιππος[ngms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgms] καί[c] περί[p] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] ποιέω[viaa3s] πονηρός[agnpn] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms]. **v.20** προστίθημι[viaa3s] καί[c] οὗτος[rdans] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] καί[c] κατακλείω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs]. **v.21** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] βαπτίζω[vnap] ἅπας[aamsn] ὁ[dams] λαός[nams] καί[c] Ἰησοῦς[ngms] βαπτίζω[vpapgms] καί[c] προσεύχομαι[vppngms] ἀνοίγω[vnap] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.22** καί[c] καταβαίνω[vnaa] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] σωματικός[adnsn] εἶδος[ndns] ὡσεί[bo] περιστερά[nafs] ἐπί[p] αὐτός[rpams] καί[c] φωνή[nafs] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] γίνομαι[vnad] λέγω[vppaafs] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐν[p] σύ[rpd-s] εὐδοκέω[viaa1s].

24 Ἡλὶ, τοῦ Ματθατ, τοῦ Λευΐ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ,
25 τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλί, τοῦ Ναγγαί,
26 τοῦ Μαάθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεΐ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα,
27 τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησά, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νη-
28 ρί, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἤρ,
29, 30 τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ, τοῦ
31 Σιμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάν, τοῦ Ἐλιακείμ, τοῦ
32 Μελεᾶ, τοῦ Μενάμ, τοῦ Ματταθά, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ, τοῦ
33 Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, τοῦ
34 Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, τοῦ
35 Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, τοῦ
36 Σαρούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἑβέρ, τοῦ Σαλά, τοῦ
37 Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, τοῦ Μα-
θουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν,
38 τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ Πνεύματος Ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ
2 Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον, ἡμέρας
τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφα-
γεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν,
3 ὕστερον ἐπείνασε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ
4 Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη

---

v.23 καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὡσεί[bo] ἔτος[ngnp] τριάκοντα[tn] ἄρχω[vppmnms] εἰμί[vppxnms] ὡς[bo] νομίζω[viip3s] υἱός[nnms] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dgms] Ἡλί[tp]. **v.24** ὁ[dgms] Μαθχάτ[tp] ὁ[dgms] Λευί[tp] ὁ[dgms] Μελχί[tp] ὁ[dgms] Ἰανναί[tp] ὁ[dgms] Ἰωσήφ[tp]. **v.25** ὁ[dgms] Ματταθίας[ngms] ὁ[dgms] Ἀμώς[tp] ὁ[dgms] Ναούμ[tp] ὁ[dgms] Ἑσλί[tp] ὁ[dgms] Ναγγαί[tp]. **v.26** ὁ[dgms] Μάαθ[tp] ὁ[dgms] Ματταθίας[ngms] ὁ[dgms] Σεμεΐν[tp] ὁ[dgms] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dgms] Ἰούδας[ngms]. **v.27** ὁ[dgms] Ἰωάννα[ngms] ὁ[dgms] Ῥησά[tp] ὁ[dgms] Ζοροβαβέλ[tp] ὁ[dgms] Σαλαθιήλ[tp] ὁ[dgms] Νηρί[tp]. **v.28** ὁ[dgms] Μελχί[tp] ὁ[dgms] Ἀδδί[tp] ὁ[dgms] Κωσάμ[tp] ὁ[dgms] Ἐλμαδάμ[tp] ὁ[dgms] Ἤρ[tp]. **v.29** ὁ[dgms] Ἰωσῆς[ngms] ὁ[dgms] Ἐλιέζερ[tp] ὁ[dgms] Ἰωρίμ[tp] ὁ[dgms] Μαθχάτ[tp] ὁ[dgms] Λευί[tp]. **v.30** ὁ[dgms] Συμεών[tp] ὁ[dgms] Ἰούδας[ngms] ὁ[dgms] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dgms] Ἰωνάμ[tp] ὁ[dgms] Ἐλιακίμ[tp]. **v.31** ὁ[dgms] Μελεά[tp] ὁ[dgms] Μεννά[tp] ὁ[dgms] Ματταθά[tp] ὁ[dgms] Ναθάμ[tp] ὁ[dgms] Δαυίδ[tp]. **v.32** ὁ[dgms] Ἰεσσαί[tp] ὁ[dgms] Ἰωβήδ[tp] ὁ[dgms] Βόες[tp] ὁ[dgms] Σαλμών[tp] ὁ[dgms] Ναασσών[tp]. **v.33** ὁ[dgms] Ἀμιναδάβ[tp] ὁ[dgms] Ἀράμ[tp] ὁ[dgms] Ἐσρώμ[tp] ὁ[dgms] Φάρες[tp] ὁ[dgms] Ἰούδας[ngms]. **v.34** ὁ[dgms] Ἰακώβ[tp] ὁ[dgms] Ἰσαάκ[tp] ὁ[dgms] Ἀβραάμ[tp] ὁ[dgms] Θάρα[tp] ὁ[dgms] Ναχώρ[tp]. **v.35** ὁ[dgms] Σερούχ[tp] ὁ[dgms] Ῥαγαύ[tp] ὁ[dgms] Φάλεκ[tp] ὁ[dgms] Ἔβερ[tp] ὁ[dgms] Σαλά[tp]. **v.36** ὁ[dgms] Καϊνάμ[tp] ὁ[dgms] Ἀρφαξάδ[tp] ὁ[dgms] Σήμ[tp] ὁ[dgms] Νῶε[tp] ὁ[dgms] Λάμεχ[tp]. **v.37** ὁ[dgms] Μαθουσαλά[tp] ὁ[dgms] Ἑνώχ[tp] ὁ[dgms] Ἰάρετ[tp] ὁ[dgms] Μαλελεήλ[tp] ὁ[dgms] Καϊνάμ[tp]. **v.38** ὁ[dgms] Ἐνώς[tp] ὁ[dgms] Σήθ[tp] ὁ[dgms] Ἀδάμ[tp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **4. v.1** Ἰησοῦς[nnms] δέ[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] πλήρης[anmsn] ὑποστρέφω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] καί[c] ἄγω[viip3s] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn]. **v.2** ἡμέρα[nafp] τεσσεράκοντα[tn] πειράζω[vpppnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] καί[c] οὐ[xo] ἐσθίω[viaa3s] οὐδείς[aansn] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] καί[c] συντελέω[vpapgfp] αὐτός[rpgfp] ὕστερος[bo] πεινάω[viaa3s]. **v.3** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] εἰ[qo] υἱός[nnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] θεός[ngms] λέγω[vdaa2s] ὁ[ddms] λίθος[ndms] οὗτος[rddms] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] ἄρτος[nnms].

Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ
ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. καὶ ἀναγα- 5
γὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς
βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 6
διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν
αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν.
σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα. καὶ 7, 8
ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ,
γέγραπται γάρ, Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ
μόνῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔ- 9
στησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ ὁ
υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω, γέγραπται γὰρ 10
ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι
σε, καὶ ὅτι Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς 11
λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι 12
Εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. καὶ συντελέ- 13
σας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ᾽ αὐτοῦ ἄχρι και-
ροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος 14
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ᾽ ὅλης τῆς περιχώρου
περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, 15
δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέθ, οὗ ἦν 16

---

v.4 καί^{c} ἀποκρίνομαι$^{\text{viad3s}}$ Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} γράφω$^{\text{vixp3s}}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἐπί^{p} ἄρτος^{ndms} μόνος^{admsn} ζάω$^{\text{vifd3s}}$ ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{adnsn} ῥῆμα^{ndns} θεός^{ngms}. **v.5** καί^{c} ἀνάγω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^{p} ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} δείκνυμι$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} βασιλεία^{nafp} ὁ^{dgfs} οἰκουμένη^{ngfs} ἐν^{p} στιγμή^{ndfs} χρόνος^{ngms}. **v.6** καί^{c} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} σύ$^{\text{rpd-s}}$ δίδωμι$^{\text{vifa1s}}$ ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἅπας^{aafsn} καί^{c} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgfp} ὅτι^{c} ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$ παραδίδωμι$^{\text{vixp3s}}$ καί^{c} ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} θέλω$^{\text{vspa1s}}$ δίδωμι$^{\text{vipa1s}}$ αὐτός^{rpafs}. **v.7** σύ$^{\text{rpn-s}}$ οὖν^{c} ἐάν^{qo} προσκυνέω$^{\text{vsaa2s}}$ ἐνώπιον^{bo} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ εἰμί$^{\text{vifx3s}}$ σύ$^{\text{rpg-s}}$ πᾶς^{annpn}. **v.8** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{rpdms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω$^{\text{vdpa2s}}$ ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ Σατανᾶς^{nvms} γράφω$^{\text{vixp3s}}$ γάρ^{c} προσκυνέω$^{\text{vifa2s}}$ κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$ καί^{c} αὐτός^{rpdms} μόνος^{admsn} λατρεύω$^{\text{vifa2s}}$. **v.9** καί^{c} ἄγω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} ἵστημι$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} πτερύγιον^{nans} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} εἰμί$^{\text{vipx2s}}$ ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βάλλω$^{\text{vdaa2s}}$ σεαυτοῦ^{rxams} ἐντεῦθεν^{bo} κάτω^{bo}. **v.10** γράφω$^{\text{vixp3s}}$ γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐντέλλομαι$^{\text{vifn3s}}$ περί^{p} σύ$^{\text{rpg-s}}$ ὁ^{dgms} διαφυλάσσω^{vnaa} σύ$^{\text{rpa-s}}$. **v.11** καί^{c} ὅτι^{c} ἐπί^{p} χείρ^{ngfp} αἴρω$^{\text{vifa3p}}$ σύ$^{\text{rpa-s}}$ μήποτε^{bo} προσκόπτω$^{\text{vsaa2s}}$ πρός^{p} λίθος^{nams} ὁ^{dams} πούς^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$. **v.12** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} λέγω$^{\text{vixp3s}}$ οὐ^{xo} ἐκπειράζω$^{\text{vifa2s}}$ κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{\text{rpg-s}}$. **v.13** καί^{c} συντελέω^{vpaanms} πᾶς^{aamsn} πειρασμός^{nams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} ἀφίστημι$^{\text{viaa3s}}$ ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἄχρι^{p} καιρός^{ngms}. **v.14** καί^{c} ὑποστρέφω$^{\text{viaa3s}}$ ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} δύναμις^{ndfs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^{c} φήμη^{nnfs} ἐξέρχομαι$^{\text{viaa3s}}$ κατά^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} περίχωρος^{agfsn} περί^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^{c} αὐτός^{rpnms} διδάσκω$^{\text{viia3s}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} δοξάζω^{vpppnms} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn}.

τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι.
17 καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἠσαΐου τοῦ προφήτου. καὶ ἀναπτύ-
18 ξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, Πνεῦμα
Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς,
ἀπέσταλκέ με ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κη-
ρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι
19 τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.
20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε, καὶ πάν-
21 των ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρ-
ξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ
22 αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ
ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτος ἐστιν ὁ υἱός Ἰωσήφ·
23 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύ-
την, Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν, ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν
24 τῇ Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπε δέ,
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι
25 αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς
ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη
τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν,

---

v.16 καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] Ναζαρά[tp] ὅς[bo] εἰμί[viix3s] τρέφω[vpxpnms] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] κατά[p] ὁ[dans] εἴωθα[vpxaans] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s] ἀναγινώσκω[vnaa]. **v.17** καί[c] ἐπιδίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] βιβλίον[nnns] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] καί[c] ἀναπτύσσω[vpaanms] ὁ[dans] βιβλίον[nans] εὑρίσκω[viaa3s] ὁ[dams] τόπος[nams] ὅς[bo] εἰμί[viix3s] γράφω[vpxpnns]. **v.18** πνεῦμα[nnns] κύριος[ngms] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrgns] ἕνεκα[bo] χρίω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] εὐαγγελίζω[vnpm] πτωχός[admpn] ἀποστέλλω[vixa3s] ἐγώ[rpa-s] ἰάομαι[vnad] ὁ[damp] συντρίβω[vpxpamp] ὁ[dafs] καρδία[nafs] κηρύσσω[vnaa] αἰχμάλωτος[ndmp] ἄφεσις[nafs] καί[c] τυφλός[admpn] ἀνάβλεψις[nafs] ἀποστέλλω[vnaa] θραύω[vpxpamp] ἐν[p] ἄφεσις[ndfs]. **v.19** κηρύσσω[vnaa] ἐνιαυτός[nams] κύριος[ngms] δεκτός[aamsn]. **v.20** καί[c] πτύσσω[vpaanms] ὁ[dans] βιβλίον[nans] ἀποδίδωμι[vpaanms] ὁ[ddms] ὑπηρέτης[ndms] καθίζω[viaa3s] καί[c] πᾶς[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] εἰμί[viix3p] ἀτενίζω[vppanmp] αὐτός[rpdms]. **v.21** ἄρχω[viad3s] δέ[c] λέγω[vnpa] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] σήμερον[bo] πληρόω[vixp3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] οὗτος[rdnfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] οὖς[ndnp] σύ[rpg-p]. **v.22** καί[c] πᾶς[anmpn] μαρτυρέω[viia3p] αὐτός[rpdms] καί[c] θαυμάζω[viia3p] ἐπί[p] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[ddmp] ἐκπορεύομαι[vppndmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viia3p] οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Ἰωσήφ[tp]. **v.23** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] πάντως[bo] λέγω[vifa2p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] ἰατρός[nvms] θεραπεύω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] ὅσος[rcanp] ἀκούω[viaa1p] γίνομαι[vpadanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Καπερναούμ[tp] ποιέω[vdaa2s] καί[c] ὧδε[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] πατρίς[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.24** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] προφήτης[nnms] δεκτός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] πατρίς[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.25** ἐπί[p] ἀλήθεια[ngfs] δέ[c] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] πολύς[anfpn] χήρα[nnfp] εἰμί[viix3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] Ἠλίας[ngms] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] ὅτε[bo] κλείω[viap3s] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] ἐπί[p] ἔτος[nanp] τρεῖς[nanp] καί[c] μήν[namp] ἕξ[tn] ὡς[bo] γίνομαι[viad3s] λιμός[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs].

καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα 26
τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν 27
ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες 28
θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα, καὶ ἀναστάντες ἐξέ- 29
βαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τὴς ὀφρύος
τοῦ ὄρους, ἐφ᾽ οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρη-
μνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. 30
Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν 31
διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ 32
διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ 33
συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου,
καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰη- 34
σοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος
τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, 35
καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον
ἐξῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος 36
ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς ὁ
λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκα-
θάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται· καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ 37
αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς 38

---

v.26 καί[c] πρός[p] οὐδείς[aafsn] αὐτός[rpgfp] πέμπω[viap3s] Ἠλίας[nnms] εἰ[qo] μή[xo] εἰς[p] Σάρεπτα[nnnp] ὁ[dgfs] Σιδών[ngfs] πρός[p] γυνή[nafs] χήρα[nafs]. **v.27** καί[c] πολύς[anmpn] λεπρός[anmpn] εἰμί[viix3p] ἐπί[p] Ἐλισαῖος[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] καί[c] οὐδείς[anfsn] αὐτός[rpgmp] καθαρίζω[viap3s] εἰ[qo] μή[xo] Ναιμάν[tp] ὁ[dnms] Σύρος[nnms]. **v.28** καί[c] πίμπλημι[viap3p] πᾶς[anmpn] θυμός[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] ἀκούω[vppanmp] οὗτος[rdanp]. **v.29** καί[c] ἀνίστημι[vpaanmp] ἐκβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ἄγω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἕως[c] ὁ[dgfs] ὀφρύς[ngfs] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ἐπί[p] ὅς[rrgns] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] αὐτός[rpgmp] οἰκοδομέω[viyp3s] εἰς[p] ὁ[dans] κατακρημνίζω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.30** αὐτός[rpnms] δέ[c] διέρχομαι[vpaanms] διά[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp] πορεύομαι[viin3s]. **v.31** καί[c] κατέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] πόλις[nafs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] εἰμί[viix3s] διδάσκω[vppanms] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp]. **v.32** καί[c] ἐκπλήσσω[viip3p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ἐν[p] ἐξουσία[ndfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] αὐτός[rpgms]. **v.33** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] εἰμί[viix3s] ἄνθρωπος[nnms] ἔχω[vppanms] πνεῦμα[nans] δαιμόνιον[ngns] ἀκάθαρτος[agnsn] καί[c] ἀνακράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn]. **v.34** λέγω[vppanms] ἔα[i] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-p] καί[c] σύ[rpd-s] Ἰησοῦς[nvms] Ναζαρηνός[nvms] ἔρχομαι[viaa2s] ἀπόλλυμι[vnaa] ἐγώ[rpa-p] οἶδα[vixa1s] σύ[rpa-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.35** καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdns] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] φιμόω[vdap2s] καί[c] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐκ[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ῥίπτω[vpaanns] αὐτός[rpams] ὁ[dnns] δαιμόνιον[nnns] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] μηδείς[aansn] βλάπτω[vpaanns] αὐτός[rpams]. **v.36** καί[c] γίνομαι[viad3s] θάμβος[nnns] ἐπί[p] πᾶς[aampn] καί[c] συλλαλέω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] λέγω[vppanmp] τίς[rqnms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] οὗτος[rdnms] ὅτι[c] ἐν[p] ἐξουσία[ndfs] καί[c] δύναμις[ndfs] ἐπιτάσσω[vipa3s] ὁ[ddnp] ἀκάθαρτος[adnpn] πνεῦμα[ndnp] καί[c] ἐξέρχομαι[vipn3p]. **v.37** καί[c] ἐκπορεύομαι[viin3s] ἦχος[nnms] περί[p] αὐτός[rpgms] εἰς[p] πᾶς[aamsn] τόπος[nams] ὁ[dgfs] περίχωρος[agfsn].

συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ
Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν
39 περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ,
καὶ ἀφῆκεν αὐτήν, παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.
40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις
ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν
41 τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαι-
μόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ
υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν
42 τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπο-
ρεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον
ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ᾿ αὐτῶν.
43 ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσα-
σθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεστάλμαι.
44 Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.
5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησα-
2 ρέτ, καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἁλιεῖς
3 ἀποβάντες ἀπ᾿ αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν
τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐ-
παναγαγεῖν ὀλίγον. καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς

---

v.38 ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Σίμων[ngms] ὁ[dnfs] πενθερά[nnfs] δέ[c] ὁ[dgms] Σίμων[ngms] εἰμί[viix3s] συνέχω[vpppnfs] πυρετός[ndms] μέγας[admsn] καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] περί[p] αὐτός[rpgfs]. **v.39** καί[c] ἐφίστημι[vpaanms] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgfs] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddms] πυρετός[ndms] καί[c] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] παραχρῆμα[bo] δέ[c] ἀνίστημι[vpaanfs] διακονέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.40** δύνω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] ἥλιος[ngms] πᾶς[anmpn] ὅσος[rcnmp] ἔχω[viia3p] ἀσθενέω[vppaamp] νόσος[ndfp] ποικίλος[adfpn] ἄγω[viaa3p] αὐτός[rpamp] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] δέ[c] εἷς[ndms] ἕκαστος[admsn] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπιτίθημι[vpaanms] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.41** ἐξέρχομαι[viin3s] δέ[c] καί[c] δαιμόνιον[nnnp] ἀπό[p] πολύς[agmpn] κράζω[vppannp] καί[c] λέγω[vppannp] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐπιτιμάω[vppanms] οὐ[xo] ἐάω[viia3s] αὐτός[rpanp] λαλέω[vnpa] ὅτι[c] οἶδα[viya3p] ὁ[dams] Χριστός[nams] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx]. **v.42** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ἡμέρα[ngfs] ἐξέρχομαι[vpaanms] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] τόπος[nams] καί[c] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] ἕως[c] αὐτός[rpgms] καί[c] κατέχω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dgms] μή[xo] πορεύομαι[vnpn] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.43** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] καί[c] ὁ[ddfp] ἕτερος[adfpn] πόλις[ndfp] εὐαγγελίζω[vnam] ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅτι[c] εἰς[p] οὗτος[rdans] ἀποστέλλω[vixp1s]. **v.44** καί[c] εἰμί[viix3s] κηρύσσω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **5. v.1** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἐπίκειμαι[vnpn] αὐτός[rpdms] ὁ[dgms] ἀκούω[vnpa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] ἵστημι[vpxanms] παρά[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] Γεννησαρέτ[tp]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa3s] δύο[tn] πλοῖον[nanp] ἵστημι[vpxaanp] παρά[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] ὁ[dnmp] δέ[c] ἁλιεύς[nnmp] ἀποβαίνω[vpaanmp] ἀπό[p] αὐτός[rpgnp] ἀποπλύνω[viaa3p] ὁ[danp] δίκτυον[nanp].

ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπα- 4
νάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν.
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα, δι᾽ ὅλης τῆς 5
νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χα-
λάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων 6
πλῆθος πολύ. διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν, καὶ κατένευ- 7
σαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλ-
λαβέσθαι αὐτοῖς, καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα,
ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς 8
γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἔξελθε ἀπ᾽ ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτω-
λός εἰμι, Κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς 9
σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ᾗ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ 10
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ
Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ
τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐ- 11
πὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, 12
ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδού, ἀνὴρ πλήρης
λέπρας, καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη
αὐτοῦ, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ 13
ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπὼν, Θέλω, καθαρίσθητι.

---

v.3 ἐμβαίνω[vpaanms] δέ[c] εἰς[p] εἷς[nans] ὁ[dgnp] πλοῖον[ngnp] ὅς[rrnns] εἰμί[viix3s] ὁ[dgms] Σίμων[ngms] ἐρωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐπανάγω[vnaa] ὀλίγος[aamsn] καί[c] καθίζω[vpaanms] διδάσκω[viia3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] ὁ[damp] ὄχλος[namp]. **v.4** ὡς[bo] δέ[c] παύω[viam3s] λαλέω[vppanms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] Σίμων[nams] ἐπανάγω[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dans] βάθος[nans] καί[c] χαλάω[vdaa2p] ὁ[danp] δίκτυον[nanp] σύ[rpg-p] εἰς[p] ἄγρα[nafs]. **v.5** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Σίμων[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐπιστάτης[nvms] διά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] κοπιάω[vpaanmp] οὐδείς[aansn] λαμβάνω[viaa1p] ἐπί[p] δέ[c] ὁ[ddns] ῥῆμα[ndns] σύ[rpg-s] χαλάω[vifa1s] ὁ[dans] δίκτυον[nans]. **v.6** καί[c] οὗτος[rdans] ποιέω[vpaanmp] συγκλείω[viaa3p] ἰχθύς[ngmp] πλῆθος[nans] πολύς[aansn] διαρρήγνυμι[viip3s] δέ[c] ὁ[dnns] δίκτυον[nnns] αὐτός[rpgmp]. **v.7** καί[c] κατανεύω[viaa3p] ὁ[ddmp] μέτοχος[admpn] ὁ[ddmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἕτερος[adnsn] πλοῖον[ndns] ὁ[dgms] ἔρχομαι[vpaaamp] συλλαμβάνω[vnam] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] καί[c] πίμπλημι[viaa3p] ἀμφότεροι[aanpn] ὁ[danp] πλοῖον[nanp] ὥστε[c] βυθίζω[vnpp] αὐτός[rpnnp]. **v.8** ὁράω[vpaanms] δέ[c] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] προσπίπτω[viaa3s] ὁ[ddnp] γόνυ[ndnp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] λέγω[vppanms] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] ἀνήρ[nnms] ἁμαρτωλός[anmsn] εἰμί[vipx1s] κύριος[nvms]. **v.9** θάμβος[nnns] γάρ[c] περιέχω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] σύν[p] αὐτός[rpdms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἄγρα[ndfs] ὁ[dgmp] ἰχθύς[ngmp] ὅς[rrdfs] συλλαμβάνω[viaa3p]. **v.10** ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] υἱός[namp] Ζεβεδαῖος[ngms] ὅς[rrnmp] εἰμί[viix3p] κοινωνός[anmpn] ὁ[ddms] Σίμων[ndms] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] Σίμων[nams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] ἄνθρωπος[namp] εἰμί[vifx2s] ζωγρέω[vppanms]. **v.11** καί[c] κατάγω[vpaanmp] ὁ[danp] πλοῖον[nanp] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἀφίημι[vpaanmp] ἅπας[aanpn] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.12** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpams] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] πόλις[ngfp] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] πλήρης[anmsn] λέπρα[ngfs] καί[c] ὁράω[vpaanms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] δέομαι[viap3s] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ἐάν[qo] θέλω[vspa2s] δύναμαι[vipn2s] ἐγώ[rpa-s] καθαρίζω[vnaa].

14 καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγει-
λεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ,
καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξε
15 Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος
περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θερα-
16 πεύεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἦν
17 ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο
ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθή-
μενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ
πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ
18 δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδού, ἄνδρες φέ-
ροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν
19 αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ μὴ εὑρόντες
διὰ ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ
δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ
20 μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν
21 αὐτῷ, Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο
διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς ἐ-
στιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας,
22 εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός· ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς
αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς

---

v.13 καί[c] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgms] λέγω[vpaanms] θέλω[vipa1s] καθαρίζω[vdap2s] καί[c] εὐθέως[bo] ὁ[dnfs] λέπρα[nnfs] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.14** καί[c] αὐτός[rpnms] παραγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdms] μηδείς[admsn] λέγω[vnaa] ἀλλά[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] δείκνυμι[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] ὁ[ddms] ἱερεύς[ndms] καί[c] προσφέρω[vdaa2s] περί[p] ὁ[dgms] καθαρισμός[ngms] σύ[rpg-s] καθώς[bo] προστάσσω[viaa3s] Μωϋσῆς[nnms] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.15** διέρχομαι[viin3s] δέ[c] μᾶλλον[bo] ὁ[dnms] λόγος[nnms] περί[p] αὐτός[rpgms] καί[c] συνέρχομαι[viin3p] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] ἀκούω[vnpa] καί[c] θεραπεύω[vnpp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὁ[dgfp] ἀσθένεια[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.16** αὐτός[rpnms] δέ[c] εἰμί[viix3s] ὑποχωρέω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἔρημος[adfpn] καί[c] προσεύχομαι[vppnnms]. **v.17** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] διδάσκω[vppanms] καί[c] εἰμί[viix3p] κάθημαι[vppnnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] νομοδιδάσκαλος[nnmp] ὅς[rrnmp] εἰμί[viix3p] ἔρχομαι[vpxanmp] ἐκ[p] πᾶς[agfsn] κώμη[ngfs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] δύναμις[nnfs] κύριος[ngms] εἰμί[viix3s] εἰς[p] ὁ[dans] ἰάομαι[vnpn] αὐτός[rpamp]. **v.18** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnmp] φέρω[vppanmp] ἐπί[p] κλίνη[ngfs] ἄνθρωπος[nams] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] παραλύω[vpxpnms] καί[c] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] εἰσφέρω[vnaa] καί[c] τίθημι[vnaa] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms]. **v.19** καί[c] μή[xo] εὑρίσκω[vpaanmp] διά[p] ποῖος[rqgfs] εἰσφέρω[vsaa3p] αὐτός[rpams] διά[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἀναβαίνω[vpaanmp] ἐπί[p] ὁ[dans] δῶμα[nans] διά[p] ὁ[dgmp] κέραμος[ngmp] καθίημι[viaa3p] αὐτός[rpams] σύν[p] ὁ[ddns] κλινίδιον[ndns] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.20** καί[c] ὁράω[vpaanms] ὁ[dafs] πίστις[nafs] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἄνθρωπος[nvms] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpd-s] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] σύ[rpg-s]. **v.21** καί[c] ἄρχω[viad3p] διαλογίζομαι[vnpn] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[vppanmp] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὅς[rrnms] λαλέω[vipa3s] βλασφημία[nafp] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] ἀφίημι[vnpa] ἁμαρτία[nafp] εἰ[qo] μή[xo] μόνος[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms].

καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σοι αἱ 23
ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, Ἔγειραι καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε 24
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁ-
μαρτίας εἶπε τῷ παραλελυμένῳ, Σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ
κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα 25
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, 26
καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, ὅτι
Εἴδομεν παράδοξα σήμερον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθε- 27
άσατο τελώνην, ὀνόματι Λευῒν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ
εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς 28
ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην ὁ Λευῒς αὐτῷ 29
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολύς, καὶ ἄλλων οἳ
ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς 30
αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες,
Διατί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε· καὶ ἀ- 31
ποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ
ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα κα- 32
λέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἶπον 33
πρὸς αὐτόν, Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνά, καὶ
δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐ-

---

v.22 ἐπιγινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] διαλογισμός[namp] αὐτός[rpgmp] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqans] διαλογίζομαι[vipn2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p]. **v.23** τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] εὔκοπος[annsc] λέγω[vnaa] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpd-s] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] σύ[rpg-s] ἤ[xo] λέγω[vnaa] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.24** ἵνα[c] δέ[c] οἶδα[vsxa2p] ὅτι[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀφίημι[vnpa] ἁμαρτία[nafp] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] παραλύω[vpxpdms] σύ[rpd-s] λέγω[vipa1s] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] αἴρω[vpaanms] ὁ[dans] κλινίδιον[nans] σύ[rpg-s] πορεύομαι[vdpn2s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] σύ[rpg-s]. **v.25** καί[c] παραχρῆμα[bo] ἀνίστημι[vpaanms] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgmp] αἴρω[vpaanms] ἐπί[p] ὅς[rrdns] κατάκειμαι[viin3s] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] δοξάζω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.26** καί[c] ἔκστασις[nnfs] λαμβάνω[viaa3s] ἅπας[aampn] καί[c] δοξάζω[viia3p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πίμπλημι[viap3p] φόβος[ngms] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ὁράω[viaa1p] παράδοξος[aanpn] σήμερον[bo]. **v.27** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἐξέρχομαι[viaa3s] καί[c] θεάομαι[viad3s] τελώνης[nams] ὄνομα[ndns] Λευί[nams] κάθημαι[vppnams] ἐπί[p] ὁ[dans] τελώνιον[nans] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.28** καί[c] καταλείπω[vpaanms] ἅπας[aanpn] ἀνίστημι[vpaanms] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.29** καί[c] ποιέω[viaa3s] δοχή[nafs] μέγας[aafsn] ὁ[dnms] Λευί[nnms] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰμί[viix3s] ὄχλος[nnms] τελώνης[ngmp] πολύς[anmsn] καί[c] ἄλλος[agmpn] ὅς[rrnmp] εἰμί[viix3p] μετά[p] αὐτός[rpgmp] κατάκειμαι[vppnnmp]. **v.30** καί[c] γογγύζω[viia3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] διά&τίς[xo] μετά[p] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ἐσθίω[vipa2p] καί[c] πίνω[vipa2p]. **v.31** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ὁ[dnmp] ὑγιαίνω[vppanmp] ἰατρός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] κακῶς[bo] ἔχω[vppanmp]. **v.32** οὐ[xo] ἔρχομαι[vixa1s] καλέω[vnaa] δίκαιος[aampn] ἀλλά[c] ἁμαρτωλός[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs].

34 σθίουσι καὶ πίνουσιν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μὴ δύνασθε
τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ᾽ αὐτῶν ἐστι, ποι-
35 ῆσαι νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽
αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
36 ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱ-
ματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν, εἰ δὲ μήγε, καὶ
τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνει ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ
37 τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαι-
ούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς
38 ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς
39 ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. καὶ
οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον, λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς
χρηστότερός ἐστιν.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν
διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας,
2 καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσί. τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον
3 αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι· καὶ ἀπο-
κριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ
ἐποίησε Δαβίδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ὄντες·
4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέ-
σεως ἔλαβε, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, οὓς οὐκ

---

v.33 ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] διά&τίς[xo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] νηστεύω[vipa3p] πυκνός[aanpn] καί[c] δέησις[nafp] ποιέω[vipm3p] ὁμοίως[bo] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] ὁ[dnmp] δέ[c] σός[rsnmp] ἐσθίω[vipa3p] καί[c] πίνω[vipa3p]. **v.34** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μή[xo] δύναμαι[vipn2p] ὁ[damp] υἱός[namp] ὁ[dgms] νυμφών[ngms] ἐν[p] ὅς[rrdms] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ποιέω[vnaa] νηστεύω[vnpa]. **v.35** ἔρχομαι[vifd3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] καί[c] ὅταν[c] ἀπαίρω[vsap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] τότε[bo] νηστεύω[vifa3p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.36** λέγω[viia3s] δέ[c] καί[c] παραβολή[nafs] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] ἐπίβλημα[nans] ἱμάτιον[ngns] καινός[agnsn] ἐπιβάλλω[vipa3s] ἐπί[p] ἱμάτιον[nans] παλαιός[aansn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] καί[c] ὁ[dans] καινός[aansn] σχίζω[vipa3s] καί[c] ὁ[ddns] παλαιός[adnsn] οὐ[xo] συμφωνέω[vipa3s] ἐπίβλημα[nans] ὁ[dans] ἀπό[p] ὁ[dgns] καινός[agnsn]. **v.37** καί[c] οὐδείς[anfsn] βάλλω[vipa3s] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] παλαιός[aampn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ῥήγνυμι[vifa3s] ὁ[dnms] νέος[anmsn] οἶνος[nnms] ὁ[damp] ἀσκός[namp] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐκχέω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀσκός[nnmp] ἀπόλλυμι[vifm3p]. **v.38** ἀλλά[c] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] καινός[aampn] βλητέος[annsn] καί[c] ἀμφότεροι[anmpn] συντηρέω[vipp3p]. **v.39** καί[c] οὐδείς[anfsn] πίνω[vpaanms] παλαιός[aamsn] εὐθέως[bo] θέλω[vipa3s] νέος[aamsn] λέγω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] παλαιός[anmsn] χρηστός[anmsc] εἰμί[vipx3s]. **6. v.1** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] σάββατον[ndns] δευτερόπρωτος[adnsn] διαπορεύομαι[vnpn] αὐτός[rpams] διά[p] ὁ[dgmp] σπόριμος[agmpn] καί[c] τίλλω[viia3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] στάχυς[namp] καί[c] ἐσθίω[viia3p] ψώχω[vppanmp] ὁ[ddfp] χείρ[ndfp]. **v.2** τι-σρινμπ δέ[c] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] ποιέω[vipa2p] ὅς[rrnns] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ποιέω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp]. **v.3** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] πρός[p] αὐτός[rpamp] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐδέ[bo] οὗτος[rdans] ἀναγινώσκω[viaa2p] ὅς[rrans] ποιέω[viaa3s] Δαυίδ[tp] ὁπότε[bo] πεινάω[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] εἰμί[vppxnmp].

ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι 5
Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο 6
δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν,
καὶ διδάσκειν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ
ἦν ξηρά. παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι- 7
σαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν
αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ 8
ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειραι, καὶ στῆθι εἰς τὸ
μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, 9
Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί, Ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ
κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι· καὶ περιβλεψάμενος 10
πάντας αὐτούς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ
δὲ ἐποίησεν οὕτω. καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς
ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς 11
ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ- 12
ραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυ-
κτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, 13
προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν
δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, Σίμωνα ὃν καὶ ὠνό- 14
μασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ

---

v.4 ὡς[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὁ[dgfs] πρόθεσις[ngfs] λαμβάνω[viaa3s] καί[c] ἐσθίω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viaa3s] καί[c] ὁ[ddmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] ὅς[rramp] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἐσθίω[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] μόνος[aampn] ὁ[damp] ἱερεύς[namp]. **v.5** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] καί[c] ὁ[dgns] σάββατον[ngns]. **v.6** γίνομαι[viad3s] δέ[c] καί[c] ἐν[p] ἕτερος[adnsn] σάββατον[ndns] εἰσέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] καί[c] διδάσκω[vnpa] καί[c] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] δεξιός[anfsn] εἰμί[viix3s] ξηρός[anfsn]. **v.7** παρατηρέω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] εἰ[qo] ἐν[p] ὁ[ddns] σάββατον[ndns] θεραπεύω[vifa3s] ἵνα[c] εὑρίσκω[viaa3p] κατηγορία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.8** αὐτός[rpnms] δέ[c] οἶδα[viya3s] ὁ[damp] διαλογισμός[namp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ὁ[ddms] ξηρός[nafs] ἔχω[vppadms] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] ἵστημι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀνίστημι[vpaanms] ἵστημι[viaa3s]. **v.9** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἐπερωτάω[vifa1s] σύ[rpa-p] τίς[rqnns] ἔξεστι[vipq3s] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp] ἀγαθοποιέω[vnaa] ἤ[xo] κακοποιέω[vnaa] ψυχή[nafs] σῴζω[vnaa] ἤ[xo] ἀπόλλυμι[vnaa]. **v.10** καί[c] περιβλέπω[vpamnms] πᾶς[aampn] αὐτός[rpamp] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκτείνω[vdaa2s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] δέ[c] ποιέω[viaa3s] οὕτω[bo] καί[c] ἀποκαθιστάνω[viap3s] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] αὐτός[rpgms] ὑγιής[anfsn] ὡς[bo] ὁ[dnfs] ἄλλος[anfsn]. **v.11** αὐτός[rpnmp] δέ[c] πίμπλημι[viap3p] ἄνοια[ngfs] καί[c] διαλαλέω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] τίς[rqans] ἄν[xo] ποιέω[voaa3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.12** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] οὗτος[rddfp] ἐξέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] προσεύχομαι[vnad] καί[c] εἰμί[viix3s] διανυκτερεύω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.13** καί[c] ὅτε[bo] γίνομαι[viad3s] ἡμέρα[nnfs] προσφωνέω[viaa3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκλέγω[vpamnms] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] δώδεκα[tn] ὅς[rramp] καί[c] ἀπόστολος[namp] ὀνομάζω[viaa3s].

15 Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν,
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλω-
16 τήν, Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο
17 προδότης, καὶ καταβὰς μετ᾽ αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ,
καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πά-
σης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου
καὶ Σιδῶνος, οἵ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν
18 νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων,
19 καὶ ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ,
20 ὅτι δύναμις παρ᾽ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς
ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε,
Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
21 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ
22 κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. μακάριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν
ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι,
καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρόν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ
23 ἀνθρώπου. χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ
γάρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, κατὰ ταῦτα γὰρ ἐ-
24 ποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς
25 πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν, οἱ
ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαί ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι

---

v.14 Σίμων[nams] ὅς[rrams] καί[c] ὀνομάζω[viaa3s] Πέτρος[nams] καί[c] Ἀνδρέας[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] Φίλιππος[nams] καί[c] Βαρθολομαῖος[nams]. **v.15** Μαθχαῖος[nams] καί[c] Θωμᾶς[nams] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ἀλφαῖος[ngms] καί[c] Σίμων[nams] ὁ[dams] καλέω[vpppams] ζηλωτής[nams]. **v.16** Ἰούδας[nams] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰούδας[nams] Ἰσκαριώθ[nams] ὅς[rrnms] καί[c] γίνομαι[viad3s] προδότης[nnms]. **v.17** καί[c] καταβαίνω[vpaanms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ἵστημι[viaa3s] ἐπί[p] τόπος[ngms] πεδινός[agmsn] καί[c] ὄχλος[nnms] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] πλῆθος[nnns] πολύς[annsn] ὁ[dgms] λαός[ngms] ἀπό[p] πᾶς[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] ὁ[dgfs] παράλιος[agfsn] Τύρος[ngfs] καί[c] Σιδών[ngfs] ὅς[rrnmp] ἔρχομαι[viaa3p] ἀκούω[vnaa] αὐτός[rpgms] καί[c] ἰάομαι[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgfp] νόσος[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.18** καί[c] ὅς[dnmp] ὀχλέω[vpppnmp] ὑπό[p] πνεῦμα[ngnp] ἀκάθαρτος[agnpn] καί[c] θεραπεύω[viip3p]. **v.19** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ζητέω[viia3s] ἅπτω[vnpm] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] δύναμις[nnfs] παρά[p] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[viin3s] καί[c] ἰάομαι[viin3s] πᾶς[aampn]. **v.20** καί[c] αὐτός[rpnms] ἐπαίρω[vpaanms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[viia3s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πτωχός[anmpn] ὅτι[c] ὑμέτερος[rsnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.21** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πεινάω[vppanmp] νῦν[bo] ὅτι[c] χορτάζω[vifp2p] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] κλαίω[vppanmp] νῦν[bo] ὅτι[c] γελάω[vifa2p]. **v.22** μακάριος[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὅταν[c] μισέω[vsaa3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] καί[c] ὅταν[c] ἀφορίζω[vsaa3p] σύ[rpa-p] καί[c] ὀνειδίζω[vsaa3p] καί[c] ἐκβάλλω[vsaa3p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-p] ὡς[bo] πονηρός[aansn] ἕνεκα[bo] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.23** χαίρω[vdpa2p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] καί[c] σκιρτάω[vdaa2p] ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] ὁ[dnms] μισθός[nnms] σύ[rpg-p] πολύς[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] κατά[p] οὗτος[nanp] γάρ[c] ποιέω[viia3p] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] αὐτός[rpgmp]. **v.24** πλήν[bo] οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] πλούσιος[admpn] ὅτι[c] ἀπέχω[vipa2p] ὁ[dafs] παράκλησις[nafs] σύ[rpg-p].

πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὑμῖν, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι 26
πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπρο-
φήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Ἀ- 27
γαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,
εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν 28
ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε 29
καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χι-
τῶνα μὴ κωλύσῃς. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ 30
αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν 31
οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ ἀγαπᾶτε 32
τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ γὰρ οἱ ἁμαρ-
τωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε 33
τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ γὰρ οἱ
ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλ- 34
πίζητε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε 35
τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀ-
πελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ
τοῦ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ
πονηρούς. γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν 36
οἰκτίρμων ἐστί. μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. μὴ καταδικά- 37

---

v.25 οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[dnmp] ἐμπίπλημι[vpxpnmp] ὅτι[c] πεινάω[vifa2p] οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[dnmp] γελάω[vppanmp] νῦν[bo] ὅτι[c] πενθέω[vifa2p] καί[c] κλαίω[vifa2p]. **v.26** οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὅταν[c] καλῶς[bo] σύ[rpa-p] λέγω[vsaa3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] κατά[p] οὗτος[nanp] γάρ[c] ποιέω[viia3p] ὁ[ddmp] ψευδοπροφήτης[ndmp] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] αὐτός[rpgmp]. **v.27** ἀλλά[c] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] ὁ[ddmp] ἀκούω[vppadmp] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-p] καλῶς[bo] ποιέω[vdpa2p] ὁ[ddmp] μισέω[vppadmp] σύ[rpa-p]. **v.28** εὐλογέω[vdpa2p] ὁ[damp] καταράομαι[vppnamp] σύ[rpd-p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] ἐπηρεάζω[vppagmp] σύ[rpa-p]. **v.29** ὁ[ddms] τύπτω[vppadms] σύ[rpa-s] ἐπί[p] ὁ[dafs] σιαγών[nafs] παρέχω[vdpa2s] καί[c] ὁ[dafs] ἄλλος[aafsn] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] αἴρω[vppagms] σύ[rpg-s] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] καί[c] ὁ[dams] χιτών[nams] μή[xo] κωλύω[vsaa2s]. **v.30** πᾶς[admsn] δέ[c] ὁ[ddms] αἰτέω[vppadms] σύ[rpa-s] δίδωμι[vdpa2s] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] αἴρω[vppagms] ὁ[danp] σός[rsanp] μή[xo] ἀπαιτέω[vdpa2s]. **v.31** καί[c] καθώς[bo] θέλω[vipa2p] ἵνα[c] ποιέω[vspa3p] σύ[rpd-p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] καί[c] σύ[rpn-p] ποιέω[vdpa2p] αὐτός[rpdmp] ὁμοίως[bo]. **v.32** καί[c] εἰ[qo] ἀγαπάω[vipa2p] ὁ[damp] ἀγαπάω[vppaamp] σύ[rpa-p] ποῖος[rqnfs] σύ[rpd-p] χάρις[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ὁ[damp] ἀγαπάω[vppaamp] αὐτός[rpamp] ἀγαπάω[vipa3p]. **v.33** καί[c] ἐάν[qo] ἀγαθοποιέω[vspa2p] ὁ[damp] ἀγαθοποιέω[vppaamp] σύ[rpa-p] ποῖος[rqnfs] σύ[rpd-p] χάρις[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ὁ[dans] αὐτός[rpans] ποιέω[vipa3p]. **v.34** καί[c] ἐάν[qo] δανίζω[vspa2p] παρά[p] ὅς[rrgmp] ἐλπίζω[vspa2p] ἀπολαμβάνω[vnaa] ποῖος[rqnfs] σύ[rpd-p] χάρις[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ἁμαρτωλός[admpn] δανίζω[vipa3p] ἵνα[c] ἀπολαμβάνω[vsaa3p] ὁ[danp] ἴσος[aanpn]. **v.35** πλήν[bo] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-p] καί[c] ἀγαθοποιέω[vdpa2p] καί[c] δανίζω[vdpa2p] μηδείς[aansn] ἀπελπίζω[vppanmp] καί[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] μισθός[nnms] σύ[rpg-p] πολύς[anmsn] καί[c] εἰμί[vifx2p] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] ὕψιστος[agmsn] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] χρηστός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐπί[p] ὁ[damp] ἀχάριστος[aampn] καί[c] πονηρός[aampn]. **v.36** γίνομαι[vdpn2p] οὖν[c] οἰκτίρμων[anmpn] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] οἰκτίρμων[anmsn] εἰμί[vipx3s].

ζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε, ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε,
38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ
σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον
ὑμῶν. τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.
39 Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδη-
40 γεῖν· οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται· οὐκ ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ, κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ
41 διδάσκαλος αὐτοῦ. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλ-
μῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ
42 οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφέ,
ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν
τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων· ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον
τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν
43 τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. οὐ γάρ ἐστι
δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
44 ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρ-
ποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ
45 βάτου τρυγῶσιν σταφυλήν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ
θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πο-
νηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ
προφέρει τὸ πονηρόν, ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας

---

v.37 μή[xo] κρίνω[vdpa2p] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] κρίνω[vsap2p] μή[xo] καταδικάζω[vdpa2p] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] καταδικάζω[vsap2p] ἀπολύω[vdpa2p] καί[c] ἀπολύω[vifp2p]. **v.38** δίδωμι[vdpa2p] καί[c] δίδωμι[vifp3s] σύ[rpd-p] μέτρον[nans] καλός[aansn] πιέζω[vpxpans] καί[c] σαλεύω[vpxpans] καί[c] ὑπερεκχύννω[vpppans] δίδωμι[vifa3p] εἰς[p] ὁ[dams] κόλπος[nams] σύ[rpg-p] ὁ[ddns] γάρ[c] αὐτός[rpdns] μέτρον[ndns] ὅς[rrdns] μετρέω[vipa2p] ἀντιμετρέω[vifp3s] σύ[rpd-p]. **v.39** λέγω[viaa3s] δέ[c] παραβολή[nafs] αὐτός[rpdmp] μήτι[xo] δύναμαι[vipn3s] τυφλός[anmsn] τυφλός[aamsn] ὁδηγέω[vnpa] οὐχί[xo] ἀμφότεροι[anmpn] εἰς[p] βόθυνος[nams] πίπτω[vifn3p]. **v.40** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] μαθητής[nnms] ὑπέρ[p] ὁ[dams] διδάσκαλος[nams] αὐτός[rpgms] καταρτίζω[vpxpnms] δέ[c] πᾶς[anmsn] εἰμί[vifx3s] ὡς[bo] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] αὐτός[rpgms]. **v.41** τίς[rqans] δέ[c] βλέπω[vipa2s] ὁ[dans] κάρφος[nans] ὁ[dans] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] δέ[c] δοκός[nafs] ὁ[dafs] ἐν[p] ὁ[ddms] ἴδιος[admsn] ὀφθαλμός[ndms] οὐ[xo] κατανοέω[vipa2s]. **v.42** ἤ[xo] πῶς[bo] δύναμαι[vipn2s] λέγω[vnpa] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] σύ[rpg-s] ἀδελφός[nvms] ἀφίημι[vdaa2s] ἐκβάλλω[vsaa1s] ὁ[dans] κάρφος[nans] ὁ[dans] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] σύ[rpg-s] αὐτός[rpnms] ὁ[dafs] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] σύ[rpg-s] δοκός[nafs] οὐ[xo] βλέπω[vppanms] ὑποκριτής[nvms] ἐκβάλλω[vdaa2s] πρῶτος[bo] ὁ[dafs] δοκός[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὀφθαλμός[ngms] σύ[rpg-s] καί[c] τότε[bo] διαβλέπω[vifa2s] ἐκβάλλω[vnaa] ὁ[dans] κάρφος[nans] ὁ[dans] ἐν[p] ὁ[ddms] ὀφθαλμός[ndms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] σύ[rpg-s]. **v.43** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] δένδρον[nnns] καλός[annsn] ποιέω[vppanns] καρπός[nams] σαπρός[aamsn] οὐδέ[bo] δένδρον[nnns] σαπρός[annsn] ποιέω[vppanns] καρπός[nams] καλός[aamsn]. **v.44** ἕκαστος[annsn] γάρ[c] δένδρον[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἴδιος[agmsn] καρπός[ngms] γινώσκω[vipp3s] οὐ[xo] γάρ[c] ἐκ[p] ἄκανθα[ngfp] συλλέγω[vipa3p] σῦκον[nanp] οὐδέ[bo] ἐκ[p] βάτος[ngms] τρυγάω[vipa3p] σταφυλή[nafs].

λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε, καὶ 46
οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω· πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου 47
τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος,
ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε καὶ ἐ- 48
βάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν, πλημμύρας δὲ
γενομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ
ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ὁ δὲ 49
ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι
οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμός,
καὶ εὐθέως ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης
μέγα.

Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς **7**
τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. Ἑκατοντάρχου δέ τι- 2
νος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλε τελευτᾷν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.
ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέ- 3
ρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτόν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν
δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δέ, παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, πα- 4
ρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει
τοῦτο, ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς 5
ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη 6

---

v.45 ὁ[dnms] ἀγαθός[anmsn] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἀγαθός[agmsn] θησαυρός[ngms] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgms] προφέρω[vipa3s] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] καί[c] ὁ[dnms] πονηρός[anmsn] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn] θησαυρός[ngms] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgms] προφέρω[vipa3s] ὁ[dans] πονηρός[aansn] ἐκ[p] γάρ[c] ὁ[dgns] περίσσευμα[ngns] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] λαλέω[vipa3s] ὁ[dnns] στόμα[nnns] αὐτός[rpgms]. **v.46** τίς[rqnns] δέ[c] ἐγώ[rpa-s] καλέω[vipa2p] κύριος[nvms] κύριος[nvms] καί[c] οὐ[xo] ποιέω[vipa2p] ὅς[rranp] λέγω[vipa1s]. **v.47** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ἀκούω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] λόγος[ngmp] καί[c] ποιέω[vppanms] αὐτός[rpamp] ὑποδείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-p] τίς[rqdms] εἰμί[vipx3s] ὅμοιος[anmsn]. **v.48** ὅμοιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[ndms] οἰκοδομέω[vppadms] οἰκία[nafs] ὅς[rrnms] σκάπτω[viaa3s] καί[c] βαθύνω[viaa3s] καί[c] τίθημι[viaa3s] θεμέλιος[nams] ἐπί[p] ὁ[dafs] πέτρα[nafs] πλήμμυρα[ngfs] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] προσρήσσω[viaa3s] ὁ[dnms] ποταμός[nnms] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3s] σαλεύω[vnaa] αὐτός[rpafs] θεμελιόω[viyp3s] γάρ[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] πέτρα[nafs]. **v.49** ὁ[dnms] δέ[c] ἀκούω[vpaanms] καί[c] μή[xo] ποιέω[vpaanms] ὅμοιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[ndms] οἰκοδομέω[vpaadms] οἰκία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] χωρίς[bo] θεμέλιον[ngms] ὅς[rrdfs] προσρήσσω[viaa3s] ὁ[dnms] ποταμός[nnms] καί[c] εὐθέως[bo] πίπτω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnns] ῥῆγμα[nnns] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] μέγας[annsn].
7. v.1 ἐπεί[c] δέ[c] πληρόω[viaa3s] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafp] ἀκοή[nafp] ὁ[dgms] λαός[ngms] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Καπερναούμ[tp]. **v.2** ἑκατοντάρχης[ngms] δέ[c] τι-
-σριγμσ δοῦλος[nnms] κακῶς[bo] ἔχω[vppanms] μέλλω[viia3s] τελευτάω[vnpa] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] ἔντιμος[anmsn]. **v.3** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] περί[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] πρεσβύτερος[aampn] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἐρωτάω[vppanms] αὐτός[rpams] ὅπως[bo] ἔρχομαι[vpaanms] διασῴζω[vsaa3s] ὁ[dams] δοῦλος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.4** ὁ[dnmp] δέ[c] παραγίνομαι[vpadnmp] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] σπουδαίως[bo] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἄξιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrdms] παρέχω[vifa3s] οὗτος[rdans]. **v.5** ἀγαπάω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dans] ἔθνος[nans] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] αὐτός[rpnms] οἰκοδομέω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p].

δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς
αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῷ, Κύριε, μὴ σκύλ-
7 λου, οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ
οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρός σὲ ἐλθεῖν, ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰα-
8 θήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν
τασσόμενος, ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πο-
ρεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ
9 δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκολουθοῦντι αὐ-
τῷ ὄχλῳ εἶπε, Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν
10 εὗρον. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὗ-
11 ρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ
ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύ-
12 οντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολύς. ὡς δὲ
ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδού, ἐξεκομίζετο τεθνηκώς
υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος
13 τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος
14 ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Μὴ κλαῖε. καὶ προσ-
ελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν. καὶ εἶπε,
15 Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός καὶ

---

v.6 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{viin3s} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἤδη^{bo} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} μακράν^{bo} ἀπέχω^{vppagms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} πέμπω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} φίλος^{aampn} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} μή^{xo} σκύλλω^{vdpp2s} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1s} ἱκανός^{anmsn} ἵνα^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} στέγη^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰσέρχομαι^{vsaa2s}. **v.7** διό^{c} οὐδέ^{bo} ἐμαυτοῦ^{rxams} ἀξιόω^{viaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ἔρχομαι^{vnaa} ἀλλά^{c} λέγω^{vdaa2s} λόγος^{ndms} καί^{c} ἰάομαι^{vifp3s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.8** καί^{c} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἄνθρωπος^{nnms} εἰμί^{vipx1s} ὑπό^{p} ἐξουσία^{nafs} τάσσω^{vpppnms} ἔχω^{vppanms} ὑπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams} στρατιώτης^{namp} καί^{c} λέγω^{vipa1s} οὗτος^{rddms} πορεύομαι^{vdao2s} καί^{c} πορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} ἄλλος^{admsn} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ποιέω^{vdaa2s} οὗτος^{rdans} καί^{c} ποιέω^{vipa3s}. **v.9** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} θαυμάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} στρέφω^{vpapnms} ὁ^{ddms} ἀκολουθέω^{vppadms} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{ndms} λέγω^{viaa3s} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐδέ^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} τοσοῦτος^{rdafs} πίστις^{nafs} εὑρίσκω^{viaa1s}. **v.10** καί^{c} ὑποστρέφω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} πέμπω^{vpapnmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} εὑρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἀσθενέω^{vppaams} δοῦλος^{nams} ὑγιαίνω^{vppaams}. **v.11** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑξῆς^{bo} πορεύομαι^{viin3s} εἰς^{p} πόλις^{nafs} καλέω^{vpppafs} Ναΐν^{tp} καί^{c} συμπορεύομαι^{viin3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἱκανός^{anmpn} καί^{c} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn}. **v.12** ὡς^{bo} δέ^{c} ἐγγίζω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} πύλη^{ndfs} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἐκκομίζω^{viip3s} θνῄσκω^{vpxanms} υἱός^{nnms} μονογενής^{anmsn} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpnfs} εἰμί^{viix3s} χήρα^{nnfs} καί^{c} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ἱκανός^{anmsn} εἰμί^{viix3s} σύν^{p} αὐτός^{rpdfs}. **v.13** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} μή^{xo} κλαίω^{vdpa2s}. **v.14** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgfs} σορός^{ngfs} ὁ^{dnmp} δέ^{c} βαστάζω^{vppanmp} ἵστημι^{viaa3p} καί^{c} λέγω^{viaa3s} νεανίσκος^{nvms} σύ$^{rpd-s}$ λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdap2s}.

ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ 16
φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, ὅτι Προφήτης
μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν
αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ 17
αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ 18
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καί προσκαλεσάμε- 19
νος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς
τὸν Ἰησοῦν, λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν.
παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον, Ἰωάννης ὁ βα- 20
πτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος,
ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν· ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολ- 21
λοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ
τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- 22
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε
καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λε-
προὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ 23
ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν 24
πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρη-
μον θεάσασθαι· κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον· ἀλλὰ τί 25
ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμέ-
νον· ἰδού, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς

---

v.15 καί^{c} ἀνακαθίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} νεκρός^{anmsn} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} λαλέω^{vnpa} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** λαμβάνω^{viaa3s} δέ^{c} φόβος^{nnms} ἅπας^{aampn} καί^{c} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐγείρω^{vixp3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} ὅτι^{c} ἐπισκέπτομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.17** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} περί^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} περίχωρος^{adfsn}. **v.18** καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} Ἰωάννης^{ndms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} περί^{p} πᾶς^{agnpn} οὗτος^{rdgnp}. **v.19** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τίς^{riamp} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} πέμπω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} λέγω^{vppanms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἤ^{xo} ἄλλος^{aamsn} προσδοκάω^{vipa1p}. **v.20** παραγίνομαι^{vpadnmp} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} λέγω^{viaa3p} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nnms} ἀποστέλλω^{vixa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vppanms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἤ^{xo} ἄλλος^{aamsn} προσδοκάω^{vipa1p}. **v.21** ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} θεραπεύω^{viaa3s} πολύς^{aampn} ἀπό^{p} νόσος^{ngfp} καί^{c} μάστιξ^{ngfp} καί^{c} πνεῦμα^{ngnp} πονηρός^{agnpn} καί^{c} τυφλός^{admpn} πολύς^{admpn} χαρίζομαι^{viad3s} ὁ^{dans} βλέπω^{vnpa}. **v.22** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2p} καί^{c} ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} τυφλός^{anmpn} ἀναβλέπω^{vipa3p} χωλός^{anmpn} περιπατέω^{vipa3p} λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{vipp3p} κωφός^{anmpn} ἀκούω^{vipa3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{vipp3p} πτωχός^{anmpn} εὐαγγελίζω^{vipp3p}. **v.23** καί^{c} μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} σκανδαλίζω^{vsap3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.24** ἀπέρχομαι^{vpaagmp} δέ^{c} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} πρός^{p} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} περί^{p} Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{vixa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnad} κάλαμος^{nams} ὑπό^{p} ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}.

26 βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· προφήτην· ναί,
27 λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ
γέγραπται, Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώ-
28 που σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω
γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ
βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν, ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θε-
29 οῦ μείζων αὐτοῦ ἐστι. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι
30 ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οἱ
δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς
31 ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπʹ αὐτοῦ. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίνι
οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν
32 ὅμοιοι· ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ
προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν, Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ
33 οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλή-
λυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον
34 πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει, ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδου, ἄνθρωπος φάγος καὶ
35 οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ
36 σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν
Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετʹ αὐτοῦ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν

---

v.25 ἀλλά[c] τίς[rqans] ἐξέρχομαι[vixa2p] ὁράω[vnaa] ἄνθρωπος[nams] ἐν[p] μαλακός[adnpn] ἱμάτιον[ndnp] ἀμφιέννυμι[vpxpams] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] ἐν[p] ἱματισμός[ndms] ἔνδοξος[admsn] καί[c] τρυφή[ndfs] ὑπάρχω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddmp] βασίλειος[admpn] εἰμί[vipx3p]. **v.26** ἀλλά[c] τίς[rqans] ἐξέρχομαι[vixa2p] ὁράω[vnaa] προφήτης[nams] ναί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] καί[c] περισσός[aamsc] προφήτης[ngms]. **v.27** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] περί[p] ὅς[rrgms] γράφω[vixp3s] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐγώ[rpg-s] πρό[p] πρόσωπον[ngns] σύ[rpg-s] ὅς[rrnms] κατασκευάζω[vifa3s] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] σύ[rpg-s] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s]. **v.28** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] μέγας[anmsc] ἐν[p] γεννητός[admpn] γυνή[ngfp] προφήτης[nnms] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] βαπτιστής[ngms] οὐδείς[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] μικρός[anmsc] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μέγας[anmsc] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.29** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ἀκούω[vpaanms] καί[c] ὁ[dnmp] τελώνης[nnmp] δικαιόω[viaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] βαπτίζω[vpapnmp] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] Ἰωάννης[ngms]. **v.30** ὁ[dnmp] δέ[c] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] νομικός[anmpn] ὁ[dafs] βουλή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀθετέω[viaa3p] εἰς[p] ἑαυτοῦ[rxamp] μή[xo] βαπτίζω[vpapnmp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.31** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] τίς[rqdns] οὖν[c] ὁμοιόω[vifa1s] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] τίς[rqdns] εἰμί[vipx3p] ὅμοιος[anmpn]. **v.32** ὅμοιος[anmpn] εἰμί[vipx3p] παιδίον[ndnp] ὁ[ddnp] ἐν[p] ἀγορά[ndfs] κάθημαι[vppndnp] καί[c] προσφωνέω[vipa3p] ἀλλήλων[redmp] καί[c] λέγω[vipa3p] αὐλέω[viaa1p] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] ὀρχέομαι[viad2p] θρηνέω[viaa1p] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] κλαίω[viaa2p]. **v.33** ἔρχομαι[vixa3s] γάρ[c] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] βαπτιστής[nnms] μήτε[c] ἄρτος[nams] ἐσθίω[vppanms] μήτε[c] οἶνος[nams] πίνω[vppanms] καί[c] λέγω[vipa2p] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa3s]. **v.34** ἔρχομαι[vixa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐσθίω[vppanms] καί[c] πίνω[vppanms] καί[c] λέγω[vipa2p] ἰδού[vdaa2s] ἄνθρωπος[nnms] φάγος[nnms] καί[c] οἰνοπότης[nnms] τελώνης[ngmp] φίλος[anmsn] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn]. **v.35** καί[c] δικαιόω[viap3s] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ἀπό[p] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] αὐτός[rpgfs] πᾶς[agnpn].

τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδού, γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις 37
ἦν ἁμαρτωλός, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φα-
ρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς 38
πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε,
καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ 39
ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, Οὗτος, εἰ
ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτε-
ται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε 40
πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δέ φησι, Διδάσκαλε,
εἰπέ. Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινί, ὁ εἷς ὤφειλε δηνά- 41
ρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν 42
ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, πλεῖον
αὐτὸν ἀγαπήσει· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω 43
ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὀρθῶς ἔκρινας.
καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, Βλέπεις ταύ- 44
την τὴν γυναῖκα· εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς
πόδας μου οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς
πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. φίλημά μοι 45
οὐκ ἔδωκας, αὕτη δέ, ἀφ᾽ ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε καταφιλοῦ-

---

v.36 ἐρωτάω[viia3s] δέ[c] τι-σρινμσ αὐτός[rpams] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa3s] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ὁ[dgms] Φαρισαῖος[ngms] ἀνακλίνω[viap3s]. **v.37** καί[c] ἰδού[vdaa2s] γυνή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[viix3s] ἁμαρτωλός[anfsn] ἐπιγινώσκω[vpaanfs] ὅτι[c] ἀνάκειμαι[vipn3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ὁ[dgms] Φαρισαῖος[ngms] κομίζω[vpaanfs] ἀλάβαστρος[nans] μύρον[ngns]. **v.38** καί[c] ἵστημι[vpaanfs] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] ὀπίσω[bo] κλαίω[vppanfs] ἄρχω[viad3s] βρέχω[vnpa] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] ὁ[ddnp] δάκρυον[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] θρίξ[ndfp] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] αὐτός[rpgfs] ἐκμάσσω[viia3s] καί[c] καταφιλέω[viia3s] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀλείφω[viia3s] ὁ[ddns] μύρον[ndns]. **v.39** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Φαρισαῖος[nnms] ὁ[dnms] καλέω[vpaanms] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnms] εἰ[qo] εἰμί[viix3s] προφήτης[nnms] γινώσκω[viia3s] ἄν[xo] τίς[rqnms] καί[c] ποταπός[anfsn] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὅστις[rrnfs] ἅπτω[vipm3s] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ἁμαρτωλός[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.40** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] Σίμων[nvms] ἔχω[vipa1s] σύ[rpd-s] τι-σριανσ λέγω[vnaa] ὁ[dnms] δέ[c] φημί[vipx3s] διδάσκαλος[nvms] λέγω[vdaa2s]. **v.41** δύο[tn] χρεοφειλέτης[nnmp] εἰμί[viix3p] δανιστής[ndms] τι-σριδμσ ὁ[dnms] εἷς[nnms] ὀφείλω[viia3s] δηνάριον[nanp] πεντακόσιοι[nanp] ὁ[dnms] δέ[c] ἕτερος[anmsn] πεντήκοντα[tn]. **v.42** μή[xo] ἔχω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἀποδίδωμι[vnaa] ἀμφότεροι[admpn] χαρίζομαι[viad3s] τίς[rqnms] οὖν[c] αὐτός[rpgmp] λέγω[vdaa2s] πολύς[aansc] αὐτός[rpams] ἀγαπάω[vifa3s]. **v.43** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Σίμων[nnms] λέγω[viaa3s] ὑπολαμβάνω[vipa1s] ὅτι[c] ὅς[rrdms] ὁ[dans] πολύς[aansc] χαρίζομαι[viad3s] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὀρθῶς[bo] κρίνω[viaa2s]. **v.44** καί[c] στρέφω[vpapnms] πρός[p] ὁ[dafs] γυνή[nafs] ὁ[ddms] Σίμων[ndms] φημί[viix3s] βλέπω[vipa2s] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] γυνή[nafs] εἰσέρχομαι[viaa1s] σύ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ὕδωρ[nans] ἐπί[p] ὁ[damp] πούς[namp] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] δίδωμι[viaa2s] οὗτος[rpnfs] δέ[c] ὁ[ddnp] δάκρυον[ndnp] βρέχω[viaa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] πούς[namp] καί[c] ὁ[ddfp] θρίξ[ndfp] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] αὐτός[rpgfs] ἐκμάσσω[viaa3s].

46 σά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας,
47 αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. οὗ χάριν, λέγω σοι,
ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολύ, ᾧ δὲ
48 ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπε δὲ αὐτῇ, Ἀφέωνταί σου αἱ
49 ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
50 Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν· εἶπε δὲ πρὸς τὴν
γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς εἰρήνην.
8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν
καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
2 Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τε-
θεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία
ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει,
3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα,
καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόν-
4 των αὐταῖς. Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν
5 ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ παραβολῆς, Ἐξῆλθεν
ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπείρειν
αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ
6 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐ-
πὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα.
7 καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ

---

v.45 φίλημα[nans] ἐγώ[rpd-s] οὐ[xo] δίδωμι[viaa2s] οὗτος[rpnfs] δέ[c] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] εἰσέρχομαι[viaa1s] οὐ[xo] διαλείπω[viaa3s] καταφιλέω[vppanfs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.46** ἔλαιον[ndns] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] ἀλείφω[viaa2s] οὗτος[rpnfs] δέ[c] μύρον[ndns] ἀλείφω[viaa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.47** ὅς[rrgns] χάριν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἀφίημι[vixp3p] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnfp] πολύς[anfpn] ὅτι[c] ἀγαπάω[viaa3s] πολύς[aansn] ὅς[rrdms] δέ[c] ὀλίγος[aansn] ἀφίημι[vipp3s] ὀλίγος[aansn] ἀγαπάω[vipa3s]. **v.48** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdfs] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpg-s] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp]. **v.49** καί[c] ἄρχω[viad3p] ὁ[dnmp] συνανάκειμαι[vppnnmp] λέγω[vnpa] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] τίς[rqnms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] καί[c] ἁμαρτία[nafp] ἀφίημι[vipa3s]. **v.50** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[dafs] γυνή[nafs] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s] πορεύομαι[vdpn2s] εἰς[p] εἰρήνη[nafs]. **8. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] καθεξῆς[bo] καί[c] αὐτός[rpnms] διοδεύω[viia3s] κατά[p] πόλις[nafs] καί[c] κώμη[nafs] κηρύσσω[vppanms] καί[c] εὐαγγελίζω[vppmnms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] δώδεκα[tn] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.2** καί[c] γυνή[nnfp] τι-σρινφπ ὅς[rrnfp] εἰμί[viix3p] θεραπεύω[vpxpnfp] ἀπό[p] πνεῦμα[ngnp] πονηρός[agnpn] καί[c] ἀσθένεια[ngfp] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] καλέω[vpppnfs] Μαγδαληνή[nnfs] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] δαιμόνιον[nnnp] ἑπτά[tn] ἐξέρχομαι[viya3s]. **v.3** καί[c] Ἰωάννα[ngfs] γυνή[nnfs] Χουζᾶς[ngms] ἐπίτροπος[ngms] Ἡρῴδης[ngms] καί[c] Σουσάννα[nnfs] καί[c] ἕτερος[anfpn] πολύς[anfpn] ὅστις[rrnfp] διακονέω[viia3p] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ὑπάρχω[vppagnp] αὐτός[rpdfp]. **v.4** σύνειμι[vppxgms] δέ[c] ὄχλος[ngms] πολύς[agmsn] καί[c] ὁ[dgmp] κατά[p] πόλις[nafs] ἐπιπορεύομαι[vppngmp] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] διά[p] παραβολή[ngfs]. **v.5** ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁ[dgms] σπείρω[vnaa] ὁ[dams] σπόρος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] σπείρω[vnpa] αὐτός[rpams] ὅς[rrnns] μέν[xo] πίπτω[viaa3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] καί[c] καταπατέω[viap3s] καί[c] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] κατεσθίω[viaa3s] αὐτός[rpans]. **v.6** καί[c] ἕτερος[annsn] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] πέτρα[nafs] καί[c] φύω[vpapnns] ξηραίνω[viap3s] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] ἔχω[vnpa] ἰκμάς[nafs].

ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 8
ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα
λέγων ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ 9
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη.
ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ 10
Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέ-
πωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή, 11
ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν 12
οἱ ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ
τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ 13
τῆς πέτρας οἳ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον,
καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν
καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, 14
οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ
ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφο-
ροῦσι. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ 15
καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι, καὶ καρποφο-
ροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, καλύπτει αὐτὸν 16
σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν,
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν, 17
ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθήσεται

---

v.7 καί^{c} ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfp} ἄκανθα^{ngfp} καί^{c} συμφύω^{vpapnfp} ὁ^{dnfp} ἄκανθα^{nnfp} ἀποπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rpans}. **v.8** καί^{c} ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} ἀγαθός^{aafsn} καί^{c} φύω^{vpapnns} ποιέω^{viaa3s} καρπός^{nams} ἑκατονταπλασίων^{aamsn} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanms} φωνέω^{viia3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.9** ἐπερωτάω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnfs} εἰμί^{vopx3s} ὁ^{dnfs} παραβολή^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{danp} μυστήριον^{nanp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddmp} δέ^{c} λοιπός^{admpn} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} ἵνα^{c} βλέπω^{vppanmp} μή^{xo} βλέπω^{vspa3p} καί^{c} ἀκούω^{vppanmp} μή^{xo} συνίημι^{vspa3p}. **v.11** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} παραβολή^{nnfs} ὁ^{dnms} σπόρος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** ὁ^{dnmp} δέ^{c} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} εἶτα^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} καί^{c} αἴρω^{vipa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἵνα^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vpaanmp} σῴζω^{vsap3p}. **v.13** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} πέτρα^{ngfs} ὅς^{rrnmp} ὅταν^{c} ἀκούω^{vsaa3p} μετά^{p} χαρά^{ngfs} δέχομαι^{vipn3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdnmp} ῥίζα^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ὅς^{rrnmp} πρός^{p} καιρός^{nams} πιστεύω^{vipa3p} καί^{c} ἐν^{p} καιρός^{ndms} πειρασμός^{ngms} ἀφίστημι^{vipn3p}. **v.14** ὁ^{dnns} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} πίπτω^{vpaanns} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} καί^{c} ὑπό^{p} μέριμνα^{ngfp} καί^{c} πλοῦτος^{ngms} καί^{c} ἡδονή^{ngfp} ὁ^{dgms} βίος^{ngms} πορεύομαι^{vppnnmp} συμπνίγω^{vipp3p} καί^{c} οὐ^{xo} τελεσφορέω^{vipa3p}. **v.15** ὁ^{dnns} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καλός^{adfsn} γῆ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὅστις^{rrnmp} ἐν^{p} καρδία^{ndfs} καλός^{adfsn} καί^{c} ἀγαθός^{adfsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} κατέχω^{vipa3p} καί^{c} καρποφορέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὑπομονή^{ndfs}. **v.16** οὐδείς^{anfsn} δέ^{c} λύχνος^{nafs} ἅπτω^{vpaanms} καλύπτω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} σκεῦος^{ndns} ἤ^{xo} ὑποκάτω^{bo} κλίνη^{ngfs} τίθημι^{vipa3s} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} λυχνία^{ngfs} ἐπιτίθημι^{vipa3s} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} εἰσπορεύομαι^{vppnnmp} βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dans} φῶς^{nans}.

18 καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε, ὃς γὰρ ἂν
ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρ-
19 θήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν
20 ὄχλον. καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀ-
21 δελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν,
22 οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν. Καὶ
ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν
23 τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε,
καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο,
24 καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτόν, λέγοντες,
Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ
ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο
25 γαλήνη. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν· φοβηθέντες
δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν,
ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούου-
26 σιν αὐτῷ· Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν,
27 ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν
γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅς εἶχε δαιμό-

---

v.17 οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] κρυπτός[annsn] ὅς[rrnns] οὐ[xo] φανερός[annsn] γίνομαι[vifd3s] οὐδέ[bo] ἀπόκρυφος[annsn] ὅς[rrnns] οὐ[xo] γινώσκω[vifp3s] καί[c] εἰς[p] φανερός[aansn] ἔρχομαι[vsaa3s]. **v.18** βλέπω[vdpa2p] οὖν[c] πῶς[bo] ἀκούω[vipa2p] ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ἔχω[vspa3s] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdms] καί[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] μή[xo] ἔχω[vspa3s] καί[c] ὅς[rrans] δοκέω[vipa3s] ἔχω[vnpa] αἴρω[vifp3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.19** παραγίνομαι[viad3p] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viin3p] συντυγχάνω[vnaa] αὐτός[rpdms] διά[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams]. **v.20** καί[c] ἀπαγγέλλω[viap3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppagmp] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] σύ[rpg-s] ἵστημι[vixa3p] ἔξω[bo] ὁράω[vnaa] σύ[rpa-s] θέλω[vppanmp]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μήτηρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀκούω[vppanmp] καί[c] ποιέω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.22** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐμβαίνω[viaa3s] εἰς[p] πλοῖον[nans] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] διέρχομαι[vsaa1p] εἰς[p] ὁ[dans] πέραν[bo] ὁ[dgfs] λίμνη[ngfs] καί[c] ἀνάγω[viap3p]. **v.23** πλέω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἀφυπνόω[viaa3s] καί[c] καταβαίνω[viaa3s] λαῖλαψ[nnfs] ἄνεμος[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] καί[c] συμπληρόω[viip3p] καί[c] κινδυνεύω[viia3p]. **v.24** προσέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] διεγείρω[viaa3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] ἐπιστάτης[nvms] ἐπιστάτης[nvms] ἀπόλλυμι[vipm1p] ὁ[dnms] δέ[c] ἐγείρω[vpapnms] ἐπιτιμάω[viaa3s] ὁ[ddms] ἄνεμος[ndms] καί[c] ὁ[ddms] κλύδων[ndms] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] καί[c] παύω[viam3p] καί[c] γίνομαι[viad3s] γαλήνη[nnfs]. **v.25** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-p] φοβέομαι[vpaonmp] δέ[c] θαυμάζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] τίς[rqnms] ἄρα[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] καί[c] ὁ[ddmp] ἄνεμος[ndmp] ἐπιτάσσω[vipa3s] καί[c] ὁ[ddns] ὕδωρ[ndns] καί[c] ὑπακούω[vipa3p] αὐτός[rpdms]. **v.26** καί[c] καταπλέω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ὁ[dgmp] Γαδαρηνός[agmpn] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] ἀντιπέρα[bo] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs].

νια ἐκ χρόνων ἱκανων, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν
οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ′ ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, 28
καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε, Τί
ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· δέομαί σου,
μή με βασανίσῃς. παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ 29
ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει
αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ
διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐ-
ρήμους. ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι ἐστιν 30
ὄνομά· ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών, ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐ-
τόν. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν 31
ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκο- 32
μένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς
εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ 33
τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ
ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπε-
πνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον, καὶ 34
ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.
ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ 35
εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ′ οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει,
ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ

---

v.27 ἐξέρχομαι[vpaadms] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὑπαντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀνήρ[nnms] τι-σρινμσ ἐκ[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ὅς[rrnms] ἔχω[viia3s] δαιμόνιον[nanp] ἐκ[p] χρόνος[ngmp] ἱκανός[agmpn] καί[c] ἱμάτιον[nans] οὐ[xo] ἐνδιδύσκω[viim3s] καί[c] ἐν[p] οἰκία[ndfs] οὐ[xo] μένω[viia3s] ἀλλά[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] μνῆμα[ndnp]. **v.28** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ἀνακράζω[vpaanms] προσπίπτω[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[viaa3s] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-s] καί[c] σύ[rpd-s] Ἰησοῦς[nvms] υἱός[nvms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ὕψιστος[agmsn] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-s] μή[xo] ἐγώ[rpa-s] βασανίζω[vsaa2s]. **v.29** παραγγέλλω[viaa3s] γάρ[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[ddns] ἀκάθαρτος[adnsn] ἐξέρχομαι[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] πολύς[admpn] γάρ[c] χρόνος[ndmp] συναρπάζω[viya3s] αὐτός[rpams] καί[c] δεσμεύω[viip3s] ἅλυσις[ndfp] καί[c] πέδη[ndfp] φυλάσσω[vpppnms] καί[c] διαρρήγνυμι[vppanms] ὁ[danp] δεσμός[nanp] ἐλαύνω[viip3s] ὑπό[p] ὁ[dgms] δαίμων[ngms] εἰς[p] ὁ[dafp] ἔρημος[aafpn]. **v.30** ἐπερωτάω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] τίς[rqnns] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] ὄνομα[nnns] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] λεγιών[nnms] ὅτι[c] δαιμόνιον[nnnp] πολύς[annpn] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.31** καί[c] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] μή[xo] ἐπιτάσσω[vsaa3s] αὐτός[rpdnp] εἰς[p] ὁ[dafs] ἄβυσσος[nafs] ἀπέρχομαι[vnaa]. **v.32** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐκεῖ[bo] ἀγέλη[nnfs] χοῖρος[ngmp] ἱκανός[agmpn] βόσκω[vpppgmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] καί[c] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἐπιτρέπω[vsaa3s] αὐτός[rpdnp] εἰς[p] ἐκεῖνος[rdamp] εἰσέρχομαι[vnaa] καί[c] ἐπιτρέπω[viaa3s] αὐτός[rpdnp]. **v.33** ἐξέρχομαι[vpaannp] δέ[c] ὁ[dnnp] δαιμόνιον[nnnp] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[damp] χοῖρος[namp] καί[c] ὁρμάω[viaa3s] ὁ[dnfs] ἀγέλη[nnfs] κατά[p] ὁ[dgms] κρημνός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] καί[c] ἀποπνίγω[viap3s]. **v.34** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] βόσκω[vppanmp] ὁ[dans] γίνομαι[vpxpans] φεύγω[viaa3p] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanmp] ἀπαγγέλλω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] εἰς[p] ὁ[damp] ἀγρός[namp].

36 ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη
37 ὁ δαιμονισθείς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς πε-
ριχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ
38 συνείχοντο, αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδέετο
δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ.
39 ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν
σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε, καθ'
40 ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγέ-
νετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος,
41 ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδού, ἦλθεν ἀνὴρ
ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, καὶ
πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν
42 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν
δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι
43 συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν
δώδεκα, ἥτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ
44 ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥ-
ψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη
45 ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἁψά-
μενός μου· ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ'

---

v.35 ἐξέρχομαι[viaa3p] δέ[c] ὁράω[vnaa] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] κάθημαι[vppnams] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] ἀπό[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnnp] δαιμόνιον[nnnp] ἐξέρχομαι[viya3s] ἱματίζω[vpxpams] καί[c] σωφρονέω[vppaams] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] φοβέομαι[viao3p]. **v.36** ἀπαγγέλλω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[dnmp] ὁράω[vpaanmp] πῶς[bo] σῴζω[viap3s] ὁ[dnms] δαιμονίζομαι[vpaonms]. **v.37** καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἅπας[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgfs] περίχωρος[agfsn] ὁ[dgmp] Γαδαρηνός[agmpn] ἀπέρχομαι[vnaa] ἀπό[p] αὐτός[rpgnp] ὅτι[c] φόβος[ndms] μέγας[admsn] συνέχω[viip3p] αὐτός[rpnms] δέ[c] ἐμβαίνω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ὑποστρέφω[viaa3s]. **v.38** δέομαι[viin3s] δέ[c] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ἀπό[p] ὅς[rrgms] ἐξέρχομαι[viya3s] ὁ[dnnp] δαιμόνιον[nnnp] εἰμί[vnpx] σύν[p] αὐτός[rpdms] ἀπολύω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms]. **v.39** ὑποστρέφω[vdpa2s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] διηγέομαι[vdpn2s] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] κατά[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] πόλις[nafs] κηρύσσω[vppanms] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.40** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ὑποστρέφω[vnaa] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀποδέχομαι[viad3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] εἰμί[viix3p] γάρ[c] πᾶς[anmpn] προσδοκάω[vppanmp] αὐτός[rpams]. **v.41** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[viaa3s] ἀνήρ[nnms] ὅς[rrdms] ὄνομα[nnns] Ἰάϊρος[nnms] καί[c] αὐτός[rpnms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ὑπάρχω[viia3s] καί[c] πίπτω[vpaanms] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] παρακαλέω[viia3s] αὐτός[rpams] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.42** ὅτι[c] θυγάτηρ[nnfs] μονογενής[anfsn] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὡς[bo] ἔτος[ngnp] δώδεκα[tn] καί[c] αὐτός[rpnfs] ἀποθνῄσκω[viia3s] ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] ὑπάγω[vnpa] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] συμπνίγω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.43** καί[c] γυνή[nnfs] εἰμί[vppxnfs] ἐν[p] ῥύσις[ndfs] αἷμα[ngns] ἀπό[p] ἔτος[ngnp] δώδεκα[tn] ὅστις[rrnfs] εἰς[p] ἰατρός[namp] προσαναλίσκω[vpaanfs] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] βίος[nams] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3s] ὑπό[p] οὐδείς[agmsn] θεραπεύω[vnap]. **v.44** προσέρχομαι[vpaanfs] ὄπισθεν[bo] ἅπτω[viad3s] ὁ[dgns] κράσπεδον[ngns] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] παραχρῆμα[bo] ἵστημι[viaa3s] ὁ[dnfs] ῥύσις[nnfs] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] αὐτός[rpgfs].

αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ
λέγεις, Τίς ὁ ἁψάμενος μου· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἥψατό μού 46
τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ 47
ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐ-
τῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς
τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θάρσει, 48
θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι 49
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων
αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον.
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων, Μὴ φοβοῦ. μόνον 50
πίστευε, καὶ σωθήσεται. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆ- 51
κεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην,
καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες, 52
καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε, οὐκ ἀπέθανεν,
ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 53
αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, 54
ἐφώνησε, λέγων, Ἡ παῖς ἐγείρου. καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα 55
αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φα-
γεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς 56
μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

---

v.45 καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τίς[rqnfs] ὁ[dnms] ἅπτω[vpamnms] ἐγώ[rpg-s] ἀρνέομαι[vppngmp] δέ[c] πᾶς[agmpn] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] ἐπιστάτης[nvms] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] συνέχω[vipa3p] σύ[rpa-s] καί[c] ἀποθλίβω[vipa3p] καί[c] λέγω[vipa2s] τίς[rqnfs] ὁ[dnms] ἅπτω[vpamnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.46** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἅπτω[viad3s] ἐγώ[rpg-s] τι-σρινφσ ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] γινώσκω[viaa1s] δύναμις[nafs] ἐξέρχομαι[vpaaafs] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.47** ὁράω[vpaanfs] δέ[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὅτι[c] οὐ[xo] λανθάνω[viaa3s] τρέμω[vppanfs] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] προσπίπτω[vpaanfs] αὐτός[rpdms] διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgms] ἀπαγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmsn] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] ὡς[bo] ἰάομαι[viap3s] παραχρῆμα[bo]. **v.48** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] θαρσέω[vdpa2s] θυγάτηρ[nvfs] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s] πορεύομαι[vdpn2s] εἰς[p] εἰρήνη[nafs]. **v.49** ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ἔρχομαι[vipn3s] τι-σρινμσ παρά[p] ὁ[dgms] ἀρχισυνάγωγος[ngms] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] θνῄσκω[vixa3s] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] μή[xo] σκύλλω[vdpa2s] ὁ[dams] διδάσκαλος[nams]. **v.50** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀκούω[vpaanms] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] μόνος[bo] πιστεύω[vdpa2s] καί[c] σῴζω[vifp3s]. **v.51** εἰσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] οὐ[xo] ἀφίημι[viaa3s] εἰσέρχομαι[vnaa] οὐδείς[aamsn] εἰ[qo] μή[xo] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰάκωβος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dgfs] παῖς[ngfs] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs]. **v.52** κλαίω[viia3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] καί[c] κόπτω[viim3p] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] μή[xo] κλαίω[vdpa2p] οὐ[xo] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἀλλά[c] καθεύδω[vipa3s]. **v.53** καί[c] καταγελάω[viia3p] αὐτός[rpgms] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.54** αὐτός[rpnms] δέ[c] ἐκβάλλω[vpaanms] ἔξω[bo] πᾶς[aampn] καί[c] κρατέω[vpaanms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgfs] φωνέω[viaa3s] λέγω[vppanms] ὁ[dnfs] παῖς[nnfs] ἐγείρω[vdpe2s]. **v.55** καί[c] ἐπιστρέφω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s] παραχρῆμα[bo] καί[c] διατάσσω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] δίδωμι[vnap] ἐσθίω[vnaa]. **v.56** καί[c] ἐξίστημι[viaa3p] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnms] δέ[c] παραγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] μηδείς[admsn] λέγω[vnaa] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans].

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν
αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νό-
2 σους θεραπεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασι-
3 λείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς, Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους, μήτε πή-
ραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.
4 καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρ-
5 χεσθε. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀπο-
6 τινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο
κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
7 Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα,
καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερ-
8 ται ἐκ νεκρῶν, ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι
9 προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Ἰω-
άννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἐστιν οὗτος, περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω
10 τοιαῦτα· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστο-
λοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτούς,
ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης
11 Βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ δε-
ξάμενος αὐτούς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

---

9. v.1 συγκαλέω[vpamnms] δέ[c] ὁ[damp] δώδεκα[tn] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δύναμις[nafs] καί[c] ἐξουσία[nafs] ἐπί[p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] καί[c] νόσος[nafp] θεραπεύω[vnpa]. **v.2** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpamp] κηρύσσω[vnpa] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἰάομαι[vnpn] ὁ[damp] ἀσθενέω[vppaamp]. **v.3** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aansn] αἴρω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] μήτε[c] ῥάβδος[nafp] μήτε[c] πήρα[nafs] μήτε[c] ἄρτος[nams] μήτε[c] ἀργύριον[nans] μήτε[c] ἀνά[p] δύο[tn] χιτών[namp] ἔχω[vnpa]. **v.4** καί[c] εἰς[p] ὅς[rrafs] ἄν[xo] οἰκία[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2p] ἐκεῖ[bo] μένω[vdpa2p] καί[c] ἐκεῖθεν[bo] ἐξέρχομαι[vdpn2p]. **v.5** καί[c] ὅσος[rcnmp] ἄν[xo] μή[xo] δέχομαι[vsad3p] σύ[rpa-p] ἐξέρχομαι[vppnnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] καί[c] ὁ[dams] κονιορτός[nams] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-p] ἀποτινάσσω[vdaa2p] εἰς[p] μαρτύριον[nans] ἐπί[p] αὐτός[rpamp]. **v.6** ἐξέρχομαι[vppnnmp] δέ[c] διέρχομαι[viin3p] κατά[p] ὁ[dafp] κώμη[nafp] εὐαγγελίζω[vppmnmp] καί[c] θεραπεύω[vppanmp] πανταχοῦ[bo]. **v.7** ἀκούω[viaa3s] δέ[c] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[dnms] τετραάρχης[nnms] ὁ[danp] γίνομαι[vppnanp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] πᾶς[aanpn] καί[c] διαπορέω[viia3s] διά[p] ὁ[dans] λέγω[vnpp] ὑπό[p] τι-σριγμπ ὅτι[c] Ἰωάννης[nnms] ἐγείρω[vixp3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.8** ὑπό[p] τι--σριγμπ δέ[c] ὅτι[c] Ἠλίας[nnms] φαίνω[viap3s] ἄλλος[agmpn] δέ[c] ὅτι[c] προφήτης[nnms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] ἀρχαῖος[agmpn] ἀνίστημι[viaa3s]. **v.9** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] Ἰωάννης[nams] ἐγώ[rpn-s] ἀποκεφαλίζω[viaa1s] τίς[rqnms] δέ[c] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] περί[p] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] ἀκούω[vipa1s] τοιοῦτος[rdanp] καί[c] ζητέω[viia3s] ὁράω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.10** καί[c] ὑποστρέφω[vpaanmp] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] διηγέομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3p] καί[c] παραλαμβάνω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ὑποχωρέω[viaa3s] κατά[p] ἴδιος[aafsn] εἰς[p] τόπος[nams] ἔρημος[aamsn] πόλις[ngfs] καλέω[vpppgfs] Βηθσαϊδά[tp].

καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο 12
κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν
ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοῦς ἀγροὺς
καταλύσωσι, καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
ἐσμέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ 13
εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ
μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ-
τον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε 14
δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀ-
νὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτω, καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. 15
λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας 16
εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτά- 17
σθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων,
κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχό- 18
μενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν
αὐτούς, λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι· οἱ δὲ ἀποκρι- 19
θέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι
δέ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὑ- 20
μεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν

---

v.11 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὄχλος^{nnmp} γινώσκω^{vpaanmp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} δέχομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} περί^{p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{damp} χρεία^{nafs} ἔχω^{vppaamp} θεραπεία^{ngfs} ἰάομαι^{viin3s}. **v.12** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἡμέρα^{nnfs} ἄρχω^{viad3s} κλίνω^{vnpa} προσέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} δώδεκα^{tn} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἵνα^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafp} κύκλῳ^{ndms} κώμη^{nafp} καί^{c} ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} καταλύω^{vsaa3p} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ἐπισιτισμός^{nams} ὅτι^{c} ὧδε^{bo} ἐν^{p} ἔρημος^{admsn} τόπος^{ndms} εἰμί^{vipx1p}. **v.13** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐσθίω^{vnaa} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} ἐγώ$^{rpd-p}$ πολύς^{annsc} ἤ^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{nnmp} καί^{c} δύο^{tn} ἰχθύς^{nnmp} εἰ^{qo} μήτι^{xo} πορεύομαι^{vpaonmp} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀγοράζω^{vsaa1p} εἰς^{p} πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nams} οὗτος^{rdams} βρῶμα^{nanp}. **v.14** εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ὡσεί^{bo} ἀνήρ^{nnmp} πεντακισχίλιοι^{nnmp} λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} κατακλίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} κλισία^{nafp} ἀνά^{p} πεντήκοντα^{tn}. **v.15** καί^{c} ποιέω^{viaa3p} οὕτω^{bo} καί^{c} ἀνακλίνω^{viaa3p} ἅπας^{aampn}. **v.16** λαμβάνω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} κατακλάω^{viaa3s} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} παρατίθημι^{vnap} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms}. **v.17** καί^{c} ἐσθίω^{viaa3p} καί^{c} χορτάζω^{viap3p} πᾶς^{anmpn} καί^{c} αἴρω^{viap3s} ὁ^{dnns} περισσεύω^{vpaanns} αὐτός^{rpdmp} κλάσμα^{ngnp} κόφινος^{nnmp} δώδεκα^{tn}. **v.18** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} προσεύχομαι^{vppnams} κατά&μόνος^{bo} σύνειμι^{viix3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanms} τίς^{rqams} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} εἰμί^{vnpx}. **v.19** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{viaa3p} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} βαπτιστής^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} Ἠλίας^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} τι-σρινμσ ὁ^{dgmp} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{viaa3s}.

21 Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδε-
22 νὶ εἰπεῖν τοῦτο, εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχι-
ερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
23 ἐγερθῆναι. ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλ-
θεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ'
24 ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
25 ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος,
κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς·
26 ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ
27 καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς,
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως
28 ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λό-
γους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον
καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
29 καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν, τὸ εἶδος τοῦ προσώ-
που αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων.
30 καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωσῆς

---

v.20 λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] δέ[c] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2p] εἰμί[vnpx] ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[dams] Χριστός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] ἐπιτιμάω[vpaanms] αὐτός[rpdmp] παραγγέλλω[viaa3s] μηδείς[admsn] λέγω[vnaa] οὗτος[rdans]. **v.22** λέγω[vpaanms] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] πολύς[aanpn] πάσχω[vnaa] καί[c] ἀποδοκιμάζω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ἀποκτείνω[vnap] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἐγείρω[vnap]. **v.23** λέγω[viia3s] δέ[c] πρός[p] πᾶς[aampn] εἰ[qo] τι-σρινμσ θέλω[vipa3s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vnaa] ἀπαρνέομαι[vdad3s] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] αἴρω[vdaa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] κατά[p] ἡμέρα[nafs] καί[c] ἀκολουθέω[vdpa3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.24** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] θέλω[vspa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] σῴζω[vnaa] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpafs] ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] ἕνεκα[bo] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdnms] σῴζω[vifa3s] αὐτός[rpafs]. **v.25** τίς[rqans] γάρ[c] ὠφελέω[vipp3s] ἄνθρωπος[nnms] κερδαίνω[vpaanms] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὅλος[aamsn] ἑαυτοῦ[rxams] δέ[c] ἀπόλλυμι[vpaanms] ἤ[xo] ζημιόω[vpapnms]. **v.26** ὅς[rrnms] γάρ[c] ἄν[xo] ἐπαισχύνομαι[vsao3s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὁ[damp] ἐμός[rsamp] λόγος[namp] οὗτος[rdams] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐπαισχύνομαι[vifo3s] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἄγγελος[ngmp]. **v.27** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ἀληθῶς[bo] εἰμί[vipx3p] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] ὧδε[bo] ἵστημι[vpxagmp] ὅς[rrnmp] οὐ[xo] μή[xo] γεύομαι[vifd3p] θάνατος[ngms] ἕως[c] ἄν[xo] ὁράω[vsaa3p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.28** γίνομαι[viad3s] δέ[c] μετά[p] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] ὡσεί[bo] ἡμέρα[nnfp] ὀκτώ[tn] καί[c] παραλαμβάνω[vpaanms] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] καί[c] Ἰάκωβος[nams] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] προσεύχομαι[vnad]. **v.29** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] προσεύχομαι[vnpn] αὐτός[rpams] ὁ[dnns] εἶδος[nnns] ὁ[dgns] πρόσωπον[ngns] αὐτός[rpgms] ἕτερος[annsn] καί[c] ὁ[dnms] ἱματισμός[nnms] αὐτός[rpgms] λευκός[anmsn] ἐξαστράπτω[vppanms].

καὶ Ἠλίας, οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν 31
ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἰερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ 32
ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ, διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ 33
ἐγένετο, ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ᾽ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοί, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ μίαν
Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο 34
νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς, ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους
εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, 35
λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε.
καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνήν, εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐ- 36
τοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις
οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόν- 37
των αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ 38
ἰδού, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων, Διδάσκαλε, δέο-
μαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής ἐστί μοι,
καὶ ἰδού, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ 39
σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ᾽ αὐτοῦ,
συντρῖβον αὐτόν. καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλ- 40

---

v.30 καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnmp] δύο[tn] συλλαλέω[viia3p] αὐτός[rpdms] ὅστις[rrnmp] εἰμί[viix3p] Μωϋσῆς[nnms] καί[c] Ἠλίας[nnms]. **v.31** ὅς[rrnmp] ὁράω[vpapnmp] ἐν[p] δόξα[ndfs] λέγω[viia3p] ὁ[dafs] ἔξοδος[nafs] αὐτός[rpgms] ὅς[rrafs] μέλλω[viia3s] πληρόω[vnpa] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.32** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] σύν[p] αὐτός[rpdms] εἰμί[viix3p] βαρέω[vpxpnmp] ὕπνος[ndms] διαγρηγορέω[vpaanmp] δέ[c] ὁράω[viaa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[damp] δύο[tn] ἀνήρ[namp] ὁ[damp] συνίστημι[vpxaamp] αὐτός[rpdms]. **v.33** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] διαχωρίζω[vnpn] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἐπιστάτης[nvms] καλός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpa-p] ὧδε[bo] εἰμί[vnpx] καί[c] ποιέω[vsaa1p] σκηνή[nafp] τρεῖς[nafp] εἷς[nafs] σύ[rpd-s] καί[c] Μωϋσῆς[ndms] εἷς[nafs] καί[c] εἷς[nafs] Ἠλίας[ndms] μή[xo] οἶδα[vpxanms] ὅς[rrans] λέγω[vipa3s]. **v.34** οὗτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgms] λέγω[vppagms] γίνομαι[viad3s] νεφέλη[nnfs] καί[c] ἐπισκιάζω[viaa3s] αὐτός[rpamp] φοβέομαι[viao3p] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐκεῖνος[rdamp] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] νεφέλη[nafs]. **v.35** καί[c] φωνή[nnfs] γίνομαι[viad3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] νεφέλη[ngfs] λέγω[vppanfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vdpa2p]. **v.36** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] γίνομαι[vnad] ὁ[dafs] φωνή[nafs] εὑρίσκω[viap3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μόνος[anmsn] καί[c] αὐτός[rpnmp] σιγάω[viaa3p] καί[c] οὐδείς[admsn] ἀπαγγέλλω[viaa3p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] οὐδείς[aansn] ὅς[rrgmp] ὁράω[vixa3p]. **v.37** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑξῆς[bo] ἡμέρα[ndfs] κατέρχομαι[vpaagmp] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] συναντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn]. **v.38** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ἀναβοάω[viaa3s] λέγω[vppanms] διδάσκαλος[nvms] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-s] ἐπιβλέπω[vdaa2s] ἐπί[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] μονογενής[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.39** καί[c] ἰδού[vdaa2s] πνεῦμα[nnns] λαμβάνω[vipa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἐξαίφνης[bo] κράζω[vipa3s] καί[c] σπαράσσω[vipa3s] αὐτός[rpams] μετά[p] ἀφρός[ngms] καί[c] μόγις[bo] ἀποχωρέω[vipa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] συντρίβω[vppanns] αὐτός[rpams].

41 λωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι
πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν· προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
42 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ
συνεσπάραξεν, ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρ-
τῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.
43 ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων
δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς
44 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λό-
γους τούτους, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι
45 εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν
παρακεκαλυμμένον ἀπ᾽ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐ-
46 φοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθε
47 δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰ-
ησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος
48 παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὃς ἐὰν
δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται, καὶ
ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με, ὁ γὰρ μικρό-
49 τερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἔσται μέγας. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί
σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ

---

v.40 καί[c] δέομαι[viap1s] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] σύ[rpg-s] ἵνα[c] ἐκβάλλω[vspa3p] αὐτός[rpans] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viao3p]. **v.41** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ὦ[i] γενεά[nvfs] ἄπιστος[anfsn] καί[c] διαστρέφω[vpxpnfs] ἕως[c] πότε[xo] εἰμί[vifx1s] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] ἀνέχω[vifd1s] σύ[rpg-p] προσάγω[vdaa2s] ὧδε[bo] ὁ[dams] υἱός[nams] σύ[rpg-s]. **v.42** ἔτι[bo] δέ[c] προσέρχομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ῥήγνυμι[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnns] δαιμόνιον[nnns] καί[c] συσπαράσσω[viaa3s] ἐπιτιμάω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[ddns] ἀκάθαρτος[adnsn] καί[c] ἰάομαι[viad3s] ὁ[dams] παῖς[nams] καί[c] ἀποδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.43** ἐκπλήσσω[viip3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] ἐπί[p] ὁ[ddfs] μεγαλειότης[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] πᾶς[agmpn] δέ[c] θαυμάζω[vppagmp] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὅς[rrdnp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms]. **v.44** τίθημι[vdam2p] σύ[rpn-p] εἰς[p] ὁ[danp] οὖς[nanp] σύ[rpg-p] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] ὁ[dnms] γάρ[c] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] μέλλω[vipa3s] παραδίδωμι[vnpp] εἰς[p] χείρ[nafp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.45** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀγνοέω[viia3p] ὁ[dans] ῥῆμα[nans] οὗτος[rdans] καί[c] εἰμί[viix3s] παρακαλύπτω[vpxpnns] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ἵνα[c] μή[xo] αἰσθάνομαι[vsad3p] αὐτός[rpans] καί[c] φοβέομαι[viin3p] ἐρωτάω[vnaa] αὐτός[rpams] περί[p] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] οὗτος[rdgns]. **v.46** εἰσέρχομαι[viaa3s] δέ[c] διαλογισμός[nnms] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnns] τίς[rqnms] ἄν[xo] εἰμί[vopx3s] μέγας[anmsc] αὐτός[rpgmp]. **v.47** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[vpaanms] ὁ[dams] διαλογισμός[nams] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgmp] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnms] παιδίον[ngns] ἵστημι[viaa3s] αὐτός[rpans] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdms]. **v.48** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] δέχομαι[vsad3s] οὗτος[rdans] ὁ[dans] παιδίον[nans] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vipn3s] καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ἐγώ[rpa-s] δέχομαι[vsad3s] δέχομαι[vipn3s] ὁ[dams] ἀποστέλλω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] γάρ[c] μικρός[anmsc] ἐν[p] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p] ὑπάρχω[vppanms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vifx3s] μέγας[anmsn].

ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ κω- 50
λύετε, ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ἐγένετο 51
δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ,
καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰ-
ερουσαλήμ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, 52
καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμά-
σαι αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν 53
πορευόμενον εἰς Ἰερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 54
Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον, Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ κατα-
βῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς καὶ Ἠλίας
ἐποίησε· στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, Οὐκ οἴ- 55
δατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 56
οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. καὶ ἐπο-
ρεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν 57
ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρ-
χῃ, Κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς 58
ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. εἶπε δὲ πρὸς 59
ἕτερον, Ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελ-
θόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 60

---

v.49 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐπιστάτης^{nvms} ὁράω^{viaa1p} τι-σ-ριαμσ ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ἐκβάλλω^{vppaams} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} καί^{c} κωλύω^{viaa1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀκολουθέω^{vipa3s} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.50** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} ὅς^{rrnms} γάρ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.51** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} συμπληρόω^{vnpp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs} ἀνάλημψις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} στηρίζω^{viaa3s} ὁ^{dgms} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.52** καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἄγγελος^{namp} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πορεύομαι^{vpaonmp} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} κώμη^{nafs} Σαμαρίτης^{ngmp} ὥστε^{c} ἑτοιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.53** καί^{c} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} πρόσωπον^{nnns} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} πορεύομαι^{vppnnns} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.54** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{viaa3p} κύριος^{nvms} θέλω^{vipa2s} λέγω^{vsaa1p} πῦρ^{nans} καταβαίνω^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ἀναλίσκω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} καί^{c} Ἠλίας^{nnms} ποιέω^{viaa3s}. **v.55** στρέφω^{vpapnms} δέ^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} οἷος^{rcgns} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vipx2p} σύ$^{rpn-p}$. **v.56** ὁ^{dnms} γάρ^{c} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} ψυχή^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἀλλά^{c} σῴζω^{vnaa} καί^{c} πορεύομαι^{viao3p} εἰς^{p} ἕτερος^{aafsn} κώμη^{nafs}. **v.57** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} πορεύομαι^{vppngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} λέγω^{viaa3s} τι-σ-ρινμσ πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἀκολουθέω^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅπου^{bo} ἄν^{xo} ἀπέρχομαι^{vspn2s} κύριος^{nvms}. **v.58** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfp} ἀλώπηξ^{nnfp} φωλεός^{namp} ἔχω^{vipa3p} καί^{c} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκήνωσις^{nafp} ὁ^{dnms} δέ^{c} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ποῦ^{xo} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} κλίνω^{vspa3s}. **v.59** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ἕτερος^{aamsn} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀπέρχομαι^{vpaadms} πρῶτος^{bo} θάπτω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$.

Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελ-
61 θὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εἶπε δὲ καὶ ἕτερος,
Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξα-
62 σθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς
τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα,
καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
2 πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν πρὸς
αὐτούς, Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε
οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν
3 θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρ-
4 νας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ
5 ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ᾽
ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.
6 καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἐκεῖ ὁ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ
7 εἰρήνη ὑμῶν, εἰ δὲ μήγε, ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ
οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ᾽ αὐτῶν, ἄξιος γὰρ
ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς
8 οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς,
9 ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ

---

v.60 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίημι^{vdaa2s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} θάπτω^{vnaa} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} νεκρός^{aampn} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanms} διαγγέλλω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.61** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} ἕτερος^{anmsn} ἀκολουθέω^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ κύριος^{nvms} πρῶτος^{bo} δέ^{c} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀποτάσσω^{vnam} ὁ^{ddmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.62** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδείς^{anfsn} ἐπιβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ἄροτρον^{nans} καί^{c} βλέπω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} εὔθετος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **10. v.1** μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ἀναδείκνυμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} ἕτερος^{aampn} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἀνά^{p} δύο^{tn} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} πᾶς^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^{c} τόπος^{nams} ὅς^{rrgms} μέλλω^{viia3s} αὐτός^{rpnms} ἔρχομαι^{vnpn}. **v.2** λέγω^{viia3s} οὖν^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} μέν^{xo} θερισμός^{nnms} πολύς^{anmsn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐργάτης^{nnmp} ὀλίγος^{anmpn} δέομαι^{vdao2p} οὖν^{c} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} θερισμός^{ngms} ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vspa3s} ἐργάτης^{namp} εἰς^{p} ὁ^{dams} θερισμός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.3** ὑπάγω^{vdpa2p} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποστέλλω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὡς^{bo} ἀρήν^{namp} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} λύκος^{ngmp}. **v.4** μή^{xo} βαστάζω^{vdpa2p} βαλλάντιον^{nans} μή^{xo} πήρα^{nafs} μηδέ^{c} ὑπόδημα^{nanp} καί^{c} μηδείς^{aamsn} κατά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἀσπάζομαι^{vsad2p}. **v.5** εἰς^{p} ὅς^{rrafs} δέ^{c} ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} πρῶτος^{bo} λέγω^{vdpa2p} εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.6** καί^{c} ἐάν^{qo} μέν^{xo} εἰμί^{vspx3s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} εἰρήνη^{ngfs} ἐπαναπαύομαι^{vifd3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἀνακάμπτω^{vifa3s}. **v.7** ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} δέ^{c} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} μένω^{vdpa2p} ἐσθίω^{vppanmp} καί^{c} πίνω^{vppanmp} ὁ^{danp} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ἄξιος^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἐργάτης^{nnms} ὁ^{dgms} μισθός^{ngms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s} μή^{xo} μεταβαίνω^{vdpa2p} ἐκ^{p} οἰκία^{ngfs} εἰς^{p} οἰκία^{nafs}. **v.8** καί^{c} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} δέ^{c} ἄν^{xo} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^{c} δέχομαι^{vspn3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐσθίω^{vdpa2p} ὁ^{danp} παρατίθημι^{vpppanp} σύ$^{rpd-p}$.

ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, Ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, 10
ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε, Καὶ τὸν κονιορτὸν 11
τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπομασσόμεθα ὑ-
μῖν, πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνε- 12
κτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. οὐαί σοι, Χωραζίν, οὐαί 13
σοι, Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις
αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμε-
ναι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν 14
τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ 15
ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ. ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ 16
ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ
τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ 17
χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν
τῷ ὀνόματί σου. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς 18
ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδού, δίδωμι ὑμῖν τὴν 19
ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶ-
σαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει.
πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, 20
χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρα-

---

v.9 καί[c] θεραπεύω[vdpa2p] ὁ[damp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἀσθενής[aampn] καί[c] λέγω[vdpa2p] αὐτός[rpdmp] ἐγγίζω[vixa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** εἰς[p] ὅς[rrafs] δέ[c] ἄν[xo] πόλις[nafs] εἰσέρχομαι[vspn2p] καί[c] μή[xo] δέχομαι[vspn3p] σύ[rpa-p] ἐξέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafp] πλατύς[nafp] αὐτός[rpgfs] λέγω[vdaa2p]. **v.11** καί[c] ὁ[dams] κονιορτός[nams] ὁ[dams] κολλάω[vpapams] ἐγώ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] σύ[rpg-p] ἀπομάσσω[vipm1p] σύ[rpd-p] πλήν[bo] οὗτος[rdans] γινώσκω[vdpa2p] ὅτι[c] ἐγγίζω[vixa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.12** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] Σόδομα[ndnp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] ἤ[xo] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.13** οὐαί[i] σύ[rpd-s] Χοραζίν[tp] οὐαί[i] σύ[rpd-s] Βηθσαϊδά[tp] ὅτι[c] εἰ[qo] ἐν[p] Τύρος[ndfs] καί[c] Σιδών[ndfs] γίνομαι[viad3p] ὁ[dnfp] δύναμις[nnfp] ὁ[dnfp] γίνομαι[vpadnfp] ἐν[p] σύ[rpd-p] πάλαι[bo] ἄν[xo] ἐν[p] σάκκος[ndms] καί[c] σποδός[ndms] κάθημαι[vppnnfp] μετανοέω[viaa3p]. **v.14** πλήν[bo] Τύρος[ndfs] καί[c] Σιδών[ndfs] ἀνεκτός[annsc] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] ἤ[xo] σύ[rpd-p]. **v.15** καί[c] σύ[rpn-s] Καπερναούμ[tp] ὁ[dnfs] ἕως[c] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὑψόω[vpapnfs] ἕως[c] ᾅδης[ngms] καταβιβάζω[vifp2s]. **v.16** ὁ[dnms] ἀκούω[vppanms] σύ[rpg-p] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] ἀθετέω[vppanms] σύ[rpa-p] ἐγώ[rpa-s] ἀθετέω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] ἐγώ[rpa-s] ἀθετέω[vppanms] ἀθετέω[vipa3s] ὁ[dams] ἀποστέλλω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.17** ὑποστρέφω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἑβδομήκοντα[tn] μετά[p] χαρά[ngfs] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] καί[c] ὁ[dnnp] δαιμόνιον[nnnp] ὑποτάσσω[vipp3s] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] σύ[rpg-s]. **v.18** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] θεωρέω[viia1p] ὁ[dams] Σατανᾶς[nams] ὡς[bo] ἀστραπή[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πίπτω[vpaaams]. **v.19** ἰδού[vdaa2s] δίδωμι[vipa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] ὁ[dgms] πατέω[vnpa] ἐπάνω[bo] ὄφις[ngmp] καί[c] σκορπίος[ngmp] καί[c] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dgms] ἐχθρός[agmsn] καί[c] οὐδείς[aansn] σύ[rpa-p] οὐ[xo] μή[xo] ἀδικέω[vifa3s].

21 νοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκά-
λυψας αὐτὰ νηπίοις, ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία
22 ἔμπροσθέν σου. πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου,
καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν
ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.
23 καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ᾽ ἰδίαν εἶπε, Μακάριοι οἱ
24 ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ
25 εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδού,
νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε,
26 τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν,
27 Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται· πῶς ἀναγινώσκεις· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
28, 29 εἶπε δὲ αὐτῷ, Ὀρθῶς ἀπεκρίθης, τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ
θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστί μου
30 πλησίον· ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέ-

---

v.20 πλήν[bo] ἐν[p] οὗτος[rddns] μή[xo] χαίρω[vdpa2p] ὅτι[c] ὁ[dnnp] πνεῦμα[nnnp] σύ[rpd-p] ὑποτάσσω[vipp3s] χαίρω[vdpa2p] δέ[c] μᾶλλον[bo] ὅτι[c] ὁ[dnnp] ὄνομα[nnnp] σύ[rpg-p] γράφω[viap3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.21** ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ἀγαλλιάω[viad3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] ἐξομολογέω[vipm1s] σύ[rpd-s] πατήρ[nvms] κύριος[nvms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅτι[c] ἀποκρύπτω[viaa2s] οὗτος[rdanp] ἀπό[p] σοφός[agmpn] καί[c] συνετός[agmpn] καί[c] ἀποκαλύπτω[viaa2s] αὐτός[rpanp] νήπιος[admpn] ναί[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὅτι[c] οὕτω[bo] γίνομαι[viad3s] εὐδοκία[nnfs] ἔμπροσθεν[p] σύ[rpg-s]. **v.22** πᾶς[annpn] παραδίδωμι[viap3s] ἐγώ[rpd-s] ὑπό[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὐδείς[anfsn] γινώσκω[vipa3s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] καί[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] καί[c] ὅς[rrdms] ἐάν[qo] βούλομαι[vspn3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἀποκαλύπτω[vnaa]. **v.23** καί[c] στρέφω[vpapnms] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] λέγω[viaa3s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] ὁ[dnmp] βλέπω[vppanmp] ὅς[rranp] βλέπω[vipa2p]. **v.24** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πολύς[anmpn] προφήτης[nnmp] καί[c] βασιλεύς[nnmp] θέλω[viaa3p] ὁράω[vnaa] ὅς[rranp] σύ[rpn-p] βλέπω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] ὁράω[viaa3p] καί[c] ἀκούω[vnaa] ὅς[rranp] ἀκούω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] ἀκούω[viaa3p]. **v.25** καί[c] ἰδού[vdaa2s] νομικός[anmsn] τι-σρινμσ ἀνίστημι[viaa3s] ἐκπειράζω[vppanms] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vppanms] διδάσκαλος[nvms] τίς[rqans] ποιέω[vpaanms] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] κληρονομέω[vifa1s]. **v.26** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] τίς[rqans] γράφω[vixp3s] πῶς[bo] ἀναγινώσκω[vipa2s]. **v.27** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ἀγαπάω[vifa2s] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] σύ[rpg-s] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] διάνοια[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] σεαυτοῦ[rxams]. **v.28** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὀρθῶς[bo] ἀποκρίνομαι[viad2s] οὗτος[rdans] ποιέω[vdpa2s] καί[c] ζάω[vifa2s]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] θέλω[vppanms] δικαιόω[vnpa] ἑαυτοῦ[rxams] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpg-s] πλησίον[bo].

βαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ
καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες
ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαι- 31
νεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως 32
δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀν-
τιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ 33
ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύ- 34
ματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ
τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη
αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔ- 35
δωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ
ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
σοι. τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ 36
ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς· ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος 37
μετ' αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, καὶ σὺ ποίει
ὁμοίως. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς, καὶ αὐτὸς εἰσ- 38
ῆλθεν εἰς κώμην τινά, γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο
αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη 39
Μαριά, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤ-
κουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν 40
διακονίαν, ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε, Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελ-

---

v.30 ὑπολαμβάνω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] τι-σρινμσ καταβαίνω[viia3s] ἀπό[p] Ἰερουσαλήμ[tp] εἰς[p] Ἰεριχώ[tp] καί[c] λῃστής[ndmp] περιπίπτω[viaa3s] ὅς[rrnmp] καί[c] ἐκδύω[vpaanmp] αὐτός[rpams] καί[c] πληγή[nafp] ἐπιτίθημι[vpaanmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] ἀφίημι[vpaanmp] ἡμιθανής[aamsn] τυγχάνω[vppaams]. **v.31** κατά[p] συγκυρία[nafs] δέ[c] ἱερεύς[nnms] τι-σρινμσ καταβαίνω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] καί[c] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἀντιπαρέρχομαι[viaa3s]. **v.32** ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] Λευίτης[nnms] γίνομαι[vpadnms] κατά[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ἔρχομαι[vpaanms] καί[c] ὁράω[vpaanms] ἀντιπαρέρχομαι[viaa3s]. **v.33** Σαμαρίτης[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ ὁδεύω[vppanms] ἔρχομαι[viaa3s] κατά[p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpams] σπλαγχνίζομαι[viao3s]. **v.34** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] καταδέω[viaa3s] ὁ[danp] τραῦμα[nanp] αὐτός[rpgms] ἐπιχέω[vppanms] ἔλαιον[nans] καί[c] οἶνος[nams] ἐπιβιβάζω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpams] ἐπί[p] ὁ[dans] ἴδιος[aansn] κτῆνος[nans] ἄγω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] πανδοχεῖον[nans] καί[c] ἐπιμελέομαι[viao3s] αὐτός[rpgms]. **v.35** καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] αὔριον[bo] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἐκβάλλω[vpaanms] δύο[tn] δηνάριον[nanp] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddms] πανδοχεύς[ndms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐπιμελέομαι[vdap2s] αὐτός[rpgms] καί[c] ὅς[rrans] τι-σριανσ ἄν[xo] προσδαπανάω[vsaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐπανέρχομαι[vnpn] ἐγώ[rpa-s] ἀποδίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s]. **v.36** τίς[rqnms] οὖν[c] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] τρεῖς[ngmp] δοκέω[vipa3s] σύ[rpd-s] πλησίον[bo] γίνομαι[vnxa] ὁ[dgms] ἐμπίπτω[vpaagms] εἰς[p] ὁ[damp] λῃστής[namp]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ὁ[dans] ἔλεος[nans] μετά[p] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πορεύομαι[vdpn2s] καί[c] σύ[rpn-s] ποιέω[vdpa2s] ὁμοίως[bo]. **v.38** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] πορεύομαι[vnpn] αὐτός[rpamp] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] κώμη[nafs] τι--σριαφσ γυνή[nnfs] δέ[c] τι-σρινφσ ὄνομα[ndns] Μάρθα[nnfs] ὑποδέχομαι[viad3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgfs]. **v.39** καί[c] ὅδε[rddfs] εἰμί[viix3s] ἀδελφή[nnfs] καλέω[vpppnfs] Μαρία[nnfs] ὅς[rrnfs] καί[c] παρακαθίζω[vpaanfs] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἀκούω[viia3s] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms].

φή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν· εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι
41 συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα,
42 Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά, ἑνὸς δέ ἐστι χρεία,
Μαριά δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσε-
ται ἀπ' αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον,
ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε,
δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς
2 μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοις, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλ-
θέτω ἡ βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ,
3 καὶ ἐπὶ τὴς γὴς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ
4 καθ' ἡμέραν. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ
ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πει-
5 ρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν
μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους,
6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ
7 παραθήσω αὐτῷ, κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ, Μή μοι
κόπους πάρεχε, ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου

---

v.40 ὁ[dnfs] δέ[c] Μάρθα[nnfs] περισπάω[viip3s] περί[p] πολύς[aafsn] διακονία[nafs] ἐφίστημι[vpaanfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] οὐ[xo] μέλει[vipq3s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἀδελφή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] μόνος[aafsn] ἐγώ[rpa-s] καταλείπω[viaa3s] διακονέω[vnpa] λέγω[vdaa2s] οὖν[c] αὐτός[rpdfs] ἵνα[c] ἐγώ[rpd-s] συναντιλαμβάνομαι[vsad3s]. **v.41** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] Μάρθα[nvfs] Μάρθα[nvfs] μεριμνάω[vipa2s] καί[c] τυρβάζω[vipp2s] περί[p] πολύς[aanpn]. **v.42** εἷς[ngns] δέ[c] εἰμί[vipx3s] χρεία[nnfs] Μαρία[nnfs] δέ[c] ὁ[dafs] ἀγαθός[aafsn] μερίς[nafs] ἐκλέγω[viam3s] ὅστις[rrnfs] οὐ[xo] ἀφαιρέω[vifp3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgfs]. **11. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpams] ἐν[p] τόπος[ndms] τι-σριδμσ προσεύχομαι[vppnams] ὡς[bo] παύω[viam3s] λέγω[viaa3s] τι-σ-ρινμσ ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] αὐτός[rpams] κύριος[nvms] διδάσκω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-p] προσεύχομαι[vnpn] καθώς[bo] καί[c] Ἰωάννης[nnms] διδάσκω[viaa3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms]. **v.2** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὅταν[c] προσεύχομαι[vspn2p] λέγω[vdpa2p] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] ἁγιάζω[vdap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] σύ[rpg-s] ἔρχομαι[vdaa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] σύ[rpg-s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] σύ[rpg-s] ὡς[bo] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.3** ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dams] ἐπιούσιος[aamsn] δίδωμι[vdpa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] κατά[p] ἡμέρα[nafs]. **v.4** καί[c] ἀφίημι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ἐγώ[rpg-p] καί[c] γάρ[c] αὐτός[rpnmp] ἀφίημι[vipa1p] πᾶς[admsn] ὀφείλω[vppadms] ἐγώ[rpd-p] καί[c] μή[xo] εἰσφέρω[vsaa2s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ἀλλά[c] ῥύομαι[vdad2s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn]. **v.5** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἔχω[vifa3s] φίλος[aamsn] καί[c] πορεύομαι[vifd3s] πρός[p] αὐτός[rpams] μεσονύκτιον[ngns] καί[c] λέγω[vsaa3s] αὐτός[rpdms] φίλος[nvms] κίχρημι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] τρεῖς[namp] ἄρτος[namp]. **v.6** ἐπειδή[c] φίλος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] παραγίνομαι[viad3s] ἐκ[p] ὁδός[ngfs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] ὅς[rrans] παρατίθημι[vifa1s] αὐτός[rpdms].

μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.
λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστάς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ 8
φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
χρῄζει. κἀγὼ ὑμῖν λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, 9
καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν 10
λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.
τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λὶθον ἐπιδώ- 11
σει αὐτῷ· εἰ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ 12
καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον· εἰ οὖν ὑμεῖς 13
πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις
ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν 14
κωφόν. ἐγένετο δέ, τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κω-
φός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Ἐν Βε- 15
ελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ἕτεροι 16
δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ᾽ αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς 17
δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ᾽
ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει.
εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ᾽ ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ 18
βασιλεία αὐτοῦ· ὅτι λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαι-

---

v.7 κἀκεῖνος[rdnms] ἔσωθεν[bo] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vsaa3s] μή[xo] ἐγώ[rpd-s] κόπος[namp] παρέχω[vdpa2s] ἤδη[bo] ὁ[dnfs] θύρα[nnfs] κλείω[vixp3s] καί[c] ὁ[dnnp] παιδίον[nnnp] ἐγώ[rpg-s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] κοίτη[nafs] εἰμί[vipx3p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn1s] ἀνίστημι[vpaanms] δίδωμι[vnaa] σύ[rpd-s]. **v.8** λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] εἰ[qo] καί[c] οὐ[xo] δίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] ἀνίστημι[vpaanms] διά[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpgms] φίλος[aamsn] διά[p] γέ[xo] ὁ[dafs] ἀναίδεια[nafs] αὐτός[rpgms] ἐγείρω[vpapnms] δίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] ὅσος[rcgmp] χρῄζω[vipa3s]. **v.9** κἀγώ[rpn-s] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] αἰτέω[vdpa2p] καί[c] δίδωμι[vifp3s] σύ[rpd-p] ζητέω[vdpa2p] καί[c] εὑρίσκω[vifa2p] κρούω[vdpa2p] καί[c] ἀνοίγω[vifp3s] σύ[rpd-p]. **v.10** πᾶς[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] αἰτέω[vppanms] λαμβάνω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] ζητέω[vppanms] εὑρίσκω[vipa3s] καί[c] ὁ[ddms] κρούω[vppadms] ἀνοίγω[vifp3s]. **v.11** τίς[rqams] δέ[c] σύ[rpg-p] ὁ[dams] πατήρ[nams] αἰτέω[vifa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἄρτος[nams] μή[xo] λίθος[nams] ἐπιδίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] καί[c] ἰχθύς[nams] μή[xo] ἀντί[p] ἰχθύς[ngms] ὄφις[nams] ἐπιδίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms]. **v.12** ἤ[xo] καί[c] ἐάν[qo] αἰτέω[vsaa3s] ᾠόν[nans] μή[xo] ἐπιδίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] σκορπίος[nams]. **v.13** εἰ[qo] οὖν[c] σύ[rpn-p] πονηρός[anmpn] ὑπάρχω[vppanmp] οἶδα[vixa2p] ἀγαθός[aanpn] δόμα[nanp] δίδωμι[vnpa] ὁ[ddnp] τέκνον[ndnp] σύ[rpg-p] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dnms] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] δίδωμι[vifa3s] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn] ὁ[ddmp] αἰτέω[vppadmp] αὐτός[rpams]. **v.14** καί[c] εἰμί[viix3s] ἐκβάλλω[vppanms] δαιμόνιον[nans] καί[c] αὐτός[rpnns] εἰμί[viix3s] κωφός[annsn] γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dgns] δαιμόνιον[ngns] ἐξέρχομαι[vpaagns] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] κωφός[anmsn] καί[c] θαυμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp]. **v.15** τι-σρινμπ δέ[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3p] ἐν[p] Βεελζεβούλ[tp] ἄρχων[ndms] ὁ[dgnp] δαιμόνιον[ngnp] ἐκβάλλω[vipa3s] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp]. **v.16** ἕτερος[anmpn] δέ[c] πειράζω[vppanmp] σημεῖον[nans] παρά[p] αὐτός[rpgms] ζητέω[viia3p] ἐκ[p] οὐρανός[ngms]. **v.17** αὐτός[rpnms] δέ[c] οἶδα[vpxanms] αὐτός[rpgmp] ὁ[danp] διανόημα[nanp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πᾶς[anfsn] βασιλεία[nnfs] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxafs] διαμερίζω[vpapnfs] ἐρημόω[vipp3s] καί[c] οἶκος[nnms] ἐπί[p] οἶκος[nams] πίπτω[vipa3s].

19 μόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ
ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται.
20 εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ᾽
21 ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος
φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐ-
22 τοῦ, ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν
πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ᾽ ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ δι-
23 αδίδωσιν. ὁ μὴ ὢν μετ᾽ ἐμοῦ, κατ᾽ ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων
24 μετ᾽ ἐμοῦ σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυ-
σιν, καὶ μὴ εὑρίσκον λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν
25 ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημέ-
26 νον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται
27 τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Ἐγέ-
νετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ
τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ, Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ
28 μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπε, Μενοῦνγε μακάριοι οἱ
29 ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. Τῶν
δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν, Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά
ἐστι, σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ

---

v.18 εἰ^{qo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} διαμερίζω^{viap3s} πῶς^{bo} ἵστημι^{vifp3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} λέγω^{vipa2p} ἐν^{p} Βεελζεβούλ^{tp} ἐκβάλλω^{vnpa} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.19** εἰ^{qo} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} Βεελζεβούλ^{tp} ἐκβάλλω^{vipa1s} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} τίς^{rqdms} ἐκβάλλω^{vipa3p} διά^{p} οὗτος^{rdans} κριτής^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ αὐτός^{rpnmp} εἰμί^{vifx3p}. **v.20** εἰ^{qo} δέ^{c} ἐν^{p} δάκτυλος^{ndms} θεός^{ngms} ἐκβάλλω^{vipa1s} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} ἄρα^{xo} φθάνω^{viaa3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ὅταν^{c} ὁ^{dnms} ἰσχυρός^{anmsn} καθοπλίζω^{vpxpnms} φυλάσσω^{vspa3s} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} αὐλή^{nafs} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} ὑπάρχω^{vppannp} αὐτός^{rpgms}. **v.22** ἐπάν^{c} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἰσχυρός^{anmsc} αὐτός^{rpgms} ἐπέρχομαι^{vpaanms} νικάω^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} πανοπλία^{nafs} αὐτός^{rpgms} αἴρω^{vipa3s} ἐπί^{p} ὅς^{rrdfs} πείθω^{viya3s} καί^{c} ὁ^{danp} σκῦλον^{nanp} αὐτός^{rpgms} διαδίδωμι^{vipa3s}. **v.23** ὁ^{dnms} μή^{xo} εἰμί^{vppxnms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} συνάγω^{vppanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ σκορπίζω^{vipa3s}. **v.24** ὅταν^{c} ὁ^{dnns} ἀκάθαρτος^{annsn} πνεῦμα^{nnns} ἐξέρχομαι^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} διέρχομαι^{vipn3s} διά^{p} ἄνυδρος^{agmpn} τόπος^{ngmp} ζητέω^{vppanns} ἀνάπαυσις^{nafs} καί^{c} μή^{xo} εὑρίσκω^{vppanns} λέγω^{vipa3s} ὑποστρέφω^{vifa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa1s}. **v.25** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanns} εὑρίσκω^{vipa3s} σαρόω^{vpxpams} καί^{c} κοσμέω^{vpxpams}. **v.26** τότε^{bo} πορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} παραλαμβάνω^{vipa3s} ἑπτά^{tn} ἕτερος^{aanpn} πνεῦμα^{nanp} πονηρός^{aanpc} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaannp} κατοικέω^{vipa3s} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s} ὁ^{dnnp} ἔσχατος^{annpn} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} χείρων^{annpn} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpn}. **v.27** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdanp} ἐπαίρω^{vpaanfs} τι-σρινφσ γυνή^{nnfs} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anfsn} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} ὁ^{dnfs} βαστάζω^{vpaanfs} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} μαστός^{nnmp} ὅς^{rramp} θηλάζω^{viaa2s}. **v.28** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} μενοῦνγε^{xo} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} φυλάσσω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}.

τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς ση- 30
μεῖον τοῖς Νινευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ
γενεᾷ ταύτῃ. Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ 31
τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλ-
θεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος,
καὶ ἰδού, πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. ἄνδρες Νινευῒ ἀναστήσον- 32
ται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν
αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδού, πλεῖον
Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας εἰς κρυπτὸν τίθησιν, οὐδὲ 33
ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ
φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός, 34
ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου
φωτεινόν ἐστιν, ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτει-
νόν. σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. εἰ οὖν 35, 36
τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται
φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν 37
δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ'
αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν 38
ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπε δὲ ὁ Κύριος 39
πρὸς αὐτόν, Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου
καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπα-

---

v.29 ὁ[dgmp] δέ[c] ὄχλος[ngmp] ἐπαθροίζω[vpppgmp] ἄρχω[viad3s] λέγω[vnpa] ὁ[dnfs] γενεά[nnfs] οὗτος[rdnfs] πονηρός[anfsn] εἰμί[vipx3s] σημεῖον[nans] ἐπιζητέω[vipa3s] καί[c] σημεῖον[nnns] οὐ[xo] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdfs] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] Ἰωνᾶς[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms]. **v.30** καθώς[bo] γάρ[c] γίνομαι[viad3s] Ἰωνᾶς[nnms] σημεῖον[nnns] ὁ[ddmp] Νινευίτης[ndmp] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[ddfs] γενεά[ndfs] οὗτος[rddfs]. **v.31** βασίλισσα[nnfs] νότος[ngms] ἐγείρω[vifp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] μετά[p] ὁ[dgmp] ἀνήρ[ngmp] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] κατακρίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgnp] πέρας[ngnp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀκούω[vnaa] ὁ[dafs] σοφία[nafs] Σολομών[ngms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πολύς[annsc] Σολομών[ngms] ὧδε[bo]. **v.32** ἀνήρ[nnmp] Νινευίτης[tp] ἀνίστημι[vifm3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] κρίσις[ndfs] μετά[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] κατακρίνω[vifa3p] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] μετανοέω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] κήρυγμα[nans] Ἰωνᾶς[ngms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πολύς[annsc] Ἰωνᾶς[ngms] ὧδε[bo]. **v.33** οὐδείς[anfsn] δέ[c] λύχνος[nafs] ἅπτω[vpaanms] εἰς[p] κρυπτός[aansn] τίθημι[vipa3s] οὐδέ[bo] ὑπό[p] ὁ[dams] μόδιος[nams] ἀλλά[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] λυχνία[nafs] ἵνα[c] ὁ[dnmp] εἰσπορεύομαι[vppnnmp] ὁ[dans] φέγγος[nans] βλέπω[vspa3p]. **v.34** ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] ὅταν[c] οὖν[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] ἁπλοῦς[anmsn] εἰμί[vspx3s] καί[c] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] φωτεινός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐπάν[c] δέ[c] πονηρός[anmsn] εἰμί[vspx3s] καί[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] σκοτεινός[annsn]. **v.35** σκοπέω[vdpa2s] οὖν[c] μή[xo] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dnns] ἐν[p] σύ[rpd-s] σκότος[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.36** εἰ[qo] οὖν[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] ὅλος[annsn] φωτεινός[annsn] μή[xo] ἔχω[vppanns] τι-σριανσ μέρος[nans] σκοτεινός[aansn] εἰμί[vifx3s] φωτεινός[annsn] ὅλος[annsn] ὡς[bo] ὅταν[c] ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[ddfs] ἀστραπή[ndfs] φωτίζω[vspa3s] σύ[rpa-s]. **v.37** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] λαλέω[vnaa] ἐρωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] Φαρισαῖος[nnms] τίς[rinms] ὅπως[bo] ἀριστάω[vsaa3s] παρά[p] αὐτός[rpdms] εἰσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ἀναπίπτω[viaa3s]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] Φαρισαῖος[nnms] ὁράω[vpaanms] θαυμάζω[viaa3s] ὅτι[c] οὐ[xo] πρῶτος[bo] βαπτίζω[viap3s] πρό[p] ὁ[dgns] ἄριστον[ngns].

40 γῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ
41 ἔσωθεν ἐποίησε· πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδού,
42 πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. Ἀλλ᾽ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι
ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον,
καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ταῦτα
43 ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαί-
οις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
44 τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ
φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ
45 οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. Ἀποκρι-
θεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων
46 καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπε, Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι
φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ
47 τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. οὐαὶ ὑμῖν,
ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν
48 ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔρ-
γοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς
49 δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ
Θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους,
50 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ
αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κό-

---

v.39 λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] νῦν[bo] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁ[dans] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgns] ποτήριον[ngns] καί[c] ὁ[dgms] πίναξ[ngms] καθαρίζω[vipa2p] ὁ[dnns] δέ[c] ἔσωθεν[bo] σύ[rpg-p] γέμω[vipa3s] ἁρπαγή[ngfs] καί[c] πονηρία[ngfs]. **v.40** ἄφρων[avmpn] οὐ[xo] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ὁ[dans] ἔξωθεν[bo] καί[c] ὁ[dans] ἔσωθεν[bo] ποιέω[viaa3s]. **v.41** πλήν[bo] ὁ[danp] ἔνειμι[vppxanp] δίδωμι[vdaa2p] ἐλεημοσύνη[nafs] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πᾶς[annpn] καθαρός[annpn] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3s]. **v.42** ἀλλά[c] οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] Φαρισαῖος[ndmp] ὅτι[c] ἀποδεκατόω[vipa2p] ὁ[dans] ἡδύοσμον[nans] καί[c] ὁ[dans] πήγανον[nans] καί[c] πᾶς[aansn] λάχανον[nans] καί[c] παρέρχομαι[vipn2p] ὁ[dafs] κρίσις[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdanp] δεῖ[viiq3s] ποιέω[vnaa] κἀκεῖνος[rdnnp] μή[xo] ἀφίημι[vnpa]. **v.43** οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] Φαρισαῖος[ndmp] ὅτι[c] ἀγαπάω[vipa2p] ὁ[dafs] πρωτοκαθεδρία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] ὁ[damp] ἀσπασμός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp]. **v.44** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] εἰμί[vipx2p] ὡς[bo] ὁ[dnnp] μνημεῖον[nnnp] ὁ[dnnp] ἄδηλος[annpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dnmp] περιπατέω[vppanmp] ἐπάνω[bo] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p]. **v.45** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] νομικός[agmpn] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οὗτος[rdanp] λέγω[vppanms] καί[c] ἐγώ[rpa-p] ὑβρίζω[vipa2s]. **v.46** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] καί[c] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] νομικός[admpn] οὐαί[i] ὅτι[c] φορτίζω[vipa2p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] φορτίον[nanp] δυσβάστακτος[aanpn] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἷς[ndms] ὁ[dgmp] δάκτυλος[ngmp] σύ[rpg-p] οὐ[xo] προσψαύω[vipa2p] ὁ[ddnp] φορτίον[ndnp]. **v.47** οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οἰκοδομέω[vipa2p] ὁ[danp] μνημεῖον[nanp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ὁ[dnmp] δέ[c] πατήρ[nnmp] σύ[rpg-p] ἀποκτείνω[viaa3p] αὐτός[rpamp]. **v.48** ἄρα[xo] μαρτυρέω[vipa2p] καί[c] συνευδοκέω[vipa2p] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] σύ[rpg-p] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] μέν[xo] ἀποκτείνω[viaa3p] αὐτός[rpamp] σύ[rpn-p] δέ[c] οἰκοδομέω[vipa2p] αὐτός[rpgmp] ὁ[danp] μνημεῖον[nanp]. **v.49** διά[p] οὗτος[rdans] καί[c] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] λέγω[viaa3s] ἀποστέλλω[vifa1s] εἰς[p] αὐτός[rpamp] προφήτης[namp] καί[c] ἀπόστολος[namp] καί[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀποκτείνω[vifa3p] καί[c] ἐκδιώκω[vifa3p].

σμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἅβελ ἕως τοῦ 51
αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ τοῦ οἴκου, ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς
ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώ- 52
σεως, αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.
Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς 53
καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ
πλειόνων, ἐνεδρεύοντες αὐτόν, καὶ ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ 54
τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.
Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε κα- **12**
ταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
πρῶτον, Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥ-
τις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ 2
ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν 3
ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς
τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δω-
μάτων. λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν 4
ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότε-
ρόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε, φοβήθητε τὸν 5
μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν,
ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖ- 6
ται ἀσσαρίων δύο· καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐν-

---

v.50 ἵνα[c] ἐκζητέω[vsap3s] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ὁ[dnns] ἐκχέω[vpppnns] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.51** ἀπό[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] Ἅβελ[tp] ἕως[c] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] Ζαχαρίας[ngms] ὁ[dgms] ἀπόλλυμι[vpamgms] μεταξύ[bo] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] καί[c] ὁ[dgms] οἶκος[ngms] ναί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐκζητέω[vifp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.52** οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] νομικός[admpn] ὅτι[c] αἴρω[viaa2p] ὁ[dafs] κλείς[nafs] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] αὐτός[rpnmp] οὐ[xo] εἰσέρχομαι[viaa2p] καί[c] ὁ[damp] εἰσέρχομαι[vppnamp] κωλύω[viaa2p]. **v.53** λέγω[vppagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdanp] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἄρχω[viad3p] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] δεινῶς[bo] ἐνέχω[vnpa] καί[c] ἀποστοματίζω[vnpa] αὐτός[rpams] περί[p] πολύς[agnpc]. **v.54** ἐνεδρεύω[vppanmp] αὐτός[rpams] καί[c] ζητέω[vppanmp] θηρεύω[vnaa] τι-σριανσ ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] κατηγορέω[vsaa3p] αὐτός[rpgms]. **12.** **v.1** ἐν[p] ὅς[rrdmp] ἐπισυνάγω[vpapgfp] ὁ[dgmp] μυριάς[ngmp] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ὥστε[c] καταπατέω[vnpa] ἀλλήλων[reamp] ἄρχω[viad3s] λέγω[vnpa] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] πρῶτος[bo] προσέχω[vdpa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ζύμη[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] ὑπόκρισις[nnfs]. **v.2** οὐδείς[annsn] δέ[c] συγκαλύπτω[vpxpnns] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnns] οὐ[xo] ἀποκαλύπτω[vifp3s] καί[c] κρυπτός[annsn] ὅς[rrnns] οὐ[xo] γινώσκω[vifp3s]. **v.3** ἀντί[p] ὅς[rrgnp] ὅσος[rcanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] λέγω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] ἀκούω[vifp3s] καί[c] ὅς[rrans] πρός[p] ὁ[dans] οὖς[nans] λαλέω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddnp] ταμεῖον[ndnp] κηρύσσω[vifp3s] ἐπί[p] ὁ[dgnp] δῶμα[ngnp]. **v.4** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] φίλος[admpn] ἐγώ[rpg-s] μή[xo] φοβέομαι[vdao2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀποκτείνω[vppagmp] ὁ[dans] σῶμα[nans] καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] μή[xo] ἔχω[vppagmp] περισσός[aansc] τι-σριανσ ποιέω[vnaa]. **v.5** ὑποδείκνυμι[vifa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] τίς[rqams] φοβέομαι[vsao2p] φοβέομαι[vdao2p] ὁ[dams] μετά[p] ὁ[dans] ἀποκτείνω[vnaa] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppaams] ἐμβάλλω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] γέεννα[nafs] ναί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὗτος[rdams] φοβέομαι[vdao2p].

7 ώπιον τοῦ Θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι
ἠρίθμηνται. μὴ οὖν φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.
8 λέγω δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμ-
9 προσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.
10 καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ, τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθή-
11 σεται. ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε,
12 ἢ τί εἴπητε, τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥ-
13 ρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε,
εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.
14 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μερι-
15 στὴν ἐφ' ὑμᾶς· εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε
ἀπὸ τῆς πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐ-
16 τοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς
αὐτούς, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα,
17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ
18 συνάξω τοὺς καρπούς μου· καὶ εἶπε, Τοῦτο ποιήσω, καθελῶ
μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ

---

v.6 οὐχί^{xo} πέντε^{tn} στρουθίον^{nnnp} πωλέω^{vipp3s} ἀσσάριον^{ngnp} δύο^{tn} καί^{c} εἷς^{nnns} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgnp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐπιλανθάνομαι^{vpxpnns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.7** ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dnfp} θρίξ^{nnfp} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ πᾶς^{anfpn} ἀριθμέω^{vixp3p} μή^{xo} οὖν^{c} φοβέομαι^{vdpn2p} πολύς^{agnpn} στρουθίον^{ngnp} διαφέρω^{vipa2p}. **v.8** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ὁμολογέω^{vsaa3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁμολογέω^{vifa3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.9** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀρνέομαι^{vpadnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπαρνέομαι^{vifp3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.10** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} λέγω^{vifa3s} λόγος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{ddms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} πνεῦμα^{nans} βλασφημέω^{vpaadms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s}. **v.11** ὅταν^{c} δέ^{c} προσφέρω^{vspa3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἀρχή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἐξουσία^{nafp} μή^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} πῶς^{bo} ἤ^{xo} τίς^{rqans} ἀπολογέομαι^{vsad2p} ἤ^{xo} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa2p}. **v.12** ὁ^{dnns} γάρ^{c} ἅγιος^{annsn} πνεῦμα^{nnns} διδάσκω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὅς^{rranp} δεῖ^{vipq3s} λέγω^{vnaa}. **v.13** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} διδάσκαλος^{nvms} λέγω^{vdaa2s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μερίζω^{vnam} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} κληρονομία^{nafs}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nvms} τίς^{rqnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ καθίστημι^{viaa3s} δικαστής^{nafs} ἤ^{xo} μεριστής^{nams} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.15** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁράω^{vdpa2p} καί^{c} φυλάσσω^{vdpm2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} πλεονεξία^{ngfs} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} περισσεύω^{vnpa} τι-σριδμσ ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rpgms}. **v.16** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} παραβολή^{nafs} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanms} ἄνθρωπος^{ngms} τι-σριγμσ πλούσιος^{agmsn} εὐφορέω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} χώρα^{nnfs}. **v.17** καί^{c} διαλογίζομαι^{viin3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ποῦ^{xo} συνάγω^{vifa1s} ὁ^{damp} καρπός^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$.

πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου. καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ 19
μου, Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, ἀνα-
παύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, Ἄφρον, 20
ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοί-
μασας, τίνι ἔσται· οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν 21
πλουτῶν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο ὑμῖν 22
λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι,
τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα 23
τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρου- 24
σιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ
ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πε-
τεινῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν 25
ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί 26
περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε· κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξά- 27
νει, οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ
τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν 28
τῷ ἀγρῷ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ
Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι· καὶ 29
ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε.
ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ, ὑμῶν δὲ ὁ πα- 30

---

v.18 καί[c] λέγω[viaa3s] οὗτος[rdans] ποιέω[vifa1s] καθαιρέω[vifa1s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafp] ἀποθήκη[nafp] καί[c] μέγας[aafpc] οἰκοδομέω[vifa1s] καί[c] συνάγω[vifa1s] ἐκεῖ[bo] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] γένημα[nanp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[danp] ἀγαθός[aanpn] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** καί[c] λέγω[vifa1s] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] ἐγώ[rpg-s] ψυχή[nvfs] ἔχω[vipa2s] πολύς[aanpn] ἀγαθός[aanpn] κεῖμαι[vppnanp] εἰς[p] ἔτος[nanp] πολύς[aanpn] ἀναπαύω[vdpm2s] ἐσθίω[vdaa2s] πίνω[vdaa2s] εὐφραίνω[vdpp2s]. **v.20** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἄφρων[avmsn] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] σύ[rpg-s] ἀπαιτέω[vipa3p] ἀπό[p] σύ[rpg-s] ὅς[rrnnp] δέ[c] ἑτοιμάζω[viaa2s] τίς[rqdms] εἰμί[vifx3s]. **v.21** οὕτω[bo] ὁ[dnms] θησαυρίζω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxdms] καί[c] μή[xo] εἰς[p] θεός[nams] πλουτέω[vppanms]. **v.22** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] διά[p] οὗτος[rdans] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] μή[xo] μεριμνάω[vdpa2p] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] σύ[rpg-p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa2p] μηδέ[c] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] τίς[rqans] ἐνδύω[vsam2p]. **v.23** ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] πολύς[annsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfs] τροφή[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dgns] ἔνδυμα[ngns]. **v.24** κατανοέω[vdaa2p] ὁ[damp] κόραξ[namp] ὅτι[c] οὐ[xo] σπείρω[vipa3p] οὐδέ[bo] θερίζω[vipa3p] ὅς[rrdmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ταμεῖον[nnns] οὐδέ[bo] ἀποθήκη[nnfs] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] τρέφω[vipa3s] αὐτός[rpamp] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] σύ[rpn-p] διαφέρω[vipa2p] ὁ[dgnp] πετεινός[ngnp]. **v.25** τίς[rqnms] δέ[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] μεριμνάω[ngfp] δύναμαι[vipn3s] προστίθημι[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἡλικία[nafs] αὐτός[rpgms] πῆχυς[nams] εἷς[nams]. **v.26** εἰ[qo] οὖν[c] οὔτε[c] ἐλάχιστος[aansn] δύναμαι[vipn2p] τίς[rqans] περί[p] ὁ[dgnp] λοιπός[agnpn] μεριμνάω[vipa2p]. **v.27** κατανοέω[vdaa2p] ὁ[danp] κρίνον[nanp] πῶς[bo] αὐξάνω[vipa3s] οὐ[xo] κοπιάω[vipa3s] οὐδέ[bo] νήθω[vipa3s] λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] οὐδέ[bo] Σολομών[nnms] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] αὐτός[rpgms] περιβάλλω[viam3s] ὡς[bo] εἷς[nans] οὗτος[rdgnp]. **v.28** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dams] χόρτος[nams] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] σήμερον[bo] εἰμί[vppxams] καί[c] αὔριον[bo] εἰς[p] κλίβανος[nams] βάλλω[vpppams] ὁ[dnms] θεός[nnms] οὕτω[bo] ἀμφιέννυμι[vipa3s] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] σύ[rpa-p] ὀλιγόπιστος[avmpn]. **v.29** καί[c] σύ[rpn-p] μή[xo] ζητέω[vdpa2p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa2p] ἤ[xo] τίς[rqans] πίνω[vsaa2p] καί[c] μή[xo] μετεωρίζομαι[vdpp2p].

31 τὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ
32 Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ φοβοῦ, τὸ
μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν
33 βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύ-
νην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν
ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ
34 σὴς διαφθείρει, ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ
35 καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι,
36 καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδε-
χομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα,
37 ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι
οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ πα-
38 ρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυ-
λακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοί
39 εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰ-
κοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ
40 οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν
γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
41 ἔρχεται. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παρα-

---

v.30 οὗτος[rdanp] γάρ[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐπιζητέω[vipa3s] σύ[rpg-p] δέ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] οἶδα[vixa3s] ὅτι[c] χρῄζω[vipa2p] οὗτος[rdgnp]. **v.31** πλήν[bo] ζητέω[vdpa2p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] οὗτος[rdnnp] πᾶς[annpn] προστίθημι[vifp3s] σύ[rpd-p]. **v.32** μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] ὁ[dnns] μικρός[annsn] ποίμνιον[nnns] ὅτι[c] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] δίδωμι[vnaa] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs]. **v.33** πωλέω[vdaa2p] ὁ[danp] ὑπάρχω[vppaanp] σύ[rpg-p] καί[c] δίδωμι[vdaa2p] ἐλεημοσύνη[nafs] ποιέω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] βαλλάντιον[nanp] μή[xo] παλαιόω[vpppanp] θησαυρός[nams] ἀνέκλειπτος[aamsn] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] ὅπου[bo] κλέπτης[nnms] οὐ[xo] ἐγγίζω[vipa3s] οὐδέ[bo] σής[nnms] διαφθείρω[vipa3s]. **v.34** ὅπου[bo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θησαυρός[nnms] σύ[rpg-p] ἐκεῖ[bo] καί[c] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] σύ[rpg-p] εἰμί[vifx3s]. **v.35** εἰμί[vdpx3p] σύ[rpg-p] ὁ[dnfp] ὀσφύς[nnfp] περιζώννυμι[vpxpnfp] καί[c] ὁ[dnmp] λύχνος[nnmp] καίω[vpppnfp]. **v.36** καί[c] σύ[rpn-p] ὅμοιος[anmpn] ἄνθρωπος[ndmp] προσδέχομαι[vppndmp] ὁ[dams] κύριος[nams] ἑαυτοῦ[rxgmp] πότε[xo] ἀναλύω[vifa3s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] γάμος[ngmp] ἵνα[c] ἔρχομαι[vpaagms] καί[c] κρούω[vpaagms] εὐθέως[bo] ἀνοίγω[vsaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.37** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ἐκεῖνος[rdnmp] ὅς[rramp] ἔρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εὑρίσκω[vifa3s] γρηγορέω[vppaamp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] περιζώννυμι[vifm3s] καί[c] ἀνακλίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] παρέρχομαι[vpaanms] διακονέω[vifa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.38** καί[c] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] δεύτερος[adfsn] φυλακή[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] φυλακή[ndfs] ἔρχομαι[vsaa3s] καί[c] εὑρίσκω[vsaa3s] οὕτω[bo] μακάριος[anmpn] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ἐκεῖνος[rdnmp]. **v.39** οὗτος[rdans] δέ[c] γινώσκω[vdpa2p] ὅτι[c] εἰ[qo] οἶδα[viya3s] ὁ[dnms] οἰκοδεσπότης[nnms] ποῖος[rqdfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dnms] κλέπτης[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] γρηγορέω[viaa3s] ἄν[xo] καί[c] οὐ[xo] ἄν[xo] ἀφίημι[viaa3s] διορύσσω[vnap] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.40** καί[c] σύ[rpn-p] οὖν[c] γίνομαι[vdpn2p] ἕτοιμος[anmpn] ὅτι[c] ὅς[rrdfs] ὥρα[ndfs] οὐ[xo] δοκέω[vipa2p] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vipn3s].

βολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας· εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίς 42
ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ
κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτο-
μέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ 43
εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς 44
ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος 45
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι,
καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε
καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου 46
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ δι-
χοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.
ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ 47
μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται
πολλάς, ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται 48
ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ᾽ αὐτοῦ,
καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. Πῦρ 49
ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη· βάπτι- 50
σμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ.
δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ· οὐχί, λέγω 51
ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν 52

---

v.41 λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] κύριος[nvms] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] λέγω[vipa2s] ἤ[xo] καί[c] πρός[p] πᾶς[aampn]. **v.42** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] τίς[rqnms] ἄρα[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πιστός[anmsn] οἰκονόμος[nnms] καί[c] φρόνιμος[anmsn] ὅς[rrams] καθίστημι[vifa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θεραπεία[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] δίδωμι[vnpa] ἐν[p] καιρός[ndms] ὁ[dans] σιτομέτριον[nans]. **v.43** μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ὅς[rrams] ἔρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] εὑρίσκω[vifa3s] ποιέω[vppaams] οὕτω[bo]. **v.44** ἀληθῶς[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ὑπάρχω[vppadnp] αὐτός[rpgms] καθίστημι[vifa3s] αὐτός[rpams]. **v.45** ἐάν[qo] δέ[c] λέγω[vsaa3s] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgms] χρονίζω[vipa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vnpn] καί[c] ἄρχω[vsam3s] τύπτω[vnpa] ὁ[damp] παῖς[namp] καί[c] ὁ[dafp] παιδίσκη[nafp] ἐσθίω[vnpa] τέ[xo] καί[c] πίνω[vnpa] καί[c] μεθύσκω[vnpp]. **v.46** ἥκω[vifa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] προσδοκάω[vipa3s] καί[c] ἐν[p] ὥρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s] καί[c] διχοτομέω[vifa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dans] μέρος[nans] αὐτός[rpgms] μετά[p] ὁ[dgmp] ἄπιστος[agmpn] τίθημι[vifa3s]. **v.47** ἐκεῖνος[rdnms] δέ[c] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ὁ[dnms] γινώσκω[vpaanms] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] μή[xo] ἑτοιμάζω[vpaanms] μηδέ[c] ποιέω[vpaanms] πρός[p] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] δέρω[vifp3s] πολύς[aafpn]. **v.48** ὁ[dnms] δέ[c] μή[xo] γινώσκω[vpaanms] ποιέω[vpaanms] δέ[c] ἄξιος[aanpn] πληγή[ngfp] δέρω[vifp3s] ὀλίγος[aafpn] πᾶς[admsn] δέ[c] ὅς[rrdms] δίδωμι[viap3s] πολύς[aansn] πολύς[annsn] ζητέω[vifp3s] παρά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ὅς[rrdms] παρατίθημι[viam3p] πολύς[aansn] περισσός[aansc] αἰτέω[vifa3p] αὐτός[rpams]. **v.49** πῦρ[nans] ἔρχομαι[viaa1s] βάλλω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] τίς[rqans] θέλω[vipa1s] εἰ[qo] ἤδη[bo] ἀνάπτω[viap3s]. **v.50** βάπτισμα[nans] δέ[c] ἔχω[vipa1s] βαπτίζω[vnap] καί[c] πῶς[bo] συνέχω[vipp1s] ἕως[c] οὐ[bo] τελέω[vsap3s]. **v.51** δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] εἰρήνη[nafs] παραγίνομαι[viad1s] δίδωμι[vnaa] ἐν[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] οὐχί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἤ[xo] διαμερισμός[nams].

οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσί, καὶ δύο ἐπὶ τρισί.
53 διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφʹ υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ
θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐ-
54 τῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὑτῆς. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς
ὄχλοις, Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν,
55 εὐθέως λέγετε, Ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω. καὶ ὅταν
56 νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι Καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. ὑποκρι-
ταί, τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν,
57 τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε· τί δὲ καὶ ἀφʹ ἑαυτῶν
58 οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον· ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου
ἐπʹ ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπʹ αὐτοῦ,
μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ
59 τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλλῃ εἰς φυλακήν. λέγω σοι,
οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.
13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ
περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν
2 αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Δοκεῖτε ὅτι οἱ
Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγέ-
3 νοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλʹ ἐὰν μὴ
4 μετανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ
οκτώ, ἐφʹ οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν
αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀν-

---

v.52 εἰμί[vifx3p] γάρ[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] πέντε[tn] ἐν[p] οἶκος[ndms] εἷς[ndms] διαμερίζω[vpxpnmp] τρεῖς[nnmp] ἐπί[p] δύο[ndmp] καί[c] δύο[tn] ἐπί[p] τρεῖς[ndmp]. **v.53** διαμερίζω[vifp3s] πατήρ[nnms] ἐπί[p] υἱός[ndms] καί[c] υἱός[nnms] ἐπί[p] πατήρ[ndms] μήτηρ[nnfs] ἐπί[p] θυγάτηρ[ndfs] καί[c] θυγάτηρ[nnfs] ἐπί[p] μήτηρ[ndfs] πενθερά[nnfs] ἐπί[p] ὁ[dafs] νύμφη[nafs] αὐτός[rpgfs] καί[c] νύμφη[nnfs] ἐπί[p] ὁ[dafs] πενθερά[nafs] αὐτός[rpgfs]. **v.54** λέγω[viia3s] δέ[c] καί[c] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ὅταν[c] ὁράω[vsaa2p] ὁ[dafs] νεφέλη[nafs] ἀνατέλλω[vppaafs] ἀπό[p] δυσμή[ngfp] εὐθέως[bo] λέγω[vipa2p] ὄμβρος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] γίνομαι[vipn3s] οὕτω[bo]. **v.55** καί[c] ὅταν[c] νότος[nams] πνέω[vppaams] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] καύσων[nnms] εἰμί[vifx3s] καί[c] γίνομαι[vipn3s]. **v.56** ὑποκριτής[nvmp] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] οἶδα[vixa2p] δοκιμάζω[vnpa] ὁ[dams] δέ[c] καιρός[nams] οὗτος[rdams] πῶς[bo] ὅς[xo] δοκιμάζω[vipa2p]. **v.57** τίς[rqans] δέ[c] καί[c] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] οὐ[xo] κρίνω[vipa2p] ὁ[dans] δίκαιος[aansn]. **v.58** ὡς[bo] γάρ[c] ὑπάγω[vipa2s] μετά[p] ὁ[dgms] ἀντίδικος[ngms] σύ[rpg-s] ἐπί[p] ἄρχων[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] δίδωμι[vdaa2s] ἐργασία[nafs] ἀπαλλάσσω[vnxp] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] μήποτε[bo] κατασύρω[vsaa3s] σύ[rpa-s] πρός[p] ὁ[dams] κριτής[nams] καί[c] ὁ[dnms] κριτής[nnms] σύ[rpa-s] παραδίδωμι[vsaa3s] ὁ[ddms] πράκτωρ[ndms] καί[c] ὁ[dnms] πράκτωρ[nnms] σύ[rpa-s] βάλλω[vspa3s] εἰς[p] φυλακή[nafs]. **v.59** λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] οὐ[xo] μή[xo] ἐξέρχομαι[vsaa2s] ἐκεῖθεν[bo] ἕως[c] οὐ[bo] καί[c] ὁ[dans] ἔσχατος[aansn] λεπτός[nans] ἀποδίδωμι[vsaa2s]. **13. v.1** πάρειμι[viix3p] δέ[c] τι- -σρινμπ ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὁ[ddms] καιρός[ndms] ἀπαγγέλλω[vppanmp] αὐτός[rpdms] περί[p] ὁ[dgmp] Γαλιλαῖος[ngmp] ὅς[rrgmp] ὁ[dans] αἷμα[nans] Πιλᾶτος[nnms] μίγνυμι[viaa3s] μετά[p] ὁ[dgfp] θυσία[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.2** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] Γαλιλαῖος[nnmp] οὗτος[rdnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] παρά[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] Γαλιλαῖος[namp] γίνομαι[viad3p] ὅτι[c] τοιοῦτος[rdanp] πάσχω[vixa3p]. **v.3** οὐχί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vspa2p] πᾶς[anmpn] ὡσαύτως[bo] ἀπόλλυμι[vifm2p].

θρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλήμ· οὐχί, λέγω ὑμῖν, 5
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγε δὲ 6
ταύτην τὴν παραβολήν, Συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ
πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν.
εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἰδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν 7
καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω, ἔκκοψον αὐτήν, ἱ-
νατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, Κύριε, 8
ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ
βάλω κοπρίαν, κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν, εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλ- 9
λον ἐκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν 10
ἐν τοῖς σάββασι, καὶ ἰδού, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας 11
ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη
ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώ- 12
νησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου.
καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ 13
ἐδόξαζε τὸν Θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανα- 14
κτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ, Ἓξ
ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι, ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι
θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν 15
αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν, Ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ
οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγα-

---

v.4 ἤ[xo] ἐκεῖνος[rdnmp] ὁ[dnmp] δέκα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] ἐπί[p] ὅς[rramp] πίπτω[viaa3s] ὁ[dnms] πύργος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] Σιλωάμ[tp] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3s] αὐτός[rpamp] δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] οὗτος[rdnmp] ὀφειλέτης[nnmp] γίνομαι[viad3p] παρά[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.5** οὐχί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vspa2p] πᾶς[anmpn] ὁμοίως[bo] ἀπόλλυμι[vifm2p]. **v.6** λέγω[viia3s] δέ[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] συκῆ[nafs] ἔχω[viia3s] τι--σρινμσ ἐν[p] ὁ[ddms] ἀμπελών[ndms] αὐτός[rpgms] φυτεύω[vpxpafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] καρπός[nams] ζητέω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3s]. **v.7** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] ἀμπελουργός[aamsn] ἰδού[vdaa2s] τρεῖς[nanp] ἔτος[nanp] ἔρχομαι[vipn1s] ζητέω[vppanms] καρπός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] συκῆ[ndfs] οὗτος[rddfs] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vipa1s] ἐκκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpafs] ἱνατί[bo] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καταργέω[vipa3s]. **v.8** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpafs] καί[c] οὗτος[rdans] ὁ[dans] ἔτος[nans] ἕως[c] ὅστις[rrgns] σκάπτω[vsaa1s] περί[p] αὐτός[rpafs] καί[c] βάλλω[vsaa1s] κοπρία[nafs]. **v.9** κἄν[qo] μέν[xo] ποιέω[vsaa3s] καρπός[nams] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] εἰς[p] ὁ[dans] μέλλω[vppaans] ἐκκόπτω[vifa2s] αὐτός[rpafs]. **v.10** εἰμί[viix3s] δέ[c] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] συναγωγή[ngfp] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp]. **v.11** καί[c] ἰδού[vdaa2s] γυνή[nnfs] εἰμί[viix3s] πνεῦμα[nans] ἔχω[vppanfs] ἀσθένεια[ngfs] ἔτος[nanp] δέκα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] καί[c] εἰμί[viix3s] συγκύπτω[vppanfs] καί[c] μή[xo] δύναμαι[vppnnfs] ἀνακύπτω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dans] παντελής[aansn]. **v.12** ὁράω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] προσφωνέω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] γυνή[nvfs] ἀπολύω[vixp2s] ὁ[dgfs] ἀσθένεια[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.13** καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] παραχρῆμα[bo] ἀνορθόω[viap3s] καί[c] δοξάζω[viia3s] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.14** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] ἀρχισυνάγωγος[nnms] ἀγανακτέω[vppanms] ὅτι[c] ὁ[ddns] σάββατον[ndns] θεραπεύω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viia3s] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ἕξ[tn] ἡμέρα[nnfp] εἰμί[vipx3p] ἐν[p] ὅς[rrdfp] δεῖ[vipq3s] ἐργάζομαι[vnpn] ἐν[p] οὗτος[rddfp] οὖν[c] ἔρχομαι[vppnnmp] θεραπεύω[vdpp2p] καί[c] μή[xo] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgns] σάββατον[ngns].

16 γὼν ποτίζει· ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ
Σατανᾶς, ἰδού, δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ
17 δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ταῦτα λέγοντος
αὐτοῦ, κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ.
18 Ἔλεγε δέ, Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· καὶ τίνι ὁμοι-
19 ώσω αὐτήν· ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος
ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον
μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλά-
20 δοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπε, Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ
21 Θεοῦ· ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύ-
22 ρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Καὶ διεπορεύετο κατὰ
πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱε-
23 ρουσαλήμ. εἶπε δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι·
24 ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς
πύλης, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ
25 ἰσχύσουσιν. ἀφ᾽ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ
τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέ-
γοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν,
26 Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ, τότε ἄρξεσθε λέγειν, Ἐφάγομεν

---

v.15 ἀποκρίνομαι[viad3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] ὑποκριτής[nvms] ἕκαστος[anmsn] σύ[rpg-p] ὁ[ddns] σάββατον[ndns] οὐ[xo] λύω[vipa3s] ὁ[dams] βοῦς[nams] αὐτός[rpgms] ἤ[xo] ὁ[dams] ὄνος[nams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] φάτνη[ngfs] καί[c] ἀπάγω[vpaanms] ποτίζω[vipa3s]. **v.16** οὗτος[rdafs] δέ[c] θυγάτηρ[nafs] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[vppxafs] ὅς[rrafs] δέω[viaa3s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ἰδού[vdaa2s] δέκα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] ἔτος[nanp] οὐ[xo] δεῖ[viiq3s] λύω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgms] δεσμός[ngms] οὗτος[rdgms] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgns] σάββατον[ngns]. **v.17** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vppagms] αὐτός[rpgms] καταισχύνω[viip3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀντίκειμαι[vppnnmp] αὐτός[rpdms] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] χαίρω[viia3s] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἔνδοξος[adnpn] ὁ[ddnp] γίνομαι[vppndnp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.18** λέγω[viia3s] δέ[c] τίς[rqdms] ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] τίς[rqdms] ὁμοιόω[vifa1s] αὐτός[rpafs]. **v.19** ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] κόκκος[ndms] σίναπι[ngns] ὅς[rrams] λαμβάνω[vpaanms] ἄνθρωπος[nnms] βάλλω[viaa3s] εἰς[p] κῆπος[nams] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] αὐξάνω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] εἰς[p] δένδρον[nans] μέγας[aansn] καί[c] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] κατασκηνόω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] κλάδος[ndmp] αὐτός[rpgns]. **v.20** καί[c] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] τίς[rqdns] ὁμοιόω[vifa1s] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.21** ὅμοιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ζύμη[ndfs] ὅς[rrafs] λαμβάνω[vpaanfs] γυνή[nnfs] ἐγκρύπτω[viaa3s] εἰς[p] ἄλευρον[ngns] σάτον[nanp] τρεῖς[nanp] ἕως[c] ὅς[bo] ζυμόω[viap3s] ὅλος[aansn]. **v.22** καί[c] διαπορεύομαι[viin3s] κατά[p] πόλις[nafp] καί[c] κώμη[nafp] διδάσκω[vppanms] καί[c] πορεία[nafs] ποιέω[vppmnms] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.23** λέγω[viaa3s] δέ[c] τι-σρινμσ αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] εἰ[qo] ὀλίγος[anmpn] ὁ[dnmp] σῴζω[vpppnmp] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.24** ἀγωνίζομαι[vdpn2p] εἰσέρχομαι[vnaa] διά[p] ὁ[dgfs] στενός[agfsn] πύλη[ngfs] ὅτι[c] πολύς[anmpn] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ζητέω[vifa3p] εἰσέρχομαι[vnaa] καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[vifa3p]. **v.25** ἀπό[p] ὅς[rrgms] ἄν[xo] ἐγείρω[vsap3s] ὁ[dnms] οἰκοδεσπότης[nnms] καί[c] ἀποκλείω[vsaa3s] ὁ[dafs] θύρα[nafs] καί[c] ἄρχω[vsam2p] ἔξω[bo] ἵστημι[vnxa] καί[c] κρούω[vnpa] ὁ[dafs] θύρα[nafs] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] κύριος[nvms] ἀνοίγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vifa3s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] σύ[rpa-p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx2p].

ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.
καὶ ἐρεῖ, Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ, ἀπόστητε ἀπ' 27
ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 28
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ,
ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ 29
δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἰδού, εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶ- 30
τοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 31
προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ, Ἔξελθε καὶ πο-
ρεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν 32
αὐτοῖς, Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, Ἰδού, ἐκβάλλω
δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ
τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ 33
πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἰε-
ρουσαλήμ. Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς 34
προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν,
ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν
ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδού, 35
ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος, ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι Οὐ
μή με ἴδητε ἕως ἂν ἥξῃ, ὅτε εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος

---

v.26 τότε[bo] ἄρχω[vifm2p] λέγω[vnpa] ἐσθίω[viaa1p] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s] καί[c] πίνω[viaa1p] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] πλατύς[ndfp] ἐγώ[rpg-p] διδάσκω[viaa2s]. **v.27** καί[c] λέγω[vifa3s] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] σύ[rpa-p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx2p] ἀφίστημι[vdaa2p] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἐργάτης[nnmp] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs]. **v.28** ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp] ὅταν[c] ὀπτάνομαι[vsad2p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Ἰσαάκ[tp] καί[c] Ἰακώβ[tp] καί[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] προφήτης[namp] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] σύ[rpa-p] δέ[c] ἐκβάλλω[vpppamp] ἔξω[bo]. **v.29** καί[c] ἥκω[vifa3p] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfp] καί[c] δυσμή[ngfp] καί[c] ἀπό[p] βορρᾶς[ngms] καί[c] νότος[ngms] καί[c] ἀνακλίνω[vifp3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.30** καί[c] ἰδού[vdaa2s] εἰμί[vipx3p] ἔσχατος[anmpn] ὅς[rrnmp] εἰμί[vifx3p] πρῶτος[anmpn] καί[c] εἰμί[vipx3p] πρῶτος[anmpn] ὅς[rrnmp] εἰμί[vifx3p] ἔσχατος[anmpn]. **v.31** ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] προσέρχομαι[viaa3p] τι-σρινμπ Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[vppanmp] αὐτός[rpdms] ἐξέρχομαι[vdaa2s] καί[c] πορεύομαι[vdpn2s] ἐντεῦθεν[bo] ὅτι[c] Ἡρῴδης[nnms] θέλω[vipa3s] σύ[rpa-s] ἀποκτείνω[vnaa]. **v.32** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πορεύομαι[vpaonmp] λέγω[vdaa2p] ὁ[ddfs] ἀλώπηξ[ndfs] οὗτος[rddfs] ἰδού[vdaa2s] ἐκβάλλω[vipa1s] δαιμόνιον[nanp] καί[c] ἴασις[nafp] ἐπιτελέω[vipa1s] σήμερον[bo] καί[c] αὔριον[bo] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] τελειόω[vipp1s]. **v.33** πλήν[bo] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] σήμερον[bo] καί[c] αὔριον[bo] καί[c] ὁ[ddfs] ἔχω[vpppdfs] πορεύομαι[vnpn] ὅτι[c] οὐ[xo] ἐνδέχομαι[vipn3s] προφήτης[nams] ἀπόλλυμι[vnam] ἔξω[bo] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.34** Ἰερουσαλήμ[tp] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dnfs] ἀποκτείνω[vppanfs] ὁ[damp] προφήτης[namp] καί[c] λιθοβολέω[vppanfs] ὁ[damp] ἀποστέλλω[vpxpamp] πρός[p] αὐτός[rpafs] ποσάκις[bo] θέλω[viaa1s] ἐπισυνάγω[vnaa] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-s] ὅς[rrams] τρόπος[nams] ὄρνις[nnms] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgfs] νοσσία[nafs] ὑπό[p] ὁ[dafp] πτέρυξ[nafp] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viaa2p].

ἐν ὀνόματι Κυρίου.
14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόν-
των τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν πα-
2 ρατηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδού, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς
3 ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς
νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ θερα-
4 πεύειν· οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ
5 ἀπέλυσε. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ὑμῶν ὄνος
ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν
6 ἐν τη῀ῃ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι
7 αὐτῷ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παρα-
βολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς
8 αὐτούς, Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς
εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος
9 ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, Δὸς
τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον
10 κατέχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔ-
σχατον τόπον, ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ σοι, Φίλε,
προσανάβηθι ἀνώτερον, τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνα-
11 νακειμένων σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ

---

v.35 ἰδού^{vdaa2s} ἀφίημι^{vipp3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ἔρημος^{anmsn} ἀμήνth δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁράω^{vsaa2p} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἥκω^{vsaa3s} ὅτε^{bo} λέγω^{vsaa2p} εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **14. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἔρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} οἶκος^{nams} τι-σριγμσ ὁ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} σάββατον^{ndns} ἐσθίω^{vnaa} ἄρτος^{nams} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} εἰμί^{viix3p} παρατηρέω^{vppmnmp} αὐτός^{rpams}. **v.2** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} ὑδρωπικός^{anmsn} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.3** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} νομικός^{aampn} καί^{c} Φαρισαῖος^{namp} λέγω^{vppanms} εἰ^{qo} ἔξεστι^{vipq3s} ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{vnpa}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἡσυχάζω^{viaa3p} καί^{c} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} ἰάομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀπολύω^{viaa3s}. **v.5** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqgms} σύ$^{rpg-p}$ ὄνος^{nnms} ἤ^{xo} βοῦς^{nnms} εἰς^{p} φρέαρ^{nans} ἐμπίπτω^{vifd3s} καί^{c} οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ἀνασπάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns}. **v.6** καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3p} ἀνταποκρίνομαι^{vnao} αὐτός^{rpdms} πρός^{p} οὗτος^{rdanp}. **v.7** λέγω^{viia3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} καλέω^{vpxpamp} παραβολή^{nafs} ἐπέχω^{vppanms} πῶς^{bo} ὁ^{dafp} πρωτοκλισία^{nafp} ἐκλέγω^{viim3p} λέγω^{vppanms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.8** ὅταν^{c} καλέω^{vsap2s} ὑπό^{p} τι-σριγμσ εἰς^{p} γάμος^{namp} μή^{xo} κατακλίνω^{vsap2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} μήποτε^{bo} ἔντιμος^{anmsc} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vspx3s} καλέω^{vpxpnms} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.9** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} αὐτός^{rpams} καλέω^{vpaanms} λέγω^{vifa3s} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vdaa2s} οὗτος^{rddms} τόπος^{nams} καί^{c} τότε^{bo} ἄρχω^{vsam2s} μετά^{p} αἰσχύνη^{ngfs} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} κατέχω^{vnpa}. **v.10** ἀλλά^{c} ὅταν^{c} καλέω^{vsap2s} πορεύομαι^{vpaonms} ἀναπίπτω^{vdaa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} ἵνα^{c} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} καλέω^{vpxanms} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vsaa3s} σύ$^{rpd-s}$ φίλος^{nvms} προσαναβαίνω^{vdaa2s} ἀνώτερος^{aansn} τότε^{bo} εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpd-s}$ δόξα^{nnfs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} συνανάκειμαι^{vppngmp} σύ$^{rpd-s}$.

ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι 12
αὐτόν, Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους
σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μη-
δὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ
γένηταί σοι ἀνταπόδομα. ἀλλ᾽ ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτω- 13
χούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς, καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι 14
οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ
ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15
ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος, ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον 16
μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς, καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐ- 17
τοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, Ἔρχεσθε, ὅτι
ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι 18
πάντες. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγ-
κην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν, ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.
καὶ ἕτερος εἶπε, Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι 19
δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος 20
εἶπε, Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ 21
παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ
ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ,
Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ
τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσά-

---

v.11 ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὑψόω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxams] ταπεινόω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnms] ταπεινόω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxams] ὑψόω[vifp3s]. **v.12** λέγω[viia3s] δέ[c] καί[c] ὁ[ddms] καλέω[vpxadms] αὐτός[rpams] ὅταν[c] ποιέω[vspa2s] ἄριστον[nnns] ἤ[xo] δεῖπνον[nans] μή[xo] φωνέω[vdpa2s] ὁ[damp] φίλος[aampn] σύ[rpg-s] μηδέ[c] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] σύ[rpg-s] μηδέ[c] ὁ[damp] συγγενής[aampn] σύ[rpg-s] μηδέ[c] γείτων[namp] πλούσιος[aampn] μήποτε[bo] καί[c] αὐτός[rpnmp] σύ[rpa-s] ἀντικαλέω[vsaa3p] καί[c] γίνομαι[vsad3s] σύ[rpd-s] ἀνταπόδομα[nans]. **v.13** ἀλλά[c] ὅταν[c] ποιέω[vspa2s] δοχή[nafs] καλέω[vdpa2s] πτωχός[aampn] ἀνάπειρος[aampn] χωλός[aampn] τυφλός[aampn]. **v.14** καί[c] μακάριος[anmsn] εἰμί[vifx2s] ὅτι[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ἀνταποδίδωμι[vnaa] σύ[rpd-s] ἀνταποδίδωμι[vifp3s] γάρ[c] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀνάστασις[ndfs] ὁ[dgmp] δίκαιος[agmpn]. **v.15** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] συνανάκειμαι[vppngmp] οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] μακάριος[anmsn] ὅς[rrnms] ἐσθίω[vifd3s] ἄρτος[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.16** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἄνθρωπος[nnms] τι-σρινμσ ποιέω[viaa3s] δεῖπνον[nans] μέγας[aansn] καί[c] καλέω[viaa3s] πολύς[aampn]. **v.17** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dams] δοῦλος[nams] αὐτός[rpgms] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dgns] δεῖπνον[ngns] λέγω[vnaa] ὁ[ddmp] καλέω[vpxpdmp] ἔρχομαι[vdpn2p] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἕτοιμος[annpn] εἰμί[vipx3s] πᾶς[annpn]. **v.18** καί[c] ἄρχω[viad3p] ἀπό[p] εἷς[ngfs] παραιτέομαι[vnpn] πᾶς[anmpn] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀγρός[nams] ἀγοράζω[viaa1s] καί[c] ἔχω[vipa1s] ἀνάγκη[nafs] ἐξέρχομαι[vnaa] καί[c] ὁράω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐρωτάω[vipa1s] σύ[rpa-s] ἔχω[vdpa2s] ἐγώ[rpa-s] παραιτέομαι[vpxpams]. **v.19** καί[c] ἕτερος[anmsn] λέγω[viaa3s] ζεῦγος[nanp] βοῦς[ngmp] ἀγοράζω[viaa1s] πέντε[tn] καί[c] πορεύομαι[vipn1s] δοκιμάζω[vnaa] αὐτός[rpanp] ἐρωτάω[vipa1s] σύ[rpa-s] ἔχω[vdpa2s] ἐγώ[rpa-s] παραιτέομαι[vpxpams]. **v.20** καί[c] ἕτερος[anmsn] λέγω[viaa3s] γυνή[nafs] γαμέω[viaa1s] καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] οὐ[xo] δύναμαι[vipn1s] ἔρχομαι[vnaa].

22 γαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας,
23 καὶ ἔτι τόπος ἐστί. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, Ἔξ-
ελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα
24 γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν
25 ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου. Συνεπο-
ρεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς,
26 Εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ, καὶ
τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς,
καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δυναταί μου
27 μαθητὴς εἶναι. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
28 ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου εἶναί μαθητής. τίς γὰρ ἐξ
ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψη-
29 φίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν· ἵνα μήποτε,
θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ
30 θεωροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ, λέγοντες, ὅτι Οὗτος ὁ
31 ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ
τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλε-
μον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα
χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ᾽ αὐ-

---

v.21 καί[c] παραγίνομαι[vpadnms] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddms] κύριος[ndms] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdanp] τότε[bo] ὀργίζω[vpapnms] ὁ[dnms] οἰκοδεσπότης[nnms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] δοῦλος[ndms] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ταχέως[bo] εἰς[p] ὁ[dafp] πλατύς[nafp] καί[c] ῥύμη[nafp] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ὁ[damp] πτωχός[aampn] καί[c] ἀνάπειρος[aampn] καί[c] χωλός[aampn] καί[c] τυφλός[aampn] εἰσάγω[vdaa2s] ὧδε[bo]. **v.22** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] κύριος[nvms] γίνομαι[vixa3s] ὡς[bo] ἐπιτάσσω[viaa2s] καί[c] ἔτι[bo] τόπος[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.23** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] πρός[p] ὁ[dams] δοῦλος[nams] ἐξέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dafp] ὁδός[nafp] καί[c] φραγμός[namp] καί[c] ἀναγκάζω[vdaa2s] εἰσέρχομαι[vnaa] ἵνα[c] γεμίζω[vsap3s] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.24** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] ὁ[dgmp] ἀνήρ[ngmp] ἐκεῖνος[rdgmp] ὁ[dgmp] καλέω[vpxpgmp] γεύομαι[vifd3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgns] δεῖπνον[ngns]. **v.25** συμπορεύομαι[viin3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] καί[c] στρέφω[vpapnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.26** εἰ[qo] τι-σρινμσ ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐ[xo] μισέω[vipa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] γυνή[nafs] καί[c] ὁ[danp] τέκνον[nanp] καί[c] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] καί[c] ὁ[dafp] ἀδελφή[nafp] ἔτι[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ψυχή[nafs] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἐγώ[rpg-s] μαθητής[nnms] εἰμί[vnpx]. **v.27** καί[c] ὅστις[rrnms] οὐ[xo] βαστάζω[vipa3s] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vnpx] μαθητής[nnms]. **v.28** τίς[rqnms] γάρ[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] θέλω[vppanms] πύργος[nams] οἰκοδομέω[vnaa] οὐχί[xo] πρῶτος[bo] καθίζω[vpaanms] ψηφίζω[vipa3s] ὁ[dafs] δαπάνη[nafs] εἰ[qo] ἔχω[vipa3s] ὁ[danp] πρός[p] ἀπαρτισμός[nams]. **v.29** ἵνα[c] μήποτε[bo] τίθημι[vpaagms] αὐτός[rpgms] θεμέλιος[nams] καί[c] μή[xo] ἰσχύω[vppagms] ἐκτελέω[vnaa] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] θεωρέω[vppanmp] ἄρχω[vsam3p] ἐμπαίζω[vnpa] αὐτός[rpdms]. **v.30** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἄρχω[viad3s] οἰκοδομέω[vnpa] καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3s] ἐκτελέω[vnaa].

τόν· εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας 32
ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀπο- 33
τάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι
μαθητής. καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι 34
ἀρτυθήσεται· οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν, ἔξω 35
βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρ- **15**
τωλοί, ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἵ Φαρισαῖοι καὶ οἱ 2
γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ
συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύ- 3
την, λέγων, Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ 4
ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως εὕρῃ αὐτό. καὶ 5
εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἐλθὼν 6
εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων
αὐτοῖς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολω-
λός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρ- 7
τωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννενήκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ
χρείαν ἔχουσι μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, 8
ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν

---

v.31 ἤ[xo] τίς[rqnms] βασιλεύς[nnms] πορεύομαι[vppnnms] συμβάλλω[vnaa] ἕτερος[admsn] βασιλεύς[ndms] εἰς[p] πόλεμος[nams] οὐχί[xo] καθίζω[vpaanms] πρῶτος[bo] βουλεύομαι[vipn3s] εἰ[qo] δυνατός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] δέκα[tn] χιλιάς[ndfp] ἀπαντάω[vnaa] ὁ[ddms] μετά[p] εἴκοσι[nnmp] χιλιάς[nnfp] ἔρχομαι[vppndms] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.32** εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] πόρρω[bo] εἰμί[vppxgms] πρεσβεία[nafs] ἀποστέλλω[vpaanms] ἐρωτάω[vipa3s] ὁ[danp] πρός[p] εἰρήνη[nafs]. **v.33** οὕτω[bo] οὖν[c] πᾶς[anmsn] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἀποτάσσω[vipm3s] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἑαυτοῦ[rxgms] ὑπάρχω[vppadnp] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vnpx] μαθητής[nnms]. **v.34** καλός[annsn] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dnns] ἅλας[nnns] μωραίνω[vsap3s] ἐν[p] τίς[rqdns] ἀρτύω[vifp3s]. **v.35** οὔτε[c] εἰς[p] γῆ[nafs] οὔτε[c] εἰς[p] κοπρία[nafs] εὔθετος[annsn] εἰμί[vipx3s] ἔξω[bo] βάλλω[vipa3p] αὐτός[rpans] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s]. **15. v.1** εἰμί[viix3p] δέ[c] ἐγγίζω[vppanmp] αὐτός[rpdms] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] τελώνης[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ἀκούω[vnpa] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] διαγογγύζω[viia3p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] ἁμαρτωλός[aampn] προσδέχομαι[vipn3s] καί[c] συνεσθίω[vipa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.3** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] λέγω[vppanms]. **v.4** τίς[rqnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἔχω[vppanms] ἑκατόν[tn] πρόβατον[nanp] καί[c] ἀπόλλυμι[vpaanms] εἷς[nans] ἐκ[p] αὐτός[rpgnp] οὐ[xo] καταλείπω[vipa3s] ὁ[danp] ἐνενήκοντα[tn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] καί[c] πορεύομαι[vipn3s] ἐπί[p] ὁ[dans] ἀπόλλυμι[vpxaans] ἕως[c] εὑρίσκω[vsaa3s] αὐτός[rpans]. **v.5** καί[c] εὑρίσκω[vpaanms] ἐπιτίθημι[vipa3s] ἐπί[p] ὁ[damp] ὦμος[namp] ἑαυτοῦ[rxgms] χαίρω[vppanms]. **v.6** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] συγκαλέω[vipa3s] ὁ[damp] φίλος[aampn] καί[c] ὁ[damp] γείτων[namp] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] συγχαίρω[vdao2p] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] εὑρίσκω[viaa1s] ὁ[dans] πρόβατον[nans] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] ἀπόλλυμι[vpxaans]. **v.7** λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὕτω[bo] χαρά[nnfs] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ἐπί[p] εἷς[ndms] ἁμαρτωλός[admsn] μετανοέω[vppadms] ἤ[xo] ἐπί[p] ἐνενήκοντα[tn] δίκαιος[admpn] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] μετάνοια[ngfs].

9 οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ· καὶ εὑροῦσα συγ-
καλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχάρητέ μοι,
10 ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ
γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετα-
11, 12 νοοῦντι. Εἶπε δέ, Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς, καὶ εἶπεν ὁ
νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος
13 τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς
ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς
χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀ-
14 σώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς
15 κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ
πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ
16 ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ
ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤ-
17 σθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν
εἶπε, Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐ-
18 γὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι, ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα
μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώ-
19 πιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποίησόν
20 με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πα-
τέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ

---

v.8 ἤ[xo] τίς[rqnfs] γυνή[nnfs] δραχμή[nafp] ἔχω[vppanfs] δέκα[tn] ἐάν[qo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] δραχμή[nafs] εἷς[nafs] οὐχί[xo] ἅπτω[vipa3s] λύχνος[nafs] καί[c] σαρόω[vipa3s] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] καί[c] ζητέω[vipa3s] ἐπιμελῶς[bo] ἕως[c] ὅστις[rrgns] εὑρίσκω[vsaa3s]. **v.9** καί[c] εὑρίσκω[vpaanfs] συγκαλέω[vipm3s] ὁ[dafp] φίλος[nafp] καί[c] ὁ[dafp] γείτων[nafp] λέγω[vppanfs] συγχαίρω[vdao2p] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] εὑρίσκω[viaa1s] ὁ[dafs] δραχμή[nafs] ὅς[rrafs] ἀπόλλυμι[viaa1s]. **v.10** οὕτω[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] χαρά[nnfs] γίνομαι[vipn3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπί[p] εἷς[ndms] ἁμαρτωλός[admsn] μετανοέω[vppadms]. **v.11** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἄνθρωπος[nnms] τι-σριvμσ ἔχω[viia3s] δύο[tn] υἱός[namp]. **v.12** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] νέος[anmsc] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] πατήρ[nvms] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] ἐπιβάλλω[vppaans] μέρος[nans] ὁ[dgfs] οὐσία[ngfs] καί[c] διαιρέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] βίος[nams]. **v.13** καί[c] μετά[p] οὐ[xo] πολύς[aafpn] ἡμέρα[nafp] συνάγω[vpaanms] ἅπας[aanpn] ὁ[dnms] νέος[anmsc] υἱός[nnms] ἀποδημέω[viaa3s] εἰς[p] χώρα[nafs] μακρός[aafsn] καί[c] ἐκεῖ[bo] διασκορπίζω[viaa3s] ὁ[dafs] οὐσία[nafs] αὐτός[rpgms] ζάω[vppanms] ἀσώτως[bo]. **v.14** δαπανάω[vpaagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] πᾶς[aanpn] γίνομαι[viad3s] λιμός[nnms] ἰσχυρός[anmsn] κατά[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ἐκεῖνος[rdafs] καί[c] αὐτός[rpnms] ἄρχω[viad3s] ὑστερέω[vnpp]. **v.15** καί[c] πορεύομαι[vpaonms] κολλάω[viap3s] εἷς[ndms] ὁ[dgmp] πολίτης[ngmp] ὁ[dgfs] χώρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] καί[c] πέμπω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[damp] ἀγρός[namp] αὐτός[rpgms] βόσκω[vnpa] χοῖρος[namp]. **v.16** καί[c] ἐπιθυμέω[viia3s] γεμίζω[vnaa] ὁ[dafs] κοιλία[nafs] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὁ[dgnp] κεράτιον[ngnp] ὅς[rrgnp] ἐσθίω[viia3p] ὁ[dnmp] χοῖρος[nnmp] καί[c] οὐδείς[anfsn] δίδωμι[viia3s] αὐτός[rpdms]. **v.17** εἰς[p] ἑαυτοῦ[rxams] δέ[c] ἔρχομαι[vpaanms] λέγω[viaa3s] πόσος[ronmp] μίσθιος[anmpn] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] περισσεύω[vipa3p] ἄρτος[ngmp] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λιμός[ndms] ἀπόλλυμι[vipm1s]. **v.18** ἀνίστημι[vpaanms] πορεύομαι[vifd1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] λέγω[vifa1s] αὐτός[rpdms] πατήρ[nvms] ἁμαρτάνω[viaa1s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s]. **v.19** καί[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx1s] ἄξιος[anmsn] καλέω[vnap] υἱός[nnms] σύ[rpg-s] ποιέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] ὡς[bo] εἷς[nams] ὁ[dgmp] μίσθιος[agmpn] σύ[rpg-s].

πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱὸς, 21
Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δού- 22
λους αὐτοῦ, Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε
αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα
εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύ- 23
σατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς 24
ἦν, καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο
εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, 25
καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χο-
ρῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί 26
εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυ- 27
σεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν
ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δέ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν, ὁ οὖν πα- 28
τὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ 29
πατρί, Ἰδού, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν
σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν
φίλων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών 30
σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν

---

v.20 καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ἔρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἑαυτοῦ[rxgms] ἔτι[bo] δέ[c] αὐτός[rpgms] μακράν[bo] ἀπέχω[vppagms] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] αὐτός[rpgms] καί[c] σπλαγχνίζομαι[viao3s] καί[c] τρέχω[vpaanms] ἐπιπίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] καταφιλέω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.21** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] πατήρ[nvms] ἁμαρτάνω[viaa1s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s] καί[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx1s] ἄξιος[anmsn] καλέω[vnap] υἱός[nnms] σύ[rpg-s]. **v.22** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] πρός[p] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] ἐκφέρω[vdaa2p] ὁ[dafs] στολή[nafs] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] καί[c] ἐνδύω[vdaa2p] αὐτός[rpams] καί[c] δίδωμι[vdaa2p] δακτύλιος[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὑπόδημα[nanp] εἰς[p] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.23** καί[c] φέρω[vpaanmp] ὁ[dams] μόσχος[aamsn] ὁ[dams] σιτευτός[aamsn] θύω[vdaa2p] καί[c] ἐσθίω[vpaanmp] εὐφραίνω[vsap1p]. **v.24** ὅτι[c] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] νεκρός[anmsn] εἰμί[viix3s] καί[c] ἀναζάω[viaa3s] καί[c] ἀπόλλυμι[vpxanms] εἰμί[viix3s] καί[c] εὑρίσκω[viap3s] καί[c] ἄρχω[viad3p] εὐφραίνω[vnpp]. **v.25** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] πρεσβύτερος[anmsn] ἐν[p] ἀγρός[ndms] καί[c] ὡς[bo] ἔρχομαι[vppnnms] ἐγγίζω[viaa3s] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ἀκούω[viaa3s] συμφωνία[ngfs] καί[c] χορός[ngmp]. **v.26** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] εἷς[nams] ὁ[dgmp] παῖς[ngmp] πυνθάνομαι[viin3s] τίς[rqnns] εἰμί[vopx3s] οὗτος[rdnnp]. **v.27** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] ἥκω[vipa3s] καί[c] θύω[viaa3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dams] μόσχος[aamsn] ὁ[dams] σιτευτός[aamsn] ὅτι[c] ὑγιαίνω[vppaams] αὐτός[rpams] ἀπολαμβάνω[viaa3s]. **v.28** ὀργίζω[viap3s] δέ[c] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viia3s] εἰσέρχομαι[vnaa] ὁ[dnms] οὖν[c] πατήρ[nnms] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[vpaanms] παρακαλέω[viia3s] αὐτός[rpams]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἰδού[vdaa2s] τοσοῦτος[rdanp] ἔτος[nanp] δουλεύω[vipa1s] σύ[rpd-s] καί[c] οὐδέποτε[bo] ἐντολή[nafs] σύ[rpg-s] παρέρχομαι[viaa1s] καί[c] ἐγώ[rpd-s] οὐδέποτε[bo] δίδωμι[viaa2s] ἔριφος[nams] ἵνα[c] μετά[p] ὁ[dgmp] φίλος[agmpn] ἐγώ[rpg-s] εὐφραίνω[vsap1s].

31 σιτευτόν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶ,
32 καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν, εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει,
ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς
ἦν, καὶ εὑρέθη.

16 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἄνθρωπός τις ἦν
πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς δι-
2 ασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν
αὐτῷ, Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ· ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκο-
3 νομίας σου, οὐ γὰρ δύνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ
ὁ οἰκονόμος, Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰ-
κονομίαν ἀπ᾽ ἐμοῦ· σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι.
4 ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί
5 με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον
τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ, Πόσον
6 ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου· ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. καὶ
εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράψον
7 πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε, Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις· ὁ δὲ
εἶπεν, Ἑκατὸν κόρους σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ
8 γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν
οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν, ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ
αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν

---

v.30 ὅτε[bo] δέ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] κατεσθίω[vpaanms] σύ[rpg-s] ὁ[dams] βίος[nams] μετά[p] πόρνη[ngfp] ἔρχομαι[viaa3s] θύω[viaa2s] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] μόσχος[aamsn] ὁ[dams] σιτευτός[aamsn]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] τέκνον[nvns] σύ[rpn-s] πάντοτε[bo] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2s] καί[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἐμός[rsnnp] σός[rsnnp] εἰμί[vipx3s]. **v.32** εὐφραίνω[vnap] δέ[c] καί[c] χαίρω[vnao] δεῖ[viiq3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] οὗτος[rdnms] νεκρός[anmsn] εἰμί[viix3s] καί[c] ἀναζάω[viaa3s] καί[c] ἀπόλλυμι[vpxanms] εἰμί[viix3s] καί[c] εὑρίσκω[viap3s]. **16. v.1** λέγω[viia3s] δέ[c] καί[c] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] ἄνθρωπος[nnms] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] πλούσιος[anmsn] ὅς[rrnms] ἔχω[viia3s] οἰκονόμος[nams] καί[c] οὗτος[rdnms] διαβάλλω[viap3s] αὐτός[rpdms] ὡς[bo] διασκορπίζω[vppanms] ὁ[danp] ὑπάρχω[vppaanp] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] φωνέω[vpaanms] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] τίς[rqnns] οὗτος[rdnns] ἀκούω[vipa1s] περί[p] σύ[rpg-s] ἀποδίδωμι[vdaa2s] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] οἰκονομία[ngfs] σύ[rpg-s] οὐ[xo] γάρ[c] δύναμαι[vifd2s] ἔτι[bo] οἰκονομέω[vnpa]. **v.3** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ὁ[dnms] οἰκονόμος[nnms] τίς[rqans] ποιέω[vsaa1s] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἀφαιρέω[vipm3s] ὁ[dafs] οἰκονομία[nafs] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] σκάπτω[vnpa] οὐ[xo] ἰσχύω[vipa1s] ἐπαιτέω[vnpa] αἰσχύνω[vipe1s]. **v.4** γινώσκω[viaa1s] τίς[rqans] ποιέω[vifa1s] ἵνα[c] ὅταν[c] μεθίστημι[vsap1s] ὁ[dgfs] οἰκονομία[ngfs] δέχομαι[vsad3p] ἐγώ[rpa-s] εἰς[p] ὁ[damp] οἶκος[namp] αὐτός[rpgmp]. **v.5** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] εἷς[nams] ἕκαστος[aamsn] ὁ[dgmp] χρεοφειλέτης[ngmp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἑαυτοῦ[rxgms] λέγω[viia3s] ὁ[ddms] πρῶτος[admsn] πόσος[roans] ὀφείλω[vipa2s] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-s]. **v.6** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ἑκατόν[tn] βάτος[namp] ἔλαιον[ngns] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] δέχομαι[vdad2s] σύ[rpg-s] ὁ[dans] γράμμα[nans] καί[c] καθίζω[vpaanms] ταχέως[bo] γράφω[vdaa2s] πεντήκοντα[tn]. **v.7** ἔπειτα[bo] ἕτερος[admsn] λέγω[viaa3s] σύ[rpn-s] δέ[c] πόσος[roans] ὀφείλω[vipa2s] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ἑκατόν[tn] κόρος[namp] σῖτος[ngms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] δέχομαι[vdad2s] σύ[rpg-s] ὁ[dans] γράμμα[nans] καί[c] γράφω[vdaa2s] ὀγδοήκοντα[tn].

γενεὰν ἑαυτῶν εἰσί. κἀγὼ ὑμῖν λέγω, Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους 9
ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς
εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολ- 10
λῷ πιστός ἐστι, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός
ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ 11
ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει· καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ 12
ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει· οὐδεὶς οἰκέτης δύναται 13
δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτε-
ρον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει.
οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἤκουον δὲ ταῦτα 14
πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυ-
κτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες 15
ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρ-
δίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ ἐστὶν. ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου, ἀπὸ τότε 16
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.
εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ 17
τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα 18
αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην
ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, 19

---

v.8 καί[c] ἐπαινέω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dams] οἰκονόμος[nams] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] ὅτι[c] φρονίμως[bo] ποιέω[viaa3s] ὅτι[c] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] φρόνιμος[anmpc] ὑπέρ[p] ὁ[damp] υἱός[namp] ὁ[dgns] φῶς[ngns] εἰς[p] ὁ[dafs] γενεά[nafs] ἑαυτοῦ[rxgmp] εἰμί[vipx3p]. **v.9** κἀγώ[rpn-s] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] ποιέω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] φίλος[aampn] ἐκ[p] ὁ[dgns] μαμωνᾶς[ngns] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] ἵνα[c] ὅταν[c] ἐκλείπω[vsaa2p] δέχομαι[vsad3p] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafp] αἰώνιος[aafpn] σκηνή[nafp]. **v.10** ὁ[dnms] πιστός[anmsn] ἐν[p] ἐλάχιστος[adnsn] καί[c] ἐν[p] πολύς[adnsn] πιστός[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] ἐν[p] ἐλάχιστος[adnsn] ἄδικος[anmsn] καί[c] ἐν[p] πολύς[adnsn] ἄδικος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.11** εἰ[qo] οὖν[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ἄδικος[adnsn] μαμωνᾶς[ndns] πιστός[anfpn] οὐ[xo] γίνομαι[viad2p] ὁ[dans] ἀληθινός[aansn] τίς[rqnms] σύ[rpd-p] πιστεύω[vifa3s]. **v.12** καί[c] εἰ[qo] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀλλότριος[admsn] πιστός[anfpn] οὐ[xo] γίνομαι[viad2p] ὁ[dans] ὑμέτερος[rsans] τίς[rqnms] σύ[rpd-p] δίδωμι[vifa3s]. **v.13** οὐδείς[anfsn] οἰκέτης[nnms] δύναμαι[vipn3s] δύο[ndmp] κύριος[ndmp] δουλεύω[vnpa] ἤ[xo] γάρ[c] ὁ[dams] εἷς[nams] μισέω[vifa3s] καί[c] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] ἀγαπάω[vifa3s] ἤ[xo] εἷς[ngms] ἀντέχω[vifd3s] καί[c] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] καταφρονέω[vifa3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] θεός[ndms] δουλεύω[vnpa] καί[c] μαμωνᾶς[ndns]. **v.14** ἀκούω[viia3p] δέ[c] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] φιλάργυρος[anmpn] ὑπάρχω[vppanmp] καί[c] ἐκμυκτηρίζω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.15** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ὁ[dnmp] δικαιόω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] γινώσκω[vipa3s] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] ὅτι[c] ὁ[dnns] ἐν[p] ἄνθρωπος[ndmp] ὑψηλός[annsn] βδέλυγμα[nnns] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.16** ὁ[dnms] νόμος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] ἕως[c] Ἰωάννης[ngms] ἀπό[p] τότε[bo] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εὐαγγελίζω[vipp3s] καί[c] πᾶς[anmsn] εἰς[p] αὐτός[rpafs] βιάζομαι[vipm3s]. **v.17** εὔκοπος[annsc] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] παρέρχομαι[vnaa] ἤ[xo] ὁ[dgms] νόμος[ngms] εἷς[nafs] κεραία[nafs] πίπτω[vnaa]. **v.18** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀπολύω[vppanms] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] γαμέω[vppanms] ἕτερος[aafsn] μοιχεύω[vipa3s] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀπολύω[vpxpafs] ἀπό[p] ἀνήρ[ngms] γαμέω[vppanms] μοιχεύω[vipa3s].

καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ'
20 ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐ-
21 βέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος. καὶ ἐπιθυμῶν
χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης
τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη
22 αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ, ἀπέθανε
23 δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ
24 μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φω-
νήσας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον,
ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ
25 τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπε δὲ
Ἀβραάμ, Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν
τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά, νῦν δὲ ὅδε παρα-
26 καλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν
καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι
ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς
27 διαπερῶσιν. εἶπε δέ, Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν
28 εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως
διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον

---

v.19 ἄνθρωπος[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] πλούσιος[anmsn] καί[c] ἐνδιδύσκω[viim3s] πορφύρα[nafs] καί[c] βύσσος[nafs] εὐφραίνω[vpppnms] κατά[p] ἡμέρα[nafs] λαμπρῶς[bo]. **v.20** πτωχός[anmsn] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] ὄνομα[ndns] Λάζαρος[nnms] ὅς[rrnms] βάλλω[viyp3s] πρός[p] ὁ[dams] πυλών[nams] αὐτός[rpgms] ἑλκόω[vpxpnms]. **v.21** καί[c] ἐπιθυμέω[vppanms] χορτάζω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ψιχίον[ngnp] ὁ[dgnp] πίπτω[vppagnp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] τράπεζα[ngfs] ὁ[dgms] πλούσιος[agmsn] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dnmp] κύων[nnmp] ἔρχομαι[vppnnmp] ἀπολείχω[viia3p] ὁ[danp] ἕλκος[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.22** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἀποθνῄσκω[vnaa] ὁ[dams] πτωχός[aamsn] καί[c] ἀποφέρω[vnap] αὐτός[rpams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] εἰς[p] ὁ[dams] κόλπος[nams] ὁ[dgms] Ἀβραάμ[tp] ἀποθνῄσκω[viaa3s] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] πλούσιος[anmsn] καί[c] θάπτω[viap3s]. **v.23** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ᾅδης[ndms] ἐπαίρω[vpaanms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] ὑπάρχω[vppanms] ἐν[p] βάσανος[ndfp] ὁράω[vipa3s] ὁ[dams] Ἀβραάμ[tp] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] καί[c] Λάζαρος[nams] ἐν[p] ὁ[ddmp] κόλπος[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.24** καί[c] αὐτός[rpnms] φωνέω[vpaanms] λέγω[viaa3s] πατήρ[nvms] Ἀβραάμ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πέμπω[vdaa2s] Λάζαρος[nams] ἵνα[c] βάπτω[vsaa3s] ὁ[dans] ἄκρον[nans] ὁ[dgms] δάκτυλος[ngms] αὐτός[rpgms] ὕδωρ[ngns] καί[c] καταψύχω[vsaa3s] ὁ[dafs] γλῶσσα[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] ὀδυνάομαι[vipp1s] ἐν[p] ὁ[ddfs] φλόξ[ndfs] οὗτος[rddfs]. **v.25** λέγω[viaa3s] δέ[c] Ἀβραάμ[tp] τέκνον[nvns] μιμνῄσκομαι[vdap2s] ὅτι[c] ἀπολαμβάνω[viaa2s] σύ[rpn-s] ὁ[danp] ἀγαθός[aanpn] σύ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ζωή[ndfs] σύ[rpg-s] καί[c] Λάζαρος[nnms] ὁμοίως[bo] ὁ[danp] κακός[aanpn] νῦν[bo] δέ[c] ὅδε[rdnms] παρακαλέω[vipp3s] σύ[rpn-s] δέ[c] ὀδυνάομαι[vipp2s]. **v.26** καί[c] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] οὗτος[rddnp] μεταξύ[bo] ἐγώ[rpg-p] καί[c] σύ[rpg-p] χάσμα[nans] μέγας[aansn] στηρίζω[vixp3s] ὅπως[bo] ὁ[dnmp] θέλω[vppanmp] διαβαίνω[vnaa] ἐντεῦθεν[bo] πρός[p] σύ[rpa-p] μή[xo] δύναμαι[vspn3p] μηδέ[c] ὁ[dnmp] ἐκεῖθεν[bo] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] διαπεράω[vspa3p]. **v.27** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἐρωτάω[vipa1s] οὖν[c] σύ[rpa-s] πατήρ[nvms] ἵνα[c] πέμπω[vsaa2s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s].

τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ, Ἔχουσι Μωσέα καὶ 29
τοὺς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ 30
Ἀβραάμ, ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετα-
νοήσουσιν. εἶπε δὲ αὐτῷ, Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ 31
ἀκούουσιν, οὐδέ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν **17**
τὰ σκάνδαλα, οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται. λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος 2
ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν
θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέ- 3
χετε ἑαυτοῖς. ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον
αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς 4
ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σέ, καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπί
σε, λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι 5
τῷ Κυρίῳ, Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Εἰ εἴχετε 6
πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ,
Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν
ὑμῖν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, 7
ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως, Παρελθὼν ἀνάπεσαι,
ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμε- 8
νος διακόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι

---

v.28 ἔχω[vipa1s] γάρ[c] πέντε[tn] ἀδελφός[namp] ὅπως[bo] διαμαρτύρομαι[vspn3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μή[xo] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἔρχομαι[vsaa3p] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] οὗτος[rdams] ὁ[dgfs] βάσανος[ngfs]. **v.29** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Ἀβραάμ[tp] ἔχω[vipa3p] Μωϋσῆς[nams] καί[c] ὁ[damp] προφήτης[namp] ἀκούω[vdaa3p] αὐτός[rpgmp]. **v.30** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] οὐχί[xo] πατήρ[nvms] Ἀβραάμ[tp] ἀλλά[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀπό[p] νεκρός[agmpn] πορεύομαι[vsao3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μετανοέω[vifa3p]. **v.31** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] Μωϋσῆς[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] οὐ[xo] ἀκούω[vipa3p] οὐδέ[bo] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vsaa3s] πείθω[vifp3p]. **17. v.1** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] ἀνένδεκτος[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgms] μή[xo] ἔρχομαι[vnaa] ὁ[danp] σκάνδαλον[nanp] οὐαί[i] δέ[c] διά[p] ὅς[rrgms] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.2** λυσιτελέω[vipa3s] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] μύλος[nnms] ὀνικός[anmsn] περίκειμαι[vipn3s] περί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ῥίπτω[vixp3s] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ἤ[xo] ἵνα[c] σκανδαλίζω[vsaa3s] εἷς[nams] ὁ[dgmp] μικρός[agmpn] οὗτος[rdgmp]. **v.3** προσέχω[vdpa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐάν[qo] δέ[c] ἁμαρτάνω[vsaa3s] εἰς[p] σύ[rpa-s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] ἐπιτιμάω[vdaa2s] αὐτός[rpdms] καί[c] ἐάν[qo] μετανοέω[vsaa3s] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpdms]. **v.4** καί[c] ἐάν[qo] ἑπτάκις[bo] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἁμαρτάνω[vsaa3s] εἰς[p] σύ[rpa-s] καί[c] ἑπτάκις[bo] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐπιστρέφω[vsaa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-s] λέγω[vppanms] μετανοέω[vipa1s] ἀφίημι[vifa2s] αὐτός[rpdms]. **v.5** καί[c] λέγω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] προστίθημι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] πίστις[nafs]. **v.6** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰ[qo] ἔχω[viia2p] πίστις[nafs] ὡς[bo] κόκκος[nams] σίναπι[ngns] λέγω[viia2p] ἄν[xo] ὁ[ddfs] συκάμινος[admsn] οὗτος[rddfs] ἐκριζόω[vdap2s] καί[c] φυτεύω[vdap2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] καί[c] ὑπακούω[viaa3s] ἄν[xo] σύ[rpd-p]. **v.7** τίς[rqnms] δέ[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] δοῦλος[nams] ἔχω[vppanms] ἀροτριάω[vppaams] ἤ[xo] ποιμαίνω[vppaams] ὅς[rrnms] εἰσέρχομαι[vpaadms] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἀγρός[ngms] λέγω[vifa3s] εὐθέως[bo] παρέρχομαι[vpaanms] ἀναπίπτω[vdam2s].

9 καὶ πίεσαι σύ· μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησε
10 τὰ διαταχθέντα αὐτῷ· οὐ δοκῶ. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποι-
ήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί
11 ἐσμεν, ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ
12 μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς
τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν
13 πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ, ἐπιστάτα,
14 ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἐπιδεί-
ξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτούς,
15 ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε,
16 μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρό-
σωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἦν
17 Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκα-
18 θαρίσθησαν· οἱ δὲ ἐννέα ποῦ· οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες
19 δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος, καὶ εἶπεν αὐ-
20 τῷ, Ἀναστὰς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Ἐπερωτηθεὶς
δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ
21 παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, Ἰδοὺ ἐκεῖ. ἰδοὺ

---

v.8 ἀλλά^{c} οὐχί^{xo} λέγω^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} ἑτοιμάζω^{vdaa2s} τίς^{rqans} δειπνέω^{vsaa1s} καί^{c} περιζώννυμι^{vpamnms} διακονέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἕως^{c} ἐσθίω^{vsaa1s} καί^{c} πίνω^{vsaa1s} καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἐσθίω^{vifd2s} καί^{c} πίνω^{vifd2s} σύ$^{rpn-s}$. **v.9** μή^{xo} χάρις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} ὅτι^{c} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{danp} διατάσσω^{vpapanp} αὐτός^{rpdms} ὅς^{xo} δοκέω^{vipa1s}. **v.10** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὅταν^{c} ποιέω^{vsaa2p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} διατάσσω^{vpapanp} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vdpa2p} ὅτι^{c} δοῦλος^{nnmp} ἀχρεῖος^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ὅτι^{c} ὅς^{rrans} ὀφείλω^{viia1p} ποιέω^{vnaa} ποιέω^{vixa1p}. **v.11** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} αὐτός^{rpnms} διέρχομαι^{viin3s} διά^{p} μέσος^{agnsn} Σαμάρεια^{ngfs} καί^{c} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.12** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} τι-σριαφσ κώμη^{nafs} ἀπαντάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δέκα^{tn} λεπρός^{anmpn} ἀνήρ^{nnmp} ὅς^{rrnmp} ἵστημι^{viaa3p} πόρρωθεν^{bo}. **v.13** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} αἴρω^{viaa3p} φωνή^{nafs} λέγω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nvms} ἐπιστάτης^{nvms} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.14** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{ddmp} ἱερεύς^{ndmp} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καθαρίζω^{viap3p}. **v.15** εἷς^{nnms} δέ^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^{c} ἰάομαι^{viap3s} ὑποστρέφω^{viaa3s} μετά^{p} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} δοξάζω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.16** καί^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} πρόσωπον^{nans} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} εὐχαριστέω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} Σαμαρίτης^{nnms}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} οὐχί^{xo} ὁ^{dnmp} δέκα^{tn} καθαρίζω^{viap3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐννέα^{tn} ποῦ^{xo}. **v.18** οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viap3p} ὑποστρέφω^{vpaanmp} δίδωμι^{vnaa} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} ἀλλογενής^{anmsn} οὗτος^{rdnms}. **v.19** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.20** ἐπερωτάω^{vpapnms} δέ^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} πότε^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μετά^{p} παρατήρησις^{ngfs}.

γάρ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς 22
μαθητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμε-
ρῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦ- 23
σιν ὑμῖν, Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, Ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε.
ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ οὐρανὸν εἰς 24
τὴν ὑπ′ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀ- 25
ποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν 26
ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου. ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι 27
ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυ-
σμός, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς 28
ἡμέραις Λώτ, ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον,
ᾠκοδόμουν, ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ 29
καὶ θεῖον ἀπ′ οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας, κατὰ ταῦτα ἔ- 30
σται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ 31
τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ
οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐ-
πιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. ὃς 32, 33
ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν
ἀπολέσῃ αὐτὴν ζωογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ 34

---

v.21 οὐδέ[bo] λέγω[vifa3p] ἰδού[vdaa2s] ὧδε[bo] ἤ[xo] ἰδού[vdaa2s] ἐκεῖ[bo] ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐντός[bo] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.22** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] ἔρχομαι[vifd3p] ἡμέρα[nnfp] ὅτε[bo] ἐπιθυμέω[vifa2p] εἷς[nafs] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁράω[vnaa] καί[c] οὐ[xo] ὁράω[vifd2p]. **v.23** καί[c] λέγω[vifa3p] σύ[rpd-p] ἰδού[vdaa2s] ὧδε[bo] ἤ[xo] ἰδού[vdaa2s] ἐκεῖ[bo] μή[xo] ἀπέρχομαι[vsaa2p] μηδέ[c] διώκω[vsaa2p]. **v.24** ὥσπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἀστραπή[nnfs] ὁ[dnfs] ἀστράπτω[vppanfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὑπό[p] οὐρανός[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] ὑπό[p] οὐρανός[nams] λάμπω[vipa3s] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.25** πρῶτος[bo] δέ[c] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] πολύς[aanpn] πάσχω[vnaa] καί[c] ἀποδοκιμάζω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.26** καί[c] καθώς[bo] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgms] Νῶε[tp] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.27** ἐσθίω[viia3p] πίνω[viia3p] γαμέω[viia3p] γαμίζω[viip3p] ἄχρι[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] εἰσέρχομαι[viaa3s] Νῶε[tp] εἰς[p] ὁ[dafs] κιβωτός[nafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] κατακλυσμός[nnms] καί[c] ἀπόλλυμι[viaa3s] ἅπας[aampn]. **v.28** ὁμοίως[bo] καί[c] ὡς[bo] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] Λώτ[tp] ἐσθίω[viia3p] πίνω[viia3p] ἀγοράζω[viia3p] πωλέω[viia3p] φυτεύω[viia3p] οἰκοδομέω[viia3p]. **v.29** ὅς[rrdfs] δέ[c] ἡμέρα[ndfs] ἐξέρχομαι[viaa3s] Λώτ[tp] ἀπό[p] Σόδομα[ngnp] βρέχω[viaa3s] πῦρ[nans] καί[c] θεῖον[nans] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] καί[c] ἀπόλλυμι[viaa3s] ἅπας[aampn]. **v.30** κατά[p] οὗτος[nanp] εἰμί[vifx3s] ὅς[rrdfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἀποκαλύπτω[vipp3s]. **v.31** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὅς[rrnms] εἰμί[vifx3s] ἐπί[p] ὁ[dgns] δῶμα[ngns] καί[c] ὁ[dnnp] σκεῦος[nnnp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] μή[xo] καταβαίνω[vdaa3s] αἴρω[vnaa] αὐτός[rpanp] καί[c] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] ὁμοίως[bo] μή[xo] ἐπιστρέφω[vdaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὀπίσω[bo]. **v.32** μνημονεύω[vdpa2p] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] Λώτ[tp]. **v.33** ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ζητέω[vsaa3s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] σῴζω[vnaa] ἀπόλλυμι[vifa3s] αὐτός[rpafs] καί[c] ὅς[rrnms] ἐάν[qo] ἀπόλλυμι[vsaa3s] αὐτός[rpafs] ζῳογονέω[vifa3s] αὐτός[rpafs].

ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕ-
35 τερος ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία
36 παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἐν τῷ
37 ἀγρῷ, ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. καὶ
ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ, Ποῦ, Κύριε· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

18 Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσ-
2 εύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων, Κριτής τις ἦν ἔν τινι πό-
λει, τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμε-
3 νος, χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν,
4 λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἠ-
θέλησεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν
5 Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, διά γε τὸ
παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ
6 εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Ἀκούσατε
7 τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν
ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέ-
8 ρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν ὅτι
ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
9 θρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς· Εἶπε δὲ
καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ᾽ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ

---

v.34 λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] εἰμί[vifx3p] δύο[tn] ἐπί[p] κλίνη[ngfs] εἷς[ngfs] ὁ[dnms] εἷς[nnms] παραλαμβάνω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnms] ἕτερος[anmsn] ἀφίημι[vifp3s]. **v.35** δύο[tn] εἰμί[vifx3p] ἀλήθω[vppanfp] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] ὁ[dnfs] εἷς[nnfs] παραλαμβάνω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnfs] ἕτερος[anfsn] ἀφίημι[vifp3s]. **v.36** δύο[tn] εἰμί[vifx3p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγρός[ndms] ὁ[dnms] εἷς[nnms] παραλαμβάνω[vifp3s] καί[c] ὁ[dnms] ἕτερος[anmsn] ἀφίημι[vifp3s]. **v.37** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonmp] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ποῦ[xo] κύριος[nvms] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅπου[bo] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ἐκεῖ[bo] συνάγω[vifp3p] ὁ[dnmp] ἀετός[nnmp]. **18. v.1** λέγω[viia3s] δέ[c] καί[c] παραβολή[nafs] αὐτός[rpdmp] πρός[p] ὁ[dans] δεῖ[vnpq] πάντοτε[bo] προσεύχομαι[vnpn] καί[c] μή[xo] ἐγκακέω[vnpa]. **v.2** λέγω[vppanms] κριτής[nnms] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] ἐν[p] τι-σριδφσ πόλις[ndfs] ὁ[dams] θεός[nams] μή[xo] φοβέομαι[vppnnms] καί[c] ἄνθρωπος[nams] μή[xo] ἐντρέπω[vpppnms]. **v.3** χήρα[nnfs] δέ[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] καί[c] ἔρχομαι[viin3s] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanfs] ἐκδικέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἀντίδικος[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.4** καί[c] οὐ[xo] θέλω[viaa3s] ἐπί[p] χρόνος[nams] μετά[p] δέ[c] οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] εἰ[qo] καί[c] ὁ[dams] θεός[nams] οὐ[xo] φοβέομαι[vipn1s] καί[c] ἄνθρωπος[nams] οὐ[xo] ἐντρέπω[vipp1s]. **v.5** διά[p] γέ[xo] ὁ[dans] παρέχω[vnpa] ἐγώ[rpd-s] κόπος[nams] ὁ[dafs] χήρα[nafs] οὗτος[rdafs] ἐκδικέω[vifa1s] αὐτός[rpafs] ἵνα[c] μή[xo] εἰς[p] τέλος[nans] ἔρχομαι[vppnnfs] ὑπωπιάζω[vspa3s] ἐγώ[rpa-s]. **v.6** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἀκούω[vdaa2p] τίς[rqans] ὁ[dnms] κριτής[nnms] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] λέγω[vipa3s]. **v.7** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] οὐ[xo] μή[xo] ποιέω[vifa3s] ὁ[dafs] ἐκδίκησις[nafs] ὁ[dgmp] ἐκλεκτός[agmpn] αὐτός[rpgms] ὁ[dgmp] βοάω[vppagmp] πρός[p] αὐτός[rpams] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] καί[c] μακροθυμέω[vppanms] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp]. **v.8** λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ποιέω[vifa3s] ὁ[dafs] ἐκδίκησις[nafs] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] τάχος[ndns] πλήν[bo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vpaanms] ἆρα[xo] εὑρίσκω[vifa3s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs].

ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρω- 10
ποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος,
καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα 11
προσηύχετο, Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος
ὁ τελώνης. νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα 12
κτῶμαι. καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς 13
ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος
αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑ- 14
μῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος,
ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν
ὑψωθήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἅ- 15
πτηται, ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς 16
προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός
με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν 17
τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐπηρώτη- 18
σέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσω· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με λέγεις 19
ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, 20

---

v.9 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} πρός^{p} τι-σριαμπ ὁ^{damp} πείθω^{vpxaamp} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3p} δίκαιος^{anmpn} καί^{c} ἐξουθενέω^{vppaamp} ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.10** ἄνθρωπος^{nnmp} δύο^{tn} ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} προσεύχομαι^{vnad} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} Φαρισαῖος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} τελώνης^{nnms}. **v.11** ὁ^{dnms} Φαρισαῖος^{nnms} ἵστημι^{vpapnms} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} οὗτος^{rdanp} προσεύχομαι^{viin3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εὐχαριστέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἅρπαξ^{anmpn} ἄδικος^{anmpn} μοιχός^{nnmp} ἤ^{xo} καί^{c} ὡς^{bo} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms}. **v.12** νηστεύω^{vipa1s} δίς^{bo} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns} ἀποδεκατόω^{vipa1s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} κτάομαι^{vipn1s}. **v.13** καί^{c} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{vpxanms} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἐπαίρω^{vnaa} ἀλλά^{c} τύπτω^{viia3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} στῆθος^{nans} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἱλάσκομαι^{vdap2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{ddms} ἁμαρτωλός^{admsn}. **v.14** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ καταβαίνω^{viaa3s} οὗτος^{rdnms} δικαιόω^{vpxpnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὑψόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινόω^{vifp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ταπεινόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψόω^{vifp3s}. **v.15** προσφέρω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{danp} βρέφος^{nanp} ἵνα^{c} αὐτός^{rpgnp} ἅπτω^{vspm3s} ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ἐπιτιμάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpanp} λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{vnpn} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ὁ^{dgnp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nnns} οὐ^{xo} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs}. **v.18** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} τι-σρινμσ αὐτός^{rpams} ἄρχων^{nnms} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ποιέω^{vpaanms} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vifa1s}. **v.19** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδείς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}.

Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυ-
21 ρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπε,
22 Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἔτι ἕν σοι λείπει, πάντα ὅσα ἔχεις πώ-
λησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ
23 δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο,
24 ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον
γενόμενον εἶπε, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσε-
25 λεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εὐκοπώτερον γάρ ἐστι
κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν
26 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ
27 τίς δύναται σωθῆναι· ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις
28 δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδού, ἡμεῖς ἀ-
29 φήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ
ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
30 ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ
31 αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα,
εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τε-
λεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ
32 ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθήσε-

---

v.20 ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{vixa2s} μή^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μή^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μή^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μή^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^{p} νεότης^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.22** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἔτι^{bo} εἷς^{nans} σύ$^{rpd-s}$ λείπω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^{c} διαδίδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admpn} καί^{c} ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} περίλυπος^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} πλούσιος^{anmsn} σφόδρα^{bo}. **v.24** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περίλυπος^{aamsn} γίνομαι^{vpadams} λέγω^{viaa3s} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** εὔκοπος^{annsc} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} κάμηλος^{nams} διά^{p} τρυμαλιά^{ngfs} ῥαφίς^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἤ^{xo} πλούσιος^{aamsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vnaa}. **v.26** λέγω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} καί^{c} τίς^{rqnms} δύναμαι^{vipn3s} σῴζω^{vnap}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnnp} ἀδύνατος^{annpn} παρά^{p} ἄνθρωπος^{ndmp} δυνατός^{annpn} εἰμί^{vipx3s} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.28** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀφίημι^{viaa1s} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-s}$. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ἀφίημι^{viaa3s} οἰκία^{nafs} ἤ^{xo} γονεύς^{namp} ἤ^{xo} ἀδελφός^{namp} ἤ^{xo} γυνή^{nafs} ἤ^{xo} τέκνον^{nanp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.30** ὅς^{rrnms} ὅς^{xo} μή^{xo} ἀπολαμβάνω^{vsaa3s} πολλαπλασίων^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} ὁ^{ddms} ἔρχομαι^{vppndms} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.31** παραλαμβάνω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἰδού^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{vipa1p} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} τελέω^{vifp3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} γράφω^{vpxpnnp} διά^{p} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.

ται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες 33
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ 34
αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμέ-
νον ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ ἐν 35
τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν
προσαιτῶν, ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο 36
τί εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος 37
παρέρχεται. καὶ ἐβόησε, λέγων, Ἰησοῦ, υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν 38
με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ, αὐτὸς δὲ 39
πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ 40
Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν, ἐγγίσαντος δὲ
αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων Τί σοι θέλεις ποιήσω· ὁ δὲ 41
εἶπε, Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνά- 42
βλεψον, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, 43
καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν
ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. καὶ ἰδού, ἀνὴρ ὀνόματι **19**, 2
καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος
ἦν πλούσιος. καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ 3
ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προ- 4
δραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι

---

v.32 παραδίδωμι[vifp3s] γάρ[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] καί[c] ἐμπαίζω[vifp3s] καί[c] ὑβρίζω[vifp3s] καί[c] ἐμπτύω[vifp3s]. **v.33** καί[c] μαστιγόω[vpaanmp] ἀποκτείνω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.34** καί[c] αὐτός[rpnmp] οὐδείς[aansn] οὗτος[rdgnp] συνίημι[viaa3p] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] ῥῆμα[nnns] οὗτος[rdnns] κρύπτω[vpxpnns] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[viia3p] ὁ[danp] λέγω[vpppanp]. **v.35** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐγγίζω[vnpa] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ἰεριχώ[tp] τυφλός[anmsn] τι-σρινμσ κάθημαι[viin3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] προσαιτέω[vppanms]. **v.36** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὄχλος[ngms] διαπορεύομαι[vppngms] πυνθάνομαι[viin3s] τίς[rqnns] εἰμί[vopx3s] οὗτος[rdnns]. **v.37** ἀπαγγέλλω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] παρέρχομαι[vipn3s]. **v.38** καί[c] βοάω[viaa3s] λέγω[vppanms] Ἰησοῦς[nvms] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.39** καί[c] ὁ[dnmp] προάγω[vppanmp] ἐπιτιμάω[viia3p] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] σιωπάω[vsaa3s] αὐτός[rpnms] δέ[c] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] κράζω[viia3s] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.40** ἵστημι[vpapnms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] κελεύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἄγω[vnap] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐγγίζω[vpaagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.41** λέγω[vppanms] τίς[rqans] σύ[rpd-s] θέλω[vipa2s] ποιέω[vsaa1s] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] ἵνα[c] ἀναβλέπω[vsaa1s]. **v.42** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀναβλέπω[vdaa2s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s]. **v.43** καί[c] παραχρῆμα[bo] ἀναβλέπω[viaa3s] καί[c] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] δοξάζω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ὁράω[vpaanms] δίδωμι[viaa3s] αἶνος[nams] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **19. v.1** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] διέρχομαι[viin3s] ὁ[dafs] Ἰεριχώ[tp]. **v.2** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] ὄνομα[ndns] καλέω[vpppnms] Ζακχαῖος[nnms] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] ἀρχιτελώνης[nnms] καί[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] πλούσιος[anmsn]. **v.3** καί[c] ζητέω[viia3s] ὁράω[vnaa] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ὅτι[c] ὁ[ddfs] ἡλικία[ndfs] μικρός[anmsn] εἰμί[viix3s].

5 δι᾽ ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον,
ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακ-
χαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με
6 μεῖναι. καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων.
7 καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ
8 ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν
Κύριον, Ἰδού, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετρα-
9 πλοῦν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία
τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν.
10 ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολω-
11 λός. Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβολήν,
διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλήμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι
12 παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶ-
πεν οὖν, Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν,
13 λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ δέκα
δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
14 τούς, Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμί-
σουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες,
15 Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ᾽ ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι

---

v.4 καί[c] προτρέχω[vpaanms] ἔμπροσθεν[bo] ἀναβαίνω[viaa3s] ἐπί[p] συκομορέα[nafs] ἵνα[c] ὁράω[vsaa3s] αὐτός[rpams] ὅτι[c] διά[p] ἐκεῖνος[rdgfs] μέλλω[viia3s] διέρχομαι[vnpn]. **v.5** καί[c] ὡς[bo] ἔρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ἀναβλέπω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] Ζακχαῖος[nvms] σπεύδω[vpaanms] καταβαίνω[vdaa2s] σήμερον[bo] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] σύ[rpg-s] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] μένω[vnaa]. **v.6** καί[c] σπεύδω[vpaanms] καταβαίνω[viaa3s] καί[c] ὑποδέχομαι[viad3s] αὐτός[rpams] χαίρω[vppanms]. **v.7** καί[c] ὁράω[vpaanmp] ἅπας[anmpn] διαγογγύζω[viia3p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] παρά[p] ἁμαρτωλός[admsn] ἀνήρ[ndms] εἰσέρχομαι[viaa3s] καταλύω[vnaa]. **v.8** ἵστημι[vpapnms] δέ[c] Ζακχαῖος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἰδού[vdaa2s] ὁ[danp] ἥμισυς[aanpn] ὁ[dgnp] ὑπάρχω[vppagnp] ἐγώ[rpg-s] κύριος[nvms] δίδωμι[vipa1s] ὁ[ddmp] πτωχός[admpn] καί[c] εἰ[qo] τι-σριγμσ τι-σριανσ συκοφαντέω[viaa1s] ἀποδίδωμι[vipa1s] τετραπλοῦς[aansn]. **v.9** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] σήμερον[bo] σωτηρία[nnfs] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] οὗτος[rddms] γίνομαι[viad3s] καθότι[bo] καί[c] αὐτός[rpnms] υἱός[nnms] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[vipx3s]. **v.10** ἔρχομαι[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ζητέω[vnaa] καί[c] σῴζω[vnaa] ὁ[dans] ἀπόλλυμι[vpxaans]. **v.11** ἀκούω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] οὗτος[rdanp] προστίθημι[vpaanms] λέγω[viaa3s] παραβολή[nafs] διά[p] ὁ[dans] ἐγγύς[bo] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] δοκέω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] παραχρῆμα[bo] μέλλω[vipa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀναφαίνω[vnpp]. **v.12** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ἄνθρωπος[nnms] τι-σρινμσ εὐγενής[anmsn] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] χώρα[nafs] μακρός[aafsn] λαμβάνω[vnaa] ἑαυτοῦ[rxdms] βασιλεία[nafs] καί[c] ὑποστρέφω[vnaa]. **v.13** καλέω[vpaanms] δέ[c] δέκα[tn] δοῦλος[namp] ἑαυτοῦ[rxgms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δέκα[tn] μνᾶ[nafp] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] πραγματεύομαι[vdad2p] ἕως[c] ἔρχομαι[vipn1s]. **v.14** ὁ[dnmp] δέ[c] πολίτης[nnmp] αὐτός[rpgms] μισέω[viia3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3p] πρεσβεία[nafs] ὀπίσω[bo] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] οὐ[xo] θέλω[vipa1p] οὗτος[rdams] βασιλεύω[vnaa] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p].

αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα γνῷ τίς
τί διεπραγματεύσατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, 16
ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εὖ, 17
ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔ-
χων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, Κύριε, 18
ἡ μνᾶ σου, ἐποίησε πέντε μνᾶς. εἶπε δὲ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ 19
γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. καὶ ἕτερος ἦλθε, λέγων, Κύριε, 20
ἰδού, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ, ἐφοβού- 21
μην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας,
καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ, Ἐκ τοῦ στόματός 22
σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστη-
ρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα, καὶ 23
διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ
ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό· καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, 24
Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.
καὶ εἶπον αὐτῷ, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι 25, 26
παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει
ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς 27
μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ
κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο 28

---

v.15 καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐπανέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpams] λαμβάνω[vpaaams] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] καί[c] λέγω[viaa3s] φωνέω[vnap] αὐτός[rpdms] ὁ[damp] δοῦλος[namp] οὗτος[rdamp] ὅς[rrdmp] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dans] ἀργύριον[nans] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa3s] τίς[rqnms] τίς[rqans] διαπραγματεύομαι[viad3s]. **v.16** παραγίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ὁ[dnfs] μνᾶ[nnfs] σύ[rpg-s] προσεργάζομαι[viad3s] δέκα[tn] μνᾶ[nafp]. **v.17** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] εὖ[bo] ἀγαθός[avmsn] δοῦλος[nvms] ὅτι[c] ἐν[p] ἐλάχιστος[adnsn] πιστός[anmsn] γίνομαι[viad2s] εἰμί[vdpx2s] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppanms] ἐπάνω[bo] δέκα[tn] πόλις[ngfp]. **v.18** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ὁ[dnfs] μνᾶ[nnfs] σύ[rpg-s] ποιέω[viaa3s] πέντε[tn] μνᾶ[nafp]. **v.19** λέγω[viaa3s] δέ[c] καί[c] οὗτος[rddms] καί[c] σύ[rpn-s] γίνομαι[vdpn2s] ἐπάνω[bo] πέντε[tn] πόλις[ngfp]. **v.20** καί[c] ἕτερος[anmsn] ἔρχομαι[viaa3s] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μνᾶ[nnfs] σύ[rpg-s] ὅς[rrafs] ἔχω[viia1s] ἀπόκειμαι[vppnafs] ἐν[p] σουδάριον[ndns]. **v.21** φοβέομαι[viin1s] γάρ[c] σύ[rpa-s] ὅτι[c] ἄνθρωπος[nnms] αὐστηρός[anmsn] εἰμί[vipx2s] αἴρω[vipa2s] ὅς[rrans] οὐ[xo] τίθημι[viaa2s] καί[c] θερίζω[vipa2s] ὅς[rrans] οὐ[xo] σπείρω[viaa2s]. **v.22** λέγω[vipa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] σύ[rpg-s] κρίνω[vifa1s] σύ[rpa-s] πονηρός[avmsn] δοῦλος[nvms] οἶδα[viya2s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] αὐστηρός[anmsn] εἰμί[vipx1s] αἴρω[vppanms] ὅς[rrans] οὐ[xo] τίθημι[viaa1s] καί[c] θερίζω[vppanms] ὅς[rrans] οὐ[xo] σπείρω[viaa1s]. **v.23** καί[c] διά&τίς[xo] οὐ[xo] δίδωμι[viaa2s] ὁ[dans] ἀργύριον[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[dafs] τράπεζα[nafs] καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vpaanms] σύν[p] τόκος[ndms] ἄν[xo] πράσσω[viaa1s] αὐτός[rpans]. **v.24** καί[c] ὁ[ddmp] παρίστημι[vpxadmp] λέγω[viaa3s] αἴρω[vdaa2p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] μνᾶ[nafs] καί[c] δίδωμι[vdaa2p] ὁ[ddms] ὁ[dafp] δέκα[tn] μνᾶ[nafp] ἔχω[vppadms]. **v.25** καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἔχω[vipa3s] δέκα[tn] μνᾶ[nafp]. **v.26** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] ἔχω[vppadms] δίδωμι[vifp3s] ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgms] μή[xo] ἔχω[vppagms] καί[c] ὅς[rrnns] ἔχω[vipa3s] αἴρω[vifp3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.27** πλήν[bo] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] ἐγώ[rpg-s] ἐκεῖνος[rdamp] ὁ[damp] μή[xo] θέλω[vpaaamp] ἐγώ[rpa-s] βασιλεύω[vnaa] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ἄγω[vdaa2p] ὧδε[bo] καί[c] κατασφάζω[vdaa2p] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s].

29 ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγ-
γισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον
30 ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπών, Ὑπάγετε
εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον
δεδεμένον, ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε, λύσαντες
31 αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διατί λύετε· οὕτως
32 ἐρεῖτε αὐτῷ ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ
33 οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν
τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύετε τὸν
34, 35 πῶλον· οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ
36 τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ,
37 ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ
ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ
πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ
38 περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρ-
χόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου, εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ
39 δόξα ἐν ὑψίστοις. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου
εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.
40 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν ὅτι, ἐὰν οὗτοι σιωπή-
41 σωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν,

---

v.28 καί[c] λέγω[vpaanms] οὗτος[rdanp] πορεύομαι[viin3s] ἔμπροσθεν[bo] ἀναβαίνω[vppanms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.29** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] ἐγγίζω[viaa3s] εἰς[p] Βηθφαγή[tp] καί[c] Βηθανία[nafs] πρός[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dans] καλέω[vpppans] ἐλαία[ngfp] ἀποστέλλω[viaa3s] δύο[tn] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.30** λέγω[vpaanms] ὑπάγω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] κατέναντι[bo] κώμη[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] εἰσπορεύομαι[vppnnmp] εὑρίσκω[vifa2p] πῶλος[nams] δέω[vpxpams] ἐπί[p] ὅς[rrams] οὐδείς[anfsn] πώποτε[bo] ἄνθρωπος[ngmp] καθίζω[viaa3s] λύω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἄγω[vdaa2p]. **v.31** καί[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] ἐρωτάω[vspa3s] διά&τίς[xo] λύω[vipa2p] οὕτω[bo] λέγω[vifa2p] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s]. **v.32** ἀπέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀποστέλλω[vpxpnmp] εὑρίσκω[viaa3p] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.33** λύω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[dams] πῶλος[nams] λέγω[viaa3p] ὁ[dnmp] κύριος[nnmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqans] λύω[vipa2p] ὁ[dams] πῶλος[nams]. **v.34** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpgms] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s]. **v.35** καί[c] ἄγω[viaa3p] αὐτός[rpams] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ἐπιρίπτω[vpaanmp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] ἐπί[p] ὁ[dams] πῶλος[nams] ἐπιβιβάζω[viaa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.36** πορεύομαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ὑποστρωννύω[viia3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs]. **v.37** ἐγγίζω[vppagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἤδη[bo] πρός[p] ὁ[ddfs] κατάβασις[ndfs] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] ἄρχω[viad3p] ἅπας[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] χαίρω[vppanmp] αἰνέω[vnpa] ὁ[dams] θεός[nams] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] περί[p] πᾶς[agfpn] ὅς[rrgfp] ὁράω[viaa3p] δύναμις[ngfp]. **v.38** λέγω[vppanmp] εὐλογέω[vpxpnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] βασιλεύς[nnms] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms] εἰρήνη[nnfs] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] δόξα[nnfs] ἐν[p] ὕψιστος[adnpn]. **v.39** καί[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] διδάσκαλος[nvms] ἐπιτιμάω[vdaa2s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] σύ[rpg-s]. **v.40** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐάν[qo] οὗτος[rdnmp] σιωπάω[vsaa3p] ὁ[dnmp] λίθος[nnmp] κράζω[vifd3p].

ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, λέγων ὅτι Εἰ ἔγνως καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ 42
ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου, νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀ-
φθαλμῶν σου. ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ 43
ἐχθροί σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί
σε πάντοθεν, καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ 44
οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν
καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο 45
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, λέγων 46
αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν, ὑμεῖς
δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' 47
ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν
αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ 48
τί ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ **20**
τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπον 2
πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἰπὲ ἡμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποι-
εῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς δὲ 3
εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ
μοι, Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· 4
οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν, 5

---

v.41 καί[c] ὡς[bo] ἐγγίζω[viaa3s] ὁράω[vpaanms] ὁ[dafs] πόλις[nafs] κλαίω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs]. **v.42** λέγω[vppanms] ὅτι[c] εἰ[qo] γινώσκω[viaa2s] καί[c] σύ[rpn-s] καί[c] γέ[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] σύ[rpg-s] οὗτος[rddfs] ὁ[danp] πρός[p] εἰρήνη[nafs] σύ[rpg-s] νῦν[bo] δέ[c] κρύπτω[viap3s] ἀπό[p] ὀφθαλμός[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.43** ὅτι[c] ἥκω[vifa3p] ἡμέρα[nnfp] ἐπί[p] σύ[rpa-s] καί[c] περιβάλλω[vifa3p] ὁ[dnmp] ἐχθρός[anmpn] σύ[rpg-s] χάραξ[nams] σύ[rpd-s] καί[c] περικυκλόω[vifa3p] σύ[rpa-s] καί[c] συνέχω[vifa3p] σύ[rpa-s] πάντοθεν[bo]. **v.44** καί[c] ἐδαφίζω[vifa3p] σύ[rpa-s] καί[c] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-s] ἐν[p] σύ[rpd-s] καί[c] οὐ[xo] ἀφίημι[vifa3p] ἐν[p] σύ[rpd-s] λίθος[nams] ἐπί[p] λίθος[ndms] ἀντί[p] ὅς[rrgmp] οὐ[xo] γινώσκω[viaa2s] ὁ[dams] καιρός[nams] ὁ[dgfs] ἐπισκοπή[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.45** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ἄρχω[viad3s] ἐκβάλλω[vnpa] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] ἐν[p] αὐτός[rpdns] καί[c] ἀγοράζω[vppaamp]. **v.46** λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] ἐγώ[rpg-s] οἶκος[nnms] προσευχή[ngfs] εἰμί[vipx3s] σύ[rpn-p] δέ[c] αὐτός[rpams] ποιέω[viaa2p] σπήλαιον[nans] λῃστής[ngmp]. **v.47** καί[c] εἰμί[viix3s] διδάσκω[vppanms] ὁ[dans] κατά[p] ἡμέρα[nafs] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἀπόλλυμι[vnaa] καί[c] ὁ[dnmp] πρῶτος[anmpn] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.48** καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viia3p] ὁ[dans] τίς[rqans] ποιέω[vsaa3p] ὁ[dnms] λαός[nnms] γάρ[c] ἅπας[anmsn] ἐκκρεμάννυμι[viim3s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vppanms]. **20. v.1** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ἐκεῖνος[rdgfp] διδάσκω[vppagms] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] λαός[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] εὐαγγελίζω[vppmgms] ἐφίστημι[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] σύν[p] ὁ[ddmp] πρεσβύτερος[admpn]. **v.2** καί[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa2s] ἤ[xo] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δίδωμι[vpaanms] σύ[rpd-s] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] οὗτος[rdafs]. **v.3** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἐρωτάω[vifa1s] σύ[rpa-p] κἀγώ[rpn-s] εἷς[nams] λόγος[nams] καί[c] λέγω[vdaa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.4** ὁ[dnns] βάπτισμα[nnns] Ἰωάννης[ngms] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] εἰμί[viix3s] ἤ[xo] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp].

6 Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ
εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπει-
7 σμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν
8 μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω
9 ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν
λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμ-
πελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε χρόνους
10 ἱκανούς, καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον,
ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ, οἱ δὲ γεωργοὶ
11 δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι
ἕτερον δοῦλον, οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξ-
12 απέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον, οἱ δὲ καὶ
13 τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμ-
πελῶνος, Τί ποιήσω· πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν, ἴσως
14 τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ δι-
ελογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος,
δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.
15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν
16 ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπο-
λέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
17 ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε,

---

v.5 ὁ[dnmp] δέ[c] συλλογίζομαι[viad3p] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἐάν[qo] λέγω[vsaa1p] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] λέγω[vifa3s] διά&τίς[xo] οὖν[c] οὐ[xo] πιστεύω[viaa2p] αὐτός[rpdms]. **v.6** ἐάν[qo] δέ[c] λέγω[vsaa1p] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] καταλιθάζω[vifa3s] ἐγώ[rpa-p] πείθω[vpxpnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] Ἰωάννης[nams] προφήτης[nams] εἰμί[vnpx]. **v.7** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3p] μή[xo] οἶδα[vnxa] πόθεν[bo]. **v.8** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐδέ[bo] ἐγώ[rpn-s] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa1s]. **v.9** ἄρχω[viad3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] λέγω[vnpa] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] ἄνθρωπος[nnms] τι-σρινμσ φυτεύω[viaa3s] ἀμπελών[nams] καί[c] ἐκδίδωμι[viam3s] αὐτός[rpams] γεωργός[ndmp] καί[c] ἀποδημέω[viaa3s] χρόνος[namp] ἱκανός[aampn]. **v.10** καί[c] ἐν[p] καιρός[ndms] ἀποστέλλω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] γεωργός[namp] δοῦλος[nams] ἵνα[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] καρπός[ngms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] δίδωμι[vsaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] δέ[c] γεωργός[nnmp] δέρω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἐξαποστέλλω[viaa3p] κενός[aamsn]. **v.11** καί[c] προστίθημι[viam3s] πέμπω[vnaa] ἕτερος[aamsn] δοῦλος[nams] ὁ[dnmp] δέ[c] κἀκεῖνος[rdams] δέρω[vpaanmp] καί[c] ἀτιμάζω[vpaanmp] ἐξαποστέλλω[viaa3p] κενός[aamsn]. **v.12** καί[c] προστίθημι[viam3s] πέμπω[vnaa] τρίτος[aamsn] ὁ[dnmp] δέ[c] καί[c] οὗτος[rdams] τραυματίζω[vpaanmp] ἐκβάλλω[viaa3p]. **v.13** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] τίς[rqans] ποιέω[vsaa1s] πέμπω[vifa1s] ὁ[dams] υἱός[nams] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] ἀγαπητός[aamsn] ἴσως[bo] οὗτος[rdams] ὁράω[vpaanmp] ἐντρέπω[vifp3p]. **v.14** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] γεωργός[nnmp] διαλογίζομαι[viin3p] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] λέγω[vppanmp] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κληρονόμος[nnms] δεῦτε[vdvx2p] ἀποκτείνω[vspa1p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἐγώ[rpg-p] γίνομαι[vsad3s] ὁ[dnfs] κληρονομία[nnfs]. **v.15** καί[c] ἐκβάλλω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms] ἀποκτείνω[viaa3p] τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vifa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] ἀμπελών[ngms]. **v.16** ἔρχομαι[vifd3s] καί[c] ἀπόλλυμι[vifa3s] ὁ[damp] γεωργός[namp] οὗτος[rdamp] καί[c] δίδωμι[vifa3s] ὁ[dams] ἀμπελών[nams] ἄλλος[admpn] ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] μή[xo] γίνομαι[voad3s].

Τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· πᾶς ὁ πε- 18
σὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται, ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς 19
ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν
τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην
εἶπε. καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινο- 20
μένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου,
εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρ- 21
θῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ'
ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι 22
φόρον δοῦναι, ἢ οὔ· κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, 23
εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί με πειράζετε. ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον, 24
τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν ἀποκριθέντες δὲ εἶπον, Καίσα-
ρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, 25
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ 26
ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει
αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, 27
οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέ- 28
γοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς

---

v.17 ὁ[dnms] δέ[c] ἐμβλέπω[vpaanms] αὐτός[rpdmp] λέγω[viaa3s] τίς[rqnns] οὖν[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] γράφω[vpxpnns] οὗτος[rdnns] λίθος[nams] ὅς[rrams] ἀποδοκιμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] οἰκοδομέω[vppanmp] οὗτος[rdnms] γίνομαι[viao3s] εἰς[p] κεφαλή[nafs] γωνία[ngfs]. **v.18** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] ἐκεῖνος[rdams] ὁ[dams] λίθος[nams] συνθλάω[vifp3s] ἐπί[p] ὅς[rrams] δέ[c] ἄν[xo] πίπτω[vsaa3s] λικμάω[vifa3s] αὐτός[rpams]. **v.19** καί[c] ζητέω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ἐπιβάλλω[vnaa] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] καί[c] φοβέομαι[viao3p] ὁ[dams] λαός[nams] γινώσκω[viaa3p] γάρ[c] ὅτι[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] οὗτος[rdafs] λέγω[viaa3s]. **v.20** καί[c] παρατηρέω[vpaanmp] ἀποστέλλω[viaa3p] ἐγκάθετος[aampn] ὑποκρίνομαι[vppnamp] ἑαυτοῦ[rxamp] δίκαιος[aampn] εἰμί[vnpx] ἵνα[c] ἐπιλαμβάνομαι[vsad3p] αὐτός[rpgms] λόγος[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] παραδίδωμι[vnaa] αὐτός[rpams] ὁ[ddfs] ἀρχή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] ἐξουσία[ndfs] ὁ[dgms] ἡγεμών[ngms]. **v.21** καί[c] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ὀρθῶς[bo] λέγω[vipa2s] καί[c] διδάσκω[vipa2s] καί[c] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa2s] πρόσωπον[nans] ἀλλά[c] ἐπί[p] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] διδάσκω[vipa2s]. **v.22** ἔξεστι[vipq3s] ἐγώ[rpd-p] Καῖσαρ[ndms] φόρος[nams] δίδωμι[vnaa] ἤ[xo] οὐ[xo]. **v.23** κατανοέω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] πανουργία[nafs] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] πειράζω[vipa2p]. **v.24** ἐπιδείκνυμι[vdaa2p] ἐγώ[rpd-s] δηνάριον[nans] τίς[rqgms] ἔχω[vipa3s] εἰκών[nafs] καί[c] ἐπιγραφή[nafs] ἀποκρίνομαι[vpaonmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] Καῖσαρ[ngms]. **v.25** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀποδίδωμι[vdaa2p] τοίνυν[xo] ὁ[danp] Καῖσαρ[ngms] Καῖσαρ[ndms] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.26** καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3p] ἐπιλαμβάνομαι[vnad] αὐτός[rpgms] ῥῆμα[ngns] ἐναντίον[bo] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] θαυμάζω[vpaanmp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀπόκρισις[ndfs] αὐτός[rpgms] σιγάω[viaa3p]. **v.27** προσέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] Σαδδουκαῖος[ngmp] ὁ[dnmp] ἀντιλέγω[vppanmp] ἀνάστασις[nafs] μή[xo] εἰμί[vnpx] ἐπερωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams].

ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λά-
βῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ
29 ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος λα-
30 βὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος, καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν
31 γυναῖκα, καὶ οὗτος απέθανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν
αὐτήν. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά, καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ
32, 33 ἀπέθανον. ὕστερον πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν
ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή· οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐ-
34 τὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ
35 τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται, οἱ δὲ καταξι-
ωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ
36 νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίσκονται, οὔτε γὰρ ἀποθα-
νεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι τοῦ θεοῦ, τῆς
37 ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μω-
σῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ
38 καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι
39 νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες
40 δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. Οὐ-
41 κέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾷν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς,
42 Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν υἱόν Δαβὶδ εἶναι· καὶ αὐτὸς Δαβὶδ
λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου

---

v.28 λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] Μωϋσῆς[nnms] γράφω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ἐάν[qo] τι-σριγμσ ἀδελφός[nnms] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ἔχω[vppanms] γυνή[nafs] καί[c] οὗτος[rdnms] ἄτεκνος[anmsn] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ἵνα[c] λαμβάνω[vsaa3s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] γυνή[nafs] καί[c] ἐξανίστημι[vsaa3s] σπέρμα[nans] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.29** ἑπτά[tn] οὖν[c] ἀδελφός[nnmp] εἰμί[viix3p] καί[c] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] λαμβάνω[vpaanms] γυνή[nafs] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἄτεκνος[anmsn]. **v.30** καί[c] λαμβάνω[viaa3s] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] ὁ[dafs] γυνή[nafs] καί[c] οὗτος[rdnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἄτεκνος[anmsn]. **v.31** καί[c] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] λαμβάνω[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὡσαύτως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] καί[c] οὐ[xo] καταλείπω[viaa3p] τέκνον[nanp] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3p]. **v.32** ὕστερος[bo] πᾶς[agnpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs]. **v.33** ἐν[p] ὁ[ddfs] οὖν[c] ἀνάστασις[ndfs] τίς[rqgms] αὐτός[rpgmp] γίνομαι[vipn3s] γυνή[nnfs] ὁ[dnmp] γάρ[c] ἑπτά[tn] ἔχω[viaa3p] αὐτός[rpafs] γυνή[nafs]. **v.34** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] γαμέω[vipa3p] καί[c] ἐκ&γαμίσκω[vipp3p]. **v.35** ὁ[dnmp] δέ[c] καταξιόω[vpapnmp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] τυγχάνω[vnaa] καί[c] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] ὁ[dgfs] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] οὔτε[c] γαμέω[vipa3p] οὔτε[c] ἐκ&γαμίσκω[vipp3p]. **v.36** οὔτε[c] γάρ[c] ἀποθνῄσκω[vnaa] ἔτι[bo] δύναμαι[vipn3p] ἰσάγγελος[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] καί[c] υἱός[nnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] υἱός[nnmp] εἰμί[vppxnmp]. **v.37** ὅτι[c] δέ[c] ἐγείρω[vipp3p] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] καί[c] Μωϋσῆς[nnms] μηνύω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] βάτος[ngms] ὡς[bo] λέγω[vipa3s] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dams] θεός[nams] Ἰσαάκ[tp] καί[c] ὁ[dams] θεός[nams] Ἰακώβ[tp]. **v.38** θεός[nnms] δέ[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] νεκρός[agmpn] ἀλλά[c] ζάω[vppagmp] πᾶς[anmpn] γάρ[c] αὐτός[rpdms] ζάω[vipa3p]. **v.39** ἀποκρίνομαι[vpaonmp] δέ[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] λέγω[viaa3p] διδάσκαλος[nvms] καλῶς[bo] λέγω[viaa2s]. **v.40** οὐκέτι[bo] δέ[c] τολμάω[viia3p] ἐπερωτάω[vnpa] αὐτός[rpams] οὐδείς[aansn]. **v.41** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] πῶς[bo] λέγω[vipa3p] ὁ[dams] Χριστός[nams] υἱός[nams] Δαυίδ[tp] εἰμί[vnpx].

ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν 43
ποδῶν σου. Δαβὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐ- 44
τοῦ ἐστιν· Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς 45
αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπα- 46
τεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις, οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει 47
μακρὰ προσεύχονται. οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ **21**
γαζοφυλάκιον πλουσίους, εἶδε δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν 2
βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι 3
ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν, ἅπαντες γὰρ οὗ- 4
τοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ,
αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔ-
βαλε. Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ 5
ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε, Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται 6
ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὅς οὐ καταλυθή-
σεται. ἐπηρώτησαν δὲ αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε οὖν 7
ταῦτα ἔσται· καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι· ὁ 8
δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ
ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι, καί, Ὁ καιρὸς ἤγγικε μὴ

---

v.42 καί[c] αὐτός[rpnms] Δαυίδ[tp] λέγω[vipa3s] ἐν[p] βίβλος[ndfs] ψαλμός[ngmp] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-s] κάθημαι[vdpn2s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s]. **v.43** ἕως[c] ἄν[xo] τίθημι[vsaa1s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-s] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.44** Δαυίδ[tp] οὖν[c] κύριος[nams] αὐτός[rpams] καλέω[vipa3s] καί[c] πῶς[bo] υἱός[nnms] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.45** ἀκούω[vppagms] δέ[c] πᾶς[agmsn] ὁ[dgms] λαός[ngms] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.46** προσέχω[vdpa2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] ὁ[dgmp] θέλω[vppagmp] περιπατέω[vnpa] ἐν[p] στολή[ndfp] καί[c] φιλέω[vppagmp] ἀσπασμός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp] καί[c] πρωτοκαθεδρία[nafp] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] πρωτοκλισία[nafp] ἐν[p] ὁ[ddnp] δεῖπνον[ndnp]. **v.47** ὅς[rrnmp] κατεσθίω[vipa3p] ὁ[dafp] οἰκία[nafp] ὁ[dgfp] χήρα[ngfp] καί[c] πρόφασις[ndfs] μακρός[aanpn] προσεύχομαι[vipn3p] οὗτος[rdnmp] λαμβάνω[vifd3p] περισσός[aansc] κρίμα[nans]. **21. v.1** ἀναβλέπω[vpaanms] δέ[c] ὁράω[viaa3s] ὁ[damp] βάλλω[vppaamp] ὁ[danp] δῶρον[nanp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὁ[dans] γαζοφυλάκιον[nans] πλούσιος[aampn]. **v.2** ὁράω[viaa3s] δέ[c] καί[c] τι-σριαφσ χήρα[nafs] πενιχρός[aafsn] βάλλω[vppaafs] ἐκεῖ[bo] δύο[tn] λεπτός[nanp]. **v.3** καί[c] λέγω[viaa3s] ἀληθῶς[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] χήρα[nnfs] ὁ[dnfs] πτωχός[anfsn] οὗτος[rdnfs] πολύς[aansc] πᾶς[agmpn] βάλλω[viaa3s]. **v.4** ἅπας[anmpn] γάρ[c] οὗτος[rdnmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] περισσεύω[vppagns] αὐτός[rpdmp] βάλλω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[danp] δῶρον[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rpnfs] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] ὑστέρημα[ngns] αὐτός[rpgfs] ἅπας[aamsn] ὁ[dams] βίος[nams] ὅς[rrams] ἔχω[viia3s] βάλλω[viaa3s]. **v.5** καί[c] τι-σριγμπ λέγω[vppagmp] περί[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ὅτι[c] λίθος[ndmp] καλός[admpn] καί[c] ἀνάθημα[ndnp] κοσμέω[vixp3s] λέγω[viaa3s]. **v.6** οὗτος[rdanp] ὅς[rranp] θεωρέω[vipa2p] ἔρχομαι[vifd3p] ἡμέρα[nnfp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] οὐ[xo] ἀφίημι[vifp3s] λίθος[nnms] ἐπί[p] λίθος[ndms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] καταλύω[vifp3s]. **v.7** ἐπερωτάω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] διδάσκαλος[nvms] πότε[xo] οὖν[c] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vifx3s] καί[c] τίς[rqnns] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] ὅταν[c] μέλλω[vspa3s] οὗτος[rdnnp] γίνομαι[vnpn].

9 οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ
ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε, δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον,
10 ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται
11 ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοί τε μεγά-
λοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ
12 σημεῖα ἀπ᾽ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἁπάντων
ἐπιβαλοῦσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσι, παρα-
διδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς
13 καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν
14 εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμε-
15 λετᾷν ἀπολογηθῆναι, ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν,
ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικεί-
16 μενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν
17 καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔ-
18 σεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θρὶξ
19 ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
20 κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ
στρατοπέδων τὴν Ἰερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρή-
21 μωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη,
καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ
22 εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι,

---

v.8 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ βλέπω$^{\text{vdpa2p}}$ μή^{xo} πλανάω$^{\text{vsap2p}}$ πολύς^{anmpn} γάρ^{c} ἔρχομαι$^{\text{vifd3p}}$ ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἐγώ$^{\text{rpn-s}}$ εἰμί$^{\text{vipx1s}}$ καί^{c} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ἐγγίζω$^{\text{vixa3s}}$ μή^{xo} οὖν^{c} πορεύομαι$^{\text{vsao2p}}$ ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgmp}. **v.9** ὅταν^{c} δέ^{c} ἀκούω$^{\text{vsaa2p}}$ πόλεμος^{namp} καί^{c} ἀκαταστασία^{nafp} μή^{xo} πτοέω$^{\text{vsap2p}}$ δεῖ$^{\text{vipq3s}}$ γάρ^{c} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{bo} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns}. **v.10** τότε^{bo} λέγω$^{\text{viia3s}}$ αὐτός^{rpdmp} ἐγείρω$^{\text{vifp3s}}$ ἔθνος^{nnns} ἐπί^{p} ἔθνος^{nans} καί^{c} βασιλεία^{nnfs} ἐπί^{p} βασιλεία^{nafs}. **v.11** σεισμός^{nnmp} τέ^{xo} μέγας^{anmpn} κατά^{p} τόπος^{namp} καί^{c} λιμός^{nnmp} καί^{c} λοιμός^{nnmp} εἰμί$^{\text{vifx3p}}$ φόβητρον^{nnnp} τέ^{xo} καί^{c} σημεῖον^{nnnp} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} μέγας^{annpn} εἰμί$^{\text{vifx3s}}$. **v.12** πρό^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdgnp} ἅπας^{agnpn} ἐπιβάλλω$^{\text{vifa3p}}$ ἐπί^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} διώκω$^{\text{vifa3p}}$ παραδίδωμι^{vppanmp} εἰς^{p} συναγωγή^{nafp} καί^{c} φυλακή^{nafp} ἄγω^{vpppamp} ἐπί^{p} βασιλεύς^{namp} καί^{c} ἡγεμών^{namp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$. **v.13** ἀποβαίνω$^{\text{vifd3s}}$ δέ^{c} σύ$^{\text{rpd-p}}$ εἰς^{p} μαρτύριον^{nans}. **v.14** τίθημι$^{\text{vdam2p}}$ οὖν^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{\text{rpg-p}}$ μή^{xo} προμελετάω^{vnpa} ἀπολογέομαι^{vnao}. **v.15** ἐγώ$^{\text{rpn-s}}$ γάρ^{c} δίδωμι$^{\text{vifa1s}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ στόμα^{nans} καί^{c} σοφία^{nafs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} δύναμαι$^{\text{vifd3p}}$ ἀντιλέγω^{vnaa} οὐδέ^{bo} ἀνθίστημι^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀντίκειμαι^{vppnnmp} σύ$^{\text{rpd-p}}$. **v.16** παραδίδωμι$^{\text{vifp2p}}$ δέ^{c} καί^{c} ὑπό^{p} γονεύς^{ngmp} καί^{c} ἀδελφός^{ngmp} καί^{c} συγγενής^{agmpn} καί^{c} φίλος^{agmpn} καί^{c} θανατόω$^{\text{vifa3p}}$ ἐκ^{p} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.17** καί^{c} εἰμί$^{\text{vifx2p}}$ μισέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$. **v.18** καί^{c} θρίξ^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀπόλλυμι$^{\text{vsam3s}}$. **v.19** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ κτάομαι$^{\text{vdad2p}}$ ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.20** ὅταν^{c} δέ^{c} ὁράω$^{\text{vsaa2p}}$ κυκλόω^{vpppafs} ὑπό^{p} στρατόπεδον^{ngnp} ὁ^{dafs} Ἰερουσαλήμ^{tp} τότε^{bo} γινώσκω$^{\text{vdaa2p}}$ ὅτι^{c} ἐγγίζω$^{\text{vixa3s}}$ ὁ^{dnfs} ἐρήμωσις^{nnfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.21** τότε^{bo} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω$^{\text{vdpa3p}}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} ὄρος^{nanp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgfs} ἐκχωρέω$^{\text{vdpa3p}}$ καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} χώρα^{ndfp} μή^{xo} εἰσέρχομαι$^{\text{vdpn3p}}$ εἰς^{p} αὐτός^{rpafs}.

τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ 23
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἔσται
γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ.
καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς 24
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν,
ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ 25
σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ,
ἠχούσης, θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ 26
φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ
δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν 27
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ
δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ 28
ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.
Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δέν- 29
δρα, ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ᾽ ἑαυτῶν γινώσκετε 30
ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα 31
γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀ- 32
μὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα
γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου 33
οὐ μὴ παρέλθωσι. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν 34
ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτι-

---

v.22 ὅτι[c] ἡμέρα[nnfp] ἐκδίκησις[ngfs] οὗτος[rdnfp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dgms] πληρόω[vnap] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] γράφω[vpxpanp]. **v.23** οὐαί[i] δέ[c] ὁ[ddfp] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppadfp] καί[c] ὁ[ddfp] θηλάζω[vppadfp] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] εἰμί[vifx3s] γάρ[c] ἀνάγκη[nnfs] μέγας[anfsn] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὀργή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms] οὗτος[rddms]. **v.24** καί[c] πίπτω[vifn3p] στόμα[ndns] μάχαιρα[ngfs] καί[c] αἰχμαλωτίζω[vifp3p] εἰς[p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] καί[c] Ἰερουσαλήμ[tp] εἰμί[vifx3s] πατέω[vpppnms] ὑπό[p] ἔθνος[ngnp] ἄχρι[p] πληρόω[vsap3p] καιρός[nnmp] ἔθνος[ngnp]. **v.25** καί[c] εἰμί[vifx3s] σημεῖον[nnnp] ἐν[p] ἥλιος[ndms] καί[c] σελήνη[ndfs] καί[c] ἄστρον[ndnp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] συνοχή[nnfs] ἔθνος[ngnp] ἐν[p] ἀπορία[ndfs] ἠχέω[vppagfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] σάλος[ngms]. **v.26** ἀποψύχω[vppagmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἀπό[p] φόβος[ngms] καί[c] προσδοκία[ngfs] ὁ[dgmp] ἐπέρχομαι[vppngmp] ὁ[ddfs] οἰκουμένη[ndfs] ὁ[dnfp] γάρ[c] δύναμις[nnfp] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] σαλεύω[vifp3p]. **v.27** καί[c] τότε[bo] ὁράω[vifd3p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἔρχομαι[vppnams] ἐν[p] νεφέλη[ndfs] μετά[p] δύναμις[ngfs] καί[c] δόξα[ngfs] πολύς[agfsn]. **v.28** ἄρχω[vppmgmp] δέ[c] οὗτος[rdgmp] γίνομαι[vnpn] ἀνακύπτω[vdaa2p] καί[c] ἐπαίρω[vdaa2p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] σύ[rpg-p] διότι[c] ἐγγίζω[vipa3s] ὁ[dnfs] ἀπολύτρωσις[nnfs] σύ[rpg-p]. **v.29** καί[c] λέγω[viaa3s] παραβολή[nafs] αὐτός[rpdmp] ὁράω[vdaa2p] ὁ[dafs] συκῆ[nafs] καί[c] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] δένδρον[nanp]. **v.30** ὅταν[c] προβάλλω[vsaa3p] ἤδη[bo] βλέπω[vppanmp] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἐγγύς[bo] ὁ[dnns] θέρος[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.31** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ὅταν[c] ὁράω[vsaa2p] οὗτος[rdanp] γίνομαι[vppnanp] γινώσκω[vdpa2p] ὅτι[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.32** ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnfs] γενεά[nnfs] οὗτος[rdnfs] ἕως[c] ἄν[xo] πᾶς[aanpn] γίνομαι[vsad3s]. **v.33** ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] παρέρχομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] δέ[c] λόγος[nnmp] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] μή[xo] παρέρχομαι[vsaa3p].

35 καῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ὡς παγὶς
γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον
36 πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα
καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ
37 σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέ-
ρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο
38 εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.
22, 2 Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ
ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν,
3 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν
ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.
4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς τὸ
5 πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ
6 ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ
7 παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν
8 ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. καὶ ἀπέστειλε Πέτρον
καὶ Ἰωάννην, εἰπών, Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα,
9, 10 ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν· ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντή-
σει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε

---

v.34 προσέχω[vdpa2p] δέ[c] ἑαυτοῦ[rxdmp] μήποτε[bo] βαρύνω[vsap3p] σύ[rpg-p] ὁ[dnfp] καρδία[nnfp] ἐν[p] κραιπάλη[ndfs] καί[c] μέθη[ndfs] καί[c] μέριμνα[ndfp] βιωτικός[adfpn] καί[c] αἰφνίδιος[anmsn] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ἐφίστημι[vsaa3s] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ἐκεῖνος[rdnfs]. **v.35** ὡς[bo] παγίς[nnfs] γάρ[c] ἐπέρχομαι[vifd3s] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κάθημαι[vppnamp] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] πᾶς[agfsn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.36** ἀγρυπνέω[vdpa2p] οὖν[c] ἐν[p] πᾶς[admsn] καιρός[ndms] δέομαι[vppnnmp] ἵνα[c] καταξιόω[vsap2p] ἐκφεύγω[vnaa] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] μέλλω[vppaanp] γίνομαι[vnpn] καί[c] ἵστημι[vnap] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.37** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] διδάσκω[vppanms] ὁ[dafp] δέ[c] νύξ[nafp] ἐξέρχομαι[vppnnms] αὐλίζομαι[viin3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dans] καλέω[vpppans] ἐλαία[ngfp]. **v.38** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ὀρθρίζω[viia3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ἀκούω[vnpa] αὐτός[rpgms]. **22. v.1** ἐγγίζω[viia3s] δέ[c] ὁ[dnfs] ἑορτή[nnfs] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn] ὁ[dnfs] λέγω[vpppnfs] πάσχα[ta]. **v.2** καί[c] ζητέω[viia3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὁ[dans] πῶς[bo] ἀναιρέω[vsaa3p] αὐτός[rpams] φοβέομαι[viin3p] γάρ[c] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.3** εἰσέρχομαι[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] εἰς[p] Ἰούδας[nams] ὁ[dams] ἐπικαλέω[vpppams] Ἰσκαριώθ[nams] εἰμί[vppxams] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἀριθμός[ngms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn]. **v.4** καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] συλλαλέω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] στρατηγός[ndmp] ὁ[dans] πῶς[bo] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vsaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.5** καί[c] χαίρω[viao3p] καί[c] συντίθημι[viam3p] αὐτός[rpdms] ἀργύριον[nans] δίδωμι[vnaa]. **v.6** καί[c] ἐξομολογέω[viaa3s] καί[c] ζητέω[viia3s] εὐκαιρία[nafs] ὁ[dgms] παραδίδωμι[vnaa] αὐτός[rpams] αὐτός[rpdmp] ἄτερ[p] ὄχλος[ngms]. **v.7** ἔρχομαι[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn] ἐν[p] ὅς[rrdfs] δεῖ[viiq3s] θύω[vnpp] ὁ[dnns] πάσχα[ta]. **v.8** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] λέγω[vpaanms] πορεύομαι[vpaonmp] ἑτοιμάζω[vdaa2p] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] πάσχα[ta] ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa1p]. **v.9** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ποῦ[xo] θέλω[vipa2s] ἑτοιμάζω[vsaa1p].

αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπό- 11
τῃ τῆς οἰκίας, Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα,
ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω· κἀκεῖνος ὑμῖν 12
δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον, ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελθόντες 13
δὲ εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ 14
ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα 15
φαγεῖν μεθ᾽ ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι 16
οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε, Λάβετε 17
τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω 18
ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θε-
οῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν 19
αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμε-
νον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ 20
ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ
διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. πλὴν 21
ἰδού, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.
καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον, 22
πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ 23

---

v.10 ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἰδού[vdaa2s] εἰσέρχομαι[vpaagmp] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] συναντάω[vifa3s] σύ[rpd-p] ἄνθρωπος[nnms] κεράμιον[nans] ὕδωρ[ngns] βαστάζω[vppanms] ἀκολουθέω[vdaa2p] αὐτός[rpdms] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] οὐ[bo] εἰσπορεύομαι[vipn3s]. **v.11** καί[c] λέγω[vifa2p] ὁ[ddms] οἰκοδεσπότης[ndms] ὁ[dgfs] οἰκία[ngfs] λέγω[vipa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] κατάλυμα[nnns] ὅπου[bo] ὁ[dans] πάσχα[ta] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ἐσθίω[vsaa1s]. **v.12** κἀκεῖνος[rdnms] σύ[rpd-p] δείκνυμι[vifa3s] ἀνάγαιον[nans] μέγας[aansn] στρωννύω[vpxpans] ἐκεῖ[bo] ἑτοιμάζω[vdaa2p]. **v.13** ἀπέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] εὑρίσκω[viaa3p] καθώς[bo] λέγω[vixa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἑτοιμάζω[viaa3p] ὁ[dans] πάσχα[ta]. **v.14** καί[c] ὅτε[bo] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ἀναπίπτω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] δώδεκα[tn] ἀπόστολος[nnmp] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.15** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἐπιθυμία[ndfs] ἐπιθυμέω[viaa1s] οὗτος[rdans] ὁ[dans] πάσχα[ta] ἐσθίω[vnaa] μετά[p] σύ[rpg-p] πρό[p] ὁ[dgms] ἐγώ[rpa-s] πάσχω[vnaa]. **v.16** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐκέτι[bo] οὐ[xo] μή[xo] ἐσθίω[vsaa1s] ἐκ[p] αὐτός[rpgns] ἕως[c] ὅστις[rrgns] πληρόω[vsap3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.17** καί[c] δέχομαι[vpadnms] ποτήριον[nans] εὐχαριστέω[vpaanms] λέγω[viaa3s] λαμβάνω[vdaa2p] οὗτος[rdans] καί[c] διαμερίζω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.18** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa1s] ἀπό[p] ὁ[dgns] γέννημα[ngns] ὁ[dgfs] ἄμπελος[ngfs] ἕως[c] ὅστις[rrgns] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔρχομαι[vsaa3s]. **v.19** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ἄρτος[nams] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnns] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] δίδωμι[vpppnns] οὗτος[rdans] ποιέω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἀνάμνησις[nafs]. **v.20** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] μετά[p] ὁ[dans] δειπνέω[vnaa] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] ὁ[dnfs] καινός[anfsn] διαθήκη[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnns] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ἐκχέω[vpppnns]. **v.21** πλήν[bo] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] ὁ[dgms] παραδίδωμι[vppagms] ἐγώ[rpa-s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] τράπεζα[ngfs]. **v.22** καί[c] ὁ[dnms] μέν[xo] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] πορεύομαι[vipn3s] κατά[p] ὁ[dans] ὁρίζω[vpxpans] πλήν[bo] οὐαί[i] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ἐκεῖνος[rddms] διά[p] ὅς[rrgms] παραδίδωμι[vipp3s].

ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο
24 μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς
25 αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐ-
θνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται
26 καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέ-
27 σθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ
μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν· οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος· ἐγὼ
28 δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμε-
29 μενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου, κἀγὼ διατίθεμαι
30 ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε
καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ κα-
θίσησθε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
31 εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων Σίμων, ἰδού, ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑ-
32 μᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον, ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα
μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου, καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς
33 ἀδελφούς σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι
34 καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπε, Λέγω
σοι, Πέτρε, οὐ μή φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρ-
35 νήσῃ μή εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς
ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερή-
36 σατε· οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς, Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων

---

v.23 καί[c] αὐτός[rpnmp] ἄρχω[viad3p] συζητέω[vnpa] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὁ[dans] τίς[rqnms] ἄρα[xo] εἰμί[vopx3s] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] οὗτος[rdans] μέλλω[vppanms] πράσσω[vnpa]. **v.24** γίνομαι[viad3s] δέ[c] καί[c] φιλονεικία[nnfs] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnns] τίς[rqnms] αὐτός[rpgmp] δοκέω[vipa3s] εἰμί[vnpx] μέγας[anmsc]. **v.25** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] κυριεύω[vipa3p] αὐτός[rpgnp] καί[c] ὁ[dnmp] ἐξουσιάζω[vppanmp] αὐτός[rpgnp] εὐεργέτης[nnmp] καλέω[vipp3p]. **v.26** σύ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] οὕτω[bo] ἀλλά[c] ὁ[dnms] μέγας[anmsc] ἐν[p] σύ[rpd-p] γίνομαι[vdad3s] ὡς[bo] ὁ[dnms] νέος[anmsc] καί[c] ὁ[dnms] ἡγέομαι[vppnnms] ὡς[bo] ὁ[dnms] διακονέω[vppanms]. **v.27** τίς[rqnms] γάρ[c] μέγας[anmsc] ὁ[dnms] ἀνάκειμαι[vppnnms] ἤ[xo] ὁ[dnms] διακονέω[vppanms] οὐχί[xo] ὁ[dnms] ἀνάκειμαι[vppnnms] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] εἰμί[vipx1s] ἐν[p] μέσος[adnsn] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ὁ[dnms] διακονέω[vppanms]. **v.28** σύ[rpn-p] δέ[c] εἰμί[vipx2p] ὁ[dnmp] διαμένω[vpxanmp] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddmp] πειρασμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.29** κἀγώ[rpn-s] διατίθημι[vipm1s] σύ[rpd-p] καθώς[bo] διατίθημι[viam3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] βασιλεία[nafs]. **v.30** ἵνα[c] ἐσθίω[vspa2p] καί[c] πίνω[vspa2p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] τράπεζα[ngfs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] καθίζω[vsad2p] ἐπί[p] θρόνος[ngmp] κρίνω[vppanmp] ὁ[dafp] δώδεκα[tn] φυλή[nafp] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp]. **v.31** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] Σίμων[nvms] Σίμων[nvms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ἐξαιτέω[viam3s] σύ[rpa-p] ὁ[dgms] σινιάζω[vnaa] ὡς[bo] ὁ[dams] σῖτος[nams]. **v.32** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] δέομαι[viap1s] περί[p] σύ[rpg-s] ἵνα[c] μή[xo] ἐκλείπω[vspa3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] σύ[rpn-s] ποτέ[xo] ἐπιστρέφω[vpaanms] στηρίζω[vdaa2s] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] σύ[rpg-s]. **v.33** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] μετά[p] σύ[rpg-s] ἕτοιμος[anmsn] εἰμί[vipx1s] καί[c] εἰς[p] φυλακή[nafs] καί[c] εἰς[p] θάνατος[nams] πορεύομαι[vnpn]. **v.34** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] Πέτρος[nvms] οὐ[xo] μή[xo] φωνέω[vifa3s] σήμερον[bo] ἀλέκτωρ[nnms] πρίν[bo] ἤ[xo] τρίς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] μή[xo] οἶδα[vnxa] ἐγώ[rpa-s]. **v.35** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτε[bo] ἀποστέλλω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἄτερ[p] βαλλάντιον[ngns] καί[c] πήρα[ngfs] καί[c] ὑπόδημα[ngnp] μή[xo] τι-οριγνσ ὑστερέω[viaa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] οὐδείς[agnsn].

βαλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω
τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν 37
ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ
μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη, καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ 38
εἶπον, Κύριε, ἰδού, μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἱκα-
νόν ἐστι. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν 39
ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί αὐτοῦ. γενόμε- 40
νος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν
εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου 41
βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, λέγων, Πάτερ, εἰ βού- 42
λει παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ, πλὴν μὴ τὸ θέλημά
μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρα- 43
νοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον 44
προσηύχετο. ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος
καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, 45
ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους
ἀπὸ τῆς λύπης, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί καθεύδετε· ἀναστάντες 46
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Ἔτι δέ αὐτοῦ 47
λαλοῦντος, ἰδού, ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώ-
δεκα, προήρχετο αὐτῶν, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν.
ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ- 48

---

v.36 λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ἀλλά[c] νῦν[bo] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] βαλλάντιον[nans] αἴρω[vdaa3s] ὁμοίως[bo] καί[c] πήρα[nafs] καί[c] ὁ[dnms] μή[xo] ἔχω[vppanms] πωλέω[vdaa3s] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀγοράζω[vdaa3s] μάχαιρα[nafs]. **v.37** λέγω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἔτι[bo] οὗτος[rdans] ὁ[dans] γράφω[vpxpans] δεῖ[vipq3s] τελέω[vnap] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] καί[c] μετά[p] ἄνομος[agmpn] λογίζομαι[viap3s] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnnp] περί[p] ἐγώ[rpg-s] τέλος[nans] ἔχω[vipa3s]. **v.38** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] κύριος[nvms] ἰδού[vdaa2s] μάχαιρα[nnfp] ὧδε[bo] δύο[tn] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἱκανός[annsn] εἰμί[vipx3s]. **v.39** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] πορεύομαι[viao3s] κατά[p] ὁ[dans] ἔθος[nans] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] ἀκολουθέω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.40** γίνομαι[vpadnms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dgms] τόπος[ngms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] προσεύχομαι[vdpn2p] μή[xo] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] πειρασμός[nams]. **v.41** καί[c] αὐτός[rpnms] ἀποσπάω[viap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὡσεί[bo] λίθος[ngms] βολή[nafs] καί[c] τίθημι[vpaanms] ὁ[danp] γόνυ[nanp] προσεύχομαι[viin3s]. **v.42** λέγω[vppanms] πατήρ[nvms] εἰ[qo] βούλομαι[vipn2s] παραφέρω[vdaa2s] ὁ[dans] ποτήριον[nans] οὗτος[rdans] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] πλήν[bo] μή[xo] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἀλλά[c] ὁ[dnns] σός[rsnns] γίνομαι[vdad3s]. **v.43** ὁράω[viap3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἄγγελος[nnms] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] ἐνισχύω[vppanms] αὐτός[rpams]. **v.44** καί[c] γίνομαι[vpadnms] ἐν[p] ἀγωνία[ndfs] ἐκτενής[bo] προσεύχομαι[viin3s] γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] ἱδρώς[nnms] αὐτός[rpgms] ὡσεί[bo] θρόμβος[nnmp] αἷμα[ngns] καταβαίνω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.45** καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] προσευχή[ngfs] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] εὑρίσκω[viaa3s] αὐτός[rpamp] κοιμάομαι[vpppamp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] λύπη[ngfs]. **v.46** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] καθεύδω[vipa2p] ἀνίστημι[vpaanmp] προσεύχομαι[vdpn2p] ἵνα[c] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] πειρασμός[nams]. **v.47** ἔτι[bo] δέ[c] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ἰδού[vdaa2s] ὄχλος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Ἰούδας[nnms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] προέρχομαι[viin3s] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐγγίζω[viaa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] φιλέω[vnaa] αὐτός[rpams].

49 που παραδίδως· ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπον
50 αὐτῷ, Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ
αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ
51 δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐᾶτε ἕως τούτου. καὶ
52 ἁψάμενος τοῦ ὠτίου, αὐτοῦ, ἰάσατο αὐτόν. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς
πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ᾽ αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς
τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ
53 μαχαιρῶν καὶ ξύλων· καθ᾽ ἡμέραν ὄντος μου μεθ᾽ ὑμῶν ἐν τῷ
ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ᾽ ἐμέ. ἀλλ᾽ αὕτη ὑμῶν ἐστιν
54 ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤ-
γαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ
55 Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς
αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ
56 αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς,
57 καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπε, Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρ-
58 νήσατο αὐτόν, λέγων, Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. καὶ μετὰ βραχὺ
ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν,
59 Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος
τις διϊσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ᾽ ἀληθείας καὶ οὗτος μετ᾽ αὐτοῦ ἦν,
60 καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, οὐκ
οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνη-

---

v.48 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpdms} Ἰούδας^{nvms} φίλημα^{ndns} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι$^{\text{vipa2s}}$. **v.49** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} περί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} εἰμί^{vpfxans} λέγω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} πατάσσω$^{\text{vifa1p}}$ ἐν^{p} μάχαιρα^{ndfs}. **v.50** καί^{c} πατάσσω$^{\text{viaa3s}}$ εἷς^{nnms} τι-σρινμσ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} καί^{c} ἀφαιρέω$^{\text{viaa3s}}$ αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} οὖς^{nans} ὁ^{dans} δεξιός^{aansn}. **v.51** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ ἐάω$^{\text{vdpa2p}}$ ἕως^{c} οὗτος^{rdgns} καί^{c} ἅπτω^{vpamnms} ὁ^{dgns} ὠτίον^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἰάομαι$^{\text{viad3s}}$ αὐτός^{rpams}. **v.52** λέγω$^{\text{viaa3s}}$ δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} παραγίνομαι^{vpadamp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} στρατηγός^{namp} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} πρεσβύτερος^{aampn} ὡς^{bo} ἐπί^{p} λῃστής^{nams} ἐξέρχομαι$^{\text{vixa2p}}$ μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp}. **v.53** κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} εἰμί^{vppxgms} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ μετά^{p} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} ἐκτείνω$^{\text{viaa2p}}$ ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} ἐγώ$^{\text{rpa-s}}$ ἀλλά^{c} οὗτος^{rdnfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ εἰμί$^{\text{vipx3s}}$ ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns}. **v.54** συλλαμβάνω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἄγω$^{\text{viaa3p}}$ καί^{c} εἰσάγω$^{\text{viaa3p}}$ αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἀκολουθέω$^{\text{viia3s}}$ μακρόθεν^{bo}. **v.55** ἅπτω^{vpaagmp} δέ^{c} πῦρ^{nans} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfs} αὐλή^{ngfs} καί^{c} συγκαθίζω^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} κάθημαι$^{\text{viin3s}}$ ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgmp}. **v.56** ὁράω^{vpaanfs} δέ^{c} αὐτός^{rpams} παιδίσκη^{nnfs} τι-σρινφσ κάθημαι^{vppnams} πρός^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans} καί^{c} ἀτενίζω^{vpaanfs} αὐτός^{rpdms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ καί^{c} οὗτος^{rdnms} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί$^{\text{viix3s}}$. **v.57** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀρνέομαι$^{\text{viad3s}}$ αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} γυνή^{nvfs} οὐ^{xo} οἶδα$^{\text{vixa1s}}$ αὐτός^{rpams}. **v.58** καί^{c} μετά^{p} βραχύς^{aansn} ἕτερος^{anmsn} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} φημί$^{\text{viix3s}}$ καί^{c} σύ$^{\text{rpn-s}}$ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} εἰμί$^{\text{vipx2s}}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} λέγω$^{\text{viaa3s}}$ ἄνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμί$^{\text{vipx1s}}$. **v.59** καί^{c} διΐστημι^{vpaagfs} ὡσεί^{bo} ὥρα^{ngfs} εἷς^{ngfs} ἄλλος^{anmsn} τι-σρινμσ διϊσχυρίζομαι$^{\text{viin3s}}$ λέγω^{vppanms} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} καί^{c} οὗτος^{rdnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} εἰμί$^{\text{viix3s}}$ καί^{c} γάρ^{c} Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμί$^{\text{vipx3s}}$.

σεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ. 61
καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ
ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν 62
ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες 63
τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες. καὶ περικαλύψαντες 64
αὐτόν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέ-
γοντες, Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε· καὶ ἕτερα πολλὰ 65
βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συν- 66
ήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς,
καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν, λέγοντες, Εἰ σὺ 67
εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ
πιστεύσητε, ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀ- 68
πολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος 69
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ 70
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ
εἰμι. οἱ δὲ εἶπον, Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας· αὐτοὶ γὰρ 71
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν **23**
Πιλάτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες, Τοῦτον εὕ- 2
ρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους

---

v.60 λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἄνθρωπος[nvms] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὅς[rrans] λέγω[vipa2s] καί[c] παραχρῆμα[bo] ἔτι[bo] λαλέω[vppagms] αὐτός[rpgms] φωνέω[viaa3s] ὁ[dnms] ἀλέκτωρ[nnms]. **v.61** καί[c] στρέφω[vpapnms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐμβλέπω[viaa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] καί[c] ὑπομιμνῄσκω[viaa3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ὁ[dgms] λόγος[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ὡς[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] πρίν[bo] ἀλέκτωρ[nams] φωνέω[vnaa] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s] τρίς[bo]. **v.62** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἔξω[bo] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] κλαίω[viaa3s] πικρῶς[bo]. **v.63** καί[c] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dnmp] συνέχω[vppanmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἐμπαίζω[viia3p] αὐτός[rpdms] δέρω[vppanmp]. **v.64** καί[c] περικαλύπτω[vpaanmp] αὐτός[rpams] τύπτω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] καί[c] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] προφητεύω[vdaa2s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] παίω[vpaanms] σύ[rpa-s]. **v.65** καί[c] ἕτερος[aanpn] πολύς[aanpn] βλασφημέω[vppanmp] λέγω[viia3p] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.66** καί[c] ὡς[bo] γίνομαι[viad3s] ἡμέρα[nnfs] συνάγω[viap3s] ὁ[dnns] πρεσβυτέριον[nnns] ὁ[dgms] λαός[ngms] ἀρχιερεύς[nnmp] τέ[xo] καί[c] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ἀνάγω[viaa3p] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] συνέδριον[nans] ἑαυτοῦ[rxgmp] λέγω[vppanmp]. **v.67** εἰ[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ἐάν[qo] σύ[rpd-p] λέγω[vsaa1s] οὐ[xo] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p]. **v.68** ἐάν[qo] δέ[c] καί[c] ἐρωτάω[vsaa1s] οὐ[xo] μή[xo] ἀποκρίνομαι[vdao2p] ἐγώ[rpd-s] ἤ[xo] ἀπολύω[vsaa2p]. **v.69** ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] κάθημαι[vppnnms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.70** λέγω[viaa3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] σύ[rpn-s] οὖν[c] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] φημί[viix3s] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s]. **v.71** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] τίς[rqans] ἔτι[bo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1p] μαρτυρία[ngfs] αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἀκούω[viaa1p] ἀπό[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms]. **23. v.1** καί[c] ἀνίστημι[vpaanns] ἅπας[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] αὐτός[rpgmp] ἄγω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐπί[p] ὁ[dams] Πιλᾶτος[nams].

3 διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλάτος
ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ
4 δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ
5 ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες ὅτι Ἀνασείει τὸν
λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
6 Γαλιλαίας ἕως ὧδε. Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώ-
7 τησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι. καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς
ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα
8 καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Ὁ δὲ
Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ
ἰδεῖν αὐτόν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι
9 σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λό-
10 γοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἱστήκεισαν
δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐ-
11 τοῦ. ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν
αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν, ἀνέ-
12 πεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Πιλάτος καὶ
ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων, προϋπῆρχον γὰρ ἐν
13 ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς. Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς

---

v.2 ἄρχω[viad3p] δέ[c] κατηγορέω[vnpa] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] οὗτος[rdams] εὑρίσκω[viaa1p] διαστρέφω[vppaams] ὁ[dans] ἔθνος[nans] καί[c] κωλύω[vppaams] Καῖσαρ[ndms] φόρος[namp] δίδωμι[vnpa] λέγω[vppaams] ἑαυτοῦ[rxams] Χριστός[nams] βασιλεύς[nams] εἰμί[vnpx]. **v.3** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] αὐτός[rpdms] φημί[viix3s] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp] καί[c] ὁ[damp] ὄχλος[namp] οὐδείς[aansn] εὑρίσκω[vipa1s] αἴτιος[aansn] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] οὗτος[rddms]. **v.5** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπισχύω[viia3p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἀνασείω[vipa3s] ὁ[dams] λαός[nams] διδάσκω[vppanms] κατά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ἕως[c] ὧδε[bo]. **v.6** Πιλᾶτος[nnms] δέ[c] ἀκούω[vpaanms] Γαλιλαία[nafs] ἐπερωτάω[viaa3s] εἰ[qo] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] Γαλιλαῖος[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.7** καί[c] ἐπιγινώσκω[vpaanms] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] Ἡρῴδης[ngms] εἰμί[vipx3s] ἀναπέμπω[viaa3s] αὐτός[rpams] πρός[p] Ἡρῴδης[nams] εἰμί[vppxams] καί[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἐν[p] οὗτος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.8** ὁ[dnms] δέ[c] Ἡρῴδης[nnms] ὁράω[vpaanms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] χαίρω[viao3s] λίαν[bo] εἰμί[viix3s] γάρ[c] θέλω[vppanms] ἐκ[p] ἱκανός[agmsn] ὁράω[vnaa] αὐτός[rpams] διά[p] ὁ[dans] ἀκούω[vnpa] πολύς[aanpn] περί[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐλπίζω[viia3s] τι-σριανσ σημεῖον[nans] ὁράω[vnaa] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vppnans]. **v.9** ἐπερωτάω[viia3s] δέ[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] λόγος[ndmp] ἱκανός[admpn] αὐτός[rpnms] δέ[c] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms]. **v.10** ἵστημι[viya3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] εὐτόνως[bo] κατηγορέω[vppanmp] αὐτός[rpgms]. **v.11** ἐξουθενέω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] σύν[p] ὁ[ddnp] στράτευμα[ndnp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐμπαίζω[vpaanms] περιβάλλω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐσθής[nafs] λαμπρός[aafsn] ἀναπέμπω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[ddms] Πιλᾶτος[ndms]. **v.12** γίνομαι[viad3p] δέ[c] φίλος[anmpn] ὁ[dnms] τέ[xo] Πιλᾶτος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] μετά[p] ἀλλήλων[regmp] προϋπάρχω[viia3p] γάρ[c] ἐν[p] ἔχθρα[ndfs] εἰμί[vppxnmp] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp].

ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, εἶπε πρὸς αὐτούς, 14
Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν
λαόν, καὶ ἰδού, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὗρον ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ᾽ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ οὐ- 15
δὲ Ἡρώδης, ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδού, οὐδὲν,
ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας οὖν αὐ- 16
τὸν ἀπολύσω. ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν 17
ἕνα. ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεί λέγοντες, Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυ- 18
σον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν, ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην 19
ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βεβλημένος εἰς φυλακήν. πάλιν οὖν 20
ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ δὲ 21
ἐπεφώνουν, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρί- 22
τον εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος· οὐδὲν
αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ, παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆ- 23
ναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. ὁ δὲ 24
Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. ἀπέλυσε δὲ αὐ- 25
τοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν, ὃν
ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς 26
ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνος τινος Κυρηναίου τοῦ
ἐρχομένου ἀπ᾽ ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρόν, φέρειν ὄπι-

---

v.13 Πιλᾶτος[nnms] δέ[c] συγκαλέω[vpamnms] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp] καί[c] ὁ[damp] ἄρχων[namp] καί[c] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.14** λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] προσφέρω[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] οὗτος[rdams] ὡς[bo] ἀποστρέφω[vppaamp] ὁ[dams] λαός[nams] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-p] ἀνακρίνω[vpaanms] οὐδείς[aansn] εὑρίσκω[viaa1s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] οὗτος[rddms] αἴτιος[aansn] ὅς[rrgnp] κατηγορέω[vipa2p] κατά[p] αὐτός[rpgms]. **v.15** ἀλλά[c] οὐδέ[bo] Ἡρῴδης[nnms] ἀναπέμπω[viaa1s] γάρ[c] σύ[rpa-p] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] ἰδού[vdaa2s] οὐδείς[annsn] ἄξιος[annsn] θάνατος[ngms] εἰμί[vipx3s] πράσσω[vpxpnns] αὐτός[rpdms]. **v.16** παιδεύω[vpaanms] οὖν[c] αὐτός[rpams] ἀπολύω[vifa1s]. **v.17** ἀνάγκη[nafs] δέ[c] ἔχω[viia3s] ἀπολύω[vnpa] αὐτός[rpdmp] κατά[p] ἑορτή[nafs] εἷς[nams]. **v.18** ἀνακράζω[viaa3p] δέ[c] παμπληθεί[bo] λέγω[vppanmp] αἴρω[vdpa2s] οὗτος[rdams] ἀπολύω[vdaa2s] δέ[c] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams]. **v.19** ὅστις[rrnms] εἰμί[viix3s] διά[p] στάσις[nafs] τι-σριαφσ γίνομαι[vpadafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] καί[c] φόνος[nams] βάλλω[vpxpnms] εἰς[p] φυλακή[nafs]. **v.20** πάλιν[bo] οὖν[c] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] προσφωνέω[viaa3s] θέλω[vppanms] ἀπολύω[vnaa] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.21** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπιφωνέω[viia3p] λέγω[vppanmp] σταυρόω[vdaa2s] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams]. **v.22** ὁ[dnms] δέ[c] τρίτος[aansn] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqans] γάρ[c] κακός[aansn] ποιέω[viaa3s] οὗτος[rdnms] οὐδείς[aansn] αἴτιος[aansn] θάνατος[ngms] εὑρίσκω[viaa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] παιδεύω[vpaanms] οὖν[c] αὐτός[rpams] ἀπολύω[vifa1s]. **v.23** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπίκειμαι[viin3p] φωνή[ndfp] μέγας[adfpn] αἰτέω[vppmnmp] αὐτός[rpams] σταυρόω[vnap] καί[c] κατισχύω[viia3p] ὁ[dnfp] φωνή[nnfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp]. **v.24** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἐπικρίνω[viaa3s] γίνομαι[vnad] ὁ[dnns] αἴτημα[nnns] αὐτός[rpgmp]. **v.25** ἀπολύω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] διά[p] στάσις[nafs] καί[c] φόνος[nams] βάλλω[vpxpams] εἰς[p] ὁ[dafs] φυλακή[nafs] ὅς[rrams] αἰτέω[viim3p] ὁ[dams] δέ[c] Ἰησοῦς[nams] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[ddns] θέλημα[ndns] αὐτός[rpgmp].

27 σθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ,
28 καὶ γυναικῶν αἳ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στρα-
φεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ
κλαίετε ἐπ᾽ ἐμέ, πλὴν ἐφ᾽ ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑ-
29 μῶν. ὅτι ἰδού, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι, Μακάριαι αἱ
στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἔθή-
30 λασαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, Πέσετε ἐφ᾽ ἡμᾶς, καὶ
31 τοῖς βουνοῖς, Καλύψατε ἡμᾶς. ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα
32 ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται· Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο
33 κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν
τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ
34 τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.
35 διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. καὶ εἱ-
στήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν
αὐτοῖς, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν
36 ὁ Χριστός, ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ
37 στρατιῶται, προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, καὶ
λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν.
38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ᾽ αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνι-
κοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν

---

v.26 καί[c] ὡς[bo] ἀπάγω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnmp] Σίμων[ngms] τίς[rigms] Κυρηναῖος[ngms] ὁ[dgms] ἔρχομαι[vppngms] ἀπό[p] ἀγρός[ngms] ἐπιτίθημι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] σταυρός[nams] φέρω[vnpa] ὄπισθεν[bo] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.27** ἀκολουθέω[viia3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] πολύς[annsn] πλῆθος[nnns] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] γυνή[ngfp] ὅς[rrnfp] καί[c] κόπτω[viim3p] καί[c] θρηνέω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.28** στρέφω[vpapnms] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpafp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] θυγάτηρ[nvfp] Ἰερουσαλήμ[tp] μή[xo] κλαίω[vdpa2p] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] πλήν[bo] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxafp] κλαίω[vdpa2p] καί[c] ἐπί[p] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-p]. **v.29** ὅτι[c] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3p] ἡμέρα[nnfp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] λέγω[vifa3p] μακάριος[anfpn] ὁ[dnfp] στεῖρα[nnfp] καί[c] κοιλία[nnfp] ὁ[rrnfp] οὐ[xo] γεννάω[viaa3p] καί[c] μαστός[nnmp] ὅς[rrnmp] οὐ[xo] θηλάζω[viaa3p]. **v.30** τότε[bo] ἄρχω[vifm3p] λέγω[vnpa] ὁ[ddnp] ὄρος[ndnp] πίπτω[vdaa2p] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ὁ[ddmp] βουνός[ndmp] καλύπτω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-p]. **v.31** ὅτι[c] εἰ[qo] ἐν[p] ὁ[ddns] ὑγρός[adnsn] ξύλον[ndns] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa3p] ἐν[p] ὁ[ddns] ξηρός[adnsn] τίς[rqnns] γίνομαι[vsad3s]. **v.32** ἄγω[viip3p] δέ[c] καί[c] ἕτερος[anmpn] δύο[tn] κακοῦργος[anmpn] σύν[p] αὐτός[rpdms] ἀναιρέω[vnap]. **v.33** καί[c] ὅτε[bo] ἀπέρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὁ[dams] καλέω[vpppams] κρανίον[nans] ἐκεῖ[bo] σταυρόω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[damp] κακοῦργος[aampn] ὅς[rrams] μέν[xo] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὅς[rrams] δέ[c] ἐκ[p] ἀριστερός[agmpn]. **v.34** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viia3s] πατήρ[nvms] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] γάρ[c] οἶδα[vixa3p] τίς[rqans] ποιέω[vipa3p] διαμερίζω[vppmnmp] δέ[c] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] βάλλω[viaa3p] κλῆρος[nams]. **v.35** καί[c] ἵστημι[viya3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] θεωρέω[vppanms] ἐκμυκτηρίζω[viia3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] σύν[p] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanmp] ἄλλος[aampn] σῴζω[viaa3s] σῴζω[vdaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] εἰ[qo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκλεκτός[anmsn]. **v.36** ἐμπαίζω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] στρατιώτης[nnmp] προσέρχομαι[vppnnmp] καί[c] ὄξος[nans] προσφέρω[vppanmp] αὐτός[rpdms]. **v.37** καί[c] λέγω[vppanmp] εἰ[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] σῴζω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams].

Ἰουδαίων. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει 39
αὐτόν, λέγων, Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. ἀ- 40
ποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων, Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν
Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ· καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια 41
γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔ-
πραξε. καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς 42
ἐν τη῀ι βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω 43
σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα 44
ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.
καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καί ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ 45
μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς 46
χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου, καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέ-
πνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον, ἐδόξασεν τὸν 47
Θεόν, λέγων, Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες 48
οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦν-
τες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἱ- 49
στήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες
αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.
Καὶ ἰδού, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀ- 50
γαθὸς καὶ δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ 51

---

v.38 εἰμί[viix3s] δέ[c] καί[c] ἐπιγραφή[nnfs] γράφω[vpxpnfs] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] γράμμα[ndnp] Ἑλληνικός[adnpn] καί[c] Ῥωμαϊκός[adnpn] καί[c] Ἑβραϊκός[adnpn] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.39** εἷς[nnms] δέ[c] ὁ[dgmp] κρεμάννυμι[vpapgmp] κακοῦργος[agmpn] βλασφημέω[viia3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] εἰμί[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] σῴζω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] καί[c] ἐγώ[rpa-p]. **v.40** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] ἕτερος[anmsn] ἐπιτιμάω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] οὐδέ[bo] φοβέομαι[vipn2s] σύ[rpn-s] ὁ[dams] θεός[nams] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] κρίμα[ndns] εἰμί[vipx2s]. **v.41** καί[c] ἐγώ[rpn-p] μέν[xo] δικαίως[bo] ἄξιος[aanpn] γάρ[c] ὅς[rrgnp] πράσσω[viaa1p] ἀπολαμβάνω[vipa1p] οὗτος[rdnms] δέ[c] οὐδείς[aansn] ἄτοπος[aansn] πράσσω[viaa3s]. **v.42** καί[c] λέγω[viia3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] μιμνῄσκομαι[vdap2s] ἐγώ[rpg-s] κύριος[nvms] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.43** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] σήμερον[bo] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vifx2s] ἐν[p] ὁ[ddms] παράδεισος[ndms]. **v.44** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὡσεί[bo] ὥρα[nnfs] ἕκτος[anfsn] καί[c] σκότος[nnns] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἕως[c] ὥρα[ngfs] ἔνατος[agfsn]. **v.45** καί[c] σκοτίζω[viap3s] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] καί[c] σχίζω[viap3s] ὁ[dnns] καταπέτασμα[nnns] ὁ[dgms] ναός[ngms] μέσος[aansn]. **v.46** καί[c] φωνέω[vpaanms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] πατήρ[nvms] εἰς[p] χείρ[nafp] σύ[rpg-s] παρατίθημι[vifd1s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] ἐκπνέω[viaa3s]. **v.47** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] ὁ[dans] γίνομαι[vpadans] δοξάζω[viaa3s] ὁ[dams] θεός[nams] λέγω[vppanms] ὄντως[bo] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] δίκαιος[anmsn] εἰμί[viix3s]. **v.48** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] συμπαραγίνομαι[vpadnmp] ὄχλος[nnmp] ἐπί[p] ὁ[dafs] θεωρία[nafs] οὗτος[rdafs] θεωρέω[vppanmp] ὁ[danp] γίνομαι[vpadanp] τύπτω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ὁ[danp] στῆθος[nanp] ὑποστρέφω[viia3p]. **v.49** ἵστημι[viya3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] γνωστός[anmpn] αὐτός[rpgms] μακρόθεν[bo] καί[c] γυνή[nnfp] ὁ[dnfp] συνακολουθέω[vpaanfp] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ὁράω[vppanfp] οὗτος[rdanp]. **v.50** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] ὄνομα[ndns] Ἰωσήφ[tp] βουλευτής[nnms] ὑπάρχω[vppanms] ἀνήρ[nnms] ἀγαθός[anmsn] καί[c] δίκαιος[anmsn].

καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, ἀπὸ Ἁριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων,
52 ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οὗτος
53 προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ καθε-
λὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι
54 λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ ἡμέρα ἦν
55 Παρασκευή, καὶ σάββατον ἐπέφωσκε. κατακολουθήσασαι δὲ
καὶ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.
56 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν
σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

24 τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέος, ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα,
2 φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τινες σὺν αὐταῖς. εὗρον
3 δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ εἰσελ-
4 θοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδού, δύο ἄνδρες
5 ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις, ἐμφόβων δὲ
γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶ-
6 πον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν· οὐκ
ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη, μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν
7 τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆ-
ναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ

---

v.51 οὗτος[rdnms] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] συγκατατίθεμαι[vpxnnms] ὁ[ddfs] βουλή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] πρᾶξις[ndfs] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] Ἁριμαθαία[ngfs] πόλις[ngfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὅς[rrnms] καί[c] προσδέχομαι[viin3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.52** οὗτος[rdnms] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[ddms] Πιλᾶτος[ndms] αἰτέω[viam3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.53** καί[c] καθαιρέω[vpaanms] αὐτός[rpans] ἐντυλίσσω[viaa3s] αὐτός[rpans] σινδών[ndfs] καί[c] τίθημι[viaa3s] αὐτός[rpans] ἐν[p] μνῆμα[ndns] λαξευτός[adnsn] ὅς[rrgns] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] οὐδέπω[bo] οὐδείς[anfsn] κεῖμαι[vppnnms]. **v.54** καί[c] ἡμέρα[nnfs] εἰμί[viix3s] παρασκευή[nnfs] καί[c] σάββατον[nnns] ἐπιφώσκω[viia3s]. **v.55** κατακολουθέω[vpaanfp] δέ[c] καί[c] γυνή[nnfp] ὅστις[rrnfp] εἰμί[viix3p] συνέρχομαι[vpxanfp] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] θεάομαι[viad3p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] ὡς[bo] τίθημι[viap3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] αὐτός[rpgms]. **v.56** ὑποστρέφω[vpaanfp] δέ[c] ἑτοιμάζω[viaa3p] ἄρωμα[nanp] καί[c] μύρον[nanp] καί[c] ὁ[dans] μέν[xo] σάββατον[nans] ἡσυχάζω[viaa3p] κατά[p] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs]. **24. v.1** ὁ[ddfs] δέ[c] εἷς[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] ὄρθρος[ngms] βαθύς[agmsn] ἔρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dans] μνῆμα[nans] φέρω[vppanfp] ὅς[rranp] ἑτοιμάζω[viaa3p] ἄρωμα[nanp] καί[c] τίς[rinfp] σύν[p] αὐτός[rpdfp]. **v.2** εὑρίσκω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dams] λίθος[nams] ἀποκυλίω[vpxpams] ἀπό[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns]. **v.3** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanfp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3p] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.4** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] διαπορέω[vnpp] αὐτός[rpafp] περί[p] οὗτος[rdgns] καί[c] ἰδού[vdaa2s] δύο[tn] ἀνήρ[nnmp] ἐφίστημι[viaa3p] αὐτός[rpdfp] ἐν[p] ἐσθής[ndfp] ἀστράπτω[vppadfp]. **v.5** ἔμφοβος[agmpn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfp] αὐτός[rpgfp] καί[c] κλίνω[vppagfp] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpafp] τίς[rqans] ζητέω[vipa2p] ὁ[dams] ζάω[vppaams] μετά[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn]. **v.6** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὧδε[bo] ἀλλά[c] ἐγείρω[viap3s] μιμνῄσκομαι[vdap2p] ὡς[bo] λαλέω[viaa3s] σύ[rpd-p] ἔτι[bo] εἰμί[vppxnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] Γαλιλαία[ndfs].

τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, 8
καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα 9
τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μα- 10
ρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς,
αἵ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώ- 11
πιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.
ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας 12
βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυ-
μάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδού, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι 13
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀ-
πὸ Ἰερουσαλήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς. καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς 14
ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγέ- 15
νετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρα- 16
τοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες 17
οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες,
καὶ ἐστὲ σκυθρωποί· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεόπας, 18
εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ
ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ εἶ- 19
πεν αὐτοῖς, Ποῖα· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζω-
ραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ

---

v.7 λέγω[vppanms] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vnap] εἰς[p] χείρ[nafp] ἄνθρωπος[ngmp] ἁμαρτωλός[agmpn] καί[c] σταυρόω[vnap] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἀνίστημι[vnaa]. **v.8** καί[c] μιμνῄσκομαι[viap3p] ὁ[dgnp] ῥῆμα[ngnp] αὐτός[rpgms]. **v.9** καί[c] ὑποστρέφω[vpaanfp] ἀπό[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns] ἀπαγγέλλω[viaa3p] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] ὁ[ddmp] ἕνδεκα[tn] καί[c] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] λοιπός[admpn]. **v.10** εἰμί[viix3p] δέ[c] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] Μαρία[nnfs] καί[c] Ἰωάννα[nnfs] καί[c] Μαρία[nnfs] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] ὁ[dnfp] λοιπός[anfpn] σύν[p] αὐτός[rpdfp] ὅς[rrnfp] λέγω[viia3p] πρός[p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] οὗτος[rdanp]. **v.11** καί[c] φαίνω[viap3p] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgmp] ὡσεί[bo] λῆρος[nnms] ὁ[dnnp] ῥῆμα[nnnp] αὐτός[rpgfp] καί[c] ἀπιστέω[viia3p] αὐτός[rpdfp]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἀνίστημι[vpaanms] τρέχω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] παρακύπτω[vpaanms] βλέπω[vipa3s] ὁ[danp] ὀθόνιον[nanp] κεῖμαι[vppnanp] μόνος[aanpn] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxams] θαυμάζω[vppanms] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans]. **v.13** καί[c] ἰδού[vdaa2s] δύο[tn] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[viix3p] πορεύομαι[vppnnmp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] εἰς[p] κώμη[nafs] ἀπέχω[vppaafs] στάδιος[nanp] ἑξήκοντα[tn] ἀπό[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὅς[rrdfs] ὄνομα[nnns] Ἐμμαοῦς[tp]. **v.14** καί[c] αὐτός[rpnmp] ὁμιλέω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] περί[p] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] συμβαίνω[vpxagnp] οὗτος[rdgnp]. **v.15** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ὁμιλέω[vnpa] αὐτός[rpamp] καί[c] συζητέω[vnpa] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγγίζω[vpaanms] συμπορεύομαι[viin3s] αὐτός[rpdmp]. **v.16** ὁ[dnmp] δέ[c] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgmp] κρατέω[viip3p] ὁ[dgms] μή[xo] ἐπιγινώσκω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.17** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] τίς[rqnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] οὗτος[rdnmp] ὅς[rramp] ἀντιβάλλω[vipa2p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] περιπατέω[vppanmp] καί[c] εἰμί[vipx2p] σκυθρωπός[anmpn]. **v.18** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] εἷς[nnms] ὅς[rrdms] ὄνομα[nnns] Κλεοπᾶς[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] σύ[rpn-s] μόνος[anmsn] παροικέω[vipa2s] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa2s] ὁ[danp] γίνομαι[vpadanp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] οὗτος[rddfp].

20 ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν
αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου,
21 καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ
μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. ἀλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις τρί-
22 την ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ
καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθρι-
23 αὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον
λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐ-
24 τὸν ζῇν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
καὶ εὗρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ
25 εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς
τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται,
26 οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δό-
27 ξαν αὐτοῦ· καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν
προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ
28 ἑαυτοῦ. καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐ-
29 τὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. καὶ παρεβιάσαντο
αὐτόν, λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστί, καὶ
30 κέκλικεν ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον

---

v.19 καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ποῖος[rqnfs] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[danp] περί[p] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] Ναζωραῖος[ngms] ὅς[rrnms] γίνομαι[viad3s] ἀνήρ[nnms] προφήτης[nnms] δυνατός[anmsn] ἐν[p] ἔργον[ndns] καί[c] λόγος[ndms] ἐναντίον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πᾶς[agmsn] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.20** ὅπως[bo] τέ[xo] παραδίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] κρίμα[nans] θάνατος[ngms] καί[c] σταυρόω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.21** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἐλπίζω[viia1p] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] μέλλω[vppanms] λυτρόω[vnpm] ὁ[dams] Ἰσραήλ[tp] ἀλλά[c] γέ[xo] σύν[p] πᾶς[adnpn] οὗτος[rddnp] τρίτος[aafsn] οὗτος[rdafs] ἡμέρα[nafs] ἄγω[vipa3s] σήμερον[bo] ἀπό[p] ὅς[rrgms] οὗτος[rdnnp] γίνομαι[viad3s]. **v.22** ἀλλά[c] καί[c] γυνή[nnfp] τι-σρινφπ ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p] ἐξίστημι[viaa3p] ἐγώ[rpa-p] γίνομαι[vpadnfp] ὀρθρινός[anfpn] ἐπί[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans]. **v.23** καί[c] μή[xo] εὑρίσκω[vpaanfp] ὁ[dans] σῶμα[nans] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[viaa3p] λέγω[vppanfp] καί[c] ὀπτασία[nafs] ἄγγελος[ngmp] ὁράω[vnxa] ὅς[rrnmp] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpams] ζάω[vnpa]. **v.24** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3p] τι--σρινμπ ὁ[dgmp] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] ἐπί[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] οὕτω[bo] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpams] δέ[c] οὐ[xo] ὁράω[viaa3p]. **v.25** καί[c] αὐτός[rpnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὦ[i] ἀνόητος[avmpn] καί[c] βραδύς[anmpn] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] ὁ[dgms] πιστεύω[vnpa] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὅς[rrdnp] λαλέω[viaa3p] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp]. **v.26** οὐχί[xo] οὗτος[rdanp] δεῖ[viiq3s] πάσχω[vnaa] ὁ[dams] Χριστός[nams] καί[c] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.27** καί[c] ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] Μωϋσῆς[ngms] καί[c] ἀπό[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] διερμηνεύω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] πᾶς[adfpn] ὁ[ddfp] γραφή[ndfp] ὁ[danp] περί[p] ἑαυτοῦ[rxgms]. **v.28** καί[c] ἐγγίζω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] κώμη[nafs] ὅς[bo] πορεύομαι[viin3p] καί[c] αὐτός[rpnms] προσποιέω[viim3s] πόρρω[bo] πορεύομαι[vnpn]. **v.29** καί[c] παραβιάζομαι[viad3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] μένω[vdaa2s] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] ὅτι[c] πρός[p] ἑσπέρα[nafs] εἰμί[vipx3s] καί[c] κλίνω[vixa3s] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] ὁ[dgms] μένω[vnaa] σύν[p] αὐτός[rpdmp].

εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν δὲ διηνοίχθη- 31
σαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἄφαντος
ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδία 32
ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς
διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς· καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑ- 33
πέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς
ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας, ὅτι Ἠγέρθη ὁ Κύριος 34
ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, 35
καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐ- 36
τῶν λαλούντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει
αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι 37
ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τεταραγμένοι 38
ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑ-
μῶν· ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ 39
εἰμι, ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα
οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέ- 40
δειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ἔτι δὲ ἀπιστούντων 41
αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἔχετέ τι
βρώσιμον ἐνθάδε· οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, 42
καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφα- 43
γεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς 44

---

v.30 καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] κατακλίνω[vnap] αὐτός[rpams] μετά[p] αὐτός[rpgmp] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dams] ἄρτος[nams] εὐλογέω[viaa3s] καί[c] κλάω[vpaanms] ἐπιδίδωμι[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.31** αὐτός[rpgmp] δέ[c] διανοίγω[viap3p] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] καί[c] ἐπιγινώσκω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] αὐτός[rpnms] ἄφαντος[anmsn] γίνομαι[viad3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.32** καί[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] οὐχί[xo] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ἐγώ[rpg-p] καίω[vpppnfs] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὡς[bo] λαλέω[viia3s] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] καί[c] ὡς[bo] διανοίγω[viia3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafp] γραφή[nafp]. **v.33** καί[c] ἀνίστημι[vpaanmp] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] συναθροίζω[vpxpamp] ὁ[damp] ἕνδεκα[tn] καί[c] ὁ[damp] σύν[p] αὐτός[rpdmp]. **v.34** λέγω[vppaamp] ὅτι[c] ἐγείρω[viap3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὄντως[bo] καί[c] ὁράω[viap3s] Σίμων[ndms]. **v.35** καί[c] αὐτός[rpnmp] ἐξηγέομαι[viin3p] ὁ[danp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] καί[c] ὡς[bo] γινώσκω[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] κλάσις[ndfs] ὁ[dgms] ἄρτος[ngms]. **v.36** οὗτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] λαλέω[vppagmp] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἵστημι[viaa3s] ἐν[p] μέσος[adnsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-p]. **v.37** πτοέω[vpapnmp] δέ[c] καί[c] ἔμφοβος[anmpn] γίνομαι[vpadnmp] δοκέω[viia3p] πνεῦμα[nans] θεωρέω[vnpa]. **v.38** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] ταράσσω[vpxpnmp] εἰμί[vipx2p] καί[c] διά&τίς[xo] διαλογισμός[nnmp] ἀναβαίνω[vipa3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p]. **v.39** ὁράω[vdaa2p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[damp] πούς[namp] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ψηλαφάω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὁράω[vdaa2p] ὅτι[c] πνεῦμα[nnns] σάρξ[nafs] καί[c] ὀστέον[nanp] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] καθώς[bo] ἐγώ[rpa-s] θεωρέω[vipa2p] ἔχω[vppaams]. **v.40** καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] ἐπιδείκνυμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.41** ἔτι[bo] δέ[c] ἀπιστέω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] χαρά[ngfs] καί[c] θαυμάζω[vppagmp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἔχω[vipa2p] τι-σριανσ βρώσιμος[aansn] ἐνθάδε[bo]. **v.42** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπιδίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἰχθύς[ngms] ὀπτός[agmsn] μέρος[nans] καί[c] ἀπό[p] μελίσσιος[agnsn] κηρίον[ngns]. **v.43** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgmp] ἐσθίω[viaa3s].

ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν
45 τῷ νόμῳ Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε
46 διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς ὅτι Οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν,
47 καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ
48 ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἰερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες
49 τούτων. καὶ ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός
μου ἐφ' ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἰερουσαλήμ, ἕως
50 οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως
εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς.
51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ
52 ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν,
53 ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ἦσαν
δια παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.
Ἀμήν.

---

v.44 λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] ὅς[rramp] λαλέω[viaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἔτι[bo] εἰμί[vppxnms] σύν[p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] πληρόω[vnap] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] γράφω[vpxpanp] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] Μωϋσῆς[ngms] καί[c] προφήτης[ndmp] καί[c] ψαλμός[ndmp] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.45** τότε[bo] διανοίγω[viaa3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[dams] νοῦς[nams] ὁ[dgms] συνίημι[vnpa] ὁ[dafp] γραφή[nafp]. **v.46** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] οὕτω[bo] γράφω[vixp3s] καί[c] οὕτω[bo] δεῖ[viiq3s] πάσχω[vnaa] ὁ[dams] Χριστός[nams] καί[c] ἀνίστημι[vnaa] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.47** καί[c] κηρύσσω[vnap] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] αὐτός[rpgms] μετάνοια[nafs] καί[c] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp] εἰς[p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἄρχω[vpamnns] ἀπό[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.48** σύ[rpn-p] δέ[c] εἰμί[vipx2p] μάρτυς[nnmp] οὗτος[rdgnp]. **v.49** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] σύ[rpn-p] δέ[c] καθίζω[vdaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] Ἰερουσαλήμ[tp] ἕως[c] ὅς[bo] ἐνδύω[vsam2p] δύναμις[nafs] ἐκ[p] ὕψος[ngns]. **v.50** ἐξάγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpamp] ἔξω[bo] ἕως[c] εἰς[p] Βηθανία[nafs] καί[c] ἐπαίρω[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgms] εὐλογέω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.51** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] εὐλογέω[vnpa] αὐτός[rpams] αὐτός[rpamp] διΐστημι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἀναφέρω[viip3s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.52** καί[c] αὐτός[rpnmp] προσκυνέω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] μετά[p] χαρά[ngfs] μέγας[agfsn]. **v.53** καί[c] εἰμί[viix3p] διά[p] πᾶς[bo] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] αἰνέω[vppanmp] καί[c] εὐλογέω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἀμήν[th].

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ **1**
Θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. πάντα δι' 2, 3
αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν ὃ γέγονεν. ἐν 4
αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν 5
τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄν- 6
θρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. οὗ- 7
τος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα
πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα 8
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει 9
πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, 10
καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ 11, 12
ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι,
τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐ- 13
δὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ
Θεοῦ ἐγεννήθησαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν 14
ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογε-
νοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης 15

---

1. **v.1** ἐν[p] ἀρχή[ndfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] εἰμί[viix3s] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] θεός[nnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms]. **v.2** οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ἀρχή[ndfs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.3** πᾶς[annpn] διά[p] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] καί[c] χωρίς[bo] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] οὐδέ[bo] εἷς[nnns] ὅς[rrnns] γίνομαι[vixa3s]. **v.4** ἐν[p] αὐτός[rpdms] ζωή[nnfs] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.5** καί[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] φαίνω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnfs] σκοτία[nnfs] αὐτός[rpans] οὐ[xo] καταλαμβάνω[viaa3s]. **v.6** γίνομαι[viad3s] ἄνθρωπος[nnms] ἀποστέλλω[vpxpnms] παρά[p] θεός[ngms] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpdms] Ἰωάννης[nnms]. **v.7** οὗτος[rdnms] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] μαρτυρία[nafs] ἵνα[c] μαρτυρέω[vsaa3s] περί[p] ὁ[dgns] φῶς[ngns] ἵνα[c] πᾶς[anmpn] πιστεύω[vsaa3p] διά[p] αὐτός[rpgms]. **v.8** οὐ[xo] εἰμί[viix3s] ἐκεῖνος[rdnms] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ἀλλά[c] ἵνα[c] μαρτυρέω[vsaa3s] περί[p] ὁ[dgns] φῶς[ngns]. **v.9** εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dnns] ἀληθινός[annsn] ὅς[rrnns] φωτίζω[vipa3s] πᾶς[aamsn] ἄνθρωπος[nams] ἔρχομαι[vppnams] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.10** ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] διά[p] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] αὐτός[rpams] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s]. **v.11** εἰς[p] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἴδιος[anmpn] αὐτός[rpams] οὐ[xo] παραλαμβάνω[viaa3p]. **v.12** ὅσος[rcnmp] δέ[c] λαμβάνω[viaa3p] αὐτός[rpams] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐξουσία[nafs] τέκνον[nnnp] θεός[ngms] γίνομαι[vnad] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms]. **v.13** ὅς[rrnmp] οὐ[xo] ἐκ[p] αἷμα[ngnp] οὐδέ[bo] ἐκ[p] θέλημα[ngns] σάρξ[ngfs] οὐδέ[bo] ἐκ[p] θέλημα[ngns] ἀνήρ[ngms] ἀλλά[c] ἐκ[p] θεός[ngms] γεννάω[viap3p]. **v.14** καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] σάρξ[nnfs] γίνομαι[viad3s] καί[c] σκηνόω[viaa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] καί[c] θεάομαι[viad1p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms] δόξα[nafs] ὡς[bo] μονογενής[agmsn] παρά[p] πατήρ[ngms] πλήρης[anfsn] χάρις[ngfs] καί[c] ἀλήθεια[ngfs].

μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἶπον,
Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός
16 μου ἦν. καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβο-
17 μεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη, ἡ
18 χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς
ἑώρακε πώποτε, ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ
19 πατρός ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰ-
ωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ
20 Λευΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ· καὶ ὡμολόγησε, καὶ
οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.
21 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν· Ἠλίας εἶ σύ· καὶ λέγει, Οὐκ εἰμί.
22 Ὁ προφήτης εἶ σύ· καὶ ἀπεκρίθη, Οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ·
ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυ-
23 τοῦ· ἔφη, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν
24 Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἠσαΐας ὁ προφήτης. καὶ οἱ ἀπεσταλμέ-
25 νοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον
αὐτῷ, Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός, οὔτε Ἠλίας, οὔτε
26 ὁ προφήτης· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω
27 ἐν ὕδατι, μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός
ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήμα-

---

v.15 Ἰωάννης[nnms] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] αὐτός[rpgms] καί[c] κράζω[vixa3s] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] ὅς[rrams] λέγω[viaa1s] ὁ[dnms] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vppnnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅτι[c] πρῶτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[viix3s]. **v.16** καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλήρωμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐγώ[rpn-p] πᾶς[anmpn] λαμβάνω[viaa1p] καί[c] χάρις[nafs] ἀντί[p] χάρις[ngfs]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] διά[p] Μωϋσῆς[ngms] δίδωμι[viap3s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] γίνομαι[viad3s]. **v.18** θεός[nams] οὐδείς[anfsn] ὁράω[vixa3s] πώποτε[bo] ὁ[dnms] μονογενής[anmsn] υἱός[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόλπος[nams] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐξηγέομαι[viad3s]. **v.19** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] Ἰωάννης[ngms] ὅτε[bo] ἀποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐκ[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] ἱερεύς[namp] καί[c] Λευίτης[namp] ἵνα[c] ἐρωτάω[vsaa3p] αὐτός[rpams] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s]. **v.20** καί[c] ὁμολογέω[viaa3s] καί[c] οὐ[xo] ἀρνέομαι[viad3s] καί[c] ὁμολογέω[viaa3s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.21** καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] τίς[rqnns] οὖν[c] Ἠλίας[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] καί[c] λέγω[vipa3s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] οὐ[xo]. **v.22** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ἵνα[c] ἀπόκρισις[nafs] δίδωμι[vsaa1p] ὁ[ddmp] πέμπω[vpaadmp] ἐγώ[rpa-p] τίς[rqnns] λέγω[vipa2s] περί[p] σεαυτοῦ[rxgms]. **v.23** φημί[viix3s] ἐγώ[rpn-s] φωνή[nnfs] βοάω[vppagms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] εὐθύνω[vdaa2p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] κύριος[ngms] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] Ἠσαΐας[nnms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms]. **v.24** καί[c] ὁ[dnmp] ἀποστέλλω[vpxpnmp] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp]. **v.25** καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] τίς[rqnns] οὖν[c] βαπτίζω[vipa2s] εἰ[qo] σύ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὔτε[c] Ἠλίας[nnms] οὔτε[c] ὁ[dnms] προφήτης[nnms]. **v.26** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipa1s] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] μέσος[anmsn] δέ[c] σύ[rpg-p] ἵστημι[vixa3s] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p].

τος. ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾶ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου 28
ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰη- 29
σοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ 30
εἶπον, Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν,
ὅτι πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ᾽ ἵνα φανερω- 31
θῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. καὶ 32
ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖ-
νον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ᾽ αὐτόν. κἀγὼ 33
οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός
μοι εἶπεν, Ἐφ᾽ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽
αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώ- 34
ρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Τῇ 35
ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει, Ἴδε ὁ ἀμνὸς 36
τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ 37
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασά- 38
μενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς, Τί ζητεῖτε· οἱ δὲ
εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Διδάσκαλε, ποῦ
μένεις· λέγει αὐτοῖς, Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ 39

---

v.27 αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vppnnms] ὅς[rrnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἄξιος[anmsn] ἵνα[c] λύω[vsaa1s] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] ἱμάς[nams] ὁ[dgns] ὑπόδημα[ngns]. **v.28** οὗτος[rdnnp] ἐν[p] Βηθαβαρά[ndfs] γίνομαι[viad3s] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] Ἰωάννης[nnms] βαπτίζω[vppanms]. **v.29** ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] βλέπω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἔρχομαι[vppnams] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vipa3s] ἴδε[i] ὁ[dnms] ἀμνός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] αἴρω[vppanms] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.30** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] περί[p] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vipn3s] ἀνήρ[nnms] ὅς[rrnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅτι[c] πρῶτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[viix3s]. **v.31** κἀγώ[rpn-s] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] ἵνα[c] φανερόω[vsap3s] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] διά[p] οὗτος[rdans] ἔρχομαι[viaa1s] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὕδωρ[ndns] βαπτίζω[vppanms]. **v.32** καί[c] μαρτυρέω[viaa3s] Ἰωάννης[nnms] λέγω[vppanms] ὅτι[c] θεάομαι[vixn1s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καταβαίνω[vppaans] ὡσεί[bo] περιστερά[nafs] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] καί[c] μένω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.33** κἀγώ[rpn-s] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] βαπτίζω[vnpa] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpd-s] λέγω[viaa3s] ἐπί[p] ὅς[rrams] ἄν[xo] ὁράω[vsaa2s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καταβαίνω[vppaans] καί[c] μένω[vppaans] ἐπί[p] αὐτός[rpams] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] βαπτίζω[vppanms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.34** κἀγώ[rpn-s] ὁράω[vixa1s] καί[c] μαρτυρέω[vixa1s] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.35** ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] πάλιν[bo] ἵστημι[viya3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] δύο[tn]. **v.36** καί[c] ἐμβλέπω[vpaanms] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] περιπατέω[vppadms] λέγω[vipa3s] ἴδε[i] ὁ[dnms] ἀμνός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.37** καί[c] ἀκούω[viaa3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] δύο[tn] μαθητής[nnmp] λαλέω[vppagms] καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.38** στρέφω[vpapnms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] θεάομαι[vpadnms] αὐτός[rpamp] ἀκολουθέω[vppaamp] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] ζητέω[vipa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] ὅς[rrnns] λέγω[vipp3s] ἑρμηνεύω[vpppnns] διδάσκαλος[nvms] ποῦ[xo] μένω[vipa2s].

μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥρα δὲ ἦν
40 ὡς δεκάτη. ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν
δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐ-
41 τῷ. εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ
λέγει αὐτῷ, Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμε-
42 νον, ὁ Χριστός. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας
δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθή-
43 σῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ
Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ
44 λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά,
45 ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εὑρίσκει Φίλιππος τὸν
Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὃν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ
οἱ προφῆται εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ
46 Ναζαρέθ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ Ναζαρὲθ δύναταί τι
47 ἀγαθὸν εἶναι· λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ
Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ
48 αὐτοῦ, Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει
αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συ-
49 κῆν, εἶδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, σὺ

---

v.39 λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἔρχομαι[vdpn2p] καί[c] ὁράω[vdaa2p] ἔρχομαι[viaa3p] καί[c] ὁράω[viaa3p] ποῦ[xo] μένω[vipa3s] καί[c] παρά[p] αὐτός[rpdms] μένω[viaa3p] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ἐκεῖνος[rdafs] ὥρα[nnfs] δέ[c] εἰμί[viix3s] ὡς[bo] δέκατος[nnfs]. **v.40** εἰμί[viix3s] Ἀνδρέας[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] Σίμων[ngms] Πέτρος[ngms] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δύο[tn] ὁ[dgmp] ἀκούω[vpaagmp] παρά[p] Ἰωάννης[ngms] καί[c] ἀκολουθέω[vpaagmp] αὐτός[rpdms]. **v.41** εὑρίσκω[vipa3s] οὗτος[rdnms] πρῶτος[anmsn] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] Σίμων[nams] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] εὑρίσκω[vixa1p] ὁ[dams] Μεσσίας[nams] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.42** καί[c] ἄγω[viaa3s] αὐτός[rpams] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἐμβλέπω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] Σίμων[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Ἰωνᾶς[ngms] σύ[rpn-s] καλέω[vifp2s] Κηφᾶς[nnms] ὅς[rrnns] ἑρμηνεύω[vipp3s] Πέτρος[nnms]. **v.43** ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] θέλω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐξέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] καί[c] εὑρίσκω[vipa3s] Φίλιππος[nams] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.44** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] ἀπό[p] Βηθσαϊδά[tp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] Ἀνδρέας[ngms] καί[c] Πέτρος[ngms]. **v.45** εὑρίσκω[vipa3s] Φίλιππος[nnms] ὁ[dams] Ναθαναήλ[tp] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὅς[rrams] γράφω[viaa3s] Μωϋσῆς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] εὑρίσκω[vixa1p] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dams] ἀπό[p] Ναζαρά[tp]. **v.46** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] Ναθαναήλ[tp] ἐκ[p] Ναζαρά[tp] δύναμαι[vipn3s] τι-σρχννσ ἀγαθός[annsn] εἰμί[vnpx] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Φίλιππος[nnms] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ὁράω[vdaa2s]. **v.47** ὁράω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dams] Ναθαναήλ[tp] ἔρχομαι[vppnams] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vipa3s] περί[p] αὐτός[rpgms] ἴδε[i] ἀληθῶς[bo] Ἰσραηλίτης[nnms] ἐν[p] ὅς[rrdms] δόλος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.48** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Ναθαναήλ[tp] πόθεν[bo] ἐγώ[rpa-s] γινώσκω[vipa2s] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] πρό[p] ὁ[dgms] σύ[rpa-s] Φίλιππος[nams] φωνέω[vnaa] εἰμί[vppxams] ὑπό[p] ὁ[dafs] συκῆ[nafs] ὁράω[viaa1s] σύ[rpa-s].

εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ἀπεκρίθη 50
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς
συκῆς, πιστεύεις· μείζω τούτων ὄψει. καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὴν 51
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ
τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, **2**
καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ 2
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, 3
λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσι. λέ- 4
γει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι· οὔπω ἥκει ἡ ὥρα
μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑ- 5
μῖν, ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι κατὰ 6
τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ
τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ 7
ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἀντλήσατε νῦν, καὶ 8
φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχι- 9
τρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν
οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμ-
φίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον 10
τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω,

---

v.49 ἀποκρίνομαι[viad3s] Ναθαναήλ[tp] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp]. **v.50** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-s] ὁράω[viaa1s] σύ[rpa-s] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgfs] συκῆ[ngfs] πιστεύω[vipa2s] μέγας[aanpc] οὗτος[rdgnp] ὀπτάνομαι[vifd2s]. **v.51** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀπό[p] ἄρτι[bo] ὁράω[vifd2p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἀνοίγω[vpxpams] καί[c] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀναβαίνω[vppaamp] καί[c] καταβαίνω[vppaamp] ἐπί[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **2. v.1** καί[c] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] γάμος[nnms] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] Κανά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἐκεῖ[bo]. **v.2** καλέω[viap3s] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] γάμος[nams]. **v.3** καί[c] ὑστερέω[vpaagms] οἶνος[ngms] λέγω[vipa3s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] πρός[p] αὐτός[rpams] οἶνος[nams] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p]. **v.4** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-s] καί[c] σύ[rpd-s] γυνή[nvfs] οὔπω[bo] ἥκω[vipa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.5** λέγω[vipa3s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] ὁ[ddmp] διάκονος[ndmp] ὅς[rrans] τι-σριανσ ἄν[xo] λέγω[vspa3s] σύ[rpd-p] ποιέω[vdaa2p]. **v.6** εἰμί[viix3p] δέ[c] ἐκεῖ[bo] ὑδρία[nnfp] λίθινος[anfpn] ἕξ[tn] κεῖμαι[vppnnfp] κατά[p] ὁ[dams] καθαρισμός[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] χωρέω[vppanfp] ἀνά[p] μετρητής[namp] δύο[tn] ἤ[xo] τρεῖς[namp]. **v.7** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] γεμίζω[vdaa2p] ὁ[dafp] ὑδρία[nafp] ὕδωρ[ngns] καί[c] γεμίζω[viaa3p] αὐτός[rpafp] ἕως[c] ἄνω[bo]. **v.8** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἀντλέω[vdaa2p] νῦν[bo] καί[c] φέρω[vdpa2p] ὁ[ddms] ἀρχιτρίκλινος[ndms] καί[c] φέρω[viaa3p]. **v.9** ὡς[bo] δέ[c] γεύομαι[viad3s] ὁ[dnms] ἀρχιτρίκλινος[nnms] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] οἶνος[nams] γίνομαι[vpxpans] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[viya3s] πόθεν[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnmp] δέ[c] διάκονος[nnmp] οἶδα[viya3p] ὁ[dnmp] ἀντλέω[vpxanmp] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] φωνέω[vipa3s] ὁ[dams] νυμφίος[nams] ὁ[dnms] ἀρχιτρίκλινος[nnms].

11 σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησε τὴν
ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφα-
νέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
12 αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναούμ, αὐτὸς καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
13 ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν
14 Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. καὶ εὗρεν ἐν
τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς, καὶ
15 τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ
σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς
βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας
16 ἀνέστρεψεν, καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, Ἄρατε
ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον
17 ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμέ-
18 νον ἐστίν, Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με. ἀπεκρίθησαν
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι
19 ταῦτα ποιεῖς· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν
20 ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι, Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗ-
21 τος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε

---

v.10 καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] πᾶς[anmsn] ἄνθρωπος[nnms] πρῶτος[bo] ὁ[dams] καλός[aamsn] οἶνος[nams] τίθημι[vipa3s] καί[c] ὅταν[c] μεθύσκω[vsap3p] τότε[bo] ὁ[dams] ἐλάσσων[aamsc] σύ[rpn-s] τηρέω[vixa2s] ὁ[dams] καλός[aamsn] οἶνος[nams] ἕως[c] ἄρτι[bo]. **v.11** οὗτος[rdafs] ποιέω[viaa3s] ὁ[dafs] ἀρχή[nafs] ὁ[dgnp] σημεῖον[ngnp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] Κανά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] φανερόω[viaa3s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.12** μετά[p] οὗτος[rdans] καταβαίνω[viaa3s] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκεῖ[bo] μένω[viaa3p] οὐ[xo] πολύς[aafpn] ἡμέρα[nafp]. **v.13** καί[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] πάσχα[ta] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.14** καί[c] εὑρίσκω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] βοῦς[namp] καί[c] πρόβατον[nanp] καί[c] περιστερά[nafp] καί[c] ὁ[damp] κερματιστής[namp] κάθημαι[vppnamp]. **v.15** καί[c] ποιέω[vpaanms] φραγέλλιον[nans] ἐκ[p] σχοινίον[ngnp] πᾶς[aampn] ἐκβάλλω[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ὁ[danp] τέ[xo] πρόβατον[nanp] καί[c] ὁ[damp] βοῦς[namp] καί[c] ὁ[dgmp] κολλυβιστής[ngmp] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dnns] κέρμα[nnns] καί[c] ὁ[dafp] τράπεζα[nafp] ἀναστρέφω[viaa3s]. **v.16** καί[c] ὁ[ddmp] ὁ[dafp] περιστερά[nafp] πωλέω[vppadmp] λέγω[viaa3s] αἴρω[vdaa2p] οὗτος[rdanp] ἐντεῦθεν[bo] μή[xo] ποιέω[vdpa2p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] οἶκος[nams] ἐμπόριον[ngns]. **v.17** μιμνῄσκομαι[viap3p] δέ[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] γράφω[vpxpnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ζῆλος[nnms] ὁ[dgms] οἶκος[ngms] σύ[rpg-s] κατεσθίω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s]. **v.18** ἀποκρίνομαι[viad3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] τίς[rqans] σημεῖον[nans] δείκνυμι[vipa2s] ἐγώ[rpd-p] ὅτι[c] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa2s]. **v.19** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λύω[vdaa2p] ὁ[dams] ναός[nams] οὗτος[rdams] καί[c] ἐν[p] τρεῖς[ndfp] ἡμέρα[ndfp] ἐγείρω[vifa1s] αὐτός[rpams]. **v.20** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] τεσσεράκοντα[tn] καί[c] ἕξ[tn] ἔτος[ndnp] οἰκοδομέω[viap3s] ὁ[dnms] ναός[nnms] οὗτος[rdnms] καί[c] σύ[rpn-s] ἐν[p] τρεῖς[ndfp] ἡμέρα[ndfp] ἐγείρω[vifa2s] αὐτός[rpams].

περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, 22
ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς, καὶ ἐ-
πίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ 23
ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευ-
σαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν 24
γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ 25
περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐ- **3**
τῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτός, 2
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας δι-
δάσκαλος, οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ
ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ 3
εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν,
οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ 4
Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν· μὴ
δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν
καὶ γεννηθῆναι· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν 5
μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς 6

---

v.21 ἐκεῖνος[rdnms] δέ[c] λέγω[viia3s] περί[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.22** ὅτε[bo] οὖν[c] ἐγείρω[viap3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] μιμνῄσκομαι[viap3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὗτος[rdans] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] πιστεύω[viaa3p] ὁ[ddfs] γραφή[ndfs] καί[c] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὅς[rrdms] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.23** ὡς[bo] δέ[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἐν[p] ὁ[ddms] πάσχα[ta] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] πολύς[anmpn] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] θεωρέω[vppanmp] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] ὅς[rranp] ποιέω[viia3s]. **v.24** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] πιστεύω[viia3s] ἑαυτοῦ[rxams] αὐτός[rpdmp] διά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpams] γινώσκω[vnpa] πᾶς[aampn]. **v.25** καί[c] ὅτι[c] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[viia3s] ἵνα[c] τι-σρινμσ μαρτυρέω[vsaa3s] περί[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] αὐτός[rpnms] γάρ[c] γινώσκω[viia3s] τίς[rqnns] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms]. **3. v.1** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] Νικόδημος[nnms] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpdms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.2** οὗτος[rdnms] ἔρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] νύξ[ngfs] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἀπό[p] θεός[ngms] ἔρχομαι[vixa2s] διδάσκαλος[nnms] οὐδείς[anfsn] γάρ[c] οὗτος[rdanp] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] δύναμαι[vipn3s] ποιέω[vnpa] ὅς[rranp] σύ[rpn-s] ποιέω[vipa2s] ἐάν[qo] μή[xo] εἰμί[vspx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.3** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἐάν[qo] μή[xo] τι-σρινμσ γεννάω[vsap3s] ἄνωθεν[bo] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ὁράω[vnaa] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.4** λέγω[vipa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Νικόδημος[nnms] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] ἄνθρωπος[nnms] γεννάω[vnap] γέρων[nnms] εἰμί[vppxnms] μή[xo] δύναμαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[dafs] κοιλία[nafs] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms] δεύτερος[bo] εἰσέρχομαι[vnaa] καί[c] γεννάω[vnap]. **v.5** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἐάν[qo] μή[xo] τι-σρινμσ γεννάω[vsap3s] ἐκ[p] ὕδωρ[ngns] καί[c] πνεῦμα[ngns] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms].

σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστι.
7, 8 μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ
πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ᾽
οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει, οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ
9 γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ
10 εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ταῦτα οὐ
11 γινώσκεις· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ
ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμ-
12 βάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς, ἐὰν
13 εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε· καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ
14 ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν
ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώ-
16 νιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν
αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ
17 ἀπόληται, ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς
τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα
18 σωθῇ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ
δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα

---

v.6 ὁ[dnns] γεννάω[vpxpnns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] σάρξ[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnns] γεννάω[vpxpnns] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.7** μή[xo] θαυμάζω[vsaa2s] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-s] δεῖ[vipq3s] σύ[rpa-p] γεννάω[vnap] ἄνωθεν[bo]. **v.8** ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὅπου[bo] θέλω[vipa3s] πνέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgns] ἀκούω[vipa2s] ἀλλά[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2s] πόθεν[bo] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa3s] οὕτω[bo] εἰμί[vipx3s] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] γεννάω[vpxpnms] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3s] Νικόδημος[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] οὗτος[rdnnp] γίνομαι[vnad]. **v.10** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] καί[c] οὗτος[rdanp] οὐ[xo] γινώσκω[vipa2s]. **v.11** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ὅς[rrans] οἶδα[vixa1p] λαλέω[vipa1p] καί[c] ὅς[rrans] ὁράω[vixa1p] μαρτυρέω[vipa1p] καί[c] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa2p]. **v.12** εἰ[qo] ὁ[danp] ἐπίγειος[aanpn] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] πῶς[bo] ἐάν[qo] λέγω[vsaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[danp] ἐπουράνιος[aanpn] πιστεύω[vifa2p]. **v.13** καί[c] οὐδείς[anfsn] ἀναβαίνω[vixa3s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καταβαίνω[vpaanms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms]. **v.14** καί[c] καθώς[bo] Μωϋσῆς[nnms] ὑψόω[viaa3s] ὁ[dams] ὄφις[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] οὕτω[bo] ὑψόω[vnap] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.15** ἵνα[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] αὐτός[rpams] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsam3s] ἀλλά[c] ἔχω[vspa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.16** οὕτω[bo] γάρ[c] ἀγαπάω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὥστε[c] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] μονογενής[aamsn] δίδωμι[viaa3s] ἵνα[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] αὐτός[rpams] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsam3s] ἀλλά[c] ἔχω[vspa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.17** οὐ[xo] γάρ[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἵνα[c] κρίνω[vspa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἀλλά[c] ἵνα[c] σῴζω[vsap3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] διά[p] αὐτός[rpgms].

τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι 19
τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι
μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.
πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς 20
τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλή- 21
θειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι
ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ 22
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ᾽
αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν 23
ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο
καὶ ἐβαπτίζοντο. οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ 24
Ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ 25
Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ 26
εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ
μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς
αὐτόν. ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἄνθρωπος 27
λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, 28
ἀλλ᾽ ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν 29
νύμφην, νυμφίος ἐστίν, ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ
ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου, αὕτη

---

v.18 ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] αὐτός[rpams] οὐ[xo] κρίνω[vipp3s] ὁ[dnms] δέ[c] μή[xo] πιστεύω[vppanms] ἤδη[bo] κρίνω[vixp3s] ὅτι[c] μή[xo] πιστεύω[vixa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] μονογενής[agmsn] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.19** οὗτος[rdnfs] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] κρίσις[nnfs] ὅτι[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ἔρχομαι[vixa3s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] ἀγαπάω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] μᾶλλον[bo] ὁ[dans] σκότος[nans] ἤ[xo] ὁ[dans] φῶς[nans] εἰμί[viix3s] γάρ[c] πονηρός[annpn] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp]. **v.20** πᾶς[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] φαῦλος[aanpn] πράσσω[vppanms] μισέω[vipa3s] ὁ[dans] φῶς[nans] καί[c] οὐ[xo] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[dans] φῶς[nans] ἵνα[c] μή[xo] ἐλέγχω[vsap3s] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] αὐτός[rpgms]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] ποιέω[vppanms] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[dans] φῶς[nans] ἵνα[c] φανερόω[vsap3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] ὅτι[c] ἐν[p] θεός[ndms] εἰμί[vipx3s] ἐργάζομαι[vpxpnnp]. **v.22** μετά[p] οὗτος[rdanp] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰουδαῖος[aafsn] γῆ[nafs] καί[c] ἐκεῖ[bo] διατρίβω[viia3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] βαπτίζω[viia3s]. **v.23** εἰμί[viix3s] δέ[c] καί[c] Ἰωάννης[nnms] βαπτίζω[vppanms] ἐν[p] Αἰνών[tp] ἐγγύς[bo] ὁ[dgms] Σαλείμ[tp] ὅτι[c] ὕδωρ[nnnp] πολύς[annpn] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] καί[c] παραγίνομαι[viid3p] καί[c] βαπτίζω[viip3p]. **v.24** οὔπω[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] βάλλω[vpxpnms] εἰς[p] ὁ[dafs] φυλακή[nafs] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms]. **v.25** γίνομαι[viad3s] οὖν[c] ζήτησις[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] Ἰωάννης[ngms] μετά[p] Ἰουδαῖος[agmpn] περί[p] καθαρισμός[ngms]. **v.26** καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] μετά[p] σύ[rpg-s] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] ὅς[rrdms] σύ[rpn-s] μαρτυρέω[vixa2s] ἴδε[i] οὗτος[rdnms] βαπτίζω[vipa3s] καί[c] πᾶς[anmpn] ἔρχομαι[vipn3p] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.27** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰωάννης[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἄνθρωπος[nnms] λαμβάνω[vnpa] οὐδείς[aansn] ἐάν[qo] μή[xo] εἰμί[vspx3s] δίδωμι[vpxpnns] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.28** αὐτός[rpnmp] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpd-s] μαρτυρέω[vipa2p] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀλλά[c] ὅτι[c] ἀποστέλλω[vpxpnms] εἰμί[vipx1s] ἔμπροσθεν[p] ἐκεῖνος[rdgms].

30 οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ
31 ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν
ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ, ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
32 νοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί. καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε,
33 τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ
λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐ-
34 στιν. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ,
35 οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ
36 τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς
τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται
ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς
2 πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης. καίτοιγε Ἰ-
3 ησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀφῆκε
4 τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἔδει δὲ
5 αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν
τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδω-
6 κεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ.
ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως
7 ἐπὶ τῇ πηγῇ ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμα-

---

v.29 ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] νύμφη[nafs] νυμφίος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] φίλος[anmsn] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms] ὁ[dnms] ἵστημι[vpxanms] καί[c] ἀκούω[vppanms] αὐτός[rpgms] χαρά[ndfs] χαίρω[vipa3s] διά[p] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms] οὗτος[rdnfs] οὖν[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] πληρόω[vixp3s]. **v.30** ἐκεῖνος[rdams] δεῖ[vipq3s] αὐξάνω[vnpa] ἐγώ[rpa-s] δέ[c] ἐλαττόω[vnpp]. **v.31** ὁ[dnms] ἄνωθεν[bo] ἔρχομαι[vppnnms] ἐπάνω[bo] πᾶς[agnpn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] λαλέω[vipa3s] ὁ[dnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἔρχομαι[vppnnms] ἐπάνω[bo] πᾶς[agnpn] εἰμί[vipx3s]. **v.32** καί[c] ὅς[rrans] ὁράω[vixa3s] καί[c] ἀκούω[viaa3s] οὗτος[rdans] μαρτυρέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] αὐτός[rpgms] οὐδείς[anfsn] λαμβάνω[vipa3s]. **v.33** ὁ[dnms] λαμβάνω[vpaanms] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] σφραγίζω[viaa3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀληθής[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.34** ὅς[rrams] γάρ[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] λαλέω[vipa3s] οὐ[xo] γάρ[c] ἐκ[p] μέτρον[ngns] δίδωμι[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] πνεῦμα[nans]. **v.35** ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἀγαπάω[vipa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] καί[c] πᾶς[aanpn] δίδωμι[vixa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.36** ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ἔχω[vipa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀπειθέω[vppanms] ὁ[ddms] υἱός[ndms] οὐ[xo] ὁράω[vifd3s] ζωή[nafs] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] ὀργή[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μένω[vipa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **4. v.1** ὡς[bo] οὖν[c] γινώσκω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὅτι[c] ἀκούω[viaa3p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] πολύς[aampc] μαθητής[namp] ποιέω[vipa3s] καί[c] βαπτίζω[vipa3s] ἤ[xo] Ἰωάννης[nnms]. **v.2** καίτοιγε[c] Ἰησοῦς[nnms] αὐτός[rpnms] οὐ[xo] βαπτίζω[viia3s] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.3** ἀφίημι[viaa3s] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] πάλιν[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs]. **v.4** δεῖ[viiq3s] δέ[c] αὐτός[rpams] διέρχομαι[vnpn] διά[p] ὁ[dgfs] Σαμάρεια[ngfs]. **v.5** ἔρχομαι[vipn3s] οὖν[c] εἰς[p] πόλις[nafs] ὁ[dgfs] Σαμάρεια[ngfs] λέγω[vpppafs] Συχάρ[tp] πλησίον[bo] ὁ[dgns] χωρίον[ngns] ὅς[rrans] δίδωμι[viaa3s] Ἰακώβ[tp] Ἰωσήφ[tp] ὁ[ddms] υἱός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.6** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐκεῖ[bo] πηγή[nnfs] ὁ[dgms] Ἰακώβ[tp] ὁ[dnms] οὖν[c] Ἰησοῦς[nnms] κοπιάω[vpxanms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὁδοιπορία[ngfs] καθέζομαι[viin3s] οὕτω[bo] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πηγή[ndfs] ὥρα[nnfs] εἰμί[viix3s] ὡσεί[bo] ἕκτος[anfsn].

ρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ, λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι πιεῖν. οἱ 8
γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς
ἀγοράσωσι. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰου- 9
δαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος·
οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 10
καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ
λέγων σοι, Δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν
σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, 11
καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ, πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν· μὴ 12
σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ,
καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα
αὐτοῦ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ 13
τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν, ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος 14
οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ
ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς
ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Κύριε, δός μοι τοῦτο 15
τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει 16
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐν-
θάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ 17
ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ ἔχω, πέντε γὰρ ἄνδρας 18

---

v.7 ἔρχομαι[vipn3s] γυνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Σαμάρεια[ngfs] ἀντλέω[vnaa] ὕδωρ[nans] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] πίνω[vnaa]. **v.8** ὁ[dnmp] γάρ[c] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἀπέρχομαι[viya3p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ἵνα[c] τροφή[nafp] ἀγοράζω[vsaa3p]. **v.9** λέγω[vipa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὁ[dnfs] Σαμαρῖτις[nnfs] πῶς[bo] σύ[rpn-s] Ἰουδαῖος[anmsn] εἰμί[vppxnms] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] πίνω[vnaa] αἰτέω[vipa2s] εἰμί[vppxgfs] γυνή[ngfs] Σαμαρῖτις[ngfs] οὐ[xo] γάρ[c] συγχράομαι[vipn3p] Ἰουδαῖος[anmpn] Σαμαρίτης[ndmp]. **v.10** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] εἰ[qo] οἶδα[viya2s] ὁ[dafs] δωρεά[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] λέγω[vppanms] σύ[rpd-s] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] πίνω[vnaa] σύ[rpn-s] ἄν[xo] αἰτέω[viaa2s] αὐτός[rpams] καί[c] δίδωμι[viaa3s] ἄν[xo] σύ[rpd-s] ὕδωρ[nans] ζάω[vppaans]. **v.11** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] κύριος[nvms] οὔτε[c] ἄντλημα[nans] ἔχω[vipa2s] καί[c] ὁ[dnns] φρέαρ[nnns] εἰμί[vipx3s] βαθύς[annsn] πόθεν[bo] οὖν[c] ἔχω[vipa2s] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ὁ[dans] ζάω[vppaans]. **v.12** μή[xo] σύ[rpn-s] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰακώβ[tp] ὅς[rrnms] δίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] φρέαρ[nans] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgns] πίνω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnnp] θρέμμα[nnnp] αὐτός[rpgms]. **v.13** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πίνω[vppanms] ἐκ[p] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] οὗτος[rdgns] διψάω[vifa3s] πάλιν[bo]. **v.14** ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] πίνω[vsaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ὅς[rrgns] ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] μή[xo] διψάω[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ἀλλά[c] ὁ[dnns] ὕδωρ[nnns] ὅς[rrans] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] γίνομαι[vifd3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] πηγή[nnfs] ὕδωρ[ngns] ἅλλομαι[vppngns] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.15** λέγω[vipa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] κύριος[nvms] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdans] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ἵνα[c] μή[xo] διψάω[vspa1s] μηδέ[c] ἔρχομαι[vspn1s] ἐνθάδε[bo] ἀντλέω[vnpa]. **v.16** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὑπάγω[vdpa2s] φωνέω[vdaa2s] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ἔρχομαι[vdaa2s] ἐνθάδε[bo]. **v.17** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] καί[c] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] ἀνήρ[nams] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καλῶς[bo] λέγω[viaa2s] ὅτι[c] ἀνήρ[nams] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s].

ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ, τοῦτο ἀληθὲς εἴρη-
19 κας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.
20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς
λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεὶ προσκυνεῖν.
21 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα,
ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε
22 τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυ-
23 νοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ᾽
ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσ-
κυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ
24 τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός,
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ
25 προσκυνεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ
λεγόμενος Χριστός, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα.
26, 27 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τού-
τῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἐλάλει, οὐδεὶς μέντοι εἶπε, Τί ζητεῖς· ἤ, Τί λαλεῖς μετ᾽ αὐτῆς·
28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πό-
29 λιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ
30 μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἐξῆλθον

---

v.18 πέντε[tn] γάρ[c] ἀνήρ[namp] ἔχω[viaa2s] καί[c] νῦν[bo] ὅς[rrams] ἔχω[vipa2s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] σύ[rpg-s] ἀνήρ[nnms] οὗτος[rdans] ἀληθής[aansn] λέγω[vixa2s]. **v.19** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] κύριος[nvms] θεωρέω[vipa1s] ὅτι[c] προφήτης[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s]. **v.20** ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] προσκυνέω[viaa3p] καί[c] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] τόπος[nnms] ὅπου[bo] δεῖ[vipq3s] προσκυνέω[vnpa]. **v.21** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] γυνή[nvfs] πιστεύω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] ὅτε[bo] οὔτε[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] οὗτος[rddns] οὔτε[c] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] προσκυνέω[vifa2p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms]. **v.22** σύ[rpn-p] προσκυνέω[vipa2p] ὅς[rrans] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ἐγώ[rpn-p] προσκυνέω[vipa1p] ὅς[rrans] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] εἰμί[vipx3s]. **v.23** ἀλλά[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] καί[c] νῦν[bo] εἰμί[vipx3s] ὅτε[bo] ὁ[dnmp] ἀληθινός[anmpn] προσκυνητής[nnmp] προσκυνέω[vifa3p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] ἀλήθεια[ndfs] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] τοιοῦτος[rdamp] ζητέω[vipa3s] ὁ[damp] προσκυνέω[vppaamp] αὐτός[rpams]. **v.24** πνεῦμα[nnns] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] ὁ[damp] προσκυνέω[vppaamp] αὐτός[rpams] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] ἀλήθεια[ndfs] δεῖ[vipq3s] προσκυνέω[vnpa]. **v.25** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] Μεσσίας[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Χριστός[nnms] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐκεῖνος[rdnms] ἀναγγέλλω[vifa3s] ἐγώ[rpd-p] πᾶς[aanpn]. **v.26** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] σύ[rpd-s]. **v.27** καί[c] ἐπί[p] οὗτος[rddms] ἔρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] θαυμάζω[viaa3p] ὅτι[c] μετά[p] γυνή[ngfs] λαλέω[viia3s] οὐδείς[anfsn] μέντοι[c] λέγω[viaa3s] τίς[rqans] ζητέω[vipa2s] ἤ[xo] τίς[rqans] λαλέω[vipa2s] μετά[p] αὐτός[rpgfs]. **v.28** ἀφίημι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dafs] ὑδρία[nafs] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.29** δεῦτε[vdvx2p] ὁράω[vdaa2p] ἄνθρωπος[nams] ὅς[rrnms] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa1s] μήτι[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms].

οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ 31
ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. ὁ δὲ εἶπεν 32
αὐτοῖς, Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον 33
οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν·
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα 34
τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς 35
λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται· ἰδού,
λέγω ὑμῖν, Ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς
χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων μι- 36
σθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ
σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν 37
ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ 38
ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, ἄλλοι κε-
κοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ 39
δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμα-
ρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι Εἶπέ μοι
πάντα ὅσα ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, 40
ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.
καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυ- 41, 42
ναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν, αὐτοὶ
γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ

---

v.30 ἐξέρχομαι[viaa3p] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ἔρχομαι[viin3p] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.31** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] μεταξύ[bo] ἐρωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] λέγω[vppanmp] ῥαββί[th] ἐσθίω[vdaa2s]. **v.32** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐγώ[rpn-s] βρῶσις[nafs] ἔχω[vipa1s] ἐσθίω[vnaa] ὅς[rrafs] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p]. **v.33** λέγω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] μή[xo] τι-σρινμσ φέρω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐσθίω[vnaa]. **v.34** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐμός[rsnns] βρῶμα[nnns] εἰμί[vipx3s] ἵνα[c] ποιέω[vspa1s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] καί[c] τελειόω[vsaa1s] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] ἔργον[nans]. **v.35** οὐ[xo] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] ἔτι[bo] τετράμηνος[annsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] θερισμός[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ἰδού[vdaa2s] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐπαίρω[vdaa2p] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] σύ[rpg-p] καί[c] θεάομαι[vdad2p] ὁ[dafp] χώρα[nafp] ὅτι[c] λευκός[anfpn] εἰμί[vipx3p] πρός[p] θερισμός[nams] ἤδη[bo]. **v.36** καί[c] ὁ[dnms] θερίζω[vppanms] μισθός[nams] λαμβάνω[vipa3s] καί[c] συνάγω[vipa3s] καρπός[nams] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ὁμοῦ[bo] χαίρω[vspa3s] καί[c] ὁ[dnms] θερίζω[vppanms]. **v.37** ἐν[p] γάρ[c] οὗτος[rddms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἀληθινός[anmsn] ὅτι[c] ἄλλος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] καί[c] ἄλλος[anmsn] ὁ[dnms] θερίζω[vppanms]. **v.38** ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[viaa1s] σύ[rpa-p] θερίζω[vnpa] ὅς[rrans] οὐ[xo] σύ[rpn-p] κοπιάω[vixa2p] ἄλλος[anmpn] κοπιάω[vixa3p] καί[c] σύ[rpn-p] εἰς[p] ὁ[dams] κόπος[nams] αὐτός[rpgmp] εἰσέρχομαι[vixa2p]. **v.39** ἐκ[p] δέ[c] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] πολύς[anmpn] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[dgmp] Σαμαρίτης[ngmp] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] μαρτυρέω[vppagfs] ὅτι[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa1s]. **v.40** ὡς[bo] οὖν[c] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Σαμαρίτης[nnmp] ἐρωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] μένω[vnaa] παρά[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] μένω[viaa3s] ἐκεῖ[bo] δύο[tn] ἡμέρα[nafp]. **v.41** καί[c] πολύς[admsn] πολύς[anmpc] πιστεύω[viaa3p] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms].

43 τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐ-
44 κεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς
ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.
45 ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι,
πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ
46 αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πάλιν
εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ
47 ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ. οὗτος
ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται
48 αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύ-
49 σητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός, Κύριε, κατάβηθι πρὶν
50 ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου,
ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν
51 αὐτῷ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ
δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι Ὁ
52 παῖς σου ζῇ. ἐπύθετο οὖν παρ᾽ αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότε-
ρον ἔσχε. καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι Χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν
53 ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν

---

v.42 ὁ[ddfs] τέ[xo] γυνή[ndfs] λέγω[viia3p] ὅτι[c] οὐκέτι[bo] διά[p] ὁ[dafs] σός[rsafs] λαλιά[nafs] πιστεύω[vipa1p] αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἀκούω[vixa1p] καί[c] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] σωτήρ[nnms] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.43** μετά[p] δέ[c] ὁ[dafp] δύο[tn] ἡμέρα[nafp] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs]. **v.44** αὐτός[rpnms] γάρ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μαρτυρέω[viaa3s] ὅτι[c] προφήτης[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] πατρίς[ndfs] τιμή[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s]. **v.45** ὅτε[bo] οὖν[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] δέχομαι[viad3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Γαλιλαῖος[nnmp] πᾶς[aanpn] ὁράω[vpxanmp] ὅς[rranp] ποιέω[viaa3s] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] καί[c] αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs]. **v.46** ἔρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] Κανά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ὅπου[bo] ποιέω[viaa3s] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] οἶνος[nams] καί[c] εἰμί[viix3s] τι-σρινμσ βασιλικός[anmsn] ὅς[rrgms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἀσθενέω[viia3s] ἐν[p] Καπερναούμ[tp]. **v.47** οὗτος[rdnms] ἀκούω[vpaanms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ἥκω[vipa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] ἀπέρχομαι[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐρωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] καταβαίνω[vsaa3s] καί[c] ἰάομαι[vsad3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] υἱός[nams] μέλλω[viia3s] γάρ[c] ἀποθνῄσκω[vnpa]. **v.48** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐάν[qo] μή[xo] σημεῖον[nanp] καί[c] τέρας[nanp] ὁράω[vsaa2p] οὐ[xo] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p]. **v.49** λέγω[vipa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] βασιλικός[anmsn] κύριος[nvms] καταβαίνω[vdaa2s] πρίν[bo] ἀποθνῄσκω[vnaa] ὁ[dans] παιδίον[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.50** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πορεύομαι[vdpn2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-s] ζάω[vipa3s] καί[c] πιστεύω[viaa3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὅς[rrdms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] πορεύομαι[viin3s]. **v.51** ἤδη[bo] δέ[c] αὐτός[rpgms] καταβαίνω[vppagms] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] αὐτός[rpgms] ἀπαντάω[viaa3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἀπαγγέλλω[viaa3p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] παῖς[nnms] σύ[rpg-s] ζάω[vipa3s]. **v.52** πυνθάνομαι[viad3s] οὖν[c] παρά[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] ὥρα[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] κομψότερον[bo] ἔχω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ἐχθές[bo] ὥρα[nafs] ἕβδομος[aafsn] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] πυρετός[nnms].

αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ὁ υἱός σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ
ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ 54
Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς **5**
Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ 2
κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς
ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, 3
τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.
ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ 4
ἐτάρασσεν τὸ ὕδωρ, ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ
ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατειχετο νοσήματι. ἦν δέ 5
τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ.
τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη 6
χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι· ἀπεκρίθη αὐ- 7
τῷ ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ,
ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἔγειραι, 8
ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο 9
ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιε-
πάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ 10
Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἆ-

---

v.53 γινώσκω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὅτι[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-s] ζάω[vipa3s] καί[c] πιστεύω[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnfs] οἰκία[nnfs] αὐτός[rpgms] ὅλος[anfsn]. **v.54** οὗτος[rdans] πάλιν[bo] δεύτερος[aansn] σημεῖον[nans] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔρχομαι[vpaanms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs]. **5. v.1** μετά[p] οὗτος[rdanp] εἰμί[viix3s] ἑορτή[nnfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.2** εἰμί[vipx3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] προβατικός[adfsn] κολυμβήθρα[nnfs] ὁ[dnfs] ἐπιλέγω[vpppnfs] Ἑβραϊστί[bo] Βηθζαχά[tp] πέντε[tn] στοά[nafp] ἔχω[vppanfs]. **v.3** ἐν[p] οὗτος[rddfp] κατάκειμαι[viin3s] πλῆθος[nnns] πολύς[annsn] ὁ[dgmp] ἀσθενέω[vppagmp] τυφλός[agmpn] χωλός[agmpn] ξηρός[agmpn] ἐκδέχομαι[vppngmp] ὁ[dafs] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] κίνησις[nafs]. **v.4** ἄγγελος[nnms] γάρ[c] κατά[p] καιρός[nams] καταβαίνω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] κολυμβήθρα[ndfs] καί[c] ταράσσω[viia3s] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ὁ[dnms] οὖν[c] πρῶτος[anmsn] ἐμβαίνω[vpaanms] μετά[p] ὁ[dafs] ταραχή[nafs] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ὑγιής[anmsn] γίνομαι[viin3s] ὅς[rrdns] δήποτε[xo] κατέχω[viip3s] νόσημα[ndns]. **v.5** εἰμί[viix3s] δέ[c] τι-σρινμσ ἄνθρωπος[nnms] ἐκεῖ[bo] τριάκοντα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] ἔτος[nanp] ἔχω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀσθένεια[ndfs]. **v.6** οὗτος[rdams] ὁράω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] κατάκειμαι[vppnams] καί[c] γινώσκω[vpaanms] ὅτι[c] πολύς[aamsn] ἤδη[bo] χρόνος[nams] ἔχω[vipa3s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] θέλω[vipa2s] ὑγιής[anmsn] γίνομαι[vnad]. **v.7** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] ἀσθενέω[vppanms] κύριος[nvms] ἄνθρωπος[nams] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] ἵνα[c] ὅταν[c] ταράσσω[vsap3s] ὁ[dnns] ὕδωρ[nnns] βάλλω[vspa3s] ἐγώ[rpa-s] εἰς[p] ὁ[dafs] κολυμβήθρα[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdms] δέ[c] ἔρχομαι[vipn1s] ἐγώ[rpn-s] ἄλλος[anmsn] πρό[p] ἐγώ[rpg-s] καταβαίνω[vipa3s]. **v.8** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγείρω[vdam2s] αἴρω[vdaa2s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.9** καί[c] εὐθέως[bo] γίνομαι[viad3s] ὑγιής[anmsn] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] αἴρω[viaa3s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] περιπατέω[viia3s] εἰμί[viix3s] δέ[c] σάββατον[nnns] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs].

11 ραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ,
12 ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἆρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. ἠ-
ρώτησαν οὖν αὐτόν, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, Ἆρον
13 τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει· ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς
14 ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. με-
τὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ,
Ἴδε ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τί σοι γέ-
15 νηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι
16 Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν
Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα
17 ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ
18 μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλ-
λον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ
σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
19 ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ
οὐδέν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα, ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος
20 ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱ-
όν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων
21 δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ

---

v.10 λέγω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ὁ[ddms] θεραπεύω[vpxpdms] σάββατον[nnns] εἰμί[vipx3s] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] σύ[rpd-s] αἴρω[vnaa] ὁ[dams] κράβαττος[nams]. **v.11** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] ὑγιής[aamsn] ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpd-s] λέγω[viaa3s] αἴρω[vdaa2s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.12** ἐρωτάω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpams] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpaanms] σύ[rpd-s] αἴρω[vdaa2s] ὁ[dams] κράβαττος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] ἰάομαι[vpapnms] οὐ[xo] οἶδα[viya3s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] γάρ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἐκνεύω[viaa3s] ὄχλος[ngms] εἰμί[vppxgms] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms]. **v.14** μετά[p] οὗτος[rdanp] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἴδε[i] ὑγιής[anmsn] γίνομαι[vixa2s] μηκέτι[bo] ἁμαρτάνω[vdpa2s] ἵνα[c] μή[xo] χείρων[annsn] τι-σριννσ σύ[rpd-s] γίνομαι[vsad3s]. **v.15** ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] ἀναγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] αὐτός[rpams] ὑγιής[aamsn]. **v.16** καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] διώκω[viia3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[vnaa] ὅτι[c] οὗτος[rdanp] ποιέω[viia3s] ἐν[p] σάββατον[ndns]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] ἄρτι[bo] ἐργάζομαι[vipn3s] κἀγώ[rpn-s] ἐργάζομαι[vipn1s]. **v.18** διά[p] οὗτος[rdans] οὖν[c] μᾶλλον[bo] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἀποκτείνω[vnaa] ὅτι[c] οὐ[xo] μόνος[bo] λύω[viia3s] ὁ[dans] σάββατον[nans] ἀλλά[c] καί[c] πατήρ[nams] ἴδιος[aamsn] λέγω[viia3s] ὁ[dams] θεός[nams] ἴσος[aamsn] ἑαυτοῦ[rxams] ποιέω[vppanms] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.19** ἀποκρίνομαι[viad3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ποιέω[vnpa] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] οὐδείς[aansn] ἐάν[qo] μή[xo] τι-σριανσ βλέπω[vspa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ποιέω[vppaams] ὅς[rranp] γάρ[c] ἄν[xo] ἐκεῖνος[rdnms] ποιέω[vspa3s] οὗτος[rdanp] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁμοίως[bo] ποιέω[vipa3s]. **v.20** ὁ[dnms] γάρ[c] πατήρ[nnms] φιλέω[vipa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] καί[c] πᾶς[aanpn] δείκνυμι[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὅς[rranp] αὐτός[rpnms] ποιέω[vipa3s] καί[c] μέγας[aanpc] οὗτος[rdgnp] δείκνυμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] ἔργον[nanp] ἵνα[c] σύ[rpn-p] θαυμάζω[vspa2p].

ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει
ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν 22
πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱόν, καθὼς, τι- 23
μῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα
τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον 24
μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον,
καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 25
ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ,
καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν 26
ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐξ- 27
ουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί.
μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς 28
μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται, 29
οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα
πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν 30
ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐδέν, καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ 31
μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ 32
ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ

---

v.21 ὥσπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγείρω[vipa3s] ὁ[damp] νεκρός[aampn] καί[c] ζῳοποιέω[vipa3s] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὅς[rramp] θέλω[vipa3s] ζῳοποιέω[vipa3s]. **v.22** οὐδέ[bo] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] κρίνω[vipa3s] οὐδείς[aamsn] ἀλλά[c] ὁ[dafs] κρίσις[nafs] πᾶς[aafsn] δίδωμι[vixa3s] ὁ[ddms] υἱός[ndms]. **v.23** ἵνα[c] πᾶς[anmpn] τιμάω[vspa3p] ὁ[dams] υἱός[nams] καθώς[bo] τιμάω[vipa3p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dnms] μή[xo] τιμάω[vppanms] ὁ[dams] υἱός[nams] οὐ[xo] τιμάω[vipa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] αὐτός[rpams]. **v.24** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vppanms] καί[c] πιστεύω[vppanms] ὁ[ddms] πέμπω[vpaadms] ἐγώ[rpa-s] ἔχω[vipa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] καί[c] εἰς[p] κρίσις[nafs] οὐ[xo] ἔρχομαι[vipn3s] ἀλλά[c] μεταβαίνω[vixa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] ζωή[nafs]. **v.25** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] καί[c] νῦν[bo] εἰμί[vipx3s] ὅτε[bo] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ἀκούω[vifd3p] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] ἀκούω[vpaanmp] ζάω[vifd3p]. **v.26** ὥσπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἔχω[vipa3s] ζωή[nafs] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] οὕτω[bo] δίδωμι[viaa3s] καί[c] ὁ[ddms] υἱός[ndms] ζωή[nafs] ἔχω[vnpa] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms]. **v.27** καί[c] ἐξουσία[nafs] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] κρίσις[nafs] ποιέω[vnpa] ὅτι[c] υἱός[nnms] ἄνθρωπος[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.28** μή[xo] θαυμάζω[vdpa2p] οὗτος[rdans] ὅτι[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἐν[p] ὁ[ddnp] μνημεῖον[ndnp] ἀκούω[vifd3p] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.29** καί[c] ἐκπορεύομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] ὁ[danp] ἀγαθός[aanpn] ποιέω[vpaanmp] εἰς[p] ἀνάστασις[nafs] ζωή[ngfs] ὁ[dnmp] δέ[c] ὁ[danp] φαῦλος[aanpn] πράσσω[vpaanmp] εἰς[p] ἀνάστασις[nafs] κρίσις[ngfs]. **v.30** οὐ[xo] δύναμαι[vipn1s] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vnpa] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] οὐδείς[aansn] καθώς[bo] ἀκούω[vipa1s] κρίνω[vipa1s] καί[c] ὁ[dnfs] κρίσις[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] δίκαιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] οὐ[xo] ζητέω[vipa1s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dans] ἐμός[rsans] ἀλλά[c] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[ngms]. **v.31** ἐάν[qo] ἐγώ[rpn-s] μαρτυρέω[vspa1s] περί[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἀληθής[anfsn].

33 ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ
34 ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω,
35 ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ και-
όμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε αγαλλιασθῆναι πρὸς
36 ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά,
αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με
37 ἀπέσταλκε. καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ
ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ
38 ἑωράκατε. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν,
39 ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε
τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ
40 ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν
41 πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω,
42 ἀλλ᾽ ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑ-
43 αυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ
λαμβάνετέ με, ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον
44 λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων
λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζη-
45 τεῖτε· μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα,

---

v.32 ἄλλος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] μαρτυρέω[vppanms] περί[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] ἀληθής[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὅς[rrafs] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.33** σύ[rpn-p] ἀποστέλλω[vixa2p] πρός[p] Ἰωάννης[nams] καί[c] μαρτυρέω[vixa3s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs]. **v.34** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οὐ[xo] παρά[p] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] λαμβάνω[vipa1s] ἀλλά[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vipa1s] ἵνα[c] σύ[rpn-p] σῴζω[vsap2p]. **v.35** ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[dnms] καίω[vpppnms] καί[c] φαίνω[vppanms] σύ[rpn-p] δέ[c] θέλω[viaa2p] ἀγαλλιάω[vnao] πρός[p] ὥρα[nafs] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] αὐτός[rpgms]. **v.36** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἔχω[vipa1s] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] μέγας[aafsc] ὁ[dgms] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dnnp] γάρ[c] ἔργον[nnnp] ὅς[rranp] δίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἵνα[c] τελειόω[vsaa1s] αὐτός[rpanp] αὐτός[rpnnp] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vipa1s] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[vixa3s]. **v.37** καί[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[nnms] αὐτός[rpnms] μαρτυρέω[vixa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s] οὔτε[c] φωνή[nafs] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vixa2p] πώποτε[bo] οὔτε[c] εἶδος[nans] αὐτός[rpgms] ὁράω[vixa2p]. **v.38** καί[c] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] μένω[vppaams] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὅς[rrams] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐκεῖνος[rdnms] οὗτος[rddms] σύ[rpn-p] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p]. **v.39** ἐραυνάω[vipa2p] ὁ[dafp] γραφή[nafp] ὅτι[c] σύ[rpn-p] δοκέω[vipa2p] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] ἔχω[vnpa] καί[c] ἐκεῖνος[rdnfp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] μαρτυρέω[vppanfp] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.40** καί[c] οὐ[xo] θέλω[vipa2p] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἵνα[c] ζωή[nafs] ἔχω[vspa2p]. **v.41** δόξα[nafs] παρά[p] ἄνθρωπος[ngmp] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa1s]. **v.42** ἀλλά[c] γινώσκω[vixa1s] σύ[rpa-p] ὅτι[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.43** ἐγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vixa1s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] ἐάν[qo] ἄλλος[anmsn] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[ddns] ἴδιος[adnsn] ἐκεῖνος[rdams] λαμβάνω[vifd2p]. **v.44** πῶς[bo] δύναμαι[vipn2p] σύ[rpn-p] πιστεύω[vnaa] δόξα[nafs] παρά[p] ἀλλήλων[regmp] λαμβάνω[vppanmp] καί[c] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dafs] παρά[p] ὁ[dgms] μόνος[agmsn] θεός[ngms] οὐ[xo] ζητέω[vipa2p].

ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ 46
γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖ-
νος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς 47
τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε·

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γα- **6**
λιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι 2
ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθε 3
δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπά- 4, 5
ρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς
ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν
ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι· τοῦτο δὲ ἔλεγε πει- 6
ράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ 7
Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα
ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν 8
αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, Ἔστι παιδάριον 9
ἓν ὧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἀλλὰ
ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους· εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς 10
ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέ-
πεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. ἔλαβε 11
δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μα-

---

v.45 μή[xo] δοκέω[vdpa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] κατηγορέω[vifa1s] σύ[rpg-p] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κατηγορέω[vppanms] σύ[rpg-p] Μωϋσῆς[nnms] εἰς[p] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] ἐλπίζω[vixa2p]. **v.46** εἰ[qo] γάρ[c] πιστεύω[viia2p] Μωϋσῆς[ndms] πιστεύω[viia2p] ἄν[xo] ἐγώ[rpd-s] περί[p] γάρ[c] ἐγώ[rpg-s] ἐκεῖνος[rdnms] γράφω[viaa3s]. **v.47** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[ddnp] ἐκεῖνος[rdgms] γράμμα[ndnp] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] πῶς[bo] ὁ[ddnp] ἐμός[rsdnp] ῥῆμα[ndnp] πιστεύω[vifa2p]. **6. v.1** μετά[p] οὗτος[rdanp] ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πέραν[bo] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ὁ[dgfs] Τιβεριάς[ngfs]. **v.2** καί[c] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] ὅτι[c] ὁράω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] ὅς[rranp] ποιέω[viia3s] ἐπί[p] ὁ[dgmp] ἀσθενέω[vppagmp]. **v.3** ἀνέρχομαι[viaa3s] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἐκεῖ[bo] κάθημαι[viin3s] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.4** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐγγύς[bo] ὁ[dnns] πάσχα[ta] ὁ[dnfs] ἑορτή[nnfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.5** ἐπαίρω[vpaanms] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] καί[c] θεάομαι[vpadnms] ὅτι[c] πολύς[anmsn] ὄχλος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[vipa3s] πρός[p] ὁ[dams] Φίλιππος[nams] πόθεν[bo] ἀγοράζω[vifa1p] ἄρτος[namp] ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa3p] οὗτος[rdnmp]. **v.6** οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[viia3s] πειράζω[vppanms] αὐτός[rpams] αὐτός[rpnms] γάρ[c] οἶδα[viya3s] τίς[rqans] μέλλω[viia3s] ποιέω[vnpa]. **v.7** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] Φίλιππος[nnms] διακόσιοι[ngnp] δηνάριον[ngnp] ἄρτος[nnmp] οὐ[xo] ἀρκέω[vipa3p] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] ἕκαστος[anmsn] αὐτός[rpgmp] βραχύς[aansn] τι-σριανσ λαμβάνω[vsaa3s]. **v.8** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] Ἀνδρέας[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] Σίμων[ngms] Πέτρος[ngms]. **v.9** εἰμί[vipx3s] παιδάριον[nnns] εἷς[nnns] ὧδε[bo] ὅς[rrnns] ἔχω[vipa3s] πέντε[tn] ἄρτος[namp] κρίθινος[aampn] καί[c] δύο[tn] ὀψάριον[nanp] ἀλλά[c] οὗτος[rdnnp] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] εἰς[p] τοσοῦτος[rdamp]. **v.10** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ποιέω[vdaa2p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ἀναπίπτω[vnaa] εἰμί[viix3s] δέ[c] χόρτος[nnms] πολύς[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms] ἀναπίπτω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] ὡσεί[bo] πεντακισχίλιοι[nnmp].

θηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν
12 ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή
13 τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους
κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσε
14 τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον
ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμε-
15 νος εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι
καὶ ἁρπάζειν αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε
16 πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέ-
17 βησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμβάντες εἰς
τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ
σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.
18, 19 ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ἐληλα-
κότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν
Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
20 γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Ἐγώ εἰμι, μὴ
21 φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως
22 τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύριον
ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον
ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς

---

v.11 λαμβάνω[viaa3s] δέ[c] ὁ[damp] ἄρτος[namp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] εὐχαριστέω[vpaanms] διαδίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ὁ[ddmp] ἀνάκειμαι[vppndmp] ὁμοίως[bo] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ὀψάριον[ngnp] ὅσος[rcans] θέλω[viia3p]. **v.12** ὡς[bo] δέ[c] ἐμπίπλημι[viap3p] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] συνάγω[vdaa2p] ὁ[danp] περισσεύω[vpaaanp] κλάσμα[nanp] ἵνα[c] μή[xo] τι-σριανσ ἀπόλλυμι[vsam3s]. **v.13** συνάγω[viaa3p] οὖν[c] καί[c] γεμίζω[viaa3p] δώδεκα[tn] κόφινος[namp] κλάσμα[ngnp] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πέντε[tn] ἄρτος[ngmp] ὁ[dgmp] κρίθινος[agmpn] ὅς[rranp] περισσεύω[viaa3s] ὁ[ddmp] βιβρώσκω[vpxadmp]. **v.14** ὁ[dnmp] οὖν[c] ἄνθρωπος[nnmp] ὁράω[vpaanmp] ὅς[rrans] ποιέω[viaa3s] σημεῖον[nans] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viia3p] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.15** Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] γινώσκω[vpaanms] ὅτι[c] μέλλω[vipa3p] ἔρχομαι[vnpn] καί[c] ἁρπάζω[vnpa] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ποιέω[vsaa3p] αὐτός[rpams] βασιλεύς[nams] ἀναχωρέω[viaa3s] πάλιν[bo] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] αὐτός[rpnms] μόνος[anmsn]. **v.16** ὡς[bo] δέ[c] ὄψιος[anfsn] γίνομαι[viad3s] καταβαίνω[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.17** καί[c] ἐμβαίνω[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἔρχομαι[viin3p] πέραν[bo] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] καί[c] σκοτία[nnfs] ἤδη[bo] γίνομαι[viya3s] καί[c] οὐ[xo] ἔρχομαι[viya3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.18** ὁ[dnfs] τέ[xo] θάλασσα[nnfs] ἄνεμος[ngms] μέγας[agmsn] πνέω[vppagms] διεγείρω[viip3s]. **v.19** ἐλαύνω[vpxanmp] οὖν[c] ὡς[bo] στάδιος[nanp] εἴκοσι[tn] ἤ[xo] τριάκοντα[tn] θεωρέω[vipa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] περιπατέω[vppaams] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] ἐγγύς[bo] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] γίνομαι[vppnams] καί[c] φοβέομαι[viao3p]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2p]. **v.21** θέλω[viia3p] οὖν[c] λαμβάνω[vnaa] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] εὐθέως[bo] ὁ[dnns] πλοῖον[nnns] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἰς[p] ὅς[rrafs] ὑπάγω[viia3p].

τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον, ἄλλα 23
δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον
τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου, ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος 24
ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν καὶ
αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναούμ, ζητοῦντες τὸν
Ἰησοῦν. καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐ- 25
τῷ, Ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ 26
εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα,
ἀλλ᾽ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ 27
τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν
εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦ-
τον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, 28
Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· ἀπεκρίθη ὁ 29
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα
πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ, Τί οὖν 30
ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι· τί ἐργά-
ζῃ· οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς 31
ἐστι γεγραμμένον, Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φα-
γεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐ 32
Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ᾽ ὁ πατήρ

---

v.22 ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ὁ[dnms] ἵστημι[vpxanms] πέραν[bo] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁράω[vpaanms] ὅτι[c] πλοιάριον[nnns] ἄλλος[annsn] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nnns] ἐκεῖνος[rdnns] εἰς[p] ὁ[rrans] ἐμβαίνω[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὅτι[c] οὐ[xo] συνεισέρχομαι[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] πλοιάριον[nans] ἀλλά[c] μόνος[anmpn] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἀπέρχομαι[viaa3p]. **v.23** ἄλλος[annpn] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3s] πλοιάριον[nnnp] ἐκ[p] Τιβεριάς[ngfs] ἐγγύς[bo] ὁ[dgms] τόπος[ngms] ὅπου[bo] ἐσθίω[viaa3p] ὁ[dams] ἄρτος[nams] εὐχαριστέω[vpaagms] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.24** ὅτε[bo] οὖν[c] ὁράω[viaa3s] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκεῖ[bo] οὐδέ[bo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἐμβαίνω[viaa3p] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰς[p] ὁ[danp] πλοῖον[nanp] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] ζητέω[vppanmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.25** καί[c] εὑρίσκω[vpaanmp] αὐτός[rpams] πέραν[bo] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ῥαββί[th] πότε[xo] ὧδε[bo] γίνομαι[vixa2s]. **v.26** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ζητέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] ὅτι[c] ὁράω[viaa2p] σημεῖον[nanp] ἀλλά[c] ὅτι[c] ἐσθίω[viaa2p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἄρτος[ngmp] καί[c] χορτάζω[viap2p]. **v.27** ἐργάζομαι[vdpn2p] μή[xo] ὁ[dafs] βρῶσις[nafs] ὁ[dafs] ἀπόλλυμι[vppmafs] ἀλλά[c] ὁ[dafs] βρῶσις[nafs] ὁ[dafs] μένω[vppaafs] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] ὅς[rrafs] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] σύ[rpd-p] δίδωμι[vifa3s] οὗτος[rdams] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σφραγίζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.28** λέγω[viaa3p] οὖν[c] πρός[p] αὐτός[rpams] τίς[rqans] ποιέω[vspa1p] ἵνα[c] ἐργάζομαι[vspn1p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.29** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa2p] εἰς[p] ὅς[rrams] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐκεῖνος[rdnms]. **v.30** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vipa2s] σύ[rpn-s] σημεῖον[nans] ἵνα[c] ὁράω[vsaa1p] καί[c] πιστεύω[vsaa1p] σύ[rpd-s] τίς[rqans] ἐργάζομαι[vipn2s]. **v.31** ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dans] μάννα[th] ἐσθίω[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] καθώς[bo] εἰμί[vipx3s] γράφω[vpxpnns] ἄρτος[nams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐσθίω[vnaa].

33 μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ
γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
34 ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε
35 δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι
ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ
36 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν
37 ὅτι καὶ ἑωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ
πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκ-
38 βάλω ἔξω. ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
39 θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο
δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ
μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
40 ἡμέρᾳ. τοῦτο δὲ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς
ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,
41 καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς
42 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς
Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· πῶς οὖν
43 λέγει οὗτος ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα· ἀπεκρίθη οὖν ὁ

---

v.32 λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] Μωϋσῆς[nnms] δίδωμι[vixa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] δίδωμι[vipa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὁ[dams] ἀληθινός[aamsn]. **v.33** ὁ[dnms] γάρ[c] ἄρτος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] καταβαίνω[vppanms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ζωή[nafs] δίδωμι[vppanms] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.34** λέγω[viaa3p] οὖν[c] πρός[p] αὐτός[rpams] κύριος[nvms] πάντοτε[bo] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] ἄρτος[nams] οὗτος[rdams]. **v.35** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] μή[xo] πεινάω[vsaa3s] καί[c] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] μή[xo] διψάω[vsaa3s] πώποτε[bo]. **v.36** ἀλλά[c] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] καί[c] ὁράω[vixa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p]. **v.37** πᾶς[aansn] ὅς[rrans] δίδωμι[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἥκω[vifa3s] καί[c] ὁ[dams] ἔρχομαι[vppnams] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] μή[xo] ἐκβάλλω[vsaa1s] ἔξω[bo]. **v.38** ὅτι[c] καταβαίνω[vixa1s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] οὐ[xo] ἵνα[c] ποιέω[vspa1s] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dans] ἐμός[rsans] ἀλλά[c] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s]. **v.39** οὗτος[rdnns] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[ngms] ἵνα[c] πᾶς[aansn] ὅς[rrans] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsaa1s] ἐκ[p] αὐτός[rpgns] ἀλλά[c] ἀνίστημι[vifa1s] αὐτός[rpans] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.40** οὗτος[rdnns] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] ἵνα[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] θεωρέω[vppanms] ὁ[dams] υἱός[nams] καί[c] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἔχω[vspa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] καί[c] ἀνίστημι[vifa1s] αὐτός[rpams] ἐγώ[rpn-s] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.41** γογγύζω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] περί[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dnms] καταβαίνω[vpaanms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.42** καί[c] λέγω[viia3p] οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Ἰωσήφ[tp] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-p] οἶδα[vixa1p] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] πῶς[bo] οὖν[c] λέγω[vipa3s] οὗτος[rdnms] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καταβαίνω[vixa1s].

Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς 44
δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ
αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστι γε- 45
γραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ
Θεοῦ. πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθών, ἔρχεται
πρός με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ 46
Θεοῦ, οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πι- 47
στεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 48
οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. 49
οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ 50
αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ 51
οὐρανοῦ καταβάς, ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται
εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστίν,
ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς 52
ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦ-
ναι τὴν σάρκα φαγεῖν· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν 53
λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων 54
μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ
ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀλη- 55

---

v.43 ἀποκρίνομαι[viad3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] μή[xo] γογγύζω[vdpa2p] μετά[p] ἀλλήλων[regmp]. **v.44** οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἐάν[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] ἕλκω[vsaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἀνίστημι[vifa1s] αὐτός[rpams] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.45** εἰμί[vipx3s] γράφω[vpxpnns] ἐν[p] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] καί[c] εἰμί[vifx3p] πᾶς[anmpn] διδακτός[anmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms] πᾶς[anmsn] οὖν[c] ὁ[dnms] ἀκούω[vpaanms] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] καί[c] μανθάνω[vpaanms] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.46** οὐ[xo] ὅτι[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] τι-σρινμσ ὁράω[vixa3s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] παρά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdnms] ὁράω[vixa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.47** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] ἔχω[vipa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.48** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs]. **v.49** ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] σύ[rpg-p] ἐσθίω[viaa3p] ὁ[dans] μάννα[th] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3p]. **v.50** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καταβαίνω[vppanms] ἵνα[c] τι-σρινμσ ἐκ[p] αὐτός[rpgms] ἐσθίω[vsaa3s] καί[c] μή[xo] ἀποθνῄσκω[vsaa3s]. **v.51** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dnms] ζάω[vppanms] ὁ[dnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καταβαίνω[vpaanms] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἐσθίω[vsaa3s] ἐκ[p] οὗτος[rdgms] ὁ[dgms] ἄρτος[ngms] ζάω[vifd3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] καί[c] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] δέ[c] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vifa1s] ὁ[dnfs] σάρξ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrafs] ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vifa1s] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ζωή[ngfs]. **v.52** μάχομαι[viin3p] οὖν[c] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] λέγω[vppanmp] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] οὗτος[rdnms] ἐγώ[rpd-p] δίδωμι[vnaa] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] ἐσθίω[vnaa]. **v.53** λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] μή[xo] ἐσθίω[vsaa2p] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] καί[c] πίνω[vsaa2p] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] αἷμα[nans] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] ζωή[nafs] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.54** ὁ[dnms] τρώγω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] καί[c] πίνω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] αἷμα[nans] ἔχω[vipa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἀνίστημι[vifa1s] αὐτός[rpams] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs].

56 θῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. ὁ τρώγων
μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν
57 αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πα-
58 τέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι᾽ ἐμέ. οὗτός ἐστιν
ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέ-
ρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον, ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον,
59 ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν
60 Καπερναούμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἶπον, Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος, τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν·
61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μα-
62 θηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει· ἐὰν οὖν
θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρό-
63 τερον. τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν,
64 τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ᾽
εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰη-
σοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων
65 αὐτόν. καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται
ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου.
66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω,
67 καὶ οὐκέτι μετ᾽ αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς

---

v.55 ὁ[dnfs] γάρ[c] σάρξ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἀληθῶς[bo] εἰμί[vipx3s] βρῶσις[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἀληθῶς[bo] εἰμί[vipx3s] πόσις[nnfs]. **v.56** ὁ[dnms] τρώγω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] καί[c] πίνω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] αἷμα[nans] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] μένω[vipa3s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.57** καθώς[bo] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] ζάω[vppanms] πατήρ[nnms] κἀγώ[rpn-s] ζάω[vipa1s] διά[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dnms] τρώγω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] κἀκεῖνος[rdnms] ζάω[vifd3s] διά[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.58** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄρτος[nnms] ὁ[dnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καταβαίνω[vpaanms] οὐ[xo] καθώς[bo] ἐσθίω[viaa3p] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] σύ[rpg-p] ὁ[dans] μάννα[th] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3p] ὁ[dnms] τρώγω[vppanms] οὗτος[rdams] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ζάω[vifd3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.59** οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] ἐν[p] συναγωγή[ndfs] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] Καπερναούμ[tp]. **v.60** πολύς[anmpn] οὖν[c] ἀκούω[vpaanmp] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3p] σκληρός[anmsn] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vnpa]. **v.61** οἶδα[vpxanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ὅτι[c] γογγύζω[vipa3p] περί[p] οὗτος[rdgms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdnns] σύ[rpa-p] σκανδαλίζω[vipa3s]. **v.62** ἐάν[qo] οὖν[c] θεωρέω[vspa2p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἀναβαίνω[vppaams] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] πρότερος[annsn]. **v.63** ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ζῳοποιέω[vppanns] ὁ[dnfs] σάρξ[nnfs] οὐ[xo] ὠφελέω[vipa3s] οὐδείς[aansn] ὁ[dnnp] ῥῆμα[nnnp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpn-s] λαλέω[vipa1s] σύ[rpd-p] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] ζωή[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **v.64** ἀλλά[c] εἰμί[vipx3p] ἐκ[p] σύ[rpg-p] τι-σρινμπ ὅς[rrnmp] οὐ[xo] πιστεύω[vipa3p] οἶδα[viya3s] γάρ[c] ἐκ[p] ἀρχή[ngfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τίς[rqnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] μή[xo] πιστεύω[vppanmp] καί[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vpfanms] αὐτός[rpams]. **v.65** καί[c] λέγω[viia3s] διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vixa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἐάν[qo] μή[xo] εἰμί[vspx3s] δίδωμι[vpxpnns] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.66** ἐκ[p] οὗτος[rdgms] πολύς[anmpn] ἀπέρχομαι[viaa3p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[danp] ὀπίσω[bo] καί[c] οὐκέτι[bo] μετά[p] αὐτός[rpgms] περιπατέω[viia3p].

δώδεκα, Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν· ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ 68
Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα· ῥήματα ζωῆς
αἰωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι 69
σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς 70
ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν
εἷς διάβολός ἐστιν· ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην, 71
οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ **7**
ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 2
εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, 3
καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι
τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ 4
αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν
τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 5
λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, 6
ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ 7
κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν 8
ἑορτὴν ταύτην, ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι

---

v.67 λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddmp] δώδεκα[tn] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-p] θέλω[vipa2p] ὑπάγω[vnpa]. **v.68** ἀποκρίνομαι[viad3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] κύριος[nvms] πρός[p] τίς[rqams] ἀπέρχομαι[vifd1p] ῥῆμα[nanp] ζωή[ngfs] αἰώνιος[agfsn] ἔχω[vipa2s]. **v.69** καί[c] ἐγώ[rpn-p] πιστεύω[vixa1p] καί[c] γινώσκω[vixa1p] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζάω[vppagms]. **v.70** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-p] ὁ[damp] δώδεκα[tn] ἐκλέγω[viam1s] καί[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] εἷς[nnms] διάβολος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.71** λέγω[viia3s] δέ[c] ὁ[dams] Ἰούδας[nams] Σίμων[ngms] Ἰσκαριώθ[nams] οὗτος[rdnms] γάρ[c] μέλλω[viia3s] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vnpa] εἷς[nnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn]. **7. v.1** καί[c] περιπατέω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Γαλιλαία[ndfs] οὐ[xo] γάρ[c] θέλω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] περιπατέω[vnpa] ὅτι[c] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἀποκτείνω[vnaa]. **v.2** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐγγύς[bo] ὁ[dnfs] ἑορτή[nnfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnfs] σκηνοπηγία[nnfs]. **v.3** λέγω[viaa3p] οὖν[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] μεταβαίνω[vdaa2s] ἐντεῦθεν[bo] καί[c] ὑπάγω[vdpa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] θεωρέω[vsaa3p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] σύ[rpg-s] ὅς[rranp] ποιέω[vipa2s]. **v.4** οὐδείς[anfsn] γάρ[c] ἐν[p] κρυπτός[adnsn] τι-σριανσ ποιέω[vipa3s] καί[c] ζητέω[vipa3s] αὐτός[rpnms] ἐν[p] παρρησία[ndfs] εἰμί[vnpx] εἰ[qo] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa2s] φανερόω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.5** οὐδέ[bo] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] πιστεύω[viia3p] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.6** λέγω[vipa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dnms] ἐμός[rsnms] οὔπω[bo] πάρειμι[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] καιρός[nnms] ὁ[dnms] ὑμέτερος[rsnms] πάντοτε[bo] εἰμί[vipx3s] ἕτοιμος[anmsn]. **v.7** οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] μισέω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐγώ[rpa-s] δέ[c] μισέω[vipa3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] μαρτυρέω[vipa1s] περί[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] αὐτός[rpgms] πονηρός[annpn] εἰμί[vipx3s].

9 ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς,
10 ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν
11 κρυπτῷ. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλε-
12 γον, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος· καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν
ἐν τοῖς ὄχλοις, οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον,
13 Οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει
14 περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς
15 μεσούσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε. καὶ ἐ-
θαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ
16 μεμαθηκώς· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἐμὴ δι-
17 δαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ἐάν τις θέλῃ τὸ
θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ
18 τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ λαλῶν,
τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος
19 αὐτόν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ
Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν
20 νόμον· τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε,
21 Δαιμόνιον ἔχεις, τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε.

---

v.8 σύ[rpn-p] ἀναβαίνω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] οὗτος[rdafs] ἐγώ[rpn-s] οὔπω[bo] ἀναβαίνω[vipa1s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] οὗτος[rdafs] ὅτι[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dnms] ἐμός[rsnms] οὔπω[bo] πληρόω[vixp3s]. **v.9** οὗτος[rdanp] δέ[c] λέγω[vpaanms] αὐτός[rpdmp] μένω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] Γαλιλαία[ndfs]. **v.10** ὡς[bo] δέ[c] ἀναβαίνω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgms] τότε[bo] καί[c] αὐτός[rpnms] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] οὐ[xo] φανερῶς[bo] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἐν[p] κρυπτός[adnsn]. **v.11** ὁ[dnmp] οὖν[c] Ἰουδαῖος[anmpn] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἑορτή[ndfs] καί[c] λέγω[viia3p] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκεῖνος[rdnms]. **v.12** καί[c] γογγυσμός[nnms] πολύς[anmsn] περί[p] αὐτός[rpgms] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ὁ[dnmp] μέν[xo] λέγω[viia3p] ὅτι[c] ἀγαθός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἄλλος[anmpn] δέ[c] λέγω[viia3p] οὐ[xo] ἀλλά[c] πλανάω[vipa3s] ὁ[dams] ὄχλος[nams]. **v.13** οὐδείς[anfsn] μέντοι[c] παρρησία[ndfs] λαλέω[viia3s] περί[p] αὐτός[rpgms] διά[p] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.14** ἤδη[bo] δέ[c] ὁ[dgfs] ἑορτή[ngfs] μεσόω[vppagfs] ἀναβαίνω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] καί[c] διδάσκω[viia3s]. **v.15** καί[c] θαυμάζω[viia3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] λέγω[vppanmp] πῶς[bo] οὗτος[rdnms] γράμμα[nanp] οἶδα[vixa3s] μή[xo] μανθάνω[vpxanms]. **v.16** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] διδαχή[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐμός[rsnfs] ἀλλά[c] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s]. **v.17** ἐάν[qo] τι-σρινμσ θέλω[vspa3s] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] ποιέω[vnpa] γινώσκω[vifd3s] περί[p] ὁ[dgfs] διδαχή[ngfs] πότερον[bo] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ἤ[xo] ἐγώ[rpn-s] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] λαλέω[vipa1s]. **v.18** ὁ[dnms] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] λαλέω[vppanms] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] ζητέω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] ζητέω[vppanms] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] αὐτός[rpams] οὗτος[rdnms] ἀληθής[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἀδικία[nnfs] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.19** οὐ[xo] Μωϋσῆς[nnms] δίδωμι[vixa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dams] νόμος[nams] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ποιέω[vipa3s] ὁ[dams] νόμος[nams] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] ζητέω[vipa2p] ἀποκτείνω[vnaa]. **v.20** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa2s] τίς[rqnms] σύ[rpa-s] ζητέω[vipa3s] ἀποκτείνω[vnaa]. **v.21** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] εἷς[nans] ἔργον[nans] ποιέω[viaa1s] καί[c] πᾶς[anmpn] θαυμάζω[vipa2p].

διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ 22
Μωσέως ἐστίν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε
ἄνθρωπον. εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα 23
μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ
ἐποίησα ἐν σαββάτῳ· μὴ κρίνετε κατ᾽ ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν 24
κρίσιν κρίνατε. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Οὐχ 25
οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι· καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, 26
καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες
ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός· ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πό- 27
θεν ἐστίν, ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν
ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέ- 28
γων, Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐκ
ἐλήλυθα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴ-
δατε. ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ᾽ αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με 29
ἀπέστειλεν. ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν 30
ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. πολλοὶ 31
δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι Ὁ Χρι-
στὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος
ἐποίησεν· ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ 32
αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑ-
πηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι 33

---

v.22 διά[p] οὗτος[rdans] Μωϋσῆς[nnms] δίδωμι[vixa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] περιτομή[nafs] οὐ[xo] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] Μωϋσῆς[ngms] εἰμί[vipx3s] ἀλλά[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] καί[c] ἐν[p] σάββατον[ndns] περιτέμνω[vipa2p] ἄνθρωπος[nams]. **v.23** εἰ[qo] περιτομή[nafs] λαμβάνω[vipa3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] σάββατον[ndns] ἵνα[c] μή[xo] λύω[vsap3s] ὁ[dnms] νόμος[nnms] Μωϋσῆς[ngms] ἐγώ[rpd-s] χολάω[vipa2p] ὅτι[c] ὅλος[aamsn] ἄνθρωπος[nams] ὑγιής[aamsn] ποιέω[viaa1s] ἐν[p] σάββατον[ndns]. **v.24** μή[xo] κρίνω[vdpa2p] κατά[p] ὄψις[nafs] ἀλλά[c] ὁ[dafs] δίκαιος[aafsn] κρίσις[nafs] κρίνω[vdaa2p]. **v.25** λέγω[viia3p] οὖν[c] τι-σρινμπ ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἱεροσολυμίτης[ngmp] οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrams] ζητέω[vipa3p] ἀποκτείνω[vnaa]. **v.26** καί[c] ἴδε[i] παρρησία[ndfs] λαλέω[vipa3s] καί[c] οὐδείς[aansn] αὐτός[rpdms] λέγω[vipa3p] μήποτε[bo] ἀληθῶς[bo] γινώσκω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.27** ἀλλά[c] οὗτος[rdams] οἶδα[vixa1p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] Χριστός[nnms] ὅταν[c] ἔρχομαι[vspn3s] οὐδείς[anfsn] γινώσκω[vipa3s] πόθεν[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.28** κράζω[viaa3s] οὖν[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] διδάσκω[vppanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[vppanms] κἀγώ[rpa-s] οἶδα[vixa2p] καί[c] οἶδα[vixa2p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx1s] καί[c] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] οὐ[xo] ἔρχομαι[vixa1s] ἀλλά[c] εἰμί[vipx3s] ἀληθινός[anmsn] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p]. **v.29** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οἶδα[vixa1s] αὐτός[rpams] ὅτι[c] παρά[p] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx1s] κἀκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa3s]. **v.30** ζητέω[viia3p] οὖν[c] αὐτός[rpams] πιάζω[vnaa] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐπιβάλλω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ὅτι[c] οὔπω[bo] ἔρχομαι[viya3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] αὐτός[rpgms]. **v.31** πολύς[anmpn] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viia3p] ὅτι[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] μήτι[xo] πολύς[aanpc] σημεῖον[nanp] οὗτος[rdgnp] ποιέω[vifa3s] ὅς[rrgnp] οὗτος[rdnms] ποιέω[viaa3s]. **v.32** ἀκούω[viaa3p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] γογγύζω[vppagms] περί[p] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdanp] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ὑπηρέτης[namp] ἵνα[c] πιάζω[vsaa3p] αὐτός[rpams].

μικρὸν χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
34 με. ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς
35 οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, Ποῦ
οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν· μὴ
εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδά-
36 σκειν τοὺς Ἕλληνας· τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, Ζητήσετέ
με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλ-
37 θεῖν· Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με
38 καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποτα-
39 μοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ
εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες
εἰς αὐτόν, οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω
40 ἐδοξάσθη. πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον
41 ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. ἄλλοι ἔλεγον, Οὗ-
τός ἐστιν ὁ Χριστός ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας
42 ὁ Χριστὸς ἔρχεται· οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος
Δαβίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεέμ, τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαβίδ, ὁ Χριστὸς
43, 44 ἔρχεται· Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι᾽ αὐτόν. τινὲς δὲ
ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐ-
45 τὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς

---

v.33 λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔτι[bo] μικρός[aamsn] χρόνος[nams] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.34** ζητέω[vifa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vifa2p] καί[c] ὅπου[bo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.35** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] ποῦ[xo] οὗτος[rdnms] μέλλω[vipa3s] πορεύομαι[vnpn] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] οὐ[xo] εὑρίσκω[vifa1p] αὐτός[rpams] μή[xo] εἰς[p] ὁ[dafs] διασπορά[nafs] ὁ[dgmp] Ἕλλην[ngmp] μέλλω[vipa3s] πορεύομαι[vnpn] καί[c] διδάσκω[vnpa] ὁ[damp] Ἕλλην[namp]. **v.36** τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὅς[rrams] λέγω[viaa3s] ζητέω[vifa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vifa2p] καί[c] ὅπου[bo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.37** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] μέγας[adfsn] ὁ[dgfs] ἑορτή[ngfs] ἵστημι[viya3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] κράζω[viaa3s] λέγω[vppanms] ἐάν[qo] τι-σρινμσ διψάω[vspa3s] ἔρχομαι[vdpn3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πίνω[vdpa3s]. **v.38** ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ποταμός[nnmp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] κοιλία[ngfs] αὐτός[rpgms] ῥέω[vifa3p] ὕδωρ[ngns] ζάω[vppagns]. **v.39** οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[viaa3s] περί[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὅς[rrgns] μέλλω[viia3p] λαμβάνω[vnpa] ὁ[dnmp] πιστεύω[vppanmp] εἰς[p] αὐτός[rpams] οὔπω[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] πνεῦμα[nnns] ἅγιος[annsn] ὅτι[c] ὅς[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐδέπω[bo] δοξάζω[viap3s]. **v.40** πολύς[anmpn] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] λέγω[viia3p] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] προφήτης[nnms]. **v.41** ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἄλλος[anmpn] δέ[c] λέγω[viia3p] μή[xo] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.42** οὐχί[xo] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] σπέρμα[ngns] Δαυίδ[tp] καί[c] ἀπό[p] Βηθλέεμ[tp] ὁ[dgfs] κώμη[ngfs] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] Δαυίδ[tp] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.43** σχίσμα[nnns] οὖν[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] γίνομαι[viad3s] διά[p] αὐτός[rpams]. **v.44** τι-σρινμπ δέ[c] θέλω[viia3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] πιάζω[vnaa] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] οὐδείς[anfsn] ἐπιβάλλω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafp] χείρ[nafp].

καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, Διατί οὐκ ἠγάγετε
αὐτόν· ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν 46
ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ 47
Φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε· μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων 48
ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων· ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος 49
ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοι εἰσι. λέγει Νικόδημος 50
πρὸς αὐτούς ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν, Μὴ 51
ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ
πρότερον καὶ γνῷ τί ποιεῖ· ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ 52
καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ· ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ
τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν 53
οἶκον αὐτοῦ,

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. ὄρθρου δὲ **8**, 2
πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐ-
τόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς 3
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμέ-
νην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ, λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, 4
αὕτη ἡ γυνὴ κατειλήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν δὲ τῷ 5
νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι, σὺ
οὖν τί λέγεις· τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι 6
κατηγορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔ-

---

v.45 ἔρχομαι[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] πρός[p] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp] καί[c] Φαρισαῖος[namp] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ἐκεῖνος[rdnmp] διά&τίς[xo] οὐ[xo] ἄγω[viaa2p] αὐτός[rpams]. **v.46** ἀποκρίνομαι[viad3p] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] οὐδέποτε[bo] οὕτω[bo] λαλέω[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὡς[bo] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms]. **v.47** ἀποκρίνομαι[viad3p] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-p] πλανάω[vixp2p]. **v.48** μή[xo] τι-σρινμσ ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἄρχων[ngmp] πιστεύω[viaa3s] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἤ[xo] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp]. **v.49** ἀλλά[c] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] μή[xo] γινώσκω[vppanms] ὁ[dams] νόμος[nams] ἐπικατάρατος[anmpn] εἰμί[vipx3p]. **v.50** λέγω[vipa3s] Νικόδημος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vpaanms] νύξ[ngfs] πρός[p] αὐτός[rpams] εἷς[nnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp]. **v.51** μή[xo] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἐγώ[rpg-p] κρίνω[vipa3s] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] ἐάν[qo] μή[xo] ἀκούω[vsaa3s] παρά[p] αὐτός[rpgms] πρότερος[bo] καί[c] γινώσκω[vsaa3s] τίς[rqans] ποιέω[vipa3s]. **v.52** ἀποκρίνομαι[viad3p] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] εἰμί[vipx2s] ἐραυνάω[vdaa2s] καί[c] ὁράω[vdaa2s] ὅτι[c] προφήτης[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] οὐ[xo] ἐγείρω[vixp3s]. **v.53** καί[c] πορεύομαι[viao3s] ἕκαστος[anmsn] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms]. **8. v.1** Ἰησοῦς[nnms] δέ[c] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp]. **v.2** ὄρθρος[ngms] δέ[c] πάλιν[bo] παραγίνομαι[viad3s] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ἔρχομαι[viin3s] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] καθίζω[vpaanms] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp]. **v.3** ἄγω[vipa3p] δέ[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] πρός[p] αὐτός[rpams] γυνή[nafs] ἐν[p] μοιχεία[ndfs] καταλαμβάνω[vpxpafs] καί[c] ἵστημι[vpaanmp] αὐτός[rpafs] ἐν[p] μέσος[adnsn]. **v.4** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] καταλαμβάνω[viap3s] αὐτόφωρος[bo] μοιχεύω[vpppnfs]. **v.5** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] νόμος[ndms] Μωϋσῆς[nnms] ἐγώ[rpd-p] ἐντέλλομαι[viad3s] ὁ[dafp] τοιοῦτος[rdafp] λιθοβολέω[vnpp] σύ[rpn-s] οὖν[c] τίς[rqans] λέγω[vipa2s].

7 γραφεν εἰς τὴν γῆν, μὴ προσποιούμενος. ὡς δὲ ἐπέμενον
ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ ἀναμάρτη-
8 τος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω
9 κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. οἱ δέ, ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς
συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἷς καθ' εἷς ἀρξάμενοι ἀ-
πὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων, καὶ κατελείφθη μόνος ὁ
10 Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τὴς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ, Ἡ γυ-
νή, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου· οὐδείς σε κατέκρινεν·
11 ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδείς, Κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγώ
12 σε κατακρίνω, πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε. Πάλιν οὖν ὁ
Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε λέγων, Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ
ἀκολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ
13 φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυ-
14 τοῦ μαρτυρεῖς, ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀ-
ληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ
ὑπάγω, ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω.
15, 16 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν
κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί,

---

v.6 οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[viia3p] πειράζω[vppanmp] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἔχω[vspa3p] κατηγορέω[vnpa] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] κάτω[p] κύπτω[vpaanms] ὁ[ddms] δάκτυλος[ndms] γράφω[viia3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] μή[xo] προσποιέω[vppnnms]. **v.7** ὡς[bo] δέ[c] ἐπιμένω[viia3p] ἐρωτάω[vppanmp] αὐτός[rpams] ἀνακύπτω[vpaanms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἀναμάρτητος[anmsn] σύ[rpg-p] πρῶτος[anmsn] ὁ[dams] λίθος[nams] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs] βάλλω[vdaa3s]. **v.8** καί[c] πάλιν[bo] κάτω[p] κύπτω[vpaanms] γράφω[viia3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.9** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀκούω[vpaanmp] καί[c] ὑπό[p] ὁ[dgfs] συνείδησις[ngfs] ἐλέγχω[vpppnmp] ἐξέρχομαι[viin3p] εἷς[nnms] κατά[p] εἷς[nnms] ἄρχω[vpamnmp] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] ἕως[c] ὁ[dgmp] ἔσχατος[agmpn] καί[c] καταλείπω[viap3s] μόνος[anmsn] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ἐν[p] μέσος[adnsn] ἵστημι[vpxanfs]. **v.10** ἀνακύπτω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] μηδείς[aamsn] θεάομαι[vpadnms] πλήν[bo] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3p] ἐκεῖνος[rdnmp] ὁ[dnmp] κατήγορος[nnmp] σύ[rpg-s] οὐδείς[anfsn] σύ[rpa-s] κατακρίνω[viaa3s]. **v.11** ὁ[dnfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] οὐδείς[anfsn] κύριος[nvms] λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐδέ[bo] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-s] κατακρίνω[vipa1s] πορεύομαι[vdpn2s] καί[c] μηκέτι[bo] ἁμαρτάνω[vdpa2s]. **v.12** πάλιν[bo] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] αὐτός[rpdmp] λαλέω[viaa3s] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ὁ[dnms] ἀκολουθέω[vppanms] ἐγώ[rpd-s] οὐ[xo] μή[xo] περιπατέω[vifa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] ἀλλά[c] ἔχω[vifa3s] ὁ[dans] φῶς[nans] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs]. **v.13** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] σύ[rpn-s] περί[p] σεαυτοῦ[rxgms] μαρτυρέω[vipa2s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] σύ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἀληθής[anfsn]. **v.14** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] κἄν[qo] ἐγώ[rpn-s] μαρτυρέω[vspa1s] περί[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] ἀληθής[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] οἶδα[vixa1s] πόθεν[bo] ἔρχομαι[viaa1s] καί[c] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa1s] σύ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] πόθεν[bo] ἔρχομαι[vipn1s] καί[c] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa1s]. **v.15** σύ[rpn-p] κατά[p] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] κρίνω[vipa2p] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] κρίνω[vipa1s] οὐδείς[aamsn].

ἀλλ′ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμε- 17
τέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν.
ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ 18
πέμψας με πατήρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου· 19
ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου, εἰ
ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν. ταῦτα τὰ ῥήματα 20
ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ,
καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ 21
με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήτι ἀπο- 22
κτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε
ἐλθεῖν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν 23
ἄνω εἰμί, ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς 24
ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθα-
νεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ· καὶ 25
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολλὰ 26
ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ′ ὁ πέμψας με ἀληθής
ἐστι, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ′ αὐτοῦ ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.

---

v.16 καί[c] ἐάν[qo] κρίνω[vspa1s] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnfs] κρίσις[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] ἀληθής[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] μόνος[anmsn] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἀλλά[c] ἐγώ[rpn-s] καί[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[nnms]. **v.17** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] δέ[c] ὁ[ddms] ὑμέτερος[rsdms] γράφω[vixp3s] ὅτι[c] δύο[tn] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ἀληθής[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.18** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] μαρτυρέω[vppanms] περί[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] καί[c] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[nnms]. **v.19** λέγω[viia3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὔτε[c] ἐγώ[rpa-s] οἶδα[vixa2p] οὔτε[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] ἐγώ[rpa-s] οἶδα[viya2p] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] οἶδα[viya2p] ἄν[xo]. **v.20** οὗτος[rdanp] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] γαζοφυλάκιον[ndns] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] οὐδείς[anfsn] πιάζω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὅτι[c] οὔπω[bo] ἔρχομαι[viya3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] αὐτός[rpgms]. **v.21** λέγω[viaa3s] οὖν[c] πάλιν[bo] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] καί[c] ζητέω[vifa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] σύ[rpg-p] ἀποθνῄσκω[vifd2p] ὅπου[bo] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] σύ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.22** λέγω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] μήτι[xo] ἀποκτείνω[vifa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὅτι[c] λέγω[vipa3s] ὅπου[bo] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] σύ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.23** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] κάτω[bo] εἰμί[vipx2p] ἐγώ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἄνω[bo] εἰμί[vipx1s] σύ[rpn-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] εἰμί[vipx2p] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.24** λέγω[viaa1s] οὖν[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἀποθνῄσκω[vifd2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἁμαρτία[ndfp] σύ[rpg-p] ἐάν[qo] γάρ[c] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ἀποθνῄσκω[vifd2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἁμαρτία[ndfp] σύ[rpg-p]. **v.25** λέγω[viia3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafs] ἀρχή[nafs] ὅς[rrans] τι-σριννσ καί[c] λαλέω[vipa1s] σύ[rpd-p]. **v.26** πολύς[aanpn] ἔχω[vipa1s] περί[p] σύ[rpg-p] λαλέω[vnpa] καί[c] κρίνω[vnpa] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] ἀληθής[anmsn] εἰμί[vipx3s] κἀγώ[rpn-s] ὅς[rranp] ἀκούω[viaa1s] παρά[p] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdanp] λέγω[vipa1s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams].

27, 28 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε
ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδα-
29 ξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ, καὶ ὁ πέμψας με μετ᾽ ἐμοῦ
ἐστιν, οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατὴρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ
30 ποιῶ πάντοτε. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
31 αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐ-
τῷ Ἰουδαίους, Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς
32 μαθηταί μου ἐστέ, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλή-
33 θεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Σπέρμα Ἀβραάμ
ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε, πῶς σὺ λέγεις ὅτι
34 Ἐλεύθεροι γενήσεσθε· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς
35 ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα,
36 ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώ-
37 σῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε,
ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑ-
38 μῖν. ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν
39 ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ
εἶπον αὐτῷ, Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς, Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε

---

v.27 οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{viia3s}. **v.28** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅταν^{c} ὑψόω^{vsaa2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} τότε^{bo} γινώσκω^{vifd2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} καί^{c} ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ποιέω^{vipa1s} οὐδείς^{aansn} ἀλλά^{c} καθώς^{bo} διδάσκω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vipa1s}. **v.29** καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ μόνος^{aamsn} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{danp} ἀρεστός^{aanpn} αὐτός^{rpdms} ποιέω^{vipa1s} πάντοτε^{bo}. **v.30** οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} πολύς^{anmpn} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.31** λέγω^{viia3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} πιστεύω^{vpxaamp} αὐτός^{rpdms} Ἰουδαῖος^{aampn} ἐάν^{qo} σύ$^{rpn-p}$ μένω^{vsaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{ddms} ἐμός^{rsdms} ἀληθῶς^{bo} μαθητής^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx2p}. **v.32** καί^{c} γινώσκω^{vifd2p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ἐλευθερόω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$. **v.33** ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx1p} καί^{c} οὐδείς^{admsn} δουλεύω^{vixa1p} πώποτε^{bo} πῶς^{bo} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa2s} ὅτι^{c} ἐλεύθερος^{anmpn} γίνομαι^{vifd2p}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} δοῦλος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.35** ὁ^{dnms} δέ^{c} δοῦλος^{nnms} οὐ^{xo} μένω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.36** ἐάν^{qo} οὖν^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpa-p}$ ἐλευθερόω^{vsaa3s} ὄντως^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} εἰμί^{vifx2p}. **v.37** οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx2p} ἀλλά^{c} ζητέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποκτείνω^{vnaa} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} οὐ^{xo} χωρέω^{vipa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.38** ἐγώ$^{rpn-s}$ ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa1s} παρά^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ λαλέω^{vipa1s} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa2p} παρά^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vipa2p}.

ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν 40
ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ
ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν 41
αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, ἕνα πατέρα ἔχομεν,
τὸν Θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, 42
ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω, οὐδὲ
γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. δια- 43
τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε· ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν
τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ 44
τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρω-
ποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν, ὅτι
οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰ-
δίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι 45
τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με 46
περὶ ἁμαρτίας· εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ
μοι· ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει, διὰ τοῦτο 47
ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. ἀπεκρίθησαν 48
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι
Σαμαρείτης εἶ σύ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐ- 49
γὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς

---

v.39 ἀποκρίνομαι[viad3p] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-p] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[vipx3s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰ[qo] τέκνον[nnnp] ὁ[dgms] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[viix2p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] Ἀβραάμ[tp] ποιέω[viia2p] ἄν[xo]. **v.40** νῦν[bo] δέ[c] ζητέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] ἀποκτείνω[vnaa] ἄνθρωπος[nams] ὅς[rrnms] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] σύ[rpd-p] λαλέω[vixa1s] ὅς[rrafs] ἀκούω[viaa1s] παρά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdans] Ἀβραάμ[tp] οὐ[xo] ποιέω[viaa3s]. **v.41** σύ[rpn-p] ποιέω[vipa2p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p] λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ἐγώ[rpn-p] ἐκ[p] πορνεία[ngfs] οὐ[xo] γεννάω[vixp1p] εἷς[nams] πατήρ[nams] ἔχω[vipa1p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.42** λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰ[qo] ὁ[dnms] θεός[nnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] εἰμί[viix3s] ἀγαπάω[viia2p] ἄν[xo] ἐγώ[rpa-s] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa1s] καί[c] ἥκω[vipa1s] οὐδέ[bo] γάρ[c] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] ἔρχομαι[vixa1s] ἀλλά[c] ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa3s]. **v.43** διά&τίς[xo] ὁ[dafs] λαλιά[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] οὐ[xo] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἀκούω[vnpa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dams] ἐμός[rsams]. **v.44** σύ[rpn-p] ἐκ[p] πατήρ[ngms] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] εἰμί[vipx2p] καί[c] ὁ[dafp] ἐπιθυμία[nafp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] σύ[rpg-p] θέλω[vipa2p] ποιέω[vnpa] ἐκεῖνος[rdnms] ἀνθρωποκτόνος[anmsn] εἰμί[viix3s] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] οὐ[xo] στήκω[viia3s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἀλήθεια[nnfs] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὅταν[c] λαλέω[vspa3s] ὁ[dans] ψεῦδος[nans] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἴδιος[agnpn] λαλέω[vipa3s] ὅτι[c] ψεύστης[nnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] αὐτός[rpgms]. **v.45** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.46** τίς[rqnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἐλέγχω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] εἰ[qo] δέ[c] ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] διά&τίς[xo] σύ[rpn-p] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.47** ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀκούω[vipa3s] διά[p] οὗτος[rdans] σύ[rpn-p] οὐ[xo] ἀκούω[vipa2p] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p]. **v.48** ἀποκρίνομαι[viad3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] καλῶς[bo] λέγω[vipa1p] ἐγώ[rpn-p] ὅτι[c] Σαμαρίτης[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] καί[c] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa2s].

50 ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου, ἔστιν ὁ ζητῶν
51 καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν
52 τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν
αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις Ἀβραὰμ
ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις τὸν λόγον μου
53 τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων
εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε· καὶ οἱ προφῆται
54 ἀπέθανον, τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐ-
γὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν, ἔστιν ὁ πατήρ μου
55 ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, καὶ οὐκ
ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα
αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης, ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν
56 λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα
57 ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. εἶπον οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ
58 ἑώρακας· εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν
59 Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγώ εἰμι. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ'
αὐτόν, Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν
διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως.
9, 2 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ ἠ-

---

v.49 ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] δαιμόνιον[nans] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] ἀλλά[c] τιμάω[vipa1s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] σύ[rpn-p] ἀτιμάζω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.50** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οὐ[xo] ζητέω[vipa1s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ζητέω[vppanms] καί[c] κρίνω[vppanms]. **v.51** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dams] ἐμός[rsams] τηρέω[vsaa3s] θάνατος[nams] οὐ[xo] μή[xo] θεωρέω[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.52** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] νῦν[bo] γινώσκω[vixa1p] ὅτι[c] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa2s] Ἀβραάμ[tp] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] καί[c] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ὁ[dams] λόγος[nams] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[vsaa3s] οὐ[xo] μή[xo] γεύομαι[vifd3s] θάνατος[ngms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.53** μή[xo] σύ[rpn-s] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἀβραάμ[tp] ὅστις[rrnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] ἀποθνῄσκω[viaa3p] τίς[rqams] σεαυτοῦ[rxams] σύ[rpn-s] ποιέω[vipa2s]. **v.54** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] ἐάν[qo] ἐγώ[rpn-s] δοξάζω[vipa1s] ἐμαυτοῦ[rxams] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] ἐγώ[rpg-s] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] δοξάζω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] θεός[nnms] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.55** καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[vixa2p] αὐτός[rpams] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οἶδα[vixa1s] αὐτός[rpams] καί[c] ἐάν[qo] λέγω[vsaa1s] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] αὐτός[rpams] εἰμί[vifx1s] ὅμοιος[anmsn] σύ[rpg-p] ψεύστης[nnms] ἀλλά[c] οἶδα[vixa1s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms] τηρέω[vipa1s]. **v.56** Ἀβραάμ[tp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ἀγαλλιάω[viad3s] ἵνα[c] ὁράω[vsaa3s] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] καί[c] ὁράω[viaa3s] καί[c] χαίρω[viao3s]. **v.57** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] πρός[p] αὐτός[rpams] πεντήκοντα[tn] ἔτος[nanp] οὔπω[bo] ἔχω[vipa2s] καί[c] Ἀβραάμ[tp] ὁράω[vixa2s]. **v.58** λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] πρίν[bo] Ἀβραάμ[tp] γίνομαι[vnad] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s]. **v.59** αἴρω[viaa3p] οὖν[c] λίθος[namp] ἵνα[c] βάλλω[vsaa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpams] Ἰησοῦς[nnms] δέ[c] κρύπτω[viap3s] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] διέρχομαι[vpaanms] διά[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] παράγω[viia3s] οὕτω[bo]. **9. v.1** καί[c] παράγω[vppanms] ὁράω[viaa3s] ἄνθρωπος[nams] τυφλός[aamsn] ἐκ[p] γενετή[ngfs].

ρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν,
οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ· ἀπεκρίθη ὁ 3
Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἵνα φα-
νερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα 4
τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν, ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύ-
ναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 5
ταῦτα εἰπών, ἔπτυσε χαμαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσμα- 6
τος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ,
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλω- 7
άμ ὃ ἑρμηνεύεται, ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο,
καὶ ἦλθε βλέπων. οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ 8
πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος
καὶ προσαιτῶν· ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ὅτι Ὅ- 9
μοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν 10
αὐτῷ, Πῶς ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος 11
καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε, καὶ
ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι, Ὕπαγε εἰς τὴν
κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίψαι. ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμε-
νος, ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος· λέγει, Οὐκ 12
οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. 13
ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν 14

---

v.2 καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanmp] ῥαββί[th] τίς[rqnms] ἁμαρτάνω[viaa3s] οὗτος[rdnms] ἤ[xo] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] τυφλός[anmsn] γεννάω[vsap3s]. **v.3** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὔτε[c] οὗτος[rdnms] ἁμαρτάνω[viaa3s] οὔτε[c] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] ἀλλά[c] ἵνα[c] φανερόω[vsap3s] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.4** ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ἐργάζομαι[vnpn] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] ἕως[c] ἡμέρα[nnfs] εἰμί[vipx3s] ἔρχομαι[vipn3s] νύξ[nnfs] ὅτε[bo] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἐργάζομαι[vnpn]. **v.5** ὅταν[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] εἰμί[vspx1s] φῶς[nnns] εἰμί[vipx1s] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.6** οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] πτύω[viaa3s] χαμαί[bo] καί[c] ποιέω[viaa3s] πηλός[nams] ἐκ[p] ὁ[dgns] πτύσμα[ngns] καί[c] ἐπιχρίω[viaa3s] ὁ[dams] πηλός[nams] ἐπί[p] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ὁ[dgms] τυφλός[agmsn]. **v.7** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὑπάγω[vdpa2s] νίπτω[vdam2s] εἰς[p] ὁ[dafs] κολυμβήθρα[nafs] ὁ[dgms] Σιλωάμ[tp] ὅς[rrnns] ἑρμηνεύω[vipp3s] ἀποστέλλω[vpxpnms] ἀπέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] καί[c] νίπτω[viam3s] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] βλέπω[vppanms]. **v.8** ὁ[dnmp] οὖν[c] γείτων[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] θεωρέω[vppanmp] αὐτός[rpams] ὁ[dans] πρότερος[aansn] ὅτι[c] τυφλός[anmsn] εἰμί[viix3s] λέγω[viia3p] οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] καί[c] προσαιτέω[vppanms]. **v.9** ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ἄλλος[anmpn] δέ[c] ὅτι[c] ὅμοιος[anmsn] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s] ἐκεῖνος[rdnms] λέγω[viia3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s]. **v.10** λέγω[viia3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] πῶς[bo] ἀνοίγω[viap3p] σύ[rpg-s] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp]. **v.11** ἀποκρίνομαι[viad3s] ἐκεῖνος[rdnms] καί[c] λέγω[viaa3s] ἄνθρωπος[nnms] λέγω[vpppnms] Ἰησοῦς[nnms] πηλός[nams] ποιέω[viaa3s] καί[c] ἐπιχρίω[viaa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὑπάγω[vdpa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] κολυμβήθρα[nafs] ὁ[dgms] Σιλωάμ[tp] καί[c] νίπτω[vdam2s] ἀπέρχομαι[vpaanms] δέ[c] καί[c] νίπτω[vpamnms] ἀναβλέπω[viaa1s]. **v.12** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκεῖνος[rdnms] λέγω[vipa3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s]. **v.13** ἄγω[vipa3p] αὐτός[rpams] πρός[p] ὁ[damp] Φαρισαῖος[namp] ὁ[dams] ποτέ[xo] τυφλός[aamsn].

15 αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέθηκεν
16 ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον
οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ
τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύνα-
ται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν· καὶ σχίσμα
17 ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς· ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Προφήτης
18 ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς
ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ
19 ἀναβλέψαντος, καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς οὖν ἄρτι
20 βλέπει· ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Οἴδα-
21 μεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη, πῶς
δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλ-
μούς, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν, αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε,
22 αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι
ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι,
ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται.
23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι Ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτή-
24 σατε. ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός,

---

v.14 εἰμί[viix3s] δέ[c] σάββατον[nnns] ὅτε[bo] ὁ[dams] πηλός[nams] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp]. **v.15** πάλιν[bo] οὖν[c] ἐρωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] πῶς[bo] ἀναβλέπω[viaa3s] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] πηλός[nams] ἐπιτίθημι[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] νίπτω[viam1s] καί[c] βλέπω[vipa1s]. **v.16** λέγω[viia3p] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] τι-σρινμπ οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] παρά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅτι[c] ὁ[dans] σάββατον[nans] οὐ[xo] τηρέω[vipa3s] ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] ἄνθρωπος[nnms] ἁμαρτωλός[anmsn] τοιοῦτος[rdanp] σημεῖον[nanp] ποιέω[vnpa] καί[c] σχίσμα[nnns] εἰμί[viix3s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp]. **v.17** λέγω[vipa3p] ὁ[ddms] τυφλός[admsn] πάλιν[bo] σύ[rpn-s] τίς[rqans] λέγω[vipa2s] περί[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ἀνοίγω[viaa3s] σύ[rpg-s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] προφήτης[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.18** οὐ[xo] πιστεύω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] περί[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] τυφλός[anmsn] εἰμί[viix3s] καί[c] ἀναβλέπω[viaa3s] ἕως[c] ὅστις[rrgns] φωνέω[viaa3p] ὁ[damp] γονεύς[namp] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] ἀναβλέπω[vpaagms]. **v.19** καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpamp] λέγω[vppanmp] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-p] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] τυφλός[anmsn] γεννάω[viap3s] πῶς[bo] οὖν[c] ἄρτι[bo] βλέπω[vipa3s]. **v.20** ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viaa3p] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὅτι[c] τυφλός[anmsn] γεννάω[viap3s]. **v.21** πῶς[bo] δέ[c] νῦν[bo] βλέπω[vipa3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] ἤ[xo] τίς[rqnms] ἀνοίγω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ἐγώ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] αὐτός[rpnms] ἡλικία[nafs] ἔχω[vipa3s] αὐτός[rpams] ἐρωτάω[vdaa2p] αὐτός[rpnms] περί[p] αὐτός[rpgms] λαλέω[vifa3s]. **v.22** οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3p] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] φοβέομαι[viin3p] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] ἤδη[bo] γάρ[c] συντίθημι[viym3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἵνα[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ αὐτός[rpams] ὁμολογέω[vsaa3s] Χριστός[nams] ἀποσυνάγωγος[anmsn] γίνομαι[vsad3s]. **v.23** διά[p] οὗτος[rdans] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3p] ὅτι[c] ἡλικία[nafs] ἔχω[vipa3s] αὐτός[rpams] ἐρωτάω[vdaa2p].

καὶ εἶπον αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ θεῷ, ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, 25
Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα, ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν, ἄρτι
βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν, Τί ἐποίησέ σοι· πῶς ἤνοιξέ σου 26
τοὺς ὀφθαλμούς· ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ 27
ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκούειν· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ
μαθηταὶ γενέσθαι· ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτόν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶ 28
μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς 29
οἴδαμεν ὅτι Μωσῇ λελάληκεν ὁ Θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν
πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν γὰρ 30
τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀ-
νέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς 31
οὐκ ἀκούει, ἀλλ᾽ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποι-
ῇ, τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις 32
ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θε- 33
οῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, 34
Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς· καὶ
ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν 35
ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτόν, εἶπεν, αὐτῷ Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν
τοῦ Θεοῦ· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πι- 36

---

v.24 φωνέω[viaa3p] οὖν[c] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] τυφλός[anmsn] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vdaa2s] δόξα[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpn-p] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] ἁμαρτωλός[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.25** ἀποκρίνομαι[viad3s] οὖν[c] ἐκεῖνος[rdnms] καί[c] λέγω[viaa3s] εἰ[qo] ἁμαρτωλός[anmsn] εἰμί[vipx3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] εἷς[nans] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] τυφλός[anmsn] εἰμί[vppxnms] ἄρτι[bo] βλέπω[vipa1s]. **v.26** λέγω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] πάλιν[bo] τίς[rqans] ποιέω[viaa3s] σύ[rpd-s] πῶς[bo] ἀνοίγω[viaa3s] σύ[rpg-s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp]. **v.27** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] ἤδη[bo] καί[c] οὐ[xo] ἀκούω[viaa2p] τίς[rqans] πάλιν[bo] θέλω[vipa2p] ἀκούω[vnpa] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-p] θέλω[vipa2p] αὐτός[rpgms] μαθητής[nnmp] γίνομαι[vnad]. **v.28** λοιδορέω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3p] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] μαθητής[nnms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὁ[dgms] Μωϋσῆς[ngms] εἰμί[vipx1p] μαθητής[nnmp]. **v.29** ἐγώ[rpn-p] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] Μωϋσῆς[ndms] λαλέω[vixa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] οὗτος[rdams] δέ[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.30** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] γάρ[c] οὗτος[rddns] θαυμαστός[annsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] πόθεν[bo] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp]. **v.31** οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ὁ[dnms] θεός[nnms] οὐ[xo] ἀκούω[vipa3s] ἀλλά[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ θεοσεβής[anmsn] εἰμί[vspx3s] καί[c] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] ποιέω[vspa3s] οὗτος[rdgms] ἀκούω[vipa3s]. **v.32** ἐκ[p] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὐ[xo] ἀκούω[viap3s] ὅτι[c] ἀνοίγω[viaa3s] τι-σρινμσ ὀφθαλμός[namp] τυφλός[agmsn] γεννάω[vpxpgms]. **v.33** εἰ[qo] μή[xo] εἰμί[viix3s] οὗτος[rdnms] παρά[p] θεός[ngms] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s] ποιέω[vnpa] οὐδείς[aansn]. **v.34** ἀποκρίνομαι[viad3p] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ἁμαρτία[ndfp] σύ[rpn-s] γεννάω[viap2s] ὅλος[anmsn] καί[c] σύ[rpn-s] διδάσκω[vipa2s] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἔξω[bo]. **v.35** ἀκούω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] ἐκβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] καί[c] εὑρίσκω[vpaanms] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] πιστεύω[vipa2s] εἰς[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms].

37 στεύσω εἰς αὐτόν· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ ἑώρακας αὐτόν,
38 καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, Κύ-
39 ριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κρίμα
ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι,
40 καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρι-
σαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς
41 τυφλοί ἐσμεν· εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν
εἴχετε ἁμαρτίαν, νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν, ἡ οὖν ἁμαρτία
ὑμῶν μένει.
10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς
τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
2 κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
3 ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ
πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ
4 κατ᾽ ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ,
ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ,
5 ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσω-
σιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ᾽ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων
6 τὴν φωνήν. ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐ-
7 κεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν
πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι Ἐγώ εἰμι ἡ

---

v.36 ἀποκρίνομαι[viad3s] ἐκεῖνος[rdnms] καί[c] λέγω[viaa3s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] κύριος[nvms] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa1s] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.37** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁράω[vixa2s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] μετά[p] σύ[rpg-s] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[vipx3s]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] πιστεύω[vipa1s] κύριος[nvms] καί[c] προσκυνέω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.39** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] κρίμα[nans] ἐγώ[rpn-s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] οὗτος[rdams] ἔρχομαι[viaa1s] ἵνα[c] ὁ[dnmp] μή[xo] βλέπω[vppanmp] βλέπω[vspa3p] καί[c] ὁ[dnmp] βλέπω[vppanmp] τυφλός[anmpn] γίνομαι[vsad3p]. **v.40** καί[c] ἀκούω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] οὗτος[rdanp] ὁ[dnmp] εἰμί[vppxnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] μή[xo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] τυφλός[anmpn] εἰμί[vipx1p]. **v.41** λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰ[qo] τυφλός[anmpn] εἰμί[viix2p] οὐ[xo] ἄν[xo] ἔχω[viia2p] ἁμαρτία[nafs] νῦν[bo] δέ[c] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] βλέπω[vipa1p] ὁ[dnfs] οὖν[c] ἁμαρτία[nnfs] σύ[rpg-p] μένω[vipa3s]. **10. v.1** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] μή[xo] εἰσέρχομαι[vppnnms] διά[p] ὁ[dgfs] θύρα[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] αὐλή[nafs] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp] ἀλλά[c] ἀναβαίνω[vppanms] ἀλλαχόθεν[bo] ἐκεῖνος[rdnms] κλέπτης[nnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] λῃστής[nnms]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] εἰσέρχομαι[vppnnms] διά[p] ὁ[dgfs] θύρα[ngfs] ποιμήν[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp]. **v.3** οὗτος[rddms] ὁ[dnms] θυρωρός[nnms] ἀνοίγω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vipa3s] καί[c] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] πρόβατον[nanp] καλέω[vipa3s] κατά[p] ὄνομα[nans] καί[c] ἐξάγω[vipa3s] αὐτός[rpanp]. **v.4** καί[c] ὅταν[c] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] πρόβατον[nanp] ἐκβάλλω[vsaa3s] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgnp] πορεύομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vipa3s] ὅτι[c] οἶδα[vixa3p] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.5** ἀλλότριος[admsn] δέ[c] οὐ[xo] μή[xo] ἀκολουθέω[vsaa3p] ἀλλά[c] φεύγω[vifd3p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p] ὁ[dgmp] ἀλλότριος[agmpn] ὁ[dafs] φωνή[nafs]. **v.6** οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] παροιμία[nafs] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p] τίς[rqnnp] εἰμί[viix3s] ὅς[rranp] λαλέω[viia3s] αὐτός[rpdmp].

θύρα τῶν προβάτων. πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον κλέπται εἰ- 8
σὶ καὶ λῃσταί, ἀλλ᾽ οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγώ εἰμι 9
ἡ θύρα, δι᾽ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται
καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται 10
εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ, ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν
ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ 11
ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων.
ὁ μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα 12
ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ
φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.
ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ 13
περὶ τῶν προβάτων. ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω 14
τὰ ἐμά, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώσκει με ὁ 15
πατήρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι
ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ 16
τῆς αὐλῆς ταύτης, κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου
ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. διὰ τοῦτο 17
ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν
λάβω αὐτήν. οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ἐγὼ τίθημι αὐ- 18
τὴν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω
πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πα-

---

v.7 λέγω[viaa3s] οὖν[c] πάλιν[bo] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] θύρα[nnfs] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp]. **v.8** πᾶς[anmpn] ὅσος[rcnmp] πρό[p] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[viaa3p] κλέπτης[nnmp] εἰμί[vipx3p] καί[c] λῃστής[nnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἀκούω[viaa3p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] θύρα[nnfs] διά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐάν[qo] τι-σρινμσ εἰσέρχομαι[vsaa3s] σῴζω[vifp3s] καί[c] εἰσέρχομαι[vifd3s] καί[c] ἐξέρχομαι[vifd3s] καί[c] νομή[nafs] εὑρίσκω[vifa3s]. **v.10** ὁ[dnms] κλέπτης[nnms] οὐ[xo] ἔρχομαι[vipn3s] εἰ[qo] μή[xo] ἵνα[c] κλέπτω[vsaa3s] καί[c] θύω[vsaa3s] καί[c] ἀπόλλυμι[vsaa3s] ἐγώ[rpn-s] ἔρχομαι[viaa1s] ἵνα[c] ζωή[nafs] ἔχω[vspa3p] καί[c] περισσός[aansn] ἔχω[vspa3p]. **v.11** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ποιμήν[nnms] ὁ[dnms] καλός[anmsn] ὁ[dnms] ποιμήν[nnms] ὁ[dnms] καλός[anmsn] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] τίθημι[vipa3s] ὑπέρ[p] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp]. **v.12** ὁ[dnms] μισθωτός[nnms] δέ[c] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vppxnms] ποιμήν[nnms] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp] ἴδιος[annpn] θεωρέω[vipa3s] ὁ[dams] λύκος[nams] ἔρχομαι[vppnams] καί[c] ἀφίημι[vipa3s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] καί[c] φεύγω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] λύκος[nnms] ἁρπάζω[vipa3s] αὐτός[rpanp] καί[c] σκορπίζω[vipa3s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] μισθωτός[nnms] φεύγω[vipa3s] ὅτι[c] μισθωτός[nnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] μέλει[vipq3s] αὐτός[rpdms] περί[p] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp]. **v.14** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ποιμήν[nnms] ὁ[dnms] καλός[anmsn] καί[c] γινώσκω[vipa1s] ὁ[danp] ἐμός[rsanp] καί[c] γινώσκω[vipp1s] ὑπό[p] ὁ[dgnp] ἐμός[rsgnp]. **v.15** καθώς[bo] γινώσκω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] κἀγώ[rpn-s] γινώσκω[vipa1s] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s] τίθημι[vipa1s] ὑπέρ[p] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp]. **v.16** καί[c] ἄλλος[aanpn] πρόβατον[nanp] ἔχω[vipa1s] ὅς[rrnnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] αὐλή[ngfs] οὗτος[rdgfs] κἀκεῖνος[rdnnp] ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ἄγω[vnaa] καί[c] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vifa3p] καί[c] γίνομαι[vifd3s] εἷς[nnfs] ποίμνη[nnfs] εἷς[nnms] ποιμήν[nnms]. **v.17** διά[p] οὗτος[rdans] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpa-s] ἀγαπάω[vipa3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] τίθημι[vipa1s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] πάλιν[bo] λαμβάνω[vsaa1s] αὐτός[rpafs].

19 τρός μου. Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς
20 λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει
21 καὶ μαίνεται, τί αὐτοῦ ἀκούετε· ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥή-
ματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου, μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν
22 ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν· Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσο-
23 λύμοις, καὶ χειμὼν ἦν, καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν
24 τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι,
καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις· εἰ σὺ εἶ
25 ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι
26 τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ὑμεῖς οὐ πι-
στεύετε, οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον
27 ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γινώ-
28 σκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι
αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει
29 τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μεῖ-
ζών πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ
30, 31 πατρός μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. ἐβάστασαν οὖν πά-
32 λιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου,

---

v.18 οὐδείς[anfsn] αἴρω[vipa3s] αὐτός[rpafs] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ἀλλά[c] ἐγώ[rpn-s] τίθημι[vipa1s] αὐτός[rpafs] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa1s] τίθημι[vnaa] αὐτός[rpafs] καί[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa1s] πάλιν[bo] λαμβάνω[vnaa] αὐτός[rpafs] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] λαμβάνω[viaa1s] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** σχίσμα[nnns] οὖν[c] πάλιν[bo] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] διά[p] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp]. **v.20** λέγω[viia3p] δέ[c] πολύς[anmpn] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] δαιμόνιον[nans] ἔχω[vipa3s] καί[c] μαίνομαι[vipn3s] τίς[rqans] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vipa2p]. **v.21** ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] οὗτος[rdnnp] ὁ[dnnp] ῥῆμα[nnnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] δαιμονίζομαι[vppngms] μή[xo] δαιμόνιον[nnns] δύναμαι[vipn3s] τυφλός[agmpn] ὀφθαλμός[namp] ἀνοίγω[vnpa]. **v.22** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnnp] ἐγκαίνια[nnnp] ἐν[p] ὁ[ddnp] Ἱεροσόλυμα[ndnp] καί[c] χειμών[nnms] εἰμί[viix3s]. **v.23** καί[c] περιπατέω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ἐν[p] ὁ[ddfs] στοά[ndfs] ὁ[dgms] Σολομών[ngms]. **v.24** κυκλόω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] λέγω[viia3p] αὐτός[rpdms] ἕως[c] πότε[xo] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-p] αἴρω[vipa2s] εἰ[qo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] παρρησία[ndfs]. **v.25** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] καί[c] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdnnp] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.26** ἀλλά[c] σύ[rpn-p] οὐ[xo] πιστεύω[vipa2p] ὅς[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx2p] ἐκ[p] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp] ὁ[dgnp] ἐμός[rsgnp] καθώς[bo] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p]. **v.27** ὁ[dnnp] πρόβατον[nnnp] ὁ[dnnp] ἐμός[rsnnp] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vipa3s] κἀγώ[rpn-s] γινώσκω[vipa1s] αὐτός[rpanp] καί[c] ἀκολουθέω[vipa3p] ἐγώ[rpd-s]. **v.28** κἀγώ[rpn-s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] δίδωμι[vipa1s] αὐτός[rpdmp] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsam3p] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] καί[c] οὐ[xo] ἁρπάζω[vifa3s] τι-σριnμσ αὐτός[rpanp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.29** ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrnms] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-s] μέγας[anmsc] πᾶς[agmpn] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἁρπάζω[vnpa] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.30** ἐγώ[rpn-s] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] εἷς[nnns] εἰμί[vipx1p]. **v.31** βαστάζω[viaa3p] οὖν[c] πάλιν[bo] λίθος[namp] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἵνα[c] λιθάζω[vsaa3p] αὐτός[rpams].

διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰου- 33
δαῖοι λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ
βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ἀ- 34
πεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ
ὑμῶν, Ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε· εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς οὓς 35
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,
ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε 36
ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι· εἰ οὐ ποιῶ τὰ 37
ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι, εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ 38
μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε
ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν 39
πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ ἀπῆλθε πάλιν 40
πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον
βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ 41
ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα
εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν. καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ 42
ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης **11**
Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλεί- 2
ψασα τὸν Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς

---

v.32 ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πολύς[aanpn] καλός[aanpn] ἔργον[nanp] δείκνυμι[viaa1s] σύ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] διά[p] ποῖος[rqans] αὐτός[rpgnp] ἔργον[nans] λιθάζω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.33** ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] λέγω[vppanmp] περί[p] καλός[agnsn] ἔργον[ngns] οὐ[xo] λιθάζω[vipa1p] σύ[rpa-s] ἀλλά[c] περί[p] βλασφημία[ngfs] καί[c] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[vppxnms] ποιέω[vipa2s] σεαυτοῦ[rxams] θεός[nams]. **v.34** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] γράφω[vpxpnns] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] σύ[rpg-p] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] θεός[nnmp] εἰμί[vipx2p]. **v.35** εἰ[qo] ἐκεῖνος[rdamp] λέγω[viaa3s] θεός[namp] πρός[p] ὅς[rramp] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] γίνομαι[viad3s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] λύω[vnap] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs]. **v.36** ὅς[rrams] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἁγιάζω[viaa3s] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] σύ[rpn-p] λέγω[vipa2p] ὅτι[c] βλασφημέω[vipa2s] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx1s]. **v.37** εἰ[qo] οὐ[xo] ποιέω[vipa1s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] μή[xo] πιστεύω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.38** εἰ[qo] δέ[c] ποιέω[vipa1s] κἄν[qo] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] πιστεύω[vspa2p] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] πιστεύω[vdaa2p] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa2p] καί[c] πιστεύω[vsaa2p] ὅτι[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.39** ζητέω[viia3p] οὖν[c] πάλιν[bo] αὐτός[rpams] πιάζω[vnaa] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.40** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] πάλιν[bo] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnns] πρῶτος[annsn] βαπτίζω[vppanms] καί[c] μένω[viaa3s] ἐκεῖ[bo]. **v.41** καί[c] πολύς[anmpn] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viia3p] ὅτι[c] Ἰωάννης[nnms] μέν[xo] σημεῖον[nans] ποιέω[viaa3s] οὐδείς[aansn] πᾶς[annpn] δέ[c] ὅσος[rcanp] λέγω[viaa3s] Ἰωάννης[nnms] περί[p] οὗτος[rdgms] ἀληθής[annpn] εἰμί[viix3s]. **v.42** καί[c] πιστεύω[viaa3p] πολύς[anmpn] ἐκεῖ[bo] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **11. v.1** εἰμί[viix3s] δέ[c] τι-σρινμσ ἀσθενέω[vppanms] Λάζαρος[nnms] ἀπό[p] Βηθανία[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] κώμη[ngfs] Μαρία[ngfs] καί[c] Μάρθα[ngfs] ὁ[dgfs] ἀδελφή[ngfs] αὐτός[rpgfs].

3 θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέστειλαν οὖν
αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.
4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θά-
νατον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
5 Θεοῦ δι᾽ αὐτῆς. ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελ-
6 φὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε
7 μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει
8 τοῖς μαθηταῖς, Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐ-
τῷ οἱ μαθηταί, Ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
9 πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα εἰσιν ὧ-
ραι τῆς ἡμέρας· ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει,
10 ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν
11 τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα
εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κε-
12 κοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
13 μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ
Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς
14 κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
15 παρρησίᾳ, Λάζαρος ἀπέθανε. καὶ χαίρω δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα πιστεύ-
16 σητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ, ἀλλ᾽ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν

---

v.2 εἰμί[viix3s] δέ[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] ἀλείφω[vpaanfs] ὁ[dams] κύριος[nams] μύρον[ndns] καί[c] ἐκμάσσω[vpaanfs] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] ὁ[ddfp] θρίξ[ndfp] αὐτός[rpgfs] ὅς[rrgfs] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] Λάζαρος[nnms] ἀσθενέω[viia3s]. **v.3** ἀποστέλλω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnfp] ἀδελφή[nnfp] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanfp] κύριος[nvms] ἴδε[i] ὅς[rrams] φιλέω[vipa2s] ἀσθενέω[vipa3s]. **v.4** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ἀσθένεια[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] πρός[p] θάνατος[nams] ἀλλά[c] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] δοξάζω[vsap3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] διά[p] αὐτός[rpgfs]. **v.5** ἀγαπάω[viia3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafs] Μάρθα[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ἀδελφή[nafs] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁ[dams] Λάζαρος[nams]. **v.6** ὡς[bo] οὖν[c] ἀκούω[viaa3s] ὅτι[c] ἀσθενέω[vipa3s] τότε[bo] μέν[xo] μένω[viaa3s] ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰμί[viix3s] τόπος[ndms] δύο[tn] ἡμέρα[nafp]. **v.7** ἔπειτα[bo] μετά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ἄγω[vspa1p] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs] πάλιν[bo]. **v.8** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ῥαββί[th] νῦν[bo] ζητέω[viia3p] σύ[rpa-s] λιθάζω[vnaa] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] πάλιν[bo] ὑπάγω[vipa2s] ἐκεῖ[bo]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐχί[xo] δώδεκα[tn] εἰμί[vipx3p] ὥρα[nnfp] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐάν[qo] τι-σ ρινμσ περιπατέω[vspa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] οὐ[xo] προσκόπτω[vipa3s] ὅτι[c] ὁ[dans] φῶς[nans] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] βλέπω[vipa3s]. **v.10** ἐάν[qo] δέ[c] τι-σρινμσ περιπατέω[vspa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] προσκόπτω[vipa3s] ὅτι[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.11** οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] καί[c] μετά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] Λάζαρος[nnms] ὁ[dnms] φίλος[anmsn] ἐγώ[rpg-p] κοιμάομαι[vixp3s] ἀλλά[c] πορεύομαι[vipn1s] ἵνα[c] ἐξυπνίζω[vsaa1s] αὐτός[rpams]. **v.12** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] κύριος[nvms] εἰ[qo] κοιμάομαι[vixp3s] σῴζω[vifp3s]. **v.13** λέγω[viya3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] περί[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] αὐτός[rpgms] ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] δοκέω[viaa3p] ὅτι[c] περί[p] ὁ[dgfs] κοίμησις[ngfs] ὁ[dgms] ὕπνος[ngms] λέγω[vipa3s]. **v.14** τότε[bo] οὖν[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] παρρησία[ndfs] Λάζαρος[nnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.15** καί[c] χαίρω[vipa1s] διά[p] σύ[rpa-p] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa2p] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[viix1s] ἐκεῖ[bo] ἀλλά[c] ἄγω[vspa1p] πρός[p] αὐτός[rpams].

Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς, Ἄγωμεν καὶ
ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ᾽ αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗ- 17
ρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ 18
ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε,
καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρ- 19
θαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτῶν. ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑ- 20
πήντησεν αὐτῷ, Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν 21
ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου
οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν 22
Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται 23
ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν 24
τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ 25
εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ,
ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ 26
εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο· λέγει αὐτῷ, Ναί, Κύριε, ἐγὼ 27
πεπίστευκα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν
κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ταῦτά εἰποῦσα ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε 28
Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα, εἰποῦσα, Ὁ διδάσκαλος
πάρεστι καὶ φωνεῖ σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ 29
ἔρχεται πρὸς αὐτόν. οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώ- 30

---

v.16 λέγω[viaa3s] οὖν[c] Θωμᾶς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Δίδυμος[nnms] ὁ[ddmp] συμμαθητής[ndmp] ἄγω[vspa1p] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἵνα[c] ἀποθνῄσκω[vsaa1p] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.17** ἔρχομαι[vpaanms] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εὑρίσκω[viaa3s] αὐτός[rpams] τέσσαρες[nafp] ἡμέρα[nafp] ἤδη[bo] ἔχω[vppaams] ἐν[p] ὁ[ddns] μνημεῖον[ndns]. **v.18** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnfs] Βηθανία[nnfs] ἐγγύς[bo] ὁ[dgnp] Ἱεροσόλυμα[ngnp] ὡς[bo] ἀπό[p] στάδιος[ngnp] δεκαπέντε[tn]. **v.19** καί[c] πολύς[anmpn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἔρχομαι[viya3p] πρός[p] ὁ[dafp] περί[p] Μάρθα[nafs] καί[c] Μαρία[nafs] ἵνα[c] παραμυθέομαι[vsad3p] αὐτός[rpafp] περί[p] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgfp]. **v.20** ὁ[dnfs] οὖν[c] Μάρθα[nnfs] ὡς[bo] ἀκούω[viaa3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ὑπαντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] Μαρία[nnfs] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] καθέζομαι[viin3s]. **v.21** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnfs] Μάρθα[nnfs] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] κύριος[nvms] εἰ[qo] εἰμί[viix2s] ὧδε[bo] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] ἄν[xo] θνῄσκω[viya3s]. **v.22** ἀλλά[c] καί[c] νῦν[bo] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] αἰτέω[vsam2s] ὁ[dams] θεός[nams] δίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.23** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀνίστημι[vifm3s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s]. **v.24** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Μάρθα[nnfs] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] ἀνίστημι[vifm3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀνάστασις[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.25** λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ἀνάστασις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] κἄν[qo] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ζάω[vifd3s]. **v.26** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ζάω[vppanms] καί[c] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] μή[xo] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] πιστεύω[vipa2s] οὗτος[rdans]. **v.27** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ναί[xo] κύριος[nvms] ἐγώ[rpn-s] πιστεύω[vixa1s] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἔρχομαι[vppnnms]. **v.28** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanfs] ἀπέρχομαι[viaa3s] καί[c] φωνέω[viaa3s] Μαρία[nafs] ὁ[dafs] ἀδελφή[nafs] αὐτός[rpgfs] λάθρᾳ[bo] λέγω[vpaanfs] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] πάρειμι[vipx3s] καί[c] φωνέω[vipa3s] σύ[rpa-s]. **v.29** ἐκεῖνος[rdnfs] ὡς[bo] ἀκούω[viaa3s] ἐγείρω[vipp3s] ταχύς[bo] καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] αὐτός[rpams].

31 μην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ
οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμε-
νοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν,
ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα
32 κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν Μαρία, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς,
ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ,
33 Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἄν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς
οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰ-
ουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν
34 ἑαυτόν, καὶ εἶπε, Ποῦ τεθείκατε αὐτόν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε,
35, 36 ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι,
37 Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Οὐκ ἠδύνατο
οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ
38 οὗτος μὴ ἀποθάνῃ· Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ
ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο
39 ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀ-
δελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα, Κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ
40 ἐστι. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς,
41 ὄψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ἦραν οὖν τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τεθνη-
κὼς κειμένος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε,

---

v.30 οὔπω[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viya3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dafs] κώμη[nafs] ἀλλά[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms] ὅπου[bo] ὑπαντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] Μάρθα[nnfs]. **v.31** ὁ[dnmp] οὖν[c] Ἰουδαῖος[anmpn] ὁ[dnmp] εἰμί[vppxnmp] μετά[p] αὐτός[rpgfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] καί[c] παραμυθέομαι[vppnnmp] αὐτός[rpafs] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dafs] Μαρία[nafs] ὅτι[c] ταχέως[bo] ἀνίστημι[viaa3s] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdfs] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ὑπάγω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] ἵνα[c] κλαίω[vsaa3s] ἐκεῖ[bo]. **v.32** ὁ[dnfs] οὖν[c] Μαρία[nnfs] ὡς[bo] ἔρχομαι[viaa3s] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[vpaanfs] αὐτός[rpams] πίπτω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanfs] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] εἰ[qo] εἰμί[viix2s] ὧδε[bo] οὐ[xo] ἄν[xo] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms]. **v.33** Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] ὡς[bo] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpafs] κλαίω[vppaafs] καί[c] ὁ[damp] συνέρχομαι[vpaaamp] αὐτός[rpdfs] Ἰουδαῖος[aampn] κλαίω[vppaamp] ἐμβριμάομαι[viad3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] καί[c] ταράσσω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams]. **v.34** καί[c] λέγω[viaa3s] ποῦ[xo] τίθημι[vixa2p] αὐτός[rpams] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ὁράω[vdaa2s]. **v.35** δακρύω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.36** λέγω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἴδε[i] πῶς[bo] φιλέω[viia3s] αὐτός[rpams]. **v.37** τι-σρινμπ δέ[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3p] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] ἀνοίγω[vpaanms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ὁ[dgms] τυφλός[agmsn] ποιέω[vnaa] ἵνα[c] καί[c] οὗτος[rdnms] μή[xo] ἀποθνῄσκω[vsaa3s]. **v.38** Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] πάλιν[bo] ἐμβριμάομαι[vppnnms] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ἔρχομαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] εἰμί[viix3s] δέ[c] σπήλαιον[nnns] καί[c] λίθος[nnms] ἐπίκειμαι[viin3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdns]. **v.39** λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] αἴρω[vdaa2p] ὁ[dams] λίθος[nams] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] ἀδελφή[nnfs] ὁ[dgms] θνῄσκω[vpxagms] Μάρθα[nnfs] κύριος[nvms] ἤδη[bo] ὄζω[vipa3s] τεταρταῖος[anmsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s]. **v.40** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ἐάν[qo] πιστεύω[vsaa2s] ὀπτάνομαι[vifd2s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms].

Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάν- 42
τοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον,
ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπών, φωνῇ 43
μεγάλῃ ἐκραύγασε, Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνη- 44
κώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε
αὐτόν, καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλ- 45
θόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησο˜ὺς,
ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς 46
Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. Συνήγα- 47
γον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον,
Τί ποιοῦμεν· ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. ἐὰν 48
ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύ-
σονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.
εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεί- 49
νου, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, οὐδὲ διαλογίζεσθε 50
ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ,
καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶ- 51
πεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, προεφήτευσεν
ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ οὐχ 52

---

v.41 αἴρω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dams] λίθος[nams] οὐ[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] θνῄσκω[vpxanms] κεῖμαι[vppnnms] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] αἴρω[viaa3s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ἄνω[bo] καί[c] λέγω[viaa3s] πατήρ[nvms] εὐχαριστέω[vipa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] ἀκούω[viaa2s] ἐγώ[rpg-s]. **v.42** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οἶδα[viya1s] ὅτι[c] πάντοτε[bo] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vipa2s] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὁ[dams] περιΐστημι[vpxaams] λέγω[viaa1s] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa3p] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s]. **v.43** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] κραυγάζω[viaa3s] Λάζαρος[nvms] δεῦρο[bo] ἔξω[bo]. **v.44** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] θνῄσκω[vpxanms] δέω[vpxpnms] ὁ[damp] πούς[namp] καί[c] ὁ[dafp] χείρ[nafp] κειρία[ndfp] καί[c] ὁ[dnfs] ὄψις[nnfs] αὐτός[rpgms] σουδάριον[ndns] περιδέω[viyp3s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λύω[vdaa2p] αὐτός[rpams] καί[c] ἀφίημι[vdaa2p] ὑπάγω[vnpa]. **v.45** πολύς[anmpn] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnmp] ἔρχομαι[vpaanmp] πρός[p] ὁ[dafs] Μαρία[nafs] καί[c] θεάομαι[vpadnmp] ὅς[rranp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.46** τι-σρινμπ δέ[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] πρός[p] ὁ[damp] Φαρισαῖος[namp] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὅς[rranp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.47** συνάγω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] συνέδριον[nans] καί[c] λέγω[viia3p] τίς[rqans] ποιέω[vipa1p] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] πολύς[aanpn] σημεῖον[nanp] ποιέω[vipa3s]. **v.48** ἐάν[qo] ἀφίημι[vsaa1p] αὐτός[rpams] οὕτω[bo] πᾶς[anmpn] πιστεύω[vifa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams] καί[c] ἔρχομαι[vifd3p] ὁ[dnmp] Ῥωμαῖος[anmpn] καί[c] αἴρω[vifa3p] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dams] τόπος[nams] καί[c] ὁ[dans] ἔθνος[nans]. **v.49** εἷς[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] Καϊάφας[nnms] ἀρχιερεύς[nnms] εἰμί[vppxnms] ὁ[dgms] ἐνιαυτός[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] οὐδείς[aansn]. **v.50** οὐδέ[bo] διαλογίζομαι[vipn2p] ὅτι[c] συμφέρω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] ἵνα[c] εἷς[nnms] ἄνθρωπος[nnms] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ὑπέρ[p] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] μή[xo] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] ἔθνος[nnns] ἀπόλλυμι[vsam3s]. **v.51** οὗτος[rdans] δέ[c] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] οὐ[xo] λέγω[viaa3s] ἀλλά[c] ἀρχιερεύς[nnms] εἰμί[vppxnms] ὁ[dgms] ἐνιαυτός[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] προφητεύω[viaa3s] ὅτι[c] μέλλω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀποθνῄσκω[vnpa] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ἔθνος[ngns].

ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ δι-
53 εσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας
54 συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν οὐκ
ἔτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖ-
θεν εἰς τὴν χώραν, ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραῒμ λεγομένην
55 πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς
τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα
56 ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν
οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες,
57 Τί δοκεῖ ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν· δεδώκεισαν δὲ
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ
ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.
12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βη-
θανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
2 ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ
3 Λάζαρος εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. ἡ οὖν Μαρία λα-
βοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας
4 αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει
οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ
5 μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη

---

v.52 καί[c] οὐ[xo] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ἔθνος[ngns] μόνος[bo] ἀλλά[c] ἵνα[c] καί[c] ὁ[danp] τέκνον[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[danp] διασκορπίζω[vpxpanp] συνάγω[vsaa3s] εἰς[p] εἷς[nans]. **v.53** ἀπό[p] ἐκεῖνος[rdgfs] οὖν[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] συμβουλεύω[viam3p] ἵνα[c] ἀποκτείνω[vspa3p] αὐτός[rpams]. **v.54** Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] οὐ[xo] ἔτι[bo] παρρησία[ndfs] περιπατέω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ἀλλά[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ἐγγύς[bo] ὁ[dgfs] ἔρημος[agfsn] εἰς[p] Ἐφραίμ[tp] λέγω[vpppafs] πόλις[nafs] κἀκεῖ[bo] διατρίβω[viia3s] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.55** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐγγύς[bo] ὁ[dnns] πάσχα[ta] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] πολύς[anmpn] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χώρα[ngfs] πρό[p] ὁ[dgms] πάσχα[ta] ἵνα[c] ἁγνίζω[vsaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp]. **v.56** ζητέω[viia3p] οὖν[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] λέγω[viia3p] μετά[p] ἀλλήλων[regmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ἵστημι[vpxanmp] τίς[rqans] δοκέω[vipa3s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] μή[xo] ἔρχομαι[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs]. **v.57** δίδωμι[viya3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ἐντολή[nafs] ἵνα[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ γινώσκω[vsaa3s] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] μηνύω[vsaa3s] ὅπως[bo] πιάζω[vsaa3p] αὐτός[rpams]. **12. v.1** ὁ[dnms] οὖν[c] Ἰησοῦς[nnms] πρό[p] ἕξ[tn] ἡμέρα[ngfp] ὁ[dgms] πάσχα[ta] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Βηθανία[nafs] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] Λάζαρος[nnms] ὁ[dnms] θνῄσκω[vpxanms] ὅς[rrams] ἐγείρω[viaa3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.2** ποιέω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] δεῖπνον[nans] ἐκεῖ[bo] καί[c] ὁ[dnfs] Μάρθα[nnfs] διακονέω[viia3s] ὁ[dnms] δέ[c] Λάζαρος[nnms] εἷς[nnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dgmp] συνανάκειμαι[vppngmp] αὐτός[rpdms]. **v.3** ὁ[dnfs] οὖν[c] Μαρία[nnfs] λαμβάνω[vpaanfs] λίτρα[nafs] μύρον[ngns] νάρδος[ngfs] πιστικός[agfsn] πολύτιμος[agfsn] ἀλείφω[viaa3s] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] ἐκμάσσω[viaa3s] ὁ[ddfp] θρίξ[ndfp] αὐτός[rpgfs] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] δέ[c] οἰκία[nnfs] πληρόω[viap3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὀσμή[ngfs] ὁ[dgns] μύρον[ngns]. **v.4** λέγω[vipa3s] οὖν[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] Ἰούδας[nnms] Σίμων[ngms] Ἰσκαριώθ[nnms] ὁ[dnms] μέλλω[vppanms] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vnpa].

τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς· εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ 6
ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλὰ ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ
τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν 7
ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου
τετήρηκεν αὐτό. τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, 8
ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰου- 9
δαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ'
ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐβουλεύ- 10
σαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι 11
πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν
Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, 12
ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ 13
βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκρα-
ζον, Ὡσαννα, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ
βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν 14
ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστι γεγραμμένον, Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σι- 15
ών, ἰδού, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.
ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε 16
ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γε-
γραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος 17
ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου,

---

v.5 διά&τίς[xo] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] μύρον[nnns] οὐ[xo] πιπράσκω[viap3s] τριακόσιοι[ngmp] δηνάριον[ngnp] καί[c] δίδωμι[viap3s] πτωχός[admpn]. **v.6** λέγω[viaa3s] δέ[c] οὗτος[rdans] οὐ[xo] ὅτι[c] περί[p] ὁ[dgmp] πτωχός[agmpn] μέλει[viia3s] αὐτός[rpdms] ἀλλά[c] ὅτι[c] κλέπτης[nnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dans] γλωσσόκομον[nans] ἔχω[viia3s] καί[c] ὁ[danp] βάλλω[vppanp] βαστάζω[viia3s]. **v.7** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpafs] εἰς[p] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ὁ[dgms] ἐνταφιασμός[ngms] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[vixa3s] αὐτός[rpans]. **v.8** ὁ[damp] πτωχός[aampn] γάρ[c] πάντοτε[bo] ἔχω[vipa2p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἐγώ[rpa-s] δέ[c] οὐ[xo] πάντοτε[bo] ἔχω[vipa2p]. **v.9** γινώσκω[viaa3s] οὖν[c] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὅτι[c] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] οὐ[xo] διά[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] μόνος[bo] ἀλλά[c] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dams] Λάζαρος[nams] ὁράω[vsaa3p] ὅς[rrams] ἐγείρω[viaa3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.10** βουλεύομαι[viad3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dams] Λάζαρος[nams] ἀποκτείνω[vspa3p]. **v.11** ὅτι[c] πολύς[anmpn] διά[p] αὐτός[rpams] ὑπάγω[viia3p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] πιστεύω[viia3p] εἰς[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.12** ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.13** λαμβάνω[viaa3p] ὁ[danp] βάϊον[nanp] ὁ[dgmp] φοῖνιξ[ngmp] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὑπάντησις[nafs] αὐτός[rpdms] καί[c] κράζω[viia3p] ὡσαννά[th] εὐλογέω[vpxpnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp]. **v.14** εὑρίσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὀνάριον[nans] καθίζω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpans] καθώς[bo] εἰμί[vipx3s] γράφω[vpxpnns]. **v.15** μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] θυγάτηρ[nvfs] Σιών[tp] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] σύ[rpg-s] ἔρχομαι[vipn3s] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] πῶλος[nams] ὄνος[ngfs]. **v.16** οὗτος[rdanp] δέ[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] πρῶτος[aansn] ἀλλά[c] ὅτε[bo] δοξάζω[viap3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τότε[bo] μιμνῄσκομαι[viap3p] ὅτι[c] οὗτος[rdnnp] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] γράφω[vpxpnnp] καί[c] οὗτος[rdanp] ποιέω[viaa3p] αὐτός[rpdms].

18 καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ
19 ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ
οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς, Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε
20 οὐδέν, ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. Ἦσαν δέ τινες
Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ,
21 οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.
22 ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ
23 Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς
λέγων, Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς
τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν
25 καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ
ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον
26 φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ
ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται, καὶ ἐάν τις
27 ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. νῦν ἡ ψυχή μου τετά-
ρακται, καὶ τί εἴπω· πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ
28 διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν σου τὸ
ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ πά-

---

v.17 μαρτυρέω^{viia3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} φωνέω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} μνημεῖον^{ngns} καί^{c} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.18** διά^{p} οὗτος^{rdans} καί^{c} ὑπαντάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὅτι^{c} ἀκούω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vnxa} ὁ^{dans} σημεῖον^{nans}. **v.19** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} θεωρέω^{vipa2p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ὠφελέω^{vipa2p} οὐδείς^{aansn} ἴδε^{i} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.20** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τι-σρινμπ Ἕλλην^{nnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἀναβαίνω^{vppagmp} ἵνα^{c} προσκυνέω^{vsaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs}. **v.21** οὗτος^{rdnmp} οὖν^{c} προσέρχομαι^{viaa3p} Φίλιππος^{ndms} ὁ^{ddms} ἀπό^{p} Βηθσαϊδά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} ἐρωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} θέλω^{vipa1p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{vnaa}. **v.22** ἔρχομαι^{vipn3s} Φίλιππος^{nnms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Ἀνδρέας^{ndms} καί^{c} πάλιν^{bo} Ἀνδρέας^{nnms} καί^{c} Φίλιππος^{nnms} λέγω^{vipa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἵνα^{c} δοξάζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.24** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} κόκκος^{nnms} ὁ^{dgms} σῖτος^{ngms} πίπτω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn} μένω^{vipa3s} ἐάν^{qo} δέ^{c} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} πολύς^{aamsn} καρπός^{nams} φέρω^{vipa3s}. **v.25** ὁ^{dnms} φιλέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{dnms} μισέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} φυλάσσω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.26** ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpd-s}$ διακονέω^{vspa3s} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀκολουθέω^{vdpa3s} καί^{c} ὅπου^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐκεῖ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} διάκονος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpd-s}$ διακονέω^{vspa3s} τιμάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}. **v.27** νῦν^{bo} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ταράσσω^{vixp3s} καί^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa1s} πατήρ^{nvms} σῴζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀλλά^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} οὗτος^{rdafs}.

λιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν 29
γεγονέναι, ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη 30
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δι᾽ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι᾽
ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ 31
κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς 32
γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων 33
ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, 34
Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν
αἰῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι Δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που· τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ 35
Ἰησοῦς, Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστι. περιπατεῖτε
ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ ὁ περι-
πατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε, 36
πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλη-
σεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ᾽ αὐτῶν. τοσαῦτα δὲ 37
αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον
εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν 38
εἶπε, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν· καὶ ὁ βραχίων Κυ-
ρίου τίνι ἀπεκαλύφθη· διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι 39
πάλιν εἶπεν Ἠσαΐας, Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ 40
πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς,

---

v.28 πατήρ[nvms] δοξάζω[vdaa2s] σύ[rpg-s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἔρχομαι[viaa3s] οὖν[c] φωνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] δοξάζω[viaa1s] καί[c] πάλιν[bo] δοξάζω[vifa1s]. **v.29** ὁ[dnms] οὖν[c] ὄχλος[nnms] ὁ[dnms] ἵστημι[vpxanms] καί[c] ἀκούω[vpaanms] λέγω[viia3s] βροντή[nafs] γίνομαι[vnxa] ἄλλος[anmpn] λέγω[viia3p] ἄγγελος[nnms] αὐτός[rpdms] λαλέω[vixa3s]. **v.30** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] διά[p] ἐγώ[rpa-s] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] γίνομαι[vixa3s] ἀλλά[c] διά[p] σύ[rpa-p]. **v.31** νῦν[bo] κρίσις[nnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] νῦν[bo] ὁ[dnms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] ἐκβάλλω[vifp3s] ἔξω[bo]. **v.32** κἀγώ[rpn-s] ἐάν[qo] ὑψόω[vsap1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] πᾶς[aampn] ἕλκω[vifa1s] πρός[p] ἐμαυτοῦ[rxams]. **v.33** οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[viia3s] σημαίνω[vppanms] ποῖος[rqdms] θάνατος[ndms] μέλλω[viia3s] ἀποθνῄσκω[vnpa]. **v.34** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἐγώ[rpn-p] ἀκούω[viaa1p] ἐκ[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὅτι[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] μένω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] καί[c] πῶς[bo] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] ὑψόω[vnap] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms]. **v.35** λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔτι[bo] μικρός[aamsn] χρόνος[nams] ὁ[dnns] φῶς[nnns] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s] περιπατέω[vdpa2p] ἕως[c] ὁ[dans] φῶς[nans] ἔχω[vipa2p] ἵνα[c] μή[xo] σκοτία[nnfs] σύ[rpa-p] καταλαμβάνω[vsaa3s] καί[c] ὁ[dnms] περιπατέω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa3s]. **v.36** ἕως[c] ὁ[dans] φῶς[nans] ἔχω[vipa2p] πιστεύω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dans] φῶς[nans] ἵνα[c] υἱός[nnmp] φῶς[ngns] γίνομαι[vsad2p] οὗτος[rdanp] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] κρύπτω[viap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.37** τοσοῦτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgms] σημεῖον[nanp] ποιέω[vpxagms] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] πιστεύω[viia3p] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.38** ἵνα[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] πληρόω[vsap3s] ὅς[rrams] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] τίς[rqnms] πιστεύω[viaa3s] ὁ[ddfs] ἀκοή[ndfs] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnms] βραχίων[nnms] κύριος[ngms] τίς[rqdms] ἀποκαλύπτω[viap3s]. **v.39** διά[p] οὗτος[rdans] οὐ[xo] δύναμαι[viin3p] πιστεύω[vnpa] ὅτι[c] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] Ἠσαΐας[nnms].

καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.
41 ταῦτα εἶπεν Ἠσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε
42 περὶ αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν,
43 ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν
44 ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκ-
ραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ᾽ εἰς
45 τὸν πέμψαντά με, καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ,
47 ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων
καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω
48 τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ
λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν, ὁ λόγος ὃν
49 ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ
ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτός μοι
50 ἐντολὴν ἔδωκε, τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ
αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν, ἃ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ
πατήρ, οὕτω λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυ-
θεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠ-

---

v.40 τυφλόω[vixa3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] καί[c] πωρόω[vixa3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] καρδία[nafs] ἵνα[c] μή[xo] ὁράω[vsaa3p] ὁ[ddmp] ὀφθαλμός[ndmp] καί[c] νοέω[vsaa3p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] καί[c] ἐπιστρέφω[vsap3p] καί[c] ἰάομαι[vsad1s] αὐτός[rpamp]. **v.41** οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] Ἠσαΐας[nnms] ὅτε[bo] ὁράω[viaa3s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] λαλέω[viaa3s] περί[p] αὐτός[rpgms]. **v.42** ὅμως[c] μέντοι[c] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἄρχων[ngmp] πολύς[anmpn] πιστεύω[viaa3p] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[damp] Φαρισαῖος[namp] οὐ[xo] ὁμολογέω[viia3p] ἵνα[c] μή[xo] ἀποσυνάγωγος[anmpn] γίνομαι[vsad3p]. **v.43** ἀγαπάω[viaa3p] γάρ[c] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] μᾶλλον[bo] ἤπερ[xo] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.44** Ἰησοῦς[nnms] δέ[c] κράζω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] πιστεύω[vipa3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] ἀλλά[c] εἰς[p] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.45** καί[c] ὁ[dnms] θεωρέω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] θεωρέω[vipa3s] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.46** ἐγώ[rpn-s] φῶς[nans] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἔρχομαι[vixa1s] ἵνα[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] μή[xo] μένω[vsaa3s]. **v.47** καί[c] ἐάν[qo] τίς[rinms] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vsaa3s] ὁ[dgnp] ῥῆμα[ngnp] καί[c] μή[xo] πιστεύω[vsaa3s] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] κρίνω[vifa1s] αὐτός[rpams] οὐ[xo] γάρ[c] ἔρχομαι[viaa1s] ἵνα[c] κρίνω[vspa1s] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἀλλά[c] ἵνα[c] σῴζω[vsaa1s] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.48** ὁ[dnms] ἀθετέω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] καί[c] μή[xo] λαμβάνω[vppanms] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ἐγώ[rpg-s] ἔχω[vipa3s] ὁ[dams] κρίνω[vppaams] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὅς[rrams] λαλέω[viaa1s] ἐκεῖνος[rdnms] κρίνω[vifa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔσχατος[adfsn] ἡμέρα[ndfs]. **v.49** ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἐκ[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] οὐ[xo] λαλέω[viaa1s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[nnms] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpd-s] ἐντολή[nafs] δίδωμι[viaa3s] τίς[rqans] λέγω[vsaa1s] καί[c] τίς[rqans] λαλέω[vsaa1s]. **v.50** καί[c] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] αὐτός[rpgms] ζωή[nnfs] αἰώνιος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rranp] οὖν[c] λαλέω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] καθώς[bo] λέγω[vixa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] οὕτω[bo] λαλέω[vipa1s].

γάπησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη 2
βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐ-
τὸν παραδῷ, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ 3
εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπά-
γει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν 4
λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ 5
ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεν-
τίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ 6
λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας· ἀπε- 7
κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι,
γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς 8
πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν μὴ
νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ᾽ ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, 9
Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν
κεφαλήν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔ- 10
χει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ᾽ ἔστι καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς
καθαροί ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ τὸν παραδιδόντα 11
αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπεν, Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε οὖν 12
ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπε-

---

13. v.1 πρό[p] δέ[c] ὁ[dgfs] ἑορτή[ngfs] ὁ[dgms] πάσχα[ta] οἶδα[vpxanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] ἔρχομαι[vixa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ἵνα[c] μεταβαίνω[vsaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἀγαπάω[vpaanms] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] ὁ[damp] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] εἰς[p] τέλος[nans] ἀγαπάω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.2** καί[c] δεῖπνον[ngns] γίνομαι[vpadgns] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] ἤδη[bo] βάλλω[vpxagms] εἰς[p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] Ἰούδας[ngms] Σίμων[ngms] Ἰσκαριώθ[ngms] ἵνα[c] αὐτός[rpams] παραδίδωμι[vsaa3s]. **v.3** οἶδα[vpxanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] πᾶς[aanpn] δίδωμι[vixa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] εἰς[p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] ὅτι[c] ἀπό[p] θεός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa3s] καί[c] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὑπάγω[vipa3s]. **v.4** ἐγείρω[vipp3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] δεῖπνον[ngns] καί[c] τίθημι[vipa3s] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] λέντιον[nans] διαζώννυμι[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams]. **v.5** εἶτα[bo] βάλλω[vipa3s] ὕδωρ[nans] εἰς[p] ὁ[dams] νιπτήρ[nams] καί[c] ἄρχω[viad3s] νίπτω[vnpa] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] καί[c] ἐκμάσσω[vnpa] ὁ[ddns] λέντιον[ndns] ὅς[rrdns] εἰμί[viix3s] διαζώννυμι[vpxpnms]. **v.6** ἔρχομαι[vipn3s] οὖν[c] πρός[p] Σίμων[nams] Πέτρος[nams] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἐκεῖνος[rdnms] κύριος[nvms] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpg-s] νίπτω[vipa2s] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.7** ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vipa1s] σύ[rpn-s] οὐ[xo] οἶδα[vixa2s] ἄρτι[bo] γινώσκω[vifd2s] δέ[c] μετά[p] οὗτος[rdanp]. **v.8** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Πέτρος[nnms] οὐ[xo] μή[xo] νίπτω[vsaa2s] ὁ[damp] πούς[namp] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐάν[qo] μή[xo] νίπτω[vsaa1s] σύ[rpa-s] οὐ[xo] ἔχω[vipa2s] μέρος[nans] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] κύριος[nvms] μή[xo] ὁ[damp] πούς[namp] ἐγώ[rpg-s] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs]. **v.10** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] λούω[vpxpnms] ὅς[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s] ἤ[xo] ὁ[damp] πούς[namp] νίπτω[vnam] ἀλλά[c] εἰμί[vipx3s] καθαρός[anmsn] ὅλος[anmsn] καί[c] σύ[rpn-p] καθαρός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ἀλλά[c] οὐχί[xo] πᾶς[anmpn]. **v.11** οἶδα[viya3s] γάρ[c] ὁ[dams] παραδίδωμι[vppaams] αὐτός[rpams] διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[viaa3s] οὐχί[xo] πᾶς[anmpn] καθαρός[anmpn] εἰμί[vipx2p].

13 σῶν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς, Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν· ὑμεῖς
φωνεῖτέ με, Ὁ διδάσκαλος, καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε,
14 εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ
διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας.
15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ
16 ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων
τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐ-
17, 18 τόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ
πάντων ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα οὕς ἐξελεξάμην, ἀλλ᾽ ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ, Ὁ τρώγων μετ᾽ ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν
19 πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ᾽ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα, ὅ-
20 ταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Ὁ
λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων,
21 λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη
τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
22 ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ
23 μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν δέ ἀνακείμενος
εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰη-
24 σοῦς, νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ
25 οὗ λέγει. ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει

---

v.12 ὅτε[bo] οὖν[c] νίπτω[viaa3s] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λαμβάνω[viaa3s] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] ἀναπίπτω[vpaanms] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] γινώσκω[vipa2p] τίς[rqans] ποιέω[vixa1s] σύ[rpd-p]. **v.13** σύ[rpn-p] φωνέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] καί[c] καλῶς[bo] λέγω[vipa2p] εἰμί[vipx1s] γάρ[c]. **v.14** εἰ[qo] οὖν[c] ἐγώ[rpn-s] νίπτω[viaa1s] σύ[rpg-p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dnms] κύριος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] καί[c] σύ[rpn-p] ὀφείλω[vipa2p] ἀλλήλων[regmp] νίπτω[vnpa] ὁ[damp] πούς[namp]. **v.15** ὑπόδειγμα[nans] γάρ[c] δίδωμι[viaa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[viaa1s] σύ[rpd-p] καί[c] σύ[rpn-p] ποιέω[vspa2p]. **v.16** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] δοῦλος[nnms] μέγας[anmsc] ὁ[dgms] κύριος[ngms] αὐτός[rpgms] οὐδέ[bo] ἀπόστολος[nnms] μέγας[anmsc] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] αὐτός[rpams]. **v.17** εἰ[qo] οὗτος[rdanp] οἶδα[vixa2p] μακάριος[anmpn] εἰμί[vipx2p] ἐάν[qo] ποιέω[vspa2p] αὐτός[rpanp]. **v.18** οὐ[xo] περί[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] λέγω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] οἶδα[vixa1s] ὅς[rramp] ἐκλέγω[viam1s] ἀλλά[c] ἵνα[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnms] τρώγω[vppanms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐπαίρω[viaa3s] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dafs] πτέρνα[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.19** ἀπό[p] ἄρτι[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] πρό[p] ὁ[dgms] γίνομαι[vnad] ἵνα[c] ὅταν[c] γίνομαι[vsad3s] πιστεύω[vsaa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s]. **v.20** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] λαμβάνω[vppanms] ἐάν[qo] τι-σριαμσ πέμπω[vsaa1s] ἐγώ[rpa-s] λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] ἐγώ[rpa-s] λαμβάνω[vppanms] λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.21** οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ταράσσω[viap3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] καί[c] μαρτυρέω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] παραδίδωμι[vifa3s] ἐγώ[rpa-s]. **v.22** βλέπω[viia3p] οὖν[c] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ἀπορέω[vppmnmp] περί[p] τίς[rqgms] λέγω[vipa3s]. **v.23** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἀνάκειμαι[vppnnms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddms] κόλπος[ndms] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ὅς[rrams] ἀγαπάω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.24** νεύω[vipa3s] οὖν[c] οὗτος[rddms] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] πυνθάνομαι[vnad] τίς[rqnms] ἄν[xo] εἰμί[vopx3s] περί[p] ὅς[rrgms] λέγω[vipa3s].

αὐτῷ, Κύριε, τίς ἐστιν· ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνός ἐστιν 26
ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον,
δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτη. καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε 27
εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὃ
ποιεῖς, ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων 28
πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον 29
εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὧν χρείαν
ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν 30
τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν, ἦν δὲ νύξ. Ὅτε οὖν ἐξ- 31
ῆλθε. λέγει ὁ Ἰησοῦς, Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ 32
ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τε- 33
κνία, ἔτι μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν,
καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε 34
ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλ-
λήλους. ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν 35
ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύ- 36
ριε, ποῦ ὑπάγεις· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, οὐ
δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι.

---

v.25 ἐπιπίπτω[vpaanms] δέ[c] ἐκεῖνος[rdnms] ἐπί[p] ὁ[dans] στῆθος[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s]. **v.26** ἀποκρίνομαι[vipn3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrdms] ἐγώ[rpn-s] βάπτω[vpaanms] ὁ[dans] ψωμίον[nans] ἐπιδίδωμι[vifa1s] καί[c] ἐμβάπτω[vpaanms] ὁ[dans] ψωμίον[nans] δίδωμι[vipa3s] Ἰούδας[ndms] Σίμων[ngms] Ἰσκαριώθ[ndms]. **v.27** καί[c] μετά[p] ὁ[dans] ψωμίον[nans] τότε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ἐκεῖνος[rdams] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] λέγω[vipa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅς[rrans] ποιέω[vipa2s] ποιέω[vdaa2s] ταχύς[bo]. **v.28** οὗτος[rdans] δέ[c] οὐδείς[anfsn] γινώσκω[viaa3s] ὁ[dgmp] ἀνάκειμαι[vppngmp] πρός[p] τίς[rqans] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.29** τι-σρινμπ γάρ[c] δοκέω[viia3p] ἐπεί[c] ὁ[dans] γλωσσόκομον[nans] ἔχω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰούδας[nnms] ὅτι[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀγοράζω[vdaa2s] ὅς[rrgnp] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] ἤ[xo] ὁ[ddmp] πτωχός[admpn] ἵνα[c] τι-σριανσ δίδωμι[vsaa3s]. **v.30** λαμβάνω[vpaanms] οὖν[c] ὁ[dans] ψωμίον[nans] ἐκεῖνος[rdnms] εὐθέως[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s] εἰμί[viix3s] δέ[c] νύξ[nnfs]. **v.31** ὅτε[bo] οὖν[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] νῦν[bo] δοξάζω[viap3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] δοξάζω[viap3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.32** εἰ[qo] ὁ[dnms] θεός[nnms] δοξάζω[viap3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] δοξάζω[vifa3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] καί[c] εὐθύς[bo] δοξάζω[vifa3s] αὐτός[rpams]. **v.33** τεκνίον[nvnp] ἔτι[bo] μικρός[aansn] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1s] ζητέω[vifa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] καθώς[bo] λέγω[viaa1s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὅτι[c] ὅπου[bo] ὑπάγω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpn-p] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἔρχομαι[vnaa] καί[c] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] ἄρτι[bo]. **v.34** ἐντολή[nafs] καινός[aafsn] δίδωμι[vipa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ἀγαπάω[vspa2p] ἀλλήλων[reamp] καθώς[bo] ἀγαπάω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἵνα[c] καί[c] σύ[rpn-p] ἀγαπάω[vspa2p] ἀλλήλων[reamp]. **v.35** ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vifd3p] πᾶς[anmpn] ὅτι[c] ἐγώ[rpd-s] μαθητής[nnmp] εἰμί[vipx2p] ἐάν[qo] ἀγάπη[nafs] ἔχω[vspa2p] ἐν[p] ἀλλήλων[redmp]. **v.36** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] κύριος[nvms] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa2s] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅπου[bo] ὑπάγω[vipa1s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2s] ἐγώ[rpd-s] νῦν[bo] ἀκολουθέω[vnaa] ὕστερος[bo] δέ[c] ἀκολουθέω[vifa2s] ἐγώ[rpd-s].

37 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆ-
38 σαι ἄρτι· τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις· ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.
14 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ
2 εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί
εἰσιν, εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
3 καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ
παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑ-
4 μεῖς ἦτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε.
5 λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς
6 δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι ἡ
ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή, οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα,
7 εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με· καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε
8 ἄν, καὶ ἀπ᾽ ἄρτι γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει
αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.
9 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τοσοῦτον χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ
ἔγνωκάς με, Φίλιππε· ὁ ἑωρακὼς ἐμέ, ἑώρακε τὸν πατέρα, καὶ
10 πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα· οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ
ὑμῖν, ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς

---

v.37 λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] κύριος[nvms] διά&τίς[xo] οὐ[xo] δύναμαι[vipn1s] σύ[rpd-s] ἀκολουθέω[vnaa] ἄρτι[bo] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὑπέρ[p] σύ[rpg-s] τίθημι[vifa1s]. **v.38** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] σύ[rpg-s] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] τίθημι[vifa2s] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] οὐ[xo] μή[xo] ἀλέκτωρ[nnms] φωνέω[vifa3s] ἕως[c] ὅς[bo] ἀπαρνέομαι[vifd2s] ἐγώ[rpa-s] τρίς[bo]. **14. v.1** μή[xo] ταράσσω[vdpp3s] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] πιστεύω[vipa2p] εἰς[p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] πιστεύω[vdpa2p]. **v.2** ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] μονή[anfpn] πολύς[anfpn] εἰμί[vipx3p] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] λέγω[viaa1s] ἄν[xo] σύ[rpd-p] πορεύομαι[vipn1s] ἑτοιμάζω[vnaa] τόπος[nams] σύ[rpd-p]. **v.3** καί[c] ἐάν[qo] πορεύομαι[vsao1s] καί[c] ἑτοιμάζω[vsaa1s] σύ[rpd-p] τόπος[nams] πάλιν[bo] ἔρχομαι[vipn1s] καί[c] παραλαμβάνω[vifd1s] σύ[rpa-p] πρός[p] ἐμαυτοῦ[rxams] ἵνα[c] ὅπου[bo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] καί[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vspx2p]. **v.4** καί[c] ὅπου[bo] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] οἶδα[vixa2p] καί[c] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] οἶδα[vixa2p]. **v.5** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Θωμᾶς[nnms] κύριος[nvms] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa2s] καί[c] πῶς[bo] δύναμαι[vipn1p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] οἶδα[vnxa]. **v.6** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ὁδός[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] οὐδείς[anfsn] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] εἰ[qo] μή[xo] διά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** εἰ[qo] γινώσκω[viya2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] γινώσκω[viya2p] ἄν[xo] καί[c] ἀπό[p] ἄρτι[bo] γινώσκω[vipa2p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁράω[vixa2p] αὐτός[rpams]. **v.8** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Φίλιππος[nnms] κύριος[nvms] δείκνυμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ἀρκέω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.9** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] τοσοῦτος[rdams] χρόνος[nams] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1s] καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[vixa2s] ἐγώ[rpa-s] Φίλιππος[nvms] ὁ[dnms] ὁράω[vpxanms] ἐγώ[rpa-s] ὁράω[vixa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] πῶς[bo] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s] δείκνυμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] πατήρ[nams].

ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ 11
ἐν ἐμοί, εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. ἀμὴν ἀμὴν 12
λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος
ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα
μου πορεύομαι. καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο 13
ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι αἰτήσητε ἐν 14
τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς 15
τὰς ἐμὰς τηρήσατε. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον 16
παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ 17
πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ
θεωρεῖ αὐτό, οὐδὲ γινώσκει αὐτό. ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι
παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφα- 18
νούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκ 19
ἔτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσε-
σθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί 20
μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου 21
καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με, ὁ δὲ ἀγαπῶν με,
ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν,
καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκα- 22
ριώτης, Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτόν,

---

v.10 οὐ[xo] πιστεύω[vipa2s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpn-s] λαλέω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀπό[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] οὐ[xo] λαλέω[vipa1s] ὁ[dnms] δέ[c] πατήρ[nnms] ὁ[dnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] μένω[vppanms] αὐτός[rpnms] ποιέω[vipa3s] ὁ[danp] ἔργον[nanp]. **v.11** πιστεύω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] διά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpanp] πιστεύω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.12** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vipa1s] κἀκεῖνος[rdnms] ποιέω[vifa3s] καί[c] μέγας[aanpc] οὗτος[rdgnp] ποιέω[vifa3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] πορεύομαι[vipn1s]. **v.13** καί[c] ὅς[rrans] τι-σριανσ ἄν[xo] αἰτέω[vsaa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdans] ποιέω[vifa1s] ἵνα[c] δοξάζω[vsap3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] υἱός[ndms]. **v.14** ἐάν[qo] τι-σριανσ αἰτέω[vsaa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐγώ[rpn-s] ποιέω[vifa1s]. **v.15** ἐάν[qo] ἀγαπάω[vspa2p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ὁ[dafp] ἐμός[rsafp] τηρέω[vdaa2p]. **v.16** καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἐρωτάω[vifa1s] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ἄλλος[aamsn] παράκλητος[nams] δίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] μένω[vspa3s] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.17** ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὅς[rrans] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] λαμβάνω[vnaa] ὅτι[c] οὐ[xo] θεωρέω[vipa3s] αὐτός[rpans] οὐδέ[bo] γινώσκω[vipa3s] αὐτός[rpans] σύ[rpn-p] δέ[c] γινώσκω[vipa2p] αὐτός[rpans] ὅτι[c] παρά[p] σύ[rpd-p] μένω[vipa3s] καί[c] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vifx3s]. **v.18** οὐ[xo] ἀφίημι[vifa1s] σύ[rpa-p] ὀρφανός[aampn] ἔρχομαι[vipn1s] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.19** ἔτι[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] ἔτι[bo] θεωρέω[vipa3s] σύ[rpn-p] δέ[c] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ζάω[vipa1s] καί[c] σύ[rpn-p] ζάω[vifd2p]. **v.20** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] γινώσκω[vifd2p] σύ[rpn-p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] σύ[rpn-p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.21** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] τηρέω[vppanms] αὐτός[rpafp] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] δέ[c] ἀγαπάω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] ἀγαπάω[vifp3s] ὑπό[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἀγαπάω[vifa1s] αὐτός[rpams] καί[c] ἐμφανίζω[vifa1s] αὐτός[rpdms] ἐμαυτοῦ[rxams].

23 καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν
τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπή-
σει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ᾽ αὐτῷ
24 ποιήσομεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ, καὶ
ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με
25, 26 πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ᾽ ὑμῖν μένων. ὁ δὲ παρά-
κλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί
μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα
27 ἃ εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι
ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ τα-
28 ρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ
εἶπον ὑμῖν, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ με,
ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, Πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατήρ
29 μου μείζων μού ἐστι. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα,
30 ὅταν γένηται, πιστεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ᾽ ὑμῶν,
ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔ-
31 χει οὐδέν, ἀλλ᾽ ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ
καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν
ἐντεῦθεν.

15 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός

---

v.22 λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] Ἰούδας[nnms] οὐ[xo] ὁ[dnms] Ἰσκαριώθ[nnms] κύριος[nvms] τίς[rqnns] γίνομαι[vixa3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpd-p] μέλλω[vipa2s] ἐμφανίζω[vnpa] σεαυτοῦ[rxams] καί[c] οὐχί[xo] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.23** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀγαπάω[vspa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[vifa3s] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπάω[vifa3s] αὐτός[rpams] καί[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ἔρχομαι[vifd1p] καί[c] μονή[nafs] παρά[p] αὐτός[rpdms] ποιέω[vifa1p]. **v.24** ὁ[dnms] μή[xo] ἀγαπάω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] ὁ[damp] λόγος[namp] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] τηρέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὅς[rrams] ἀκούω[vipa2p] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐμός[rsnms] ἀλλά[c] ὁ[dgms] πέμπω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] πατήρ[ngms]. **v.25** οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] παρά[p] σύ[rpd-p] μένω[vppanms]. **v.26** ὁ[dnms] δέ[c] παράκλητος[nnms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ὅς[rrans] πέμπω[vifa3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐκεῖνος[rdnms] σύ[rpa-p] διδάσκω[vifa3s] πᾶς[aanpn] καί[c] ὑπομιμνῄσκω[vifa3s] σύ[rpa-p] πᾶς[aanpn] ὅς[rranp] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p]. **v.27** εἰρήνη[nafs] ἀφίημι[vipa1s] σύ[rpd-p] εἰρήνη[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] δίδωμι[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] καθώς[bo] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] δίδωμι[vipa3s] ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vipa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] ταράσσω[vdpp3s] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] μηδέ[c] δειλιάω[vdpa3s]. **v.28** ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] ὑπάγω[vipa1s] καί[c] ἔρχομαι[vipn1s] πρός[p] σύ[rpa-p] εἰ[qo] ἀγαπάω[viia2p] ἐγώ[rpa-s] χαίρω[viao2p] ἄν[xo] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] πορεύομαι[vipn1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὅτι[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] μέγας[anmsc] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s]. **v.29** καί[c] νῦν[bo] λέγω[vixa1s] σύ[rpd-p] πρίν[bo] γίνομαι[vnad] ἵνα[c] ὅταν[c] γίνομαι[vsad3s] πιστεύω[vsaa2p]. **v.30** οὐ[xo] ἔτι[bo] πολύς[aanpn] λαλέω[vifa1s] μετά[p] σύ[rpg-p] ἔρχομαι[vipn3s] γάρ[c] ὁ[dnms] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] ἄρχων[nnms] καί[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] οὐδείς[aansn]. **v.31** ἀλλά[c] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὅτι[c] ἀγαπάω[vipa1s] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] καθώς[bo] ἐντέλλομαι[viad3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] οὕτω[bo] ποιέω[vipa1s] ἐγείρω[vdpe2p] ἄγω[vspa1p] ἐντεῦθεν[bo].

ἐστι. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ 2
πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέ-
ρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. 3
μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται 4
καρπὸν φέρειν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως
οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς 5
τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρ-
πὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή 6
τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ
συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. ἐὰν μεί- 7
νητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε
αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ 8
μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.
καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς, μείνατε ἐν 9
τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ 10
ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα,
καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ 11
χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη 12
ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα
ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν 13

---

15. **v.1** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ἄμπελος[nnfs] ὁ[dnfs] ἀληθινός[anfsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] γεωργός[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.2** πᾶς[aansn] κλῆμα[nans] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] φέρω[vppaans] καρπός[nams] αἴρω[vipa3s] αὐτός[rpans] καί[c] πᾶς[aansn] ὁ[dans] καρπός[nams] φέρω[vppaans] καθαίρω[vipa3s] αὐτός[rpans] ἵνα[c] πολύς[aamsc] καρπός[nams] φέρω[vspa3s]. **v.3** ἤδη[bo] σύ[rpn-p] καθαρός[anmpn] εἰμί[vipx2p] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὅς[rrams] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p]. **v.4** μένω[vdaa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] σύ[rpd-p] καθώς[bo] ὁ[dnns] κλῆμα[nnns] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] καρπός[nams] φέρω[vnpa] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἐάν[qo] μή[xo] μένω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἄμπελος[ndfs] οὕτω[bo] οὐδέ[bo] σύ[rpn-p] ἐάν[qo] μή[xo] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] μένω[vsaa2p]. **v.5** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ἄμπελος[nnfs] σύ[rpn-p] ὁ[dnnp] κλῆμα[nnnp] ὁ[dnms] μένω[vppanms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὗτος[rdnms] φέρω[vipa3s] καρπός[nams] πολύς[aamsn] ὅτι[c] χωρίς[bo] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ποιέω[vnpa] οὐδείς[aansn]. **v.6** ἐάν[qo] μή[xo] τι-σρινμσ μένω[vsaa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] βάλλω[viap3s] ἔξω[bo] ὡς[bo] ὁ[dnns] κλῆμα[nnns] καί[c] ξηραίνω[viap3s] καί[c] συνάγω[vipa3p] αὐτός[rpanp] καί[c] εἰς[p] πῦρ[nans] βάλλω[vipa3p] καί[c] καίω[vipp3s]. **v.7** ἐάν[qo] μένω[vsaa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ὁ[dnnp] ῥῆμα[nnnp] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vsaa3s] ὅς[rrans] ἐάν[qo] θέλω[vspa2p] αἰτέω[vifm2p] καί[c] γίνομαι[vifd3s] σύ[rpd-p]. **v.8** ἐν[p] οὗτος[rddns] δοξάζω[viap3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] καρπός[nams] πολύς[aamsn] φέρω[vspa2p] καί[c] γίνομαι[vifd2p] ἐγώ[rpd-s] μαθητής[nnmp]. **v.9** καθώς[bo] ἀγαπάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] κἀγώ[rpn-s] ἀγαπάω[viaa1s] σύ[rpa-p] μένω[vdaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs]. **v.10** ἐάν[qo] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[vsaa2p] μένω[vifa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ἐγώ[rpg-s] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[vixa1s] καί[c] μένω[vipa1s] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs]. **v.11** οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vsaa3s] καί[c] εἰμί[dnfs] χαρά[nnfs] σύ[rpg-p] πληρόω[vsap3s]. **v.12** οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] ἵνα[c] ἀγαπάω[vspa2p] ἀλλήλων[reamp] καθώς[bo] ἀγαπάω[viaa1s] σύ[rpa-p].

14 αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν
15 ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους,
ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, ὑμᾶς δὲ εἴρηκα
φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑ-
16 μῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ
ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρ-
πὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί
17 μου, δῷ ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
18 εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν με-
19 μίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει,
ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ
20 τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ
λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ τὸν λόγον μου
21 ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα
ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμ-
22 ψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ
εἴχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.
23, 24 ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα
ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχον, νῦν

---

v.13 μέγας[aafsc] οὗτος[rdgfs] ἀγάπη[nafs] οὐδείς[anfsn] ἔχω[vipa3s] ἵνα[c] τι-σρινμσ ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgms] τίθημι[vsaa3s] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] φίλος[agmpn] αὐτός[rpgms]. **v.14** σύ[rpn-p] φίλος[anmpn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2p] ἐάν[qo] ποιέω[vspa2p] ὅσος[rcanp] ἐγώ[rpn-s] ἐντέλλομαι[vipn1s] σύ[rpd-p]. **v.15** οὐκέτι[bo] σύ[rpa-p] λέγω[vipa1s] δοῦλος[namp] ὅτι[c] ὁ[dnms] δοῦλος[nnms] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s] τίς[rqans] ποιέω[vipa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] σύ[rpa-p] δέ[c] λέγω[vixa1s] φίλος[aampn] ὅτι[c] πᾶς[aanpn] ὅς[rranp] ἀκούω[viaa1s] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] γνωρίζω[viaa1s] σύ[rpd-p]. **v.16** οὐ[xo] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpa-s] ἐκλέγω[viam2p] ἀλλά[c] ἐγώ[rpn-s] ἐκλέγω[viam1s] σύ[rpa-p] καί[c] τίθημι[viaa1s] σύ[rpa-p] ἵνα[c] σύ[rpn-p] ὑπάγω[vspa2p] καί[c] καρπός[nams] φέρω[vspa2p] καί[c] ὁ[dnms] καρπός[nnms] σύ[rpg-p] μένω[vspa3s] ἵνα[c] ὅς[rrans] τι-σ-ριανσ ἄν[xo] αἰτέω[vsaa2p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] δίδωμι[vsaa3s] σύ[rpd-p]. **v.17** οὗτος[rdanp] ἐντέλλομαι[vipn1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ἀγαπάω[vspa2p] ἀλλήλων[reamp]. **v.18** εἰ[qo] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] σύ[rpa-p] μισέω[vipa3s] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpa-s] πρῶτος[bo] σύ[rpg-p] μισέω[vixa3s]. **v.19** εἰ[qo] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] εἰμί[viix2p] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ἄν[xo] ὁ[dans] ἴδιος[aansn] φιλέω[viia3s] ὅτι[c] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ἀλλά[c] ἐγώ[rpn-s] ἐκλέγω[viam1s] σύ[rpa-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] διά[p] οὗτος[rdans] μισέω[vipa3s] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] κόσμος[nnms]. **v.20** μνημονεύω[vdpa2p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] δοῦλος[nnms] μέγας[anmsc] ὁ[dgms] κύριος[ngms] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] ἐγώ[rpa-s] διώκω[viaa3p] καί[c] σύ[rpa-p] διώκω[vifa3p] εἰ[qo] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐγώ[rpg-s] τηρέω[viaa3p] καί[c] ὁ[dams] ὑμέτερος[rsams] τηρέω[vifa3p]. **v.21** ἀλλά[c] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn] ποιέω[vifa3p] σύ[rpd-p] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s]. **v.22** εἰ[qo] μή[xo] ἔρχομαι[viaa1s] καί[c] λαλέω[viaa1s] αὐτός[rpdmp] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] ἔχω[viia3p] νῦν[bo] δέ[c] πρόφασις[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] περί[p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.23** ὁ[dnms] ἐγώ[rpa-s] μισέω[vppanms] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] μισέω[vipa3s].

δὲ καὶ ἑωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.
ἀλλ᾽ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν 25
ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν 26
ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ
παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ,
καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ ἐμοῦ ἐστε. 27

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυναγώ- **16**, 2
γους ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσου- 3
σιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα 4
λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι
ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ᾽
ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐ- 5
δεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ποῦ ὑπάγεις· ἀλλ᾽ ὅτι ταῦτα λελάληκα 6
ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ᾽ ἐγὼ τὴν 7
ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω, ἐὰν γὰρ
μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲ
πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγ- 8
ξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ
κρίσεως, περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, περὶ 9, 10
δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι

---

v.24 εἰ[qo] ὁ[danp] ἔργον[nanp] μή[xo] ποιέω[viaa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὅς[rranp] οὐδείς[anfsn] ἄλλος[anmsn] ποιέω[vixa3s] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] ἔχω[viia3p] νῦν[bo] δέ[c] καί[c] ὁράω[vixa3p] καί[c] μισέω[vixa3p] καί[c] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s]. **v.25** ἀλλά[c] ἵνα[c] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dnms] γράφω[vpxpnms] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] αὐτός[rpgmp] ὅτι[c] μισέω[viaa3p] ἐγώ[rpa-s] δωρεάν[bo]. **v.26** ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] παράκλητος[nnms] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] πέμπω[vifa1s] σύ[rpd-p] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὅς[rrnns] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐκπορεύομαι[vipn3s] ἐκεῖνος[rdnms] μαρτυρέω[vifa3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.27** καί[c] σύ[rpn-p] δέ[c] μαρτυρέω[vipa2p] ὅτι[c] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2p]. **16. v.1** οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] μή[xo] σκανδαλίζω[vsap2p]. **v.2** ἀποσυνάγωγος[aampn] ποιέω[vifa3p] σύ[rpa-p] ἀλλά[c] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] ἵνα[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀποκτείνω[vpaanms] σύ[rpa-p] δοκέω[vsaa3s] λατρεία[nafs] προσφέρω[vnpa] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.3** καί[c] οὗτος[rdanp] ποιέω[vifa3p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p] ὁ[dams] πατήρ[nams] οὐδέ[bo] ἐγώ[rpa-s]. **v.4** ἀλλά[c] οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] μνημονεύω[vspa2p] αὐτός[rpgnp] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] οὗτος[rdanp] δέ[c] σύ[rpd-p] ἐκ[p] ἀρχή[ngfs] οὐ[xo] λέγω[viaa1s] ὅτι[c] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[viix1s]. **v.5** νῦν[bo] δέ[c] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πέμπω[vpaaams] ἐγώ[rpa-s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἐρωτάω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa2s]. **v.6** ἀλλά[c] ὅτι[c] οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dnfs] λύπη[nnfs] πληρόω[vixa3s] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] καρδία[nafs]. **v.7** ἀλλά[c] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] συμφέρω[vipa3s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ἐγώ[rpn-s] ἀπέρχομαι[vsaa1s] ἐάν[qo] γάρ[c] μή[xo] ἀπέρχομαι[vsaa1s] ὁ[dnms] παράκλητος[nnms] οὐ[xo] ἔρχομαι[vifd3s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐάν[qo] δέ[c] πορεύομαι[vsao1s] πέμπω[vifa1s] αὐτός[rpams] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.8** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐλέγχω[vifa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] καί[c] περί[p] δικαιοσύνη[ngfs] καί[c] περί[p] κρίσις[ngfs]. **v.9** περί[p] ἁμαρτία[ngfs] μέν[xo] ὅτι[c] οὐ[xo] πιστεύω[vipa3p] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s].

11 θεωρεῖτέ με, περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
12 κέκριται. ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ᾽ οὐ δύνασθε βα-
13 στάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πάσαν τὴν ἀλήθειαν, οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ᾽
ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγ-
14 γελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ
15 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ, ἐμά ἐστι, διὰ τοῦτο
16 εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. μικρὸν
καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ
17 ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
πρὸς ἀλλήλους, Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεω-
ρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καὶ ὅτι Ἐγὼ ὑπάγω
18 πρὸς τὸν πατέρα· ἔλεγον οὖν, Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μι-
19 κρόν· οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον
αὐτὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ᾽ ἀλλή-
λων, ὅτι εἶπον, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν
20 καὶ ὄψεσθέ με· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρη-
νήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται, ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε,
21 ἀλλ᾽ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύ-
πην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς, ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον,
οὐκ έτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη

---

v.10 περί[p] δικαιοσύνη[ngfs] δέ[c] ὅτι[c] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] ὑπάγω[vipa1s] καί[c] οὐ[xo] ἔτι[bo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.11** περί[p] δέ[c] κρίσις[ngfs] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] κρίνω[vixp3s]. **v.12** ἔτι[bo] πολύς[aanpn] ἔχω[vipa1s] λέγω[vnpa] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] βαστάζω[vnpa] ἄρτι[bo]. **v.13** ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐκεῖνος[rdnms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὁδηγέω[vifa3s] σύ[rpa-p] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] οὐ[xo] γάρ[c] λαλέω[vifa3s] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἀλλά[c] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] ἀκούω[vsaa3s] λαλέω[vifa3s] καί[c] ὁ[danp] ἔρχομαι[vppnanp] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.14** ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpa-s] δοξάζω[vifa3s] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἐμός[rpg-s] λαμβάνω[vifd3s] καί[c] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.15** πᾶς[annpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐμός[rsnnp] εἰμί[vipx3s] διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[viaa1s] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἐμός[rpg-s] λαμβάνω[vifd3s] καί[c] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.16** μικρός[aansn] καί[c] ὅς[xo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁράω[vifd2p] ἐγώ[rpa-s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.17** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnns] ὅς[rrans] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] μικρός[aansn] καί[c] οὐ[xo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁράω[vifd2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.18** λέγω[viia3p] οὖν[c] οὗτος[rdnns] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrans] λέγω[vipa3s] ὁ[dans] μικρός[aansn] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] τίς[rqans] λαλέω[vipa3s]. **v.19** γινώσκω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] θέλω[viia3p] αὐτός[rpams] ἐρωτάω[vnpa] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] περί[p] οὗτος[rdgms] ζητέω[vipa2p] μετά[p] ἀλλήλων[regmp] ὅτι[c] λέγω[viaa1s] μικρός[aansn] καί[c] οὐ[xo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁράω[vifd2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.20** ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] κλαίω[vifa2p] καί[c] θρηνέω[vifa2p] σύ[rpn-p] ὁ[dnms] δέ[c] κόσμος[nnms] χαίρω[vifo3s] σύ[rpn-p] δέ[c] λυπέω[vifp2p] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] λύπη[nnfs] σύ[rpg-p] εἰς[p] χαρά[nafs] γίνομαι[vifd3s].

ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε, 22
πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν
χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 23
ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἄν
αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι 24
οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου, αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε,
ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροιμίαις λε- 25
λάληκα ὑμῖν, ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ έτι ἐν παροιμίαις λαλήσω
ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐ- 26
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν
ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν, αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ 27
φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι
ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρός, καὶ 28
ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύ-
ομαι πρὸς τὸν πατέρα. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδε 29
νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἴ- 30
δαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ, ἐν
τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ 31
Ἰησοῦς, Ἄρτι πιστεύετε· ἰδού, ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν, 32
ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε, καὶ

---

v.21 ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὅταν[c] τίκτω[vspa3s] λύπη[nafs] ἔχω[vipa3s] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] αὐτός[rpgfs] ὅταν[c] δέ[c] γεννάω[vsaa3s] ὁ[dans] παιδίον[nans] οὐ[xo] ἔτι[bo] μνημονεύω[vipa3s] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] διά[p] ὁ[dafs] χαρά[nafs] ὅτι[c] γεννάω[viap3s] ἄνθρωπος[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.22** καί[c] σύ[rpn-p] οὖν[c] λύπη[nafs] μέν[xo] νῦν[bo] ἔχω[vipa2p] πάλιν[bo] δέ[c] ὁράω[vifd1s] σύ[rpa-p] καί[c] χαίρω[vifo3s] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] καί[c] ὁ[dafs] χαρά[nafs] σύ[rpg-p] οὐδείς[anfsn] αἴρω[vipa3s] ἀπό[p] σύ[rpg-p]. **v.23** καί[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] ἐρωτάω[vifa2p] οὐδείς[aansn] ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] αἰτέω[vsaa2p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] δίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.24** ἕως[c] ἄρτι[bo] οὐ[xo] αἰτέω[viaa2p] οὐδείς[aansn] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] αἰτέω[vdpa2p] καί[c] λαμβάνω[vifd2p] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] σύ[rpg-p] εἰμί[vspx3s] πληρόω[vpxpnfs]. **v.25** οὗτος[rdanp] ἐν[p] παροιμία[ndfp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] ὅτε[bo] οὐ[xo] ἔτι[bo] ἐν[p] παροιμία[ndfp] λαλέω[vifa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] παρρησία[ndfs] περί[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἀναγγέλλω[vifa1s] σύ[rpd-p]. **v.26** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] αἰτέω[vifm2p] καί[c] οὐ[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἐρωτάω[vifa1s] ὁ[dams] πατήρ[nams] περί[p] σύ[rpg-p]. **v.27** αὐτός[rpnms] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] φιλέω[vipa3s] σύ[rpa-p] ὅτι[c] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpa-s] φιλέω[vixa2p] καί[c] πιστεύω[vixa2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] παρά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa1s]. **v.28** ἐξέρχομαι[viaa1s] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] καί[c] ἔρχομαι[vixa1s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] πάλιν[bo] ἀφίημι[vipa1s] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] πορεύομαι[vipn1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.29** λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] ἴδε[i] νῦν[bo] παρρησία[ndfs] λαλέω[vipa2s] καί[c] παροιμία[nafs] οὐδείς[aafsn] λέγω[vipa2s]. **v.30** νῦν[bo] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] οἶδα[vixa2s] πᾶς[aanpn] καί[c] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2s] ἵνα[c] τίς[rinms] σύ[rpa-s] ἐρωτάω[vspa3s] ἐν[p] οὗτος[rddns] πιστεύω[vipa1p] ὅτι[c] ἀπό[p] θεός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa2s]. **v.31** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἄρτι[bo] πιστεύω[vipa2p].

33 οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ᾽ ἐμοῦ ἐστι. ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε,
ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου
2 τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ
ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς
3 ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε
τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.
4 ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ετελείωσα ὃ δέδωκάς μοι
5 ἵνα ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ
6 δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά
σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου,
σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετή-
7 ρηκασι. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ
8 ἐστίν, ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ
ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπί-
9 στευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ, οὐ περὶ
τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι,
10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν

---

v.32 ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3s] ὥρα[nnfs] καί[c] νῦν[bo] ἔρχομαι[vixa3s] ἵνα[c] σκορπίζω[vsap2p] ἕκαστος[anmsn] εἰς[p] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] καί[c] ἐγώ[rpa-s] μόνος[aamsn] ἀφίημι[vsaa2p] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] μόνος[anmsn] ὅτι[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s]. **v.33** οὗτος[rdanp] λαλέω[vixa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] εἰρήνη[nafs] ἔχω[vspa2p] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] θλῖψις[nafs] ἔχω[vifa2p] ἀλλά[c] θαρσέω[vdpa2p] ἐγώ[rpn-s] νικάω[vixa1s] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **17. v.1** οὗτος[rdanp] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἐπαίρω[viaa3s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] λέγω[viaa3s] πατήρ[nvms] ἔρχομαι[vixa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] δοξάζω[vdaa2s] σύ[rpg-s] ὁ[dams] υἱός[nams] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-s] δοξάζω[vsaa3s] σύ[rpa-s]. **v.2** καθώς[bo] δίδωμι[viaa2s] αὐτός[rpdms] ἐξουσία[nafs] πᾶς[agfsn] σάρξ[ngfs] ἵνα[c] πᾶς[aansn] ὅς[rrans] δίδωμι[vixa2s] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vsaa3s] αὐτός[rpdmp] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.3** οὗτος[rdnfs] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] αἰώνιος[anfsn] ζωή[nnfs] ἵνα[c] γινώσκω[vspa3p] σύ[rpa-s] ὁ[dams] μόνος[aamsn] ἀληθινός[aamsn] θεός[nams] καί[c] ὅς[rrams] ἀποστέλλω[viaa2s] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams]. **v.4** ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-s] δοξάζω[viaa1s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dans] ἔργον[nans] τελειόω[viaa1s] ὅς[rrans] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] ἵνα[c] ποιέω[vsaa1s]. **v.5** καί[c] νῦν[bo] δοξάζω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s] σύ[rpn-s] πατήρ[nvms] παρά[p] σεαυτοῦ[rxdms] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] ὅς[rrdfs] ἔχω[viia1s] πρό[p] ὁ[dgms] ὁ[dams] κόσμος[nams] εἰμί[vnpx] παρά[p] σύ[rpd-s]. **v.6** φανερόω[viaa1s] σύ[rpg-s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] σύ[rsnmp] εἰμί[viix3p] καί[c] ἐγώ[rpd-s] αὐτός[rpamp] δίδωμι[vixa2s] καί[c] ὁ[dams] λόγος[nams] σύ[rpg-s] τηρέω[vixa3p]. **v.7** νῦν[bo] γινώσκω[vixa3p] ὅτι[c] πᾶς[annpn] ὅσος[rcanp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] παρά[p] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx3s]. **v.8** ὅτι[c] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ὅς[rranp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[vixa1s] αὐτός[rpdmp] καί[c] αὐτός[rpnmp] λαμβάνω[viaa3p] καί[c] γινώσκω[viaa3p] ἀληθῶς[bo] ὅτι[c] παρά[p] σύ[rpg-s] ἐξέρχομαι[viaa1s] καί[c] πιστεύω[viaa3p] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] περί[p] αὐτός[rpgmp] ἐρωτάω[vipa1s] οὐ[xo] περί[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐρωτάω[vipa1s] ἀλλά[c] περί[p] ὅς[rrgmp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] σύ[rpd-s] εἰμί[vipx3p].

αὐτοῖς. καὶ οὐκ έτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ 11
εἰσί, και ἐγὼ πρός σε ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς.
ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ 12
ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν
ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ.
νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα 13
ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέ- 14
δωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι
οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.
οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς 15
αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί, καθὼς ἐγὼ 16
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, 17
ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν 18
κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑπὲρ 19
αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν
ἀληθείᾳ. οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν 20
πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες ἓν ὦσι, 21
καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν
ἓν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ἐγὼ 22

---

v.10 καί[c] ὁ[dnnp] ἐμός[rsnnp] πᾶς[annpn] σός[rsnnp] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnnp] σός[rsnnp] ἐμός[rsnnp] καί[c] δοξάζω[vixp1s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp]. **v.11** καί[c] οὐ[xo] ἔτι[bo] εἰμί[vipx1s] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] καί[c] οὗτος[rdnmp] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] εἰμί[vipx3p] καί[c] ἐγώ[rpn-s] πρός[p] σύ[rpa-s] ἔρχομαι[vipn1s] πατήρ[nvms] ἅγιος[avmsn] τηρέω[vdaa2s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] σύ[rpg-s] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] εἷς[nnns] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-p]. **v.12** ὅτε[bo] εἰμί[viix1s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ἐγώ[rpn-s] τηρέω[viia1s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] σύ[rpg-s] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] φυλάσσω[viaa1s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀπόλλυμι[viam3s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgfs] ἀπώλεια[ngfs] ἵνα[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] πληρόω[vsap3s]. **v.13** νῦν[bo] δέ[c] πρός[p] σύ[rpa-s] ἔρχομαι[vipn1s] καί[c] οὗτος[rdanp] λαλέω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ἵνα[c] ἔχω[vspa3p] ὁ[dafs] χαρά[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] πληρόω[vpxpafs] ἐν[p] αὐτός[rpdmp]. **v.14** ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vixa1s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] λόγος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] μισέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.15** οὐ[xo] ἐρωτάω[vipa1s] ἵνα[c] αἴρω[vsaa2s] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἀλλά[c] ἵνα[c] τηρέω[vsaa2s] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn]. **v.16** ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s]. **v.17** ἁγιάζω[vdaa2s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dnms] σός[rsnms] ἀλήθεια[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **v.18** καθώς[bo] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] κἀγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[viaa1s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.19** καί[c] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgmp] ἐγώ[rpn-s] ἁγιάζω[vipa1s] ἐμαυτοῦ[rxams] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vspx3p] ἁγιάζω[vpxpnmp] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs]. **v.20** οὐ[xo] περί[p] οὗτος[rdgmp] δέ[c] ἐρωτάω[vipa1s] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] περί[p] ὁ[dgmp] πιστεύω[vpfagmp] διά[p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.21** ἵνα[c] πᾶς[anmpn] εἷς[nnns] εἰμί[vspx3p] καθώς[bo] σύ[rpn-s] πατήρ[nvms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] εἷς[nnns] εἰμί[vspx3p] ἵνα[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] πιστεύω[vsaa3s] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s].

τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἕν, καθὼς
23 ἡμεῖς ἕν ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσι τετελει-
ωμένοι εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας,
24 καὶ ἠγάπησας αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. πάτερ, οὕς δέ-
δωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, κἀκεῖνοι ὦσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα
θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμήν, ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με
25 πρὸ καταβολῆς κόσμου. πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ
ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας,
26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη,
ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.
18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέ-
ραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν
2 αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδι-
δοὺς αὐτόν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ
3 μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας, λαβὼν τὴν σπεῖραν,
καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ
4 μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς οὖν, εἰδὼς
πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα ζη-
5 τεῖτε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι. εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐ-
6 τὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς

---

v.22 καί[c] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὅς[rrafs] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[vixa1s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] εἷς[nnns] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-p] εἷς[nnns] εἰμί[vipx1p]. **v.23** ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] σύ[rpn-s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] τελειόω[vpxpnmp] εἰς[p] εἷς[nans] καί[c] ἵνα[c] γινώσκω[vspa3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s] καί[c] ἀγαπάω[viaa2s] αὐτός[rpamp] καθώς[bo] ἐγώ[rpa-s] ἀγαπάω[viaa2s]. **v.24** πατήρ[nvms] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] θέλω[vipa1s] ἵνα[c] ὅπου[bo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] κἀκεῖνος[rdnmp] εἰμί[vspx3p] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] θεωρέω[vspa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ὅς[rrafs] δίδωμι[viaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] ἀγαπάω[viaa2s] ἐγώ[rpa-s] πρό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms]. **v.25** πατήρ[nvms] δίκαιος[avmsn] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] σύ[rpa-s] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] σύ[rpa-s] γινώσκω[viaa1s] καί[c] οὗτος[rdnmp] γινώσκω[viaa3p] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s]. **v.26** καί[c] γνωρίζω[viaa1s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] καί[c] γνωρίζω[vifa1s] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὅς[rrafs] ἀγαπάω[viaa2s] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] εἰμί[vspx3s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp]. **18. v.1** οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] σύν[p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] πέραν[bo] ὁ[dgms] χείμαρρος[ngms] ὁ[dgmp] Κεδρών[tp] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] κῆπος[nnms] εἰς[p] ὅς[rrams] εἰσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** οἶδα[viya3s] δέ[c] καί[c] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] ὁ[dams] τόπος[nams] ὅτι[c] πολλάκις[bo] συνάγω[viap3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐκεῖ[bo] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.3** ὁ[dnms] οὖν[c] Ἰούδας[nnms] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dafs] σπεῖρα[nafs] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] Φαρισαῖος[ngmp] ὑπηρέτης[namp] ἔρχομαι[vipn3s] ἐκεῖ[bo] μετά[p] φανός[ngmp] καί[c] λαμπάς[ngfp] καί[c] ὅπλον[ngnp]. **v.4** Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] οἶδα[vpxanms] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔρχομαι[vppnanp] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ἐξέρχομαι[vpaanms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqams] ζητέω[vipa2p]. **v.5** ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] Ναζωραῖος[nams] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ἵστημι[viya3s] δέ[c] καί[c] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] μετά[p] αὐτός[rpgmp].

τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί. πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε, 7
Τίνα ζητεῖτε· οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη 8
ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι, εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε
τούτους ὑπάγειν, ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέ- 9
δωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος 10
ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως
δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν ἦν δὲ ὄνομα τῷ
δούλῳ Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὴν μά- 11
χαιράν σου εἰς τὴν θήκην, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ,
οὐ μὴ πίω αὐτό· Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπη- 12
ρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς 13
τοῦ Καϊάφα, ὅς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ 14
Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἕνα ἄν-
θρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ 15
Σίμων Πέτρος, καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν
γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως, ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλ- 16
θεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὅς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε
τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ 17

---

v.6 ὡς[bo] οὖν[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ἀπέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[danp] ὀπίσω[bo] καί[c] πίπτω[viaa3p] χαμαί[bo]. **v.7** πάλιν[bo] οὖν[c] αὐτός[rpamp] ἐπερωτάω[viaa3s] τίς[rqams] ζητέω[vipa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] Ναζωραῖος[nams]. **v.8** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] εἰ[qo] οὖν[c] ἐγώ[rpa-s] ζητέω[vipa2p] ἀφίημι[vdaa2p] οὗτος[rdamp] ὑπάγω[vnpa]. **v.9** ἵνα[c] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὅς[rrams] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] οὐ[xo] ἀπόλλυμι[viaa1s] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] οὐδείς[aamsn]. **v.10** Σίμων[nnms] οὖν[c] Πέτρος[nnms] ἔχω[vppanms] μάχαιρα[nafs] ἕλκω[viaa3s] αὐτός[rpafs] καί[c] παίω[viaa3s] ὁ[dams] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] δοῦλος[nams] καί[c] ἀποκόπτω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] ὠτίον[nans] ὁ[dans] δεξιός[aansn] εἰμί[viix3s] δέ[c] ὄνομα[nnns] ὁ[ddms] δοῦλος[ndms] Μάλχος[nnms]. **v.11** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] βάλλω[vdaa2s] ὁ[dafs] μάχαιρα[nafs] σύ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] θήκη[nafs] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὅς[rrans] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa1s] αὐτός[rpans]. **v.12** ὁ[dnfs] οὖν[c] σπεῖρα[nnfs] καί[c] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] συλλαμβάνω[viaa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] δέω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.13** καί[c] ἀπάγω[viaa3p] αὐτός[rpams] πρός[p] Ἄννας[nams] πρῶτος[bo] εἰμί[viix3s] γάρ[c] πενθερός[nnms] ὁ[dgms] Καϊάφας[ngms] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] ἀρχιερεύς[nnms] ὁ[dgms] ἐνιαυτός[ngms] ἐκεῖνος[rdgms]. **v.14** εἰμί[viix3s] δέ[c] Καϊάφας[nnms] ὁ[dnms] συμβουλεύω[vpaanms] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὅτι[c] συμφέρω[vipa3s] εἷς[nams] ἄνθρωπος[nams] ἀπόλλυμι[vnam] ὑπέρ[p] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.15** ἀκολουθέω[viia3s] δέ[c] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] καί[c] ἄλλος[anmsn] μαθητής[nnms] ὁ[dnms] δέ[c] μαθητής[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[viix3s] γνωστός[anmsn] ὁ[ddms] ἀρχιερεύς[ndms] καί[c] συνεισέρχομαι[viaa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] εἰς[p] ὁ[dafs] αὐλή[nafs] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms]. **v.16** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἵστημι[viya3s] πρός[p] ὁ[ddfs] θύρα[ndfs] ἔξω[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] μαθητής[nnms] ὁ[dnms] ἄλλος[anmsn] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] γνωστός[anmsn] ὁ[ddms] ἀρχιερεύς[ndms] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddfs] θυρωρός[ndfs] καί[c] εἰσάγω[viaa3s] ὁ[dams] Πέτρος[nams].

θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου
18 τούτου· λέγει ἐκεῖνος, Οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ
οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἐθερ-
μαίνοντο, ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.
19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
20 καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ
παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ, ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συν-
αγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται,
21 καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς· ἐπερώτησον
τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς, ἴδε, οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον
22 ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς
ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών, Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ·
23 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ
24 τοῦ κακοῦ, εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις· ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ
25 Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων
Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος, εἶπον οὖν αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ· ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν, Οὐκ
26 εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ
ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ'
27 αὐτοῦ· πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ

---

v.17 λέγω[vipa3s] οὖν[c] ὁ[dnfs] παιδίσκη[nnfs] ὁ[dnfs] θυρωρός[nnfs] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] εἰμί[vipx2s] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὗτος[rdgms] λέγω[vipa3s] ἐκεῖνος[rdnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s]. **v.18** ἵστημι[viya3p] δέ[c] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] ἀνθρακιά[nafs] ποιέω[vpxanmp] ὅτι[c] ψῦχος[nnns] εἰμί[viix3s] καί[c] θερμαίνομαι[viin3p] εἰμί[viix3s] δέ[c] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἵστημι[vpxanms] καί[c] θερμαίνομαι[vppmnms]. **v.19** ὁ[dnms] οὖν[c] ἀρχιερεύς[nnms] ἐρωτάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] περί[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] περί[p] ὁ[dgfs] διδαχή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.20** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] παρρησία[ndfs] λαλέω[viaa1s] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ἐγώ[rpn-s] πάντοτε[bo] διδάσκω[viaa1s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ὅπου[bo] πάντοτε[bo] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] συνέρχομαι[vipn3p] καί[c] ἐν[p] κρυπτός[adnsn] λαλέω[viaa1s] οὐδείς[aansn]. **v.21** τίς[rqnns] ἐγώ[rpa-s] ἐπερωτάω[vipa2s] ἐπερωτάω[vdaa2s] ὁ[damp] ἀκούω[vpxaamp] τίς[rqans] λαλέω[viaa1s] αὐτός[rpdmp] ἴδε[i] οὗτος[rdnmp] οἶδα[vixa3p] ὅς[rranp] λέγω[viaa1s] ἐγώ[rpn-s]. **v.22** οὗτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgms] λέγω[vpaagms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] ὑπηρέτης[ngmp] παρίστημι[vpxanms] δίδωμι[viaa3s] ῥάπισμα[nans] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] λέγω[vpaanms] οὕτω[bo] ἀποκρίνομαι[vipn2s] ὁ[ddms] ἀρχιερεύς[ndms]. **v.23** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰ[qo] κακῶς[bo] λαλέω[viaa1s] μαρτυρέω[vdaa2s] περί[p] ὁ[dgns] κακός[agnsn] εἰ[qo] δέ[c] καλῶς[bo] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] δέρω[vipa2s]. **v.24** ἀποστέλλω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἄννας[nnms] δέω[vpxpams] πρός[p] Καϊάφας[nams] ὁ[dams] ἀρχιερεύς[nams]. **v.25** εἰμί[viix3s] δέ[c] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] ἵστημι[vpxanms] καί[c] θερμαίνομαι[vppmnms] λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx2s] ἀρνέομαι[viad3s] ἐκεῖνος[rdnms] καί[c] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s]. **v.26** λέγω[vipa3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δοῦλος[ngmp] ὁ[dgms] ἀρχιερεύς[ngms] συγγενής[anmsn] εἰμί[vppxnms] ὅς[rrgms] ἀποκόπτω[viaa3s] Πέτρος[nnms] ὁ[dans] ὠτίον[nans] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1s] ἐν[p] ὁ[ddms] κῆπος[ndms] μετά[p] αὐτός[rpgms].

ἐφώνησεν. Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ 28
πραιτώριον, ἦν δὲ πρωΐᾳ, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραι-
τώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν 29
οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου· ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Εἰ 30
μὴ ἦν οὗτος κακὸποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶ- 31
πεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν
νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν
οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πλη- 32
ρωθῇ, ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.
Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε 33
τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων·
ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι 34
σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ· ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός 35
εἰμι· τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί, τί
ἐποίησας· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν 36
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία
ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἄν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ
τοῖς Ἰουδαίοις, νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.
εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ· ἀπεκρίθη ὁ 37
Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέν-

---

v.27 πάλιν[bo] οὖν[c] ἀρνέομαι[viad3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] καί[c] εὐθέως[bo] ἀλέκτωρ[nnms] φωνέω[viaa3s]. **v.28** ἄγω[vipa3p] οὖν[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀπό[p] ὁ[dgms] Καϊάφας[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] πραιτώριον[nans] εἰμί[viix3s] δέ[c] πρωΐα[nnfs] καί[c] αὐτός[rpnmp] οὐ[xo] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] πραιτώριον[nans] ἵνα[c] μή[xo] μιαίνω[vsap3p] ἀλλά[c] ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa3p] ὁ[dans] πάσχα[ta]. **v.29** ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpamp] καί[c] λέγω[viaa3s] τίς[rqafs] κατηγορία[nafs] φέρω[vipa2p] κατά[p] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.30** ἀποκρίνομαι[viad3p] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] εἰ[qo] μή[xo] εἰμί[viix3s] οὗτος[rdnms] κακοποιός[anmsn] οὐ[xo] ἄν[xo] σύ[rpd-s] παραδίδωμι[viaa1p] αὐτός[rpams]. **v.31** λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] λαμβάνω[vdaa2p] αὐτός[rpams] σύ[rpn-p] καί[c] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] σύ[rpg-p] κρίνω[vdaa2p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐγώ[rpd-p] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἀποκτείνω[vnaa] οὐδείς[aamsn]. **v.32** ἵνα[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] πληρόω[vsap3s] ὅς[rrams] λέγω[viaa3s] σημαίνω[vppanms] ποῖος[rqdms] θάνατος[ndms] μέλλω[viia3s] ἀποθνῄσκω[vnpa]. **v.33** εἰσέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] εἰς[p] ὁ[dans] πραιτώριον[nans] πάλιν[bo] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] καί[c] φωνέω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.34** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] σύ[rpn-s] οὗτος[rdans] λέγω[vipa2s] ἤ[xo] ἄλλος[anmpn] σύ[rpd-s] λέγω[viaa3p] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.35** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] μήτι[xo] ἐγώ[rpn-s] Ἰουδαῖος[anmsn] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ἔθνος[nnns] ὁ[dnns] σός[rsnns] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] παραδίδωμι[viaa3p] σύ[rpa-s] ἐγώ[rpd-s] τίς[rqans] ποιέω[viaa2s]. **v.36** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] εἰ[qo] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] ἄν[xo] ὁ[dnmp] ἐμός[rpd-s] ἀγωνίζομαι[viin3p] ἵνα[c] μή[xo] παραδίδωμι[vsap1s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] νῦν[bo] δέ[c] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐντεῦθεν[bo].

νημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω
τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς.
38 λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Τί ἐστιν ἀλήθεια· Καὶ τοῦτο εἰπών, πάλιν
ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ οὐδεμίαν
39 αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα ὑμῖν
ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα, βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασι-
40 λέα τῶν Ἰουδαίων· ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες,
Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν, ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.
19, 2 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. καὶ
οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ
3 τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, καὶ
ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥα-
4 πίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς,
Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰ-
5 τίαν εὑρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον
στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε, ὁ
6 ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται,
ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ
Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑ-
7 ρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς

---

v.37 λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] οὐκοῦν[bo] βασιλεύς[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s] ὅτι[c] βασιλεύς[nnms] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ἐγώ[rpn-s] εἰς[p] οὗτος[rdans] γεννάω[vixp1s] καί[c] εἰς[p] οὗτος[rdans] ἔρχομαι[vixa1s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἵνα[c] μαρτυρέω[vsaa1s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs]. **v.38** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ἀλήθεια[nnfs] καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] πάλιν[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἐγώ[rpn-s] οὐδείς[aafsn] αἰτία[nafs] εὑρίσκω[vipa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.39** εἰμί[vipx3s] δέ[c] συνήθεια[nnfs] σύ[rpd-p] ἵνα[c] εἷς[nams] σύ[rpd-p] ἀπολύω[vsaa1s] ἐν[p] ὁ[ddms] πάσχα[ta] βούλομαι[vipn2p] οὖν[c] σύ[rpd-p] ἀπολύω[vsaa1s] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.40** κραυγάζω[viaa3p] οὖν[c] πάλιν[bo] πᾶς[anmpn] λέγω[vppanmp] μή[xo] οὗτος[rdams] ἀλλά[c] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] Βαραββᾶς[nnms] λῃστής[nnms]. **19. v.1** τότε[bo] οὖν[c] λαμβάνω[viaa3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] μαστιγόω[viaa3s]. **v.2** καί[c] ὁ[dnmp] στρατιώτης[nnmp] πλέκω[vpaanmp] στέφανος[nams] ἐκ[p] ἄκανθα[ngfp] ἐπιτίθημι[viaa3p] αὐτός[rpgms] ὁ[ddfs] κεφαλή[ndfs] καί[c] ἱμάτιον[nans] πορφυροῦς[aansn] περιβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.3** καί[c] λέγω[viia3p] χαίρω[vdpa2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] δίδωμι[viia3p] αὐτός[rpdms] ῥάπισμα[nanp]. **v.4** ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] πάλιν[bo] ἔξω[bo] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἴδε[i] ἄγω[vipa1s] σύ[rpd-p] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa2p] ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὐδείς[aafsn] αἰτία[nafs] εὑρίσκω[vipa1s]. **v.5** ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔξω[bo] φορέω[vppanms] ὁ[dams] ἀκάνθινος[aamsn] στέφανος[nams] καί[c] ὁ[dans] πορφυροῦς[aansn] ἱμάτιον[nans] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἴδε[i] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms]. **v.6** ὅτε[bo] οὖν[c] ὁράω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ὑπηρέτης[nnmp] κραυγάζω[viaa3p] λέγω[vppanmp] σταυρόω[vdaa2s] σταυρόω[vdaa2s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] λαμβάνω[vdaa2p] αὐτός[rpams] σύ[rpn-p] καί[c] σταυρόω[vdaa2p] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vipa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] αἰτία[nafs].

νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι
ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος 8
τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραι- 9
τώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, Πόθεν εἶ σύ· ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Ἐ- 10
μοὶ οὐ λαλεῖς· οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶχες ἐξ- 11
ουσίαν οὐδεμίαν κατ᾽ ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν,
διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τού- 12
του ἐζήτει ὁ Πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον
λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος,
πᾶς ὁ βασιλέα αὑτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. ὁ οὖν Πι- 13
λάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ
ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον,
Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα, ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ 14
ὡσεὶ ἕκτη, καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἴδε, ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ 15
δὲ ἐκραύγασαν, Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ
Πιλάτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω· ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς, Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν 16
αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀ-
πήγαγον, καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λε- 17

---

v.7 ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐγώ[rpn-p] νόμος[nams] ἔχω[vipa1p] καί[c] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] ἐγώ[rpg-p] ὀφείλω[vipa3s] ἀποθνῄσκω[vnaa] ὅτι[c] ἑαυτοῦ[rxams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ποιέω[viaa3s]. **v.8** ὅτε[bo] οὖν[c] ἀκούω[viaa3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] οὗτος[rdams] ὁ[dams] λόγος[nams] μᾶλλον[bo] φοβέομαι[viao3s]. **v.9** καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πραιτώριον[nans] πάλιν[bo] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] πόθεν[bo] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀπόκρισις[nafs] οὐ[xo] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.10** λέγω[vipa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ἐγώ[rpd-s] οὐ[xo] λαλέω[vipa2s] οὐ[xo] οἶδα[vixa2s] ὅτι[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa1s] σταυρόω[vnaa] σύ[rpa-s] καί[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa1s] ἀπολύω[vnaa] σύ[rpa-s]. **v.11** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] ἔχω[viia2s] ἐξουσία[nafs] οὐδείς[aafsn] κατά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] μή[xo] εἰμί[viix3s] σύ[rpd-s] δίδωμι[vpxpnns] ἄνωθεν[bo] διά[p] οὗτος[rdans] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] ἐγώ[rpa-s] σύ[rpd-s] μέγας[aafsc] ἁμαρτία[nafs] ἔχω[vipa3s]. **v.12** ἐκ[p] οὗτος[rdgns] ζητέω[viia3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ἀπολύω[vnaa] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] δέ[c] Ἰουδαῖος[anmpn] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] ἐάν[qo] οὗτος[rdams] ἀπολύω[vsaa2s] οὐ[xo] εἰμί[vipx2s] φίλος[anmsn] ὁ[dgms] Καῖσαρ[ngms] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] βασιλεύς[nams] αὐτός[rpams] ποιέω[vppanms] ἀντιλέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Καῖσαρ[ndms]. **v.13** ὁ[dnms] οὖν[c] Πιλᾶτος[nnms] ἀκούω[vpaanms] οὗτος[rdams] ὁ[dams] λόγος[nams] ἄγω[viaa3s] ἔξω[bo] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] καθίζω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] εἰς[p] τόπος[nams] λέγω[vpppams] λιθόστρωτος[aansn] Ἑβραϊστί[bo] δέ[c] Γαββαθά[tp]. **v.14** εἰμί[viix3s] δέ[c] παρασκευή[nnfs] ὁ[dgms] πάσχα[ta] ὥρα[nnfs] δέ[c] ὡσεί[bo] ἕκτος[anfsn] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ἴδε[i] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] σύ[rpg-p]. **v.15** ὁ[dnmp] δέ[c] κραυγάζω[viaa3p] αἴρω[vdaa2s] αἴρω[vdaa2s] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] σύ[rpg-p] σταυρόω[vifa1s] ἀποκρίνομαι[viad3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] βασιλεύς[nams] εἰ[qo] μή[xo] Καῖσαρ[nams]. **v.16** τότε[bo] οὖν[c] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpams] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] σταυρόω[vsap3s] παραλαμβάνω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ἀπάγω[viaa3p].

18 γόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα, ὅπου
αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ
19 ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλά-
τος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς
20 ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον
πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τό-
πος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί,
21 Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν
Ἰουδαίων, Μὴ γράφε, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ᾽ ὅτι ἐκεῖ-
22 νος εἶπε, Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος,
23 Ὃ γέγραφα, γέγραφα. Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν
τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα
μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα, ἦν δὲ ὁ χιτὼν
24 ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι᾽ ὅλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλ-
λήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος
ἔσται, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα, Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά
μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. οἱ μὲν
25 οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυ-
ρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
26 Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ἰησοῦς οὖν
ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει

---

v.17 καί[c] βαστάζω[vppanms] ὁ[dams] σταυρός[nams] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] λέγω[vpppams] κρανίον[ngns] τόπος[nams] ὅς[rrnms] λέγω[vipp3s] Ἑβραϊστί[bo] Γολγοθᾶ[nafs]. **v.18** ὅπου[bo] αὐτός[rpams] σταυρόω[viaa3p] καί[c] μετά[p] αὐτός[rpgms] ἄλλος[aampn] δύο[tn] ἐντεῦθεν[bo] καί[c] ἐντεῦθεν[bo] μέσος[aansn] δέ[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.19** γράφω[viaa3s] δέ[c] καί[c] τίτλος[nams] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] καί[c] τίθημι[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] εἰμί[viix3s] δέ[c] γράφω[vpxpnns] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.20** οὗτος[rdams] οὖν[c] ὁ[dams] τίτλος[nams] πολύς[anmpn] ἀναγινώσκω[viaa3p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὅτι[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ὁ[dnms] τόπος[nnms] ὅπου[bo] σταυρόω[viap3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] εἰμί[viix3s] γράφω[vpxpnns] Ἑβραϊστί[bo] Ἑλληνιστί[bo] Ῥωμαϊστί[bo]. **v.21** λέγω[viia3p] οὖν[c] ὁ[ddms] Πιλᾶτος[ndms] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] μή[xo] γράφω[vdpa2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἀλλά[c] ὅτι[c] ἐκεῖνος[rdnms] λέγω[viaa3s] βασιλεύς[nnms] εἰμί[vipx1s] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.22** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ὅς[rrans] γράφω[vixa1s] γράφω[vixa1s]. **v.23** ὁ[dnmp] οὖν[c] στρατιώτης[nnmp] ὅτε[bo] σταυρόω[viaa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] λαμβάνω[viaa3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] καί[c] ποιέω[viaa3p] τέσσαρες[nanp] μέρος[nanp] ἕκαστος[admsn] στρατιώτης[ndms] μέρος[nnns] καί[c] ὁ[dams] χιτών[nams] εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] χιτών[nnms] ἄραφος[anmsn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἄνωθεν[bo] ὑφαντός[anmsn] διά[p] ὅλος[agmsn]. **v.24** λέγω[viaa3p] οὖν[c] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] μή[xo] σχίζω[vsaa1p] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] λαγχάνω[vsaa1p] περί[p] αὐτός[rpgms] τίς[rqgms] εἰμί[vifx3s] ἵνα[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] πληρόω[vsap3s] ὁ[dnfs] λέγω[vppanfs] διαμερίζω[viam3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] ἐγώ[rpg-s] ἑαυτοῦ[rxdmp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dams] ἱματισμός[nams] ἐγώ[rpg-s] βάλλω[viaa3p] κλῆρος[nams] ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] στρατιώτης[nnmp] οὗτος[rdanp] ποιέω[viaa3p]. **v.25** ἵστημι[viya3p] δέ[c] παρά[p] ὁ[ddms] σταυρός[ndms] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnfs] ἀδελφή[nnfs] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] ὁ[dgms] Κλωπᾶς[ngms] καί[c] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs].

τῇ μητρί αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, 27
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ
μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα 28
ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ. σκεῦος 29
οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν, οἱ δέ, πλήσαντες σπόγγον ὄξους, καὶ
ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν 30
ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφα-
λήν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ Παρασκευὴ 31
ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ ἦν
γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου ἠρώτησαν τὸν Πιλά-
τον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν 32
οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ
ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ, ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, 33
ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη,
ἀλλ᾽ εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ 34
εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, 35
καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ
λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ 36
πληρωθῇ, Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα 37
γραφὴ λέγει, Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠ- 38

---

v.26 Ἰησοῦς[nnms] οὖν[c] ὁράω[vpaanms] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] ὁ[dams] μαθητής[nams] παρίστημι[vpxaams] ὅς[rrams] ἀγαπάω[viia3s] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgms] γυνή[nvfs] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] σύ[rpg-s]. **v.27** εἶτα[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] μαθητής[ndms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἀπό[p] ἐκεῖνος[rdgfs] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] λαμβάνω[viaa3s] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] μαθητής[nnms] εἰς[p] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn]. **v.28** μετά[p] οὗτος[rdans] οἶδα[vpxanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] πᾶς[annpn] ἤδη[bo] τελέω[vixp3s] ἵνα[c] τελειόω[vsap3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] λέγω[vipa3s] διψάω[vipa1s]. **v.29** σκεῦος[nnns] οὖν[c] κεῖμαι[viin3s] ὄξος[ngns] μεστός[annsn] ὁ[dnmp] δέ[c] πίμπλημι[vpaanmp] σπόγγος[nams] ὄξος[ngns] καί[c] ὕσσωπος[ndms] περιτίθημι[vpaanmp] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpgms] ὁ[ddns] στόμα[ndns]. **v.30** ὅτε[bo] οὖν[c] λαμβάνω[viaa3s] ὁ[dans] ὄξος[nans] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] τελέω[vixp3s] καί[c] κλίνω[vpaanms] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans]. **v.31** ὁ[dnmp] οὖν[c] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐπεί[c] παρασκευή[nnfs] εἰμί[viix3s] ἵνα[c] μή[xo] μένω[vsaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] ὁ[dnnp] σῶμα[nnnp] ἐν[p] ὁ[ddns] σάββατον[ndns] εἰμί[viix3s] γάρ[c] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ἐκεῖνος[rdgns] ὁ[dgns] σάββατον[ngns] ἐρωτάω[viaa3p] ὁ[dams] Πιλᾶτος[nams] ἵνα[c] κατάγνυμι[vsap3p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnnp] σκέλος[nnnp] καί[c] αἴρω[vsap3p]. **v.32** ἔρχομαι[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] στρατιώτης[nnmp] καί[c] ὁ[dgms] μέν[xo] πρῶτος[agmsn] κατάγνυμι[viaa3p] ὁ[danp] σκέλος[nanp] καί[c] ὁ[dgms] ἄλλος[agmsn] ὁ[dgms] συσταυρόω[vpapgms] αὐτός[rpdms]. **v.33** ἐπί[p] δέ[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἔρχομαι[vpaanmp] ὡς[bo] ὁράω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἤδη[bo] θνήσκω[vpxaams] οὐ[xo] κατάγνυμι[viaa3p] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] σκέλος[nanp]. **v.34** ἀλλά[c] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] στρατιώτης[ngmp] λόγχη[ndfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] πλευρά[nafs] νύσσω[viaa3s] καί[c] εὐθύς[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s] αἷμα[nnns] καί[c] ὕδωρ[nnns]. **v.35** καί[c] ὁ[dnms] ὁράω[vpxanms] μαρτυρέω[vixa3s] καί[c] ἀληθινός[anfsn] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] κἀκεῖνος[rdnms] οἶδα[vixa3s] ὅτι[c] ἀληθής[aanpn] λέγω[vipa3s] ἵνα[c] σύ[rpn-p] πιστεύω[vsaa2p]. **v.36** γίνομαι[viad3s] γάρ[c] οὗτος[rdnnp] ἵνα[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] πληρόω[vsap3s] ὀστέον[nnns] οὐ[xo] συντρίβω[vifp3s] αὐτός[rpgms]. **v.37** καί[c] πάλιν[bo] ἕτερος[anfsn] γραφή[nnfs] λέγω[vipa3s] ὁράω[vifd3p] εἰς[p] ὅς[rrams] ἐκκεντέω[viaa3p].

ρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁριμαθαίας, ὢν μαθητὴς
τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα
ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν
39 καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν
πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ
40 ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ,
καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ
41 τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη
κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς
42 ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς
ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.
20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωΐ,
σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρ-
2 μένον ἐκ τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα
Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ
λέγει αὐτοῖς, Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴ-
3 δαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος
4 μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁ-
μοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ
5 ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα
6 τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀ-

---

v.38 μετά[p] δέ[c] οὗτος[rdanp] ἐρωτάω[viaa3s] ὁ[dams] Πιλᾶτος[nams] ὁ[dnms] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dnms] ἀπό[p] Ἁριμαθαία[ngfs] εἰμί[vppxnms] μαθητής[nnms] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] κρύπτω[vpxpnms] δέ[c] διά[p] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἵνα[c] αἴρω[vsaa3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] ἐπιτρέπω[viaa3s] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] ἔρχομαι[viaa3s] οὖν[c] καί[c] αἴρω[viaa3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.39** ἔρχομαι[viaa3s] δέ[c] καί[c] Νικόδημος[nnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] νύξ[ngfs] ὁ[dans] πρῶτος[aansn] φέρω[vppanms] μίγμα[nans] σμύρνα[ngfs] καί[c] ἀλόη[ngfs] ὡσεί[bo] λίτρα[nafp] ἑκατόν[tn]. **v.40** λαμβάνω[viaa3p] οὖν[c] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] δέω[viaa3p] αὐτός[rpans] ὀθόνιον[ndnp] μετά[p] ὁ[dgnp] ἄρωμα[ngnp] καθώς[bo] ἔθος[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ἐνταφιάζω[vnpa]. **v.41** εἰμί[viix3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms] ὅπου[bo] σταυρόω[viap3s] κῆπος[nnms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κῆπος[ndms] μνημεῖον[nnns] καινός[annsn] ἐν[p] ὅς[rrdns] οὐδέπω[bo] οὐδείς[anfsn] τίθημι[viap3s]. **v.42** ἐκεῖ[bo] οὖν[c] διά[p] ὁ[dafs] παρασκευή[nafs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὅτι[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] μνημεῖον[nnns] τίθημι[viaa3p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **20. v.1** ὁ[ddfs] δέ[c] εἷς[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] ἔρχομαι[vipn3s] πρωΐ[bo] σκοτία[ngfs] ἔτι[bo] εἰμί[vppxgfs] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] βλέπω[vipa3s] ὁ[dams] λίθος[nams] αἴρω[vpxpams] ἐκ[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns]. **v.2** τρέχω[vipa3s] οὖν[c] καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] Σίμων[nams] Πέτρος[nams] καί[c] πρός[p] ὁ[dams] ἄλλος[aamsn] μαθητής[nams] ὅς[rrams] φιλέω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] αἴρω[viaa3p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐκ[p] ὁ[dgns] μνημεῖον[ngns] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] ποῦ[xo] τίθημι[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.3** ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ἄλλος[anmsn] μαθητής[nnms] καί[c] ἔρχομαι[viin3p] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans]. **v.4** τρέχω[viia3p] δέ[c] ὁ[dnmp] δύο[tn] ὁμοῦ[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἄλλος[anmsn] μαθητής[nnms] προτρέχω[viaa3s] ταχύς[bo] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] πρῶτος[anmsn] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans]. **v.5** καί[c] παρακύπτω[vpaanms] βλέπω[vipa3s] κεῖμαι[vppnanp] ὁ[danp] ὀθόνιον[nanp] οὐ[xo] μέντοι[c] εἰσέρχομαι[viaa3s].

κολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ
ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐ- 7
τοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον
εἰς ἕνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλ- 8
θὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν, οὐδέπω 9
γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἱστή- 10, 11
κει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω, ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν
εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζο- 12
μένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου
ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, Γύ- 13
ναι, τί κλαίεις· λέγει αὐτοῖς, Ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ
οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς 14
τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ
Ἰησοῦς ἐστι. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις· τίνα ζη- 15
τεῖς· ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ, Κύριε, εἰ
σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθηκας, κἀγὼ αὐτὸν
ἀρῶ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει 16
αὐτῷ, Ραββουνί, ὃ λέγεται, Διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, 17
Μή μου ἅπτου, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου,
πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, Ἀνα-
βαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου

---

v.6 ἔρχομαι[vipn3s] οὖν[c] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] ἀκολουθέω[vppanms] αὐτός[rpdms] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] θεωρέω[vipa3s] ὁ[danp] ὀθόνιον[nanp] κεῖμαι[vppnanp]. **v.7** καί[c] ὁ[dans] σουδάριον[nans] ὅς[rrnns] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] αὐτός[rpgms] οὐ[xo] μετά[p] ὁ[dgnp] ὀθόνιον[ngnp] κεῖμαι[vppnans] ἀλλά[c] χωρίς[bo] ἐντυλίσσω[vpxpans] εἰς[p] εἷς[nams] τόπος[nams]. **v.8** τότε[bo] οὖν[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] καί[c] ὁ[dnms] ἄλλος[anmsn] μαθητής[nnms] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vpaanms] πρῶτος[anmsn] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] καί[c] ὁράω[viaa3s] καί[c] πιστεύω[viaa3s]. **v.9** οὐδέπω[bo] γάρ[c] οἶδα[viya3p] ὁ[dafs] γραφή[nafs] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἀνίστημι[vnaa]. **v.10** ἀπέρχομαι[viaa3p] οὖν[c] πάλιν[bo] πρός[p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp]. **v.11** Μαρία[nnfs] δέ[c] ἵστημι[viya3s] πρός[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans] κλαίω[vppanfs] ἔξω[bo] ὡς[bo] οὖν[c] κλαίω[viia3s] παρακύπτω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] μνημεῖον[nans]. **v.12** καί[c] θεωρέω[vipa3s] δύο[tn] ἄγγελος[namp] ἐν[p] λευκός[adnpn] καθέζομαι[vppnamp] εἷς[nams] πρός[p] ὁ[ddfs] κεφαλή[ndfs] καί[c] εἷς[nams] πρός[p] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] ὅπου[bo] κεῖμαι[viin3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.13** καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdfs] ἐκεῖνος[rdnmp] γυνή[nvfs] τίς[rqans] κλαίω[vipa2s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] αἴρω[viaa3p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ποῦ[xo] τίθημι[viaa3p] αὐτός[rpams]. **v.14** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanfs] στρέφω[viap3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὀπίσω[bo] καί[c] θεωρέω[vipa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἵστημι[vpxaams] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[viya3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.15** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] γυνή[nvfs] τίς[rqnns] κλαίω[vipa2s] τίς[rqams] ζητέω[vipa2s] ἐκεῖνος[rdnfs] δοκέω[vppanfs] ὅτι[c] ὁ[dnms] κηπουρός[nnms] εἰμί[vipx3s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] εἰ[qo] σύ[rpn-s] βαστάζω[viaa2s] αὐτός[rpams] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ποῦ[xo] αὐτός[rpams] τίθημι[viaa2s] κἀγώ[rpn-s] αὐτός[rpams] αἴρω[vifa1s]. **v.16** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὅς[dnms] Ἰησοῦς[nnms] Μαρία[nvfs] στρέφω[vpapnfs] ἐκεῖνος[rdnfs] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ῥαββουνί[ta] ὅς[rrnns] λέγω[vipp3s] διδάσκαλος[nvms].

18 καὶ Θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα
τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.
19 Οὔσης οὖν ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ
τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι,
διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ
20 μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν
αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ
21 μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πά-
λιν, Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω
22 ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς, Λάβετε
23 Πνεῦμα Ἅγιον. ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφιένται αὐ-
24 τοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν
δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ
25 Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἑωράκαμεν τὸν
Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν
τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν
ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ
26 πιστεύσω. Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ᾽ αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν

---

v.17 λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] ἐγώ[rpg-s] ἅπτω[vdpm2s] οὔπω[bo] γάρ[c] ἀναβαίνω[vixa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] πορεύομαι[vdpn2s] δέ[c] πρός[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] λέγω[vdaa2s] αὐτός[rpdmp] ἀναβαίνω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] πατήρ[nams] σύ[rpg-p] καί[c] θεός[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] θεός[nams] σύ[rpg-p]. **v.18** ἔρχομαι[vipn3s] Μαρία[nnfs] ὁ[dnfs] Μαγδαληνή[nnfs] ἀπαγγέλλω[vppanfs] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ὅτι[c] ὁράω[vixa3s] ὁ[dams] κύριος[nams] καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs]. **v.19** εἰμί[vppxgfs] οὖν[c] ὄψιος[agfsn] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] εἷς[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] καί[c] ὁ[dgfp] θύρα[ngfp] κλείω[vpxpgmp] ὅπου[bo] εἰμί[viix3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] συνάγω[vpxpnmp] διά[p] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ἵστημι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-p]. **v.20** καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] δείκνυμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] ὁ[dafs] πλευρά[nafs] αὐτός[rpgms] χαίρω[viao3p] οὖν[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.21** λέγω[viaa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-p] καθώς[bo] ἀποστέλλω[vixa3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] κἀγώ[rpn-s] πέμπω[vipa1s] σύ[rpa-p]. **v.22** καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] ἐμφυσάω[viaa3s] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] λαμβάνω[vdaa2p] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn]. **v.23** ἄν[xo] τι-σριγμπ ἀφίημι[vsaa2p] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ἀφίημι[vipp3p] αὐτός[rpdmp] ἄν[xo] τι-σριγμπ κρατέω[vspa2p] κρατέω[vixp3p]. **v.24** Θωμᾶς[nnms] δέ[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Δίδυμος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ὅτε[bo] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.25** λέγω[viia3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] ἄλλος[anmpn] μαθητής[nnmp] ὁράω[vixa1p] ὁ[dams] κύριος[nams] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐάν[qo] μή[xo] ὁράω[vsaa1s] ἐν[p] ὁ[ddfp] χείρ[ndfp] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] τύπος[nams] ὁ[dgmp] ἧλος[ngmp] καί[c] βάλλω[vsaa1s] ὁ[dams] δάκτυλος[nams] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dams] τύπος[nams] ὁ[dgmp] ἧλος[ngmp] καί[c] βάλλω[vsaa1s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] πλευρά[nafs] αὐτός[rpgms] οὐ[xo] μή[xo] πιστεύω[vifa1s].

κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.
εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς 27
χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν
μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θω- 28
μᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. λέγει 29
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι ἑώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας, μακά-
ριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα 30
σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ
ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα 31
πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ
ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μα- **21**
θηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφανέρωσε δὲ οὕτως.
ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ 2
Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, 3
Ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.
ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυ-
κτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς 4
εἰς τὸν αἰγιαλόν, οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι.

---

v.26 καί[c] μετά[p] ἡμέρα[nafp] ὀκτώ[tn] πάλιν[bo] εἰμί[viix3p] ἔσω[bo] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] Θωμᾶς[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dgfp] θύρα[ngfp] κλείω[vpxpgmp] καί[c] ἵστημι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] μέσος[aansn] καί[c] λέγω[viaa3s] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-p]. **v.27** εἶτα[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Θωμᾶς[ndms] φέρω[vdpa2s] ὁ[dams] δάκτυλος[nams] σύ[rpg-s] ὧδε[bo] καί[c] ὁράω[vdaa2s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] φέρω[vdpa2s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] βάλλω[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] πλευρά[nafs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] μή[xo] γίνομαι[vdpn2s] ἄπιστος[anmsn] ἀλλά[c] πιστός[anmsn]. **v.28** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Θωμᾶς[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.29** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] ὁράω[vixa2s] ἐγώ[rpa-s] Θωμᾶς[nvms] πιστεύω[vixa2s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] μή[xo] ὁράω[vpaanmp] καί[c] πιστεύω[vpaanmp]. **v.30** πολύς[aanpn] μέν[xo] οὖν[c] καί[c] ἄλλος[aanpn] σημεῖον[nanp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] ὅς[rrnnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] γράφω[vpxpnnp] ἐν[p] ὁ[ddns] βιβλίον[ndns] οὗτος[rddns]. **v.31** οὗτος[rdnnp] δέ[c] γράφω[vixp3s] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἵνα[c] πιστεύω[vppanmp] ζωή[nafs] ἔχω[vspa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] αὐτός[rpgms]. **21. v.1** μετά[p] οὗτος[rdanp] φανερόω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] πάλιν[bo] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁ[dgfs] Τιβεριάς[ngfs] φανερόω[viaa3s] δέ[c] οὕτω[bo]. **v.2** εἰμί[viix3p] ὁμοῦ[bo] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] καί[c] Θωμᾶς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Δίδυμος[nnms] καί[c] Ναθαναήλ[tp] ὁ[dnms] ἀπό[p] Κανά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgms] Ζεβεδαῖος[ngms] καί[c] ἄλλος[anmpn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] δύο[tn]. **v.3** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] ὑπάγω[vipa1s] ἁλιεύω[vnpa] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ἔρχομαι[vipn1p] καί[c] ἐγώ[rpn-p] σύν[p] σύ[rpd-s] ἐξέρχομαι[viaa3p] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] εὐθύς[bo] καί[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] πιάζω[viaa3p] οὐδείς[aansn]. **v.4** πρωΐα[ngfs] δέ[c] ἤδη[bo] γίνομαι[vpadgfs] ἵστημι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams] οὐ[xo] μέντοι[c] οἶδα[viya3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s].

5 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε·
6 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Οὔ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ
μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ
οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.
7 λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ
Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν
ἐπενδύτην διεζώσατο ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν
8 θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον οὐ γὰρ
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ᾽ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύ-
9 ροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν,
βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ
10 ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν
11 ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον
ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν,
12 καὶ τοσούτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξε-
13 τάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ· εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν
ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
14 ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς
15 μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέ-
γει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖόν
τούτων· λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει

---

v.5 λέγω[vipa3s] οὖν[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] παιδίον[nvnp] μή[xo] τι-σριανσ προσφάγιον[nans] ἔχω[vipa2p] ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo]. **v.6** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] βάλλω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[danp] δεξιός[aanpn] μέρος[nanp] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] ὁ[dans] δίκτυον[nans] καί[c] εὑρίσκω[vifa2p] βάλλω[viaa3p] οὖν[c] καί[c] οὐ[xo] ἔτι[bo] αὐτός[rpans] ἕλκω[vnaa] ἰσχύω[viaa3p] ἀπό[p] ὁ[dgns] πλῆθος[ngns] ὁ[dgmp] ἰχθύς[ngmp]. **v.7** λέγω[vipa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] μαθητής[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ὅς[rrams] ἀγαπάω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s] Σίμων[nnms] οὖν[c] Πέτρος[nnms] ἀκούω[vpaanms] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dams] ἐπενδύτης[nafs] διαζώννυμι[viam3s] εἰμί[viix3s] γάρ[c] γυμνός[anmsn] καί[c] βάλλω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.8** ὁ[dnmp] δέ[c] ἄλλος[anmpn] μαθητής[nnmp] ὁ[ddns] πλοιάριον[ndns] ἔρχομαι[viaa3p] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[viix3p] μακράν[bo] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἀπό[p] πῆχυς[ngmp] διακόσιοι[ngmp] σύρω[vppanms] ὁ[dans] δίκτυον[nans] ὁ[dgmp] ἰχθύς[ngmp]. **v.9** ὡς[bo] οὖν[c] ἀποβαίνω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] βλέπω[vipa3p] ἀνθρακιά[nafs] κεῖμαι[vppnafs] καί[c] ὀψάριον[nans] ἐπίκειμαι[vppnans] καί[c] ἄρτος[nams]. **v.10** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] φέρω[vdaa2p] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ὀψάριον[ngnp] ὅς[rrgnp] πιάζω[viaa2p] νῦν[bo]. **v.11** ἀναβαίνω[viaa3s] Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] καί[c] ἕλκω[viaa3s] ὁ[dans] δίκτυον[nans] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μεστός[aansn] ἰχθύς[ngmp] μέγας[agmpn] ἑκατόν[tn] πεντήκοντα[ngmp] καί[c] τοσοῦτος[rdgmp] εἰμί[vppxgmp] οὐ[xo] σχίζω[viap3s] ὁ[dnns] δίκτυον[nnns]. **v.12** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] δεῦτε[vdvx2p] ἀριστάω[vdaa2p] οὐδείς[anfsn] δέ[c] τολμάω[viia3s] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἐξετάζω[vnaa] αὐτός[rpams] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.13** ἔρχομαι[vipn3s] οὖν[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] ἄρτος[nams] καί[c] δίδωμι[vipa3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[dans] ὀψάριον[nans] ὁμοίως[bo]. **v.14** οὗτος[rdnns] ἤδη[bo] τρίτος[aansn] φανερόω[viap3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἐγείρω[vpapnms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn].

αὐτῷ, Βόσκε τὰ ἀρνία μου. λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων 16
Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με· λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.
λέγει αὐτῷ, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, 17
Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με· ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ
τρίτον, φιλεῖς με· καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ
γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά
μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυ- 18
τόν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες, ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς
τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις.
τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ 19
τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέ- 20
τρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς
καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε, Κύριε,
τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε· τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰη- 21
σοῦ, Κύριε, οὗτος δὲ τί· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω 22
μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε· σὺ ἀκολούθει μοι. ἐξῆλθεν 23
οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος
οὐκ ἀποθνῄσκει, καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀπο-
θνήσκει, ἀλλ᾽, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε·

---

v.15 ὅτε[bo] οὖν[c] ἀριστάω[viaa3p] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Σίμων[ndms] Πέτρος[ndms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] Σίμων[nvms] Ἰωνᾶς[ngms] ἀγαπάω[vipa2s] ἐγώ[rpa-s] πολύς[aansc] οὗτος[rdgmp] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ναί[xo] κύριος[nvms] σύ[rpn-s] οἶδα[vixa2s] ὅτι[c] φιλέω[vipa1s] σύ[rpa-s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] βόσκω[vdpa2s] ὁ[danp] ἀρνίον[nanp] ἐγώ[rpg-s]. **v.16** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] πάλιν[bo] δεύτερος[bo] Σίμων[nvms] Ἰωνᾶς[ngms] ἀγαπάω[vipa2s] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ναί[xo] κύριος[nvms] σύ[rpn-s] οἶδα[vixa2s] ὅτι[c] φιλέω[vipa1s] σύ[rpa-s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ποιμαίνω[vdpa2s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ἐγώ[rpg-s]. **v.17** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dans] τρίτος[aansn] Σίμων[nvms] Ἰωνᾶς[ngms] φιλέω[vipa2s] ἐγώ[rpa-s] λυπέω[viap3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ὅτι[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dans] τρίτος[aansn] φιλέω[vipa2s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] σύ[rpn-s] πᾶς[aanpn] οἶδα[vixa2s] σύ[rpn-s] γινώσκω[vipa2s] ὅτι[c] φιλέω[vipa1s] σύ[rpa-s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] βόσκω[vdpa2s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ἐγώ[rpg-s].

v.18 ἀμήν[th] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-s] ὅτε[bo] εἰμί[viix2s] νέος[anmsc] ζωννύω[viia2s] σεαυτοῦ[rxams] καί[c] περιπατέω[viia2s] ὅπου[bo] θέλω[viia2s] ὅταν[c] δέ[c] γηράσκω[vsaa2s] ἐκτείνω[vifa2s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] σύ[rpg-s] καί[c] ἄλλος[anmsn] σύ[rpa-s] ζωννύω[vifa3s] καί[c] φέρω[vifa3s] ὅπου[bo] οὐ[xo] θέλω[vipa2s].

v.19 οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[viaa3s] σημαίνω[vppanms] ποῖος[rqdms] θάνατος[ndms] δοξάζω[vifa3s] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s].

v.20 ἐπιστρέφω[vpapnms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] βλέπω[vipa3s] ὁ[dams] μαθητής[nams] ὅς[rrams] ἀγαπάω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀκολουθέω[vppaams] ὅς[rrnms] καί[c] ἀναπίπτω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] δεῖπνον[ndns] ἐπί[p] ὁ[dans] στῆθος[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] σύ[rpa-s]. **v.21** οὗτος[rdams] ὁράω[vpaanms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] κύριος[nvms] οὗτος[rdnms] δέ[c] τίς[rqnns]. **v.22** λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐάν[qo] αὐτός[rpams] θέλω[vspa1s] μένω[vnpa] ἕως[c] ἔρχομαι[vipn1s] τίς[rqnns] πρός[p] σύ[rpa-s] σύ[rpn-s] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.23** ἐξέρχομαι[viaa3s] οὖν[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] οὗτος[rdnms] εἰς[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ὅτι[c] ὁ[dnms] μαθητής[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] οὐ[xo] ἀποθνῄσκω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] οὐ[xo] ἀποθνῄσκω[vipa3s] ἀλλά[c] ἐάν[qo] αὐτός[rpams] θέλω[vspa1s] μένω[vnpa] ἕως[c] ἔρχομαι[vipn1s] τίς[rqnns] πρός[p] σύ[rpa-s].

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας
25 ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι
δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται
καθ᾽ ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα
βιβλία. Ἀμήν.

v.24 οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} μαθητής^{nnms} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} καί^{c} γράφω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} καί^{c} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} καί^{c} ἄλλος^{annpn} πολύς^{annpn} ὅσος^{rcnnp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅστις^{rrnnp} ἐάν^{qo} γράφω^{vspp3s} κατά^{p} εἷς^{nans} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rpams} οἴομαι^{vipn1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} χωρέω^{vnaa} ὁ^{danp} γράφω^{vpppanp} βιβλίον^{nanp} ἀμήνth.

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, **1**
ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας, 2
ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξε-
λέξατο, ἀνελήφθη, οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ 3
παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα
ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θε-
οῦ. καὶ συναλιζόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ 4
Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρός, ἣν ἠκούσατέ μου, ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕ- 5
δατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολ-
λὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν 6
λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασι-
λείαν τῷ Ἰσραήλ· εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι 7
χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ 8
λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς,
καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα 9
εἰπών, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐ- 10

---

1. v.1 ὁ[dams] μέν[xo] πρῶτος[aamsn] λόγος[nams] ποιέω[viam1s] περί[p] πᾶς[agnpn] ὦ[i] Θεόφιλος[nvms] ὅς[rrgnp] ἄρχω[viad3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ποιέω[vnpa] τέ[xo] καί[c] διδάσκω[vnpa]. **v.2** ἄχρι[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐντέλλομαι[vpannms] ὁ[ddmp] ἀπόστολος[ndmp] διά[p] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] ὅς[rramp] ἐκλέγω[viam3s] ἀναλαμβάνω[viap3s]. **v.3** ὅς[rrdmp] καί[c] παρίστημι[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ζάω[vppaams] μετά[p] ὁ[dans] πάσχω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐν[p] πολύς[adnpn] τεκμήριον[ndnp] διά[p] ἡμέρα[ngfp] τεσσεράκοντα[tn] ὀπτάνομαι[vppnnms] αὐτός[rpdmp] καί[c] λέγω[vppanms] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.4** καί[c] συναλίζομαι[vppnnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] παραγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] μή[xo] χωρίζω[vnpp] ἀλλά[c] περιμένω[vnpa] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ὅς[rrafs] ἀκούω[viaa2p] ἐγώ[rpg-s]. **v.5** ὅτι[c] Ἰωάννης[nnms] μέν[xo] βαπτίζω[viaa3s] ὕδωρ[ndns] σύ[rpn-p] δέ[c] βαπτίζω[vifp2p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] οὐ[xo] μετά[p] πολύς[aafpn] οὗτος[rdafp] ἡμέρα[nafp]. **v.6** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] συνέρχομαι[vpaanmp] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] εἰ[qo] ἐν[p] ὁ[ddms] χρόνος[ndms] οὗτος[rddms] ἀποκαθιστάνω[vipa2s] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp]. **v.7** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpamp] οὐ[xo] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s] γινώσκω[vnaa] χρόνος[namp] ἤ[xo] καιρός[namp] ὅς[rramp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] τίθημι[viam3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] ἐξουσία[ndfs]. **v.8** ἀλλά[c] λαμβάνω[vifd2p] δύναμις[nafs] ἐπέρχομαι[vpaagns] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] ἐπί[p] σύ[rpa-p] καί[c] εἰμί[vifx2p] ἐγώ[rpd-s] μάρτυς[nnmp] ἐν[p] τέ[xo] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] καί[c] Σαμάρεια[ndfs] καί[c] ἕως[c] ἔσχατος[agmsn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.9** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] βλέπω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] ἐπαίρω[viap3s] καί[c] νεφέλη[nnfs] ὑπολαμβάνω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp].

ρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκει-
11 σαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί
ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν· οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀνα-
ληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον
12 ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τοτε ὑπέστρε-
ψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὅ
13 ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσ-
ῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε
Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ
Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ
14 Σίμων ὁ ζηλωτής, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν
προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει,
σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀ-
15 δελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος
ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐ-
16 τὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν
γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος
Δαβὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν
17 Ἰησοῦν. ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆ-
18 ρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ
τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος,

---

v.10 καί[c] ὡς[bo] ἀτενίζω[vppanmp] εἰμί[viix3p] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] πορεύομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnmp] δύο[tn] παρίστημι[viya3p] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] ἐσθής[ndfs] λευκός[adfsn]. **v.11** ὅς[rrnmp] καί[c] λέγω[viaa3p] ἀνήρ[nvmp] Γαλιλαῖος[nvmp] τίς[rqans] ἵστημι[vixa2p] ἐμβλέπω[vppanmp] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] ἀναλαμβάνω[vpapnms] ἀπό[p] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] οὕτω[bo] ἔρχομαι[vifd3s] ὅς[rrams] τρόπος[nams] θεάομαι[viad2p] αὐτός[rpams] πορεύομαι[vppnams] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.12** τότε[bo] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἀπό[p] ὄρος[ngns] ὁ[dgns] καλέω[vpppgns] ἐλαιών[ngms] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἐγγύς[bo] Ἰερουσαλήμ[tp] σάββατον[ngns] ἔχω[vppaans] ὁδός[nafs]. **v.13** καί[c] ὅτε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3p] ἀναβαίνω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὑπερῷον[nans] ὅς[bo] εἰμί[viix3p] καταμένω[vppanmp] ὁ[dnms] τέ[xo] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] καί[c] Ἀνδρέας[nnms] Φίλιππος[nnms] καί[c] Θωμᾶς[nnms] Βαρθολομαῖος[nnms] καί[c] Μαθχαῖος[nnms] Ἰάκωβος[nnms] Ἀλφαῖος[ngms] καί[c] Σίμων[nnms] ὁ[dnms] ζηλωτής[nnms] καί[c] Ἰούδας[nnms] Ἰάκωβος[ngms]. **v.14** οὗτος[rdnmp] πᾶς[anmpn] εἰμί[viix3p] προσκαρτερέω[vppanmp] ὁμοθυμαδόν[bo] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] δέησις[ndfs] σύν[p] γυνή[ndfp] καί[c] Μαρία[ndfs] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] σύν[p] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.15** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] οὗτος[rddfp] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nnms] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] λέγω[viaa3s] εἰμί[viix3s] τέ[xo] ὄχλος[nnms] ὄνομα[ngnp] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] ὡς[bo] ἑκατόν[tn] εἴκοσι[nnmp]. **v.16** ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] δεῖ[viiq3s] πληρόω[vnap] ὁ[dafs] γραφή[nafs] οὗτος[rdafs] ὅς[rrafs] προλέγω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] διά[p] στόμα[ngns] Δαυίδ[tp] περί[p] Ἰούδας[ngms] ὁ[dgms] γίνομαι[vpadgms] ὁδηγός[ngms] ὁ[ddmp] συλλαμβάνω[vpaadmp] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.17** ὅτι[c] καταριθμέω[vpxpnms] εἰμί[viix3s] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] καί[c] λαγχάνω[viaa3s] ὁ[dams] κλῆρος[nams] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] οὗτος[rdgfs].

καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. καὶ γνωστὸν ἐγένετο 19
πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον
ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ᾽ ἔστιν Χωρίον
αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, Γενηθήτω ἡ ἔπαυ- 20
λις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί, Τὴν
ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡ- 21
μῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς
ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου, 22
ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ᾽ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστά-
σεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. καὶ ἔστησαν δύο, 23
Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ
Ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ Κύριε, καρδιογνῶστα 24
πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ὃν ἕνα, ἐξελέξω, λα- 25
βεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς
παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔ- 26
δωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ
συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ἦ- **2**
σαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ 2
τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλή-

---

v.18 οὗτος[rdnms] μέν[xo] οὖν[c] κτάομαι[viad3s] χωρίον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgms] μισθός[ngms] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] καί[c] πρηνής[anmsn] γίνομαι[vpadnms] λακάω[viaa3s] μέσος[anmsn] καί[c] ἐκχέω[viap3s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] σπλάγχνον[nnnp] αὐτός[rpgms]. **v.19** καί[c] γνωστός[annsn] γίνομαι[viad3s] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] Ἰερουσαλήμ[tp] ὥστε[c] καλέω[vnap] ὁ[dans] χωρίον[nans] ἐκεῖνος[rdans] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] διάλεκτος[ndfs] αὐτός[rpgmp] Ἀκελδαμάχ[tp] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] χωρίον[nans] αἷμα[ngns]. **v.20** γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἐν[p] βίβλος[ndfs] ψαλμός[ngmp] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnfs] ἔπαυλις[nnfs] αὐτός[rpgms] ἔρημος[anfsn] καί[c] μή[xo] εἰμί[vdpx3s] ὁ[dnms] κατοικέω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καί[c] ὁ[dafs] ἐπισκοπή[nafs] αὐτός[rpgms] λαμβάνω[voaa3s] ἕτερος[anmsn]. **v.21** δεῖ[vipq3s] οὖν[c] ὁ[dgmp] συνέρχομαι[vpaagmp] ἐγώ[rpd-p] ἀνήρ[ngmp] ἐν[p] πᾶς[admsn] χρόνος[ndms] ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰσέρχομαι[viaa3s] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] κύριος[nnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.22** ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] ὁ[dgns] βάπτισμα[ngns] Ἰωάννης[ngms] ἕως[c] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ὅς[rrgfs] ἀναλαμβάνω[viap3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-p] μάρτυς[nams] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vnad] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] εἷς[nams] οὗτος[rdgmp]. **v.23** καί[c] ἵστημι[viaa3p] δύο[tn] Ἰωσήφ[tp] ὁ[dams] καλέω[vpppams] Βαρσαββᾶς[nams] ὅς[rrnms] ἐπικαλέω[viap3s] Ἰοῦστος[nnms] καί[c] Ματταθίας[nams]. **v.24** καί[c] προσεύχομαι[vpadnmp] λέγω[viaa3p] σύ[rpn-s] κύριος[nvms] καρδιογνώστης[nvms] πᾶς[agmpn] ἀναδείκνυμι[vdaa2s] ἐκ[p] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] δύο[tn] ὅς[rrams] εἷς[nams] ἐκλέγω[viam2s]. **v.25** λαμβάνω[vnaa] ὁ[dams] κλῆρος[nams] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] οὗτος[rdgfs] καί[c] ἀποστολή[ngfs] ἐκ[p] ὅς[rrgfs] παραβαίνω[viaa3s] Ἰούδας[nnms] πορεύομαι[vnao] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn]. **v.26** καί[c] δίδωμι[viaa3p] κλῆρος[namp] αὐτός[rpgmp] καί[c] πίπτω[viaa3s] ὁ[dnms] κλῆρος[nnms] ἐπί[p] Ματταθίας[nams] καί[c] συγκαταψηφίζομαι[viap3s] μετά[p] ὁ[dgmp] ἕνδεκα[tn] ἀπόστολος[ngmp]. **2. v.1** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] συμπληρόω[vnpp] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ὁ[dgfs] πεντηκοστή[ngfs] εἰμί[viix3p] ἅπας[anmpn] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans].

3 ρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι. καὶ ὤφθησαν αὐ-
τοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ᾽ ἕνα
4 ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου,
καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου
5 αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἰερουσαλὴμ κατοικοῦν-
τες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν
6 οὐρανόν. γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆ-
θος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
7 λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγον-
τες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
8 Γαλιλαῖοι· καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
9 ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν· Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται,
καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καπ-
10 παδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν,
Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπι-
11 δημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ
Ἄραβες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις
12 τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν,
13 ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι· ἕτεροι
14 δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί. Στα-
θεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ
ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰ-

---

v.2 καί[c] γίνομαι[viad3s] ἄφνω[bo] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἦχος[nnms] ὥσπερ[bo] φέρω[vppegfs] πνοή[ngfs] βίαιος[agfsn] καί[c] πληρόω[viaa3s] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὅς[bo] εἰμί[viix3p] κάθημαι[vppnnmp]. **v.3** καί[c] ὁράω[viap3p] αὐτός[rpdmp] διαμερίζω[vppenfp] γλῶσσα[nnfp] ὡσεί[bo] πῦρ[ngns] καθίζω[viaa3s] τέ[xo] ἐπί[p] εἷς[nams] ἕκαστος[aamsn] αὐτός[rpgmp]. **v.4** καί[c] πίμπλημι[viap3p] ἅπας[anmpn] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] καί[c] ἄρχω[viad3p] λαλέω[vnpa] ἕτερος[adfpn] γλῶσσα[ndfp] καθώς[bo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] δίδωμι[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἀποφθέγγομαι[vnpn]. **v.5** εἰμί[viix3p] δέ[c] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] κατοικέω[vppanmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἀνήρ[nnmp] εὐλαβής[anmpn] ἀπό[p] πᾶς[agnsn] ἔθνος[ngns] ὁ[dgnp] ὑπό[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.6** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] οὗτος[rdgfs] συνέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] καί[c] συγχέω[viap3s] ὅτι[c] ἀκούω[viia3p] εἷς[nnms] ἕκαστος[anmsn] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] διάλεκτος[ndfs] λαλέω[vppagmp] αὐτός[rpgmp]. **v.7** ἐξίστημι[viim3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] καί[c] θαυμάζω[viia3p] λέγω[vppanmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] οὐ[xo] ἰδού[vdaa2s] πᾶς[anmpn] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] λαλέω[vppanmp] Γαλιλαῖος[nnmp]. **v.8** καί[c] πῶς[bo] ἐγώ[rpn-p] ἀκούω[vipa1p] ἕκαστος[anmsn] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] διάλεκτος[ndfs] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὅς[rrdfs] γεννάω[viap1p]. **v.9** Πάρθος[nnmp] καί[c] Μῆδος[nnmp] καί[c] Ἐλαμίτης[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ὁ[dafs] Μεσοποταμία[nafs] Ἰουδαία[nafs] τέ[xo] καί[c] Καππαδοκία[nafs] Πόντος[nams] καί[c] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs]. **v.10** Φρυγία[nafs] τέ[xo] καί[c] Παμφυλία[nafs] Αἴγυπτος[nafs] καί[c] ὁ[danp] μέρος[nanp] ὁ[dgfs] Λιβύη[ngfs] ὁ[dgfs] κατά[p] Κυρήνη[nafs] καί[c] ὁ[dnmp] ἐπιδημέω[vppanmp] Ῥωμαῖος[anmpn] Ἰουδαῖος[anmpn] τέ[xo] καί[c] προσήλυτος[nnmp]. **v.11** Κρής[nnmp] καί[c] Ἄραψ[nnmp] ἀκούω[vipa1p] λαλέω[vppagmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddfp] ἡμέτερος[rsdfp] γλῶσσα[ndfp] ὁ[danp] μεγαλεῖος[aanpn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.12** ἐξίστημι[viim3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] καί[c] διαπορέω[viia3p] ἄλλος[anmsn] πρός[p] ἄλλος[aamsn] λέγω[vppanmp] τίς[rqans] ἄν[xo] θέλω[vopa3s] οὗτος[rdans] εἰμί[vnpx]. **v.13** ἕτερος[anmpn] δέ[c] χλευάζω[vppanmp] λέγω[viia3p] ὅτι[c] γλεῦκος[ngns] μεστόω[vpxpnmp] εἰμί[vipx3p].

ερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε
τὰ ῥήματά μου. οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι με- 15
θύουσιν, ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ 16
εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις 17
ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶ-
σαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες
ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτε-
ροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους 18
μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ
ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. καὶ δώσω τέ- 19
ρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ
πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, 20
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν
μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ 21
ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς 22
λόγους τούτους, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις,
οἷς ἐποίησε δι᾽ αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ
οἴδατε, τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ 23
ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε,
ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι 24

---

v.14 ἵστημι[vpapnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] σύν[p] ὁ[ddmp] ἕνδεκα[tn] ἐπαίρω[viaa3s] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀποφθέγγομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ἀνήρ[nvmp] Ἰουδαῖος[avmpn] καί[c] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] Ἰερουσαλήμ[tp] ἅπας[anmpn] οὗτος[rdnns] σύ[rpd-p] γνωστός[annsn] εἰμί[vdpx3s] καί[c] ἐνωτίζομαι[vdad2p] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ἐγώ[rpg-s]. **v.15** οὐ[xo] γάρ[c] ὡς[bo] σύ[rpn-p] ὑπολαμβάνω[vipa2p] οὗτος[rdnmp] μεθύω[vipa3p] εἰμί[vipx3s] γάρ[c] ὥρα[nnfs] τρίτος[anfsn] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs]. **v.16** ἀλλά[c] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] λέγω[vpxpnns] διά[p] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] Ἰωήλ[tp]. **v.17** καί[c] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἔσχατος[adfpn] ἡμέρα[ndfp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐκχέω[vifa1s] ἀπό[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] σάρξ[nafs] καί[c] προφητεύω[vifa3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnfp] θυγάτηρ[nnfp] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnmp] νεανίσκος[nnmp] σύ[rpg-p] ὅρασις[nafp] ὁράω[vifd3p] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] σύ[rpg-p] ἐνύπνιον[nanp] ἐνυπνιάζομαι[vifp3p]. **v.18** καί[c] γέ[xo] ἐπί[p] ὁ[damp] δοῦλος[namp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] δούλη[nafp] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] ἐκχέω[vifa1s] ἀπό[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] καί[c] προφητεύω[vifa3p]. **v.19** καί[c] δίδωμι[vifa1s] τέρας[nanp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ἄνω[bo] καί[c] σημεῖον[nanp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] κάτω[bo] αἷμα[nans] καί[c] πῦρ[nans] καί[c] ἀτμίς[nafs] καπνός[ngms]. **v.20** ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] μεταστρέφω[vifp3s] εἰς[p] σκότος[nans] καί[c] ὁ[dnfs] σελήνη[nnfs] εἰς[p] αἷμα[nans] πρίν[bo] ἤ[xo] ἔρχομαι[vnaa] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] κύριος[ngms] ὁ[dafs] μέγας[aafsn] καί[c] ἐπιφανής[aafsn]. **v.21** καί[c] εἰμί[vifx3s] πᾶς[anmsn] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ἐπικαλέω[vsam3s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] κύριος[ngms] σῴζω[vifp3s]. **v.22** ἀνήρ[nvmp] Ἰσραηλίτης[nvmp] ἀκούω[vdaa2p] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] Ναζωραῖος[nams] ἀνήρ[nams] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀποδείκνυμι[vpxpams] εἰς[p] σύ[rpa-p] δύναμις[ndfp] καί[c] τέρας[ndnp] καί[c] σημεῖον[ndnp] ὅς[rrdnp] ποιέω[viaa3s] διά[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] μέσος[adnsn] σύ[rpg-p] καθώς[bo] καί[c] αὐτός[rpnmp] οἶδα[vixa2p]. **v.23** οὗτος[rdams] ὁ[ddfs] ὁρίζω[vpxpdfs] βουλή[ndfs] καί[c] πρόγνωσις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔκδοτος[aamsn] λαμβάνω[vpaanmp] διά[p] χείρ[ngfp] ἄνομος[agmpn] προσπήγνυμι[vpaanmp] ἀναιρέω[viaa2p].

25 οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαβὶδ γὰρ λέ-
γει εἰς αὐτόν, Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
26 ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ, διὰ τοῦτο εὐφράνθη
ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ
27 σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν
ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθο-
28 ράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης
29 μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ
παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτε-
λεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς
30 ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ
ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ
σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐ-
31 τοῦ, προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι
οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε
32 διαφθοράν. τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες
33 ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς, τήν
τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός,
34 ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαβὶδ
ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ

---

v.24 ὅς[rrams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀνίστημι[viaa3s] λύω[vpaanms] ὁ[dafp] ὠδίν[nafp] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] καθότι[bo] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] δυνατός[annsn] κρατέω[vnpp] αὐτός[rpams] ὑπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.25** Δαυίδ[tp] γάρ[c] λέγω[vipa3s] εἰς[p] αὐτός[rpams] προοράω[viim1s] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐνώπιον[bo] ἐγώ[rpg-s] διά[p] πᾶς[agmsn] ὅτι[c] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ἵνα[c] μή[xo] σαλεύω[vsap1s]. **v.26** διά[p] οὗτος[rdans] εὐφραίνω[viap3s] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἀγαλλιάω[viad3s] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἔτι[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnfs] σάρξ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] κατασκηνόω[vifa3s] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs]. **v.27** ὅτι[c] οὐ[xo] ἐγκαταλείπω[vifa2s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ᾅδης[ngms] οὐδέ[bo] δίδωμι[vifa2s] ὁ[dams] ὅσιος[aamsn] σύ[rpg-s] ὁράω[vnaa] διαφθορά[nafs]. **v.28** γνωρίζω[viaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὁδός[nafp] ζωή[ngfs] πληρόω[vifa2s] ἐγώ[rpa-s] εὐφροσύνη[ngfs] μετά[p] ὁ[dgns] πρόσωπον[ngns] σύ[rpg-s]. **v.29** ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἔξεστι[vppqnns] λέγω[vnaa] μετά[p] παρρησία[ngfs] πρός[p] σύ[rpa-p] περί[p] ὁ[dgms] πατριάρχης[ngms] Δαυίδ[tp] ὅτι[c] καί[c] τελευτάω[viaa3s] καί[c] θάπτω[viap3s] καί[c] ὁ[dnns] μνῆμα[nnns] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἄχρι[p] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.30** προφήτης[nnms] οὖν[c] ὑπάρχω[vppanms] καί[c] οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] ὅρκος[ndms] ὀμνύω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐκ[p] καρπός[ngms] ὁ[dgfs] ὀσφύς[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] κατά[p] σάρξ[nafs] ἀνίστημι[vnfa] ὁ[dams] Χριστός[nams] καθίζω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.31** προοράω[vpaanms] λαλέω[viaa3s] περί[p] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὅτι[c] ὅς[xo] καταλείπω[viap3s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ᾅδης[ngms] οὐδέ[bo] ὁ[dnfs] σάρξ[nnfs] αὐτός[rpgms] ὁράω[viaa3s] διαφθορά[nafs]. **v.32** οὗτος[rdams] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἀνίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅς[rrgms] πᾶς[anmpn] ἐγώ[rpn-p] εἰμί[vipx1p] μάρτυς[nnmp]. **v.33** ὁ[ddfs] δεξιός[adfsn] οὖν[c] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑψόω[vpapnms] ὁ[dafs] τέ[xo] ἐπαγγελία[nafs] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] λαμβάνω[vpaanms] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐκχέω[viaa3s] οὗτος[rdans] ὅς[rrans] νῦν[bo] σύ[rpn-p] βλέπω[vipa2p] καί[c] ἀκούω[vipa2p].

Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς 35
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς 36
οἶκος Ἰσραήλ, ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποί-
ησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ 37
κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς
λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί· Πέτρος 38
δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος
ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ
λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ 39
ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακράν,
ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε λό- 40
γοις πλείοσι διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ
τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδε- 41
ξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦν- 42
τες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τῇ κλάσει
τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φό- 43
βος, πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο.
πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ εἶχον ἅπαντα 44
κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διε- 45
μέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε. καθ᾽ ἡμέραν τε 46

---

v.34 οὐ[xo] γάρ[c] Δαυίδ[tp] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[damp] οὐρανός[namp] λέγω[vipa3s] δέ[c] αὐτός[rpnms] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-s] κάθημαι[vdpn2s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s]. **v.35** ἕως[c] ἄν[xo] τίθημι[vsaa1s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-s] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.36** ἀσφαλῶς[bo] οὖν[c] γινώσκω[vdpa3s] πᾶς[anmsn] οἶκος[nnms] Ἰσραήλ[tp] ὅτι[c] καί[c] κύριος[nams] καί[c] Χριστός[nams] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ποιέω[viaa3s] οὗτος[rdams] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] σταυρόω[viaa2p]. **v.37** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] κατανύσσομαι[viap3p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] λέγω[viaa3p] τέ[xo] πρός[p] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] ὁ[damp] λοιπός[aampn] ἀπόστολος[namp] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp]. **v.38** Πέτρος[nnms] δέ[c] φημί[viix3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μετανοέω[vdaa2p] καί[c] βαπτίζω[vdap3s] ἕκαστος[anmsn] σύ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp] καί[c] λαμβάνω[vifd2p] ὁ[dafs] δωρεά[nafs] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns]. **v.39** σύ[rpd-p] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐπαγγελία[nnfs] καί[c] ὁ[ddnp] τέκνον[ndnp] σύ[rpg-p] καί[c] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] εἰς[p] μακρός[bo] ὅσος[rcamp] ἄν[xo] προσκαλέομαι[vsad3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p]. **v.40** ἕτερος[admpn] τέ[xo] λόγος[ndmp] πολύς[admpc] διαμαρτύρομαι[viin3s] καί[c] παρακαλέω[viia3s] λέγω[vppanms] σῴζω[vdap2p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γενεά[ngfs] ὁ[dgfs] σκολιός[agfsn] οὗτος[rdgfs]. **v.41** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] ἀσμένως[bo] ἀποδέχομαι[vpadnmp] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms] βαπτίζω[viap3p] καί[c] προστίθημι[viap3p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] ψυχή[nnfp] ὡσεί[bo] τρισχίλιοι[nnfp]. **v.42** εἰμί[viix3p] δέ[c] προσκαρτερέω[vppanmp] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] καί[c] ὁ[ddfs] κοινωνία[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] κλάσις[ndfs] ὁ[dgms] ἄρτος[ngms] καί[c] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp]. **v.43** γίνομαι[viad3s] δέ[c] πᾶς[adfsn] ψυχή[ndfs] φόβος[nnms] πολύς[annpn] τέ[xo] τέρας[nnnp] καί[c] σημεῖον[nnnp] διά[p] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] γίνομαι[viin3s]. **v.44** πᾶς[anmpn] δέ[c] ὁ[dnmp] πιστεύω[vppanmp] εἰμί[viix3p] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] καί[c] ἔχω[viia3p] ἅπας[aanpn] κοινός[aanpn]. **v.45** καί[c] ὁ[danp] κτῆμα[nanp] καί[c] ὁ[dafp] ὕπαρξις[nafp] πιπράσκω[viia3p] καί[c] διαμερίζω[viia3p] αὐτός[rpanp] πᾶς[admpn] καθότι[bo] ἄν[xo] τι-σρινμσ χρεία[nafs] ἔχω[viia3s].

προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ᾽ οἶ-
κον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι
47 καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν
λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ᾽ ἡμέραν τῇ
ἐκκλησίᾳ.

3 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν
2 ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην. καί τις ἀνὴρ χωλὸς
ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ᾽
ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὡραίαν, τοῦ
3 αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. ὃς
ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν, ἠρώτα
4 ἐλεημοσύνην. ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ,
5 εἶπε, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι
6 παρ᾽ αὐτῶν λαβεῖν. εἶπε δὲ Πέτρος, Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ
ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
7 Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ἔγειραι καὶ περιπάτει. καὶ πιάσας
αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε, παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν
8 αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ πε-
ριεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ
9 ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς
10 περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν

---

v.46 κατά[p] ἡμέρα[nafs] τέ[xo] προσκαρτερέω[vppanmp] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] κλάω[vppanmp] τέ[xo] κατά[p] οἶκος[nams] ἄρτος[nams] μεταλαμβάνω[viia3p] τροφή[ngfs] ἐν[p] ἀγαλλίασις[ndfs] καί[c] ἀφελότης[ndfs] καρδία[ngfs]. **v.47** αἰνέω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] ἔχω[vppanmp] χάρις[nafs] πρός[p] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] λαός[nams] ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] προστίθημι[viia3s] ὁ[damp] σῴζω[vpppamp] κατά[p] ἡμέρα[nafs] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs]. **3. v.1** ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] δέ[c] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] ἀναβαίνω[viia3p] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ἐπί[p] ὁ[dafs] ὥρα[nafs] ὁ[dgfs] προσευχή[ngfs] ὁ[dafs] ἔνατος[aafsn]. **v.2** καί[c] τι-σρινμσ ἀνήρ[nnms] χωλός[anmsn] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms] ὑπάρχω[vppanms] βαστάζω[viip3s] ὅς[rrams] τίθημι[viia3p] κατά[p] ἡμέρα[nafs] πρός[p] ὁ[dafs] θύρα[nafs] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ὁ[dafs] λέγω[vpppafs] ὡραῖος[aafsn] ὁ[dgms] αἰτέω[vnpa] ἐλεημοσύνη[nafs] παρά[p] ὁ[dgmp] εἰσπορεύομαι[vppngmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans]. **v.3** ὅς[rrnms] ὁράω[vpaanms] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] μέλλω[vppaamp] εἴσειμι[vnpx] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ἐρωτάω[viia3s] ἐλεημοσύνη[nafs]. **v.4** ἀτενίζω[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] εἰς[p] αὐτός[rpams] σύν[p] ὁ[ddms] Ἰωάννης[ndms] λέγω[viaa3s] βλέπω[vdaa2s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] ἐπέχω[viia3s] αὐτός[rpdmp] προσδοκάω[vppanms] τι-σ-ριανσ παρά[p] αὐτός[rpgmp] λαμβάνω[vnaa]. **v.6** λέγω[viaa3s] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἀργύριον[nans] καί[c] χρυσίον[nans] οὐ[xo] ὑπάρχω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὅς[rrans] δέ[c] ἔχω[vipa1s] οὗτος[rdans] σύ[rpd-s] δίδωμι[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] Ναζωραῖος[ngms] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] περιπατέω[vdpa2s]. **v.7** καί[c] πιάζω[vpaanms] αὐτός[rpams] ὁ[dgfs] δεξιός[agfsn] χείρ[ngfs] ἐγείρω[viaa3s] παραχρῆμα[bo] δέ[c] στερεόω[viap3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfp] βάσις[nnfp] καί[c] ὁ[dnnp] σφυρόν[nnnp]. **v.8** καί[c] ἐξάλλομαι[vppnnms] ἵστημι[viaa3s] καί[c] περιπατέω[viia3s] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] σύν[p] αὐτός[rpdmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] περιπατέω[vppanms] καί[c] ἅλλομαι[vppnnms] καί[c] αἰνέω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.9** καί[c] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] περιπατέω[vppaams] καί[c] αἰνέω[vppaams] ὁ[dams] θεός[nams].

ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὡραίᾳ
πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ
τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν 11
Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ
τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος, ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ Πέτρος 12
ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε
ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πε-
ποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν· ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ 13
καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐ-
τοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ
πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑμεῖς δὲ 14
τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα
χαρισθῆναι ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ 15
Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ 16
τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε
ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐ-
τῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν, 17
ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχον-
τες ὑμῶν. ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων 18
τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτω.
μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν 19
τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώ-

---

v.10 ἐπιγινώσκω[viia3p] τέ[xo] αὐτός[rpams] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] πρός[p] ὁ[dafs] ἐλεημοσύνη[nafs] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ὡραῖος[adfsn] πύλη[ndfs] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] πίμπλημι[viap3p] θάμβος[ngns] καί[c] ἔκστασις[ngfs] ἐπί[p] ὁ[ddns] συμβαίνω[vpxadns] αὐτός[rpdms]. **v.11** κρατέω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] ἰάομαι[vpapgms] χωλός[agmpn] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] συντρέχω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] στοά[ndfs] ὁ[ddfs] καλέω[vpppdfs] Σολομών[ngms] ἔκθαμβος[anmpn]. **v.12** ὁράω[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] ἀνήρ[nvmp] Ἰσραηλίτης[nvmp] τίς[rqans] θαυμάζω[vipa2p] ἐπί[p] οὗτος[rddns] ἤ[xo] ἐγώ[rpd-p] τίς[rqans] ἀτενίζω[vipa2p] ὡς[bo] ἴδιος[adfsn] δύναμις[ndfs] ἤ[xo] εὐσέβεια[ndfs] ποιέω[vpxadmp] ὁ[dgms] περιπατέω[vnpa] αὐτός[rpams]. **v.13** ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Ἰσαάκ[tp] καί[c] Ἰακώβ[tp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] δοξάζω[viaa3s] ὁ[dams] παῖς[nams] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[nams] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] παραδίδωμι[viaa2p] καί[c] ἀρνέομαι[viad2p] αὐτός[rpams] κατά[p] πρόσωπον[nans] Πιλᾶτος[ngms] κρίνω[vpaagms] ἐκεῖνος[rdgms] ἀπολύω[vnpa]. **v.14** σύ[rpn-p] δέ[c] ὁ[dams] ἅγιος[aamsn] καί[c] δίκαιος[aamsn] ἀρνέομαι[viad2p] καί[c] αἰτέω[viam2p] ἀνήρ[nams] φονεύς[nams] χαρίζομαι[vnap] σύ[rpd-p]. **v.15** ὁ[dams] δέ[c] ἀρχηγός[nams] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ἀποκτείνω[viaa2p] ὅς[rrams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγείρω[viaa3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-p] μάρτυς[nnmp] εἰμί[vipx1p]. **v.16** καί[c] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdams] ὅς[rrams] θεωρέω[vipa2p] καί[c] οἶδα[vixa2p] στερεόω[viaa3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] ὁ[dnfs] διά[p] αὐτός[rpgms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dafs] ὁλοκληρία[nafs] οὗτος[rdafs] ἀπέναντι[bo] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p]. **v.17** καί[c] νῦν[bo] ἀδελφός[nvmp] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] κατά[p] ἄγνοια[nafs] πράσσω[viaa2p] ὥσπερ[bo] καί[c] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] σύ[rpg-p]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὅς[rranp] προκαταγγέλλω[viaa3s] διά[p] στόμα[ngns] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] αὐτός[rpgms] πάσχω[vnaa] ὁ[dams] Χριστός[nams] πληρόω[viaa3s] οὕτω[bo].

20 που τοῦ Κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν
21 Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων
ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος
22 πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ᾽ αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ
πρὸς τούς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος
ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε
23 κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δέ, πᾶσα ψυχή,
ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται
24 ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ
τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν τὰς ἡμέρας
25 ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς
διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ,
Καὶ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς
26 γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεός, ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰη-
σοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν
ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱε-
2 ρεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονού-
μενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ
3 Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς
χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἦν γὰρ ἑσπέρα

---

v.19 μετανοέω[vdaa2p] οὖν[c] καί[c] ἐπιστρέφω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[dans] ἐξαλείφω[vnap] σύ[rpg-p] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ὅπως[bo] ἄν[xo] ἔρχομαι[vsaa3p] καιρός[nnmp] ἀνάψυξις[ngfs] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.20** καί[c] ἀποστέλλω[vsaa3s] ὁ[dams] προκηρύσσω[vpxpams] σύ[rpd-p] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams]. **v.21** ὅς[rrams] δεῖ[vipq3s] οὐρανός[nams] μέν[xo] δέχομαι[vnad] ἄχρι[p] χρόνος[ngmp] ἀποκατάστασις[ngfs] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] στόμα[ngns] πᾶς[agmpn] ἅγιος[agmpn] αὐτός[rpgms] προφήτης[ngmp] ἀπό[p] αἰών[ngms]. **v.22** Μωϋσῆς[nnms] μέν[xo] γάρ[c] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] προφήτης[nams] σύ[rpd-p] ἀνίστημι[vifa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] σύ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐγώ[rpa-s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vifd2p] κατά[p] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] λαλέω[vsaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.23** εἰμί[vifx3s] δέ[c] πᾶς[anfsn] ψυχή[nnfs] ὅστις[rrnfs] ἄν[xo] μή[xo] ἀκούω[vsaa3s] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐξολεθρεύω[vifp3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.24** καί[c] πᾶς[anmpn] δέ[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] ἀπό[p] Σαμουήλ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] καθεξῆς[bo] ὅσος[rcnmp] λαλέω[viaa3p] καί[c] προκαταγγέλλω[viaa3p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] οὗτος[rdafp]. **v.25** σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] υἱός[nnmp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καί[c] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] ὅς[rrgfs] διατίθημι[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] λέγω[vppanms] πρός[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] σύ[rpg-s] ἐνευλογέω[vifp3p] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] πατριά[nnfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.26** σύ[rpd-p] πρῶτος[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀνίστημι[vpaanms] ὁ[dams] παῖς[nams] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[nams] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εὐλογέω[vppaams] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀποστρέφω[vnpa] ἕκαστος[aamsn] ἀπό[p] ὁ[dgfp] πονηρία[ngfp] σύ[rpg-p]. **4. v.1** λαλέω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] ἐφίστημι[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnmp] ἱερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] στρατηγός[nnms] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] ὁ[dnmp] Σαδδουκαῖος[nnmp]. **v.2** διαπονέομαι[vppnnmp] διά[p] ὁ[dans] διδάσκω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὁ[dams] λαός[nams] καί[c] καταγγέλλω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[dafs] ἀνάστασις[nafs] ὁ[dafs] ἐκ[p] νεκρός[agmpn].

ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ 4
ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο 5
δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρε-
σβυτέρους καὶ γραμματεῖς. εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἄνναν τὸν 6
ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ ὅ-
σοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ 7
μέσῳ, ἐπυνθάνοντο, Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιή-
σατε τοῦτο ὑμεῖς· τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου εἶπε 8
πρὸς αὐτούς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ,
εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀ- 9
σθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ 10
παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Να-
ζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν ὁ 11
λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος
εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία, 12
οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν
ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ 13
Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄν-
θρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν
τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες 14

---

v.3 καί[c] ἐπιβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] τίθημι[viam3p] εἰς[p] τήρησις[nafs] εἰς[p] ὁ[dafs] αὔριον[bo] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἑσπέρα[nnfs] ἤδη[bo]. **v.4** πολύς[anmpn] δέ[c] ὁ[dgmp] ἀκούω[vpaagmp] ὁ[dams] λόγος[nams] πιστεύω[viaa3p] καί[c] γίνομαι[viao3s] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] ὁ[dgmp] ἀνήρ[ngmp] ὡσεί[bo] χιλιάς[nnfp] πέντε[tn]. **v.5** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] αὔριον[bo] συνάγω[vnap] αὐτός[rpgmp] ὁ[damp] ἄρχων[namp] καί[c] πρεσβύτερος[aampn] καί[c] γραμματεύς[namp]. **v.6** εἰς[p] Ἱερουσαλήμ[tp] καί[c] Ἄννας[nams] ὁ[dams] ἀρχιερεύς[nams] καί[c] Καϊάφας[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams] καί[c] Ἀλέξανδρος[nams] καί[c] ὅσος[rcnmp] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] γένος[ngns] ἀρχιερατικός[agnsn]. **v.7** καί[c] ἵστημι[vpaanmp] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddns] μέσος[adnsn] πυνθάνομαι[viin3p] ἐν[p] ποῖος[rqdfs] δύναμις[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] ποῖος[rqdns] ὄνομα[ndns] ποιέω[viaa2p] οὗτος[rdans] σύ[rpn-p]. **v.8** τότε[bo] Πέτρος[nnms] πίμπλημι[vpapnms] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἄρχων[nvmp] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] πρεσβύτερος[avmpn] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp]. **v.9** εἰ[qo] ἐγώ[rpn-p] σήμερον[bo] ἀνακρίνω[vipp1p] ἐπί[p] εὐεργεσία[ndfs] ἄνθρωπος[ngms] ἀσθενής[agmsn] ἐν[p] τίς[rqdms] οὗτος[rdnms] σῴζω[vixp3s]. **v.10** γνωστός[annsn] εἰμί[vdpx3s] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p] καί[c] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] Ἰσραήλ[tp] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] Ναζωραῖος[ngms] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] σταυρόω[viaa2p] ὅς[rrams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγείρω[viaa3s] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐν[p] οὗτος[rddns] οὗτος[rdnms] παρίστημι[vixa3s] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-p] ὑγιής[anmsn]. **v.11** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] λίθος[nnms] ὁ[dnms] ἐξουθενέω[vpapnms] ὑπό[p] σύ[rpg-p] ὁ[dgmp] οἰκοδομέω[vppagmp] ὁ[dnms] γίνομαι[vpadnms] εἰς[p] κεφαλή[nafs] γωνία[ngfs]. **v.12** καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ἄλλος[admsn] οὐδείς[admsn] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] οὔτε[c] γάρ[c] ὄνομα[nnns] εἰμί[vipx3s] ἕτερος[annsn] ὑπό[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ὁ[dnns] δίδωμι[vpxpnns] ἐν[p] ἄνθρωπος[ndmp] ἐν[p] ὅς[rrdns] δεῖ[vipq3s] σῴζω[vnap] ἐγώ[rpa-p]. **v.13** θεωρέω[vppanmp] δέ[c] ὁ[dafs] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] παρρησία[nafs] καί[c] Ἰωάννης[ngms] καί[c] καταλαμβάνω[vpamnmp] ὅτι[c] ἄνθρωπος[nnmp] ἀγράμματος[anmpn] εἰμί[vipx3p] καί[c] ἰδιώτης[nnmp] θαυμάζω[viia3p] ἐπιγινώσκω[viia3p] τέ[xo] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] σύν[p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] εἰμί[viix3p].

σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.
15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον
16 πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τού-
τοις· ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι᾽ αὐτῶν, πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσα-
17 σθαι. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ
ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μη-
18 δενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς
τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
19 Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς
εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλ-
20 λον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἴδομεν
21 καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέ-
λυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς,
διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι.
22 ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ᾽ ὃν ἐγεγό-
23 νει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς
τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
24 οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν
φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποι-
ήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα

---

v.14 ὁ[dams] δέ[c] ἄνθρωπος[nams] βλέπω[vppanmp] σύν[p] αὐτός[rpdmp] ἵστημι[vpxaams] ὁ[dams] θεραπεύω[vpxpams] οὐδείς[aansn] ἔχω[viia3p] ἀντεῖπον[vnaa]. **v.15** κελεύω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpamp] ἔξω[bo] ὁ[dgns] συνέδριον[ngns] ἀπέρχομαι[vnaa] συμβάλλω[viaa3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp]. **v.16** λέγω[vppanmp] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] οὗτος[rddmp] ὅτι[c] μέν[xo] γάρ[c] γνωστός[annsn] σημεῖον[nnns] γίνομαι[vixa3s] διά[p] αὐτός[rpgmp] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] Ἰερουσαλήμ[tp] φανερός[annsn] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn1p] ἀρνέομαι[vnad]. **v.17** ἀλλά[c] ἵνα[c] μή[xo] ἐπί[p] πολύς[aansc] διανέμω[vsap3s] εἰς[p] ὁ[dams] λαός[nams] ἀπειλή[ndfs] ἀπειλέω[vsam1p] αὐτός[rpdmp] μηκέτι[bo] λαλέω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] οὗτος[rddns] μηδείς[admsn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.18** καί[c] καλέω[vpaanmp] αὐτός[rpamp] παραγγέλλω[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dans] καθόλου[bo] μή[xo] φθέγγομαι[vnpn] μηδέ[c] διδάσκω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.19** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonmp] πρός[p] αὐτός[rpamp] λέγω[viaa3p] εἰ[qo] δίκαιος[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] σύ[rpg-p] ἀκούω[vnpa] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] ὁ[dgms] θεός[ngms] κρίνω[vdaa2p]. **v.20** οὐ[xo] δύναμαι[vipn1p] γάρ[c] ἐγώ[rpn-p] ὅς[rranp] ὁράω[viaa1p] καί[c] ἀκούω[viaa1p] μή[xo] λαλέω[vnpa]. **v.21** ὁ[dnmp] δέ[c] προσαπειλέω[vpamnmp] ἀπολύω[viaa3p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aansn] εὑρίσκω[vppanmp] ὁ[dans] πῶς[bo] κολάζω[vsam3p] αὐτός[rpamp] διά[p] ὁ[dams] λαός[nams] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] δοξάζω[viia3p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπί[p] ὁ[ddns] γίνομαι[vpxadns]. **v.22** ἔτος[ngnp] γάρ[c] εἰμί[viix3s] πολύς[agnpc] τεσσεράκοντα[tn] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐπί[p] ὅς[rrams] γίνομαι[viya3s] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] οὗτος[rdnns] ὁ[dgfs] ἴασις[ngfs]. **v.23** ἀπολύω[vpapnmp] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3p] πρός[p] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] καί[c] ἀπαγγέλλω[viaa3p] ὅσος[rcanp] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] λέγω[viaa3p].

τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ παιδός σου εἰπών, Ἱ- 25
νατί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά. παρέστησαν 26
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, συνήχθησαν 27
γὰρ ἐπ᾽ ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ,
ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι. 28
καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς 29
δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν 30
τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα
γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. καὶ 31
δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ
ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων 32
ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδ᾽ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων
αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ᾽ ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. καὶ 33
μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀ-
ναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας
αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς, ὅσοι γὰρ κτή- 34
τορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς

---

v.24 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} αἴρω^{viaa3p} φωνή^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3p} δεσπότης^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp}. **v.25** ὁ^{dnms} διά^{p} στόμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dgms} παῖς^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ λέγω^{vpaanms} ἱνατί^{bo} φρυάσσω^{viaa3p} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} λαός^{nnmp} μελετάω^{viaa3p} κενός^{aanpn}. **v.26** παρίστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} συνάγω^{viap3p} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} κατά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} κατά^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.27** συνάγω^{viap3p} γάρ^{c} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} παῖς^{nams} σύ$^{rpg-s}$ Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} χρίω^{viaa2s} Ἡρῴδης^{nnms} τέ^{xo} καί^{c} Πόντιος^{nnms} Πιλᾶτος^{nnms} σύν^{p} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} λαός^{ndmp} Ἰσραήλ^{tp}. **v.28** ποιέω^{vnaa} ὅσος^{rcanp} ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} βουλή^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ προορίζω^{viaa3s} γίνομαι^{vnad}. **v.29** καί^{c} ὁ^{danp} νῦν^{bo} κύριος^{nvms} ἐφοράω^{vdaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} ἀπειλή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2s} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ μετά^{p} παρρησία^{ngfs} πᾶς^{agfsn} λαλέω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.30** ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἐκτείνω^{vnpa} σύ$^{rpa-s}$ εἰς^{p} ἴασις^{nafs} καί^{c} σημεῖον^{nnnp} καί^{c} τέρας^{nnnp} γίνομαι^{vnpn} διά^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} ἅγιος^{agmsn} παῖς^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ Ἰησοῦς^{ngms}. **v.31** καί^{c} δέομαι^{vpaogmp} αὐτός^{rpgmp} σαλεύω^{viap3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εἰμί^{viix3p} συνάγω^{vpxpnmp} καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} ἅπας^{anmpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} λαλέω^{viia3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μετά^{p} παρρησία^{ngfs}. **v.32** ὁ^{dgns} δέ^{c} πλῆθος^{ngns} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vpaagmp} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} εἷς^{nnfs} καί^{c} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnms} τι-σριανσ ὁ^{dgnp} ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rpdms} λέγω^{viia3s} ἴδιος^{aamsn} εἰμί^{vnpx} ἀλλά^{c} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} ἅπας^{annpn} κοινός^{annpn}. **v.33** καί^{c} μέγας^{adfsn} δύναμις^{ndfs} ἀποδίδωμι^{viia3p} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} χάρις^{nnfs} τέ^{xo} μέγας^{anfsn} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpamp}.

35 τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀπο-
36 στόλων, διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. Ἰωσῆς
δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβᾶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ὅ ἐστι, μεθερ-
μηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει,
37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε
παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐ-
2 τοῦ, ἐπώλησε κτῆμα, καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνει-
δυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς
3 πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε δὲ Πέτρος, Ἀνανία, δι-
ατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου·
4 οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε·
τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐκ ἐψεύσω
5 ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ Θεῷ. ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους
τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας
6 τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν
7 αὐτόν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν
διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν.
8 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῃ˜῾ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον

---

v.34 οὐδέ[bo] γάρ[c] ἐνδεής[anmsn] τι-σρινμσ ὑπάρχω[viia3s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὅσος[rcnmp] γάρ[c] κτήτωρ[nnmp] χωρίον[ngnp] ἤ[xo] οἰκία[ngfp] ὑπάρχω[viia3p] πωλέω[vppanmp] φέρω[viia3p] ὁ[dafp] τιμή[nafp] ὁ[dgmp] πιπράσκω[vpppgmp]. **v.35** καί[c] τίθημι[viia3p] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] διαδίδωμι[viip3s] δέ[c] ἕκαστος[admsn] καθότι[bo] ἄν[xo] τι-σρινμσ χρεία[nafs] ἔχω[viia3s]. **v.36** Ἰωσῆς[nnms] δέ[c] ὁ[dnms] ἐπικαλέω[vpapnms] Βαρναβᾶς[nnms] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] υἱός[nnms] παράκλησις[ngfs] Λευίτης[nnms] Κύπριος[nnms] ὁ[ddns] γένος[ndns]. **v.37** ὑπάρχω[vppagms] αὐτός[rpdms] ἀγρός[ngms] πωλέω[vpaanms] φέρω[viaa3s] ὁ[dans] χρῆμα[nans] καί[c] τίθημι[viaa3s] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp]. **5. v.1** ἀνήρ[nnms] δέ[c] τι--σρινμσ Ἀνανίας[nnms] ὄνομα[ndns] σύν[p] Σάπφιρα[ndfs] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] αὐτός[rpgms] πωλέω[viaa3s] κτῆμα[nans]. **v.2** καί[c] νοσφίζω[viam3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] τιμή[ngfs] συνοράω[vpxagfs] καί[c] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] φέρω[vpaanms] μέρος[nans] τι-σριανσ παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] τίθημι[viaa3s]. **v.3** λέγω[viaa3s] δέ[c] Πέτρος[nnms] Ἀνανίας[nvms] διά&τίς[xo] πληρόω[viaa3s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ὁ[dafs] καρδία[nafs] σύ[rpg-s] ψεύδομαι[vnad] σύ[rpa-s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] καί[c] νοσφίζω[vnam] ἀπό[p] ὁ[dgfs] τιμή[ngfs] ὁ[dgns] χωρίον[ngns]. **v.4** οὐχί[xo] μένω[vppanns] σύ[rpd-s] μένω[viia3s] καί[c] πιπράσκω[vpapnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] σός[rsdfs] ἐξουσία[ndfs] ὑπάρχω[viia3s] τίς[rqans] ὅτι[c] τίθημι[viam2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-s] ὁ[dans] πρᾶγμα[nans] οὗτος[rdans] οὐ[xo] ψεύδομαι[viad2s] ἄνθρωπος[ndmp] ἀλλά[c] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.5** ἀκούω[vppanms] δέ[c] Ἀνανίας[nnms] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] πίπτω[vpaanms] ἐκψύχω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] φόβος[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] οὗτος[rdanp]. **v.6** ἀνίστημι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] νέος[anmpc] συστέλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐκφέρω[vpaanmp] θάπτω[viaa3p]. **v.7** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὡς[bo] ὥρα[ngfp] τρεῖς[ngfp] διάστημα[nnns] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgms] μή[xo] οἶδα[vpxanfs] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] εἰσέρχομαι[viaa3s].

ἀπέδοσθε. ἡ δὲ εἶπε, Ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς 9
αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου·
ἰδού, οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ
ἐξοίσουσί σε. ἔπεσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, 10
καὶ ἐξέψυξεν, εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν,
καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο 11
φόβος μέγας ἐφ᾽ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀ-
κούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο 12
σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά, καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅ-
παντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα 13
κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, μᾶλλον δὲ 14
προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυ-
ναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ 15
τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν
ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν 16
πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμέ-
νους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαν-
τες. Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ οὖσα 17
αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβαλον 18
τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν
τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε 19

---

v.8 ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] εἰ[qo] τοσοῦτος[rdgns] ὁ[dans] χωρίον[nans] ἀποδίδωμι[viam2p] ὁ[dnfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] ναί[xo] τοσοῦτος[rdgns]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpafs] τίς[rqnns] ὅτι[c] συμφωνέω[viap3s] σύ[rpd-p] πειράζω[vnaa] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] κύριος[ngms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] ὁ[dgmp] θάπτω[vpaagmp] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] σύ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[ddfs] θύρα[ndfs] καί[c] ἐκφέρω[vifa3p] σύ[rpa-s]. **v.10** πίπτω[viaa3s] δέ[c] παραχρῆμα[bo] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκψύχω[viaa3s] εἰσέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] νεανίσκος[nnmp] εὑρίσκω[viaa3p] αὐτός[rpafs] νεκρός[aafsn] καί[c] ἐκφέρω[vpaanmp] θάπτω[viaa3p] πρός[p] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] αὐτός[rpgfs]. **v.11** καί[c] γίνομαι[viad3s] φόβος[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καί[c] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] οὗτος[rdanp]. **v.12** διά[p] δέ[c] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] γίνομαι[viin3s] σημεῖον[nnnp] καί[c] τέρας[nnnp] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms] πολύς[annpn] καί[c] εἰμί[viix3p] ὁμοθυμαδόν[bo] ἅπας[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] στοά[ndfs] Σολομών[ngms]. **v.13** ὁ[dgmp] δέ[c] λοιπός[agmpn] οὐδείς[anfsn] τολμάω[viia3s] κολλάω[vnpp] αὐτός[rpdmp] ἀλλά[c] μεγαλύνω[viia3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] λαός[nnms]. **v.14** μᾶλλον[bo] δέ[c] προστίθημι[viip3p] πιστεύω[vppanmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] πλῆθος[nnnp] ἀνήρ[ngmp] τέ[xo] καί[c] γυνή[ngfp]. **v.15** ὥστε[c] κατά[p] ὁ[dafp] πλατύς[nafp] ἐκφέρω[vnpa] ὁ[damp] ἀσθενής[aampn] καί[c] τίθημι[vnpa] ἐπί[p] κλίνη[ngfp] καί[c] κράβαττος[ngmp] ἵνα[c] ἔρχομαι[vppngms] Πέτρος[ngms] κἄν[qo] ὁ[dnfs] σκιά[nnfs] ἐπισκιάζω[vsaa3s] τι-σριδμσ αὐτός[rpgmp]. **v.16** συνέρχομαι[viin3s] δέ[c] καί[c] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgfp] πέριξ[bo] πόλις[ngfp] εἰς[p] Ἱερουσαλήμ[tp] φέρω[vppanmp] ἀσθενής[aampn] καί[c] ὀχλέω[vpppamp] ὑπό[p] πνεῦμα[ngnp] ἀκάθαρτος[agnpn] ὅστις[rrnmp] θεραπεύω[viip3p] ἅπας[anmpn]. **v.17** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] σύν[p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] εἰμί[vppxnfs] αἵρεσις[nnfs] ὁ[dgmp] Σαδδουκαῖος[ngmp] πίμπλημι[viap3p] ζῆλος[ngms]. **v.18** καί[c] ἐπιβάλλω[viaa3p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] καί[c] τίθημι[viam3p] αὐτός[rpamp] ἐν[p] τήρησις[ndfs] δημόσιος[adfsn].

20 τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπε, Πορεύεσθε,
καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς
21 ζωῆς ταύτης. ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ
ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἀχθῆ-
22 ναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς
23 ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, ὅτι
Τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ,
καὶ τοὺς φύλακας ἔξω ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δέ,
24 ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους
ὅ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διη-
25 πόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ
τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων ὅτι Ἰδού, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν
τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν.
26 τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν αὐτούς,
27 οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. ἀ-
γαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν
28 αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεύς, λέγων, Οὐ παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑ-
μῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ· καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε
τὴν Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽

---

v.19 ἄγγελος[nnms] δέ[c] κύριος[ngms] διά[p] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafp] θύρα[nafp] ὁ[dgfs] φυλακή[ngfs] ἐξάγω[vpaanms] τέ[xo] αὐτός[rpamp] λέγω[viaa3s]. **v.20** πορεύομαι[vdpn2p] καί[c] ἵστημι[vpapnmp] λαλέω[vdpa2p] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ὁ[ddms] λαός[ndms] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.21** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] εἰσέρχομαι[viaa3p] ὑπό[p] ὁ[dams] ὄρθρος[nams] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] καί[c] διδάσκω[viia3p] παραγίνομαι[vpadnms] δέ[c] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] σύν[p] αὐτός[rpdms] συγκαλέω[viaa3p] ὁ[dans] συνέδριον[nans] καί[c] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γερουσία[nafs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] δεσμωτήριον[nans] ἄγω[vnap] αὐτός[rpamp]. **v.22** ὁ[dnmp] δέ[c] ὑπηρέτης[nnmp] παραγίνομαι[vpadnmp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3p] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs] ἀναστρέφω[vpaanmp] δέ[c] ἀπαγγέλλω[viaa3p]. **v.23** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dans] μέν[xo] δεσμωτήριον[nans] εὑρίσκω[viaa1p] κλείω[vpxpans] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἀσφάλεια[ndfs] καί[c] ὁ[damp] φύλαξ[namp] ἔξω[bo] ἵστημι[vpxaamp] πρό[p] ὁ[dgfp] θύρα[ngfp] ἀνοίγω[vpaanmp] δέ[c] ἔσω[bo] οὐδείς[aamsn] εὑρίσκω[viaa1p]. **v.24** ὡς[bo] δέ[c] ἀκούω[viaa3p] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] ὁ[dnms] τέ[xo] ἱερεύς[nnms] καί[c] ὁ[dnms] στρατηγός[nnms] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] διαπορέω[viia3p] περί[p] αὐτός[rpgmp] τίς[rqnns] ἄν[xo] γίνομαι[voad3s] οὗτος[rdnns]. **v.25** παραγίνομαι[vpadnms] δέ[c] τι-σρινμσ ἀπαγγέλλω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ὅτι[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὅς[rramp] τίθημι[viam2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs] εἰμί[vipx3p] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] ἵστημι[vpxanmp] καί[c] διδάσκω[vppanmp] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.26** τότε[bo] ἀπέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] στρατηγός[nnms] σύν[p] ὁ[ddmp] ὑπηρέτης[ndmp] ἄγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] οὐ[xo] μετά[p] βία[ngfs] φοβέομαι[viin3p] γάρ[c] ὁ[dams] λαός[nams] ἵνα[c] μή[xo] λιθάζω[vsap3p]. **v.27** ἄγω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpamp] ἵστημι[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms].

ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 29
καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώ-
ποις. ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς 30
διεχειρίσασθε, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχη- 31
γὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ
Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυ- 32
ρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, ὃ ἔδωκεν
ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, 33
καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνε- 34
δρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος
παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆ-
σαι. εἶπέ τε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυ- 35
τοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ 36
τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ
προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων, ὃς ἀνῃρέθη,
καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησα~ν καὶ ἐγένοντο εἰς
οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέ- 37
ραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ,
κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπί-
σθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων 38
τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ

---

v.28 λέγω[vppanms] οὐ[xo] παραγγελία[ndfs] παραγγέλλω[viaa1p] σύ[rpd-p] μή[xo] διδάσκω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] οὗτος[rddns] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πληρόω[vixa2p] ὁ[dafs] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dgfs] διδαχή[ngfs] σύ[rpg-p] καί[c] βούλομαι[vipn2p] ἐπάγω[vnaa] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.29** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] λέγω[viaa3p] πειθαρχέω[vnpa] δεῖ[vipq3s] θεός[ndms] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.30** ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ἐγείρω[viaa3s] Ἰησοῦς[nams] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] διαχειρίζω[viam2p] κρεμάννυμι[vpaanmp] ἐπί[p] ξύλον[ngns]. **v.31** οὗτος[rdams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀρχηγός[nams] καί[c] σωτήρ[nams] ὑψόω[viaa3s] ὁ[ddfs] δεξιός[adfsn] αὐτός[rpgms] δίδωμι[vnaa] μετάνοια[nafs] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] καί[c] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp]. **v.32** καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰμί[vipx1p] αὐτός[rpgms] μάρτυς[nnmp] ὁ[dgnp] ῥῆμα[ngnp] οὗτος[rdgnp] καί[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] δέ[c] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] ὅς[rrans] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[ddmp] πειθαρχέω[vppadmp] αὐτός[rpdms]. **v.33** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀκούω[vpaanmp] διαπρίω[viip3p] καί[c] βουλεύομαι[viin3p] ἀναιρέω[vnaa] αὐτός[rpamp]. **v.34** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] τι--σρινμσ ἐν[p] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] Φαρισαῖος[nnms] ὄνομα[ndns] Γαμαλιήλ[tp] νομοδιδάσκαλος[nnms] τίμιος[anmsn] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] κελεύω[viaa3s] ἔξω[bo] βραχύς[aansn] τίς[rians] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] ποιέω[vnaa]. **v.35** λέγω[viaa3s] τέ[xo] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἀνήρ[nvmp] Ἰσραηλίτης[nvmp] προσέχω[vdpa2p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐπί[p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] οὗτος[rddmp] τίς[rqans] μέλλω[vipa2p] πράσσω[vnpa]. **v.36** πρό[p] γάρ[c] οὗτος[rdgfp] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ἀνίστημι[viaa3s] Θευδᾶς[nnms] λέγω[vppanms] εἰμί[vnpx] τι-σριαμσ ἑαυτοῦ[rxams] ὅς[rrdms] προσκολλάω[viap3s] ἀριθμός[nnms] ἀνήρ[ngmp] ὡσεί[bo] τετρακόσιοι[ngnp] ὅς[rrnms] ἀναιρέω[viap3s] καί[c] πᾶς[anmpn] ὅσος[rcnmp] πείθω[viip3p] αὐτός[rpdms] διαλύω[viap3p] καί[c] γίνομαι[viad3p] εἰς[p] οὐδείς[aansn]. **v.37** μετά[p] οὗτος[rdams] ἀνίστημι[viaa3s] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] Γαλιλαῖος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgfs] ἀπογραφή[ngfs] καί[c] ἀφίστημι[viaa3s] λαός[nams] ἱκανός[aamsn] ὀπίσω[bo] αὐτός[rpgms] κἀκεῖνος[rdnms] ἀπόλλυμι[viam3s] καί[c] πᾶς[anmpn] ὅσος[rcnmp] πείθω[viip3p] αὐτός[rpdms] διασκορπίζω[viap3p].

39 αὕτη ἡ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται, εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν,
οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε.
40 ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους
δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ,
41 καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ
προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατη-
42 ξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾽
οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν
τὸν Χριστόν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐ-
γένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι
παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν.
2 προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον,
Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θε-
3 οῦ, διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας
ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ
4 σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.
5 καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέ-
ξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου,
καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ

---

v.38 καί[c] ὁ[danp] νῦν[bo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀφίστημι[vdaa2p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] οὗτος[rdgmp] καί[c] ἐάω[vdaa2p] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] ἐάν[qo] εἰμί[vspx3s] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnfs] βουλή[nnfs] οὗτος[rdnfs] ἤ[xo] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] οὗτος[rdnns] καταλύω[vifp3s]. **v.39** εἰ[qo] δέ[c] ἐκ[p] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] καταλύω[vnaa] αὐτός[rpans] μήποτε[bo] καί[c] θεομάχος[anmpn] εὑρίσκω[vsap2p]. **v.40** πείθω[viap3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] καί[c] προσκαλέομαι[vpadnmp] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] δέρω[vpaanmp] παραγγέλλω[viaa3p] μή[xo] λαλέω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] ἀπολύω[viaa3p] αὐτός[rpamp]. **v.41** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] πορεύομαι[viin3p] χαίρω[vppanmp] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgns] συνέδριον[ngns] ὅτι[c] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms] καταξιόω[viap3p] ἀτιμάζω[vnap]. **v.42** πᾶς[aafsn] τέ[xo] ἡμέρα[nafs] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] κατά[p] οἶκος[nams] οὐ[xo] παύω[viim3p] διδάσκω[vppanmp] καί[c] εὐαγγελίζω[vppmnmp] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] Χριστός[nams]. **6. v.1** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] οὗτος[rddfp] πληθύνω[vppagmp] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] γίνομαι[viad3s] γογγυσμός[nnms] ὁ[dgmp] Ἑλληνιστής[ngmp] πρός[p] ὁ[damp] Ἑβραῖος[aampn] ὅτι[c] παραθεωρέω[viip3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] διακονία[ndfs] ὁ[ddfs] καθημερινός[adfsn] ὁ[dnfp] χήρα[nnfp] αὐτός[rpgmp]. **v.2** προσκαλέομαι[vpadnmp] δέ[c] ὁ[dnmp] δώδεκα[tn] ὁ[dans] πλῆθος[nans] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] λέγω[viaa3p] οὐ[xo] ἀρεστός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpa-p] καταλείπω[vpaaamp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] διακονέω[vnpa] τράπεζα[ndfp]. **v.3** ἐπισκέπτομαι[vdad2p] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] ἀνήρ[namp] ἐκ[p] σύ[rpg-p] μαρτυρέω[vpppamp] ἑπτά[tn] πλήρης[aampn] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] καί[c] σοφία[ngfs] ὅς[rramp] καθίστημι[vifa1p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] χρεία[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.4** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] διακονία[ndfs] ὁ[dgms] λόγος[ngms] προσκαρτερέω[vifa1p].

Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν 6
ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς
τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ 7
ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος
τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως 8
καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀ- 9
νέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερ-
τίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας
καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆ- 10
ναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἄνδρας 11
λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα
εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν. συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς 12
πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπα-
σαν αὐτόν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, ἔστησάν τε μάρτυρας 13
ψευδεῖς λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλά-
σφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου,
ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος 14
καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν
ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζό- 15
μενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον

---

v.5 καί[c] ἀρέσκω[viaa3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agnsn] ὁ[dgns] πλῆθος[ngns] καί[c] ἐκλέγω[viam3p] Στέφανος[nams] ἀνήρ[nams] πλήρης[aamsn] πίστις[ngfs] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] καί[c] Φίλιππος[nams] καί[c] Πρόχορος[nams] καί[c] Νικάνωρ[nams] καί[c] Τίμων[nams] καί[c] Παρμενᾶς[nams] καί[c] Νικόλαος[nams] προσήλυτος[nams] Ἀντιοχεύς[nams]. **v.6** ὅς[rramp] ἵστημι[viaa3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] καί[c] προσεύχομαι[vpadnmp] ἐπιτίθημι[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp]. **v.7** καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] αὐξάνω[viia3s] καί[c] πληθύνω[viip3s] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] σφόδρα[bo] πολύς[anmsn] τέ[xo] ὄχλος[nnms] ὁ[dgmp] ἱερεύς[ngmp] ὑπακούω[viia3p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs]. **v.8** Στέφανος[nnms] δέ[c] πλήρης[anmsn] πίστις[ngfs] καί[c] δύναμις[ngfs] ποιέω[viia3s] τέρας[nanp] καί[c] σημεῖον[nanp] μέγας[aanpn] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.9** ἀνίστημι[viaa3p] δέ[c] τι-σ-ρινμπ ὁ[dgmp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ὁ[dgfs] λέγω[vpppgfs] Λιβερτῖνος[ngmp] καί[c] Κυρηναῖος[ngmp] καί[c] Ἀλεξανδρεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] ἀπό[p] Κιλικία[ngfs] καί[c] Ἀσία[ngfs] συζητέω[vppanmp] ὁ[ddms] Στέφανος[ndms]. **v.10** καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viia3p] ἀνθίστημι[vnaa] ὁ[ddfs] σοφία[ndfs] καί[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὅς[rrdns] λαλέω[viia3s]. **v.11** τότε[bo] ὑποβάλλω[viaa3p] ἀνήρ[namp] λέγω[vppaamp] ὅτι[c] ἀκούω[vixa1p] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ῥῆμα[nanp] βλάσφημος[aanpn] εἰς[p] Μωϋσῆς[nams] καί[c] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.12** συγκινέω[viaa3p] τέ[xo] ὁ[dams] λαός[nams] καί[c] ὁ[damp] πρεσβύτερος[aampn] καί[c] ὁ[damp] γραμματεύς[namp] καί[c] ἐφίστημι[vpaanmp] συναρπάζω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἄγω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] συνέδριον[nans]. **v.13** ἵστημι[viaa3p] τέ[xo] μάρτυς[namp] ψευδής[aampn] λέγω[vppaamp] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] οὐ[xo] παύω[vipm3s] ῥῆμα[nanp] βλάσφημος[aanpn] λαλέω[vppanms] κατά[p] ὁ[dgms] τόπος[ngms] ὁ[dgms] ἅγιος[agmsn] οὗτος[rdgms] καί[c] ὁ[dgms] νόμος[ngms]. **v.14** ἀκούω[vixa1p] γάρ[c] αὐτός[rpgms] λέγω[vppagms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] οὗτος[rdnms] καταλύω[vifa3s] ὁ[dams] τόπος[nams] οὗτος[rdams] καί[c] ἀλλάσσω[vifa3s] ὁ[danp] ἔθος[nanp] ὅς[rranp] παραδίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] Μωϋσῆς[nnms].

ἀγγέλου.
7, 2 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς, Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει· ὁ δὲ ἔφη,
Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤ-
φθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ
3 κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε
ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν
4 ἣν ἄν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν
Χαρράν, κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, με-
τῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε,
5 καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα πο-
δός, καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν αὐτήν, καὶ
6 τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλά-
λησε δὲ οὕτως ὁ Θεός ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν
γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν, ἔτη τε-
7 τρακόσια. καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ
Θεός, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ
8 τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς, καὶ οὕτως
ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ,
καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.
9 καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυ-
10 πτον, καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν

---

v.15 καί[c] ἀτενίζω[vpaanmp] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἅπας[anmpn] ὁ[dnmp] καθέζομαι[vppnnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] ὁράω[viaa3p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] ὡσεί[bo] πρόσωπον[nans] ἄγγελος[ngms].

7. v.1 λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] εἰ[qo] ἄρα[xo] οὗτος[rdnnp] οὕτω[bo] ἔχω[vipa3s]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] καί[c] πατήρ[nvmp] ἀκούω[vdaa2p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁράω[viap3s] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἐγώ[rpg-p] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[vppxdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] Μεσοποταμία[ndfs] πρίν[bo] ἤ[xo] κατοικέω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐν[p] Χαρράν[tp]. **v.3** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συγγένεια[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] δεῦρο[vdvx2s] εἰς[p] γῆ[nafs] ὅς[rrafs] ἄν[xo] σύ[rpd-s] δείκνυμι[vifa1s]. **v.4** τότε[bo] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἐκ[p] γῆ[ngfs] Χαλδαῖος[ngmp] κατοικέω[viaa3s] ἐν[p] Χαρράν[tp] κἀκεῖθεν[bo] μετά[p] ὁ[dans] ἀποθνῄσκω[vnaa] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] μετοικίζω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] οὗτος[rdafs] εἰς[p] ὅς[rrafs] σύ[rpn-p] νῦν[bo] κατοικέω[vipa2p]. **v.5** καί[c] οὐ[xo] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] κληρονομία[nafs] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] οὐδέ[bo] βῆμα[nans] πούς[ngms] καί[c] ἐπαγγέλλομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vnaa] εἰς[p] κατάσχεσις[nafs] αὐτός[rpafs] καί[c] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] αὐτός[rpgms] μετά[p] αὐτός[rpams] οὐ[xo] εἰμί[vppxgns] αὐτός[rpdms] τέκνον[ngns]. **v.6** λαλέω[viaa3s] δέ[c] οὕτω[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅτι[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnns] σπέρμα[nnns] αὐτός[rpgms] πάροικος[annsn] ἐν[p] γῆ[ndfs] ἀλλότριος[adfsn] καί[c] δουλόω[vifa3p] αὐτός[rpans] καί[c] κακόω[vifa3p] ἔτος[nanp] τετρακόσιοι[nanp]. **v.7** καί[c] ὁ[dans] ἔθνος[nans] ὅς[rrdms] ἐάν[qo] δουλεύω[vsaa3p] κρίνω[vifa1s] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἐξέρχομαι[vifd3p] καί[c] λατρεύω[vifa3p] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms] οὗτος[rddms]. **v.8** καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] διαθήκη[nafs] περιτομή[ngfs] καί[c] οὕτω[bo] γεννάω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰσαάκ[tp] καί[c] περιτέμνω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] ὄγδοος[adfsn] καί[c] ὁ[dnms] Ἰσαάκ[tp] ὁ[dams] Ἰακώβ[tp] καί[c] ὁ[dnms] Ἰακώβ[tp] ὁ[damp] δώδεκα[tn] πατριάρχης[namp]. **v.9** καί[c] ὁ[dnmp] πατριάρχης[nnmp] ζηλόω[vpaanmp] ὁ[dams] Ἰωσήφ[tp] ἀποδίδωμι[viam3p] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgms].

τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον
Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον
ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην 11
τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναάν, καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕ-
ρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα 12
σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. καὶ 13
ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ
φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ἀποστείλας 14
δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν
τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. κατέβη 15
δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες
ἡμῶν, καὶ μετετέθησαν εἰς Σιχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνή- 16
ματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμὸρ
τοῦ Σιχέμ. καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὤ- 17
μοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν
Αἰγύπτῳ, ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰ- 18
ωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσε τοὺς 19
πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ
ζωογονεῖσθαι. ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος 20
τῷ Θεῷ, ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ. ἐκτεθέντα δὲ αὐτόν, ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραώ, 21

---

v.10 καί[c] ἐξαιρέω[viam3s] αὐτός[rpams] ἐκ[p] πᾶς[agfpn] ὁ[dgfp] θλῖψις[ngfp] αὐτός[rpgms] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] χάρις[nafs] καί[c] σοφία[nafs] ἐναντίον[bo] Φαραώ[tp] βασιλεύς[ngms] Αἴγυπτος[ngfs] καί[c] καθίστημι[viaa3s] αὐτός[rpams] ἡγέομαι[vppnams] ἐπί[p] Αἴγυπτος[nafs] καί[c] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.11** ἔρχομαι[viaa3s] δέ[c] λιμός[nnms] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] Αἴγυπτος[ngfs] καί[c] Χανάαν[tp] καί[c] θλῖψις[nnfs] μέγας[anfsn] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viia3p] χόρτασμα[nanp] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] Ἰακώβ[tp] εἰμί[vppxanp] σῖτος[namp] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs] ἐξαποστέλλω[viaa3s] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] πρῶτος[bo]. **v.13** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] δεύτερος[admsn] ἀναγνωρίζομαι[viap3s] Ἰωσήφ[tp] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] αὐτός[rpgms] καί[c] φανερός[annsn] γίνομαι[viad3s] ὁ[ddms] Φαραώ[tp] ὁ[dnns] γένος[nnns] ὁ[dgms] Ἰωσήφ[tp]. **v.14** ἀποστέλλω[vpaanms] δέ[c] Ἰωσήφ[tp] μετακαλέω[viam3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] Ἰακώβ[tp] καί[c] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] συγγένεια[nafs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ψυχή[ndfp] ἑβδομήκοντα[tn] πέντε[tn]. **v.15** καταβαίνω[viaa3s] δέ[c] Ἰακώβ[tp] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs] καί[c] τελευτάω[viaa3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p]. **v.16** καί[c] μετατίθημι[viap3p] εἰς[p] Συχέμ[tp] καί[c] τίθημι[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddns] μνῆμα[ndns] ὅς[rrans] ὠνέομαι[viad3s] Ἀβραάμ[tp] τιμή[ngfs] ἀργύριον[ngns] παρά[p] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἑμμώρ[tp] ὁ[dgms] Συχέμ[tp]. **v.17** καθώς[bo] δέ[c] ἐγγίζω[viia3s] ὁ[dnms] χρόνος[nnms] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὅς[rrgfs] ὀμνύω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp] αὐξάνω[viaa3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] καί[c] πληθύνω[viap3s] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs]. **v.18** ἄχρι[p] ὅς[bo] ἀνίστημι[viaa3s] βασιλεύς[nnms] ἕτερος[anmsn] ὅς[rrnms] οὐ[xo] οἶδα[viya3s] ὁ[dams] Ἰωσήφ[tp]. **v.19** οὗτος[rdnms] κατασοφίζομαι[vpadnms] ὁ[dans] γένος[nans] ἐγώ[rpg-p] κακόω[viaa3s] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dgms] ποιέω[vnpa] ἔκθετος[aanpn] ὁ[danp] βρέφος[nanp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] ζῳογονέω[vnpp]. **v.20** ἐν[p] ὅς[rrdms] καιρός[ndms] γεννάω[viap3s] Μωϋσῆς[nnms] καί[c] εἰμί[viix3s] ἀστεῖος[anmsn] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅς[rrnms] ἀνατρέφω[viap3s] μήν[namp] τρεῖς[namp] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms].

22 καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς
πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.
23 ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς
24 υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο καὶ ἐ-
ποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον,
25 ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χει-
26 ρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν, οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ
δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν
αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς, ἱνατί
27 ἀδικεῖτε ἀλλήλους· ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτόν,
28 εἰπών, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς· μὴ
ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον·
29 ἔφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν
30 γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. καὶ πληρωθέντων ἐτῶν
τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος
31 Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασεν
τὸ ὅραμα, προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ
32 Κυρίου πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς
Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ

---

v.21 ἐκτίθημι[vpapams] δέ[c] αὐτός[rpams] ἀναιρέω[viam3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnfs] θυγάτηρ[nnfs] Φαραώ[tp] καί[c] ἀνατρέφω[viam3s] αὐτός[rpams] ἑαυτοῦ[rxdfs] εἰς[p] υἱός[nams]. **v.22** καί[c] παιδεύω[viap3s] Μωϋσῆς[nnms] πᾶς[adfsn] σοφία[ndfs] Αἰγύπτιος[agmpn] εἰμί[viix3s] δέ[c] δυνατός[anmsn] ἐν[p] λόγος[ndmp] καί[c] ἐν[p] ἔργον[ndnp]. **v.23** ὡς[bo] δέ[c] πληρόω[viip3s] αὐτός[rpdms] τεσσερακονταετής[anmsn] χρόνος[nnms] ἀναβαίνω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπισκέπτομαι[vnad] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] υἱός[namp] Ἰσραήλ[tp]. **v.24** καί[c] ὁράω[vpaanms] τι-σριαμσ ἀδικέω[vpppams] ἀμύνομαι[viad3s] καί[c] ποιέω[viaa3s] ἐκδίκησις[nafs] ὁ[ddms] καταπονέω[vpppdms] πατάσσω[vpaanms] ὁ[dams] Αἰγύπτιος[aamsn]. **v.25** νομίζω[viia3s] δέ[c] συνίημι[vnpa] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgms] δίδωμι[vipa3s] αὐτός[rpdmp] σωτηρία[nafs] ὁ[dnmp] δέ[c] οὐ[xo] συνίημι[viaa3p]. **v.26** ὁ[ddfs] δέ[c] ἔπειμι[vppxdfs] ἡμέρα[ndfs] ὁράω[viap3s] αὐτός[rpdmp] μάχομαι[vppndmp] καί[c] συνελαύνω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] εἰρήνη[nafs] λέγω[vpaanms] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nnmp] εἰμί[vipx2p] σύ[rpn-p] ἱνατί[bo] ἀδικέω[vipa2p] ἀλλήλων[reamp]. **v.27** ὁ[dnms] δέ[c] ἀδικέω[vppanms] ὁ[dams] πλησίον[bo] ἀπωθέομαι[viad3s] αὐτός[rpams] λέγω[vpaanms] τίς[rqnms] σύ[rpa-s] καθίστημι[viaa3s] ἄρχων[nams] καί[c] δικαστής[nafs] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.28** μή[xo] ἀναιρέω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] σύ[rpn-s] θέλω[vipa2s] ὅς[rrams] τρόπος[nams] ἀναιρέω[viaa2s] ἐχθές[bo] ὁ[dams] Αἰγύπτιος[aamsn]. **v.29** φεύγω[viaa3s] δέ[c] Μωϋσῆς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] οὗτος[rddms] καί[c] γίνομαι[viad3s] πάροικος[anmsn] ἐν[p] γῆ[ndfs] Μαδιάμ[tp] ὅς[bo] γεννάω[viaa3s] υἱός[namp] δύο[tn]. **v.30** καί[c] πληρόω[vpapgnp] ἔτος[ngnp] τεσσεράκοντα[tn] ὁράω[viap3s] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] Σινᾶ[tp] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἐν[p] φλόξ[ndfs] πῦρ[ngns] βάτος[ngms]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] Μωϋσῆς[nnms] ὁράω[vpaanms] θαυμάζω[viaa3s] ὁ[dans] ὅραμα[nans] προσέρχομαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] κατανοέω[vnaa] γίνομαι[viad3s] φωνή[nnfs] κύριος[ngms] πρός[p] αὐτός[rpams].

γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ 33
Κύριος, Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐν
ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ 34
μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ
κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς, καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴ-
γυπτον. τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε 35
κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν· τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ
λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ
βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν 36
γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσ-
σαράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, 37
Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
ὑμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ 38
ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ
ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
δοῦναι ἡμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες 39
ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἀπώσαντο, καὶ ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς
Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπο- 40
ρεύσονται ἡμῶν, ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν 41

---

v.32 ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰσαάκ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰακώβ[tp] ἔντρομος[anmsn] δέ[c] γίνομαι[vpadnms] Μωϋσῆς[nnms] οὐ[xo] τολμάω[viia3s] κατανοέω[vnaa]. **v.33** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] λύω[vdaa2s] ὁ[dans] ὑπόδημα[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] γάρ[c] τόπος[nnms] ἐν[p] ὅς[rrdms] ἵστημι[vixa2s] γῆ[nnfs] ἅγιος[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.34** ὁράω[vpaanms] ὁράω[viaa1s] ὁ[dafs] κάκωσις[nafs] ὁ[dgms] λαός[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs] καί[c] ὁ[dgms] στεναγμός[ngms] αὐτός[rpgmp] ἀκούω[viaa1s] καί[c] καταβαίνω[viaa1s] ἐξαιρέω[vnam] αὐτός[rpamp] καί[c] νῦν[bo] δεῦρο[vdvx2s] ἀποστέλλω[vifa1s] σύ[rpa-s] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs]. **v.35** οὗτος[rdams] ὁ[dams] Μωϋσῆς[nams] ὅς[rrams] ἀρνέομαι[viad3p] λέγω[vpaanmp] τίς[rqnms] σύ[rpa-s] καθίστημι[viaa3s] ἄρχων[nams] καί[c] δικαστής[nafs] οὗτος[rdams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἄρχων[nams] καί[c] λυτρωτής[nams] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐν[p] χείρ[ndfs] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] ὁράω[vpapgms] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] βάτος[ndms]. **v.36** οὗτος[rdnms] ἐξάγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ποιέω[vpaanms] τέρας[nanp] καί[c] σημεῖον[nanp] ἐν[p] γῆ[ndfs] Αἴγυπτος[ngfs] καί[c] ἐν[p] ἐρυθρός[adfsn] θάλασσα[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἔτος[nnnp] τεσσεράκοντα[tn]. **v.37** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Μωϋσῆς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpaanms] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] Ἰσραήλ[tp] προφήτης[nams] σύ[rpd-p] ἀνίστημι[vifa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] σύ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐγώ[rpa-s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vifd2p]. **v.38** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] γίνομαι[vpadnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] μετά[p] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] λαλέω[vppagms] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] Σινᾶ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrnms] δέχομαι[viad3s] λόγιον[nanp] ζάω[vppaanp] δίδωμι[vnaa] ἐγώ[rpd-p]. **v.39** ὅς[rrdms] οὐ[xo] θέλω[viaa3p] ὑπήκοος[anmpn] γίνομαι[vnad] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] ἀλλά[c] ἀπωθέομαι[viad3p] καί[c] στρέφω[viap3p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs]. **v.40** λέγω[vpaanmp] ὁ[ddms] Ἀαρών[tp] ποιέω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] θεός[namp] ὅς[rrnmp] προπορεύομαι[vifd3p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] γάρ[c] Μωϋσῆς[nnms] οὗτος[rdnms] ὅς[rrnms] ἐξάγω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] ἐκ[p] γῆ[ngfs] Αἴγυπτος[ngfs] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] τίς[rqnns] γίνομαι[vixa3s] αὐτός[rpdms].

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ
42 εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψε δὲ ὁ
Θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρα-
νοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια καὶ
θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος
43 Ἰσραήλ· καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον
τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυ-
44 νεῖν αὐτοῖς, καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ
τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς δι-
ετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν
45 ἑωράκει. ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν με-
τὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ
46 προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ, ὃς εὗρε
χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ Θε-
47, 48 ῷ Ἰακώβ. Σολομῶν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ᾽ οὐχ ὁ
ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης
49 λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
μου, ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος
50 τῆς καταπαύσεώς μου· οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα·
51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑ-
μεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν,

---

v.41 καί[c] μοσχοποιέω[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] καί[c] ἀνάγω[viaa3p] θυσία[nafs] ὁ[ddns] εἴδωλον[ndns] καί[c] εὐφραίνω[viip3p] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.42** στρέφω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpamp] λατρεύω[vnpa] ὁ[ddfs] στρατιά[ndfs] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ἐν[p] βίβλος[ndfs] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] μή[xo] σφάγιον[nanp] καί[c] θυσία[nafp] προσφέρω[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] ἔτος[nanp] τεσσεράκοντα[tn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] οἶκος[nnms] Ἰσραήλ[tp]. **v.43** καί[c] ἀναλαμβάνω[viaa2p] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] ὁ[dgms] Μολόχ[tp] καί[c] ὁ[dans] ἄστρον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] σύ[rpg-p] Ῥαιφάν[tp] ὁ[damp] τύπος[namp] ὅς[rramp] ποιέω[viaa2p] προσκυνέω[vnpa] αὐτός[rpdmp] καί[c] μετοικίζω[vifa1s] σύ[rpa-p] ἐπέκεινα[bo] Βαβυλών[ngfs]. **v.44** ὁ[dnfs] σκηνή[nnfs] ὁ[dgns] μαρτύριον[ngns] εἰμί[viix3s] ὁ[ddmp] πατήρ[ndmp] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] καθώς[bo] διατάσσω[viam3s] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] ὁ[ddms] Μωϋσῆς[ndms] ποιέω[vnaa] αὐτός[rpafs] κατά[p] ὁ[dams] τύπος[nams] ὅς[rrams] ὁράω[viya3s]. **v.45** ὅς[rrafs] καί[c] εἰσάγω[viaa3p] διαδέχομαι[vpadnmp] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] μετά[p] Ἰησοῦς[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] κατάσχεσις[ndfs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] ὅς[rrgnp] ἐξωθέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ἕως[c] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] Δαυίδ[tp]. **v.46** ὅς[rrnms] εὑρίσκω[viaa3s] χάρις[nafs] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] αἰτέω[viam3s] εὑρίσκω[vnaa] σκήνωμα[nans] ὁ[ddms] θεός[ndms] Ἰακώβ[tp]. **v.47** Σολομών[nnms] δέ[c] οἰκοδομέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] οἶκος[nams]. **v.48** ἀλλά[c] οὐ[xo] ὁ[dnms] ὕψιστος[anmsn] ἐν[p] χειροποίητος[admpn] ναός[ndmp] κατοικέω[vipa3s] καθώς[bo] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] λέγω[vipa3s]. **v.49** ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] ἐγώ[rpd-s] θρόνος[nnms] ὁ[dnfs] δέ[c] γῆ[nnfs] ὑποπόδιον[nnns] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ποῖος[rqams] οἶκος[nams] οἰκοδομέω[vifa2p] ἐγώ[rpd-s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] ἤ[xo] τίς[rqnms] τόπος[nnms] ὁ[dgfs] κατάπαυσις[ngfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.50** οὐχί[xo] ὁ[dnfs] χείρ[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ποιέω[viaa3s] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn].

καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν· 52
καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ
δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε, οἵτινες 53
ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.
Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυ- 54
χον τοὺς ὀδόντας ἐπ᾽ αὐτόν. ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος 55
Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν
ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδού, θεωρῶ τοὺς οὐρα- 56
νοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα
τοῦ Θεοῦ. κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐ- 57
τῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐκβαλόντες ἔξω 58
τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν, καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια
αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. καὶ 59
ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε
Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ 60
μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ
τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ **8**
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν
Ἱεροσολύμοις, πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰ-

---

v.51 σκληροτράχηλος[avmpn] καί[c] ἀπερίτμητος[avmpn] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] καί[c] ὁ[ddnp] οὖς[ndnp] σύ[rpn-p] ἀεί[bo] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[ddns] ἅγιος[adnsn] ἀντιπίπτω[vipa2p] ὡς[bo] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] σύ[rpg-p] καί[c] σύ[rpn-p]. **v.52** τίς[rqams] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] οὐ[xo] διώκω[viaa3p] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] σύ[rpg-p] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3p] ὁ[damp] προκαταγγέλλω[vpaaamp] περί[p] ὁ[dgfs] ἔλευσις[ngfs] ὁ[dgms] δίκαιος[agmsn] ὅς[rrgms] νῦν[bo] σύ[rpn-p] προδότης[nnmp] καί[c] φονεύς[nnmp] γίνομαι[vixp2p]. **v.53** ὅστις[rrnmp] λαμβάνω[viaa2p] ὁ[dams] νόμος[nams] εἰς[p] διαταγή[nafp] ἄγγελος[ngmp] καί[c] οὐ[xo] φυλάσσω[viaa2p]. **v.54** ἀκούω[vppanmp] δέ[c] οὗτος[rdanp] διαπρίω[viip3p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] βρύχω[viia3p] ὁ[damp] ὀδούς[namp] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.55** ὑπάρχω[vppanms] δέ[c] πλήρης[anmsn] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] ἀτενίζω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ὁράω[viaa3s] δόξα[nafs] θεός[ngms] καί[c] Ἰησοῦς[nams] ἵστημι[vpxaams] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.56** καί[c] λέγω[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] θεωρέω[vipa1s] ὁ[damp] οὐρανός[namp] ἀνοίγω[vpxpamp] καί[c] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἵστημι[vpxaams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.57** κράζω[vpaanmp] δέ[c] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] συνέχω[viaa3p] ὁ[danp] οὖς[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁρμάω[viaa3p] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.58** καί[c] ἐκβάλλω[vpaanmp] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] λιθοβολέω[viia3p] καί[c] ὁ[dnmp] μάρτυς[nnmp] ἀποτίθημι[viam3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgmp] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] νεανίας[ngms] καλέω[vpppgms] Σαῦλος[ngms]. **v.59** καί[c] λιθοβολέω[viia3p] ὁ[dams] Στέφανος[nams] ἐπικαλέω[vppmams] καί[c] λέγω[vppaams] κύριος[nvms] Ἰησοῦς[nvms] δέχομαι[vdad2s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.60** τίθημι[vpaanms] δέ[c] ὁ[danp] γόνυ[nanp] κράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] κύριος[nvms] μή[xo] ἵστημι[vsaa2s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] οὗτος[rdafs] καί[c] οὗτος[rdans] λέγω[vpaanms] κοιμάομαι[viap3s].

2 ουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν
δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποιήσαντο κοπετὸν μέ-
3 γαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ
τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας
4 παρεδίδου εἰς φυλακήν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον,
5 εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν
6 τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. προσεῖχόν τε
οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδόν, ἐν
7 τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλῶν
γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλῃ φωνῇ ἐ-
ξήρχετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν.
8, 9 καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀ-
νόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ
10 ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, ᾧ προσ-
εῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν
11 ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ
12 ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπί-
στευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄν-
13 δρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ
βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε δυνάμεις

---

8. **v.1** Σαῦλος[nnms] δέ[c] εἰμί[viix3s] συνευδοκέω[vppanms] ὁ[ddfs] ἀναίρεσις[ndfs] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] διωγμός[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] ὁ[dafs] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] πᾶς[anmpn] τέ[xo] διασπείρω[viap3p] κατά[p] ὁ[dafp] χώρα[nafp] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] Σαμάρεια[ngfs] πλήν[bo] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp]. **v.2** συγκομίζω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dams] Στέφανος[nams] ἀνήρ[nnmp] εὐλαβής[anmpn] καί[c] ποιέω[viam3p] κοπετός[nams] μέγας[aamsn] ἐπί[p] αὐτός[rpdms]. **v.3** Σαῦλος[nnms] δέ[c] λυμαίνω[viin3s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] κατά[p] ὁ[damp] οἶκος[namp] εἰσπορεύομαι[vppnnms] σύρω[vppanms] τέ[xo] ἀνήρ[namp] καί[c] γυνή[nafp] παραδίδωμι[viia3s] εἰς[p] φυλακή[nafs]. **v.4** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] διασπείρω[vpapnmp] διέρχομαι[viaa3s] εὐαγγελίζω[vppmnmp] ὁ[dams] λόγος[nams]. **v.5** Φίλιππος[nnms] δέ[c] κατέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] πόλις[nafs] ὁ[dgfs] Σαμάρεια[ngfs] κηρύσσω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] Χριστός[nams]. **v.6** προσέχω[viia3p] τέ[xo] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] ὁ[ddnp] λέγω[vpppdnp] ὑπό[p] ὁ[dgms] Φίλιππος[ngms] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀκούω[vnpa] αὐτός[rpamp] καί[c] βλέπω[vnpa] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] ὅς[rranp] ποιέω[viia3s]. **v.7** πολύς[agmpn] γάρ[c] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] πνεῦμα[nanp] ἀκάθαρτος[aanpn] βοάω[vppannp] μέγας[adfsn] φωνή[ndfs] ἐξέρχομαι[viin3s] πολύς[anmpn] δέ[c] παραλύω[vpxpnmp] καί[c] χωλός[anmpn] θεραπεύω[viap3p]. **v.8** καί[c] γίνομαι[viad3s] χαρά[nnfs] μέγας[anfsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.9** ἀνήρ[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ ὄνομα[ndns] Σίμων[nnms] προϋπάρχω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] μαγεύω[vppanms] καί[c] ἐξίστημι[vppanms] ὁ[dans] ἔθνος[nans] ὁ[dgfs] Σαμάρεια[ngfs] λέγω[vppanms] εἰμί[vnpx] τι-σριαμσ ἑαυτοῦ[rxams] μέγας[aamsn]. **v.10** ὅς[rrdms] προσέχω[viia3p] πᾶς[anmpn] ἀπό[p] μικρός[agmsn] ἕως[c] μέγας[agmsn] λέγω[vppanmp] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn]. **v.11** προσέχω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] διά[p] ὁ[dans] ἱκανός[admsn] χρόνος[ndms] ὁ[ddfp] μαγεία[ndfp] ἐξίστημι[vnxa] αὐτός[rpamp]. **v.12** ὅτε[bo] δέ[c] πιστεύω[viaa3p] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] εὐαγγελίζω[vppmdms] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] βαπτίζω[viip3p] ἀνήρ[nnmp] τέ[xo] καί[c] γυνή[nnfp].

καὶ σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱερο- 14
σολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτι- 15
νες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι Πνεῦμα
Ἅγιον, οὔπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ 16
βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τότε 17
ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον.
θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν 18
ἀποστόλων δίδοται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς
χρήματα, λέγων, Δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν 19
ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπε 20
πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν
δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι 21
σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ γὰρ καρδία σου
οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς 22
κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί
σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ 23
σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, 24
Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ
ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλή- 25
σαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ,

---

v.13 ὁ[dnms] δέ[c] Σίμων[nnms] καί[c] αὐτός[rpnms] πιστεύω[viaa3s] καί[c] βαπτίζω[vpapnms] εἰμί[viix3s] προσκαρτερέω[vppanms] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] θεωρέω[vppanms] τέ[xo] δύναμις[nafp] καί[c] σημεῖον[nanp] γίνομαι[vppnanp] ἐξίστημι[viim3s]. **v.14** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἀπόστολος[nnmp] ὅτι[c] δέχομαι[vixn3s] ὁ[dnfs] Σαμάρεια[nnfs] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀποστέλλω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dams] Πέτρος[nams] καί[c] Ἰωάννης[nams]. **v.15** ὅστις[rrnmp] καταβαίνω[vpaanmp] προσεύχομαι[viad3p] περί[p] αὐτός[rpgmp] ὅπως[bo] λαμβάνω[vsaa3p] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn]. **v.16** οὔπω[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] οὐδείς[admsn] αὐτός[rpgmp] ἐπιπίπτω[vpxanns] μόνος[bo] δέ[c] βαπτίζω[vpxpnmp] ὑπάρχω[viia3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.17** τότε[bo] ἐπιτίθημι[viia3p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] λαμβάνω[viia3p] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn]. **v.18** θεάομαι[vpadnms] δέ[c] ὁ[dnms] Σίμων[nnms] ὅτι[c] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπίθεσις[ngfs] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] δίδωμι[vipp3s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] προσφέρω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] χρῆμα[nanp]. **v.19** λέγω[vppanms] δίδωμι[vdaa2p] κἀγώ[rpd-s] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] οὗτος[rdafs] ἵνα[c] ὅς[rrdms] ἐάν[qo] ἐπιτίθημι[vsaa1s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] λαμβάνω[vspa3s] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn]. **v.20** Πέτρος[nnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnns] ἀργύριον[nnns] σύ[rpg-s] σύν[p] σύ[rpd-s] εἰμί[vopx3s] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs] ὅτι[c] ὁ[dafs] δωρεά[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] νομίζω[viaa2s] διά[p] χρῆμα[ngnp] κτάομαι[vnpn]. **v.21** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] σύ[rpd-s] μερίς[nnfs] οὐδέ[bo] κλῆρος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] οὗτος[rddms] ὁ[dnfs] γάρ[c] καρδία[nnfs] σύ[rpg-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] εὐθύς[anfsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.22** μετανοέω[vdaa2s] οὖν[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] κακία[ngfs] σύ[rpg-s] οὗτος[rdgfs] καί[c] δέομαι[vdao2s] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰ[qo] ἄρα[xo] ἀφίημι[vifp3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnfs] ἐπίνοια[nnfs] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.23** εἰς[p] γάρ[c] χολή[nafs] πικρία[ngfs] καί[c] σύνδεσμος[nams] ἀδικία[ngfs] ὁράω[vipa1s] σύ[rpa-s] εἰμί[vppxams]. **v.24** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Σίμων[nnms] λέγω[viaa3s] δέομαι[vdao2p] σύ[rpn-p] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] ὁ[dams] κύριος[nams] ὅπως[bo] μηδείς[annsn] ἐπέρχομαι[vsaa3s] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrgnp] λέγω[vixa2p].

26 πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. Ἄγγελος
δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, λέγων, Ἀνάστηθι καὶ πο-
ρεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ
27 Ἰερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐ-
πορεύθη, καὶ ἰδού ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης
τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὅς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς,
28 ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ, ἦν τε ὑποστρέφων
καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προ-
29 φήτην Ἠσαΐαν. εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε
30 καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος
ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἠσαΐαν, καὶ εἶ-
31 πεν, Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις· ὁ δὲ εἶπε, Πῶς γὰρ ἂν
δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ με· παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιπ-
32 πον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν
ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς
ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοί-
33 γει τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ
ἤρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται· ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς
34 γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε,
Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο· περὶ ἑαυτοῦ,

---

v.25 ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] διαμαρτύρομαι[vpadnmp] καί[c] λαλέω[vpaanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] πολύς[aafpn] τέ[xo] κώμη[nafp] ὁ[dgmp] Σαμαρίτης[ngmp] εὐαγγελίζω[viam3p]. **v.26** ἄγγελος[nnms] δέ[c] κύριος[ngms] λαλέω[viaa3s] πρός[p] Φίλιππος[nams] λέγω[vppanms] ἀνίστημι[vdaa2s] καί[c] πορεύομαι[vdpn2s] κατά[p] μεσημβρία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dafs] καταβαίνω[vppaafs] ἀπό[p] Ἰερουσαλήμ[tp] εἰς[p] Γάζα[nafs] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ἔρημος[anfsn]. **v.27** καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] πορεύομαι[viao3s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] Αἰθίοψ[nnms] εὐνοῦχος[nnms] δυνάστης[nnms] Κανδάκη[ngfs] ὁ[dgfs] βασίλισσα[ngfs] Αἰθίοψ[ngmp] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] πᾶς[agfsn] ὁ[dgfs] γάζα[ngfs] αὐτός[rpgfs] ὅς[rrnms] ἔρχομαι[viya3s] προσκυνέω[vpfanms] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.28** εἰμί[viix3s] τέ[xo] ὑποστρέφω[vppanms] καί[c] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[dgns] ἅρμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἀναγινώσκω[viia3s] ὁ[dams] προφήτης[nams] Ἠσαΐας[nams]. **v.29** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] προσέρχομαι[vdaa2s] καί[c] κολλάω[vdap2s] ὁ[ddns] ἅρμα[ndns] οὗτος[rddns]. **v.30** προστρέχω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] ἀκούω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ἀναγινώσκω[vppagms] ὁ[dams] προφήτης[nams] Ἠσαΐας[nams] καί[c] λέγω[viaa3s] ἆρα[xo] γέ[xo] γινώσκω[vipa2s] ὅς[rranp] ἀναγινώσκω[vipa2s]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πῶς[bo] γάρ[c] ἄν[xo] δύναμαι[vopn1s] ἐάν[qo] μή[xo] τι-σρινμσ ὁδηγέω[vsaa3s] ἐγώ[rpa-s] παρακαλέω[viaa3s] τέ[xo] ὁ[dams] Φίλιππος[nams] ἀναβαίνω[vpaaams] καθίζω[vnaa] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.32** ὁ[dnfs] δέ[c] περιοχή[nnfs] ὁ[dgfs] γραφή[ngfs] ὅς[rrafs] ἀναγινώσκω[viia3s] εἰμί[viix3s] οὗτος[rdnfs] ὡς[bo] πρόβατον[nnns] ἐπί[p] σφαγή[nafs] ἄγω[viap3s] καί[c] ὡς[bo] ἀμνός[nnms] ἐναντίον[bo] ὁ[dgms] κείρω[vppagms] αὐτός[rpams] ἄφωνος[anmsn] οὕτω[bo] οὐ[xo] ἀνοίγω[vipa3s] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms]. **v.33** ἐν[p] ὁ[ddfs] ταπείνωσις[ndfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] κρίσις[nnfs] αὐτός[rpgms] αἴρω[viap3s] ὁ[dafs] δέ[c] γενεά[nafs] αὐτός[rpgms] τίς[rqnms] διηγέομαι[vifd3s] ὅτι[c] αἴρω[vipp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] αὐτός[rpgms].

ἢ περὶ ἑτέρου τινός· ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, 35
καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν
Ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ, 36
καί φησιν ὁ εὐνοῦχος, Ἰδού, ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι·
εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. 37
ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐιναι τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστόν. καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα, καὶ κατέβησαν 38
ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβά-
πτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου 39
ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος,
ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη 40
εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας,
ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθη- **9**
τὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ 2
ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας
εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀ-
γάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν 3
ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέ- 4

---

v.34 ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] λέγω[viaa3s] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-s] περί[p] τίς[rqgms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] λέγω[vipa3s] οὗτος[rdans] περί[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἤ[xo] περί[p] ἕτερος[agmsn] τι-σριγμς. **v.35** ἀνοίγω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γραφή[ngfs] οὗτος[rdgfs] εὐαγγελίζω[viam3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.36** ὡς[bo] δέ[c] πορεύομαι[viin3p] κατά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ἔρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] τι-σριανσ ὕδωρ[nans] καί[c] φημί[vipx3s] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] ἰδού[vdaa2s] ὕδωρ[nnns] τίς[rqnns] κωλύω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] βαπτίζω[vnap]. **v.37** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] εἰ[qo] πιστεύω[vipa2s] ἐκ[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ἔξεστι[vipq3s] ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πιστεύω[vipa1s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vnpx] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams]. **v.38** καί[c] κελεύω[viaa3s] ἵστημι[vnaa] ὁ[dans] ἅρμα[nans] καί[c] καταβαίνω[viaa3p] ἀμφότεροι[anmpn] εἰς[p] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ὁ[dnms] τέ[xo] Φίλιππος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] καί[c] βαπτίζω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.39** ὅτε[bo] δέ[c] ἀναβαίνω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] πνεῦμα[nnns] κύριος[ngms] ἁρπάζω[viaa3s] ὁ[dams] Φίλιππος[nams] καί[c] οὐ[xo] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] οὐκέτι[bo] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] πορεύομαι[viin3s] γάρ[c] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] αὐτός[rpgms] χαίρω[vppanms]. **v.40** Φίλιππος[nnms] δέ[c] εὑρίσκω[viap3s] εἰς[p] Ἄζωτος[nafs] καί[c] διέρχομαι[vppnnms] εὐαγγελίζω[viim3s] ὁ[dafp] πόλις[nafp] πᾶς[aafpn] ἕως[c] ὁ[dgms] ἔρχομαι[vnaa] αὐτός[rpams] εἰς[p] Καισάρεια[nafs]. **9. v.1** ὁ[dnms] δέ[c] Σαῦλος[nnms] ἔτι[bo] ἐμπνέω[vppanms] ἀπειλή[ngfs] καί[c] φόνος[ngms] εἰς[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[ddms] ἀρχιερεύς[ndms]. **v.2** αἰτέω[viam3s] παρά[p] αὐτός[rpgms] ἐπιστολή[nafp] εἰς[p] Δαμασκός[nafs] πρός[p] ὁ[dafp] συναγωγή[nafp] ὅπως[bo] ἐάν[qo] τι-σριαμπ εὑρίσκω[vsaa3s] ὁ[dgfs] ὁδός[ngfs] εἰμί[vppxamp] ἀνήρ[namp] τέ[xo] καί[c] γυνή[nafp] δέω[vpxpamp] ἄγω[vsaa3s] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.3** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] πορεύομαι[vnpn] γίνομαι[viad3s] αὐτός[rpams] ἐγγίζω[vnpa] ὁ[ddfs] Δαμασκός[ndfs] καί[c] ἐξαίφνης[bo] περιαστράπτω[viaa3s] αὐτός[rpams] φῶς[nnns] ἀπό[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms].

5 γουσαν αὐτῷ, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις· εἶπε δέ, Τίς εἶ,
Κύριε· ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις,
6 σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. τρέμων τε καὶ θαμβῶν
εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀ-
νάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι τί σε
7 δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν
8 ἐννεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἠ-
γέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτοῦ, οὐδένα ἔβλεπε, χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς
9 Δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν
10 οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι, Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν,
11 Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστὰς πορεύ-
θητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν
οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται,
12 καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα καὶ
13 ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνα-
νίας, Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα
14 κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ὧδε ἔχει
ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμέ-
15 νους τὸ ὄνομά σου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Πορεύου,

---

v.4 καί[c] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἀκούω[viaa3s] φωνή[nafs] λέγω[vppaafs] αὐτός[rpdms] Σαούλ[tp] Σαούλ[tp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] διώκω[vipa2s]. **v.5** λέγω[viaa3s] δέ[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] Ἰησοῦς[nnms] ὅς[rrams] σύ[rpn-s] διώκω[vipa2s] σκληρός[annsn] σύ[rpd-s] πρός[p] κέντρον[nanp] λακτίζω[vnpa]. **v.6** τρέμω[vppanms] τέ[xo] καί[c] θαμβέω[vppanms] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] θέλω[vipa2s] ποιέω[vnaa] καί[c] ὅς[dnms] κύριος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀνίστημι[vdaa2s] καί[c] εἰσέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] λαλέω[vifp3s] σύ[rpd-s] τίς[rqans] σύ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ποιέω[vnpa]. **v.7** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dnmp] συνοδεύω[vppanmp] αὐτός[rpdms] ἵστημι[viya3p] ἐνεός[anmpn] ἀκούω[vppanmp] μέν[xo] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] μηδείς[aamsn] δέ[c] θεωρέω[vppanmp]. **v.8** ἐγείρω[viap3s] δέ[c] ὁ[dnms] Σαῦλος[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀνοίγω[vpxpgmp] δέ[c] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgms] οὐδείς[aamsn] βλέπω[viia3s] χειραγωγέω[vppanmp] δέ[c] αὐτός[rpams] εἰσάγω[viaa3p] εἰς[p] Δαμασκός[nafs]. **v.9** καί[c] εἰμί[viix3s] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] μή[xo] βλέπω[vppanms] καί[c] οὐ[xo] ἐσθίω[viaa3s] οὐδέ[bo] πίνω[viaa3s]. **v.10** εἰμί[viix3s] δέ[c] τι--σρινμσ μαθητής[nnms] ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] ὄνομα[ndns] Ἀνανίας[nnms] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐν[p] ὅραμα[ndns] Ἀνανίας[nvms] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] κύριος[nvms]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀνίστημι[vpaanms] πορεύομαι[vdao2s] ἐπί[p] ὁ[dafs] ῥύμη[nafs] ὁ[dafs] καλέω[vpppafs] εὐθύς[aafsn] καί[c] ζητέω[vdaa2s] ἐν[p] οἰκία[ndfs] Ἰούδας[ngms] Σαῦλος[nams] ὄνομα[ndns] Ταρσεύς[nams] ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] προσεύχομαι[vipn3s]. **v.12** καί[c] ὁράω[viaa3s] ἐν[p] ὅραμα[ndns] ἀνήρ[nams] ὄνομα[ndns] Ἀνανίας[nams] εἰσέρχομαι[vpaaams] καί[c] ἐπιτίθημι[vpaaams] αὐτός[rpdms] χείρ[nafs] ὅπως[bo] ἀναβλέπω[vsaa3s]. **v.13** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἀνανίας[nnms] κύριος[nvms] ἀκούω[vixa1s] ἀπό[p] πολύς[agmpn] περί[p] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms] οὗτος[rdgms] ὅσος[rcanp] κακός[aanpn] ποιέω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] σύ[rpg-s] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.14** καί[c] ὧδε[bo] ἔχω[vipa3s] ἐξουσία[nafs] παρά[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] δέω[vnaa] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἐπικαλέω[vppmamp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s].

ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστίν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά
μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ, ἐγὼ γὰρ 16
ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.
ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς 17
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ
με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς
καὶ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγιου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ 18
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε παραχρῆμα,
καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. Ἐγέ- 19
νετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς.
καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστόν, ὅτι οὗ- 20
τός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες 21
καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἕν Ἰερουσαλὴμ τοὺς
ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει
ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς· Σαῦλος δὲ 22
μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κα-
τοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.
Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰου- 23
δαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν, ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. 24
παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν
ἀνέλωσι, λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν διὰ 25

---

v.15 λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] πορεύομαι[vdpn2s] ὅτι[c] σκεῦος[nnns] ἐκλογή[ngfs] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dgms] βαστάζω[vnaa] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐνώπιον[bo] ἔθνος[ngnp] καί[c] βασιλεύς[ngmp] υἱός[ngmp] τέ[xo] Ἰσραήλ[tp]. **v.16** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] ὑποδείκνυμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ὅσος[rcanp] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ἐγώ[rpg-s] πάσχω[vnaa]. **v.17** ἀπέρχομαι[viaa3s] δέ[c] Ἀνανίας[nnms] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] καί[c] ἐπιτίθημι[vpaanms] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafp] χείρ[nafp] λέγω[viaa3s] Σαούλ[tp] ἀδελφός[nvms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἀποστέλλω[vixa3s] ἐγώ[rpa-s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] ὁράω[vpapnms] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ὅς[rrdfs] ἔρχομαι[viin2s] ὅπως[bo] ἀναβλέπω[vsaa2s] καί[c] πίμπλημι[vsap2s] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.18** καί[c] εὐθέως[bo] ἀποπίπτω[viaa3p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgms] ὡσεί[bo] λεπίς[nnfp] ἀναβλέπω[viaa3s] τέ[xo] παραχρῆμα[bo] καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] βαπτίζω[viap3s]. **v.19** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] τροφή[nafs] ἐνισχύω[viaa3s] γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] Σαῦλος[nnms] μετά[p] ὁ[dgmp] ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] μαθητής[ngmp] ἡμέρα[nafp] τι-σριαφπ. **v.20** καί[c] εὐθέως[bo] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] κηρύσσω[viia3s] ὁ[dams] Χριστός[nams] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.21** ἐξίστημι[viim3p] δέ[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀκούω[vppanmp] καί[c] λέγω[viia3p] οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πορθέω[vpaanms] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[damp] ἐπικαλέω[vppmamp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] οὗτος[rdans] καί[c] ὧδε[bo] εἰς[p] οὗτος[rdans] ἔρχομαι[viya3s] ἵνα[c] δέω[vpxpamp] αὐτός[rpamp] ἄγω[vsaa3s] ἐπί[p] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp]. **v.22** Σαῦλος[nnms] δέ[c] μᾶλλον[bo] ἐνδυναμόω[viip3s] καί[c] συγχέω[viia3s] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] συμβιβάζω[vppanms] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.23** ὡς[bo] δέ[c] πληρόω[viip3p] ἡμέρα[nnfp] ἱκανός[anfpn] συμβουλεύω[viam3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἀναιρέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.24** γινώσκω[viap3s] δέ[c] ὁ[ddms] Σαῦλος[ndms] ὁ[dnfs] ἐπιβουλή[nnfs] αὐτός[rpgmp] παρατηρέω[viia3p] τέ[xo] ὁ[dafp] πύλη[nafp] ἡμέρα[ngfs] τέ[xo] καί[c] νύξ[ngfs] ὅπως[bo] αὐτός[rpams] ἀναιρέω[vsaa3p].

26 τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ
Σαῦλος εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐπείρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς,
καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής.
27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστό-
λους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον,
καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο
28 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ᾽ αὐτῶν εἰσπορευόμενος
29 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ παρρησιαζόμενος ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς
30 τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. ἐπιγνόν-
τες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξα-
31 πέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ᾽ ὅλης
τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰ-
κοδομούμεναι, καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου καὶ τῇ
32 παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο. Ἐγένετο δὲ
Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγί-
33 ους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα
Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ, ὃς
34 ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἰᾶταί σε
Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως
35 ἀνέστη. καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ

---

v.25 λαμβάνω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] νύξ[ngfs] καθίημι[viaa3p] διά[p] ὁ[dgns] τεῖχος[ngns] χαλάω[vpaanmp] ἐν[p] σπυρίς[ndfs]. **v.26** παραγίνομαι[vpadnms] δέ[c] ὁ[dnms] Σαῦλος[nnms] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] πειράομαι[viin3s] κολλάω[vnpp] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] καί[c] πᾶς[anmpn] φοβέομαι[viin3p] αὐτός[rpams] μή[xo] πιστεύω[vppanmp] ὅτι[c] εἰμί[vipx3s] μαθητής[nnms]. **v.27** Βαρναβᾶς[nnms] δέ[c] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnms] αὐτός[rpams] ἄγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] καί[c] διηγέομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] πῶς[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ὁράω[viaa3s] ὁ[dams] κύριος[nams] καί[c] ὅτι[c] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] πῶς[bo] ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] παρρησιάζομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.28** καί[c] εἰμί[viix3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰσπορεύομαι[vppnnms] καί[c] ἐκπορεύομαι[vppnnms] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.29** καί[c] παρρησιάζομαι[vppnnms] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] λαλέω[viia3s] τέ[xo] καί[c] συζητέω[viia3s] πρός[p] ὁ[damp] Ἑλληνιστής[namp] ὁ[dnmp] δέ[c] ἐπιχειρέω[viia3p] αὐτός[rpams] ἀναιρέω[vnaa]. **v.30** ἐπιγινώσκω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] κατάγω[viaa3p] αὐτός[rpams] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] καί[c] ἐξαποστέλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ταρσός[nafs]. **v.31** ὁ[dnfp] μέν[xo] οὖν[c] ἐκκλησία[nnfp] κατά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] Σαμάρεια[ngfs] ἔχω[viia3p] εἰρήνη[nafs] οἰκοδομέω[vpppnfp] καί[c] πορεύομαι[vppnnfp] ὁ[ddms] φόβος[ndms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] πληθύνω[viip3p]. **v.32** γίνομαι[viad3s] δέ[c] Πέτρος[nams] διέρχομαι[vppnams] διά[p] πᾶς[agnpn] κατέρχομαι[vnaa] καί[c] πρός[p] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] Λύδδα[nafs]. **v.33** εὑρίσκω[viaa3s] δέ[c] ἐκεῖ[bo] ἄνθρωπος[nams] τι-σριαμσ Αἰνέας[nams] ὄνομα[ndns] ἐκ[p] ἔτος[ngnp] ὀκτώ[tn] κατάκειμαι[vppnams] ἐπί[p] κράβαττος[ndms] ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] παραλύω[vpxpnms]. **v.34** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] Αἰνέας[nvms] ἰάομαι[vipn3s] σύ[rpa-s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀνίστημι[vdaa2s] καί[c] στρωννύω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxdms] καί[c] εὐθέως[bo] ἀνίστημι[viaa3s].

τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόππῃ 36
δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται
Δορκάς, αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν
ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐ- 37
τὴν ἀποθανεῖν, λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. ἐγγὺς 38
δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτόν, παρακα-
λοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος 39
συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον,
καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύ-
μεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετʼ αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς.
ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, 40
καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε, Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ
ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκά-
θισε. δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς 41
ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ 42
ἐγένετο καθʼ ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν
Κύριον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ 43
παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.
Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρ- **10**
χης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβού- 2

---

v.35 καί[c] ὁράω[viaa3p] αὐτός[rpams] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] Λύδδα[nafs] καί[c] ὁ[dams] Σαρών[nams] ὅστις[rrnmp] ἐπιστρέφω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.36** ἐν[p] Ἰόππη[ndfs] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] μαθήτρια[nnfs] ὄνομα[ndns] Ταβιθά[tp] ὅς[rrnfs] διερμηνεύω[vpppnfs] λέγω[vipp3s] Δορκάς[nnfs] οὗτος[rpnfs] εἰμί[viix3s] πλήρης[anfsn] ἀγαθός[agnpn] ἔργον[ngnp] καί[c] ἐλεημοσύνη[ngfp] ὅς[rrgfp] ποιέω[viia3s]. **v.37** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] ἀσθενέω[vpaaafs] αὐτός[rpafs] ἀποθνῄσκω[vnaa] λούω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpafs] τίθημι[viaa3p] ἐν[p] ὑπερῷον[ndns]. **v.38** ἐγγύς[bo] δέ[c] εἰμί[vppxgfs] Λύδδα[ngfs] ὁ[ddfs] Ἰόππη[ndfs] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] Πέτρος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἀποστέλλω[viaa3p] δύο[tn] ἀνήρ[namp] πρός[p] αὐτός[rpams] παρακαλέω[vppanmp] μή[xo] ὀκνέω[vnaa] διέρχομαι[vnaa] ἕως[c] αὐτός[rpgmp]. **v.39** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] συνέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅς[rrams] παραγίνομαι[vpadams] ἀνάγω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὑπερῷον[nans] καί[c] παρίστημι[viaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] χήρα[nnfp] κλαίω[vppanfp] καί[c] ἐπιδείκνυμι[vppmnfp] χιτών[namp] καί[c] ἱμάτιον[nanp] ὅσος[rcanp] ποιέω[viia3s] μετά[p] αὐτός[rpgfp] εἰμί[vppxnfs] ὁ[dnfs] Δορκάς[nnfs]. **v.40** ἐκβάλλω[vpaanms] δέ[c] ἔξω[bo] πᾶς[aampn] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] τίθημι[vpaanms] ὁ[danp] γόνυ[nanp] προσεύχομαι[viad3s] καί[c] ἐπιστρέφω[vpaanms] πρός[p] ὁ[dans] σῶμα[nans] λέγω[viaa3s] Ταβιθά[tp] ἀνίστημι[vdaa2s] ὁ[dnfs] δέ[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁράω[vpaanfs] ὁ[dams] Πέτρος[nams] ἀνακαθίζω[viaa3s]. **v.41** δίδωμι[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpdfs] χείρ[nafs] ἀνίστημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] φωνέω[vpaanms] δέ[c] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] καί[c] ὁ[dafp] χήρα[nafp] παρίστημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ζάω[vppaafs]. **v.42** γνωστός[annsn] δέ[c] γίνομαι[viad3s] κατά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰόππη[ngfs] καί[c] πολύς[anmpn] πιστεύω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.43** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἡμέρα[nafp] ἱκανός[aafpn] μένω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐν[p] Ἰόππη[ndfs] παρά[p] τι-σριδμσ Σίμων[ndms] βυρσεύς[ndms]. **10. v.1** ἀνήρ[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] ἐν[p] Καισάρεια[ndfs] ὄνομα[ndns] Κορνήλιος[nnms] ἑκατοντάρχης[nnms] ἐκ[p] σπεῖρα[ngfs] ὁ[dgfs] καλέω[vpppgfs] Ἰταλικός[agfsn].

μενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας
3 πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός. εἶδεν ἐν
ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ
4 Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε. ὁ
δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε, Τί ἐστι, Κύριε·
εἶπε δὲ αὐτῷ, Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέ-
5 βησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον εἰς
Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέ-
6 τρος, οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία
7 παρὰ θάλασσαν, οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. ὡς δὲ
ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν
οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων
8 αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς
9 εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ
τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι,
10 περὶ ὥραν ἕκτην, ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσα-
σθαι, παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστα-
11 σις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ
αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδε-
12 μένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ
τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ

---

v.2 εὐσεβής[anmsn] καί[c] φοβέομαι[vppnnms] ὁ[dams] θεός[nams] σύν[p] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] αὐτός[rpgms] ποιέω[vppanms] τέ[xo] ἐλεημοσύνη[nafp] πολύς[aafpn] ὁ[ddms] λαός[ndms] καί[c] δέομαι[vppnnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] διά[p] πᾶς[bo]. **v.3** ὁράω[viaa3s] ἐν[p] ὅραμα[ndns] φανερῶς[bo] ὡσεί[bo] ὥρα[nafs] ἔνατος[aafsn] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἄγγελος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[vpaaams] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vpaaams] αὐτός[rpdms] Κορνήλιος[nvms]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] ἀτενίζω[vpaanms] αὐτός[rpdms] καί[c] ἔμφοβος[anmsn] γίνομαι[vpadnms] λέγω[viaa3s] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] κύριος[nvms] λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfp] προσευχή[nnfp] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnfp] ἐλεημοσύνη[nnfp] σύ[rpg-s] ἀναβαίνω[viaa3p] εἰς[p] μνημόσυνον[nans] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.5** καί[c] νῦν[bo] πέμπω[vdaa2s] εἰς[p] Ἰόππη[nafs] ἀνήρ[namp] καί[c] μεταπέμπομαι[vdad2s] Σίμων[nams] ὅς[rrnms] ἐπικαλέω[vipp3s] Πέτρος[nnms]. **v.6** οὗτος[rdnms] ξενίζω[vipp3s] παρά[p] τι-σριδμσ Σίμων[ndms] βυρσεύς[ndms] ὅς[rrdms] εἰμί[vipx3s] οἰκία[nnfs] παρά[p] θάλασσα[nafs] οὗτος[rdnms] λαλέω[vifa3s] σύ[rpd-s] τίς[rqans] σύ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ποιέω[vnpa]. **v.7** ὡς[bo] δέ[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] ὁ[ddms] Κορνήλιος[ndms] φωνέω[vpaanms] δύο[tn] ὁ[dgmp] οἰκέτης[ngmp] αὐτός[rpgms] καί[c] στρατιώτης[nams] εὐσεβής[aamsn] ὁ[dgmp] προσκαρτερέω[vppagmp] αὐτός[rpdms]. **v.8** καί[c] ἐξηγέομαι[vpadnms] αὐτός[rpdmp] ἅπας[aanpn] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰόππη[nafs]. **v.9** ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ὁδοιπορέω[vppagmp] ἐκεῖνος[rdgmp] καί[c] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ἐγγίζω[vppagmp] ἀναβαίνω[viaa3s] Πέτρος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dans] δῶμα[nans] προσεύχομαι[vnad] περί[p] ὥρα[nafs] ἕκτος[aafsn]. **v.10** γίνομαι[viad3s] δέ[c] πρόσπεινος[anmsn] καί[c] θέλω[viia3s] γεύομαι[vnad] παρασκευάζω[vppagmp] δέ[c] ἐκεῖνος[rdgmp] ἐπιπίπτω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ἔκστασις[nnfs]. **v.11** καί[c] θεωρέω[vipa3s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἀνοίγω[vpxpams] καί[c] καταβαίνω[vppaans] ἐπί[p] αὐτός[rpams] σκεῦος[nans] τι-σριανσ ὡς[bo] ὀθόνη[nafs] μέγας[aafsn] τέσσαρες[ndfp] ἀρχή[ndfp] δέω[vpxpams] καί[c] καθίημι[vpppans] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs].

τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς, Πέ- 13
τρε, θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι 14
οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πάλιν 15
ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου.
τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς 16
τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ 17
ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδού, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορ-
νηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
πυλῶνα, καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλού- 18
μενος Πέτρος, ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ δὲ Πέτρου ἐνθυμουμένου 19
περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα, Ἰδού, ἄνδρες τρεῖς
ζητοῦσί σε. ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, 20
μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. κατα- 21
βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ
Κορνηλίου πρὸς αὐτόν, εἶπεν, Ἰδού, ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε, τίς ἡ
αἰτία δι' ἣν πάρεστε· οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, 22
ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑ-
πὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου
ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥή-
ματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισε. Τῇ δὲ 23
ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν

---

v.12 ἐν[p] ὅς[rrdns] ὑπάρχω[viia3s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] τετράπους[annpn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[dnnp] θηρίον[nnnp] καί[c] ὁ[dnnp] ἑρπετόν[nnnp] καί[c] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.13** καί[c] γίνομαι[viad3s] φωνή[nnfs] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nvms] θύω[vdaa2s] καί[c] ἐσθίω[vdaa2s]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] μηδαμῶς[bo] κύριος[nvms] ὅτι[c] οὐδέποτε[bo] ἐσθίω[viaa1s] πᾶς[aansn] κοινός[aansn] ἤ[xo] ἀκάθαρτος[aansn]. **v.15** καί[c] φωνή[nnfs] πάλιν[bo] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] πρός[p] αὐτός[rpams] ὅς[rranp] ὁ[dnms] θεός[nnms] καθαρίζω[viaa3s] σύ[rpn-s] μή[xo] κοινόω[vdpa2s]. **v.16** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] τρίς[bo] καί[c] πάλιν[bo] ἀναλαμβάνω[viap3s] ὁ[dnns] σκεῦος[nnns] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.17** ὡς[bo] δέ[c] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] διαπορέω[viia3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] τίς[rqnns] ἄν[xo] εἰμί[vopx3s] ὁ[dnns] ὅραμα[nnns] ὅς[rrans] ὁράω[viaa3s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dnmp] ἀποστέλλω[vpxpnmp] ἀπό[p] ὁ[dgms] Κορνήλιος[ngms] διερωτάω[vpaanmp] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Σίμων[ngms] ἐφίστημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] πυλών[nams]. **v.18** καί[c] φωνέω[vpaanmp] πυνθάνομαι[viin3p] εἰ[qo] Σίμων[nnms] ὁ[dnms] ἐπικαλέω[vpppnms] Πέτρος[nnms] ἐνθάδε[bo] ξενίζω[vipp3s]. **v.19** ὁ[dgms] δέ[c] Πέτρος[ngms] ἐνθυμέομαι[vppngms] περί[p] ὁ[dgns] ὅραμα[ngns] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnmp] τρεῖς[nnmp] ζητέω[vipa3p] σύ[rpa-s]. **v.20** ἀλλά[c] ἀνίστημι[vpaanms] καταβαίνω[vdaa2s] καί[c] πορεύομαι[vdpn2s] σύν[p] αὐτός[rpdmp] μηδείς[aansn] διακρίνω[vppmnms] διότι[c] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vixa1s] αὐτός[rpamp]. **v.21** καταβαίνω[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] πρός[p] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] ὁ[damp] ἀποστέλλω[vpxpamp] ἀπό[p] ὁ[dgms] Κορνήλιος[ngms] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὅς[rrams] ζητέω[vipa2p] τίς[rqnfs] ὁ[dnfs] αἰτία[nnfs] διά[p] ὅς[rrafs] πάρειμι[vipx2p]. **v.22** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] Κορνήλιος[nnms] ἑκατοντάρχης[nnms] ἀνήρ[nnms] δίκαιος[anmsn] καί[c] φοβέομαι[vppnnms] ὁ[dams] θεός[nams] μαρτυρέω[vpppnms] τέ[xo] ὑπό[p] ὅλος[agnsn] ὁ[dgns] ἔθνος[ngns] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] χρηματίζω[viap3s] ὑπό[p] ἄγγελος[ngms] ἅγιος[agmsn] μεταπέμπομαι[vnad] σύ[rpa-s] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκούω[vnaa] ῥῆμα[nanp] παρά[p] σύ[rpg-s].

24 τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλ-
θον εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς,
συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους
25 φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐ-
26 τῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. ὁ δὲ
Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων, Ἀνάστηθι, κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός
27 εἰμι. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνεληλυθό-
28 τας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμι-
τόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύ-
λῳ, καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
29 ἄνθρωπον, διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. πυν-
30 θάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με. καὶ ὁ Κορνήλιος
ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νη-
στεύων, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου,
31 καὶ ἰδού, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καὶ φησι,
Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι
32 σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,
καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ξενίζεται
ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν, ὃς παραγενόμενος
33 λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρός σε, σύ τε καλῶς ἐ-
ποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ

---

v.23 εἰσκαλέομαι[vpadnms] οὖν[c] αὐτός[rpamp] ξενίζω[viaa3s] ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] σύν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] τι-σριναμπ ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ὁ[dgmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰόππη[ngfs] συνέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.24** καί[c] ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Καισάρεια[nafs] ὁ[dnms] δέ[c] Κορνήλιος[nnms] εἰμί[viix3s] προσδοκάω[vppanms] αὐτός[rpamp] συγκαλέω[vpamnms] ὁ[damp] συγγενής[aampn] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[damp] ἀναγκαῖος[aampn] φίλος[aampn]. **v.25** ὡς[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] εἰσέρχομαι[vnaa] ὁ[dams] Πέτρος[nams] συναντάω[vpaanms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Κορνήλιος[nnms] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[damp] πούς[namp] προσκυνέω[viaa3s]. **v.26** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] αὐτός[rpams] ἐγείρω[viaa3s] λέγω[vppanms] ἀνίστημι[vdaa2s] κἀγώ[rpn-s] αὐτός[rpnms] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[vipx1s]. **v.27** καί[c] συνομιλέω[vppanms] αὐτός[rpdms] εἰσέρχομαι[viaa3s] καί[c] εὑρίσκω[vipa3s] συνέρχομαι[vpxaamp] πολύς[aampn]. **v.28** φημί[viix3s] τέ[xo] πρός[p] αὐτός[rpamp] σύ[rpn-p] ἐπίσταμαι[vipn2p] ὡς[bo] ἀθέμιτος[annsn] εἰμί[vipx3s] ἀνήρ[ndms] Ἰουδαῖος[admsn] κολλάω[vnpp] ἤ[xo] προσέρχομαι[vnpn] ἀλλόφυλος[admsn] καί[c] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] δείκνυμι[viaa3s] μηδείς[aamsn] κοινός[aamsn] ἤ[xo] ἀκάθαρτος[aamsn] λέγω[vnpa] ἄνθρωπος[nams]. **v.29** διό[c] καί[c] ἀναντιρρήτως[bo] ἔρχομαι[viaa1s] μεταπέμπομαι[vpapnms] πυνθάνομαι[vipn1s] οὖν[c] τίς[rqdms] λόγος[ndms] μεταπέμπομαι[viad2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.30** καί[c] ὁ[dnms] Κορνήλιος[nnms] φημί[viix3s] ἀπό[p] τέταρτος[agfsn] ἡμέρα[ngfs] μέχρι[bo] οὗτος[rdgfs] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] εἰμί[viix1s] νηστεύω[vppanms] καί[c] ὁ[dafs] ἔνατος[aafsn] ὥρα[nafs] προσεύχομαι[vppnnms] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] ἵστημι[viaa3s] ἐνώπιον[bo] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ἐσθής[ndfs] λαμπρός[adfsn]. **v.31** καί[c] φημί[vipx3s] Κορνήλιος[nvms] εἰσακούω[viap3s] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] προσευχή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfp] ἐλεημοσύνη[nnfp] σύ[rpg-s] μιμνῄσκομαι[viap3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.32** πέμπω[vdaa2s] οὖν[c] εἰς[p] Ἰόππη[nafs] καί[c] μετακαλέω[vdam2s] Σίμων[nams] ὅς[rrnms] ἐπικαλέω[vipp3s] Πέτρος[nnms] οὗτος[rdnms] ξενίζω[vipp3s] ἐν[p] οἰκία[ndfs] Σίμων[ngms] βυρσεύς[ngms] παρά[p] θάλασσα[nafs] ὅς[rrnms] παραγίνομαι[vpadnms] λαλέω[vifa3s] σύ[rpd-s].

Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ. ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν, Ἐπ᾽ ἀληθείας κα- 34
ταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, ἀλλ᾽ ἐν 35
παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην,
δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, 36
εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὗτός ἐστι πάν-
των Κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ᾽ ὅλης τῆς 37
Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐ-
κήρυξεν Ἰωάννης, Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν 38
ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ
ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου,
ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων 39
ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ,
ὃν ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ 40
τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ 41
λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀνα-
στῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ 42
λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προφῆται 43
μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ

---

v.33 ἐξαυτῆς[bo] οὖν[c] πέμπω[viaa1s] πρός[p] σύ[rpa-s] σύ[rpn-s] τέ[xo] καλῶς[bo] ποιέω[viaa2s] παραγίνομαι[vpadnms] νῦν[bo] οὖν[c] πᾶς[anmpn] ἐγώ[rpn-p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] πάρειμι[vipx1p] ἀκούω[vnaa] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] προστάσσω[vpxpanp] σύ[rpd-s] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.34** ἀνοίγω[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ὁ[dans] στόμα[nans] λέγω[viaa3s] ἐπί[p] ἀλήθεια[ngfs] καταλαμβάνω[vipm1s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] προσωπολήμπτης[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.35** ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] ἔθνος[ndns] ὁ[dnms] φοβέομαι[vppnnms] αὐτός[rpams] καί[c] ἐργάζομαι[vppnnms] δικαιοσύνη[nafs] δεκτός[anmsn] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s]. **v.36** ὁ[dams] λόγος[nams] ὅς[rrams] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] Ἰσραήλ[tp] εὐαγγελίζω[vppmnms] εἰρήνη[nafs] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] πᾶς[agmpn] κύριος[nnms]. **v.37** σύ[rpn-p] οἶδα[vixa2p] ὁ[dans] γίνομαι[vpadans] ῥῆμα[nans] κατά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] ἄρχω[vpamans] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] μετά[p] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] κηρύσσω[viaa3s] Ἰωάννης[nnms]. **v.38** Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] ἀπό[p] Ναζαρά[tp] ὡς[bo] χρίω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] θεός[nnms] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] καί[c] δύναμις[ndfs] ὅς[rrnms] διέρχομαι[viaa3s] εὐεργετέω[vppanms] καί[c] ἰάομαι[vppnnms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] καταδυναστεύω[vpppamp] ὑπό[p] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰμί[viix3s] μετά[p] αὐτός[rpgms]. **v.39** καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰμί[vipx1p] μάρτυς[nnmp] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] ποιέω[viaa3s] ἐν[p] τέ[xo] ὁ[ddfs] χώρα[ndfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὅς[rrams] ἀναιρέω[viaa3p] κρεμάννυμι[vpaanmp] ἐπί[p] ξύλον[ngns]. **v.40** οὗτος[rdams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγείρω[viaa3s] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐμφανής[aamsn] γίνομαι[vnad]. **v.41** οὐ[xo] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] ἀλλά[c] μάρτυς[ndmp] ὁ[ddmp] προχειροτονέω[vpxpdmp] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpd-p] ὅστις[rrnmp] συνεσθίω[viaa1p] καί[c] συμπίνω[viaa1p] αὐτός[rpdms] μετά[p] ὁ[dans] ἀνίστημι[vnaa] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.42** καί[c] παραγγέλλω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] κηρύσσω[vnaa] ὁ[ddms] λαός[ndms] καί[c] διαμαρτύρομαι[vnad] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὁρίζω[vpxpnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] κριτής[nnms] ζάω[vppagmp] καί[c] νεκρός[agmpn].

44 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου
τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς
45 ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί,
ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁ-
46 γίου Πνεύματος ἐκκέχυται. ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων
γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέ-
47 τρος, Μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι
τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς·
48 προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.
τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.
11 Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν
2 Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. καὶ
ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ
3 ἐκ περιτομῆς, λέγοντες, ὅτι Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας
4 εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετί-
5 θετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσ-
ευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι,
ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐ-
6 ρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ, εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ
εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ
7 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι, Ἀνα-

---

v.43 οὗτος[rddms] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] μαρτυρέω[vipa3p] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp] λαμβάνω[vnaa] διά[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] πιστεύω[vppaams] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.44** ἔτι[bo] λαλέω[vppagms] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp] ἐπιπίπτω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] ὁ[dams] λόγος[nams]. **v.45** καί[c] ἐξίστημι[viaa3p] ὁ[dnmp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs] πιστός[anfpn] ὅσος[rcnmp] συνέρχομαι[viaa3p] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ὅτι[c] καί[c] ἐπί[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ὁ[dnfs] δωρεά[nnfs] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] ἐκχέω[vixp3s]. **v.46** ἀκούω[viia3p] γάρ[c] αὐτός[rpgmp] λαλέω[vppagmp] γλῶσσα[ndfp] καί[c] μεγαλύνω[vppagmp] ὁ[dams] θεός[nams] τότε[bo] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms]. **v.47** μήτι[xo] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] κωλύω[vnaa] δύναμαι[vipn3s] τι-σριναμσ ὁ[dgms] μή[xo] βαπτίζω[vnap] οὗτος[rdamp] ὅστις[rrnmp] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] λαμβάνω[viaa3p] καθώς[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p]. **v.48** προστάσσω[viaa3s] τέ[xo] αὐτός[rpamp] βαπτίζω[vnap] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] τότε[bo] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἐπιμένω[vnaa] ἡμέρα[nafp] τι-σριαφπ. **11. v.1** ἀκούω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ὁ[dnmp] εἰμί[vppxnmp] κατά[p] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs] ὅτι[c] καί[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] δέχομαι[viad3p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.2** καί[c] ὅτε[bo] ἀναβαίνω[viaa3s] Πέτρος[nnms] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] διακρίνω[viim3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs]. **v.3** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] πρός[p] ἀνήρ[namp] ἀκροβυστία[nafs] ἔχω[vppaamp] εἰσέρχομαι[viaa2s] καί[c] συνεσθίω[viaa2s] αὐτός[rpdmp]. **v.4** ἄρχω[vpamnms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἐκτίθημι[viim3s] αὐτός[rpdmp] καθεξῆς[bo] λέγω[vppanms]. **v.5** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[viix1s] ἐν[p] πόλις[ndfs] Ἰόππη[ndfs] προσεύχομαι[vppnnms] καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐν[p] ἔκστασις[ndfs] ὅραμα[nans] καταβαίνω[vppaans] σκεῦος[nnns] τι-σριννσ ὡς[bo] ὀθόνη[nafs] μέγας[aafsn] τέσσαρες[ndfp] ἀρχή[ndfp] καθίημι[vpppafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ἄχρι[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.6** εἰς[p] ὅς[rrafs] ἀτενίζω[vpaanms] κατανοέω[viia1s] καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[danp] τετράπους[aanpn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[danp] θηρίον[nanp] καί[c] ὁ[danp] ἑρπετόν[nanp] καί[c] ὁ[danp] πετεινός[nanp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms].

στάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. εἶπον δέ, Μηδαμῶς Κύριε, ὅτι 8
πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου.
ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἃ ὁ Θεὸς 9
ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν 10
ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδού, ἐξαυτῆς τρεῖς 11
ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
Καισαρείας πρός με. εἶπε δὲ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς, 12
μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ
οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός, ἀπήγγειλέ 13
τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα, καὶ
εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι
Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει ῥήματα πρός 14
σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί 15
με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ᾽ αὐτούς, ὥσπερ καὶ
ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος Κυρίου, ὡς ἔ- 16
λεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε
ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ 17
Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,
ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν Θεόν· ἀκούσαντες δὲ 18
ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ἄραγε καὶ

---

v.7 ἀκούω[viaa1s] δέ[c] φωνή[ngfs] λέγω[vppagfs] ἐγώ[rpd-s] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nvms] θύω[vdaa2s] καί[c] ἐσθίω[vdaa2s]. **v.8** λέγω[viaa1s] δέ[c] μηδαμῶς[bo] κύριος[nvms] ὅτι[c] πᾶς[aansn] κοινός[aansn] ἤ[xo] ἀκάθαρτος[aansn] οὐδέποτε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] στόμα[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] φωνή[nnfs] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὅς[rranp] ὁ[dnms] θεός[nnms] καθαρίζω[viaa3s] σύ[rpn-s] μή[xo] κοινόω[vdpa2s]. **v.10** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] τρίς[bo] καί[c] πάλιν[bo] ἀνασπάω[viap3s] ἅπας[annpn] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.11** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐξαυτῆς[bo] τρεῖς[nnmp] ἀνήρ[nnmp] ἐφίστημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] εἰμί[viix1s] ἀποστέλλω[vpxpnmp] ἀπό[p] Καισάρεια[ngfs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.12** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] συνέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpdmp] μηδείς[aansn] διακρίνω[vppmams] ἔρχομαι[viaa3p] δέ[c] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἕξ[tn] ἀδελφός[nnmp] οὗτος[rdnmp] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms]. **v.13** ἀπαγγέλλω[viaa3s] τέ[xo] ἐγώ[rpd-p] πῶς[bo] ὁράω[viaa3s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] αὐτός[rpgms] ἵστημι[vpapams] καί[c] λέγω[vpaaams] αὐτός[rpdms] ἀποστέλλω[vdaa2s] εἰς[p] Ἰόππη[nafs] ἀνήρ[namp] καί[c] μεταπέμπομαι[vdad2s] Σίμων[nams] ὁ[dams] ἐπικαλέω[vpppams] Πέτρος[nams]. **v.14** ὅς[rrnms] λαλέω[vifa3s] ῥῆμα[nanp] πρός[p] σύ[rpa-s] ἐν[p] ὅς[rrdnp] σῴζω[vifp2s] σύ[rpn-s] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] σύ[rpg-s]. **v.15** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] ἄρχω[vnam] ἐγώ[rpa-s] λαλέω[vnpa] ἐπιπίπτω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὥσπερ[bo] καί[c] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] ἀρχή[ndfs]. **v.16** μιμνῄσκομαι[viap1s] δέ[c] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] κύριος[ngms] ὡς[bo] λέγω[viia3s] Ἰωάννης[nnms] μέν[xo] βαπτίζω[viaa3s] ὕδωρ[ndns] σύ[rpn-p] δέ[c] βαπτίζω[vifp2p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.17** εἰ[qo] οὖν[c] ὁ[dafs] ἴσος[aafsn] δωρεά[nafs] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὡς[bo] καί[c] ἐγώ[rpd-p] πιστεύω[vpaadmp] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] τίς[rqnms] εἰμί[viix1s] δυνατός[anmsn] κωλύω[vnaa] ὁ[dams] θεός[nams].

19 τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν. Οἱ μὲν
οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφά-
νῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ
20 λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς
Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι
21 τὸν Κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν, πολύς τε
22 ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ
λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐ-
23 τῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας, ὃς
παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρε-
κάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ,
24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως,
25 καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ
26 Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶ-
27 τον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ
ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντι-
28 όχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος, ἐσήμανε
διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν

---

v.18 ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] οὗτος[rdanp] ἡσυχάζω[viaa3p] καί[c] δοξάζω[viia3p] ὁ[dams] θεός[nams] λέγω[vppanmp] ἀρά[xo] καί[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dafs] μετάνοια[nafs] δίδωμι[viaa3s] εἰς[p] ζωή[nafs]. **v.19** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] διασπείρω[vpapnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] ὁ[dgfs] γίνομαι[vpadgfs] ἐπί[p] Στέφανος[ndms] διέρχομαι[viaa3s] ἕως[c] Φοινίκη[ngfs] καί[c] Κύπρος[ngfs] καί[c] Ἀντιόχεια[ngfs] μηδείς[admsn] λαλέω[vppanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] εἰ[qo] μή[xo] μόνος[bo] Ἰουδαῖος[admpn]. **v.20** εἰμί[viix3p] δέ[c] τι-σρινμπ ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀνήρ[nnmp] Κύπριος[nnmp] καί[c] Κυρηναῖος[nnmp] ὅστις[rrnmp] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] λαλέω[viia3p] πρός[p] ὁ[damp] Ἑλληνιστής[namp] εὐαγγελίζω[vppmnmp] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.21** καί[c] εἰμί[viix3s] χείρ[nnfs] κύριος[ngms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] πολύς[anmsn] τέ[xo] ἀριθμός[nnms] πιστεύω[vpaanms] ἐπιστρέφω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.22** ἀκούω[viap3s] δέ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] εἰς[p] ὁ[danp] οὖς[nanp] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] περί[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐξαποστέλλω[viaa3p] Βαρναβᾶς[nams] διέρχομαι[vnaa] ἕως[c] Ἀντιόχεια[ngfs]. **v.23** ὅς[rrnms] παραγίνομαι[vpadnms] καί[c] ὁράω[vpaanms] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] χαίρω[viao3s] καί[c] παρακαλέω[viia3s] πᾶς[aampn] ὁ[ddfs] πρόθεσις[ndfs] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] προσμένω[vnpa] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.24** ὅτι[c] εἰμί[viix3s] ἀνήρ[nnms] ἀγαθός[anmsn] καί[c] πλήρης[anmsn] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] καί[c] πίστις[ngfs] καί[c] προστίθημι[viap3s] ὄχλος[nnms] ἱκανός[anmsn] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.25** ἐξέρχομαι[viaa3s] δέ[c] εἰς[p] Ταρσός[nafs] ὁ[dnms] Βαρναβᾶς[nnms] ἀναζητέω[vnaa] Σαῦλος[nams]. **v.26** καί[c] εὑρίσκω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἄγω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] γίνομαι[viad3s] δέ[c] αὐτός[rpamp] ἐνιαυτός[nams] ὅλος[aamsn] συνάγω[vnap] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] καί[c] διδάσκω[vnaa] ὄχλος[nams] ἱκανός[aamsn] χρηματίζω[vnaa] τέ[xo] πρῶτος[bo] ἐν[p] Ἀντιόχεια[ndfs] ὁ[damp] μαθητής[namp] Χριστιανός[namp]. **v.27** ἐν[p] οὗτος[rddfp] δέ[c] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] κατέρχομαι[viaa3p] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] προφήτης[nnmp] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs].

οἰκουμένην, ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. τῶν 29
δὲ μαθητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς
διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς,
ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ 30
χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς **12**
χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ Ἰάκω- 2
βον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ. καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι 3
τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, ἦσαν δὲ ἡμέ-
ραι τῶν ἀζύμων, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς 4
τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος
μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτη- 5
ρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ, προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς
ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν 6
προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος
μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσι δυσί, φύλακές τε
πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ ἰδού, ἄγγελος Κυ- 7
ρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι, πατάξας δὲ τὴν
πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει.
καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπέ τε ὁ ἄγ- 8
γελος πρὸς αὐτόν, Περίζωσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου.

---

v.28 ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ὄνομα[ndns] Ἄγαβος[nnms] σημαίνω[viaa3s] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] λιμός[nams] μέγας[aamsn] μέλλω[vnpa] εἰμί[vnfx] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] ὅστις[rrnms] καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] Κλαύδιος[ngms] Καῖσαρ[ngms]. **v.29** ὁ[dgmp] δέ[c] μαθητής[ngmp] καθώς[bo] εὐπορέω[viin3s] τι-σρινμσ ὁρίζω[viaa3p] ἕκαστος[anmsn] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] διακονία[nafs] πέμπω[vnaa] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] ἀδελφός[ndmp]. **v.30** ὅς[rrans] καί[c] ποιέω[viaa3p] ἀποστέλλω[vpaanmp] πρός[p] ὁ[damp] πρεσβύτερος[aampn] διά[p] χείρ[ngfs] Βαρναβᾶς[ngms] καί[c] Σαῦλος[ngms]. **12. v.1** κατά[p] ἐκεῖνος[rdams] δέ[c] ὁ[dams] καιρός[nams] ἐπιβάλλω[viaa3s] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] κακόω[vnaa] τι-σριαμπ ὁ[dgmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs]. **v.2** ἀναιρέω[viaa3s] δέ[c] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] Ἰωάννης[ngms] μάχαιρα[ndfs]. **v.3** καί[c] ὁράω[vpaanms] ὅτι[c] ἀρεστός[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] προστίθημι[viam3s] συλλαμβάνω[vnaa] καί[c] Πέτρος[nams] εἰμί[viix3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn]. **v.4** ὅς[rrams] καί[c] πιάζω[vpaanms] τίθημι[viam3s] εἰς[p] φυλακή[nafs] παραδίδωμι[vpaanms] τέσσαρες[ndnp] τετράδιον[ndnp] στρατιώτης[ngmp] φυλάσσω[vnpa] αὐτός[rpams] βούλομαι[vppnnms] μετά[p] ὁ[dans] πάσχα[ta] ἀνάγω[vnaa] αὐτός[rpams] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.5** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] Πέτρος[nnms] τηρέω[viip3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] φυλακή[ndfs] προσευχή[nnfs] δέ[c] εἰμί[viix3s] ἐκτενής[anfsn] γίνομαι[vppnnfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgms]. **v.6** ὅτε[bo] δέ[c] μέλλω[viia3s] αὐτός[rpams] προάγω[vnpa] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] κοιμάομαι[vpppnms] μεταξύ[bo] δύο[tn] στρατιώτης[ngmp] δέω[vpxpnms] ἅλυσις[ndfp] δύο[ndfp] φύλαξ[nnmp] τέ[xo] πρό[p] ὁ[dgfs] θύρα[ngfs] τηρέω[viia3p] ὁ[dafs] φυλακή[nafs]. **v.7** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἐφίστημι[viaa3s] καί[c] φῶς[nnns] λάμπω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] οἴκημα[ndns] πατάσσω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dafs] πλευρά[nafs] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] ἐγείρω[viaa3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] ἀνίστημι[vdaa2s] ἐν[p] τάχος[ndns] καί[c] ἐκπίπτω[viaa3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfp] ἅλυσις[nnfp] ἐκ[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp].

ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου,
9 καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ
ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ
10 ὅραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν,
ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πό-
λιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον
11 ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ
Πέτρος, γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε, Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξα-
πέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς
Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.
12 συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου
τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι
13 καὶ προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ
14 πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη. καὶ
ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε
τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον
15 πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνῃ. ἡ δὲ δι-
ϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δ' ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν.
16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτόν, καὶ
17 ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾷν, διηγήσατο
αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἶπέ δέ,
Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐ-

---

v.8 λέγω[viaa3s] τέ[xo] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] περιζώννυμι[vdam2s] καί[c] ὑποδέω[vdam2s] ὁ[danp] σανδάλιον[nanp] σύ[rpg-s] ποιέω[viaa3s] δέ[c] οὕτω[bo] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] περιβάλλω[vdam2s] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] σύ[rpg-s] καί[c] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.9** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[viya3s] ὅτι[c] ἀληθής[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] γίνομαι[vppnnns] διά[p] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] δοκέω[viia3s] δέ[c] ὅραμα[nans] βλέπω[vnpa]. **v.10** διέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] πρῶτος[aafsn] φυλακή[nafs] καί[c] δεύτερος[aafsn] ἔρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dafs] πύλη[nafs] ὁ[dafs] σιδηροῦς[aafsn] ὁ[dafs] φέρω[vppaafs] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὅστις[rrnfs] αὐτόματος[anfsn] ἀνοίγω[viap3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] προέρχομαι[viaa3p] ῥύμη[nafs] εἷς[nafs] καί[c] εὐθέως[bo] ἀφίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ἀπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.11** καί[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] γίνομαι[vpadnms] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] λέγω[viaa3s] νῦν[bo] οἶδα[vixa1s] ἀληθῶς[bo] ὅτι[c] ἐξαποστέλλω[viaa3s] κύριος[nnms] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐξαιρέω[viam3s] ἐγώ[rpa-s] ἐκ[p] χείρ[ngfs] Ἡρῴδης[ngms] καί[c] πᾶς[agfsn] ὁ[dgfs] προσδοκία[ngfs] ὁ[dgms] λαός[ngms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.12** συνοράω[vpaanms] τέ[xo] ἔρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Μαρία[ngfs] ὁ[dgfs] μήτηρ[ngfs] Ἰωάννης[ngms] ὁ[dgms] ἐπικαλέω[vpppgms] Μᾶρκος[ngms] ὅς[bo] εἰμί[viix3p] ἱκανός[anmpn] συναθροίζω[vpxpnmp] καί[c] προσεύχομαι[vppnnmp]. **v.13** κρούω[vpaagms] δέ[c] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] ὁ[dafs] θύρα[nafs] ὁ[dgms] πυλών[ngms] προσέρχομαι[viaa3s] παιδίσκη[nnfs] ὑπακούω[vnaa] ὄνομα[ndns] Ῥόδη[nnfs]. **v.14** καί[c] ἐπιγινώσκω[vpaanfs] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ὁ[dgms] Πέτρος[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] χαρά[ngfs] οὐ[xo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dams] πυλών[nams] εἰστρέχω[vpaanfs] δέ[c] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ἵστημι[vnxa] ὁ[dams] Πέτρος[nams] πρό[p] ὁ[dgms] πυλών[ngms]. **v.15** ὁ[dnmp] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpafs] λέγω[viaa3p] μαίνομαι[vipn2s] ὁ[dnfs] δέ[c] διϊσχυρίζομαι[viin3s] οὕτω[bo] ἔχω[vnpa] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viia3p] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.16** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] ἐπιμένω[viia3s] κρούω[vppanms] ἀνοίγω[vpaanmp] δέ[c] ὁράω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐξίστημι[viaa3p].

πορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος 18
οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώ- 19
δης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλα-
κας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυ- 20
ρίοις καὶ Σιδωνίοις, ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ
πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ᾐτοῦντο
εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.
τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικήν, καὶ 21
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆ- 22
μος ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ 23
ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν
τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ λόγος 24
τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος 25
ὑπέστρεψαν ἐξ Ἰερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμ-
παραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προ- **13**
φῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλού-
μενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου
τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. λειτουργούντων δὲ 2

---

v.17 κατασείω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] σιγάω[vnpa] διηγέομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] πῶς[bo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] αὐτός[rpams] ἐξάγω[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] φυλακή[ngfs] λέγω[viaa3s] δέ[c] ἀπαγγέλλω[vdaa2p] Ἰάκωβος[ndms] καί[c] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] οὗτος[rdanp] καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanms] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] ἕτερος[aamsn] τόπος[nams]. **v.18** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ἡμέρα[ngfs] εἰμί[viix3s] τάραχος[nnms] οὐ[xo] ὀλίγος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddmp] στρατιώτης[ndmp] τίς[rqnns] ἄρα[xo] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] γίνομαι[viad3s]. **v.19** Ἡρῴδης[nnms] δέ[c] ἐπιζητέω[vpaanms] αὐτός[rpams] καί[c] μή[xo] εὑρίσκω[vpaanms] ἀνακρίνω[vpaanms] ὁ[damp] φύλαξ[namp] κελεύω[viaa3s] ἀπάγω[vnap] καί[c] κατέρχομαι[vpaanms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] Καισάρεια[nafs] διατρίβω[viia3s]. **v.20** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] θυμομαχέω[vppanms] Τύριος[ndmp] καί[c] Σιδώνιος[adfpn] ὁμοθυμαδόν[bo] δέ[c] πάρειμι[viix3p] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] πείθω[vpaanmp] Βλάστος[nams] ὁ[dams] ἐπί[p] ὁ[dgms] κοιτών[ngms] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms] αἰτέω[viim3p] εἰρήνη[nafs] διά[p] ὁ[dans] τρέφω[vnpp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ἀπό[p] ὁ[dgfs] βασιλικός[agfsn]. **v.21** τακτός[adfsn] δέ[c] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dnms] Ἡρῴδης[nnms] ἐνδύω[vpamnms] ἐσθής[nafs] βασιλικός[aafsn] καί[c] καθίζω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] δημηγορέω[viia3s] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.22** ὁ[dnms] δέ[c] δῆμος[nnms] ἐπιφωνέω[viia3s] θεός[ngms] φωνή[nnfs] καί[c] οὐ[xo] ἄνθρωπος[ngms]. **v.23** παραχρῆμα[bo] δέ[c] πατάσσω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἀντί[p] ὅς[rrgnp] οὐ[xo] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] γίνομαι[vpadnms] σκωληκόβρωτος[anmsn] ἐκψύχω[viaa3s]. **v.24** ὁ[dnms] δέ[c] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] αὐξάνω[viia3s] καί[c] πληθύνω[viip3s]. **v.25** Βαρναβᾶς[nnms] δέ[c] καί[c] Σαῦλος[nnms] ὑποστρέφω[viaa3p] ἐκ[p] Ἰερουσαλήμ[tp] πληρόω[vpaanmp] ὁ[dafs] διακονία[nafs] συμπαραλαμβάνω[vpaanmp] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἐπικαλέω[vpapams] Μᾶρκος[nams]. **13. v.1** εἰμί[viix3p] δέ[c] τίς[rinmp] ἐν[p] Ἀντιόχεια[ndfs] κατά[p] ὁ[dafs] εἰμί[vppxafs] ἐκκλησία[nafs] προφήτης[nnmp] καί[c] διδάσκαλος[nnmp] ὁ[dnms] τέ[xo] Βαρναβᾶς[nnms] καί[c] Συμεών[tp] ὁ[dnms] καλέω[vpppnms] Νίγερ[tp] καί[c] Λούκιος[nnms] ὁ[dnms] Κυρηναῖος[nnms] Μαναήν[tp] τέ[xo] Ἡρῴδης[ngms] ὁ[dgms] τετραάρχης[ngms] σύντροφος[anmsn] καί[c] Σαῦλος[nnms].

αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον,
Ἀφορίσατε δή μοι τόν τε Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον
3 ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξά-
4 μενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. Οὗτοὶ μὲν
οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατῆλθον εἰς
5 τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. καὶ
γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν
ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων, εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέ-
6 την. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρον τινα μάγον
7 ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ
ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσά-
μενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
8 Θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας, ὁ μάγος οὕτω γὰρ μεθερ-
μηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον
9 ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύ-
10 ματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν. εἶπεν, Ὦ πλήρης παν-
τὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης
δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐ-
11 θείας· καὶ νῦν ἰδού, χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλός,
μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν
ἐπ᾽ αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς.

---

v.2 λειτουργέω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] νηστεύω[vppagmp] λέγω[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ἀφορίζω[vdaa2p] δή[xo] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dams] τέ[xo] Βαρναβᾶς[nams] καί[c] ὁ[dams] Σαῦλος[nams] εἰς[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὅς[rrans] προσκαλέομαι[vixn1s] αὐτός[rpamp]. **v.3** τότε[bo] νηστεύω[vpaanmp] καί[c] προσεύχομαι[vpadnmp] καί[c] ἐπιτίθημι[vpaanmp] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpdmp] ἀπολύω[viaa3p]. **v.4** οὗτος[rdnmp] μέν[xo] οὖν[c] ἐκπέμπω[vpapnmp] ὑπό[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] κατέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Σελεύκεια[nafs] ἐκεῖθεν[bo] τέ[xo] ἀποπλέω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Κύπρος[nafs]. **v.5** καί[c] γίνομαι[vpadnmp] ἐν[p] Σαλαμίς[ndfs] καταγγέλλω[viia3p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἔχω[viia3p] δέ[c] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὑπηρέτης[nams]. **v.6** διέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dafs] νῆσος[nafs] ἄχρι[p] Πάφος[ngfs] εὑρίσκω[viaa3p] τι--σριαμσ μάγος[nams] ψευδοπροφήτης[nams] Ἰουδαῖος[aamsn] ὅς[rrdms] ὄνομα[nnns] Βαριησοῦς[nnms]. **v.7** ὅς[rrnms] εἰμί[viix3s] σύν[p] ὁ[ddms] ἀνθύπατος[ndms] Σέργιος[ndms] Παῦλος[ndms] ἀνήρ[ndms] συνετός[admsn] οὗτος[rdnms] προσκαλέομαι[vpadnms] Βαρναβᾶς[nams] καί[c] Σαῦλος[nams] ἐπιζητέω[viaa3s] ἀκούω[vnaa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.8** ἀνθίστημι[viim3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] Ἐλύμας[nnms] ὁ[dnms] μάγος[nnms] οὕτω[bo] γάρ[c] μεθερμηνεύω[vipp3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] ζητέω[vppanms] διαστρέφω[vnaa] ὁ[dams] ἀνθύπατος[nams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.9** Σαῦλος[nnms] δέ[c] ὁ[dnms] καί[c] Παῦλος[nnms] πίμπλημι[vpapnms] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] καί[c] ἀτενίζω[vpaanms] εἰς[p] αὐτός[rpams]. **v.10** λέγω[viaa3s] ὦ[i] πλήρης[anmsn] πᾶς[agmsn] δόλος[ngms] καί[c] πᾶς[agfsn] ῥᾳδιουργία[ngfs] υἱός[nvms] διάβολος[agmsn] ἐχθρός[avmsn] πᾶς[agfsn] δικαιοσύνη[ngfs] οὐ[xo] παύω[vifd2s] διαστρέφω[vppanms] ὁ[dafp] ὁδός[nafp] κύριος[ngms] ὁ[dafp] εὐθύς[aafpn]. **v.11** καί[c] νῦν[bo] ἰδού[vdaa2s] χείρ[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐπί[p] σύ[rpa-s] καί[c] εἰμί[vifx2s] τυφλός[anmsn] μή[xo] βλέπω[vppanms] ὁ[dams] ἥλιος[nams] ἄχρι[p] καιρός[ngms] παραχρῆμα[bo] δέ[c] ἐπιπίπτω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ἀχλύς[nnfs] καί[c] σκότος[nnns] καί[c] περιάγω[vppanms] ζητέω[viia3s] χειραγωγός[namp].

τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος 12
ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ 13
περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης
δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ 14
δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς
Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαβ-
βάτων, ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν 15
προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτούς, λέγον-
τες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ ἐστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς
τὸν λαόν, λέγετε. ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, 16
εἶπεν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκού-
σατε. ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας 17
ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ
μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς 18
τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.
καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναάν, κατεκληροδότησεν αὐ- 19
τοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ 20
πεντήκοντα, ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κἀ- 21
κεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ
υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ 22
μεταστήσας αὐτόν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ
εἶπε μαρτυρήσας, Εὗρον Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν

---

v.12 τότε[bo] ὁράω[vpaanms] ὁ[dnms] ἀνθύπατος[nnms] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] πιστεύω[viaa3s] ἐκπλήσσω[vpppnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.13** ἀνάγω[vpapnmp] δέ[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Πάφος[ngfs] ὁ[dnmp] περί[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Πέργη[nafs] ὁ[dgfs] Παμφυλία[ngfs] Ἰωάννης[nnms] δέ[c] ἀποχωρέω[vpaanms] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὑποστρέφω[viaa3s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.14** αὐτός[rpnmp] δέ[c] διέρχομαι[vpaanmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Πέργη[ngfs] παραγίνομαι[viad3p] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] ὁ[dgfs] Πισιδία[ngfs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] καθίζω[viaa3p]. **v.15** μετά[p] δέ[c] ὁ[dafs] ἀνάγνωσις[nafs] ὁ[dgms] νόμος[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ἀποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀρχισυνάγωγος[nnmp] πρός[p] αὐτός[rpamp] λέγω[vppanmp] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] εἰ[qo] εἰμί[vipx3s] λόγος[nnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] παράκλησις[ngfs] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] λέγω[vdpa2p]. **v.16** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] Παῦλος[nnms] καί[c] κατασείω[vpaanms] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] λέγω[viaa3s] ἀνήρ[nvmp] Ἰσραηλίτης[nvmp] καί[c] ὁ[dnmp] φοβέομαι[vppnnmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἀκούω[vdaa2p]. **v.17** ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgms] λαός[ngms] οὗτος[rdgms] Ἰσραήλ[tp] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dams] λαός[nams] ὑψόω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] παροικία[ndfs] ἐν[p] γῆ[ndfs] Αἴγυπτος[ndfs] καί[c] μετά[p] βραχίων[ngms] ὑψηλός[agmsn] ἐξάγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] αὐτός[rpgfs]. **v.18** καί[c] ὡς[bo] τεσσερακονταετής[aamsn] χρόνος[nams] τροποφορέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn]. **v.19** καί[c] καθαιρέω[vpaanms] ἔθνος[nanp] ἑπτά[tn] ἐν[p] γῆ[ndfs] Χανάαν[tp] κατακληρονομέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafs] γῆ[nafs] αὐτός[rpgmp]. **v.20** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ὡς[bo] ἔτος[ndnp] τετρακόσιοι[ndnp] καί[c] πεντήκοντα[tn] δίδωμι[viaa3s] κριτής[namp] ἕως[c] Σαμουήλ[tp] ὁ[dgms] προφήτης[ngms]. **v.21** κἀκεῖθεν[bo] αἰτέω[viam3p] βασιλεύς[nams] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] Σαούλ[tp] υἱός[nams] Κίς[tp] ἀνήρ[nams] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Βενιαμίν[tp] ἔτος[nanp] τεσσεράκοντα[tn].

23 καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ
Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ᾽ ἐπαγγελίαν ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ
24 σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς
25 εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὡς
δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε, Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶ-
ναι· οὐκ εἰμὶ ἐγώ. ἀλλ᾽ ἰδού, ἔρχεται μετ᾽ ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος
26 τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους
Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς
27 σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσα-
λὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς
τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρί-
28 ναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες,
29 ᾐτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα
τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθη-
30, 31 καν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ὃς
ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γα-
λιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν
32 λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας
33 ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς
τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ
τῷ δευτέρῳ γέγραπται, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννη-

---

v.22 καί[c] μεθίστημι[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐγείρω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] Δαυίδ[tp] εἰς[p] βασιλεύς[nams] ὅς[rrdms] καί[c] λέγω[viaa3s] μαρτυρέω[vpaanms] εὑρίσκω[viaa1s] Δαυίδ[tp] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ἰεσσαί[tp] ἀνήρ[nams] κατά[p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrnms] ποιέω[vifa3s] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] θέλημα[nanp] ἐγώ[rpg-s]. **v.23** οὗτος[rdgms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀπό[p] ὁ[dgns] σπέρμα[ngns] κατά[p] ἐπαγγελία[nafs] ἐγείρω[viaa3s] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] σωτήρ[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.24** προκηρύσσω[vpaagms] Ἰωάννης[ngms] πρό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgfs] εἴσοδος[ngfs] αὐτός[rpgms] βάπτισμα[nans] μετάνοια[ngfs] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] Ἰσραήλ[tp]. **v.25** ὡς[bo] δέ[c] πληρόω[viia3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dams] δρόμος[nams] λέγω[viia3s] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] ὑπονοέω[vipa2p] εἰμί[vnpx] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ἀλλά[c] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3s] μετά[p] ἐγώ[rpa-s] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἄξιος[anmsn] ὁ[dans] ὑπόδημα[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] λύω[vnaa]. **v.26** ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] υἱός[nvmp] γένος[ngns] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dnmp] ἐν[p] σύ[rpd-p] φοβέομαι[vppnnmp] ὁ[dams] θεός[nams] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgfs] σωτηρία[ngfs] οὗτος[rdgfs] ἀποστέλλω[viap3s]. **v.27** ὁ[dnmp] γάρ[c] κατοικέω[vppanmp] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄρχων[nnmp] αὐτός[rpgmp] οὗτος[rdams] ἀγνοέω[vpaanmp] καί[c] ὁ[dafp] φωνή[nafp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ὁ[dafp] κατά[p] πᾶς[aansn] σάββατον[nans] ἀναγινώσκω[vpppafp] κρίνω[vpaanmp] πληρόω[viaa3p]. **v.28** καί[c] μηδείς[aafsn] αἰτία[nafs] θάνατος[ngms] εὑρίσκω[vpaanmp] αἰτέω[viam3p] Πιλᾶτος[nams] ἀναιρέω[vnap] αὐτός[rpams]. **v.29** ὡς[bo] δέ[c] τελέω[viaa3p] ἅπας[aanpn] ὁ[danp] περί[p] αὐτός[rpgms] γράφω[vpxpanp] καθαιρέω[vpaanmp] ἀπό[p] ὁ[dgns] ξύλον[ngns] τίθημι[viaa3p] εἰς[p] μνημεῖον[nans]. **v.30** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ἐγείρω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.31** ὅς[rrnms] ὁράω[viap3s] ἐπί[p] ἡμέρα[nafp] πολύς[aafpc] ὁ[ddmp] συναναβαίνω[vpaadmp] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὅστις[rrnmp] εἰμί[vipx3p] μάρτυς[nnmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.32** καί[c] ἐγώ[rpn-p] σύ[rpa-p] εὐαγγελίζω[vipm1p] ὁ[dafs] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐπαγγελία[nafs] γίνομαι[vpadafs].

κά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα 34
ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ
ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν 35
ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν, Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρε- 36
τήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς
πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν, ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, 37
οὐκ εἶδε διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, 38
ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται, καί ἀπό 39
πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως δικαιωθῆναι, ἐν
τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' 40
ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε, οἱ καταφρονη- 41
ταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι
ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκ-
διηγῆται ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, 42
παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς
τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν 43
πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύ-
λῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐ-
τοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ 44
σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

v.33 ὅτι[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐκπληρόω[vixa3s] ὁ[ddnp] τέκνον[ndnp] αὐτός[rpgmp] ἐγώ[rpd-p] ἀνίστημι[vpaanms] Ἰησοῦς[nams] ὡς[bo] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ψαλμός[ndms] ὁ[ddms] δεύτερος[admsn] γράφω[vixp3s] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpn-s] σήμερον[bo] γεννάω[vixa1s] σύ[rpa-s]. **v.34** ὅτι[c] δέ[c] ἀνίστημι[viaa3s] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] μηκέτι[bo] μέλλω[vppaams] ὑποστρέφω[vnpa] εἰς[p] διαφθορά[nafs] οὕτω[bo] λέγω[vixa3s] ὅτι[c] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-p] ὁ[danp] ὅσιος[aanpn] Δαυίδ[tp] ὁ[danp] πιστός[aanpn]. **v.35** διό[c] καί[c] ἐν[p] ἕτερος[admsn] λέγω[vipa3s] οὐ[xo] δίδωμι[vifa2s] ὁ[dams] ὅσιος[aamsn] σύ[rpg-s] ὁράω[vnaa] διαφθορά[nafs]. **v.36** Δαυίδ[tp] μέν[xo] γάρ[c] ἴδιος[adfsn] γενεά[ndfs] ὑπηρετέω[vpaanms] ὁ[ddfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] βουλή[ndfs] κοιμάομαι[viap3s] καί[c] προστίθημι[viap3s] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁράω[viaa3s] διαφθορά[nafs]. **v.37** ὅς[rrams] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγείρω[viaa3s] οὐ[xo] ὁράω[viaa3s] διαφθορά[nafs]. **v.38** γνωστός[annsn] οὖν[c] εἰμί[vdpx3s] σύ[rpd-p] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] διά[p] οὗτος[rdgms] σύ[rpd-p] ἄφεσις[nnfs] ἁμαρτία[ngfp] καταγγέλλω[vipp3s]. **v.39** καί[c] ἀπό[p] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] οὐ[xo] δύναμαι[viao2p] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] Μωϋσῆς[ngms] δικαιόω[vnap] ἐν[p] οὗτος[rddms] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] δικαιόω[vipp3s]. **v.40** βλέπω[vdpa2p] οὖν[c] μή[xo] ἐπέρχομαι[vsaa3s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ὁ[dans] λέγω[vpxpans] ἐν[p] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp]. **v.41** ὁράω[vdaa2p] ὁ[dnmp] καταφρονητής[nnmp] καί[c] θαυμάζω[vdaa2p] καί[c] ἀφανίζω[vdap2p] ὅτι[c] ἔργον[nans] ἐγώ[rpn-s] ἐργάζομαι[vipn1s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] σύ[rpg-p] ἔργον[nans] ὅς[rrdns] οὐ[xo] μή[xo] πιστεύω[vsaa2p] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἐκδιηγέομαι[vspn3s] σύ[rpd-p]. **v.42** ἔξειμι[vpaxgmp] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] παρακαλέω[viia3p] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] εἰς[p] ὁ[dans] μεταξύ[bo] σάββατον[nans] λαλέω[vnap] αὐτός[rpdmp] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp]. **v.43** λύω[vpapgfs] δέ[c] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ἀκολουθέω[viaa3p] πολύς[anmpn] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] ὁ[dgmp] σέβω[vppngmp] προσήλυτος[ngmp] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ὁ[ddms] Βαρναβᾶς[ndms] ὅστις[rrnmp] προσλαλέω[vppanmp] αὐτός[rpdmp] πείθω[viia3p] αὐτός[rpamp] ἐπιμένω[vnpa] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.44** ὁ[ddns] δέ[c] ἔρχομαι[vppndns] σάββατον[ndns] σχεδόν[bo] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] συνάγω[viap3s] ἀκούω[vnaa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms].

45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ
ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ
46 βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρ-
ναβᾶς εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτόν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε
47 ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτω
γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ
48 εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ
ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευ-
49 σαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ
50 λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώ-
τρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς
πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον
καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
51 οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐ-
52 τούς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. οἵ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ
Πνεύματος Ἁγίου.
14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν
συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι
2 Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ
3 τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζό-

---

v.45 ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ὁ[damp] ὄχλος[namp] πίμπλημι[viap3p] ζῆλος[ngms] καί[c] ἀντιλέγω[viia3p] ὁ[ddnp] ὑπό[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] λέγω[vpppdnp] ἀντιλέγω[vppanmp] καί[c] βλασφημέω[vppanmp]. **v.46** παρρησιάζομαι[vpadnmp] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] Βαρναβᾶς[nnms] λέγω[viaa3p] σύ[rpd-p] εἰμί[viix3s] ἀναγκαῖος[annsn] πρῶτος[bo] λαλέω[vnap] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπειδή[c] δέ[c] ἀπωθέομαι[vipn2p] αὐτός[rpams] καί[c] οὐ[xo] ἄξιος[aampn] κρίνω[vipa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὁ[dgfs] αἰώνιος[agfsn] ζωή[ngfs] ἰδού[vdaa2s] στρέφω[vipp1p] εἰς[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp]. **v.47** οὕτω[bo] γάρ[c] ἐντέλλομαι[vixp3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] κύριος[nnms] τίθημι[vixa1s] σύ[rpa-s] εἰς[p] φῶς[nans] ἔθνος[ngnp] ὁ[dgms] εἰμί[vnpx] σύ[rpa-s] εἰς[p] σωτηρία[nafs] ἕως[c] ἔσχατος[agnsn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.48** ἀκούω[vppannp] δέ[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] χαίρω[viia3p] καί[c] δοξάζω[viia3p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] πιστεύω[viaa3p] ὅσος[rcnmp] εἰμί[viix3p] τάσσω[vpxpnmp] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.49** διαφέρω[viip3s] δέ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] διά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] χώρα[ngfs]. **v.50** ὁ[dnmp] δέ[c] Ἰουδαῖος[anmpn] παροτρύνω[viaa3p] ὁ[dafp] σέβω[vppnafp] γυνή[nafp] καί[c] ὁ[dafp] εὐσχήμων[aampn] καί[c] ὁ[damp] πρῶτος[aampn] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ἐπεγείρω[viaa3p] διωγμός[nams] ἐπί[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] καί[c] ὁ[dams] Βαρναβᾶς[nams] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3p] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ὅριον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.51** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐκτινάσσω[vpamnmp] ὁ[dams] κονιορτός[nams] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Ἰκόνιον[nans]. **v.52** ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] πληρόω[viip3p] χαρά[ngfs] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **14. v.1** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] Ἰκόνιον[ndns] κατά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] εἰσέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] λαλέω[vnaa] οὕτω[bo] ὥστε[c] πιστεύω[vnaa] Ἰουδαῖος[agmpn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[ngmp] πολύς[aansn] πλῆθος[nans]. **v.2** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀπειθέω[vppanmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐπεγείρω[viaa3p] καί[c] κακόω[viaa3p] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] κατά[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp].

μενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.
ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς 4
Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν 5
ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς 6
Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον, κἀκεῖ ἦ- 7
σαν εὐαγγελιζόμενοι. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς 8
ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς
οὐδέποτε περιεπεπατήκει. οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου λαλοῦν- 9
τος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι,
εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. 10
καὶ ἥλλετο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ 11
Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, Οἱ θεοὶ
ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν 12
μὲν Βαρνάβαν, Δία, τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν
ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ 13
τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας
ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπό- 14
στολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες. καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, 15

---

v.3 ἱκανός[aamsn] μέν[xo] οὖν[c] χρόνος[nams] διατρίβω[viaa3p] παρρησιάζομαι[vppnnmp] ἐπί[p] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ὁ[ddms] μαρτυρέω[vppadms] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] δίδωμι[vppadms] σημεῖον[nanp] καί[c] τέρας[nanp] γίνομαι[vnpn] διά[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **v.4** σχίζω[viap3s] δέ[c] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ὁ[dnmp] μέν[xo] εἰμί[viix3p] σύν[p] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὁ[dnmp] δέ[c] σύν[p] ὁ[ddmp] ἀπόστολος[ndmp]. **v.5** ὡς[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ὁρμή[nnfs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] τέ[xo] καί[c] Ἰουδαῖος[agmpn] σύν[p] ὁ[ddmp] ἄρχων[ndmp] αὐτός[rpgmp] ὑβρίζω[vnaa] καί[c] λιθοβολέω[vnaa] αὐτός[rpamp]. **v.6** συνοράω[vpaanmp] καταφεύγω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafp] πόλις[nafp] ὁ[dgfs] Λυκαονία[ngfs] Λύστρα[nafs] καί[c] Δέρβη[nafs] καί[c] ὁ[dafs] περίχωρος[aafsn]. **v.7** κἀκεῖ[bo] εἰμί[viix3p] εὐαγγελίζω[vppmnmp]. **v.8** καί[c] τι-σρινμσ ἀνήρ[nnms] ἐν[p] Λύστρα[ndnp] ἀδύνατος[anmsn] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] κάθημαι[viin3s] χωλός[anmsn] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms] ὑπάρχω[vppanms] ὅς[rrnms] οὐδέποτε[bo] περιπατέω[viya3s]. **v.9** οὗτος[rdnms] ἀκούω[viia3s] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] λαλέω[vppagms] ὅς[rrnms] ἀτενίζω[vpaanms] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁράω[vpaanms] ὅτι[c] πίστις[nafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dgms] σῴζω[vnap]. **v.10** λέγω[viaa3s] μέγας[adfsn] ὁ[ddfs] φωνή[ndfs] ἀνίστημι[vdaa2s] ἐπί[p] ὁ[damp] πούς[namp] σύ[rpg-s] ὀρθός[anmsn] καί[c] ἅλλομαι[viin3s] καί[c] περιπατέω[viia3s]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ὄχλος[nnmp] ὁράω[vpaanmp] ὅς[rrans] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐπαίρω[viaa3p] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgmp] Λυκαονιστί[bo] λέγω[vppanmp] ὁ[dnmp] θεός[nnmp] ὁμοιόω[vpapnmp] ἄνθρωπος[ndmp] καταβαίνω[viaa3p] πρός[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.12** καλέω[viia3p] τέ[xo] ὁ[dams] μέν[xo] Βαρναβᾶς[nams] Ζεύς[nams] ὁ[dams] δέ[c] Παῦλος[nams] Ἑρμῆς[nams] ἐπειδή[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] ἡγέομαι[vppnnms] ὁ[dgms] λόγος[ngms]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] ἱερεύς[nnms] ὁ[dgms] Ζεύς[ngms] ὁ[dgms] εἰμί[vppxgms] πρό[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] αὐτός[rpgmp] ταῦρος[namp] καί[c] στέμμα[nanp] ἐπί[p] ὁ[damp] πυλών[namp] φέρω[vpaanms] σύν[p] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] θέλω[viia3s] θύω[vnpa]. **v.14** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] Βαρναβᾶς[nnms] καί[c] Παῦλος[nnms] διαρρήγνυμι[vpaanmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgmp] εἰσπηδάω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] κράζω[vppanmp].

τί ταῦτα ποιεῖτε· καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι,
εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐ-
πὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
16 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρῳ-
χημέναις γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
17 αὐτῶν. καί τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν,
οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμ-
18 πιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα
λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.
19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαν-
τες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς
20 πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν
τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ ἐπαύριον
21 ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν
πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανούς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
22 Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυ-
χὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι
διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
23 Θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ᾽ ἐκκλη-
σίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυ-
24 ρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον

---

v.15 καί[c] λέγω[vppanmp] ἀνήρ[nvmp] τίς[rqans] οὗτος[rdanp] ποιέω[vipa2p] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ὁμοιοπαθής[anmpn] εἰμί[vipx1p] σύ[rpd-p] ἄνθρωπος[nnmp] εὐαγγελίζω[vppmnmp] σύ[rpa-p] ἀπό[p] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] μάταιος[agmpn] ἐπιστρέφω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὁ[dams] ζάω[vppaams] ὅς[rrnms] ποιέω[viaa3s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdmp]. **v.16** ὅς[rrnms] ἐν[p] ὁ[ddfp] παροίχομαι[vpxndfp] γενεά[ndfp] ἐάω[viaa3s] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] πορεύομαι[vnpn] ὁ[ddfp] ὁδός[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.17** καί[c] καίτοιγε[xo] γέ[xo] οὐ[xo] ἀμάρτυρος[aamsn] ἑαυτοῦ[rxams] ἀφίημι[viaa3s] ἀγαθοποιέω[vppanms] οὐρανόθεν[bo] ἐγώ[rpd-p] ὑετός[namp] δίδωμι[vppanms] καί[c] καιρός[namp] καρποφόρος[aampn] ἐμπίπλημι[vppanms] τροφή[ngfs] καί[c] εὐφροσύνη[ngfs] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ἐγώ[rpg-p]. **v.18** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vppanmp] μόλις[bo] καταπαύω[viaa3p] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ὁ[dgms] μή[xo] θύω[vnpa] αὐτός[rpdmp]. **v.19** ἐπέρχομαι[viaa3p] δέ[c] ἀπό[p] Ἀντιόχεια[ngfs] καί[c] Ἰκόνιον[ngns] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] πείθω[vpaanmp] ὁ[damp] ὄχλος[namp] καί[c] λιθάζω[vpaanmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] σύρω[viia3p] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] νομίζω[vpaanmp] αὐτός[rpams] θνῄσκω[vnxa]. **v.20** κυκλόω[vpaagmp] δέ[c] αὐτός[rpams] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἀνίστημι[vpaanms] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s] σύν[p] ὁ[ddms] Βαρναβᾶς[ndms] εἰς[p] Δέρβη[nafs]. **v.21** εὐαγγελίζω[vpamnmp] τέ[xo] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ἐκεῖνος[rdafs] καί[c] μαθητεύω[vpaanmp] ἱκανός[aampn] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Λύστρα[nafs] καί[c] Ἰκόνιον[nans] καί[c] Ἀντιόχεια[nafs]. **v.22** ἐπιστηρίζω[vppanmp] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] παρακαλέω[vppanmp] ἐμμένω[vnpa] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] καί[c] ὅτι[c] διά[p] πολύς[agfpn] θλῖψις[ngfp] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-p] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.23** χειροτονέω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpdmp] πρεσβύτερος[aampn] κατά[p] ἐκκλησία[nafs] προσεύχομαι[vpadnmp] μετά[p] νηστεία[ngfp] παρατίθημι[viam3p] αὐτός[rpamp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] εἰς[p] ὅς[rrams] πιστεύω[viya3p].

εἰς Παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβη- 25
σαν εἰς Ἀττάλειαν, κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν 26
ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλή-
ρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, 27
ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς
ἔθνεσι θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον 28
σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς **15**
ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύ-
νασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ 2
ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαί-
νειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς
ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητή-
ματος τούτου. οἱ μὲν οὖν, προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, 3
διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐ-
πιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς
ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλήμ, ἀπεδέχθησαν 4
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ᾽ αὐτῶν. ἐξανέστησαν 5
δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες,
λέγοντες ὅτι Δεῖ περιτέμνειν αὐτούς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν
τὸν νόμον Μωϋσέως. Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρε- 6

---

v.24 καί[c] διέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dafs] Πισιδία[nafs] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Παμφυλία[nafs]. **v.25** καί[c] λαλέω[vpaanmp] ἐν[p] Πέργη[ndfs] ὁ[dams] λόγος[nams] καταβαίνω[viaa3p] εἰς[p] Ἀττάλεια[nafs]. **v.26** κἀκεῖθεν[bo] ἀποπλέω[viaa3p] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] ὅθεν[bo] εἰμί[viix3p] παραδίδωμι[vpxpnmp] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὅς[rrans] πληρόω[viaa3p]. **v.27** παραγίνομαι[vpadnmp] δέ[c] καί[c] συνάγω[vpaanmp] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] ἀναγγέλλω[viaa3p] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὅτι[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] θύρα[nafs] πίστις[ngfs]. **v.28** διατρίβω[viia3p] δέ[c] ἐκεῖ[bo] χρόνος[nams] οὐ[xo] ὀλίγος[aamsn] σύν[p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp].
15. v.1 καί[c] τι-σρινμπ κατέρχομαι[vpaanmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] διδάσκω[viia3p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ὅτι[c] ἐάν[qo] μή[xo] περιτέμνω[vspp2p] ὁ[ddns] ἔθος[ndns] Μωϋσῆς[ngms] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] σῴζω[vnap]. **v.2** γίνομαι[vpadgfs] οὖν[c] στάσις[ngfs] καί[c] συζήτησις[ngfs] οὐ[xo] ὀλίγος[agfsn] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ὁ[ddms] Βαρναβᾶς[ndms] πρός[p] αὐτός[rpamp] τάσσω[viaa3p] ἀναβαίνω[vnpa] Παῦλος[nams] καί[c] Βαρναβᾶς[nams] καί[c] τι-σριαμπ ἄλλος[aampn] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] πρός[p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] καί[c] πρεσβύτερος[aampn] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] περί[p] ὁ[dgns] ζήτημα[ngns] οὗτος[rdgns]. **v.3** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] προπέμπω[vpapnmp] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] διέρχομαι[viin3p] ὁ[dafs] Φοινίκη[nafs] καί[c] Σαμάρεια[nafs] ἐκδιηγέομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἐπιστροφή[nafs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] καί[c] ποιέω[viia3p] χαρά[nafs] μέγας[aafsn] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp]. **v.4** παραγίνομαι[vpadnmp] δέ[c] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἀποδέχομαι[viap3p] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] καί[c] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] ἀναγγέλλω[viaa3p] τέ[xo] ὅσος[rcanp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ποιέω[viaa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp]. **v.5** ἐξανίστημι[viaa3p] δέ[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] αἵρεσις[ngfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] πιστεύω[vpxanmp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] περιτέμνω[vnpa] αὐτός[rpamp] παραγγέλλω[vnpa] τέ[xo] τηρέω[vnpa] ὁ[dams] νόμος[nams] Μωϋσῆς[ngms].

7 σβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συζητήσεως
γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες ἀδελ-
φοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ᾽ ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν
ἐξελέξατο, διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
8 τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς
ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καθὼς
9 καὶ ἡμῖν, καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ
10 πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε
τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν
11 οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι· ἀλ-
λὰ διὰ τῆς χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆ-
12 ναι, καθ᾽ ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος,
καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν
13 ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι᾽ αὐτῶν. μετὰ δὲ
τὸ σιγῆσαι αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων, Ἄνδρες ἀδελφοί
14 ἀκούσατέ μου, Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐ-
15 πεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ
τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται,
16 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ
τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω,
17 καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν

---

v.6 συνάγω[viap3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁράω[vnaa] περί[p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.7** πολύς[agfsn] δέ[c] συζήτησις[ngfs] γίνομαι[vpadgfs] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] σύ[rpn-p] ἐπίσταμαι[vipn2p] ὅτι[c] ἀπό[p] ἡμέρα[ngfp] ἀρχαῖος[agfpn] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἐκλέγω[viam3s] διά[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[vnaa] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] καί[c] πιστεύω[vnaa]. **v.8** καί[c] ὁ[dnms] καρδιογνώστης[nnms] θεός[nnms] μαρτυρέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δίδωμι[vpaanms] αὐτός[rpdmp] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] καθώς[bo] καί[c] ἐγώ[rpd-p]. **v.9** καί[c] οὐδείς[aansn] διακρίνω[viaa3s] μεταξύ[bo] ἐγώ[rpg-p] τέ[xo] καί[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] καθαρίζω[vpaanms] ὁ[dafp] καρδία[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.10** νῦν[bo] οὖν[c] τίς[rqans] πειράζω[vipa2p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπιτίθημι[vnaa] ζυγός[nams] ἐπί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ὅς[rrams] οὔτε[c] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] οὔτε[c] ἐγώ[rpn-p] ἰσχύω[viaa1p] βαστάζω[vnaa]. **v.11** ἀλλά[c] διά[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] πιστεύω[vipa1p] σῴζω[vnap] κατά[p] ὅς[rrams] τρόπος[nams] κἀκεῖνος[rdnmp]. **v.12** σιγάω[viaa3s] δέ[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] καί[c] ἀκούω[viia3p] Βαρναβᾶς[ngms] καί[c] Παῦλος[ngms] ἐξηγέομαι[vppngmp] ὅσος[rcanp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] σημεῖον[nanp] καί[c] τέρας[nanp] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] διά[p] αὐτός[rpgmp]. **v.13** μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] σιγάω[vnaa] αὐτός[rpamp] ἀποκρίνομαι[viad3s] Ἰάκωβος[nnms] λέγω[vppanms] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἀκούω[vdaa2p] ἐγώ[rpg-s]. **v.14** Συμεών[tp] ἐξηγέομαι[viad3s] καθώς[bo] πρῶτος[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπισκέπτομαι[viad3s] λαμβάνω[vnaa] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp] λαός[nams] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] αὐτός[rpgms]. **v.15** καί[c] οὗτος[rddns] συμφωνέω[vipa3p] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καθώς[bo] γράφω[vixp3s]. **v.16** μετά[p] οὗτος[rdanp] ἀναστρέφω[vifa1s] καί[c] ἀνοικοδομέω[vifa1s] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] Δαυίδ[tp] ὁ[dafs] πίπτω[vpxaafs] καί[c] ὁ[danp] κατασκάπτω[vpxpanp] αὐτός[rpgfs] ἀνοικοδομέω[vifa1s] καί[c] ἀνορθόω[vifa1s] αὐτός[rpafs].

ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται
τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πα'ντα.
γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. διὸ 18, 19
ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφου-
σιν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ 20
τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνι-
κτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ 21
πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις 22
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄν-
δρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνά-
βᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας
ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν 23
τάδε, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κα-
τὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ
ἐθνῶν, χαίρειν, Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόν- 24
τες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστει-
λάμεθα, ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους 25
ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ
καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ 26

---

v.17 ὅπως[bo] ἄν[xo] ἐκζητέω[vsaa3p] ὁ[dnmp] κατάλοιπος[anmpn] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dams] κύριος[nams] καί[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ἐπί[p] ὅς[rramp] ἐπικαλέω[vixp3s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] οὗτος[rdanp] πᾶς[aanpn]. **v.18** γνωστός[annpn] ἀπό[p] αἰών[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] αὐτός[rpgms]. **v.19** διό[c] ἐγώ[rpn-s] κρίνω[vipa1s] μή[xo] παρενοχλέω[vnpa] ὁ[ddmp] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] ἐπιστρέφω[vppadmp] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.20** ἀλλά[c] ἐπιστέλλω[vnaa] αὐτός[rpdmp] ὁ[dgms] ἀπέχω[vnpm] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἀλίσγημα[ngnp] ὁ[dgnp] εἴδωλον[ngnp] καί[c] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] καί[c] ὁ[dgns] πνικτός[agnsn] καί[c] ὁ[dgns] αἷμα[ngns]. **v.21** Μωϋσῆς[nnms] γάρ[c] ἐκ[p] γενεά[ngfp] ἀρχαῖος[agfpn] κατά[p] πόλις[nafs] ὁ[damp] κηρύσσω[vppaamp] αὐτός[rpams] ἔχω[vipa3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] κατά[p] πᾶς[aansn] σάββατον[nans] ἀναγινώσκω[vpppnms]. **v.22** τότε[bo] δοκέω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἀπόστολος[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] πρεσβύτερος[admpn] σύν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἐκλέγω[vpamamp] ἀνήρ[namp] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] πέμπω[vnaa] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] σύν[p] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] Βαρναβᾶς[ndms] Ἰούδας[nams] ὁ[dams] ἐπικαλέω[vpppams] Βαρσαββᾶς[nams] καί[c] Σιλᾶς[nams] ἀνήρ[namp] ἡγέομαι[vppnamp] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp]. **v.23** γράφω[vpaanmp] διά[p] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgmp] ὅδε[rdanp] ὁ[dnmp] ἀπόστολος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ὁ[ddmp] κατά[p] ὁ[dafs] Ἀντιόχεια[nafs] καί[c] Συρία[nafs] καί[c] Κιλικία[nafs] ἀδελφός[ndmp] ὁ[ddmp] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp] χαίρω[vnpa]. **v.24** ἐπειδή[c] ἀκούω[viaa1p] ὅτι[c] τι-σρινμπ ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ταράσσω[viaa3p] σύ[rpa-p] λόγος[ndmp] ἀνασκευάζω[vppanmp] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] σύ[rpg-p] λέγω[vppanmp] περιτέμνω[vnpp] καί[c] τηρέω[vnpa] ὁ[dams] νόμος[nams] ὅς[rrdmp] οὐ[xo] διαστέλλω[viam1p]. **v.25** δοκέω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] γίνομαι[vpaddmp] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐκλέγω[vpamamp] ἀνήρ[namp] πέμπω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] σύν[p] ὁ[ddmp] ἀγαπητός[admpn] ἐγώ[rpg-p] Βαρναβᾶς[ndms] καί[c] Παῦλος[ndms].

27 τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκα-
μεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλον-
28 τας τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν
29 πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, ἀ-
πέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας,
30 ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτούς, εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. Οἱ μὲν οὖν
ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆ-
31 θος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δέ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ
32 παρακλήσει. Ἰούδας δὲ καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες,
διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεστήρι-
33 ξαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ᾽ εἰρήνης ἀπὸ τῶν
34 ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι
35 αὐτοῦ. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ δι-
δάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν, τὸν
36 λόγον τοῦ Κυρίου. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς
Βαρνάβαν, Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς
ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ
37 Κυρίου, πῶς ἔχουσι. Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλα-
38 βεῖν τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μάρκον. Παῦλος δὲ ἠξίου,
τὸν ἀποστάντα ἀπ᾽ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθόντα
39 αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν

---

v.26 ἄνθρωπος[ndmp] παραδίδωμι[vpxadmp] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] αὐτός[rpgmp] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.27** ἀποστέλλω[vixa1p] οὖν[c] Ἰούδας[nams] καί[c] Σιλᾶς[nams] καί[c] αὐτός[rpamp] διά[p] λόγος[ngms] ἀπαγγέλλω[vppaamp] ὁ[danp] αὐτός[rpanp]. **v.28** δοκέω[viaa3s] γάρ[c] ὁ[ddns] ἅγιος[adnsn] πνεῦμα[ndns] καί[c] ἐγώ[rpd-p] μηδείς[aansn] πολύς[aansc] ἐπιτίθημι[vnpm] σύ[rpd-p] βάρος[nans] πλήν[bo] ὁ[dgnp] ἐπάναγκες[bo] οὗτος[rdgnp]. **v.29** ἀπέχω[vnpm] εἰδωλόθυτος[agnpn] καί[c] αἷμα[ngns] καί[c] πνικτός[agnsn] καί[c] πορνεία[ngfs] ἐκ[p] ὅς[rrgnp] διατηρέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] εὖ[bo] πράσσω[vifa2p] ῥώννυμαι[vdxp2p]. **v.30** ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] ἀπολύω[vpapnmp] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] καί[c] συνάγω[vpaanmp] ὁ[dans] πλῆθος[nans] ἐπιδίδωμι[viaa3p] ὁ[dafs] ἐπιστολή[nafs]. **v.31** ἀναγινώσκω[vpaanmp] δέ[c] χαίρω[viao3p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs]. **v.32** Ἰούδας[nnms] δέ[c] καί[c] Σιλᾶς[nnms] καί[c] αὐτός[rpnmp] προφήτης[nnmp] εἰμί[vppxnmp] διά[p] λόγος[ngms] πολύς[agmsn] παρακαλέω[viaa3p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] καί[c] ἐπιστηρίζω[viaa3p]. **v.33** ποιέω[vpaanmp] δέ[c] χρόνος[nams] ἀπολύω[viap3p] μετά[p] εἰρήνη[ngfs] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] πρός[p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp]. **v.34** δοκέω[viaa3s] δέ[c] ὁ[ddms] Σιλᾶς[ndms] ἐπιμένω[vnaa] αὐτοῦ[bo]. **v.35** Παῦλος[nnms] δέ[c] καί[c] Βαρναβᾶς[nnms] διατρίβω[viia3p] ἐν[p] Ἀντιόχεια[ndfs] διδάσκω[vppanmp] καί[c] εὐαγγελίζω[vppmnmp] μετά[p] καί[c] ἕτερος[agmpn] πολύς[agmpn] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.36** μετά[p] δέ[c] τι-σ-ριαφπ ἡμέρα[nafp] λέγω[viaa3s] Παῦλος[nnms] πρός[p] Βαρναβᾶς[nams] ἐπιστρέφω[vpaanmp] δή[xo] ἐπισκέπτομαι[vsad1p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ἐγώ[rpg-p] κατά[p] πᾶς[aafsn] πόλις[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfp] καταγγέλλω[viaa1p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] πῶς[bo] ἔχω[vipa3p]. **v.37** Βαρναβᾶς[nnms] δέ[c] βουλεύομαι[viad3s] συμπαραλαμβάνω[vnaa] ὁ[dams] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] καλέω[vpppams] Μᾶρκος[nams]. **v.38** Παῦλος[nnms] δέ[c] ἀξιόω[viia3s] ὁ[dams] ἀφίστημι[vpaaams] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ἀπό[p] Παμφυλία[ngfs] καί[c] μή[xo] συνέρχομαι[vpaaams] αὐτός[rpdmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] μή[xo] συμπαραλαμβάνω[vnaa] οὗτος[rdams].

παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, τόν τε
Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον,
Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι 40
τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλι- 41
κίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν, καὶ ἰδού, μαθητής **16**
τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός τινος Ἰουδαίας
πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος, ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύ- 2
στροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν 3
αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαί-
ους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν
πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς 4
πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα
ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.
αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ 5
ἀριθμῷ καθ᾽ ἡμέραν. Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γα- 6
λατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι
τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κα- 7
τὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα,
παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. καὶ ὅ- 8, 9
ραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ, ἀνήρ τις ἦν Μακεδὼν
ἑστώς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν,

---

v.39 γίνομαι[viad3s] οὖν[c] παροξυσμός[nnms] ὥστε[c] ἀποχωρίζω[vnap] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] ἀλλήλων[regmp] ὁ[dams] τέ[xo] Βαρναβᾶς[nams] παραλαμβάνω[vpaaams] ὁ[dams] Μᾶρκος[nams] ἐκπλέω[vnaa] εἰς[p] Κύπρος[nafs]. **v.40** Παῦλος[nnms] δέ[c] ἐπιλέγω[vpamnms] Σιλᾶς[nams] ἐξέρχομαι[viaa3s] παραδίδωμι[vpapnms] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp]. **v.41** διέρχομαι[viin3s] δέ[c] ὁ[dafs] Συρία[nafs] καί[c] Κιλικία[nafs] ἐπιστηρίζω[vppanms] ὁ[dafp] ἐκκλησία[nafp]. **16. v.1** καταντάω[viaa3s] δέ[c] εἰς[p] Δέρβη[nafs] καί[c] Λύστρα[nafs] καί[c] ἰδού[vdaa2s] μαθητής[nnms] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] ἐκεῖ[bo] ὄνομα[ndns] Τιμόθεος[nnms] υἱός[nnms] γυνή[ngfs] τίς[rigfs] Ἰουδαῖος[agfsn] πιστός[agfsn] πατήρ[ngms] δέ[c] Ἕλλην[ngms]. **v.2** ὅς[rrnms] μαρτυρέω[viip3s] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἐν[p] Λύστρα[ndnp] καί[c] Ἰκόνιον[ndns] ἀδελφός[ngmp]. **v.3** οὗτος[rdams] θέλω[viaa3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] σύν[p] αὐτός[rpdms] ἐξέρχομαι[vnaa] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] περιτέμνω[viaa3s] αὐτός[rpams] διά[p] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] ὁ[damp] εἰμί[vppxamp] ἐν[p] ὁ[ddmp] τόπος[ndmp] ἐκεῖνος[rddmp] οἶδα[viya3p] γάρ[c] ἅπας[anmpn] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] Ἕλλην[nnms] ὑπάρχω[viia3s]. **v.4** ὡς[bo] δέ[c] διαπορεύομαι[viin3p] ὁ[dafp] πόλις[nafp] παραδίδωμι[viia3p] αὐτός[rpdmp] φυλάσσω[vnpa] ὁ[danp] δόγμα[nanp] ὁ[danp] κρίνω[vpxpanp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] ὁ[dgmp] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.5** ὁ[dnfp] μέν[xo] οὖν[c] ἐκκλησία[nnfp] στερεόω[viip3p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] καί[c] περισσεύω[viia3p] ὁ[ddms] ἀριθμός[ndms] κατά[p] ἡμέρα[nafs]. **v.6** διέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dafs] Φρυγία[nafs] καί[c] ὁ[dafs] Γαλατικός[aafsn] χώρα[nafs] κωλύω[vpapnmp] ὑπό[p] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] λαλέω[vnaa] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀσία[ndfs]. **v.7** ἔρχομαι[vpaanmp] κατά[p] ὁ[dafs] Μυσία[nafs] πειράζω[viia3p] κατά[p] ὁ[dafs] Βιθυνία[nafs] πορεύομαι[vnpn] καί[c] οὐ[xo] ἐάω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns]. **v.8** παρέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dafs] Μυσία[nafs] καταβαίνω[viaa3p] εἰς[p] Τρῳάς[nafs].

10 βοήθησον ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν
ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται
11 ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ
τῆς Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ τε ἐπιούσῃ
12 εἰς Νεάπολιν, ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς
μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις, κολωνία, ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ
13 πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξ-
ήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμόν, οὗ ἐνομίζετο προσευ-
χὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί.
14 καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων,
σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν,
15 προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτί-
σθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με
πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μείνατε.
16 καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς
προσευχήν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαν-
τῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς,
17 μαντευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν,
ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψί-
18 στου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο
δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ

---

v.9 καί[c] ὅραμα[nnns] διά[p] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ὁράω[viap3s] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] ἀνήρ[nnms] τι-σ-ρινμσ εἰμί[viix3s] Μακεδών[nnms] ἵστημι[vpxanms] παρακαλέω[vppanms] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vppanms] διαβαίνω[vpaanms] εἰς[p] Μακεδονία[nafs] βοηθέω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p]. **v.10** ὡς[bo] δέ[c] ὁ[dans] ὅραμα[nans] ὁράω[viaa3s] εὐθέως[bo] ζητέω[viaa1p] ἐξέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] Μακεδονία[nafs] συμβιβάζω[vppanmp] ὅτι[c] προσκαλέομαι[vixn3s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εὐαγγελίζω[vnam] αὐτός[rpamp]. **v.11** ἀνάγω[vpapnmp] οὖν[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Τρῳάς[ngfs] εὐθυδρομέω[viaa1p] εἰς[p] Σαμοθρᾴκη[nafs] ὁ[ddfs] τέ[xo] ἔπειμι[vppxdfs] εἰς[p] Νεάπολις[nafs]. **v.12** ἐκεῖθεν[bo] τέ[xo] εἰς[p] Φίλιπποι[nams] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] πρῶτος[anfsn] ὁ[dgfs] μερίς[ngfs] ὁ[dgfs] Μακεδονία[ngfs] πόλις[nnfs] κολωνία[nnfs] εἰμί[viix1p] δέ[c] ἐν[p] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] διατρίβω[vppanmp] ἡμέρα[nafp] τι-σριαφπ. **v.13** ὁ[ddfs] τέ[xo] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] ἐξέρχομαι[viaa1p] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] παρά[p] ποταμός[nams] ὅς[bo] νομίζω[viip3s] προσευχή[nnfs] εἰμί[vnpx] καί[c] καθίζω[vpaanmp] λαλέω[viia1p] ὁ[ddfp] συνέρχομαι[vpaadfp] γυνή[ndfp]. **v.14** καί[c] τι-σρινφσ γυνή[nnfs] ὄνομα[ndns] Λυδία[nnfs] πορφυρόπωλις[nnfs] πόλις[ngfs] Θυάτειρα[ngnp] σέβω[vppnnfs] ὁ[dams] θεός[nams] ἀκούω[viia3s] ὅς[rrgfs] ὁ[dnms] κύριος[nnms] διανοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] καρδία[nafs] προσέχω[vnpa] ὁ[ddnp] λαλέω[vpppdnp] ὑπό[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms]. **v.15** ὡς[bo] δέ[c] βαπτίζω[viap3s] καί[c] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] αὐτός[rpgfs] παρακαλέω[viaa3s] λέγω[vppanfs] εἰ[qo] κρίνω[vixa2p] ἐγώ[rpa-s] πιστός[aafsn] ὁ[ddms] κύριος[ndms] εἰμί[vnpx] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ἐγώ[rpg-s] μένω[vdaa2p] καί[c] παραβιάζομαι[viad3s] ἐγώ[rpa-p]. **v.16** γίνομαι[viad3s] δέ[c] πορεύομαι[vppngmp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] προσευχή[nafs] παιδίσκη[nafs] τι--σριαφσ ἔχω[vppaafs] πνεῦμα[nans] πύθων[ngms] ἀπαντάω[vnaa] ἐγώ[rpd-p] ὅστις[rrnfs] ἐργασία[nafs] πολύς[aafsn] παρέχω[viia3s] ὁ[ddmp] κύριος[ndmp] αὐτός[rpgfs] μαντεύομαι[vppnnfs]. **v.17** οὗτος[rdnfs] κατακολουθέω[vpaanfs] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ἐγώ[rpd-p] κράζω[viia3s] λέγω[vppanfs] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] δοῦλος[nnmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ὕψιστος[agmsn] εἰμί[vipx3p] ὅστις[rrnmp] καταγγέλλω[vipa3p] ἐγώ[rpd-p] ὁδός[nafs] σωτηρία[ngfs].

ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.
ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐ- 19
τῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν
ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς 20
στρατηγοῖς εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν
πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ 21
ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι. καὶ 22
συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαν-
τες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλάς τε ἐπιθέντες 23
αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμο-
φύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς, ὅς, παραγγελίαν τοιαύτην 24
εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακήν, καὶ τοὺς
πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσονύ- 25
κτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν, ἐπη-
κροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι, ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, 26
ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἀνεῴχθησάν τε
παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξ- 27
υπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς
θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν
ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησε δὲ 28

---

v.18 οὗτος[rdans] δέ[c] ποιέω[viia3s] ἐπί[p] πολύς[aafpn] ἡμέρα[nafp] διαπονέομαι[vpadnms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] καί[c] ἐπιστρέφω[vpaanms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] λέγω[viaa3s] παραγγέλλω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐξέρχομαι[vnaa] ἀπό[p] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs]. **v.19** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] κύριος[nnmp] αὐτός[rpgfs] ὅτι[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ἐλπίς[nnfs] ὁ[dgfs] ἐργασία[ngfs] αὐτός[rpgmp] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] καί[c] ὁ[dams] Σιλᾶς[nams] ἕλκω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀγορά[nafs] ἐπί[p] ὁ[damp] ἄρχων[namp]. **v.20** καί[c] προσάγω[vpaanmp] αὐτός[rpamp] ὁ[ddmp] στρατηγός[ndmp] λέγω[viaa3p] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ἐκταράσσω[vipa3p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] Ἰουδαῖος[anmpn] ὑπάρχω[vppanmp]. **v.21** καί[c] καταγγέλλω[vipa3p] ἔθος[nanp] ὅς[rranp] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἐγώ[rpd-p] παραδέχομαι[vnpn] οὐδέ[bo] ποιέω[vnpa] Ῥωμαῖος[admpn] εἰμί[vppxdmp]. **v.22** καί[c] συνεφίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] κατά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] στρατηγός[nnmp] περιρήγνυμι[vpaanmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] κελεύω[viia3p] ῥαβδίζω[vnpa]. **v.23** πολύς[aafpn] τέ[xo] ἐπιτίθημι[vpaanmp] αὐτός[rpdmp] πληγή[nafp] βάλλω[viaa3p] εἰς[p] φυλακή[nafs] παραγγέλλω[vpaanmp] ὁ[ddms] δεσμοφύλαξ[ndms] ἀσφαλῶς[bo] τηρέω[vnpa] αὐτός[rpamp]. **v.24** ὅς[rrnms] παραγγελία[nafs] τοιοῦτος[rdafs] λαμβάνω[vpxanms] βάλλω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐσώτερος[aafsn] φυλακή[nafs] καί[c] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgmp] ἀσφαλίζω[viad3s] εἰς[p] ὁ[dans] ξύλον[nans]. **v.25** κατά[p] δέ[c] ὁ[dans] μεσονύκτιον[nans] Παῦλος[nnms] καί[c] Σιλᾶς[nnms] προσεύχομαι[vppnnmp] ὑμνέω[viia3p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπακροάομαι[viin3p] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] δέσμιος[nnmp]. **v.26** ἄφνω[bo] δέ[c] σεισμός[nnms] γίνομαι[viad3s] μέγας[anmsn] ὥστε[c] σαλεύω[vnap] ὁ[danp] θεμέλιον[nanp] ὁ[dgns] δεσμωτήριον[ngns] ἀνοίγω[viap3p] τέ[xo] παραχρῆμα[bo] ὁ[dnfp] θύρα[nnfp] πᾶς[anfpn] καί[c] πᾶς[agmpn] ὁ[dnnp] δεσμός[nnnp] ἀνίημι[viap3s]. **v.27** ἔξυπνος[anmsn] δέ[c] γίνομαι[vpadnms] ὁ[dnms] δεσμοφύλαξ[nnms] καί[c] ὁράω[vpaanms] ἀνοίγω[vpxpafp] ὁ[dafp] θύρα[nafp] ὁ[dgfs] φυλακή[ngfs] σπάω[vpamnms] μάχαιρα[nafs] μέλλω[viia3s] ἑαυτοῦ[rxams] ἀναιρέω[vnpa] νομίζω[vppanms] ἐκφεύγω[vnxa] ὁ[damp] δέσμιος[namp].

φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν,
29 ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ
30 ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, καὶ
προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ·
31 οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ
32 σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον
33 τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν
αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,
34 καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. ἀνα-
γαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ
35 ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας δὲ γε-
νομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες,
36 Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμο-
φύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι Ἀπεστάλκασιν
οἱ στρατηγοί, ἵνα ἀπολυθῆτε, νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν
37 εἰρήνῃ. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, Δείραντες ἡμᾶς δημο-
σίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον
εἰς φυλακήν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν· οὐ γάρ, ἀλ-
38 λὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐφοβήθησαν
39 ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐ-

---

v.28 φωνέω[viaa3s] δέ[c] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] λέγω[vppanms] μηδείς[aansn] πράσσω[vsaa2s] σεαυτοῦ[rxdms] κακός[aansn] ἅπας[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] ἐνθάδε[bo]. **v.29** αἰτέω[vpaanms] δέ[c] φῶς[nanp] εἰσπηδάω[viaa3s] καί[c] ἔντρομος[anmsn] γίνομαι[vpadnms] προσπίπτω[viaa3s] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ὁ[ddms] Σιλᾶς[ndms]. **v.30** καί[c] προάγω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἔξω[bo] φημί[viix3s] κύριος[nvmp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] ποιέω[vnpa] ἵνα[c] σῴζω[vsap1s]. **v.31** ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] πιστεύω[vdaa2s] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] καί[c] σῴζω[vifp2s] σύ[rpn-s] καί[c] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] σύ[rpg-s]. **v.32** καί[c] λαλέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.33** καί[c] παραλαμβάνω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] λούω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgfp] πληγή[ngfp] καί[c] βαπτίζω[viap3s] αὐτός[rpnms] καί[c] ὁ[dnmp] αὐτός[rpgms] πᾶς[anmpn] παραχρῆμα[bo]. **v.34** ἀνάγω[vpaanms] τέ[xo] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] παρατίθημι[viaa3s] τράπεζα[nafs] καί[c] ἀγαλλιάω[viad3s] πανοικεί[bo] πιστεύω[vpxanms] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.35** ἡμέρα[ngfs] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] ἀποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] στρατηγός[nnmp] ὁ[damp] ῥαβδοῦχος[namp] λέγω[vppanmp] ἀπολύω[vdaa2s] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ἐκεῖνος[rdamp]. **v.36** ἀπαγγέλλω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] δεσμοφύλαξ[nnms] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] πρός[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ὅτι[c] ἀποστέλλω[vixa3p] ὁ[dnmp] στρατηγός[nnmp] ἵνα[c] ἀπολύω[vsap2p] νῦν[bo] οὖν[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] πορεύομαι[vdpn2p] ἐν[p] εἰρήνη[ndfs]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] Παῦλος[nnms] φημί[viix3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] δέρω[vpaanmp] ἐγώ[rpa-p] δημόσιος[adfsn] ἀκατάκριτος[aampn] ἄνθρωπος[namp] Ῥωμαῖος[aampn] ὑπάρχω[vppaamp] βάλλω[viaa3p] εἰς[p] φυλακή[nafs] καί[c] νῦν[bo] λάθρᾳ[bo] ἐγώ[rpa-p] ἐκβάλλω[vipa3p] οὐ[xo] γάρ[c] ἀλλά[c] ἔρχομαι[vpaanmp] αὐτός[rpnmp] ἐγώ[rpa-p] ἐξάγω[vdaa3p]. **v.38** ἀναγγέλλω[viaa3p] δέ[c] ὁ[ddmp] στρατηγός[ndmp] ὁ[dnmp] ῥαβδοῦχος[nnmp] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp] καί[c] φοβέομαι[viao3p] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] Ῥωμαῖος[anmpn] εἰμί[vipx3p].

τούς, καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες 40
δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες τοὺς
ἀδελφούς, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς **17**
Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων, κατὰ δὲ τὸ 2
εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία
διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων καὶ παρατιθέ- 3
μενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν,
καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑ-
μῖν. καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν 4
τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆ-
θος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. ζηλώσαντες δὲ οἱ 5
ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς
ἄνδρας πονηρούς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν,
ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν
δῆμον. μὴ εὑρόντες δὲ αὐτούς, ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί τινας 6
ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμέ-
νην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, οὓς ὑποδέδε- 7
κται Ἰάσων, καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος
πράττουσιν, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. ἐτάραξαν 8
δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λα- 9
βόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν

---

v.39 καί[c] ἔρχομαι[vpaanmp] παρακαλέω[viaa3p] αὐτός[rpamp] καί[c] ἐξάγω[vpaanmp] ἐρωτάω[viia3p] ἐξέρχομαι[vnaa] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs]. **v.40** ἐξέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] φυλακή[ngfs] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Λυδία[nafs] καί[c] ὁράω[vpaanmp] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] παρακαλέω[viaa3p] αὐτός[rpamp] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p]. **17. v.1** διοδεύω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dafs] Ἀμφίπολις[nafs] καί[c] Ἀπολλωνία[nafs] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Θεσσαλονίκη[nafs] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] συναγωγή[nnfs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.2** κατά[p] δέ[c] ὁ[dans] εἴωθα[vpxaans] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] εἰσέρχομαι[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] καί[c] ἐπί[p] σάββατον[nanp] τρεῖς[nanp] διαλέγομαι[viin3s] αὐτός[rpdmp] ἀπό[p] ὁ[dgfp] γραφή[ngfp]. **v.3** διανοίγω[vppanms] καί[c] παρατίθημι[vppmnms] ὅτι[c] ὁ[dams] Χριστός[nams] δεῖ[viiq3s] πάσχω[vnaa] καί[c] ἀνίστημι[vnaa] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] καί[c] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] καταγγέλλω[vipa1s] σύ[rpd-p]. **v.4** καί[c] τι--σριvμπ ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] πείθω[viap3p] καί[c] προσκληρόω[viap3p] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ὁ[ddms] Σιλᾶς[ndms] ὁ[dgmp] τέ[xo] σέβω[vppngmp] Ἕλλην[ngmp] πολύς[annsn] πλῆθος[nnns] γυνή[ngfp] τέ[xo] ὁ[dgfp] πρῶτος[agfpn] οὐ[xo] ὀλίγος[anfpn]. **v.5** ζηλόω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀπειθέω[vppanmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] προσλαμβάνω[vpamnmp] ὁ[dgmp] ἀγοραῖος[agmpn] τι-σριαμπ ἀνήρ[namp] πονηρός[aampn] καί[c] ὀχλοποιέω[vpaanmp] θορυβέω[viia3p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ἐφίστημι[vpaanmp] τέ[xo] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] Ἰάσων[ngms] ζητέω[viia3p] αὐτός[rpamp] ἄγω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] δῆμος[nams]. **v.6** μή[xo] εὑρίσκω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpamp] σύρω[viia3p] ὁ[dams] Ἰάσων[nams] καί[c] τι-σριαμπ ἀδελφός[namp] ἐπί[p] ὁ[damp] πολιτάρχης[namp] βοάω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] ἀναστατόω[vpaanmp] οὗτος[rdnmp] καί[c] ἐνθάδε[bo] πάρειμι[vipx3p]. **v.7** ὅς[rramp] ὑποδέχομαι[vixn3s] Ἰάσων[nnms] καί[c] οὗτος[rdnmp] πᾶς[anmpn] ἀπέναντι[bo] ὁ[dgnp] δόγμα[ngnp] Καῖσαρ[ngms] πράσσω[vipa3p] βασιλεύς[nams] λέγω[vppanmp] ἕτερος[aamsn] εἰμί[vnpx] Ἰησοῦς[nams]. **v.8** ταράσσω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dams] ὄχλος[nams] καί[c] ὁ[damp] πολιτάρχης[namp] ἀκούω[vppaamp] οὗτος[rdanp].

10 αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν
τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς
11 τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπῄεσαν. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγε-
νέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
πάσης προθυμίας, τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφάς,
12 εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν,
καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ
13 ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι
καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θε-
14 οῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν
Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θά-
15 λασσαν, ὑπέμενον δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ
καθιστῶντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λα-
βόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα
16 ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἐξῄεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομέ-
νου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ,
17 θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν
τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγο-
18 ρᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐ-
τῷ. καί τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν·
οἱ δέ, Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν

---

v.9 καί[c] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dans] ἱκανός[aansn] παρά[p] ὁ[dgms] Ἰάσων[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] λοιπός[agmpn] ἀπολύω[viaa3p] αὐτός[rpamp]. **v.10** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀδελφός[nnmp] εὐθέως[bo] διά[p] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ἐκπέμπω[viaa3p] ὁ[dams] τέ[xo] Παῦλος[nams] καί[c] ὁ[dams] Σιλᾶς[nams] εἰς[p] Βέροια[nafs] ὅστις[rrnmp] παραγίνομαι[vpadnmp] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἄπειμι[viix3p]. **v.11** οὗτος[rdnmp] δέ[c] εἰμί[viix3p] εὐγενής[anmpc] ὁ[dgmp] ἐν[p] Θεσσαλονίκη[ndfs] ὅστις[rrnmp] δέχομαι[viad3p] ὁ[dams] λόγος[nams] μετά[p] πᾶς[agfsn] προθυμία[ngfs] ὁ[dans] κατά[p] ἡμέρα[nafs] ἀνακρίνω[vppanmp] ὁ[dafp] γραφή[nafp] εἰ[qo] ἔχω[vopa3s] οὗτος[rdnnp] οὕτω[bo]. **v.12** πολύς[anmpn] μέν[xo] οὖν[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] πιστεύω[viaa3p] καί[c] ὁ[dgfp] Ἑλληνίς[ngfp] γυνή[ngfp] ὁ[dgmp] εὐσχήμων[agmpn] καί[c] ἀνήρ[ngmp] οὐ[xo] ὀλίγος[anmpn]. **v.13** ὡς[bo] δέ[c] γινώσκω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Θεσσαλονίκη[ngfs] Ἰουδαῖος[anmpn] ὅτι[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] Βέροια[ndfs] καταγγέλλω[viap3s] ὑπό[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔρχομαι[viaa3p] κἀκεῖ[bo] σαλεύω[vppanmp] ὁ[damp] ὄχλος[namp]. **v.14** εὐθέως[bo] δέ[c] τότε[bo] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἐξαποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] πορεύομαι[vnpn] ὡς[bo] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὑπομένω[viia3p] δέ[c] ὁ[dnms] τέ[xo] Σιλᾶς[nnms] καί[c] ὁ[dnms] Τιμόθεος[nnms] ἐκεῖ[bo]. **v.15** ὁ[dnmp] δέ[c] καθίστημι[vppanmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἄγω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἕως[c] Ἀθῆναι[ngfp] καί[c] λαμβάνω[vpaanmp] ἐντολή[nafs] πρός[p] ὁ[dams] Σιλᾶς[nams] καί[c] Τιμόθεος[nams] ἵνα[c] ὡς[bo] ταχύς[bo] ἔρχομαι[vsaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ἔξειμι[viix3p]. **v.16** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfp] Ἀθῆναι[ndfp] ἐκδέχομαι[vppngms] αὐτός[rpamp] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] παροξύνω[viip3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] αὐτός[rpgms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] θεωρέω[vppadms] κατείδωλος[aafsn] εἰμί[vppxafs] ὁ[dafs] πόλις[nafs]. **v.17** διαλέγομαι[viin3s] μέν[xo] οὖν[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] καί[c] ὁ[ddmp] σέβω[vppndmp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγορά[ndfs] κατά[p] πᾶς[aafsn] ἡμέρα[nafs] πρός[p] ὁ[damp] παρατυγχάνω[vppaamp].

καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐ- 19
τοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γνῶναι,
τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή· ξενίζοντα γάρ 20
τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν, βουλόμεθα οὖν γνῶναι, τί
ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦν- 21
τες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν
καινότερον. Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου, 22
ἔφη, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑ-
μᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα 23
ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἀγνώστῳ Θεῷ. ὃν
οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ Θε- 24
ὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ
καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ,
οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός τινος, 25
αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα, ἐποίησέ τε 26
ἐξ ἑνὸς αἵματός πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ
πρόσωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προτεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁ-
ροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε 27
ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς
ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα 28

---

v.18 τι-σρινμπ δέ[c] ὁ[dgmp] Ἐπικούρειος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] Στοϊκός[agmpn] φιλόσοφος[ngmp] συμβάλλω[viia3p] αὐτός[rpdms] καί[c] τι-σρινμπ λέγω[viia3p] τίς[rqans] ἄν[xo] θέλω[vopa3s] ὁ[dnms] σπερμολόγος[anmsn] οὗτος[rdnms] λέγω[vnpa] ὁ[dnmp] δέ[c] ξένος[agnpn] δαιμόνιον[ngnp] δοκέω[vipa3s] καταγγελεύς[nnms] εἰμί[vnpx] ὅτι[c] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ὁ[dafs] ἀνάστασις[nafs] αὐτός[rpdmp] εὐαγγελίζω[viim3s]. **v.19** ἐπιλαμβάνομαι[vpadnmp] τέ[xo] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dams] Ἄρειος[nams] Πάγος[nams] ἄγω[viaa3p] λέγω[vppanmp] δύναμαι[vipn1p] γινώσκω[vnaa] τίς[rqnms] ὁ[dnfs] καινός[anfsn] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ὑπό[p] σύ[rpg-s] λαλέω[vpppnfs] διδαχή[nnfs]. **v.20** ξενίζω[vppaanp] γάρ[c] τι-σριανπ εἰσφέρω[vipa2s] εἰς[p] ὁ[dafp] ἀκοή[nafp] ἐγώ[rpg-p] βούλομαι[vipn1p] οὖν[c] γινώσκω[vnaa] τίς[rqans] ἄν[xo] θέλω[vopa3s] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vnpx]. **v.21** Ἀθηναῖος[anmpn] δέ[c] πᾶς[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἐπιδημέω[vppanmp] ξένος[anmpn] εἰς[p] οὐδείς[aansn] ἕτερος[aansn] εὐκαιρέω[viia3p] ἤ[xo] λέγω[vnpa] τι-σριανσ καί[c] ἀκούω[vnpa] καινός[aansn]. **v.22** ἵστημι[vpapnms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgms] Ἄρειος[ngms] Πάγος[ngms] φημί[viix3s] ἀνήρ[nvmp] Ἀθηναῖος[avmpn] κατά[p] πᾶς[aanpn] ὡς[bo] δεισιδαίμων[aampc] σύ[rpa-p] θεωρέω[vipa1s]. **v.23** διέρχομαι[vppnnms] γάρ[c] καί[c] ἀναθεωρέω[vppanms] ὁ[danp] σέβασμα[nanp] σύ[rpg-p] εὑρίσκω[viaa1s] καί[c] βωμός[nams] ἐν[p] ὅς[rrdms] ἐπιγράφω[viyp3s] ἄγνωστος[admsn] θεός[ndms] ὅς[rrams] οὖν[c] ἀγνοέω[vppanmp] εὐσεβέω[vipa2p] οὗτος[rdams] ἐγώ[rpn-s] καταγγέλλω[vipa1s] σύ[rpd-p]. **v.24** ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὗτος[rdnms] οὐρανός[ngms] καί[c] γῆ[ngfs] κύριος[nnms] ὑπάρχω[vppanms] οὐ[xo] ἐν[p] χειροποίητος[admpn] ναός[ndmp] κατοικέω[vipa3s]. **v.25** οὐδέ[bo] ὑπό[p] χείρ[ngfp] ἄνθρωπος[ngmp] θεραπεύω[vipp3s] προσδέομαι[vppnnms] τι-σριγνσ αὐτός[rpnms] δίδωμι[vppanms] πᾶς[adnpn] ζωή[nafs] καί[c] πνοή[nafs] καί[c] ὁ[danp] πᾶς[aanpn]. **v.26** ποιέω[viaa3s] τέ[xo] ἐκ[p] εἷς[ngns] αἷμα[ngns] πᾶς[aansn] ἔθνος[nans] ἄνθρωπος[ngmp] κατοικέω[vnpa] ἐπί[p] πᾶς[aansn] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁρίζω[vpaanms] προτάσσω[vpxpamp] καιρός[namp] καί[c] ὁ[dafp] ὁροθεσία[nafp] ὁ[dgfs] κατοικία[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.27** ζητέω[vnpa] ὁ[dams] κύριος[nams] εἰ[qo] ἄρα[xo] γέ[xo] ψηλαφάω[voaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] εὑρίσκω[voaa3p] καίτοιγε[c] οὐ[xo] μακράν[bo] ἀπό[p] εἷς[ngms] ἕκαστος[agmsn] ἐγώ[rpg-p] ὑπάρχω[vppaams].

καὶ ἐσμεν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι, Τοῦ
29 γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ
ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης
30 καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν
οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός, τὰ νῦν παραγγέλ-
31 λει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, διότι ἔστησεν
ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν
ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ
32 νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον,
33 οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ
34 Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέν-
τες αὐτῷ, ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ
γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.
18 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς
2 Κόρινθον. καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν
τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλ-
λαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι
3 πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, καὶ
διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο, ἦσαν
4 γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κα-
5 τὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. Ὡς δὲ

---

v.28 ἐν[p] αὐτός[rpdms] γάρ[c] ζάω[vipa1p] καί[c] κινέω[vipp1p] καί[c] εἰμί[vipx1p] ὡς[bo] καί[c] τι-σ-ρινμπ ὁ[dgmp] κατά[p] σύ[rpa-p] ποιητής[ngmp] λέγω[vixa3p] ὁ[dgms] γάρ[c] καί[c] γένος[nnns] εἰμί[vipx1p]. **v.29** γένος[nnns] οὖν[c] ὑπάρχω[vppanmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ὀφείλω[vipa1p] νομίζω[vnpa] χρυσός[ndms] ἤ[xo] ἄργυρος[ndms] ἤ[xo] λίθος[ndms] χάραγμα[ndns] τέχνη[ngfs] καί[c] ἐνθύμησις[ngfs] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dans] θεῖος[aansn] εἰμί[vnpx] ὅμοιος[aamsn]. **v.30** ὁ[damp] μέν[xo] οὖν[c] χρόνος[namp] ὁ[dgfs] ἄγνοια[ngfs] ὑπεροράω[vpaanms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[danp] νῦν[bo] παραγγέλλω[vipa3s] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] πᾶς[admpn] πανταχοῦ[bo] μετανοέω[vnpa]. **v.31** διότι[c] ἵστημι[viaa3s] ἡμέρα[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] μέλλω[vipa3s] κρίνω[vnpa] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] ἐν[p] ἀνήρ[ndms] ὅς[rrdms] ὁρίζω[viaa3s] πίστις[nafs] παρέχω[vpaanms] πᾶς[admpn] ἀνίστημι[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.32** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ἀνάστασις[nafs] νεκρός[agmpn] ὁ[dnmp] μέν[xo] χλευάζω[viia3p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἀκούω[vifd1p] σύ[rpg-s] πάλιν[bo] περί[p] οὗτος[rdgns]. **v.33** καί[c] οὕτω[bo] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp]. **v.34** τι-σρινμπ δέ[c] ἀνήρ[nnmp] κολλάω[vpapnmp] αὐτός[rpdms] πιστεύω[viaa3p] ἐν[p] ὅς[rrdmp] καί[c] Διονύσιος[nnms] ὁ[dnms] Ἀρεοπαγίτης[nnms] καί[c] γυνή[nnfs] ὄνομα[ndns] Δάμαρις[nnfs] καί[c] ἕτερος[anmpn] σύν[p] αὐτός[rpdmp]. **18. v.1** μετά[p] δέ[c] οὗτος[rdanp] χωρίζω[vpapnms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgnp] Ἀθῆναι[ngfp] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] Κόρινθος[nafs]. **v.2** καί[c] εὑρίσκω[vpaanms] τι-σριαμσ Ἰουδαῖος[aamsn] ὄνομα[ndns] Ἀκύλας[nams] Ποντικός[aamsn] ὁ[ddns] γένος[ndns] προσφάτως[bo] ἔρχομαι[vpxaams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰταλία[ngfs] καί[c] Πρίσκα[nafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] διά[p] ὁ[dans] διατάσσω[vnxa] Κλαύδιος[nams] χωρίζω[vnpp] πᾶς[aampn] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Ῥώμη[ngfs] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.3** καί[c] διά[p] ὁ[dans] ὁμότεχνος[aamsn] εἰμί[vnpx] μένω[viia3s] παρά[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἐργάζομαι[viin3s] εἰμί[viix3p] γάρ[c] σκηνοποιός[nnmp] ὁ[dafs] τέχνη[nafs]. **v.4** διαλέγομαι[viin3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] κατά[p] πᾶς[aansn] σάββατον[nans] πείθω[viia3s] τέ[xo] Ἰουδαῖος[aampn] καί[c] Ἕλλην[namp].

κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συν-
είχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις
τὸν Χριστὸν, Ἰησοῦν. ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφη- 6
μούντων, ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα
ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν, καθαρὸς ἐγώ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ
ἔθνη πορεύσομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς 7
ὀνόματι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομο-
ροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε 8
τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων
ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι᾽ 9
ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ
σιωπήσῃς, διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι 10
τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.
ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον 11
τοῦ Θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέ- 12
στησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν
ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες, ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει 13
τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ Παύ- 14
λου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους,
Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι,
κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν, εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου 15

---

v.5 ὡς[bo] δέ[c] κατέρχομαι[viaa3p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Μακεδονία[ngfs] ὁ[dnms] τέ[xo] Σιλᾶς[nnms] καί[c] ὁ[dnms] Τιμόθεος[nnms] συνέχω[viip3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] διαμαρτύρομαι[vppnnms] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὁ[dams] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.6** ἀντιτάσσω[vppmgmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] καί[c] βλασφημέω[vppagmp] ἐκτινάσσω[vpamnms] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] σύ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] σύ[rpg-p] καθαρός[anmsn] ἐγώ[rpn-s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] εἰς[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] πορεύομαι[vifd1s]. **v.7** καί[c] μεταβαίνω[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] οἰκία[nafs] τι-σριγμσ ὄνομα[ndns] Ἰοῦστος[ngms] σέβω[vppngms] ὁ[dams] θεός[nams] ὅς[rrgms] ὁ[dnfs] οἰκία[nnfs] εἰμί[viix3s] συνομορέω[vppanfs] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs]. **v.8** Κρίσπος[nnms] δέ[c] ὁ[dnms] ἀρχισυνάγωγος[nnms] πιστεύω[viaa3s] ὁ[ddms] κύριος[ndms] σύν[p] ὅλος[admsn] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] αὐτός[rpgms] καί[c] πολύς[anmpn] ὁ[dgmp] Κορίνθιος[agmpn] ἀκούω[vppanmp] πιστεύω[viia3p] καί[c] βαπτίζω[viip3p]. **v.9** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] διά[p] ὅραμα[ngns] ἐν[p] νύξ[ndfs] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] ἀλλά[c] λαλέω[vdpa2s] καί[c] μή[xo] σιωπάω[vsaa2s]. **v.10** διότι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] μετά[p] σύ[rpg-s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐπιτίθημι[vifm3s] σύ[rpd-s] ὁ[dgms] κακόω[vnaa] σύ[rpa-s] διότι[c] λαός[nnms] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-s] πολύς[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] οὗτος[rddfs]. **v.11** καθίζω[viaa3s] τέ[xo] ἐνιαυτός[nams] καί[c] μήν[namp] ἕξ[tn] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.12** Γαλλίων[ngms] δέ[c] ἀνθυπατεύω[vppagms] ὁ[dgfs] Ἀχαΐα[ngfs] κατεφίσταμαι[viaa3p] ὁμοθυμαδόν[bo] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] καί[c] ἄγω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἐπί[p] ὁ[dans] βῆμα[nans]. **v.13** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] παρά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] οὗτος[rdnms] ἀναπείθω[vipa3s] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] σέβω[vnpn] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.14** μέλλω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ἀνοίγω[vnpa] ὁ[dans] στόμα[nans] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Γαλλίων[nnms] πρός[p] ὁ[damp] Ἰουδαῖος[aampn] εἰ[qo] μέν[xo] οὖν[c] εἰμί[viix3s] ἀδίκημα[nnns] τι-σριννσ ἤ[xo] ῥᾳδιούργημα[nnns] πονηρός[annsn] ὦ[i] Ἰουδαῖος[avmpn] κατά[p] λόγος[nams] ἄν[xo] ἀνέχω[viad1s] σύ[rpg-p].

καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί, κριτὴς
16 γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ
17 τοῦ βήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην
τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος. καὶ οὐ-
18 δὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας
ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν
Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν
19 κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς, εἶχε γὰρ εὐχήν. κατήντησε δὲ εἰς Ἔ-
φεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν
20 συναγωγὴν διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ
21 πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν, ἀλλ' ἀπε-
τάξατο αὐτοῖς εἰπών, Δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην
ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ
22 Θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. καὶ κατελθὼν
εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κα-
23 τέβη εἰς Ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, διερχό-
μενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων
24 πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλε-
ξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνα-
25 τὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ
Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς

---

v.15 εἰ[qo] δέ[c] ζήτημα[nnns] εἰμί[vipx3s] περί[p] λόγος[ngms] καί[c] ὄνομα[ngnp] καί[c] νόμος[ngms] ὁ[dgms] κατά[p] σύ[rpa-p] ὁράω[vifd2p] αὐτός[rpnmp] κριτής[nnms] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] οὗτος[rdgnp] οὐ[xo] βούλομαι[vipn1s] εἰμί[vnpx]. **v.16** καί[c] ἀπελαύνω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns]. **v.17** ἐπιλαμβάνομαι[vpadnmp] δέ[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] Ἕλλην[nnmp] Σωσθένης[nams] ὁ[dams] ἀρχισυνάγωγος[nams] τύπτω[viia3p] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] καί[c] οὐδείς[annsn] οὗτος[rdgnp] ὁ[ddms] Γαλλίων[ndms] μέλει[viia3s]. **v.18** ὁ[dnms] δέ[c] Παῦλος[nnms] ἔτι[bo] προσμένω[vpaanms] ἡμέρα[nafp] ἱκανός[aafpn] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] ἀποτάσσω[vpamnms] ἐκπλέω[viia3s] εἰς[p] ὁ[dafs] Συρία[nafs] καί[c] σύν[p] αὐτός[rpdms] Πρίσκα[nnfs] καί[c] Ἀκύλας[nnms] κείρω[vpamnms] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] ἐν[p] Κεγχρεαί[ndfp] ἔχω[viia3s] γάρ[c] εὐχή[nafs]. **v.19** καταντάω[viaa3s] δέ[c] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] κἀκεῖνος[rdamp] καταλείπω[viaa3s] αὐτοῦ[bo] αὐτός[rpnms] δέ[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] διαλέγομαι[viao3s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn]. **v.20** ἐρωτάω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] πολύς[aamsc] χρόνος[nams] μένω[vnaa] παρά[p] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] ἐπινεύω[viaa3s]. **v.21** ἀλλά[c] ἀποτάσσω[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vpaanms] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] πάντως[bo] ὁ[dafs] ἑορτή[nafs] ὁ[dafs] ἔρχομαι[vppnafs] ποιέω[vnaa] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] πάλιν[bo] δέ[c] ἀνακάμπτω[vifa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ὁ[dgms] θεός[ngms] θέλω[vppagms] καί[c] ἀνάγω[viap3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἔφεσος[ngfs]. **v.22** καί[c] κατέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] ἀναβαίνω[vpaanms] καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnms] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καταβαίνω[viaa3s] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs]. **v.23** καί[c] ποιέω[vpaanms] χρόνος[nams] τι-σριαμσ ἐξέρχομαι[viaa3s] διέρχομαι[vppnnms] καθεξῆς[bo] ὁ[dafs] Γαλατικός[aafsn] χώρα[nafs] καί[c] Φρυγία[nafs] ἐπιστηρίζω[vppanms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] μαθητής[namp]. **v.24** Ἰουδαῖος[anmsn] δέ[c] τι-σρινμσ Ἀπολλῶς[nnms] ὄνομα[ndns] Ἀλεξανδρεύς[nnms] ὁ[ddns] γένος[ndns] ἀνήρ[nnms] λόγιος[anmsn] καταντάω[viaa3s] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] δυνατός[anmsn] εἰμί[vppxnms] ἐν[p] ὁ[ddfp] γραφή[ndfp].

τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου,
οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες 26
δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτόν, καὶ ἀ-
κριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου 27
δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ
ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὃς παραγενόμενος
συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος, εὐτόνως 28
γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνὺς διὰ
τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον **19**
διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον, καὶ εὑρών
τινας μαθητὰς. εἶπε πρὸς αὐτούς, Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε 2
πιστεύσαντες· οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀλλʹ οὐδὲ εἰ Πνεῦμα
Ἅγιον ἐστιν, ἠκούσαμεν. εἶπέ τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν ἐ- 3
βαπτίσθητε· οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. εἶπε δὲ 4
Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ
λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετʹ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτʹ ἔστιν,
εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ 5
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου 6
τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπʹ αὐτούς, ἐλάλουν τε
γλώσσαις καὶ προεφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ 7

---

v.25 οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] κατηχέω[vpxpnms] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] ζέω[vppanms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] λαλέω[viia3s] καί[c] διδάσκω[viia3s] ἀκριβῶς[bo] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐπίσταμαι[vppnnms] μόνος[bo] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] Ἰωάννης[ngms]. **v.26** οὗτος[rdnms] τέ[xo] ἄρχω[viad3s] παρρησιάζομαι[vnpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpgms] Ἀκύλας[nnms] καί[c] Πρίσκα[nnfs] προσλαμβάνω[viam3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἀκριβής[bo] αὐτός[rpdms] ἐκτίθημι[viam3p] ὁ[dafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁδός[nafs]. **v.27** βούλομαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] διέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἀχαΐα[nafs] προτρέπω[vpamnmp] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] γράφω[viaa3p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] ἀποδέχομαι[vnad] αὐτός[rpams] ὅς[rrnms] παραγίνομαι[vpadnms] συμβάλλω[viam3s] πολύς[aansn] ὁ[ddmp] πιστεύω[vpxadmp] διά[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs]. **v.28** εὐτόνως[bo] γάρ[c] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] διακατελέγχομαι[viin3s] δημόσιος[adfsn] ἐπιδείκνυμι[vppanms] διά[p] ὁ[dgfp] γραφή[ngfp] εἰμί[vnpx] ὁ[dams] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **19. v.1** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ὁ[dams] Ἀπολλῶς[nams] εἰμί[vnpx] ἐν[p] Κόρινθος[ndfs] Παῦλος[nams] διέρχομαι[vpaaams] ὁ[danp] ἀνωτερικός[aanpn] μέρος[nanp] ἔρχομαι[vnaa] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] καί[c] εὑρίσκω[vpaanms] τι-σριαμπ μαθητής[namp]. **v.2** λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] εἰ[qo] πνεῦμα[nans] ἅγιος[aansn] λαμβάνω[viaa2p] πιστεύω[vpaanmp] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] οὐδέ[bo] εἰ[qo] πνεῦμα[nnns] ἅγιος[annsn] εἰμί[vipx3s] ἀκούω[viaa1p]. **v.3** λέγω[viaa3s] τέ[xo] πρός[p] αὐτός[rpamp] εἰς[p] τίς[rqans] οὖν[c] βαπτίζω[viap2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] Ἰωάννης[ngms] βάπτισμα[nans]. **v.4** λέγω[viaa3s] δέ[c] Παῦλος[nnms] Ἰωάννης[nnms] μέν[xo] βαπτίζω[viaa3s] βάπτισμα[nans] μετάνοια[ngfs] ὁ[ddms] λαός[ndms] λέγω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dams] ἔρχομαι[vppnams] μετά[p] αὐτός[rpams] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa3p] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] εἰς[p] ὁ[dams] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.5** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] βαπτίζω[viap3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.6** καί[c] ἐπιτίθημι[vpaagms] αὐτός[rpdmp] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] λαλέω[viia3p] τέ[xo] γλῶσσα[ndfp] καί[c] προφητεύω[viia3p].

8 δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο, ἐ-
πὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας
9 τοῦ Θεοῦ. ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν, κακο-
λογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν
ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ
10 Τυράννου τινός. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας
τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου
11 Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. δυνάμεις τε οὐ τὰς τυ-
12 χούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ
τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδά-
ρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά
13 τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δέ
τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν
ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ, λέγοντες, Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κη-
14 ρύσσει. ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ
15 τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε,
Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τί-
16 νες ἐστέ· καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν
τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε κατ'
αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ

---

v.7 εἰμί[viix3p] δέ[c] ὁ[dnmp] πᾶς[anmpn] ἀνήρ[nnmp] ὡσεί[bo] δεκαδύο[tn]. **v.8** εἰσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] συναγωγή[nafs] παρρησιάζομαι[viin3s] ἐπί[p] μήν[namp] τρεῖς[namp] διαλέγομαι[vppnnms] καί[c] πείθω[vppanms] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.9** ὡς[bo] δέ[c] τι-σ-ρινμπ σκληρύνω[viip3p] καί[c] ἀπειθέω[viia3p] κακολογέω[vppanmp] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgns] πλῆθος[ngns] ἀφίστημι[vpaanms] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ἀφορίζω[viaa3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] κατά[p] ἡμέρα[nafs] διαλέγομαι[vppnnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] σχολή[ndfs] Τύραννος[ngms] τίς[rigms]. **v.10** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ἔτος[nanp] δύο[tn] ὥστε[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs] ἀκούω[vnaa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Ἰουδαῖος[aampn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[namp]. **v.11** δύναμις[nafp] τέ[xo] οὐ[xo] ὁ[dafp] τυγχάνω[vpaaafp] ποιέω[viia3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] Παῦλος[ngms]. **v.12** ὥστε[c] καί[c] ἐπί[p] ὁ[damp] ἀσθενέω[vppaamp] ἐπιφέρω[vnpp] ἀπό[p] ὁ[dgms] χρώς[ngms] αὐτός[rpgms] σουδάριον[nanp] ἤ[xo] σιμικίνθιον[nanp] καί[c] ἀπαλλάσσω[vnpp] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafp] νόσος[nafp] ὁ[danp] τέ[xo] πνεῦμα[nanp] ὁ[danp] πονηρός[aanpn] ἐξέρχομαι[vnpn] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.13** ἐπιχειρέω[viaa3p] δέ[c] τι-σρινμπ ἀπό[p] ὁ[dgmp] περιέρχομαι[vppngmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἐξορκιστής[ngmp] ὀνομάζω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[damp] ἔχω[vppaamp] ὁ[danp] πνεῦμα[nanp] ὁ[danp] πονηρός[aanpn] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] λέγω[vppanmp] ὁρκίζω[vipa1p] σύ[rpa-p] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ὅς[rrams] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] κηρύσσω[vipa3s]. **v.14** εἰμί[viix3p] δέ[c] τίς[rinmp] υἱός[nnmp] Σκευᾶς[ngms] Ἰουδαῖος[agmsn] ἀρχιερεύς[ngms] ἑπτά[tn] ὁ[dnmp] οὗτος[rdans] ποιέω[vppanmp]. **v.15** ἀποκρίνομαι[vpaonns] δέ[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] πονηρός[annsn] λέγω[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] γινώσκω[vipa1s] καί[c] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἐπίσταμαι[vipn1s] σύ[rpn-p] δέ[c] τίς[rqnmp] εἰμί[vipx2p].

οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε 17
καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος
ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ. πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι, 18
καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περί- 19
εργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον
πάντων, καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυ-
ρίου μυριάδας πέντε. οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου 20
ηὔξανε καὶ ἴσχυεν. Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν 21
τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι
εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ
Ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν δια- 22
κονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον
εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος 23
οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀρ- 24
γυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς
τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην, οὓς συναθροίσας, καὶ τοὺς πε- 25
ρὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης
τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι. καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε 26
ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας, ὁ Παῦλος
οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ

---

v.16 καί[c] ἐφάλλομαι[vppnnms] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] πονηρός[annsn] καί[c] κατακυριεύω[vpaanms] αὐτός[rpgmp] ἰσχύω[viaa3s] κατά[p] αὐτός[rpgmp] ὥστε[c] γυμνός[aampn] καί[c] τραυματίζω[vpxpamp] ἐκφεύγω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶκος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms]. **v.17** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] γνωστός[annsn] πᾶς[admpn] Ἰουδαῖος[admpn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[ndmp] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] ὁ[dafs] Ἔφεσος[nafs] καί[c] ἐπιπίπτω[viaa3s] φόβος[nnms] ἐπί[p] πᾶς[aampn] αὐτός[rpamp] καί[c] μεγαλύνω[viip3s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.18** πολύς[anmpn] τέ[xo] ὁ[dgmp] πιστεύω[vpxagmp] ἔρχομαι[viin3p] ἐξομολογέω[vppmnmp] καί[c] ἀναγγέλλω[vppanmp] ὁ[dafp] πρᾶξις[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.19** ἱκανός[anmpn] δέ[c] ὁ[dgmp] ὁ[danp] περίεργος[aanpn] πράσσω[vpaagmp] συμφέρω[vpaanmp] ὁ[dafp] βίβλος[nafp] κατακαίω[viia3p] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmpn] καί[c] συμψηφίζω[viaa3p] ὁ[dafp] τιμή[nafp] αὐτός[rpgfp] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] ἀργύριον[ngns] μυριάς[namp] πέντε[tn]. **v.20** οὕτω[bo] κατά[p] κράτος[nans] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] αὐξάνω[viia3s] καί[c] ἰσχύω[viia3s]. **v.21** ὡς[bo] δέ[c] πληρόω[viap3s] οὗτος[rdnnp] τίθημι[viam3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] διέρχομαι[vpaanms] ὁ[dafs] Μακεδονία[nafs] καί[c] Ἀχαΐα[nafs] πορεύομαι[vnpn] εἰς[p] Ἱερουσαλήμ[tp] λέγω[vpaanms] ὅτι[c] μετά[p] ὁ[dans] γίνομαι[vnad] ἐγώ[rpa-s] ἐκεῖ[bo] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] Ῥώμη[nafs] ὁράω[vnaa]. **v.22** ἀποστέλλω[vpaanms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] Μακεδονία[nafs] δύο[tn] ὁ[dgmp] διακονέω[vppagmp] αὐτός[rpdms] Τιμόθεος[nams] καί[c] Ἔραστος[nams] αὐτός[rpnms] ἐπέχω[viaa3s] χρόνος[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs]. **v.23** γίνομαι[viad3s] δέ[c] κατά[p] ὁ[dams] καιρός[nams] ἐκεῖνος[rdams] τάραχος[nnms] οὐ[xo] ὀλίγος[anmsn] περί[p] ὁ[dgfs] ὁδός[ngfs]. **v.24** Δημήτριος[nnms] γάρ[c] τι-σρινμσ ὄνομα[ndns] ἀργυροκόπος[nnms] ποιέω[vppanms] ναός[namp] ἀργυροῦς[aampn] Ἄρτεμις[ngfs] παρέχω[viim3s] ὁ[ddmp] τεχνίτης[ndmp] ἐργασία[nafs] οὐ[xo] ὀλίγος[aafsn]. **v.25** ὅς[rramp] συναθροίζω[vpaanms] καί[c] ὁ[damp] περί[p] ὁ[danp] τοιοῦτος[rdanp] ἐργάτης[namp] λέγω[viaa3s] ἀνήρ[nvmp] ἐπίσταμαι[vipn2p] ὅτι[c] ἐκ[p] οὗτος[rdgfs] ὁ[dgfs] ἐργασία[ngfs] ὁ[dnfs] εὐπορία[nnfs] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vipx3s].

27 οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν
τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς
Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖ-
σθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη
28 σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκρα-
29 ζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ
πόλις ὅλη συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον,
συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδή-
30 μους τοῦ Παύλου. τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς
31 τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρ-
χῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν μὴ
32 δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον,
ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν
33 τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν
Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. ὁ δὲ Ἀλέξαν-
δρος, κατασείσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.
34 ἐπιγνόντων δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων
35 ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. κα-
ταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι,
τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νε-

---

v.26 καί[c] θεωρέω[vipa2p] καί[c] ἀκούω[vipa2p] ὅτι[c] οὐ[xo] μόνος[bo] Ἔφεσος[ngfs] ἀλλά[c] σχεδόν[bo] πᾶς[agfsn] ὁ[dgfs] Ἀσία[ngfs] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] οὗτος[rdnms] πείθω[vpaanms] μεθίστημι[viaa3s] ἱκανός[aamsn] ὄχλος[nams] λέγω[vppanms] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] θεός[nnmp] ὁ[dnmp] διά[p] χείρ[ngfp] γίνομαι[vppnnmp]. **v.27** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] οὗτος[rdnns] κινδυνεύω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] μέρος[nans] εἰς[p] ἀπελεγμός[nams] ἔρχομαι[vnaa] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dans] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] θεά[ngfs] Ἄρτεμις[ngfs] ἱερόν[nans] εἰς[p] οὐδείς[aansn] λογίζομαι[vnap] μέλλω[vnpa] τέ[xo] καί[c] καθαιρέω[vnpp] ὁ[dafs] μεγαλειότης[nafs] αὐτός[rpgfs] ὅς[rrafs] ὅλος[anfsn] ὁ[dnfs] Ἀσία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] οἰκουμένη[nnfs] σέβω[vipn3s]. **v.28** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] καί[c] γίνομαι[vpadnmp] πλήρης[anmpn] θυμός[ngms] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] Ἄρτεμις[nnfs] Ἐφέσιος[agmpn]. **v.29** καί[c] πίμπλημι[viap3s] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὅλος[anfsn] σύγχυσις[ngfs] ὁρμάω[viaa3p] τέ[xo] ὁμοθυμαδόν[bo] εἰς[p] ὁ[dans] θέατρον[nans] συναρπάζω[vpaanmp] Γάϊος[nams] καί[c] Ἀρίσταρχος[nams] Μακεδών[namp] συνέκδημος[namp] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms]. **v.30** ὁ[dgms] δέ[c] Παῦλος[ngms] βούλομαι[vppngms] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] δῆμος[nams] οὐ[xo] ἐάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp]. **v.31** τι-σρινμπ δέ[c] καί[c] ὁ[dgmp] Ἀσιάρχης[ngmp] εἰμί[vppxnmp] αὐτός[rpdms] φίλος[anmpn] πέμπω[vpaanmp] πρός[p] αὐτός[rpams] παρακαλέω[viia3p] μή[xo] δίδωμι[vnaa] ἑαυτοῦ[rxams] εἰς[p] ὁ[dans] θέατρον[nans]. **v.32** ἄλλος[anmpn] μέν[xo] οὖν[c] ἄλλος[annsn] τι-σριννσ κράζω[viia3p] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] συγχέω[vpxpnfs] καί[c] ὁ[dnmp] πολύς[anmpc] οὐ[xo] οἶδα[viya3p] τίς[rqgns] ἕνεκα[bo] συνέρχομαι[viya3p]. **v.33** ἐκ[p] δέ[c] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] προβιβάζω[viaa3p] Ἀλέξανδρος[nams] προβάλλω[vppagmp] αὐτός[rpams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] Ἀλέξανδρος[nnms] κατασείω[vpaanms] ὁ[dafs] χείρ[nafs] θέλω[viia3s] ἀπολογέομαι[vnpn] ὁ[ddms] δῆμος[ndms]. **v.34** ἐπιγινώσκω[vpaagmp] δέ[c] ὅτι[c] Ἰουδαῖος[anmsn] εἰμί[vipx3s] φωνή[nnfs] γίνομαι[viad3s] εἷς[nnfs] ἐκ[p] πᾶς[agmpn] ὡς[bo] ἐπί[p] ὥρα[nafp] δύο[tn] κράζω[vppagmp] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] Ἄρτεμις[nnfs] Ἐφέσιος[agmpn].

ωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς·
ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμέ- 36
νους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν. ἠγάγετε γὰρ 37
τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
τὴν θεὰν ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖ- 38
ται πρός τινα λόγον ἔχουσι, ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί
εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, 39
ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν 40
ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρ-
χοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς
ταύτης. καί ταῦτα εἰπών, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν. 41

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ **20**
Παῦλος τοὺς μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆναι
εἰς τὴν Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακα- 2
λέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. ποιήσας 3
τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων
μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑπο-
στρέφειν διὰ Μακεδονίας. συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας 4
Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δέ, Ἀρίσταρχος καὶ Σε-
κοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος, καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δέ, Τυχι-
κὸς καὶ Τρόφιμος. οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρω- 5

---

v.35 καταστέλλω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] γραμματεύς[nnms] ὁ[dams] ὄχλος[nams] φημί[vipx3s] ἀνήρ[nvmp] Ἐφέσιος[anmpn] τίς[rqnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[nnms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s] ὁ[dafs] Ἐφέσιος[agmpn] πόλις[nafs] νεωκόρος[aafsn] εἰμί[vppxafs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] θεά[ngfs] Ἄρτεμις[ngfs] καί[c] ὁ[dgms] διοπετής[agmsn]. **v.36** ἀναντίρρητος[agmpn] οὖν[c] εἰμί[vppxgnp] οὗτος[rdgnp] δεῖ[vppqnns] εἰμί[vipx3s] σύ[rpa-p] καταστέλλω[vpxpamp] ὑπάρχω[vnpa] καί[c] μηδείς[aansn] προπετής[aansn] πράσσω[vnpa]. **v.37** ἄγω[viaa2p] γάρ[c] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] οὗτος[rdamp] οὔτε[c] ἱερόσυλος[aampn] οὔτε[c] βλασφημέω[vppaamp] ὁ[dafs] θεά[nafs] σύ[rpg-p]. **v.38** εἰ[qo] μέν[xo] οὖν[c] Δημήτριος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] σύν[p] αὐτός[rpdms] τεχνίτης[nnmp] πρός[p] τι-σριαμσ λόγος[nams] ἔχω[vipa3p] ἀγοραῖος[anmpn] ἄγω[vipp3p] καί[c] ἀνθύπατος[nnmp] εἰμί[vipx3p] ἐγκαλέω[vdpa3p] ἀλλήλων[redmp]. **v.39** εἰ[qo] δέ[c] τι--σριανσ περί[p] ἕτερος[agnpn] ἐπιζητέω[vipa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔννομος[adfsn] ἐκκλησία[ndfs] ἐπιλύω[vifp3s]. **v.40** καί[c] γάρ[c] κινδυνεύω[vipa1p] ἐγκαλέω[vnpp] στάσις[ngfs] περί[p] ὁ[dgfs] σήμερον[bo] μηδείς[agnsn] αἴτιος[agnsn] ὑπάρχω[vppagns] περί[p] ὅς[rrgns] δύναμαι[vifd1p] ἀποδίδωμι[vnaa] λόγος[nams] ὁ[dgfs] συστροφή[ngfs] οὗτος[rdgfs]. **v.41** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] ἀπολύω[viaa3s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs].
20. v.1 μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] παύω[vnam] ὁ[dams] θόρυβος[nams] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] πορεύομαι[vnao] εἰς[p] ὁ[dafs] Μακεδονία[nafs]. **v.2** διέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ὁ[danp] μέρος[nanp] ἐκεῖνος[rdanp] καί[c] παρακαλέω[vpaanms] αὐτός[rpamp] λόγος[ndms] πολύς[admsn] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἑλλάς[nafs]. **v.3** ποιέω[vpaanms] τέ[xo] μήν[namp] τρεῖς[namp] γίνομαι[vpadgfs] αὐτός[rpdms] ἐπιβουλή[ngfs] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] μέλλω[vppadms] ἀνάγω[vnpp] εἰς[p] ὁ[dafs] Συρία[nafs] γίνομαι[viad3s] γνώμη[nnfs] ὁ[dgms] ὑποστρέφω[vnpa] διά[p] Μακεδονία[ngfs]. **v.4** συνέπομαι[viin3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἄχρι[p] ὁ[dgfs] Ἀσία[ngfs] Σώπατρος[nnms] Βεροιαῖος[anmsn] Θεσσαλονικεύς[ngmp] δέ[c] Ἀρίσταρχος[nnms] καί[c] Σεκοῦνδος[nnms] καί[c] Γάϊος[nnms] Δερβαῖος[anmsn] καί[c] Τιμόθεος[nnms] Ἀσιανός[nnmp] δέ[c] Τυχικός[nnms] καί[c] Τρόφιμος[nnms].

6 άδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ
Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡ-
7 μερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν
σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦ-
λος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ
8 τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ
9 ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος δέ τις νεα-
νίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ
βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ
τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός.
10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε,
11 Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς
δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ᾽ ἱκανόν τε ὁμιλήσας
12 ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ
13 παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. Ἡμεῖς δὲ, προελθόντες ἐπὶ τὸ
πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμ-
βάνειν τὸν Παῦλον, οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς
14 πεζεύειν. ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες
15 αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην. κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ
ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν
εἰς Σάμον, καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν

---

v.5 οὗτος[rdnmp] προέρχομαι[vpaanmp] μένω[viia3p] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] Τρῳάς[ndfs]. **v.6** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἐκπλέω[viaa1p] μετά[p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ὁ[dgnp] ἄζυμος[agnpn] ἀπό[p] Φίλιπποι[ngms] καί[c] ἔρχομαι[viaa1p] πρός[p] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] Τρῳάς[nafs] ἄχρι[p] ἡμέρα[ngfp] πέντε[tn] οὐ[bo] διατρίβω[viaa1p] ἡμέρα[nafp] ἑπτά[tn]. **v.7** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] εἷς[ndfs] ὁ[dgnp] σάββατον[ngnp] συνάγω[vpxpgmp] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ὁ[dgms] κλάω[vnaa] ἄρτος[nams] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] διαλέγομαι[viin3s] αὐτός[rpdmp] μέλλω[vppanms] ἔξειμι[vnpx] ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] παρατείνω[viia3s] τέ[xo] ὁ[dams] λόγος[nams] μέχρι[bo] μεσονύκτιον[ngns]. **v.8** εἰμί[viix3p] δέ[c] λαμπάς[nnfp] ἱκανός[anfpn] ἐν[p] ὁ[ddns] ὑπερῷον[ndns] ὅς[bo] εἰμί[viix3p] συνάγω[vpxpnmp]. **v.9** κάθημαι[vppnnms] δέ[c] τι-σρινμσ νεανίας[nnms] ὄνομα[ndns] Εὔτυχος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θυρίς[ngfs] καταφέρω[vpppnms] ὕπνος[ndms] βαθύς[admsn] διαλέγομαι[vppngms] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ἐπί[p] πολύς[aansc] καταφέρω[vpapnms] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὕπνος[ngms] πίπτω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgns] τρίστεγον[ngns] κάτω[bo] καί[c] αἴρω[viap3s] νεκρός[anmsn]. **v.10** καταβαίνω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐπιπίπτω[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] συμπεριλαμβάνω[vpaanms] λέγω[viaa3s] μή[xo] θορυβέω[vdpp2p] ὁ[dnfs] γάρ[c] ψυχή[nnfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s]. **v.11** ἀναβαίνω[vpaanms] δέ[c] καί[c] κλάω[vpaanms] ἄρτος[nams] καί[c] γεύομαι[vpadnms] ἐπί[p] ἱκανός[aansn] τέ[xo] ὁμιλέω[vpaanms] ἄχρι[p] αὐγή[ngfs] οὕτω[bo] ἐξέρχομαι[viaa3s]. **v.12** ἄγω[viaa3p] δέ[c] ὁ[dams] παῖς[nams] ζάω[vppaams] καί[c] παρακαλέω[viap3p] οὐ[xo] μετρίως[bo]. **v.13** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] προέρχομαι[vpaanmp] ἐπί[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἀνάγω[viap1p] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἄσσος[nafs] ἐκεῖθεν[bo] μέλλω[vppanmp] ἀναλαμβάνω[vnpa] ὁ[dams] Παῦλος[nams] οὕτω[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] διατάσσω[vpxpnms] μέλλω[vppanms] αὐτός[rpnms] πεζεύω[vnpa]. **v.14** ὡς[bo] δέ[c] συμβάλλω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἄσσος[nafs] ἀναλαμβάνω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Μιτυλήνη[nafs].

εἰς Μίλητον. ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, 16
ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδε γάρ,
εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς
Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον μετε- 17
καλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὡς δὲ παρεγέ- 18
νοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης
ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα
χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινο- 19
φροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων
μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην 20
τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς
δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ 21
Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ δεδεμένος τῷ 22
πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσον-
τά μοι μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν 23
διαμαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. ἀλλ' 24
οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐ-
μαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν δια-
κονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ

---

v.15 κἀκεῖθεν[bo] ἀποπλέω[vpaanmp] ὁ[ddfs] ἔπειμι[vppxdfs] καταντάω[viaa1p] ἄντικρυς[bo] Χίος[ngfs] ὁ[ddfs] δέ[c] ἕτερος[adfsn] παραβάλλω[viaa1p] εἰς[p] Σάμος[nafs] καί[c] μένω[vpaanmp] ἐν[p] Τρωγύλλιον[ndns] ὁ[ddfs] ἔχω[vpppdfs] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Μίλητος[nafs]. **v.16** κρίνω[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] παραπλέω[vnaa] ὁ[dafs] Ἔφεσος[nafs] ὅπως[bo] μή[xo] γίνομαι[vsad3s] αὐτός[rpdms] χρονοτριβέω[vnaa] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀσία[ndfs] σπεύδω[viia3s] γάρ[c] εἰ[qo] δυνατός[annsn] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ὁ[dgfs] πεντηκοστή[ngfs] γίνομαι[vnad] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs]. **v.17** ἀπό[p] δέ[c] ὁ[dgfs] Μίλητος[ngfs] πέμπω[vpaanms] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] μετακαλέω[viam3s] ὁ[damp] πρεσβύτερος[aampn] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs]. **v.18** ὡς[bo] δέ[c] παραγίνομαι[viad3p] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] ἐπίσταμαι[vipn2p] ἀπό[p] πρῶτος[agfsn] ἡμέρα[ngfs] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἐπιβαίνω[viaa1s] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs] πῶς[bo] μετά[p] σύ[rpg-p] ὁ[dams] πᾶς[aamsn] χρόνος[nams] γίνομαι[viad1s]. **v.19** δουλεύω[vppanms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] μετά[p] πᾶς[agfsn] ταπεινοφροσύνη[ngfs] καί[c] πολύς[agnpn] δάκρυον[ngnp] καί[c] πειρασμός[ngmp] ὁ[dgmp] συμβαίνω[vpaagmp] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐπιβουλή[ndfp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.20** ὡς[bo] οὐδείς[aansn] ὑποστέλλω[viam1s] ὁ[dgnp] συμφέρω[vppagnp] ὁ[dgms] μή[xo] ἀναγγέλλω[vnaa] σύ[rpd-p] καί[c] διδάσκω[vnaa] σύ[rpa-p] δημόσιος[adfsn] καί[c] κατά[p] οἶκος[namp]. **v.21** διαμαρτύρομαι[vppnnms] Ἰουδαῖος[admpn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[ndmp] ὁ[dafs] εἰς[p] ὁ[dams] θεός[nams] μετάνοια[nafs] καί[c] πίστις[nafs] ὁ[dafs] εἰς[p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams]. **v.22** καί[c] νῦν[bo] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] δέω[vpxpnms] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] πορεύομαι[vipn1s] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] συναντάω[vpfaanp] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] οἶδα[vpxanms]. **v.23** πλήν[bo] ὅτι[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] κατά[p] πόλις[nafs] διαμαρτύρομαι[vipn3s] λέγω[vppanns] ὅτι[c] δεσμός[nnnp] ἐγώ[rpa-s] καί[c] θλῖψις[nnfp] μένω[vipa3p].

25 εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ οἶδα ὅτι
οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον
26 κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν
τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων.
27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βου-
28 λὴν τοῦ Θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ,
ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν
τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵ-
29 ματος. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν
30 μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ
ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα,
31 τοῦ ἀποσπᾷν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε,
μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην
32 μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι
ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυ-
ναμένῳ ἐποἰκοδομῆσαι, καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς
33 ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς
34 ἐπεθύμησα. αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς
35 οὖσι μετ᾽ ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. πάντα ὑπέδειξα
ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούν-
των, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς

---

v.24 ἀλλά[c] οὐδείς[agnsn] λόγος[nams] ποιέω[vipm1s] οὐδέ[bo] ἔχω[vipa1s] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s] τίμιος[aafsn] ἐμαυτοῦ[rxdms] ὡς[bo] τελειόω[vnaa] ὁ[dams] δρόμος[nams] ἐγώ[rpg-s] μετά[p] χαρά[ngfs] καί[c] ὁ[dafs] διακονία[nafs] ὅς[rrafs] λαμβάνω[viaa1s] παρά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] διαμαρτύρομαι[vnad] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.25** καί[c] νῦν[bo] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] οὐκέτι[bo] ὁράω[vifd2p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ἐγώ[rpg-s] σύ[rpn-p] πᾶς[anmpn] ἐν[p] ὅς[rrdmp] διέρχομαι[viaa1s] κηρύσσω[vppanms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.26** διό[c] μαρτύρομαι[vipn1s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] σήμερον[bo] ἡμέρα[ndfs] ὅτι[c] καθαρός[anmsn] ἐγώ[rpn-s] ἀπό[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] πᾶς[agmpn]. **v.27** οὐ[xo] γάρ[c] ὑποστέλλω[viam1s] ὁ[dgms] μή[xo] ἀναγγέλλω[vnaa] σύ[rpd-p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] βουλή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.28** προσέχω[vdpa2p] οὖν[c] ἑαυτοῦ[rxdmp] καί[c] πᾶς[adnsn] ὁ[ddns] ποίμνιον[ndns] ἐν[p] ὅς[rrdns] σύ[rpa-p] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] τίθημι[viam3s] ἐπίσκοπος[namp] ποιμαίνω[vnpa] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅς[rrafs] περιποιέω[viam3s] διά[p] ὁ[dgns] ἴδιος[agmsn] αἷμα[ngns]. **v.29** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] οἶδα[vixa1s] οὗτος[rdans] ὅτι[c] εἰσέρχομαι[vifd3p] μετά[p] ὁ[dafs] ἄφιξις[nafs] ἐγώ[rpg-s] λύκος[nnmp] βαρύς[anmpn] εἰς[p] σύ[rpa-p] μή[xo] φείδομαι[vppnnmp] ὁ[dgns] ποίμνιον[ngns]. **v.30** καί[c] ἐκ[p] σύ[rpg-p] αὐτός[rpgmp] ἀνίστημι[vifm3p] ἀνήρ[nnmp] λαλέω[vppanmp] διαστρέφω[vpxpanp] ὁ[dgms] ἀποσπάω[vnpa] ὁ[damp] μαθητής[namp] ὀπίσω[bo] αὐτός[rpgmp]. **v.31** διό[c] γρηγορέω[vdpa2p] μνημονεύω[vppanmp] ὅτι[c] τριετία[nafs] νύξ[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs] οὐ[xo] παύω[viam1s] μετά[p] δάκρυον[ngnp] νουθετέω[vppanms] εἷς[nams] ἕκαστος[aamsn]. **v.32** καί[c] ὁ[danp] νῦν[bo] παρατίθημι[vipm1s] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[ddms] δύναμαι[vppndms] ἐποικοδομέω[vnaa] καί[c] δίδωμι[vnaa] σύ[rpd-p] κληρονομία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἁγιάζω[vpxpdmp] πᾶς[admpn]. **v.33** ἀργύριον[ngns] ἤ[xo] χρυσίον[ngns] ἤ[xo] ἱματισμός[ngms] οὐδείς[agmsn] ἐπιθυμέω[viaa1s]. **v.34** αὐτός[rpnmp] δέ[c] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] ὁ[ddfp] χρεία[ndfp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[ddmp] εἰμί[vppxdmp] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ὑπηρετέω[viaa3p] ὁ[dnfp] χείρ[nnfp] οὗτος[rdnfp].

εἶπε, Μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα 36
εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο.
ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν 37
τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ὀδυνώμενοι μάλιστα 38
ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ᾽ αὐτῶν, **21**
εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥό-
δον, κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα, καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς 2
Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, 3
καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ
κατήχθημεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζό-
μενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες μαθητάς, ἐπεμείναμεν αὐ- 4
τοῦ ἡμέρας ἑπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος,
μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτί- 5
σαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς
πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες
τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα. καὶ ἀσπασάμενοι 6
ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς
τὰ ἴδια. Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου, κα- 7
τηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς

---

v.35 πᾶς[aanpn] ὑποδείκνυμι[viaa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὕτω[bo] κοπιάω[vppaamp] δεῖ[vipq3s] ἀντιλαμβάνομαι[vnpn] ὁ[dgmp] ἀσθενέω[vppagmp] μνημονεύω[vnpa] τέ[xo] ὁ[dgmp] λόγος[ngmp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] λέγω[viaa3s] μακάριος[annsn] εἰμί[vipx3s] δίδωμι[vnpa] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] λαμβάνω[vnpa]. **v.36** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaanms] τίθημι[vpaanms] ὁ[danp] γόνυ[nanp] αὐτός[rpgms] σύν[p] πᾶς[admpn] αὐτός[rpdmp] προσεύχομαι[viad3s]. **v.37** ἱκανός[anmsn] δέ[c] γίνομαι[viad3s] κλαυθμός[nnms] πᾶς[agmpn] καί[c] ἐπιπίπτω[vpaanmp] ἐπί[p] ὁ[dams] τράχηλος[nams] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] καταφιλέω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.38** ὀδυνάομαι[vpppnmp] μάλιστα[bo] ἐπί[p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὅς[rrdms] λέγω[viya3s] ὅτι[c] οὐκέτι[bo] μέλλω[vipa3p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] θεωρέω[vnpa] προπέμπω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans]. **21. v.1** ὡς[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἀνάγω[vnap] ἐγώ[rpa-p] ἀποσπάω[vpapamp] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] εὐθυδρομέω[vpaanmp] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dafs] Κώς[nafs] ὁ[ddfs] δέ[c] ἑξῆς[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] Ῥόδος[nafs] κἀκεῖθεν[bo] εἰς[p] Πάταρα[nanp]. **v.2** καί[c] εὑρίσκω[vpaanmp] πλοῖον[nans] διαπεράω[vppaans] εἰς[p] Φοινίκη[nafs] ἐπιβαίνω[vpaanms] ἀνάγω[viap1p]. **v.3** ἀναφαίνω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dafs] Κύπρος[nafs] καί[c] καταλείπω[vpaanmp] αὐτός[rpafs] εὐώνυμος[aafsn] πλέω[viia1p] εἰς[p] Συρία[nafs] καί[c] κατηχέω[viap1s] εἰς[p] Τύρος[nafs] ἐκεῖσε[bo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] πλοῖον[nnns] ἀποφορτίζομαι[vppnnns] ὁ[dams] γόμος[nams]. **v.4** καί[c] ἀνευρίσκω[vpaanmp] μαθητής[namp] ἐπιμένω[viaa1p] αὐτοῦ[bo] ἡμέρα[nafp] ἑπτά[tn] ὅστις[rrnmp] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] λέγω[viia3p] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] μή[xo] ἀναβαίνω[vnpa] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.5** ὅτε[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐγώ[rpa-p] ἐξαρτίζω[vnaa] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐξέρχομαι[vpaanmp] πορεύομαι[viin1p] προπέμπω[vppagmp] ἐγώ[rpa-p] πᾶς[agmpn] σύν[p] γυνή[ndfp] καί[c] τέκνον[ndnp] ἕως[c] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] τίθημι[vpaanmp] ὁ[danp] γόνυ[nanp] ἐπί[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams] προσεύχομαι[viad1p]. **v.6** καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnmp] ἀλλήλων[reamp] ἐπιβαίνω[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn].

8 ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόν-
τες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες
εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑ-
9 πτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι
10 τέσσαρες προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλεί-
ους, κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἅγαβος.
11 καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας
τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας εἶπε, Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν ἐν
Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.
12 ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐν-
13 τόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. ἀπεκρίθη
δὲ ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν
καρδίαν· ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς
Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰ-
14 ησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν εἰπόντες, Τὸ
15 θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας, ταύτας ἀ-
16 ποσκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. συνῆλθον δὲ
καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξε-
17 νισθῶμεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γενομένων

---

v.7 ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὁ[dams] πλόος[nams] διανύω[vpaanmp] ἀπό[p] Τύρος[ngfs] καταντάω[viaa1p] εἰς[p] Πτολεμαΐς[nafs] καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnmp] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] μένω[viaa1p] ἡμέρα[nafs] εἷς[nafs] παρά[p] αὐτός[rpdmp]. **v.8** ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] περί[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] Φίλιππος[ngms] ὁ[dgms] εὐαγγελιστής[ngms] ὁ[dgms] εἰμί[vppxgms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] μένω[viaa1p] παρά[p] αὐτός[rpdms]. **v.9** οὗτος[rddms] δέ[c] εἰμί[viix3p] θυγάτηρ[nnfp] παρθένος[nnfp] τέσσαρες[nnfp] προφητεύω[vppanfp]. **v.10** ἐπιμένω[vppagmp] δέ[c] ἐγώ[rpg-p] ἡμέρα[nafp] πολύς[aafpc] κατέρχομαι[viaa3s] τι-σρινμσ ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] προφήτης[nnms] ὄνομα[ndns] Ἅγαβος[nnms]. **v.11** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] αἴρω[vpaanms] ὁ[dafs] ζώνη[nafs] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] δέω[vpaanms] τέ[xo] αὐτός[rpgms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] ὁ[damp] πούς[namp] λέγω[viaa3s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] ὅς[rrgms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ζώνη[nnfs] οὗτος[rdnfs] οὕτω[bo] δέω[vifa3p] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] παραδίδωμι[vifa3p] εἰς[p] χείρ[nafp] ἔθνος[ngnp]. **v.12** ὡς[bo] δέ[c] ἀκούω[viaa1p] οὗτος[rdanp] παρακαλέω[viia1p] ἐγώ[rpn-p] τέ[xo] καί[c] ὁ[dnmp] ἐντόπιος[anmpn] ὁ[dgms] μή[xo] ἀναβαίνω[vnpa] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.13** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] τίς[rqans] ποιέω[vipa2p] κλαίω[vppanmp] καί[c] συνθρύπτω[vppanmp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] καρδία[nafs] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] οὐ[xo] μόνος[bo] δέω[vnap] ἀλλά[c] καί[c] ἀποθνῄσκω[vnaa] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἑτοίμως[bo] ἔχω[vipa1s] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.14** μή[xo] πείθω[vpppgms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἡσυχάζω[viaa1p] λέγω[vpaanmp] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] γίνομαι[vdad3s]. **v.15** μετά[p] δέ[c] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] οὗτος[rdafp] ἀποσκευάζω[vpadnmp] ἀναβαίνω[viia1p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.16** συνέρχομαι[viaa3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] ἀπό[p] Καισάρεια[ngfs] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] ἄγω[vppanmp] παρά[p] ὅς[rrdms] ξενίζω[vsap1p] Μνάσων[ndms] τι-σριδμσ Κύπριος[ndms] ἀρχαῖος[admsn] μαθητής[ndms].

δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.
τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάν- 18
τες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτούς, 19
ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι
διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύ- 20
ριον, εἶπόν τε αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν
Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου
ὑπάρχουσι, κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδά- 21
σκεις ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων
μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν.
τί οὖν ἐστι· πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν, ἀκούσονται γὰρ ὅτι 22
ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν, εἰσὶν ἡμῖν ἄν- 23
δρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν, τούτους παραλαβὼν 24
ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσων-
ται τὴν κεφαλήν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ
οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. πε- 25
ρὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες
μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό
τε εἰδωλόθυτον καὶ τό αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε ὁ 26
Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς
ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου

---

v.17 γίνομαι[vpadgmp] δέ[c] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἀσμένως[bo] δέχομαι[viad3p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp]. **v.18** ὁ[ddfs] δέ[c] ἔπειμι[vppxdfs] εἴσειμι[viya3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] πρός[p] Ἰάκωβος[nams] πᾶς[anmpn] τέ[xo] παραγίνομαι[viad3p] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn]. **v.19** καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnms] αὐτός[rpamp] ἐξηγέομαι[viin3s] κατά[p] εἷς[nans] ἕκαστος[aansn] ὅς[rrgnp] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] διά[p] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.20** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀκούω[vpaanmp] δοξάζω[viia3p] ὁ[dams] κύριος[nams] λέγω[viaa3p] τέ[xo] αὐτός[rpdms] θεωρέω[vipa2s] ἀδελφός[nvms] πόσος[ronfp] μυριάς[nnmp] εἰμί[vipx3p] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dgmp] πιστεύω[vpxagmp] καί[c] πᾶς[anmpn] ζηλωτής[nnmp] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὑπάρχω[vipa3p]. **v.21** κατηχέω[viap3p] δέ[c] περί[p] σύ[rpg-s] ὅτι[c] ἀποστασία[nafs] διδάσκω[vipa2s] ἀπό[p] Μωϋσῆς[ngms] ὁ[damp] κατά[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] πᾶς[aampn] Ἰουδαῖος[aampn] λέγω[vppanms] μή[xo] περιτέμνω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὁ[danp] τέκνον[nanp] μηδέ[c] ὁ[ddnp] ἔθος[ndnp] περιπατέω[vnpa]. **v.22** τίς[rqnns] οὖν[c] εἰμί[vipx3s] πάντως[bo] δεῖ[vipq3s] πλῆθος[nnns] συνέρχομαι[vnaa] ἀκούω[vifd3p] γάρ[c] ὅτι[c] ἔρχομαι[vixa2s]. **v.23** οὗτος[rdans] οὖν[c] ποιέω[vdaa2s] ὅς[rrans] σύ[rpd-s] λέγω[vipa1p] εἰμί[vipx3p] ἐγώ[rpd-p] ἀνήρ[nnmp] τέσσαρες[nnmp] εὐχή[nafs] ἔχω[vppanmp] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxgmp]. **v.24** οὗτος[rdamp] παραλαμβάνω[vpaanms] ἁγνίζω[vdap2s] σύν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] δαπανάω[vdaa2s] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] ξυράομαι[vsad3p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] καί[c] γινώσκω[vsaa3p] πᾶς[anmpn] ὅτι[c] ὅς[rrgnp] κατηχέω[vixp3p] περί[p] σύ[rpg-s] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ἀλλά[c] στοιχέω[vipa2s] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dams] νόμος[nams] φυλάσσω[vppanms]. **v.25** περί[p] δέ[c] ὁ[dgmp] πιστεύω[vpxagmp] ἔθνος[ngnp] ἐγώ[rpn-p] ἐπιστέλλω[viaa1p] κρίνω[vpaanmp] μηδείς[aansn] τοιοῦτος[rdans] τηρέω[vnpa] αὐτός[rpamp] εἰ[qo] μή[xo] φυλάσσω[vnpm] αὐτός[rpamp] ὁ[dans] τέ[xo] εἰδωλόθυτος[aansn] καί[c] ὁ[dans] αἷμα[nans] καί[c] πνικτός[aansn] καί[c] πορνεία[nafs].

27 αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντε-
λεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ
ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ᾽
28 αὐτόν, κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ
ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τού-
του πάντας πανταχοῦ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν
29 εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ
προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν
30 ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ
πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι
τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθη-
31 σαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ
32 χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἰερουσαλήμ, ὃς ἐξ-
αυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν
ἐπ᾽ αὐτούς, οἱ δέ, ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας,
33 ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος
ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐ-
34 πυνθάνετο τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι
ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ, μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν
35 θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε

---

v.26 τότε[bo] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] παραλαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] ὁ[ddfs] ἔχω[vpppdfs] ἡμέρα[ndfs] σύν[p] αὐτός[rpdmp] ἁγνίζω[vpapnms] εἴσειμι[viya3s] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] διαγγέλλω[vppanms] ὁ[dafs] ἐκπλήρωσις[nafs] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ὁ[dgms] ἁγνισμός[ngms] ἕως[c] ὅς[bo] προσφέρω[viap3s] ὑπέρ[p] εἷς[ngms] ἕκαστος[agmsn] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnfs] προσφορά[nnfs]. **v.27** ὡς[bo] δέ[c] μέλλω[viia3p] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] ἡμέρα[nnfp] συντελέω[vnpp] ὁ[dnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἀσία[ngfs] Ἰουδαῖος[anmpn] θεάομαι[vpadnmp] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] συγχέω[viia3p] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] ὄχλος[nams] καί[c] ἐπιβάλλω[viaa3p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.28** κράζω[vppanmp] ἀνήρ[nvmp] Ἰσραηλίτης[nvmp] βοηθέω[vdpa2p] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dnms] κατά[p] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] ὁ[dgms] νόμος[ngms] καί[c] ὁ[dgms] τόπος[ngms] οὗτος[rdgms] πᾶς[aampn] πανταχοῦ[bo] διδάσκω[vppanms] ἔτι[bo] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[namp] εἰσάγω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] καί[c] κοινόω[vixa3s] ὁ[dams] ἅγιος[aamsn] τόπος[nams] οὗτος[rdams]. **v.29** εἰμί[viix3p] γάρ[c] προοράω[vpxanmp] Τρόφιμος[nams] ὁ[dams] Ἐφέσιος[aamsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] σύν[p] αὐτός[rpdms] ὅς[rrams] νομίζω[viia3p] ὅτι[c] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] εἰσάγω[viaa3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms]. **v.30** κινέω[viap3s] τέ[xo] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὅλος[anfsn] καί[c] γίνομαι[viad3s] συνδρομή[nnfs] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnmp] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ἕλκω[viia3p] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] εὐθέως[bo] κλείω[viap3p] ὁ[dnfp] θύρα[nnfp]. **v.31** ζητέω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[vnaa] ἀναβαίνω[viaa3s] φάσις[nnfs] ὁ[ddms] χιλίαρξος[ndms] ὁ[dgfs] σπεῖρα[ngfs] ὅτι[c] ὅλος[anfsn] συγχέω[vixp3s] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.32** ὅς[rrnms] ἐξαυτῆς[bo] παραλαμβάνω[vpaanms] στρατιώτης[namp] καί[c] ἑκατοντάρχης[namp] κατατρέχω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnmp] δέ[c] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dams] χιλίαρξος[nams] καί[c] ὁ[damp] στρατιώτης[namp] παύω[viam3p] τύπτω[vppanmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams]. **v.33** τότε[bo] ἐγγίζω[vpaanms] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] ἐπιλαμβάνομαι[viad3s] αὐτός[rpgms] καί[c] κελεύω[viaa3s] δέω[vnap] ἅλυσις[ndfp] δύο[ndfp] καί[c] πυνθάνομαι[viin3s] τίς[rqnms] ἄν[xo] εἰμί[vopx3s] καί[c] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ποιέω[vpxanms]. **v.34** ἄλλος[anmpn] δέ[c] ἄλλος[aansn] τι-σριανσ βοάω[viia3p] ἐν[p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] μή[xo] δύναμαι[vppnnms] δέ[c] γινώσκω[vnaa] ὁ[dans] ἀσφαλής[aansn] διά[p] ὁ[dams] θόρυβος[nams] κελεύω[viaa3s] ἄγω[vnpp] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs].

δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑ-
πὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολούθει γὰρ τὸ 36
πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἶρε αὐτόν. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι 37
εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, Εἰ ἔξεστί μοι
εἰπεῖν τι πρός σέ· ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ γινώσκεις· οὐκ ἄρα 38
σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ
ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σι-
καρίων· εἶπε δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος, 39
Ταρσεὺς τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης, δέομαι δέ
σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ 40
αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ
τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι
διαλέκτῳ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς **22**
νῦν ἀπολογίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσ- 2
εφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν καί φησίν, Ἐγώ μὲν 3
εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνα-
τεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,
πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς
ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον, ὃς 4
ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδι-

---

v.35 ὅτε[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ὁ[damp] ἀναβαθμός[namp] συμβαίνω[viaa3s] βαστάζω[vnpp] αὐτός[rpams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] στρατιώτης[ngmp] διά[p] ὁ[dafs] βία[nafs] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms]. **v.36** ἀκολουθέω[viia3s] γάρ[c] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgms] λαός[ngms] κράζω[vppaans] αἴρω[vdpa2s] αὐτός[rpams]. **v.37** μέλλω[vppanms] τέ[xo] εἰσάγω[vnpp] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] χιλίαρξος[ndms] εἰ[qo] ἔξεστι[vipq3s] ἐγώ[rpd-s] λέγω[vnaa] τι-σριανσ πρός[p] σύ[rpa-s] ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] Ἑλληνιστί[bo] γινώσκω[vipa2s]. **v.38** οὐ[xo] ἄρα[xo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Αἰγύπτιος[anmsn] ὁ[dnms] πρό[p] οὗτος[rdgfp] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ἀναστατόω[vpaanms] καί[c] ἐξάγω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] ὁ[damp] τετρακισχίλιοι[namp] ἀνήρ[namp] ὁ[dgmp] σικάριος[ngmp]. **v.39** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] Ἰουδαῖος[anmsn] Ταρσεύς[nnms] ὁ[dgfs] Κιλικία[ngfs] οὐ[xo] ἄσημος[agfsn] πόλις[ngfs] πολίτης[nnms] δέομαι[vipn1s] δέ[c] σύ[rpg-s] ἐπιτρέπω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] λαλέω[vnaa] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.40** ἐπιτρέπω[vpaagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἵστημι[vpxanms] ἐπί[p] ὁ[dgmp] ἀναβαθμός[ngmp] κατασείω[viaa3s] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] ὁ[ddms] λαός[ndms] πολύς[agfsn] δέ[c] σιγή[ngfs] γίνομαι[vpadgfs] προσφωνέω[viaa3s] ὁ[ddfs] Ἑβραΐς[ndfs] διάλεκτος[ndfs] λέγω[vppanms]. **22. v.1** ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] καί[c] πατήρ[nvmp] ἀκούω[vdaa2p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] πρός[p] σύ[rpa-p] νῦν[bo] ἀπολογία[ngfs]. **v.2** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[ddfs] Ἑβραΐς[ndfs] διάλεκτος[ndfs] προσφωνέω[viia3s] αὐτός[rpdmp] μᾶλλον[bo] παρέχω[viaa3p] ἡσυχία[nafs] καί[c] φημί[vipx3s]. **v.3** ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] ἀνήρ[nnms] Ἰουδαῖος[anmsn] γεννάω[vpxpnms] ἐν[p] Ταρσός[ndfs] ὁ[dgfs] Κιλικία[ngfs] ἀνατρέφω[vpxpnms] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] οὗτος[rddfs] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] Γαμαλιήλ[tp] παιδεύω[vpxpnms] κατά[p] ἀκρίβεια[nafs] ὁ[dgms] πατρῷος[agmsn] νόμος[ngms] ζηλωτής[nnms] ὑπάρχω[vppanms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καθώς[bo] πᾶς[anmpn] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] σήμερον[bo].

5 δοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς
μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ᾽ ὧν καὶ ἐπιστολὰς
δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄ-
ξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλήμ, ἵνα
6 τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ
Δαμασκῷ, περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περια-
7 στράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ
ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις·
8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, Κύριε· εἶπέ τε πρός με, Ἐγώ εἰμι
9 Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ
μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ
10 ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον δέ, Τί ποιήσω, Κύριε· ὁ δὲ
Κύριος εἶπε πρός με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ
11 σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ
οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγού-
12 μενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας δέ
τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων
13 τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς εἶπέ
μοι, Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα
14 εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχει-
ρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ

---

v.4 ὅς[rrnms] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] διώκω[viaa1s] ἄχρι[p] θάνατος[ngms] δεσμεύω[vppanms] καί[c] παραδίδωμι[vppanms] εἰς[p] φυλακή[namp] ἀνήρ[namp] τέ[xo] καί[c] γυνή[nafp]. **v.5** ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] μαρτυρέω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] καί[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πρεσβυτέριον[nnns] παρά[p] ὅς[rrgmp] καί[c] ἐπιστολή[nafp] δέχομαι[vpadnms] πρός[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] εἰς[p] Δαμασκός[nafs] πορεύομαι[viin1s] ἄγω[vpfanms] καί[c] ὁ[damp] ἐκεῖσε[bo] εἰμί[vppxamp] δέω[vpxpamp] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἵνα[c] τιμωρέω[vsap3p]. **v.6** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] πορεύομαι[vppndms] καί[c] ἐγγίζω[vppadms] ὁ[ddfs] Δαμασκός[ndfs] περί[p] μεσημβρία[nafs] ἐξαίφνης[bo] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] περιαστράπτω[vnaa] φῶς[nnns] ἱκανός[annsn] περί[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.7** πίπτω[viaa1s] τέ[xo] εἰς[p] ὁ[dans] ἔδαφος[nans] καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[ngfs] λέγω[vppagfs] ἐγώ[rpd-s] Σαούλ[tp] Σαούλ[tp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] διώκω[vipa2s]. **v.8** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἀποκρίνομαι[viad1s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] κύριος[nvms] λέγω[viaa3s] τέ[xo] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] ὅς[rrams] σύ[rpn-s] διώκω[vipa2s]. **v.9** ὁ[dnmp] δέ[c] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vppxnmp] ὁ[dans] μέν[xo] φῶς[nans] θεάομαι[viad3p] καί[c] ἔμφοβος[anmpn] γίνομαι[viad3p] ὁ[dafs] δέ[c] φωνή[nafs] οὐ[xo] ἀκούω[viaa3p] ὁ[dgms] λαλέω[vppagms] ἐγώ[rpd-s]. **v.10** λέγω[viaa1s] δέ[c] τίς[rqans] ποιέω[vsaa1s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἀνίστημι[vpaanms] πορεύομαι[vdpn2s] εἰς[p] Δαμασκός[nafs] κἀκεῖ[bo] σύ[rpd-s] λαλέω[vifp3s] περί[p] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] τάσσω[vixp3s] σύ[rpd-s] ποιέω[vnaa]. **v.11** ὡς[bo] δέ[c] οὐ[xo] ἐμβλέπω[viia3p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgns] φῶς[ngns] ἐκεῖνος[rdgns] χειραγωγέω[vpppnms] ὑπό[p] ὁ[dgmp] σύνειμι[vppxgmp] ἐγώ[rpd-s] ἔρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Δαμασκός[nafs]. **v.12** Ἀνανίας[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ ἀνήρ[nnms] εὐσεβής[anmsn] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] μαρτυρέω[vpppnms] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] κατοικέω[vppagmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.13** ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ἐφίστημι[vpaanms] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] Σαούλ[tp] ἀδελφός[nvms] ἀναβλέπω[vdaa2s] κἀγώ[rpn-s] αὐτός[rpdfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ἀναβλέπω[viaa1s] εἰς[p] αὐτός[rpams].

ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ 15
πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν 16
τί μέλλεις· ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου,
ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. ἐγένετο δέ μοι ὑπο- 17
στρέψαντι εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ,
γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον 18
καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἰερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου
τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίσταν- 19
ται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς
τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ, καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου 20
τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν
τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων
αὐτόν. καὶ εἶπε πρός με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν 21
ἐξαποστελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ 22
ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦ-
τον, οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῇν. κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ 23
ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,
ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰ- 24
πὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι᾽ ἣν αἰτίαν οὕτως
ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε 25
πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥω-

---

v.14 ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] προχειρίζομαι[viad3s] σύ[rpa-s] γινώσκω[vnaa] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁράω[vnaa] ὁ[dams] δίκαιος[aamsn] καί[c] ἀκούω[vnaa] φωνή[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.15** ὅτι[c] εἰμί[vifx2s] μάρτυς[nnms] αὐτός[rpdms] πρός[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] ὅς[rrgnp] ὁράω[vixa2s] καί[c] ἀκούω[viaa2s]. **v.16** καί[c] νῦν[bo] τίς[rqans] μέλλω[vipa2s] ἀνίστημι[vpaanms] βαπτίζω[vdam2s] καί[c] ἀπολούω[vdam2s] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] σύ[rpg-s] ἐπικαλέω[vpamnms] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.17** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] ὑποστρέφω[vpaadms] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] προσεύχομαι[vppngms] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] γίνομαι[vnad] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] ἔκστασις[ndfs]. **v.18** καί[c] ὁράω[vnaa] αὐτός[rpams] λέγω[vppaams] ἐγώ[rpd-s] σπεύδω[vdaa2s] καί[c] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐν[p] τάχος[ndns] ἐκ[p] Ἰερουσαλήμ[tp] διότι[c] οὐ[xo] παραδέχομαι[vifn3p] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] περί[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** κἀγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] κύριος[nvms] αὐτός[rpnmp] ἐπίσταμαι[vipn3p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[viix1s] φυλακίζω[vppanms] καί[c] δέρω[vppanms] κατά[p] ὁ[dafp] συναγωγή[nafp] ὁ[damp] πιστεύω[vppaamp] ἐπί[p] σύ[rpa-s]. **v.20** καί[c] ὅτε[bo] ἐκχέω[viip3s] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] Στέφανος[ngms] ὁ[dgms] μάρτυς[ngms] σύ[rpg-s] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix1s] ἐφίστημι[vpxanms] καί[c] συνευδοκέω[vppanms] ὁ[ddfs] ἀναίρεσις[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] φυλάσσω[vppanms] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] ὁ[dgmp] ἀναιρέω[vppagmp] αὐτός[rpams]. **v.21** καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] πορεύομαι[vdpn2s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰς[p] ἔθνος[nanp] μακράν[bo] ἐξαποστέλλω[vifa1s] σύ[rpa-s]. **v.22** ἀκούω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἄχρι[p] οὗτος[rdgms] ὁ[dgms] λόγος[ngms] καί[c] ἐπαίρω[viaa3p] ὁ[dafs] φωνή[nafs] αὐτός[rpgmp] λέγω[vppanmp] αἴρω[vdpa2s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdams] οὐ[xo] γάρ[c] καθήκω[vppqnns] αὐτός[rpams] ζάω[vnpa]. **v.23** κραυγάζω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] καί[c] ῥίπτω[vppagmp] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] καί[c] κονιορτός[nams] βάλλω[vppagmp] εἰς[p] ὁ[dams] ἀήρ[nams]. **v.24** κελεύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] χιλίαρχος[nnms] ἄγω[vnpp] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs] λέγω[vpaanms] μάστιξ[ndfp] ἀνετάζω[vnpp] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἐπιγινώσκω[vsaa3s] διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] οὕτω[bo] ἐπιφωνέω[viia3p] αὐτός[rpdms].

26 μαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν· ἀκούσας δὲ ὁ
ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ λέγων, Ὅρα
27 τί μέλλεις ποιεῖν, ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. προσ-
ελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ·
28 ὁ δὲ ἔφη, Ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος, Ἐγὼ πολλοῦ κεφα-
λαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ
29 δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ οἱ μέλ-
λοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς
30 ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύριον
βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν
Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν
τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

23 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί,
ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ, ἄχρι ταύ-
2 της τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρε-
3 στῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς
αὐτὸν εἶπε, Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε, καὶ
σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύ-
4 εις με τύπτεσθαι· οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ

---

v.25 ὡς[bo] δέ[c] προτείνω[viaa3p] αὐτός[rpams] ὁ[ddmp] ἱμάς[ndmp] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] ἵστημι[vpxaams] ἑκατοντάρχης[nams] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] εἰ[qo] ἄνθρωπος[nams] Ῥωμαῖος[aamsn] καί[c] ἀκατάκριτος[aamsn] ἔξεστι[vipq3s] σύ[rpd-p] μαστίζω[vnpa]. **v.26** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] προσέρχομαι[vpaanms] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddms] χιλίαρξος[ndms] λέγω[vppanms] ὁράω[vdpa2s] τίς[rqans] μέλλω[vipa2s] ποιέω[vnpa] ὁ[dnms] γάρ[c] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] Ῥωμαῖος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.27** προσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[qo] σύ[rpn-s] Ῥωμαῖος[anmsn] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] δέ[c] φημί[viix3s] ναί[xo]. **v.28** ἀποκρίνομαι[viad3s] τέ[xo] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] ἐγώ[rpn-s] πολύς[agnsn] κεφάλαιον[ngns] ὁ[dafs] πολιτεία[nafs] οὗτος[rdafs] κτάομαι[viad1s] ὁ[dnms] δέ[c] Παῦλος[nnms] φημί[viix3s] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] καί[c] γεννάω[vixp1s]. **v.29** εὐθέως[bo] οὖν[c] ἀφίστημι[viaa3p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] μέλλω[vppanmp] αὐτός[rpams] ἀνετάζω[vnpa] καί[c] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] δέ[c] φοβέομαι[viao3s] ἐπιγινώσκω[vpaanms] ὅτι[c] Ῥωμαῖος[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὅτι[c] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpams] δέω[vpxanms]. **v.30** ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] βούλομαι[vppnnms] γινώσκω[vnaa] ὁ[dans] ἀσφαλής[aansn] ὁ[dans] τίς[rqans] κατηγορέω[vipp3s] παρά[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] λύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἀπό[p] ὁ[dgmp] δεσμός[ngmp] καί[c] κελεύω[viaa3s] ἔρχομαι[vnaa] ὁ[damp] ἀρχιερεύς[namp] καί[c] ὅλος[aansn] ὁ[dans] συνέδριον[nans] αὐτός[rpgmp] καί[c] κατάγω[vpaanms] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἵστημι[viaa3s] εἰς[p] αὐτός[rpamp]. **23. v.1** ἀτενίζω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] λέγω[viaa3s] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpn-s] πᾶς[adfsn] συνείδησις[ndfs] ἀγαθός[adfsn] πολιτεύομαι[vixp1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἄχρι[p] οὗτος[rdgfs] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs]. **v.2** ὁ[dnms] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnms] Ἀνανίας[nnms] ἐπιτάσσω[viaa3s] ὁ[ddmp] παρίστημι[vpxadmp] αὐτός[rpdms] τύπτω[vnpa] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] στόμα[nans]. **v.3** τότε[bo] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3s] τύπτω[vnpa] σύ[rpa-s] μέλλω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] τοῖχος[nvms] κονιάω[vpxpvms] καί[c] σύ[rpn-s] κάθημαι[vipn2s] κρίνω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] καί[c] παρανομέω[vppanms] κελεύω[vipa2s] ἐγώ[rpa-s] τύπτω[vnpp].

Θεοῦ λοιδορεῖς· ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι 5
ἐστὶν ἀρχιερεύς, γέγραπται γάρ, Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ
ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδ- 6
δουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ,
Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου, περὶ ἐλ-
πίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ 7
λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδου-
καίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι 8
μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ
ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀ- 9
ναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο
λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, εἰ δὲ
πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. πολλῆς 10
δὲ γενομένης στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ
ὁ Παῦλος ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι
αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ 11
ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε, Θάρσει Παῦλε, ὡς
γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ
εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές 12
τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφήν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγον-
τες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον.

---

v.4 ὁ[dnmp] δέ[c] παρίστημι[vpxanmp] λέγω[viaa3p] ὁ[dams] ἀρχιερεύς[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] λοιδορέω[vipa2s]. **v.5** φημί[viix3s] τέ[xo] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] εἰμί[vipx3s] ἀρχιερεύς[nnms] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἄρχων[nams] ὁ[dgms] λαός[ngms] σύ[rpg-s] οὐ[xo] λέγω[vifa2s] κακῶς[bo]. **v.6** γινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ὅτι[c] ὁ[dnns] εἷς[nnns] μέρος[nnns] εἰμί[vipx3s] Σαδδουκαῖος[ngmp] ὁ[dnns] δέ[c] ἕτερος[annsn] Φαρισαῖος[ngmp] κράζω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpn-s] Φαρισαῖος[nnms] εἰμί[vipx1s] υἱός[nnms] Φαρισαῖος[ngms] περί[p] ἐλπίς[ngfs] καί[c] ἀνάστασις[ngfs] νεκρός[agmpn] ἐγώ[rpn-s] κρίνω[vipp1s]. **v.7** οὗτος[rdans] δέ[c] αὐτός[rpgms] λαλέω[vpaagms] γίνομαι[viad3s] στάσις[nnfs] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] Σαδδουκαῖος[ngmp] καί[c] σχίζω[viap3s] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns]. **v.8** Σαδδουκαῖος[nnmp] μέν[xo] γάρ[c] λέγω[vipa3p] μή[xo] εἰμί[vnpx] ἀνάστασις[nafs] μηδέ[c] ἄγγελος[nams] μήτε[c] πνεῦμα[nans] Φαρισαῖος[nnmp] δέ[c] ὁμολογέω[vipa3p] ὁ[danp] ἀμφότεροι[aanpn]. **v.9** γίνομαι[viad3s] δέ[c] κραυγή[nnfs] μέγας[anfsn] καί[c] ἀνίστημι[vpaanmp] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὁ[dgns] μέρος[ngns] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] διαμάχομαι[viin3p] λέγω[vppanmp] οὐδείς[aansn] κακός[aansn] εὑρίσκω[vipa1p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] οὗτος[rddms] εἰ[qo] δέ[c] πνεῦμα[nnns] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἤ[xo] ἄγγελος[nnms] μή[xo] θεομαχέω[vspa1p]. **v.10** πολύς[agfsn] δέ[c] γίνομαι[vpadgfs] στάσις[ngfs] εὐλαβέομαι[vpapnms] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] μή[xo] διασπάω[vsap3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ὑπό[p] αὐτός[rpgmp] κελεύω[viaa3s] ὁ[dans] στράτευμα[nans] καταβαίνω[vpaaans] ἁρπάζω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐκ[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp] ἄγω[vnpa] τέ[xo] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs]. **v.11** ὁ[ddfs] δέ[c] ἔπειμι[vppxdfs] νύξ[ndfs] ἐφίστημι[vpaanms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] λέγω[viaa3s] θαρσέω[vdpa2s] Παῦλος[nvms] ὡς[bo] γάρ[c] διαμαρτύρομαι[viad2s] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] οὕτω[bo] σύ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] καί[c] εἰς[p] Ῥώμη[nafs] μαρτυρέω[vnaa]. **v.12** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ἡμέρα[ngfs] ποιέω[vpaanmp] τίς[rinmp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] συστροφή[nafs] ἀναθεματίζω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] λέγω[vppanmp] μήτε[c] ἐσθίω[vnaa] μήτε[c] πίνω[vnaa] ἕως[c] ὅς[bo] ἀποκτείνω[vspa3p] ὁ[dams] Παῦλος[nams].

13 ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πε-
14 ποιηκότες, οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρε-
σβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτούς, μηδενὸς
15 γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς
ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν
καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον
τὰ περὶ αὐτοῦ, ἡμεῖς δέ, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτόν, ἕτοιμοί ἐσμεν
16 τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου
τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,
17 ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν
ἑκατοντάρχων ἔφη, Τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χι-
18 λίαρχον, ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαί αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν
αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καί φησιν, Ὁ δέσμιος Παῦ-
λος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν
19 πρός σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς
αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυνθάνετο, Τί
20 ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι· εἶπε δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο
τοῦ ἐρωτῆσαί σε, ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν
Παῦλον, ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐ-
21 τοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑ-
αυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ

---

v.13 εἰμί^{viix3p} δέ^{c} πολύς^{anmpc} τεσσεράκοντα^{tn} ὁ^{dnmp} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} συνωμοσία^{nafs} ποιέω^{vpxanmp}. **v.14** ὅστις^{rrnmp} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεύς^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddmp} πρεσβύτερος^{admpn} λέγω^{viaa3p} ἀνάθεμα^{ndns} ἀναθεματίζω^{viaa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} μηδείς^{agnsn} γεύομαι^{vnad} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἀποκτείνω^{vspa1p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams}. **v.15** νῦν^{bo} οὖν^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐμφανίζω^{vdaa2p} ὁ^{ddms} χιλίαρξος^{ndms} σύν^{p} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} αὐτός^{rpams} κατάγω^{vsaa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὡς^{bo} μέλλω^{vppaamp} διαγινώσκω^{vnpa} ἀκριβής^{bo} ὁ^{danp} περί^{p} αὐτός^{rpgms} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} πρό^{p} ὁ^{dgms} ἐγγίζω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἕτοιμος^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{dgms} ἀναιρέω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.16** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀδελφή^{ngfs} Παῦλος^{ngms} ὁ^{dafs} ἐνέδρα^{nafs} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms}. **v.17** προσκαλέομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} ἑκατοντάρχης^{ngmp} φημί^{viix3s} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} οὗτος^{rdams} ἀπάγω^{vdaa2s} πρός^{p} ὁ^{dams} χιλίαρξος^{nams} ἔχω^{vipa3s} γάρ^{c} τι-σριανσ ἀπαγγέλλω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.18** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἄγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} χιλίαρξος^{nams} καί^{c} φημί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέσμιος^{nnms} Παῦλος^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐρωτάω^{viaa3s} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} ἄγω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ἔχω^{vppaams} τι-σριανσ λαλέω^{vnaa} σύ$^{rpd-s}$. **v.19** ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} καί^{c} ἀναχωρέω^{vpaanms} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} πυνθάνομαι^{viin3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa2s} ἀπαγγέλλω^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συντίθημι^{viam3p} ὁ^{dgms} ἐρωτάω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} κατάγω^{vsaa2s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ὡς^{bo} μέλλω^{vppanmp} τι-σριανσ ἀκριβής^{bo} πυνθάνομαι^{vnpn} περί^{p} αὐτός^{rpgms}.

νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ 22
μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ
ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός με. καὶ προσκαλεσά- 23
μενος δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν, Ἑτοιμάσατε στρατι-
ώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς
ἑβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας
τῆς νυκτός, κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦ- 24
λον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστολὴν 25
περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον, Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ 26
ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑ- 27
πὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐπιστὰς
σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι.
βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατή- 28
γαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον 29
περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ
δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς 30
τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα
πρός σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν
ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμέ- 31
νον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς

---

v.21 σύ[rpn-s] οὖν[c] μή[xo] πείθω[vsap2s] αὐτός[rpdmp] ἐνεδρεύω[vipa3p] γάρ[c] αὐτός[rpams] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἀνήρ[nnmp] πολύς[anmpc] τεσσεράκοντα[tn] ὅστις[rrnmp] ἀναθεματίζω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] μήτε[c] ἐσθίω[vnaa] μήτε[c] πίνω[vnaa] ἕως[c] ὅς[bo] ἀναιρέω[vsaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] νῦν[bo] ἕτοιμος[anmpn] εἰμί[vipx3p] προσδέχομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἀπό[p] σύ[rpg-s] ἐπαγγελία[nafs]. **v.22** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] χιλίαρξος[nnms] ἀπολύω[viaa3s] ὁ[dams] νεανίας[nams] παραγγέλλω[vpaanms] μηδείς[admsn] ἐκλαλέω[vnaa] ὅτι[c] οὗτος[rdanp] ἐμφανίζω[viaa2s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.23** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] δύο[tn] τι--σριαμπ ὁ[dgmp] ἑκατοντάρχης[ngmp] λέγω[viaa3s] ἑτοιμάζω[vdaa2p] στρατιώτης[namp] διακόσιοι[namp] ὅπως[bo] πορεύομαι[vsao3p] ἕως[c] Καισάρεια[ngfs] καί[c] ἱππεύς[namp] ἑβδομήκοντα[tn] καί[c] δεξιολάβος[namp] διακόσιοι[namp] ἀπό[p] τρίτος[agfsn] ὥρα[ngfs] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs]. **v.24** κτῆνος[nanp] τέ[xo] παρίστημι[vnaa] ἵνα[c] ἐπιβιβάζω[vpaanmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] διασῴζω[vsaa3p] πρός[p] Φῆλιξ[nams] ὁ[dams] ἡγεμών[nams]. **v.25** γράφω[vpaanms] ἐπιστολή[nafs] περιέχω[vppaafs] ὁ[dams] τύπος[nams] οὗτος[rdams]. **v.26** Κλαύδιος[nnms] Λυσίας[nnms] ὁ[ddms] κράτιστος[admsn] ἡγεμών[ndms] Φῆλιξ[ndms] χαίρω[vnpa]. **v.27** ὁ[dams] ἀνήρ[nams] οὗτος[rdams] συλλαμβάνω[vpapams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] καί[c] μέλλω[vppaams] ἀναιρέω[vnpp] ὑπό[p] αὐτός[rpgmp] ἐφίστημι[vpaanms] σύν[p] ὁ[ddns] στράτευμα[ndns] ἐξαιρέω[viam1s] αὐτός[rpams] μανθάνω[vpaanms] ὅτι[c] Ῥωμαῖος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.28** βούλομαι[vppnnms] δέ[c] γινώσκω[vnaa] ὁ[dafs] αἰτία[nafs] διά[p] ὅς[rrafs] ἐγκαλέω[viia3p] αὐτός[rpdms] κατάγω[viaa1s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dans] συνέδριον[nans] αὐτός[rpgmp]. **v.29** ὅς[rrams] εὑρίσκω[viaa1s] ἐγκαλέω[vpppams] περί[p] ζήτημα[ngnp] ὁ[dgms] νόμος[ngms] αὐτός[rpgmp] μηδείς[aansn] δέ[c] ἄξιος[aansn] θάνατος[ngms] ἤ[xo] δεσμός[ngmp] ἔγκλημα[nans] ἔχω[vppaams]. **v.30** μηνύω[vpapgfs] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] ἐπιβουλή[ngfs] εἰς[p] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] μέλλω[vnpa] εἰμί[vnfx] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἐξαυτῆς[bo] πέμπω[viaa1s] πρός[p] σύ[rpa-s] παραγγέλλω[vpaanms] καί[c] ὁ[ddmp] κατήγορος[ndmp] λέγω[vnpa] ὁ[danp] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐπί[p] σύ[rpg-s] ῥώννυμαι[vdxp2s].

32 εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πο-
33 ρεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν, οἵτινες
εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν
34 τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ
ὁ ἡγεμών, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθό-
35 μενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ
κατήγοροί σου παραγένωνται. ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραι-
τωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν
2 τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κα-
τηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ
σοῦ, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς
3 προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆ-
4 λιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω,
5 παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑ-
ρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμόν, καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι
τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς
6 τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι,
ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσα-
7 μεν κρίνειν. παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιαρχος μετὰ πολλῆς

---

v.31 ὁ[dnmp] μέν[xo] οὖν[c] στρατιώτης[nnmp] κατά[p] ὁ[dans] διατάσσω[vpxpans] αὐτός[rpdmp] ἀναλαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἄγω[viaa3p] διά[p] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἀντιπατρίς[nafs]. **v.32** ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ἐάω[vpaanmp] ὁ[damp] ἱππεύς[namp] πορεύομαι[vnpn] σύν[p] αὐτός[rpdms] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs]. **v.33** ὅστις[rrnmp] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dafs] Καισάρεια[nafs] καί[c] ἀναδίδωμι[vpaanmp] ὁ[dafs] ἐπιστολή[nafs] ὁ[ddms] ἡγεμών[ndms] παρίστημι[viaa3p] καί[c] ὁ[dams] Παῦλος[nams] αὐτός[rpdms]. **v.34** ἀναγινώσκω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] καί[c] ἐπερωτάω[vpaanms] ἐκ[p] ποῖος[rqgfs] ἐπαρχεία[ngfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] πυνθάνομαι[vpadnms] ὅτι[c] ἀπό[p] Κιλικία[ngfs]. **v.35** διακούω[vifd1s] σύ[rpg-s] φημί[viix3s] ὅταν[c] καί[c] ὁ[dnmp] κατήγορος[nnmp] σύ[rpg-s] παραγίνομαι[vsad3p] κελεύω[viaa3s] τέ[xo] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddns] πραιτώριον[ndns] ὁ[dgms] Ἡρῴδης[ngms] φυλάσσω[vnpm]. **24. v.1** μετά[p] δέ[c] πέντε[tn] ἡμέρα[nafp] καταβαίνω[viaa3s] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] Ἀνανίας[nnms] μετά[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ῥήτωρ[ngms] Τέρτυλλος[ngms] τι-σριγμσ ὅστις[rrnmp] ἐμφανίζω[viaa3p] ὁ[ddms] ἡγεμών[ndms] κατά[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms]. **v.2** καλέω[vpapgms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἄρχω[viad3s] κατηγορέω[vnpa] ὁ[dnms] Τέρτυλλος[nnms] λέγω[vppanms] πολύς[agfsn] εἰρήνη[ngfs] τυγχάνω[vppanmp] διά[p] σύ[rpg-s] καί[c] κατόρθωμα[ngnp] γίνομαι[vppngnp] ὁ[ddns] ἔθνος[ndns] οὗτος[rddns] διά[p] ὁ[dgfs] σός[rsgfs] πρόνοια[ngfs]. **v.3** πάντῃ[bo] τέ[xo] καί[c] πανταχοῦ[bo] ἀποδέχομαι[vipn1p] κράτιστος[avmsn] Φῆλιξ[nvms] μετά[p] πᾶς[agfsn] εὐχαριστία[ngfs]. **v.4** ἵνα[c] δέ[c] μή[xo] ἐπί[p] πολύς[aansc] σύ[rpa-s] ἐγκόπτω[vspa1s] παρακαλέω[vipa1s] ἀκούω[vnaa] σύ[rpa-s] ἐγώ[rpg-p] συντόμως[bo] ὁ[ddfs] σός[rsdfs] ἐπιείκεια[ndfs]. **v.5** εὑρίσκω[vpaanmp] γάρ[c] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] οὗτος[rdams] λοιμός[nams] καί[c] κινέω[vppaams] στάσις[nafs] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὁ[ddmp] κατά[p] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] πρωτοστάτης[nams] τέ[xo] ὁ[dgfs] ὁ[dgmp] Ναζωραῖος[ngmp] αἵρεσις[ngfs]. **v.6** ὅς[rrnms] καί[c] ὁ[dans] ἱερόν[nans] πειράζω[viia3s] βεβηλόω[vnaa] ὅς[rrams] καί[c] κρατέω[viaa1p] καί[c] κατά[p] ὁ[dams] ἡμέτερος[rsams] νόμος[nams] θέλω[viaa1p] κρίνω[vnpa].

βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν, κελεύσας τοὺς κατηγό- 8
ρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ, παρ᾽ οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας,
περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.
συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. 9
Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, 10
Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,
εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου 11
γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι ἤ δεκαδύο, ἀφ᾽ ἧς ἀνέβην
προσκυνήσων ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με 12
πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. οὔτε παραστῆσαι 13
δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦ- 14
τό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω
τῷ πατρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς
προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἣν καὶ 15
αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν,
δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον 16
συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους δια παν-
τός. δι᾽ ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων 17
εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς, ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον 18
ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς

---

v.7 παρέρχομαι[vpaanms] δέ[c] Λυσίας[nnms] ὁ[dnms] χιλίαρχος[nnms] μετά[p] πολύς[agfsn] βία[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ἐγώ[rpg-p] ἀπάγω[viaa3s]. **v.8** κελεύω[vpaanms] ὁ[damp] κατήγορος[namp] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[vnpn] ἐπί[p] σύ[rpa-s] παρά[p] ὅς[rrgms] δύναμαι[vifd2s] αὐτός[rpnms] ἀνακρίνω[vpaanms] περί[p] πᾶς[agnpn] οὗτος[rdgnp] ἐπιγινώσκω[vnaa] ὅς[rrgnp] ἐγώ[rpn-p] κατηγορέω[vipa1p] αὐτός[rpgms]. **v.9** συντίθημι[viam3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] φάσκω[vppanmp] οὗτος[rdanp] οὕτω[bo] ἔχω[vnpa]. **v.10** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] νεύω[vpaagms] αὐτός[rpdms] ὁ[dgms] ἡγεμών[ngms] λέγω[vnpa] ἐκ[p] πολύς[agnpn] ἔτος[ngnp] εἰμί[vppxams] σύ[rpa-s] κριτής[nams] ὁ[ddns] ἔθνος[ndns] οὗτος[rddns] ἐπίσταμαι[vppnnms] εὔθυμος[bo] ὁ[danp] περί[p] ἐμαυτοῦ[rxgms] ἀπολογέομαι[vipn1s]. **v.11** δύναμαι[vppngms] σύ[rpg-s] γινώσκω[vnaa] ὅτι[c] οὐ[xo] πολύς[anfpc] εἰμί[vipx3p] ἐγώ[rpd-s] ἡμέρα[nnfp] ἤ[xo] δεκαδύο[tn] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἀναβαίνω[viaa1s] προσκυνέω[vpfanms] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.12** καί[c] οὔτε[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] εὑρίσκω[viaa3p] ἐγώ[rpa-s] πρός[p] τι-σριαμσ διαλέγομαι[vppnams] ἤ[xo] ἐπισύστασις[nafs] ποιέω[vppaams] ὄχλος[ngms] οὔτε[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] οὔτε[c] κατά[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs]. **v.13** οὔτε[c] παρίστημι[vnaa] δύναμαι[vipn3p] περί[p] ὅς[rrgnp] νῦν[bo] κατηγορέω[vipa3p] ἐγώ[rpg-s]. **v.14** ὁμολογέω[vipa1s] δέ[c] οὗτος[rdans] σύ[rpd-s] ὅτι[c] κατά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὅς[rrafs] λέγω[vipa3p] αἵρεσις[nafs] οὕτω[bo] λατρεύω[vipa1s] ὁ[ddms] πατρῷος[admsn] θεός[ndms] πιστεύω[vppanms] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] καί[c] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] γράφω[vpxpdnp]. **v.15** ἐλπίς[nafs] ἔχω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὅς[rrafs] καί[c] αὐτός[rpnmp] οὗτος[rdnmp] προσδέχομαι[vipn3p] ἀνάστασις[nafs] μέλλω[vnpa] εἰμί[vnfx] νεκρός[agmpn] δίκαιος[agmpn] τέ[xo] καί[c] ἄδικος[agmpn]. **v.16** ἐν[p] οὗτος[rddns] δέ[c] αὐτός[rpnms] ἀσκέω[vipa1s] ἀπρόσκοπος[aafsn] συνείδησις[nafs] ἔχω[vnpa] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] διά[p] πᾶς[bo]. **v.17** διά[p] ἔτος[ngnp] δέ[c] πολύς[agnpc] παραγίνομαι[viad1s] ἐλεημοσύνη[nafp] ποιέω[vpfanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἔθνος[nans] ἐγώ[rpg-s] καί[c] προσφορά[nafp].

19 Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ
20 τι ἔχοιεν πρός με. ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, εἴ τι εὗρον ἐν
21 ἐμοὶ ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ περὶ μιᾶς
ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς, ὅτι Περὶ ἀναστάσεως
22 νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ᾽ ὑμῶν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ,
εἴπων, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ᾽
23 ὑμᾶς, διαταξάμενος τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον,
ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν
24 ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμε-
νος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ,
μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χρι-
25 στὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ
ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος
γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ
26 μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε, ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρή-
ματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν, διὸ
27 καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. διετίας
δὲ πληρωθείσης, ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, θέ-
λων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν

---

v.18 ἐν[p] ὅς[rrdnp] εὑρίσκω[viaa3p] ἐγώ[rpa-s] ἁγνίζω[vpxpams] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] οὐ[xo] μετά[p] ὄχλος[ngms] οὐδέ[bo] μετά[p] θόρυβος[ngms] τίς[rinmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἀσία[ngfs] Ἰουδαῖος[anmpn]. **v.19** ὅς[rramp] δεῖ[viiq3s] ἐπί[p] σύ[rpg-s] πάρειμι[vnpx] καί[c] κατηγορέω[vnpa] εἰ[qo] τι-σριανσ ἔχω[vopa3p] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.20** ἤ[xo] αὐτός[rpnmp] οὗτος[rdnmp] λέγω[vdaa3p] εἰ[qo] τίς[rians] εὑρίσκω[viaa3p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἀδίκημα[nans] ἵστημι[vpaagms] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[dgns] συνέδριον[ngns]. **v.21** ἤ[xo] περί[p] εἷς[ngfs] οὗτος[rdgfs] φωνή[ngfs] ὅς[rrgfs] κράζω[viaa1s] ἵστημι[vpxanms] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] περί[p] ἀνάστασις[ngfs] νεκρός[agmpn] ἐγώ[rpn-s] κρίνω[vipp1s] σήμερον[bo] ὑπό[p] σύ[rpg-p]. **v.22** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] οὗτος[rdanp] ὁ[dnms] Φῆλιξ[nnms] ἀναβάλλω[viam3s] αὐτός[rpamp] ἀκριβής[bo] οἶδα[vpxanms] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgfs] ὁδός[ngfs] λέγω[vpaanms] ὅταν[c] Λυσίας[nnms] ὁ[dnms] χιλίαρξος[nnms] καταβαίνω[vsaa3s] διαγινώσκω[vifd1s] ὁ[danp] κατά[p] σύ[rpa-p]. **v.23** διατάσσω[vpamnms] τέ[xo] ὁ[ddms] ἑκατοντάρχης[ndms] τηρέω[vnpp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἔχω[vnpa] τέ[xo] ἄνεσις[nafs] καί[c] μηδείς[aamsn] κωλύω[vnpa] ὁ[dgmp] ἴδιος[agmpn] αὐτός[rpgms] ὑπηρετέω[vnpa] ἤ[xo] προσέρχομαι[vnpn] αὐτός[rpdms]. **v.24** μετά[p] δέ[c] ἡμέρα[nafp] τι-σριαφπ παραγίνομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Φῆλιξ[nnms] σύν[p] Δρούσιλλα[ndfs] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] αὐτός[rpgms] εἰμί[vppxdfs] Ἰουδαῖος[adfsn] μεταπέμπομαι[viad3s] ὁ[dams] Παῦλος[nams] καί[c] ἀκούω[viaa3s] αὐτός[rpgms] περί[p] ὁ[dgfs] εἰς[p] Χριστός[nams] πίστις[ngfs]. **v.25** διαλέγομαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] περί[p] δικαιοσύνη[ngfs] καί[c] ἐγκράτεια[ngfs] καί[c] ὁ[dgns] κρίμα[ngns] ὁ[dgns] μέλλω[vppagns] εἰμί[vnfx] ἔμφοβος[anmsn] γίνομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Φῆλιξ[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dans] νῦν[bo] ἔχω[vppaans] πορεύομαι[vdpn2s] καιρός[nams] δέ[c] μεταλαμβάνω[vpaanms] μετακαλέω[vifm1s] σύ[rpa-s]. **v.26** ἅμα[bo] δέ[c] καί[c] ἐλπίζω[vppanms] ὅτι[c] χρῆμα[nanp] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdms] ὑπό[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ὅπως[bo] λύω[vsaa3s] αὐτός[rpams] διό[c] καί[c] πυκνός[aansc] αὐτός[rpams] μεταπέμπομαι[vppnnms] ὁμιλέω[viia3s] αὐτός[rpdms].

Παῦλον δεδεμένον.
Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη **25**
εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρ- 2
χιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ
παρεκάλουν αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως μετα- 3
πέμψηται αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν
αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι 4
τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύ-
εσθαι. οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησί, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν 5
ἄτοπον ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας 6
δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν,
τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀ-
χθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱερο- 7
σολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα
φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ἀπολο- 8
γουμένου αὐτοῦ ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς
τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰ- 9
ουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε,
Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ᾽
ἐμοῦ· εἶπε δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς 10
εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι, Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ

---

v.27 διετία[ngfs] δέ[c] πληρόω[vpapgfs] λαμβάνω[viaa3s] διάδοχος[nams] ὁ[dnms] Φῆλιξ[nnms] Πόρκιος[nams] Φῆστος[nams] θέλω[vppanms] τέ[xo] χάρις[nafp] κατατίθημι[vnam] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὁ[dnms] Φῆλιξ[nnms] καταλείπω[viaa3s] ὁ[dams] Παῦλος[nams] δέω[vpxpams]. **25. v.1** Φῆστος[nnms] οὖν[c] ἐπιβαίνω[vpaanms] ὁ[ddfs] ἐπαρχεία[ndfs] μετά[p] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἀπό[p] Καισάρεια[ngfs]. **v.2** ἐμφανίζω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] πρῶτος[anmpn] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] κατά[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] καί[c] παρακαλέω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.3** αἰτέω[vppmnmp] χάρις[nafs] κατά[p] αὐτός[rpgms] ὅπως[bo] μεταπέμπομαι[vsad3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἐνέδρα[nafs] ποιέω[vppanmp] ἀναιρέω[vnaa] αὐτός[rpams] κατά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs]. **v.4** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] Φῆστος[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] τηρέω[vnpp] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἐν[p] Καισάρεια[ndfs] ἑαυτοῦ[rxams] δέ[c] μέλλω[vnpa] ἐν[p] τάχος[ndns] ἐκπορεύομαι[vnpn]. **v.5** ὁ[dnmp] οὖν[c] δυνατός[anmpn] ἐν[p] σύ[rpd-p] φημί[vipx3s] συγκαταβαίνω[vpaanmp] εἰ[qo] τίς[rinns] εἰμί[vipx3s] ἄτοπος[annsn] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms] οὗτος[rddms] κατηγορέω[vdpa3p] αὐτός[rpgms]. **v.6** διατρίβω[vpaanms] δέ[c] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ἡμέρα[nafp] πολύς[aafpc] ἤ[xo] δέκα[tn] καταβαίνω[vpaanms] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] καθίζω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] κελεύω[viaa3s] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἄγω[vnap]. **v.7** παραγίνομαι[vpadgms] δέ[c] αὐτός[rpgms] περιΐστημι[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀπό[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] καταβαίνω[vpxanmp] Ἰουδαῖος[anmpn] πολύς[aanpn] καί[c] βαρύς[aanpn] αἰτίωμα[nanp] φέρω[vppanmp] κατά[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ὅς[rranp] οὐ[xo] ἰσχύω[viia3p] ἀποδείκνυμι[vnaa]. **v.8** ἀπολογέομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὔτε[c] εἰς[p] ὁ[dams] νόμος[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] οὔτε[c] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] οὔτε[c] εἰς[p] Καῖσαρ[nams] τι-σριανσ ἁμαρτάνω[viaa1s]. **v.9** ὁ[dnms] Φῆστος[nnms] δέ[c] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] θέλω[vppanms] χάρις[nafs] κατατίθημι[vnam] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] λέγω[viaa3s] θέλω[vipa2s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἀναβαίνω[vpaanms] ἐκεῖ[bo] περί[p] οὗτος[rdgnp] κρίνω[vnpp] ἐπί[p] ἐγώ[rpg-s].

11 σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου
πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν, εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν
ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσα-
12 σθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ
τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι· ἐπὶ Καίσαρα
13 πορεύσῃ. Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βα-
σιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι
14 τὸν Φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ
βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἀνήρ τίς ἐστι κα-
15 ταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ, γενομένου μου
εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
16 τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ᾽ αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπε-
κρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον
εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι
τοὺς κατηγόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλή-
17 ματος. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν
ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀ-
18 χθῆναι τὸν ἄνδρα, περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν
19 αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς
ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτόν, καὶ περί τινος Ἰησοῦ

---

v.10 λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] Καῖσαρ[ngms] ἵστημι[vpxanms] εἰμί[vipx1s] ὅς[bo] ἐγώ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] κρίνω[vnpp] Ἰουδαῖος[aampn] οὐδείς[aansn] ἀδικέω[viaa1s] ὡς[bo] καί[c] σύ[rpn-s] καλός[bo] ἐπιγινώσκω[vipa2s]. **v.11** εἰ[qo] μέν[xo] γάρ[c] ἀδικέω[vipa1s] καί[c] ἄξιος[aansn] θάνατος[ngms] πράσσω[vixa1s] τι-σριανσ οὐ[xo] παραιτέομαι[vipn1s] ὁ[dans] ἀποθνῄσκω[vnaa] εἰ[qo] δέ[c] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrgnp] οὗτος[rdnmp] κατηγορέω[vipa3p] ἐγώ[rpg-s] οὐδείς[anfsn] ἐγώ[rpa-s] δύναμαι[vipn3s] αὐτός[rpdmp] χαρίζομαι[vnad] Καῖσαρ[nams] ἐπικαλέω[vipm1s]. **v.12** τότε[bo] ὁ[dnms] Φῆστος[nnms] συλλαλέω[vpaanms] μετά[p] ὁ[dgns] συμβούλιον[ngns] ἀποκρίνομαι[viad3s] Καῖσαρ[nams] ἐπικαλέω[vixm2s] ἐπί[p] Καῖσαρ[nams] πορεύομαι[vifd2s]. **v.13** ἡμέρα[ngfp] δέ[c] διαγίνομαι[vpadgfp] τι-σριγφπ Ἀγρίππας[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] καί[c] Βερνίκη[nnfs] καταντάω[viaa3p] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] ἀσπάζομαι[vpfdnmp] ὁ[dams] Φῆστος[nams]. **v.14** ὡς[bo] δέ[c] πολύς[aafpc] ἡμέρα[nafp] διατρίβω[viia3p] ἐκεῖ[bo] ὁ[dnms] Φῆστος[nnms] ὁ[ddms] βασιλεύς[ndms] ἀνατίθημι[viam3s] ὁ[danp] κατά[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] λέγω[vppanms] ἀνήρ[nnms] τίς[rinms] εἰμί[vipx3s] καταλείπω[vpxpnms] ὑπό[p] Φῆλιξ[ngms] δέσμιος[nnms]. **v.15** περί[p] ὅς[rrgms] γίνομαι[vpadgms] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἐμφανίζω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] αἰτέω[vppmnmp] κατά[p] αὐτός[rpgms] δίκη[nafs]. **v.16** πρός[p] ὅς[rramp] ἀποκρίνομαι[viad1s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἔθος[nnns] Ῥωμαῖος[admpn] χαρίζομαι[vnpn] τι-σριαμσ ἄνθρωπος[nams] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs] πρίν[bo] ἤ[xo] ὁ[dnms] κατηγορέω[vpppnms] κατά[p] πρόσωπον[nans] ἔχω[vopa3s] ὁ[damp] κατήγορος[namp] τόπος[nams] τέ[xo] ἀπολογία[ngfs] λαμβάνω[voaa3s] περί[p] ὁ[dgns] ἔγκλημα[ngns]. **v.17** συνέρχομαι[vpaagmp] οὖν[c] αὐτός[rpgmp] ἐνθάδε[bo] ἀναβολή[nafs] μηδείς[aafsn] ποιέω[vpamnms] ὁ[ddfs] ἑξῆς[bo] καθίζω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] κελεύω[viaa1s] ἄγω[vnap] ὁ[dams] ἀνήρ[nams]. **v.18** περί[p] ὅς[rrgms] ἵστημι[vpapnmp] ὁ[dnmp] κατήγορος[nnmp] οὐδείς[aafsn] αἰτία[nafs] ἐπιφέρω[viia2p] ὅς[rrgnp] ὑπονοέω[viia1s] ἐγώ[rpn-s].

τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῇν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ 20
εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς
Ἱερουσαλήμ, κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ Παύλου 21
ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διά-
γνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς
Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη, Ἐβουλόμην 22
καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δέ, Αὔριον, φησίν, ἀ-
κούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ 23
τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ
ἀκροατήριον, σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ᾽ ἐξ-
οχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ
Παῦλος. καί φησιν ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ 24
συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆ-
θος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,
ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῇν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος 25
μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου
ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. περὶ 26
οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐ-
τὸν ἐφ᾽ ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς
ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, 27
πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ᾽ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

---

v.19 ζήτημα[nanp] δέ[c] τι-σριανπ περί[p] ὁ[dgfs] ἴδιος[agfsn] δεισιδαιμονία[ngfs] ἔχω[viia3p] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] περί[p] τι-σριγμσ Ἰησοῦς[ngms] θνῄσκω[vpxagms] ὅς[rrams] φάσκω[viia3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ζάω[vnpa]. **v.20** ἀπορέω[vppmnms] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] εἰς[p] ὁ[dafs] περί[p] οὗτος[rdgms] ζήτησις[nafs] λέγω[viia1s] εἰ[qo] βούλομαι[vopn3s] πορεύομαι[vnpn] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] κἀκεῖ[bo] κρίνω[vnpp] περί[p] οὗτος[rdgnp]. **v.21** ὁ[dgms] δέ[c] Παῦλος[ngms] ἐπικαλέω[vpamgms] τηρέω[vnap] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] ὁ[dgms] σεβαστός[agmsn] διάγνωσις[nafs] κελεύω[viaa1s] τηρέω[vnpp] αὐτός[rpams] ἕως[c] ὅς[bo] πέμπω[vsaa1s] αὐτός[rpams] πρός[p] Καῖσαρ[nams]. **v.22** Ἀγρίππας[nnms] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] Φῆστος[nams] φημί[viix3s] βούλομαι[viin1s] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἀκούω[vnaa] ὁ[dnms] δέ[c] αὔριον[bo] φημί[vipx3s] ἀκούω[vifd2s] αὐτός[rpgms]. **v.23** ὁ[ddfs] οὖν[c] ἐπαύριον[bo] ἔρχομαι[vpaagms] ὁ[dgms] Ἀγρίππας[ngms] καί[c] ὁ[dgfs] Βερνίκη[ngfs] μετά[p] πολύς[agfsn] φαντασία[ngfs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaagmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἀκροατήριον[nans] σύν[p] τέ[xo] ὁ[ddmp] χιλίαρξος[ndmp] καί[c] ἀνήρ[ndmp] ὁ[ddmp] κατά[p] ἐξοχή[nafs] εἰμί[vppxdmp] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] κελεύω[vpaagms] ὁ[dgms] Φῆστος[ngms] ἄγω[viap3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms]. **v.24** καί[c] φημί[vipx3s] ὁ[dnms] Φῆστος[nnms] Ἀγρίππας[nvms] βασιλεύς[nvms] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] συμπάρειμι[vppxnmp] ἐγώ[rpd-p] ἀνήρ[nvmp] θεωρέω[vipa2p] οὗτος[rdams] περί[p] ὅς[rrgms] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἐντυγχάνω[viaa3p] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] τέ[xo] Ἱεροσόλυμα[ndnp] καί[c] ἐνθάδε[bo] ἐπιβοάω[vppanmp] μή[xo] δεῖ[vnpq] ζάω[vnpa] αὐτός[rpams] μηκέτι[bo]. **v.25** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] καταλαμβάνω[vpamnms] μηδείς[aansn] ἄξιος[aansn] θάνατος[ngms] αὐτός[rpams] πράσσω[vnxa] καί[c] αὐτός[rpgms] δέ[c] οὗτος[rdgms] ἐπικαλέω[vpamgms] ὁ[dams] σεβαστός[aamsn] κρίνω[viaa1s] πέμπω[vnpa] αὐτός[rpams]. **v.26** περί[p] ὅς[rrgms] ἀσφαλής[aansn] τι-σριανσ γράφω[vnaa] ὁ[ddms] κύριος[ndms] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] διό[c] προάγω[viaa1s] αὐτός[rpams] ἐπί[p] σύ[rpg-p] καί[c] μάλιστα[bo] ἐπί[p] σύ[rpg-s] βασιλεύς[nvms] Ἀγρίππας[nvms] ὅπως[bo] ὁ[dgfs] ἀνάκρισις[ngfs] γίνομαι[vpadgfs] ἔχω[vsaa1s] τίς[rians] γράφω[vnaa]. **v.27** ἄλογος[annsn] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] δοκέω[vipa3s] πέμπω[vppaams] δέσμιος[nams] μή[xo] καί[c] ὁ[dafp] κατά[p] αὐτός[rpgms] αἰτία[ngfs] σημαίνω[vnaa].

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεταί σοι ὑπὲρ
σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σή-
3 μερον, μάλιστα γνώστην ὄντα σὲ εἰδὼς πάντων τῶν κατὰ Ἰου-
δαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων, διὸ δέομαί σου, μακροθύμως
4 ἀκοῦσαί μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν
ἀπ᾽ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι
5 πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι
μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας
6 θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς
πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμε-
7 νος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέ-
ραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι, περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι,
8 βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ᾽
9 ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει· ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ
πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶ-
10 ξαι, ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων
ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
11 λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. καὶ κατὰ
πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτούς, ἠνάγκαζον
βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως

---

26. **v.1** Ἀγρίππας[nnms] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] φημί[viix3s] ἐπιτρέπω[vipp3s] σύ[rpd-s] ὑπέρ[p] σεαυτοῦ[rxgms] λέγω[vnpa] τότε[bo] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἀπολογέομαι[viin3s] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs]. **v.2** περί[p] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] ἐγκαλέω[vipp1s] ὑπό[p] Ἰουδαῖος[agmpn] βασιλεύς[nvms] Ἀγρίππας[nvms] ἡγέομαι[vixn1s] ἐμαυτοῦ[rxams] μακάριος[aamsn] μέλλω[vppanms] ἀπολογέομαι[vnpn] ἐπί[p] σύ[rpg-s] σήμερον[bo]. **v.3** μάλιστα[bo] γνώστης[nams] εἰμί[vppxams] σύ[rpa-s] οἶδα[vpxanms] πᾶς[agmpn] ὁ[dgnp] κατά[p] Ἰουδαῖος[aampn] ἔθος[ngnp] τέ[xo] καί[c] ζήτημα[ngnp] διό[c] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-s] μακροθύμως[bo] ἀκούω[vnaa] ἐγώ[rpg-s]. **v.4** ὁ[dafs] μέν[xo] οὖν[c] βίωσις[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] ἐκ[p] νεότης[ngfs] ὁ[dafs] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] γίνομαι[vpadafs] ἐν[p] ὁ[ddns] ἔθνος[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] ἴσημι[vixa3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn]. **v.5** προγινώσκω[vppanmp] ἐγώ[rpa-s] ἄνωθεν[bo] ἐάν[qo] θέλω[vspa3p] μαρτυρέω[vnpa] ὅτι[c] κατά[p] ὁ[dafs] ἀκριβής[aafss] αἵρεσις[nafs] ὁ[dgfs] ἡμέτερος[rsgfs] θρησκεία[ngfs] ζάω[viaa1s] Φαρισαῖος[nnms]. **v.6** καί[c] νῦν[bo] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs] ὁ[dgfs] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐπαγγελία[ngfs] γίνομαι[vpadgfs] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵστημι[vixa1s] κρίνω[vpppnms]. **v.7** εἰς[p] ὅς[rrafs] ὁ[dnns] δωδεκάφυλον[nnns] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ἐκτένεια[ndfs] νύξ[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs] λατρεύω[vppanns] ἐλπίζω[vipa3s] καταντάω[vnaa] περί[p] ὅς[rrgfs] ἐλπίς[ngfs] ἐγκαλέω[vipp1s] βασιλεύς[nvms] Ἀγρίππας[nvms] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.8** τίς[rqans] ἄπιστος[aamsn] κρίνω[vipp3s] παρά[p] σύ[rpd-p] εἰ[qo] ὁ[dnms] θεός[nnms] νεκρός[aampn] ἐγείρω[vipa3s]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] οὖν[c] δοκέω[viaa1s] ἐμαυτοῦ[rxdms] πρός[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] Ναζωραῖος[ngms] δεῖ[vnpq] πολύς[aanpn] ἐναντίος[aanpn] πράσσω[vnaa]. **v.10** ὅς[rrans] καί[c] ποιέω[viaa1s] ἐν[p] Ἱεροσόλυμα[ndnp] καί[c] πολύς[aampn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἐγώ[rpn-s] φυλακή[ndfp] κατακλείω[viaa1s] ὁ[dafs] παρά[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] ἐξουσία[nafs] λαμβάνω[vpaanms] ἀναιρέω[vpppgmp] τέ[xo] αὐτός[rpgmp] καταφέρω[viaa1s] ψῆφος[nafs].

καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δα- 12
μασκὸν μετ᾽ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων,
ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑ- 13
πὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς
σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς 14
τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με καὶ λέγουσαν τῇ
Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις· σκληρόν σοι
πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, Κύριε. ὁ δὲ 15
εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ 16
στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχει-
ρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὀφθή-
σομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς 17
οὓς νῦν σε ἀποστέλλω, ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπι- 18
στρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ
τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν
τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, 19
οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δα- 20
μασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς
Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπι-
στρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας.
ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπει- 21

---

v.11 καί[c] κατά[p] πᾶς[aafpn] ὁ[dafp] συναγωγή[nafp] πολλάκις[bo] τιμωρέω[vppanms] αὐτός[rpamp] ἀναγκάζω[viia1s] βλασφημέω[vnpa] περισσῶς[bo] τέ[xo] ἐμμαίνομαι[vppnnms] αὐτός[rpdmp] διώκω[viia1s] ἕως[c] καί[c] εἰς[p] ὁ[dafp] ἔξω[bo] πόλις[nafp]. **v.12** ἐν[p] ὅς[rrdnp] καί[c] πορεύομαι[vppnnms] εἰς[p] ὁ[dafs] Δαμασκός[nafs] μετά[p] ἐξουσία[ngfs] καί[c] ἐπιτροπή[ngfs] ὁ[dgfs] παρά[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp]. **v.13** ἡμέρα[ngfs] μέσος[agfsn] κατά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁράω[viaa1s] βασιλεύς[nvms] οὐρανόθεν[bo] ὑπέρ[p] ὁ[dafs] λαμπρότης[nafs] ὁ[dgms] ἥλιος[ngms] περιλάμπω[vpaaans] ἐγώ[rpa-s] φῶς[nans] καί[c] ὁ[damp] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] πορεύομαι[vppnamp]. **v.14** πᾶς[agmpn] δέ[c] καταπίπτω[vpaagmp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] λαλέω[vppaafs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] λέγω[vppaafs] ὁ[ddfs] Ἑβραΐς[ndfs] διάλεκτος[ndfs] Σαούλ[tp] Σαούλ[tp] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] διώκω[vipa2s] σκληρός[annsn] σύ[rpd-s] πρός[p] κέντρον[nanp] λακτίζω[vnpa]. **v.15** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[viaa1s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] Ἰησοῦς[nnms] ὅς[rrams] σύ[rpn-s] διώκω[vipa2s]. **v.16** ἀλλά[c] ἀνίστημι[vdaa2s] καί[c] ἵστημι[vdaa2s] ἐπί[p] ὁ[damp] πούς[namp] σύ[rpg-s] εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] ὁράω[viap1s] σύ[rpd-s] προχειρίζομαι[vnad] σύ[rpa-s] ὑπηρέτης[nams] καί[c] μάρτυς[nams] ὅς[rrgnp] τέ[xo] ὁράω[viaa2s] ὅς[rrgnp] τέ[xo] ὁράω[vifp1s] σύ[rpd-s]. **v.17** ἐξαιρέω[vppmnms] σύ[rpa-s] ἐκ[p] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] εἰς[p] ὅς[rramp] νῦν[bo] σύ[rpa-s] ἀποστέλλω[vipa1s]. **v.18** ἀνοίγω[vnaa] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπιστρέφω[vnaa] ἀπό[p] σκότος[ngns] εἰς[p] φῶς[nans] καί[c] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὁ[dgms] λαμβάνω[vnaa] αὐτός[rpamp] ἄφεσις[nafs] ἁμαρτία[ngfp] καί[c] κλῆρος[nams] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἁγιάζω[vpxpdmp] πίστις[ndfs] ὁ[ddfs] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.19** ὅθεν[bo] βασιλεύς[nvms] Ἀγρίππας[nvms] οὐ[xo] γίνομαι[viad1s] ἀπειθής[anmsn] ὁ[ddfs] οὐράνιος[adfsn] ὀπτασία[ndfs]. **v.20** ἀλλά[c] ὁ[ddmp] ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] πρῶτος[bo] καί[c] Ἱεροσόλυμα[ndnp] εἰς[p] πᾶς[aafsn] τέ[xo] ὁ[dafs] χώρα[nafs] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ἀπαγγέλλω[viia1s] μετανοέω[vnpa] καί[c] ἐπιστρέφω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] ἄξιος[aanpn] ὁ[dgfs] μετάνοια[ngfs] ἔργον[nanp] πράσσω[vppaamp].

22 ρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ
Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρούμενος μικρῷ
τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλη-
23 σαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωσῆς, εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ
πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ
24 καὶ τοῖς ἔθνεσι. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος
μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη, Μαίνῃ, Παῦλε, τὰ πολλά σε γράμματα
25 εἰς μανίαν περιτρέπει. ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι, φησί, κράτιστε
Φῆστε, ἀλλ᾽ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι.
26 ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησι-
αζόμενος λαλῶ, λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι
27 οὐδέν, οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις,
28 βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις· οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ
Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστια-
29 νὸν γενέσθαι. ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν
ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκού-
οντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ εἰμι, πα-
30 ρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη
ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμών, ἥ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι
31 αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες

---

v.21 ἕνεκα[bo] οὗτος[rdgnp] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] συλλαμβάνω[vpamnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] πειράομαι[viin3p] διαχειρίζω[vnam]. **v.22** ἐπικουρία[ngfs] οὖν[c] τυγχάνω[vpaanms] ὁ[dgfs] παρά[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἄχρι[p] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] οὗτος[rdgfs] ἵστημι[vixa1s] μαρτυρέω[vpppnms] μικρός[admsn] τέ[xo] καί[c] μέγας[admsn] οὐδείς[aansn] ἐκτός[bo] λέγω[vppanms] ὅς[rrgnp] τέ[xo] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] λαλέω[viaa3p] μέλλω[vppagnp] γίνομαι[vnpn] καί[c] Μωϋσῆς[nnms]. **v.23** εἰ[qo] παθητός[anmsn] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] εἰ[qo] πρῶτος[anmsn] ἐκ[p] ἀνάστασις[ngfs] νεκρός[agmpn] φῶς[nans] μέλλω[vipa3s] καταγγέλλω[vnpa] ὁ[ddms] λαός[ndms] καί[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp]. **v.24** οὗτος[rdanp] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἀπολογέομαι[vppngms] ὁ[dnms] Φῆστος[nnms] μέγας[adfsn] ὁ[ddfs] φωνή[ndfs] φημί[viix3s] μαίνομαι[vipn2s] Παῦλος[nvms] ὁ[dnnp] πολύς[annpn] σύ[rpa-s] γράμμα[nnnp] εἰς[p] μανία[nafs] περιτρέπω[vipa3s]. **v.25** ὁ[dnms] δέ[c] οὐ[xo] μαίνομαι[vipn1s] φημί[vipx3s] κράτιστος[avmsn] Φῆστος[nvms] ἀλλά[c] ἀλήθεια[ngfs] καί[c] σωφροσύνη[ngfs] ῥῆμα[nanp] ἀποφθέγγομαι[vipn1s]. **v.26** ἐπίσταμαι[vipn3s] γάρ[c] περί[p] οὗτος[rdgnp] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] πρός[p] ὅς[rrams] καί[c] παρρησιάζομαι[vppnnms] λαλέω[vipa1s] λανθάνω[vnpa] γάρ[c] αὐτός[rpams] τι-σριανσ οὗτος[rdgnp] οὐ[xo] πείθω[vipp1s] οὐδείς[aansn] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] γωνία[ndfs] πράσσω[vpxpnns] οὗτος[rdnns]. **v.27** πιστεύω[vipa2s] βασιλεύς[nvms] Ἀγρίππας[nvms] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] πιστεύω[vipa2s]. **v.28** ὁ[dnms] δέ[c] Ἀγρίππας[nnms] πρός[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] φημί[viix3s] ἐν[p] ὀλίγος[adnsn] ἐγώ[rpa-s] πείθω[vipa2s] Χριστιανός[nams] γίνομαι[vnad]. **v.29** ὁ[dnms] δέ[c] Παῦλος[nnms] λέγω[viaa3s] εὔχομαι[voad1s] ἄν[xo] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] ἐν[p] ὀλίγος[adnsn] καί[c] ἐν[p] πολύς[adnsn] οὐ[xo] μόνος[bo] σύ[rpa-s] ἀλλά[c] καί[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] ἐγώ[rpg-s] σήμερον[bo] γίνομαι[vnad] τοιοῦτος[rdamp] ὁποῖος[annsn] κἀγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] παρεκτός[bo] ὁ[dgmp] δεσμός[ngmp] οὗτος[rdgmp]. **v.30** καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaagms] αὐτός[rpgms] ἀνίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] ὁ[dnfs] τέ[xo] Βερνίκη[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] συγκάθημαι[vppnnmp] αὐτός[rpdmp].

ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.
Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος 32
οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.
Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρε- **27**
δίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρ-
χῃ, ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ 2
Ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους,
ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλο-
νικέως. τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ 3
Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πο-
ρευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύ- 4
σαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τό τε 5
πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες,
κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόν- 6
ταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν
ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ 7
μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀ-
νέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, μόλις τε 8
παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Κα-
λοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου 9
διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοός, διὰ τὸ καὶ

---

v.31 καί[c] ἀναχωρέω[vpaanmp] λαλέω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] οὐδείς[aansn] θάνατος[ngms] ἄξιος[aansn] ἤ[xo] δεσμός[ngmp] πράσσω[vipa3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms]. **v.32** Ἀγρίππας[nnms] δέ[c] ὁ[ddms] Φῆστος[ndms] φημί[viix3s] ἀπολύω[vnxp] δύναμαι[viin3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] εἰ[qo] μή[xo] ἐπικαλέω[viyd3s] Καῖσαρ[nams]. **27. v.1** ὡς[bo] δέ[c] κρίνω[viap3s] ὁ[dgms] ἀποπλέω[vnpa] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰταλία[nafs] παραδίδωμι[viia3p] ὁ[dams] τέ[xo] Παῦλος[nams] καί[c] τι-σριαμπ ἕτερος[aampn] δεσμώτης[namp] ἑκατοντάρχης[ndms] ὄνομα[ndns] Ἰούλιος[ndms] σπεῖρα[ngfs] σεβαστός[agfsn]. **v.2** ἐπιβαίνω[vpaanms] δέ[c] πλοῖον[ndns] Ἀδραμυττηνός[adnsn] μέλλω[vppanmp] πλέω[vnpa] ὁ[damp] κατά[p] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs] τόπος[namp] ἀνάγω[viap1p] εἰμί[vppxgms] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] Ἀρίσταρχος[ngms] Μακεδών[ngms] Θεσσαλονικεύς[ngms]. **v.3** ὁ[ddfs] τέ[xo] ἕτερος[adfsn] κατηχέω[viap1s] εἰς[p] Σιδών[nafs] φιλανθρώπως[bo] τέ[xo] ὁ[dnms] Ἰούλιος[nnms] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] χράομαι[vpadnms] ἐπιτρέπω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] φίλος[aampn] πορεύομαι[vpaoams] ἐπιμέλεια[ngfs] τυγχάνω[vnaa]. **v.4** κἀκεῖθεν[bo] ἀνάγω[vpapnmp] ὑποπλέω[viaa1p] ὁ[dafs] Κύπρος[nafs] διά[p] ὁ[dans] ὁ[damp] ἄνεμος[namp] εἰμί[vnpx] ἐναντίος[aampn]. **v.5** ὁ[dans] τέ[xo] πέλαγος[nans] ὁ[dans] κατά[p] ὁ[dafs] Κιλικία[nafs] καί[c] Παμφυλία[nafs] διαπλέω[vpaanmp] κατέρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Μύρα[nanp] ὁ[dgfs] Λυκία[ngfs]. **v.6** κἀκεῖ[bo] εὑρίσκω[vpaanms] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] πλοῖον[nans] Ἀλεξανδρῖνος[aansn] πλέω[vppaans] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰταλία[nafs] ἐμβιβάζω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] αὐτός[rpans]. **v.7** ἐν[p] ἱκανός[adfpn] δέ[c] ἡμέρα[ndfp] βραδυπλοέω[vppanmp] καί[c] μόλις[bo] γίνομαι[vpadnmp] κατά[p] ὁ[dafs] Κνίδος[nafs] μή[xo] προσεάω[vppagms] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dgms] ἄνεμος[ngms] ὑποπλέω[viaa1p] ὁ[dafs] Κρήτη[nafs] κατά[p] Σαλμώνη[nafs]. **v.8** μόλις[bo] τέ[xo] παραλέγομαι[vppnnmp] αὐτός[rpafs] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] τόπος[nams] τι-σριαμσ καλέω[vpppams] καλός[aampn] λιμήν[namp] ὅς[rrdms] ἐγγύς[bo] εἰμί[viix3s] πόλις[nnfs] Λασαία[nnfs].

10 τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος. λέγων
αὐτοῖς, Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας, οὐ
μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν,
11 μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ
καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγο-
12 μένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχει-
μασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴπως
δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς
13 Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαν-
τος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες
14 ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ᾽
15 αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων, συν-
αρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν
16 τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι ὑποδραμόντες
καλούμενον Κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι
17 τῆς σκάφης, ἣν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον, φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαν-
18 τες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων
19 ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν
20 σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων
ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐ-

---

v.9 ἱκανός[agmsn] δέ[c] χρόνος[ngms] διαγίνομαι[vpadgms] καί[c] εἰμί[vppxgms] ἤδη[bo] ἐπισφαλής[agmsn] ὁ[dgms] πλόος[ngms] διά[p] ὁ[dans] καί[c] ὁ[dafs] νηστεία[nafs] ἤδη[bo] παρέρχομαι[vnxa] παραινέω[viia3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms]. **v.10** λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] ἀνήρ[nvmp] θεωρέω[vipa1s] ὅτι[c] μετά[p] ὕβρις[ngfs] καί[c] πολύς[agfsn] ζημία[ngfs] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dgms] φορτίον[ngms] καί[c] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dgfp] ψυχή[ngfp] ἐγώ[rpg-p] μέλλω[vnpa] εἰμί[vnfx] ὁ[dams] πλόος[nams]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] ἑκατοντάρχης[nnms] ὁ[ddms] κυβερνήτης[ndms] καί[c] ὁ[ddms] ναύκληρος[ndms] πείθω[viip3s] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] ὁ[ddnp] ὑπό[p] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] λέγω[vpppdnp]. **v.12** ἀνεύθετος[agmsn] δέ[c] ὁ[dgms] λιμήν[ngms] ὑπάρχω[vppagms] πρός[p] παραχειμασία[nafs] ὁ[dnmp] πολύς[anmpc] τίθημι[viam3p] βουλή[nafs] ἀνάγω[vnap] κἀκεῖθεν[bo] εἰ[qo] δύναμαι[vopn3p] καταντάω[vpaanmp] εἰς[p] Φοῖνιξ[nams] παραχειμάζω[vnaa] λιμήν[nams] ὁ[dgfs] Κρήτη[ngfs] βλέπω[vppaams] κατά[p] λίψ[nams] καί[c] κατά[p] χῶρος[nams]. **v.13** ὑποπνέω[vpaagms] δέ[c] νότος[ngms] δοκέω[vpaanmp] ὁ[dgfs] πρόθεσις[ngfs] κρατέω[vnxa] αἴρω[vpaanmp] ἆσσον[bo] παραλέγομαι[viin3p] ὁ[dafs] Κρήτη[nafs]. **v.14** μετά[p] οὐ[xo] πολύς[aansn] δέ[c] βάλλω[viaa3s] κατά[p] αὐτός[rpgfs] ἄνεμος[nnms] τυφωνικός[anmsn] ὁ[dnms] καλέω[vpppnms] εὐροκλύδων[nnms]. **v.15** συναρπάζω[vpapgns] δέ[c] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] καί[c] μή[xo] δύναμαι[vppngns] ἀντοφθαλμέω[vnpa] ὁ[ddms] ἄνεμος[ndms] ἐπιδίδωμι[vpaanmp] φέρω[viip1p]. **v.16** νησίον[nans] δέ[c] τι-σριανσ ὑποτρέχω[vpaanmp] καλέω[vpppans] Καῦδα[nafs] μόλις[bo] ἰσχύω[viaa1p] περικρατής[anmpn] γίνομαι[vnad] ὁ[dgfs] σκάφη[ngfs]. **v.17** ὅς[rrafs] αἴρω[vpaanmp] βοήθεια[ndfp] χράομαι[viin3p] ὑποζώννυμι[vppanmp] ὁ[dans] πλοῖον[nans] φοβέομαι[vppnnmp] τέ[xo] μή[xo] εἰς[p] ὁ[dafs] Σύρτις[nafs] ἐκπίπτω[vsaa3p] χαλάω[vpaanmp] ὁ[dans] σκεῦος[nans] οὕτω[bo] φέρω[viip3p]. **v.18** σφοδρῶς[bo] δέ[c] χειμάζω[vpppgmp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[ddfs] ἑξῆς[bo] ἐκβολή[nafs] ποιέω[viim3p]. **v.19** καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] αὐτόχειρ[anmpn] ὁ[dafs] σκευή[nafs] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] ῥίπτω[viaa1p].

πικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς.
πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέ- 21
σῳ αὐτῶν, εἶπεν, Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ
ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ
τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ 22
ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ 23
μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω,
λέγων, Μὴ φοβοῦ Παῦλε, Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδού, 24
κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ 25
εὐθυμεῖτε ἄνδρες, πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ᾽ ὃν
τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 26
Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν 27
τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται προσά-
γειν τινὰ αὐτοῖς χώραν, καὶ βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, 28
βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς
δεκαπέντε, φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσω- 29
μεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ηὔχοντο ἡμέραν
γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ 30
χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ
πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑ- 31
κατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις, Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ

---

v.20 μήτε[c] δέ[c] ἥλιος[ngms] μήτε[c] ἄστρον[ngnp] ἐπιφαίνω[vppagnp] ἐπί[p] πολύς[aampc] ἡμέρα[nafp] χειμών[ngms] τέ[xo] οὐ[xo] ὀλίγος[agmsn] ἐπίκειμαι[vppngms] λοιπός[aansn] περιαιρέω[viip3s] πᾶς[anfsn] ἐλπίς[nnfs] ὁ[dgms] σῴζω[vnpp] ἐγώ[rpa-p]. **v.21** πολύς[agfsn] δέ[c] ἀσιτία[ngfs] ὑπάρχω[vppagfs] τότε[bo] ἵστημι[vpapnms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐν[p] μέσος[adnsn] αὐτός[rpgmp] λέγω[viaa3s] δεῖ[viiq3s] μέν[xo] ὦ[i] ἀνήρ[nvmp] πειθαρχέω[vpaaamp] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] ἀνάγω[vnpp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Κρήτη[ngfs] κερδαίνω[vnaa] τέ[xo] ὁ[dafs] ὕβρις[nafs] οὗτος[rdafs] καί[c] ὁ[dafs] ζημία[nafs]. **v.22** καί[c] ὁ[danp] νῦν[bo] παραινέω[vipa1s] σύ[rpa-p] εὐθυμέω[vnpa] ἀποβολή[nnfs] γάρ[c] ψυχή[ngfs] οὐδείς[anfsn] εἰμί[vifx3s] ἐκ[p] σύ[rpg-p] πλήν[bo] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns]. **v.23** παρίστημι[viaa3s] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] οὗτος[rddfs] ἄγγελος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅς[rrgms] εἰμί[vipx1s] ὅς[rrdms] καί[c] λατρεύω[vipa1s]. **v.24** λέγω[vppanms] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] Παῦλος[nvms] Καῖσαρ[ndms] σύ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] παρίστημι[vnaa] καί[c] ἰδού[vdaa2s] χαρίζομαι[vixn3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] πλέω[vppaamp] μετά[p] σύ[rpg-s]. **v.25** διό[c] εὐθυμέω[vdpa2p] ἀνήρ[nvmp] πιστεύω[vipa1s] γάρ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅτι[c] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] κατά[p] ὅς[rrams] τρόπος[nams] λαλέω[vixp3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.26** εἰς[p] νῆσος[nafs] δέ[c] τι--σριαφσ δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-p] ἐκπίπτω[vnaa]. **v.27** ὡς[bo] δέ[c] τεσσαρεσκαιδέκατος[anfsn] νύξ[nnfs] γίνομαι[viad3s] διαφέρω[vpppgmp] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἀδρίας[ndms] κατά[p] μέσος[aansn] ὁ[dgfs] νύξ[ngfs] ὑπονοέω[viia3p] ὁ[dnmp] ναῦτης[nnmp] προσάγω[vnpa] τι-σριαφσ αὐτός[rpdmp] χώρα[nafs]. **v.28** καί[c] βολίζω[vpaanmp] εὑρίσκω[viaa3p] ὀργυιά[nafp] εἴκοσι[nnmp] βραχύς[aansn] δέ[c] διΐστημι[vpaanmp] καί[c] πάλιν[bo] βολίζω[vpaanmp] εὑρίσκω[viaa3p] ὀργυιά[nafp] δεκαπέντε[tn]. **v.29** φοβέομαι[vppnnmp] τέ[xo] μή&πώς[c] εἰς[p] τραχύς[aampn] τόπος[namp] ἐκπίπτω[vsaa1p] ἐκ[p] πρύμνα[ngfs] ῥίπτω[vpaanmp] ἄγκυρα[nafp] τέσσαρες[nafp] εὔχομαι[viin3p] ἡμέρα[nafs] γίνομαι[vnad]. **v.30** ὁ[dgmp] δέ[c] ναῦτης[ngmp] ζητέω[vppagmp] φεύγω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] καί[c] χαλάω[vpaagmp] ὁ[dafs] σκάφη[nafs] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] πρόφασις[ndfs] ὡς[bo] ἐκ[p] πρῷρα[ngfs] μέλλω[vppagmp] ἄγκυρα[nafp] ἐκτείνω[vnpa].

32 πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκο-
33 ψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄχρι
δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας
μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων, Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡ-
μέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι.
34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς
ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει, οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς
35 κεφαλῆς πεσεῖται. εἴπων δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχα-
ρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν.
36 εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς.
37 ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακόσιαι ἑβδομηκονταέξ.
38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν
39 σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δε ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ
ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὅν
40 ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας
περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας
τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ κατεῖ-
41 χον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον
ἐπώκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρώρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσά-
42 λευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ
στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή-

---

v.31 λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ὁ[ddms] ἑκατοντάρχης[ndms] καί[c] ὁ[ddmp] στρατιώτης[ndmp] ἐάν[qo] μή[xo] οὗτος[rdnmp] μένω[vsaa3p] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] σύ[rpn-p] σῴζω[vnap] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p]. **v.32** τότε[bo] ὁ[dnmp] στρατιώτης[nnmp] ἀποκόπτω[viaa3p] ὁ[danp] σχοινίον[nanp] ὁ[dgfs] σκάφη[ngfs] καί[c] ἐάω[viaa3p] αὐτός[rpafs] ἐκπίπτω[vnaa]. **v.33** ἄχρι[p] δέ[c] ὅς[rrgns] μέλλω[viia3s] ἡμέρα[nnfs] γίνομαι[vnpn] παρακαλέω[viia3s] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἅπας[aampn] μεταλαμβάνω[vnaa] τροφή[ngfs] λέγω[vppanms] τεσσαρεσκαιδέκατος[aafsn] σήμερον[bo] ἡμέρα[nafs] προσδοκάω[vppanmp] ἄσιτος[anmpn] διατελέω[vipa2p] μηδείς[aansn] προσλαμβάνω[vpamnmp]. **v.34** διό[c] παρακαλέω[vipa1s] σύ[rpa-p] προσλαμβάνω[vnaa] τροφή[ngfs] οὗτος[rdnns] γάρ[c] πρός[p] ὁ[dgfs] ὑμέτερος[rsgfs] σωτηρία[ngfs] ὑπάρχω[vipa3s] οὐδείς[agmsn] γάρ[c] σύ[rpg-p] θρίξ[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] πίπτω[vifd3s]. **v.35** λέγω[vpaanms] δέ[c] οὗτος[rdanp] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ἄρτος[nams] εὐχαριστέω[viaa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmpn] καί[c] κλάω[vpaanms] ἄρχω[viad3s] ἐσθίω[vnpa]. **v.36** εὔθυμος[anmpn] δέ[c] γίνομαι[vpadnmp] πᾶς[anmpn] καί[c] αὐτός[rpnmp] προσλαμβάνω[viam3p] τροφή[ngfs]. **v.37** εἰμί[viix1p] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] ὁ[dnfp] πᾶς[anfpn] ψυχή[nnfp] διακόσιοι[nnfp] ἑβδομήκοντα[tn]. **v.38** κορέννυμι[vpapnmp] δέ[c] τροφή[ngfs] κουφίζω[viia3p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἐκβάλλω[vppmnmp] ὁ[dams] σῖτος[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.39** ὅτε[bo] δέ[c] ἡμέρα[nnfs] γίνομαι[viad3s] ὁ[dafs] γῆ[nafs] οὐ[xo] ἐπιγινώσκω[viia3p] κόλπος[nams] δέ[c] τι-σριαμσ κατανοέω[viia3p] ἔχω[vppaams] αἰγιαλός[nams] εἰς[p] ὅς[rrams] βουλεύομαι[viad3p] εἰ[qo] δύναμαι[vopn3p] ἐξωθέω[vnaa] ὁ[dans] πλοῖον[nans]. **v.40** καί[c] ὁ[dafp] ἄγκυρα[nafp] περιαιρέω[vpaanmp] ἐάω[viia3p] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ἅμα[bo] ἀνίημι[vpaanmp] ὁ[dafp] ζευκτηρία[nafp] ὁ[dgnp] πηδάλιον[ngnp] καί[c] ἐπαίρω[vpaanmp] ὁ[dams] ἀρτέμων[nams] ὁ[ddfs] πνέω[vppadfs] κατέχω[viia3p] εἰς[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams]. **v.41** περιπίπτω[vpaanmp] δέ[c] εἰς[p] τόπος[nams] διθάλασσος[aamsn] ἐποκέλλω[viaa3p] ὁ[dafs] ναῦς[nafs] καί[c] ὁ[dnfs] μέν[xo] πρῷρα[nnfs] ἐρείδω[vpaanfs] μένω[viaa3s] ἀσάλευτος[anfsn] ὁ[dnfs] δέ[c] πρύμνα[nnfs] λύω[viip3s] ὑπό[p] ὁ[dgfs] βία[ngfs] ὁ[dgnp] κῦμα[ngnp].

τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος, βουλόμενος 43
διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέ-
λευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾷν ἀπορρίψαντας πρώτους
ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, 44
οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάν-
τας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖ- **28**
ται. οἵ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν 2
ἡμῖν, ἀνάψαντες γὰρ πυράν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ
τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ 3
τοῦ Παύλου φρυγάνων πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,
ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς 4
δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐ-
τοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῇν οὐκ εἴασεν.
ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν 5
κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ κατα- 6
πίπτειν ἄφνω νεκρόν, ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων, καὶ
θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμε-
νοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον 7
ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδε-

---

v.42 ὁ[dgmp] δέ[c] στρατιώτης[ngmp] βουλή[nnfs] γίνομαι[viad3s] ἵνα[c] ὁ[damp] δεσμώτης[namp] ἀποκτείνω[vspa3p] μή[xo] ἐκκολυμβάω[vpaanms] διαφεύγω[voaa3s]. **v.43** ὁ[dnms] δέ[c] ἑκατοντάρχης[nnms] βούλομαι[vppnnms] διασῴζω[vnaa] ὁ[dams] Παῦλος[nams] κωλύω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dgns] βούλημα[ngns] κελεύω[viaa3s] τέ[xo] ὁ[damp] δύναμαι[vppnamp] κολυμβάω[vnpa] ἀπορίπτω[vpaaamp] πρῶτος[aampn] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἔξειμι[vnpx]. **v.44** καί[c] ὁ[damp] λοιπός[aampn] ὅς[rramp] μέν[xo] ἐπί[p] σανίς[ndfp] ὅς[rramp] δέ[c] ἐπί[p] τι-σριγνπ ὁ[dgnp] ἀπό[p] ὁ[dgns] πλοῖον[ngns] καί[c] οὕτω[bo] γίνομαι[viad3s] πᾶς[aampn] διασῴζω[vnap] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **28. v.1** καί[c] διασῴζω[vpapnmp] τότε[bo] ἐπιγινώσκω[viaa3p] ὅτι[c] Μελίτη[nnfs] ὁ[dnfs] νῆσος[nnfs] καλέω[vipp3s]. **v.2** ὁ[dnmp] δέ[c] βάρβαρος[anmpn] παρέχω[viia3p] οὐ[xo] ὁ[dafs] τυγχάνω[vpaaafs] φιλανθρωπία[nafs] ἐγώ[rpd-p] ἀνάπτω[vpaanmp] γάρ[c] πυρά[nafs] προσλαμβάνω[viam3p] πᾶς[aampn] ἐγώ[rpa-p] διά[p] ὁ[dams] ὑετός[nams] ὁ[dams] ἐφίστημι[vpxaams] καί[c] διά[p] ὁ[dans] ψῦχος[nans]. **v.3** συστρέφω[vpaagms] δέ[c] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] φρύγανον[ngnp] πλῆθος[nans] καί[c] ἐπιτίθημι[vpaagms] ἐπί[p] ὁ[dafs] πυρά[nafs] ἔχιδνα[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θέρμη[ngfs] ἐξέρχομαι[vpaanfs] καθάπτω[viaa3s] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.4** ὡς[bo] δέ[c] ὁράω[viaa3p] ὁ[dnmp] βάρβαρος[anmpn] κρεμάννυμι[vppmans] ὁ[dans] θηρίον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgms] λέγω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] πάντως[bo] φονεύς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] ὅς[rrams] διασῴζω[vpapams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁ[dnfs] δίκη[nnfs] ζάω[vnpa] οὐ[xo] ἐάω[viaa3s]. **v.5** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] ἀποτινάσσω[vpaanms] ὁ[dans] θηρίον[nans] εἰς[p] ὁ[dans] πῦρ[nans] πάσχω[viaa3s] οὐδείς[aansn] κακός[aansn]. **v.6** ὁ[dnmp] δέ[c] προσδοκάω[viia3p] αὐτός[rpams] μέλλω[vnpa] πίμπρημι[vnpp] ἤ[xo] καταπίπτω[vnpa] ἄφνω[bo] νεκρός[aamsn] ἐπί[p] πολύς[aansn] δέ[c] αὐτός[rpgmp] προσδοκάω[vppagmp] καί[c] θεωρέω[vppagmp] μηδείς[aansn] ἄτοπος[aansn] εἰς[p] αὐτός[rpams] γίνομαι[vppnans] μεταβάλλω[vppmnmp] λέγω[viia3p] θεός[nams] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx].

8 ξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ
τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον
κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθών, καὶ προσευξάμενος,
9 ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. τούτου οὖν γενομέ-
νου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρ-
10 χοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡ-
11 μᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν. Μετὰ δὲ
τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νή-
12 σῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες
13 εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ὅθεν περιελθόντες
κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου
14 νότου, δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, οὗ εὑρόντες ἀδελ-
φούς, παρεκλήθημεν ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ
15 οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαν-
τες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου
Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας
16 τῷ Θεῷ, ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκα-
τόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ, τῷ δὲ
Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ᾽ ἑαυτόν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐ-
17 τὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι
τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους, συνελθόντων
δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτούς, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγώ οὐδὲν ἐν-

---

v.7 ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddnp] περί[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ἐκεῖνος[rdams] ὑπάρχω[viia3s] χωρίον[nnnp] ὁ[ddms] πρῶτος[admsn] ὁ[dgfs] νῆσος[ngfs] ὄνομα[ndns] Πόπλιος[ndms] ὅς[rrnms] ἀναδέχομαι[vpadnms] ἐγώ[rpa-p] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] φιλοφρόνως[bo] ξενίζω[viaa3s]. **v.8** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dgms] Πόπλιος[ngms] πυρετός[ndmp] καί[c] δυσεντέριον[ndfs] συνέχω[vpppams] κατάκειμαι[vnpn] πρός[p] ὅς[rrams] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] εἰσέρχομαι[vpaanms] καί[c] προσεύχομαι[vpadnms] ἐπιτίθημι[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpdms] ἰάομαι[viad3s] αὐτός[rpams]. **v.9** οὗτος[rdgns] οὖν[c] γίνομαι[vpadgns] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ὁ[dnmp] ἔχω[vppanmp] ἀσθένεια[nafp] ἐν[p] ὁ[ddfs] νῆσος[ndfs] προσέρχομαι[viin3p] καί[c] θεραπεύω[viip3p]. **v.10** ὅς[rrnmp] καί[c] πολύς[adfpn] τιμή[ndfp] τιμάω[viaa3p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἀνάγω[vpppdmp] ἐπιτίθημι[viam3p] ὁ[danp] πρός[p] ὁ[dafs] χρεία[nafs]. **v.11** μετά[p] δέ[c] τρεῖς[namp] μήν[namp] ἀνάγω[viap1p] ἐν[p] πλοῖον[ndns] παραχειμάζω[vpxadms] ἐν[p] ὁ[ddfs] νῆσος[ndfs] Ἀλεξανδρῖνος[adnsn] παράσημος[ndns] Διόσκουροι[ndmp]. **v.12** καί[c] κατάγω[vpapnmp] εἰς[p] Συράκουσαι[nafp] ἐπιμένω[viaa1p] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp]. **v.13** ὅθεν[bo] περιέρχομαι[vpaanmp] καταντάω[viaa1p] εἰς[p] Ῥήγιον[nans] καί[c] μετά[p] εἷς[nafs] ἡμέρα[nafs] ἐπιγίνομαι[vpadgms] νότος[ngms] δευτεραῖος[anmpn] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Ποτίολοι[namp]. **v.14** ὅς[bo] εὑρίσκω[vpaanmp] ἀδελφός[namp] παρακαλέω[viap1p] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp] ἐπιμένω[vnaa] ἡμέρα[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] οὕτω[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] Ῥώμη[nafs] ἔρχομαι[viaa1p]. **v.15** κἀκεῖθεν[bo] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpg-p] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ἐγώ[rpd-p] ἄχρι[p] Ἀππίου[ngms] Φόρον[ngns] καί[c] τρεῖς[ngfp] ταβέρνη[ngfp] ὅς[rramp] ὁράω[vpaanms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] εὐχαριστέω[vpaanms] ὁ[ddms] θεός[ndms] λαμβάνω[viaa3s] θάρσος[nans]. **v.16** ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Ῥώμη[nafs] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[damp] δέσμιος[namp] ὁ[ddms] στρατοπεδάρχης[ndms] ὁ[ddms] δέ[c] Παῦλος[ndms] ἐπιτρέπω[viap3s] μένω[vnpa] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxams] σύν[p] ὁ[ddms] φυλάσσω[vppadms] αὐτός[rpams] στρατιώτης[ndms].

αντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ
Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες 18
ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν
θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠ- 19
ναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου
ἔχων τι κατηγορῆσαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα 20
ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσ-
ραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, 21
Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι
περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρο- 22
νεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι
πανταχοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἧκον πρὸς 23
αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ,
ἀπό τε τοῦ νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑ-
σπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. 24
ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ 25
Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον, Πο- 26
ρεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὲ, Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ

---

v.17 γίνομαι[viad3s] δέ[c] μετά[p] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] συγκαλέω[vnam] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ὁ[damp] εἰμί[vppxamp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] πρῶτος[aampn] συνέρχομαι[vpaagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] λέγω[viia3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpn-s] οὐδείς[aansn] ἐναντίος[aansn] ποιέω[vpaanms] ὁ[ddms] λαός[ndms] ἤ[xo] ὁ[ddnp] ἔθος[ndnp] ὁ[ddnp] πατρῷος[adnpn] δέσμιος[nnms] ἐκ[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] παραδίδωμι[viap1s] εἰς[p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ὁ[dgmp] Ῥωμαῖος[agmpn]. **v.18** ὅστις[rrnmp] ἀνακρίνω[vpaanmp] ἐγώ[rpa-s] βούλομαι[viin3p] ἀπολύω[vnaa] διά[p] ὁ[dans] μηδείς[aafsn] αἰτία[nafs] θάνατος[ngms] ὑπάρχω[vnpa] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s]. **v.19** ἀντιλέγω[vppagmp] δέ[c] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ἀναγκάζω[viap1s] ἐπικαλέω[vnam] Καῖσαρ[nams] οὐ[xo] ὡς[bo] ὁ[dgns] ἔθνος[ngns] ἐγώ[rpg-s] ἔχω[vppanms] τι-σριανσ κατηγορέω[vnaa]. **v.20** διά[p] οὗτος[rdafs] οὖν[c] ὁ[dafs] αἰτία[nafs] παρακαλέω[viaa1s] σύ[rpa-p] ὁράω[vnaa] καί[c] προσλαλέω[vnaa] ἕνεκα[bo] γάρ[c] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] ὁ[dafs] ἅλυσις[nafs] οὗτος[rdafs] περίκειμαι[vipn1s]. **v.21** ὁ[dnmp] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] λέγω[viaa3p] ἐγώ[rpn-p] οὔτε[c] γράμμα[nanp] περί[p] σύ[rpg-s] δέχομαι[viad1p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] οὔτε[c] παραγίνομαι[vpadnms] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ἤ[xo] λαλέω[viaa3s] τι-σριανσ περί[p] σύ[rpg-s] πονηρός[aansn]. **v.22** ἀξιόω[vipa1p] δέ[c] παρά[p] σύ[rpg-s] ἀκούω[vnaa] ὅς[rranp] φρονέω[vipa2s] περί[p] μέν[xo] γάρ[c] ὁ[dgfs] αἵρεσις[ngfs] οὗτος[rdgfs] γνωστός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-p] ὅτι[c] πανταχοῦ[bo] ἀντιλέγω[vipp3s]. **v.23** τάσσω[vpamnmp] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἡμέρα[nafs] ἥκω[viia3p] πρός[p] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] ξενία[nafs] πολύς[anmpc] ὅς[rrdmp] ἐκτίθημι[viim3s] διαμαρτύρομαι[vppnnms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] πείθω[vppanms] τέ[xo] αὐτός[rpamp] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἀπό[p] τέ[xo] ὁ[dgms] νόμος[ngms] Μωϋσῆς[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] ἀπό[p] πρωΐ[bo] ἕως[c] ἑσπέρα[ngfs]. **v.24** καί[c] ὁ[dnmp] μέν[xo] πείθω[viip3p] ὁ[ddnp] λέγω[vpppdnp] ὁ[dnmp] δέ[c] ἀπιστέω[viia3p]. **v.25** ἀσύμφωνος[anmpn] δέ[c] εἰμί[vppxnmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] ἀπολύω[viim3p] λέγω[vpaagms] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] ῥῆμα[nans] εἷς[nans] ὅτι[c] καλῶς[bo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] λαλέω[viaa3s] διά[p] Ἠσαΐας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p].

27 οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε, ἐ-
παχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως
ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴ-
δωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ
28 συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. γνωστὸν οὖν
ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ,
29 αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ
30 Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. Ἔμεινε δὲ ὁ
Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας
31 τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
μετὰ πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.

---

v.26 λέγω[vppanns] πορεύομαι[vdao2s] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] οὗτος[rdams] καί[c] λέγω[vdaa2s] ἀκοή[ndfs] ἀκούω[vifa2p] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] συνίημι[vsax2p] καί[c] βλέπω[vppanmp] βλέπω[vifa2p] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] ὁράω[vsaa2p]. **v.27** παχύνω[viap3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ὁ[dgms] λαός[ngms] οὗτος[rdgms] καί[c] ὁ[ddnp] οὖς[ndnp] βαρέως[bo] ἀκούω[viaa3p] καί[c] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgmp] καμμύω[viaa3p] μήποτε[bo] ὁράω[vsaa3p] ὁ[ddmp] ὀφθαλμός[ndmp] καί[c] ὁ[ddnp] οὖς[ndnp] ἀκούω[vsaa3p] καί[c] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] συνίημι[vsaa3p] καί[c] ἐπιστρέφω[vsaa3p] καί[c] ἰάομαι[vsad1s] αὐτός[rpamp]. **v.28** γνωστός[annsn] οὖν[c] εἰμί[vdpx3s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ἀποστέλλω[viap3s] ὁ[dnns] σωτήριον[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] αὐτός[rpnmp] καί[c] ἀκούω[vifd3p]. **v.29** καί[c] οὗτος[rdanp] αὐτός[rpgms] λέγω[vpaagms] ἀπέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] πολύς[aafsn] ἔχω[vppanmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] συζήτησις[nafs]. **v.30** μένω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] διετία[nafs] ὅλος[aafsn] ἐν[p] ἴδιος[admsn] μίσθωμα[ndns] καί[c] ἀποδέχομαι[viin3s] πᾶς[aampn] ὁ[damp] εἰσπορεύομαι[vppnamp] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.31** κηρύσσω[vppanms] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διδάσκω[vppanms] ὁ[danp] περί[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] πᾶς[agfsn] παρρησία[ngfs] ἀκωλύτως[bo].

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρι- **1**
σμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προ- 2
φητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ 3
γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὁρισθέντος 4
υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης, ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, δι' οὗ ἐλάβομεν χά- 5
ριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ 6
Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς 7
ἁγίοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ 8
Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγ-
γέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ θεός, 9
ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, πάντοτε ἐπὶ τῶν 10
προσευχῶν μου δεόμενος, εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν
τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν 11
ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στηρι-
χθῆναι ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστι, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς 12

---

1. **v.1** Παῦλος[nnms] δοῦλος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] κλητός[anmsn] ἀπόστολος[nnms] ἀφορίζω[vpxpnms] εἰς[p] εὐαγγέλιον[nans] θεός[ngms]. **v.2** ὅς[rrans] προεπαγγέλλομαι[viad3s] διά[p] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] γραφή[ndfp] ἅγιος[adfpn]. **v.3** περί[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] γίνομαι[vpadgms] ἐκ[p] σπέρμα[ngns] Δαυίδ[tp] κατά[p] σάρξ[nafs]. **v.4** ὁ[dgms] ὁρίζω[vpapgms] υἱός[ngms] θεός[ngms] ἐν[p] δύναμις[ndfs] κατά[p] πνεῦμα[nans] ἁγιωσύνη[ngfs] ἐκ[p] ἀνάστασις[ngfs] νεκρός[agmpn] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.5** διά[p] ὅς[rrgms] λαμβάνω[viaa1p] χάρις[nafs] καί[c] ἀποστολή[nafs] εἰς[p] ὑπακοή[nafs] πίστις[ngfs] ἐν[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.6** ἐν[p] ὅς[rrdnp] εἰμί[vipx2p] καί[c] σύ[rpn-p] κλητός[anmpn] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.7** πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] εἰμί[vppxdmp] ἐν[p] Ῥώμη[ndfs] ἀγαπητός[admpn] θεός[ngms] κλητός[admpn] ἅγιος[admpn] χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.8** πρῶτος[bo] μέν[xo] εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-s] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-p] καταγγέλλω[vipp3s] ἐν[p] ὅλος[admsn] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.9** μάρτυς[nnms] γάρ[c] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅς[rrdms] λατρεύω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] ἀδιαλείπτως[bo] μνεία[nafs] σύ[rpg-p] ποιέω[vipm1s]. **v.10** πάντοτε[bo] ἐπί[p] ὁ[dgfp] προσευχή[ngfp] ἐγώ[rpg-s] δέομαι[vppnnms] εἰ[qo] ἤδη[bo] ποτέ[xo] εὐοδόω[vifp1s] ἐν[p] ὁ[ddns] θέλημα[ndns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.11** ἐπιποθέω[vipa1s] γάρ[c] ὁράω[vnaa] σύ[rpa-p] ἵνα[c] τι-σριανσ μεταδίδωμι[vsaa1s] χάρισμα[nans] σύ[rpd-p] πνευματικός[aansn] εἰς[p] ὁ[dans] στηρίζω[vnap] σύ[rpa-p].

13 ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀ-
γνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ
ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα καρπόν τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν,
14 καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἕλλησί τε καὶ βαρβά-
15 ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, οὕτω τὸ κατ᾽ ἐμὲ
16 πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ
ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, δύναμις γὰρ Θεοῦ
ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
17 Ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πί-
στεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως
18 ζήσεται. Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶ-
σαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ
19 κατεχόντων, διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐ-
20 τοῖς, ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ
ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε
ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπο-
21 λογήτους, διότι γνόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ
εὐχαρίστησαν, ἀλλ᾽ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν,
22 καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι σο-
23 φοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ
ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τε-

---

v.12 οὗτος[rdnns] δέ[c] εἰμί[vipx3s] συμπαρακαλέω[vnap] ἐν[p] σύ[rpd-p] διά[p] ὁ[dgfs] ἐν[p] ἀλλήλων[redmp] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p] τέ[xo] καί[c] ἐγώ[rpg-s]. **v.13** οὐ[xo] θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] πολλάκις[bo] προτίθημι[viam1s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] κωλύω[viap1s] ἄχρι[p] ὁ[dgms] δεῦρο[bo] ἵνα[c] καρπός[nams] τι-σριαμσ ἔχω[vsaa1s] καί[c] ἐν[p] σύ[rpd-p] καθώς[bo] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] λοιπός[adnpn] ἔθνος[ndnp]. **v.14** Ἕλλην[ndmp] τέ[xo] καί[c] βάρβαρος[admpn] σοφός[admpn] τέ[xo] καί[c] ἀνόητος[admpn] ὀφειλέτης[nnms] εἰμί[vipx1s]. **v.15** οὕτω[bo] ὁ[dnns] κατά[p] ἐγώ[rpa-s] πρόθυμος[annsn] καί[c] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] ἐν[p] Ῥώμη[ndfs] εὐαγγελίζω[vnam]. **v.16** οὐ[xo] γάρ[c] ἐπαισχύνομαι[vipn1s] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] δύναμις[nnfs] γάρ[c] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] εἰς[p] σωτηρία[nafs] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] πιστεύω[vppadms] Ἰουδαῖος[admsn] τέ[xo] πρῶτος[bo] καί[c] Ἕλλην[ndms]. **v.17** δικαιοσύνη[nnfs] γάρ[c] θεός[ngms] ἐν[p] αὐτός[rpdns] ἀποκαλύπτω[vipp3s] ἐκ[p] πίστις[ngfs] εἰς[p] πίστις[nafs] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] δέ[c] δίκαιος[anmsn] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ζάω[vifd3s]. **v.18** ἀποκαλύπτω[vipp3s] γάρ[c] ὀργή[nnfs] θεός[ngms] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] ἀσέβεια[nafs] καί[c] ἀδικία[nafs] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dgmp] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ἐν[p] ἀδικία[ndfs] κατέχω[vppagmp]. **v.19** διότι[c] ὁ[dnns] γνωστός[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] φανερός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] γάρ[c] θεός[nnms] αὐτός[rpdmp] φανερόω[viaa3s]. **v.20** ὁ[dnnp] γάρ[c] ἀόρατος[annpn] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] κτίσις[ngfs] κόσμος[ngms] ὁ[ddnp] ποίημα[ndnp] νοέω[vpppnnp] καθοράω[vipp3s] ὁ[dnfs] τέ[xo] ἀΐδιος[anmsn] αὐτός[rpgms] δύναμις[nnfs] καί[c] θειότης[nnfs] εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpamp] ἀναπολόγητος[aampn]. **v.21** διότι[c] γινώσκω[vpaanmp] ὁ[dams] θεός[nams] οὐ[xo] ὡς[bo] θεός[nams] δοξάζω[viaa3p] ἤ[xo] εὐχαριστέω[viaa3p] ἀλλά[c] ματαιόω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddmp] διαλογισμός[ndmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] σκοτίζω[viap3s] ὁ[dnfs] ἀσύνετος[anfsn] αὐτός[rpgmp] καρδία[nnfs]. **v.22** φάσκω[vppanmp] εἰμί[vnpx] σοφός[anmpn] μωραίνω[viap3p].

τραπόδων καὶ ἑρπετῶν. Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς 24
ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀ-
τιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς, οἵτινες μετήλλαξαν 25
τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ
ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θε- 26
ὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν
φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες 27
ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀ-
ρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην
κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν
ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν 28
Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδό-
κιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, πεπληρωμένους πάσῃ 29
ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου,
φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, 30
θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κα-
κῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, 31
ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας, οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπι- 32
γνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ
μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

---

v.23 καί[c] ἀλλάσσω[viaa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] ἄφθαρτος[agmsn] θεός[ngms] ἐν[p] ὁμοίωμα[ndns] εἰκών[ngfs] φθαρτός[agmsn] ἄνθρωπος[ngms] καί[c] πετεινός[ngnp] καί[c] τετράπους[agnpn] καί[c] ἑρπετόν[ngnp]. **v.24** διό[c] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐπιθυμία[ndfp] ὁ[dgfp] καρδία[ngfp] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ἀκαθαρσία[nafs] ὁ[dgms] ἀτιμάζω[vnpe] ὁ[danp] σῶμα[nanp] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.25** ὅστις[rrnmp] μεταλλάσσω[viaa3p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ὁ[ddns] ψεῦδος[ndns] καί[c] σεβάζομαι[viad3p] καί[c] λατρεύω[viaa3p] ὁ[ddfs] κτίσις[ndfs] παρά[p] ὁ[dams] κτίζω[vpaaams] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] εὐλογητός[anmsn] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th]. **v.26** διά[p] οὗτος[rdans] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰς[p] πάθος[nanp] ἀτιμία[ngfs] ὁ[dnfp] τέ[xo] γάρ[c] θῆλυς[anfpn] αὐτός[rpgmp] μεταλλάσσω[viaa3p] ὁ[dafs] φυσικός[aafsn] χρῆσις[nafs] εἰς[p] ὁ[dafs] παρά[p] φύσις[nafs]. **v.27** ὁμοίως[bo] τέ[xo] καί[c] ὁ[dnmp] ἄρσην[nnmp] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[dafs] φυσικός[aafsn] χρῆσις[nafs] ὁ[dgfs] θῆλυς[agfsn] ἐκκαίω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὄρεξις[ndfs] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] ἄρσην[nnmp] ἐν[p] ἄρσην[ndmp] ὁ[dafs] ἀσχημοσύνη[nafs] κατεργάζομαι[vppnnmp] καί[c] ὁ[dafs] ἀντιμισθία[nafs] ὅς[rrafs] δεῖ[viiq3s] ὁ[dgfs] πλάνη[ngfs] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἀπολαμβάνω[vppanmp]. **v.28** καί[c] καθώς[bo] οὐ[xo] δοκιμάζω[viaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] ἔχω[vnpa] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] παραδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰς[p] ἀδόκιμος[aamsn] νοῦς[nams] ποιέω[vnpa] ὁ[danp] μή[xo] καθήκω[vppqanp]. **v.29** πληρόω[vpxpamp] πᾶς[adfsn] ἀδικία[ndfs] πορνεία[ndfs] πονηρία[ndfs] πλεονεξία[ndfs] κακία[ndfs] μεστός[aampn] φθόνος[ngms] φόνος[ngms] ἔρις[ngfs] δόλος[ngms] κακοήθεια[ngfs] ψιθυριστής[namp]. **v.30** κατάλαλος[aampn] θεοστυγής[aampn] ὑβριστής[namp] ὑπερήφανος[aampn] ἀλαζών[namp] ἐφευρετής[namp] κακός[agnpn] γονεύς[ndmp] ἀπειθής[aampn]. **v.31** ἀσύνετος[aampn] ἀσύνθετος[aampn] ἄστοργος[aampn] ἄσπονδος[aampn] ἀνελεήμων[aampn]. **v.32** ὅστις[rrnmp] ὁ[dans] δικαίωμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπιγινώσκω[vpaanmp] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ὁ[danp] τοιοῦτος[rdanp] πράσσω[vppanmp] ἄξιος[anmpn] θάνατος[ngms] εἰμί[vipx3p] οὐ[xo] μόνος[bo] αὐτός[rpanp] ποιέω[vipa3p] ἀλλά[c] καί[c] συνευδοκέω[vipa3p] ὁ[ddmp] πράσσω[vppadmp].

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ
κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσ-
2 σεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστι κατὰ
3 ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζῃ δὲ τοῦτο,
ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν
4 αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ· ἢ τοῦ πλούτου τῆς
χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας κα-
ταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε
5 ἄγει· κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν
θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως
6 δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
7 αὐτοῦ, τοῖς μὲν καθ᾽ ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τι-
8 μὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον, τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας,
καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς
9 καὶ ὀργή, θλῖψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώ-
που τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ
10 Ἕλληνος, δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομέ-
11 νῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι, οὐ γάρ ἐστι
12 προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀ-
νόμως καὶ ἀπολοῦνται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου
13 κριθήσονται, οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ

---

2. **v.1** διό[c] ἀναπολόγητος[anmsn] εἰμί[vipx2s] ὦ[i] ἄνθρωπος[nvms] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] κρίνω[vppanms] ἐν[p] ὅς[rrdns] γάρ[c] κρίνω[vipa2s] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] σεαυτοῦ[rxams] κατακρίνω[vipa2s] ὁ[danp] γάρ[c] αὐτός[rpanp] πράσσω[vipa2s] ὁ[dnms] κρίνω[vppanms]. **v.2** οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[dnns] κρίμα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] κατά[p] ἀλήθεια[nafs] ἐπί[p] ὁ[damp] ὁ[danp] τοιοῦτος[rdanp] πράσσω[vppaamp]. **v.3** λογίζομαι[vipn2s] δέ[c] οὗτος[rdans] ὦ[i] ἄνθρωπος[nvms] ὁ[dnms] κρίνω[vppanms] ὁ[damp] ὁ[danp] τοιοῦτος[rdanp] πράσσω[vppaamp] καί[c] ποιέω[vppanms] αὐτός[rpanp] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐκφεύγω[vifd2s] ὁ[dans] κρίμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.4** ἤ[xo] ὁ[dgms] πλοῦτος[ngms] ὁ[dgfs] χρηστότης[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dgfs] ἀνοχή[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] μακροθυμία[ngfs] καταφρονέω[vipa2s] ἀγνοέω[vppanms] ὅτι[c] ὁ[dnns] χρηστός[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] μετάνοια[nafs] σύ[rpa-s] ἄγω[vipa3s]. **v.5** κατά[p] δέ[c] ὁ[dafs] σκληρότης[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ἀμετανόητος[aafsn] καρδία[nafs] θησαυρίζω[vipa2s] σεαυτοῦ[rxdms] ὀργή[nafs] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ὀργή[ngfs] καί[c] ἀποκάλυψις[ngfs] δικαιοκρισία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** ὅς[rrnms] ἀποδίδωμι[vifa3s] ἕκαστος[admsn] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.7** ὁ[ddmp] μέν[xo] κατά[p] ὑπομονή[nafs] ἔργον[ngns] ἀγαθός[agnsn] δόξα[nafs] καί[c] τιμή[nafs] καί[c] ἀφθαρσία[nafs] ζητέω[vppadmp] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.8** ὁ[ddmp] δέ[c] ἐκ[p] ἐριθεία[ngfs] καί[c] ἀπειθέω[vppadmp] μέν[xo] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] πείθω[vppmdmp] δέ[c] ὁ[ddfs] ἀδικία[ndfs] θυμός[nnms] καί[c] ὀργή[nnfs]. **v.9** θλῖψις[nnfs] καί[c] στενοχωρία[nnfs] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] ψυχή[nafs] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dgms] κατεργάζομαι[vppngms] ὁ[dans] κακός[aansn] Ἰουδαῖος[agmsn] τέ[xo] πρῶτος[bo] καί[c] Ἕλλην[ngms]. **v.10** δόξα[nnfs] δέ[c] καί[c] τιμή[nnfs] καί[c] εἰρήνη[nnfs] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] ἐργάζομαι[vppndms] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] Ἰουδαῖος[admsn] τέ[xo] πρῶτος[bo] καί[c] Ἕλλην[ndms]. **v.11** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] προσωπολημψία[nnfs] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.12** ὅσος[rcnmp] γάρ[c] ἀνόμως[bo] ἁμαρτάνω[viaa3p] ἀνόμως[bo] καί[c] ἀπόλλυμι[vifm3p] καί[c] ὅσος[rcnmp] ἐν[p] νόμος[ndms] ἁμαρτάνω[viaa3p] διά[p] νόμος[ngms] κρίνω[vifp3p].

Θεῷ, ἀλλʹ οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔ- 14
θνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι, νόμον
μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον 15
τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης
αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κα-
τηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ 16
Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ 17
τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ 18
δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, πέ- 19
ποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,
παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν 20
τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ, ὁ οὖν διδάσκων ἕτε- 21
ρον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις· ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις·
ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις· ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα, 22
ἱεροσυλεῖς· ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ 23
νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις· τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διʹ ὑμᾶς 24
βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν 25
γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς, ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς,
ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ 26
δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς

---

v.13 οὐ[xo] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἀκροατής[nnmp] ὁ[dgms] νόμος[ngms] δίκαιος[anmpn] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] ποιητής[nnmp] ὁ[dgms] νόμος[ngms] δικαιόω[vifp3p]. **v.14** ὅταν[c] γάρ[c] ἔθνος[nnnp] ὁ[dnnp] μή[xo] νόμος[nams] ἔχω[vppannp] φύσις[ndfs] ὁ[danp] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ποιέω[vspa3s] οὗτος[rdnmp] νόμος[nams] μή[xo] ἔχω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] εἰμί[vipx3p] νόμος[nnms]. **v.15** ὅστις[rrnmp] ἐνδείκνυμι[vipm3p] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὁ[dgms] νόμος[ngms] γραπτός[aansn] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp] συμμαρτυρέω[vppagfs] αὐτός[rpgmp] ὁ[dgfs] συνείδησις[ngfs] καί[c] μεταξύ[bo] ἀλλήλων[regmp] ὁ[dgmp] λογισμός[ngmp] κατηγορέω[vppagmp] ἤ[xo] καί[c] ἀπολογέομαι[vppngmp]. **v.16** ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ὅτε[bo] κρίνω[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[danp] κρυπτός[aanpn] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] κατά[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ἐγώ[rpg-s] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.17** ἴδε[i] σύ[rpn-s] Ἰουδαῖος[anmsn] ἐπονομάζω[vipp2s] καί[c] ἐπαναπαύομαι[vipn2s] ὁ[ddms] νόμος[ndms] καί[c] καυχάομαι[vipn2s] ἐν[p] θεός[ndms]. **v.18** καί[c] γινώσκω[vipa2s] ὁ[dans] θέλημα[nans] καί[c] δοκιμάζω[vipa2s] ὁ[danp] διαφέρω[vppaanp] κατηχέω[vpppnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms]. **v.19** πείθω[vixa2s] τέ[xo] σεαυτοῦ[rxams] ὁδηγός[nams] εἰμί[vnpx] τυφλός[agmpn] φῶς[nans] ὁ[dgmp] ἐν[p] σκότος[ndns]. **v.20** παιδευτής[nafs] ἄφρων[agmpn] διδάσκαλος[nams] νήπιος[agmpn] ἔχω[vppaams] ὁ[dafs] μόρφωσις[nafs] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms]. **v.21** ὁ[dnms] οὖν[c] διδάσκω[vppanms] ἕτερος[aamsn] σεαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] διδάσκω[vipa2s] ὁ[dnms] κηρύσσω[vppanms] μή[xo] κλέπτω[vnpa] κλέπτω[vipa2s]. **v.22** ὁ[dnms] λέγω[vppanms] μή[xo] μοιχεύω[vnpa] μοιχεύω[vipa2s] ὁ[dnms] βδελύσσομαι[vppnnms] ὁ[danp] εἴδωλον[nanp] ἱεροσυλέω[vipa2s]. **v.23** ὅς[rrnms] ἐν[p] νόμος[ndms] καυχάομαι[vipn2s] διά[p] ὁ[dgfs] παράβασις[ngfs] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dams] θεός[nams] ἀτιμάζω[vipa2s]. **v.24** ὁ[dnns] γάρ[c] ὄνομα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] διά[p] σύ[rpa-p] βλασφημέω[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] καθώς[bo] γράφω[vixp3s]. **v.25** περιτομή[nnfs] μέν[xo] γάρ[c] ὠφελέω[vipa3s] ἐάν[qo] νόμος[nams] πράσσω[vspa2s] ἐάν[qo] δέ[c] παραβάτης[nnms] νόμος[ngms] εἰμί[vspx2s] ὁ[dnfs] περιτομή[nnfs] σύ[rpg-s] ἀκροβυστία[nnfs] γίνομαι[vixa3s].

27 περιτομὴν λογισθήσεται· καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία,
τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παρα-
28 βάτην νόμου· οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν
29 τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, ἀλλ᾽ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος,
καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος
οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς πε-
2 ριτομῆς· πολὺ κατὰ πάντα τρόπον, πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπι-
3 στεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες· μὴ
4 ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει· μὴ γένοιτο,
γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς
γέγραπται, Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς
5 ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην
συνίστησι, τί ἐροῦμεν· μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀρ-
6 γήν· κατὰ ἄνθρωπον λέγω. μὴ γένοιτο, ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς
7 τὸν κόσμον· εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι
ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς
8 κρίνομαι· καὶ μή καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθώς φασί τι-
νες ἡμᾶς λέγειν ὅτι, Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά·
9 ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστι. Τί οὖν· προεχόμεθα· οὐ πάντως,
προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ᾽ ἁ-

---

v.26 ἐάν^{qo} οὖν^{c} ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^{danp} δικαίωμα^{nanp} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} φυλάσσω^{vspa3s} οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} περιτομή^{nafs} λογίζομαι^{vifp3s}. **v.27** καί^{c} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dnfs} ἐκ^{p} φύσις^{ngfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^{dams} νόμος^{nams} τελέω^{vppanfs} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} διά^{p} γράμμα^{ngns} καί^{c} περιτομή^{ngfs} παραβάτης^{nams} νόμος^{ngms}. **v.28** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} περιτομή^{nnfs}. **v.29** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} καί^{c} περιτομή^{nnfs} καρδία^{ngfs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} οὐ^{xo} γράμμα^{ndns} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀλλά^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **3. v.1** τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὁ^{dnns} περισσός^{annsn} ὁ^{dgms} Ἰουδαῖος^{agmsn} ἤ^{xo} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnfs} ὠφέλεια^{nnfs} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs}. **v.2** πολύς^{annsn} κατά^{p} πᾶς^{aamsn} τρόπος^{nams} πρῶτος^{bo} μέν^{xo} γάρ^{c} ὅτι^{c} πιστεύω^{viap3p} ὁ^{danp} λόγιον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.3** τίς^{rqnns} γάρ^{c} εἰ^{qo} ἀπιστέω^{viaa3p} τι-σρινμπ μή^{xo} ὁ^{dnfs} ἀπιστία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταργέω^{vifa3s}. **v.4** μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} γίνομαι^{vdpn3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} πᾶς^{anmsn} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} ψεύστης^{nnms} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅπως^{bo} ἄν^{xo} δικαιόω^{vsap2s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} νικάω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κρίνω^{vnpp} σύ$^{rpa-s}$. **v.5** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἀδικία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} συνίστημι^{vipa3s} τίς^{rqans} λέγω^{vifa1p} μή^{xo} ἄδικος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐπιφέρω^{vppanms} ὁ^{dafs} ὀργή^{nafs} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{vipa1s}. **v.6** μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἐπεί^{c} πῶς^{bo} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἐμός^{rsdns} ψεῦσμα^{ndns} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$ ὡς^{bo} ἁμαρτωλός^{anmsn} κρίνω^{vipp1s}. **v.8** καί^{c} μή^{xo} καθώς^{bo} βλασφημέω^{vipp1p} καί^{c} καθώς^{bo} φημί^{vipx3p} τι-σρινμπ ἐγώ$^{rpa-p}$ λέγω^{vnpa} ὅτι^{c} ποιέω^{vsaa1p} ὁ^{danp} κακός^{aanpn} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnnp} ἀγαθός^{annpn} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} κρίμα^{nnns} ἔνδικος^{annsn} εἰμί^{vipx3s}.

μαρτίαν εἶναι, καθὼς γέγραπται ὅτι Οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς, 10
οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν, πάντες ἐξ- 11, 12
έκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ
ἔστιν ἕως ἑνός, τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσ- 13
σαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν, ὧν 14
τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει, ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι 15
αἷμα, σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁ- 16, 17
δὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν 18
ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν 19
τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ ὑπόδικος γένηται
πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται 20
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.
νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυ- 21
ρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ 22
Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας
τοὺς πιστεύοντας, οὐ γάρ ἐστι διαστολή, πάντες γὰρ ἥμαρτον 23
καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν 24
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον, διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αὐτοῦ 25
αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν

---

v.9 τίς[rqnns] οὖν[c] προέχω[vipn1p] οὐ[xo] πάντως[bo] προαιτιάομαι[viad1p] γάρ[c] Ἰουδαῖος[aampn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[namp] πᾶς[aampn] ὑπό[p] ἁμαρτία[nafs] εἰμί[vnpx]. **v.10** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] δίκαιος[anmsn] οὐδέ[bo] εἷς[nnms]. **v.11** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] συνίημι[vppanms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἐκζητέω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.12** πᾶς[anmpn] ἐκκλίνω[viaa3p] ἅμα[bo] ἀχρειόω[viap3p] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ποιέω[vppanms] χρηστότης[nafs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἕως[c] εἷς[ngms]. **v.13** τάφος[nnms] ἀνοίγω[vpxpnms] ὁ[dnms] λάρυγξ[nnms] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddfp] γλῶσσα[ndfp] αὐτός[rpgmp] δολιόω[viia3p] ἰός[nnms] ἀσπίς[ngfp] ὑπό[p] ὁ[danp] χεῖλος[nanp] αὐτός[rpgmp]. **v.14** ὅς[rrgmp] ὁ[dnns] στόμα[nnns] ἀρά[ngfs] καί[c] πικρία[ngfs] γέμω[vipa3s]. **v.15** ὀξύς[anmpn] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgmp] ἐκχέω[vnaa] αἷμα[nans]. **v.16** σύντριμμα[nnns] καί[c] ταλαιπωρία[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ὁδός[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.17** καί[c] ὁδός[nafs] εἰρήνη[ngfs] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p]. **v.18** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] φόβος[nnms] θεός[ngms] ἀπέναντι[bo] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp]. **v.19** οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] ὅσος[rcanp] ὁ[dnms] νόμος[nnms] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] λαλέω[vipa3s] ἵνα[c] πᾶς[annsn] στόμα[nnns] φράσσω[vsap3s] καί[c] ὑπόδικος[anmsn] γίνομαι[vsad3s] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.20** διότι[c] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] οὐ[xo] δικαιόω[vifp3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] διά[p] γάρ[c] νόμος[ngms] ἐπίγνωσις[nnfs] ἁμαρτία[ngfs]. **v.21** νυνί[bo] δέ[c] χωρίς[bo] νόμος[ngms] δικαιοσύνη[nnfs] θεός[ngms] φανερόω[vixp3s] μαρτυρέω[vpppnfs] ὑπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.22** δικαιοσύνη[nnfs] δέ[c] θεός[ngms] διά[p] πίστις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] πᾶς[aampn] καί[c] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] πιστεύω[vppaamp] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] διαστολή[nnfs]. **v.23** πᾶς[anmpn] γάρ[c] ἁμαρτάνω[viaa3p] καί[c] ὑστερέω[vipp3p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.24** δικαιόω[vpppnmp] δωρεάν[bo] ὁ[ddfs] αὐτός[rpgms] χάρις[ndfs] διά[p] ὁ[dgfs] ἀπολύτρωσις[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms].

26 τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων, ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς
ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι
27 αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. ποῦ οὖν
ἡ καύχησις· ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου· τῶν ἔργων· οὐχί,
28 ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι
29 ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον·
30 οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν· ναὶ καὶ ἐθνῶν, ἐπείπερ εἷς ὁ Θεός, ὃς
δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πί-
31 στεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως· μὴ γένοιτο,
ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.
4 Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ
2 σάρκα· εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα,
3 ἀλλ᾽ οὐ πρὸς τὸν Θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει· Ἐπίστευσε δὲ
4 Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ
ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ
5 ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δι-
καιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην.
6 καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ
7 Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων, Μακάριοι ὧν ἀφέ-
8 θησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακά-
9 ριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς

---

v.25 ὅς[rrams] προτίθημι[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἱλαστήριος[nans] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpgms] αἷμα[ndns] εἰς[p] ἔνδειξις[nafs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] αὐτός[rpgms] διά[p] ὁ[dafs] πάρεσις[nafs] ὁ[dgnp] προγίνομαι[vpxagnp] ἁμάρτημα[ngnp]. **v.26** ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀνοχή[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] πρός[p] ἔνδειξις[nafs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddms] νῦν[bo] καιρός[ndms] εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpams] δίκαιος[aamsn] καί[c] δικαιόω[vppaams] ὁ[dams] ἐκ[p] πίστις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms]. **v.27** ποῦ[xo] οὖν[c] ὁ[dnfs] καύχησις[nnfs] ἐκκλείω[viap3s] διά[p] ποῖος[rqgms] νόμος[ngms] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] οὐχί[xo] ἀλλά[c] διά[p] νόμος[ngms] πίστις[ngfs]. **v.28** λογίζομαι[vipn1p] οὖν[c] πίστις[ndfs] δικαιόω[vnpp] ἄνθρωπος[nams] χωρίς[bo] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms]. **v.29** ἤ[xo] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] θεός[nnms] μόνος[bo] οὐχί[xo] δέ[c] καί[c] ἔθνος[ngnp] ναί[xo] καί[c] ἔθνος[ngnp]. **v.30** ἐπείπερ[c] εἷς[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅς[rrnms] δικαιόω[vifa3s] περιτομή[nafs] ἐκ[p] πίστις[ngfs] καί[c] ἀκροβυστία[nafs] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.31** νόμος[nams] οὖν[c] καταργέω[vipa1p] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] μή[xo] γίνομαι[voad3s] ἀλλά[c] νόμος[nams] ἵστημι[vipa1p]. **4. v.1** τίς[rqans] οὖν[c] λέγω[vifa1p] Ἀβραάμ[tp] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-p] εὑρίσκω[vnxa] κατά[p] σάρξ[nafs]. **v.2** εἰ[qo] γάρ[c] Ἀβραάμ[tp] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] δικαιόω[viap3s] ἔχω[vipa3s] καύχημα[nans] ἀλλά[c] οὐ[xo] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.3** τίς[rqans] γάρ[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] λέγω[vipa3s] πιστεύω[viaa3s] δέ[c] Ἀβραάμ[tp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.4** ὁ[ddms] δέ[c] ἐργάζομαι[vppndms] ὁ[dnms] μισθός[nnms] οὐ[xo] λογίζομαι[vipn3s] κατά[p] χάρις[nafs] ἀλλά[c] κατά[p] ὁ[dans] ὀφείλημα[nans]. **v.5** ὁ[ddms] δέ[c] μή[xo] ἐργάζομαι[vppndms] πιστεύω[vppadms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dams] δικαιόω[vppaams] ὁ[dams] ἀσεβής[aamsn] λογίζομαι[vipn3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.6** καθάπερ[bo] καί[c] Δαυίδ[tp] λέγω[vipa3s] ὁ[dams] μακαρισμός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὅς[rrdms] ὁ[dnms] θεός[nnms] λογίζομαι[vipn3s] δικαιοσύνη[nafs] χωρίς[bo] ἔργον[ngnp]. **v.7** μακάριος[anmpn] ὅς[rrgmp] ἀφίημι[viap3p] ὁ[dnfp] ἀνομία[nnfp] καί[c] ὅς[rrgmp] ἐπικαλύπτω[viap3p] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp]. **v.8** μακάριος[anmsn] ἀνήρ[nnms] ὅς[rrdms] ὅς[xo] μή[xo] λογίζομαι[vsad3s] κύριος[nnms] ἁμαρτία[nafs].

οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομήν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν· λέ-
γομεν γὰρ ὅτι Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.
πῶς οὖν ἐλογίσθη· ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ· οὐκ ἐν 10
περιτομῇ, ἀλλ᾽ ἐν ἀκροβυστίᾳ, καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, 11
σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ,
εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι᾽ ἀκρο-
βυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, καὶ 12
πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς
στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ 13
σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλ-
λὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, 14
κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία, ὁ γὰρ νόμος 15
ὀργὴν κατεργάζεται, οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις.
διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν 16
ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ
καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν. καθὼς 17
γέγραπται ὅτι Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὗ
ἐπίστευσε Θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκρούς, καὶ καλοῦν-
τος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ὃς παρ᾽ ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, 18
εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημέ-

---

v.9 ὁ[dnms] μακαρισμός[nnms] οὖν[c] οὗτος[rdnms] ἐπί[p] ὁ[dafs] περιτομή[nafs] ἤ[xo] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἀκροβυστία[nafs] λέγω[vipa1p] γάρ[c] ὅτι[c] λογίζομαι[viap3s] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.10** πῶς[bo] οὖν[c] λογίζομαι[viap3s] ἐν[p] περιτομή[ndfs] εἰμί[vppxdms] ἤ[xo] ἐν[p] ἀκροβυστία[ndfs] οὐ[xo] ἐν[p] περιτομή[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] ἀκροβυστία[ndfs]. **v.11** καί[c] σημεῖον[nans] λαμβάνω[viaa3s] περιτομή[ngfs] σφραγίς[nafs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀκροβυστία[ndfs] εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpams] πατήρ[nams] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] πιστεύω[vppagmp] διά[p] ἀκροβυστία[ngfs] εἰς[p] ὁ[dans] λογίζομαι[vnap] καί[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs]. **v.12** καί[c] πατήρ[nams] περιτομή[ngfs] ὁ[ddmp] οὐ[xo] ἐκ[p] περιτομή[ngfs] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[ddmp] στοιχέω[vppadmp] ὁ[ddnp] ἴχνος[ndnp] ὁ[dgfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀκροβυστία[ndfs] πίστις[ngfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἀβραάμ[tp]. **v.13** οὐ[xo] γάρ[c] διά[p] νόμος[ngms] ὁ[dnfs] ἐπαγγελία[nnfs] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp] ἤ[xo] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] αὐτός[rpgms] ὁ[dnns] κληρονόμος[nams] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἀλλά[c] διά[p] δικαιοσύνη[ngfs] πίστις[ngfs]. **v.14** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἐκ[p] νόμος[ngms] κληρονόμος[nnmp] κενόω[vixp3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] καί[c] καταργέω[vixp3s] ὁ[dnfs] ἐπαγγελία[nnfs]. **v.15** ὁ[dnms] γάρ[c] νόμος[nnms] ὀργή[nafs] κατεργάζομαι[vipn3s] ὅς[bo] γάρ[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] νόμος[nnms] οὐδέ[bo] παράβασις[nnfs]. **v.16** διά[p] οὗτος[rdans] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ἵνα[c] κατά[p] χάρις[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] βέβαιος[aafsn] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] πᾶς[adnsn] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] οὐ[xo] ὁ[ddns] ἐκ[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[ddns] ἐκ[p] πίστις[ngfs] Ἀβραάμ[tp] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] πατήρ[nnms] πᾶς[agmpn] ἐγώ[rpg-p]. **v.17** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὅτι[c] πατήρ[nams] πολύς[agnpn] ἔθνος[ngnp] τίθημι[vixa1s] σύ[rpa-s] κατέναντι[bo] ὅς[rrgms] πιστεύω[viaa3s] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζῳοποιέω[vppagms] ὁ[damp] νεκρός[aampn] καί[c] καλέω[vppagms] ὁ[danp] μή[xo] εἰμί[vppxanp] ὡς[bo] εἰμί[vppxanp].

19 νον, Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει,
οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον ἑκατονταέ-
20 της που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, εἰς
δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ᾽ ἐνε-
21 δυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ πληροφορηθεὶς
22 ὅτι ὃ ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογί-
23 σθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι᾽ αὐτὸν μόνον,
24 ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι,
τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ
25 νεκρῶν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη
διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.
5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν
2 διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ καὶ τὴν προσαγω-
γὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν,
3 καὶ καυχώμεθα ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. οὐ μόνον δέ,
ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑ-
4 πομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ
5 ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ
6 δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ Χριστός, ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ
7 καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις

---

v.18 ὅς[rrnms] παρά[p] ἐλπίς[nafs] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs] πιστεύω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] γίνομαι[vnad] αὐτός[rpams] πατήρ[nams] πολύς[agnpn] ἔθνος[ngnp] κατά[p] ὁ[dans] λέγω[vpxpans] οὕτω[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnns] σπέρμα[nnns] σύ[rpg-s]. **v.19** καί[c] μή[xo] ἀσθενέω[vpaanms] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὅς[xo] κατανοέω[viaa3s] ὁ[dans] ἑαυτοῦ[rxgms] σῶμα[nans] ἤδη[bo] νεκρόω[vpxpans] ἑκατονταετής[anmsn] πού[xo] ὑπάρχω[vppanms] καί[c] ὁ[dafs] νέκρωσις[nafs] ὁ[dgfs] μήτρα[ngfs] Σάρρα[ngfs]. **v.20** εἰς[p] δέ[c] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] διακρίνω[viap3s] ὁ[ddfs] ἀπιστία[ndfs] ἀλλά[c] ἐνδυναμόω[viap3s] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] δίδωμι[vpaanms] δόξα[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.21** καί[c] πληροφορέω[vpapnms] ὅτι[c] ὅς[rrans] ἐπαγγέλλομαι[vixn3s] δυνατός[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ποιέω[vnaa]. **v.22** διό[c] καί[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.23** οὐ[xo] γράφω[viap3s] δέ[c] διά[p] αὐτός[rpams] μόνος[bo] ὅτι[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms]. **v.24** ἀλλά[c] καί[c] διά[p] ἐγώ[rpa-p] ὅς[rrdmp] μέλλω[vipa3s] λογίζομαι[vnpp] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] ἐπί[p] ὁ[dams] ἐγείρω[vpaaams] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.25** ὅς[rrnms] παραδίδωμι[viap3s] διά[p] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ἐγείρω[viap3s] διά[p] ὁ[dafs] δικαίωσις[nafs] ἐγώ[rpg-p]. **5. v.1** δικαιόω[vpapnmp] οὖν[c] ἐκ[p] πίστις[ngfs] εἰρήνη[nafs] ἔχω[vipa1p] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.2** διά[p] ὅς[rrgms] καί[c] ὁ[dafs] προσαγωγή[nafs] ἔχω[vixa1p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] εἰς[p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] οὗτος[rdafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] ἵστημι[vixa1p] καί[c] καυχάομαι[vipn1p] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.3** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀλλά[c] καί[c] καυχάομαι[vipn1p] ἐν[p] ὁ[ddfp] θλῖψις[ndfp] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὁ[dnfs] θλῖψις[nnfs] ὑπομονή[nafs] κατεργάζομαι[vipn3s]. **v.4** ὁ[dnfs] δέ[c] ὑπομονή[nnfs] δοκιμή[nafs] ὁ[dnfs] δέ[c] δοκιμή[nnfs] ἐλπίς[nafs]. **v.5** ὁ[dnfs] δέ[c] ἐλπίς[nnfs] οὐ[xo] καταισχύνω[vipa3s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκχέω[vixp3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p] διά[p] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] ὁ[dgns] δίδωμι[vpapgns] ἐγώ[rpd-p]. **v.6** ἔτι[bo] γάρ[c] Χριστός[nnms] εἰμί[vppxgmp] ἐγώ[rpg-p] ἀσθενής[agmpn] κατά[p] καιρός[nams] ὑπέρ[p] ἀσεβής[agmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s].

ἀποθανεῖται, ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθα-
νεῖν. συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι 8
ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. πολλῷ 9
οὖν μᾶλλον, δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα
δι᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν 10
τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλ-
λαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ 11
καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
δι᾽ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. Διὰ τοῦτο, ὥσπερ δι᾽ ἑ- 12
νὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς
ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνα-
τος διῆλθεν, ἐφ᾽ ᾧ πάντες ἥμαρτον, ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία 13
ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ᾽ 14
ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως καὶ ἐπὶ τοὺς
μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς
ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ᾽ οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω 15
καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ
ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν
χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς
ἐπερίσσευσε. καὶ οὐχ ὡς δι᾽ ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα, 16
τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ

---

v.7 μόλις[bo] γάρ[c] ὑπέρ[p] δίκαιος[agmsn] τι-σρινμσ ἀποθνῄσκω[vifd3s] ὑπέρ[p] γάρ[c] ὁ[dgms] ἀγαθός[agmsn] τάχα[bo] τι-σρινμσ καί[c] τολμάω[vipa3s] ἀποθνῄσκω[vnaa]. **v.8** συνίστημι[vipa3s] δέ[c] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ἀγάπη[nafs] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅτι[c] ἔτι[bo] ἁμαρτωλός[agmpn] εἰμί[vppxgmp] ἐγώ[rpg-p] Χριστός[nnms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.9** πολύς[admsn] οὖν[c] μᾶλλον[bo] δικαιόω[vpapnmp] νῦν[bo] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] αὐτός[rpgms] σῴζω[vifp1p] διά[p] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs]. **v.10** εἰ[qo] γάρ[c] ἐχθρός[anmpn] εἰμί[vppxnmp] καταλλάσσω[viap1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] διά[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] πολύς[admsn] μᾶλλον[bo] καταλλάσσω[vpapnmp] σῴζω[vifp1p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ζωή[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.11** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀλλά[c] καί[c] καυχάομαι[vppnnmp] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] ὅς[rrgms] νῦν[bo] ὁ[dafs] καταλλαγή[nafs] λαμβάνω[viaa1p]. **v.12** διά[p] οὗτος[rdans] ὥσπερ[bo] διά[p] εἷς[ngms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] εἰσέρχομαι[viaa3s] καί[c] διά[p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] καί[c] οὕτω[bo] εἰς[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] διέρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] ὅς[rrdns] πᾶς[anmpn] ἁμαρτάνω[viaa3p]. **v.13** ἄχρι[p] γάρ[c] νόμος[ngms] ἁμαρτία[nnfs] εἰμί[viix3s] ἐν[p] κόσμος[ndms] ἁμαρτία[nnfs] δέ[c] οὐ[xo] ἐλλογέω[vipp3s] μή[xo] εἰμί[vppxgms] νόμος[ngms]. **v.14** ἀλλά[c] βασιλεύω[viaa3s] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] ἀπό[p] Ἀδάμ[tp] μέχρι[bo] Μωϋσῆς[ngms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[damp] μή[xo] ἁμαρτάνω[vpaaamp] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὁμοίωμα[ndns] ὁ[dgfs] παράβασις[ngfs] Ἀδάμ[tp] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] τύπος[nnms] ὁ[dgms] μέλλω[vppagms]. **v.15** ἀλλά[c] οὐ[xo] ὡς[bo] ὁ[dnns] παράπτωμα[nnns] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnns] χάρισμα[nnns] εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[ddns] ὁ[dgms] εἷς[ngms] παράπτωμα[ndns] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3p] πολύς[admsn] μᾶλλον[bo] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnfs] δωρεά[nnfs] ἐν[p] χάρις[ndfs] ὁ[ddfs] ὁ[dgms] εἷς[ngms] ἄνθρωπος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ὁ[damp] πολύς[aampn] περισσεύω[viaa3s].

17 πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς πα-
ραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον
οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης
λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.
18 ἄρα οὖν ὡς δι᾽ ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς
κατάκριμα, οὕτω καὶ δι᾽ ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώ-
19 πους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ
ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ
διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί.
20 νόμος δὲ παρεισῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα, οὗ δὲ ἐ-
21 πλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, ἵνα ὥσπερ
ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασι-
λεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

6 Τί οὖν ἐροῦμεν· ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλε-
2 ονάσῃ· μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι
3 ζήσομεν ἐν αὐτῇ· ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χρι-
4 στὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· συνετάφη-
μεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ
ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω
5 καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυ-
τοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς

---

v.16 καί[c] οὐ[xo] ὡς[bo] διά[p] εἷς[ngms] ἁμαρτάνω[vpaagms] ὁ[dnns] δώρημα[nnns] ὁ[dnns] μέν[xo] γάρ[c] κρίμα[nnns] ἐκ[p] εἷς[ngms] εἰς[p] κατάκριμα[nans] ὁ[dnns] δέ[c] χάρισμα[nnns] ἐκ[p] πολύς[agnpn] παράπτωμα[ngnp] εἰς[p] δικαίωμα[nans]. **v.17** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[ddns] ὁ[dgms] εἷς[ngms] παράπτωμα[ndns] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] βασιλεύω[viaa3s] διά[p] ὁ[dgms] εἷς[ngms] πολύς[admsn] μᾶλλον[bo] ὁ[dnmp] ὁ[dafs] περισσεία[nafs] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] δωρεά[ngfs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] λαμβάνω[vppanmp] ἐν[p] ζωή[ndfs] βασιλεύω[vifa3p] διά[p] ὁ[dgms] εἷς[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.18** ἄρα[xo] οὖν[c] ὡς[bo] διά[p] εἷς[ngms] παράπτωμα[ngns] εἰς[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] εἰς[p] κατάκριμα[nans] οὕτω[bo] καί[c] διά[p] εἷς[ngms] δικαίωμα[ngns] εἰς[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] εἰς[p] δικαίωσις[nafs] ζωή[ngfs]. **v.19** ὥσπερ[bo] γάρ[c] διά[p] ὁ[dgfs] παρακοή[ngfs] ὁ[dgms] εἷς[ngms] ἄνθρωπος[ngms] ἁμαρτωλός[anmpn] καθίστημι[viap3p] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn] οὕτω[bo] καί[c] διά[p] ὁ[dgfs] ὑπακοή[ngfs] ὁ[dgms] εἷς[ngms] δίκαιος[anmpn] καθίστημι[vifp3p] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn]. **v.20** νόμος[nnms] δέ[c] παρεισέρχομαι[viaa3s] ἵνα[c] πλεονάζω[vsaa3s] ὁ[dnns] παράπτωμα[nnns] ὅς[bo] δέ[c] πλεονάζω[viaa3s] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ὑπερπερισσεύω[viaa3s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs]. **v.21** ἵνα[c] ὥσπερ[bo] βασιλεύω[viaa3s] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] θάνατος[ndms] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] βασιλεύω[vsaa3s] διά[p] δικαιοσύνη[ngfs] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **6. v.1** τίς[rqans] οὖν[c] λέγω[vifa1p] ἐπιμένω[vifa1p] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] πλεονάζω[vsaa3s]. **v.2** μή[xo] γίνομαι[voad3s] ὅστις[rrnmp] ἀποθνῄσκω[viaa1p] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] πῶς[bo] ἔτι[bo] ζάω[vifa1p] ἐν[p] αὐτός[rpdfs]. **v.3** ἤ[xo] ἀγνοέω[vipa2p] ὅτι[c] ὅσος[rcnmp] βαπτίζω[viap1p] εἰς[p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams] εἰς[p] ὁ[dams] θάνατος[nams] αὐτός[rpgms] βαπτίζω[viap1p]. **v.4** συνθάπτω[viap1p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] διά[p] ὁ[dgns] βάπτισμα[ngns] εἰς[p] ὁ[dams] θάνατος[nams] ἵνα[c] ὥσπερ[bo] ἐγείρω[viap3s] Χριστός[nnms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] διά[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] οὕτω[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἐν[p] καινότης[ndfs] ζωή[ngfs] περιπατέω[vsaa1p].

ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν 6
ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρ-
τίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ, ὁ γὰρ ἀποθανὼν 7
δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χρι- 8
στῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, εἰδότες ὅτι Χριστὸς 9
ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι
κυριεύει. ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ 10
δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς 11
μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑ- 12
μῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτη˜ͅ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ,
μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλ- 13
λὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ
μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ 14
κυριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ᾽ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν· 15
ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον, ἀλλ᾽ ὑπὸ χάριν· μὴ
γένοιτο. οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς 16
ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνα-
τον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην· χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτε 17
δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρε-
δόθητε τύπον διδαχῆς, ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, 18

---

v.5 εἰ[qo] γάρ[c] σύμφυτος[anmpn] γίνομαι[vixa1p] ὁ[ddns] ὁμοίωμα[ndns] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] αὐτός[rpgms] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] εἰμί[vifx1p]. **v.6** οὗτος[rdans] γινώσκω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] παλαιός[anmsn] ἐγώ[rpg-p] ἄνθρωπος[nnms] συσταυρόω[viap3s] ἵνα[c] καταργέω[vsap3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὁ[dgms] μηκέτι[bo] δουλεύω[vnpa] ἐγώ[rpa-p] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs]. **v.7** ὁ[dnms] γάρ[c] ἀποθνῄσκω[vpaanms] δικαιόω[vixp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs]. **v.8** εἰ[qo] δέ[c] ἀποθνῄσκω[viaa1p] σύν[p] Χριστός[ndms] πιστεύω[vipa1p] ὅτι[c] καί[c] συζάω[vifa1p] αὐτός[rpdms]. **v.9** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] Χριστός[nnms] ἐγείρω[vpapnms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] οὐκέτι[bo] ἀποθνῄσκω[vipa3s] θάνατος[nnms] αὐτός[rpgms] οὐκέτι[bo] κυριεύω[vipa3s]. **v.10** ὅς[rrans] γάρ[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἐφάπαξ[bo] ὅς[rrans] δέ[c] ζάω[vipa3s] ζάω[vipa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.11** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] λογίζομαι[vdpn2p] ἑαυτοῦ[rxamp] νεκρός[aampn] μέν[xo] εἰμί[vnpx] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] ζάω[vppaamp] δέ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** μή[xo] οὖν[c] βασιλεύω[vdpa3s] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddns] θνητός[adnsn] σύ[rpg-p] σῶμα[ndns] εἰς[p] ὁ[dans] ὑπακούω[vnpa] αὐτός[rpdfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐπιθυμία[ndfp] αὐτός[rpgns]. **v.13** μηδέ[c] παρίστημι[vdpa2p] ὁ[danp] μέλος[nanp] σύ[rpg-p] ὅπλον[nanp] ἀδικία[ngfs] ὁ[ddfs] ἁμαρτία[ndfs] ἀλλά[c] παρίστημι[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὡς[bo] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ζάω[vppaamp] καί[c] ὁ[danp] μέλος[nanp] σύ[rpg-p] ὅπλον[nanp] δικαιοσύνη[ngfs] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.14** ἁμαρτία[nnfs] γάρ[c] σύ[rpg-p] οὐ[xo] κυριεύω[vifa3s] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx2p] ὑπό[p] νόμος[nams] ἀλλά[c] ὑπό[p] χάρις[nafs]. **v.15** τίς[rqnns] οὖν[c] ἁμαρτάνω[vifa1p] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] ὑπό[p] νόμος[nams] ἀλλά[c] ὑπό[p] χάρις[nafs] μή[xo] γίνομαι[voad3s]. **v.16** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὅς[rrdns] παρίστημι[vipa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] δοῦλος[namp] εἰς[p] ὑπακοή[nafs] δοῦλος[nnmp] εἰμί[vipx2p] ὅς[rrdns] ὑπακούω[vipa2p] ἤτοι[c] ἁμαρτία[ngfs] εἰς[p] θάνατος[nams] ἤ[xo] ὑπακοή[ngfs] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.17** χάρις[nnfs] δέ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅτι[c] εἰμί[viix2p] δοῦλος[nnmp] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὑπακούω[viaa2p] δέ[c] ἐκ[p] καρδία[ngfs] εἰς[p] ὅς[rrams] παραδίδωμι[viap2p] τύπος[nams] διδαχή[ngfs].

19 ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθέ-
νειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν, ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν
δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν
παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.
20 ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύ-
21 νῃ. τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ᾽ οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ
22 γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς
ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς
23 ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρ-
τίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
7 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νό-
2 μος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ· ἡ γὰρ ὕπαν-
δρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ,
3 κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ
ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, ἐὰν δὲ
ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι
4 αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί μου,
καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,
εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρπο-
5 φορήσωμεν τῷ Θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα
τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν

---

v.18 ἐλευθερόω[vpapnmp] δέ[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] δουλόω[viap2p] ὁ[ddfs] δικαιοσύνη[ndfs]. **v.19** ἀνθρώπινος[aansn] λέγω[vipa1s] διά[p] ὁ[dafs] ἀσθένεια[nafs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] σύ[rpg-p] ὥσπερ[bo] γάρ[c] παρίστημι[viaa2p] ὁ[danp] μέλος[nanp] σύ[rpg-p] δοῦλος[aanpn] ὁ[ddfs] ἀκαθαρσία[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] ἀνομία[ndfs] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀνομία[nafs] οὕτω[bo] νῦν[bo] παρίστημι[vdaa2p] ὁ[danp] μέλος[nanp] σύ[rpg-p] δοῦλος[aanpn] ὁ[ddfs] δικαιοσύνη[ndfs] εἰς[p] ἁγιασμός[nams]. **v.20** ὅτε[bo] γάρ[c] δοῦλος[nnmp] εἰμί[viix2p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ἐλεύθερος[anmpn] εἰμί[viix2p] ὁ[ddfs] δικαιοσύνη[ndfs]. **v.21** τίς[rqams] οὖν[c] καρπός[nams] ἔχω[viia2p] τότε[bo] ἐπί[p] ὅς[rrdnp] νῦν[bo] ἐπαισχύνομαι[vipn2p] ὁ[dnns] γάρ[c] τέλος[nnns] ἐκεῖνος[rdgmp] θάνατος[nnms]. **v.22** νυνί[bo] δέ[c] ἐλευθερόω[vpapnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] δουλόω[vpapnmp] δέ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἔχω[vipa2p] ὁ[dams] καρπός[nams] σύ[rpg-p] εἰς[p] ἁγιασμός[nams] ὁ[dnns] δέ[c] τέλος[nnns] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.23** ὁ[dnnp] γάρ[c] ὀψώνιον[nnnp] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] θάνατος[nnms] ὁ[dnns] δέ[c] χάρισμα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ζωή[nnfs] αἰώνιος[anfsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **7. v.1** ἤ[xo] ἀγνοέω[vipa2p] ἀδελφός[nvmp] γινώσκω[vppadmp] γάρ[c] νόμος[nams] λαλέω[vipa1s] ὅτι[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] κυριεύω[vipa3s] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐπί[p] ὅσος[rcams] χρόνος[nams] ζάω[vipa3s]. **v.2** ὁ[dnfs] γάρ[c] ὕπανδρος[anfsn] γυνή[nnfs] ὁ[ddms] ζάω[vppadms] ἀνήρ[ndms] δέω[vixp3s] νόμος[ndms] ἐάν[qo] δέ[c] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] καταργέω[vixp3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms]. **v.3** ἄρα[xo] οὖν[c] ζάω[vppagms] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms] μοιχαλίς[nnfs] χρηματίζω[vifa3s] ἐάν[qo] γίνομαι[vsad3s] ἀνήρ[ndms] ἕτερος[admsn] ἐάν[qo] δέ[c] ἀποθνῄσκω[vsaa3s] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ἐλεύθερος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dgms] μή[xo] εἰμί[vnpx] αὐτός[rpafs] μοιχαλίς[nafs] γίνομαι[vpadafs] ἀνήρ[ndms] ἕτερος[admsn]. **v.4** ὥστε[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] σύ[rpn-p] θανατόω[viap2p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] διά[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] γίνομαι[vnad] σύ[rpa-p] ἕτερος[admsn] ὁ[ddms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐγείρω[vpapdms] ἵνα[c] καρποφορέω[vsaa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms].

εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀ- 6
πὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντος ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν
ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.
Τί οὖν ἐροῦμεν· ὁ νόμος ἁμαρτία· μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τὴν ἁμαρ- 7
τίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου, τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ
ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, Οὐκ ἐπιθυμήσεις, ἀφορμὴν δὲ 8
λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶ-
σαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων 9
χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζη-
σεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, 10
αὕτη εἰς θάνατον, ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς 11
ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν 12
νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν 13
ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονε θάνατος· μὴ γένοιτο. ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα
φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον·
ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐν-
τολῆς. οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν, ἐγὼ δὲ 14
σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ γὰρ κατερ- 15
γάζομαι, οὐ γινώσκω, οὐ γὰρ ὃ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ
μισῶ, τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ 16

---

v.5 ὅτε[bo] γάρ[c] εἰμί[viix1p] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ὁ[dnnp] πάθημα[nnnp] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ὁ[dnnp] διά[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ἐνεργέω[viim3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] καρποφορέω[vnaa] ὁ[ddms] θάνατος[ndms]. **v.6** νυνί[bo] δέ[c] καταργέω[viap1p] ἀπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ἀποθνῄσκω[vpaagms] ἐν[p] ὅς[rrdms] κατέχω[viip1p] ὥστε[c] δουλεύω[vnpa] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] καινότης[ndfs] πνεῦμα[ngns] καί[c] οὐ[xo] παλαιότης[ndfs] γράμμα[ngns]. **v.7** τίς[rqans] οὖν[c] λέγω[vifa1p] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἁμαρτία[nnfs] μή[xo] γίνομαι[voad3s] ἀλλά[c] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] γινώσκω[viaa1s] εἰ[qo] μή[xo] διά[p] νόμος[ngms] ὁ[dafs] τέ[xo] γάρ[c] ἐπιθυμία[nafs] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] νόμος[nnms] λέγω[viia3s] οὐ[xo] ἐπιθυμέω[vifa2s]. **v.8** ἀφορμή[nafs] δέ[c] λαμβάνω[vpaanfs] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] διά[p] ὁ[dgfs] ἐντολή[ngfs] κατεργάζομαι[viad3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[aafsn] ἐπιθυμία[nafs] χωρίς[bo] γάρ[c] νόμος[ngms] ἁμαρτία[nnfs] νεκρός[anfsn]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ζάω[viia1s] χωρίς[bo] νόμος[ngms] ποτέ[xo] ἔρχομαι[vpaagfs] δέ[c] ὁ[dgfs] ἐντολή[ngfs] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ἀναζάω[viaa3s] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἀποθνῄσκω[viaa1s]. **v.10** καί[c] εὑρίσκω[viap3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] ὁ[dnfs] εἰς[p] ζωή[nafs] οὗτος[rdnfs] εἰς[p] θάνατος[nams]. **v.11** ὁ[dnfs] γάρ[c] ἁμαρτία[nnfs] ἀφορμή[nafs] λαμβάνω[vpaanfs] διά[p] ὁ[dgfs] ἐντολή[ngfs] ἐξαπατάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] διά[p] αὐτός[rpgfs] ἀποκτείνω[viaa3s]. **v.12** ὥστε[c] ὁ[dnms] μέν[xo] νόμος[nnms] ἅγιος[anmsn] καί[c] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] ἅγιος[anfsn] καί[c] δίκαιος[anfsn] καί[c] ἀγαθός[anfsn]. **v.13** ὁ[dnns] οὖν[c] ἀγαθός[annsn] ἐγώ[rpd-s] γίνομαι[vixa3s] θάνατος[nnms] μή[xo] γίνομαι[voad3s] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ἵνα[c] φαίνω[vsap3s] ἁμαρτία[nnfs] διά[p] ὁ[dgns] ἀγαθός[agnsn] ἐγώ[rpd-s] κατεργάζομαι[vppnnfs] θάνατος[nams] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] κατά[p] ὑπερβολή[nafs] ἁμαρτωλός[anfsn] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] διά[p] ὁ[dgfs] ἐντολή[ngfs]. **v.14** οἶδα[vixa1p] γάρ[c] ὅτι[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] πνευματικός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] σαρκικός[anmsn] εἰμί[vipx1s] πιπράσκω[vpxpnms] ὑπό[p] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs]. **v.15** ὅς[rrans] γάρ[c] κατεργάζομαι[vipn1s] οὐ[xo] γινώσκω[vipa1s] οὐ[xo] γάρ[c] ὅς[rrans] θέλω[vipa1s] οὗτος[rdans] πράσσω[vipa1s] ἀλλά[c] ὅς[rrans] μισέω[vipa1s] οὗτος[rdans] ποιέω[vipa1s].

17 νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ᾽ ἡ
18 οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ᾽
ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν, τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι,
19 τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὒχ εὑρίσκω. οὐ γὰρ ὃ θέλω,
20 ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ᾽ ὃ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὃ οὐ
θέλω ἐγώ, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ᾽ ἡ
21 οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι
22 ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. συνή-
23 δομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, βλέπω
δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ
τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας
24 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με
25 ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου· ἐυχάριστῶ τῷ
Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ
τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.
8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ
2 σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ
πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ
3 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ
νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱ-
ὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας

---

v.16 εἰ[qo] δέ[c] ὅς[rrans] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] οὗτος[rdans] ποιέω[vipa1s] σύμφημι[vipx1s] ὁ[ddms] νόμος[ndms] ὅτι[c] καλός[anmsn]. **v.17** νυνί[bo] δέ[c] οὐκέτι[bo] ἐγώ[rpn-s] κατεργάζομαι[vipn1s] αὐτός[rpans] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] οἰκέω[vppanfs] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἁμαρτία[nnfs]. **v.18** οἶδα[vixa1s] γάρ[c] ὅτι[c] οὐ[xo] οἰκέω[vipa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpg-s] ἀγαθός[aansn] ὁ[dnns] γάρ[c] θέλω[vnpa] παράκειμαι[vipn3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] δέ[c] κατεργάζομαι[vnpn] ὁ[dans] καλός[aansn] οὐ[xo] εὑρίσκω[vipa1s]. **v.19** οὐ[xo] γάρ[c] ὅς[rrans] θέλω[vipa1s] ποιέω[vipa1s] ἀγαθός[aansn] ἀλλά[c] ὅς[rrans] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] κακός[aansn] οὗτος[rdans] πράσσω[vipa1s]. **v.20** εἰ[qo] δέ[c] ὅς[rrans] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] οὗτος[rdans] ποιέω[vipa1s] οὐκέτι[bo] ἐγώ[rpn-s] κατεργάζομαι[vipn1s] αὐτός[rpans] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] οἰκέω[vppanfs] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἁμαρτία[nnfs]. **v.21** εὑρίσκω[vipa1s] ἄρα[xo] ὁ[dams] νόμος[nams] ὁ[ddms] θέλω[vppadms] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[vnpa] ὁ[dans] καλός[aansn] ὅτι[c] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnns] κακός[annsn] παράκειμαι[vipn3s]. **v.22** συνήδομαι[vipn1s] γάρ[c] ὁ[ddms] νόμος[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] κατά[p] ὁ[dams] ἔσω[bo] ἄνθρωπος[nams]. **v.23** βλέπω[vipa1s] δέ[c] ἕτερος[aamsn] νόμος[nams] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] ἐγώ[rpg-s] ἀντιστρατεύω[vppnams] ὁ[ddms] νόμος[ndms] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] αἰχμαλωτίζω[vppaams] ἐγώ[rpa-s] ὁ[ddms] νόμος[ndms] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὁ[ddms] εἰμί[vppxdms] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] ἐγώ[rpg-s]. **v.24** ταλαίπωρος[anmsn] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] τίς[rqnms] ἐγώ[rpa-s] ῥύομαι[vifd3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.25** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἄρα[xo] οὖν[c] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpn-s] ὁ[ddms] μέν[xo] νοῦς[ndms] δουλεύω[vipa1s] νόμος[ndms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] δέ[c] σάρξ[ndfs] νόμος[ndms] ἁμαρτία[ngfs]. **8. v.1** οὐδείς[annsn] ἄρα[xo] νῦν[bo] κατάκριμα[nnns] ὁ[ddmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] μή[xo] κατά[p] σάρξ[nafs] περιπατέω[vppadmp] ἀλλά[c] κατά[p] πνεῦμα[nans]. **v.2** ὁ[dnms] γάρ[c] νόμος[nnms] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἐλευθερόω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] ἀπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] καί[c] ὁ[dgms] θάνατος[ngms].

κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νό- 4
μου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ
κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρο- 5
νοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα 6
τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰ-
ρήνη, διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν, τῷ γὰρ 7
νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται, οἱ δὲ ἐν 8
σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν 9
σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ
δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ 10
δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν, τὸ δὲ
πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραν- 11
τος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ
νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοι-
κοῦντος αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφει- 12
λέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, εἰ γὰρ κατὰ 13
σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις
τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ 14
ἄγονται, οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δου- 15
λείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ

---

v.3 ὁ[dnns] γάρ[c] ἀδύνατος[annsn] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ἐν[p] ὅς[rrdns] ἀσθενέω[viia3s] διά[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] ἑαυτοῦ[rxgms] υἱός[nams] πέμπω[vpaanms] ἐν[p] ὁμοίωμα[ndns] σάρξ[ngfs] ἁμαρτία[ngfs] καί[c] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] κατακρίνω[viaa3s] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs]. **v.4** ἵνα[c] ὁ[dans] δικαίωμα[nans] ὁ[dgms] νόμος[ngms] πληρόω[vsap3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὁ[ddmp] μή[xo] κατά[p] σάρξ[nafs] περιπατέω[vppadmp] ἀλλά[c] κατά[p] πνεῦμα[nans]. **v.5** ὁ[dnmp] γάρ[c] κατά[p] σάρξ[nafs] εἰμί[vppxnmp] ὁ[danp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] φρονέω[vipa3p] ὁ[dnmp] δέ[c] κατά[p] πνεῦμα[nans] ὁ[danp] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns]. **v.6** ὁ[dnns] γάρ[c] φρόνημα[nnns] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] θάνατος[nnms] ὁ[dnns] δέ[c] φρόνημα[nnns] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ζωή[nnfs] καί[c] εἰρήνη[nnfs]. **v.7** διότι[c] ὁ[dnns] φρόνημα[nnns] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ἔχθρα[nnfs] εἰς[p] θεός[nams] ὁ[ddms] γάρ[c] νόμος[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ὑποτάσσω[vipp3s] οὐδέ[bo] γάρ[c] δύναμαι[vipn3s]. **v.8** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐν[p] σάρξ[ndfs] εἰμί[vppxnmp] θεός[ndms] ἀρέσκω[vnaa] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3p]. **v.9** σύ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] εἴπερ[qo] πνεῦμα[nnns] θεός[ngms] οἰκέω[vipa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ πνεῦμα[nans] Χριστός[ngms] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] οὗτος[rdnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] αὐτός[rpgms]. **v.10** εἰ[qo] δέ[c] Χριστός[nnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὁ[dnns] μέν[xo] σῶμα[nnns] νεκρός[annsn] διά[p] ἁμαρτία[nafs] ὁ[dnns] δέ[c] πνεῦμα[nnns] ζωή[nnfs] διά[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.11** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgms] ἐγείρω[vpaagms] Ἰησοῦς[nams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] οἰκέω[vipa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] ἐγείρω[vpaanms] ὁ[dams] Χριστός[nams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ζῳοποιέω[vifa3s] καί[c] ὁ[danp] θνητός[aanpn] σῶμα[nanp] σύ[rpg-p] διά[p] ὁ[dgns] ἐνοικέω[vppagns] αὐτός[rpgms] πνεῦμα[ngns] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.12** ἄρα[xo] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] ὀφειλέτης[nnmp] εἰμί[vipx1p] οὐ[xo] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ὁ[dgms] κατά[p] σάρξ[nafs] ζάω[vnpa]. **v.13** εἰ[qo] γάρ[c] κατά[p] σάρξ[nafs] ζάω[vipa2p] μέλλω[vipa2p] ἀποθνῄσκω[vnpa] εἰ[qo] δέ[c] πνεῦμα[ndns] ὁ[dafp] πρᾶξις[nafp] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] θανατόω[vipa2p] ζάω[vifd2p]. **v.14** ὅσος[rcnmp] γάρ[c] πνεῦμα[ndns] θεός[ngms] ἄγω[vipp3p] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] υἱός[nnmp] θεός[ngms].

16 κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ
17 πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ, εἰ δὲ τέκνα, καὶ κλη-
ρονόμοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ,
18 εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ
ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν
19 δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς
20 κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ
γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν
21 ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσε-
ται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης
22 τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενά-
23 ζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυ-
τοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν
24 τοῦ σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, ἐλπὶς δὲ βλεπο-
25 μένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει. εἰ δὲ ὃ
26 οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύ-
τως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν,
τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ
27 πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, ὁ
δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι

---

v.15 οὐ[xo] γάρ[c] λαμβάνω[viaa2p] πνεῦμα[nans] δουλεία[ngfs] πάλιν[bo] εἰς[p] φόβος[nams] ἀλλά[c] λαμβάνω[viaa2p] πνεῦμα[nans] υἱοθεσία[ngfs] ἐν[p] ὅς[rrdns] κράζω[vipa1p] ἀββά[tp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms]. **v.16** αὐτός[rpnns] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] συμμαρτυρέω[vipa3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ἐγώ[rpg-p] ὅτι[c] εἰμί[vipx1p] τέκνον[nnnp] θεός[ngms]. **v.17** εἰ[qo] δέ[c] τέκνον[nnnp] καί[c] κληρονόμος[nnmp] κληρονόμος[nnmp] μέν[xo] θεός[ngms] συγκληρονόμος[anmpn] δέ[c] Χριστός[ngms] εἴπερ[qo] συμπάσχω[vipa1p] ἵνα[c] καί[c] συνδοξάζω[vsap1p]. **v.18** λογίζομαι[vipn1s] γάρ[c] ὅτι[c] οὐ[xo] ἄξιος[annpn] ὁ[dnnp] πάθημα[nnnp] ὁ[dgms] νῦν[bo] καιρός[ngms] πρός[p] ὁ[dafs] μέλλω[vppaafs] δόξα[nafs] ἀποκαλύπτω[vnap] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.19** ὁ[dnfs] γάρ[c] ἀποκαραδοκία[nnfs] ὁ[dgfs] κτίσις[ngfs] ὁ[dafs] ἀποκάλυψις[nafs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀπεκδέχομαι[vipn3s]. **v.20** ὁ[ddfs] γάρ[c] ματαιότης[ndfs] ὁ[dnfs] κτίσις[nnfs] ὑποτάσσω[viap3s] οὐ[xo] ἑκών[anfsn] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[dams] ὑποτάσσω[vpaaams] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs]. **v.21** ὅτι[c] καί[c] αὐτός[rpnfs] ὁ[dnfs] κτίσις[nnfs] ἐλευθερόω[vifp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] δουλεία[ngfs] ὁ[dgfs] φθορά[ngfs] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐλευθερία[nafs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.22** οἶδα[vixa1p] γάρ[c] ὅτι[c] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] κτίσις[nnfs] συστενάζω[vipa3s] καί[c] συνωδίνω[vipa3s] ἄχρι[p] ὁ[dgms] νῦν[bo]. **v.23** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀλλά[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] ὁ[dafs] ἀπαρχή[nafs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ἔχω[vppanmp] καί[c] ἐγώ[rpn-p] αὐτός[rpnmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] στενάζω[vipa1p] υἱοθεσία[nafs] ἀπεκδέχομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἀπολύτρωσις[nafs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ἐγώ[rpg-p]. **v.24** ὁ[ddfs] γάρ[c] ἐλπίς[ndfs] σῴζω[viap1p] ἐλπίς[nnfs] δέ[c] βλέπω[vpppnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐλπίς[nnfs] ὅς[rrans] γάρ[c] βλέπω[vipa3s] τίς[rinms] τίς[rqans] καί[c] ἐλπίζω[vipa3s]. **v.25** εἰ[qo] δέ[c] ὅς[rrans] οὐ[xo] βλέπω[vipa1p] ἐλπίζω[vipa1p] διά[p] ὑπομονή[ngfs] ἀπεκδέχομαι[vipn1p]. **v.26** ὡσαύτως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] συναντιλαμβάνομαι[vipn3s] ὁ[ddfp] ἀσθένεια[ndfp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dans] γάρ[c] τίς[rqans] προσεύχομαι[vsad1p] καθό[bo] δεῖ[vipq3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] ἀλλά[c] αὐτός[rpnns] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὑπερεντυγχάνω[vipa3s] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] στεναγμός[ndmp] ἀλάλητος[admpn].

κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγα- 28
πῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν
κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους 29
τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν
πολλοῖς ἀδελφοῖς, οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ 30
οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τού-
τους καὶ ἐδόξασε. Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα· εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ 31
ἡμῶν, τίς καθ᾽ ἡμῶν· ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ 32
ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ
τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται· τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ· 33
Θεὸς ὁ δικαιῶν, τίς ὁ κατακρίνων· Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλ- 34
λον δὲ καὶ ἐγερθείς, ὅς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅς καὶ
ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ 35
Χριστοῦ· θλῖψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ λιμός, ἢ γυμνό-
της, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα· καθὼς γέγραπται ὅτι Ἕνεκά σοῦ 36
θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφα-
γῆς. ἀλλ᾽ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος 37
ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι 38
οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα. οὔτε 39
ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρί-
σαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ

---

v.27 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐραυνάω^{vppanms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} οἶδα^{vixa3s} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} φρόνημα^{nnns} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὅτι^{c} κατά^{p} θεός^{nams} ἐντυγχάνω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ἅγιος^{agmpn}. **v.28** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} πᾶς^{annpn} συνεργέω^{vipa3s} εἰς^{p} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{ddmp} κατά^{p} πρόθεσις^{nafs} κλητός^{admpn} εἰμί^{vppxdmp}. **v.29** ὅτι^{c} ὅς^{rramp} προγινώσκω^{viaa3s} καί^{c} προορίζω^{viaa3s} σύμμορφος^{aampn} ὁ^{dgfs} εἰκών^{ngfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} πρωτότοκος^{aamsn} ἐν^{p} πολύς^{admpn} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{rramp} δέ^{c} προορίζω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} καλέω^{viaa3s} καί^{c} ὅς^{rramp} καλέω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} δικαιόω^{viaa3s} ὅς^{rramp} δέ^{c} δικαιόω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} δοξάζω^{viaa3s}. **v.31** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} πρός^{p} οὗτος^{rdanp} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ τίς^{rqnms} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.32** ὅς^{rrnms} γέ^{xo} ὁ^{dgms} ἴδιος^{agmsn} υἱός^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ πᾶς^{agmpn} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πῶς^{bo} οὐχί^{xo} καί^{c} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐγώ$^{rpd-p}$ χαρίζομαι^{vifd3s}. **v.33** τίς^{rqnms} ἐγκαλέω^{vifa3s} κατά^{p} ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} δικαιόω^{vppanms}. **v.34** τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} κατακρίνω^{vppanms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀποθνῄσκω^{vpaanms} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἐγείρω^{vpapnms} ὅς^{rrnms} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅς^{rrnms} καί^{c} ἐντυγχάνω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.35** τίς^{rqnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ χωρίζω^{vifa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} θλῖψις^{nnfs} ἤ^{xo} στενοχωρία^{nnfs} ἤ^{xo} διωγμός^{nnms} ἤ^{xo} λιμός^{nnms} ἤ^{xo} γυμνότης^{nnfs} ἤ^{xo} κίνδυνος^{nnms} ἤ^{xo} μάχαιρα^{nnfs}. **v.36** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} ἕνεκα^{bo} σύ$^{rpg-s}$ θανατόω^{vipp1p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} λογίζομαι^{viap1p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} σφαγή^{ngfs}. **v.37** ἀλλά^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddnp} πᾶς^{adnpn} ὑπερνικάω^{vipa1p} διά^{p} ὁ^{dgms} ἀγαπάω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.38** πείθω^{vixp1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} οὔτε^{c} θάνατος^{nnms} οὔτε^{c} ζωή^{nnfs} οὔτε^{c} ἄγγελος^{nnmp} οὔτε^{c} ἀρχή^{nnfp} οὔτε^{c} δύναμις^{nnfp} οὔτε^{c} ἐνίστημι^{vpxannp} οὔτε^{c} μέλλω^{vppannp}.

ἡμῶν.
9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης
2 μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ὅτι λύπη μοι ἐστὶ
3 μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ
αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
4 μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται,
ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ
5 λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς
τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶ-
6 νας. ἀμήν. οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ
7 γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ, οὐδ᾽ ὅτι εἰσὶ σπέρμα
Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ᾽ Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα.
8 τοῦτ᾽ ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκός, ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἀλ-
9 λὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας
γὰρ ὁ λόγος οὗτος, Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔ-
10 σται τῇ Σάρρᾳ υἱός. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς
11 κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. μήπω γὰρ γεννηθέν-
των, μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ᾽ ἐκλογὴν
τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ καλοῦντος,
12, 13 ἐρρήθη αὐτῇ ὅτι Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς γέ-

---

v.39 οὔτε[c] ὕψωμα[nnns] οὔτε[c] βάθος[nnns] οὔτε[c] τι-σρινφσ κτίσις[nnfs] ἕτερος[anfsn] δύναμαι[vifd3s] ἐγώ[rpa-p] χωρίζω[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **9. v.1** ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] ἐν[p] Χριστός[ndms] οὐ[xo] ψεύδομαι[vipn1s] συμμαρτυρέω[vppagfs] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dgfs] συνείδησις[ngfs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.2** ὅτι[c] λύπη[nnfs] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] μέγας[anfsn] καί[c] ἀδιάλειπτος[anfsn] ὀδύνη[nnfs] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.3** εὔχομαι[viin1s] γάρ[c] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpn-s] ἀνάθεμα[nnns] εἰμί[vnpx] ἀπό[p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] συγγενής[agmpn] ἐγώ[rpg-s] κατά[p] σάρξ[nafs]. **v.4** ὅστις[rrnmp] εἰμί[vipx3p] Ἰσραηλίτης[nnmp] ὅς[rrgmp] ὁ[dnfs] υἱοθεσία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfp] διαθήκη[nnfp] καί[c] ὁ[dnfs] νομοθεσία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] λατρεία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfp] ἐπαγγελία[nnfp]. **v.5** ὅς[rrgmp] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] καί[c] ἐκ[p] ὅς[rrgmp] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnns] κατά[p] σάρξ[nafs] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐπί[p] πᾶς[agnpn] θεός[nnms] εὐλογητός[anmsn] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th]. **v.6** οὐ[xo] οἷος[rcnns] δέ[c] ὅτι[c] ἐκπίπτω[vixa3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] γάρ[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἐκ[p] Ἰσραήλ[tp] οὗτος[rdnmp] Ἰσραήλ[tp]. **v.7** οὐδέ[bo] ὅτι[c] εἰμί[vipx3p] σπέρμα[nnns] Ἀβραάμ[tp] πᾶς[anmpn] τέκνον[nnnp] ἀλλά[c] ἐν[p] Ἰσαάκ[tp] καλέω[vifp3s] σύ[rpd-s] σπέρμα[nnns]. **v.8** οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] οὐ[xo] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] οὗτος[rdnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] λογίζομαι[vipn3s] εἰς[p] σπέρμα[nans]. **v.9** ἐπαγγελία[ngfs] γάρ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] οὗτος[rdnms] κατά[p] ὁ[dams] καιρός[nams] οὗτος[rdams] ἔρχομαι[vifd1s] καί[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[ddfs] Σάρρα[ndfs] υἱός[nnms]. **v.10** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀλλά[c] καί[c] Ῥεβέκκα[nnfs] ἐκ[p] εἷς[ngms] κοίτη[nafs] ἔχω[vppanfs] Ἰσαάκ[tp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.11** μήπω[bo] γάρ[c] γεννάω[vpapgmp] μηδέ[c] πράσσω[vpaagmp] τι-σριανσ ἀγαθός[aansn] ἤ[xo] κακός[aansn] ἵνα[c] ὁ[dnfs] κατά[p] ἐκλογή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] πρόθεσις[nnfs] μένω[vspa3s] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] ἀλλά[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] καλέω[vppagms]. **v.12** ῥέω[viap3s] αὐτός[rpdfs] ὅτι[c] ὁ[dnms] μέγας[anmsc] δουλεύω[vifa3s] ὁ[ddms] ἐλάσσων[admsn].

γραπται, Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα. Τί οὖν 14
ἐροῦμεν· μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ· μὴ γένοιτο. τῷ γὰρ Μωσῇ 15
λέγει, Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα 16
οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος
Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξή- 17
γειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως
διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλε- 18
εῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς οὖν μοι, Τί ἔτι μέμφεται· τῷ 19
γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε· μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, 20
σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ· μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ
πλάσαντι, Τί με ἐποίησας οὕτως· ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κερα- 21
μεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς
τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι 22
τὴν ὀργήν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολ-
λῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, καὶ 23
ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους,
ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον 24
ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν· ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, 25
Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην
ἠγαπημένην. καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς, Οὐ 26
λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. Ἠσαΐας 27

---

v.13 καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dams] Ἰακώβ[tp] ἀγαπάω[viaa1s] ὁ[dams] δέ[c] Ἠσαῦ[tp] μισέω[viaa1s]. **v.14** τίς[rqans] οὖν[c] λέγω[vifa1p] μή[xo] ἀδικία[nnfs] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] μή[xo] γίνομαι[voad3s]. **v.15** ὁ[ddms] γάρ[c] Μωϋσῆς[ndms] λέγω[vipa3s] ἐλεέω[vifa1s] ὅς[rrams] ἄν[xo] ἐλεέω[vspa1s] καί[c] οἰκτίρω[vifa1s] ὅς[rrams] ἄν[xo] οἰκτίρω[vspa1s]. **v.16** ἄρα[xo] οὖν[c] οὐ[xo] ὁ[dgms] θέλω[vppagms] οὐδέ[bo] ὁ[dgms] τρέχω[vppagms] ἀλλά[c] ὁ[dgms] ἐλεέω[vppagms] θεός[ngms]. **v.17** λέγω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ὁ[ddms] Φαραώ[tp] ὅτι[c] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ἐξεγείρω[viaa1s] σύ[rpa-s] ὅπως[bo] ἐνδείκνυμι[vsam1s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὅπως[bo] διαγγέλλω[vsap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs]. **v.18** ἄρα[xo] οὖν[c] ὅς[rrams] θέλω[vipa3s] ἐλεέω[vipa3s] ὅς[rrams] δέ[c] θέλω[vipa3s] σκληρύνω[vipa3s]. **v.19** λέγω[vifa2s] οὖν[c] ἐγώ[rpd-s] τίς[rqans] ἔτι[bo] μέμφομαι[vipn3s] ὁ[ddns] γάρ[c] βούλημα[ndns] αὐτός[rpgms] τίς[rqnms] ἀνθίστημι[vixa3s]. **v.20** μενοῦνγε[xo] ὦ[i] ἄνθρωπος[nvms] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] ἀνταποκρίνομαι[vppnnms] ὁ[ddms] θεός[ndms] μή[xo] λέγω[vifa3s] ὁ[dnns] πλάσμα[nnns] ὁ[ddms] πλάσσω[vpaadms] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] ποιέω[viaa2s] οὕτω[bo]. **v.21** ἤ[xo] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] ἐξουσία[nafs] ὁ[dnms] κεραμεύς[nnms] ὁ[dgms] πηλός[ngms] ἐκ[p] ὁ[dgns] αὐτός[rpgns] φύραμα[ngns] ποιέω[vnaa] ὅς[rrans] μέν[xo] εἰς[p] τιμή[nafs] σκεῦος[nans] ὅς[rrans] δέ[c] εἰς[p] ἀτιμία[nafs]. **v.22** εἰ[qo] δέ[c] θέλω[vppanms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐνδείκνυμι[vnam] ὁ[dafs] ὀργή[nafs] καί[c] γνωρίζω[vnaa] ὁ[dans] δυνατός[aansn] αὐτός[rpgms] φέρω[viaa3s] ἐν[p] πολύς[adfsn] μακροθυμία[ndfs] σκεῦος[nanp] ὀργή[ngfs] καταρτίζω[vpxpanp] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs]. **v.23** καί[c] ἵνα[c] γνωρίζω[vsaa3s] ὁ[dams] πλοῦτος[nams] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] σκεῦος[nanp] ἔλεος[ngns] ὅς[rranp] προετοιμάζω[viaa3s] εἰς[p] δόξα[nafs]. **v.24** ὅς[rramp] καί[c] καλέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] οὐ[xo] μόνος[bo] ἐκ[p] Ἰουδαῖος[agmpn] ἀλλά[c] καί[c] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp]. **v.25** ὡς[bo] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] Ὡσηέ[tp] λέγω[vipa3s] καλέω[vifa1s] ὁ[dams] οὐ[xo] λαός[nams] ἐγώ[rpg-s] λαός[nams] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] οὐ[xo] ἀγαπάω[vpxpafs] ἀγαπάω[vpxpafs]. **v.26** καί[c] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] ὁ[ddms] τόπος[ndms] ὅς[rrgms] ῥέω[viap3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] λαός[nnms] ἐγώ[rpg-s] σύ[rpn-p] ἐκεῖ[bo] καλέω[vifp3p] υἱός[nnmp] θεός[ngms] ζάω[vppagms].

δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ, Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
28 ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται, λόγον
γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσυνῃ, ὅτι λόγον συντε-
29 τμημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προείρηκεν
Ἠσαΐας, Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς
30 Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν. Τί
οὖν ἐροῦμεν· ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβε
31 δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, Ἰσραὴλ δέ, δι-
ώκων νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε.
32 διατί· ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου, προσέκοψαν
33 γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, καθὼς γέγραπται, Ἰδοὺ τί-
θημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ
πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.
10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ
2 πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν. μαρτυ-
ρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν.
3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δι-
καιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑ-
4 πετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ
5 τῷ πιστεύοντι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ
6 νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ
ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει, Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου,

---

v.27 Ἠσαΐας[nnms] δέ[c] κράζω[vipa3s] ὑπέρ[p] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] ἐάν[qo] εἰμί[vspx3s] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] ὡς[bo] ὁ[dnfs] ἄμμος[nnfs] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁ[dnns] κατάλειμμα[nnns] σῴζω[vifp3s]. **v.28** λόγος[nams] γάρ[c] συντελέω[vppanms] καί[c] συντέμνω[vppanms] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] ὅτι[c] λόγος[nams] συντέμνω[vpxpams] ποιέω[vifa3s] κύριος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.29** καί[c] καθώς[bo] προλέγω[vixa3s] Ἠσαΐας[nnms] εἰ[qo] μή[xo] κύριος[nnms] Σαβαώθ[th] ἐγκαταλείπω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] σπέρμα[nans] ὡς[bo] Σόδομα[nnnp] ἄν[xo] γίνομαι[viao1p] καί[c] ὡς[bo] Γόμορρα[nnfs] ἄν[xo] ὁμοιόω[viap1p]. **v.30** τίς[rqans] οὖν[c] λέγω[vifa1p] ὅτι[c] ἔθνος[nnnp] ὁ[dnnp] μή[xo] διώκω[vppannp] δικαιοσύνη[nafs] καταλαμβάνω[viaa3s] δικαιοσύνη[nafs] δικαιοσύνη[nafs] δέ[c] ὁ[dafs] ἐκ[p] πίστις[ngfs]. **v.31** Ἰσραήλ[tp] δέ[c] διώκω[vppanms] νόμος[nams] δικαιοσύνη[ngfs] εἰς[p] νόμος[nams] δικαιοσύνη[ngfs] οὐ[xo] φθάνω[viaa3s]. **v.32** διά&τίς[xo] ὅτι[c] οὐ[xo] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] προσκόπτω[viaa3p] γάρ[c] ὁ[ddms] λίθος[ndms] ὁ[dgns] πρόσκομμα[ngns]. **v.33** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ἰδού[vdaa2s] τίθημι[vipa1s] ἐν[p] Σιών[tp] λίθος[nams] πρόσκομμα[ngns] καί[c] πέτρα[nafs] σκάνδαλον[ngns] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] καταισχύνω[vifp3s]. **10. v.1** ἀδελφός[nvmp] ὁ[dnfs] μέν[xo] εὐδοκία[nnfs] ὁ[dgfs] ἐμός[rsgfs] καρδία[ngfs] καί[c] ὁ[dnfs] δέησις[nnfs] ὁ[dnfs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] ὑπέρ[p] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] εἰμί[vipx3s] εἰς[p] σωτηρία[nafs]. **v.2** μαρτυρέω[vipa1s] γάρ[c] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] ζῆλος[nams] θεός[ngms] ἔχω[vipa3p] ἀλλά[c] οὐ[xo] κατά[p] ἐπίγνωσις[nafs]. **v.3** ἀγνοέω[vppanmp] γάρ[c] ὁ[dafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] δικαιοσύνη[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] δικαιοσύνη[nafs] ζητέω[vppanmp] ἵστημι[vnaa] ὁ[ddfs] δικαιοσύνη[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ὑποτάσσω[viap3p]. **v.4** τέλος[nnns] γάρ[c] νόμος[ngms] Χριστός[nnms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] πιστεύω[vppadms]. **v.5** Μωϋσῆς[nnms] γάρ[c] γράφω[vipa3s] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs] ὁ[dafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὅτι[c] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] αὐτός[rpanp] ἄνθρωπος[nnms] ζάω[vifd3s] ἐν[p] αὐτός[rpdnp].

Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν· τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν,
ἤ, Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον· τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν ἐκ νε- 7
κρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει· Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν 8
τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς
πίστεως ὃ κηρύσσομεν, ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου 9
Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς
αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ, καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς 10
δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ 11
ἡ γραφή, Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. οὐ 12
γάρ ἐστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος, ὁ γὰρ αὐτὸς Κύ-
ριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν.
πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. πῶς 13, 14
οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν· πῶς δὲ πιστεύσου-
σιν οὗ οὐκ ἤκουσαν· πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος·
πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι· καθὼς γέγραπται, Ὡς 15
ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελι-
ζομένων τὰ ἀγαθά. Ἀλλ᾽ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. 16
Ἠσαΐας γὰρ λέγει, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν· ἄρα ἡ 17
πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ. ἀλλὰ λέγω, Μὴ 18
οὐκ ἤκουσαν· μενοῦνγε, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος

---

v.6 ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} δικαιοσύνη^{nnfs} οὕτω^{bo} λέγω^{vipa3s} μή^{xo} λέγω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ τίς^{rqnms} ἀναβαίνω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxxr} Χριστός^{nams} κατάγω^{vnaa}. **v.7** ἤ^{xo} τίς^{rqnms} καταβαίνω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxxr} Χριστός^{nams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνάγω^{vnaa}. **v.8** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ἐγγύς^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} ῥῆμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxto} ὁ^{dnns} ῥῆμα^{nnns} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1p}. **v.9** ὅτι^{c} ἐάν^{qo} ὁμολογέω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} πιστεύω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} σῴζω^{vifp2s}. **v.10** καρδία^{ndfs} γάρ^{c} πιστεύω^{vipp3s} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs} στόμα^{ndns} δέ^{c} ὁμολογέω^{vipp3s} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs}. **v.11** λέγω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vifp3s}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} διαστολή^{nnfs} Ἰουδαῖος^{agmsn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{ngms} ὁ^{dnms} γάρ^{c} αὐτός^{rpnms} κύριος^{nnms} πᾶς^{agmpn} πλουτέω^{vppanms} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} αὐτός^{rpams}. **v.13** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἐπικαλέω^{vsam3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms} σῴζω^{vifp3s}. **v.14** πῶς^{bo} οὖν^{c} ἐπικαλέω^{vifm3p} εἰς^{p} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa3p} πῶς^{bo} δέ^{c} πιστεύω^{vifa3p} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} πῶς^{bo} δέ^{c} ἀκούω^{vifa3p} χωρίς^{bo} κηρύσσω^{vppagms}. **v.15** πῶς^{bo} δέ^{c} κηρύσσω^{vifa3p} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἀποστέλλω^{vsap3p} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὡς^{bo} ὡραῖος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} ὁ^{dgmp} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} εἰρήνη^{nafs} ὁ^{dgmp} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn}. **v.16** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} ὑπακούω^{viaa3p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} Ἠσαΐας^{nnms} γάρ^{c} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms} πιστεύω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.17** ἄρα^{xo} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ἐκ^{p} ἀκοή^{ngfs} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἀκοή^{nnfs} διά^{p} ῥῆμα^{ngns} θεός^{ngms}.

αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.
19 ἀλλὰ λέγω, Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ· πρῶτος Μωσῆς λέγει, Ἐγὼ
παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ
20 ὑμᾶς. Ἠσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ
21 ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. πρὸς δὲ
τὸν Ἰσραὴλ λέγει, Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου
πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.
11 Λέγω οὖν, Μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· μὴ γένοιτο.
καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς
2 Βενϊαμίν. οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω.
ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή· ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ
3 κατὰ τοῦ Ἰσραήλ, λέγων, Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτει-
ναν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην
4 μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρη-
ματισμός· Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες
5 οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ
6 λεῖμμα κατ᾽ ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ
ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐ-
7 κέτι ἐστὶ χάρις, ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. τί οὖν· ὃ
ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τούτου οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν,

---

v.18 ἀλλά[c] λέγω[vipa1s] μή[xo] οὐ[xo] ἀκούω[viaa3p] μενοῦνγε[xo] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] φθόγγος[nnms] αὐτός[rpgmp] καί[c] εἰς[p] ὁ[danp] πέρας[nanp] ὁ[dgfs] οἰκουμένη[ngfs] ὁ[dnnp] ῥῆμα[nnnp] αὐτός[rpgmp]. **v.19** ἀλλά[c] λέγω[vipa1s] μή[xo] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] Ἰσραήλ[tp] πρῶτος[anmsn] Μωϋσῆς[nnms] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpn-s] παραζηλόω[vifa1s] σύ[rpa-p] ἐπί[p] οὐ[xo] ἔθνος[ndns] ἐπί[p] ἔθνος[ndns] ἀσύνετος[adnsn] παροργίζω[vifa1s] σύ[rpa-p]. **v.20** Ἠσαΐας[nnms] δέ[c] ἀποτολμάω[vipa3s] καί[c] λέγω[vipa3s] εὑρίσκω[viap1s] ὁ[ddmp] ἐγώ[rpa-s] μή[xo] ζητέω[vppadmp] ἐμφανής[anmsn] γίνομαι[viad1s] ὁ[ddmp] ἐγώ[rpa-s] μή[xo] ἐπερωτάω[vppadmp]. **v.21** πρός[p] δέ[c] ὁ[dams] Ἰσραήλ[tp] λέγω[vipa3s] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] ἐκπετάννυμι[viaa1s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] λαός[nams] ἀπειθέω[vppaams] καί[c] ἀντιλέγω[vppaams]. **11. v.1** λέγω[vipa1s] οὖν[c] μή[xo] ἀπωθέομαι[viad3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] λαός[nams] αὐτός[rpgms] μή[xo] γίνομαι[voad3s] καί[c] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] Ἰσραηλίτης[nnms] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] σπέρμα[ngns] Ἀβραάμ[tp] φυλή[ngfs] Βενιαμίν[tp]. **v.2** οὐ[xo] ἀπωθέομαι[viad3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] λαός[nams] αὐτός[rpgms] ὅς[rrams] προγινώσκω[viaa3s] ἤ[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ἐν[p] Ἠλίας[ndms] τίς[rqans] λέγω[vipa3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ὡς[bo] ἐντυγχάνω[vipa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] κατά[p] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] λέγω[vppanms]. **v.3** κύριος[nvms] ὁ[damp] προφήτης[namp] σύ[rpg-s] ἀποκτείνω[viaa3p] καί[c] ὁ[danp] θυσιαστήριον[nanp] σύ[rpg-s] κατασκάπτω[viaa3p] κἀγώ[rpn-s] ὑπολείπω[viap1s] μόνος[anmsn] καί[c] ζητέω[vipa3p] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] ἐγώ[rpg-s]. **v.4** ἀλλά[c] τίς[rqans] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] χρηματισμός[nnms] καταλείπω[viaa1s] ἐμαυτοῦ[rxdms] ἑπτακισχίλιοι[aampn] ἀνήρ[namp] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] κάμπτω[viaa3p] γόνυ[nans] ὁ[ddfs] Βάαλ[tp]. **v.5** οὕτω[bo] οὖν[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] νῦν[bo] καιρός[ndms] λεῖμμα[nnns] κατά[p] ἐκλογή[nafs] χάρις[ngfs] γίνομαι[vixa3s]. **v.6** εἰ[qo] δέ[c] χάρις[ndfs] οὐκέτι[bo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] ἐπεί[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] οὐκέτι[bo] γίνομαι[vipn3s] χάρις[nnfs] εἰ[qo] δέ[c] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx3s] χάρις[nnfs] ἐπεί[c] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx3s] ἔργον[nnns].

οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, καθὼς γέγραπται, Ἔδωκεν αὐτοῖς 8
ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ
ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ Δαβὶδ 9
λέγει, Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν,
καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, σκοτισθήτω- 10
σαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν
διὰ παντὸς σύγκαμψον. λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι· 11
μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνε-
σιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν 12
πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ
μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν· Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' 13
ὅσον μέν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,
εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 14
εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις, 15
εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν· εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα, 16
καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξε- 17
κλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ
συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, μὴ 18
κατακαυχῶ τῶν κλάδων, εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν
βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν, Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλά- 19
δοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, 20

---

v.7 τίς[rqnns] οὖν[c] ὅς[rrans] ἐπιζητέω[vipa3s] Ἰσραήλ[tp] οὗτος[rdgns] οὐ[xo] ἐπιτυγχάνω[viaa3s] ὁ[dnfs] δέ[c] ἐκλογή[nnfs] ἐπιτυγχάνω[viaa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] λοιπός[anmpn] πωρόω[viap3p]. **v.8** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] πνεῦμα[nans] κατάνυξις[ngfs] ὀφθαλμός[namp] ὁ[dgms] μή[xo] βλέπω[vnpa] καί[c] οὖς[nanp] ὁ[dgms] μή[xo] ἀκούω[vnpa] ἕως[c] ὁ[dgfs] σήμερον[bo] ἡμέρα[ngfs]. **v.9** καί[c] Δαυίδ[tp] λέγω[vipa3s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnfs] τράπεζα[nnfs] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] παγίς[nafs] καί[c] εἰς[p] θήρα[nafs] καί[c] εἰς[p] σκάνδαλον[nans] καί[c] εἰς[p] ἀνταπόδομα[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.10** σκοτίζω[vdap3p] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dgms] μή[xo] βλέπω[vnpa] καί[c] ὁ[dams] νῶτος[nams] αὐτός[rpgmp] διά[p] πᾶς[bo] συγκάμπτω[vdaa2s]. **v.11** λέγω[vipa1s] οὖν[c] μή[xo] πταίω[viaa3p] ἵνα[c] πίπτω[vsaa3p] μή[xo] γίνομαι[voad3s] ἀλλά[c] ὁ[ddns] αὐτός[rpgmp] παράπτωμα[ndns] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] εἰς[p] ὁ[dans] παραζηλόω[vnaa] αὐτός[rpamp]. **v.12** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnns] παράπτωμα[nnns] αὐτός[rpgmp] πλοῦτος[nnns] κόσμος[ngms] καί[c] ὁ[dnns] ἥττημα[nnns] αὐτός[rpgmp] πλοῦτος[nnns] ἔθνος[ngnp] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgmp]. **v.13** σύ[rpd-p] γάρ[c] λέγω[vipa1s] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ἐπί[p] ὅσος[rcans] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ἔθνος[ngnp] ἀπόστολος[nnms] ὁ[dafs] διακονία[nafs] ἐγώ[rpg-s] δοξάζω[vipa1s]. **v.14** εἰ[qo] πώς[xo] παραζηλόω[vsaa1s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] καί[c] σῴζω[vsaa1s] τι--σριαμπ ἐκ[p] αὐτός[rpgmp]. **v.15** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἀποβολή[nnfs] αὐτός[rpgmp] καταλλαγή[nnfs] κόσμος[ngms] τίς[rqnfs] ὁ[dnfs] πρόσλημψις[nnfs] εἰ[qo] μή[xo] ζωή[nnfs] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.16** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnfs] ἀπαρχή[nnfs] ἅγιος[anfsn] καί[c] ὁ[dnns] φύραμα[nnns] καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] ἅγιος[anfsn] καί[c] ὁ[dnmp] κλάδος[nnmp]. **v.17** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμπ ὁ[dgmp] κλάδος[ngmp] ἐκκλάω[viap3p] σύ[rpn-s] δέ[c] ἀγριέλαιος[nnfs] εἰμί[vppxnms] ἐγκεντρίζω[viap2s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] συγκοινωνός[anmsn] ὁ[dgfs] ῥίζα[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] πιότης[ngfs] ὁ[dgfs] ἐλαία[ngfs] γίνομαι[viad2s]. **v.18** μή[xo] κατακαυχάομαι[vdpn2s] ὁ[dgmp] κλάδος[ngmp] εἰ[qo] δέ[c] κατακαυχάομαι[vipn2s] οὐ[xo] σύ[rpn-s] ὁ[dafs] ῥίζα[nafs] βαστάζω[vipa2s] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] σύ[rpa-s]. **v.19** λέγω[vifa2s] οὖν[c] ἐκκλάω[viap3p] ὁ[dnmp] κλάδος[nnmp] ἵνα[c] ἐγώ[rpn-s] ἐγκεντρίζω[vsap1s].

21 σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστηκας. μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ, εἰ
γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μήπως οὐδέ
22 σοῦ φείσηται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ, ἐπὶ
μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτομίαν, ἐπὶ δέ σε, χρηστότητα, ἐὰν ἐ-
23 πιμείνῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι
δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται, δυνα-
24 τὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ
τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεν-
τρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν,
25 ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ· Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν,
ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνι-
μοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρις οὗ τὸ
26 πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται,
καθὼς γέγραπται, Ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει
27 ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,
28 ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον,
ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογήν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέ-
29 ρας. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ.
30 ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτὲ ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεή-
31 θητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν, τῷ
32 ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι, συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς

---

v.20 καλῶς[bo] ὁ[ddfs] ἀπιστία[ndfs] ἐκκλάω[viap3p] σύ[rpn-s] δέ[c] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ἵστημι[vixa2s] μή[xo] ὑψηλοφρονέω[vdpa2s] ἀλλά[c] φοβέομαι[vdpm2s]. **v.21** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] κατά[p] φύσις[nafs] κλάδος[ngmp] οὐ[xo] φείδομαι[viad3s] μή&πώς[c] οὐδέ[bo] σύ[rpg-s] φείδομαι[vsad3s]. **v.22** ὁράω[i] οὖν[c] χρηστότης[nafs] καί[c] ἀποτομία[nafs] θεός[ngms] ἐπί[p] μέν[xo] ὁ[damp] πίπτω[vpaaamp] ἀποτομία[nafs] ἐπί[p] δέ[c] σύ[rpa-s] χρηστότης[nafs] ἐάν[qo] ἐπιμένω[vsaa3s] ὁ[ddfs] χρηστότης[ndfs] ἐπεί[c] καί[c] σύ[rpn-s] ἐκκόπτω[vifp2s]. **v.23** καί[c] ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] ἐάν[qo] μή[xo] ἐπιμένω[vsaa3p] ὁ[ddfs] ἀπιστία[ndfs] ἐγκεντρίζω[vifp3p] δυνατός[anmsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πάλιν[bo] ἐγκεντρίζω[vnaa] αὐτός[rpamp]. **v.24** εἰ[qo] γάρ[c] σύ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] κατά[p] φύσις[nafs] ἐκκόπτω[viap2s] ἀγριέλαιος[ngfs] καί[c] παρά[p] φύσις[nafs] ἐγκεντρίζω[viap2s] εἰς[p] καλλιέλαιος[nafs] πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] κατά[p] φύσις[nafs] ἐγκεντρίζω[vifp3p] ὁ[ddfs] ἴδιος[adfsn] ἐλαία[ndfs]. **v.25** οὐ[xo] γάρ[c] θέλω[vipa1s] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dans] μυστήριον[nans] οὗτος[rdans] ἵνα[c] μή[xo] εἰμί[vspx2p] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] φρόνιμος[anmpn] ὅτι[c] πώρωσις[nnfs] ἀπό[p] μέρος[ngns] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] γίνομαι[vixa3s] ἄχρι[p] ὅς[bo] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] εἰσέρχομαι[vsaa3s]. **v.26** καί[c] οὕτω[bo] πᾶς[anmsn] Ἰσραήλ[tp] σῴζω[vifp3s] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ἥκω[vifa3s] ἐκ[p] Σιών[tp] ὁ[dnms] ῥύομαι[vppnnms] καί[c] ἀποστρέφω[vifa3s] ἀσέβεια[nafp] ἀπό[p] Ἰακώβ[tp]. **v.27** καί[c] οὗτος[rdnfs] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnfs] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] διαθήκη[nnfs] ὅταν[c] ἀφαιρέω[vsam1s] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] αὐτός[rpgmp]. **v.28** κατά[p] μέν[xo] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ἐχθρός[anmpn] διά[p] σύ[rpa-p] κατά[p] δέ[c] ὁ[dafs] ἐκλογή[nafs] ἀγαπητός[anmpn] διά[p] ὁ[damp] πατήρ[namp]. **v.29** ἀμεταμέλητος[annpn] γάρ[c] ὁ[dnnp] χάρισμα[nnnp] καί[c] ὁ[dnfs] κλῆσις[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.30** ὥσπερ[bo] γάρ[c] καί[c] σύ[rpn-p] ποτέ[xo] ἀπειθέω[viaa2p] ὁ[ddms] θεός[ndms] νῦν[bo] δέ[c] ἐλεέω[viap2p] ὁ[ddfs] οὗτος[rdgmp] ἀπείθεια[ndfs]. **v.31** οὕτω[bo] καί[c] οὗτος[rdnmp] νῦν[bo] ἀπειθέω[viaa3p] ὁ[ddns] ὑμέτερος[rsdms] ἔλεος[ndns] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἐλεέω[vsap3p].

τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. Ὦ βάθος 33
πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ
κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω 34
νοῦν Κυρίου· ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο· ἢ τίς προέδωκεν 35
αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ· ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐτοῦ 36
καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, **12**
παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον
τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχηματίζε- 2
σθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ
νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ
ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. Λέγω γάρ, διὰ τῆς χάρι- 3
τος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν
παρ᾽ ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς
ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι 4
μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶ-
ξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ᾽ εἷς 5
ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δο- 6
θεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς
πίστεως, εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν 7
τῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μετα- 8

v.32 συγκλείω[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[damp] πᾶς[aampn] εἰς[p] ἀπείθεια[nafs] ἵνα[c] ὁ[damp] πᾶς[aampn] ἐλεέω[vsaa3s]. **v.33** ὦ[i] βάθος[nnns] πλοῦτος[ngms] καί[c] σοφία[ngfs] καί[c] γνῶσις[ngfs] θεός[ngms] ὡς[bo] ἀνεξεραύνητος[annpn] ὁ[dnnp] κρίμα[nnnp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀνεξιχνίαστος[anfpn] ὁ[dnfp] ὁδός[nnfp] αὐτός[rpgms]. **v.34** τίς[rqnms] γάρ[c] γινώσκω[viaa3s] νοῦς[nams] κύριος[ngms] ἤ[xo] τίς[rqnms] σύμβουλος[nnms] αὐτός[rpgms] γίνομαι[viad3s]. **v.35** ἤ[xo] τίς[rqnms] προδίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] καί[c] ἀνταποδίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdms]. **v.36** ὅτι[c] ἐκ[p] αὐτός[rpgms] καί[c] διά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th].
12. v.1 παρακαλέω[vipa1s] οὖν[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] διά[p] ὁ[dgmp] οἰκτιρμός[ngmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] παρίστημι[vnaa] ὁ[danp] σῶμα[nanp] σύ[rpg-p] θυσία[nafs] ζάω[vppaafs] ἅγιος[aafsn] εὐάρεστος[aafsn] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[dafs] λογικός[aafsn] λατρεία[nafs] σύ[rpg-p]. **v.2** καί[c] μή[xo] συσχηματίζω[vdpe2p] ὁ[ddms] αἰών[ndms] οὗτος[rddms] ἀλλά[c] μεταμορφόω[vdpp2p] ὁ[ddfs] ἀνακαίνωσις[ndfs] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] δοκιμάζω[vnpa] σύ[rpa-p] τίς[rqnns] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnns] ἀγαθός[annsn] καί[c] εὐάρεστος[annsn] καί[c] τέλειος[annsn]. **v.3** λέγω[vipa1s] γάρ[c] διά[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgfs] δίδωμι[vpapgfs] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] εἰμί[vppxdms] ἐν[p] σύ[rpd-p] μή[xo] ὑπερφρονέω[vnpa] παρά[p] ὅς[rrans] δεῖ[vipq3s] φρονέω[vnpa] ἀλλά[c] φρονέω[vnpa] εἰς[p] ὁ[dans] σωφρονέω[vnpa] ἕκαστος[admsn] ὡς[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] μερίζω[viaa3s] μέτρον[nans] πίστις[ngfs]. **v.4** καθάπερ[bo] γάρ[c] ἐν[p] εἷς[ndns] σῶμα[ndns] μέλος[nanp] πολύς[aanpn] ἔχω[vipa1p] ὁ[dnnp] δέ[c] μέλος[nnnp] πᾶς[annpn] οὐ[xo] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] ἔχω[vipa3s] πρᾶξις[nafs]. **v.5** οὕτω[bo] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn] εἷς[nnns] σῶμα[nnns] εἰμί[vipx1p] ἐν[p] Χριστός[ndms] ὁ[dnms] δέ[c] κατά[p] εἷς[nnms] ἀλλήλων[regmp] μέλος[nnnp]. **v.6** ἔχω[vppanmp] δέ[c] χάρισμα[nanp] κατά[p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-p] διάφορος[aanpn] εἴτε[c] προφητεία[nafs] κατά[p] ὁ[dafs] ἀναλογία[nafs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.7** εἴτε[c] διακονία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] διακονία[ndfs] εἴτε[c] ὁ[dnms] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs].

διδούς, ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν
9 ἱλαρότητι. ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν,
10 κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστορ-
11 γοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί,
12 τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίρον-
τες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες,
13 ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.
14 εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε.
15, 16 χαίρειν μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ
εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς
ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυτοῖς.
17 μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. προνοούμενοι καλὰ ἐν-
18 ώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων
19 ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί,
ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ
20 ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώ-
μιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν, τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας
21 πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ
κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ γὰρ
ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θε-

---

v.8 εἴτε[c] ὁ[dnms] παρακαλέω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὁ[dnms] μεταδίδωμι[vppanms] ἐν[p] ἁπλότης[ndfs] ὁ[dnms] προΐστημι[vppmnms] ἐν[p] σπουδή[ndfs] ὁ[dnms] ἐλεέω[vppanms] ἐν[p] ἱλαρότης[ndfs]. **v.9** ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ἀνυπόκριτος[anfsn] ἀποστυγέω[vppanmp] ὁ[dans] πονηρός[aansn] κολλάω[vpppnmp] ὁ[ddns] ἀγαθός[adnsn]. **v.10** ὁ[ddfs] φιλαδελφία[ndfs] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] φιλόστοργος[anmpn] ὁ[ddfs] τιμή[ndfs] ἀλλήλων[reamp] προηγέομαι[vppnnmp]. **v.11** ὁ[ddfs] σπουδή[ndfs] μή[xo] ὀκνηρός[anmpn] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ζέω[vppanmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] δουλεύω[vppanmp]. **v.12** ὁ[ddfs] ἐλπίς[ndfs] χαίρω[vppanmp] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] ὑπομένω[vppanmp] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] προσκαρτερέω[vppanmp]. **v.13** ὁ[ddfp] χρεία[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] κοινωνέω[vppanmp] ὁ[dafs] φιλοξενία[nafs] διώκω[vppanmp]. **v.14** εὐλογέω[vdpa2p] ὁ[damp] διώκω[vppaamp] σύ[rpa-p] εὐλογέω[vdpa2p] καί[c] μή[xo] καταράομαι[vdpn2p]. **v.15** χαίρω[vnpa] μετά[p] χαίρω[vppagmp] καί[c] κλαίω[vnpa] μετά[p] κλαίω[vppagmp]. **v.16** ὁ[dans] αὐτός[rpans] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] φρονέω[vppanmp] μή[xo] ὁ[danp] ὑψηλός[aanpn] φρονέω[vppanmp] ἀλλά[c] ὁ[ddmp] ταπεινός[admpn] συναπάγω[vppmnmp] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] φρόνιμος[anmpn] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.17** μηδείς[admsn] κακός[aansn] ἀντί[p] κακός[agnsn] ἀποδίδωμι[vppanmp] προνοέω[vppmnmp] καλός[aanpn] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.18** εἰ[qo] δυνατός[annsn] ὁ[dnns] ἐκ[p] σύ[rpg-p] μετά[p] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp] εἰρηνεύω[vppanmp]. **v.19** μή[xo] ἑαυτοῦ[rxamp] ἐκδικέω[vppanmp] ἀγαπητός[avmpn] ἀλλά[c] δίδωμι[vdaa2p] τόπος[nams] ὁ[ddfs] ὀργή[ndfs] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] ἐκδίκησις[nnfs] ἐγώ[rpn-s] ἀνταποδίδωμι[vifa1s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms]. **v.20** ἐάν[qo] οὖν[c] πεινάω[vspa3s] ὁ[dnms] ἐχθρός[anmsn] σύ[rpg-s] ψωμίζω[vdpa2s] αὐτός[rpams] ἐάν[qo] διψάω[vspa3s] ποτίζω[vdpa2s] αὐτός[rpams] οὗτος[rdans] γάρ[c] ποιέω[vppanms] ἄνθραξ[namp] πῦρ[ngns] σωρεύω[vifa2s] ἐπί[p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.21** μή[xo] νικάω[vdpp2s] ὑπό[p] ὁ[dgns] κακός[agnsn] ἀλλά[c] νικάω[vdpa2s] ἐν[p] ὁ[ddns] ἀγαθός[adnsn] ὁ[dans] κακός[aansn].

οὗ τεταγμέναι εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ 2
Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα
λήψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, 3
ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν· τὸ ἀ-
γαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς, Θεοῦ γὰρ διάκονός 4
ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ, οὐ γὰρ
εἰκῆ τὴν μάχαιραν φορεῖ, Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος
εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, 5
οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ 6
τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν, εἰς
αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφει- 7
λάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον
τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ 8
μὴ τὸ ἀγαπᾷν ἀλλήλους, ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πε-
πλήρωκε. τὸ γάρ, Οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, 9
οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντο-
λή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐρ- 10
γάζεται, πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν 11
καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύ-

---

13. v.1 πᾶς[anfsn] ψυχή[nnfs] ἐξουσία[ndfp] ὑπερέχω[vppadfp] ὑποτάσσω[vdpm3s] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἐξουσία[nnfs] εἰ[qo] μή[xo] ἀπό[p] θεός[ngms] ὁ[dnfp] δέ[c] εἰμί[vppxnfp] ἐξουσία[nnfp] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] τάσσω[vpxpnfp] εἰμί[vipx3p]. **v.2** ὥστε[c] ὁ[dnms] ἀντιτάσσω[vppmnms] ὁ[ddfs] ἐξουσία[ndfs] ὁ[ddfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] διαταγή[ndfs] ἀνθίστημι[vixa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] ἀνθίστημι[vpxanmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] κρίμα[nans] λαμβάνω[vifd3p]. **v.3** ὁ[dnmp] γάρ[c] ἄρχων[nnmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] φόβος[nnms] ὁ[dgnp] ἀγαθός[agnpn] ἔργον[ngnp] ἀλλά[c] ὁ[dgnp] κακός[agnpn] θέλω[vipa2s] δέ[c] μή[xo] φοβέομαι[vnpn] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] ποιέω[vdpa2s] καί[c] ἔχω[vifa2s] ἔπαινος[nams] ἐκ[p] αὐτός[rpgfs]. **v.4** θεός[ngms] γάρ[c] διάκονος[nnms] εἰμί[vipx3s] σύ[rpd-s] εἰς[p] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dans] κακός[aansn] ποιέω[vspa2s] φοβέομαι[vdpm2s] οὐ[xo] γάρ[c] εἰκῇ[bo] ὁ[dafs] μάχαιρα[nafs] φορέω[vipa3s] θεός[ngms] γάρ[c] διάκονος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἔκδικος[anmsn] εἰς[p] ὀργή[nafs] ὁ[ddms] ὁ[dans] κακός[aansn] πράσσω[vppadms]. **v.5** διό[c] ἀνάγκη[nnfs] ὑποτάσσω[vnpm] οὐ[xo] μόνος[bo] διά[p] ὁ[dafs] ὀργή[nafs] ἀλλά[c] καί[c] διά[p] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs]. **v.6** διά[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] καί[c] φόρος[namp] τελέω[vipa2p] λειτουργός[nnmp] γάρ[c] θεός[ngms] εἰμί[vipx3p] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] προσκαρτερέω[vppanmp]. **v.7** ἀποδίδωμι[vdaa2p] οὖν[c] πᾶς[admpn] ὁ[dafp] ὀφειλή[nafp] ὁ[ddms] ὁ[dams] φόρος[nams] ὁ[dams] φόρος[nams] ὁ[ddms] ὁ[dans] τέλος[nans] ὁ[dans] τέλος[nans] ὁ[ddms] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[ddms] ὁ[dafs] τιμή[nafs] ὁ[dafs] τιμή[nafs]. **v.8** μηδείς[admsn] μηδείς[aansn] ὀφείλω[vdpa2p] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dans] ἀγαπάω[vnpa] ἀλλήλων[reamp] ὁ[dnms] γάρ[c] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] νόμος[nams] πληρόω[vixa3s]. **v.9** ὁ[dnns] γάρ[c] οὐ[xo] μοιχεύω[vifa2s] οὐ[xo] φονεύω[vifa2s] οὐ[xo] κλέπτω[vifa2s] ὅς[xo] ψευδομαρτυρέω[vifa2s] οὐ[xo] ἐπιθυμέω[vifa2s] καί[c] εἰ[qo] τι-σρινφσ ἕτερος[anfsn] ἐντολή[nnfs] ἐν[p] οὗτος[rddms] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ἀνακεφαλαιόω[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] ἑαυτοῦ[rxams]. **v.10** ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[ddms] πλησίον[bo] κακός[aansn] οὐ[xo] ἐργάζομαι[vipn3s] πλήρωμα[nnns] οὖν[c] νόμος[ngms] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs].

12 τερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν,
ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν, ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ
13 ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως
περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελ-
14 γείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ἀλλ᾽ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε, εἰς ἐπιθυμίας.
14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς δι-
2 ακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ
3 ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξου-
θενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ Θεὸς γὰρ
4 αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην· τῷ
ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει. σταθήσεται δέ, δυνατὸς γὰρ ἐστιν ὁ
5 Θεὸς στῆσαι αὐτόν. ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ᾽ ἡμέραν, ὃς δὲ
κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω.
6 ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡ-
μέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ
γὰρ τῷ Θεῷ, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαρι-
7 στεῖ τῷ Θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ
8 ἀποθνῄσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀπο-
θνῄσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνῄσκομεν, ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε

---

v.11 καί[c] οὗτος[rdnns] οἶδα[vpxanmp] ὁ[dams] καιρός[nams] ὅτι[c] ὥρα[nnfs] ἐγώ[rpa-p] ἤδη[bo] ἐκ[p] ὕπνος[ngms] ἐγείρω[vnap] νῦν[bo] γάρ[c] ἐγγύς[bo] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] ἤ[xo] ὅτε[bo] πιστεύω[viaa1p]. **v.12** ὁ[dnfs] νύξ[nnfs] προκόπτω[viaa3s] ὁ[dnfs] δέ[c] ἡμέρα[nnfs] ἐγγίζω[vixa3s] ἀποτίθημι[vsam1p] οὖν[c] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgns] σκότος[ngns] καί[c] ἐνδύω[vsam1p] ὁ[danp] ὅπλον[nanp] ὁ[dgns] φῶς[ngns]. **v.13** ὡς[bo] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] εὐσχημόνως[bo] περιπατέω[vsaa1p] μή[xo] κῶμος[ndmp] καί[c] μέθη[ndfp] μή[xo] κοίτη[ndfp] καί[c] ἀσέλγεια[ndfp] μή[xo] ἔρις[ndfs] καί[c] ζῆλος[ndms]. **v.14** ἀλλά[c] ἐνδύω[vdam2p] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] καί[c] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] πρόνοια[nafs] μή[xo] ποιέω[vdpm2p] εἰς[p] ἐπιθυμία[nafp]. **14. v.1** ὁ[dams] δέ[c] ἀσθενέω[vppaams] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] προσλαμβάνω[vdpm2p] μή[xo] εἰς[p] διάκρισις[nafp] διαλογισμός[ngmp]. **v.2** ὅς[rrnms] μέν[xo] πιστεύω[vipa3s] ἐσθίω[vnaa] πᾶς[aanpn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀσθενέω[vppanms] λάχανον[nanp] ἐσθίω[vipa3s]. **v.3** ὁ[dnms] ἐσθίω[vppanms] ὁ[dams] μή[xo] ἐσθίω[vppaams] μή[xo] ἐξουθενέω[vdpa3s] καί[c] ὁ[dnms] μή[xo] ἐσθίω[vppanms] ὁ[dams] ἐσθίω[vppaams] μή[xo] κρίνω[vdpa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] γάρ[c] αὐτός[rpams] προσλαμβάνω[viam3s]. **v.4** σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] κρίνω[vppanms] ἀλλότριος[aamsn] οἰκέτης[nams] ὁ[ddms] ἴδιος[admsn] κύριος[ndms] στήκω[vipa3s] ἤ[xo] πίπτω[vipa3s] ἵστημι[vifp3s] δέ[c] δυνατός[anmsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵστημι[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.5** ὅς[rrnms] μέν[xo] κρίνω[vipa3s] ἡμέρα[nafs] παρά[p] ἡμέρα[nafs] ὅς[rrnms] δέ[c] κρίνω[vipa3s] πᾶς[aafsn] ἡμέρα[nafs] ἕκαστος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddms] ἴδιος[admsn] νοῦς[ndms] πληροφορέω[vdpp3s]. **v.6** ὁ[dnms] φρονέω[vppanms] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] κύριος[ndms] φρονέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] μή[xo] φρονέω[vppanms] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs] κύριος[ndms] ὅς[xo] φρονέω[vipa3s] ὁ[dnms] ἐσθίω[vppanms] κύριος[ndms] ἐσθίω[vipa3s] εὐχαριστέω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] ὁ[dnms] μή[xo] ἐσθίω[vppanms] κύριος[ndms] οὐ[xo] ἐσθίω[vipa3s] καί[c] εὐχαριστέω[vipa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.7** οὐδείς[anfsn] γάρ[c] ἐγώ[rpg-p] ἑαυτοῦ[rxdms] ζάω[vipa3s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἑαυτοῦ[rxdms] ἀποθνήσκω[vipa3s].

ἀποθνῄσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ 9
ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου· ἢ καὶ σὺ τί ἐξου- 10
θενεῖς τὸν ἀδελφόν σου· πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι
τοῦ Χριστοῦ. γέγραπται γάρ, Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ 11
κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.
ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Μη- 12, 13
κέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ
μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέ- 14
πεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι᾽ ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ
λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ 15
ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ
βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. μὴ 16
βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν, οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία 17
τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ
χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ 18
εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ 19
τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.
μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν 20
καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθί-

---

v.8 ἐάν[qo] τέ[xo] γάρ[c] ζάω[vspa1p] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ζάω[vipa1p] ἐάν[qo] τέ[xo] ἀποθνῄσκω[vspa1p] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἀποθνῄσκω[vipa1p] ἐάν[qo] τέ[xo] οὖν[c] ζάω[vspa1p] ἐάν[qo] τέ[xo] ἀποθνῄσκω[vspa1p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἰμί[vipx1p]. **v.9** εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] Χριστός[nnms] καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s] καί[c] ἀναζάω[viaa3s] ἵνα[c] καί[c] νεκρός[agmpn] καί[c] ζάω[vppagmp] κυριεύω[vsaa3s]. **v.10** σύ[rpn-s] δέ[c] τίς[rqans] κρίνω[vipa2s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] σύ[rpg-s] ἤ[xo] καί[c] σύ[rpn-s] τίς[rqans] ἐξουθενέω[vipa2s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] σύ[rpg-s] πᾶς[anmpn] γάρ[c] παρίστημι[vifd1p] ὁ[ddns] βῆμα[ndns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.11** γράφω[vixp3s] γάρ[c] ζάω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] ὅτι[c] ἐγώ[rpd-s] κάμπτω[vifa3s] πᾶς[annsn] γόνυ[nnns] καί[c] πᾶς[anfsn] γλῶσσα[nnfs] ἐξομολογέω[vifm3s] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.12** ἄρα[xo] οὖν[c] ἕκαστος[anmsn] ἐγώ[rpg-p] περί[p] ἑαυτοῦ[rxgms] λόγος[nams] δίδωμι[vifa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.13** μηκέτι[bo] οὖν[c] ἀλλήλων[reamp] κρίνω[vspa1p] ἀλλά[c] οὗτος[rdans] κρίνω[vdaa2p] μᾶλλον[bo] ὁ[dans] μή[xo] τίθημι[vnpa] πρόσκομμα[nans] ὁ[ddms] ἀδελφός[ndms] ἤ[xo] σκάνδαλον[nans]. **v.14** οἶδα[vixa1s] καί[c] πείθω[vixp1s] ἐν[p] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὅτι[c] οὐδείς[annsn] κοινός[annsn] διά[p] ἑαυτοῦ[rxgms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[ddms] λογίζομαι[vppndms] τι-σριανσ κοινός[aansn] εἰμί[vnpx] ἐκεῖνος[rddms] κοινός[annsn]. **v.15** εἰ[qo] δέ[c] διά[p] βρῶμα[nans] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] λυπέω[vipp3s] οὐκέτι[bo] κατά[p] ἀγάπη[nafs] περιπατέω[vipa2s] μή[xo] ὁ[ddns] βρῶμα[ndns] σύ[rpg-s] ἐκεῖνος[rdams] ἀπόλλυμι[vdpa2s] ὑπέρ[p] ὅς[rrgms] Χριστός[nnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **v.16** μή[xo] βλασφημέω[vdpp3s] οὖν[c] σύ[rpg-p] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn]. **v.17** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] βρῶσις[nnfs] καί[c] πόσις[nnfs] ἀλλά[c] δικαιοσύνη[nnfs] καί[c] εἰρήνη[nnfs] καί[c] χαρά[nnfs] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.18** ὁ[dnms] γάρ[c] ἐν[p] οὗτος[rddnp] δουλεύω[vppanms] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] εὐάρεστος[anmsn] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] δόκιμος[anmsn] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.19** ἄρα[xo] οὖν[c] ὁ[danp] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] διώκω[vspa1p] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgfs] οἰκοδομή[ngfs] ὁ[dgfs] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp].

21 οντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ
22 ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἤ ἀσθενεῖ. σὺ πί-
στιν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ
23 κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ,
κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως,
ἁμαρτία ἐστίν.

15 Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνά-
2 των βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γὰρ ἡμῶν
3 τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ
γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλά, καθὼς γέγραπται, Οἱ
4 ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ
προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ
τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα
5 ἔχωμεν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη
6 ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα
ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ
7 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους,
8 καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς, εἰς δόξαν Θεοῦ. λέγω
δέ, Ἰησοῦν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀλη-
9 θείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, τὰ
δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται, Διὰ

---

v.20 μή[xo] ἕνεκα[bo] βρῶμα[ngns] καταλύω[vdpa2s] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] πᾶς[annpn] μέν[xo] καθαρός[annpn] ἀλλά[c] κακός[annsn] ὁ[ddms] ἄνθρωπος[ndms] ὁ[ddms] διά[p] πρόσκομμα[ngns] ἐσθίω[vppadms]. **v.21** καλός[annsn] ὁ[dnns] μή[xo] ἐσθίω[vnaa] κρέας[nanp] μηδέ[c] πίνω[vnaa] οἶνος[nams] μηδέ[c] ἐν[p] ὅς[rrdns] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-s] προσκόπτω[vipa3s] ἤ[xo] σκανδαλίζω[vipp3s] ἤ[xo] ἀσθενέω[vipa3s]. **v.22** σύ[rpn-s] πίστις[nafs] ἔχω[vipa2s] κατά[p] σεαυτοῦ[rxams] ἔχω[vdpa2s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] μή[xo] κρίνω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxams] ἐν[p] ὅς[rrdns] δοκιμάζω[vipa3s]. **v.23** ὁ[dnms] δέ[c] διακρίνω[vppmnms] ἐάν[qo] ἐσθίω[vsaa3s] κατακρίνω[vixp3s] ὅτι[c] οὐ[xo] ἐκ[p] πίστις[ngfs] πᾶς[annsn] δέ[c] ὅς[rrnns] οὐ[xo] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ἁμαρτία[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **15.** **v.1** ὀφείλω[vipa1p] δέ[c] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] δυνατός[anmpn] ὁ[danp] ἀσθένημα[nanp] ὁ[dgmp] ἀδύνατος[agmpn] βαστάζω[vnpa] καί[c] μή[xo] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἀρέσκω[vnpa]. **v.2** ἕκαστος[anmsn] γάρ[c] ἐγώ[rpg-p] ὁ[ddms] πλησίον[bo] ἀρέσκω[vdpa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] πρός[p] οἰκοδομή[nafs]. **v.3** καί[c] γάρ[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὐ[xo] ἑαυτοῦ[rxdms] ἀρέσκω[viaa3s] ἀλλά[c] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnmp] ὀνειδισμός[nnmp] ὁ[dgmp] ὀνειδίζω[vppagmp] σύ[rpa-s] ἐπιπίπτω[viaa3p] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.4** ὅσος[rcnnp] γάρ[c] προγράφω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἡμέτερος[rsafs] διδασκαλία[nafs] προγράφω[viap3s] ἵνα[c] διά[p] ὁ[dgfs] ὑπομονή[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs] ὁ[dgfp] γραφή[ngfp] ὁ[dafs] ἐλπίς[nafs] ἔχω[vspa1p]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὁ[dgfs] ὑπομονή[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs] δίδωμι[voaa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] φρονέω[vnpa] ἐν[p] ἀλλήλων[redmp] κατά[p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.6** ἵνα[c] ὁμοθυμαδόν[bo] ἐν[p] εἷς[ndns] στόμα[ndns] δοξάζω[vspa2p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πατήρ[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.7** διό[c] προσλαμβάνω[vdpm2p] ἀλλήλων[reamp] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] προσλαμβάνω[viam3s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] δόξα[nafs] θεός[ngms]. **v.8** λέγω[vipa1s] δέ[c] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] διάκονος[nams] γίνομαι[vnxp] περιτομή[ngfs] ὑπέρ[p] ἀλήθεια[ngfs] θεός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] βεβαιόω[vnaa] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp].

τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνοματί σου ψα-
λῶ. καὶ πάλιν λέγει, Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 10
καὶ πάλιν, Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε 11
αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν Ἠσαΐας λέγει, Ἔσται ἡ ῥίζα 12
τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη
ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χα- 13
ρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν
τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου. Πέπεισμαι δέ, ἀ- 14
δελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί
ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι
καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀ- 15
δελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν
τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν 16
Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγια-
σμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ 17
τὰ πρὸς Θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο 18
Χριστὸς δι᾽ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυ- 19
νάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, ὥστε
με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπλη-
ρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον 20

---

v.9 ὁ[dnnp] δέ[c] ἔθνος[nnnp] ὑπέρ[p] ἔλεος[ngns] δοξάζω[vnaa] ὁ[dams] θεός[nams] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] διά[p] οὗτος[rdans] ἐξομολογέω[vifm1s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ἔθνος[ndnp] καί[c] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] σύ[rpg-s] ψάλλω[vifa1s]. **v.10** καί[c] πάλιν[bo] λέγω[vipa3s] εὐφραίνω[vdap2p] ἔθνος[nvnp] μετά[p] ὁ[dgms] λαός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.11** καί[c] πάλιν[bo] αἰνέω[vdpa2p] ὁ[dams] κύριος[nams] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] καί[c] ἐπαινέω[vdaa2p] αὐτός[rpams] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] λαός[nnmp]. **v.12** καί[c] πάλιν[bo] Ἠσαΐας[nnms] λέγω[vipa3s] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] ὁ[dgms] Ἰεσσαί[tp] καί[c] ὁ[dnms] ἀνίστημι[vppmnms] ἄρχω[vnpa] ἔθνος[ngnp] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] ἔθνος[nnnp] ἐλπίζω[vifa3p]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] πληρόω[voaa3s] σύ[rpa-p] πᾶς[agfsn] χαρά[ngfs] καί[c] εἰρήνη[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] πιστεύω[vnpa] εἰς[p] ὁ[dans] περισσεύω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐλπίς[ndfs] ἐν[p] δύναμις[ndfs] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.14** πείθω[vixp1s] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpn-s] περί[p] σύ[rpg-p] ὅτι[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] μεστός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ἀγαθωσύνη[ngfs] πληρόω[vpxpnmp] πᾶς[agfsn] γνῶσις[ngfs] δύναμαι[vppnnmp] καί[c] ἀλλήλων[reamp] νουθετέω[vnpa]. **v.15** τολμηρός[bo] δέ[c] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] ἀδελφός[nvmp] ἀπό[p] μέρος[ngns] ὡς[bo] ἐπαναμιμνῄσκω[vppanms] σύ[rpa-p] διά[p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.16** εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpa-s] λειτουργός[nams] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἱερουργέω[vppaams] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] ὁ[dnfs] προσφορά[nnfs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] εὐπρόσδεκτος[anfsn] ἁγιάζω[vpxpnfs] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.17** ἔχω[vipa1s] οὖν[c] καύχησις[nafs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[danp] πρός[p] θεός[nams]. **v.18** οὐ[xo] γάρ[c] τολμάω[vifa1s] λαλέω[vnpa] τι-σριανσ ὅς[rrgnp] οὐ[xo] κατεργάζομαι[viad3s] Χριστός[nnms] διά[p] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὑπακοή[nafs] ἔθνος[ngnp] λόγος[ndms] καί[c] ἔργον[ndns]. **v.19** ἐν[p] δύναμις[ndfs] σημεῖον[ngnp] καί[c] τέρας[ngnp] ἐν[p] δύναμις[ndfs] πνεῦμα[ngns] θεός[ngms] ὥστε[c] ἐγώ[rpa-s] ἀπό[p] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] κύκλῳ[ndms] μέχρι[bo] ὁ[dgns] Ἰλλυρικόν[ngns] πληρόω[vnxa] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms].

εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ᾽ ἀλ-
21 λότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται, Οἷς οὐκ
ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι, συνή-
22 σουσι. Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν
24 δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐὰν πο-
ρεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμας, ἐλπίζω γὰρ
διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ᾽ ὑμῶν προπεμφθῆ-
25 ναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. νυνὶ δὲ
26 πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, διακονῶν τοῖς ἁγίοις. εὐδόκησαν
γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς
27 πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γάρ, καὶ
ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν. εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώ-
νησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι
28 αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν
29 καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι᾽ ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. οἶδα
δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγ-
30 γελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐ-
31 μοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ, καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσ-

---

v.20 οὕτω[bo] δέ[c] φιλοτιμέομαι[vppnams] εὐαγγελίζω[vnpm] οὐ[xo] ὅπου[bo] ὀνομάζω[viap3s] Χριστός[nnms] ἵνα[c] μή[xo] ἐπί[p] ἀλλότριος[aamsn] θεμέλιος[nams] οἰκοδομέω[vspa1s]. **v.21** ἀλλά[c] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὅς[rrdmp] οὐ[xo] ἀναγγέλλω[viap3s] περί[p] αὐτός[rpgms] ὁράω[vifd3p] καί[c] ὅς[rrnmp] οὐ[xo] ἀκούω[vixa3p] συνίημι[vifx3p]. **v.22** διό[c] καί[c] ἐγκόπτω[viip1s] ὁ[danp] πολύς[aanpn] ὁ[dgms] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.23** νυνί[bo] δέ[c] μηκέτι[bo] τόπος[nams] ἔχω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddnp] κλίμα[ndnp] οὗτος[rddnp] ἐπιποθία[nafs] δέ[c] ἔχω[vppanms] ὁ[dgms] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] ἀπό[p] πολύς[agnpn] ἔτος[ngnp]. **v.24** ὡς[bo] ἐάν[qo] πορεύομαι[vspn1s] εἰς[p] ὁ[dafs] Σπανία[nafs] ἔρχομαι[vifd1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐλπίζω[vipa1s] γάρ[c] διαπορεύομαι[vppnnms] θεάομαι[vnad] σύ[rpa-p] καί[c] ὑπό[p] σύ[rpg-p] προπέμπω[vnap] ἐκεῖ[bo] ἐάν[qo] σύ[rpg-p] πρῶτος[bo] ἀπό[p] μέρος[ngns] ἐμπίπλημι[vsap1s]. **v.25** νυνί[bo] δέ[c] πορεύομαι[vipn1s] εἰς[p] Ἱερουσαλήμ[tp] διακονέω[vppanms] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn]. **v.26** εὐδοκέω[viaa3p] γάρ[c] Μακεδονία[nnfs] καί[c] Ἀχαΐα[nnfs] κοινωνία[nafs] τι-σριαφσ ποιέω[vnam] εἰς[p] ὁ[damp] πτωχός[aampn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ὁ[dgmp] ἐν[p] Ἱερουσαλήμ[tp]. **v.27** εὐδοκέω[viaa3p] γάρ[c] καί[c] ὀφειλέτης[nnmp] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3p] εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[ddnp] πνευματικός[adnpn] αὐτός[rpgmp] κοινωνέω[viaa3p] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὀφείλω[vipa3p] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] σαρκικός[adnpn] λειτουργέω[vnaa] αὐτός[rpdmp]. **v.28** οὗτος[rdans] οὖν[c] ἐπιτελέω[vpaanfs] καί[c] σφραγίζω[vpamnms] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] καρπός[nams] οὗτος[rdams] ἀπέρχομαι[vifd1s] διά[p] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Σπανία[nafs]. **v.29** οἶδα[vixa1s] δέ[c] ὅτι[c] ἔρχομαι[vppnnms] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] πλήρωμα[ndns] εὐλογία[ngfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἔρχομαι[vifd1s]. **v.30** παρακαλέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] συναγωνίζομαι[vnad] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams].

δεκτος γένηται τοῖς ἁγίοις, ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ 32
θελήματος Θεοῦ, καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς 33
εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖσαν διάκο- **16**
νον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε 2
ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν
χρῄζῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ
αὐτοῦ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συν- 3
εργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου 4
τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ,
ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον 5
αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου,
ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. ἀσπάσασθε Μαρι- 6
άμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον 7
καὶ Ἰουνιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵ-
τινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέ-
γονασιν ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου 8
ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χρι- 9
στῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν 10
δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ἀ- 11
σπάσασθε Ἡροδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ

---

v.31 ἵνα[c] ῥύομαι[vsap1s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀπειθέω[vppagmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] καί[c] ἵνα[c] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnfs] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] εὐπρόσδεκτος[anfsn] γίνομαι[vsad3s] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn]. **v.32** ἵνα[c] ἐν[p] χαρά[ndfs] ἔρχομαι[vsaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms] καί[c] συναναπαύομαι[vsad1s] σύ[rpd-p]. **v.33** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th]. **16. v.1** συνίστημι[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] Φοίβη[nafs] ὁ[dafs] ἀδελφή[nafs] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vppxafs] διάκονος[nafs] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Κεγχρεαί[ndfp]. **v.2** ἵνα[c] αὐτός[rpafs] προσδέχομαι[vsad2p] ἐν[p] κύριος[ndms] ἀξίως[bo] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] καί[c] παρίστημι[vsaa2p] αὐτός[rpdfs] ἐν[p] ὅς[rrdns] ἄν[xo] σύ[rpg-p] χρῄζω[vspa3s] πρᾶγμα[ndns] καί[c] γάρ[c] αὐτός[rpnfs] προστάτις[nnfs] πολύς[agmpn] γίνομαι[viao3s] καί[c] αὐτός[rpgms] ἐγώ[rpg-s]. **v.3** ἀσπάζομαι[vdad2p] Πρίσκα[nafs] καί[c] Ἀκύλας[nams] ὁ[damp] συνεργός[aampn] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.4** ὅστις[rrnmp] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] ἑαυτοῦ[rxgmp] τράχηλος[nams] ὑποτίθημι[viaa3p] ὅς[rrdmp] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] μόνος[anmsn] εὐχαριστέω[vipa1s] ἀλλά[c] καί[c] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] ἐκκλησία[nnfp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.5** καί[c] ὁ[dafs] κατά[p] οἶκος[nams] αὐτός[rpgmp] ἐκκλησία[nafs] ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἐπαίνετος[nams] ὁ[dams] ἀγαπητός[aamsn] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ἀπαρχή[nnfs] ὁ[dgfs] Ἀχαΐα[ngfs] εἰς[p] Χριστός[nams]. **v.6** ἀσπάζομαι[vdad2p] Μαρία[tp] ὅστις[rrnfs] πολύς[aanpn] κοπιάω[viaa3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.7** ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἀνδρόνικος[nams] καί[c] Ἰουνιᾶς[nafs] ὁ[damp] συγγενής[aampn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] συναιχμάλωτος[aampn] ἐγώ[rpg-s] ὅστις[rrnmp] εἰμί[vipx3p] ἐπίσημος[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἀπόστολος[ndmp] ὅς[rrnmp] καί[c] πρό[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3p] ἐν[p] Χριστός[ndms]. **v.8** ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἀμπλιᾶτος[nams] ὁ[dams] ἀγαπητός[aamsn] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.9** ἀσπάζομαι[vdad2p] Οὐρβανός[nams] ὁ[dams] συνεργός[aamsn] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] καί[c] Στάχυς[nams] ὁ[dams] ἀγαπητός[aamsn] ἐγώ[rpg-s]. **v.10** ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἀπελλῆς[nams] ὁ[dams] δόκιμος[aamsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἀσπάζομαι[vdad2p] ὁ[damp] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Ἀριστόβουλος[ngms].

12 τῶν Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύφαιναν
καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα
13 τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε
Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐ-
14 μοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν,
15 Ἑρμῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλο-
γον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν,
16 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.
17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας
καὶ τὰ σκάνδαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποι-
18 οῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ᾽ αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ,
καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας
19 τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω
οὖν τὸ ἐφ᾽ ὑμῖν, θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν,
20 ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρί-
ψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ
21 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν. ἀμήν. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ
22 Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος,

---

v.11 ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἡρῳδίων[nams] ὁ[dams] συγγενής[aamsn] ἐγώ[rpg-s] ἀσπάζομαι[vdad2p] ὁ[damp] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Νάρκισσος[ngms] ὁ[damp] εἰμί[vppxamp] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.12** ἀσπάζομαι[vdad2p] Τρύφαινα[nafs] καί[c] Τρυφῶσα[nafs] ὁ[dafp] κοπιάω[vppaafp] ἐν[p] κύριος[ndms] ἀσπάζομαι[vdad2p] Περσίς[nafs] ὁ[dafs] ἀγαπητός[aafsn] ὅστις[rrnfs] πολύς[aanpn] κοπιάω[viaa3s] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.13** ἀσπάζομαι[vdad2p] Ῥοῦφος[nams] ὁ[dams] ἐκλεκτός[aamsn] ἐν[p] κύριος[ndms] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐγώ[rpg-s]. **v.14** ἀσπάζομαι[vdad2p] Ἀσύγκριτος[nams] Φλέγων[nams] Ἑρμᾶς[nams] Πατροβᾶς[nams] Ἑρμῆς[nams] καί[c] ὁ[damp] σύν[p] αὐτός[rpdmp] ἀδελφός[namp]. **v.15** ἀσπάζομαι[vdad2p] Φιλόλογος[nams] καί[c] Ἰουλία[nafs] Νηρεύς[nams] καί[c] ὁ[dafs] ἀδελφή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] Ὀλυμπᾶς[nams] καί[c] ὁ[damp] σύν[p] αὐτός[rpdmp] πᾶς[aampn] ἅγιος[aampn]. **v.16** ἀσπάζομαι[vdad2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] φίλημα[ndns] ἅγιος[adnsn] ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnfp] ἐκκλησία[nnfp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.17** παρακαλέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] σκοπέω[vnpa] ὁ[damp] ὁ[dafp] διχοστασία[nafp] καί[c] ὁ[danp] σκάνδαλον[nanp] παρά[p] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] ὅς[rrafs] σύ[rpn-p] μανθάνω[viaa2p] ποιέω[vppaamp] καί[c] ἐκκλίνω[vdaa2p] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.18** ὁ[dnmp] γάρ[c] τοιοῦτος[rdnmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ndms] Χριστός[ndms] οὐ[xo] δουλεύω[vipa3p] ἀλλά[c] ὁ[ddfs] ἑαυτοῦ[rxgmp] κοιλία[ndfs] καί[c] διά[p] ὁ[dgfs] χρηστολογία[ngfs] καί[c] εὐλογία[ngfs] ἐξαπατάω[vipa3p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ὁ[dgmp] ἄκακος[agmpn]. **v.19** ὁ[dnfs] γάρ[c] σύ[rpg-p] ὑπακοή[nnfs] εἰς[p] πᾶς[aampn] ἀφικνέομαι[viad3s] χαίρω[vipa1s] οὖν[c] ὁ[dans] ἐπί[p] σύ[rpd-p] θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] σοφός[aampn] μέν[xo] εἰμί[vnpx] εἰς[p] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] ἀκέραιος[aampn] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dans] κακός[aansn]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] συντρίβω[vifa3s] ὁ[dams] Σατανᾶς[nams] ὑπό[p] ὁ[damp] πούς[namp] σύ[rpg-p] ἐν[p] τάχος[ndns] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] σύ[rpg-p] ἀμήν[th]. **v.21** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] Τιμόθεος[nnms] ὁ[dnms] συνεργός[anmsn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] Λούκιος[nnms] καί[c] Ἰάσων[nnms] καί[c] Σωσίπατρος[nnms] ὁ[dnmp] συγγενής[anmpn] ἐγώ[rpg-s].

ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν, ἐν Κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ 23
ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ
οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. Ἡ χάρις τοῦ 24
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. Τῷ 25
δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κή-
ρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις
αἰωνίοις σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν, διά τε γραφῶν 26
προφητικῶν, κατʹ ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πί-
στεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ 27
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

---

v.22 ἀσπάζομαι$^{\text{vipn1s}}$ σύ$^{\text{rpa-p}}$ ἐγώ$^{\text{rpn-s}}$ Τέρτιος^{nnms} ὁ^{dnms} γράφω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.23** ἀσπάζομαι$^{\text{vipn3s}}$ σύ$^{\text{rpa-p}}$ Γάϊος^{nnms} ὁ^{dnms} ξένος^{anmsn} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ καί^{c} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὅλος^{agfsn} ἀσπάζομαι$^{\text{vipn3s}}$ σύ$^{\text{rpa-p}}$ Ἔραστος^{nnms} ὁ^{dnms} οἰκονόμος^{nnms} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} Κούαρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ἀμήνth. **v.25** ὁ^{ddms} δέ^{c} δύναμαι^{vppndms} σύ$^{\text{rpa-p}}$ στηρίζω^{vnaa} κατά^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ καί^{c} ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατά^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} μυστήριον^{ngns} χρόνος^{ndmp} αἰώνιος^{admpn} σιγάω^{vpxpgns}. **v.26** φανερόω^{vpapgms} δέ^{c} νῦν^{bo} διά^{p} τέ^{xo} γραφή^{ngfp} προφητικός^{agmpn} κατά^{p} ἐπιταγή^{nafs} ὁ^{dgms} αἰώνιος^{agmsn} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} γνωρίζω^{vpapgns}. **v.27** μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος
2 Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔ-
σῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις,
σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
3 σοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ
5 Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλου-
6 τίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ
7 μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑ-
στερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκά-
8 λυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς
ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
9 Χριστοῦ. πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ
10 υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα,

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] κλητός[anmsn] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms] καί[c] Σωσθένης[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms]. **v.2** ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] εἰμί[vppxdfs] ἐν[p] Κόρινθος[ndfs] ἁγιάζω[vpxpdmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] κλητός[admpn] ἅγιος[admpn] σύν[p] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἐπικαλέω[vppmdmp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐν[p] πᾶς[admsn] τόπος[ndms] αὐτός[rpgmp] τέ[xo] καί[c] ἐγώ[rpg-p]. **v.3** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-s] πάντοτε[bo] περί[p] σύ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] δίδωμι[vpapdfs] σύ[rpd-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.5** ὅτι[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] πλουτίζω[viap2p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ἐν[p] πᾶς[admsn] λόγος[ndms] καί[c] πᾶς[adfsn] γνῶσις[ndfs]. **v.6** καθώς[bo] ὁ[dnns] μαρτύριον[nnns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] βεβαιόω[viap3s] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.7** ὥστε[c] σύ[rpa-p] μή[xo] ὑστερέω[vnpp] ἐν[p] μηδείς[adnsn] χάρισμα[ndns] ἀπεκδέχομαι[vppnamp] ὁ[dafs] ἀποκάλυψις[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.8** ὅς[rrnms] καί[c] βεβαιόω[vifa3s] σύ[rpa-p] ἕως[c] τέλος[ngns] ἀνέγκλητος[aampn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.9** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] ὅς[rrgms] καλέω[viap2p] εἰς[p] κοινωνία[nafs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p].

ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.
ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι 11
ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, 12
Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ
Χριστοῦ. μεμέρισται ὁ Χριστός· μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ 13
ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε· εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ 14
ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ἵνα μή 15
τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσα. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν 16
Στεφανᾶ οἶκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ 17
γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ
ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ 18
λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί,
τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι. γέγραπται γάρ, 19
Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν
ἀθετήσω. ποῦ σοφός· ποῦ γραμματεύς· ποῦ συζητητὴς τοῦ 20
αἰῶνος τούτου· οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου
τούτου· ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος 21
διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας
τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ καὶ Ἰου- 22
δαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, ἡμεῖς 23

---

v.10 παρακαλέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] διά[p] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἵνα[c] ὁ[dans] αὐτός[rpans] λέγω[vspa2p] πᾶς[anmpn] καί[c] μή[xo] εἰμί[vspx3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] σχίσμα[nnnp] εἰμί[vspx2p] δέ[c] καταρτίζω[vpxpnmp] ἐν[p] ὁ[ddms] αὐτός[rpdms] νοῦς[ndms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] αὐτός[rpdfs] γνώμη[ndfs]. **v.11** δηλόω[viap3s] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] περί[p] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Χλόη[ngfs] ὅτι[c] ἔρις[nnfp] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3p]. **v.12** λέγω[vipa1s] δέ[c] οὗτος[rdans] ὅτι[c] ἕκαστος[anmsn] σύ[rpg-p] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] Παῦλος[ngms] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] Ἀπολλῶς[ngms] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] Κηφᾶς[ngms] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] Χριστός[ngms]. **v.13** μερίζω[vixp3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] μή[xo] Παῦλος[nnms] σταυρόω[viap3s] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ἤ[xo] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] Παῦλος[ngms] βαπτίζω[viap2p]. **v.14** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅτι[c] οὐδείς[aamsn] σύ[rpg-p] βαπτίζω[viaa1s] εἰ[qo] μή[xo] Κρίσπος[nams] καί[c] Γάϊος[nams]. **v.15** ἵνα[c] μή[xo] τι-σρινμσ λέγω[vsaa3s] ὅτι[c] εἰς[p] ὁ[dans] ἐμός[rsans] ὄνομα[nans] βαπτίζω[viaa1s]. **v.16** βαπτίζω[viaa1s] δέ[c] καί[c] ὁ[dams] Στεφανᾶς[ngms] οἶκος[nams] λοιπός[aansn] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] εἰ[qo] τι-σριαμσ ἄλλος[aamsn] βαπτίζω[viaa1s]. **v.17** οὐ[xo] γάρ[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] Χριστός[nnms] βαπτίζω[vnpa] ἀλλά[c] εὐαγγελίζω[vnpm] οὐ[xo] ἐν[p] σοφία[ndfs] λόγος[ngms] ἵνα[c] μή[xo] κενόω[vsap3s] ὁ[dnms] σταυρός[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.18** ὁ[dnms] λόγος[nnms] γάρ[c] ὁ[dnms] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] ὁ[ddmp] μέν[xo] ἀπόλλυμι[vppedmp] μωρία[nnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[ddmp] δέ[c] σῴζω[vpppdmp] ἐγώ[rpd-p] δύναμις[nnfs] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.19** γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἀπόλλυμι[vifa1s] ὁ[dafs] σοφία[nafs] ὁ[dgmp] σοφός[agmpn] καί[c] ὁ[dafs] σύνεσις[nafs] ὁ[dgmp] συνετός[agmpn] ἀθετέω[vifa1s]. **v.20** ποῦ[xo] σοφός[anmsn] ποῦ[xo] γραμματεύς[nnms] ποῦ[xo] συζητητής[nnms] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] οὐχί[xo] μωραίνω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dafs] σοφία[nafs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.21** ἐπειδή[c] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] σοφία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] διά[p] ὁ[dgfs] σοφία[ngfs] ὁ[dams] θεός[nams] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] ὁ[dgfs] μωρία[ngfs] ὁ[dgns] κήρυγμα[ngns] σῴζω[vnaa] ὁ[damp] πιστεύω[vppaamp]. **v.22** ἐπειδή[c] καί[c] Ἰουδαῖος[anmpn] σημεῖον[nans] αἰτέω[vipa3p] καί[c] Ἕλλην[nnmp] σοφία[nafs] ζητέω[vipa3p].

δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδα-
24 λον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε
25 καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ
μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί, καὶ τὸ ἀσθενὲς
26 τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί. Βλέπετε γὰρ τὴν
κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ
27 πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κό-
σμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ
ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυ-
28 ρά, καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ
29 Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυ-
30 χήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη
31 τε καὶ ἁγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις, ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ
καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν
2 λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. οὐ
γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ
3 τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ
4 ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ
κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ'

---

v.23 ἐγώ[rpn-p] δέ[c] κηρύσσω[vipa1p] Χριστός[nams] σταυρόω[vpxpams] Ἰουδαῖος[admpn] μέν[xo] σκάνδαλον[nans] Ἕλλην[ndmp] δέ[c] μωρία[nafs]. **v.24** αὐτός[rpdmp] δέ[c] ὁ[ddmp] κλητός[admpn] Ἰουδαῖος[admpn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[ndmp] Χριστός[nams] θεός[ngms] δύναμις[nafs] καί[c] θεός[ngms] σοφία[nafs]. **v.25** ὅτι[c] ὁ[dnns] μωρός[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] σοφός[annsc] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnns] ἀσθενής[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἰσχυρός[annsc] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] εἰμί[vipx3s]. **v.26** βλέπω[vipa2p] γάρ[c] ὁ[dafs] κλῆσις[nafs] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] οὐ[xo] πολύς[anmpn] σοφός[anmpn] κατά[p] σάρξ[nafs] οὐ[xo] πολύς[anmpn] δυνατός[anmpn] οὐ[xo] πολύς[anmpn] εὐγενής[anmpn]. **v.27** ἀλλά[c] ὁ[danp] μωρός[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] ὁ[damp] σοφός[aampn] καταισχύνω[vspa3s] καί[c] ὁ[danp] ἀσθενής[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] καταισχύνω[vspa3s] ὁ[danp] ἰσχυρός[aanpn]. **v.28** καί[c] ὁ[danp] ἀγενής[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καί[c] ὁ[danp] ἐξουθενέω[vpxpanp] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] ὁ[danp] μή[xo] εἰμί[vppxanp] ἵνα[c] ὁ[danp] εἰμί[vppxanp] καταργέω[vsaa3s]. **v.29** ὅπως[bo] μή[xo] καυχάομαι[vsad3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms]. **v.30** ἐκ[p] αὐτός[rpgms] δέ[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὅς[rrnms] γίνομαι[viao3s] ἐγώ[rpd-p] σοφία[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] δικαιοσύνη[nnfs] τέ[xo] καί[c] ἁγιασμός[nnms] καί[c] ἀπολύτρωσις[nnfs]. **v.31** ἵνα[c] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] καυχάομαι[vppnnms] ἐν[p] κύριος[ndms] καυχάομαι[vdpn3s]. **2. v.1** κἀγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] ἔρχομαι[viaa1s] οὐ[xo] κατά[p] ὑπεροχή[nafs] λόγος[ngms] ἤ[xo] σοφία[ngfs] καταγγέλλω[vppanms] σύ[rpd-p] ὁ[dans] μαρτύριον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.2** οὐ[xo] γάρ[c] κρίνω[viaa1s] ὁ[dgms] οἶδα[vnxa] τι-σριανσ ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰ[qo] μή[xo] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] καί[c] οὗτος[rdams] σταυρόω[vpxpams]. **v.3** καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ἀσθένεια[ndfs] καί[c] ἐν[p] φόβος[ndms] καί[c] ἐν[p] τρόμος[ndms] πολύς[admsn] γίνομαι[viad1s] πρός[p] σύ[rpa-p].

ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ 5
ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν δὲ λα- 6
λοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ
τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ 7
λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν
προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς 8
τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ
ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, 9
Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν
ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐ-
τόν. ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, 10
τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. τίς γὰρ 11
οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώ-
που τὸ ἐν αὐτῷ· οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβο- 12
μεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀν- 13
θρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου,
πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρω- 14
πος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ

---

v.4 καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnns] κήρυγμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] ἐν[p] πειθός[admpn] ἀνθρώπινος[agfsn] σοφία[ngfs] λόγος[ndmp] ἀλλά[c] ἐν[p] ἀπόδειξις[ndfs] πνεῦμα[ngns] καί[c] δύναμις[ngfs]. **v.5** ἵνα[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-p] μή[xo] εἰμί[vspx3s] ἐν[p] σοφία[ndfs] ἄνθρωπος[ngmp] ἀλλά[c] ἐν[p] δύναμις[ndfs] θεός[ngms]. **v.6** σοφία[nafs] δέ[c] λαλέω[vipa1p] ἐν[p] ὁ[ddmp] τέλειος[admpn] σοφία[nafs] δέ[c] οὐ[xo] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] οὐδέ[bo] ὁ[dgmp] ἄρχων[ngmp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] ὁ[dgmp] καταργέω[vpppgmp]. **v.7** ἀλλά[c] λαλέω[vipa1p] σοφία[nafs] θεός[ngms] ἐν[p] μυστήριον[ndns] ὁ[dafs] ἀποκρύπτω[vpxpafs] ὅς[rrafs] προορίζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πρό[p] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] εἰς[p] δόξα[nafs] ἐγώ[rpg-p]. **v.8** ὅς[rrafs] οὐδείς[anfsn] ὁ[dgmp] ἄρχων[ngmp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] γινώσκω[vixa3s] εἰ[qo] γάρ[c] γινώσκω[viaa3p] οὐ[xo] ἄν[xo] ὁ[dams] κύριος[nams] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] σταυρόω[viaa3p]. **v.9** ἀλλά[c] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὅς[rranp] ὀφθαλμός[nnms] οὐ[xo] ὁράω[viaa3s] καί[c] οὖς[nnns] οὐ[xo] ἀκούω[viaa3s] καί[c] ἐπί[p] καρδία[nafs] ἄνθρωπος[ngms] οὐ[xo] ἀναβαίνω[viaa3s] ὅς[rranp] ἑτοιμάζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[ddmp] ἀγαπάω[vppadmp] αὐτός[rpams]. **v.10** ἐγώ[rpd-p] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀποκαλύπτω[viaa3s] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] αὐτός[rpgms] ὁ[dnns] γάρ[c] πνεῦμα[nnns] πᾶς[aanpn] ἐραυνάω[vipa3s] καί[c] ὁ[danp] βάθος[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.11** τίς[rqnms] γάρ[c] οἶδα[vixa3s] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[danp] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ὁ[dnns] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[danp] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐδείς[anfsn] οἶδα[vixa3s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.12** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] λαμβάνω[viaa1p] ἀλλά[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] οἶδα[vsxa1p] ὁ[danp] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] χαρίζομαι[vpapanp] ἐγώ[rpd-p]. **v.13** ὅς[rranp] καί[c] λαλέω[vipa1p] οὐ[xo] ἐν[p] διδακτός[admpn] ἀνθρώπινος[agfsn] σοφία[ngfs] λόγος[ndmp] ἀλλά[c] ἐν[p] διδακτός[admpn] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] πνευματικός[adnpn] πνευματικός[aanpn] συγκρίνω[vppanmp].

15 ἐστι, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ
δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀ-
16 νακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν·
ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.
3 Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευμα-
2 τικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. γάλα ὑμᾶς
ἐπότισα, καὶ οὐ βρῶμα, οὔπω γὰρ ἠδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν
3 δύνασθε, ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε, ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ
ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον
4 περιπατεῖτε· ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος
5 δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε· τίς οὖν ἐστι Παῦλος· τίς
δέ Ἀπολλώς, ἀλ'λ ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς
6 ὁ Κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλὼς ἐπότισεν, ἀλ'λ ὁ Θε-
7 ὸς ηὔξανεν. ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ'
8 ὁ αὐξάνων Θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν, ἕκαστος
9 δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεοῦ γάρ
10 ἐσμεν συνεργοί, Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων
θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλεπέτω
11 πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι

---

v.14 ψυχικός[anmsn] δέ[c] ἄνθρωπος[nnms] οὐ[xo] δέχομαι[vipn3s] ὁ[danp] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dgms] θεός[ngms] μωρία[nnfs] γάρ[c] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] γινώσκω[vnaa] ὅτι[c] πνευματικῶς[bo] ἀνακρίνω[vipp3s]. **v.15** ὁ[dnms] δέ[c] πνευματικός[anmsn] ἀνακρίνω[vipa3s] μέν[xo] πᾶς[aanpn] αὐτός[rpnms] δέ[c] ὑπό[p] οὐδείς[agmsn] ἀνακρίνω[vipp3s]. **v.16** τίς[rqnms] γάρ[c] γινώσκω[viaa3s] νοῦς[nams] κύριος[ngms] ὅς[rrnms] συμβιβάζω[vifa3s] αὐτός[rpams] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] νοῦς[nams] Χριστός[ngms] ἔχω[vipa1p]. **3. v.1** καί[c] ἐγώ[rpn-s] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] δύναμαι[viao1s] λαλέω[vnaa] σύ[rpd-p] ὡς[bo] πνευματικός[admpn] ἀλλά[c] ὡς[bo] σαρκικός[admpn] ὡς[bo] νήπιος[admpn] ἐν[p] Χριστός[ndms]. **v.2** γάλα[nans] σύ[rpa-p] ποτίζω[viaa1s] καί[c] οὐ[xo] βρῶμα[nans] οὔπω[bo] γάρ[c] δύναμαι[viin2p] ἀλλά[c] οὔτε[c] ἔτι[bo] νῦν[bo] δύναμαι[vipn2p]. **v.3** ἔτι[bo] γάρ[c] σαρκικός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὅπου[bo] γάρ[c] ἐν[p] σύ[rpd-p] ζῆλος[nnms] καί[c] ἔρις[nnfs] καί[c] διχοστασία[nnfp] οὐχί[xo] σαρκικός[anmpn] εἰμί[vipx2p] καί[c] κατά[p] ἄνθρωπος[nams] περιπατέω[vipa2p]. **v.4** ὅταν[c] γάρ[c] λέγω[vspa3s] τι-σρινμσ ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] Παῦλος[ngms] ἕτερος[anmsn] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] Ἀπολλῶς[ngms] οὐχί[xo] σαρκικός[anmpn] εἰμί[vipx2p]. **v.5** τίς[rqnms] οὖν[c] εἰμί[vipx3s] Παῦλος[nnms] τίς[rqnms] δέ[c] Ἀπολλῶς[nnms] ἀλλά[c] ἤ[xo] διάκονος[nnmp] διά[p] ὅς[rrgmp] πιστεύω[viaa2p] καί[c] ἕκαστος[admsn] ὡς[bo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] δίδωμι[viaa3s]. **v.6** ἐγώ[rpn-s] φυτεύω[viaa1s] Ἀπολλῶς[nnms] ποτίζω[viaa3s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] αὐξάνω[viia3s]. **v.7** ὥστε[c] οὔτε[c] ὁ[dnms] φυτεύω[vppanms] εἰμί[vipx3s] τι-σριννσ οὔτε[c] ὁ[dnms] ποτίζω[vppanms] ἀλλά[c] ὁ[dnms] αὐξάνω[vppanms] θεός[nnms]. **v.8** ὁ[dnms] φυτεύω[vppanms] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] ποτίζω[vppanms] εἷς[nnns] εἰμί[vipx3p] ἕκαστος[anmsn] δέ[c] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] μισθός[nams] λαμβάνω[vifd3s] κατά[p] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] κόπος[nams]. **v.9** θεός[ngms] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] συνεργός[anmpn] θεός[ngms] γεώργιον[nnns] θεός[ngms] οἰκοδομή[nnfs] εἰμί[vipx2p]. **v.10** κατά[p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] ὡς[bo] σοφός[anmsn] ἀρχιτέκτων[nnms] θεμέλιος[nams] τίθημι[vixa1s] ἄλλος[anmsn] δέ[c] ἐποικοδομέω[vipa3s] ἕκαστος[anmsn] δέ[c] βλέπω[vdpa3s] πῶς[bo] ἐποικοδομέω[vipa3s].

παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. εἰ δέ τις ἐ- 12
ποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους
τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν 13
γενήσεται, ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται,
καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ 14
ἔργον μένει ὃ ἐπῳκοδόμησε, μισθὸν λήψεται. εἴ τινος τὸ ἔργον 15
κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτω δὲ ὡς
διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ 16
Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ 17
τοῦτον ὁ Θεός, ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε
ὑμεῖς. Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω, εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν 18
ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. ἡ 19
γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι. γέγρα-
πται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.
καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι 20
εἰσὶ μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα 21
γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε 22
κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα,
πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ. 23
Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ **4**

---

v.11 θεμέλιος[nams] γάρ[c] ἄλλος[aamsn] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] τίθημι[vnaa] παρά[p] ὁ[dams] κεῖμαι[vppnams] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.12** εἰ[qo] δέ[c] τι-σ-ρινμσ ἐποικοδομέω[vipa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] θεμέλιος[nams] οὗτος[rdams] χρυσός[nams] ἄργυρος[nams] λίθος[namp] τίμιος[aampn] ξύλον[nanp] χόρτος[nams] καλάμη[nafs]. **v.13** ἕκαστος[agsmn] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] φανερός[annsn] γίνομαι[vifd3s] ὁ[dnfs] γάρ[c] ἡμέρα[nnfs] δηλόω[vifa3s] ὅτι[c] ἐν[p] πῦρ[ndns] ἀποκαλύπτω[vipp3s] καί[c] ἕκαστος[agmsn] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] ὁποῖος[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] πῦρ[nnns] δοκιμάζω[vifa3s]. **v.14** εἰ[qo] τι-σριγμσ ὁ[dnns] ἔργον[nnns] μένω[vipa3s] ὅς[rrans] ἐποικοδομέω[viaa3s] μισθός[nams] λαμβάνω[vifd3s]. **v.15** εἰ[qo] τι-σριγμσ ὁ[dnns] ἔργον[nnns] κατακαίω[vifp3s] ζημιόω[vifp3s] αὐτός[rpnms] δέ[c] σῴζω[vifp3s] οὕτω[bo] δέ[c] ὡς[bo] διά[p] πῦρ[ngns]. **v.16** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ναός[nnms] θεός[ngms] εἰμί[vipx2p] καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] οἰκέω[vipa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.17** εἰ[qo] τι-σρινμσ ὁ[dams] ναός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] φθείρω[vipa3s] φθείρω[vifa3s] οὗτος[rdams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] γάρ[c] ναός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἅγιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὅστις[rrnmp] εἰμί[vipx2p] σύ[rpn-p]. **v.18** μηδείς[anmsn] ἑαυτοῦ[rxams] ἐξαπατάω[vdpa3s] εἰ[qo] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] σοφός[anmsn] εἰμί[vnpx] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddms] αἰών[ndms] οὗτος[rddms] μωρός[anmsn] γίνομαι[vdad3s] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] σοφός[anmsn]. **v.19** ὁ[dnfs] γάρ[c] σοφία[nnfs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] μωρία[nnfs] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] εἰμί[vipx3s] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ὁ[dnms] δράσσομαι[vppnnms] ὁ[damp] σοφός[aampn] ἐν[p] ὁ[ddfs] πανουργία[ndfs] αὐτός[rpgmp]. **v.20** καί[c] πάλιν[bo] κύριος[nnms] γινώσκω[vipa3s] ὁ[damp] διαλογισμός[namp] ὁ[dgmp] σοφός[agmpn] ὅτι[c] εἰμί[vipx3p] μάταιος[anmpn]. **v.21** ὥστε[c] μηδείς[anmsn] καυχάομαι[vdpn3s] ἐν[p] ἄνθρωπος[ndmp] πᾶς[annpn] γάρ[c] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.22** εἴτε[c] Παῦλος[nnms] εἴτε[c] Ἀπολλῶς[nnms] εἴτε[c] Κηφᾶς[nnms] εἴτε[c] κόσμος[nnms] εἴτε[c] ζωή[nnfs] εἴτε[c] θάνατος[nnms] εἴτε[c] ἐνίστημι[vpxannp] εἴτε[c] μέλλω[vppannp] πᾶς[annpn] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.23** σύ[rpn-p] δέ[c] Χριστός[ngms] Χριστός[nnms] δέ[c] θεός[ngms].

2 οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ὃ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰ-
3 κονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν
ἵνα ὑφ′ ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας, ἀλλ′ οὐδὲ
4 ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ′ οὐκ ἐν
5 τούτῳ δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ
πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ
κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν,
6 καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα
δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ δι′ ὑμᾶς,
ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς
7 ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρί-
νει· τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες· εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς
8 μὴ λαβών· ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς
ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡ-
9 μεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς
ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον
10 ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς
μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ, ἡμεῖς ἀσθε-
11 νεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί, ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι
τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν,
12 καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν. καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμε-

---

4. v.1 οὕτω[bo] ἐγώ[rpa-p] λογίζομαι[vdpn3s] ἄνθρωπος[nnms] ὡς[bo] ὑπηρέτης[namp] Χριστός[ngms] καί[c] οἰκονόμος[namp] μυστήριον[ngnp] θεός[ngms]. **v.2** ὅς[rrans] δέ[c] λοιπός[aansn] ζητέω[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] οἰκονόμος[ndmp] ἵνα[c] πιστός[anmsn] τι-σρινμσ εὑρίσκω[vsap3s]. **v.3** ἐγώ[rpd-s] δέ[c] εἰς[p] ἐλάχιστος[aansn] εἰμί[vipx3s] ἵνα[c] ὑπό[p] σύ[rpg-p] ἀνακρίνω[vsap1s] ἤ[xo] ὑπό[p] ἀνθρώπινος[agfsn] ἡμέρα[ngfs] ἀλλά[c] οὐδέ[bo] ἐμαυτοῦ[rxams] ἀνακρίνω[vipa1s]. **v.4** οὐδείς[aansn] γάρ[c] ἐμαυτοῦ[rxdms] σύνοιδα[vixa1s] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐν[p] οὗτος[rddns] δικαιόω[vixp1s] ὁ[dnms] δέ[c] ἀνακρίνω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s]. **v.5** ὥστε[c] μή[xo] πρό[p] καιρός[ngms] τι-σριανσ κρίνω[vdpa2p] ἕως[c] ἄν[xo] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὅς[rrnms] καί[c] φωτίζω[vifa3s] ὁ[danp] κρυπτός[aanpn] ὁ[dgns] σκότος[ngns] καί[c] φανερόω[vifa3s] ὁ[dafp] βουλή[nafp] ὁ[dgfp] καρδία[ngfp] καί[c] τότε[bo] ὁ[dnms] ἔπαινος[nnms] γίνομαι[vifd3s] ἕκαστος[admsn] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** οὗτος[rdanp] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] μετασχηματίζω[viaa1s] εἰς[p] ἐμαυτοῦ[rxams] καί[c] Ἀπολλῶς[nams] διά[p] σύ[rpa-p] ἵνα[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] μανθάνω[vsaa2p] ὁ[dans] μή[xo] ὑπέρ[p] ὅς[rrans] γράφω[vixp3s] φρονέω[vnpa] ἵνα[c] μή[xo] εἷς[nnms] ὑπέρ[p] ὁ[dgms] εἷς[ngms] φυσιόω[vspp2p] κατά[p] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn]. **v.7** τίς[rqnms] γάρ[c] σύ[rpa-s] διακρίνω[vipa3s] τίς[rqans] δέ[c] ἔχω[vipa2s] ὅς[rrans] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa2s] εἰ[qo] δέ[c] καί[c] λαμβάνω[viaa2s] τίς[rqans] καυχάομαι[vipn2s] ὡς[bo] μή[xo] λαμβάνω[vpaanms]. **v.8** ἤδη[bo] κορέννυμι[vpxpnmp] εἰμί[vipx2p] ἤδη[bo] πλουτέω[viaa2p] χωρίς[bo] ἐγώ[rpg-p] βασιλεύω[viaa2p] καί[c] ὄφελον[i] γέ[xo] βασιλεύω[viaa2p] ἵνα[c] καί[c] ἐγώ[rpn-p] σύ[rpd-p] συμβασιλεύω[vsaa1p]. **v.9** δοκέω[vipa1s] γάρ[c] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpa-p] ὁ[damp] ἀπόστολος[namp] ἔσχατος[aampn] ἀποδείκνυμι[viaa3s] ὡς[bo] ἐπιθανάτιος[aampn] ὅτι[c] θέατρον[nnns] γίνομαι[viao1p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] καί[c] ἄγγελος[ndmp] καί[c] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.10** ἐγώ[rpn-p] μωρός[anmpn] διά[p] Χριστός[nams] σύ[rpn-p] δέ[c] φρόνιμος[anmpn] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἐγώ[rpn-p] ἀσθενής[anmpn] σύ[rpn-p] δέ[c] ἰσχυρός[anmpn] σύ[rpn-p] ἔνδοξος[anmpn] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἄτιμος[anmpn]. **v.11** ἄχρι[p] ὁ[dgfs] ἄρτι[bo] ὥρα[ngfs] καί[c] πεινάω[vipa1p] καί[c] διψάω[vspa1p] καί[c] γυμνιτεύω[vipa1p] καί[c] κολαφίζω[vipp1p] καί[c] ἀστατέω[vipa1p].

νοι ταῖς ἰδίαις χερσί, λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι
ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν, ὡς περικαθάρ- 13
ματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα, ἕως ἄρτι.
Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ᾽ ὡς τέκνα μου ἀγαπη- 14
τὰ νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, 15
ἀλλ᾽ οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐ-
αγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί 16
μου γίνεσθε. διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστί τέκνον 17
μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς
ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ
διδάσκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν 18
τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, 19
καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύ-
ναμιν. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ᾽ ἐν δυνάμει. 20
τί θέλετε· ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε 21
πρᾳότητος·

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἥτις **5**
οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς
ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν- 2
θήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.
ἐγὼ μὲν γάρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη 3

---

v.12 καί[c] κοπιάω[vipa1p] ἐργάζομαι[vppnnmp] ὁ[ddfp] ἴδιος[adfpn] χείρ[ndfp] λοιδορέω[vpppnmp] εὐλογέω[vipa1p] διώκω[vpppnmp] ἀνέχω[vipn1p]. **v.13** βλασφημέω[vpppnmp] παρακαλέω[vipa1p] ὡς[bo] περικάθαρμα[nnnp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] γίνομαι[viao1p] πᾶς[agnpn] περίψημα[nnns] ἕως[c] ἄρτι[bo]. **v.14** οὐ[xo] ἐντρέπω[vppanms] σύ[rpa-p] γράφω[vipa1s] οὗτος[rdanp] ἀλλά[c] ὡς[bo] τέκνον[nnnp] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπητός[annpn] νουθετέω[vipa1s]. **v.15** ἐάν[qo] γάρ[c] μυρίος[aampn] παιδαγωγός[namp] ἔχω[vspa2p] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἀλλά[c] οὐ[xo] πολύς[aampn] πατήρ[namp] ἐν[p] γάρ[c] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] διά[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpa-p] γεννάω[viaa1s]. **v.16** παρακαλέω[vipa1s] οὖν[c] σύ[rpa-p] μιμητής[nnmp] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vdpn2p]. **v.17** διά[p] οὗτος[rdans] πέμπω[viaa1s] σύ[rpd-p] Τιμόθεος[nams] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] τέκνον[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπητός[aansn] καί[c] πιστός[aansn] ἐν[p] κύριος[ndms] ὅς[rrnms] σύ[rpa-p] ἀναμιμνῄσκω[vifa3s] ὁ[dafp] ὁδός[nafp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafp] ἐν[p] Χριστός[ndms] καθώς[bo] πανταχοῦ[bo] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἐκκλησία[ndfs] διδάσκω[vipa1s]. **v.18** ὡς[bo] μή[xo] ἔρχομαι[vppngms] δέ[c] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] σύ[rpa-p] φυσιόω[viap3p] τι-σρινμπ. **v.19** ἔρχομαι[vifd1s] δέ[c] ταχέως[bo] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐάν[qo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] θέλω[vsaa3s] καί[c] γινώσκω[vifd1s] οὐ[xo] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgmp] φυσιόω[vpxpgmp] ἀλλά[c] ὁ[dafs] δύναμις[nafs]. **v.20** οὐ[xo] γάρ[c] ἐν[p] λόγος[ndms] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ἐν[p] δύναμις[ndfs]. **v.21** τίς[rqans] θέλω[vipa2p] ἐν[p] ῥάβδος[ndfs] ἔρχομαι[vsaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἤ[xo] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] πνεῦμα[ndns] τέ[xo] πραΰτης[ngfs]. **5. v.1** ὅλως[bo] ἀκούω[vipp3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] πορνεία[nnfs] καί[c] τοιοῦτος[rdnfs] πορνεία[nnfs] ὅστις[rrnfs] οὐδέ[bo] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ὀνομάζω[vipp3s] ὥστε[c] γυνή[nafs] τι-σριαφσ ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἔχω[vnpa]. **v.2** καί[c] σύ[rpn-p] φυσιόω[vpxpnmp] εἰμί[vipx2p] καί[c] οὐχί[xo] μᾶλλον[bo] πενθέω[viaa2p] ἵνα[c] ἐξαίρω[vsap3s] ἐκ[p] μέσος[agnsn] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] ὁ[dans] ἔργον[nans] οὗτος[rdans] ποιέω[vpaanms].

4 κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀ-
νόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν
καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
5 σοῦ Χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον
τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰη-
6 σοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη
7 ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ· ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην,
ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡ-
8 μῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐθύθη Χριστός, ὥστε ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ
παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ᾽ ἐν ἀζύμοις
9 εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ
10 συναναμίγνυσθαι πόρνοις, καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κό-
σμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἅρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις,
11 ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦνὶ δὲ ἔγραψα
ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ
πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοίδορος, ἢ μέθυσος
12 ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι καί τοὺς
13 ἔξω κρίνειν· οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε· τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς
κρινεῖ. καί ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι
2 ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων· οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅ-

---

v.3 ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] γάρ[c] ὡς[bo] ἄπειμι[vppxnms] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] πάρειμι[vppxnms] δέ[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ἤδη[bo] κρίνω[vixa1s] ὡς[bo] πάρειμι[vppxnms] ὁ[dams] οὕτω[bo] οὗτος[rdans] κατεργάζομαι[vpadams]. **v.4** ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] συνάγω[vpapgmp] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgns] ἐμός[rpg-s] πνεῦμα[ngns] σύν[p] ὁ[ddfs] δύναμις[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.5** παραδίδωμι[vnaa] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdams] ὁ[ddms] Σατανᾶς[ndms] εἰς[p] ὄλεθρος[nams] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ἵνα[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] σῴζω[vsap3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.6** οὐ[xo] καλός[annsn] ὁ[dnns] καύχημα[nnns] σύ[rpg-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] μικρός[anfsn] ζύμη[nnfs] ὅλος[aansn] ὁ[dans] φύραμα[nans] ζυμόω[vipa3s]. **v.7** ἐκκαθαίρω[vdaa2p] οὖν[c] ὁ[dafs] παλαιός[aafsn] ζύμη[nafs] ἵνα[c] εἰμί[vspx2p] νέος[annsn] φύραμα[nnns] καθώς[bo] εἰμί[vipx2p] ἄζυμος[anmpn] καί[c] γάρ[c] ὁ[dnns] πάσχα[ta] ἐγώ[rpg-p] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] θύω[viap3s] Χριστός[nnms]. **v.8** ὥστε[c] ἑορτάζω[vspa1p] μή[xo] ἐν[p] ζύμη[ndfs] παλαιός[adfsn] μηδέ[c] ἐν[p] ζύμη[ndfs] κακία[ngfs] καί[c] πονηρία[ngfs] ἀλλά[c] ἐν[p] ἄζυμος[adnpn] εἰλικρίνεια[ngfs] καί[c] ἀλήθεια[ngfs]. **v.9** γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐπιστολή[ndfs] μή[xo] συναναμίγνυμι[vnpm] πόρνος[ndmp]. **v.10** καί[c] οὐ[xo] πάντως[bo] ὁ[ddmp] πόρνος[ndmp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] ἤ[xo] ὁ[ddmp] πλεονέκτης[ndmp] ἤ[xo] ἅρπαξ[admpn] ἤ[xo] εἰδωλολάτρης[ndmp] ἐπεί[c] ὀφείλω[vipa2p] ἄρα[xo] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐξέρχομαι[vnaa]. **v.11** νυνί[bo] δέ[c] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] συναναμίγνυμι[vnpm] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀδελφός[nnms] ὀνομάζω[vpppnms] εἰμί[xo] πόρνος[nnms] ἤ[xo] πλεονέκτης[nnms] ἤ[xo] εἰδωλολάτρης[nnms] ἤ[xo] λοίδορος[anmsn] ἤ[xo] μέθυσος[nnms] ἤ[xo] ἅρπαξ[anmsn] ὁ[ddms] τοιοῦτος[rddms] μηδέ[c] συνεσθίω[vnpa]. **v.12** τίς[rqnns] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ὁ[damp] ἔξω[bo] κρίνω[vnpa] οὐχί[xo] ὁ[damp] ἔσω[bo] σύ[rpn-p] κρίνω[vipa2p]. **v.13** ὁ[damp] δέ[c] ἔξω[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] κρίνω[vifa3s] καί[c] ἐξαίρω[vifa2p] ὁ[dams] πονηρός[aamsn] ἐκ[p] σύ[rpg-p] αὐτός[rpgmp]. **6. v.1** τολμάω[vipa3s] τι-σρινμσ σύ[rpg-p] πρᾶγμα[nans] ἔχω[vppanms] πρός[p] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] κρίνω[vnpp] ἐπί[p] ὁ[dgmp] ἄδικος[agmpn] καί[c] οὐχί[xo] ἐπί[p] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn].

γιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι· καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος,
ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων· οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους 3
κρινοῦμεν· μήτι γε βιωτικά· βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔ- 4
χητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.
πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐ- 5
δὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων· 6
ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' 7
ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε· διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀ-
ποστερεῖσθε· ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτά 8
ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ οὐ κλη- 9
ρονομήσουσι· μὴ πλανᾶσθε, οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι,
οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε κλέπται, 10
οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες, βα-
σιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. καὶ ταῦτά τινες ἦτε, ἀλλὰ 11
ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Πάντα 12
μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει, πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ'
οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, 13
καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ

---

v.2 οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] ὁ[dams] κόσμος[nams] κρίνω[vifa3p] καί[c] εἰ[qo] ἐν[p] σύ[rpd-p] κρίνω[vipp3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ἀνάξιος[anmpn] εἰμί[vipx2p] κριτήριον[ngnp] ἐλάχιστος[agnpn]. **v.3** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ἄγγελος[namp] κρίνω[vifa1p] μήτι[xo] γέ[xo] βιωτικός[aanpn]. **v.4** βιωτικός[aanpn] μέν[xo] οὖν[c] κριτήριον[nanp] ἐάν[qo] ἔχω[vspa2p] ὁ[damp] ἐξουθενέω[vpxpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] οὗτος[rdamp] καθίζω[vipa2p]. **v.5** πρός[p] ἐντροπή[nafs] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s] οὕτω[bo] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] σοφός[anmsn] οὐδέ[bo] εἷς[nnms] ὅς[rrnms] δύναμαι[vifd3s] διακρίνω[vnaa] ἀνά[p] μέσος[aansn] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.6** ἀλλά[c] ἀδελφός[nnms] μετά[p] ἀδελφός[ngms] κρίνω[vipp3s] καί[c] οὗτος[rdnns] ἐπί[p] ἄπιστος[agmpn]. **v.7** ἤδη[bo] μέν[xo] οὖν[c] ὅλως[bo] ἥττημα[nnns] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] κρίμα[nanp] ἔχω[vipa2p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] διά&τίς[xo] οὐχί[xo] μᾶλλον[bo] ἀδικέω[vipp2p] διά&τίς[xo] οὐχί[xo] μᾶλλον[bo] ἀποστερέω[vipp2p]. **v.8** ἀλλά[c] σύ[rpn-p] ἀδικέω[vipa2p] καί[c] ἀποστερέω[vipa2p] καί[c] οὗτος[rdnnp] ἀδελφός[namp]. **v.9** ἤ[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ἄδικος[anmpn] βασιλεία[nafs] θεός[ngms] οὐ[xo] κληρονομέω[vifa3p] μή[xo] πλανάω[vdpp2p] οὔτε[c] πόρνος[nnmp] οὔτε[c] εἰδωλολάτρης[nnmp] οὔτε[c] μοιχός[nnmp] οὔτε[c] μαλακός[anmpn] οὔτε[c] ἀρσενοκοίτης[nnmp]. **v.10** οὔτε[c] κλέπτης[nnmp] οὔτε[c] πλεονέκτης[nnmp] οὔτε[c] μέθυσος[nnmp] οὐ[xo] λοίδορος[anmpn] οὐ[xo] ἅρπαξ[anmpn] βασιλεία[nafs] θεός[ngms] οὐ[xo] κληρονομέω[vifa3p]. **v.11** καί[c] οὗτος[rdnnp] τι-σρινμπ εἰμί[viix2p] ἀλλά[c] ἀπολούω[viam2p] ἀλλά[c] ἁγιάζω[viap2p] ἀλλά[c] δικαιόω[viap2p] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[annpn] συμφέρω[vipa3s] πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] ἐξουσιάζω[vifp1s] ὑπό[p] τι-σριγνς.

14 Κύριος τῷ σώματι, ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἤγειρε καὶ ἡμᾶς
15 ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα
ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν· ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποι-
16 ήσω πόρνης μέλη· μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος
τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν· Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα
17, 18 μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστι. φεύγετε
τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς
τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτά-
19 νει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου
20 Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ· καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἠ-
γοράσθητε γὰρ τιμῆς, δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν,
καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅ-
2 πτεσθαι. διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
3 ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ
τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ
4 ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽ ὁ ἀνήρ,
ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽
5 ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώνου
πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, καὶ
πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς

---

v.13 ὁ[dnnp] βρῶμα[nnnp] ὁ[ddfs] κοιλία[ndfs] καί[c] ὁ[dnfs] κοιλία[nnfs] ὁ[ddnp] βρῶμα[ndnp] ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] καί[c] οὗτος[rdafs] καί[c] οὗτος[rdanp] καταργέω[vifa3s] ὁ[dnns] δέ[c] σῶμα[nnns] οὐ[xo] ὁ[ddfs] πορνεία[ndfs] ἀλλά[c] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddns] σῶμα[ndns]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] καί[c] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγείρω[viaa3s] καί[c] ἐγώ[rpa-p] ἐξεγείρω[vifa3s] διά[p] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.15** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnnp] σῶμα[nnnp] σύ[rpg-p] μέλος[nnnp] Χριστός[ngms] εἰμί[vipx3s] αἴρω[vpaanms] οὖν[c] ὁ[danp] μέλος[nanp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ποιέω[vsaa1s] πόρνη[ngfs] μέλος[nanp] μή[xo] γίνομαι[voad3s]. **v.16** ἤ[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] κολλάω[vpppnms] ὁ[ddfs] πόρνη[ndfs] εἷς[nnns] σῶμα[nnns] εἰμί[vipx3s] εἰμί[vifx3p] γάρ[c] φημί[vipx3s] ὁ[dnmp] δύο[tn] εἰς[p] σάρξ[nafs] εἷς[nafs]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] κολλάω[vpppnms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] εἷς[nnns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.18** φεύγω[vdpa2p] ὁ[dafs] πορνεία[nafs] πᾶς[annsn] ἁμάρτημα[nnns] ὅς[rrans] ἐάν[qo] ποιέω[vsaa3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐκτός[bo] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] πορνεύω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἴδιος[aansn] σῶμα[nans] ἁμαρτάνω[vipa3s]. **v.19** ἤ[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-p] ναός[nnms] ὁ[dgns] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrgns] ἔχω[vipa2p] ἀπό[p] θεός[ngms] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ἑαυτοῦ[rxgmp]. **v.20** ἀγοράζω[viap2p] γάρ[c] τιμή[ngfs] δοξάζω[vdaa2p] δή[xo] ὁ[dams] θεός[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] σύ[rpg-p] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] σύ[rpg-p] ὅστις[rrnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **7. v.1** περί[p] δέ[c] ὅς[rrgnp] γράφω[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] καλός[annsn] ἄνθρωπος[ndms] γυνή[ngfs] μή[xo] ἅπτω[vnpm]. **v.2** διά[p] δέ[c] ὁ[dafp] πορνεία[nafp] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] γυνή[nafs] ἔχω[vdpa3s] καί[c] ἕκαστος[anfsn] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] ἀνήρ[nams] ἔχω[vdpa3s]. **v.3** ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ὁ[dafs] ὀφείλω[vpppafs] εὔνοια[nafs] ἀποδίδωμι[vdpa3s] ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms]. **v.4** ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὁ[dgns] ἴδιος[agnsn] σῶμα[ngns] οὐ[xo] ἐξουσιάζω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ὁ[dgns] ἴδιος[agnsn] σῶμα[ngns] οὐ[xo] ἐξουσιάζω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs].

διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ 6
κατʹ ἐπιταγήν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐ- 7
μαυτόν, ἀλλʹ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃ μὲν οὕτως,
ὃς δὲ οὕτως. Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν 8
αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται 9
γαμησάτωσαν, κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. τοῖς 10
δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλ᾿λ ὁ Κύριος, γυναῖκα
ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγα- 11
μος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.
τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγώ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυ- 12
ναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετʹ αὐτοῦ, μὴ
ἀφιέτω αὐτήν. καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς 13
συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετʹ αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. ἡγίασται γὰρ 14
ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος
ἐν τῷ ἀνδρί, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι, νῦν δὲ
ἅγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω, οὐ δεδού- 15
λωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ
κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός. τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώ- 16
σεις· ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις· Εἰ μὴ ἑκάστῳ 17
ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω πε-

---

v.5 μή[xo] ἀποστερέω[vdpa2p] ἀλλήλων[reamp] εἰ[qo] μή[xo] τίς[rinns] ἄν[xo] ἐκ[p] σύμφωνος[agnsn] πρός[p] καιρός[nams] ἵνα[c] σχολάζω[vspa2p] ὁ[ddfs] νηστεία[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] καί[c] πάλιν[bo] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] συνέρχομαι[vspn2p] ἵνα[c] μή[xo] πειράζω[vspa3s] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] διά[p] ὁ[dafs] ἀκρασία[nafs] σύ[rpg-p]. **v.6** οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[vipa1s] κατά[p] συγγνώμη[nafs] οὐ[xo] κατά[p] ἐπιταγή[nafs]. **v.7** θέλω[vipa1s] γάρ[c] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] εἰμί[vnpx] ὡς[bo] καί[c] ἐμαυτοῦ[rxams] ἀλλά[c] ἕκαστος[anmsn] ἴδιος[aansn] χάρισμα[nans] ἔχω[vipa3s] ἐκ[p] θεός[ngms] ὅς[rrnms] μέν[xo] οὕτω[bo] ὅς[rrnms] δέ[c] οὕτω[bo]. **v.8** λέγω[vipa1s] δέ[c] ὁ[ddmp] ἄγαμος[ndmp] καί[c] ὁ[ddfp] χήρα[ndfp] καλός[annsn] αὐτός[rpdmp] εἰμί[vipx3s] ἐάν[qo] μένω[vsaa3p] ὡς[bo] κἀγώ[rpn-s]. **v.9** εἰ[qo] δέ[c] οὐ[xo] ἐγκρατεύομαι[vipn3p] γαμέω[vdaa3p] κρείττων[annsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] γαμέω[vnaa] ἤ[xo] πυρόω[vnpp]. **v.10** ὁ[ddmp] δέ[c] γαμέω[vpxadmp] παραγγέλλω[vipa1s] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] γυνή[nafs] ἀπό[p] ἀνήρ[ngms] μή[xo] χωρίζω[vnap]. **v.11** ἐάν[qo] δέ[c] καί[c] χωρίζω[viap3s] μένω[vdpa3s] ἄγαμος[nnfs] ἤ[xo] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms] καταλλάσσω[vdap3s] καί[c] ἀνήρ[nams] γυνή[nafs] μή[xo] ἀφίημι[vnpa]. **v.12** ὁ[ddmp] δέ[c] λοιπός[admpn] ἐγώ[rpn-s] λέγω[vipa1s] οὐ[xo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἀδελφός[nnms] γυνή[nafs] ἔχω[vipa3s] ἄπιστος[aafsn] καί[c] οὗτος[rpnfs] συνευδοκέω[vipa3s] οἰκέω[vnpa] μετά[p] αὐτός[rpgms] μή[xo] ἀφίημι[vdpa3s] αὐτός[rpafs]. **v.13** καί[c] γυνή[nnfs] ὅστις[rrnfs] ἔχω[vipa3s] ἀνήρ[nams] ἄπιστος[aamsn] καί[c] αὐτός[rpnms] συνευδοκέω[vipa3s] οἰκέω[vnpa] μετά[p] αὐτός[rpgfs] μή[xo] ἀφίημι[vdpa3s] αὐτός[rpams]. **v.14** ἁγιάζω[vixp3s] γάρ[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] ὁ[dnms] ἄπιστος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] καί[c] ἁγιάζω[vixp3s] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὁ[dnfs] ἄπιστος[anfsn] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms] ἐπεί[c] ἄρα[xo] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] σύ[rpg-p] ἀκάθαρτος[annpn] εἰμί[vipx3s] νῦν[bo] δέ[c] ἅγιος[annpn] εἰμί[vipx3s]. **v.15** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnms] ἄπιστος[anmsn] χωρίζω[vipm3s] χωρίζω[vdpp3s] οὐ[xo] δουλόω[vixp3s] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] ἤ[xo] ὁ[dnfs] ἀδελφή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] τοιοῦτος[rddnp] ἐν[p] δέ[c] εἰρήνη[ndfs] καλέω[vixa3s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.16** τίς[rqans] γάρ[c] οἶδα[vixa2s] γυνή[nvfs] εἰ[qo] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] σῴζω[vifa2s] ἤ[xo] τίς[rqans] οἶδα[vixa2s] ἀνήρ[nvms] εἰ[qo] ὁ[dafs] γυνή[nafs] σῴζω[vifa2s].

ριπατείτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.
18 περιτετμημένος τις ἐκλήθη· μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ τις
19 ἐκλήθη· μὴ περιτεμνέσθω. ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀ-
20 κροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ἕκαστος
21 ἐν τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης· μή
σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον
22 χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου
ἐστίν, ὁμοίως καί ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστι Χριστοῦ.
23, 24 τιμῆς ἠγοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν
25 ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ. Περὶ δὲ
τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς
26 ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν
ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ
27 οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί· μὴ ζήτει λύσιν. λέλυσαι ἀπὸ
28 γυναικός· μὴ ζήτει γυναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες,
καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε. θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ
29 ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο δέ φημι,
ἀδελφοί, ὅτι ὁ καιρὸς συνεσταλμένος, τὸ λοιπὸν ἐστί ἵνα καὶ
30 οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι, καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς
μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγο-

---

v.17 εἰ[qo] μή[xo] ἕκαστος[admsn] ὡς[bo] μερίζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἕκαστος[aamsn] ὡς[bo] καλέω[vixa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] οὕτω[bo] περιπατέω[vdpa3s] καί[c] οὕτω[bo] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] πᾶς[adfpn] διατάσσω[vipm1s]. **v.18** περιτέμνω[vpxpnms] τι-σρινμσ καλέω[viap3s] μή[xo] ἐπισπάομαι[vdpn3s] ἐν[p] ἀκροβυστία[ndfs] τι-σρινμσ καλέω[viap3s] μή[xo] περιτέμνω[vdpp3s]. **v.19** ὁ[dnfs] περιτομή[nnfs] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnfs] ἀκροβυστία[nnfs] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ἀλλά[c] τήρησις[nnfs] ἐντολή[ngfp] θεός[ngms]. **v.20** ἕκαστος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] κλῆσις[ndfs] ὅς[rrdfs] καλέω[viap3s] ἐν[p] οὗτος[rddfs] μένω[vdpa3s]. **v.21** δοῦλος[nnms] καλέω[viap2s] μή[xo] σύ[rpd-s] μέλει[vdpa3s] ἀλλά[c] εἰ[qo] καί[c] δύναμαι[vipn2s] ἐλεύθερος[anmsn] γίνομαι[vnad] μᾶλλον[bo] χράομαι[vdad2s]. **v.22** ὁ[dnms] γάρ[c] ἐν[p] κύριος[ndms] καλέω[vpapnms] δοῦλος[nnms] ἀπελεύθερος[nnms] κύριος[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁμοίως[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἐλεύθερος[anmsn] καλέω[vpapnms] δοῦλος[nnms] εἰμί[vipx3s] Χριστός[ngms]. **v.23** τιμή[ngfs] ἀγοράζω[viap2p] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] δοῦλος[nnmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.24** ἕκαστος[anmsn] ἐν[p] ὅς[rrdns] καλέω[viap3s] ἀδελφός[nvmp] ἐν[p] οὗτος[rddns] μένω[vdpa3s] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.25** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfp] παρθένος[ngfp] ἐπιταγή[nafs] κύριος[ngms] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] γνώμη[nafs] δέ[c] δίδωμι[vipa1s] ὡς[bo] ἐλεέω[vpxpnms] ὑπό[p] κύριος[ngms] πιστός[anmsn] εἰμί[vnpx]. **v.26** νομίζω[vipa1s] οὖν[c] οὗτος[rdans] καλός[aansn] ὑπάρχω[vnpa] διά[p] ὁ[dafs] ἐνίστημι[vpxaafs] ἀνάγκη[nafs] ὅτι[c] καλός[annsn] ἄνθρωπος[ndms] ὁ[dnns] οὕτω[bo] εἰμί[vnpx]. **v.27** δέω[vixp2s] γυνή[ndfs] μή[xo] ζητέω[vdpa2s] λύσις[nafs] λύω[vixp2s] ἀπό[p] γυνή[ngfs] μή[xo] ζητέω[vdpa2s] γυνή[nafs]. **v.28** ἐάν[qo] δέ[c] καί[c] γαμέω[vsaa2s] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[viaa2s] καί[c] ἐάν[qo] γαμέω[vsaa3s] ὁ[dnfs] παρθένος[nnfs] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[viaa3s] θλῖψις[nafs] δέ[c] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἔχω[vifa3p] ὁ[dnmp] τοιοῦτος[rdnmp] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] σύ[rpg-p] φείδομαι[vipn1s]. **v.29** οὗτος[rdans] δέ[c] φημί[vipx1s] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] συστέλλω[vpxpnms] ὁ[dnns] λοιπός[annsn] εἰμί[vipx3s] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἔχω[vppanmp] γυνή[nafp] ὡς[bo] μή[xo] ἔχω[vppanmp] εἰμί[vspx3p].

ράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τῳ κόσμῳ τούτῳ, 31
ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τού-
του. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ 32
τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ, ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ 33
τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ 34
ἡ παρθένος. ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ
σώματι καὶ πνεύματι, ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου,
πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον 35
λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον
καὶ εὐπρόσεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δέ τις ἀσχη- 36
μονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ
οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω, οὐχ ἁμαρτάνει, γαμεί-
τωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, 37
ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς
ποιεῖ, ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων 38
κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ 39
αὐτῆς, ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει
γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως 40
μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα Θεοῦ

---

v.30 καί[c] ὁ[dnmp] κλαίω[vppanmp] ὡς[bo] μή[xo] κλαίω[vppanmp] καί[c] ὁ[dnmp] χαίρω[vppanmp] ὡς[bo] μή[xo] χαίρω[vppanmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀγοράζω[vppanmp] ὡς[bo] μή[xo] κατέχω[vppanmp]. **v.31** καί[c] ὁ[dnmp] χράομαι[vppnnmp] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] οὗτος[rddms] ὡς[bo] μή[xo] καταχράομαι[vppnnmp] παράγω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnns] σχῆμα[nnns] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms]. **v.32** θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀμέριμνος[aampn] εἰμί[vnpx] ὁ[dnms] ἄγαμος[nnms] μεριμνάω[vipa3s] ὁ[danp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] πῶς[bo] ἀρέσκω[vifa3s] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.33** ὁ[dnms] δέ[c] γαμέω[vpaanms] μεριμνάω[vipa3s] ὁ[danp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] πῶς[bo] ἀρέσκω[vifa3s] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs]. **v.34** μερίζω[vixp3s] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] παρθένος[nnfs] ὁ[dnfs] ἄγαμος[nnfs] μεριμνάω[vipa3s] ὁ[danp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἵνα[c] εἰμί[vspx3s] ἅγιος[anfsn] καί[c] σῶμα[ndns] καί[c] πνεῦμα[ndns] ὁ[dnfs] δέ[c] γαμέω[vpaanfs] μεριμνάω[vipa3s] ὁ[danp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] πῶς[bo] ἀρέσκω[vifa3s] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms]. **v.35** οὗτος[rdans] δέ[c] πρός[p] ὁ[dans] σύ[rpg-p] αὐτός[rpgmp] συμφέρω[vppaans] λέγω[vipa1s] οὐ[xo] ἵνα[c] βρόχος[nams] σύ[rpd-p] ἐπιβάλλω[vsaa1s] ἀλλά[c] πρός[p] ὁ[dans] εὐσχήμων[aansn] καί[c] εὐπάρεδρος[aansn] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἀπερισπάστως[bo]. **v.36** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ ἀσχημονέω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[dafs] παρθένος[nafs] αὐτός[rpgms] νομίζω[vipa3s] ἐάν[qo] εἰμί[vspx3s] ὑπέρακμος[anmsn] καί[c] οὕτω[bo] ὀφείλω[vipa3s] γίνομαι[vnpn] ὅς[rrans] θέλω[vipa3s] ποιέω[vdpa3s] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[vipa3s] γαμέω[vdpa3p]. **v.37** ὅς[rrnms] δέ[c] ἵστημι[viia3s] ἑδραῖος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] μή[xo] ἔχω[vppanms] ἀνάγκη[nafs] ἐξουσία[nafs] δέ[c] ἔχω[vipa3s] περί[p] ὁ[dgns] ἴδιος[agnsn] θέλημα[ngns] καί[c] οὗτος[rdans] κρίνω[vixa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] τηρέω[vnpa] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] παρθένος[nafs] καλῶς[bo] ποιέω[vipa3s]. **v.38** ὥστε[c] καί[c] ὁ[dnms] γαμίζω[vppanms] καλῶς[bo] ποιέω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] μή[xo] γαμίζω[vppanms] κρείττων[aansn] ποιέω[vipa3s]. **v.39** γυνή[nnfs] δέω[vixp3s] νόμος[ndms] ἐπί[p] ὅσος[rcams] χρόνος[nams] ζάω[vipa3s] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] αὐτός[rpgfs] ἐάν[qo] δέ[c] κοιμάομαι[vsap3s] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] αὐτός[rpgfs] ἐλεύθερος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrdms] θέλω[vipa3s] γαμέω[vnap] μόνος[bo] ἐν[p] κύριος[ndms].

ἔχειν.
8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν.
2 ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἴ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι
3 τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶναι, εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν
4 Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰ-
δωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς
5 Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς, καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε
ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι
6 πολλοί, ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς
εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ
7 ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις, τινὲς δὲ τῇ συν-
ειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ
8 συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς
οὐ παρίστησιν τῷ Θεῷ, οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν,
9 οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξ-
10 ουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν
γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐ-
χὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ
11 τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν· καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ
12 τῇ σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν· οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες
εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθε-

---

v.40 μακαρισμός[anfsc] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ἐάν[qo] οὕτω[bo] μένω[vsaa3s] κατά[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] γνώμη[nafs] δοκέω[vipa1s] δέ[c] κἀγώ[rpn-s] πνεῦμα[nans] θεός[ngms] ἔχω[vnpa]. **8. v.1** περί[p] δέ[c] ὁ[dgnp] εἰδωλόθυτος[agnpn] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] γνῶσις[nafs] ἔχω[vipa1p] ὁ[dnfs] γνῶσις[nnfs] φυσιόω[vipa3s] ὁ[dnfs] δέ[c] ἀγάπη[nnfs] οἰκοδομέω[vipa3s]. **v.2** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] οἶδα[vnxa] τι-σριανσ οὐδέπω[bo] οὐδείς[aansn] γινώσκω[vixa3s] καθώς[bo] δεῖ[vipq3s] γινώσκω[vnaa]. **v.3** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ ἀγαπάω[vipa3s] ὁ[dams] θεός[nams] οὗτος[rdnms] γινώσκω[vixp3s] ὑπό[p] αὐτός[rpgms]. **v.4** περί[p] ὁ[dgfs] βρῶσις[ngfs] οὖν[c] ὁ[dgnp] εἰδωλόθυτος[agnpn] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] οὐδείς[annsn] εἴδωλον[nnns] ἐν[p] κόσμος[ndms] καί[c] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] θεός[nnms] ἕτερος[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] εἷς[nnms]. **v.5** καί[c] γάρ[c] εἴπερ[qo] εἰμί[vipx3p] λέγω[vpppnmp] θεός[nnmp] εἴτε[c] ἐν[p] οὐρανός[ndms] εἴτε[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὥσπερ[bo] εἰμί[vipx3p] θεός[nnmp] πολύς[anmpn] καί[c] κύριος[nnmp] πολύς[anmpn]. **v.6** ἀλλά[c] ἐγώ[rpd-p] εἷς[nnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐκ[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰς[p] αὐτός[rpams] καί[c] εἷς[nnms] κύριος[nnms] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] διά[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] καί[c] ἐγώ[rpn-p] διά[p] αὐτός[rpgms]. **v.7** ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐν[p] πᾶς[admpn] ὁ[dnfs] γνῶσις[nnfs] τι-σρινμπ δέ[c] ὁ[ddfs] συνείδησις[ndfs] ὁ[dgns] εἴδωλον[ngns] ἕως[c] ἄρτι[bo] ὡς[bo] εἰδωλόθυτος[annsn] ἐσθίω[vipa3p] καί[c] ὁ[dnfs] συνείδησις[nnfs] αὐτός[rpgmp] ἀσθενής[anfsn] εἰμί[vppxnfs] μολύνω[vipp3s]. **v.8** βρῶμα[nnns] δέ[c] ἐγώ[rpa-p] οὐ[xo] παρίστημι[vipa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] οὔτε[c] γάρ[c] ἐάν[qo] ἐσθίω[vsaa1p] περισσεύω[vipa1p] οὔτε[c] ἐάν[qo] μή[xo] ἐσθίω[vsaa1p] ὑστερέω[vipp1p]. **v.9** βλέπω[vdpa2p] δέ[c] μή&πώς[c] ὁ[dnfs] ἐξουσία[nnfs] σύ[rpg-p] οὗτος[rdnfs] πρόσκομμα[nnns] γίνομαι[vsad3s] ὁ[ddmp] ἀσθενέω[vppadmp]. **v.10** ἐάν[qo] γάρ[c] τι-σρινμσ ὁράω[vsaa3s] σύ[rpa-s] ὁ[dams] ἔχω[vppaams] γνῶσις[nafs] ἐν[p] εἰδωλεῖον[ndns] κατάκειμαι[vppnams] οὐχί[xo] ὁ[dnfs] συνείδησις[nnfs] αὐτός[rpgms] ἀσθενής[agmsn] εἰμί[vppxgms] οἰκοδομέω[vifp3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὁ[danp] εἰδωλόθυτος[aanpn] ἐσθίω[vnpa]. **v.11** καί[c] ἀπόλλυμι[vifm3s] ὁ[dnms] ἀσθενέω[vppanms] ἀδελφός[nnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] σός[rsdfs] γνῶσις[ndfs] διά[p] ὅς[rrams] Χριστός[nnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s].

νοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει 13
τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν
ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος· οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος· οὐχὶ Ἰησοῦν Χρι- **9**
στὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα· οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν
Κυρίῳ· εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι, ἡ 2
γὰρ σφραγίς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. ἡ ἐ- 3
μὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσί αὕτη ἐστι. μὴ οὐκ ἔχομεν 4
ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν 5
γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς· ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ 6
ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι· τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀ- 7
ψωνίοις ποτέ· τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ
οὐκ ἐσθίει· ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς
ποίμνης οὐκ ἐσθίει· μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ· ἢ οὐχὶ 8
καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει· ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται, 9
Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ· ἢ 10
δι' ἡμᾶς πάντως λέγει· δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀ-
φείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτρια˜ιν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ
μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, 11
μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν· εἰ ἄλλοι τῆς ἐξου- 12

---

v.12 οὕτω[bo] δέ[c] ἁμαρτάνω[vppanmp] εἰς[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] καί[c] τύπτω[vppanmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs] ἀσθενέω[vppaafs] εἰς[p] Χριστός[nams] ἁμαρτάνω[vipa2p]. **v.13** διόπερ[c] εἰ[qo] βρῶμα[nnns] σκανδαλίζω[vipa3s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] μή[xo] ἐσθίω[vsaa1s] κρέας[nanp] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ἐγώ[rpg-s] σκανδαλίζω[vsaa1s]. **9. v.1** οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἀπόστολος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐλεύθερος[anmsn] οὐχί[xo] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] ὁράω[vixa1s] οὐ[xo] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] ἐγώ[rpg-s] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.2** εἰ[qo] ἄλλος[admpn] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἀπόστολος[nnms] ἀλλά[c] γέ[xo] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] γάρ[c] σφραγίς[nnfs] ὁ[dgfs] ἐμός[rsgfs] ἀποστολή[ngfs] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.3** ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] ἀπολογία[nnfs] ὁ[ddmp] ἐγώ[rpa-s] ἀνακρίνω[vppadmp] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s]. **v.4** μή[xo] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ἐξουσία[nafs] ἐσθίω[vnaa] καί[c] πίνω[vnaa]. **v.5** μή[xo] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ἐξουσία[nafs] ἀδελφή[nafs] γυνή[nafs] περιάγω[vnpa] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ἀπόστολος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] Κηφᾶς[nnms]. **v.6** ἤ[xo] μόνος[anmsn] ἐγώ[rpn-s] καί[c] Βαρναβᾶς[nnms] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ἐξουσία[nafs] ὁ[dgms] μή[xo] ἐργάζομαι[vnpn]. **v.7** τίς[rqnms] στρατεύω[vipm3s] ἴδιος[admpn] ὀψώνιον[ndnp] ποτέ[xo] τίς[rqnms] φυτεύω[vipa3s] ἀμπελών[nams] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] καρπός[ngms] αὐτός[rpgms] οὐ[xo] ἐσθίω[vipa3s] ἤ[xo] τίς[rqnms] ποιμαίνω[vipa3s] ποίμνη[nafs] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] γάλα[ngns] ὁ[dgfs] ποίμνη[ngfs] οὐ[xo] ἐσθίω[vipa3s]. **v.8** μή[xo] κατά[p] ἄνθρωπος[nams] οὗτος[rdanp] λαλέω[vipa1s] ἤ[xo] οὐχί[xo] καί[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] οὗτος[rdanp] λέγω[vipa3s]. **v.9** ἐν[p] γάρ[c] ὁ[ddms] Μωϋσῆς[ngms] νόμος[ndms] γράφω[vixp3s] οὐ[xo] φιμόω[vifa2s] βοῦς[nams] ἀλοάω[vppaams] μή[xo] ὁ[dgmp] βοῦς[ngmp] μέλει[vipq3s] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.10** ἤ[xo] διά[p] ἐγώ[rpa-p] πάντως[bo] λέγω[vipa3s] διά[p] ἐγώ[rpa-p] γάρ[c] γράφω[viap3s] ὅτι[c] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs] ὀφείλω[vipa3s] ὁ[dnms] ἀροτριάω[vppanms] ἀροτριάω[vnpa] καί[c] ὁ[dnms] ἀλοάω[vppanms] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] αὐτός[rpgms] μετέχω[vnpa] ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs]. **v.11** εἰ[qo] ἐγώ[rpn-p] σύ[rpd-p] ὁ[danp] πνευματικός[aanpn] σπείρω[viaa1p] μέγας[annsn] εἰ[qo] ἐγώ[rpn-p] σύ[rpg-p] ὁ[danp] σαρκικός[aanpn] θερίζω[vifa1p].

σίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς· ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα
τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μή ἐγκοπὴν τινα
13 δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ
ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσε-
14 δρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται· οὕτω καὶ ὁ Κύριος
διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου
15 ζῆν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα
ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν,
16 ἤ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι,
οὐκ ἔστι μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται, οὐαὶ δέ μοί
17 ἐστιν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μι-
18 σθὸν ἔχω, εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοί
ἐστιν ὁ μισθός· ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγ-
γέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου
19 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν
20 ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰ-
ουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω, τοῖς ὑπὸ νόμον
21 ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω, τοῖς ἀνόμοις ὡς
ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεῷ ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσω
22 ἀνόμους. ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀ-
σθενεῖς κερδήσω τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς

---

v.12 εἰ[qo] ἄλλος[anmpn] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] σύ[rpg-p] μετέχω[vipa3p] οὐ[xo] μᾶλλον[bo] ἐγώ[rpn-p] ἀλλά[c] οὐ[xo] χράομαι[viad1p] ὁ[ddfs] ἐξουσία[ndfs] οὗτος[rddfs] ἀλλά[c] πᾶς[aanpn] στέγω[vipa1p] ἵνα[c] μή[xo] ἐγκοπή[nafs] τι-σριαφσ δίδωμι[vsaa1p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.13** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ὁ[danp] ἱερόν[aanpn] ἐργάζομαι[vppnnmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ἐσθίω[vipa3p] ὁ[dnmp] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns] προσεδρεύω[vppanmp] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns] συμμερίζω[vipn3p]. **v.14** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] διατάσσω[viaa3s] ὁ[ddmp] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] καταγγέλλω[vppadmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ζάω[vnpa]. **v.15** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] οὐδείς[adnsn] χράομαι[viad1s] οὗτος[rdgnp] οὐ[xo] γράφω[viaa1s] δέ[c] οὗτος[rdanp] ἵνα[c] οὕτω[bo] γίνομαι[vsad3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] καλός[annsn] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] μᾶλλον[bo] ἀποθνῄσκω[vnaa] ἤ[xo] ὁ[dans] καύχημα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] τίς[rinms] κενόω[vsaa3s]. **v.16** ἐάν[qo] γάρ[c] εὐαγγελίζω[vspm1s] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-s] καύχημα[nnns] ἀνάγκη[nnfs] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] ἐπίκειμαι[vipn3s] οὐαί[i] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] ἐάν[qo] μή[xo] εὐαγγελίζω[vspm1s]. **v.17** εἰ[qo] γάρ[c] ἑκών[anmsn] οὗτος[rdans] πράσσω[vipa1s] μισθός[nams] ἔχω[vipa1s] εἰ[qo] δέ[c] ἄκων[anmsn] οἰκονομία[nafs] πιστεύω[vixp1s]. **v.18** τίς[rqnms] οὖν[c] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] μισθός[nnms] ἵνα[c] εὐαγγελίζω[vppmnms] ἀδάπανος[aansn] τίθημι[vsaa1s] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] καταχράομαι[vnad] ὁ[ddfs] ἐξουσία[ndfs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns]. **v.19** ἐλεύθερος[anmsn] γάρ[c] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] πᾶς[agmpn] πᾶς[admpn] ἐμαυτοῦ[rxams] δουλόω[viaa1s] ἵνα[c] ὁ[damp] πολύς[aampc] κερδαίνω[vsaa1s]. **v.20** καί[c] γίνομαι[viad1s] ὁ[ddmp] Ἰουδαῖος[admpn] ὡς[bo] Ἰουδαῖος[anmsn] ἵνα[c] Ἰουδαῖος[aampn] κερδαίνω[vsaa1s] ὁ[ddmp] ὑπό[p] νόμος[nams] ὡς[bo] ὑπό[p] νόμος[nams] ἵνα[c] ὁ[damp] ὑπό[p] νόμος[nams] κερδαίνω[vsaa1s]. **v.21** ὁ[ddmp] ἄνομος[admpn] ὡς[bo] ἄνομος[anmsn] μή[xo] εἰμί[vppxnms] ἄνομος[anmsn] θεός[ndms] ἀλλά[c] ἔννομος[anmsn] Χριστός[ndms] ἵνα[c] κερδαίνω[vsaa1s] ἄνομος[aampn].

σώσω. τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐ- 23
τοῦ γένωμαι. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν 24
τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον· οὕτω τρέχετε, ἵνα κατα-
λάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι 25
μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.
ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω ὡς οὐκ 26
ἀέρα δέρων, ἀλλ᾽ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή- 27
πως, ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν **10**
πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης
διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ 2
καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν 3
ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον, ἔπινον 4
γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ
Χριστός. ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θε- 5
ός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν 6
ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς
κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τι- 7
νες αὐτῶν, ὥς γέγραπται, Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν,
καὶ ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν 8

---

v.22 γίνομαι[viad1s] ὁ[ddmp] ἀσθενής[admpn] ὡς[bo] ἀσθενής[anmsn] ἵνα[c] ὁ[damp] ἀσθενής[aampn] κερδαίνω[vsaa1s] ὁ[ddmp] πᾶς[admpn] γίνομαι[vixa1s] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] ἵνα[c] πάντως[bo] τι-σριαμπ σῴζω[vsaa1s]. **v.23** οὗτος[rdans] δέ[c] ποιέω[vipa1s] διά[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ἵνα[c] συγκοινωνός[anmsn] αὐτός[rpgns] γίνομαι[vsad1s]. **v.24** οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἐν[p] στάδιον[ndns] τρέχω[vppanmp] πᾶς[anmpn] μέν[xo] τρέχω[vipa3p] εἷς[nnms] δέ[c] λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dans] βραβεῖον[nans] οὕτω[bo] τρέχω[vdpa2p] ἵνα[c] καταλαμβάνω[vsaa2p]. **v.25** πᾶς[anmsn] δέ[c] ὁ[dnms] ἀγωνίζομαι[vppnnms] πᾶς[aanpn] ἐγκρατεύομαι[vipn3s] ἐκεῖνος[rdnmp] μέν[xo] οὖν[c] ἵνα[c] φθαρτός[aamsn] στέφανος[nams] λαμβάνω[vsaa3p] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἄφθαρτος[aamsn]. **v.26** ἐγώ[rpn-s] τοίνυν[xo] οὕτω[bo] τρέχω[vipa1s] ὡς[bo] οὐ[xo] ἀδήλως[bo] οὕτω[bo] πυκτεύω[vipa1s] ὡς[bo] οὐ[xo] ἀήρ[nams] δέρω[vppanms]. **v.27** ἀλλά[c] ὑπωπιάζω[vipa1s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] σῶμα[nans] καί[c] δουλαγωγέω[vipa1s] μή&πώς[c] ἄλλος[admpn] κηρύσσω[vpaanms] αὐτός[rpnms] ἀδόκιμος[anmsn] γίνομαι[vsad1s]. **10. v.1** οὐ[xo] θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] ἐγώ[rpg-p] πᾶς[anmpn] ὑπό[p] ὁ[dafs] νεφέλη[nafs] εἰμί[viix3p] καί[c] πᾶς[anmpn] διά[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] διέρχομαι[viaa3s]. **v.2** καί[c] πᾶς[anmpn] εἰς[p] ὁ[dams] Μωϋσῆς[nams] βαπτίζω[viam3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] νεφέλη[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs]. **v.3** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dans] αὐτός[rpans] βρῶμα[nans] πνευματικός[aansn] ἐσθίω[viaa3p]. **v.4** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dans] αὐτός[rpans] πόμα[nans] πνευματικός[aansn] πίνω[viaa3p] πίνω[viia3p] γάρ[c] ἐκ[p] πνευματικός[agfsn] ἀκολουθέω[vppagfs] πέτρα[ngfs] ὁ[dnfs] δέ[c] πέτρα[nnfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.5** ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐν[p] ὁ[ddmp] πολύς[admpc] αὐτός[rpgmp] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] καταστρώννυμι[viap3p] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn]. **v.6** οὗτος[rdnnp] δέ[c] τύπος[nnmp] ἐγώ[rpg-p] γίνομαι[viao3p] εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpa-p] ἐπιθυμητής[namp] κακός[agnpn] καθώς[bo] κἀκεῖνος[rdnmp] ἐπιθυμέω[viaa3p]. **v.7** μηδέ[c] εἰδωλολάτρης[nnmp] γίνομαι[vdpn2p] καθώς[bo] τι-σρινμπ αὐτός[rpgmp] ὡς[bo] γράφω[vixp3s] καθίζω[viaa3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] ἐσθίω[vnaa] καί[c] πίνω[vnaa] καί[c] ἀνίστημι[viaa3p] παίζω[vnpa].

ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἕν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες.
9 μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθώς καὶ τινες αὐτῶν ἐπεί-
10 ρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. μηδὲ γογγύζετε, καθὼς
καὶ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευ-
11 τοῦ. ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν.
12, 13 ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ
εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ
14 καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. Διόπερ, ἀ-
15 γαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ὡς φρονίμοις
16 λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλο-
γοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶ· τὸν ἄρτον
17 ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστιν· ὅτι
εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα, οἱ πολλοί ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς
18 ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα, οὐχί οἱ
19 ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί· τί οὖν
20 φημι· ὅτι εἴδωλόν τί ἐστιν· ἢ ὅτι εἴδωλοθυτόν τί ἐστιν· ἀλλ᾽ ὅτι ἃ
θύει τά ἔθνη, δαιμονίοις θύει, καὶ οὐ Θεῷ, οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοι-
21 νωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου
πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων, οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου

---

v.8 μηδέ[c] πορνεύω[vspa1p] καθώς[bo] τι-σρινμπ αὐτός[rpgmp] πορνεύω[viaa3p] καί[c] πίπτω[viaa3p] ἐν[p] εἷς[ndfs] ἡμέρα[ndfs] τρεῖς[tn] χιλιάς[nnfp]. **v.9** μηδέ[c] ἐκπειράζω[vspa1p] ὁ[dams] Χριστός[nams] καθώς[bo] καί[c] τι-σρινμπ αὐτός[rpgmp] πειράζω[viaa3p] καί[c] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ὄφις[ngmp] ἀπόλλυμι[viam3p]. **v.10** μηδέ[c] γογγύζω[vdpa2p] καθώς[bo] καί[c] τι-σρινμπ αὐτός[rpgmp] γογγύζω[viaa3p] καί[c] ἀπόλλυμι[viam3p] ὑπό[p] ὁ[dgms] ὀλοθρευτής[ngms]. **v.11** οὗτος[rdnnp] δέ[c] πᾶς[annpn] τύπος[nnmp] συμβαίνω[viia3p] ἐκεῖνος[rddmp] γράφω[viap3s] δέ[c] πρός[p] νουθεσία[nafs] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὅς[rramp] ὁ[dnnp] τέλος[nnnp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] καταντάω[viaa3s]. **v.12** ὥστε[c] ὁ[dnms] δοκέω[vppanms] ἵστημι[vnxa] βλέπω[vdpa3s] μή[xo] πίπτω[vsaa3s]. **v.13** πειρασμός[nnms] σύ[rpa-p] οὐ[xo] λαμβάνω[vixa3s] εἰ[qo] μή[xo] ἀνθρώπινος[anmsn] πιστός[anmsn] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἐάω[vifa3s] σύ[rpa-p] πειράζω[vnap] ὑπέρ[p] ὅς[rrans] δύναμαι[vipn2p] ἀλλά[c] ποιέω[vifa3s] σύν[p] ὁ[ddms] πειρασμός[ndms] καί[c] ὁ[dafs] ἔκβασις[nafs] ὁ[dgms] δύναμαι[vnpn] σύ[rpa-p] ὑποφέρω[vnaa]. **v.14** διόπερ[c] ἀγαπητός[avmpn] ἐγώ[rpg-s] φεύγω[vdpa2p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] εἰδωλολατρία[ngfs]. **v.15** ὡς[bo] φρόνιμος[admpn] λέγω[vipa1s] κρίνω[vdaa2p] σύ[rpn-p] ὅς[rrans] φημί[vipx1s]. **v.16** ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] ὁ[dgfs] εὐλογία[ngfs] ὅς[rrans] εὐλογέω[vipa1p] οὐχί[xo] κοινωνία[nnfs] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dams] ἄρτος[nams] ὅς[rrams] κλάω[vipa1p] οὐχί[xo] κοινωνία[nnfs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.17** ὅτι[c] εἷς[nnms] ἄρτος[nnms] εἷς[nnns] σῶμα[nnns] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn] εἰμί[vipx1p] ὁ[dnmp] γάρ[c] πᾶς[anmpn] ἐκ[p] ὁ[dgms] εἷς[ngms] ἄρτος[ngms] μετέχω[vipa1p]. **v.18** βλέπω[vdpa2p] ὁ[dams] Ἰσραήλ[tp] κατά[p] σάρξ[nafs] οὐχί[xo] ὁ[dnmp] ἐσθίω[vppanmp] ὁ[dafp] θυσία[nafp] κοινωνός[anmpn] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] εἰμί[vipx3p]. **v.19** τίς[rqans] οὖν[c] φημί[vipx1s] ὅτι[c] εἴδωλον[nnns] τίς[rinns] εἰμί[vipx3s] ἤ[xo] ὅτι[c] εἰδωλόθυτος[annsn] τίς[rinns] εἰμί[vipx3s]. **v.20** ἀλλά[c] ὅτι[c] ὅς[rranp] θύω[vipa3s] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] δαιμόνιον[ndnp] θύω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] θεός[ndms] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] κοινωνός[aampn] ὁ[dgnp] δαιμόνιον[ngnp] γίνομαι[vnpn].

μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν Κύ- 22
ριον· μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν· Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ 23
πάντα συμφέρει. πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.
μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. πᾶν τὸ 24, 25
ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
συνείδησιν, τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. εἴ 26, 27
δὲ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ
παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συν-
είδησιν. ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ 28
ἐσθίετε δι᾽ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν, τοῦ γὰρ
Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ, 29
τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου, ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου
κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως· εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί 30
βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ· εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε 31
πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρό- 32
σκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
Θεοῦ, καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ 33
σύμφερον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.
μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. Ἐπαινῶ δὲ ὑ- **11**, 2
μᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα

---

v.21 οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ποτήριον[nans] κύριος[ngms] πίνω[vnpa] καί[c] ποτήριον[nans] δαιμόνιον[ngnp] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] τράπεζα[ngfs] κύριος[ngms] μετέχω[vnpa] καί[c] τράπεζα[ngfs] δαιμόνιον[ngnp]. **v.22** ἤ[xo] παραζηλόω[vipa1p] ὁ[dams] κύριος[nams] μή[xo] ἰσχυρός[anmpc] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx1p]. **v.23** πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[annpn] συμφέρω[vipa3s] πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[annpn] οἰκοδομέω[vipa3s]. **v.24** μηδείς[anmsn] ὁ[dans] ἑαυτοῦ[rxgms] ζητέω[vdpa3s] ἀλλά[c] ὁ[dans] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] ἕκαστος[anmsn]. **v.25** πᾶς[aansn] ὁ[dans] ἐν[p] μάκελλον[ndns] πωλέω[vpppans] ἐσθίω[vdpa2p] μηδείς[aansn] ἀνακρίνω[vppanmp] διά[p] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs]. **v.26** ὁ[dgms] γάρ[c] κύριος[ngms] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgfs]. **v.27** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ καλέω[vipa3s] σύ[rpa-p] ὁ[dgmp] ἄπιστος[agmpn] καί[c] θέλω[vipa2p] πορεύομαι[vnpn] πᾶς[aansn] ὁ[dans] παρατίθημι[vpppans] σύ[rpd-p] ἐσθίω[vdpa2p] μηδείς[aansn] ἀνακρίνω[vppanmp] διά[p] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs]. **v.28** ἐάν[qo] δέ[c] τι-σρινμσ σύ[rpd-p] λέγω[vsaa3s] οὗτος[rdnns] εἰδωλόθυτος[annsn] εἰμί[vipx3s] μή[xo] ἐσθίω[vdpa2p] διά[p] ἐκεῖνος[rdams] ὁ[dams] μηνύω[vpaaams] καί[c] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs] ὁ[dgms] γάρ[c] κύριος[ngms] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgfs]. **v.29** συνείδησις[nafs] δέ[c] λέγω[vipa1s] οὐχί[xo] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ἀλλά[c] ὁ[dafs] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] ἵνα[c] τίς[rqnns] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἐλευθερία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] κρίνω[vipp3s] ὑπό[p] ἄλλος[agfsn] συνείδησις[ngfs]. **v.30** εἰ[qo] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] χάρις[ndfs] μετέχω[vipa1s] τίς[rqans] βλασφημέω[vipp1s] ὑπέρ[p] ὅς[rrgns] ἐγώ[rpn-s] εὐχαριστέω[vipa1s]. **v.31** εἴτε[c] οὖν[c] ἐσθίω[vipa2p] εἴτε[c] πίνω[vipa2p] εἴτε[c] τι-σριανσ ποιέω[vipa2p] πᾶς[aanpn] εἰς[p] δόξα[nafs] θεός[ngms] ποιέω[vdpa2p]. **v.32** ἀπρόσκοπος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p] καί[c] Ἰουδαῖος[admpn] καί[c] Ἕλλην[ndmp] καί[c] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.33** καθώς[bo] κἀγώ[rpn-s] πᾶς[aanpn] πᾶς[adnpn] ἀρέσκω[vipa1s] μή[xo] ζητέω[vppanms] ὁ[dans] ἐμαυτοῦ[rxgms] συμφέρω[vppaans] ἀλλά[c] ὁ[dans] ὁ[dgmp] πολύς[agmpn] ἵνα[c] σῴζω[vsap3p]. **11. v.1** μιμητής[nnmp] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vdpn2p] καθώς[bo] κἀγώ[rpn-s] Χριστός[ngms].

3 ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παν-
τὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ
4 ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος
ἢ προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν
5 αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατα-
καλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, ἓν γάρ
6 ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται
γυνή, καὶ κειράσθω, εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυ-
7 ρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακα-
λύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων, γυνὴ
8 δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ
9 γυνὴ ἐξ ἀνδρός, καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα,
10 ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα, διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν
11 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ
12 χωρὶς γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, ἐν Κυρίῳ. ὥσπερ
γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός,
13 τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, πρέπον ἐστὶ
14 γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι· ἢ οὐδὲ αὐτὴ
ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ
15 ἐστι· γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν. ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περι-
16 βολαίου δέδοται αὐτῇ. εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς

---

v.2 ἐπαινέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] πᾶς[aanpn] ἐγώ[rpg-s] μιμνῄσκομαι[vixp2p] καί[c] καθώς[bo] παραδίδωμι[viaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dafp] παράδοσις[nafp] κατέχω[vipa2p]. **v.3** θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] οἶδα[vnxa] ὅτι[c] πᾶς[agmsn] ἀνήρ[ngms] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] εἰμί[vipx3s] κεφαλή[nnfs] δέ[c] γυνή[ngfs] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] κεφαλή[nnfs] δέ[c] Χριστός[ngms] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.4** πᾶς[anmsn] ἀνήρ[nnms] προσεύχομαι[vppnnms] ἤ[xo] προφητεύω[vppanms] κατά[p] κεφαλή[ngfs] ἔχω[vppanms] καταισχύνω[vipa3s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.5** πᾶς[anfsn] δέ[c] γυνή[nnfs] προσεύχομαι[vppnnfs] ἤ[xo] προφητεύω[vppanfs] ἀκατακάλυπτος[adfsn] ὁ[ddfs] κεφαλή[ndfs] καταισχύνω[vipa3s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] ἑαυτοῦ[rxgfs] εἷς[nnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnns] αὐτός[rpnns] ὁ[ddfs] ξυράομαι[vpxpdfs]. **v.6** εἰ[qo] γάρ[c] οὐ[xo] κατακαλύπτω[vipp3s] γυνή[nnfs] καί[c] κείρω[vdam3s] εἰ[qo] δέ[c] αἰσχρός[annsn] γυνή[ndfs] ὁ[dnns] κείρω[vnam] ἤ[xo] ξυράομαι[vnpp] κατακαλύπτω[vdpp3s]. **v.7** ἀνήρ[nnms] μέν[xo] γάρ[c] οὐ[xo] ὀφείλω[vipa3s] κατακαλύπτω[vnpp] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] εἰκών[nnfs] καί[c] δόξα[nnfs] θεός[ngms] ὑπάρχω[vppanms] γυνή[nnfs] δέ[c] δόξα[nnfs] ἀνήρ[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.8** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἀνήρ[nnms] ἐκ[p] γυνή[ngfs] ἀλλά[c] γυνή[nnfs] ἐκ[p] ἀνήρ[ngms]. **v.9** καί[c] γάρ[c] οὐ[xo] κτίζω[viap3s] ἀνήρ[nnms] διά[p] ὁ[dafs] γυνή[nafs] ἀλλά[c] γυνή[nnfs] διά[p] ὁ[dams] ἀνήρ[nams]. **v.10** διά[p] οὗτος[rdans] ὀφείλω[vipa3s] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vnpa] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] διά[p] ὁ[damp] ἄγγελος[namp]. **v.11** πλήν[bo] οὔτε[c] ἀνήρ[nnms] χωρίς[bo] γυνή[ngfs] οὔτε[c] γυνή[nnfs] χωρίς[bo] ἀνήρ[ngms] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.12** ὥσπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] διά[p] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ὁ[dnnp] δέ[c] πᾶς[annpn] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.13** ἐν[p] σύ[rpd-p] αὐτός[rpdmp] κρίνω[vdaa2p] πρέπω[vppqnns] εἰμί[vipx3s] γυνή[nafs] ἀκατακάλυπτος[aafsn] ὁ[ddms] θεός[ndms] προσεύχομαι[vnpn]. **v.14** ὁ[xo] οὐδέ[bo] αὐτός[rpnfs] ὁ[dnfs] φύσις[nnfs] διδάσκω[vipa3s] σύ[rpa-p] ὅτι[c] ἀνήρ[nnms] μέν[xo] ἐάν[qo] κομάω[vspa3s] ἀτιμία[nnfs] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s]. **v.15** γυνή[nnfs] δέ[c] ἐάν[qo] κομάω[vspa3s] δόξα[nnfs] αὐτός[rpdfs] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] κόμη[nnfs] ἀντί[p] περιβόλαιον[ngns] δίδωμι[vixp3s] αὐτός[rpdfs].

τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.
Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀλ'λ 17
εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν 18
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος
τι πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκι- 19
μοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ 20
τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ τὸ 21
ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς
δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν· ἢ 22
τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς
μὴ ἔχοντας· τί ὑμῖν εἴπω· ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ· οὐκ ἐπαι-
νῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα 23
ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο ἔλαβεν
ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ εἶπε, Λάβετε, φαγετε, 24
τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, τοῦτο ποιεῖτε
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ 25
δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν
τῷ ἐμῷ αἵματι, τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν
ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ 26
ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε
ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ 27

---

v.16 εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] φιλόνεικος[anmsn] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpn-p] τοιοῦτος[rdafs] συνήθεια[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] οὐδέ[bo] ὁ[dnfp] ἐκκλησία[nnfp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.17** οὗτος[rdans] δέ[c] παραγγέλλω[vppanms] οὐ[xo] ἐπαινέω[vipa1s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰς[p] ὁ[dans] κρείττων[aansn] ἀλλά[c] εἰς[p] ὁ[dans] ἡττάομαι[aansn] συνέρχομαι[vipn2p]. **v.18** πρῶτος[bo] μέν[xo] γάρ[c] συνέρχομαι[vppngmp] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἀκούω[vipa1s] σχίσμα[nanp] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὑπάρχω[vnpa] καί[c] μέρος[nans] τι-σρι-ανσ πιστεύω[vipa1s]. **v.19** δεῖ[vipq3s] γάρ[c] καί[c] αἵρεσις[nnfp] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vnpx] ἵνα[c] ὁ[dnmp] δόκιμος[anmpn] φανερός[anmpn] γίνομαι[vsad3p] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.20** συνέρχομαι[vppngmp] οὖν[c] σύ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κυριακός[aansn] δεῖπνον[nans] ἐσθίω[vnaa]. **v.21** ἕκαστος[anmsn] γάρ[c] ὁ[dans] ἴδιος[aamsn] δεῖπνον[nans] προλαμβάνω[vipa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐσθίω[vnaa] καί[c] ὅς[rrnms] μέν[xo] πεινάω[vipa3s] ὅς[rrnms] δέ[c] μεθύω[vipa3s]. **v.22** μή[xo] γάρ[c] οἰκία[nafp] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] εἰς[p] ὁ[dans] ἐσθίω[vnpa] καί[c] πίνω[vnpa] ἤ[xo] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καταφρονέω[vipa2p] καί[c] καταισχύνω[vipa2p] ὁ[damp] μή[xo] ἔχω[vppaamp] τίς[rqans] σύ[rpd-p] λέγω[vsaa1s] ἐπαινέω[vsaa1s] σύ[rpa-p] ἐν[p] οὗτος[rddns] οὐ[xo] ἐπαινέω[vipa1s]. **v.23** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] παραλαμβάνω[viaa1s] ἀπό[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ὅς[rrans] καί[c] παραδίδωμι[viaa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] νύξ[ndfs] ὅς[rrdfs] παραδίδωμι[viip3s] λαμβάνω[viaa3s] ἄρτος[nams]. **v.24** καί[c] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] λαμβάνω[vdaa2p] ἐσθίω[vdaa2p] οὗτος[rdnns] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dnns] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] κλάω[vpppnns] οὗτος[rdans] ποιέω[vdpa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἀνάμνησις[nafs]. **v.25** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] μετά[p] ὁ[dans] δειπνέω[vnaa] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] ὁ[dnfs] καινός[anfsn] διαθήκη[nnfs] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddns] ἐμός[rsdns] αἷμα[ndns] οὗτος[rdans] ποιέω[vdpa2p] ὁσάκις[bo] ἄν[xo] πίνω[vspa2p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἀνάμνησις[nafs]. **v.26** ὁσάκις[bo] γάρ[c] ἄν[xo] ἐσθίω[vspa2p] ὁ[dams] ἄρτος[nams] οὗτος[rdams] καί[c] ὁ[dans] ποτήριον[nans] οὗτος[rdans] πίνω[vspa2p] ὁ[dams] θάνατος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καταγγέλλω[vipa2p] ἄχρι[p] ὅς[bo] ἄν[xo] ἔρχομαι[vsaa3s].

τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ
28 αἵματος τοῦ Κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ
29 οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω, ὁ
γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει,
30 μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ
31 ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς
32 διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα, κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ Κυρίου
33 παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. ὥστε, ἀ-
δελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.
34 εἴ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε.
τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.
12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.
2 οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε
3 ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θε-
οῦ λαλῶν λέγει, ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν,
4 Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χα-
5 ρισμάτων εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν
6 εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ
7 δὲ αὐτὸς ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἑκάστῳ δὲ
8 δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν
γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος

---

v.27 ὥστε[c] ὅς[rrnms] ἄν[xo] ἐσθίω[vspa3s] ὁ[dams] ἄρτος[nams] οὗτος[rdams] ἤ[xo] πίνω[vspa3s] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἀναξίως[bo] ἔνοχος[anmsn] εἰμί[vifx3s] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] καί[c] αἷμα[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.28** δοκιμάζω[vdpa3s] δέ[c] ἄνθρωπος[nnms] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] οὕτω[bo] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἄρτος[ngms] ἐσθίω[vdpa3s] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] ποτήριον[ngns] πίνω[vdpa3s]. **v.29** ὁ[dnms] γάρ[c] ἐσθίω[vppanms] καί[c] πίνω[vppanms] ἀναξίως[bo] κρίμα[nans] ἑαυτοῦ[rxdms] ἐσθίω[vipa3s] καί[c] πίνω[vipa3s] μή[xo] διακρίνω[vppanms] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.30** διά[p] οὗτος[rdans] ἐν[p] σύ[rpd-p] πολύς[anmpn] ἀσθενής[anmpn] καί[c] ἄρρωστος[anmpn] καί[c] κοιμάομαι[vipp3p] ἱκανός[anmpn]. **v.31** εἰ[qo] γάρ[c] ἑαυτοῦ[rxamp] διακρίνω[viia1p] οὐ[xo] ἄν[xo] κρίνω[viip1p]. **v.32** κρίνω[vpppnmp] δέ[c] ὑπό[p] κύριος[ngms] παιδεύω[vipp1p] ἵνα[c] μή[xo] σύν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] κατακρίνω[vsap1p]. **v.33** ὥστε[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] συνέρχομαι[vppnnmp] εἰς[p] ὁ[dans] ἐσθίω[vnaa] ἀλλήλων[reamp] ἐκδέχομαι[vdpn2p]. **v.34** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ πεινάω[vipa3s] ἐν[p] οἶκος[ndms] ἐσθίω[vdpa3s] ἵνα[c] μή[xo] εἰς[p] κρίμα[nans] συνέρχομαι[vspn2p] ὁ[danp] δέ[c] λοιπός[aanpn] ὡς[bo] ἄν[xo] ἔρχομαι[vsaa1s] διατάσσω[vifd1s]. **12. v.1** περί[p] δέ[c] ὁ[dgnp] πνευματικός[agnpn] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa]. **v.2** οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ἔθνος[nnnp] εἰμί[viix2p] πρός[p] ὁ[danp] εἴδωλον[nanp] ὁ[danp] ἄφωνος[aanpn] ὡς[bo] ἄν[xo] ἄγω[viip2p] ἀπάγω[vpppnmp]. **v.3** διό[c] γνωρίζω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] θεός[ngms] λαλέω[vppanms] λέγω[vipa3s] ἀνάθεμα[nnns] Ἰησοῦς[nams] καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] λέγω[vnaa] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.4** διαίρεσις[nnfp] δέ[c] χάρισμα[ngnp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnns] δέ[c] αὐτός[rpnns] πνεῦμα[nnns]. **v.5** καί[c] διαίρεσις[nnfp] διακονία[ngfp] εἰμί[vipx3p] καί[c] ὁ[dnms] αὐτός[rpnms] κύριος[nnms]. **v.6** καί[c] διαίρεσις[nnfp] ἐνέργημα[ngnp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnms] δέ[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] θεός[nnms] ὁ[dnms] ἐνεργέω[vppanms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ἐν[p] πᾶς[adnpn]. **v.7** ἕκαστος[admsn] δέ[c] δίδωμι[vipp3s] ὁ[dnfs] φανέρωσις[nnfs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] πρός[p] ὁ[dans] συμφέρω[vppaans].

γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ 9
Πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι,
ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ 10
διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρ-
μηνεία γλωσσῶν, πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ 11
Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ 12
τὸ σῶμα ἕν ἐστι, καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώ-
ματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός,
καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθη- 13
μεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι,
καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ 14
ἔστιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ 15
χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
σώματος, καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ 16
εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώμα-
τος· εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή· εἰ ὅλον ἀκοή, 17
ποῦ ἡ ὄσφρησις· νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον 18
αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν 19
μέλος, ποῦ τὸ σῶμα· νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. οὐ 20, 21
δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, Χρείαν σου οὐκ ἔχω, ἢ

---

v.8 ὅς[rrdms] μέν[xo] γάρ[c] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] δίδωμι[vipp3s] λόγος[nnms] σοφία[ngfs] ἄλλος[admsn] δέ[c] λόγος[nnms] γνῶσις[ngfs] κατά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] πνεῦμα[nans]. **v.9** ἕτερος[admsn] δέ[c] πίστις[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] πνεῦμα[ndns] ἄλλος[admsn] δέ[c] χάρισμα[nnnp] ἴαμα[ngnp] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] πνεῦμα[ndns]. **v.10** ἄλλος[admsn] δέ[c] ἐνέργημα[nnnp] δύναμις[ngfp] ἄλλος[admsn] δέ[c] προφητεία[nnfs] ἄλλος[admsn] δέ[c] διάκρισις[nnfp] πνεῦμα[ngnp] ἕτερος[admsn] δέ[c] γένος[nnnp] γλῶσσα[ngfp] ἄλλος[admsn] δέ[c] ἑρμηνεία[nnfs] γλῶσσα[ngfp]. **v.11** πᾶς[aanpn] δέ[c] οὗτος[rdanp] ἐνεργέω[vipa3s] ὁ[dnns] εἷς[nnns] καί[c] ὁ[dnns] αὐτός[rpnns] πνεῦμα[nnns] διαιρέω[vppanns] ἴδιος[adfsn] ἕκαστος[admsn] καθώς[bo] βούλομαι[vipn3s]. **v.12** καθάπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] εἷς[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] μέλος[nanp] ἔχω[vipa3s] πολύς[aanpn] πᾶς[annpn] δέ[c] ὁ[dnnp] μέλος[nnnp] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgns] εἷς[ngns] πολύς[annpn] εἰμί[vppxnnp] εἷς[nnns] εἰμί[vipx3s] σῶμα[nnns] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.13** καί[c] γάρ[c] ἐν[p] εἷς[ndns] πνεῦμα[ndns] ἐγώ[rpn-p] πᾶς[anmpn] εἰς[p] εἷς[nans] σῶμα[nans] βαπτίζω[viap1p] εἴτε[c] Ἰουδαῖος[anmpn] εἴτε[c] Ἕλλην[nnmp] εἴτε[c] δοῦλος[nnmp] εἴτε[c] ἐλεύθερος[anmpn] καί[c] πᾶς[anmpn] εἰς[p] εἷς[nans] πνεῦμα[nans] ποτίζω[viap1p]. **v.14** καί[c] γάρ[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] εἷς[nnns] μέλος[nnns] ἀλλά[c] πολύς[annpn]. **v.15** ἐάν[qo] λέγω[vsaa3s] ὁ[dnms] πούς[nnms] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] χείρ[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] οὐ[xo] παρά[p] οὗτος[rdans] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns]. **v.16** καί[c] ἐάν[qo] λέγω[vsaa3s] ὁ[dnns] οὖς[nnns] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ὀφθαλμός[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] οὐ[xo] παρά[p] οὗτος[rdans] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns]. **v.17** εἰ[qo] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὀφθαλμός[nnms] ποῦ[xo] ὁ[dnfs] ἀκοή[nnfs] εἰ[qo] ὅλος[annsn] ἀκοή[nnfs] ποῦ[xo] ὁ[dnfs] ὄσφρησις[nnfs]. **v.18** νυνί[bo] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] τίθημι[viam3s] ὁ[danp] μέλος[nanp] εἷς[nnns] ἕκαστος[annsn] αὐτός[rpgnp] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] καθώς[bo] θέλω[viaa3s]. **v.19** εἰ[qo] δέ[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] εἷς[nnns] μέλος[nnns] ποῦ[xo] ὁ[dnns] σῶμα[nnns]. **v.20** νῦν[bo] δέ[c] πολύς[annpn] μέν[xo] μέλος[nnnp] εἷς[nnns] δέ[c] σῶμα[nnns].

22 πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω, ἀλλὰ πολλῷ
μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν,
23 ἀναγκαῖά ἐστι, καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος,
τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡ-
24 μῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν
οὐ χρείαν ἔχει, ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουντι
25 περισσοτέραν δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ
26 τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ἓν
μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγ-
27 χαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη
28 ἐκ μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον
ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις,
29 γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι· μὴ πάντες προφῆται·
30 μὴ πάντες διδάσκαλοι· μὴ πάντες δυνάμεις· μὴ πάντες χα-
ρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων· μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι· μὴ
31 πάντες διερμηνεύουσι· ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα.
καὶ ἔτι καθ᾽ ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων,
ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλά-
2 ζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα

---

v.21 οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] δέ[c] ὀφθαλμός[nnms] λέγω[vnaa] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] χρεία[nafs] σύ[rpg-s] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] ἤ[xo] πάλιν[bo] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] χρεία[nafs] σύ[rpg-p] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s]. **v.22** ἀλλά[c] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] ὁ[dnnp] δοκέω[vppannp] μέλος[nnnp] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ἀσθενής[annpc] ὑπάρχω[vnpa] ἀναγκαῖος[annpn] εἰμί[vipx3s]. **v.23** καί[c] ὅς[rranp] δοκέω[vipa1p] ἄτιμος[aanpc] εἰμί[vnpx] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] οὗτος[rddnp] τιμή[nafs] περισσός[aafsc] περιτίθημι[vipa1p] καί[c] ὁ[dnnp] ἀσχήμων[annpn] ἐγώ[rpg-p] εὐσχημοσύνη[nafs] περισσός[aafsc] ἔχω[vipa3s]. **v.24** ὁ[dnnp] δέ[c] εὐσχήμων[annpn] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] συγκεράννυμι[viaa3s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[ddms] ὑστερέω[vpppdms] περισσός[aafsc] δίδωμι[vpaanms] τιμή[nafs]. **v.25** ἵνα[c] μή[xo] εἰμί[vspx3s] σχίσμα[nnns] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ἀλλά[c] ὁ[dans] αὐτός[rpans] ὑπέρ[p] ἀλλήλων[regnp] μεριμνάω[vspa3p] ὁ[dnnp] μέλος[nnnp]. **v.26** καί[c] εἴτε[c] πάσχω[vipa3s] εἷς[nnns] μέλος[nnns] συμπάσχω[vipa3s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] μέλος[nnnp] εἴτε[c] δοξάζω[vipp3s] εἷς[nnns] μέλος[nnns] συγχαίρω[vipa2s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] μέλος[nnnp]. **v.27** σύ[rpn-p] δέ[c] εἰμί[vipx2p] σῶμα[nnns] Χριστός[ngms] καί[c] μέλος[nnnp] ἐκ[p] μέρος[ngns]. **v.28** καί[c] ὅς[rramp] μέν[xo] τίθημι[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] πρῶτος[bo] ἀπόστολος[namp] δεύτερος[bo] προφήτης[namp] τρίτος[bo] διδάσκαλος[namp] ἔπειτα[bo] δύναμις[nafp] εἶτα[bo] χάρισμα[nanp] ἴαμα[ngnp] ἀντίλημψις[nafp] κυβέρνησις[nafp] γένος[nanp] γλῶσσα[ngfp]. **v.29** μή[xo] πᾶς[anmpn] ἀπόστολος[nnmp] μή[xo] πᾶς[anmpn] προφήτης[nnmp] μή[xo] πᾶς[anmpn] διδάσκαλος[nnmp] μή[xo] πᾶς[anmpn] δύναμις[nnfp]. **v.30** μή[xo] πᾶς[anmpn] χάρισμα[nnnp] ἔχω[vipa3p] ἴαμα[ngnp] μή[xo] πᾶς[anmpn] γλῶσσα[ndfp] λαλέω[vipa3p] μή[xo] πᾶς[anmpn] διερμηνεύω[vipa3p]. **v.31** ζηλόω[vdpa2p] δέ[c] ὁ[danp] χάρισμα[nanp] ὁ[danp] κρείττων[aanpn] καί[c] ἔτι[bo] κατά[p] ὑπερβολή[nafs] ὁδός[nafs] σύ[rpd-p] δείκνυμι[vipa1s]. **13. v.1** ἐάν[qo] ὁ[ddfp] γλῶσσα[ndfp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] λαλέω[vspa1s] καί[c] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] ἀγάπη[nafs] δέ[c] μή[xo] ἔχω[vspa1s] γίνομαι[vixa1s] χαλκός[nnms] ἠχέω[vppanms] ἤ[xo] κύμβαλον[nnns] ἀλαλάζω[vppanns].

καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη
μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω 3
πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα
καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη 4
μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περ-
περεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, 5
οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδι- 6
κίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, 7
πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. 8
εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται, εἴτε γλῶσσαι, παύσον-
ται, εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, 9
καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν, ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε 10
τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος 11
ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην, ὅτε δέ
γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι 12
δι᾽ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον,
ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπε-
γνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα, 13
μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ **14**
ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, 2

---

v.2 καί[c] ἐάν[qo] ἔχω[vspa1s] προφητεία[nafs] καί[c] οἶδα[vsxa1s] ὁ[danp] μυστήριον[nanp] πᾶς[aanpn] καί[c] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γνῶσις[nafs] καί[c] ἐάν[qo] ἔχω[vspa1s] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ὥστε[c] ὄρος[nanp] μεθίστημι[vnpa] ἀγάπη[nafs] δέ[c] μή[xo] ἔχω[vspa1s] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx1s]. **v.3** καί[c] ἐάν[qo] ψωμίζω[vsaa1s] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ὑπάρχω[vppaanp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐάν[qo] παραδίδωμι[vsaa1s] ὁ[dans] σῶμα[nans] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] καίω[vsfp1s] ἀγάπη[nafs] δέ[c] μή[xo] ἔχω[vspa1s] οὐδείς[aansn] ὠφελέω[vipp1s]. **v.4** ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] μακροθυμέω[vipa3s] χρηστεύομαι[vipn3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] οὐ[xo] ζηλόω[vipa3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] οὐ[xo] περπερεύομαι[vipn3s] οὐ[xo] φυσιόω[vipp3s]. **v.5** οὐ[xo] ἀσχημονέω[vipa3s] οὐ[xo] ζητέω[vipa3s] ὁ[danp] ἑαυτοῦ[rxgfs] οὐ[xo] παροξύνω[vipp3s] οὐ[xo] λογίζομαι[vipn3s] ὁ[dans] κακός[aansn]. **v.6** οὐ[xo] χαίρω[vipa3s] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀδικία[ndfs] συγχαίρω[vipa2s] δέ[c] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs]. **v.7** πᾶς[aanpn] στέγω[vipa3s] πᾶς[aanpn] πιστεύω[vipa3s] πᾶς[aanpn] ἐλπίζω[vipa3s] πᾶς[aanpn] ὑπομένω[vipa3s]. **v.8** ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] οὐδέποτε[bo] ἐκπίπτω[vipa3s] εἴτε[c] δέ[c] προφητεία[nnfp] καταργέω[vifp3p] εἴτε[c] γλῶσσα[nnfp] παύω[vifd3p] εἴτε[c] γνῶσις[nnfs] καταργέω[vifp3s]. **v.9** ἐκ[p] μέρος[ngns] γάρ[c] γινώσκω[vipa1p] καί[c] ἐκ[p] μέρος[ngns] προφητεύω[vipa1p]. **v.10** ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dans] τέλειος[aansn] τότε[bo] ὁ[dnns] ἐκ[p] μέρος[ngns] καταργέω[vifp3s]. **v.11** ὅτε[bo] εἰμί[viix1s] νήπιος[anmsn] ὡς[bo] νήπιος[anmsn] λαλέω[viia1s] ὡς[bo] νήπιος[anmsn] φρονέω[viia1s] ὡς[bo] νήπιος[anmsn] λογίζομαι[viin1s] ὅτε[bo] δέ[c] γίνομαι[vixa1s] ἀνήρ[nnms] καταργέω[vixa1s] ὁ[danp] ὁ[dgms] νήπιος[agmsn]. **v.12** βλέπω[vipa1p] γάρ[c] ἄρτι[bo] διά[p] ἔσοπτρον[ngns] ἐν[p] αἴνιγμα[ndns] τότε[bo] δέ[c] πρόσωπον[nans] πρός[p] πρόσωπον[nans] ἄρτι[bo] γινώσκω[vipa1s] ἐκ[p] μέρος[ngns] τότε[bo] δέ[c] ἐπιγινώσκω[vifd1s] καθώς[bo] καί[c] ἐπιγινώσκω[viap1s]. **v.13** νυνί[bo] δέ[c] μένω[vipa3s] πίστις[nnfs] ἐλπίς[nnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dnnp] τρεῖς[nnnp] οὗτος[rdnnp] μέγας[anfsc] δέ[c] οὗτος[rdgfp] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs]. **14. v.1** διώκω[vdpa2p] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ζηλόω[vdpa2p] δέ[c] ὁ[danp] πνευματικός[aanpn] μᾶλλον[bo] δέ[c] ἵνα[c] προφητεύω[vspa2p].

ἀλλὰ τῷ Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.
3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλη-
4 σιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ
5 δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς
λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε, μείζων γὰρ ὁ
προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα
6 ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς
ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω
ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ·
7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν δι-
αστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον
8 ἢ τὸ κιθαριζόμενον· καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς
9 παρασκευάσεται εἰς πόλεμον· οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης
ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον·
10 ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα, εἰ τύχοι γένη φωνῶν
11 ἐστιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν ἄφωνον, ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύνα-
μιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν
12 ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων,
πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.
13, 14 διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν
γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ

---

v.2 ὁ[dnms] γάρ[c] λαλέω[vppanms] γλῶσσα[ndfs] οὐ[xo] ἄνθρωπος[ndmp] λαλέω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] οὐδείς[anfsn] γάρ[c] ἀκούω[vipa3s] πνεῦμα[ndns] δέ[c] λαλέω[vipa3s] μυστήριον[nanp]. **v.3** ὁ[dnms] δέ[c] προφητεύω[vppanms] ἄνθρωπος[ndmp] λαλέω[vipa3s] οἰκοδομή[nafs] καί[c] παράκλησις[nafs] καί[c] παραμυθία[nafs]. **v.4** ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] γλῶσσα[ndfs] ἑαυτοῦ[rxams] οἰκοδομέω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] προφητεύω[vppanms] ἐκκλησία[nafs] οἰκοδομέω[vipa3s]. **v.5** θέλω[vipa1s] δέ[c] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] λαλέω[vnpa] γλῶσσα[ndfp] μᾶλλον[bo] δέ[c] ἵνα[c] προφητεύω[vspa2p] μέγας[anmsc] γάρ[c] ὁ[dnms] προφητεύω[vppanms] ἤ[xo] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] γλῶσσα[ndfp] ἐκτός[bo] εἰ[qo] μή[xo] διερμηνεύω[vspa3s] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] οἰκοδομή[nafs] λαμβάνω[vsaa3s]. **v.6** νυνί[bo] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] γλῶσσα[ndfp] λαλέω[vppanms] τίς[rqans] σύ[rpa-p] ὠφελέω[vifa1s] ἐάν[qo] μή[xo] σύ[rpd-p] λαλέω[vsaa1s] ἤ[xo] ἐν[p] ἀποκάλυψις[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] γνῶσις[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] προφητεία[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] διδαχή[ndfs]. **v.7** ὅμως[c] ὁ[dnnp] ἄψυχος[annpn] φωνή[nafs] δίδωμι[vppannp] εἴτε[c] αὐλός[nnms] εἴτε[c] κιθάρα[nnfs] ἐάν[qo] διαστολή[nafs] ὁ[ddmp] φθόγγος[ndmp] μή[xo] δίδωμι[vsaa3s] πῶς[bo] γινώσκω[vifp3s] ὁ[dnns] αὐλέω[vpppnns] ἤ[xo] ὁ[dnns] κιθαρίζω[vpppnns]. **v.8** καί[c] γάρ[c] ἐάν[qo] ἄδηλος[aafsn] φωνή[nafs] σάλπιγξ[nnfs] δίδωμι[vsaa3s] τίς[rqnms] παρασκευάζω[vifd3s] εἰς[p] πόλεμος[nams]. **v.9** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] διά[p] ὁ[dgfs] γλῶσσα[ngfs] ἐάν[qo] μή[xo] εὔσημος[aamsn] λόγος[nams] δίδωμι[vsaa2p] πῶς[bo] γινώσκω[vifp3s] ὁ[dnns] λαλέω[vpppnns] εἰμί[vifx2p] γάρ[c] εἰς[p] ἀήρ[nams] λαλέω[vppanmp]. **v.10** τοσοῦτος[rdnnp] εἰ[qo] τυγχάνω[voaa3s] γένος[nnnp] φωνή[ngmp] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] κόσμος[ndms] καί[c] οὐδείς[annsn] ἄφωνος[annsn]. **v.11** ἐάν[qo] οὖν[c] μή[xo] οἶδα[vsxa1s] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] εἰμί[vifx1s] ὁ[ddms] λαλέω[vppadms] βάρβαρος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] βάρβαρος[anmsn]. **v.12** οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ἐπεί[c] ζηλωτής[nnmp] εἰμί[vipx2p] πνεῦμα[ngnp] πρός[p] ὁ[dafs] οἰκοδομή[nafs] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ζητέω[vdpa2p] ἵνα[c] περισσεύω[vspa2p]. **v.13** διόπερ[c] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] γλῶσσα[ndfs] προσεύχομαι[vdpn3s] ἵνα[c] διερμηνεύω[vspa3s].

νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. τί οὖν ἐστι· προσεύξομαι τῷ πνεύ- 15
ματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ, ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ
καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν 16
τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ,
ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε· σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' 17
ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου, πάντων 18
ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν, ἀλ'λ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε 19
λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ
μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς 20
φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε.
ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν 21
ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί
μου, λέγει Κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς 22
πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπί-
στοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία 23
ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ
ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι. οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε· ἐὰν δὲ πάντες 24
προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑ-
πὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ ούτω τὰ κρυπτὰ τῆς 25
καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον
προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν

---

v.14 ἐάν[qo] γάρ[c] προσεύχομαι[vspn1s] γλῶσσα[ndfs] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ἐγώ[rpg-s] προσεύχομαι[vipn3s] ὁ[dnms] δέ[c] νοῦς[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἄκαρπος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.15** τίς[rqnns] οὖν[c] εἰμί[vipx3s] προσεύχομαι[vifd1s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] προσεύχομαι[vifd1s] δέ[c] καί[c] ὁ[ddms] νοῦς[ndms] ψάλλω[vifa1s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ψάλλω[vifa1s] δέ[c] καί[c] ὁ[ddms] νοῦς[ndms]. **v.16** ἐπεί[c] ἐάν[qo] εὐλογέω[vsaa2s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dnms] ἀναπληρόω[vppanms] ὁ[dams] τόπος[nams] ὁ[dgms] ἰδιώτης[ngms] πῶς[bo] λέγω[vifa3s] ὁ[dans] ἀμήν[th] ἐπί[p] ὁ[ddfs] σός[rsdfs] εὐχαριστία[ndfs] ἐπειδή[c] τίς[rqans] λέγω[vipa2s] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s]. **v.17** σύ[rpn-s] μέν[xo] γάρ[c] καλῶς[bo] εὐχαριστέω[vipa2s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] ἕτερος[anmsn] οὐ[xo] οἰκοδομέω[vipp3s]. **v.18** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] μᾶλλον[bo] γλῶσσα[ndfp] λαλέω[vppanms]. **v.19** ἀλλά[c] ἐν[p] ἐκκλησία[ndfs] θέλω[vipa1s] πέντε[tn] λόγος[namp] διά[p] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] ἐγώ[rpg-s] λαλέω[vnaa] ἵνα[c] καί[c] ἄλλος[aampn] κατηχέω[vsaa1s] ἤ[xo] μυρίος[aampn] λόγος[namp] ἐν[p] γλῶσσα[ndfs]. **v.20** ἀδελφός[nvmp] μή[xo] παιδίον[nnnp] γίνομαι[vdpn2p] ὁ[ddfp] φρήν[ndfp] ἀλλά[c] ὁ[ddfs] κακία[ndfs] νηπιάζω[vdpa2p] ὁ[ddfp] δέ[c] φρήν[ndfp] τέλειος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p]. **v.21** ἐν[p] ὁ[ddms] νόμος[ndms] γράφω[vixp3s] ὅτι[c] ἐν[p] ἑτερόγλωσσος[admpn] καί[c] ἐν[p] χεῖλος[ndnp] ἕτερος[adnpn] λαλέω[vifa1s] ὁ[ddms] λαός[ndms] οὗτος[rddms] καί[c] οὐδέ[bo] οὕτω[bo] εἰσακούω[vifd3p] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms]. **v.22** ὥστε[c] ὁ[dnfp] γλῶσσα[nnfp] εἰς[p] σημεῖον[nans] εἰμί[vipx3p] οὐ[xo] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] ἀλλά[c] ὁ[ddmp] ἄπιστος[admpn] ὁ[dnfs] δέ[c] προφητεία[nnfs] οὐ[xo] ὁ[ddmp] ἄπιστος[admpn] ἀλλά[c] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp]. **v.23** ἐάν[qo] οὖν[c] συνέρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] ὅλος[anfsn] ἐπί[p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] καί[c] πᾶς[anmpn] γλῶσσα[ndfp] λαλέω[vspa3p] εἰσέρχομαι[vsaa3p] δέ[c] ἰδιώτης[nnmp] ἤ[xo] ἄπιστος[anmpn] οὐ[xo] λέγω[vifa3p] ὅτι[c] μαίνομαι[vipn2p]. **v.24** ἐάν[qo] δέ[c] πᾶς[anmpn] προφητεύω[vspa3p] εἰσέρχομαι[vsaa3s] δέ[c] τι-σρινμσ ἄπιστος[anmsn] ἤ[xo] ἰδιώτης[nnma] ἐλέγχω[vipp3s] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] ἀνακρίνω[vipp3s] ὑπό[p] πᾶς[agmpn].

26 ἐστι. Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί· ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν
ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει,
27 ἑρμηνείαν ἔχει. πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. εἴτε γλώσσῃ
τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς
28 διερμηνευέτω, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλη-
29 σίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς
30 λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀπο-
31 καλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ᾽ ἕνα
πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες παρα-
32 καλῶνται, καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται.
33 οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς, ἀλλ᾽ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις
34 ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλη-
σίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ᾽ ὑπο-
35 τάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν,
ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γάρ ἐστι
36 γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. ἢ ἀφ᾽ ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
37 ἐξῆλθεν· ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν· Εἴ τις δοκεῖ προ-
φήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι
38, 39 τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί, εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. Ὥστε,
ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ

---

v.25 καί[c] οὕτω[bo] ὁ[dnnp] κρυπτός[annpn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgms] φανερός[annpn] γίνομαι[vipn3s] καί[c] οὕτω[bo] πίπτω[vpaanms] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] προσκυνέω[vifa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἀπαγγέλλω[vppanms] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὄντως[bo] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3s]. **v.26** τίς[rqnns] οὖν[c] εἰμί[vipx3s] ἀδελφός[nvmp] ὅταν[c] συνέρχομαι[vspn2p] ἕκαστος[anmsn] σύ[rpg-p] ψαλμός[nams] ἔχω[vipa3s] διδαχή[nafs] ἔχω[vipa3s] γλῶσσα[nafs] ἔχω[vipa3s] ἀποκάλυψις[nafs] ἔχω[vipa3s] ἑρμηνεία[nafs] ἔχω[vipa3s] πᾶς[annpn] πρός[p] οἰκοδομή[nafs] γίνομαι[vdad3s]. **v.27** εἴτε[c] γλῶσσα[ndfs] τι-σ-ρινμσ λαλέω[vipa3s] κατά[p] δύο[tn] ἤ[xo] ὁ[dans] πολύς[aansn] τρεῖς[nnmp] καί[c] ἀνά[p] μέρος[nans] καί[c] εἷς[nnms] διερμηνεύω[vdpa3s]. **v.28** ἐάν[qo] δέ[c] μή[xo] εἰμί[vspx3s] διερμηνευτής[nnms] σιγάω[vdpa3s] ἐν[p] ἐκκλησία[ndfs] ἑαυτοῦ[rxdms] δέ[c] λαλέω[vdpa3s] καί[c] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.29** προφήτης[nnmp] δέ[c] δύο[tn] ἤ[xo] τρεῖς[nnmp] λαλέω[vdpa3p] καί[c] ὁ[dnmp] ἄλλος[anmpn] διακρίνω[vdpa3p]. **v.30** ἐάν[qo] δέ[c] ἄλλος[admsn] ἀποκαλύπτω[vsap3s] κάθημαι[vppndms] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] σιγάω[vdpa3s]. **v.31** δύναμαι[vipn2p] γάρ[c] κατά[p] εἷς[nams] πᾶς[anmpn] προφητεύω[vnpa] ἵνα[c] πᾶς[anmpn] μανθάνω[vspa3p] καί[c] πᾶς[anmpn] παρακαλέω[vspp3p]. **v.32** καί[c] πνεῦμα[nnnp] προφήτης[ngmp] προφήτης[ndmp] ὑποτάσσω[vipp3s]. **v.33** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἀκαταστασία[ngfs] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀλλά[c] εἰρήνη[ngfs] ὡς[bo] ἐν[p] πᾶς[adfpn] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.34** ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] σιγάω[vdpa3p] οὐ[xo] γάρ[c] ἐπιτρέπω[vixp3s] αὐτός[rpdfp] λαλέω[vnpa] ἀλλά[c] ὑποτάσσω[vnpm] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] λέγω[vipa3s]. **v.35** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινν σ μανθάνω[vnaa] θέλω[vipa3p] ἐν[p] οἶκος[ndms] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] ἀνήρ[namp] ἐπερωτάω[vdpa3p] αἰσχρός[annsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] γυνή[ndfp] ἐν[p] ἐκκλησία[ndfs] λαλέω[vnpa]. **v.36** ἤ[xo] ἀπό[p] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἤ[xo] εἰς[p] σύ[rpa-p] μόνος[aampn] καταντάω[viaa3s]. **v.37** εἰ[qo] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] προφήτης[nnms] εἰμί[vnpx] ἤ[xo] πνευματικός[anmsn] ἐπιγινώσκω[vdpa3s] ὅς[rranp] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἰμί[vipx3p] ἐντολή[nnfp]. **v.38** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ ἀγνοέω[vipa3s] ἀγνοέω[vdpa3s].

κωλύετε, πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω. 40
Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην **15**
ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, δι᾽ οὗ καὶ σώζε- 2
σθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ
εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ πα- 3
ρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ
τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέ- 4
ρᾳ κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, εἶτα τοῖς δώδεκα, 5
ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ 6
πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν, ἔπειτα 7
ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, ἔσχατον δὲ πάντων 8
ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος 9
τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι
ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, 10
καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότε-
ρον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ᾽ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ
ἡ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ 11
οὕτως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν 12
ἐγήγερται, πῶς λέγουσι τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
ἔστιν· εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγή- 13
γερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα 14

---

v.39 ὥστε[c] ἀδελφός[nvmp] ζηλόω[vdpa2p] ὁ[dans] προφητεύω[vnpa] καί[c] ὁ[dans] λαλέω[vnpa] γλῶσσα[ndfp] μή[xo] κωλύω[vdpa2p]. **v.40** πᾶς[annpn] εὐσχημόνως[bo] καί[c] κατά[p] τάξις[nafs] γίνομαι[vdpn3s]. **15. v.1** γνωρίζω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὅς[rrans] εὐαγγελίζω[viam1s] σύ[rpd-p] ὅς[rrans] καί[c] παραλαμβάνω[viaa2p] ἐν[p] ὅς[rrdns] καί[c] ἵστημι[vixa2p]. **v.2** διά[p] ὅς[rrgns] καί[c] σῴζω[vipp2p] τίς[ridms] λόγος[ndms] εὐαγγελίζω[viam1s] σύ[rpd-p] εἰ[qo] κατέχω[vipa2p] ἐκτός[bo] εἰ[qo] μή[xo] εἰκῇ[bo] πιστεύω[viaa2p]. **v.3** παραδίδωμι[viaa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ἐν[p] πρῶτος[admpn] ὅς[rrans] καί[c] παραλαμβάνω[viaa1s] ὅτι[c] Χριστός[nnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ὑπέρ[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p] κατά[p] ὁ[dafp] γραφή[nafp]. **v.4** καί[c] ὅτι[c] θάπτω[viap3s] καί[c] ὅτι[c] ἐγείρω[vixp3s] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] κατά[p] ὁ[dafp] γραφή[nafp]. **v.5** καί[c] ὅτι[c] ὁράω[viap3s] Κηφᾶς[ndms] εἶτα[bo] ὁ[ddmp] δώδεκα[tn]. **v.6** ἔπειτα[bo] ὁράω[viap3s] ἐπάνω[bo] πεντακόσιοι[ndmp] ἀδελφός[ndmp] ἐφάπαξ[bo] ἐκ[p] ὅς[rrgmp] ὁ[dnmp] πολύς[anmpc] μένω[vipa3p] ἕως[c] ἄρτι[bo] τι-σρινμπ δέ[c] καί[c] κοιμάομαι[viap3p]. **v.7** ἔπειτα[bo] ὁράω[viap3s] Ἰάκωβος[ndms] εἶτα[bo] ὁ[ddmp] ἀπόστολος[ndmp] πᾶς[admpn]. **v.8** ἔσχατος[aamsn] δέ[c] πᾶς[agmpn] ὡσπερεί[bo] ὁ[ddns] ἔκτρωμα[ndns] ὁράω[viap3s] κἀγώ[rpd-s]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἐλάχιστος[anmsn] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] ὅς[rrnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] καλέω[vnpp] ἀπόστολος[nnms] διότι[c] διώκω[viaa1s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** χάρις[ndfs] δέ[c] θεός[ngms] εἰμί[vipx1s] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] οὐ[xo] κενός[anfsn] γίνομαι[viao3s] ἀλλά[c] περισσός[aamsc] αὐτός[rpgmp] πᾶς[agmpn] κοπιάω[viaa1s] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnfs] σύν[p] ἐγώ[rpd-s]. **v.11** εἴτε[c] οὖν[c] ἐγώ[rpn-s] εἴτε[c] ἐκεῖνος[rdnmp] οὕτω[bo] κηρύσσω[vipa1p] καί[c] οὕτω[bo] πιστεύω[viaa2p]. **v.12** εἰ[qo] δέ[c] Χριστός[nnms] κηρύσσω[vipp3s] ὅτι[c] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐγείρω[vixp3s] πῶς[bo] λέγω[vipa3p] τι-σρινμπ ἐν[p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἀνάστασις[nnfs] νεκρός[agmpn] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.13** εἰ[qo] δέ[c] ἀνάστασις[nnfs] νεκρός[agmpn] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] οὐδέ[bo] Χριστός[nnms] ἐγείρω[vixp3s].

15 ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν, εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευ-
δομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι
ἤγειρε τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγεί-
16 ρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται,
17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν
18 ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώ-
19 λοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μόνον,
20 ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγή-
21 γερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἐπειδὴ
γὰρ δι᾽ ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι᾽ ἀνθρώπου ἀνάστασις νε-
22 κρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω
23 καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ
ἰδίῳ τάγματι, ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ πα-
24 ρουσίᾳ αὐτοῦ. εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ
Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξ-
25 ουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις οὗ ἂν
26 θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐ-
27 χθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς
πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι
28 ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ
τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι

---

v.14 εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} κενός^{annsn} ἄρα^{xo} ὁ^{dnns} κήρυγμα^{nnns} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ κενός^{anfsn} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.15** εὑρίσκω^{vipp1p} δέ^{c} καί^{c} ψευδόμαρτυς^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} μαρτυρέω^{viaa1p} κατά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} ἐγείρω^{viaa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} ἐγείρω^{viaa3s} εἴπερ^{qo} ἄρα^{xo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p}. **v.16** εἰ^{qo} γάρ^{c} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} οὐδέ^{bo} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} μάταιος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ἔτι^{bo} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.18** ἄρα^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} κοιμάομαι^{vpapnmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ἀπόλλυμι^{viam3p}. **v.19** εἰ^{qo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ζωή^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἐλπίζω^{vpxanmp} εἰμί^{vipx1p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} μόνος^{bo} ἐλεεινός^{anmpc} πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} εἰμί^{vipx1p}. **v.20** νυνί^{bo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀπαρχή^{nnfs} ὁ^{dgmp} κοιμάομαι^{vpxpgmp} γίνομαι^{viad3s}. **v.21** ἐπειδή^{c} γάρ^{c} διά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^{c} διά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn}. **v.22** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἀδάμ^{tp} πᾶς^{anmpn} ἀποθνῄσκω^{vipa3p} οὕτω^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} πᾶς^{anmpn} ζῳοποιέω^{vifp3p}. **v.23** ἕκαστος^{anmsn} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἴδιος^{admsn} τάγμα^{ndns} ἀπαρχή^{nnfs} Χριστός^{nnms} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dnmp} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.24** εἶτα^{bo} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} ὅταν^{c} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} ὅταν^{c} καταργέω^{vsaa3s} πᾶς^{aafsn} ἀρχή^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aafsn} ἐξουσία^{nafs} καί^{c} δύναμις^{nafs}. **v.25** δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} βασιλεύω^{vnpa} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.26** ἔσχατος^{anmsn} ἐχθρός^{anmsn} καταργέω^{vipp3s} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms}. **v.27** πᾶς^{aanpn} γάρ^{c} ὑποτάσσω^{viaa3s} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὅταν^{c} δέ^{c} λέγω^{vsaa3s} ὅτι^{c} πᾶς^{annpn} ὑποτάσσω^{vixp3s} δῆλος^{annsn} ὅτι^{c} ἐκτός^{bo} ὁ^{dgms} ὑποτάσσω^{vpaagms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}.

αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποι- 29
ήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν· εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν· τί καὶ ἡμεῖς 30
κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν· καθ᾽ ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν 31
ὑμετέραν καύχησιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος, 32
εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀ-
ποθνήσκομεν. μὴ πλανᾶσθε, Φθείρουσιν ἤθη χρησ᾽θ ὁμιλίαι 33
κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ 34
Θεοῦ τινες ἔχουσι, πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις, 35
Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί· ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται· Ἄφρον, 36
σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ, καὶ ὃ σπείρεις, 37
οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ
τύχοι, σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν, ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα 38
καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ 39
πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ ἀνθρώπων, ἄλλη
δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. καὶ σώ- 40
ματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια, ἀλλ᾽ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν
ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, 41
καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γὰρ

---

v.28 ὅταν[c] δέ[c] ὑποταγή[vsap3s] αὐτός[rpdms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] τότε[bo] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὑποτάσσω[vifp3s] ὁ[ddms] ὑποτάσσω[vpaadms] αὐτός[rpdms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ἵνα[c] εἰμί[vspx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] ἐν[p] πᾶς[adnpn]. **v.29** ἐπεί[c] τίς[rqans] ποιέω[vifa3p] ὁ[dnmp] βαπτίζω[vpppnmp] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] εἰ[qo] ὅλως[bo] νεκρός[anmpn] οὐ[xo] ἐγείρω[vipp3p] τίς[rqans] καί[c] βαπτίζω[vipp3p] ὑπέρ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn]. **v.30** τίς[rqans] καί[c] ἐγώ[rpn-p] κινδυνεύω[vipa1p] πᾶς[aafsn] ὥρα[nafs]. **v.31** κατά[p] ἡμέρα[nafs] ἀποθνῄσκω[vipa1s] νή[xo] ὁ[dafs] ὑμέτερος[rsafs] καύχησις[nafs] ὅς[rrafs] ἔχω[vipa1s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **v.32** εἰ[qo] κατά[p] ἄνθρωπος[nams] θηριομαχέω[viaa1s] ἐν[p] Ἔφεσος[ndfs] τίς[rqnns] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnns] ὄφελος[nnns] εἰ[qo] νεκρός[anmpn] οὐ[xo] ἐγείρω[vipp3p] ἐσθίω[vsaa1p] καί[c] πίνω[vsaa1p] αὔριον[bo] γάρ[c] ἀποθνῄσκω[vipa1p]. **v.33** μή[xo] πλανάω[vdpp2p] φθείρω[vipa3p] ἦθος[nanp] χρηστός[aanpn] ὁμιλία[nnfp] κακός[anfpn]. **v.34** ἐκνήφω[vdaa2p] δικαίως[bo] καί[c] μή[xo] ἁμαρτάνω[vipa2p] ἀγνωσία[nafs] γάρ[c] θεός[ngms] τι-σριvμπ ἔχω[vipa3p] πρός[p] ἐντροπή[nafs] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1s]. **v.35** ἀλλά[c] λέγω[vifa3s] τι-σριvμσ πῶς[bo] ἐγείρω[vipp3p] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ποῖος[rqdns] δέ[c] σῶμα[ndns] ἔρχομαι[vipn3p]. **v.36** ἄφρων[avmsn] σύ[rpn-s] ὅς[rrnns] σπείρω[vipa2s] οὐ[xo] ζῳοποιέω[vipp3s] ἐάν[qo] μή[xo] ἀποθνῄσκω[vsaa3s]. **v.37** καί[c] ὅς[rrnns] σπείρω[vipa2s] οὐ[xo] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὁ[dans] γίνομαι[vpfdans] σπείρω[vipa2s] ἀλλά[c] γυμνός[aamsn] κόκκος[nams] εἰ[qo] τυγχάνω[voaa3s] σῖτος[ngms] ἤ[xo] τι-σριγμσ ὁ[dgmp] λοιπός[agmpn]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vipa3s] σῶμα[nans] καθώς[bo] θέλω[viaa3s] καί[c] ἕκαστος[adnsn] ὁ[dgnp] σπέρμα[ngnp] ὁ[dans] ἴδιος[aansn] σῶμα[nans]. **v.39** οὐ[xo] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ὁ[dnfs] αὐτός[rpnfs] σάρξ[nnfs] ἀλλά[c] ἄλλος[anfsn] μέν[xo] σάρξ[nnfs] ἄνθρωπος[ngmp] ἄλλος[anfsn] δέ[c] σάρξ[nnfs] κτῆνος[ngnp] ἄλλος[anfsn] δέ[c] ἰχθύς[ngmp] ἄλλος[anfsn] δέ[c] πτηνός[agnpn]. **v.40** καί[c] σῶμα[nnnp] ἐπουράνιος[annpn] καί[c] σῶμα[nnnp] ἐπίγειος[annpn] ἀλλά[c] ἕτερος[anfsn] μέν[xo] ὁ[dnfs] ὁ[dgnp] ἐπουράνιος[agnpn] δόξα[nnfs] ἕτερος[anfsn] δέ[c] ὁ[dnfs] ὁ[dgnp] ἐπίγειος[agnpn].

42 ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.
43 σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ, σπείρεται ἐν ἀ-
τιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ, σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν
44 δυνάμει, σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματι-
45 κόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. οὕτω
καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν
46 ζωσαν. ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶ-
τον τὸ πνευματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.
47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύ-
48 ριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ
49 οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι, καὶ καθὼς ἐ-
φορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα
50 τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα
βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν
51 ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ, μυστήριον ὑμῖν λέγω, Πάντες
52 μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ,
ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι, σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ
53 νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ
γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν
54 τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐν-
δύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν,
τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς

---

v.41 ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἥλιος^{ngms} καί^{c} ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} σελήνη^{ngfs} καί^{c} ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἀστήρ^{ngmp} ἀστήρ^{nnms} γάρ^{c} ἀστήρ^{ngms} διαφέρω^{vipa3s} ἐν^{p} δόξα^{ndfs}. **v.42** οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} φθορά^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀφθαρσία^{ndfs}. **v.43** σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀτιμία^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} δόξα^{ndfs} σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀσθένεια^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs}. **v.44** σπείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnns} ψυχικός^{annsn} ἐγείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnns} πνευματικός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} σῶμα^{nnns} ψυχικός^{annsn} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} σῶμα^{nnns} πνευματικός^{annsn}. **v.45** οὕτω^{bo} καί^{c} γράφω^{vixp3s} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} Ἀδάμ^{tp} εἰς^{p} ψυχή^{nafs} ζάω^{vppaafs} ὁ^{dnms} ἔσχατος^{anmsn} Ἀδάμ^{tp} εἰς^{p} πνεῦμα^{nans} ζῳοποιέω^{vppaans}. **v.46** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dnns} πνευματικός^{annsn} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} ψυχικός^{annsn} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dnns} πνευματικός^{annsn}. **v.47** ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} χοϊκός^{anmsn} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms}. **v.48** οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} χοϊκός^{anmsn} τοιοῦτος^{rdnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} χοϊκός^{anmpn} καί^{c} οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} ἐπουράνιος^{anmsn} τοιοῦτος^{rdnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐπουράνιος^{anmpn}. **v.49** καί^{c} καθώς^{bo} φορέω^{viaa1p} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} ὁ^{dgms} χοϊκός^{agmsn} φορέω^{vifa1p} καί^{c} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} ὁ^{dgms} ἐπουράνιος^{agmsn}. **v.50** οὗτος^{rdans} δέ^{c} φημί^{vipx1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} σάρξ^{nnfs} καί^{c} αἷμα^{nnns} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} κληρονομέω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} φθορά^{nnfs} ὁ^{dafs} ἀφθαρσία^{nafs} κληρονομέω^{vipa3s}. **v.51** ἰδού^{vdaa2s} μυστήριον^{nans} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s} πᾶς^{anmpn} μέν^{xo} οὐ^{xo} κοιμάομαι^{vifp1p} πᾶς^{anmpn} δέ^{c} ἀλλάσσω^{vifp1p}. **v.52** ἐν^{p} ἄτομος^{adnsn} ἐν^{p} ῥιπή^{ndfs} ὀφθαλμός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} σάλπιγξ^{ndfs} σαλπίζω^{vifa3s} γάρ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{vifp3p} ἄφθαρτος^{anmpn} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀλλάσσω^{vifp1p}. **v.53** δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} ὁ^{dnns} φθαρτός^{annsn} οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vnam} ἀφθαρσία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnns} θνητός^{annsn} οὗτος^{rdnns} ἐνδύω^{vnam} ἀθανασία^{nafs}.

νῖκος. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον· ποῦ σου, ᾅδη, τὸ νῖκος· 55
τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρ- 56
τίας ὁ νόμος, τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ 57
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, 58
ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ
Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν
Κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς **16**
ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν 2
σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἂν
εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι γίνωνται. ὅταν δὲ πα- 3
ραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω
ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον 4
τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι δὲ 5
πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρ-
χομαι, πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, 6
ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ 7
ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι
πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως 8
τῆς Πεντηκοστῆς, θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, 9

---

v.54 ὅταν[c] δέ[c] ὁ[dnns] φθαρτός[annsn] οὗτος[rdnns] ἐνδύω[vsam3s] ἀφθαρσία[nafs] καί[c] ὁ[dnns] θνητός[annsn] οὗτος[rdnns] ἐνδύω[vsam3s] ἀθανασία[nafs] τότε[bo] γίνομαι[vifd3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dnms] γράφω[vpxpnms] καταπίνω[viap3s] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] εἰς[p] νῖκος[nans]. **v.55** ποῦ[xo] σύ[rpg-s] θάνατος[nvms] ὁ[dnns] κέντρον[nnns] ποῦ[xo] σύ[rpg-s] ᾅδης[nvms] ὁ[dnns] νῖκος[nnns]. **v.56** ὁ[dnns] δέ[c] κέντρον[nnns] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] ὁ[dnfs] δέ[c] δύναμις[nnfs] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὁ[dnms] νόμος[nnms]. **v.57** ὁ[ddms] δέ[c] θεός[ndms] χάρις[nnfs] ὁ[ddms] δίδωμι[vppadms] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] νῖκος[nans] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.58** ὥστε[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπητός[avmpn] ἑδραῖος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p] ἀμετακίνητος[anmpn] περισσεύω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἔργον[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] πάντοτε[bo] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] κόπος[nnms] σύ[rpg-p] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κενός[anmsn] ἐν[p] κύριος[ndms]. **16. v.1** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfs] λογεία[ngfs] ὁ[dgfs] εἰς[p] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] ὥσπερ[bo] διατάσσω[viaa1s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgfs] Γαλατία[ngfs] οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ποιέω[vdaa2p]. **v.2** κατά[p] εἷς[nafs] σάββατον[ngnp] ἕκαστος[anmsn] σύ[rpg-p] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdms] τίθημι[vdpa3s] θησαυρίζω[vppanms] ὅς[rrans] τι-σριανσ ἄν[xo] εὐοδόω[vspp3s] ἵνα[c] μή[xo] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa1s] τότε[bo] λογεία[nnfp] γίνομαι[vspn3p]. **v.3** ὅταν[c] δέ[c] παραγίνομαι[vsad1s] ὅς[rramp] ἐάν[qo] δοκιμάζω[vsaa2p] διά[p] ἐπιστολή[ngfp] οὗτος[rdamp] πέμπω[vifa1s] ἀποφέρω[vnaa] ὁ[dafs] χάρις[nafs] σύ[rpg-p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.4** ἐάν[qo] δέ[c] εἰμί[vspx3s] ἄξιος[annsn] ὁ[dgms] κἀγώ[rpa-s] πορεύομαι[vnpn] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] πορεύομαι[vifd3p]. **v.5** ἔρχομαι[vifd1s] δέ[c] πρός[p] σύ[rpa-p] ὅταν[c] Μακεδονία[nafs] διέρχομαι[vsaa1s] Μακεδονία[nafs] γάρ[c] διέρχομαι[vipn1s]. **v.6** πρός[p] σύ[rpa-p] δέ[c] τυγχάνω[vpaaans] παραμένω[vifa1s] ἤ[xo] καί[c] παραχειμάζω[vifa1s] ἵνα[c] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpa-s] προπέμπω[vsaa2p] ὅς[bo] ἐάν[qo] πορεύομαι[vspn1s]. **v.7** οὐ[xo] θέλω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpa-p] ἄρτι[bo] ἐν[p] πάροδος[ndfs] ὁράω[vnaa] ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] χρόνος[nams] τι-σριαμσ ἐπιμένω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐάν[qo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐπιτρέπω[vspa3s]. **v.8** ἐπιμένω[vifa1s] δέ[c] ἐν[p] Ἔφεσος[ndfs] ἕως[c] ὁ[dgfs] πεντηκοστή[ngfs].

10 καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα
ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς
11 καὶ ἐγώ. μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ, προπέμψατε δὲ αὐτὸν
ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν
12 ἀδελφῶν. περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα
αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ
13 ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. Γρη-
14 γορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. πάντα
15 ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, οἴδατε
τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς δια-
16 κονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς. ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε
17 τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω
δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ,
18 ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνέπαυσαν γὰρ
τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιού-
19 τους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας, ἀσπάζονται
ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ᾽ οἶ-
20 κον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες.
21 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ
22 χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω
23 ἀνάθεμα. Μαρὰν ἀθα. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

---

v.9 θύρα[nnfs] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] ἀνοίγω[vixa3s] μέγας[anfsn] καί[c] ἐνεργής[anfsn] καί[c] ἀντίκειμαι[vppnnmp] πολύς[anmpn]. **v.10** ἐάν[qo] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] Τιμόθεος[nnms] βλέπω[vdpa2p] ἵνα[c] ἀφόβως[bo] γίνομαι[vsad3s] πρός[p] σύ[rpa-p] ὁ[dans] γάρ[c] ἔργον[nans] κύριος[ngms] ἐργάζομαι[vipn3s] ὡς[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-s]. **v.11** μή[xo] τι-ςρινμσ οὖν[c] αὐτός[rpams] ἐξουθενέω[vsaa3s] προπέμπω[vdaa2p] δέ[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] εἰρήνη[ndfs] ἵνα[c] ἔρχομαι[vsaa3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ἐκδέχομαι[vipn1s] γάρ[c] αὐτός[rpams] μετά[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp]. **v.12** περί[p] δέ[c] Ἀπολλῶς[ngms] ὁ[dgms] ἀδελφός[ngms] πολύς[aanpn] παρακαλέω[viaa1s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ἔρχομαι[vsaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p] μετά[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] καί[c] πάντως[bo] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] θέλημα[nnns] ἵνα[c] νῦν[bo] ἔρχομαι[vsaa3s] ἔρχομαι[vifd3s] δέ[c] ὅταν[c] εὐκαιρέω[vsaa3s]. **v.13** γρηγορέω[vdpa2p] στήκω[vdpa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ἀνδρίζομαι[vdpn2p] κραταιόω[vdpp2p]. **v.14** πᾶς[annpn] σύ[rpg-p] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] γίνομαι[vdpn3s]. **v.15** παρακαλέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] οἶδα[vixa2p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Στεφανᾶς[ngms] ὅτι[c] εἰμί[vipx3s] ἀπαρχή[nnfs] ὁ[dgfs] Ἀχαΐα[ngfs] καί[c] εἰς[p] διακονία[nafs] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] τάσσω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp]. **v.16** ἵνα[c] καί[c] σύ[rpn-p] ὑποτάσσω[vspp2p] ὁ[ddmp] τοιοῦτος[rddmp] καί[c] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] συνεργέω[vppadms] καί[c] κοπιάω[vppadms]. **v.17** χαίρω[vipa1s] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] Στεφανᾶς[ngms] καί[c] Φορτουνᾶτος[ngms] καί[c] Ἀχαϊκός[ngms] ὅτι[c] ὁ[dans] σύ[rpg-p] ὑστέρημα[nans] οὗτος[rdnmp] ἀναπληρόω[viaa3p]. **v.18** ἀναπαύω[viaa3p] γάρ[c] ὁ[dans] ἐμός[rsans] πνεῦμα[nans] καί[c] ὁ[dans] σύ[rpg-p] ἐπιγινώσκω[vdpa2p] οὖν[c] ὁ[damp] τοιοῦτος[rdamp]. **v.19** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnfp] ἐκκλησία[nnfp] ὁ[dgfs] Ἀσία[ngfs] ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ἐν[p] κύριος[ndms] πολύς[aanpn] Ἀκύλας[nnms] καί[c] Πρίσκα[nnfs] σύν[p] ὁ[ddfs] κατά[p] οἶκος[nams] αὐτός[rpgmp] ἐκκλησία[ndfs]. **v.20** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] πᾶς[anmpn] ἀσπάζομαι[vdad2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] φίλημα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.21** ὁ[dnms] ἀσπασμός[nnms] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs] Παῦλος[ngms]. **v.22** εἰ[qo] τι-ςρινμσ οὐ[xo] φιλέω[vipa3s] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] εἰμί[vdpx3s] ἀνάθεμα[nnns] μαράνα[ta] μαράνα[ta].

μεθ᾽ ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰη- 24
σοῦ. ἀμήν. πρός Κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπό Φιλίππων διά
Στεφανᾶ καί φουρτουνάτου καί Ἀχαϊκοῦ καί Τιμοθέου.

v.23 ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.24** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth πρός^{p} Κορίνθιος^{aampn} πρῶτος^{anfsn} γράφω$^{\text{viap3s}}$ ἀπό^{p} Φίλιπποι^{ngms} διά^{p} Στεφανᾶς^{ngms} καί^{c} Φορτουνᾶτος^{ngms} καί^{c} Ἀχαϊκός^{ngms} καί^{c} Τιμόθεος^{ngms}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίν-
2 θῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
4 ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ πα-
ρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς
παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς πα-
5 ρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ
παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει
6 καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν
παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν
αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, εἴτε παρακαλού-
μεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, καὶ ἥ ἐλπίς
7 ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν
8 παθημάτων οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. οὐ γὰρ θέλομεν ὑ-
μᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης
ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν,

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] εἰμί[vppxdfs] ἐν[p] Κόρινθος[ndfs] σύν[p] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] εἰμί[vppxdmp] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] Ἀχαΐα[ndfs]. **v.2** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.3** εὐλογητός[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dgmp] οἰκτιρμός[ngmp] καί[c] θεός[nnms] πᾶς[agfsn] παράκλησις[ngfs]. **v.4** ὁ[dnms] παρακαλέω[vppanms] ἐγώ[rpa-p] ἐπί[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] δύναμαι[vnpn] ἐγώ[rpa-p] παρακαλέω[vnpa] ὁ[damp] ἐν[p] πᾶς[adfsn] θλῖψις[ndfs] διά[p] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs] ὅς[rrgfs] παρακαλέω[vipp1p] αὐτός[rpnmp] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.5** ὅτι[c] καθώς[bo] περισσεύω[vipa3s] ὁ[dnnp] πάθημα[nnnp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] οὕτω[bo] διά[p] Χριστός[ngms] περισσεύω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnfs] παράκλησις[nnfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.6** εἴτε[c] δέ[c] θλίβω[vipp1p] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] σύ[rpg-p] παράκλησις[ngfs] καί[c] σωτηρία[ngfs] ὁ[dgfs] ἐνεργέω[vppmgfs] ἐν[p] ὑπομονή[ndfs] ὁ[dgnp] αὐτός[rpgnp] πάθημα[ngnp] ὅς[rrgnp] καί[c] ἐγώ[rpn-p] πάσχω[vipa1p] εἴτε[c] παρακαλέω[vipp1p] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] σύ[rpg-p] παράκλησις[ngfs] καί[c] σωτηρία[ngfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἐλπίς[nnfs] ἐγώ[rpg-p] βέβαιος[anfsn] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p]. **v.7** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὥσπερ[bo] κοινωνός[anmpn] εἰμί[vipx2p] ὁ[dgnp] πάθημα[ngnp] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs].

ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς 9
τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν
ἐφ᾽ ἑαυτοῖς ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, ὃς ἐκ 10
τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπί-
καμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ 11
ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα
διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν 12
αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι
καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ᾽ ἐν χάριτι Θε-
οῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς.
οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπι- 13
γινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, καθὼς 14
καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν κα-
θάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ 15
ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον,
ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, καὶ δι᾽ ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδο- 16
νίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ᾽
ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμε- 17
νος, μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην· ἢ ἃ βουλεύομαι, κατὰ
σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ᾽ ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὒ οὔ·
πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο 18

---

v.8 οὐ[xo] γάρ[c] θέλω[vipa1p] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dgfs] γίνομαι[vpadgfs] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀσία[ndfs] ὅτι[c] κατά[p] ὑπερβολή[nafs] βαρέω[viap1p] ὑπέρ[p] δύναμις[nafs] ὥστε[c] ἐξαπορέομαι[vnap] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ὁ[dgms] ζάω[vnpa]. **v.9** ἀλλά[c] αὐτός[rpnmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ὁ[dans] ἀπόκριμα[nans] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] ἔχω[vixa1p] ἵνα[c] μή[xo] πείθω[vpxanmp] εἰμί[vspx1p] ἐπί[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἀλλά[c] ἐπί[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] ἐγείρω[vppadms] ὁ[damp] νεκρός[aampn]. **v.10** ὅς[rrnms] ἐκ[p] τηλικοῦτος[rdgms] θάνατος[ngms] ῥύομαι[vian3s] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ῥύομαι[vipn3s] εἰς[p] ὅς[rrams] ἐλπίζω[vixa1p] ὅτι[c] καί[c] ἔτι[bo] ῥύομαι[vifd3s]. **v.11** συνυπουργέω[vppagmp] καί[c] σύ[rpg-p] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[ddfs] δέησις[ndfs] ἵνα[c] ἐκ[p] πολύς[agnpn] πρόσωπον[ngnp] ὁ[dnns] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] χάρισμα[nnns] διά[p] πολύς[agnpn] εὐχαριστέω[vsap3s] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** ὁ[dnfs] γάρ[c] καύχησις[nnfs] ἐγώ[rpg-p] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] μαρτύριον[nnns] ὁ[dgfs] συνείδησις[ngfs] ἐγώ[rpg-p] ὅτι[c] ἐν[p] ἁπλότης[ndfs] καί[c] εἰλικρίνεια[ndfs] θεός[ngms] οὐ[xo] ἐν[p] σοφία[ndfs] σαρκικός[adfsn] ἀλλά[c] ἐν[p] χάρις[ndfs] θεός[ngms] ἀναστρέφω[viap1p] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] περισσοτέρως[bo] δέ[c] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.13** οὐ[xo] γάρ[c] ἄλλος[aanpn] γράφω[vipa1p] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἤ[xo] ὅς[rranp] ἀναγινώσκω[vipa2p] ἤ[xo] καί[c] ἐπιγινώσκω[vipa2p] ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] ὅτι[c] καί[c] ἕως[c] τέλος[ngns] ἐπιγινώσκω[vifd2p]. **v.14** καθώς[bo] καί[c] ἐπιγινώσκω[viaa2p] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] μέρος[ngns] ὅτι[c] καύχημα[nnns] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1p] καθάπερ[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.15** καί[c] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] πεποίθησις[ndfs] βούλομαι[viin1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἔρχομαι[vnaa] πρότερος[bo] ἵνα[c] δεύτερος[aafsn] χάρις[nafs] ἔχω[vspa2p]. **v.16** καί[c] διά[p] σύ[rpg-p] διέρχομαι[vnaa] εἰς[p] Μακεδονία[nafs] καί[c] πάλιν[bo] ἀπό[p] Μακεδονία[ngfs] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] ὑπό[p] σύ[rpg-p] προπέμπω[vnap] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰουδαία[nafs]. **v.17** οὗτος[rdans] οὖν[c] βουλεύομαι[vppnnms] μή[xo] τίς[rians] ἄρα[xo] ὁ[ddfs] ἐλαφρία[ndfs] χράομαι[viad1s] ἤ[xo] ὅς[rranp] βουλεύομαι[vipn1s] κατά[p] σάρξ[nafs] βουλεύομαι[vipn1s] ἵνα[c] εἰμί[vspx3s] παρά[p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnns] ναί[xo] ναί[xo] καί[c] ὁ[dnns] οὐ[xo] οὐ[xo].

19 ναὶ καὶ οὔ. ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν
δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ
20 ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐ-
παγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναί, καὶ ἐ αὐτῷ τὸ ἀμὴν, τῷ Θεῷ
21 πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν,
22 καὶ χρίσας ἡμᾶς, Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς
23 τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ
μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδό-
24 μενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν
ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ
γὰρ πίστει ἑστήκατε.

2 ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐλθειν ἐν λύπῃ πρὸς
2 ὑμᾶς. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ
3 μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ· καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ
ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας
4 ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλί-
ψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων,
οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσο-
5 τέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλ'λ
6 ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ
7 ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον

---

v.18 πιστός[anmsn] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅτι[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] πρός[p] σύ[rpa-p] οὐ[xo] γίνομαι[viad3s] ναί[xo] καί[c] οὐ[xo]. **v.19** ὁ[dnms] γάρ[c] ὁ[dgms] θεός[ngms] υἱός[nnms] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] διά[p] ἐγώ[rpg-p] κηρύσσω[vpapnms] διά[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] Σιλουανός[ngms] καί[c] Τιμόθεος[ngms] οὐ[xo] γίνομαι[viad3s] ναί[xo] καί[c] οὐ[xo] ἀλλά[c] ναί[xo] ἐν[p] αὐτός[rpdms] γίνομαι[vixa3s]. **v.20** ὅσος[rcnfp] γάρ[c] ἐπαγγελία[nnfp] θεός[ngms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnns] ναί[xo] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnns] ἀμήν[th] ὁ[ddms] θεός[ndms] πρός[p] δόξα[nafs] διά[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] βεβαιόω[vppanms] ἐγώ[rpa-p] σύν[p] σύ[rpd-p] εἰς[p] Χριστός[nams] καί[c] χρίω[vpaanms] ἐγώ[rpa-p] θεός[nnms]. **v.22** ὁ[dnms] καί[c] σφραγίζω[vpamnms] ἐγώ[rpa-p] καί[c] δίδωμι[vpaanms] ὁ[dams] ἀρραβών[nams] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p]. **v.23** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] μάρτυς[nams] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπικαλέω[vipm1s] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ψυχή[nafs] ὅτι[c] φείδομαι[vppnnms] σύ[rpg-p] οὐκέτι[bo] ἔρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Κόρινθος[nafs]. **v.24** οὐ[xo] ὅτι[c] κυριεύω[vipa1p] σύ[rpg-p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἀλλά[c] συνεργός[anmpn] εἰμί[vipx1p] ὁ[dgfs] χαρά[ngfs] σύ[rpg-p] ὁ[ddfs] γάρ[c] πίστις[ndfs] ἵστημι[vixa2p]. **2. v.1** κρίνω[viaa1s] δέ[c] ἐμαυτοῦ[rxdms] οὗτος[rdans] ὁ[dans] μή[xo] πάλιν[bo] ἔρχομαι[vnaa] ἐν[p] λύπη[ndfs] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.2** εἰ[qo] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] λυπέω[vipa1s] σύ[rpa-p] καί[c] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] εὐφραίνω[vppanms] ἐγώ[rpa-s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] λυπέω[vpppnms] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.3** καί[c] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] οὗτος[rdans] αὐτός[rpans] ἵνα[c] μή[xo] ἔρχομαι[vpaanms] λύπη[nafs] ἔχω[vspa1s] ἀπό[p] ὅς[rrgmp] δεῖ[viiq3s] ἐγώ[rpa-s] χαίρω[vnpa] πείθω[vpxanms] ἐπί[p] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἐμός[rsnfs] χαρά[nnfs] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx3s]. **v.4** ἐκ[p] γάρ[c] πολύς[agfsn] θλῖψις[ngfs] καί[c] συνοχή[ngfs] καρδία[ngfs] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] διά[p] πολύς[agnpn] δάκρυον[ngnp] οὐ[xo] ἵνα[c] λυπέω[vsap2p] ἀλλά[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa2p] ὅς[rrafs] ἔχω[vipa1s] περισσοτέρως[bo] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.5** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ λυπέω[vixa3s] οὐ[xo] ἐγώ[rpa-s] λυπέω[vixa3s] ἀλλά[c] ἀπό[p] μέρος[ngns] ἵνα[c] μή[xo] ἐπιβαρέω[vspa1s] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p]. **v.6** ἱκανός[annsn] ὁ[ddms] τοιοῦτος[rddms] ὁ[dnfs] ἐπιτιμία[nnfs] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ὑπό[p] ὁ[dgmp] πολύς[agmpc].

ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μή πως τῇ περισσοτέρᾳ
λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς 8
αὐτὸν ἀγάπην. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκι- 9
μὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ 10
ἐγώ, καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν
προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, 11
οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳ- 12
άδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης
ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν 13
με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον
εἰς Μακεδονίαν. τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι 14
ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανε-
ροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ 15
Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν ὀ- 16
σμὴ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς
ταῦτα τίς ἱκανός· οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοί, καπηλεύοντες 17
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ
κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν· ἢ μὴ χρῄζομεν, ὥς τι- **3**
νες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν·
ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις 2
ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώ-

---

v.7 ὥστε[c] ἐναντίον[bo] μᾶλλον[bo] σύ[rpa-p] χαρίζομαι[vnad] καί[c] παρακαλέω[vnaa] μή&πώς[c] ὁ[ddfs] περισσός[adfsc] λύπη[ndfs] καταπίνω[vsap3s] ὁ[dnms] τοιοῦτος[rdnms]. **v.8** διό[c] παρακαλέω[vipa1s] σύ[rpa-p] κυρόω[vnaa] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἀγάπη[nafs]. **v.9** εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] καί[c] γράφω[viaa1s] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa1s] ὁ[dafs] δοκιμή[nafs] σύ[rpg-p] εἰ[qo] εἰς[p] πᾶς[aanpn] ὑπήκοος[anmpn] εἰμί[vipx2p]. **v.10** ὅς[rrdms] δέ[c] τι-σριανσ χαρίζομαι[vipn2p] καί[c] ἐγώ[rpn-s] καί[c] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] εἰ[qo] τι-σριανσ χαρίζομαι[vixn1s] ὅς[rrdms] χαρίζομαι[vixn1s] διά[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] πρόσωπον[ndns] Χριστός[ngms]. **v.11** ἵνα[c] μή[xo] πλεονεκτέω[vsap1p] ὑπό[p] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] οὐ[xo] γάρ[c] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] νόημα[nanp] ἀγνοέω[vipa1p]. **v.12** ἔρχομαι[vpaanms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] Τρῳάς[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] καί[c] θύρα[ngfs] ἐγώ[rpd-s] ἀνοίγω[vpxpgfs] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.13** οὐ[xo] ἔχω[vixa1s] ἄνεσις[nafs] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ὁ[ddms] μή[xo] εὑρίσκω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] Τίτος[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ἐγώ[rpg-s] ἀλλά[c] ἀποτάσσω[vpamnms] αὐτός[rpdmp] ἐξέρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Μακεδονία[nafs]. **v.14** ὁ[ddms] δέ[c] θεός[ndms] χάρις[nnfs] ὁ[ddms] πάντοτε[bo] θριαμβεύω[vppadms] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] καί[c] ὁ[dafs] ὀσμή[nafs] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] αὐτός[rpgms] φανερόω[vppadms] διά[p] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] πᾶς[admsn] τόπος[ndms]. **v.15** ὅτι[c] Χριστός[ngms] εὐωδία[nnfs] εἰμί[vipx1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐν[p] ὁ[ddmp] σῴζω[vpppdmp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἀπόλλυμι[vppedmp]. **v.16** ὅς[rrdmp] μέν[xo] ὀσμή[nnfs] θάνατος[ngms] εἰς[p] θάνατος[nams] ὅς[rrdmp] δέ[c] ὀσμή[nnfs] ζωή[ngfs] εἰς[p] ζωή[nafs] καί[c] πρός[p] οὗτος[rdanp] τίς[rqnms] ἱκανός[anmsn]. **v.17** οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] ὡς[bo] ὁ[dnmp] πολύς[anmpn] καπηλεύω[vppanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἐκ[p] εἰλικρίνεια[ngfs] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἐκ[p] θεός[ngms] κατενώπιον[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] Χριστός[ndms] λαλέω[vipa1p]. **3. v.1** ἄρχω[vipm1p] πάλιν[bo] ἑαυτοῦ[rxamp] συνίστημι[vnpa] ἤ[xo] μή[xo] χρῄζω[vipa1p] ὡς[bo] τι-σρινμπ συστατικός[agmpn] ἐπιστολή[ngfp] πρός[p] σύ[rpa-p] ἤ[xo] ἐκ[p] σύ[rpg-p] συστατικός[agmpn].

3 πων, φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα
ὑφ᾽ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζων-
τος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλ᾽ ἐν πλαξὶν καρδίας σαρκίναις.
4 πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θε-
5 όν, οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ᾽ ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυ-
6 τῶν, ἀλλ᾽ ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς
διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος,
7 τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ
διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις,
ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσ-
ραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου
8 αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ
9 πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ· εἰ γὰρ ἡ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως
δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν
10 δόξῃ. καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ
11 μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργού-
12 μενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. Ἔχοντες
13 οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, καὶ οὐ κα-
θάπερ Μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς
τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμέ-
14 νου, ἀλλ᾽λ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν, ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον

---

v.2 ὁ[dnfs] ἐπιστολή[nnfs] ἐγώ[rpg-p] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ἐγγράφω[vpxpnfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p] γινώσκω[vpppnfs] καί[c] ἀναγινώσκω[vpppnfs] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.3** φανερόω[vpppnmp] ὅτι[c] εἰμί[vipx2p] ἐπιστολή[nnfs] Χριστός[ngms] διακονέω[vpapnfs] ὑπό[p] ἐγώ[rpg-p] ἐγγράφω[vpxpnfs] οὐ[xo] μέλας[adnsn] ἀλλά[c] πνεῦμα[ndns] θεός[ngms] ζάω[vppagms] οὐ[xo] ἐν[p] πλάξ[ndfp] λίθινος[adfpn] ἀλλά[c] ἐν[p] πλάξ[ndfp] καρδία[ngfs] σάρκινος[adfpn]. **v.4** πεποίθησις[nafs] δέ[c] τοιοῦτος[rdafs] ἔχω[vipa1p] διά[p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.5** οὐ[xo] ὅτι[c] ἱκανός[anmpn] εἰμί[vipx1p] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] λογίζομαι[vnad] τι-σριανσ ὡς[bo] ἐκ[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] ἱκανότης[nnfs] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** ὅς[rrnms] καί[c] ἱκανόω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] διάκονος[namp] καινός[agfsn] διαθήκη[ngfs] οὐ[xo] γράμμα[ngns] ἀλλά[c] πνεῦμα[ngns] ὁ[dnns] γάρ[c] γράμμα[nnns] ἀποκτείνω[vipa3s] ὁ[dnns] δέ[c] πνεῦμα[nnns] ζῳοποιέω[vipa3s]. **v.7** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] ἐν[p] γράμμα[ndnp] ἐντυπόω[vpxpnfs] ἐν[p] λίθος[ndmp] γίνομαι[viao3s] ἐν[p] δόξα[ndfs] ὥστε[c] μή[xo] δύναμαι[vnpn] ἀτενίζω[vnaa] ὁ[damp] υἱός[namp] Ἰσραήλ[tp] εἰς[p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] Μωϋσῆς[ngms] διά[p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgns] πρόσωπον[ngns] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] καταργέω[vpppafs]. **v.8** πῶς[bo] οὐχί[xo] μᾶλλον[bo] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] δόξα[ndfs]. **v.9** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ὁ[dgfs] κατάκρισις[ngfs] δόξα[nnfs] πολύς[admsn] μᾶλλον[bo] περισσεύω[vipa3s] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] ἐν[p] δόξα[ndfs]. **v.10** καί[c] γάρ[c] οὐδέ[bo] δοξάζω[vixp3s] ὁ[dnns] δοξάζω[vpxpnns] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[ddns] μέρος[ndns] ἕνεκα[bo] ὁ[dgfs] ὑπερβάλλω[vppagfs] δόξα[ngfs]. **v.11** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnns] καταργέω[vpppnns] διά[p] δόξα[ngfs] πολύς[admsn] μᾶλλον[bo] ὁ[dnns] μένω[vppanns] ἐν[p] δόξα[ndfs]. **v.12** ἔχω[vppanmp] οὖν[c] τοιοῦτος[rdafs] ἐλπίς[nafs] πολύς[adfsn] παρρησία[ndfs] χράομαι[vipn1p]. **v.13** καί[c] οὐ[xo] καθάπερ[bo] Μωϋσῆς[nnms] τίθημι[viia3s] κάλυμμα[nans] ἐπί[p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ἑαυτοῦ[rxgms] πρός[p] ὁ[dans] μή[xo] ἀτενίζω[vnaa] ὁ[damp] υἱός[namp] Ἰσραήλ[tp] εἰς[p] ὁ[dans] τέλος[nans] ὁ[dgns] καταργέω[vpppgns].

τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μέ-
νει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅ τι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. ἀλλ᾽ 15
ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν
καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα ᾽δ ἄν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, 16
περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν, οὗ δὲ 17
τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ, πάντες ἀνακε- 18
καλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι, τὴν
αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ
ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, **4**
οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλ᾽λ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, 2
μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς
πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ 3
καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυ-
μένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου 4
ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς
τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν
εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν 5
Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι 6
ὁ Θεὸς ὁ εἰπών, ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ

---

v.14 ἀλλά[c] πωρόω[viap3s] ὁ[dnnp] νόημα[nnnp] αὐτός[rpgmp] ἄχρι[p] γάρ[c] ὁ[dgfs] σήμερον[bo] ὁ[dnns] αὐτός[rpnns] κάλυμμα[nnns] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀνάγνωσις[ndfs] ὁ[dgfs] παλαιός[agfsn] διαθήκη[ngfs] μένω[vipa3s] μή[xo] ἀνακαλύπτω[vpppnns] ὅς[rrans] τίς[rinns] ἐν[p] Χριστός[ndms] καταργέω[vipp3s]. **v.15** ἀλλά[c] ἕως[c] σήμερον[bo] ἡνίκα[bo] ἀναγινώσκω[vipp3s] Μωϋσῆς[nnms] κάλυμμα[nnns] ἐπί[p] ὁ[dafs] καρδία[nafs] αὐτός[rpgmp] κεῖμαι[vipn3s]. **v.16** ἡνίκα[bo] δέ[c] ἄν[xo] ἐπιστρέφω[vsaa3s] πρός[p] κύριος[nams] περιαιρέω[vipp3s] ὁ[dnns] κάλυμμα[nnns]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s] ὅς[bo] δέ[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] κύριος[ngms] ἐκεῖ[bo] ἐλευθερία[nnfs]. **v.18** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] πᾶς[anmpn] ἀνακαλύπτω[vpxpdns] πρόσωπον[ndns] ὁ[dafs] δόξα[nafs] κύριος[ngms] κατοπτρίζω[vppmnmp] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] εἰκών[nafs] μεταμορφόω[vipp1p] ἀπό[p] δόξα[ngfs] εἰς[p] δόξα[nafs] καθάπερ[bo] ἀπό[p] κύριος[ngms] πνεῦμα[ngns]. **4. v.1** διά[p] οὗτος[rdans] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafs] διακονία[nafs] οὗτος[rdafs] καθώς[bo] ἐλεέω[viap1p] οὐ[xo] ἐγκακέω[vipa1p]. **v.2** ἀλλά[c] ἀπογορεύω[viam1p] ὁ[danp] κρυπτός[aanpn] ὁ[dgfs] αἰσχύνη[ngfs] μή[xo] περιπατέω[vppanmp] ἐν[p] πανουργία[ndfs] μηδέ[c] δολόω[vppanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[ddfs] φανέρωσις[ndfs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] συνίστημι[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] πρός[p] πᾶς[aafsn] συνείδησις[nafs] ἄνθρωπος[ngmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.3** εἰ[qo] δέ[c] καί[c] εἰμί[vipx3s] καλύπτω[vpxpnns] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἀπόλλυμι[vppedmp] εἰμί[vipx3s] καλύπτω[vpxpnns]. **v.4** ἐν[p] ὅς[rrdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] τυφλόω[viaa3s] ὁ[danp] νόημα[nanp] ὁ[dgmp] ἄπιστος[agmpn] εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] αὐγάζω[vnaa] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] φωτισμός[nams] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] εἰκών[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.5** οὐ[xo] γάρ[c] ἑαυτοῦ[rxamp] κηρύσσω[vipa1p] ἀλλά[c] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams] κύριος[nams] ἑαυτοῦ[rxamp] δέ[c] δοῦλος[namp] σύ[rpg-p] διά[p] Ἰησοῦς[nams].

7 ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον
ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ
8 Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ᾽ οὐ στενοχω-
9 ρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι,
ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύ-
10 μενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φα-
11 νερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα
διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ
12 σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ
13 ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γε-
γραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν,
14 διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν
15 καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ
πάντα δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν
16 εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐκ-
κακοῦμεν, ἀλλ᾽ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ᾽
17 ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ γὰρ παραυτίκα
ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ᾽ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰ-
18 ώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων ἡμῶν
τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρό-

---

v.6 ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpaanms] ἐκ[p] σκότος[ngns] φῶς[nans] λάμπω[vnaa] ὅς[rrnms] λάμπω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p] πρός[p] φωτισμός[nams] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] πρόσωπον[ndns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.7** ἔχω[vipa1p] δέ[c] ὁ[dams] θησαυρός[nams] οὗτος[rdams] ἐν[p] ὀστράκινος[adnpn] σκεῦος[ndnp] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ὑπερβολή[nnfs] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] εἰμί[vspx3s] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] μή[xo] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.8** ἐν[p] πᾶς[admsn] θλίβω[vpppnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] στενοχωρέω[vpppnmp] ἀπορέω[vppmnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐξαπορέομαι[vppnnmp]. **v.9** διώκω[vpppnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐγκαταλείπω[vpppnmp] καταβάλλω[vpppnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἀπόλλυμι[vppenmp]. **v.10** πάντοτε[bo] ὁ[dafs] νέκρωσις[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] περιφέρω[vppanmp] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ἐγώ[rpg-p] φανερόω[vsap3s]. **v.11** ἀεί[bo] γάρ[c] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] εἰς[p] θάνατος[nams] παραδίδωμι[vipp1p] διά[p] Ἰησοῦς[nams] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] φανερόω[vsap3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] θνητός[adfsn] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** ὥστε[c] ὁ[dnms] μέν[xo] θάνατος[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἐνεργέω[vipm3s] ὁ[dnfs] δέ[c] ζωή[nnfs] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.13** ἔχω[vppanmp] δέ[c] ὁ[dans] αὐτός[rpans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] κατά[p] ὁ[dans] γράφω[vpxpans] πιστεύω[viaa1s] διό[c] λαλέω[viaa1s] καί[c] ἐγώ[rpn-p] πιστεύω[vipa1p] διό[c] καί[c] λαλέω[vipa1p]. **v.14** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἐγείρω[vpaanms] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ἐγώ[rpa-p] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] ἐγείρω[vifa3s] καί[c] παρίστημι[vifa3s] σύν[p] σύ[rpd-p]. **v.15** ὁ[dnnp] γάρ[c] πᾶς[annpn] διά[p] σύ[rpa-p] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] πλεονάζω[vpaanfs] διά[p] ὁ[dgnp] πολύς[agnpc] ὁ[dafs] εὐχαριστία[nafs] περισσεύω[vsaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.16** διό[c] οὐ[xo] ἐγκακέω[vipa1p] ἀλλά[c] εἰ[qo] καί[c] ὁ[dnms] ἔξω[bo] ἐγώ[rpg-p] ἄνθρωπος[nnms] διαφθείρω[vipp3s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] ἔσωθεν[bo] ἀνακαινόω[vipp3s] ἡμέρα[ndfs] καί[c] ἡμέρα[ndfs]. **v.17** ὁ[dnns] γάρ[c] παραυτίκα[bo] ἐλαφρός[annsn] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] ἐγώ[rpg-p] κατά[p] ὑπερβολή[nafs] εἰς[p] ὑπερβολή[nafs] αἰώνιος[aansn] βάρος[nans] δόξα[ngfs] κατεργάζομαι[vipn3s] ἐγώ[rpd-p].

σκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους **5**
καταλυθῇ, οἰκοδομὴν, ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον,
αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ 2
οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες,
εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ γὰρ οἱ 3, 4
ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ᾽ ᾧ οὐ θέλομεν
ἐκδύσασθαι, ἀλλ᾽ ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ
τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ 5
καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. θαρροῦντες οὖν 6
πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦ-
μεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου, διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ 7
εἴδους. θαρροῦμεν δὲ, καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ 8
τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. διὸ καὶ φιλοτι- 9
μούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ
εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ 10
βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώ-
ματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν. Εἰδότες οὖν 11
τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερώ-
μεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι.
οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν δι- 12
δόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν

---

v.18 μή[xo] σκοπέω[vppagmp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[danp] βλέπω[vpppanp] ἀλλά[c] ὁ[danp] μή[xo] βλέπω[vpppanp] ὁ[dnnp] γάρ[c] βλέπω[vpppnnp] πρόσκαιρος[annpn] ὁ[dnnp] δέ[c] μή[xo] βλέπω[vpppnnp] αἰώνιος[annpn].
5. v.1 οἶδα[vixa1p] γάρ[c] ὅτι[c] ἐάν[qo] ὁ[dnfs] ἐπίγειος[anfsn] ἐγώ[rpg-p] οἰκία[nnfs] ὁ[dgns] σκῆνος[ngns] καταλύω[vsap3s] οἰκοδομή[nafs] ἐκ[p] θεός[ngms] ἔχω[vipa1p] οἰκία[nafs] ἀχειροποίητος[aafsn] αἰώνιος[aafsn] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.2** καί[c] γάρ[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] στενάζω[vipa1p] ὁ[dans] οἰκητήριον[nans] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dans] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] ἐπενδύω[vnam] ἐπιποθέω[vppanmp]. **v.3** εἴ&γε[qo] καί[c] ἐνδύω[vpamnmp] οὐ[xo] γυμνός[anmpn] εὑρίσκω[vifp1p]. **v.4** καί[c] γάρ[c] ὁ[dnmp] εἰμί[vppxnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] σκῆνος[ndns] στενάζω[vipa1p] βαρέω[vpppnmp] ἐπί[p] ὅς[rrdns] οὐ[xo] θέλω[vipa1p] ἐκδύω[vnam] ἀλλά[c] ἐπενδύω[vnam] ἵνα[c] καταπίνω[vsap3s] ὁ[dnns] θνητός[annsn] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] κατεργάζομαι[vpadnms] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] θεός[nnms] ὁ[dnms] καί[c] δίδωμι[vpaanms] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] ἀρραβών[nams] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns]. **v.6** θαρρέω[vppanmp] οὖν[c] πάντοτε[bo] καί[c] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ἐνδημέω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ἐκδημέω[vipa1p] ἀπό[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms].
v.7 διά[p] πίστις[ngfs] γάρ[c] περιπατέω[vipa1p] οὐ[xo] διά[p] εἶδος[ngns]. **v.8** θαρρέω[vipa1p] δέ[c] καί[c] εὐδοκέω[vipa1p] μᾶλλον[bo] ἐκδημέω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] καί[c] ἐνδημέω[vnaa] πρός[p] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.9** διό[c] καί[c] φιλοτιμέομαι[vipn1p] εἴτε[c] ἐνδημέω[vppanmp] εἴτε[c] ἐκδημέω[vppanmp] εὐάρεστος[anmpn] αὐτός[rpdms] εἰμί[vnpx]. **v.10** ὁ[damp] γάρ[c] πᾶς[aampn] ἐγώ[rpa-p] φανερόω[vnap] δεῖ[vipq3s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgns] βῆμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἵνα[c] κομίζω[vsam3s] ἕκαστος[anmsn] ὁ[danp] διά[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] πρός[p] ὅς[rranp] πράσσω[viaa3s] εἴτε[c] ἀγαθός[aansn] εἴτε[c] κακός[aansn].
v.11 οἶδα[vpxanmp] οὖν[c] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἄνθρωπος[namp] πείθω[vipa1p] θεός[ndms] δέ[c] φανερόω[vixp1p] ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] συνείδησις[ndfp] σύ[rpg-p] φανερόω[vnxp].

13 προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν,
14 Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συν-
ἔχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν,
15 ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον, καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ
ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
16 καὶ ἐγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ
σάρκα, εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν
17 οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις, τὰ ἀρ-
18 χαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινά τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα ἐκ
τοῦ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
19 καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ὡς ὅτι Θεὸς ἦν
ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς
τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς
20 καταλλαγῆς. ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ
παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν, δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε
21 τῷ Θεῷ. τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν
ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.
6 συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν
2 τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά
σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, ἰδοὺ, νῦν καιρὸς

---

v.12 οὐ[xo] γάρ[c] πάλιν[bo] ἑαυτοῦ[rxamp] συνίστημι[vipa1p] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἀφορμή[nafs] δίδωμι[vppanmp] σύ[rpd-p] καύχημα[ngns] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] ἔχω[vspa2p] πρός[p] ὁ[damp] ἐν[p] πρόσωπον[ndns] καυχάομαι[vppnamp] καί[c] ὅς[xo] καρδία[ndfs]. **v.13** εἴτε[c] γάρ[c] ἐξίστημι[viaa1p] θεός[ndms] εἴτε[c] σωφρονέω[vipa1p] σύ[rpd-p]. **v.14** ὁ[dnfs] γάρ[c] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] συνέχω[vipa3s] ἐγώ[rpa-p] κρίνω[vpaaamp] οὗτος[rdans] ὅτι[c] εἰ[qo] εἷς[nnms] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἄρα[xo] ὁ[dnmp] πᾶς[anmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3p]. **v.15** καί[c] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἵνα[c] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] μηκέτι[bo] ἑαυτοῦ[rxdmp] ζάω[vspa3p] ἀλλά[c] ὁ[ddms] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgmp] ἀποθνῄσκω[vpaadms] καί[c] ἐγείρω[vpapdms]. **v.16** ὥστε[c] ἐγώ[rpn-p] ἀπό[p] ὁ[dgms] νῦν[bo] οὐδείς[aamsn] οἶδα[vixa1p] κατά[p] σάρξ[nafs] εἰ[qo] δέ[c] καί[c] γινώσκω[vixa1p] κατά[p] σάρξ[nafs] Χριστός[nams] ἀλλά[c] νῦν[bo] οὐκέτι[bo] γινώσκω[vipa1p]. **v.17** ὥστε[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἐν[p] Χριστός[ndms] καινός[anfsn] κτίσις[nnfs] ὁ[dnnp] ἀρχαῖος[annpn] παρέρχομαι[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] γίνομαι[vixa3s] καινός[annpn] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn]. **v.18** ὁ[dnnp] δέ[c] πᾶς[annpn] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] καταλλάσσω[vpaagms] ἐγώ[rpa-p] ἑαυτοῦ[rxdms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] δίδωμι[vpaagms] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafs] διακονία[nafs] ὁ[dgfs] καταλλαγή[ngfs]. **v.19** ὡς[bo] ὅτι[c] θεός[nnms] εἰμί[viix3s] ἐν[p] Χριστός[ndms] κόσμος[nams] καταλλάσσω[vppanms] ἑαυτοῦ[rxdms] μή[xo] λογίζομαι[vppnnms] αὐτός[rpdmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] τίθημι[vpamnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] καταλλαγή[ngfs]. **v.20** ὑπέρ[p] Χριστός[ngms] οὖν[c] πρεσβεύω[vipa1p] ὡς[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] παρακαλέω[vppagms] διά[p] ἐγώ[rpg-p] δέομαι[vipn1p] ὑπέρ[p] Χριστός[ngms] καταλλάσσω[vdap2p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.21** ὁ[dams] γάρ[c] μή[xo] γινώσκω[vpaaams] ἁμαρτία[nafs] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἁμαρτία[nafs] ποιέω[viaa3s] ἵνα[c] ἐγώ[rpn-p] γίνομαι[vspn1p] δικαιοσύνη[nnfs] θεός[ngms] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **6. v.1** συνεργέω[vppanmp] δέ[c] καί[c] παρακαλέω[vipa1p] μή[xo] εἰς[p] κενός[aansn] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] δέχομαι[vnad] σύ[rpa-p].

εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μηδεμίαν ἐν μη- 3
δενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ᾽ 4
ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ
πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, 5
ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν
νηστείαις, ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρη- 6
στότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λόγῳ 7
ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης
τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφη- 8
μίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ὡς ἀγνοούμενοι, 9
καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνῄσκοντες, καὶ ἰδού, ζῶμεν, ὡς
παιδευόμενοι, καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ 10
χαίροντες, ὡς πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχον-
τες, καὶ πάντα κατέχοντες. Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, 11
Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν 12
ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν 13
ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γί- 14
νεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις, τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ
ἀνομίᾳ· τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος· τίς δὲ συμφώνησις 15
Χριστῷ πρὸς Βελιάλ· ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου· τίς δὲ 16
συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων· ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ
ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ

---

v.2 λέγω[vipa3s] γάρ[c] καιρός[ndms] δεκτός[admsn] ἐπακούω[viaa1s] σύ[rpg-s] καί[c] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] σωτηρία[ngfs] βοηθέω[viaa1s] σύ[rpd-s] ἰδού[vdaa2s] νῦν[bo] καιρός[nnms] εὐπρόσδεκτος[anmsn] ἰδού[vdaa2s] νῦν[bo] ἡμέρα[nnfs] σωτηρία[ngfs]. **v.3** μηδείς[aafsn] ἐν[p] μηδείς[adnsn] δίδωμι[vppanmp] προσκοπή[nafs] ἵνα[c] μή[xo] μωμάομαι[vsap3s] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs]. **v.4** ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] συνίστημι[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ὡς[bo] θεός[ngms] διάκονος[nnmp] ἐν[p] ὑπομονή[ndfs] πολύς[adfsn] ἐν[p] θλῖψις[ndfp] ἐν[p] ἀνάγκη[ndfp] ἐν[p] στενοχωρία[ndfp]. **v.5** ἐν[p] πληγή[ndfp] ἐν[p] φυλακή[ndfp] ἐν[p] ἀκαταστασία[ndfp] ἐν[p] κόπος[ndmp] ἐν[p] ἀγρυπνία[ndfp] ἐν[p] νηστεία[ndfp]. **v.6** ἐν[p] ἁγνότης[ndfs] ἐν[p] γνῶσις[ndfs] ἐν[p] μακροθυμία[ndfs] ἐν[p] χρηστότης[ndfs] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] ἀνυπόκριτος[adfsn]. **v.7** ἐν[p] λόγος[ndms] ἀλήθεια[ngfs] ἐν[p] δύναμις[ndfs] θεός[ngms] διά[p] ὁ[dgnp] ὅπλον[ngnp] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] ὁ[dgmp] δεξιός[agmpn] καί[c] ἀριστερός[agmpn]. **v.8** διά[p] δόξα[ngfs] καί[c] ἀτιμία[ngfs] διά[p] δυσφημία[ngfs] καί[c] εὐφημία[ngfs] ὡς[bo] πλάνος[anmpn] καί[c] ἀληθής[anmpn]. **v.9** ὡς[bo] ἀγνοέω[vpppnmp] καί[c] ἐπιγινώσκω[vpppnmp] ὡς[bo] ἀποθνῄσκω[vppanmp] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ζάω[vipa1p] ὡς[bo] παιδεύω[vpppnmp] καί[c] μή[xo] θανατόω[vpppnmp]. **v.10** ὡς[bo] λυπέω[vpppnmp] ἀεί[bo] δέ[c] χαίρω[vppanmp] ὡς[bo] πτωχός[anmpn] πολύς[aampn] δέ[c] πλουτίζω[vppanmp] ὡς[bo] μηδείς[aansn] ἔχω[vppanmp] καί[c] πᾶς[aanpn] κατέχω[vppanmp]. **v.11** ὁ[dnns] στόμα[nnns] ἐγώ[rpg-p] ἀνοίγω[vixa3s] πρός[p] σύ[rpa-p] Κορίνθιος[avmpn] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ἐγώ[rpg-p] πλατύνω[vixp3s]. **v.12** οὐ[xo] στενοχωρέω[vipp2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] στενοχωρέω[vipp2p] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddnp] σπλάγχνον[ndnp] σύ[rpg-p]. **v.13** ὁ[dafs] δέ[c] αὐτός[rpafs] ἀντιμισθία[nafs] ὡς[bo] τέκνον[ndnp] λέγω[vipa1s] πλατύνω[vdap2p] καί[c] σύ[rpn-p]. **v.14** μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ἑτεροζυγέω[vppanmp] ἄπιστος[admpn] τίς[rqnfs] γάρ[c] μετοχή[nnfs] δικαιοσύνη[ndfs] καί[c] ἀνομία[ndfs] τίς[rqnfs] δέ[c] κοινωνία[nnfs] φῶς[ndns] πρός[p] σκότος[nans]. **v.15** τίς[rqnfs] δέ[c] συμφώνησις[nnfs] Χριστός[ndms] πρός[p] Βελιάρ[tp] ἤ[xo] τίς[rqnfs] μερίς[nnfs] πιστός[admsn] μετά[p] ἄπιστος[agmsn].

ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι
17 λαός. διὸ Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει
Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,
18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ
θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν
ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτε-
2 λοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς, οὐδένα ἠ-
3 δικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. οὐ
πρὸς κατάκρισιν λέγω, προείρηκα γὰρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡ-
4 μῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία
πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλήρωμαι τῇ
παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει
5 ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔ-
σχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἔξωθεν
6 μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς πα-
7 ρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου, οὐ μόνον
δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ πα-
ρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν
ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον
8 χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέ-

---

v.16 τίς[rqnfs] δέ[c] συγκατάθεσις[nnfs] ναός[ndms] θεός[ngms] μετά[p] εἴδωλον[ngnp] σύ[rpn-p] γάρ[c] ναός[nnms] θεός[ngms] εἰμί[vipx2p] ζάω[vppagms] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅτι[c] ἐνοικέω[vifa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἐμπεριπατέω[vifa1s] καί[c] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpgmp] θεός[nnms] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vifx3p] ἐγώ[rpd-s] λαός[nnms]. **v.17** διό[c] ἐξέρχομαι[vdaa2p] ἐκ[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἀφορίζω[vdap2p] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] καί[c] ἀκάθαρτος[agnsn] μή[xo] ἅπτω[vdpm2p] κἀγώ[rpn-s] εἰσδέχομαι[vifd1s] σύ[rpa-p]. **v.18** καί[c] εἰμί[vifx1s] σύ[rpd-p] εἰς[p] πατήρ[nams] καί[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vifx2p] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] υἱός[namp] καί[c] θυγάτηρ[nafp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] παντοκράτωρ[nnms]. **7. v.1** οὗτος[rdafp] οὖν[c] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] ἀγαπητός[avmpn] καθαρίζω[vsaa1p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἀπό[p] πᾶς[agmsn] μολυσμός[ngms] σάρξ[ngfs] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἐπιτελέω[vppanmp] ἁγιωσύνη[nafs] ἐν[p] φόβος[ndms] θεός[ngms]. **v.2** χωρέω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-p] οὐδείς[aamsn] ἀδικέω[viaa1p] οὐδείς[aamsn] φθείρω[viaa1p] οὐδείς[aamsn] πλεονεκτέω[viaa1p]. **v.3** οὐ[xo] πρός[p] κατάκρισις[nafs] λέγω[vipa1s] προεῖπον[vixa1s] γάρ[c] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vipx2p] εἰς[p] ὁ[dans] συναποθνῄσκω[vnaa] καί[c] συζάω[vnpa]. **v.4** πολύς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] παρρησία[nnfs] πρός[p] σύ[rpa-p] πολύς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] καύχησις[nnfs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] πληρόω[vixp1s] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὑπερπερισσεύω[vipm1s] ὁ[ddfs] χαρά[ndfs] ἐπί[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.5** καί[c] γάρ[c] ἔρχομαι[vpaagmp] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] Μακεδονία[nafs] οὐδείς[aafsn] ἔχω[vixa3s] ἄνεσις[nafs] ὁ[dnfs] σάρξ[nnfs] ἐγώ[rpg-p] ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] θλίβω[vpppnmp] ἔξωθεν[bo] μάχη[nnfp] ἔσωθεν[bo] φόβος[nnmp]. **v.6** ἀλλά[c] ὁ[dnms] παρακαλέω[vppanms] ὁ[damp] ταπεινός[aampn] παρακαλέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] Τίτος[ngms]. **v.7** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] αὐτός[rpgms] ἀλλά[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὅς[rrdfs] παρακαλέω[viap3s] ἐπί[p] σύ[rpd-p] ἀναγγέλλω[vppanms] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] ἐπιπόθησις[nafs] ὁ[dams] σύ[rpg-p] ὀδυρμός[nams] ὁ[dams] σύ[rpg-p] ζῆλος[nams] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] ὥστε[c] ἐγώ[rpa-s] μᾶλλον[bo] χαίρω[vnao].

λομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη,
εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυ- 9
πήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ
Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη 10
μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατέργάζεται, ἡ δὲ τοῦ
κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γὰρ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ 11
κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπου-
δήν, ἀλλὰ, ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ
ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλ'λ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε
ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα 12
ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικη-
θέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν
ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρα- 13
κεκλήμεθα. ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως δὲ μᾶλλον
ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ἀπὸ πάντων ὑμῶν, ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ 14
κατῃσχύνθην, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕ-
τως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ 15
σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν, ἀναμιμνησκο-
μένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου
ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω οὖν ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν. 16
Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδο- **8**

---

v.8 ὅτι[c] εἰ[qo] καί[c] λυπέω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐπιστολή[ndfs] οὐ[xo] μεταμέλομαι[vipn1s] εἰ[qo] καί[c] μεταμέλομαι[viin1s] βλέπω[vipa1s] γάρ[c] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἐπιστολή[nnfs] ἐκεῖνος[rdnfs] εἰ[qo] καί[c] πρός[p] ὥρα[nafs] λυπέω[viaa3s] σύ[rpa-p]. **v.9** νῦν[bo] χαίρω[vipa1s] οὐ[xo] ὅτι[c] λυπέω[viap2p] ἀλλά[c] ὅτι[c] λυπέω[viap2p] εἰς[p] μετάνοια[nafs] λυπέω[viap2p] γάρ[c] κατά[p] θεός[nams] ἵνα[c] ἐν[p] μηδείς[adnsn] ζημιόω[vsap2p] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.10** ὁ[dnfs] γάρ[c] κατά[p] θεός[nams] λύπη[nnfs] μετάνοια[nafs] εἰς[p] σωτηρία[nafs] ἀμεταμέλητος[aafsn] κατεργάζομαι[vipn3s] ὁ[dnfs] δέ[c] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] λύπη[nnfs] θάνατος[nams] κατεργάζομαι[vipn3s]. **v.11** ἰδού[vdaa2s] γάρ[c] αὐτός[rpnns] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] κατά[p] θεός[nams] λυπέω[vnap] σύ[rpa-p] πόσος[roafs] κατεργάζομαι[viad3s] σύ[rpd-p] σπουδή[nafs] ἀλλά[c] ἀπολογία[nafs] ἀλλά[c] ἀγανάκτησις[nafs] ἀλλά[c] φόβος[nams] ἀλλά[c] ἐπιπόθησις[nafs] ἀλλά[c] ζῆλος[nams] ἀλλά[c] ἐκδίκησις[nafs] ἐν[p] πᾶς[adnsn] συνίστημι[viaa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἁγνός[aampn] εἰμί[vnpx] ἐν[p] ὁ[ddns] πρᾶγμα[ndns]. **v.12** ἄρα[xo] εἰ[qo] καί[c] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] οὐ[xo] ἕνεκα[bo] ὁ[dgms] ἀδικέω[vpaagms] οὐδέ[bo] ἕνεκα[bo] ὁ[dgms] ἀδικέω[vpapgms] ἀλλά[c] ἕνεκα[bo] ὁ[dgms] φανερόω[vnap] ὁ[dafs] σπουδή[nafs] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dafs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.13** διά[p] οὗτος[rdans] παρακαλέω[vixp1p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] σύ[rpg-p] περισσοτέρως[bo] δέ[c] μᾶλλον[bo] χαίρω[viao1p] ἐπί[p] ὁ[ddfs] χαρά[ndfs] Τίτος[ngms] ὅτι[c] ἀναπαύω[vixp3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p]. **v.14** ὅτι[c] εἰ[qo] τι-σριννσ αὐτός[rpdms] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] καυχάομαι[vixn1s] οὐ[xo] καταισχύνω[viap1s] ἀλλά[c] ὡς[bo] πᾶς[aanpn] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] λαλέω[viaa1p] σύ[rpd-p] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] καύχησις[nnfs] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] ἐπί[p] Τίτος[ngms] ἀλήθεια[nnfs] γίνομαι[viao3s]. **v.15** καί[c] ὁ[dnnp] σπλάγχνον[nnnp] αὐτός[rpgms] περισσοτέρως[bo] εἰς[p] σύ[rpa-p] εἰμί[vipx3s] ἀναμιμνῄσκω[vppmgms] ὁ[dafs] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ὑπακοή[nafs] ὡς[bo] μετά[p] φόβος[ngms] καί[c] τρόμος[ngms] δέχομαι[viad2p] αὐτός[rpams]. **v.16** χαίρω[vipa1s] οὖν[c] ὅτι[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] θαρρέω[vipa1s] ἐν[p] σύ[rpd-p].

2 μένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, ὅτι ἐν πολλῇ δοκι-
μῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους
πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτον τῆς ἁπλότητος αὐ-
3 τῶν. ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐθαί-
4 ρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν
καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους δέξασθαι
5 ἡμᾶς, καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ᾽ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον
6 τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς
7 ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε,
πίστει καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν
8 ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ᾽
ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέ-
9 ρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι᾽ ὑμᾶς ἐπτώχευσε, πλούσιος
10 ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώμην ἐν
τούτῳ δίδωμι, τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ
11 ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι, νυνὶ
δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως, καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ
12 θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία
πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ, τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει.

---

8. v.1 γνωρίζω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpd-p] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] δίδωμι[vpxpafs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgfs] Μακεδονία[ngfs]. **v.2** ὅτι[c] ἐν[p] πολύς[adfsn] δοκιμή[ndfs] θλῖψις[ngfs] ὁ[dnfs] περισσεία[nnfs] ὁ[dgfs] χαρά[ngfs] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnfs] κατά[p] βάθος[ngns] πτωχεία[nnfs] αὐτός[rpgmp] περισσεύω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] πλοῦτος[nams] ὁ[dgfs] ἁπλότης[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.3** ὅτι[c] κατά[p] δύναμις[nafs] μαρτυρέω[vipa1s] καί[c] ὑπέρ[p] δύναμις[nafs] αὐθαίρετος[anmpn]. **v.4** μετά[p] πολύς[agfsn] παράκλησις[ngfs] δέομαι[vppnnmp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] καί[c] ὁ[dafs] κοινωνία[nafs] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] ὁ[dgfs] εἰς[p] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] δέχομαι[vnad] ἐγώ[rpa-p]. **v.5** καί[c] οὐ[xo] καθώς[bo] ἐλπίζω[viaa1p] ἀλλά[c] ἑαυτοῦ[rxamp] δίδωμι[viaa3p] πρῶτος[bo] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] ἐγώ[rpd-p] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms]. **v.6** εἰς[p] ὁ[dans] παρακαλέω[vnaa] ἐγώ[rpa-p] Τίτος[nams] ἵνα[c] καθώς[bo] προενάρχομαι[viad3s] οὕτω[bo] καί[c] ἐπιτελέω[vsaa3s] εἰς[p] σύ[rpa-p] καί[c] ὁ[dafs] χάρις[nafs] οὗτος[rdafs]. **v.7** ἀλλά[c] ὥσπερ[bo] ἐν[p] πᾶς[adnsn] περισσεύω[vipa2p] πίστις[ndfs] καί[c] λόγος[ndms] καί[c] γνῶσις[ndfs] καί[c] πᾶς[adfsn] σπουδή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἀγάπη[ndfs] ἵνα[c] καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] περισσεύω[vspa2p]. **v.8** οὐ[xo] κατά[p] ἐπιταγή[nafs] λέγω[vipa1s] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[dgfs] ἕτερος[agmpn] σπουδή[ngfs] καί[c] ὁ[dans] ὁ[dgfs] ὑμέτερος[rsgfs] ἀγάπη[ngfs] γνήσιος[aansn] δοκιμάζω[vppanms]. **v.9** γινώσκω[vipa2p] γάρ[c] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὅτι[c] διά[p] σύ[rpa-p] πτωχεύω[viaa3s] πλούσιος[anmsn] εἰμί[vppxnms] ἵνα[c] σύ[rpn-p] ὁ[ddfs] ἐκεῖνος[rdgms] πτωχεία[ndfs] πλουτέω[vsaa2p]. **v.10** καί[c] γνώμη[nafs] ἐν[p] οὗτος[rddns] δίδωμι[vipa1s] οὗτος[rdnns] γάρ[c] σύ[rpd-p] συμφέρω[vipa3s] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dans] ποιέω[vnaa] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dans] θέλω[vnpa] προενάρχομαι[viad2p] ἀπό[p] πέρυσι[bo]. **v.11** νυνί[bo] δέ[c] καί[c] ὁ[dans] ποιέω[vnaa] ἐπιτελέω[vdaa2p] ὅπως[bo] καθάπερ[bo] ὁ[dnfs] προθυμία[nnfs] ὁ[dgms] θέλω[vnpa] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnns] ἐπιτελέω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἔχω[vnpa]. **v.12** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnfs] προθυμία[nnfs] πρόκειμαι[vipn3s] καθό[bo] ἐάν[qo] ἔχω[vspa3s] τίς[rinms] εὐπρόσδεκτος[anmsn] οὐ[xo] καθό[bo] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s].

οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλῖψις, ἀλλ᾽ ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ 13
νῦν καιρῷ τό ὑμῶν περίσσευμα εἰς τό ἐκείνων ὑστέρημά. ἵνα 14
καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως
γένηται ἰσότης. καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασε, 15
καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησε. Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι 16
τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ὅτι τὴν μὲν 17
παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος
ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ᾽ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, 18
οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, οὐ 19
μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκ-
δημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν
πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν, στελ- 20
λόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ
διακονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν, προνοοῦμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώ- 21
πιον Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ 22
αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλά-
κις σπουδαῖον, ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει
πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑ- 23
μᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα
Χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχή- 24
σεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδειξασθε καὶ εἰς πρόσωπον τῶν

---

v.13 οὐ[xo] γάρ[c] ἵνα[c] ἄλλος[admpn] ἄνεσις[nnfs] σύ[rpd-p] δέ[c] θλῖψις[nnfs] ἀλλά[c] ἐκ[p] ἰσότης[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] νῦν[bo] καιρός[ndms] ὁ[dnns] σύ[rpg-p] περίσσευμα[nnns] εἰς[p] ὁ[dans] ἐκεῖνος[rdgmp] ὑστέρημα[nans]. **v.14** ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnns] ἐκεῖνος[rdgmp] περίσσευμα[nnns] γίνομαι[vsad3s] εἰς[p] ὁ[dans] σύ[rpg-p] ὑστέρημα[nans] ὅπως[bo] γίνομαι[vsad3s] ἰσότης[nnfs]. **v.15** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] ὁ[dans] πολύς[aansn] οὐ[xo] πλεονάζω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnms] ὁ[dans] ὀλίγος[aansn] οὐ[xo] ἐλαττονέω[viaa3s]. **v.16** χάρις[nnfs] δέ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] δίδωμι[vppadms] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] σπουδή[nafs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] Τίτος[ngms]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dafs] μέν[xo] παράκλησις[nafs] δέχομαι[viad3s] σπουδαῖος[anmsc] δέ[c] ὑπάρχω[vppanms] αὐθαίρετος[anmsn] ἐξέρχομαι[viaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.18** συμπέμπω[viaa1p] δέ[c] μετά[p] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ὅς[rrgms] ὁ[dnms] ἔπαινος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] διά[p] πᾶς[agfpn] ὁ[dgfp] ἐκκλησία[ngfp]. **v.19** οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀλλά[c] καί[c] χειροτονέω[vpapnms] ὑπό[p] ὁ[dgfp] ἐκκλησία[ngfp] συνέκδημος[nnms] ἐγώ[rpg-p] σύν[p] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] διακονέω[vpppdfs] ὑπό[p] ἐγώ[rpg-p] πρός[p] ὁ[dafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] δόξα[nafs] καί[c] προθυμία[nafs] σύ[rpg-p]. **v.20** στέλλω[vppmnmp] οὗτος[rdans] μή[xo] τι-σ-ρινμσ ἐγώ[rpa-p] μωμάομαι[vsad3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἁδρότης[ndfs] οὗτος[rddfs] ὁ[ddfs] διακονέω[vpppdfs] ὑπό[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.21** προνοέω[vppmnmp] καλός[aanpn] οὐ[xo] μόνος[bo] ἐνώπιον[bo] κύριος[ngms] ἀλλά[c] καί[c] ἐνώπιον[bo] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.22** συμπέμπω[viaa1p] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrams] δοκιμάζω[viaa1p] ἐν[p] πολύς[adnpn] πολλάκις[bo] σπουδαῖος[aamsn] εἰμί[vppxams] νυνί[bo] δέ[c] πολύς[aansn] σπουδαῖος[aamsc] πεποίθησις[ndfs] πολύς[adfsn] ὁ[ddfs] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.23** εἴτε[c] ὑπέρ[p] Τίτος[ngms] κοινωνός[nnms] ἐμός[rsnms] καί[c] εἰς[p] σύ[rpa-p] συνεργός[anmsn] εἴτε[c] ἀδελφός[nnmp] ἐγώ[rpg-p] ἀπόστολος[nnmp] ἐκκλησία[ngfp] δόξα[nnfs] Χριστός[ngms].

ἐκκλησιῶν.
9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί
2 ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν, οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ
ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέ-
3 ρυσι, καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ
τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κε-
νωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι
4 ἦτε, μή πως, ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν
ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μὴ λέγω-
5 μεν ὑμεῖς ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον
οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν
εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελμένην εὐλο-
γίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ
6 ὥσπερ πλεονεξίαν. Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, φειδο-
μένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις
7 καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ
8 λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. δυνα-
τὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ
πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον
9 ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν,
10 ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν
σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσαι, καὶ

---

v.24 ὁ[dafs] οὖν[c] ἔνδειξις[nafs] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] σύ[rpg-p] καί[c] ἐγώ[rpg-p] καύχησις[ngfs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] εἰς[p] αὐτός[rpamp] ἐνδείκνυμι[vdam2p] καί[c] εἰς[p] πρόσωπον[nans] ὁ[dgfp] ἐκκλησία[ngfp]. **9. v.1** περί[p] μέν[xo] γάρ[c] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] ὁ[dgfs] εἰς[p] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] περισσός[annsn] ἐγώ[rpd-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] γράφω[vnpa] σύ[rpd-p]. **v.2** οἶδα[vixa1s] γάρ[c] ὁ[dafs] προθυμία[nafs] σύ[rpg-p] ὅς[rrafs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] καυχάομαι[vipn1s] Μακεδών[ndmp] ὅτι[c] Ἀχαΐα[nnfs] παρασκευάζω[vixp3s] ἀπό[p] πέρυσι[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ζῆλος[nnms] ἐρεθίζω[viaa3s] ὁ[damp] πολύς[aampc]. **v.3** πέμπω[viaa1s] δέ[c] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnns] καύχημα[nnns] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnns] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] κενόω[vsap3s] ἐν[p] ὁ[ddns] μέρος[ndns] οὗτος[rddns] ἵνα[c] καθώς[bo] λέγω[viia1s] παρασκευάζω[vpxpnmp] εἰμί[vspx2p]. **v.4** μή[xo] πώς[c] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa3p] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] Μακεδών[nnmp] καί[c] εὑρίσκω[viaa3p] σύ[rpa-p] ἀπαρασκεύαστος[aampn] καταισχύνω[vsap1p] ἐγώ[rpn-p] ἵνα[c] μή[xo] λέγω[vspa1p] σύ[rpn-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὑπόστασις[ndfs] οὗτος[rddfs] ὁ[dgfs] καύχησις[ngfs]. **v.5** ἀναγκαῖος[aansn] οὖν[c] ἡγέομαι[viad1s] παρακαλέω[vnaa] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ἵνα[c] προέρχομαι[vsaa3p] εἰς[p] σύ[rpa-p] καί[c] προκαταρτίζω[vsaa3p] ὁ[dafs] προκαταγγέλλω[vpxpafs] εὐλογία[nafs] σύ[rpg-p] οὗτος[rdafs] ἕτοιμος[aafsn] εἰμί[vnpx] οὕτω[bo] ὡς[bo] εὐλογία[nafs] καί[c] μή[xo] ὥσπερ[bo] πλεονεξία[nafs]. **v.6** οὗτος[rdnns] δέ[c] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] φειδομένως[bo] φειδομένως[bo] καί[c] θερίζω[vifa3s] καί[c] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] ἐπί[p] εὐλογία[ndfp] ἐπί[p] εὐλογία[ndfp] καί[c] θερίζω[vifa3s]. **v.7** ἕκαστος[anmsn] καθώς[bo] προαιρέω[vipn3s] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] μή[xo] ἐκ[p] λύπη[ngfs] ἤ[xo] ἐκ[p] ἀνάγκη[ngfs] ἱλαρός[aamsn] γάρ[c] δότης[nams] ἀγαπάω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.8** δυνατός[anmsn] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] πᾶς[aafsn] χάρις[nafs] περισσεύω[vnaa] εἰς[p] σύ[rpa-p] ἵνα[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] πάντοτε[bo] πᾶς[aafsn] αὐτάρκεια[nafs] ἔχω[vppanmp] περισσεύω[vspa2p] εἰς[p] πᾶς[aansn] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn]. **v.9** καθώς[bo] γράφω[vixp3s] σκορπίζω[viaa3s] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] πένης[ndmp] ὁ[dnfs] δικαιοσύνη[nnfs] αὐτός[rpgms] μένω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams].

πληθυναῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι τὰ γεννήματα τῆς δι-
καιοσύνης ὑμῶν, ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, 11
ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. ὅτι ἡ διακο- 12
νία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα
τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν
εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ, διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης 13
δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς
καὶ εἰς πάντας, καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑ- 14
μᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. χάρις 15
δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρᾳότητος **10**
καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς
ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς, δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν 2
θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς
λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν σαρ- 3
κὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. τὰ γὰρ 4
ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ
πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμούς καθαιροῦντες καὶ 5
πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἰ-
χμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. καὶ 6

---

v.10 ὁ[dnms] δέ[c] ἐπιχορηγέω[vppanms] σπέρμα[nans] ὁ[ddms] σπείρω[vppadms] καί[c] ἄρτος[nams] εἰς[p] βρῶσις[nafs] χορηγέω[voaa3s] καί[c] πληθύνω[voaa3s] ὁ[dams] σπόρος[nams] σύ[rpg-p] καί[c] αὐξάνω[voaa3s] ὁ[danp] γέννημα[nanp] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] σύ[rpg-p]. **v.11** ἐν[p] πᾶς[adnsn] πλουτίζω[vpppnmp] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ἁπλότης[nafs] ὅστις[rrnfs] κατεργάζομαι[vipn3s] διά[p] ἐγώ[rpg-p] εὐχαριστία[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.12** ὅτι[c] ὁ[dnfs] διακονία[nnfs] ὁ[dgfs] λειτουργία[ngfs] οὗτος[rdgfs] οὐ[xo] μόνος[bo] εἰμί[vipx3s] προσαναπληρόω[vppanfs] ὁ[danp] ὑστέρημα[nanp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἀλλά[c] καί[c] περισσεύω[vppanfs] διά[p] πολύς[agfpn] εὐχαριστία[ngfp] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.13** διά[p] ὁ[dgfs] δοκιμή[ngfs] ὁ[dgfs] διακονία[ngfs] οὗτος[rdgfs] δοξάζω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ὑποταγή[ndfs] ὁ[dgfs] ὁμολογία[ngfs] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] καί[c] ἁπλότης[ndfs] ὁ[dgfs] κοινωνία[ngfs] εἰς[p] αὐτός[rpamp] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aampn]. **v.14** καί[c] αὐτός[rpgmp] δέησις[ndfs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ἐπιποθέω[vppagmp] σύ[rpa-p] διά[p] ὁ[dafs] ὑπερβάλλω[vppaafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπί[p] σύ[rpd-p]. **v.15** χάρις[nnfs] δέ[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀνεκδιήγητος[adfsn] αὐτός[rpgms] δωρεά[ndfs]. **10. v.1** αὐτός[rpnms] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] παρακαλέω[vipa1s] σύ[rpa-p] διά[p] ὁ[dgfs] πραΰτης[ngfs] καί[c] ἐπιείκεια[ngfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὅς[rrnms] κατά[p] πρόσωπον[nans] μέν[xo] ταπεινός[anmsn] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἄπειμι[vppxnms] δέ[c] θαρρέω[vipa1s] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.2** δέομαι[vipn1s] δέ[c] ὁ[dans] μή[xo] πάρειμι[vppxnms] θαρρέω[vnaa] ὁ[ddfs] πεποίθησις[ndfs] ὅς[rrdfs] λογίζομαι[vipn1s] τολμάω[vnaa] ἐπί[p] τι-σριαμπ ὁ[damp] λογίζομαι[vppnamp] ἐγώ[rpa-p] ὡς[bo] κατά[p] σάρξ[nafs] περιπατέω[vppaamp]. **v.3** ἐν[p] σάρξ[ndfs] γάρ[c] περιπατέω[vppanmp] οὐ[xo] κατά[p] σάρξ[nafs] στρατεύω[vipm1p]. **v.4** ὁ[dnnp] γάρ[c] ὅπλον[nnnp] ὁ[dgfs] στρατεία[ngfs] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] σαρκικός[annpn] ἀλλά[c] δυνατός[annpn] ὁ[ddms] θεός[ndms] πρός[p] καθαίρεσις[nafs] ὀχύρωμα[ngnp]. **v.5** λογισμός[namp] καθαιρέω[vppanmp] καί[c] πᾶς[aansn] ὕψωμα[nans] ἐπαίρω[vppmans] κατά[p] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] αἰχμαλωτίζω[vppanmp] πᾶς[aansn] νόημα[nans] εἰς[p] ὁ[dafs] ὑπακοή[nafs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms].

ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ
7 ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε· εἴ τις πέποιθεν
ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ὅτι
8 καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ
καὶ περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς
ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν
9 ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς
10 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι Αἱ μὲν ἐπιστολαὶ, φησί, βαρεῖαι καὶ
ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς, καὶ ὁ λόγος ἐξ-
11 ουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ
12 λόγῳ δι᾽ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. οὐ
γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισι τῶν ἑαυτοὺς
συνιστανόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ
13 συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐχι
εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος
οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς, μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.
14 οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς,
ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ,
15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ
ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆ-
16 ναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, εἰς τὰ ὑπερέκεινα
ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα

---

v.6 καί[c] ἐν[p] ἕτοιμος[adnsn] ἔχω[vppanmp] ἐκδικέω[vnaa] πᾶς[aafsn] παρακοή[nafs] ὅταν[c] πληρόω[vsap3s] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] ὑπακοή[nnfs]. **v.7** ὁ[danp] κατά[p] πρόσωπον[nans] βλέπω[vipa2p] εἰ[qo] τι-σρινμσ πείθω[vixa3s] ἑαυτοῦ[rxdms] Χριστός[ngms] εἰμί[vnpx] οὗτος[rdans] λογίζομαι[vdpn3s] πάλιν[bo] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ὅτι[c] καθώς[bo] αὐτός[rpnms] Χριστός[ngms] οὕτω[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] Χριστός[ngms]. **v.8** ἐάν[qo] τέ[xo] γάρ[c] καί[c] περισσός[aansc] τι-σριανσ καυχάομαι[vsad1s] περί[p] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrgfs] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpd-p] εἰς[p] οἰκοδομή[nafs] καί[c] οὐ[xo] εἰς[p] καθαίρεσις[nafs] σύ[rpg-p] οὐ[xo] αἰσχύνω[vifp1s]. **v.9** ἵνα[c] μή[xo] δοκέω[vsaa2s] ὡς[bo] ἄν[xo] ἐκφοβέω[vnpa] σύ[rpa-p] διά[p] ὁ[dgfp] ἐπιστολή[ngfp]. **v.10** ὅτι[c] ὁ[dnfp] μέν[xo] ἐπιστολή[nnfp] φημί[vipx3s] βαρύς[anfpn] καί[c] ἰσχυρός[anfpn] ὁ[dnfs] δέ[c] παρουσία[nnfs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ἀσθενής[anfsn] καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ἐξουθενέω[vpxpnms]. **v.11** οὗτος[rdans] λογίζομαι[vdpn3s] ὁ[dnms] τοιοῦτος[rdnms] ὅτι[c] οἷος[rcnmp] εἰμί[vipx1p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] διά[p] ἐπιστολή[ngfp] ἄπειμι[vppxnmp] τοιοῦτος[rdnmp] καί[c] πάρειμι[vppxnmp] ὁ[ddns] ἔργον[ndns]. **v.12** οὐ[xo] γάρ[c] τολμάω[vipa1p] ἐγκρίνω[vnaa] ἤ[xo] συγκρίνω[vnaa] ἑαυτοῦ[rxamp] τι-σριδμπ ὁ[dgmp] ἑαυτοῦ[rxamp] συνίστημι[vppagmp] ἀλλά[c] αὐτός[rpnmp] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἑαυτοῦ[rxamp] μετρέω[vppanmp] καί[c] συγκρίνω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ἑαυτοῦ[rxdmp] οὐ[xo] συνίημι[vipa3p]. **v.13** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] οὐχί[xo] εἰς[p] ὁ[danp] ἄμετρος[aanpn] καυχάομαι[vifd1p] ἀλλά[c] κατά[p] ὁ[dans] μέτρον[nans] ὁ[dgms] κανών[ngms] ὅς[rrgms] μερίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] μέτρον[ngns] ἐφικνέομαι[vnad] ἄχρι[p] καί[c] σύ[rpg-p]. **v.14** οὐ[xo] γάρ[c] ὡς[bo] μή[xo] ἐφικνέομαι[vppnnmp] εἰς[p] σύ[rpa-p] ὑπερεκτείνω[vipa1p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἄχρι[p] γάρ[c] καί[c] σύ[rpg-p] φθάνω[viaa1p] ἐν[p] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.15** οὐ[xo] εἰς[p] ὁ[danp] ἄμετρος[aanpn] καυχάομαι[vppnnmp] ἐν[p] ἀλλότριος[admpn] κόπος[ndmp] ἐλπίς[nafs] δέ[c] ἔχω[vppanmp] αὐξάνω[vpppgfs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p] ἐν[p] σύ[rpd-p] μεγαλύνω[vnap] κατά[p] ὁ[dams] κανών[nams] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] περισσεία[nafs].

καυχήσασθαι. ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. οὐ 17, 18
γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλ᾿λ ὃν ὁ Κύριος
συνίστησιν.

Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τῇ ἀφροσύνῃ, ἀλλὰ καὶ ἀνέ- **11**
χεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς 2
ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ. φοβοῦμαι 3
δὲ μή πως ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ,
οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν
Χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν 4
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε,
ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε. λογί- 5
ζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων. εἰ 6
δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ΄ οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ΄ ἐν παντὶ φα-
νερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν 7
ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέ-
λιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν· ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν 8
ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ 9
ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐδενός, τὸ γὰρ ὑστέρημά μου
προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ, ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ
ἐν παντὶ ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλή- 10
θεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς

---

v.16 εἰς[p] ὁ[danp] ὑπερέκεινα[bo] σύ[rpg-p] εὐαγγελίζω[vnam] οὐ[xo] ἐν[p] ἀλλότριος[admsn] κανών[ndms] εἰς[p] ὁ[danp] ἕτοιμος[aanpn] καυχάομαι[vnad]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] καυχάομαι[vppnnms] ἐν[p] κύριος[ndms] καυχάομαι[vdpn3s]. **v.18** οὐ[xo] γάρ[c] ὁ[dnms] ἑαυτοῦ[rxams] συνίστημι[vppanms] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[vipx3s] δόκιμος[anmsn] ἀλλά[c] ὅς[rrams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] συνίστημι[vipa3s]. **11. v.1** ὄφελον[i] ἀνέχω[viin2p] ἐγώ[rpg-s] μικρός[aansn] ὁ[ddfs] ἀφροσύνη[ndfs] ἀλλά[c] καί[c] ἀνέχω[vipn2p] ἐγώ[rpg-s]. **v.2** ζηλόω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpa-p] θεός[ngms] ζῆλος[ndms] ἁρμόζω[viam1s] γάρ[c] σύ[rpa-p] εἷς[ndms] ἀνήρ[ndms] παρθένος[nafs] ἁγνός[aafsn] παρίστημι[vnaa] ὁ[ddms] Χριστός[ndms]. **v.3** φοβέομαι[vipn1s] δέ[c] μή&πώς[c] ὡς[bo] ὁ[dnms] ὄφις[nnms] Εὕα[nafs] ἐξαπατάω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] πανουργία[ndfs] αὐτός[rpgms] οὕτω[bo] φθείρω[vsap3s] ὁ[dnnp] νόημα[nnnp] σύ[rpg-p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἁπλότης[ngfs] ὁ[dgfs] εἰς[p] ὁ[dams] Χριστός[nams]. **v.4** εἰ[qo] μέν[xo] γάρ[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἄλλος[aamsn] Ἰησοῦς[nams] κηρύσσω[vipa3s] ὅς[rrams] οὐ[xo] κηρύσσω[viaa1p] ἤ[xo] πνεῦμα[nans] ἕτερος[aansn] λαμβάνω[vipa2p] ὅς[rrans] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa2p] ἤ[xo] εὐαγγέλιον[nans] ἕτερος[aansn] ὅς[rrans] οὐ[xo] δέχομαι[viad2p] καλῶς[bo] ἀνέχω[viin2p]. **v.5** λογίζομαι[vipn1s] γάρ[c] μηδείς[aansn] ὑστερέω[vnxa] ὁ[dgmp] ὑπέρ[p] λίαν[bo] ἀπόστολος[ngmp]. **v.6** εἰ[qo] δέ[c] καί[c] ἰδιώτης[nnma] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ἀλλά[c] οὐ[xo] ὁ[ddfs] γνῶσις[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] φανερόω[vpapnmp] ἐν[p] πᾶς[adnpn] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.7** ἤ[xo] ἁμαρτία[nafs] ποιέω[viaa1s] ἐμαυτοῦ[rxams] ταπεινόω[vppanms] ἵνα[c] σύ[rpn-p] ὑψόω[vsap2p] ὅτι[c] δωρεάν[bo] ὁ[dans] ὁ[dgms] θεός[ngms] εὐαγγέλιον[nans] εὐαγγελίζω[viam1s] σύ[rpd-p]. **v.8** ἄλλος[aafpn] ἐκκλησία[nafp] συλάω[viaa1s] λαμβάνω[vpaanms] ὀψώνιον[nans] πρός[p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] διακονία[nafs]. **v.9** καί[c] πάρειμι[vppxnms] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] ὑστερέω[vpapnms] οὐ[xo] καταναρκάω[viaa1s] οὐδείς[agmsn] ὁ[dans] γάρ[c] ὑστέρημα[nans] ἐγώ[rpg-s] προσαναπληρόω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἔρχομαι[vpaanmp] ἀπό[p] Μακεδονία[ngfs] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] ἀβαρής[aamsn] σύ[rpd-p] ἐμαυτοῦ[rxams] τηρέω[viaa1s] καί[c] τηρέω[vifa1s].

11 ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. διατί· ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς· ὁ
12 Θεὸς οἶδεν. ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν
τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὑρεθῶσι καθὼς
13 καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι,
14 μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὐ θαυμα-
στόν, αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φω-
15 τός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται
ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
16 τῶν. Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι, εἰ δὲ μή γε κἂν
17 ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα μικρόν τι κἀγὼ καυχήσωμαι. ὃ λα-
λῶ, οὐ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ᾽ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ
18 ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν
19 σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων
20 φρόνιμοι ὄντες. ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις
κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρό-
21 σωπον δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν,
22 ἐν ᾧ δ᾽ ἄν τις τολμᾷ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. Ἑ-
βραῖοί εἰσι· κἀγώ, Ἰσραηλῖταί εἰσι· κἀγώ, σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι·
23 κἀγώ, διάκονοι Χριστοῦ εἰσι· παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγώ, ἐν
κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς

---

v.10 εἰμί^{vipx3s} ἀλήθεια^{nnfs} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} καύχησις^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} οὐ^{xo} φράσσω^{vifp3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddnp} κλίμα^{ndnp} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs}. **v.11** διά&τίς^{xo} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀγαπάω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οἶδα^{vixa3s}. **v.12** ὅς^{rrans} δέ^{c} ποιέω^{vipa1s} καί^{c} ποιέω^{vifa1s} ἵνα^{c} ἐκκόπτω^{vsaa1s} ὁ^{dafs} ἀφορμή^{nafs} ὁ^{dgmp} θέλω^{vppagmp} ἀφορμή^{nafs} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καυχάομαι^{vipn3p} εὑρίσκω^{vsap3p} καθώς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$. **v.13** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdnmp} ψευδαπόστολος^{nnmp} ἐργάτης^{nnmp} δόλιος^{anmpn} μετασχηματίζω^{vppmnmp} εἰς^{p} ἀπόστολος^{namp} Χριστός^{ngms}. **v.14** καί^{c} οὐ^{xo} θαυμαστός^{annsn} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} μετασχηματίζω^{vipm3s} εἰς^{p} ἄγγελος^{nams} φῶς^{ngns}. **v.15** οὐ^{xo} μέγας^{annsn} οὖν^{c} εἰ^{qo} καί^{c} ὁ^{dnmp} διάκονος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μετασχηματίζω^{vipp3p} ὡς^{bo} διάκονος^{nnmp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} εἰμί^{vifx3s} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp}. **v.16** πάλιν^{bo} λέγω^{vipa1s} μή^{xo} τίς^{rinms} ἐγώ$^{rpa-s}$ δοκέω^{vsaa3s} ἄφρων^{aamsn} εἰμί^{vnpx} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} κἄν^{qo} ὡς^{bo} ἄφρων^{aamsn} δέχομαι^{vdad2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἵνα^{c} μικρός^{aansn} τι-σριανσ κἀγώ$^{rpn-s}$ καυχάομαι^{vsad1s}. **v.17** ὅς^{rrans} λαλέω^{vipa1s} οὐ^{xo} λαλέω^{vipa1s} κατά^{p} κύριος^{nams} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐν^{p} ἀφροσύνη^{ndfs} ἐν^{p} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὑπόστασις^{ndfs} ὁ^{dgfs} καύχησις^{ngfs}. **v.18** ἐπεί^{c} πολύς^{anmpn} καυχάομαι^{vipn3p} κατά^{p} ὁ^{dafs} σάρξ^{nafs} κἀγώ$^{rpn-s}$ καυχάομαι^{vifd1s}. **v.19** ἡδέως^{bo} γάρ^{c} ἀνέχω^{vipn2p} ὁ^{dgmp} ἄφρων^{agmpn} φρόνιμος^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp}. **v.20** ἀνέχω^{vipn2p} γάρ^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ καταδουλόω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ κατεσθίω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ λαμβάνω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἐπαίρω^{vipm3s} εἰ^{qo} τι--σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} πρόσωπον^{nans} δέρω^{vipa3s}. **v.21** κατά^{p} ἀτιμία^{nafs} λέγω^{vipa1s} ὡς^{bo} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀσθενέω^{viaa1p} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} δέ^{c} ἄν^{xo} τι-σρινμσ τολμάω^{vspa3s} ἐν^{p} ἀφροσύνη^{ndfs} λέγω^{vipa1s} τολμάω^{vipa1s} κἀγώ$^{rpn-s}$. **v.22** Ἑβραῖος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} κἀγώ$^{rpn-s}$ Ἰσραηλίτης^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} κἀγώ$^{rpn-s}$ σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx3p} κἀγώ$^{rpn-s}$.

περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις, ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις 24
τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. τρὶς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐ- 25
λιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα,
ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, 26
κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει,
κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευ-
δαδέλφοις, ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν 27
λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνό-
τητι. χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπισύστασις μου ἡ καθ᾽ ἡμέραν, 28
ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθε- 29
νῶ· τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι· εἰ καυχᾶσθαι 30
δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ 31
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ 32
βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων,
καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ 33
ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι, ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας **12**
καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν 2
δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος
οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν, ἁρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐ-

---

v.23 διάκονος[nnmp] Χριστός[ngms] εἰμί[vipx3p] παραφρονέω[vppanms] λαλέω[vipa1s] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] κόπος[ndmp] περισσοτέρως[bo] ἐν[p] πληγή[ndfp] ὑπερβαλλόντως[bo] ἐν[p] φυλακή[ndfp] περισσοτέρως[bo] ἐν[p] θάνατος[ndmp] πολλάκις[bo]. **v.24** ὑπό[p] Ἰουδαῖος[agmpn] πεντάκις[bo] τεσσεράκοντα[tn] παρά[p] εἷς[nafs] λαμβάνω[viaa1s]. **v.25** τρίς[bo] ῥαβδίζω[viap1s] ἅπαξ[bo] λιθάζω[viap1s] τρίς[bo] ναυαγέω[viaa1s] νυχθήμερον[nans] ἐν[p] ὁ[ddms] βυθός[ndms] ποιέω[vixa1s]. **v.26** ὁδοιπορία[ndfp] πολλάκις[bo] κίνδυνος[ndmp] ποταμός[ngmp] κίνδυνος[ndmp] λῃστής[ngmp] κίνδυνος[ndmp] ἐκ[p] γένος[ngns] κίνδυνος[ndmp] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp] κίνδυνος[ndmp] ἐν[p] πόλις[ndfs] κίνδυνος[ndmp] ἐν[p] ἐρημία[ndfs] κίνδυνος[ndmp] ἐν[p] θάλασσα[ndfs] κίνδυνος[ndmp] ἐν[p] ψευδάδελφος[ndmp]. **v.27** ἐν[p] κόπος[ndms] καί[c] μόχθος[ndms] ἐν[p] ἀγρυπνία[ndfp] πολλάκις[bo] ἐν[p] λιμός[ndms] καί[c] δίψος[ndns] ἐν[p] νηστεία[ndfp] πολλάκις[bo] ἐν[p] ψῦχος[ndns] καί[c] γυμνότης[ndfs]. **v.28** χωρίς[bo] ὁ[dgnp] παρεκτός[bo] ὁ[dnfs] ἐπισύστασις[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnfs] κατά[p] ἡμέρα[nafs] ὁ[dnfs] μέριμνα[nnfs] πᾶς[agfpn] ὁ[dgfp] ἐκκλησία[ngfp]. **v.29** τίς[rqnms] ἀσθενέω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] ἀσθενέω[vipa1s] τίς[rqnms] σκανδαλίζω[vipp3s] καί[c] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] πυρόω[vipp1s]. **v.30** εἰ[qo] καυχάομαι[vnpn] δεῖ[vipq3s] ὁ[danp] ὁ[dgfs] ἀσθένεια[ngfs] ἐγώ[rpg-s] καυχάομαι[vifd1s]. **v.31** ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] οἶδα[vixa3s] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] εὐλογητός[anmsn] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὅτι[c] οὐ[xo] ψεύδομαι[vipn1s]. **v.32** ἐν[p] Δαμασκός[ndfs] ὁ[dnms] ἐθνάρχης[nnms] Ἀρέτας[ngms] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms] φρουρέω[viia3s] ὁ[dafs] Δαμασκηνός[agmpn] πόλις[nafs] πιάζω[vnaa] ἐγώ[rpa-s] θέλω[vppanms]. **v.33** καί[c] διά[p] θυρίς[ngfs] ἐν[p] σαργάνη[ndfs] χαλάω[viap1s] διά[p] ὁ[dgns] τεῖχος[ngns] καί[c] ἐκφεύγω[viaa1s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgms]. **12. v.1** καυχάομαι[vnpn] δή[xo] οὐ[xo] συμφέρω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ἔρχομαι[vifd1s] γάρ[c] εἰς[p] ὀπτασία[nafp] καί[c] ἀποκάλυψις[nafp] κύριος[ngms].

3 ρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εἴτε ἐν σώματι, εἴτε
4 ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν. ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν
παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ
5 λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ
6 καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω
καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ, φείδο-
μαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει
7 τι ἐξ ἐμοῦ. καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπερ-
αίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με
8 κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον
9 παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ᾽ ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέ μοι, Ἀρκεῖ σοι ἡ
χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἥδιστα
οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώ-
10 σῃ ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις,
ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ
11 Χριστοῦ, ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων,
καυχώμενος, ὑμεῖς με ἠναγκάσατε, ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ᾽ ὑμῶν
συνίστασθαι, οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων, εἰ
12 καὶ οὐδέν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν
ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι.

---

v.2 οἶδα[vixa1s] ἄνθρωπος[nams] ἐν[p] Χριστός[ndms] πρό[p] ἔτος[ngnp] δεκατέσσαρες[ngnp] εἴτε[c] ἐν[p] σῶμα[ndns] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] εἴτε[c] ἐκτός[bo] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὁ[dnms] θεός[nnms] οἶδα[vixa3s] ἁρπάζω[vpapams] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdams] ἕως[c] τρίτος[agmsn] οὐρανός[ngms]. **v.3** καί[c] οἶδα[vixa1s] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdams] ἄνθρωπος[nams] εἴτε[c] ἐν[p] σῶμα[ndns] εἴτε[c] ἔκτος[bo] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] οὐ[xo] οἶδα[vixa1s] ὁ[dnms] θεός[nnms] οἶδα[vixa3s]. **v.4** ὅτι[c] ἁρπάζω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dams] παράδεισος[nams] καί[c] ἀκούω[viaa3s] ἄρρητος[aanpn] ῥῆμα[nanp] ὅς[rranp] οὐ[xo] ἔξεστι[vppqnns] ἄνθρωπος[ndms] λαλέω[vnaa]. **v.5** ὑπέρ[p] ὁ[dgms] τοιοῦτος[rdgms] καυχάομαι[vifd1s] ὑπέρ[p] δέ[c] ἐμαυτοῦ[rxgms] οὐ[xo] καυχάομαι[vifd1s] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀσθένεια[ndfp] ἐγώ[rpg-s]. **v.6** ἐάν[qo] γάρ[c] θέλω[vsaa1s] καυχάομαι[vnad] οὐ[xo] εἰμί[vifx1s] ἄφρων[anmsn] ἀλήθεια[nafs] γάρ[c] λέγω[vifa1s] φείδομαι[vipn1s] δέ[c] μή[xo] τι-σρινμσ εἰς[p] ἐγώ[rpa-s] λογίζομαι[vsad3s] ὑπέρ[p] ὅς[rrans] βλέπω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] ἤ[xo] ἀκούω[vipa3s] τι-σριανσ ἐκ[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** καί[c] ὁ[ddfs] ὑπερβολή[ndfs] ὁ[dgfp] ἀποκάλυψις[ngfp] ἵνα[c] μή[xo] ὑπεραίρω[vspp1s] δίδωμι[viap3s] ἐγώ[rpd-s] σκόλοψ[nnms] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἄγγελος[nnms] Σατανᾶς[tp] ἵνα[c] ἐγώ[rpa-s] κολαφίζω[vspa3s] ἵνα[c] μή[xo] ὑπεραίρω[vspp1s]. **v.8** ὑπέρ[p] οὗτος[rdgms] τρίς[bo] ὁ[dams] κύριος[nams] παρακαλέω[viaa1s] ἵνα[c] ἀφίστημι[vsaa3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** καί[c] λέγω[vixa3s] ἐγώ[rpd-s] ἀρκέω[vipa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnfs] γάρ[c] δύναμις[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ἀσθένεια[ndfs] τελειόω[vipp3s] ἡδέως[bo] οὖν[c] μᾶλλον[bo] καυχάομαι[vifd1s] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀσθένεια[ndfp] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] ἐπισκηνόω[vsaa3s] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.10** διό[c] εὐδοκέω[vipa1s] ἐν[p] ἀσθένεια[ndfp] ἐν[p] ὕβρις[ndfp] ἐν[p] ἀνάγκη[ndfp] ἐν[p] διωγμός[ndmp] ἐν[p] στενοχωρία[ndfp] ὑπέρ[p] Χριστός[ngms] ὅταν[c] γάρ[c] ἀσθενέω[vspa1s] τότε[bo] δυνατός[anmsn] εἰμί[vipx1s]. **v.11** γίνομαι[vixa1s] ἄφρων[anmsn] καυχάομαι[vppnnms] σύ[rpn-p] ἐγώ[rpa-s] ἀναγκάζω[viaa2p] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] ὀφείλω[viia1s] ὑπό[p] σύ[rpg-p] συνίστημι[vnpp] οὐδείς[aansn] γάρ[c] ὑστερέω[viaa1s] ὁ[dgmp] ὑπέρ[p] λίαν[bo] ἀπόστολος[ngmp] εἰ[qo] καί[c] οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx1s]. **v.12** ὁ[dnnp] μέν[xo] σημεῖον[nnnp] ὁ[dgms] ἀπόστολος[ngms] κατεργάζομαι[viap3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὑπομονή[ndfs] ἐν[p] σημεῖον[ndnp] καί[c] τέρας[ndnp] καί[c] δύναμις[ndfp].

τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι 13
αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν· χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
ταύτην. Ἰδού, τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ 14
καταναρκήσω, ὑμῶν, οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλ᾽λ ὑμᾶς, οὐ γὰρ
ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ᾽ οἱ γονεῖς τοῖς
τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑ- 15
πὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἧττον
ἀγαπῶμαι. ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλ᾽λ ὑπάρχων 16
πανοῦργος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς 17
ὑμᾶς, δι᾽ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς· παρεκάλεσα Τίτον, καὶ 18
συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν, μή τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος·
οὐ τῷ αὐτῷ Πνεύματι περιεπατήσαμεν· οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι·
Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα· κατένωπιον τοῦ Θεοῦ 19
ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν, τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰ-
κοδομῆς. φοβοῦμαι γὰρ μή πως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω 20
ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ἔρεις ζῆλοι,
θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκατα-
στασίαι, μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου πρὸς 21
ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων, καὶ μὴ με-
τανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ
ἔπραξαν.
Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ στόματος δύο μαρτύ- **13**

---

v.13 τίς[rqnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrans] ἡττάομαι[viap2p] ὑπέρ[p] ὁ[dafp] λοιπός[aafpn] ἐκκλησία[nafp] εἰ[qo] μή[xo] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] καταναρκάω[viaa1s] σύ[rpg-p] χαρίζομαι[vdad2p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dafs] ἀδικία[nafs] οὗτος[rdafs]. **v.14** ἰδού[vdaa2s] τρίτος[aansn] ἑτοίμως[bo] ἔχω[vipa1s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] οὐ[xo] καταναρκάω[vifa1s] σύ[rpg-p] οὐ[xo] γάρ[c] ζητέω[vipa1s] ὁ[danp] σύ[rpg-p] ἀλλά[c] σύ[rpa-p] οὐ[xo] γάρ[c] ὀφείλω[vipa3s] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[ddmp] γονεύς[ndmp] θησαυρίζω[vnpa] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] γονεύς[nnmp] ὁ[ddnp] τέκνον[ndnp]. **v.15** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἡδέως[bo] δαπανάω[vifa1s] καί[c] ἐκδαπανάω[vifp1s] ὑπέρ[p] ὁ[dgfp] ψυχή[ngfp] σύ[rpg-p] εἰ[qo] καί[c] περισσοτέρως[bo] σύ[rpa-p] ἀγαπάω[vppanms] ἡττάομαι[aansn] ἀγαπάω[vipp1s]. **v.16** εἰμί[vdpx3s] δέ[c] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] καταβαρέω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἀλλά[c] ὑπάρχω[vppanms] πανοῦργος[nnms] δόλος[ndms] σύ[rpa-p] λαμβάνω[viaa1s]. **v.17** μή[xo] τι--σριαμσ ὅς[rrgmp] ἀποστέλλω[vixa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] διά[p] αὐτός[rpgms] πλεονεκτέω[viaa1s] σύ[rpa-p]. **v.18** παρακαλέω[viaa1s] Τίτος[nams] καί[c] συναποστέλλω[viaa1s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] μή[xo] τίς[rians] πλεονεκτέω[viaa3s] σύ[rpa-p] Τίτος[nnms] οὐ[xo] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] πνεῦμα[ndns] περιπατέω[viaa1p] οὐ[xo] ὁ[ddnp] αὐτός[rpdnp] ἴχνος[ndnp]. **v.19** πάλιν[bo] δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] σύ[rpd-p] ἀπολογέομαι[vipn1p] κατενώπιον[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] Χριστός[ndms] λαλέω[vipa1p] ὁ[dnnp] δέ[c] πᾶς[annpn] ἀγαπητός[avmpn] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] σύ[rpg-p] οἰκοδομή[ngfs]. **v.20** φοβέομαι[vipn1s] γάρ[c] μή&πώς[c] ἔρχομαι[vpaanms] οὐ[xo] οἷος[rcanp] θέλω[vipa1s] εὑρίσκω[vsaa1s] σύ[rpa-p] κἀγώ[rpn-s] εὑρίσκω[vsap1s] σύ[rpd-p] οἷος[rcams] οὐ[xo] θέλω[vipa2p] μή&πώς[c] ἔρις[nnfp] ζηλόω[nnmp] θυμός[nnmp] ἐριθεία[nnfp] καταλαλιά[nnfp] ψιθυρισμός[nnmp] φυσίωσις[nnfp] ἀκαταστασία[nnfp]. **v.21** μή[xo] πάλιν[bo] ἔρχομαι[vpaaams] ἐγώ[rpa-s] ταπεινόω[vsaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] πενθέω[vifa1s] πολύς[aampn] ὁ[dgmp] προαμαρτάνω[vpxagmp] καί[c] μή[xo] μετανοέω[vpaagmp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀκαθαρσία[ndfs] καί[c] πορνεία[ndfs] καί[c] ἀσέλγεια[ndfs] ὅς[rrdfs] πράσσω[viaa3p].

2 ρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ προλέγω,
ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτη-
κόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φεί-
3 σομαι, ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς
4 εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν, καὶ γὰρ εἰ ἐσταυ-
ρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ. καὶ γὰρ καὶ
ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνά-
5 μεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει,
ἑαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς
6 Χριστὸς ἐν ὑμῖν· ἐστίν εἰ μή τι ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι
7 γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν
Θεὸν, μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι
φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι
8 ὦμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλ'λ ὑπὲρ τῆς
9 ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυ-
10 νατοὶ ἦτε, τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ
τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι,
κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος, εἰς οἰκοδομὴν, καὶ
11 οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε,
παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀ-
12 γάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν

---

13. v.1 τρίτος[aansn] οὗτος[rdans] ἔρχομαι[vipn1s] πρός[p] σύ[rpa-p] ἐπί[p] στόμα[ngns] δύο[tn] μάρτυς[ngmp] καί[c] τρεῖς[ngmp] ἵστημι[vifp3s] πᾶς[annsn] ῥῆμα[nnns]. **v.2** προεῖπον[vixa1s] καί[c] προλέγω[vipa1s] ὡς[bo] πάρειμι[vppxnms] ὁ[dnns] δεύτερος[annsn] καί[c] ἄπειμι[vppxnms] νῦν[bo] γράφω[vipa1s] ὁ[ddmp] προαμαρτάνω[vpxadmp] καί[c] ὁ[ddmp] λοιπός[admpn] πᾶς[admpn] ὅτι[c] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa1s] εἰς[p] ὁ[dans] πάλιν[bo] οὐ[xo] φείδομαι[vifd1s]. **v.3** ἐπεί[c] δοκιμή[nafs] ζητέω[vipa2p] ὁ[dgms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] λαλέω[vppagms] Χριστός[ngms] ὅς[rrnms] εἰς[p] σύ[rpa-p] οὐ[xo] ἀσθενέω[vipa3s] ἀλλά[c] δυνατέω[vipa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.4** καί[c] γάρ[c] εἰ[qo] σταυρόω[viap3s] ἐκ[p] ἀσθένεια[ngfs] ἀλλά[c] ζάω[vipa3s] ἐκ[p] δύναμις[ngfs] θεός[ngms] καί[c] γάρ[c] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἀσθενέω[vipa1p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ἀλλά[c] ζάω[vifd1p] σύν[p] αὐτός[rpdms] ἐκ[p] δύναμις[ngfs] θεός[ngms] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.5** ἑαυτοῦ[rxamp] πειράζω[vdpa2p] εἰ[qo] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ἑαυτοῦ[rxamp] δοκιμάζω[vdpa2p] ἤ[xo] οὐ[xo] ἐπιγινώσκω[vipa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3s] εἰ[qo] μή[xo] τίς[rinns] ἀδόκιμος[anmpn] εἰμί[vipx2p]. **v.6** ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] ὅτι[c] γινώσκω[vifd2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] ἀδόκιμος[anmpn]. **v.7** εὔχομαι[vipn1s] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] μή[xo] ποιέω[vnaa] σύ[rpa-p] κακός[aansn] μηδείς[aansn] οὐ[xo] ἵνα[c] ἐγώ[rpn-p] δόκιμος[anmpn] φαίνω[vsap1p] ἀλλά[c] ἵνα[c] σύ[rpn-p] ὁ[dans] καλός[aansn] ποιέω[vspa2p] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὡς[bo] ἀδόκιμος[anmpn] εἰμί[vspx1p]. **v.8** οὐ[xo] γάρ[c] δύναμαι[vipn1p] τι-σριανσ κατά[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ἀλλά[c] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs]. **v.9** χαίρω[vipa1p] γάρ[c] ὅταν[c] ἐγώ[rpn-p] ἀσθενέω[vspa1p] σύ[rpn-p] δέ[c] δυνατός[anmpn] εἰμί[vspx2p] οὗτος[rdans] δέ[c] καί[c] εὔχομαι[vipn1p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] κατάρτισις[nafs]. **v.10** διά[p] οὗτος[rdans] οὗτος[rdanp] ἄπειμι[vppxnms] γράφω[vipa1s] ἵνα[c] πάρειμι[vppxnms] μή[xo] ἀποτόμως[bo] χράομαι[vsad1s] κατά[p] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] ὅς[rrafs] δίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰς[p] οἰκοδομή[nafs] καί[c] οὐ[xo] εἰς[p] καθαίρεσις[nafs]. **v.11** λοιπός[aansn] ἀδελφός[nvmp] χαίρω[vdpa2p] καταρτίζω[vdpp2p] παρακαλέω[vdpp2p] ὁ[dans] αὐτός[rpans] φρονέω[vdpa2p] εἰρηνεύω[vdpa2p] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] καί[c] εἰρήνη[ngfs] εἰμί[vifx3s] μετά[p] σύ[rpg-p].

ἁγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. Ἡ χάρις 13, 14
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοι-
νωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρός
Κορινθίους δευτέρᾳ ἐγράφη ἀπό Φιλίππων τῆς Μακεδονίας διά
Τίτου καί Λουκᾶ.

---

v.12 ἀσπάζομαι[vdad2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] ἅγιος[adnsn] φίλημα[ndns]. **v.13** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] πᾶς[anmpn]. **v.14** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnfs] κοινωνία[nnfs] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Κορίνθιος[aampn] δεύτερος[anfsn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Φίλιπποι[ngms] ὁ[dgfs] Μακεδονία[ngfs] διά[p] Τίτος[ngms] καί[c] Λουκᾶς[ngms].

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου,
ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐ-
2 τὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλη-
3 σίαις τῆς Γαλατίας, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς,
4 καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος
5 πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ
6 δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Θαυμάζω ὅτι οὕτω τα-
χέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ
7 εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ
ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
8 Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγε-
9 λίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς
προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται
10 παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω
ἢ τὸν Θεόν· ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν· εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις
11 ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀ-
δελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι
12 κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] ἀπόστολος[nnms] οὐ[xo] ἀπό[p] ἄνθρωπος[ngmp] οὐδέ[bo] διά[p] ἄνθρωπος[ngms] ἀλλά[c] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ὁ[dgms] ἐγείρω[vpaagms] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.2** καί[c] ὁ[dnmp] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[anmpn] ἀδελφός[nnmp] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgfs] Γαλατία[ngfs]. **v.3** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] καί[c] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** ὁ[dgms] δίδωμι[vpaagms] ἑαυτοῦ[rxams] ὑπέρ[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p] ὅπως[bo] ἐξαιρέω[vsam3s] ἐγώ[rpa-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἐνίστημι[vpxagms] αἰών[ngms] πονηρός[agmsn] κατά[p] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.5** ὅς[rrdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.6** θαυμάζω[vipa1s] ὅτι[c] οὕτω[bo] ταχέως[bo] μετατίθημι[vipe2p] ἀπό[p] ὁ[dgms] καλέω[vpaagms] σύ[rpa-p] ἐν[p] χάρις[ndfs] Χριστός[ngms] εἰς[p] ἕτερος[aansn] εὐαγγέλιον[nans]. **v.7** ὅς[rrnns] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἄλλος[annsn] εἰ[qo] μή[xo] τι--σριvμπ εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ταράσσω[vppanmp] σύ[rpa-p] καί[c] θέλω[vppanmp] μεταστρέφω[vnaa] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.8** ἀλλά[c] καί[c] ἐάν[qo] ἐγώ[rpn-p] ἤ[xo] ἄγγελος[nnms] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] εὐαγγελίζω[vspm3s] σύ[rpd-p] παρά[p] ὅς[rrans] εὐαγγελίζω[viam1p] σύ[rpd-p] ἀνάθεμα[nnns] εἰμί[vdpx3s]. **v.9** ὡς[bo] προλέγω[vixa1p] καί[c] ἄρτι[bo] πάλιν[bo] λέγω[vipa1s] εἰ[qo] τι-σριvμσ σύ[rpa-p] εὐαγγελίζω[vipm3s] παρά[p] ὅς[rrans] παραλαμβάνω[viaa2p] ἀνάθεμα[nnns] εἰμί[vdpx3s]. **v.10** ἄρτι[bo] γάρ[c] ἄνθρωπος[namp] πείθω[vipa1s] ἤ[xo] ὁ[dams] θεός[nams] ἤ[xo] ζητέω[vipa1s] ἄνθρωπος[ndmp] ἀρέσκω[vnpa] εἰ[qo] γάρ[c] ἔτι[bo] ἄνθρωπος[ndmp] ἀρέσκω[viia1s] Χριστός[ngms] δοῦλος[nnms] οὐ[xo] ἄν[xo] εἰμί[viix1s]. **v.11** γνωρίζω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dans] εὐαγγελίζω[vpapans] ὑπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κατά[p] ἄνθρωπος[nams].

αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι᾽ ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι 13
καθ᾽ ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπόρ-
θουν αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς 14
συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων
τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀ- 15
φορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος
αὐτοῦ, ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζω- 16
μαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ
αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ 17
ἀποστόλους, ἀλλ᾽ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα
εἰς Δαμασκόν. Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα 18
ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε.
ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελ- 19
φὸν τοῦ Κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ 20
ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ 21
τῆς Κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλη- 22
σίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ, μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν 23
ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥν ποτε
ἐπόρθει, καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν. 24
Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσό- **2**

---

v.12 οὐδέ[bo] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] παρά[p] ἄνθρωπος[ngms] παραλαμβάνω[viaa1s] αὐτός[rpans] οὔτε[c] διδάσκω[viap1s] ἀλλά[c] διά[p] ἀποκάλυψις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.13** ἀκούω[viaa2p] γάρ[c] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἀναστροφή[nafs] ποτέ[xo] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰουδαϊσμός[ndms] ὅτι[c] κατά[p] ὑπερβολή[nafs] διώκω[viia1s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πορθέω[viia1s] αὐτός[rpafs]. **v.14** καί[c] προκόπτω[viia1s] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰουδαϊσμός[ndms] ὑπέρ[p] πολύς[aampn] συνηλικιώτης[namp] ἐν[p] ὁ[ddns] γένος[ndns] ἐγώ[rpg-s] περισσοτέρως[bo] ζηλωτής[nnms] ὑπάρχω[vppanms] ὁ[dgmp] πατρικός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] παράδοσις[ngfp]. **v.15** ὅτε[bo] δέ[c] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] ἀφορίζω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] καλέω[vpaanms] διά[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.16** ἀποκαλύπτω[vnaa] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἵνα[c] εὐαγγελίζω[vspm1s] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] εὐθέως[bo] οὐ[xo] προσανατίθημι[viam1s] σάρξ[ndfs] καί[c] αἷμα[ndns]. **v.17** οὐδέ[bo] ἀνέρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] πρός[p] ὁ[damp] πρό[p] ἐγώ[rpg-s] ἀπόστολος[namp] ἀλλά[c] ἀπέρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Ἀραβία[nafs] καί[c] πάλιν[bo] ὑποστρέφω[viaa1s] εἰς[p] Δαμασκός[nafs]. **v.18** ἔπειτα[bo] μετά[p] ἔτος[nanp] τρεῖς[nanp] ἀνέρχομαι[viaa1s] εἰς[p] Ἱεροσόλυμα[nafs] ἱστορέω[vnaa] Πέτρος[nams] καί[c] ἐπιμένω[viaa1s] πρός[p] αὐτός[rpams] ἡμέρα[nafp] δεκαπέντε[tn]. **v.19** ἕτερος[aamsn] δέ[c] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] οὐ[xo] ὁράω[viaa1s] εἰ[qo] μή[xo] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.20** ὅς[rranp] δέ[c] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἰδού[vdaa2s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅτι[c] οὐ[xo] ψεύδομαι[vipn1s]. **v.21** ἔπειτα[bo] ἔρχομαι[viaa1s] εἰς[p] ὁ[danp] κλίμα[nanp] ὁ[dgfs] Συρία[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] Κιλικία[ngfs]. **v.22** εἰμί[viix1s] δέ[c] ἀγνοέω[vpppnms] ὁ[ddns] πρόσωπον[ndns] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] ὁ[ddfp] ἐν[p] Χριστός[ndms]. **v.23** μόνος[bo] δέ[c] ἀκούω[vppanmp] εἰμί[viix3p] ὅτι[c] ὁ[dnms] διώκω[vppanms] ἐγώ[rpa-p] ποτέ[xo] νῦν[bo] εὐαγγελίζω[vipm3s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ὅς[rrafs] ποτέ[xo] πορθέω[viia3s]. **v.24** καί[c] δοξάζω[viia3p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dams] θεός[nams].

2 λυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον, ἀνέβην δὲ
κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κη-
ρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή πως εἰς
3 κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ᾽ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην
4 ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευ-
δαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν
ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται,
5 οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐ-
6 αγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι
ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει, πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώ-
που οὐ λαμβάνει ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο,
7 ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀ-
8 κροβυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, ὁ γὰρ ἐνεργήσας
Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ
9 ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ
Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν
ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾷ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ
10 εἰς τὴν περιτομήν, μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ
11 καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς
Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος
12 ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν

---

2. v.1 ἔπειτα^{bo} διά^{p} δεκατέσσαρες^{ngnp} ἔτος^{ngnp} πάλιν^{bo} ἀναβαίνω^{viaa1s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} μετά^{p} Βαρναβᾶς^{ngms} συμπαραλαμβάνω^{vpaanms} καί^{c} Τίτος^{nams}. **v.2** ἀναβαίνω^{viaa1s} δέ^{c} κατά^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} καί^{c} ἀνατίθημι^{viam1s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} δέ^{c} ὁ^{ddmp} δοκέω^{vppadmp} μή&πώς^{c} εἰς^{p} κενός^{aamsn} τρέχω^{vspa1s} ἤ^{xo} τρέχω^{viaa1s}. **v.3** ἀλλά^{c} οὐδέ^{bo} Τίτος^{nnms} ὁ^{dnms} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ Ἕλλην^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ἀναγκάζω^{viap3s} περιτέμνω^{vnap}. **v.4** διά^{p} δέ^{c} ὁ^{damp} παρείσακτος^{aampn} ψευδάδελφος^{namp} ὅστις^{rrnmp} παρεισέρχομαι^{viaa3p} κατασκοπέω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa1p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpa-p}$ καταδουλόω^{vsam3p}. **v.5** ὅς^{rrdmp} οὐδέ^{bo} πρός^{p} ὥρα^{nafs} εἴκω^{viaa1p} ὁ^{ddfs} ὑποταγή^{ndfs} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} διαμένω^{vsaa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.6** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgmp} δοκέω^{vppagmp} εἰμί^{vnpx} τι-σριννσ ὁποῖος^{anmpn} ποτέ^{xo} εἰμί^{viix3p} οὐδείς^{annsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ διαφέρω^{vipa3s} πρόσωπον^{nans} θεός^{nnms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ γάρ^{c} ὁ^{dnmp} δοκέω^{vppanmp} οὐδείς^{aansn} προσανατίθημι^{viam3p}. **v.7** ἀλλά^{c} ἐναντίον^{bo} ὁράω^{vpaanmp} ὅτι^{c} πιστεύω^{vixp1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} ἀκροβυστία^{ngfs} καθώς^{bo} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs}. **v.8** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἐνεργέω^{vpaanms} Πέτρος^{ndms} εἰς^{p} ἀποστολή^{nafs} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs} ἐνεργέω^{viaa3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp}. **v.9** καί^{c} γινώσκω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vpapafs} ἐγώ$^{rpd-s}$ Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Κηφᾶς^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnmp} δοκέω^{vppanmp} στῦλος^{nnmp} εἰμί^{vnpx} δεξιός^{aafpn} δίδωμι^{viaa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} Βαρναβᾶς^{ndms} κοινωνία^{ngfs} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} αὐτός^{rpnmp} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} περιτομή^{nafs}. **v.10** μόνος^{bo} ὁ^{dgmp} πτωχός^{agmpn} ἵνα^{c} μνημονεύω^{vspa1p} ὅς^{rrans} καί^{c} σπουδάζω^{viaa1s} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa}. **v.11** ὅτε^{bo} δέ^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpdms} ἀνθίστημι^{viaa1s} ὅτι^{c} καταγινώσκω^{vpxpnms} εἰμί^{viix3s}.

συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φο-
βούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ 13
οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ
ὑποκρίσει. ἀλλ᾽ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀ- 14
λήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον, τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων,
Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί
τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν· ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ 15
ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ 16
ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς
εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως
Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ
ἔργων νόμου πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ, ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χρι- 17
στῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας
διάκονος· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰ- 18
κοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου 19
νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι ζῶ δὲ 20
οὐκέτι ἐγώ ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί ἐν πίστει
ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ, τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰ γὰρ διὰ 21
νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθε- **3**

---

v.12 πρό[p] ὁ[dgms] γάρ[c] ἔρχομαι[vnaa] τι-σριαμπ ἀπό[p] Ἰάκωβος[ngms] μετά[p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] συνεσθίω[viia3s] ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3p] ὑποστέλλω[viia3s] καί[c] ἀφορίζω[viia3s] ἑαυτοῦ[rxams] φοβέομαι[vppnnms] ὁ[damp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs]. **v.13** καί[c] συνυποκρίνομαι[viap3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] Ἰουδαῖος[anmpn] ὥστε[c] καί[c] Βαρναβᾶς[nnms] συναπάγω[viap3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddfs] ὑπόκρισις[ndfs]. **v.14** ἀλλά[c] ὅτε[bo] ὁράω[viaa1s] ὅτι[c] οὐ[xo] ὀρθοποδέω[vipa3p] πρός[p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] λέγω[viaa1s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ἔμπροσθεν[p] πᾶς[agmpn] εἰ[qo] σύ[rpn-s] Ἰουδαῖος[anmsn] ὑπάρχω[vppanms] ἐθνικῶς[bo] ζάω[vipa2s] καί[c] οὐ[xo] Ἰουδαϊκῶς[bo] τίς[rqans] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἀναγκάζω[vipa2s] Ἰουδαΐζω[vnpa]. **v.15** ἐγώ[rpn-p] φύσις[ndfs] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp] ἁμαρτωλός[anmpn]. **v.16** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] οὐ[xo] δικαιόω[vipp3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ἐάν[qo] μή[xo] διά[p] πίστις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰς[p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams] πιστεύω[viaa1p] ἵνα[c] δικαιόω[vsap1p] ἐκ[p] πίστις[ngfs] Χριστός[ngms] καί[c] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] διότι[c] οὐ[xo] δικαιόω[vifp3s] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs]. **v.17** εἰ[qo] δέ[c] ζητέω[vppanmp] δικαιόω[vnap] ἐν[p] Χριστός[ndms] εὑρίσκω[viap1p] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ἆρα[xo] Χριστός[nnms] ἁμαρτία[ngfs] διάκονος[nnms] μή[xo] γίνομαι[voad3s]. **v.18** εἰ[qo] γάρ[c] ὅς[rranp] καταλύω[viaa1s] οὗτος[rdanp] πάλιν[bo] οἰκοδομέω[vipa1s] παραβάτης[nams] ἐμαυτοῦ[rxams] συνίστημι[vipa1s]. **v.19** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] διά[p] νόμος[ngms] νόμος[ndms] ἀποθνῄσκω[viaa1s] ἵνα[c] θεός[ndms] ζάω[vsaa1s]. **v.20** Χριστός[ndms] συσταυρόω[vixp1s] ζάω[vipa1s] δέ[c] οὐκέτι[bo] ἐγώ[rpn-s] ζάω[vipa3s] δέ[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] Χριστός[nnms] ὅς[rrans] δέ[c] νῦν[bo] ζάω[vipa1s] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἐν[p] πίστις[ndfs] ζάω[vipa1s] ὁ[ddfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ἀγαπάω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] καί[c] παραδίδωμι[vpaagms] ἑαυτοῦ[rxams] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.21** οὐ[xo] ἀθετέω[vipa1s] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰ[qo] γάρ[c] διά[p] νόμος[ngms] δικαιοσύνη[nnfs] ἄρα[xo] Χριστός[nnms] δωρεάν[bo] ἀποθνῄσκω[viaa3s].

σθαι, οἷς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν
2 ἐσταυρωμένος· τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ᾽ ὑμῶν, ἐξ ἔργων
3 νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως· οὕτως ἀνόητοί
4 ἐστε· ἐναρξάμενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε· τοσαῦτα ἐ-
5 πάθετε εἰκῇ· εἴ γε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου, ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
6 στεως· καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
7 εἰς δικαιοσύνην. γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι εἰσιν
8 υἱοί Ἀβραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ
ἔθνη ὁ Θεὸς προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι Ἐυλογηθήσονται
9 ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ
10 πιστῷ Ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν
εἰσί, γέγραπται γὰρ Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι
τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.
11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον, ὅτι Ὁ
12 δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως,
13 ἀλλ᾽ Ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς
ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ
ἡμῶν κατάρα, γέγραπται γὰρ, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμε-
14 νος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος, λάβωμεν

---

3. v.1 ὦ[i] ἀνόητος[avmpn] Γαλάτης[nvmp] τίς[rqnms] σύ[rpa-p] βασκαίνω[viaa3s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] μή[xo] πείθω[vnpp] ὅς[rrdmp] κατά[p] ὀφθαλμός[namp] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] προγράφω[viap3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] σταυρόω[vpxpnms]. **v.2** οὗτος[rdans] μόνος[bo] θέλω[vipa1s] μανθάνω[vnaa] ἀπό[p] σύ[rpg-p] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] λαμβάνω[viaa2p] ἤ[xo] ἐκ[p] ἀκοή[ngfs] πίστις[ngfs]. **v.3** οὕτω[bo] ἀνόητος[anmpn] εἰμί[vipx2p] ἐνάρχομαι[vpadnmp] πνεῦμα[ndns] νῦν[bo] σάρξ[ndfs] ἐπιτελέω[vipe2p]. **v.4** τοσοῦτος[rdanp] πάσχω[viaa2p] εἰκῇ[bo] εἴ&γε[qo] καί[c] εἰκῇ[bo]. **v.5** ὁ[dnms] οὖν[c] ἐπιχορηγέω[vppanms] σύ[rpd-p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καί[c] ἐνεργέω[vppanms] δύναμις[nafp] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ἤ[xo] ἐκ[p] ἀκοή[ngfs] πίστις[ngfs]. **v.6** καθώς[bo] Ἀβραάμ[tp] πιστεύω[viaa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.7** γινώσκω[vipa2p] ἄρα[xo] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἐκ[p] πίστις[ngfs] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] υἱός[nnmp] Ἀβραάμ[tp]. **v.8** προοράω[vpaanfs] δέ[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ὅτι[c] ἐκ[p] πίστις[ngfs] δικαιόω[vipa3s] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ὁ[dnms] θεός[nnms] προευαγγελίζομαι[viad3s] ὁ[ddms] Ἀβραάμ[tp] ὅτι[c] εὐλογέω[vifp3p] ἐν[p] σύ[rpd-s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp]. **v.9** ὥστε[c] ὁ[dnmp] ἐκ[p] πίστις[ngfs] εὐλογέω[vipp3p] σύν[p] ὁ[ddms] πιστός[admsn] Ἀβραάμ[tp]. **v.10** ὅσος[rcnmp] γάρ[c] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] εἰμί[vipx3p] ὑπό[p] κατάρα[nafs] εἰμί[vipx3p] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἐπικατάρατος[anmsn] πᾶς[anmsn] ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἐμμένω[vipa3s] ἐν[p] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] γράφω[vpxpdnp] ἐν[p] ὁ[ddns] βιβλίον[ndns] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὁ[dgms] ποιέω[vnaa] αὐτός[rpanp]. **v.11** ὅτι[c] δέ[c] ἐν[p] νόμος[ndms] οὐδείς[anfsn] δικαιόω[vipp3s] παρά[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] δῆλος[annsn] ὅτι[c] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ζάω[vifd3s]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] νόμος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ἀλλά[c] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] αὐτός[rpanp] ἄνθρωπος[nnms] ζάω[vifd3s] ἐν[p] αὐτός[rpdnp]. **v.13** Χριστός[nnms] ἐγώ[rpa-p] ἐξαγοράζω[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] κατάρα[ngfs] ὁ[dgms] νόμος[ngms] γίνομαι[vpadnms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] κατάρα[nnfs] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἐπικατάρατος[anmsn] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] κρεμάννυμι[vppmnms] ἐπί[p] ξύλον[ngns].

διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω, ὅμως ἀνθρώ- 15
που κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται.
τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐ- 16
τοῦ. οὐ λέγει, Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ᾿ ὡς ἐφ᾿
ἑνός, Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, δι- 17
αθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη
τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ
καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, 18
οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας, τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι᾿ ἐπαγγελίας κεχάρισται
ὁ Θεός. τί οὖν ὁ νόμος· τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄ- 19
χρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι᾿ ἀγγέλων ἐν
χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν. 20
ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ 21
ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν
ἡ δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁ- 22
μαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς
πιστεύουσι. Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρου- 23
ρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυ-
φθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, 24
ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν, ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι 25

---

v.14 ἵνα^{c} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnfs} εὐλογία^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^{c} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} λαμβάνω^{vsaa1p} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.15** ἀδελφός^{nvmp} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{vipa1s} ὅμως^{c} ἄνθρωπος^{ngms} κυρόω^{vpxpafs} διαθήκη^{nafs} οὐδείς^{anfsn} ἀθετέω^{vipa3s} ἤ^{xo} ἐπιδιατάσσομαι^{vipn3s}. **v.16** ὁ^{ddms} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ῥέω^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἐπαγγελία^{nnfp} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} λέγω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddnp} σπέρμα^{ndnp} ὡς^{bo} ἐπί^{p} πολύς^{agnpn} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐπί^{p} εἷς^{ngns} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} Χριστός^{nnms}. **v.17** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{vipa1s} διαθήκη^{nafs} προκυρόω^{vpxpafs} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} Χριστός^{nams} ὁ^{dnms} μετά^{p} ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp} καί^{c} τριάκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanms} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} ἀκυρόω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} καταργέω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.18** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἐκ^{p} νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} κληρονομία^{nnfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^{p} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{ddms} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} διά^{p} ἐπαγγελία^{ngfs} χαρίζομαι^{vixn3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.19** τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ὁ^{dgfp} παράβασις^{ngfp} χάριν^{bo} προστίθημι^{viap3s} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnns} σπέρμα^{nnns} ὅς^{rrdms} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} διατάσσω^{vpapnms} διά^{p} ἄγγελος^{ngmp} ἐν^{p} χείρ^{ndfs} μεσίτης^{ngms}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} μεσίτης^{nnms} εἷς^{ngms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.21** ὁ^{dnms} οὖν^{c} νόμος^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dgfp} ἐπαγγελία^{ngfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} εἰ^{qo} γάρ^{c} δίδωμι^{viap3s} νόμος^{nnms} ὁ^{dnms} δύναμαι^{vppnnms} ζῳοποιέω^{vnaa} ὄντως^{bo} ἄν^{xo} ἐκ^{p} νόμος^{ngms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nnfs}. **v.22** ἀλλά^{c} συγκλείω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ὑπό^{p} ἁμαρτία^{nafs} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δίδωμι^{vsap3s} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp}. **v.23** πρό^{p} ὁ^{dgms} δέ^{c} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὑπό^{p} νόμος^{nams} φρουρέω^{viip1p} συγκλείω^{vpxpnmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} πίστις^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap}. **v.24** ὥστε^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} παιδαγωγός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vixa3s} εἰς^{p} Χριστός^{nams} ἵνα^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} δικαιόω^{vsap1p}.

26 ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς
27 πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε,
28 Χριστὸν ἐνεδύσασθε, οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι
δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γὰρ
29 ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ
Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ᾽ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν
2 διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὤν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ
3 καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. οὕτω καὶ
ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν δε-
4 δουλωμένοι, ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστει-
λεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον
5 ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν
6 ἀπολάβωμεν. ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον, Αββα ὁ πατήρ.
7 ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλ᾽λ υἱός, εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος
8 Θεοῦ διὰ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύ-
9 σατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον
δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ
10 καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε· ἡ-
μέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς.

---

v.25 ἔρχομαι[vpaagfs] δέ[c] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] οὐκέτι[bo] ὑπό[p] παιδαγωγός[nams] εἰμί[vipx1p]. **v.26** πᾶς[anmpn] γάρ[c] υἱός[nnmp] θεός[ngms] εἰμί[vipx2p] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.27** ὅσος[rcnmp] γάρ[c] εἰς[p] Χριστός[nams] βαπτίζω[viap2p] Χριστός[nams] ἐνδύω[viam2p]. **v.28** οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] Ἰουδαῖος[anmsn] οὐδέ[bo] Ἕλλην[nnms] οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] δοῦλος[nnms] οὐδέ[bo] ἐλεύθερος[anmsn] οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] ἄρσην[nnns] καί[c] θῆλυς[annsn] πᾶς[anmpn] γάρ[c] σύ[rpn-p] εἷς[nnms] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.29** εἰ[qo] δέ[c] σύ[rpn-p] Χριστός[ngms] ἄρα[xo] ὁ[dgms] Ἀβραάμ[tp] σπέρμα[nnns] εἰμί[vipx2p] καί[c] κατά[p] ἐπαγγελία[nafs] κληρονόμος[nnmp]. **4. v.1** λέγω[vipa1s] δέ[c] ἐπί[p] ὅσος[rcams] χρόνος[nams] ὁ[dnms] κληρονόμος[nnms] νήπιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] οὐδείς[aansn] διαφέρω[vipa3s] δοῦλος[ngms] κύριος[nnms] πᾶς[agmpn] εἰμί[vppxnms]. **v.2** ἀλλά[c] ὑπό[p] ἐπίτροπος[namp] εἰμί[vipx3s] καί[c] οἰκονόμος[namp] ἄχρι[p] ὁ[dgfs] προθεσμία[ngfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms]. **v.3** οὕτω[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ὅτε[bo] εἰμί[viix1p] νήπιος[anmpn] ὑπό[p] ὁ[danp] στοιχεῖον[nanp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] εἰμί[viix1p] δουλόω[vpxpnmp]. **v.4** ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] ὁ[dgms] χρόνος[ngms] ἐξαποστέλλω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vpadams] ἐκ[p] γυνή[ngfs] γίνομαι[vpadams] ὑπό[p] νόμος[nams]. **v.5** ἵνα[c] ὁ[damp] ὑπό[p] νόμος[nams] ἐξαγοράζω[vsaa3s] ἵνα[c] ὁ[dafs] υἱοθεσία[nafs] ἀπολαμβάνω[vsaa1p]. **v.6** ὅτι[c] δέ[c] εἰμί[vipx2p] υἱός[nnmp] ἐξαποστέλλω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] κράζω[vppaans] ἀββά[tp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms]. **v.7** ὥστε[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx2s] δοῦλος[nnms] ἀλλά[c] υἱός[nnms] εἰ[qo] δέ[c] υἱός[nnms] καί[c] κληρονόμος[nnms] θεός[ngms] διά[p] Χριστός[ngms]. **v.8** ἀλλά[c] τότε[bo] μέν[xo] οὐ[xo] οἶδα[vpxanmp] θεός[nams] δουλεύω[viaa2p] ὁ[ddmp] μή[xo] φύσις[ndfs] εἰμί[vppxdmp] θεός[ndmp]. **v.9** νῦν[bo] δέ[c] γινώσκω[vpaanmp] θεός[nams] μᾶλλον[bo] δέ[c] γινώσκω[vpapnmp] ὑπό[p] θεός[ngms] πῶς[bo] ἐπιστρέφω[vipa2p] πάλιν[bo] ἐπί[p] ὁ[danp] ἀσθενής[aanpn] καί[c] πτωχός[aanpn] στοιχεῖον[nanp] ὅς[rrdnp] πάλιν[bo] ἄνωθεν[bo] δουλεύω[vnpa] θέλω[vipa2p]. **v.10** ἡμέρα[nafp] παρατηρέω[vipm2p] καί[c] μήν[namp] καί[c] καιρός[namp] καί[c] ἐνιαυτός[namp].

φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνεσθε 11, 12
ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με
ἠδικήσατε, οἴδατε δὲ ὅτι δι᾽ ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισά- 13
μην ὑμῖν τὸ πρότερον, καὶ τὸν πειρασμὸν μοῦ τὸν ἐν τῇ σαρκί 14
μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλ᾽λ ὡς ἄγγελον Θεοῦ
ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑ- 15
μῶν· μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι, εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν
ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη- 16
θεύων ὑμῖν· ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς 17
θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ 18
πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία 19
μου, οὓς πάλιν ὠδίνω ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἤ- 20
θελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου,
ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶ- 21
ναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε· γέγραπται γὰρ, ὅτι Ἀβραὰμ δύο 22
υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας.
ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς 23
ἐλευθέρας διὰ τὴς ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα, 24
αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς
δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἁγάρ. τὸ γὰρ Ἁγὰρ Σινᾶ ὄρος ἐ- 25
στὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ, δουλεύει δὲ

---

v.11 φοβέομαι[vipn1s] σύ[rpa-p] μή&πώς[c] εἰκῇ[bo] κοπιάω[vixa1s] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.12** γίνομαι[vdpn2p] ὡς[bo] ἐγώ[rpn-s] ὅτι[c] κἀγώ[rpn-s] ὡς[bo] σύ[rpn-p] ἀδελφός[nvmp] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-p] οὐδείς[aansn] ἐγώ[rpa-s] ἀδικέω[viaa2p]. **v.13** οἶδα[vixa2p] δέ[c] ὅτι[c] διά[p] ἀσθένεια[nafs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] εὐαγγελίζω[viam1s] σύ[rpd-p] ὁ[dans] πρότερος[aansn]. **v.14** καί[c] ὁ[dams] πειρασμός[nams] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] ἐξουθενέω[viaa2p] οὐδέ[bo] ἐκπτύω[viaa2p] ἀλλά[c] ὡς[bo] ἄγγελος[nams] θεός[ngms] δέχομαι[viad2p] ἐγώ[rpa-s] ὡς[bo] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.15** τίς[rqnms] οὖν[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] μακαρισμός[nnms] σύ[rpg-p] μαρτυρέω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἰ[qo] δυνατός[annsn] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] σύ[rpg-p] ἐξορύσσω[vpaanmp] ἄν[xo] δίδωμι[viaa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.16** ὥστε[c] ἐχθρός[anmsn] σύ[rpg-p] γίνομαι[vixa1s] ἀληθεύω[vppanms] σύ[rpd-p]. **v.17** ζηλόω[vipa3p] σύ[rpa-p] οὐ[xo] καλῶς[bo] ἀλλά[c] ἐκκλείω[vnaa] σύ[rpa-p] θέλω[vipa3p] ἵνα[c] αὐτός[rpamp] ζηλόω[vspa2p]. **v.18** καλός[annsn] δέ[c] ὁ[dnns] ζηλόω[vnpp] ἐν[p] καλός[adnsn] πάντοτε[bo] καί[c] μή[xo] μόνος[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] πάρειμι[vnpx] ἐγώ[rpa-s] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.19** τεκνίον[nvnp] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rramp] πάλιν[bo] ὠδίνω[vipa1s] ἄχρι[p] ὅς[bo] μορφόω[vsap3s] Χριστός[nnms] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.20** θέλω[viia1s] δέ[c] πάρειμι[vnpx] πρός[p] σύ[rpa-p] ἄρτι[bo] καί[c] ἀλλάσσω[vnaa] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] ἀπορέω[vipm1s] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.21** λέγω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnmp] ὑπό[p] νόμος[nams] θέλω[vppanmp] εἰμί[vnpx] ὁ[dams] νόμος[nams] οὐ[xo] ἀκούω[vipa2p]. **v.22** γράφω[vixp3s] γάρ[c] ὅτι[c] Ἀβραάμ[tp] δύο[tn] υἱός[namp] ἔχω[viaa3s] εἷς[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] παιδίσκη[ngfs] καί[c] εἷς[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἐλεύθερος[agfsn]. **v.23** ἀλλά[c] ὁ[dnms] μέν[xo] ἐκ[p] ὁ[dgfs] παιδίσκη[ngfs] κατά[p] σάρξ[nafs] γεννάω[vixp3s] ὁ[dnms] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἐλεύθερος[agfsn] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs]. **v.24** ὅστις[rrnnp] εἰμί[vipx3s] ἀλληγορέω[vpppnnp] οὗτος[rdnfp] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] δύο[tn] διαθήκη[nnfp] εἷς[nnfs] μέν[xo] ἀπό[p] ὄρος[ngns] Σινᾶ[tp] εἰς[p] δουλεία[nafs] γεννάω[vppanfs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] Ἁγάρ[tp].

26 μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν,
27 ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν, γέγραπται γάρ, Εὐφράνθητι,
στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι
πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.
28, 29 ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. ἀλλ'
ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ Πνεῦμα,
30 οὕτω καὶ νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή· Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην
καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδί-
31 σκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν
παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.
5 τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ
2 μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. Ἴδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν
3 ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ-
ρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι ὀφειλέτης
4 ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ,
5 οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ
6 Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν
γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία,
7 ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς, τίς ὑ-
8 μᾶς ἀνέκοψεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι· ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ
9, 10 τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ

---

v.25 ὁ[dnns] γάρ[c] Ἁγάρ[tp] Σινᾶ[tp] ὄρος[nnns] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀραβία[ndfs] συστοιχέω[vipa3s] δέ[c] ὁ[ddfs] νῦν[bo] Ἰερουσαλήμ[tp] δουλεύω[vipa3s] δέ[c] μετά[p] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] αὐτός[rpgfs]. **v.26** ὁ[dnfs] δέ[c] ἄνω[bo] Ἰερουσαλήμ[tp] ἐλεύθερος[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] μήτηρ[nnfs] πᾶς[agmpn] ἐγώ[rpg-p]. **v.27** γράφω[vixp3s] γάρ[c] εὐφραίνω[vdap2s] στεῖρα[nvfs] ὁ[dnfs] οὐ[xo] τίκτω[vppanfs] ῥήγνυμι[vdaa2s] καί[c] βοάω[vdaa2s] ὁ[dnfs] οὐ[xo] ὠδίνω[vppanfs] ὅτι[c] πολύς[annpn] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgfs] ἔρημος[agfsn] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] ὁ[dgfs] ἔχω[vppagfs] ὁ[dams] ἀνήρ[nams]. **v.28** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] κατά[p] Ἰσαάκ[tp] ἐπαγγελία[ngfs] τέκνον[nnnp] εἰμί[vipx1p]. **v.29** ἀλλά[c] ὥσπερ[bo] τότε[bo] ὁ[dnms] κατά[p] σάρξ[nafs] γεννάω[vpapnms] διώκω[viia3s] ὁ[dams] κατά[p] πνεῦμα[nans] οὕτω[bo] καί[c] νῦν[bo]. **v.30** ἀλλά[c] τίς[rqans] λέγω[vipa3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ἐκβάλλω[vdaa2s] ὁ[dafs] παιδίσκη[nafs] καί[c] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgfs] οὐ[xo] γάρ[c] μή[xo] κληρονομέω[vsaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgfs] παιδίσκη[ngfs] μετά[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgfs] ἐλεύθερος[agfsn]. **v.31** ἄρα[xo] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] παιδίσκη[ngfs] τέκνον[nnnp] ἀλλά[c] ὁ[dgfs] ἐλεύθερος[agfsn]. **5. v.1** ὁ[ddfs] ἐλευθερία[ndfs] οὖν[c] ὅς[rrdfs] Χριστός[nnms] ἐγώ[rpa-p] ἐλευθερόω[viaa3s] στήκω[vdpa2p] καί[c] μή[xo] πάλιν[bo] ζυγός[ndms] δουλεία[ngfs] ἐνέχω[vdpp2p]. **v.2** ἴδε[i] ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐάν[qo] περιτέμνω[vspp2p] Χριστός[nnms] σύ[rpa-p] οὐδείς[aansn] ὠφελέω[vifa3s]. **v.3** μαρτύρομαι[vipn1s] δέ[c] πάλιν[bo] πᾶς[admsn] ἄνθρωπος[ndms] περιτέμνω[vpppdms] ὅτι[c] ὀφειλέτης[nnms] εἰμί[vipx3s] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] νόμος[nams] ποιέω[vnaa]. **v.4** καταργέω[viap2p] ἀπό[p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὅστις[rrnmp] ἐν[p] νόμος[ndms] δικαιόω[vipp2p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ἐκπίπτω[viaa2p]. **v.5** ἐγώ[rpn-p] γάρ[c] πνεῦμα[ndns] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ἐλπίς[nafs] δικαιοσύνη[ngfs] ἀπεκδέχομαι[vipn1p]. **v.6** ἐν[p] γάρ[c] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] οὔτε[c] περιτομή[nnfs] τι-σριανσ ἰσχύω[vipa3s] οὔτε[c] ἀκροβυστία[nnfs] ἀλλά[c] πίστις[nnfs] διά[p] ἀγάπη[ngfs] ἐνεργέω[vppmnfs]. **v.7** τρέχω[viia2p] καλῶς[bo] τίς[rqnms] σύ[rpa-p] ἐγκόπτω[viaa3s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] μή[xo] πείθω[vnpp]. **v.8** ὁ[dnfs] πεισμονή[nnfs] οὐ[xo] ἐκ[p] ὁ[dgms] καλέω[vppagms] σύ[rpa-p]. **v.9** μικρός[anfsn] ζύμη[nnfs] ὅλος[aansn] ὁ[dans] φύραμα[nans] ζυμόω[vipa3s].

πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε, ὁ δὲ τα-
ράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ. ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, 11
εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι· ἄρα κατήργηται τὸ
σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστα- 12
τοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί, 13
μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς
ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ 14
πληροῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς εαυτόν. εἰ 15
δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπό ἀλλήλων
ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν 16
σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύ- 17
ματος, τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα δὲ ἀντίκειται
ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ Πνεύ- 18
ματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα 19
τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλ-
γεια, εἰδωλολατρεία φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, 20
ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, 21
καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι
οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσου-
σιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, 22
μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραΰτης, ἐγ- 23

---

v.10 ἐγώ[rpn-s] πείθω[vixa1s] εἰς[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] κύριος[ndms] ὅτι[c] οὐδείς[aansn] ἄλλος[aansn] φρονέω[vifa2p] ὁ[dnms] δέ[c] ταράσσω[vppanms] σύ[rpa-p] βαστάζω[vifa3s] ὁ[dans] κρίμα[nans] ὅστις[rrnms] ἄν[xo] εἰμί[vspx3s]. **v.11** ἐγώ[rpn-s] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] εἰ[qo] περιτομή[nafs] ἔτι[bo] κηρύσσω[vipa1s] τίς[rqans] ἔτι[bo] διώκω[vipp1s] ἄρα[xo] καταργέω[vixp3s] ὁ[dnns] σκάνδαλον[nnns] ὁ[dgms] σταυρός[ngms]. **v.12** ὄφελον[i] καί[c] ἀποκόπτω[vifm3p] ὁ[dnmp] ἀναστατόω[vppanmp] σύ[rpa-p]. **v.13** σύ[rpn-p] γάρ[c] ἐπί[p] ἐλευθερία[ndfs] καλέω[viap2p] ἀδελφός[nvmp] μόνος[bo] μή[xo] ὁ[dafs] ἐλευθερία[nafs] εἰς[p] ἀφορμή[nafs] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἀλλά[c] διά[p] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] δουλεύω[vdpa2p] ἀλλήλων[redmp]. **v.14** ὁ[dnms] γάρ[c] πᾶς[anmsn] νόμος[nnms] ἐν[p] εἷς[ndms] λόγος[ndms] πληρόω[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] ἑαυτοῦ[rxams]. **v.15** εἰ[qo] δέ[c] ἀλλήλων[reamp] δάκνω[vipa2p] καί[c] κατεσθίω[vipa2p] βλέπω[vdpa2p] μή[xo] ὑπό[p] ἀλλήλων[regmp] ἀναλίσκω[vsap2p]. **v.16** λέγω[vipa1s] δέ[c] πνεῦμα[ndns] περιπατέω[vdpa2p] καί[c] ἐπιθυμία[nafs] σάρξ[ngfs] οὐ[xo] μή[xo] τελέω[vsaa2p]. **v.17** ὁ[dnfs] γάρ[c] σάρξ[nnfs] ἐπιθυμέω[vipa3s] κατά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dnns] δέ[c] πνεῦμα[nnns] κατά[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] οὗτος[rdnnp] δέ[c] ἀντίκειμαι[vipn3s] ἀλλήλων[rednp] ἵνα[c] μή[xo] ὅς[rranp] ἄν[xo] θέλω[vspa2p] οὗτος[rdanp] ποιέω[vspa2p]. **v.18** εἰ[qo] δέ[c] πνεῦμα[ndns] ἄγω[vipp2p] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ὑπό[p] νόμος[nams]. **v.19** φανερός[annpn] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ὅστις[rrnnp] εἰμί[vipx3s] μοιχεία[nnfs] πορνεία[nnfs] ἀκαθαρσία[nnfs] ἀσέλγεια[nnfs]. **v.20** εἰδωλολατρία[nnfs] φαρμακεία[nnfs] ἔχθρα[nnfp] ἔρις[nnfp] ζηλόω[nnmp] θυμός[nnmp] ἐριθεία[nnfp] διχοστασία[nnfp] αἵρεσις[nnfp]. **v.21** φθόνος[nnmp] φόνος[nnmp] μέθη[nnfp] κῶμος[nnmp] καί[c] ὁ[dnnp] ὅμοιος[annpn] οὗτος[rddnp] ὅς[rranp] προλέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] καθώς[bo] καί[c] προλέγω[viaa1s] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ὁ[danp] τοιοῦτος[rdanp] πράσσω[vppanmp] βασιλεία[nafs] θεός[ngms] οὐ[xo] κληρονομέω[vifa3p]. **v.22** ὁ[dnms] δέ[c] καρπός[nnms] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ἀγάπη[nnfs] χαρά[nnfs] εἰρήνη[nnfs] μακροθυμία[nnfs] χρηστότης[nnfs] ἀγαθωσύνη[nnfs] πίστις[nnfs].

24 κράτεια, κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ
τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.
25, 26 Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα
κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.
6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι,
ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρα-
2 ΐ̈οτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. Ἀλλήλων τὰ
βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χρι-
3 στοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι, μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ,
4 τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν
5 μόνον τὸ καύχημα ἕξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ἕκαστος γὰρ
6 τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν
7 λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς
οὐ μυκτηρίζεται, ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει.
8 ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθο-
ράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν
9 αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰ-
10 δίῳ θερίσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν,
ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰ-
11 κείους τῆς πίστεως. Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα
12 τῇ ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀ-

---

v.23 πραΰτης[nnfs] ἐγκράτεια[nnfs] κατά[p] ὁ[dgnp] τοιοῦτος[rdgnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] νόμος[nnms]. **v.24** ὁ[dnmp] δέ[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] σταυρόω[viaa3p] σύν[p] ὁ[ddnp] πάθημα[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] ἐπιθυμία[ndfp]. **v.25** εἰ[qo] ζάω[vipa1p] πνεῦμα[ndns] πνεῦμα[ndns] καί[c] στοιχέω[vspa1p]. **v.26** μή[xo] γίνομαι[vspn1p] κενόδοξος[anmpn] ἀλλήλων[reamp] προκαλέω[vppmnmp] ἀλλήλων[redmp] φθονέω[vppanmp]. **6. v.1** ἀδελφός[nvmp] ἐάν[qo] καί[c] προλαμβάνω[vsap3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] τι-σ-ριδνσ παράπτωμα[ndns] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] πνευματικός[anmpn] καταρτίζω[vdpa2p] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdams] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] πραΰτης[ngfs] σκοπέω[vppanms] σεαυτοῦ[rxams] μή[xo] καί[c] σύ[rpn-s] πειράζω[vsap2s]. **v.2** ἀλλήλων[regmp] ὁ[danp] βάρος[nanp] βαστάζω[vdpa2p] καί[c] οὕτω[bo] ἀναπληρόω[vdaa2p] ὁ[dams] νόμος[nams] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.3** εἰ[qo] γάρ[c] δοκέω[vipa3s] τι-σρινμσ εἰμί[vnpx] τι-σριννσ μηδείς[annsn] εἰμί[vppxnms] ἑαυτοῦ[rxams] φρεναπατάω[vipa3s]. **v.4** ὁ[dans] δέ[c] ἔργον[nans] ἑαυτοῦ[rxgms] δοκιμάζω[vdpa3s] ἕκαστος[anmsn] καί[c] τότε[bo] εἰς[p] ἑαυτοῦ[rxams] μόνος[aamsn] ὁ[dans] καύχημα[nans] ἔχω[vifa3s] καί[c] οὐ[xo] εἰς[p] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn]. **v.5** ἕκαστος[anmsn] γάρ[c] ὁ[dans] ἴδιος[aamsn] φορτίον[nans] βαστάζω[vifa3s]. **v.6** κοινωνέω[vdpa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κατηχέω[vpppnms] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[ddms] κατηχέω[vppadms] ἐν[p] πᾶς[adnpn] ἀγαθός[adnpn]. **v.7** μή[xo] πλανάω[vdpp2p] θεός[nnms] οὐ[xo] μυκτηρίζω[vipp3s] ὅς[rrans] γάρ[c] ἐάν[qo] σπείρω[vspa3s] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdans] καί[c] θερίζω[vifa3s]. **v.8** ὅτι[c] ὁ[dnms] σπείρω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dafs] σάρξ[nafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] θερίζω[vifa3s] φθορά[nafs] ὁ[dnms] δέ[c] σπείρω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] θερίζω[vifa3s] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.9** ὁ[dnns] δέ[c] καλός[aansn] ποιέω[vppanmp] μή[xo] ἐγκακέω[vspa1p] καιρός[ndms] γάρ[c] ἴδιος[admsn] θερίζω[vifa1p] μή[xo] ἐκλύω[vpppnmp]. **v.10** ἄρα[xo] οὖν[c] ὡς[bo] καιρός[nams] ἔχω[vipa1p] ἐργάζομαι[vspn1p] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] πρός[p] πᾶς[aampn] μάλιστα[bo] δέ[c] πρός[p] ὁ[damp] οἰκεῖος[aampn] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.11** ὁράω[vdaa2p] πηλίκος[adnpn] σύ[rpd-p] γράμμα[ndnp] γράφω[viaa1s] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs].

ναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ
Χριστοῦ διώκωνται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον 13
φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑ-
μετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ 14
μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ
κόσμος ἐσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ 15
οὔτε περιτομή τί ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.
καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ 16
ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι 17
μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυριοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ
σώματί μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι- 18
στοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. ἀμήν. πρός Γαλάτας
ἐγράφη ἀπό Ῥώμης.

---

v.12 ὅσος[rcnmp] θέλω[vipa3p] εὐπροσωπέω[vnaa] ἐν[p] σάρξ[ndfs] οὗτος[rdnmp] ἀναγκάζω[vipa3p] σύ[rpa-p] περιτέμνω[vnpp] μόνος[bo] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[ddms] σταυρός[ndms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] διώκω[vspp3p]. **v.13** οὐδέ[bo] γάρ[c] ὁ[dnmp] περιτέμνω[vpppnmp] αὐτός[rpnmp] νόμος[nams] φυλάσσω[vipa3p] ἀλλά[c] θέλω[vipa3p] σύ[rpa-p] περιτέμνω[vnpp] ἵνα[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὑμέτερος[rsdfs] σάρξ[ndfs] καυχάομαι[vsad3p]. **v.14** ἐγώ[rpd-s] δέ[c] μή[xo] γίνομαι[voad3s] καυχάομαι[vnpn] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddms] σταυρός[ndms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpd-s] κόσμος[nnms] σταυρόω[vixp3s] κἀγώ[rpn-s] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.15** ἐν[p] γάρ[c] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] οὔτε[c] περιτομή[nnfs] τίς[rians] ἰσχύω[vipa3s] οὔτε[c] ἀκροβυστία[nnfs] ἀλλά[c] καινός[anfsn] κτίσις[nnfs]. **v.16** καί[c] ὅσος[rcnmp] ὁ[ddms] κανών[ndms] οὗτος[rddms] στοιχέω[vifa3p] εἰρήνη[nnfs] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] ἔλεος[nnms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dams] Ἰσραήλ[tp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.17** ὁ[dgns] λοιπός[agnsn] κόπος[namp] ἐγώ[rpd-s] μηδείς[anmsn] παρέχω[vdpa3s] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] ὁ[danp] στίγμα[nanp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] βαστάζω[vipa1s]. **v.18** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] ἀμήν[th] πρός[p] Γαλάτης[nams] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs].

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰη-
3 σοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευμα-
4 τικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν
αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους, καὶ ἀμώμους
5 κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήμα-
6 τος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρί-
7 τωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν
διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ
8 πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ
9 σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελή-
ματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ.
10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ
11 τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ
πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελή-

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} καί^{c} πιστός^{admpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{\text{rpd-p}}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} εὐλογέω^{vpaanms} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} εὐλογία^{ndfs} πνευματικός^{adfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms}. **v.4** καθώς^{bo} ἐκλέγω$^{\text{viam3s}}$ ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} πρό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἅγιος^{aampn} καί^{c} ἄμωμος^{aampn} κατενώπιον^{p} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs}. **v.5** προορίζω^{vpaanms} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ εἰς^{p} υἱοθεσία^{nafs} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} κατά^{p} ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} ὁ^{dgns} θέλημα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.6** εἰς^{p} ἔπαινος^{nams} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} χαριτόω$^{\text{viaa3s}}$ ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vpxpdms}. **v.7** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} ἔχω$^{\text{vipa1p}}$ ὁ^{dafs} ἀπολύτρωσις^{nafs} διά^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} ἄφεσις^{nafs} ὁ^{dgnp} παράπτωμα^{ngnp} κατά^{p} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ὅς^{rrgfs} περισσεύω$^{\text{viaa3s}}$ εἰς^{p} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καί^{c} φρόνησις^{ndfs}. **v.9** γνωρίζω^{vpaanms} ἐγώ$^{\text{rpd-p}}$ ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgns} θέλημα^{ngns} αὐτός^{rpgms} κατά^{p} ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrafs} προτίθημι$^{\text{viam3s}}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.10** εἰς^{p} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgns} πλήρωμα^{ngns} ὁ^{dgmp} καιρός^{ngmp} ἀνακεφαλαιόω^{vnad} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ὁ^{danp} τέ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} καί^{c} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

ματος αὐτοῦ. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ, 12
τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες 13
τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ
καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ
Ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀῤῥαβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρω- 14
σιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο 15
κἀγώ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν
ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν 16
ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,
ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, 17
δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐ-
τοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν, εἰς 18
τὸ εἰδέναι, ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ
πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ 19
τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς
πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.
ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐ- 20
κάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ὑπεράνω πάσης 21
ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς
ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ
ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, 22

---

v.11 ἐν[p] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] κληρόω[viap1p] προορίζω[vpapnmp] κατά[p] πρόθεσις[nafs] ὁ[dgms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ἐνεργέω[vppagms] κατά[p] ὁ[dafs] βουλή[nafs] ὁ[dgns] θέλημα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.12** εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ἔπαινος[nams] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] προελπίζω[vpxaamp] ἐν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms]. **v.13** ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] σύ[rpn-p] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] σωτηρία[ngfs] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] πιστεύω[vpaanmp] σφραγίζω[viap2p] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὁ[ddns] ἅγιος[adnsn]. **v.14** ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ἀρραβών[nnms] ὁ[dgfs] κληρονομία[ngfs] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ἀπολύτρωσις[nafs] ὁ[dgfs] περιποίησις[ngfs] εἰς[p] ἔπαινος[nams] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.15** διά[p] οὗτος[rdans] κἀγώ[rpn-s] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dafs] κατά[p] σύ[rpa-p] πίστις[nafs] ἐν[p] ὁ[ddms] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dafs] εἰς[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἅγιος[aampn]. **v.16** οὐ[xo] παύω[vipm1s] εὐχαριστέω[vppanms] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] μνεία[nafs] σύ[rpg-p] ποιέω[vppmnms] ἐπί[p] ὁ[dgfp] προσευχή[ngfp] ἐγώ[rpg-s]. **v.17** ἵνα[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] δίδωμι[vsaa3s] σύ[rpd-p] πνεῦμα[nans] σοφία[ngfs] καί[c] ἀποκάλυψις[ngfs] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.18** φωτίζω[vpxpamp] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] ὁ[dgfs] διάνοια[ngfs] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] οἶδα[vnxa] σύ[rpa-p] τίς[rqnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐλπίς[nnfs] ὁ[dgfs] κλῆσις[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] τίς[rqnms] ὁ[dnms] πλοῦτος[nnms] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgfs] κληρονομία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn]. **v.19** καί[c] τίς[rqnns] ὁ[dnns] ὑπερβάλλω[vppanns] μέγεθος[nnns] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] ὁ[damp] πιστεύω[vppaamp] κατά[p] ὁ[dafs] ἐνέργεια[nafs] ὁ[dgns] κράτος[ngns] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.20** ὅς[rrafs] ἐνεργέω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] ἐγείρω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] καί[c] καθίζω[viaa3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐπουράνιος[adnpn]. **v.21** ὑπεράνω[bo] πᾶς[agfsn] ἀρχή[ngfs] καί[c] ἐξουσία[ngfs] καί[c] δύναμις[ngfs] καί[c] κυριότης[ngfs] καί[c] πᾶς[agnsn] ὄνομα[ngns] ὀνομάζω[vpppgns] οὐ[xo] μόνος[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] αἰών[ndms] οὗτος[rddms] ἀλλά[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] μέλλω[vppadms].

23 καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶ
τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.
2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι, καὶ ταῖς ἁμαρ-
2 τίαις, ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου
τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύ-
3 ματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς
καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς
σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν δι-
4 ανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί, ὁ δὲ
Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν
5 ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι
6 συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι, καὶ συνή-
γειρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλ-
λοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν
8 Χριστῷ Ἰησοῦ, τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως,
9 καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα
10 μή τις καυχήσηται. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς,
11 ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτὲ
τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης

---

v.22 καί[c] πᾶς[aanpn] ὑποτάσσω[viaa3s] ὑπό[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] αὐτός[rpams] δίδωμι[viaa3s] κεφαλή[nafs] ὑπέρ[p] πᾶς[aanpn] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs]. **v.23** ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] αὐτός[rpgms] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] ὁ[dgns] πᾶς[aanpn] ἐν[p] πᾶς[adnpn] πληρόω[vppmgms]. **2. v.1** καί[c] σύ[rpa-p] εἰμί[vppxamp] νεκρός[aampn] ὁ[ddnp] παράπτωμα[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] ἁμαρτία[ndfp]. **v.2** ἐν[p] ὅς[rrdfp] ποτέ[xo] περιπατέω[viaa2p] κατά[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] κατά[p] ὁ[dams] ἄρχων[nams] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] ὁ[dgms] ἀήρ[ngms] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dgns] νῦν[bo] ἐνεργέω[vppagns] ἐν[p] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] ὁ[dgfs] ἀπείθεια[ngfs]. **v.3** ἐν[p] ὅς[rrdmp] καί[c] ἐγώ[rpn-p] πᾶς[anmpn] ἀναστρέφω[viap1p] ποτέ[xo] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐπιθυμία[ndfp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ἐγώ[rpg-p] ποιέω[vppanmp] ὁ[danp] θέλημα[nanp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] καί[c] ὁ[dgfp] διάνοια[ngfp] καί[c] εἰμί[viix1p] τέκνον[nnnp] φύσις[ndfs] ὀργή[ngfs] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] πλούσιος[anmsn] εἰμί[vppxnms] ἐν[p] ἔλεος[ndns] διά[p] ὁ[dafs] πολύς[aafsn] ἀγάπη[nafs] αὐτός[rpgms] ὅς[rrafs] ἀγαπάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p]. **v.5** καί[c] εἰμί[vppxamp] ἐγώ[rpa-p] νεκρός[aampn] ὁ[ddnp] παράπτωμα[ndnp] συζωοποιέω[viaa3s] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] χάρις[ndfs] εἰμί[vipx2p] σῴζω[vpxpnmp]. **v.6** καί[c] συνεγείρω[viaa3s] καί[c] συγκαθίζω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐπουράνιος[adnpn] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.7** ἵνα[c] ἐνδείκνυμι[vsam3s] ἐν[p] ὁ[ddmp] αἰών[ndmp] ὁ[ddmp] ἐπέρχομαι[vppndmp] ὁ[dams] ὑπερβάλλω[vppaams] πλοῦτος[nams] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] χρηστότης[ndfs] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.8** ὁ[ddfs] γάρ[c] χάρις[ndfs] εἰμί[vipx2p] σῴζω[vpxpnmp] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] καί[c] οὗτος[rdnns] οὐ[xo] ἐκ[p] σύ[rpg-p] θεός[ngms] ὁ[dnns] δῶρον[nnns]. **v.9** οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] ἵνα[c] μή[xo] τι-σρινμσ καυχάομαι[vsad3s]. **v.10** αὐτός[rpgms] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] ποίημα[nnns] κτίζω[vpapnmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἐπί[p] ἔργον[ndnp] ἀγαθός[adnpn] ὅς[rrdnp] προετοιμάζω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] ἐν[p] αὐτός[rpdnp] περιπατέω[vsaa1p].

περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί- 12
νῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ,
καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν, τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες,
καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε 13
ὄντες μακρὰν, ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. αὐ- 14
τὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν, καὶ τὸ
μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τήν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκί αὐ- 15
τοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας ἵνα τοὺς
δύο κτίσῃ ἐν ἑαὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην.
καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ 16
τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν εὐ- 17
ηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δἰ 18
αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ Πνεύματι
πρὸς τὸν πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, 19
ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδο- 20
μηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος
ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ 21
συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ 22
ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύ-
ματι.

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑ- **3**

---

v.11 διό^{c} μνημονεύω^{vdpa2p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-p}$ ποτέ^{xo} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} ὁ^{dnmp} λέγω^{vpppnmp} ἀκροβυστία^{nnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} λέγω^{vpppgfs} περιτομή^{ngfs} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} χειροποίητος^{agfsn}. **v.12** ὅτι^{c} εἰμί^{viix2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} χωρίς^{bo} Χριστός^{ngms} ἀπαλλοτριόω^{vpxpnmp} ὁ^{dgfs} πολιτεία^{ngfs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} ξένος^{anmpn} ὁ^{dgfp} διαθήκη^{ngfp} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ἐλπίς^{nafs} μή^{xo} ἔχω^{vppanmp} καί^{c} ἄθεος^{anmpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.13** νυνί^{bo} δέ^{c} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} ποτέ^{xo} εἰμί^{vppxnmp} μακράν^{bo} ἐγγύς^{bo} γίνομαι^{viao2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.14** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{danp} ἀμφότεροι^{aanpn} εἷς^{nans} καί^{c} ὁ^{dans} μεσότοιχον^{nans} ὁ^{dgms} φραγμός^{ngms} λύω^{vpaanms}. **v.15** ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgfp} ἐντολή^{ngfp} ἐν^{p} δόγμα^{ndnp} καταργέω^{vpaanms} ἵνα^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} κτίζω^{vsaa3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} εἰς^{p} εἷς^{nams} καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ποιέω^{vppanms} εἰρήνη^{nafs}. **v.16** καί^{c} ἀποκαταλλάσσω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ἀμφότεροι^{aampn} ἐν^{p} εἷς^{ndns} σῶμα^{ndns} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ἀποκτείνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.17** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} εὐαγγελίζω^{viam3s} εἰρήνη^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} μακράν^{bo} καί^{c} ὁ^{ddmp} ἐγγύς^{bo}. **v.18** ὅτι^{c} διά^{p} αὐτός^{rpgms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ὁ^{dnmp} ἀμφότεροι^{anmpn} ἐν^{p} εἷς^{ndns} πνεῦμα^{ndns} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.19** ἄρα^{xo} οὖν^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx2p} ξένος^{anmpn} καί^{c} πάροικος^{anmpn} ἀλλά^{c} συμπολίτης^{nnmp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} καί^{c} οἰκεῖος^{anmpn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.20** ἐποικοδομέω^{vpapnmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} θεμέλιον^{ndms} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^{c} προφήτης^{ngmp} εἰμί^{vppxgms} ἀκρογωνιαῖος^{agmsn} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.21** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} οἰκοδομή^{nnfs} συναρμολογέω^{vpppnfs} αὐξάνω^{vipa3s} εἰς^{p} ναός^{nams} ἅγιος^{aamsn} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.22** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ συνοικοδομέω^{vipp2p} εἰς^{p} κατοικητήριον^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns}.

2 πὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάρι-
3 τος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
4 ἐγνωρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, πρὸς
ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυ-
5 στηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, ὃ ἐν ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστό-
6 λοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, εἶναι τὰ ἔθνη συγκλη-
ρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν
7 τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ
τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι κατὰ τὴν
8 ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων
τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι
9 τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς
ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώ-
10 νων ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα
γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανί-
11 οις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ. κατὰ
πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
12 ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πε-
13 ποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν
14 ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. Τούτου

---

3. v.1 οὗτος[rdgns] χάριν[bo] ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] ὁ[dnms] δέσμιος[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.2** εἴ&γε[qo] ἀκούω[viaa2p] ὁ[dafs] οἰκονομία[nafs] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfs] δίδωμι[vpapgfs] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.3** ὅτι[c] κατά[p] ἀποκάλυψις[nafs] γνωρίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] μυστήριον[nans] καθώς[bo] προγράφω[viaa1s] ἐν[p] ὀλίγος[admsn]. **v.4** πρός[p] ὅς[rrans] δύναμαι[vipn2p] ἀναγινώσκω[vppanmp] νοέω[vnaa] ὁ[dafs] σύνεσις[nafs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] μυστήριον[ndns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.5** ὅς[rrnns] ἐν[p] ἕτερος[adfpn] γενεά[ndfp] οὐ[xo] γνωρίζω[viap3s] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὡς[bo] νῦν[bo] ἀποκαλύπτω[viap3s] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] ἀπόστολος[ndmp] αὐτός[rpgms] καί[c] προφήτης[ndmp] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **v.6** εἰμί[vnpx] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] συγκληρονόμος[aanpn] καί[c] σύσσωμος[aanpn] καί[c] συμμέτοχος[aanpn] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] διά[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.7** ὅς[rrgns] γίνομαι[viad1s] διάκονος[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] δωρεά[nafs] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] κατά[p] ὁ[dafs] ἐνέργεια[nafs] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.8** ἐγώ[rpd-s] ὁ[ddms] ἐλάχιστος[admsc] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] δίδωμι[viap3s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] οὗτος[rdnfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] εὐαγγελίζω[vnam] ὁ[dams] ἀνεξιχνίαστος[aamsn] πλοῦτος[nams] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.9** καί[c] φωτίζω[vnaa] πᾶς[aampn] τίς[rqnms] ὁ[dnfs] κοινωνία[nnfs] ὁ[dgns] μυστήριον[ngns] ὁ[dgns] ἀποκρύπτω[vpxpgns] ἀπό[p] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] κτίζω[vpaadms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.10** ἵνα[c] γνωρίζω[vsap3s] νῦν[bo] ὁ[ddfp] ἀρχή[ndfp] καί[c] ὁ[ddfp] ἐξουσία[ndfp] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐπουράνιος[adnpn] διά[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ὁ[dnfs] πολυποίκιλος[anmsn] σοφία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.11** κατά[p] πρόθεσις[nafs] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ὅς[rrafs] ποιέω[viaa3s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **v.12** ἐν[p] ὅς[rrdms] ἔχω[vipa1p] ὁ[dafs] παρρησία[nafs] καί[c] ὁ[dafs] προσαγωγή[nafs] ἐν[p] πεποίθησις[ndfs] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.13** διό[c] αἰτέω[vipm1s] μή[xo] ἐγκακέω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddfp] θλῖψις[ndfp] ἐγώ[rpg-s] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] δόξα[nnfs] σύ[rpg-p].

χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ 15
γῆς ὀνομάζεται, ἵνα δῴη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης 16
αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς
τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν 17
ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι.
ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος 18
καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλου- 19
σαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν
τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι 20
ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν
τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν 21
Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων.
ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περι- **4**
πατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφρο- 2
σύνης καὶ πρᾳότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων
ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν 3
τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. ἓν σῶμα καὶ ἓν Πνεῦμα, καθὼς 4
καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, εἷς Κύριος, 5
μία πίστις, ἓν βάπτισμα, εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ 6
πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡ- 7

---

v.14 οὗτος[rdgns] χάριν[bo] κάμπτω[vipa1s] ὁ[danp] γόνυ[nanp] ἐγώ[rpg-s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.15** ἐκ[p] ὅς[rrgms] πᾶς[anfsn] πατριά[nnfs] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] καί[c] ἐπί[p] γῆ[ngfs] ὀνομάζω[vipp3s]. **v.16** ἵνα[c] δίδωμι[vsaa3s] σύ[rpd-p] κατά[p] ὁ[dams] πλοῦτος[nams] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] δύναμις[ndfs] κραταιόω[vnap] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] ἔσω[bo] ἄνθρωπος[nams]. **v.17** κατοικέω[vnaa] ὁ[dams] Χριστός[nams] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] ῥιζόω[vpxpnmp] καί[c] θεμελιόω[vpxpnmp]. **v.18** ἵνα[c] ἐξισχύω[vsaa2p] καταλαμβάνω[vnam] σύν[p] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] τίς[rqnns] ὁ[dnns] πλάτος[nnns] καί[c] μῆκος[nnns] καί[c] βάθος[nnns] καί[c] ὕψος[nnns]. **v.19** γινώσκω[vnaa] τέ[xo] ὁ[dafs] ὑπερβάλλω[vppaafs] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἵνα[c] πληρόω[vsap2p] εἰς[p] πᾶς[aansn] ὁ[dans] πλήρωμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.20** ὁ[ddms] δέ[c] δύναμαι[vppndms] ὑπέρ[p] πᾶς[aanpn] ποιέω[vnaa] ὑπέρ[p] ἐκ[p] περισσός[agnsn] ὅς[rrgnp] αἰτέω[vipm1p] ἤ[xo] νοέω[vipa1p] κατά[p] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dafs] ἐνεργέω[vppmafs] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p]. **v.21** αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] εἰς[p] πᾶς[aafpn] ὁ[dafp] γενεά[nafp] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **4. v.1** παρακαλέω[vipa1s] οὖν[c] σύ[rpa-p] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] δέσμιος[nnms] ἐν[p] κύριος[ndms] ἀξίως[bo] περιπατέω[vnaa] ὁ[dgfs] κλῆσις[ngfs] ὅς[rrgfs] καλέω[viap2p]. **v.2** μετά[p] πᾶς[agfsn] ταπεινοφροσύνη[ngfs] καί[c] πραΰτης[ngfs] μετά[p] μακροθυμία[ngfs] ἀνέχω[vppnnmp] ἀλλήλων[regmp] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs]. **v.3** σπουδάζω[vppanmp] τηρέω[vnpa] ὁ[dafs] ἑνότης[nafs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ἐν[p] ὁ[ddms] σύνδεσμος[ndms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs]. **v.4** εἷς[nnns] σῶμα[nnns] καί[c] εἷς[nnns] πνεῦμα[nnns] καθώς[bo] καί[c] καλέω[viap2p] ἐν[p] εἷς[ndfs] ἐλπίς[ndfs] ὁ[dgfs] κλῆσις[ngfs] σύ[rpg-p]. **v.5** εἷς[nnms] κύριος[nnms] εἷς[nnfs] πίστις[nnfs] εἷς[nnns] βάπτισμα[nnns]. **v.6** εἷς[nnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] πᾶς[agmpn] ὁ[dnms] ἐπί[p] πᾶς[agmpn] καί[c] διά[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ἐν[p] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p].

μῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.
8 διὸ λέγει, Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ
9 ἔδωκε, δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ
10 ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς· ὁ κα-
ταβὰς, αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν,
11 ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν, ἀποστό-
λους, τοὺς δὲ, προφήτας, τοὺς δὲ, εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ, ποι-
12 μένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς
13 ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέ-
χρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ
τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέ-
14 τρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν
νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς δι-
δασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν
15 μεθοδείαν τῆς πλάνης, ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν
16 εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν
τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης
ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ᾽ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου
μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυ-
17 τοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ,
μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ

---

v.7 εἷς[ndms] δέ[c] ἕκαστος[admsn] ἐγώ[rpg-p] δίδωμι[viap3s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] κατά[p] ὁ[dans] μέτρον[nans] ὁ[dgfs] δωρεά[ngfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.8** διό[c] λέγω[vipa3s] ἀναβαίνω[vpaanms] εἰς[p] ὕψος[nans] αἰχμαλωτεύω[viaa3s] αἰχμαλωσία[nafs] καί[c] δίδωμι[viaa3s] δόμα[nanp] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.9** ὁ[dnns] δέ[c] ἀναβαίνω[viaa3s] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] εἰ[qo] μή[xo] ὅτι[c] καί[c] καταβαίνω[viaa3s] πρῶτος[bo] εἰς[p] ὁ[danp] κατώτερος[aanpc] μέρος[nanp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.10** ὁ[dnms] καταβαίνω[vpaanms] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] ἀναβαίνω[vpaanms] ὑπεράνω[bo] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἵνα[c] πληρόω[vsaa3s] ὁ[danp] πᾶς[aanpn]. **v.11** καί[c] αὐτός[rpnms] δίδωμι[viaa3s] ὁ[damp] μέν[xo] ἀπόστολος[namp] ὁ[damp] δέ[c] προφήτης[namp] ὁ[damp] δέ[c] εὐαγγελιστής[namp] ὁ[damp] δέ[c] ποιμήν[namp] καί[c] διδάσκαλος[namp]. **v.12** πρός[p] ὁ[dams] καταρτισμός[nams] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] εἰς[p] ἔργον[nans] διακονία[ngfs] εἰς[p] οἰκοδομή[nafs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.13** μέχρι[bo] καταντάω[vsaa1p] ὁ[dnmp] πᾶς[anmpn] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑνότης[nafs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] ἐπίγνωσις[ngfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] ἀνήρ[nams] τέλειος[aamsn] εἰς[p] μέτρον[nans] ἡλικία[ngfs] ὁ[dgns] πλήρωμα[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.14** ἵνα[c] μηκέτι[bo] εἰμί[vspx1p] νήπιος[anmpn] κλυδωνίζομαι[vppnnmp] καί[c] περιφέρω[vpppnmp] πᾶς[admsn] ἄνεμος[ndms] ὁ[dgfs] διδασκαλία[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] κυβεία[ndfs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἐν[p] πανουργία[ndfs] πρός[p] ὁ[dafs] μεθοδεία[nafs] ὁ[dgfs] πλάνη[ngfs]. **v.15** ἀληθεύω[vppanmp] δέ[c] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] αὐξάνω[vsaa1p] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.16** ἐκ[p] ὅς[rrgms] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] συναρμολογέω[vpppnns] καί[c] συμβιβάζω[vpppnns] διά[p] πᾶς[agfsn] ἁφή[ngfs] ὁ[dgfs] ἐπιχορηγία[ngfs] κατά[p] ἐνέργεια[nafs] ἐν[p] μέτρον[ndns] εἷς[ngms] ἕκαστος[agmsn] μέρος[ngns] ὁ[dafs] αὔξησις[nafs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ποιέω[vipm3s] εἰς[p] οἰκοδομή[nafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs].

ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες 18
ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν
ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, οἵτινες ἀπηλ- 19
γηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκα-
θαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν 20
Χριστόν, εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς 21
ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀποθέσθαι ὑμᾶς, κατὰ τὴν προ- 22
τέραν ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον
κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι 23
τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κα- 24
τὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.
Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ 25
πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ 26
ἁμαρτάνετε, ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν,
μήτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, 27, 28
μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθόν ταῖς χερσὶν, ἵνα
ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ 29
στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλ᾽λ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκο-
δομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσι. καὶ μὴ λυπεῖτε 30
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν
ἀπολυτρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ 31

---

v.17 οὗτος[rdans] οὖν[c] λέγω[vipa1s] καί[c] μαρτύρομαι[vipn1s] ἐν[p] κύριος[ndms] μηκέτι[bo] σύ[rpa-p] περιπατέω[vnpa] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnnp] λοιπός[annpn] ἔθνος[nnnp] περιπατέω[vipa3s] ἐν[p] ματαιότης[ndfs] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] αὐτός[rpgnp]. **v.18** σκοτίζω[vpxpnmp] ὁ[ddfs] διάνοια[ndfs] εἰμί[vppxnmp] ἀπαλλοτριόω[vpxpnmp] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] διά[p] ὁ[dafs] ἄγνοια[nafs] ὁ[dafs] εἰμί[vppxafs] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] διά[p] ὁ[dafs] πώρωσις[nafs] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] αὐτός[rpgmp]. **v.19** ὅστις[rrnmp] ἀπαλγέω[vpxanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] παραδίδωμι[viaa3p] ὁ[ddfs] ἀσέλγεια[ndfs] εἰς[p] ἐργασία[nafs] ἀκαθαρσία[ngfs] πᾶς[agfsn] ἐν[p] πλεονεξία[ndfs]. **v.20** σύ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] οὕτω[bo] μανθάνω[viaa2p] ὁ[dams] Χριστός[nams]. **v.21** εἴ&γε[qo] αὐτός[rpams] ἀκούω[viaa2p] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] διδάσκω[viap2p] καθώς[bo] εἰμί[vipx3s] ἀλήθεια[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.22** ἀποτίθημι[vnam] σύ[rpa-p] κατά[p] ὁ[dafs] πρότερος[aafsn] ἀναστροφή[nafs] ὁ[dams] παλαιός[aamsn] ἄνθρωπος[nams] ὁ[dams] φθείρω[vpppams] κατά[p] ὁ[dafp] ἐπιθυμία[nafp] ὁ[dgfs] ἀπάτη[ngfs]. **v.23** ἀνανεόω[vnpp] δέ[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] σύ[rpg-p]. **v.24** καί[c] ἐνδύω[vnam] ὁ[dams] καινός[aamsn] ἄνθρωπος[nams] ὁ[dams] κατά[p] θεός[nams] κτίζω[vpapams] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] καί[c] ὁσιότης[ndfs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs]. **v.25** διό[c] ἀποτίθημι[vpamnmp] ὁ[dans] ψεῦδος[nans] λαλέω[vdpa2p] ἀλήθεια[nafs] ἕκαστος[anmsn] μετά[p] ὁ[dgms] πλησίον[bo] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] εἰμί[vipx1p] ἀλλήλων[regmp] μέλος[nnnp]. **v.26** ὀργίζω[vdpp2p] καί[c] μή[xo] ἁμαρτάνω[vdpa2p] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] μή[xo] ἐπιδύω[vdpa3s] ἐπί[p] ὁ[ddms] παροργισμός[ndms] σύ[rpg-p]. **v.27** μήτε[c] δίδωμι[vdpa2p] τόπος[nams] ὁ[ddms] διάβολος[admsn]. **v.28** ὁ[dnms] κλέπτω[vppanms] μηκέτι[bo] κλέπτω[vdpa3s] μᾶλλον[bo] δέ[c] κοπιάω[vdpa3s] ἐργάζομαι[vppnnms] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] ὁ[ddfp] χείρ[ndfp] ἵνα[c] ἔχω[vspa3s] μεταδίδωμι[vnpa] ὁ[ddms] χρεία[nafs] ἔχω[vppadms]. **v.29** πᾶς[anmsn] λόγος[nnms] σαπρός[anmsn] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] σύ[rpg-p] μή[xo] ἐκπορεύομαι[vdpn3s] ἀλλά[c] εἰ[qo] τι-
-σρινμσ ἀγαθός[anmsn] πρός[p] οἰκοδομή[nafs] ὁ[dgfs] χρεία[ngfs] ἵνα[c] δίδωμι[vsaa3s] χάρις[nafs] ὁ[ddmp] ἀκούω[vppadmp]. **v.30** καί[c] μή[xo] λυπέω[vdpa2p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ὅς[rrdns] σφραγίζω[viap2p] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] ἀπολύτρωσις[ngfs].

32 καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ᾽ ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ, γίνεσθε
δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς,
καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.
5, 2 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, καὶ πε-
ριπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ
παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ
3 εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλε-
4 ονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, καὶ
αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα,
5 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς
πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης,
οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.
6 μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ
7 ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε
8 συμμέτοχοι αὐτῶν, ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ,
9 ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν
10 πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, δοκιμάζοντες
11 τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔρ-
12 γοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, τὰ
13 γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν. τὰ
δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται, πᾶν γάρ τό

---

v.31 πᾶς^{anfsn} πικρία^{nnfs} καί^{c} θυμός^{nnms} καί^{c} ὀργή^{nnfs} καί^{c} κραυγή^{nnfs} καί^{c} βλασφημία^{nnfs} αἴρω^{vdap3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$ σύν^{p} πᾶς^{adfsn} κακία^{ndfs}. **v.32** γίνομαι^{vdpn2p} δέ^{c} εἰς^{p} ἀλλήλων^{reamp} χρηστός^{anmpn} εὔσπλαγχνος^{anmpn} χαρίζομαι^{vppnnmp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} χαρίζομαι^{viad3s} σύ$^{rpd-p}$. **5. v.1** γίνομαι^{vdpn2p} οὖν^{c} μιμητής^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ἀγαπητός^{annpn}. **v.2** καί^{c} περιπατέω^{vdpa2p} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ προσφορά^{nafs} καί^{c} θυσία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰς^{p} ὀσμή^{nafs} εὐωδία^{ngfs}. **v.3** πορνεία^{nnfs} δέ^{c} καί^{c} πᾶς^{anfsn} ἀκαθαρσία^{nnfs} ἤ^{xo} πλεονεξία^{nnfs} μηδέ^{c} ὀνομάζω^{vdpp3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ καθώς^{bo} πρέπω^{vipq3s} ἅγιος^{admpn}. **v.4** καί^{c} αἰσχρότης^{nnfs} καί^{c} μωρολογία^{nnfs} ἤ^{xo} εὐτραπελία^{nnfs} ὁ^{dnnp} οὐ^{xo} ἀνήκω^{vppannp} ἀλλά^{c} μᾶλλον^{bo} εὐχαριστία^{nnfs}. **v.5** οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx2p} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} πόρνος^{nnms} ἤ^{xo} ἀκάθαρτος^{anmsn} ἤ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} εἰδωλολάτρης^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} κληρονομία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^{c} θεός^{ngms}. **v.6** μηδείς^{anmsn} σύ$^{rpa-p}$ ἀπατάω^{vdpa3s} κενός^{admpn} λόγος^{ndmp} διά^{p} οὗτος^{rdanp} γάρ^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgfs} ἀπείθεια^{ngfs}. **v.7** μή^{xo} οὖν^{c} γίνομαι^{vdpn2p} συμμέτοχος^{anmpn} αὐτός^{rpgmp}. **v.8** εἰμί^{viix2p} γάρ^{c} ποτέ^{xo} σκότος^{nnns} νῦν^{bo} δέ^{c} φῶς^{nnns} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} φῶς^{ngns} περιπατέω^{vdpa2p}. **v.9** ὁ^{dnms} γάρ^{c} καρπός^{nnms} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἀγαθωσύνη^{ndfs} καί^{c} δικαιοσύνη^{ndfs} καί^{c} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.10** δοκιμάζω^{vppanmp} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} εὐάρεστος^{annsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.11** καί^{c} μή^{xo} συγκοινωνέω^{vdpa2p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{ddnp} ἄκαρπος^{adnpn} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἐλέγχω^{vdpa2p}. **v.12** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} κρυφῇ^{bo} γίνομαι^{vppnanp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgmp} αἰσχρός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} λέγω^{vnpa}.

φανερούμενον φῶς ἐστί. διὸ λέγει, Ἔγειραι ὁ καθεύδων καὶ 14
ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός. Βλέπετε 15
οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ᾽ ὡς σοφοί,
ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσι. διὰ 16, 17
τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ
Κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ 18
πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕ- 19
μνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ
καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων 20
ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ πα-
τρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυναῖκες, 21, 22
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὁ ἀνήρ 23
ἐστι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκ-
κλησίας, καὶ αὐτὸς ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡ 24
ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς
ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25
ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑ-
αυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας 26
τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ 27
ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν
τοιούτων, ἀλλ᾽ ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ 28

---

v.13 ὁ[danp] δέ[c] πᾶς[aanpn] ἐλέγχω[vpppnnp] ὑπό[p] ὁ[dgns] φῶς[ngns] φανερόω[vipp3s] πᾶς[annsn] γάρ[c] ὁ[dnns] φανερόω[vppnns] φῶς[nnns] εἰμί[vipx3s]. **v.14** διό[c] λέγω[vipa3s] ἐγείρω[vdam2s] ὁ[dnms] καθεύδω[vppanms] καί[c] ἀνίστημι[vdaa2s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] ἐπιφαύσκω[vifa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.15** βλέπω[vdpa2p] οὖν[c] πῶς[bo] ἀκριβῶς[bo] περιπατέω[vipa2p] μή[xo] ὡς[bo] ἄσοφος[anmpn] ἀλλά[c] ὡς[bo] σοφός[anmpn]. **v.16** ἐξαγοράζω[vppmnmp] ὁ[dams] καιρός[nams] ὅτι[c] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] πονηρός[anfpn] εἰμί[vipx3p]. **v.17** διά[p] οὗτος[rdans] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ἄφρων[anmpn] ἀλλά[c] συνίημι[vppanmp] τίς[rqnns] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.18** καί[c] μή[xo] μεθύσκω[vnpp] οἶνος[ndms] ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰμί[vipx3s] ἀσωτία[nnfs] ἀλλά[c] πληρόω[vdpp2p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **v.19** λαλέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] ψαλμός[ndmp] καί[c] ὕμνος[ndmp] καί[c] ᾠδή[ndfp] πνευματικός[adfpn] ᾄδω[vppanmp] καί[c] ψάλλω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-p] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.20** εὐχαριστέω[vppanmp] πάντοτε[bo] ὑπέρ[p] πᾶς[agnpn] ἐν[p] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms]. **v.21** ὑποτάσσω[vpppnmp] ἀλλήλων[redmp] ἐν[p] φόβος[ndms] θεός[ngms]. **v.22** ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ὑποτάσσω[vdpm2p] ὡς[bo] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.23** ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀνήρ[nnms] εἰμί[vipx3s] κεφαλή[nnfs] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] κεφαλή[nnfs] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] σωτήρ[nnms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns]. **v.24** ἀλλά[c] ὥσπερ[bo] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] ὑποτάσσω[vipp3s] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ἐν[p] πᾶς[adnsn]. **v.25** ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[dafp] γυνή[nafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀγαπάω[viaa3s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καί[c] ἑαυτοῦ[rxams] παραδίδωμι[viaa3s] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgfs]. **v.26** ἵνα[c] αὐτός[rpafs] ἁγιάζω[vsaa3s] καθαρίζω[vpaanms] ὁ[ddns] λουτρόν[ndns] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ἐν[p] ῥῆμα[ndns]. **v.27** ἵνα[c] παρίστημι[vsaa3s] αὐτός[rpafs] ἑαυτοῦ[rxdms] ἔνδοξος[aafsn] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] μή[xo] ἔχω[vppaafs] σπίλος[nams] ἤ[xo] ῥυτίς[nafs] ἤ[xo] τι-σριανσ ὁ[dgnp] τοιοῦτος[rdgnp] ἀλλά[c] ἵνα[c] εἰμί[vspx3s] ἅγιος[anfsn] καί[c] ἄμωμος[anfsn].

ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ
29 ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, οὐδεὶς γάρ ποτε
τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ᾽ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν,
30 καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώμα-
31 τος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκός αὐτοῦ καί ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται
32 οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ
33 δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς
οἱ καθ′ ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς
ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.
6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, τοῦτο
2 γάρ ἐστι δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις
3 ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ
4 μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε
τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ᾽ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ
5 Κυρίου. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ
φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χρι-
6 στῷ, μὴ κατ′ ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ′ ὡς
δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς,
7, 8 μετ′ εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰ-

---

v.28 οὕτω[bo] ὀφείλω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ἀγαπάω[vnpa] ὁ[dafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] γυνή[nafp] ὡς[bo] ὁ[danp] ἑαυτοῦ[rxgmp] σῶμα[nanp] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] γυνή[nafs] ἑαυτοῦ[rxams] ἀγαπάω[vipa3s]. **v.29** οὐδείς[anfsn] γάρ[c] ποτέ[xo] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] σάρξ[nafs] μισέω[viaa3s] ἀλλά[c] ἐκτρέφω[vipa3s] καί[c] θάλπω[vipa3s] αὐτός[rpafs] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs]. **v.30** ὅτι[c] μέλος[nnnp] εἰμί[vipx1p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ὀστέον[ngnp] αὐτός[rpgms]. **v.31** ἀντί[p] οὗτος[rdgns] καταλείπω[vifa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] προσκολλάω[vifp3s] πρός[p] ὁ[dafs] γυνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰμί[vifx3p] ὁ[dnmp] δύο[tn] εἰς[p] σάρξ[nafs] εἷς[nafs]. **v.32** ὁ[dnns] μυστήριον[nnns] οὗτος[rdnns] μέγας[annsn] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpn-s] δέ[c] λέγω[vipa1s] εἰς[p] Χριστός[nams] καί[c] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs]. **v.33** πλήν[bo] καί[c] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] κατά[p] εἷς[nams] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] γυνή[nafs] οὕτω[bo] ἀγαπάω[vdpa3s] ὡς[bo] ἑαυτοῦ[rxams] ὁ[dnfs] δέ[c] γυνή[nnfs] ἵνα[c] φοβέομαι[vspn3s] ὁ[dams] ἀνήρ[nams]. **6. v.1** ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὑπακούω[vdpa2p] ὁ[ddmp] γονεύς[ndmp] σύ[rpg-p] ἐν[p] κύριος[ndms] οὗτος[rdnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] δίκαιος[annsn]. **v.2** τιμάω[vdpa2s] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] ἐντολή[nnfs] πρῶτος[anfsn] ἐν[p] ἐπαγγελία[ndfs]. **v.3** ἵνα[c] εὖ[bo] σύ[rpd-s] γίνομαι[vsad3s] καί[c] εἰμί[vifx2s] μακροχρόνιος[anmsn] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.4** καί[c] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] μή[xo] παροργίζω[vdpa2p] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-p] ἀλλά[c] ἐκτρέφω[vdpa2p] αὐτός[rpanp] ἐν[p] παιδεία[ndfs] καί[c] νουθεσία[ndfs] κύριος[ngms]. **v.5** ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ὑπακούω[vdpa2p] ὁ[ddmp] κύριος[ndmp] κατά[p] σάρξ[nafs] μετά[p] φόβος[ngms] καί[c] τρόμος[ngms] ἐν[p] ἁπλότης[ndfs] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ὁ[ddms] Χριστός[ndms]. **v.6** μή[xo] κατά[p] ὀφθαλμοδουλία[nafs] ὡς[bo] ἀνθρωπάρεσκος[anmpn] ἀλλά[c] ὡς[bo] δοῦλος[nnmp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ποιέω[vppanmp] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκ[p] ψυχή[ngfs]. **v.7** μετά[p] εὔνοια[ngfs] δουλεύω[vppanmp] ὡς[bo] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] οὐ[xo] ἄνθρωπος[ndmp].

δότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ
τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐ- 9
τὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ
ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία
οὐκ ἔστι παρ᾽ αὐτῷ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε 10
ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν 11
πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς
μεθοδείας τοῦ διαβόλου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα 12
καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς
κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευ-
ματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε 13
τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν πε- 14
ριζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν
θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑ- 15
τοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες 16
τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πο-
νηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σω- 17
τηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα
Θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν 18
παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν

---

v.8 οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] τι-σριανσ ἕκαστος[anmsn] ποιέω[vsaa3s] ἀγαθός[aansn] οὗτος[rdans] κομίζω[vifd3s] παρά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἴτε[c] δοῦλος[nnms] εἴτε[c] ἐλεύθερος[anmsn]. **v.9** καί[c] ὁ[dnmp] κύριος[nnmp] ὁ[danp] αὐτός[rpanp] ποιέω[vdpa2p] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἀνίημι[vppanmp] ὁ[dafs] ἀπειλή[nafs] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] καί[c] σύ[rpg-p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] καί[c] προσωπολημψία[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] παρά[p] αὐτός[rpdms]. **v.10** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ἐνδυναμόω[vdpp2p] ἐν[p] κύριος[ndms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] κράτος[ndns] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.11** ἐνδύω[vdam2p] ὁ[dafs] πανοπλία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] πρός[p] ὁ[dans] δύναμαι[vnpn] σύ[rpa-p] ἵστημι[vnaa] πρός[p] ὁ[dafp] μεθοδεία[nafp] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn]. **v.12** ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnfs] πάλη[nnfs] πρός[p] αἷμα[nans] καί[c] σάρξ[nafs] ἀλλά[c] πρός[p] ὁ[dafp] ἀρχή[nafp] πρός[p] ὁ[dafp] ἐξουσία[nafp] πρός[p] ὁ[damp] κοσμοκράτωρ[namp] ὁ[dgns] σκότος[ngns] ὁ[dgms] αἰών[ngms] οὗτος[rdgms] πρός[p] ὁ[danp] πνευματικός[aanpn] ὁ[dgfs] πονηρία[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐπουράνιος[adnpn]. **v.13** διά[p] οὗτος[rdans] ἀναλαμβάνω[vdaa2p] ὁ[dafs] πανοπλία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] δύναμαι[vsad2p] ἀνθίστημι[vnaa] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] πονηρός[adfsn] καί[c] ἅπας[aanpn] κατεργάζομαι[vpadnmp] ἵστημι[vnaa]. **v.14** ἵστημι[vdaa2p] οὖν[c] περιζώννυμι[vpamnmp] ὁ[dafs] ὀσφύς[nafs] σύ[rpg-p] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] καί[c] ἐνδύω[vpamnmp] ὁ[dams] θώραξ[nams] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs]. **v.15** καί[c] ὑποδέω[vpamnmp] ὁ[damp] πούς[namp] ἐν[p] ἑτοιμασία[ndfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs]. **v.16** ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ἀναλαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dams] θυρεός[nams] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐν[p] ὅς[rrdms] δύναμαι[vifd2p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] βέλος[nanp] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn] ὁ[danp] πυρόω[vpxpanp] σβέννυμι[vnaa]. **v.17** καί[c] ὁ[dafs] περικεφαλαία[nafs] ὁ[dgns] σωτήριον[agnsn] δέχομαι[vdad2p] καί[c] ὁ[dafs] μάχαιρα[nafs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ῥῆμα[nnns] θεός[ngms].

19 πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ
ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθείη λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου
20 ἐν παῤῥησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ
πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παῤῥησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λα-
21 λῆσαι. Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ᾽ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα
ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκο-
22 νος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε
23 τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ
24 Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων
τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. πρός Εφέσιους
ἐγράφη ἀπό Ῥώμης διά τυχικοῦ.

---

v.18 διά[p] πᾶς[agfsn] προσευχή[ngfs] καί[c] δέησις[ngfs] προσεύχομαι[vppnnmp] ἐν[p] πᾶς[admsn] καιρός[ndms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ἀγρυπνέω[vppanmp] ἐν[p] πᾶς[adfsn] προσκαρτέρησις[ndfs] καί[c] δέησις[ndfs] περί[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.19** καί[c] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[voap3s] λόγος[nnms] ἐν[p] ἄνοιξις[ndfs] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] παρρησία[ndfs] γνωρίζω[vnaa] ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.20** ὑπέρ[p] ὅς[rrgns] πρεσβεύω[vipa1s] ἐν[p] ἅλυσις[ndfs] ἵνα[c] ἐν[p] αὐτός[rpdns] παρρησιάζομαι[vsad1s] ὡς[bo] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] λαλέω[vnaa]. **v.21** ἵνα[c] δέ[c] οἶδα[vsxa2p] καί[c] σύ[rpn-p] ὁ[danp] κατά[p] ἐγώ[rpa-s] τίς[rqans] πράσσω[vipa1s] πᾶς[aanpn] σύ[rpd-p] γνωρίζω[vifa3s] Τυχικός[nnms] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἀδελφός[nnms] καί[c] πιστός[anmsn] διάκονος[nnms] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.22** ὅς[rrams] πέμπω[viaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa2p] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpg-p] καί[c] παρακαλέω[vsaa3s] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p]. **v.23** εἰρήνη[nnfs] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] καί[c] ἀγάπη[nnfs] μετά[p] πίστις[ngfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.24** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἀγαπάω[vppagmp] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἐν[p] ἀφθαρσία[ndfs] πρός[p] Ἐφέσιος[aampn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs] διά[p] Τυχικός[ngms].

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁ- **1**
γίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις
καὶ διακόνοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν 2
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ 3
τῇ μνείᾳ ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑ- 4
μῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν 5
εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, πεποιθὼς 6
αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει
ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ, Χριστοῦ, καθώς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο 7
φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑ-
μᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ
εὐαγγελίου, συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄν-
τας. μάρτυς γάρ μου ἐστιν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς 8
ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα 9
ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει
καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα 10
ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, πεπλη- 11
ρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν
καὶ ἔπαινον Θεοῦ. Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι 12

---

1. **v.1** Παῦλος[nnms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] δοῦλος[nnmp] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddmp] εἰμί[vppxdmp] ἐν[p] Φίλιπποι[ndmp] σύν[p] ἐπίσκοπος[ndmp] καί[c] διάκονος[ndmp]. **v.2** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.3** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] μνεία[ndfs] σύ[rpg-p]. **v.4** πάντοτε[bo] ἐν[p] πᾶς[adfsn] δέησις[ndfs] ἐγώ[rpg-s] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] μετά[p] χαρά[ngfs] ὁ[dafs] δέησις[nafs] ποιέω[vppmnms]. **v.5** ἐπί[p] ὁ[ddfs] κοινωνία[ndfs] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ἀπό[p] πρῶτος[agfsn] ἡμέρα[ngfs] ἄχρι[p] ὁ[dgms] νῦν[bo]. **v.6** πείθω[vpxanms] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἐνάρχομαι[vpadnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn] ἐπιτελέω[vifa3s] ἄχρι[p] ἡμέρα[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.7** καθώς[bo] εἰμί[vipx3s] δίκαιος[annsn] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdans] φρονέω[vnpa] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] διά[p] ὁ[dans] ἔχω[vnpa] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpa-p] ἐν[p] τέ[xo] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[ddfs] ἀπολογία[ndfs] καί[c] βεβαίωσις[ndfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] συγκοινωνός[aampn] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] εἰμί[vppxamp]. **v.8** μάρτυς[nnms] γάρ[c] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὡς[bo] ἐπιποθέω[vipa1s] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] ἐν[p] σπλάγχνον[ndnp] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.9** καί[c] οὗτος[rdans] προσεύχομαι[vipn1s] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] σύ[rpg-p] ἔτι[bo] μᾶλλον[bo] καί[c] μᾶλλον[bo] περισσεύω[vspa3s] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] καί[c] πᾶς[adfsn] αἴσθησις[ndfs]. **v.10** εἰς[p] ὁ[dans] δοκιμάζω[vnpa] σύ[rpa-p] ὁ[danp] διαφέρω[vppaanp] ἵνα[c] εἰμί[vspx2p] εἰλικρινής[anmpn] καί[c] ἀπρόσκοπος[anmpn] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] Χριστός[ngms]. **v.11** πληρόω[vpxpnmp] κάρπος[ngmp] δικαιοσύνη[ngfs] ὁ[dgmp] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] δόξα[nafs] καί[c] ἔπαινος[nams] θεός[ngms].

τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν,
13 ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ
14 τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πάσι, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀ-
δελφῶν ἐν Κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως
15 τολμᾷν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον
καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν,
16 οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰ-
17 όμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου, οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης,
18 εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ· πλὴν
παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλ-
19 λεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γὰρ ὅτι
τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ
20 ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκα-
ραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν
πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς
21 ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ
22 ζῆν, Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί,
23 τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέ-
χομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ
24 σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον, τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν
25 τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα

---

v.12 γινώσκω[vnpa] δέ[c] σύ[rpa-p] βούλομαι[vipn1s] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] ὁ[dnnp] κατά[p] ἐγώ[rpa-s] μᾶλλον[bo] εἰς[p] προκοπή[nafs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ἔρχομαι[vixa3s]. **v.13** ὥστε[c] ὁ[damp] δεσμός[namp] ἐγώ[rpg-s] φανερός[aampn] ἐν[p] Χριστός[ndms] γίνομαι[vnad] ἐν[p] ὅλος[adnsn] ὁ[ddns] πραιτώριον[ndns] καί[c] ὁ[ddmp] λοιπός[admpn] πᾶς[admpn]. **v.14** καί[c] ὁ[damp] πολύς[aampc] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἐν[p] κύριος[ndms] πείθω[vpxaamp] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s] περισσοτέρως[bo] τολμάω[vnpa] ἀφόβως[bo] ὁ[dams] λόγος[nams] λαλέω[vnpa]. **v.15** τι-σρινμπ μέν[xo] καί[c] διά[p] φθόνος[nams] καί[c] ἔρις[nafs] τι--σρινμπ δέ[c] καί[c] διά[p] εὐδοκία[nafs] ὁ[dams] Χριστός[nams] κηρύσσω[vipa3p]. **v.16** ὁ[dnmp] μέν[xo] ἐκ[p] ἐριθεία[ngfs] ὁ[dams] Χριστός[nams] καταγγέλλω[vipa3p] οὐ[xo] ἁγνῶς[bo] οἴομαι[vppnnmp] θλῖψις[nafs] ἐπιφέρω[vnpa] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s]. **v.17** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐκ[p] ἀγάπη[ngfs] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] εἰς[p] ἀπολογία[nafs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] κεῖμαι[vipn1s]. **v.18** τίς[rqnns] γάρ[c] πλήν[bo] πᾶς[admsn] τρόπος[ndms] εἴτε[c] πρόφασις[ndfs] εἴτε[c] ἀλήθεια[ndfs] Χριστός[nnms] καταγγέλλω[vipp3s] καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] χαίρω[vipa1s] ἀλλά[c] καί[c] χαίρω[vifo1s]. **v.19** οἶδα[vixa1s] γάρ[c] ὅτι[c] οὗτος[rdnns] ἐγώ[rpd-s] ἀποβαίνω[vifd3s] εἰς[p] σωτηρία[nafs] διά[p] ὁ[dgfs] σύ[rpg-p] δέησις[ngfs] καί[c] ἐπιχορηγία[ngfs] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.20** κατά[p] ὁ[dafs] ἀποκαραδοκία[nafs] καί[c] ἐλπίς[nafs] ἐγώ[rpg-s] ὅτι[c] ἐν[p] οὐδείς[adnsn] αἰσχύνω[vifp1s] ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adfsn] παρρησία[ndfs] ὡς[bo] πάντοτε[bo] καί[c] νῦν[bo] μεγαλύνω[vifp3s] Χριστός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] εἴτε[c] διά[p] ζωή[ngfs] εἴτε[c] διά[p] θάνατος[ngms]. **v.21** ἐγώ[rpd-s] γάρ[c] ὁ[dnns] ζάω[vnpa] Χριστός[nnms] καί[c] ὁ[dnns] ἀποθνῄσκω[vnaa] κέρδος[nnns]. **v.22** εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnns] ζάω[vnpa] ἐν[p] σάρξ[ndfs] οὗτος[rdnns] ἐγώ[rpd-s] καρπός[nnms] ἔργον[ngns] καί[c] τίς[rqans] αἱρέω[vifm1s] οὐ[xo] γνωρίζω[vipa1s]. **v.23** συνέχω[vipp1s] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] δύο[tn] ὁ[dafs] ἐπιθυμία[nafs] ἔχω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἀναλύω[vnaa] καί[c] σύν[p] Χριστός[ndms] εἰμί[vnpx] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] κρείττων[annsn]. **v.24** ὁ[dnns] δέ[c] ἐπιμένω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἀναγκαῖος[annsc] διά[p] σύ[rpa-p].

ὅτι μενῶ, καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκο-
πὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ 26
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς
ὑμᾶς. μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, 27
ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπών, ἀκούσω τὰ περὶ ὑ-
μῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ
πίστει τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν 28
ἀντικειμένων, ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ
σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ, ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ 29
Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ
αὐτοῦ πάσχειν, τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοί, 30
καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, **2**
εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί,
πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀ- 2
γάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, μηδὲν κατὰ ἐρι- 3
θείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγού-
μενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, 4
ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ 5
καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπα- 6
γμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν 7

---

v.25 καί[c] οὗτος[rdans] πείθω[vpxanms] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] μένω[vifa1s] καί[c] συμπαραμένω[vifa1s] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p] εἰς[p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] προκοπή[nafs] καί[c] χαρά[nafs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.26** ἵνα[c] ὁ[dnns] καύχημα[nnns] σύ[rpg-p] περισσεύω[vspa3s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] διά[p] ὁ[dgfs] ἐμός[rsgfs] παρουσία[ngfs] πάλιν[bo] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.27** μόνος[bo] ἀξίως[bo] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πολιτεύομαι[vdpn2p] ἵνα[c] εἴτε[c] ἔρχομαι[vpaanms] καί[c] ὁράω[vpaanms] σύ[rpa-p] εἴτε[c] ἄπειμι[vppxnms] ἀκούω[vsaa1s] ὁ[danp] περί[p] σύ[rpg-p] ὅτι[c] στήκω[vipa2p] ἐν[p] εἷς[ndns] πνεῦμα[ndns] εἷς[ndfs] ψυχή[ndfs] συναθλέω[vppanmp] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.28** καί[c] μή[xo] πτύρω[vpppnmp] ἐν[p] μηδείς[adnsn] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀντίκειμαι[vppngmp] ὅστις[rrnfs] αὐτός[rpdmp] μέν[xo] εἰμί[vipx3s] ἔνδειξις[nnfs] ἀπώλεια[ngfs] σύ[rpd-p] δέ[c] σωτηρία[ngfs] καί[c] οὗτος[rdnns] ἀπό[p] θεός[ngms]. **v.29** ὅτι[c] σύ[rpd-p] χαρίζομαι[viap3s] ὁ[dans] ὑπέρ[p] Χριστός[ngms] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dans] εἰς[p] αὐτός[rpams] πιστεύω[vnpa] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dans] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgms] πάσχω[vnpa]. **v.30** ὁ[dams] αὐτός[rpams] ἀγών[nams] ἔχω[vppanmp] οἷος[rcams] ὁράω[viaa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] νῦν[bo] ἀκούω[vipa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s]. **2. v.1** εἰ[qo] τι-σρινφσ οὖν[c] παράκλησις[nnfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] εἰ[qo] τι-σριννσ παραμύθιον[nnns] ἀγάπη[ngfs] εἰ[qo] τι-σρινφσ κοινωνία[nnfs] πνεῦμα[ngns] εἰ[qo] τίς[rinnp] σπλάγχνον[nnnp] καί[c] οἰκτιρμός[nnmp]. **v.2** πληρόω[vdaa2p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] χαρά[nafs] ἵνα[c] ὁ[dans] αὐτός[rpans] φρονέω[vspa2p] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] ἀγάπη[nafs] ἔχω[vppanmp] σύμψυχος[anmpn] ὁ[dans] εἷς[nans] φρονέω[vppanmp]. **v.3** μηδείς[aansn] κατά[p] ἐριθεία[nafs] ἤ[xo] κενοδοξία[nafs] ἀλλά[c] ὁ[ddfs] ταπεινοφροσύνη[ndfs] ἀλλήλων[reamp] ἡγέομαι[vppnnmp] ὑπερέχω[vppaamp] ἑαυτοῦ[rxgmp]. **v.4** μή[xo] ὁ[danp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἕκαστος[anmsn] σκοπέω[vdpa2p] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[danp] ἕτερος[agmpn] ἕκαστος[anmsn]. **v.5** οὗτος[rdans] γάρ[c] φρονέω[vdpp3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὅς[rrnns] καί[c] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.6** ὅς[rrnms] ἐν[p] μορφή[ndfs] θεός[ngms] ὑπάρχω[vppanms] οὐ[xo] ἁρπαγμός[nams] ἡγέομαι[viad3s] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] ἴσος[annpn] θεός[ndms].

8 δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καί σχή-
ματι εὑρεθείς ὥς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος
9 ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θε-
ὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
10 ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
11 καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολο-
γήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός.
12 Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ
παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ
μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζε-
13 σθε, ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ
14 ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν
15 καὶ διαλογισμῶν, ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα
Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν
16 οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,
εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδρα-
17 μον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. ἀλ'λ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ
θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω
18 πᾶσιν ὑμῖν, τὸ 'δ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.
19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα
20 κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυ-

---

v.7 ἀλλά[c] ἑαυτοῦ[rxams] κενόω[viaa3s] μορφή[nafs] δοῦλος[ngms] λαμβάνω[vpaanms] ἐν[p] ὁμοίωμα[ndns] ἄνθρωπος[ngmp] γίνομαι[vpadnms]. **v.8** καί[c] σχῆμα[ndns] εὑρίσκω[vpapnms] ὡς[bo] ἄνθρωπος[nnms] ταπεινόω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] γίνομαι[vpadnms] ὑπήκοος[anmsn] μέχρι[bo] θάνατος[ngms] θάνατος[ngms] δέ[c] σταυρός[ngms]. **v.9** διό[c] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] αὐτός[rpams] ὑπερυψόω[viaa3s] καί[c] χαρίζομαι[viad3s] αὐτός[rpdms] ὄνομα[nans] ὁ[dans] ὑπέρ[p] πᾶς[aansn] ὄνομα[nans]. **v.10** ἵνα[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] Ἰησοῦς[ngms] πᾶς[annsn] γόνυ[nnns] κάμπτω[vsaa3s] ἐπουράνιος[agmpn] καί[c] ἐπίγειος[agnpn] καί[c] καταχθόνιος[agmpn]. **v.11** καί[c] πᾶς[anfsn] γλῶσσα[nnfs] ἐξομολογέω[vsam3s] ὅτι[c] κύριος[nnms] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] εἰς[p] δόξα[nafs] θεός[ngms] πατήρ[ngms]. **v.12** ὥστε[c] ἀγαπητός[avmpn] ἐγώ[rpg-s] καθώς[bo] πάντοτε[bo] ὑπακούω[viaa2p] μή[xo] ὡς[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] ἐγώ[rpg-s] μόνος[bo] ἀλλά[c] νῦν[bo] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀπουσία[ndfs] ἐγώ[rpg-s] μετά[p] φόβος[ngms] καί[c] τρόμος[ngms] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgmp] σωτηρία[nafs] κατεργάζομαι[vdpn2p]. **v.13** ὁ[dnms] θεός[nnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἐνεργέω[vppanms] ἐν[p] σύ[rpd-p] καί[c] ὁ[dans] θέλω[vnpa] καί[c] ὁ[dans] ἐνεργέω[vnpa] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] εὐδοκία[ngfs]. **v.14** πᾶς[aanpn] ποιέω[vdpa2p] χωρίς[bo] γογγυσμός[ngmp] καί[c] διαλογισμός[ngmp]. **v.15** ἵνα[c] γίνομαι[vsad2p] ἄμεμπτος[anmpn] καί[c] ἀκέραιος[anmpn] τέκνον[nnnp] θεός[ngms] ἀμώμητος[annpn] ἐν[p] μέσος[adnsn] γενεά[ngfs] σκολιός[agfsn] καί[c] διαστρέφω[vpxpgfs] ἐν[p] ὅς[rrdmp] φαίνω[vipp2p] ὡς[bo] φωστήρ[nnmp] ἐν[p] κόσμος[ndms]. **v.16** λόγος[nams] ζωή[ngfs] ἐπέχω[vppanmp] εἰς[p] καύχημα[nans] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] Χριστός[ngms] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰς[p] κενός[aansn] τρέχω[viaa1s] οὐδέ[bo] εἰς[p] κενός[aansn] κοπιάω[viaa1s]. **v.17** ἀλλά[c] εἰ[qo] καί[c] σπένδω[vipp1s] ἐπί[p] ὁ[ddfs] θυσία[ndfs] καί[c] λειτουργία[ndfs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p] χαίρω[vipa1s] καί[c] συγχαίρω[vipa1s] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p]. **v.18** ὁ[dans] δέ[c] αὐτός[rpans] καί[c] σύ[rpn-p] χαίρω[vdpa2p] καί[c] συγχαίρω[vdpa2p] ἐγώ[rpd-s]. **v.19** ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] ἐν[p] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] Τιμόθεος[nams] ταχέως[bo] πέμπω[vnaa] σύ[rpd-p] ἵνα[c] κἀγώ[rpn-s] εὐψυχέω[vspa1s] γινώσκω[vpaanms] ὁ[danp] περί[p] σύ[rpg-p].

χον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, οἱ πάντες γὰρ τὰ 21
ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν 22
αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς
τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ 23
περὶ ἐμὲ, ἐξαυτῆς, πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως 24
ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελ- 25
φὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον,
καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὴ 26
ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι
ἠσθένησε, καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλ᾿λ ὁ Θε- 27
ὸς αὐτόν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα, 28
ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. προσδέχε- 29
σθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους
ἐντίμους ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου 30
ἤγγισε, παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑ-
μῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν **3**
ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. βλέπετε τοὺς 2
κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν,
ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι Θεῷ λατρεύοντες, καὶ 3

---

v.20 οὐδείς[aamsn] γάρ[c] ἔχω[vipa1s] ἰσόψυχος[aamsn] ὅστις[rrnms] γνησίως[bo] ὁ[danp] περί[p] σύ[rpg-p] μεριμνάω[vifa3s]. **v.21** ὁ[dnmp] πᾶς[anmpn] γάρ[c] ὁ[danp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ζητέω[vipa3p] οὐ[xo] ὁ[danp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.22** ὁ[dafs] δέ[c] δοκιμή[nafs] αὐτός[rpgms] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] ὡς[bo] πατήρ[ndms] τέκνον[nnns] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] δουλεύω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans]. **v.23** οὗτος[rdams] μέν[xo] οὖν[c] ἐλπίζω[vipa1s] πέμπω[vnaa] ὡς[bo] ἄν[xo] ἀφοράω[vsaa1s] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpa-s] ἐξαυτῆς[bo]. **v.24** πείθω[vixa1s] δέ[c] ἐν[p] κύριος[ndms] ὅτι[c] καί[c] αὐτός[rpnms] ταχέως[bo] ἔρχομαι[vifd1s]. **v.25** ἀναγκαῖος[aansn] δέ[c] ἡγέομαι[viad1s] Ἐπαφρόδιτος[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] καί[c] συνεργός[aamsn] καί[c] συστρατιώτης[nams] ἐγώ[rpg-s] σύ[rpg-p] δέ[c] ἀπόστολος[nams] καί[c] λειτουργός[nams] ὁ[dgfs] χρεία[ngfs] ἐγώ[rpg-s] πέμπω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.26** ἐπειδή[c] ἐπιποθέω[vppanms] εἰμί[viix3s] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] καί[c] ἀδημονέω[vppanms] διότι[c] ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] ἀσθενέω[viaa3s]. **v.27** καί[c] γάρ[c] ἀσθενέω[viaa3s] παραπλήσιος[bo] θάνατος[ndms] ἀλλά[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] αὐτός[rpams] ἐλεέω[viaa3s] οὐ[xo] αὐτός[rpams] δέ[c] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] ἐγώ[rpa-s] ἵνα[c] μή[xo] λύπη[nafs] ἐπί[p] λύπη[ndfs] ἔχω[vsaa1s]. **v.28** σπουδαίως[bo] οὖν[c] πέμπω[viaa1s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] πάλιν[bo] χαίρω[vsao2p] κἀγώ[rpn-s] ἄλυπος[anmsc] εἰμί[vspx1s]. **v.29** προσδέχομαι[vdpn2p] οὖν[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] κύριος[ndms] μετά[p] πᾶς[agfsn] χαρά[ngfs] καί[c] ὁ[damp] τοιοῦτος[rdamp] ἔντιμος[aampn] ἔχω[vdpa2p]. **v.30** ὅτι[c] διά[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] μέχρι[bo] θάνατος[ngms] ἐγγίζω[viaa3s] παραβουλεύομαι[vpadnms] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] ἵνα[c] ἀναπληρόω[vsaa3s] ὁ[dans] σύ[rpg-p] ὑστέρημα[nans] ὁ[dgfs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] λειτουργία[ngfs]. **3. v.1** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] χαίρω[vdpa2p] ἐν[p] κύριος[ndms] ὁ[danp] αὐτός[rpanp] γράφω[vnpa] σύ[rpd-p] ἐγώ[rpd-s] μέν[xo] οὐ[xo] ὀκνηρός[annsn] σύ[rpd-p] δέ[c] ἀσφαλής[annsn]. **v.2** βλέπω[vdpa2p] ὁ[damp] κύων[namp] βλέπω[vdpa2p] ὁ[damp] κακός[aampn] ἐργάτης[namp] βλέπω[vdpa2p] ὁ[dafs] κατατομή[nafs].

καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες,
4 καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί, εἴ τις δοκεῖ ἄλλος
5 πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον, περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ
γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ
6 νόμον Φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δι-
7 καιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ᾽ ἅτινα ἦν
8 μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ με-
νοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς
γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι᾽ ὃν τὰ πάντα ἐ-
ζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω,
9 καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου,
ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ
10 τῇ πίστει, τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως
αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφού-
11 μενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν
12 τῶν νεκρῶν. οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω
δὲ, εἰ καὶ καταλάβω ἐφ᾽ ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ
13 Ἰησοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι, ἓν
δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτει-
14 νόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως
15 τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν,

---

v.3 ἐγώ[rpn-p] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] ὁ[dnfs] περιτομή[nnfs] ὁ[dnmp] πνεῦμα[ndns] θεός[ndms] λατρεύω[vppanmp] καί[c] καυχάομαι[vppnnmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] οὐ[xo] ἐν[p] σάρξ[ndfs] πείθω[vpxanmp]. **v.4** καίπερ[c] ἐγώ[rpn-s] ἔχω[vppanms] πεποίθησις[nafs] καί[c] ἐν[p] σάρξ[ndfs] εἰ[qo] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] ἄλλος[anmsn] πείθω[vnxa] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpn-s] μᾶλλον[bo]. **v.5** περιτομή[nnfs] ὀκταήμερος[anmsn] ἐκ[p] γένος[ngns] Ἰσραήλ[tp] φυλή[ngfs] Βενιαμίν[tp] Ἑβραῖος[anmsn] ἐκ[p] Ἑβραῖος[agmpn] κατά[p] νόμος[nams] Φαρισαῖος[nnms]. **v.6** κατά[p] ζῆλος[nams] διώκω[vppanms] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] κατά[p] δικαιοσύνη[nafs] ὁ[dafs] ἐν[p] νόμος[ndms] γίνομαι[vpadnms] ἄμεμπτος[anmsn]. **v.7** ἀλλά[c] ὅστις[rrnnp] εἰμί[viix3s] ἐγώ[rpd-s] κέρδος[nnnp] οὗτος[rdanp] ἡγέομαι[vixn1s] διά[p] ὁ[dams] Χριστός[nams] ζημία[nafs]. **v.8** ἀλλά[c] μενοῦνγε[xo] καί[c] ἡγέομαι[vipn1s] πᾶς[aanpn] ζημία[nafs] εἰμί[vnpx] διά[p] ὁ[dans] ὑπερέχω[vppaans] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-s] διά[p] ὅς[rrams] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ζημιόω[viap1s] καί[c] ἡγέομαι[vipn1s] σκύβαλον[nanp] εἰμί[vnpx] ἵνα[c] Χριστός[nams] κερδαίνω[vsaa1s]. **v.9** καί[c] εὑρίσκω[vsap1s] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μή[xo] ἔχω[vppanms] ἐμός[rsafs] δικαιοσύνη[nafs] ὁ[dafs] ἐκ[p] νόμος[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dafs] διά[p] πίστις[ngfs] Χριστός[ngms] ὁ[dafs] ἐκ[p] θεός[ngms] δικαιοσύνη[nafs] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs]. **v.10** ὁ[dgms] γινώσκω[vnaa] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὁ[dgfs] ἀνάστασις[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dafs] κοινωνία[nafs] ὁ[dgnp] πάθημα[ngnp] αὐτός[rpgms] συμμορφίζω[vpppnms] ὁ[ddms] θάνατος[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.11** εἰ[qo] πώς[xo] καταντάω[vsaa1s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐξανάστασις[nafs] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn]. **v.12** οὐ[xo] ὅτι[c] ἤδη[bo] λαμβάνω[viaa1s] ἤ[xo] ἤδη[bo] τελειόω[vixp1s] διώκω[vipa1s] δέ[c] εἰ[qo] καί[c] καταλαμβάνω[vsaa1s] ἐπί[p] ὅς[rrdns] καί[c] καταλαμβάνω[viap1s] ὑπό[p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.13** ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpn-s] ἐμαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] λογίζομαι[vipn1s] καταλαμβάνω[vnxa] εἷς[nnns] δέ[c] ὁ[danp] μέν[xo] ὀπίσω[bo] ἐπιλανθάνομαι[vppnnms] ὁ[ddnp] δέ[c] ἔμπροσθεν[bo] ἐπεκτείνομαι[vppnnms]. **v.14** κατά[p] σκοπός[nams] διώκω[vipa1s] ἐπί[p] ὁ[dans] βραβεῖον[nans] ὁ[dgfs] ἄνω[bo] κλῆσις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms].

καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει,
πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ ἀυτο φρο- 16
νεῖν. Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς 17
οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ 18
περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων
λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀ- 19
πώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,
οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρα- 20
νοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, Κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, 21
εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ,
κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ
πάντα.

Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέ- **4**
φανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐοδίαν πα- 2
ρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ.
καὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες 3
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος, καὶ τῶν
λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε 4
ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνω- 5
σθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε, 6

---

v.15 ὅσος^{rcnmp} οὖν^{c} τέλειος^{anmpn} οὗτος^{rdans} φρονέω$^{\text{vspa1p}}$ καί^{c} εἰ^{qo} τι-σριανσ ἑτέρως^{bo} φρονέω$^{\text{vipa2p}}$ καί^{c} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σύ$^{\text{rpd-p}}$ ἀποκαλύπτω$^{\text{vifa3s}}$. **v.16** πλήν^{bo} εἰς^{p} ὅς^{rrans} φθάνω$^{\text{viaa1p}}$ ὁ^{ddms} αὐτός^{rpdms} στοιχέω^{vnpa} κανών^{ndms} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} φρονέω^{vnpa}. **v.17** συμμιμητής^{nnmp} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ γίνομαι$^{\text{vdpn2p}}$ ἀδελφός^{nvmp} καί^{c} σκοπέω$^{\text{vdpa2p}}$ ὁ^{damp} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vppaamp} καθώς^{bo} ἔχω$^{\text{vipa2p}}$ τύπος^{nams} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$. **v.18** πολύς^{anmpn} γάρ^{c} περιπατέω$^{\text{vipa3p}}$ ὅς^{rramp} πολλάκις^{bo} λέγω$^{\text{viia1s}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ νῦν^{bo} δέ^{c} καί^{c} κλαίω^{vppanms} λέγω$^{\text{vipa1s}}$ ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.19** ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} ἀπώλεια^{nnfs} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} αἰσχύνη^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} ἐπίγειος^{aanpn} φρονέω^{vppanmp}. **v.20** ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ γάρ^{c} ὁ^{dnns} πολίτευμα^{nnns} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} ὑπάρχω$^{\text{vipa3s}}$ ἐκ^{p} ὅς^{rrgms} καί^{c} σωτήρ^{nams} ἀπεκδέχομαι$^{\text{vipn1p}}$ κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.21** ὅς^{rrnms} μετασχηματίζω$^{\text{vifa3s}}$ ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dgfs} ταπείνωσις^{ngfs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} αὐτός^{rpans} σύμμορφος^{aansn} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dgms} δύναμαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὑποτάσσω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}. **4. v.1** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ ἀγαπητός^{anmpn} καί^{c} ἐπιπόθητος^{anmpn} χαρά^{nnfs} καί^{c} στέφανος^{nnms} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ οὕτω^{bo} στήκω$^{\text{vdpa2p}}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀγαπητός^{avmpn}. **v.2** Εὐοδία^{nafs} παρακαλέω$^{\text{vipa1s}}$ καί^{c} Συντύχη^{nafs} παρακαλέω$^{\text{vipa1s}}$ ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} φρονέω^{vnpa} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.3** καί^{c} ἐρωτάω$^{\text{vipa1s}}$ καί^{c} σύ$^{\text{rpa-s}}$ σύζυγος^{avmsn} γνήσιος^{avmsn} συλλαμβάνω$^{\text{vdpm2s}}$ αὐτός^{rpdfp} ὅστις^{rrnfp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} συναθλέω$^{\text{viaa3p}}$ ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$ μετά^{p} καί^{c} Κλήμης^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} λοιπός^{agmpn} συνεργός^{agmpn} ἐγώ$^{\text{rpg-s}}$ ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} ἐν^{p} βίβλος^{ndfs} ζωή^{ngfs}. **v.4** χαίρω$^{\text{vdpa2p}}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} πάντοτε^{bo} πάλιν^{bo} λέγω$^{\text{vifa1s}}$ χαίρω$^{\text{vdpa2p}}$. **v.5** ὁ^{dnns} ἐπιεικής^{annsn} σύ$^{\text{rpg-p}}$ γινώσκω$^{\text{vdap3s}}$ πᾶς^{admpn} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγγύς^{bo}.

ἀλλ᾽ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ
7 αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ
Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν
8 καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελ-
φοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα
προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα
9 λογίζεσθε, ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ
εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται
10 μεθ᾽ ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνε-
θάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ᾽ ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε
11 δέ. οὐχ ὅτι καθ᾽ ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι,
12 αὐτάρκης εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν,
ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ
13 περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί
14 με Χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ
15 θλίψει. οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐ-
αγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία
ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
16 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι
17 ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ᾽ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν
18 τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ πε-

---

v.6 μηδείς[aansn] μεριμνάω[vdpa2p] ἀλλά[c] ἐν[p] πᾶς[adnsn] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] δέησις[ndfs] μετά[p] εὐχαριστία[ngfs] ὁ[danp] αἴτημα[nanp] σύ[rpg-p] γνωρίζω[vdpp3s] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.7** καί[c] ὁ[dnfs] εἰρήνη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnfs] ὑπερέχω[vppanfs] πᾶς[aamsn] νοῦς[nams] φρουρέω[vifa3s] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[danp] νόημα[nanp] σύ[rpg-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.8** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] ἀδελφός[nvmp] ὅσος[rcnnp] εἰμί[vipx3s] ἀληθής[annpn] ὅσος[rcnnp] σεμνός[annpn] ὅσος[rcnnp] δίκαιος[annpn] ὅσος[rcnnp] ἁγνός[annpn] ὅσος[rcnnp] προσφιλής[annpn] ὅσος[rcnnp] εὔφημος[annpn] εἰ[qo] τι--σρινφσ ἀρετή[nnfs] καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἔπαινος[nnms] οὗτος[rdanp] λογίζομαι[vdpn2p]. **v.9** ὅς[rranp] καί[c] μανθάνω[viaa2p] καί[c] παραλαμβάνω[viaa2p] καί[c] ἀκούω[viaa2p] καί[c] ὁράω[viaa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdanp] πράσσω[vipa2p] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] εἰμί[vifx3s] μετά[p] σύ[rpg-p]. **v.10** χαίρω[viao1s] δέ[c] ἐν[p] κύριος[ndms] μεγάλως[bo] ὅτι[c] ἤδη[bo] ποτέ[xo] ἀναθάλλω[viaa2p] ὁ[dans] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s] φρονέω[vnpa] ἐπί[p] ὅς[rrdns] καί[c] φρονέω[viia2p] ἀκαιρέομαι[viin2p] δέ[c]. **v.11** οὐ[xo] ὅτι[c] κατά[p] ὑστέρησις[nafs] λέγω[vipa1s] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] μανθάνω[viaa1s] ἐν[p] ὅς[rrdmp] εἰμί[vipx1s] αὐτάρκης[anmsn] εἰμί[vnpx]. **v.12** οἶδα[vixa1s] καί[c] ταπεινόω[vnpp] οἶδα[vixa1s] καί[c] περισσεύω[vnpa] ἐν[p] πᾶς[admsn] καί[c] ἐν[p] πᾶς[admpn] μυέω[vixp1s] καί[c] χορτάζω[vnpp] καί[c] πεινάω[vnpa] καί[c] περισσεύω[vnpa] καί[c] ὑστερέω[vnpp]. **v.13** πᾶς[aanpn] ἰσχύω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐνδυναμόω[vppadms] ἐγώ[rpa-s] Χριστός[ndms]. **v.14** πλήν[bo] καλῶς[bo] ποιέω[viaa2p] συγκοινωνέω[vpaanmp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs]. **v.15** οἶδα[vixa2p] δέ[c] καί[c] σύ[rpn-p] Φιλιππήσιος[nvmp] ὅτι[c] ἐν[p] ἀρχή[ndfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὅτε[bo] ἐξέρχομαι[viaa1s] ἀπό[p] Μακεδονία[ngfs] οὐδείς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] ἐκκλησία[nnfs] κοινωνέω[viaa3s] εἰς[p] λόγος[nams] δόσις[ngfs] καί[c] λῆμψις[ngfs] εἰ[qo] μή[xo] σύ[rpn-p] μόνος[anmpn]. **v.16** ὅτι[c] καί[c] ἐν[p] Θεσσαλονίκη[ndfs] καί[c] ἅπαξ[bo] καί[c] δίς[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] χρεία[nafs] ἐγώ[rpd-s] πέμπω[viaa2p]. **v.17** οὐ[xo] ὅτι[c] ἐπιζητέω[vipa1s] ὁ[dans] δόμα[nans] ἀλλά[c] ἐπιζητέω[vipa1s] ὁ[dams] καρπός[nams] ὁ[dams] πλεονάζω[vppaams] εἰς[p] λόγος[nams] σύ[rpg-p].

ρισσεύω, πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ'
ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ὁ 19
δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον
αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν 20
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ἀσπάσασθε πάντα 21
ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί.
ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσα- 22
ρος οἰκίας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ 23
πάντων υμῶν. ἀμην. πρός Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπό Ῥώμης
δι' Ἐπαφροδίτου.

---

v.18 ἀπέχω[vipa1s] δέ[c] πᾶς[aanpn] καί[c] περισσεύω[vipa1s] πληρόω[vixp1s] δέχομαι[vpadnms] παρά[p] Ἐπαφρόδιτος[ngms] ὁ[danp] παρά[p] σύ[rpg-p] ὀσμή[nafs] εὐωδία[ngfs] θυσία[nafs] δεκτός[aafsn] εὐάρεστος[aafsn] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.19** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] πληρόω[vifa3s] πᾶς[aafsn] χρεία[nafs] σύ[rpg-p] κατά[p] ὁ[dams] πλοῦτος[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] δόξα[ndfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.20** ὁ[ddms] δέ[c] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.21** ἀσπάζομαι[vdad2p] πᾶς[aamsn] ἅγιος[aamsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnmp] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] ἀδελφός[nnmp]. **v.22** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] μάλιστα[bo] δέ[c] ὁ[dnmp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] Καῖσαρ[ngms] οἰκία[ngfs]. **v.23** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Φιλιππήσιος[namp] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs] διά[p] Ἐπαφρόδιτος[ngms].

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
2 Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀ-
δελφοῖς ἐν Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
3 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ
καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑ-
4 μῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ
5 Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλ-
πίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε
6 ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ παρόντος εἰς
ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἐστὶ καρποφορούμε-
νον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε
7 τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς καί ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπα-
φρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν
8 διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην
9 ἐν Πνεύματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν,
οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα
πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ
10 καὶ συνέσει πνευματικῇ, περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου
εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms]. **v.2** ὁ[ddmp] ἐν[p] Κολοσσαί[ndfp] ἅγιος[admpn] καί[c] πιστός[admpn] ἀδελφός[ndmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.3** εὐχαριστέω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] πάντοτε[bo] περί[p] σύ[rpg-p] προσεύχομαι[vppnnmp]. **v.4** ἀκούω[vpaanmp] ὁ[dafs] πίστις[nafs] σύ[rpg-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dafs] εἰς[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἅγιος[aampn]. **v.5** διά[p] ὁ[dafs] ἐλπίς[nafs] ὁ[dafs] ἀπόκειμαι[vppnafs] σύ[rpd-p] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] ὅς[rrafs] προακούω[viaa2p] ἐν[p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.6** ὁ[dgns] πάρειμι[vppxgns] εἰς[p] σύ[rpa-p] καθώς[bo] καί[c] ἐν[p] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] καί[c] εἰμί[vipx3s] καρποφορέω[vppmnns] καθώς[bo] καί[c] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] ἀκούω[viaa2p] καί[c] ἐπιγινώσκω[viaa2p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs]. **v.7** καθώς[bo] καί[c] μανθάνω[viaa2p] ἀπό[p] Ἐπαφρᾶς[ngms] ὁ[dgms] ἀγαπητός[agmsn] σύνδουλος[ngms] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] πιστός[anmsn] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] διάκονος[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.8** ὁ[dnms] καί[c] δηλόω[vpaanms] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] ἀγάπη[nafs] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **v.9** διά[p] οὗτος[rdans] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἡμέρα[ngfs] ἀκούω[viaa1p] οὐ[xo] παύω[vipm1p] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] προσεύχομαι[vppnnmp] καί[c] αἰτέω[vppmnmp] ἵνα[c] πληρόω[vsap2p] ὁ[dafs] ἐπίγνωσις[nafs] ὁ[dgns] θέλημα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐν[p] πᾶς[adfsn] σοφία[ndfs] καί[c] σύνεσις[ndfs] πνευματικός[adfsn].

καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπιγνώσιν τοῦ Θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνά- 11
μει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν
ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς, εὐχαριστοῦντες τῷ 12
πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων
ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, 13
καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ,
ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄ- 14
φεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, 15
πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ 16
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,
εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα
δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, 17
καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφα- 18
λὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος
ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν 19
αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, καὶ δι᾽ αὐτοῦ 20
ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵ-
ματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι᾽ αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε
τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους 21
καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνί δέ
ἀποκατήλλαξεν. ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θα- 22

---

v.10 περιπατέω[vnaa] σύ[rpa-p] ἀξίως[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ἀρεσκεία[nafs] ἐν[p] πᾶς[adnsn] ἔργον[ndns] ἀγαθός[adnsn] καρποφορέω[vppanmp] καί[c] αὐξάνω[vpppnmp] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐπίγνωσις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.11** ἐν[p] πᾶς[adfsn] δύναμις[ndfs] δυναμόω[vpppnmp] κατά[p] ὁ[dans] κράτος[nans] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὑπομονή[nafs] καί[c] μακροθυμία[nafs] μετά[p] χαρά[ngfs]. **v.12** εὐχαριστέω[vppanmp] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ὁ[ddms] ἱκανόω[vpaadms] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] μερίς[nafs] ὁ[dgms] κλῆρος[ngms] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns]. **v.13** ὅς[rrnms] ῥύομαι[vian3s] ἐγώ[rpa-p] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἐξουσία[ngfs] ὁ[dgns] σκότος[ngns] καί[c] μεθίστημι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.14** ἐν[p] ὅς[rrdms] ἔχω[vipa1p] ὁ[dafs] ἀπολύτρωσις[nafs] διά[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] ἄφεσις[nafs] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp]. **v.15** ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] εἰκών[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ἀόρατος[agmsn] πρωτότοκος[anmsn] πᾶς[agfsn] κτίσις[ngfs]. **v.16** ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] κτίζω[viap3s] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] καί[c] ὁ[dnnp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dnnp] ὁρατός[annpn] καί[c] ὁ[dnnp] ἀόρατος[annpn] εἴτε[c] θρόνος[nnmp] εἴτε[c] κυριότης[nnfp] εἴτε[c] ἀρχή[nnfp] εἴτε[c] ἐξουσία[nnfp] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] διά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰς[p] αὐτός[rpams] κτίζω[vixp3s]. **v.17** καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] πρό[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] ἐν[p] αὐτός[rpdms] συνίστημι[vixa3s]. **v.18** καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ἀρχή[nnfs] πρωτότοκος[anmsn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] ἵνα[c] γίνομαι[vsad3s] ἐν[p] πᾶς[adnpn] αὐτός[rpnms] πρωτεύω[vppanms]. **v.19** ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] εὐδοκέω[viaa3s] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] κατοικέω[vnaa]. **v.20** καί[c] διά[p] αὐτός[rpgms] ἀποκαταλλάσσω[vnaa] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] εἰς[p] αὐτός[rpams] εἰρηνοποιέω[vpaanms] διά[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] αὐτός[rpgms] διά[p] αὐτός[rpgms] εἴτε[c] ὁ[danp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] εἴτε[c] ὁ[danp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.21** καί[c] σύ[rpa-p] ποτέ[xo] εἰμί[vppxamp] ἀπαλλοτριόω[vpxpamp] καί[c] ἐχθρός[aampn] ὁ[ddfs] διάνοια[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] ὁ[ddnp] πονηρός[adnpn] νυνί[bo] δέ[c] ἀποκαταλλάσσω[viaa3s].

νάτου παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους
23 κατενώπιον αὐτοῦ. εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι
καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐ-
αγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ
24 ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. Ὅς
νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασι μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπλη-
ρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου
25 ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην
ἐγὼ διάκονος, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι
26 εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀ-
ποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ
27 ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι
τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
28 ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, ὃν ἡμεῖς καταγγέλ-
λομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα
ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον
29 τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ
τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.
2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν
ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρ-
2 κί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν
ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως,

---

v.22 ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms] διά[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] παρίστημι[vnaa] σύ[rpa-p] ἅγιος[aampn] καί[c] ἄμωμος[aampn] καί[c] ἀνέγκλητος[aampn] κατενώπιον[p] αὐτός[rpgms]. **v.23** εἴ&γε[qo] ἐπιμένω[vipa2p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] θεμελιόω[vpxpnmp] καί[c] ἑδραῖος[anmpn] καί[c] μή[xo] μετακινέω[vpppnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὅς[rrgns] ἀκούω[viaa2p] ὁ[dgns] κηρύσσω[vpapgns] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] κτίσις[ndfs] ὁ[ddfs] ὑπό[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ὅς[rrgns] γίνομαι[viad1s] ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] διάκονος[nnms]. **v.24** ὅς[rrnms] νῦν[bo] χαίρω[vipa1s] ἐν[p] ὁ[ddnp] πάθημα[ndnp] ἐγώ[rpg-s] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] καί[c] ἀνταναπληρόω[vipa1s] ὁ[danp] ὑστέρημα[nanp] ὁ[dgfp] θλῖψις[ngfp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpg-s] ὑπέρ[p] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] αὐτός[rpgms] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs]. **v.25** ὅς[rrgfs] γίνομαι[viad1s] ἐγώ[rpn-s] διάκονος[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] οἰκονομία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] σύ[rpa-p] πληρόω[vnaa] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.26** ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dans] ἀποκρύπτω[vpxpans] ἀπό[p] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfp] γενεά[ngfp] νυνί[bo] δέ[c] φανερόω[viap3s] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] αὐτός[rpgms]. **v.27** ὅς[rrdmp] θέλω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] γνωρίζω[vnaa] τίς[rqnms] ὅς[dnms] πλοῦτος[nnms] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgns] μυστήριον[ngns] οὗτος[rdgns] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] Χριστός[nnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὁ[dnfs] ἐλπίς[nnfs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs]. **v.28** ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-p] καταγγέλλω[vipa1p] νουθετέω[vppanmp] πᾶς[aamsn] ἄνθρωπος[nams] καί[c] διδάσκω[vppanmp] πᾶς[aamsn] ἄνθρωπος[nams] ἐν[p] πᾶς[adfsn] σοφία[ndfs] ἵνα[c] παρίστημι[vsaa1p] πᾶς[aamsn] ἄνθρωπος[nams] τέλειος[aamsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.29** εἰς[p] ὅς[rrans] καί[c] κοπιάω[vipa1s] ἀγωνίζομαι[vppnnms] κατά[p] ὁ[dafs] ἐνέργεια[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] ἐνεργέω[vppmafs] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] δύναμις[ndfs]. **2. v.1** θέλω[vipa1s] γάρ[c] σύ[rpa-p] οἶδα[vnxa] ἡλίκος[aamsn] ἀγών[nams] ἔχω[vipa1s] περί[p] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgmp] ἐν[p] Λαοδίκεια[ndfs] καί[c] ὅσος[rcnmp] οὐ[xo] ὁράω[vixa3p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] σάρξ[ndfs].

εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χρι-
στοῦ, ἐν ᾧ εἰσὶ πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως 3
ἀπόκρυφοι. τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν 4
πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι 5
σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στε-
ρέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν 6
Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι 7
καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει,
καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. βλέ- 8
πετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ
κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ
στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κατοι- 9
κεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ 10
πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,
ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύ- 11
σει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ
Χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνη- 12
γέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος
αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παρα- 13
πτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησε

---

v.2 ἵνα[c] παρακαλέω[vsap3p] ὁ[dnfp] καρδία[nnfp] αὐτός[rpgmp] συμβιβάζω[vpapgmp] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aamsn] πλοῦτος[nams] ὁ[dgfs] πληροφορία[ngfs] ὁ[dgfs] σύνεσις[ngfs] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] ὁ[dgns] μυστήριον[ngns] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πατήρ[ngms] καί[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.3** ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰμί[vipx3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] θησαυρός[nnmp] ὁ[dgfs] σοφία[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] γνῶσις[ngfs] ἀπόκρυφος[anmpn]. **v.4** οὗτος[rdans] δέ[c] λέγω[vipa1s] ἵνα[c] μή[xo] τίς[rinms] σύ[rpa-p] παραλογίζομαι[vspn3s] ἐν[p] πιθανολογία[ndfs]. **v.5** εἰ[qo] γάρ[c] καί[c] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἄπειμι[vipx1s] ἀλλά[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] σύν[p] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx1s] χαίρω[vppanms] καί[c] βλέπω[vppanms] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] καί[c] ὁ[dans] στερέωμα[nans] ὁ[dgfs] εἰς[p] Χριστός[nams] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p]. **v.6** ὡς[bo] οὖν[c] παραλαμβάνω[viaa2p] ὁ[dams] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐν[p] αὐτός[rpdms] περιπατέω[vdpa2p]. **v.7** ῥιζόω[vpxpnmp] καί[c] ἐποικοδομέω[vpppnmp] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] βεβαιόω[vpppnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] καθώς[bo] διδάσκω[viap2p] περισσεύω[vppanmp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἐν[p] εὐχαριστία[ndfs]. **v.8** βλέπω[vdpa2p] μή[xo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] συλαγωγέω[vppanms] διά[p] ὁ[dgfs] φιλοσοφία[ngfs] καί[c] κενός[agfsn] ἀπάτη[ngfs] κατά[p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] κατά[p] ὁ[danp] στοιχεῖον[nanp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καί[c] οὐ[xo] κατά[p] Χριστός[nams]. **v.9** ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] κατοικέω[vipa3s] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] ὁ[dgfs] θεότης[ngfs] σωματικῶς[bo]. **v.10** καί[c] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] πληρόω[vpxpnmp] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] κεφαλή[nnfs] πᾶς[agfsn] ἀρχή[ngfs] καί[c] ἐξουσία[ngfs]. **v.11** ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] περιτέμνω[viap2p] περιτομή[ndfs] ἀχειροποίητος[adfsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀπέκδυσις[ndfs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] περιτομή[ndfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.12** συνθάπτω[vpapnmp] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddns] βάπτισμα[ndns] ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] συνεγείρω[viap2p] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ὁ[dgfs] ἐνέργεια[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ἐγείρω[vpaagms] αὐτός[rpams] ἐκ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn].

14 σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, ἐξαλεί-
ψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον
ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυ-
15 ρῷ, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν
16 ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς
κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας
17 ἢ σαββάτων, ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χρι-
18 στοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ
καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυ-
19 σιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν
τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων
ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ
20 Θεοῦ. Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ
21 κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, Μὴ ἅψῃ, μηδὲ
22 γεύσῃ, μηδὲ θίγῃς. ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει,
23 κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων· ἅτινά ἐστι
λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύ-
νῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς
σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός
2 ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος. τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ

---

v.13 καί[c] σύ[rpa-p] νεκρός[aampn] εἰμί[vppxamp] ἐν[p] ὁ[ddnp] παράπτωμα[ndnp] καί[c] ὁ[ddfs] ἀκροβυστία[ndfs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] σύ[rpg-p] συζωοποιέω[viaa3s] σύν[p] αὐτός[rpdms] χαρίζομαι[vpadnms] σύ[rpd-p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp]. **v.14** ἐξαλείφω[vpaanms] ὁ[dans] κατά[p] ἐγώ[rpg-p] χειρόγραφον[nans] ὁ[ddnp] δόγμα[ndnp] ὅς[rrnns] εἰμί[viix3s] ὑπεναντίος[annsn] ἐγώ[rpd-p] καί[c] αὐτός[rpans] αἴρω[vixa3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] μέσος[agnsn] προσηλόω[vpaanms] αὐτός[rpans] ὁ[ddms] σταυρός[ndms]. **v.15** ἀπεκδύομαι[vpadnms] ὁ[dafp] ἀρχή[nafp] καί[c] ὁ[dafp] ἐξουσία[nafp] δειγματίζω[viaa3s] ἐν[p] παρρησία[ndfs] θριαμβεύω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἐν[p] αὐτός[rpdns]. **v.16** μή[xo] οὖν[c] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] κρίνω[vdpa3s] ἐν[p] βρῶσις[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] πόσις[ndfs] ἤ[xo] ἐν[p] μέρος[ndns] ἑορτή[ngfs] ἤ[xo] νεομηνία[ngfs] ἤ[xo] σάββατον[ngnp]. **v.17** ὅς[rrnnp] εἰμί[vipx3s] σκιά[nnfs] ὁ[dgnp] μέλλω[vppagnp] ὁ[dnns] δέ[c] σῶμα[nnns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.18** μηδείς[anmsn] σύ[rpa-p] καταβραβεύω[vdpa3s] θέλω[vppanms] ἐν[p] ταπεινοφροσύνη[ndfs] καί[c] θρησκεία[ndfs] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] ὅς[rranp] μή[xo] ὁράω[vixa3s] ἐμβατεύω[vppanms] εἰκῇ[bo] φυσιόω[vppnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.19** καί[c] οὐ[xo] κρατέω[vppanms] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] ἐκ[p] ὅς[rrgms] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] διά[p] ὁ[dgfp] ἁφή[ngfp] καί[c] σύνδεσμος[ngmp] ἐπιχορηγέω[vpppnns] καί[c] συμβιβάζω[vpppnns] αὐξάνω[vipa3s] ὁ[dafs] αὔξησις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.20** εἰ[qo] οὖν[c] ἀποθνήσκω[viaa2p] σύν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] ἀπό[p] ὁ[dgnp] στοιχεῖον[ngnp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] τίς[rqans] ὡς[bo] ζάω[vppanmp] ἐν[p] κόσμος[ndms] δογματίζω[vipp2p]. **v.21** μή[xo] ἅπτω[vsam2s] μηδέ[c] γεύομαι[vsad2s] μηδέ[c] θιγγάνω[vsaa2s]. **v.22** ὅς[rrnnp] εἰμί[vipx3s] πᾶς[annpn] εἰς[p] φθορά[nafs] ὁ[ddfs] ἀπόχρησις[ndfs] κατά[p] ὁ[danp] ἔνταλμα[nanp] καί[c] διδασκαλία[nafp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.23** ὅστις[rrnnp] εἰμί[vipx3s] λόγος[nams] μέν[xo] ἔχω[vppannp] σοφία[ngfs] ἐν[p] ἐθελοχρησκία[ndfs] καί[c] ταπεινοφροσύνη[ndfs] καί[c] ἀφειδία[ndfs] σῶμα[ngns] οὐ[xo] ἐν[p] τιμή[ndfs] τι-σριδφσ πρός[p] πλησμονή[nafs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs]. **3. v.1** εἰ[qo] οὖν[c] συνεγείρω[viap2p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] ὁ[danp] ἄνω[bo] ζητέω[vdpa2p] ὅς[bo] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] κάθημαι[vppnnms].

ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ 3
Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε 4
καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν 5
τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐ-
πιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία,
δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· 6
ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὔτοις. νυνὶ 7, 8
δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλα-
σφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, μὴ ψεύδεσθε 9
εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς
πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμε- 10
νον εἰς ἐπίγνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ 11
ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος,
Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χρι-
στός. Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἠγα- 12
πημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
πρᾳότητα, μακροθυμίαν, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμε- 13
νοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγά- 14
πην, ἥτις ἐστι σύνδεσμος τῆς τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ 15
Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε

---

v.2 ὁ[danp] ἄνω[bo] φρονέω[vdpa2p] μή[xo] ὁ[danp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.3** ἀποθνῄσκω[viaa2p] γάρ[c] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] σύ[rpg-p] κρύπτω[vixp3s] σύν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.4** ὅταν[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] φανερόω[vsap3s] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] ἐγώ[rpg-p] τότε[bo] καί[c] σύ[rpn-p] σύν[p] αὐτός[rpdms] φανερόω[vifp2p] ἐν[p] δόξα[ndfs]. **v.5** νεκρόω[vdaa2p] οὖν[c] ὁ[danp] μέλος[nanp] σύ[rpg-p] ὁ[danp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] πορνεία[nafs] ἀκαθαρσία[nafs] πάθος[nans] ἐπιθυμία[nafs] κακός[aafsn] καί[c] ὁ[dafs] πλεονεξία[nafs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] εἰδωλολατρία[nnfs]. **v.6** διά[p] ὅς[rranp] ἔρχομαι[vipn3s] ὁ[dnfs] ὀργή[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπί[p] ὁ[damp] υἱός[namp] ὁ[dgfs] ἀπείθεια[ngfs]. **v.7** ἐν[p] ὅς[rrdmp] καί[c] σύ[rpn-p] περιπατέω[viaa2p] ποτέ[xo] ὅτε[bo] ζάω[viia2p] ἐν[p] αὐτός[rpdnp]. **v.8** νυνί[bo] δέ[c] ἀποτίθημι[vdam2p] καί[c] σύ[rpn-p] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ὀργή[nafs] θυμός[nams] κακία[nafs] βλασφημία[nafs] αἰσχρολογία[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] σύ[rpg-p]. **v.9** μή[xo] ψεύδομαι[vdpm2p] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] ἀπεκδύομαι[vpadnmp] ὁ[dams] παλαιός[aamsn] ἄνθρωπος[nams] σύν[p] ὁ[ddfp] πρᾶξις[ndfp] αὐτός[rpgms]. **v.10** καί[c] ἐνδύω[vpamnmp] ὁ[dams] νέος[aamsn] ὁ[dams] ἀνακαινόω[vpppams] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] κατά[p] εἰκών[nafs] ὁ[dgms] κτίζω[vpaagms] αὐτός[rpams]. **v.11** ὅπου[bo] οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] Ἕλλην[nnms] καί[c] Ἰουδαῖος[anmsn] περιτομή[nnfs] καί[c] ἀκροβυστία[nnfs] βάρβαρος[anmsn] Σκύθης[nnms] δοῦλος[nnms] ἐλεύθερος[anmsn] ἀλλά[c] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adnpn] Χριστός[nnms]. **v.12** ἐνδύω[vdam2p] οὖν[c] ὡς[bo] ἐκλεκτός[anmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἅγιος[anmpn] καί[c] ἀγαπάω[vpxpnmp] σπλάγχνον[nanp] οἰκτιρμός[ngmp] χρηστότης[nafs] ταπεινοφροσύνη[nafs] πραΰτης[nafs] μακροθυμία[nafs]. **v.13** ἀνέχω[vppnnmp] ἀλλήλων[regmp] καί[c] χαρίζομαι[vppnnmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐάν[qo] τι-σρινμσ πρός[p] τι-σριαμσ ἔχω[vspa3s] μομφή[nafs] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] χαρίζομαι[viad3s] σύ[rpd-p] οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p]. **v.14** ἐπί[p] πᾶς[adnpn] δέ[c] οὗτος[rddnp] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] σύνδεσμος[nnms] ὁ[dgfs] τελειότης[ngfs].

16 ἐν ἑνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ
ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ
νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευ-
17 ματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. καὶ
πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυ-
18 ρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι᾽ αὐτοῦ. Αἱ
γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυ-
19 ρίῳ. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε
20 πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα,
21 τοῦτο γὰρ ἐστιν εὐάρεστόν τῷ Κυρίῳ. οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθί-
22 ζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε
κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις
ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ᾽ ἐν ἁπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν
23 Θεόν, καὶ πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ
24 Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψε-
σθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας, τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ
25 δουλεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι
προσωποληψία.

4 οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέ-
2 χεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς. Τῇ
προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαρι-

---

v.15 καί[c] ὁ[dnfs] εἰρήνη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] βραβεύω[vdpa3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὅς[rrafs] καί[c] καλέω[viap2p] ἐν[p] εἷς[ndns] σῶμα[ndns] καί[c] εὐχάριστος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p]. **v.16** ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἐνοικέω[vdpa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] πλουσίως[bo] ἐν[p] πᾶς[adfsn] σοφία[ndfs] διδάσκω[vppanmp] καί[c] νουθετέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ψαλμός[ndmp] καί[c] ὕμνος[ndmp] καί[c] ᾠδή[ndfp] πνευματικός[adfpn] ἐν[p] χάρις[ndfs] ᾄδω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-p] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.17** καί[c] πᾶς[aansn] ὅς[rrans] τι-σριανο ἄν[xo] ποιέω[vspa2p] ἐν[p] λόγος[ndms] ἤ[xo] ἐν[p] ἔργον[ndns] πᾶς[aanpn] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] εὐχαριστέω[vppanmp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms] διά[p] αὐτός[rpgms]. **v.18** ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὑποτάσσω[vdpm2p] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ὡς[bo] ἀνήκω[viia3s] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.19** ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[dafp] γυνή[nafp] καί[c] μή[xo] πικραίνω[vdpp2p] πρός[p] αὐτός[rpafp]. **v.20** ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὑπακούω[vdpa2p] ὁ[ddmp] γονεύς[ndmp] κατά[p] πᾶς[aanpn] οὗτος[rdnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] εὐάρεστος[annsn] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.21** ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] μή[xo] ἐρεθίζω[vdpa2p] ὁ[danp] τέκνον[nanp] σύ[rpg-p] ἵνα[c] μή[xo] ἀθυμέω[vspa3p]. **v.22** ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ὑπακούω[vdpa2p] κατά[p] πᾶς[aanpn] ὁ[ddmp] κατά[p] σάρξ[nafs] κύριος[ndmp] μή[xo] ἐν[p] ὀφθαλμοδουλία[ndfp] ὡς[bo] ἀνθρωπάρεσκος[anmpn] ἀλλά[c] ἐν[p] ἁπλότης[ndfs] καρδία[ngfs] φοβέομαι[vppnnmp] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.23** καί[c] πᾶς[aansn] ὅς[rrans] τίς[rians] ἐάν[qo] ποιέω[vspa2p] ἐκ[p] ψυχή[ngfs] ἐργάζομαι[vdpn2p] ὡς[bo] ὁ[ddms] κύριος[ndms] καί[c] οὐ[xo] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.24** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] ἀπό[p] κύριος[ngms] ἀπολαμβάνω[vifd2p] ὁ[dafs] ἀνταπόδοσις[nafs] ὁ[dgfs] κληρονομία[ngfs] ὁ[ddms] γάρ[c] κύριος[ndms] Χριστός[ndms] δουλεύω[vipa2p]. **v.25** ὁ[dnms] δέ[c] ἀδικέω[vppanms] κομίζω[vifd3s] ὅς[rrans] ἀδικέω[viaa3s] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] προσωπολημψία[nnfs]. **4. v.1** ὁ[dnmp] κύριος[nnmp] ὁ[dans] δίκαιος[aansn] καί[c] ὁ[dafs] ἰσότης[nafs] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] παρέχω[vdpm2p] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] καί[c] σύ[rpn-p] ἔχω[vipa2p] κύριος[nams] ἐν[p] οὐρανός[ndmp].

στίᾳ, προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ 3
ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι'
ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτό, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. ἐν 4, 5
σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι.
ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς 6
δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρί- 7
σει ὑμῖν Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ
σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, 8
ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν 9
Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν.
πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν τὰ ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος 10
ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ περὶ
οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν, καὶ 11
Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μό-
νοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν
μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος 12
Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς,
ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.
μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν 13
Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ 14

---

v.2 ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] προσκαρτερέω[vdpa2p] γρηγορέω[vppanmp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἐν[p] εὐχαριστία[ndfs]. **v.3** προσεύχομαι[vppnnmp] ἅμα[bo] καί[c] περί[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀνοίγω[vsaa3s] ἐγώ[rpd-p] θύρα[nafs] ὁ[dgms] λόγος[ngms] λαλέω[vnaa] ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] διά[p] ὅς[rrans] καί[c] δέω[vixp1s]. **v.4** ἵνα[c] φανερόω[vsaa1s] αὐτός[rpans] ὡς[bo] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] λαλέω[vnaa]. **v.5** ἐν[p] σοφία[ndfs] περιπατέω[vdpa2p] πρός[p] ὁ[damp] ἔξω[bo] ὁ[dams] καιρός[nams] ἐξαγοράζω[vppmnmp]. **v.6** ὁ[dnms] λόγος[nnms] σύ[rpg-p] πάντοτε[bo] ἐν[p] χάρις[ndfs] ἅλας[ndns] ἀρτύω[vpxpnms] οἶδα[vnxa] πῶς[bo] δεῖ[vipq3s] σύ[rpa-p] εἷς[ndms] ἕκαστος[admsn] ἀποκρίνομαι[vnpn]. **v.7** ὁ[danp] κατά[p] ἐγώ[rpa-s] πᾶς[aanpn] γνωρίζω[vifa3s] σύ[rpd-p] Τυχικός[nnms] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἀδελφός[nnms] καί[c] πιστός[anmsn] διάκονος[nnms] καί[c] σύνδουλος[nnms] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.8** ὅς[rrams] πέμπω[viaa1s] πρός[p] σύ[rpa-p] εἰς[p] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ἵνα[c] γινώσκω[vsaa1s] ὁ[danp] περί[p] σύ[rpg-p] καί[c] παρακαλέω[vsaa3s] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p]. **v.9** σύν[p] Ὀνήσιμος[ndms] ὁ[ddms] πιστός[admsn] καί[c] ἀγαπητός[admsn] ἀδελφός[ndms] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] σύ[rpg-p] πᾶς[aanpn] σύ[rpd-p] γνωρίζω[vifa3p] ὁ[danp] ὧδε[bo]. **v.10** ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-p] Ἀρίσταρχος[nnms] ὁ[dnms] συναιχμάλωτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] Μᾶρκος[nnms] ὁ[dnms] ἀνεψιός[nnms] Βαρναβᾶς[ngms] περί[p] ὅς[rrgms] λαμβάνω[viaa2p] ἐντολή[nafp] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p] δέχομαι[vdad2p] αὐτός[rpams]. **v.11** καί[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Ἰοῦστος[nnms] ὁ[dnmp] εἰμί[vppxnmp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs] οὗτος[rdnmp] μόνος[anmpn] συνεργός[anmpn] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅστις[rrnmp] γίνομαι[viao3p] ἐγώ[rpd-s] παρηγορία[nnfs]. **v.12** ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-p] Ἐπαφρᾶς[nnms] ὁ[dnms] ἐκ[p] σύ[rpg-p] δοῦλος[nnms] Χριστός[ngms] πάντοτε[bo] ἀγωνίζομαι[vppnnms] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] ἵνα[c] ἵστημι[vsaa2p] τέλειος[anmpn] καί[c] πληρόω[vpxpnmp] ἐν[p] πᾶς[adnsn] θέλημα[ndns] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.13** μαρτυρέω[vipa1s] γάρ[c] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ἔχω[vipa3s] ζῆλος[nams] πολύς[aamsn] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgmp] ἐν[p] Λαοδίκεια[ndfs] καί[c] ὁ[dgmp] ἐν[p] Ἱεράπολις[ndfs].

15 ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ
ἀδελφοὺς, καὶ Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ′ οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν.
16 καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ′ ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν
τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα
17 καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, Βλέπε τὴν διακο-
18 νίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς
τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις
μεθ′ ὑμῶν. ἀμήν. πρός Κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπό Ῥώμης διά
τυχικοῦ καί Ὀνησίμου.

---

v.14 ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-p] Λουκᾶς[nnms] ὁ[dnms] ἰατρός[nnms] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] καί[c] Δημᾶς[nnms]. **v.15** ἀσπάζομαι[vdad2p] ὁ[damp] ἐν[p] Λαοδίκεια[ndfs] ἀδελφός[namp] καί[c] Νύμφα[nams] καί[c] ὁ[dafs] κατά[p] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] ἐκκλησία[nafs]. **v.16** καί[c] ὅταν[c] ἀναγινώσκω[vsap3s] παρά[p] σύ[rpd-p] ὁ[dnfs] ἐπιστολή[nnfs] ποιέω[vdaa2p] ἵνα[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] Λαοδικεύς[ngmp] ἐκκλησία[ndfs] ἀναγινώσκω[vsap3s] καί[c] ὁ[dafs] ἐκ[p] Λαοδίκεια[ngfs] ἵνα[c] καί[c] σύ[rpn-p] ἀναγινώσκω[vsaa2p]. **v.17** καί[c] λέγω[vdaa2p] Ἄρχιππος[ndms] βλέπω[vdpa2s] ὁ[dafs] διακονία[nafs] ὅς[rrafs] παραλαμβάνω[viaa2s] ἐν[p] κύριος[ndms] ἵνα[c] αὐτός[rpafs] πληρόω[vspa2s]. **v.18** ὁ[dnms] ἀσπασμός[nnms] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs] Παῦλος[ngms] μνημονεύω[vdpa2p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] δεσμός[ngmp] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Κολοσσαί[namp] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs] διά[p] Τυχικός[ngms] καί[c] Ὀνήσιμος[ngms].

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσα- **1**
λονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν ὑ- 2
μῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως μνη- 3
μονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς
ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, εἰδότες, 4
ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, ὅτι τὸ εὐ- 5
αγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ
ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς 6
μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον
ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γενέσθαι 7
ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ
Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον 8
ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις
ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν
λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσο- 9
δον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] καί[c] Σιλουανός[nnms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] Θεσσαλονικεύς[ngmp] ἐν[p] θεός[ndms] πατήρ[ndms] καί[c] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] Χριστός[ndms] χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.2** εὐχαριστέω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] πάντοτε[bo] περί[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] μνεία[nafs] σύ[rpg-p] ποιέω[vppmnmp] ἐπί[p] ὁ[dgfp] προσευχή[ngfp] ἐγώ[rpg-p]. **v.3** ἀδιαλείπτως[bo] μνημονεύω[vppanmp] σύ[rpg-p] ὁ[dgns] ἔργον[ngns] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] καί[c] ὁ[dgms] κόπος[ngms] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] ὑπομονή[ngfs] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.4** οἶδα[vpxanmp] ἀδελφός[nvmp] ἀγαπάω[vpxpnmp] ὑπό[p] θεός[ngms] ὁ[dafs] ἐκλογή[nafs] σύ[rpg-p]. **v.5** ὅτι[c] ὁ[dnns] εὐαγγέλιον[nnns] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] γίνομαι[viao3s] εἰς[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] λόγος[ndms] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] ἐν[p] δύναμις[ndfs] καί[c] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] καί[c] ἐν[p] πληροφορία[ndfs] πολύς[adfsn] καθώς[bo] οἶδα[vixa2p] οἷος[rcnmp] γίνομαι[viao1p] ἐν[p] σύ[rpd-p] διά[p] σύ[rpa-p]. **v.6** καί[c] σύ[rpn-p] μιμητής[nnmp] ἐγώ[rpg-p] γίνομαι[viao2p] καί[c] ὁ[dgms] κύριος[ngms] δέχομαι[vpadnmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐν[p] θλῖψις[ndfs] πολύς[adfsn] μετά[p] χαρά[ngfs] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.7** ὥστε[c] γίνομαι[vnad] σύ[rpa-p] τύπος[namp] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Μακεδονία[ndfs] καί[c] ὁ[ddfs] Ἀχαΐα[ndfs]. **v.8** ἀπό[p] σύ[rpg-p] γάρ[c] ἐξηχέω[vixp3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] οὐ[xo] μόνος[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] Μακεδονία[ndfs] καί[c] Ἀχαΐα[ndfs] ἀλλά[c] καί[c] ἐν[p] πᾶς[admsn] τόπος[ndms] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-p] ὁ[dnfs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐξέρχομαι[vixa3s] ὥστε[c] μή[xo] χρεία[nafs] ἐγώ[rpa-p] ἔχω[vnpa] λαλέω[vnpa] τι-σριανς.

10 ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀνα-
μένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς,
2 ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες,
καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν
λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι.
3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας,
4 οὔτὲ ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πι-
στευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις
ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.
5 οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε,
6 οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, οὔτε ζητοῦντες ἐξ
ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, δυνάμενοι ἐν
7 βάρει εἶναι ὥς Χριστοῦ ἀπόστολοι. ἀλ̓λ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν
8 μέσῳ ὑμῶν ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα. οὕτως ἱμει-
ρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγ-
γέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ
9 ἡμῖν γεγένησθε. μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν
καὶ τὸν μόχθον, νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον

---

v.9 αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} περί^{p} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ ἀπαγγέλλω$^{\text{vipa3p}}$ ὁποῖος^{aafsn} εἴσοδος^{nafs} ἔχω$^{\text{viaa1p}}$ πρός^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ καί^{c} πῶς^{bo} ἐπιστρέφω$^{\text{viaa2p}}$ πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} εἴδωλον^{ngnp} δουλεύω^{vnpa} θεός^{ndms} ζάω^{vppadms} καί^{c} ἀληθινός^{admsn}. **v.10** καί^{c} ἀναμένω^{vnpa} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ὅς^{rrams} ἐγείρω$^{\text{viaa3s}}$ ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} ῥύομαι^{vppnams} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὀργή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἔρχομαι^{vppngfs}. **2. v.1** αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} οἶδα$^{\text{vixa2p}}$ ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dafs} εἴσοδος^{nafs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ ὁ^{dafs} πρός^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} κενός^{anfsn} γίνομαι$^{\text{vixa3s}}$. **v.2** ἀλλά^{c} καί^{c} προπάσχω^{vpaanmp} καί^{c} ὑβρίζω^{vpapnmp} καθώς^{bo} οἶδα$^{\text{vixa2p}}$ ἐν^{p} Φίλιπποι^{ndmp} παρρησιάζομαι$^{\text{viad1p}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ λαλέω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} πολύς^{admsn} ἀγών^{ndms}. **v.3** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} παράκλησις^{nnfs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ οὐ^{xo} ἐκ^{p} πλάνη^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἐκ^{p} ἀκαθαρσία^{ngfs} οὔτε^{c} ἐν^{p} δόλος^{ndms}. **v.4** ἀλλά^{c} καθώς^{bo} δοκιμάζω$^{\text{vixp1p}}$ ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πιστεύω^{vnap} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} οὕτω^{bo} λαλέω$^{\text{vipa1p}}$ οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀρέσκω^{vppanmp} ἀλλά^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} δοκιμάζω^{vppadms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$. **v.5** οὔτε^{c} γάρ^{c} ποτέ^{xo} ἐν^{p} λόγος^{ndms} κολακεία^{ngfs} γίνομαι$^{\text{viao1p}}$ καθώς^{bo} οἶδα$^{\text{vixa2p}}$ οὔτε^{c} ἐν^{p} πρόφασις^{ndfs} πλεονεξία^{ngfs} θεός^{nnms} μάρτυς^{nnms}. **v.6** οὔτε^{c} ζητέω^{vppanmp} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} δόξα^{nafs} οὔτε^{c} ἀπό^{p} σύ$^{\text{rpg-p}}$ οὔτε^{c} ἀπό^{p} ἄλλος^{agmpn} δύναμαι^{vppnnmp} ἐν^{p} βάρος^{ndns} εἰμί^{vnpx} ὡς^{bo} Χριστός^{ngms} ἀπόστολος^{nnmp}. **v.7** ἀλλά^{c} γίνομαι$^{\text{viao1p}}$ ἤπιος^{anmpn} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ὡς^{bo} ἄν^{xo} τροφός^{nnfs} θάλπω$^{\text{vspa3s}}$ ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} τέκνον^{nanp}. **v.8** οὕτω^{bo} ἱμείρομαι^{vppmnmp} σύ$^{\text{rpg-p}}$ εὐδοκέω$^{\text{viia1p}}$ μεταδίδωμι^{vnaa} σύ$^{\text{rpd-p}}$ οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ψυχή^{nafp} διότι^{c} ἀγαπητός^{anmpn} ἐγώ$^{\text{rpd-p}}$ γίνομαι$^{\text{vixp2p}}$.

τοῦ Θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως 10
καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, καθάπερ 11
οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακα-
λοῦντες ὑμᾶς καί παραμυθούμενοι καί μαρτυρούμενοι. εἰς 12
τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς
τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαρι- 13
στοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς
παρ' ἡμῶν, τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ κα-
θώς ἐστιν ἀληθῶς λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς
πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκ- 14
κλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ὅτι ταὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς
καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάν- 15
των Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων,
καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, κω- 16
λυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀνα-
πληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε, ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς
ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' 17
ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως
ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ,
διό ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ 18

---

v.9 μνημονεύω[vipa2p] γάρ[c] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dams] κόπος[nams] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dams] μόχθος[nams] νύξ[ngfs] γάρ[c] καί[c] ἡμέρα[ngfs] ἐργάζομαι[vppnnmp] πρός[p] ὁ[dans] μή[xo] ἐπιβαρέω[vnaa] τι-σριαμσ σύ[rpg-p] κηρύσσω[viaa1p] εἰς[p] σύ[rpa-p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** σύ[rpn-p] μάρτυς[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὡς[bo] ὁσίως[bo] καί[c] δικαίως[bo] καί[c] ἀμέμπτως[bo] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] γίνομαι[viao1p]. **v.11** καθάπερ[bo] οἶδα[vixa2p] ὡς[bo] εἷς[nams] ἕκαστος[aamsn] σύ[rpg-p] ὡς[bo] πατήρ[nnms] τέκνον[nanp] ἑαυτοῦ[rxgms] παρακαλέω[vppanmp] σύ[rpa-p] καί[c] παραμυθέομαι[vppnnmp] καί[c] μαρτυρέω[vppmnmp]. **v.12** εἰς[p] ὁ[dans] περιπατέω[vnaa] σύ[rpa-p] ἀξίως[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] καλέω[vppagms] σύ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] βασιλεία[nafs] καί[c] δόξα[nafs]. **v.13** διά[p] οὗτος[rdans] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εὐχαριστέω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἀδιαλείπτως[bo] ὅτι[c] παραλαμβάνω[vpaanmp] λόγος[nams] ἀκοή[ngfs] παρά[p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dgms] θεός[ngms] δέχομαι[viad2p] οὐ[xo] λόγος[nams] ἄνθρωπος[ngmp] ἀλλά[c] καθώς[bo] εἰμί[vipx3s] ἀληθῶς[bo] λόγος[nams] θεός[ngms] ὅς[rrnms] καί[c] ἐνεργέω[vipm3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp]. **v.14** σύ[rpn-p] γάρ[c] μιμητής[nnmp] γίνομαι[viao2p] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dgfp] ἐκκλησία[ngfp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfp] εἰμί[vppxgfp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἰουδαία[ndfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὅτι[c] οὗτος[nanp] πάσχω[viaa2p] καί[c] σύ[rpn-p] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἴδιος[agmpn] συμφυλέτης[ngmp] καθώς[bo] καί[c] αὐτός[rpnmp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.15** ὁ[dgmp] καί[c] ὁ[dams] κύριος[nams] ἀποκτείνω[vpaagmp] Ἰησοῦς[nams] καί[c] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] προφήτης[namp] καί[c] ἐγώ[rpa-p] ἐκδιώκω[vpaagmp] καί[c] θεός[ndms] μή[xo] ἀρέσκω[vppagmp] καί[c] πᾶς[admpn] ἄνθρωπος[ndmp] ἐναντίος[agmpn]. **v.16** κωλύω[vppagmp] ἐγώ[rpa-p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] λαλέω[vnaa] ἵνα[c] σῴζω[vsap3p] εἰς[p] ὁ[dans] ἀναπληρόω[vnaa] αὐτός[rpgmp] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] πάντοτε[bo] φθάνω[viaa3s] δέ[c] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnfs] ὀργή[nnfs] εἰς[p] τέλος[nans]. **v.17** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] ἀπορφανίζω[vpapnmp] ἀπό[p] σύ[rpg-p] πρός[p] καιρός[nams] ὥρα[ngfs] πρόσωπον[ndns] οὐ[xo] καρδία[ndfs] περισσοτέρως[bo] σπουδάζω[viaa1p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] σύ[rpg-p] ὁράω[vnaa] ἐν[p] πολύς[adfsn] ἐπιθυμία[ndfs].

19 καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς, τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς,
ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως· ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν
20 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ· ὑμεῖς
γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.
3 Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθή-
2 ναις μόνοι, καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ
διάκονον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς
3 πίστεως ὑμῶν, τῷ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις,
4 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑ-
μᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς
5 καὶ ἐγένετο, καὶ οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔ-
πεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς
6 ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλ-
θόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ᾽ ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου
ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡ-
μῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ
7 ἡμεῖς ὑμᾶς, διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ᾽ ὑμῖν, ἐπὶ
8 πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ὅτι
9 νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν Κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν
δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χα-

---

v.18 διό^{c} θέλω$^{\text{viaa1p}}$ ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ἐγώ$^{\text{rpn-s}}$ μέν^{xo} Παῦλος^{nnms} καί^{c} ἅπαξ^{bo} καί^{c} δίς^{bo} καί^{c} ἐγκόπτω$^{\text{viaa3s}}$ ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms}. **v.19** τίς^{rqnfs} γάρ^{c} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ ἐλπίς^{nnfs} ἤ^{xo} χαρά^{nnfs} ἤ^{xo} στέφανος^{nnms} καύχησις^{ngfs} ἤ^{xo} οὐχί^{xo} καί^{c} σύ$^{\text{rpn-p}}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} αὐτός^{rpgms} παρουσία^{ndfs}. **v.20** σύ$^{\text{rpn-p}}$ γάρ^{c} εἰμί$^{\text{vipx2p}}$ ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs}. **3. v.1** διό^{c} μηκέτι^{bo} στέγω^{vppanmp} εὐδοκέω$^{\text{viaa1p}}$ καταλείπω^{vnap} ἐν^{p} Ἀθῆναι^{ndfp} μόνος^{anmpn}. **v.2** καί^{c} πέμπω$^{\text{viaa1p}}$ Τιμόθεος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ καί^{c} διάκονος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} συνεργός^{aamsn} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} στηρίζω^{vnaa} σύ$^{\text{rpa-p}}$ καί^{c} παρακαλέω^{vnaa} σύ$^{\text{rpa-p}}$ περί^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.3** ὁ^{ddms} μηδείς^{aamsn} σαίνω^{vnpp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} θλῖψις^{ndfp} οὗτος^{rddfp} αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} οἶδα$^{\text{vixa2p}}$ ὅτι^{c} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} κεῖμαι$^{\text{vipn1p}}$. **v.4** καί^{c} γάρ^{c} ὅτε^{bo} πρός^{p} σύ$^{\text{rpa-p}}$ εἰμί$^{\text{viix1p}}$ προλέγω$^{\text{viia1p}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ ὅτι^{c} μέλλω$^{\text{vipa1p}}$ θλίβω^{vnpp} καθώς^{bo} καί^{c} γίνομαι$^{\text{viad3s}}$ καί^{c} οἶδα$^{\text{vixa2p}}$. **v.5** διά^{p} οὗτος^{rdans} κἀγώ$^{\text{rpn-s}}$ μηκέτι^{bo} στέγω^{vppanms} πέμπω$^{\text{viaa1s}}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ μή&πώς^{c} πειράζω$^{\text{viia3s}}$ σύ$^{\text{rpa-p}}$ ὁ^{dnms} πειράζω^{vppanms} καί^{c} εἰς^{p} κενός^{aansn} γίνομαι$^{\text{vsad3s}}$ ὁ^{dnms} κόπος^{nnms} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$. **v.6** ἄρτι^{bo} δέ^{c} ἔρχομαι^{vpaagms} Τιμόθεος^{ngms} πρός^{p} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ἀπό^{p} σύ$^{\text{rpg-p}}$ καί^{c} εὐαγγελίζω^{vpamgms} ἐγώ$^{\text{rpd-p}}$ ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ καί^{c} ὅτι^{c} ἔχω$^{\text{vipa2p}}$ μνεία^{nafs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ ἀγαθός^{aafsn} πάντοτε^{bo} ἐπιποθέω^{vppanmp} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ ὁράω^{vnaa} καθάπερ^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{\text{rpn-p}}$ σύ$^{\text{rpa-p}}$. **v.7** διά^{p} οὗτος^{rdans} παρακαλέω$^{\text{viap1p}}$ ἀδελφός^{nvmp} ἐπί^{p} σύ$^{\text{rpd-p}}$ ἐπί^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλῖψις^{ndfs} καί^{c} ἀνάγκη^{ndfs} ἐγώ$^{\text{rpg-p}}$ διά^{p} ὁ^{dgfs} σύ$^{\text{rpg-p}}$ πίστις^{ngfs}. **v.8** ὅτι^{c} νῦν^{bo} ζάω$^{\text{vipa1p}}$ ἐάν^{qo} σύ$^{\text{rpn-p}}$ στήκω$^{\text{vspa2p}}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms}.

ρᾷ ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, νυκτὸς 10
καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ
πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν·
Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς 11
Χριστός κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ ὁ Κύ- 12
ριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ
εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν 13
τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ
πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν **4**
ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ᾽ ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς
περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε 2
γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχε- 3
σθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ 4
σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, 5
καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ ὑπερβαί- 6
νειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι
ἔκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν
ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ 7

---

v.9 τίς[rqafs] γάρ[c] εὐχαριστία[nafs] δύναμαι[vipn1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἀνταποδίδωμι[vnaa] περί[p] σύ[rpg-p] ἐπί[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] χαρά[ndfs] ὅς[rrdfs] χαίρω[vipa1p] διά[p] σύ[rpa-p] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.10** νύξ[ngfs] καί[c] ἡμέρα[ngfs] ὑπέρ[p] περισσῶς[bo] δέομαι[vppnnmp] εἰς[p] ὁ[dans] ὁράω[vnaa] σύ[rpg-p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] καί[c] καταρτίζω[vnaa] ὁ[danp] ὑστέρημα[nanp] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p]. **v.11** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] κατευθύνω[voaa3s] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ἐγώ[rpg-p] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.12** σύ[rpa-p] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] πλεονάζω[voaa3s] καί[c] περισσεύω[voaa3s] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aampn] καθάπερ[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.13** εἰς[p] ὁ[dans] στηρίζω[vnaa] σύ[rpg-p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ἄμεμπτος[aafpn] ἐν[p] ἁγιωσύνη[ndfs] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] αὐτός[rpgms]. **4. v.1** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] ἐρωτάω[vipa1p] σύ[rpa-p] καί[c] παρακαλέω[vipa1p] ἐν[p] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καθώς[bo] παραλαμβάνω[viaa2p] παρά[p] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dans] πῶς[bo] δεῖ[vipq3s] σύ[rpa-p] περιπατέω[vnpa] καί[c] ἀρέσκω[vnpa] θεός[ndms] ἵνα[c] περισσεύω[vspa2p] μᾶλλον[bo]. **v.2** οἶδα[vixa2p] γάρ[c] τίς[rqafp] παραγγελία[nafp] δίδωμι[viaa1p] σύ[rpd-p] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms]. **v.3** οὗτος[rdnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] ἁγιασμός[nnms] σύ[rpg-p] ἀπέχω[vnpm] σύ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs]. **v.4** οἶδα[vnxa] ἕκαστος[aamsn] σύ[rpg-p] ὁ[dans] ἑαυτοῦ[rxgms] σκεῦος[nans] κτάομαι[vnpn] ἐν[p] ἁγιασμός[ndms] καί[c] τιμή[ndfs]. **v.5** μή[xo] ἐν[p] πάθος[ndns] ἐπιθυμία[ngfs] καθάπερ[bo] καί[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὁ[dnnp] μή[xo] οἶδα[vpxannp] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.6** ὁ[dans] μή[xo] ὑπερβαίνω[vnpa] καί[c] πλεονεκτέω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddns] πρᾶγμα[ndns] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] διότι[c] ἔκδικος[anmsn] ὁ[dnms] κύριος[nnms] περί[p] πᾶς[agmpn] οὗτος[rdgmp] καθώς[bo] καί[c] προλέγω[viaa1p] σύ[rpd-p] καί[c] διαμαρτύρομαι[viad1p].

8 ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄν-
θρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ
9 τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε
γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν
10 ἀλλήλους, καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς
τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
11 περισσεύειν μᾶλλον, καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ-
σειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς
12 ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς
13 ἔξω, καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,
ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ
14 οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς
ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ
15 Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυ-
ρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν
16 τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ὅτι αὐτὸς ὁ
Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι
Θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ, ἀνα-
17 στήσονται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι,
ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ
18 Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε

---

v.7 οὐ[xo] γάρ[c] καλέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπί[p] ἀκαθαρσία[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] ἁγιασμός[ndms]. **v.8** τοιγαροῦν[xo] ὁ[dnms] ἀθετέω[vppanms] οὐ[xo] ἄνθρωπος[nams] ἀθετέω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[dams] θεός[nams] ὁ[dams] καί[c] δίδωμι[vpaaams] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] ἅγιος[aansn] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p]. **v.9** περί[p] δέ[c] ὁ[dgfs] φιλαδελφία[ngfs] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] γράφω[vnpa] σύ[rpd-p] αὐτός[rpnmp] γάρ[c] σύ[rpn-p] θεοδίδακτος[anmpn] εἰμί[vipx2p] εἰς[p] ὁ[dans] ἀγαπάω[vnpa] ἀλλήλων[reamp]. **v.10** καί[c] γάρ[c] ποιέω[vipa2p] αὐτός[rpans] εἰς[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] ὁ[damp] ἐν[p] ὅλος[adfsn] ὁ[ddfs] Μακεδονία[ndfs] παρακαλέω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] περισσεύω[vnpa] μᾶλλον[bo]. **v.11** καί[c] φιλοτιμέομαι[vnpn] ἡσυχάζω[vnpa] καί[c] πράσσω[vnpa] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn] καί[c] ἐργάζομαι[vnpn] ὁ[ddfp] ἴδιος[adfpn] χείρ[ndfp] σύ[rpg-p] καθώς[bo] σύ[rpd-p] παραγγέλλω[viaa1p]. **v.12** ἵνα[c] περιπατέω[vspa2p] εὐσχημόνως[bo] πρός[p] ὁ[damp] ἔξω[bo] καί[c] μηδείς[agnsn] χρεία[nafs] ἔχω[vspa2p]. **v.13** οὐ[xo] θέλω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] περί[p] ὁ[dgmp] κοιμάομαι[vpxpgmp] ἵνα[c] μή[xo] λυπέω[vspp2p] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ὁ[dnmp] μή[xo] ἔχω[vppanmp] ἐλπίς[nafs]. **v.14** εἰ[qo] γάρ[c] πιστεύω[vipa1p] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποθνῄσκω[viaa3s] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[damp] κοιμάομαι[vpapamp] διά[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἄγω[vifa3s] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.15** οὗτος[rdans] γάρ[c] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1p] ἐν[p] λόγος[ndms] κύριος[ngms] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] ὁ[dnmp] περιλείπομαι[vpponmp] εἰς[p] ὁ[dafs] παρουσία[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] οὐ[xo] μή[xo] φθάνω[vsaa1p] ὁ[damp] κοιμάομαι[vpapamp]. **v.16** ὅτι[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐν[p] κέλευσμα[ndns] ἐν[p] φωνή[ndfs] ἀρχάγγελος[ngms] καί[c] ἐν[p] σάλπιγξ[ndfs] θεός[ngms] καταβαίνω[vifd3s] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἀνίστημι[vifm3p] πρῶτος[bo]. **v.17** ἔπειτα[bo] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] ὁ[dnmp] περιλείπομαι[vpponmp] ἅμα[bo] σύν[p] αὐτός[rpdmp] ἁρπάζω[vifp1p] ἐν[p] νεφέλη[ndfp] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἰς[p] ἀήρ[nams] καί[c] οὕτω[bo] πάντοτε[bo] σύν[p] κύριος[ndms] εἰμί[vifx1p].

παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.
Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν **5**
ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡ- 2
μέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται, ὅταν γὰρ 3
λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται
ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύ-
γωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα 4
ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ, πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ 5
υἱοὶ ἡμέρας, οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους, ἄρα οὖν μὴ 6
καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.
οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, 7
νυκτὸς μεθύουσιν. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσά- 8
μενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα
σωτηρίας, ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ᾽ εἰς περι- 9
ποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀ- 10
ποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν,
ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰ- 11
κοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, 12
ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους
ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς 13
ὑπερ ἐκ περισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν εἰρηνεύετε ἐν
ἑαυτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς 14

---

v.18 ὥστε[c] παρακαλέω[vdpa2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] οὗτος[rddmp]. **5. v.1** περί[p] δέ[c] ὁ[dgmp] χρόνος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] καιρός[ngmp] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] σύ[rpd-p] γράφω[vnpp]. **v.2** αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἀκριβῶς[bo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] κύριος[ngms] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] ἐν[p] νύξ[ndfs] οὕτω[bo] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.3** ὅταν[c] γάρ[c] λέγω[vspa3p] εἰρήνη[nnfs] καί[c] ἀσφάλεια[nnfs] τότε[bo] αἰφνίδιος[anmsn] αὐτός[rpdmp] ἐφίστημι[vipm3s] ὄλεθρος[nnms] ὥσπερ[bo] ὁ[dnfs] ὠδίν[nnfs] ὁ[ddfs] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppadfs] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] ἐκφεύγω[vsaa3p]. **v.4** σύ[rpn-p] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] σκότος[ndns] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] σύ[rpa-p] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] καταλαμβάνω[vsaa3s]. **v.5** πᾶς[anmpn] σύ[rpn-p] υἱός[nnmp] φῶς[ngns] εἰμί[vipx2p] καί[c] υἱός[nnmp] ἡμέρα[ngfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] νύξ[ngfs] οὐδέ[bo] σκότος[ngns]. **v.6** ἄρα[xo] οὖν[c] μή[xo] καθεύδω[vspa1p] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ἀλλά[c] γρηγορέω[vspa1p] καί[c] νήφω[vspa1p]. **v.7** ὁ[dnmp] γάρ[c] καθεύδω[vppanmp] νύξ[ngfs] καθεύδω[vipa3p] καί[c] ὁ[dnmp] μεθύσκω[vpppnmp] νύξ[ngfs] μεθύω[vipa3p]. **v.8** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ἡμέρα[ngfs] εἰμί[vppxnmp] νήφω[vspa1p] ἐνδύω[vpamnmp] θώραξ[nams] πίστις[ngfs] καί[c] ἀγάπη[ngfs] καί[c] περικεφαλαία[nafs] ἐλπίς[nafs] σωτηρία[ngfs]. **v.9** ὅτι[c] οὐ[xo] τίθημι[viam3s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰς[p] ὀργή[nafs] ἀλλά[c] εἰς[p] περιποίησις[nafs] σωτηρία[ngfs] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.10** ὁ[dgms] ἀποθνῄσκω[vpaagms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] εἴτε[c] γρηγορέω[vspa1p] εἴτε[c] καθεύδω[vspa1p] ἅμα[bo] σύν[p] αὐτός[rpdms] ζάω[vsaa1p]. **v.11** διό[c] παρακαλέω[vdpa2p] ἀλλήλων[reamp] καί[c] οἰκοδομέω[vdpa2p] εἷς[nnms] ὁ[dams] εἷς[nams] καθώς[bo] καί[c] ποιέω[vipa2p]. **v.12** ἐρωτάω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] οἶδα[vnxa] ὁ[damp] κοπιάω[vppaamp] ἐν[p] σύ[rpd-p] καί[c] προΐστημι[vppmamp] σύ[rpg-p] ἐν[p] κύριος[ndms] καί[c] νουθετέω[vppaamp] σύ[rpa-p]. **v.13** καί[c] ἡγέομαι[vnpn] αὐτός[rpamp] ὑπέρ[p] περισσῶς[bo] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] διά[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] αὐτός[rpgmp] εἰρηνεύω[vdpa2p] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp].

ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀ-
15 σθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ
κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλ-
16, 17 λήλους καὶ εἰς πάντας. πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσ-
18 εύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν
19, 20 Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας
21, 22 μὴ ἐξουθενεῖτε, πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε, ἀπὸ
23 παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρή-
νης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα
καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου
24 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ
25, 26 ποιήσει. Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς
27 ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον,
28 ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ
χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἀμήν. πρός
Θεσσαλονικείς πρώτη ἐγράφη ἀπό Ἀθηνῶν.

---

v.14 παρακαλέω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] νουθετέω[vdpa2p] ὁ[damp] ἄτακτος[aampn] παραμυθέομαι[vdpn2p] ὁ[damp] ὀλιγόψυχος[aampn] ἀντέχω[vdpn2p] ὁ[dgmp] ἀσθενής[agmpn] μακροθυμέω[vdpa2p] πρός[p] πᾶς[aampn]. **v.15** ὁράω[vdpa2p] μή[xo] τι-σρινμσ κακός[aansn] ἀντί[p] κακός[agnsn] τι-σριδμσ ἀποδίδωμι[vsaa3s] ἀλλά[c] πάντοτε[bo] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] διώκω[vdpa2p] καί[c] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aampn]. **v.16** πάντοτε[bo] χαίρω[vdpa2p]. **v.17** ἀδιαλείπτως[bo] προσεύχομαι[vdpn2p]. **v.18** ἐν[p] πᾶς[adnsn] εὐχαριστέω[vdpa2p] οὗτος[rdnns] γάρ[c] θέλημα[nnns] θεός[ngms] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.19** ὁ[dans] πνεῦμα[nans] μή[xo] σβέννυμι[vdpa2p]. **v.20** προφητεία[nafp] μή[xo] ἐξουθενέω[vdpa2p]. **v.21** πᾶς[aanpn] δοκιμάζω[vdpa2p] ὁ[dans] καλός[aansn] κατέχω[vdpa2p]. **v.22** ἀπό[p] πᾶς[agnsn] εἶδος[ngns] πονηρός[agnsn] ἀπέχω[vdpm2p]. **v.23** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] ἁγιάζω[voaa3s] σύ[rpa-p] ὁλοτελής[aampn] καί[c] ὁλόκληρος[annsn] σύ[rpg-p] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] καί[c] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ἀμέμπτως[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] τηρέω[voap3s]. **v.24** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] καλέω[vppanms] σύ[rpa-p] ὅς[rrnms] καί[c] ποιέω[vifa3s]. **v.25** ἀδελφός[nvmp] προσεύχομαι[vdpn2p] περί[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.26** ἀσπάζομαι[vdad2p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] πᾶς[aampn] ἐν[p] φίλημα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.27** ὁρκίζω[vipa1s] σύ[rpa-p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἀναγινώσκω[vnap] ὁ[dafs] ἐπιστολή[nafs] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] ἀδελφός[ndmp]. **v.28** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Θεσσαλονικεύς[namp] πρῶτος[anfsn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ἀθῆναι[ngfp].

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσα- **1**
λονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις 2
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, 3
ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν,
καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλή-
λους, ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις 4
τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς
διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, ἔνδειγμα τῆς 5
δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασι-
λείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ 6
ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβο- 7
μένοις ἄνεσιν μεθ᾽ ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
ἀπ᾽ οὐρανοῦ μετ᾽ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν πυρὶ φλογός, 8
διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακού-
ουσι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἵτινες 9
δίκην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν 10
τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν

---

1. **v.1** Παῦλος[nnms] καί[c] Σιλουανός[nnms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] Θεσσαλονικεύς[ngmp] ἐν[p] θεός[ndms] πατήρ[ndms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ndms] Ἰησοῦς[ndms] Χριστός[ndms]. **v.2** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.3** εὐχαριστέω[vnpa] ὀφείλω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms] πάντοτε[bo] περί[p] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] καθώς[bo] ἄξιος[annsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] ὑπεραυξάνω[vipa3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-p] καί[c] πλεονάζω[vipa3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] εἷς[ngms] ἕκαστος[agmsn] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp]. **v.4** ὥστε[c] ἐγώ[rpa-p] αὐτός[rpamp] ἐν[p] σύ[rpd-p] καυχάομαι[vnpn] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] ὑπομονή[ngfs] σύ[rpg-p] καί[c] πίστις[ngfs] ἐν[p] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] διωγμός[ndmp] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[ddfp] θλῖψις[ndfp] ὅς[rrdfp] ἀνέχω[vipn2p]. **v.5** ἔνδειγμα[nnns] ὁ[dgfs] δίκαιος[agfsn] κρίσις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] καταξιόω[vnap] σύ[rpa-p] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑπέρ[p] ὅς[rrgfs] καί[c] πάσχω[vipa2p]. **v.6** εἴπερ[qo] δίκαιος[annsn] παρά[p] θεός[ndms] ἀνταποδίδωμι[vnaa] ὁ[ddmp] θλίβω[vppadmp] σύ[rpa-p] θλῖψις[nafs]. **v.7** καί[c] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] θλίβω[vpppdmp] ἄνεσις[nafs] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀποκάλυψις[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] μετά[p] ἄγγελος[ngmp] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.8** ἐν[p] πῦρ[ndns] φλόξ[ngfs] δίδωμι[vppagms] ἐκδίκησις[nafs] ὁ[ddmp] μή[xo] οἶδα[vpxadmp] θεός[nams] καί[c] ὁ[ddmp] μή[xo] ὑπακούω[vppadmp] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.9** ὅστις[rrnmp] δίκη[nafs] τίνω[vifa3p] ὄλεθρος[nams] αἰώνιος[aamsn] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgfs] ἰσχύς[ngfs] αὐτός[rpgms].

ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
11 εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώ-
σῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν
12 ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, ὅπως ἐνδοξασθῇ
τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς
ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ᾽ αὐτόν,
2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς, μητὲ θροεῖ-
σθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι᾽ ἐπιστολῆς
3 ὡς δι᾽ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ, μή τις
ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀπο-
στασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ
4 υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πᾶν
τό λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θε-
5 οῦ ὡς Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστι Θεός. οὐ
6 μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν· καὶ νῦν
τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ
7 καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ
8 κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ μέσου γένηται, καὶ τότε ἀποκαλυφθήσε-

---

v.10 ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐνδοξάζομαι[vnap] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] αὐτός[rpgms] καί[c] θαυμάζω[vnap] ἐν[p] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] ὅτι[c] πιστεύω[viap3s] ὁ[dnns] μαρτύριον[nnns] ἐγώ[rpg-p] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs]. **v.11** εἰς[p] ὅς[rrans] καί[c] προσεύχομαι[vipn1p] πάντοτε[bo] περί[p] σύ[rpg-p] ἵνα[c] σύ[rpa-p] ἀξιόω[vsaa3s] ὁ[dgfs] κλῆσις[ngfs] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] πληρόω[vsaa3s] πᾶς[aafsn] εὐδοκία[nafs] ἀγαθωσύνη[ngfs] καί[c] ἔργον[nans] πίστις[ngfs] ἐν[p] δύναμις[ndfs]. **v.12** ὅπως[bo] ἐνδοξάζομαι[vsap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐν[p] σύ[rpd-p] καί[c] σύ[rpn-p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] κατά[p] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **2. v.1** ἐρωτάω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] ὑπέρ[p] ὁ[dgfs] παρουσία[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ἐγώ[rpg-p] ἐπισυναγωγή[ngfs] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.2** εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] ταχέως[bo] σαλεύω[vnap] σύ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgms] νοῦς[ngms] μήτε[c] θροέω[vnpp] μήτε[c] διά[p] πνεῦμα[ngns] μήτε[c] διά[p] λόγος[ngms] μήτε[c] διά[p] ἐπιστολή[ngfs] ὡς[bo] διά[p] ἐγώ[rpg-p] ὡς[bo] ὅτι[c] ἐνίστημι[vixa3s] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.3** μή[xo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] ἐξαπατάω[vsaa3s] κατά[p] μηδείς[aamsn] τρόπος[nams] ὅτι[c] ἐάν[qo] μή[xo] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnfs] ἀποστασία[nnfs] πρῶτος[bo] καί[c] ἀποκαλύπτω[vsap3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgfs] ἀπώλεια[ngfs]. **v.4** ὁ[dnms] ἀντίκειμαι[vppnnms] καί[c] ὑπεραίρω[vpppnms] ἐπί[p] πᾶς[aansn] ὁ[dans] λέγω[vpppans] θεός[nams] ἤ[xo] σέβασμα[nans] ὥστε[c] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] ναός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὡς[bo] θεός[nams] καθίζω[vnaa] ἀποδείκνυμι[vppaams] ἑαυτοῦ[rxams] ὅτι[c] εἰμί[vipx3s] θεός[nnms]. **v.5** οὐ[xo] μνημονεύω[vipa2p] ὅτι[c] ἔτι[bo] εἰμί[vppxnms] πρός[p] σύ[rpa-p] οὗτος[rdanp] λέγω[viia1s] σύ[rpd-p]. **v.6** καί[c] νῦν[bo] ὁ[dans] κατέχω[vppaans] οἶδα[vixa2p] εἰς[p] ὁ[dans] ἀποκαλύπτω[vnap] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddms] ἑαυτοῦ[rxgms] καιρός[ndms]. **v.7** ὁ[dnns] γάρ[c] μυστήριον[nnns] ἤδη[bo] ἐνεργέω[vipm3s] ὁ[dgfs] ἀνομία[ngfs] μόνος[bo] ὁ[dnms] κατέχω[vppanms] ἄρτι[bo] ἕως[c] ἐκ[p] μέσος[agnsn] γίνομαι[vsad3s].

ται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος
αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, οὗ 9
ἐστιν ἡ παρουσία κατ᾽ ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει
καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀ- 10
δικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ᾽ ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας
οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο πέμψει 11
αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ
ψεύδει, ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, 12
ἀλ᾽λ εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχα- 13
ριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ
Κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀ᾽π αρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγια-
σμῷ Πνεύματος, καὶ πίστει ἀληθείας, εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ 14
τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς 15
παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι᾽ ἐπιστολῆς ἡ-
μῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ 16
πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν
καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, 17
καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος **3**
τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ 2

---

v.8 καί[c] τότε[bo] ἀποκαλύπτω[vifp3s] ὁ[dnms] ἄνομος[anmsn] ὅς[rrams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἀναλίσκω[vifa3s] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] καταργέω[vifa3s] ὁ[ddfs] ἐπιφάνεια[ndfs] ὁ[dgfs] παρουσία[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.9** ὅς[rrgms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] παρουσία[nnfs] κατά[p] ἐνέργεια[nafs] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] ἐν[p] πᾶς[adfsn] δύναμις[ndfs] καί[c] σημεῖον[ndnp] καί[c] τέρας[ndnp] ψεῦδος[ngns]. **v.10** καί[c] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἀπάτη[ndfs] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddmp] ἀπόλλυμι[vppedmp] ἀντί[p] ὅς[rrgmp] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] οὐ[xo] δέχομαι[viad3p] εἰς[p] ὁ[dans] σῴζω[vnap] αὐτός[rpamp]. **v.11** καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] πέμπω[vifa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐνέργεια[nafs] πλάνη[ngfs] εἰς[p] ὁ[dans] πιστεύω[vnaa] αὐτός[rpamp] ὁ[ddns] ψεῦδος[ndns]. **v.12** ἵνα[c] κρίνω[vsap3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] μή[xo] πιστεύω[vpaanmp] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] ἀλλά[c] εὐδοκέω[vpaanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀδικία[ndfs]. **v.13** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὀφείλω[vipa1p] εὐχαριστέω[vnpa] ὁ[ddms] θεός[ndms] πάντοτε[bo] περί[p] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] ἀγαπάω[vpxpnmp] ὑπό[p] κύριος[ngms] ὅτι[c] αἱρέω[viam3s] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] εἰς[p] σωτηρία[nafs] ἐν[p] ἁγιασμός[ndms] πνεῦμα[ngns] καί[c] πίστις[ndfs] ἀλήθεια[ngfs]. **v.14** εἰς[p] ὅς[rrans] καλέω[viaa3s] σύ[rpa-p] διά[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] περιποίησις[nafs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.15** ἄρα[xo] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] στήκω[vdpa2p] καί[c] κρατέω[vdpa2p] ὁ[dafp] παράδοσις[nafp] ὅς[rrafp] διδάσκω[viap2p] εἴτε[c] διά[p] λόγος[ngms] εἴτε[c] διά[p] ἐπιστολή[ngfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.16** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vpaanms] ἐγώ[rpa-p] καί[c] δίδωμι[vpaanms] παράκλησις[nafs] αἰώνιος[aafsn] καί[c] ἐλπίς[nafs] ἀγαθός[aafsn] ἐν[p] χάρις[ndfs]. **v.17** παρακαλέω[voaa3s] σύ[rpg-p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] καί[c] στηρίζω[voaa3s] σύ[rpa-p] ἐν[p] πᾶς[admsn] λόγος[ndms] καί[c] ἔργον[ndns] ἀγαθός[adnsn]. **3. v.1** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] προσεύχομαι[vdpn2p] ἀδελφός[nvmp] περί[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] τρέχω[vspa3s] καί[c] δοξάζω[vspp3s] καθώς[bo] καί[c] πρός[p] σύ[rpa-p].

ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γὰρ
3 πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστι ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς
4 καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ'
5 ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. ὁ
δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ
6 Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ
ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος,
7 καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβε παρ' ἡμῶν, αὐτοὶ γὰρ
οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν,
8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μό-
χθῳ, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί
9 τινα ὑμῶν, οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύ-
10 πον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς
ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζε-
11 σθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν
ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους.
12 τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστου, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι
13 τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακή-
14 σητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ
τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐ-

---

v.2 καί[c] ἵνα[c] ῥύομαι[vsap1p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἄτοπος[agmpn] καί[c] πονηρός[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp] οὐ[xo] γάρ[c] πᾶς[agmpn] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs]. **v.3** πιστός[anmsn] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὅς[rrnms] στηρίζω[vifa3s] σύ[rpa-p] καί[c] φυλάσσω[vifa3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn]. **v.4** πείθω[vixa1p] δέ[c] ἐν[p] κύριος[ndms] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ὅτι[c] ὅς[rranp] παραγγέλλω[vipa1p] σύ[rpd-p] καί[c] ποιέω[vipa2p] καί[c] ποιέω[vifa2p]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] κατευθύνω[voaa3s] σύ[rpg-p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] εἰς[p] ὁ[dafs] ὑπομονή[nafs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.6** παραγγέλλω[vipa1p] δέ[c] σύ[rpd-p] ἀδελφός[nvmp] ἐν[p] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] στέλλω[vnpm] σύ[rpa-p] ἀπό[p] πᾶς[agmsn] ἀδελφός[ngms] ἀτάκτως[bo] περιπατέω[vppagms] καί[c] μή[xo] κατά[p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὅς[rrafs] παραλαμβάνω[viaa3s] παρά[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.7** αὐτός[rpnmp] γάρ[c] οἶδα[vixa2p] πῶς[bo] δεῖ[vipq3s] μιμέομαι[vnpn] ἐγώ[rpa-p] ὅτι[c] οὐ[xo] ἀτακτέω[viaa1p] ἐν[p] σύ[rpd-p]. **v.8** οὐδέ[bo] δωρεάν[bo] ἄρτος[nams] ἐσθίω[viaa1p] παρά[p] τι-σριγμσ ἀλλά[c] ἐν[p] κόπος[ndms] καί[c] μόχθος[ndms] νύξ[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs] ἐργάζομαι[vppnnmp] πρός[p] ὁ[dans] μή[xo] ἐπιβαρέω[vnaa] τι--σριαμσ σύ[rpg-p]. **v.9** οὐ[xo] ὅτι[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ἐξουσία[nafs] ἀλλά[c] ἵνα[c] ἑαυτοῦ[rxamp] τύπος[nams] δίδωμι[vsaa1p] σύ[rpd-p] εἰς[p] ὁ[dans] μιμέομαι[vnpn] ἐγώ[rpa-p]. **v.10** καί[c] γάρ[c] ὅτε[bo] εἰμί[viix1p] πρός[p] σύ[rpa-p] οὗτος[rdans] παραγγέλλω[viia1p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ οὐ[xo] θέλω[vipa3s] ἐργάζομαι[vnpn] μηδέ[c] ἐσθίω[vdpa3s]. **v.11** ἀκούω[vipa1p] γάρ[c] τι-σριαμπ περιπατέω[vppaamp] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἀτάκτως[bo] μηδείς[aansn] ἐργάζομαι[vppnamp] ἀλλά[c] περιεργάζομαι[vppnamp]. **v.12** ὁ[ddmp] δέ[c] τοιοῦτος[rddmp] παραγγέλλω[vipa1p] καί[c] παρακαλέω[vipa1p] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἵνα[c] μετά[p] ἡσυχία[ngfs] ἐργάζομαι[vppnnmp] ὁ[dams] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἄρτος[nams] ἐσθίω[vspa3p]. **v.13** σύ[rpn-p] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] μή[xo] ἐγκακέω[vsaa2p] καλοποιέω[vppanmp].

τῷ, ἵνα ἐντραπῇ, καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε 15
ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν 16
εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑ-
μῶν. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν 17
πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτω γράφω. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη- 18
σοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρός Θεσσαλονικείς
δευτέρᾳ ἐγράφη ἀπό Ἀθηνῶν.

---

v.14 εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ οὐ[xo] ὑπακούω[vipa3s] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ἐγώ[rpg-p] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπιστολή[ngfs] οὗτος[rdams] σημειόω[vdpm2p] καί[c] μή[xo] συναναμίγνυμι[vdpm2p] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] ἐντρέπω[vsap3s]. **v.15** καί[c] μή[xo] ὡς[bo] ἐχθρός[aamsn] ἡγέομαι[vdpn2p] ἀλλά[c] νουθετέω[vdpa2p] ὡς[bo] ἀδελφός[nams]. **v.16** αὐτός[rpnms] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] δίδωμι[voaa3s] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] εἰρήνη[nafs] διά[p] πᾶς[agmsn] ἐν[p] πᾶς[admsn] τρόπος[ndms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p]. **v.17** ὁ[dnms] ἀσπασμός[nnms] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs] Παῦλος[ngms] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] σημεῖον[nnns] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἐπιστολή[ndfs] οὕτω[bo] γράφω[vipa1s]. **v.18** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Θεσσαλονικεύς[namp] δεύτερος[anfsn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ἀθῆναι[ngfp].

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ᾽ ἐπιταγὴν Θεοῦ σω-
2 τῆρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τι-
μοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
3 πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καθὼς
παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μα-
4 κεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ
προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητή-
5 σεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκοδομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ
δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας
6 καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, ὧν τινες
7 ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι
νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσι, μήτε περὶ τίνων
8 διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐ-
9 τῷ νομίμως χρῆται, εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται,
ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσί-
οις καὶ βεβήλοις, πατραλῴαις καὶ μητραλῴαις, ἀνδροφόνοις,
10 πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις,
11 καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, κατὰ τὸ
εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] κατά[p] ἐπιταγή[nafs] θεός[ngms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.2** Τιμόθεος[ndms] γνήσιος[adnsn] τέκνον[ndns] ἐν[p] πίστις[ndfs] χάρις[nnfs] ἔλεος[nnms] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.3** καθώς[bo] παρακαλέω[viaa1s] σύ[rpa-s] προσμένω[vnaa] ἐν[p] Ἔφεσος[ndfs] πορεύομαι[vppnnms] εἰς[p] Μακεδονία[nafs] ἵνα[c] παραγγέλλω[vsaa2s] τι-σριδμπ μή[xo] ἑτεροδιδασκαλέω[vnpa]. **v.4** μηδέ[c] προσέχω[vnpa] μῦθος[ndmp] καί[c] γενεαλογία[ndfp] ἀπέραντος[adfpn] ὅστις[rrnfp] ζήτησις[nafp] παρέχω[vipa3p] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] οἰκοδομή[nafs] θεός[ngms] ὁ[dafs] ἐν[p] πίστις[ndfs]. **v.5** ὁ[dnns] δέ[c] τέλος[nnns] ὁ[dgfs] παραγγελία[ngfs] εἰμί[vipx3s] ἀγάπη[nnfs] ἐκ[p] καθαρός[agfsn] καρδία[ngfs] καί[c] συνείδησις[ngfs] ἀγαθός[agfsn] καί[c] πίστις[ngfs] ἀνυπόκριτος[agfsn]. **v.6** ὅς[rrgfp] τι-σρινμπ ἀστοχέω[vpaanmp] ἐκτρέπω[viap3p] εἰς[p] ματαιολογία[nafs]. **v.7** θέλω[vppanmp] εἰμί[vnpx] νομοδιδάσκαλος[nnmp] μή[xo] νοέω[vppanmp] μήτε[c] ὅς[rranp] λέγω[vipa3p] μήτε[c] περί[p] τίς[rqgnp] διαβεβαιόομαι[vipn3p]. **v.8** οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] καλός[anmsn] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἐάν[qo] τι-σρινμσ αὐτός[rpdms] νομίμως[bo] χράομαι[vspn3s]. **v.9** οἶδα[vpxanms] οὗτος[rdans] ὅτι[c] δίκαιος[admsn] νόμος[nnms] οὐ[xo] κεῖμαι[vipn3s] ἄνομος[admpn] δέ[c] καί[c] ἀνυπότακτος[admpn] ἀσεβής[admpn] καί[c] ἁμαρτωλός[admpn] ἀνόσιος[admpn] καί[c] βέβηλος[admpn] πατρολῴας[ndmp] καί[c] μητρολῴας[ndmp] ἀνδροφόνος[ndmp]. **v.10** πόρνος[ndmp] ἀρσενοκοίτης[ndmp] ἀνδραποδιστής[ndmp] ψεύστης[ndmp] ἐπίορκος[admpn] καί[c] εἰ[qo] τι-σριννσ ἕτερος[annsn] ὁ[ddfs] ὑγιαίνω[vppadfs] διδασκαλία[ndfs] ἀντίκειμαι[vipn3s]. **v.11** κατά[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] μακάριος[agmsn] θεός[ngms] ὅς[rrans] πιστεύω[viap1s] ἐγώ[rpn-s].

Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ 12
ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν πρό- 13
τερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν, ἀλλ᾽ ἠλεήθην,
ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ 14
Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς 15
ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ,
ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς 16
Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελ-
λόντων πιστεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν 17
αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν πα- 18
ρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ
προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ἔ- 19
χων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ
τὴν πίστιν ἐναυάγησαν, ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, 20
οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευ- **2**
χάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ 2
βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ
ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι, τοῦτο 3

---

v.12 καί[c] χάρις[nafs] ἔχω[vipa1s] ὁ[ddms] ἐνδυναμόω[vpaadms] ἐγώ[rpa-s] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[ddms] κύριος[ndms] ἐγώ[rpg-p] ὅτι[c] πιστός[aamsn] ἐγώ[rpa-s] ἡγέομαι[viad3s] τίθημι[vpamnms] εἰς[p] διακονία[nafs]. **v.13** ὁ[dams] πρότερος[bo] εἰμί[vppxams] βλάσφημος[aamsn] καί[c] διώκτης[nams] καί[c] ὑβριστής[nams] ἀλλά[c] ἐλεέω[viap1s] ὅτι[c] ἀγνοέω[vppanms] ποιέω[viaa1s] ἐν[p] ἀπιστία[ndfs]. **v.14** ὑπερπλεονάζω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] μετά[p] πίστις[ngfs] καί[c] ἀγάπη[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.15** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] πᾶς[agfsn] ἀποδοχή[ngfs] ἄξιος[anmsn] ὅτι[c] Χριστός[nnms] Ἰησοῦς[nnms] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἁμαρτωλός[aampn] σῴζω[vnaa] ὅς[rrgmp] πρῶτος[anmsn] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s]. **v.16** ἀλλά[c] διά[p] οὗτος[rdans] ἐλεέω[viap1s] ἵνα[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] πρῶτος[admsn] ἐνδείκνυμι[vsam3s] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] ὁ[dafs] πᾶς[aafsn] μακροθυμία[nafs] πρός[p] ὑποτύπωσις[nafs] ὁ[dgmp] μέλλω[vppagmp] πιστεύω[vnpa] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.17** ὁ[ddms] δέ[c] βασιλεύς[ndms] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἄφθαρτος[admsn] ἀόρατος[admsn] μόνος[admsn] σοφός[admsn] θεός[ndms] τιμή[nnfs] καί[c] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.18** οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] παραγγελία[nafs] παρατίθημι[vipm1s] σύ[rpd-s] τέκνον[nvns] Τιμόθεος[nvms] κατά[p] ὁ[dafp] προάγω[vppaafp] ἐπί[p] σύ[rpa-s] προφητεία[nafp] ἵνα[c] στρατεύω[vipm2s] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] ὁ[dafs] καλός[aafsn] στρατεία[nafs]. **v.19** ἔχω[vppanms] πίστις[nafs] καί[c] ἀγαθός[aafsn] συνείδησις[nafs] ὅς[rrafs] τι-σρινμπ ἀπωθέομαι[vpadnmp] περί[p] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ναυαγέω[viaa3p]. **v.20** ὅς[rrgmp] εἰμί[vipx3s] Ὑμέναιος[nnms] καί[c] Ἀλέξανδρος[nnms] ὅς[rramp] παραδίδωμι[viaa1s] ὁ[ddms] Σατανᾶς[ndms] ἵνα[c] παιδεύω[vsap3p] μή[xo] βλασφημέω[vnpa]. **2. v.1** παρακαλέω[vipa1s] οὖν[c] πρῶτος[bo] πᾶς[agnpn] ποιέω[vnpp] δέησις[nafp] προσευχή[nafp] ἔντευξις[nafp] εὐχαριστία[nafp] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.2** ὑπέρ[p] βασιλεύς[ngmp] καί[c] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἐν[p] ὑπεροχή[ndfs] εἰμί[vppxgmp] ἵνα[c] ἤρεμος[aamsn] καί[c] ἡσύχιος[aamsn] βίος[nams] διάγω[vspa1p] ἐν[p] πᾶς[adfsn] εὐσέβεια[ndfs] καί[c] σεμνότης[ndfs].

4 γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ὃς
πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
5 ἐλθεῖν. εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἄνθρωπων ἄν-
6 θρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάν-
7 των, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ
ἀπόστολος ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκα-
8 λος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι
τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας, χωρὶς
9 ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν κατα-
στολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης, κοσμεῖν ἑαυτάς,
μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυ'σῳ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυ-
10 τελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι'
11 ἔργων ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.
12 γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός,
13 ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα,
14 καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει
15 γέγονε, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν
πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.
3 Πιστὸς ὁ λόγος, Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου
2 ἐπιθυμεῖ, δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυ-
ναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδα-

---

v.3 οὗτος[rdnns] γάρ[c] καλός[annsn] καί[c] ἀπόδεκτος[annsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] θεός[ngms]. **v.4** ὅς[rrnms] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] θέλω[vipa3s] σῴζω[vnap] καί[c] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] ἀλήθεια[ngfs] ἔρχομαι[vnaa]. **v.5** εἷς[nnms] γάρ[c] θεός[nnms] εἷς[nnms] καί[c] μεσίτης[nnms] θεός[ngms] καί[c] ἄνθρωπος[ngmp] ἄνθρωπος[nnms] Χριστός[nnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.6** ὁ[dnms] δίδωμι[vpaanms] ἑαυτοῦ[rxams] ἀντίλυτρον[nans] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dans] μαρτύριον[nans] καιρός[ndmp] ἴδιος[admpn]. **v.7** εἰς[p] ὅς[rrans] τίθημι[viap1s] ἐγώ[rpn-s] κῆρυξ[nnms] καί[c] ἀπόστολος[nnms] ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] ἐν[p] Χριστός[ndms] οὐ[xo] ψεύδομαι[vipn1s] διδάσκαλος[nnms] ἔθνος[ngnp] ἐν[p] πίστις[ndfs] καί[c] ἀλήθεια[ndfs]. **v.8** βούλομαι[vipn1s] οὖν[c] προσεύχομαι[vnpn] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] ἐν[p] πᾶς[admsn] τόπος[ndms] ἐπαίρω[vppaamp] ὅσιος[aampn] χείρ[nafp] χωρίς[bo] ὀργή[ngfs] καί[c] διαλογισμός[ngms]. **v.9** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dafp] γυνή[nafp] ἐν[p] καταστολή[ndfs] κόσμιος[adfsn] μετά[p] αἰδώς[ngfs] καί[c] σωφροσύνη[ngfs] κοσμέω[vnpa] ἑαυτοῦ[rxafp] μή[xo] ἐν[p] πλέγμα[ndnp] ἤ[xo] χρυσός[ndms] ἤ[xo] μαργαρίτης[ndmp] ἤ[xo] ἱματισμός[ndms] πολυτελής[admsn]. **v.10** ἀλλά[c] ὅς[rrnns] πρέπω[vipq3s] γυνή[ndfp] ἐπαγγέλλομαι[vppndfp] θεοσέβεια[nafs] διά[p] ἔργον[ngnp] ἀγαθός[agnpn]. **v.11** γυνή[nnfs] ἐν[p] ἡσυχία[ndfs] μανθάνω[vdpa3s] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὑποταγή[ndfs]. **v.12** γυνή[ndfs] δέ[c] διδάσκω[vnpa] οὐ[xo] ἐπιτρέπω[vipa1s] οὐδέ[bo] αὐθεντέω[vnpa] ἀνήρ[ngms] ἀλλά[c] εἰμί[vnpx] ἐν[p] ἡσυχία[ndfs]. **v.13** Ἀδάμ[tp] γάρ[c] πρῶτος[anmsn] πλάσσω[viap3s] εἶτα[bo] Εὕα[nnfs]. **v.14** καί[c] Ἀδάμ[tp] οὐ[xo] ἀπατάω[viap3s] ὁ[dnfs] δέ[c] γυνή[nnfs] ἀπατάω[vpapnfs] ἐν[p] παράβασις[ndfs] γίνομαι[vixa3s]. **v.15** σῴζω[vifp3s] δέ[c] διά[p] ὁ[dgfs] τεκνογονία[ngfs] ἐάν[qo] μένω[vsaa3p] ἐν[p] πίστις[ndfs] καί[c] ἀγάπη[ndfs] καί[c] ἁγιασμός[ndms] μετά[p] σωφροσύνη[ngfs]. **3. v.1** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] λόγος[nnms] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἐπισκοπή[ngfs] ὀρέγω[vipm3s] καλός[agnsn] ἔργον[ngns] ἐπιθυμέω[vipa3s].

κτικόν, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ᾽ ἐπι- 3
εικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστά- 4
μενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος. εἰ δέ 5
τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ
ἐπιμελήσεται, μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέ- 6
σῃ τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ 7
τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ δι-
αβόλου. διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ 8
πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον 9
τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθω- 10
σαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας 11
ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσι.
διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊ- 12
στάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες 13
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν
ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλ- 14
θεῖν πρὸς σὲ τάχιον, ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν 15
οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος,
στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογουμένως μέγα 16
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί,
ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,

---

v.2 δεῖ[vipq3s] οὖν[c] ὁ[dams] ἐπίσκοπος[nams] ἀνεπίλημπτος[aamsn] εἰμί[vnpx] εἷς[ngfs] γυνή[ngfs] ἀνήρ[nams] νηφάλιος[nams] σώφρων[aamsn] κόσμιος[aamsn] φιλόξενος[aamsn] διδακτικός[aamsn]. **v.3** μή[xo] πάροινος[aamsn] μή[xo] πλήκτης[nams] μή[xo] αἰσχροκερδής[aamsn] ἀλλά[c] ἐπιεικής[aamsn] ἄμαχος[aamsn] ἀφιλάργυρος[aamsn]. **v.4** ὁ[dgms] ἴδιος[agmsn] οἶκος[ngms] καλῶς[bo] προΐστημι[vppmams] τέκνον[nanp] ἔχω[vppaams] ἐν[p] ὑποταγή[ndfs] μετά[p] πᾶς[agfsn] σεμνότης[ngfs]. **v.5** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgms] ἴδιος[agmsn] οἶκος[ngms] προΐστημι[vnaa] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s] πῶς[bo] ἐκκλησία[ngfs] θεός[ngms] ἐπιμελέομαι[vifd3s]. **v.6** μή[xo] νεόφυτος[aamsn] ἵνα[c] μή[xo] τυφόω[vpapnms] εἰς[p] κρίμα[nans] ἐμπίπτω[vsaa3s] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn]. **v.7** δεῖ[vipq3s] δέ[c] αὐτός[rpams] καί[c] μαρτυρία[nafs] καλός[aafsn] ἔχω[vnpa] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἔξωθεν[bo] ἵνα[c] μή[xo] εἰς[p] ὀνειδισμός[nams] ἐμπίπτω[vsaa3s] καί[c] παγίς[nafs] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn]. **v.8** διάκονος[namp] ὡσαύτως[bo] σεμνός[aampn] μή[xo] δίλογος[aampn] μή[xo] οἶνος[ndms] πολύς[admsn] προσέχω[vppaamp] μή[xo] αἰσχροκερδής[aampn]. **v.9** ἔχω[vppaamp] ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐν[p] καθαρός[adfsn] συνείδησις[ndfs]. **v.10** καί[c] οὗτος[rdnmp] δέ[c] δοκιμάζω[vdpp3p] πρῶτος[bo] εἶτα[bo] διακονέω[vdpa3p] ἀνέγκλητος[anmpn] εἰμί[vppxnmp]. **v.11** γυνή[nafp] ὡσαύτως[bo] σεμνός[aafpn] μή[xo] διάβολος[aafpn] νηφάλιος[aampn] πιστός[aafpn] ἐν[p] πᾶς[adnpn]. **v.12** διάκονος[nnmp] εἰμί[vdpx3p] εἷς[ngfs] γυνή[ngfs] ἀνήρ[nnmp] τέκνον[ngnp] καλῶς[bo] προΐστημι[vppmnmp] καί[c] ὁ[dgmp] ἴδιος[agmpn] οἶκος[ngmp]. **v.13** ὁ[dnmp] γάρ[c] καλῶς[bo] διακονέω[vpaanmp] βαθμός[nams] ἑαυτοῦ[rxdmp] καλός[aamsn] περιποιέω[vipm3p] καί[c] πολύς[aafsn] παρρησία[nafs] ἐν[p] πίστις[ndfs] ὁ[ddfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.14** οὗτος[rdanp] σύ[rpd-s] γράφω[vipa1s] ἐλπίζω[vppanms] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-s] ταχύς[bo]. **v.15** ἐάν[qo] δέ[c] βραδύνω[vspa1s] ἵνα[c] οἶδα[vsxa2s] πῶς[bo] δεῖ[vipq3s] ἐν[p] οἶκος[ndms] θεός[ngms] ἀναστρέφω[vnpp] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] ἐκκλησία[nnfs] θεός[ngms] ζάω[vppagms] στῦλος[nnms] καί[c] ἑδραίωμα[nnns] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs].

ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.
4 Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀπο-
στήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις
2 καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κε-
3 καυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλυόντων γαμεῖν, ἀ-
πέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐ-
4 χαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι πᾶν
κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας
5 λαμβανόμενον, ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.
6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς
7 διδασκαλίας ᾗ παρηκολούθηκας. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γρα-
ώδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν,
8 ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ
εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς
9 τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀπο-
10 δοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα
ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων
11, 12 μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδείς σου
τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν
λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁ-

---

v.16 καί[c] ὁμολογουμένως[bo] μέγας[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ὁ[dgfs] εὐσέβεια[ngfs] μυστήριον[nnns] θεός[nnms] φανερόω[viap3s] ἐν[p] σάρξ[ndfs] δικαιόω[viap3s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ὁράω[viap3s] ἄγγελος[ndmp] κηρύσσω[viap3s] ἐν[p] ἔθνος[ndnp] πιστεύω[viap3s] ἐν[p] κόσμος[ndms] ἀναλαμβάνω[viap3s] ἐν[p] δόξα[ndfs].
4. v.1 ὁ[dnns] δέ[c] πνεῦμα[nnns] ῥητῶς[bo] λέγω[vipa3s] ὅτι[c] ἐν[p] ὕστερος[admpn] καιρός[ndmp] ἀφίστημι[vifd3p] τι-σρινμπ ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] προσέχω[vppanmp] πνεῦμα[ndnp] πλάνος[adnpn] καί[c] διδασκαλία[ndfp] δαιμόνιον[ngnp]. **v.2** ἐν[p] ὑπόκρισις[ndfs] ψευδολόγος[agmpn] καυστηριάζω[vpxpgmp] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] συνείδησις[nafs]. **v.3** κωλύω[vppagmp] γαμέω[vnpa] ἀπέχω[vnpm] βρῶμα[ngnp] ὅς[rranp] ὁ[dnms] θεός[nnms] κτίζω[viaa3s] εἰς[p] μετάλημψις[nafs] μετά[p] εὐχαριστία[ngfs] ὁ[ddmp] πιστός[admpn] καί[c] ἐπιγινώσκω[vpxadmp] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs]. **v.4** ὅτι[c] πᾶς[annsn] κτίσμα[nnns] θεός[ngms] καλός[annsn] καί[c] οὐδείς[annsn] ἀπόβλητος[annsn] μετά[p] εὐχαριστία[ngfs] λαμβάνω[vpppnns]. **v.5** ἁγιάζω[vipp3s] γάρ[c] διά[p] λόγος[ngms] θεός[ngms] καί[c] ἔντευξις[ngfs]. **v.6** οὗτος[rdanp] ὑποτίθημι[vppmnms] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] καλός[anmsn] εἰμί[vifx2s] διάκονος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐντρέφω[vpppnms] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] καλός[agfsn] διδασκαλία[ngfs] ὅς[rrdfs] παρακολουθέω[vixa2s]. **v.7** ὁ[damp] δέ[c] βέβηλος[aampn] καί[c] γραώδης[aampn] μῦθος[namp] παραιτέομαι[vdpn2s] γυμνάζω[vdpa2s] δέ[c] σεαυτοῦ[rxams] πρός[p] εὐσέβεια[nafs]. **v.8** ὁ[dnfs] γάρ[c] σωματικός[anfsn] γυμνασία[nnfs] πρός[p] ὀλίγος[aamsn] εἰμί[vipx3s] ὠφέλιμος[anmsn] ὁ[dnfs] δέ[c] εὐσέβεια[nnfs] πρός[p] πᾶς[aanpn] ὠφέλιμος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ἐπαγγελία[nafs] ἔχω[vppanfs] ζωή[ngfs] ὁ[dgfs] νῦν[bo] καί[c] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs]. **v.9** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] πᾶς[agfsn] ἀποδοχή[ngfs] ἄξιος[anmsn]. **v.10** εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] καί[c] κοπιάω[vipa1p] καί[c] ὀνειδίζω[vipp1p] ὅτι[c] ἐλπίζω[vixa1p] ἐπί[p] θεός[ndms] ζάω[vppadms] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] σωτήρ[nnms] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp] μάλιστα[bo] πιστός[agmpn]. **v.11** παραγγέλλω[vdpa2s] οὗτος[rdanp] καί[c] διδάσκω[vdpa2s].

γνείᾳ. ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, 13
τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι 14
διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου.
ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ 15
ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. ἐπίμενε αὐτοῖς, 16
τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νε- **5**
ωτέρους, ὡς ἀδελφούς, πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας, νεωτέρας, 2
ὡς ἀδελφὰς, ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 3
εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν 4
ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις,
τοῦτο γάρ ἐστὶ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἡ δὲ 5
ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τόν Θεὸν, καὶ προσ-
μένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἡ 6
δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκε. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀν- 7
επίληπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ 8
προνοεῖ τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα 9
καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, γεγονυῖα, ἑνὸς ἀνδρὸς
γυνή, ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ 10
ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκε-

---

v.12 μηδείς[anmsn] σύ[rpg-s] ὁ[dgfs] νεότης[ngfs] καταφρονέω[vdpa3s] ἀλλά[c] τύπος[nnms] γίνομαι[vdpn2s] ὁ[dgmp] πιστός[agmpn] ἐν[p] λόγος[ndms] ἐν[p] ἀναστροφή[ndfs] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἐν[p] πίστις[ndfs] ἐν[p] ἁγνεία[ndfs]. **v.13** ἕως[c] ἔρχομαι[vipn1s] προσέχω[vdpa2s] ὁ[ddfs] ἀνάγνωσις[ndfs] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs]. **v.14** μή[xo] ἀμελέω[vdpa2s] ὁ[dgns] ἐν[p] σύ[rpd-s] χάρισμα[ngns] ὅς[rrnns] δίδωμι[viap3s] σύ[rpd-s] διά[p] προφητεία[ngfs] μετά[p] ἐπίθεσις[ngfs] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ὁ[dgns] πρεσβυτέριον[ngns]. **v.15** οὗτος[rdanp] μελετάω[vdpa2s] ἐν[p] οὗτος[rddnp] εἰμί[vdpx2s] ἵνα[c] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] προκοπή[nnfs] φανερός[anfsn] εἰμί[vspx3s] ἐν[p] πᾶς[admpn]. **v.16** ἐπέχω[vdpa2s] σεαυτοῦ[rxdms] καί[c] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs] ἐπιμένω[vdpa2s] αὐτός[rpdmp] οὗτος[rdans] γάρ[c] ποιέω[vppanms] καί[c] σεαυτοῦ[rxams] σῴζω[vifa2s] καί[c] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] σύ[rpg-s]. **5. v.1** πρεσβύτερος[admsn] μή[xo] ἐπιπλήσσω[vsaa2s] ἀλλά[c] παρακαλέω[vdpa2s] ὡς[bo] πατήρ[nams] νέος[aampc] ὡς[bo] ἀδελφός[namp]. **v.2** πρεσβύτερος[aafpn] ὡς[bo] μήτηρ[nafp] νέος[aafpc] ὡς[bo] ἀδελφή[nafp] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἁγνεία[ndfs]. **v.3** χήρα[nafp] τιμάω[vdpa2s] ὁ[dafp] ὄντως[bo] χήρα[nafp]. **v.4** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ χήρα[nnfs] τέκνον[nanp] ἤ[xo] ἔκγονος[aanpn] ἔχω[vipa3s] μανθάνω[vdpa3p] πρῶτος[bo] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] οἶκος[nams] εὐσεβέω[vnpa] καί[c] ἀμοιβή[nafp] ἀποδίδωμι[vnpa] ὁ[ddmp] πρόγονος[ndmp] οὗτος[rdnns] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] καλός[annsn] καί[c] ἀπόδεκτος[annsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.5** ὁ[dnfs] δέ[c] ὄντως[bo] χήρα[nnfs] καί[c] μονόω[vpxpnfs] ἐλπίζω[vixa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] προσμένω[vipa3s] ὁ[ddfp] δέησις[ndfp] καί[c] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] νύξ[ngfs] καί[c] ἡμέρα[ngfs]. **v.6** ὁ[dnfs] δέ[c] σπαταλάω[vppanfs] ζάω[vppanfs] θνήσκω[vixa3s]. **v.7** καί[c] οὗτος[rdanp] παραγγέλλω[vdpa2s] ἵνα[c] ἀνεπίλημπτος[anmpn] εἰμί[vspx3p]. **v.8** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] ἴδιος[agmpn] καί[c] μάλιστα[bo] ὁ[dgmp] οἰκεῖος[agmpn] οὐ[xo] προνοέω[vipa3s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ἀρνέομαι[vixd3s] καί[c] εἰμί[vipx3s] ἄπιστος[agmsn] χείρων[anmsc]. **v.9** χήρα[nnfs] καταλέγω[vdpp3s] μή[xo] ἐλάσσων[annsn] ἔτος[ngnp] ἑξήκοντα[tn] γίνομαι[vpxanfs] εἷς[ngms] ἀνήρ[ngms] γυνή[nnfs].

11 σεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. νεωτέρας δὲ χήρας
παραιτοῦ, ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέ-
12, 13 λουσιν, ἔχουσαι κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα
δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον
δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ
14 δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδε-
σποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας
15, 16 χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. εἴ τις
πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεί-
17 σθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. Οἱ καλῶς
προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ
18 κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ, λέγει γὰρ ἡ γραφή, Βοῦν
ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί, Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.
19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ
20 δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔ-
21 λεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι. διαμαρτύρομαι ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέ-
λων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ
22 πρόσκλισιν. χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁ-
23 μαρτίαις ἀλλοτρίαις, σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. μηκέτι ὑδροπότει,
ἀλλ᾽ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον σοῦ καὶ τὰς πυκνάς σου

---

v.10 ἐν[p] ἔργον[ndnp] καλός[adnpn] μαρτυρέω[vpppnfs] εἰ[qo] τεκνοτροφέω[viaa3s] εἰ[qo] ξενοδοχέω[viaa3s] εἰ[qo] ἅγιος[agmpn] πούς[namp] νίπτω[viaa3s] εἰ[qo] θλίβω[vpppdmp] ἐπαρκέω[viaa3s] εἰ[qo] πᾶς[adnsn] ἔργον[ndns] ἀγαθός[adnsn] ἐπακολουθέω[viaa3s]. **v.11** νέος[aafpc] δέ[c] χήρα[nafp] παραιτέομαι[vdpn2s] ὅταν[c] γάρ[c] καταστρηνιάω[vsaa3p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] γαμέω[vnpa] θέλω[vipa3p]. **v.12** ἔχω[vppanfp] κρίμα[nans] ὅτι[c] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] πίστις[nafs] ἀθετέω[viaa3p]. **v.13** ἅμα[bo] δέ[c] καί[c] ἀργός[anfpn] μανθάνω[vipa3p] περιέρχομαι[vppnnfp] ὁ[dafp] οἰκία[nafp] οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἀργός[anfpn] ἀλλά[c] καί[c] φλύαρος[anfpn] καί[c] περίεργος[anmpn] λαλέω[vppanfp] ὁ[danp] μή[xo] δεῖ[vppqanp]. **v.14** βούλομαι[vipn1s] οὖν[c] νέος[aafpc] γαμέω[vnpa] τεκνογονέω[vnpa] οἰκοδεσποτέω[vnpa] μηδείς[aafsn] ἀφορμή[nafs] δίδωμι[vnpa] ὁ[ddms] ἀντίκειμαι[vppndms] λοιδορία[ngfs] χάριν[bo]. **v.15** ἤδη[bo] γάρ[c] τι-σρινμπ ἐκτρέπω[viap3p] ὀπίσω[bo] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms]. **v.16** εἰ[qo] τι-σρινμσ πιστός[anmsn] ὁ[xo] πιστός[anfsn] ἔχω[vipa3s] χήρα[nafp] ἐπαρκέω[vdpa3s] αὐτός[rpdfp] καί[c] μή[xo] βαρέω[vdpp3s] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] ἵνα[c] ὁ[ddfp] ὄντως[bo] χήρα[ndfp] ἐπαρκέω[vsaa3s]. **v.17** ὁ[dnmp] καλῶς[bo] προΐστημι[vpxanmp] πρεσβύτερος[anmpn] διπλοῦς[agfsn] τιμή[ngfs] ἀξιόω[vdpp3p] μάλιστα[bo] ὁ[dnmp] κοπιάω[vppanmp] ἐν[p] λόγος[ndms] καί[c] διδασκαλία[ndfs]. **v.18** λέγω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] βοῦς[nams] ἀλοάω[vppaams] οὐ[xo] φιμόω[vifa2s] καί[c] ἄξιος[anmsn] ὁ[dnms] ἐργάτης[nnms] ὁ[dgms] μισθός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.19** κατά[p] πρεσβύτερος[agmsn] κατηγορία[nafs] μή[xo] παραδέχομαι[vdpn2s] ἐκτός[bo] εἰ[qo] μή[xo] ἐπί[p] δύο[tn] ἤ[xo] τρεῖς[ngmp] μάρτυς[ngmp]. **v.20** ὁ[damp] ἁμαρτάνω[vppaamp] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmpn] ἐλέγχω[vdpa2s] ἵνα[c] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] φόβος[nams] ἔχω[vspa3p]. **v.21** διαμαρτύρομαι[vipn1s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] ἐκλεκτός[agmpn] ἄγγελος[ngmp] ἵνα[c] οὗτος[rdanp] φυλάσσω[vsaa2s] χωρίς[bo] πρόκριμα[ngns] μηδείς[aansn] ποιέω[vppanms] κατά[p] πρόσκλισις[nafs]. **v.22** χείρ[nafp] ταχέως[bo] μηδείς[admsn] ἐπιτίθημι[vdpa2s] μηδέ[c] κοινωνέω[vdpa2s] ἁμαρτία[ndfp] ἀλλότριος[adfpn] σεαυτοῦ[rxams] ἁγνός[aamsn] τηρέω[vdpa2s].

ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι, προά- 24
γουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσαύτως καὶ 25
τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυϐῆναι οὐ
δύναται.

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης **6**
τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδα-
σκαλία βλασφημῆται, οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ κα- 2
ταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν,
ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμε-
νοι. ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, 3
καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ᾽ εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφω- 4
ται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογο-
μαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πο-
νηραί, παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν, καὶ 5
ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν
εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστι δὲ πορισμὸς μέ- 6
γας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας, οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς 7
τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα, ἔχοντες 8
δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ 9
βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα,
καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθί-

---

v.23 μηκέτι[bo] ὑδροποτέω[vdpa2s] ἀλλά[c] οἶνος[ndms] ὀλίγος[admsn] χράομαι[vdpn2s] διά[p] ὁ[dams] στόμαχος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafp] πυκνός[aafpn] σύ[rpg-s] ἀσθένεια[nafp]. **v.24** τι-σριγμπ ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] πρόδηλος[anfpn] εἰμί[vipx3p] προάγω[vppanfp] εἰς[p] κρίσις[nafs] τι--σριδμπ δέ[c] καί[c] ἐπακολουθέω[vipa3p]. **v.25** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dnnp] καλός[annpn] ἔργον[nnnp] πρόδηλος[annpn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnnp] ἄλλως[bo] ἔχω[vppannp] κρύπτω[vnap] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s]. **6. v.1** ὅσος[rcnmp] εἰμί[vipx3p] ὑπό[p] ζυγός[nams] δοῦλος[nnmp] ὁ[damp] ἴδιος[aampn] δεσπότης[namp] πᾶς[agfsn] τιμή[ngfs] ἄξιος[aampn] ἡγέομαι[vdpn3p] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnfs] διδασκαλία[nnfs] βλασφημέω[vspp3s]. **v.2** ὁ[dnmp] δέ[c] πιστός[aampn] ἔχω[vppanmp] δεσπότης[namp] μή[xo] καταφρονέω[vdpa3p] ὅτι[c] ἀδελφός[nnmp] εἰμί[vipx3p] ἀλλά[c] μᾶλλον[bo] δουλεύω[vdpa3p] ὅτι[c] πιστός[anfpn] εἰμί[vipx3p] καί[c] ἀγαπητός[anmpn] ὁ[dnmp] ὁ[dgfs] εὐεργεσία[ngfs] ἀντιλαμβάνομαι[vppnnmp] οὗτος[rdanp] διδάσκω[vdpa2s] καί[c] παρακαλέω[vdpa2s]. **v.3** εἰ[qo] τι-σρινμσ ἑτεροδιδασκαλέω[vipa3s] καί[c] μή[xo] προσέρχομαι[vipn3s] ὑγιαίνω[vppadmp] λόγος[ndmp] ὁ[ddmp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ὁ[ddfs] κατά[p] εὐσέβεια[nafs] διδασκαλία[ndfs]. **v.4** τυφόω[vixp3s] μηδείς[aansn] ἐπίσταμαι[vppnnms] ἀλλά[c] νοσέω[vppanms] περί[p] ζήτησις[nafp] καί[c] λογομαχία[nafp] ἐκ[p] ὅς[rrgfp] γίνομαι[vipn3s] φθόνος[nnms] ἔρις[nnfs] βλασφημία[nnfp] ὑπόνοια[nnfp] πονηρός[anfpn]. **v.5** διαπαρατριβή[nnfp] διαφθείρω[vpxpgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὁ[dams] νοῦς[nams] καί[c] ἀποστερέω[vpxpgmp] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] νομίζω[vppagmp] πορισμός[nams] εἰμί[vnpx] ὁ[dafs] εὐσέβεια[nafs] ἀφίστημι[vdpn2s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] τοιοῦτος[rdgmp]. **v.6** εἰμί[vipx3s] δέ[c] πορισμός[nnms] μέγας[anmsn] ὁ[dnfs] εὐσέβεια[nnfs] μετά[p] αὐτάρκεια[ngfs]. **v.7** οὐδείς[aansn] γάρ[c] εἰσφέρω[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] δῆλος[annsn] ὅτι[c] οὐδέ[bo] ἐκφέρω[vnaa] τι-σριανσ δύναμαι[vipn1p]. **v.8** ἔχω[vppanmp] δέ[c] διατροφή[nafp] καί[c] σκέπασμα[nanp] οὗτος[rddnp] ἀρκέω[vifp1p].

10 ζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἲς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν, ῥίζα γὰρ
πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι
ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀ-
11 δύναις πολλαῖς. Σὺ δέ ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε,
δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν,
12 πρᾳότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ
τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἲς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν κα-
13 λὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω σοι
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰ-
ησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμο-
14 λογίαν, τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, μέχρι
15 τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν καιροῖς
ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν
16 βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀ-
θανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων,
17 οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν. Τοῖς
πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ
ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ, τῷ ζῶντι τῷ
18 παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἲς ἀπόλαυσιν. ἀγαθοεργεῖν,
πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς,
19 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἲς τὸ μέλλον, ἵνα

---

v.9 ὁ[dnmp] δέ[c] βούλομαι[vppnnmp] πλουτέω[vnpa] ἐμπίπτω[vipa3p] εἰς[p] πειρασμός[nams] καί[c] παγίς[nafs] καί[c] ἐπιθυμία[nafp] πολύς[aafpn] ἀνόητος[aafpn] καί[c] βλαβερός[aafpn] ὅστις[rrnfp] βυθίζω[vipa3p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] εἰς[p] ὄλεθρος[nams] καί[c] ἀπώλεια[nafs]. **v.10** ῥίζα[nnfs] γάρ[c] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] κακός[agnpn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] φιλαργυρία[nnfs] ὅς[rrgfs] τι-σρινμπ ὀρέγω[vppmnmp] ἀποπλανάω[viap3p] ἀπό[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] καί[c] ἑαυτοῦ[rxamp] περιπείρω[viaa3p] ὀδύνη[ndfp] πολύς[adfpn]. **v.11** σύ[rpn-s] δέ[c] ὦ[i] ἄνθρωπος[nvms] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdanp] φεύγω[vdpa2s] διώκω[vdpa2s] δέ[c] δικαιοσύνη[nafs] εὐσέβεια[nafs] πίστις[nafs] ἀγάπη[nafs] ὑπομονή[nafs] πραΰτης[nafs]. **v.12** ἀγωνίζομαι[vdpn2s] ὁ[dams] καλός[aamsn] ἀγών[nams] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἐπιλαμβάνομαι[vdad2s] ὁ[dgfs] αἰώνιος[agfsn] ζωή[ngfs] εἰς[p] ὅς[rrafs] καί[c] καλέω[viap2s] καί[c] ὁμολογέω[viaa2s] ὁ[dafs] καλός[aafsn] ὁμολογία[nafs] ἐνώπιον[bo] πολύς[agmpn] μάρτυς[ngmp]. **v.13** παραγγέλλω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζῳοποιέω[vppagms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] καί[c] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] μαρτυρέω[vpaagms] ἐπί[p] Πόντιος[ngms] Πιλᾶτος[ngms] ὁ[dafs] καλός[aafsn] ὁμολογία[nafs]. **v.14** τηρέω[vnaa] σύ[rpa-s] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ἄσπιλος[aafsn] ἀνεπίλημπτος[aafsn] μέχρι[bo] ὁ[dgfs] ἐπιφάνεια[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.15** ὅς[rrafs] καιρός[ndmp] ἴδιος[admpn] δείκνυμι[vifa3s] ὁ[dnms] μακάριος[anmsn] καί[c] μόνος[anmsn] δυνάστης[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] βασιλεύω[vppagmp] καί[c] κύριος[nnms] ὁ[dgmp] κυριεύω[vppagmp]. **v.16** ὁ[dnms] μόνος[anmsn] ἔχω[vppanms] ἀθανασία[nafs] φῶς[nans] οἰκέω[vppanms] ἀπρόσιτος[aansn] ὅς[rrams] ὁράω[viaa3s] οὐδείς[anfsn] ἄνθρωπος[ngmp] οὐδέ[bo] ὁράω[vnaa] δύναμαι[vipn3s] ὅς[rrdms] τιμή[nnfs] καί[c] κράτος[nnns] αἰώνιος[annsn] ἀμήν[th]. **v.17** ὁ[ddmp] πλούσιος[admpn] ἐν[p] ὁ[ddms] νῦν[bo] αἰών[ndms] παραγγέλλω[vdpa2s] μή[xo] ὑψηλοφρονέω[vnpa] μηδέ[c] ἐλπίζω[vnxa] ἐπί[p] πλοῦτος[ngms] ἀδηλότης[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] ζάω[vppadms] ὁ[ddms] παρέχω[vppadms] ἐγώ[rpd-p] πλουσίως[bo] πᾶς[aanpn] εἰς[p] ἀπόλαυσις[nafs]. **v.18** ἀγαθοεργέω[vnpa] πλουτέω[vnpa] ἐν[p] ἔργον[ndnp] καλός[adnpn] εὐμετάδοτος[aampn] εἰμί[vnpx] κοινωνικός[aampn].

ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνιόυ ζωῆς. Ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακατα- 20
θήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ
ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἥν τινες ἐπαγγελλόμε- 21
νοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ. ἀμήν. πρός
Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπό Λαοδικείας ἥτις ἐστίν μητρόπολις
φρυγίας τῆς Πακατιανῆς.

---

v.19 ἀποθησαυρίζω[vppaamp] ἑαυτοῦ[rxdmp] θεμέλιος[nams] καλός[aamsn] εἰς[p] ὁ[dans] μέλλω[vppaans] ἵνα[c] ἐπιλαμβάνομαι[vsad3p] ὁ[dgfs] αἰώνιος[agfsn] ζωή[ngfs]. **v.20** ὦ[i] Τιμόθεος[nvms] ὁ[dafs] παρακαταθήκη[nafs] φυλάσσω[vdaa2s] ἐκτρέπω[vppmnms] ὁ[dafp] βέβηλος[aafpn] κενοφωνία[nafp] καί[c] ἀντίθεσις[nafp] ὁ[dgfs] ψευδώνυμος[agfsn] γνῶσις[ngfs]. **v.21** ὅς[rrafs] τι-σρινμπ ἐπαγγέλλομαι[vppnnmp] περί[p] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ἀστοχέω[viaa3p] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] σύ[rpg-s] ἀμήν[th] πρός[p] Τιμόθεος[nams] πρῶτος[anfsn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Λαοδίκεια[ngfs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] μητρόπολις[nnfs] Φρυγία[ngfs] ὁ[dgfs] Πακατιανός[agfsn].

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατʼ
2 ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέ-
κνῳ, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
3 τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προ-
γόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ
4 μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν σε
5 ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, ὑ-
πόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴ-
κησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ,
6 πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. διʼ ἣν αἰτίαν ἀναμιμνῄσκω σε
ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπι-
7 θέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα
8 δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ
οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν
δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύ-
9 ναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ,
οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατʼ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν
10 δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, φανε-
ρωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] διά[p] θέλημα[ngns] θεός[ngms] κατά[p] ἐπαγγελία[nafs] ζωή[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.2** Τιμόθεος[ndms] ἀγαπητός[admsn] τέκνον[ndns] χάρις[nnfs] ἔλεος[nnms] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] καί[c] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.3** χάρις[nafs] ἔχω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅς[rrdms] λατρεύω[vipa1s] ἀπό[p] πρόγονος[ngmp] ἐν[p] καθαρός[adfsn] συνείδησις[ndfs] ὡς[bo] ἀδιάλειπτος[aafsn] ἔχω[vipa1s] ὁ[dafs] περί[p] σύ[rpg-s] μνεία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfp] δέησις[ndfp] ἐγώ[rpg-s] νύξ[ngfs] καί[c] ἡμέρα[ngfs]. **v.4** ἐπιποθέω[vppanms] σύ[rpa-s] ὁράω[vnaa] μιμνῄσκομαι[vpxpnms] σύ[rpg-s] ὁ[dgnp] δάκρυον[ngnp] ἵνα[c] χαρά[ngfs] πληρόω[vsap1s]. **v.5** ὑπόμνησις[nafs] λαμβάνω[vppanms] ὁ[dgfs] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἀνυπόκριτος[agfsn] πίστις[ngfs] ὅστις[rrnfs] ἐνοικέω[viaa3s] πρῶτος[bo] ἐν[p] ὁ[ddfs] μάμμη[ndfs] σύ[rpg-s] Λωΐς[ndms] καί[c] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] σύ[rpg-s] Εὐνίκη[ndfs] πείθω[vixp1s] δέ[c] ὅτι[c] καί[c] ἐν[p] σύ[rpd-s]. **v.6** διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] ἀναμιμνῄσκω[vipa1s] σύ[rpa-s] ἀναζωπυρέω[vnpa] ὁ[dans] χάρισμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπίθεσις[ngfs] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** οὐ[xo] γάρ[c] δίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] πνεῦμα[nans] δειλία[ngfs] ἀλλά[c] δύναμις[ngfs] καί[c] ἀγάπη[ngfs] καί[c] σωφρονισμός[ngms]. **v.8** μή[xo] οὖν[c] ἐπαισχύνομαι[vsao2s] ὁ[dans] μαρτύριον[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] μηδέ[c] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dams] δέσμιος[nams] αὐτός[rpgms] ἀλλά[c] συγκακοπαθέω[vdaa2s] ὁ[ddns] εὐαγγέλιον[ndns] κατά[p] δύναμις[nafs] θεός[ngms]. **v.9** ὁ[dgms] σῴζω[vpaagms] ἐγώ[rpa-p] καί[c] καλέω[vpaagms] κλῆσις[ndfs] ἅγιος[adfsn] οὐ[xo] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ἐγώ[rpg-p] ἀλλά[c] κατά[p] ἴδιος[aafsn] πρόθεσις[nafs] καί[c] χάρις[nafs] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] πρό[p] χρόνος[ngmp] αἰώνιος[agmpn].

Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν
καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ 11
καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. δι᾽ ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα 12
πάσχω, ἀλλ᾽ οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ
πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς
ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν 13
παρ᾽ ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ 14
ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάν- 15
τες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. δῴη ἔλεος 16
ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε, καὶ
τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπῃσχύνθη, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, 17
σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὗρε. δῴη αὐτῷ ὁ Κύριος εὑ- 18
ρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰ- **2**
ησοῦ. καὶ ἃ ἤκουσας παρ᾽ ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα 2
παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέ-
ρους διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς καλὸς στρατιώτης 3
Ἰησοῦ Χριστοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ 4
βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ 5

---

v.10 φανερόω[vpapafs] δέ[c] νῦν[bo] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπιφάνεια[ngfs] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καταργέω[vpaagms] μέν[xo] ὁ[dams] θάνατος[nams] φωτίζω[vpaagms] δέ[c] ζωή[nafs] καί[c] ἀφθαρσία[nafs] διά[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.11** εἰς[p] ὅς[rrans] τίθημι[viap1s] ἐγώ[rpn-s] κῆρυξ[nnms] καί[c] ἀπόστολος[nnms] καί[c] διδάσκαλος[nnms] ἔθνος[ngnp]. **v.12** διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] καί[c] οὗτος[rdanp] πάσχω[vipa1s] ἀλλά[c] οὐ[xo] ἐπαισχύνομαι[vipn1s] οἶδα[vixa1s] γάρ[c] ὅς[rrdms] πιστεύω[vixa1s] καί[c] πείθω[vixp1s] ὅτι[c] δυνατός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dafs] παραθήκη[nafs] ἐγώ[rpg-s] φυλάσσω[vnaa] εἰς[p] ἐκεῖνος[rdafs] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs]. **v.13** ὑποτύπωσις[nafs] ἔχω[vdpa2s] ὑγιαίνω[vppagmp] λόγος[ngmp] ὅς[rrgmp] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] ἀκούω[viaa2s] ἐν[p] πίστις[ndfs] καί[c] ἀγάπη[ndfs] ὁ[ddfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.14** ὁ[dafs] καλός[aafsn] παρακαταθήκη[nafs] φυλάσσω[vdaa2s] διά[p] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] ὁ[dgns] ἐνοικέω[vppagns] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p]. **v.15** οἶδα[vixa2s] οὗτος[rdans] ὅτι[c] ἀποστρέφω[viap3p] ἐγώ[rpa-s] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀσία[ndfs] ὅς[rrgmp] εἰμί[vipx3s] Φύγελος[nnms] καί[c] Ἑρμογένης[nnms]. **v.16** δίδωμι[voaa3s] ἔλεος[nans] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddms] Ὀνησίφορος[ngms] οἶκος[ndms] ὅτι[c] πολλάκις[bo] ἐγώ[rpa-s] ἀναψύχω[viaa3s] καί[c] ὁ[dafs] ἅλυσις[nafs] ἐγώ[rpg-s] οὐ[xo] ἐπαισχύνομαι[viap3s]. **v.17** ἀλλά[c] γίνομαι[vpadnms] ἐν[p] Ῥώμη[ndfs] σπουδαῖος[aamsc] ζητέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] καί[c] εὑρίσκω[viaa3s]. **v.18** δίδωμι[voaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] εὑρίσκω[vnaa] ἔλεος[nans] παρά[p] κύριος[ngms] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] καί[c] ὅσος[rcanp] ἐν[p] Ἔφεσος[ndfs] διακονέω[viaa3s] βελτίων[nans] σύ[rpn-s] γινώσκω[vipa2s]. **2. v.1** σύ[rpn-s] οὖν[c] τέκνον[nvns] ἐγώ[rpg-s] ἐνδυναμόω[vdpp2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] χάρις[ndfs] ὁ[ddfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.2** καί[c] ὅς[rranp] ἀκούω[viaa2s] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] διά[p] πολύς[agmpn] μάρτυς[ngmp] οὗτος[rdanp] παρατίθημι[viam2s] πιστός[admpn] ἄνθρωπος[ndmp] ὅστις[rrnmp] ἱκανός[anmpn] εἰμί[vifx3p] καί[c] ἕτερος[aampn] διδάσκω[vnaa]. **v.3** σύ[rpn-s] οὖν[c] κακοπαθέω[vdaa2s] ὡς[bo] καλός[anmsn] στρατιώτης[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** οὐδείς[anfsn] στρατεύω[vppmnms] ἐμπλέκω[vipp3s] ὁ[ddfp] ὁ[dgms] βίος[ngms] πραγματεία[ndfp] ἵνα[c] ὁ[ddms] στρατολογέω[vpaadms] ἀρέσκω[vsaa3s].

6 ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κο-
7 πιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει
8 α λέγω, δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. μνημόνευε
Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβίδ,
9 κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κα-
10 κοῦργος, ἀλ᾽λ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα
ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι
11 τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος,
12 εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν, εἰ ὑπομένομεν, καὶ
συμβασιλεύσομεν, εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς,
13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ
14 δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ
Κυρίοῦ μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ
15 τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ
Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀ-
16 ληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιΐστασο, ἐπὶ πλεῖον
17 γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα
18 νομὴν ἕξει, ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, οἵτινες περὶ τὴν
ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι,
19 καὶ ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος
τοῦ Θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην, Ἔγνω Κύριος
τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων

---

v.5 ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} ἀθλέω^{vspa3s} τι-σρινμσ οὐ^{xo} στεφανόω^{vipp3s} ἐάν^{qo} μή^{xo} νομίμως^{bo} ἀθλέω^{vsaa3s}. **v.6** ὁ^{dams} κοπιάω^{vppaams} γεωργός^{nams} δεῖ^{vipq3s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dgmp} κάρπος^{ngmp} μεταλαμβάνω^{vnpa}. **v.7** νοέω^{vdpa2s} ὅς^{rranp} λέγω^{vipa1s} δίδωμι^{voaa3s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-s}$ ὅς^{dnms} κύριος^{nnms} σύνεσις^{nafs} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn}. **v.8** μνημονεύω^{vdpa2s} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐγείρω^{vpxpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἐκ^{p} σπέρμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} κατά^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.9** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} κακοπαθέω^{vipa1s} μέχρι^{bo} δεσμός^{ngmp} ὡς^{bo} κακοῦργος^{anmsn} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} δέω^{vixp3s}. **v.10** διά^{p} οὗτος^{rdans} πᾶς^{aanpn} ὑπομένω^{vipa1s} διά^{p} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} ἵνα^{c} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} σωτηρία^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μετά^{p} δόξα^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.11** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰ^{qo} γάρ^{c} συναποθνῄσκω^{viaa1p} καί^{c} συζάω^{vifa1p}. **v.12** εἰ^{qo} ὑπομένω^{vipa1p} καί^{c} συμβασιλεύω^{vifa1p} εἰ^{qo} ἀρνέομαι^{vipn1p} κἀκεῖνος^{rdnms} ἀρνέομαι^{vifd3s} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.13** εἰ^{qo} ἀπιστέω^{vipa1p} ἐκεῖνος^{rdnms} πιστός^{anmsn} μένω^{vipa3s} ἀρνέομαι^{vnad} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s}. **v.14** οὗτος^{rdanp} ὑπομιμνῄσκω^{vdpa2s} διαμαρτύρομαι^{vppnnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} μή^{xo} λογομαχέω^{vnpa} εἰς^{p} οὐδείς^{aansn} χρήσιμος^{aansn} ἐπί^{p} καταστροφή^{ndfs} ὁ^{dgmp} ἀκούω^{vppagmp}. **v.15** σπουδάζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δόκιμος^{aamsn} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐργάτης^{nams} ἀνεπαίσχυντος^{aamsn} ὀρθοτομέω^{vppaams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.16** ὁ^{dafp} δέ^{c} βέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafp} περιΐστημι^{vdpm2s} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} γάρ^{c} προκόπτω^{vifa3p} ἀσέβεια^{ngfs}. **v.17** καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rpgmp} ὡς^{bo} γάγγραινα^{nnfs} νομή^{nafs} ἔχω^{vifa3s} ὅς^{rrgmp} εἰμί^{vipx3s} Ὑμέναιος^{nnms} καί^{c} Φίλητος^{nnms}. **v.18** ὅστις^{rrnmp} περί^{p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἀστοχέω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} ἤδη^{bo} γίνομαι^{vnxa} καί^{c} ἀνατρέπω^{vipa3p} ὁ^{dafs} τι-σριγμπ πίστις^{nafs}.

τὸ ὄνομα Χρισ'του. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη 20
χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν
εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ 21
τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, καὶ εὔχρηστον τῷ
δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτε- 22
ρικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην,
εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρ-
δίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς 23
ὅτι γεννῶσι μάχας. δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλ'λ ἤ- 24
πιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ἐν πρᾳότητι 25
παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θε-
ὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς 26
τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου
θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται και- **3**
ροὶ χαλεποί. ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, 2
ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάρι-
στοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνή- 3
μεροι, ἀφιλάγαθοι, προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλή- 4
δονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ 5

---

v.19 ὁ[dnms] μέντοι[c] στερεός[anmsn] θεμέλιος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵστημι[vixa3s] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] οὗτος[rdafs] γινώσκω[viaa3s] κύριος[nnms] ὁ[damp] εἰμί[vppxamp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀφίστημι[vdaa3s] ἀπό[p] ἀδικία[ngfs] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ὀνομάζω[vppanms] ὁ[dans] ὄνομα[nans] Χριστός[ngms].
v.20 ἐν[p] μέγας[adfsn] δέ[c] οἰκία[ndfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] μόνος[bo] σκεῦος[nnnp] χρυσοῦς[annpn] καί[c] ἀργυροῦς[annpn] ἀλλά[c] καί[c] ξύλινος[annpn] καί[c] ὀστράκινος[annpn] καί[c] ὅς[rrnnp] μέν[xo] εἰς[p] τιμή[nafs] ὅς[rrnnp] δέ[c] εἰς[p] ἀτιμία[nafs]. **v.21** ἐάν[qo] οὖν[c] τι-σρινμσ ἐκκαθαίρω[vsaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ἀπό[p] οὗτος[rdgnp] εἰμί[vifx3s] σκεῦος[nnns] εἰς[p] τιμή[nafs] ἁγιάζω[vpxpnns] καί[c] εὔχρηστος[annsn] ὁ[ddms] δεσπότης[ndms] εἰς[p] πᾶς[aansn] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn] ἑτοιμάζω[vpxpnns]. **v.22** ὁ[dafp] δέ[c] νεωτερικός[aafpn] ἐπιθυμία[nafp] φεύγω[vdpa2s] διώκω[vdpa2s] δέ[c] δικαιοσύνη[nafs] πίστις[nafs] ἀγάπη[nafs] εἰρήνη[nafs] μετά[p] ὁ[dgmp] ἐπικαλέω[vppmgmp] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐκ[p] καθαρός[agfsn] καρδία[ngfs].
v.23 ὁ[dafp] δέ[c] μωρός[aafpn] καί[c] ἀπαίδευτος[aafpn] ζήτησις[nafp] παραιτέομαι[vdpn2s] οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] γεννάω[vipa3p] μάχη[nafp]. **v.24** δοῦλος[nams] δέ[c] κύριος[ngms] οὐ[xo] δεῖ[vipq3s] μάχομαι[vnpn] ἀλλά[c] ἤπιος[aamsn] εἰμί[vnpx] πρός[p] πᾶς[aampn] διδακτικός[aamsn] ἀνεξίκακος[aamsn]. **v.25** ἐν[p] πραΰτης[ndfs] παιδεύω[vppaams] ὁ[damp] ἀντιδιατίθημι[vppmamp] μήποτε[bo] δίδωμι[vsaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] θεός[nnms] μετάνοια[nafs] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] ἀλήθεια[ngfs]. **v.26** καί[c] ἀνανήφω[vsaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] παγίς[ngfs] ζωγρέω[vpxpnmp] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dans] ἐκεῖνος[rdgms] θέλημα[nans].
3. v.1 οὗτος[rdans] δέ[c] γινώσκω[vdpa2s] ὅτι[c] ἐν[p] ἔσχατος[adfpn] ἡμέρα[ndfp] ἐνίστημι[vifd3p] καιρός[nnmp] χαλεπός[anmpn]. **v.2** εἰμί[vifx3p] γάρ[c] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] φίλαυτος[anmpn] φιλάργυρος[anmpn] ἀλαζών[nnmp] ὑπερήφανος[anmpn] βλάσφημος[anmpn] γονεύς[ndmp] ἀπειθής[anmpn] ἀχάριστος[anmpn] ἀνόσιος[anmpn]. **v.3** ἄστοργος[anmpn] ἄσπονδος[anmpn] διάβολος[anmpn] ἀκρατής[anmpn] ἀνήμερος[anmpn] ἀφιλάγαθος[anmpn]. **v.4** προδότης[nnmp] προπετής[anmpn] τυφόω[vpxpnmp] φιλήδονος[anmpn] μᾶλλον[bo] ἤ[xo] φιλόθεος[anmpn].

6 δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι, καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων
γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες
τὰ γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις
7 ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν
8 ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς
ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ,
ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν.
9 ἀλλ᾽ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος
10 ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. σὺ δὲ παρηκολούθη-
κάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ
11 μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς, τοῖς πα-
θήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις,
οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύ-
12 ριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
13 διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν
14 ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς
15 ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, καὶ ὅτι ἀπὸ
βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς
16 σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεό-
πνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς
17 ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ

---

v.5 ἔχω[vppanmp] μόρφωσις[nafs] εὐσέβεια[ngfs] ὁ[dafs] δέ[c] δύναμις[nafs] αὐτός[rpgfs] ἀρνέομαι[vpxnnmp] καί[c] οὗτος[rdamp] ἀποτρέπω[vdpm2s]. **v.6** ἐκ[p] οὗτος[rdgmp] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἐνδύνω[vppanmp] εἰς[p] ὁ[dafp] οἰκία[nafp] καί[c] αἰχμαλωτεύω[vppanmp] ὁ[danp] γυναικάριον[nanp] σωρεύω[vpxpanp] ἁμαρτία[ndfp] ἄγω[vppppanp] ἐπιθυμία[ndfp] ποικίλος[adfpn]. **v.7** πάντοτε[bo] μανθάνω[vppaanp] καί[c] μηδέποτε[bo] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] ἀλήθεια[ngfs] ἔρχομαι[vnaa] δύναμαι[vppnanp]. **v.8** ὅς[rrams] τρόπος[nams] δέ[c] Ἰάννης[nnms] καί[c] Ἰαμβρῆς[nnms] ἀνθίστημι[viaa3p] Μωϋσῆς[ndms] οὕτω[bo] καί[c] οὗτος[rdnmp] ἀνθίστημι[vipm3p] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] ἄνθρωπος[nnmp] καταφθείρω[vpxpnmp] ὁ[dams] νοῦς[nams] ἀδόκιμος[anmpn] περί[p] ὁ[dafs] πίστις[nafs]. **v.9** ἀλλά[c] οὐ[xo] προκόπτω[vifa3p] ἐπί[p] πολύς[aansc] ὁ[dnfs] γάρ[c] ἄνοια[nnfs] αὐτός[rpgmp] ἔκδηλος[anmsn] εἰμί[vifx3s] πᾶς[admpn] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnfs] ἐκεῖνος[rdgmp] γίνομαι[viad3s]. **v.10** σύ[rpn-s] δέ[c] παρακολουθέω[vixa2s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs] ὁ[ddfs] ἀγωγή[ndfs] ὁ[ddfs] πρόθεσις[ndfs] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[ddfs] μακροθυμία[ndfs] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ὁ[ddfs] ὑπομονή[ndfs]. **v.11** ὁ[ddmp] διωγμός[ndmp] ὁ[ddnp] πάθημα[ndnp] οἷος[rrnnp] ἐγώ[rpd-s] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] Ἀντιόχεια[ndfs] ἐν[p] Ἰκόνιον[ndns] ἐν[p] Λύστρα[ndnp] οἷος[rcanp] διωγμός[namp] ὑποφέρω[viaa1s] καί[c] ἐκ[p] πᾶς[agmpn] ἐγώ[rpa-s] ῥύομαι[vian3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms]. **v.12** καί[c] πᾶς[anmpn] δέ[c] ὁ[dnmp] θέλω[vppanmp] εὐσεβῶς[bo] ζάω[vnpa] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] διώκω[vifp3p]. **v.13** πονηρός[anmpn] δέ[c] ἄνθρωπος[nnmp] καί[c] γόης[nnmp] προκόπτω[vifa3p] ἐπί[p] ὁ[dans] χείρων[aansn] πλανάω[vppanmp] καί[c] πλανάω[vpppnmp]. **v.14** σύ[rpn-s] δέ[c] μένω[vdpa2s] ἐν[p] ὅς[rrdnp] μανθάνω[viaa2s] καί[c] πιστόω[viap2s] οἶδα[vpxanms] παρά[p] τίς[rqgms] μανθάνω[viaa2s]. **v.15** καί[c] ὅτι[c] ἀπό[p] βρέφος[ngns] ὁ[danp] ἱερός[aanpn] γράμμα[nanp] οἶδα[vixa2s] ὁ[danp] δύναμαι[vppnanp] σύ[rpa-s] σοφίζω[vnaa] εἰς[p] σωτηρία[nafs] διά[p] πίστις[ngfs] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.16** πᾶς[anfsn] γραφή[nnfs] θεόπνευστος[anfsn] καί[c] ὠφέλιμος[anmsn] πρός[p] διδασκαλία[nafs] πρός[p] ἔλεγχος[nams] πρός[p] ἐπανόρθωσις[nafs] πρός[p] παιδεία[nafs] ὁ[dafs] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs].

ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.
Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου **4**
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, κα-
τὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον 2
τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον,
παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ 3
καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ
κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκά-
λους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν 4
ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ 5
δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ,
τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, 6
καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεώς ἐφέστηκε. τὸν ἀγῶνα τὸν 7
καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα,
λοιπὸν, ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώ- 8
σει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον
δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.
Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως, Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλι- 9, 10
πεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονί-
κην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. Λουκᾶς ἐστι 11
μόνος μετ᾽ ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστι

---

v.17 ἵνα[c] ἄρτιος[anmsn] εἰμί[vspx3s] ὁ[dnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἄνθρωπος[nnms] πρός[p] πᾶς[aansn] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn] ἐξαρτίζω[vpxpnms]. **4. v.1** διαμαρτύρομαι[vipn1s] οὖν[c] ἐγώ[rpn-s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dgms] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] μέλλω[vppagms] κρίνω[vnpa] ζάω[vppaamp] καί[c] νεκρός[aampn] κατά[p] ὁ[dafs] ἐπιφάνεια[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.2** κηρύσσω[vdaa2s] ὁ[dams] λόγος[nams] ἐφίστημι[vdaa2s] εὐκαίρως[bo] ἀκαίρως[bo] ἐλέγχω[vdaa2s] ἐπιτιμάω[vdaa2s] παρακαλέω[vdaa2s] ἐν[p] πᾶς[adfsn] μακροθυμία[ndfs] καί[c] διδαχή[ndfs]. **v.3** εἰμί[vifx3s] γάρ[c] καιρός[nnms] ὅτε[bo] ὁ[dgfs] ὑγιαίνω[vppagfs] διδασκαλία[ngfs] οὐ[xo] ἀνέχω[vifd3p] ἀλλά[c] κατά[p] ὁ[dafp] ἐπιθυμία[nafp] ὁ[dafp] ἴδιος[aafpn] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐπισωρεύω[vifa3p] διδάσκαλος[namp] κνήθω[vpppnmp] ὁ[dafs] ἀκοή[nafs]. **v.4** καί[c] ἀπό[p] μέν[xo] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dafs] ἀκοή[nafs] ἀποστρέφω[vifa3p] ἐπί[p] δέ[c] ὁ[damp] μῦθος[namp] ἐκτρέπω[vifp3p]. **v.5** σύ[rpn-s] δέ[c] νήφω[vdpa2s] ἐν[p] πᾶς[adnpn] κακοπαθέω[vdaa2s] ἔργον[nans] ποιέω[vdaa2s] εὐαγγελιστής[ngms] ὁ[dafs] διακονία[nafs] σύ[rpg-s] πληροφορέω[vdaa2s]. **v.6** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] ἤδη[bo] σπένδω[vipp1s] καί[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dgfs] ἐμός[rsgfs] ἀνάλυσις[ngfs] ἐφίστημι[vixa3s]. **v.7** ὁ[dams] ἀγών[nams] ὁ[dams] καλός[aamsn] ἀγωνίζομαι[vixn1s] ὁ[dams] δρόμος[nams] τελέω[vixa1s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] τηρέω[vixa1s]. **v.8** λοιπός[aansn] ἀπόκειμαι[vipn3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] στέφανος[nnms] ὅς[rrams] ἀποδίδωμι[vifa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] κριτής[nnms] οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] ἀλλά[c] καί[c] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἀγαπάω[vpxadmp] ὁ[dafs] ἐπιφάνεια[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.9** σπουδάζω[vdaa2s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] ταχέως[bo]. **v.10** Δημᾶς[nnms] γάρ[c] ἐγώ[rpa-s] ἐγκαταλείπω[viaa3s] ἀγαπάω[vpaanms] ὁ[dams] νῦν[bo] αἰών[nams] καί[c] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] Θεσσαλονίκη[nafs] Κρήσκης[nnms] εἰς[p] Γαλατία[nafs] Τίτος[nnms] εἰς[p] Δαλματία[nafs].

12 γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς
13 Ἔφεσον. τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ,
14 ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέ-
ξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο, ἀποδῴη αὐτῷ
15 ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γὰρ
16 ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ
οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον, μὴ
17 αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέ
με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα
18 τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ ῥύσεταί με ὁ
Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν
αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
19 ἀμήν. Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρου
20 οἶκον. Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον
21 ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀ-
σπάζεταί σε Εὔβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία,
22 καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ
πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ᾽ ὑμῶν. ἀμήν. πρός Τιμόθεον
δευτέρᾳ τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονη-
θέντα ἐγράφη ἀπό Ῥώμης ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ

---

v.11 Λουκᾶς[nnms] εἰμί[vipx3s] μόνος[anmsn] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] Μᾶρκος[nams] ἀναλαμβάνω[vpaanms] ἄγω[vdpa2s] μετά[p] σεαυτοῦ[rxgms] εἰμί[vipx3s] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] εὔχρηστος[anmsn] εἰς[p] διακονία[nafs]. **v.12** Τυχικός[nams] δέ[c] ἀποστέλλω[viaa1s] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs]. **v.13** ὁ[dams] φαιλόνης[nafs] ὅς[rrams] ἀπολείπω[viaa1s] ἐν[p] Τρῳάς[ndfs] παρά[p] Καρπός[ndms] ἔρχομαι[vppnnms] φέρω[vdpa2s] καί[c] ὁ[danp] βιβλίον[nanp] μάλιστα[bo] ὁ[dafp] μεμβράνα[nafp]. **v.14** Ἀλέξανδρος[nnms] ὁ[dnms] χαλκεύς[nnms] πολύς[aanpn] ἐγώ[rpd-s] κακός[aanpn] ἐνδείκνυμι[viam3s] ἀποδίδωμι[voaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.15** ὅς[rrams] καί[c] σύ[rpn-s] φυλάσσω[vdpm2s] λίαν[bo] γάρ[c] ἀνθίστημι[vixa3s] ὁ[ddmp] ἡμέτερος[rsdmp] λόγος[ndmp]. **v.16** ἐν[p] ὁ[ddfs] πρῶτος[adfsn] ἐγώ[rpg-s] ἀπολογία[ndfs] οὐδείς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] συμπαραγίνομαι[viad3s] ἀλλά[c] πᾶς[anmpn] ἐγώ[rpa-s] ἐγκαταλείπω[viaa3p] μή[xo] αὐτός[rpdmp] λογίζομαι[voao3s]. **v.17** ὁ[dnms] δέ[c] κύριος[nnms] ἐγώ[rpd-s] παρίστημι[viaa3s] καί[c] ἐνδυναμόω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] ἵνα[c] διά[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnns] κήρυγμα[nnns] πληροφορέω[vsap3s] καί[c] ἀκούω[vsaa3s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] καί[c] ῥύομαι[viap1s] ἐκ[p] στόμα[ngns] λέων[ngms]. **v.18** καί[c] ῥύομαι[vifd3s] ἐγώ[rpa-s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἀπό[p] πᾶς[agnsn] ἔργον[ngns] πονηρός[agnsn] καί[c] σῴζω[vifa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] βασιλεία[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dafs] ἐπουράνιος[aafsn] ὅς[rrdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.19** ἀσπάζομαι[vdad2s] Πρίσκα[nafs] καί[c] Ἀκύλας[nams] καί[c] ὁ[dams] Ὀνησίφορος[ngms] οἶκος[nams]. **v.20** Ἔραστος[nnms] μένω[viaa3s] ἐν[p] Κόρινθος[ndfs] Τρόφιμος[nams] δέ[c] ἀπολείπω[viaa1s] ἐν[p] Μίλητος[ndfs] ἀσθενέω[vppaams]. **v.21** σπουδάζω[vdaa2s] πρό[p] χειμών[ngms] ἔρχομαι[vnaa] ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-s] Εὔβουλος[nnms] καί[c] Πούδης[nnms] καί[c] Λίνος[nnms] καί[c] Κλαυδία[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] πᾶς[anmpn].

Καίσαρί Νέρωνι.

v.22 ὁ[dnms] κύριος[nnms] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] μετά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Τιμόθεος[nams] δεύτερος[anfsn] ὁ[dgfs] Ἐφέσιος[agmpn] ἐκκλησία[ngfs] πρῶτος[aamsn] ἐπίσκοπος[nams] χειροτονέω[vpapams] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs] ὅτε[bo] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] παρίστημι[viaa3s] Παῦλος[nnms] ὁ[ddms] Καῖσαρ[ndms] Νέρων[ndms].

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ᾽ εὐσέ-
2 βειαν, ἐπ᾽ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς
3 Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν
λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ
4 σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν,
χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χρι-
5 στοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ,
ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρε-
6 σβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος,
μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσω-
7 τίας, ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι,
ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ
8 πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώ-
9 φρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν
διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ δι-
10 δασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰ-
σὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται,
11 μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους

---

1. v.1 Παῦλος[nnms] δοῦλος[nnms] θεός[ngms] ἀπόστολος[nnms] δέ[c] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] κατά[p] πίστις[nafs] ἐκλεκτός[agmpn] θεός[ngms] καί[c] ἐπίγνωσις[nafs] ἀλήθεια[ngfs] ὁ[dgfs] κατά[p] εὐσέβεια[nafs]. **v.2** ἐπί[p] ἐλπίς[ndfs] ζωή[ngfs] αἰώνιος[agfsn] ὅς[rrafs] ἐπαγγέλλομαι[viad3s] ὁ[dnms] ἀψευδής[anmsn] θεός[nnms] πρό[p] χρόνος[ngmp] αἰώνιος[agmpn]. **v.3** φανερόω[viaa3s] δέ[c] καιρός[ndmp] ἴδιος[admpn] ὁ[dams] λόγος[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] κήρυγμα[ndns] ὅς[rrans] πιστεύω[viap1s] ἐγώ[rpn-s] κατά[p] ἐπιταγή[nafs] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] θεός[ngms]. **v.4** Τίτος[ndms] γνήσιος[adnsn] τέκνον[ndns] κατά[p] κοινός[aafsn] πίστις[nafs] χάρις[nnfs] ἔλεος[nnms] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.5** οὗτος[rdgns] χάριν[bo] καταλείπω[viaa1s] σύ[rpa-s] ἐν[p] Κρήτη[ndfs] ἵνα[c] ὁ[danp] λείπω[vppaanp] ἐπιδιορθόω[vsam2s] καί[c] καθίστημι[vsaa2s] κατά[p] πόλις[nafs] πρεσβύτερος[aampn] ὡς[bo] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpd-s] διατάσσω[viam1s]. **v.6** εἰ[qo] τίς[rinms] εἰμί[vipx3s] ἀνέγκλητος[anmsn] εἷς[ngfs] γυνή[ngfs] ἀνήρ[nnms] τέκνον[nanp] ἔχω[vppanms] πιστός[aanpn] μή[xo] ἐν[p] κατηγορία[ndfs] ἀσωτία[ngfs] ἤ[xo] ἀνυπότακτος[aanpn]. **v.7** δεῖ[vipq3s] γάρ[c] ὁ[dams] ἐπίσκοπος[nams] ἀνέγκλητος[aamsn] εἰμί[vnpx] ὡς[bo] θεός[ngms] οἰκονόμος[nams] μή[xo] αὐθάδης[aamsn] μή[xo] ὀργίλος[aamsn] μή[xo] πάροινος[aamsn] μή[xo] πλήκτης[nams] μή[xo] αἰσχροκερδής[aamsn]. **v.8** ἀλλά[c] φιλόξενος[aamsn] φιλάγαθος[aamsn] σώφρων[aamsn] δίκαιος[aamsn] ὅσιος[aamsn] ἐγκρατής[aamsn]. **v.9** ἀντέχω[vppnams] ὁ[dgms] κατά[p] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] πιστός[agmsn] λόγος[ngms] ἵνα[c] δυνατός[anmsn] εἰμί[vspx3s] καί[c] παρακαλέω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs] ὁ[ddfs] ὑγιαίνω[vppadfs] καί[c] ὁ[damp] ἀντιλέγω[vppaamp] ἐλέγχω[vnpa]. **v.10** εἰμί[vipx3p] γάρ[c] πολύς[anmpn] καί[c] ἀνυπότακτος[anmpn] ματαιολόγος[anmpn] καί[c] φρεναπάτης[nnmp] μάλιστα[bo] ὁ[dnmp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs].

οἴκους ἀνατρέπουσι, διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους
χάριν. εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, Κρῆτες ἀεὶ 12
ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν 13
ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν
ἐν τῇ πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ ἐντολαῖς 14
ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρὰ 15
τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθα-
ρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν 16
ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες
καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ, πρεσβύτας **2**, 2
νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ
ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱ- 3
εροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, κα-
λοδιδασκάλους, ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας, φιλάνδρους εἶναι, 4
φιλοτέκνους, σώφρονας, ἁγνάς, οἰκουρούς ἀγαθάς, ὑποτασ- 5
σομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφη-
μῆται, Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, περὶ 6, 7
πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδα-
σκαλίᾳ ἀδιάφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσιαν, λόγον ὑγιῆ, ἀ- 8
κατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν ἔχων περὶ ὑμῶν

---

v.11 ὅς[rramp] δεῖ[vipq3s] ἐπιστομίζω[vnpa] ὅστις[rrnmp] ὅλος[aampn] οἶκος[namp] ἀνατρέπω[vipa3p] διδάσκω[vppanmp] ὅς[rranp] μή[xo] δεῖ[vipq3s] αἰσχρός[agnsn] κέρδος[ngns] χάριν[bo]. **v.12** λέγω[viaa3s] τι-σρινμσ ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] ἴδιος[anmsn] αὐτός[rpgmp] προφήτης[nnms] Κρής[nnmp] ἀεί[bo] ψεύστης[nnmp] κακός[annpn] θηρίον[nnnp] γαστήρ[nnfp] ἀργός[anfpn]. **v.13** ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ἀληθής[anfsn] διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] ἐλέγχω[vdpa2s] αὐτός[rpamp] ἀποτόμως[bo] ἵνα[c] ὑγιαίνω[vspa3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs]. **v.14** μή[xo] προσέχω[vppanmp] Ἰουδαϊκός[admpn] μῦθος[ndmp] καί[c] ἐντολή[ndfp] ἄνθρωπος[ngmp] ἀποστρέφω[vppmgmp] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs]. **v.15** πᾶς[annpn] μέν[xo] καθαρός[annpn] ὁ[ddmp] καθαρός[admpn] ὁ[ddmp] δέ[c] μιαίνω[vpxpdmp] καί[c] ἄπιστος[admpn] οὐδείς[annsn] καθαρός[annsn] ἀλλά[c] μιαίνω[vixp3s] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnms] νοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] συνείδησις[nnfs]. **v.16** θεός[nams] ὁμολογέω[vipa3p] οἶδα[vnxa] ὁ[ddnp] δέ[c] ἔργον[ndnp] ἀρνέομαι[vipn3p] βδελυκτός[anmpn] εἰμί[vppxnmp] καί[c] ἀπειθής[anmpn] καί[c] πρός[p] πᾶς[aansn] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn] ἀδόκιμος[anmpn]. **2. v.1** σύ[rpn-s] δέ[c] λαλέω[vdpa2s] ὅς[rranp] πρέπω[vipq3s] ὁ[ddfs] ὑγιαίνω[vppadfs] διδασκαλία[ndfs]. **v.2** πρεσβύτης[namp] νηφάλιος[aampn] εἰμί[vnpx] σεμνός[aampn] σώφρων[aampn] ὑγιαίνω[vppaamp] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ὁ[ddfs] ὑπομονή[ndfs]. **v.3** πρεσβῦτις[nafp] ὡσαύτως[bo] ἐν[p] κατάστημα[ndns] ἱεροπρεπής[aafpn] μή[xo] διάβολος[aafpn] μή[xo] οἶνος[ndms] πολύς[admsn] δουλόω[vpxpafp] καλοδιδάσκαλος[aafpn]. **v.4** ἵνα[c] σωφρονίζω[vspa3p] ὁ[dafp] νέος[aafpn] φίλανδρος[nafp] εἰμί[vnpx] φιλότεκνος[aafpn]. **v.5** σώφρων[aafpn] ἁγνός[aafpn] οἰκουρός[aafpn] ἀγαθός[aafpn] ὑποτάσσω[vpppafp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] βλασφημέω[vspp3s]. **v.6** ὁ[damp] νέος[aampc] ὡσαύτως[bo] παρακαλέω[vdpa2s] σωφρονέω[vnpa]. **v.7** περί[p] πᾶς[aanpn] σεαυτοῦ[rxams] παρέχω[vppmnms] τύπος[nams] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδασκαλία[ndfs] ἀδιαφθορία[nafs] σεμνότης[nafs] ἀφθαρσία[nafs].

9 λέγειν φαῦλον. δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν
10 πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους,
ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκα-
11 λίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη
12 γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύ-
ουσα ἡμᾶς ἵνα, ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς
ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ
13 νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφά-
νειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ
14 Χριστοῦ, ὅς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζη-
15 λωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε
μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. μηδείς σου περιφρονείτω.
3 Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι,
2 πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, μηδένα
βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους
3 πρᾳότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς
ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡ-
δοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μι-
4 σοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία
5 ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαι-
οσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν

---

v.8 λόγος[nams] ὑγιής[aamsn] ἀκατάγνωστος[aamsn] ἵνα[c] ὁ[dnms] ἐκ[p] ἐναντίος[agfsn] ἐντρέπω[vsap3s] μηδείς[aansn] ἔχω[vppanms] περί[p] σύ[rpg-p] λέγω[vnpa] φαῦλος[aansn]. **v.9** δοῦλος[namp] ἴδιος[admpn] δεσπότης[ndmp] ὑποτάσσω[vnpm] ἐν[p] πᾶς[adnpn] εὐάρεστος[aampn] εἰμί[vnpx] μή[xo] ἀντιλέγω[vppaamp]. **v.10** μή[xo] νοσφίζω[vppmamp] ἀλλά[c] πίστις[nafs] πᾶς[aafsn] ἐνδείκνυμι[vppmamp] ἀγαθός[aafsn] ἵνα[c] ὁ[dafs] διδασκαλία[nafs] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] θεός[ngms] κοσμέω[vspa3p] ἐν[p] πᾶς[adnpn]. **v.11** ἐπιφαίνω[viap3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnfs] σωτήριος[anmsn] πᾶς[admpn] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.12** παιδεύω[vppanfs] ἐγώ[rpa-p] ἵνα[c] ἀρνέομαι[vpadnmp] ὁ[dafs] ἀσέβεια[nafs] καί[c] ὁ[dafp] κοσμικός[aafpn] ἐπιθυμία[nafp] σωφρόνως[bo] καί[c] δικαίως[bo] καί[c] εὐσεβῶς[bo] ζάω[vsaa1p] ἐν[p] ὁ[ddms] νῦν[bo] αἰών[ndms]. **v.13** προσδέχομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] μακάριος[aafsn] ἐλπίς[nafs] καί[c] ἐπιφάνεια[nafs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] μέγας[agmsn] θεός[ngms] καί[c] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.14** ὅς[rrnms] δίδωμι[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] λυτρόω[vsam3s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] πᾶς[agfsn] ἀνομία[ngfs] καί[c] καθαρίζω[vsaa3s] ἑαυτοῦ[rxdms] λαός[nams] περιούσιος[aamsn] ζηλωτής[nams] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp]. **v.15** οὗτος[rdanp] λαλέω[vdpa2s] καί[c] παρακαλέω[vdpa2s] καί[c] ἐλέγχω[vdpa2s] μετά[p] πᾶς[agfsn] ἐπιταγή[ngfs] μηδείς[anmsn] σύ[rpg-s] περιφρονέω[vdpa3s]. **3. v.1** ὑπομιμνῄσκω[vdpa2s] αὐτός[rpamp] ἀρχή[ndfp] καί[c] ἐξουσία[ndfp] ὑποτάσσω[vnpm] πειθαρχέω[vnpa] πρός[p] πᾶς[aansn] ἔργον[nans] ἀγαθός[aansn] ἕτοιμος[aampn] εἰμί[vnpx]. **v.2** μηδείς[aamsn] βλασφημέω[vnpa] ἄμαχος[aampn] εἰμί[vnpx] ἐπιεικής[aampn] πᾶς[aafsn] ἐνδείκνυμι[vppmamp] πραΰτης[nafs] πρός[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp]. **v.3** εἰμί[viix1p] γάρ[c] ποτέ[xo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἀνόητος[anmpn] ἀπειθής[anmpn] πλανάω[vpppnmp] δουλεύω[vppanmp] ἐπιθυμία[ndfp] καί[c] ἡδονή[ndfp] ποικίλος[adfpn] ἐν[p] κακία[ndfs] καί[c] φθόνος[ndms] διάγω[vppanmp] στυγητός[anmpn] μισέω[vppanmp] ἀλλήλων[reamp]. **v.4** ὅτε[bo] δέ[c] ὁ[dnfs] χρηστότης[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] φιλανθρωπία[nnfs] ἐπιφαίνω[viap3s] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] θεός[ngms].

ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύμα-
τος Ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 6
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κλη- 7
ρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, 8
καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι
καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. ταῦτά ἐ-
στι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις, μωρὰς δὲ ζητήσεις 9
καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο, εἰσὶ
γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν 10
καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ 11
τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω 12
Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νι-
κόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν 13
καὶ Ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ.
μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι 14
εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζον- 15
ταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν
πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρός Τίτον τῆς
Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη
ἀπό Νικοπόλεως τῆς Μακεδονίας.

---

v.5 οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] ὁ[dgnp] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] ὅς[rrgnp] ποιέω[viaa1p] ἐγώ[rpn-p] ἀλλά[c] κατά[p] ὁ[dams] αὐτός[rpgms] ἔλεος[nams] σῴζω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] διά[p] λουτρόν[ngns] παλιγγενεσία[ngfs] καί[c] ἀνακαίνωσις[ngfs] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.6** ὅς[rrgns] ἐκχέω[viaa3s] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] πλουσίως[bo] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.7** ἵνα[c] δικαιόω[vpapnmp] ὁ[ddfs] ἐκεῖνος[rdgms] χάρις[ndfs] κληρονόμος[nnmp] γίνομαι[vsad1p] κατά[p] ἐλπίς[nafs] ζωή[ngfs] αἰώνιος[agfsn]. **v.8** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] περί[p] οὗτος[rdgnp] βούλομαι[vipn1s] σύ[rpa-s] διαβεβαιόομαι[vnpn] ἵνα[c] φροντίζω[vspa3p] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp] προΐστημι[vnpm] ὁ[dnmp] πιστεύω[vpxanmp] ὁ[ddms] θεός[ndms] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] καλός[annpn] καί[c] ὠφέλιμος[annpn] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp]. **v.9** μωρός[aafpn] δέ[c] ζήτησις[nafp] καί[c] γενεαλογία[nafp] καί[c] ἔρις[nafp] καί[c] μάχη[nafp] νομικός[aafpn] περιΐστημι[vdpm2s] εἰμί[vipx3p] γάρ[c] ἀνωφελής[anfpn] καί[c] μάταιος[anmpn]. **v.10** αἱρετικός[aamsn] ἄνθρωπος[nams] μετά[p] εἷς[nafs] καί[c] δεύτερος[aafsn] νουθεσία[nafs] παραιτέομαι[vdpn2s]. **v.11** οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] ἐκστρέφω[vixp3s] ὁ[dnms] τοιοῦτος[rdnms] καί[c] ἁμαρτάνω[vipa3s] εἰμί[vppxnms] αὐτοκατάκριτος[anmsn]. **v.12** ὅταν[c] πέμπω[vifa1s] Ἀρτεμᾶς[nams] πρός[p] σύ[rpa-s] ἤ[xo] Τυχικός[nams] σπουδάζω[vdaa2s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] εἰς[p] Νικόπολις[nafs] ἐκεῖ[bo] γάρ[c] κρίνω[vixa1s] παραχειμάζω[vnaa]. **v.13** Ζηνᾶς[nams] ὁ[dams] νομικός[aamsn] καί[c] Ἀπολλῶς[nams] σπουδαίως[bo] προπέμπω[vdaa2s] ἵνα[c] μηδείς[aansn] αὐτός[rpdmp] λείπω[vspa3s]. **v.14** μανθάνω[vdpa3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἡμέτερος[rsnmp] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp] προΐστημι[vnpm] εἰς[p] ὁ[dafp] ἀναγκαῖος[aafpn] χρεία[nafp] ἵνα[c] μή[xo] εἰμί[vspx3p] ἄκαρπος[anmpn]. **v.15** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-s] ὁ[dnmp] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[anmpn] ἀσπάζομαι[vdad2s] ὁ[damp] φιλέω[vppaamp] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] πίστις[ndfs] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Τίτος[nams] ὁ[dgfs] Κρής[ngmp] ἐκκλησία[ngfs] πρῶτος[aamsn] ἐπίσκοπος[nams] χειροτονέω[vpapams] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Νικόπολις[ngfs] ὁ[dgfs] Μακεδονία[ngfs].

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς,
2 Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀ-
γαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν
3 σου ἐκκλησίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
4 καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου, πάντοτε
5 μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν
6 καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου
ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς
7 Χριστόν Ἰησοῦν. χαρὰν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν
ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται
8 διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐ-
9 πιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ,
τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ. παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα
11 ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον, τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ
12 δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψά, συ δὲ αὐτόν, τοῦτ'
13 ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, πρὸσλαβοῦ, ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς
ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς

---

1. **v.1** Παῦλος[nnms] δέσμιος[nnms] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] Τιμόθεος[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] Φιλήμων[ndms] ὁ[ddms] ἀγαπητός[admsn] καί[c] συνεργός[admsn] ἐγώ[rpg-p]. **v.2** καί[c] Ἀπφία[ndfs] ὁ[ddfs] ἀγαπητός[adfsn] καί[c] Ἄρχιππος[ndms] ὁ[ddms] συστρατιώτης[ndms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[ddfs] κατά[p] οἶκος[nams] σύ[rpg-s] ἐκκλησία[ndfs]. **v.3** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** εὐχαριστέω[vipa1s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-s] πάντοτε[bo] μνεία[nafs] σύ[rpg-s] ποιέω[vppmnms] ἐπί[p] ὁ[dgfp] προσευχή[ngfp] ἐγώ[rpg-s]. **v.5** ἀκούω[vppanms] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] καί[c] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ὅς[rrafs] ἔχω[vipa2s] πρός[p] ὁ[dams] κύριος[nams] Ἰησοῦς[nams] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἅγιος[aampn]. **v.6** ὅπως[bo] ὁ[dnfs] κοινωνία[nnfs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σύ[rpg-s] ἐνεργής[anfsn] γίνομαι[vsad3s] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] πᾶς[agnsn] ἀγαθός[agnsn] ὁ[dgns] ἐν[p] σύ[rpd-p] εἰς[p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams]. **v.7** χαρά[nafs] γάρ[c] ἔχω[vipa1p] πολύς[aafsn] καί[c] παράκλησις[nafs] ἐπί[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] σύ[rpg-s] ὅτι[c] ὁ[dnnp] σπλάγχνον[nnnp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἀναπαύω[vixp3s] διά[p] σύ[rpg-s] ἀδελφός[nvms]. **v.8** διό[c] πολύς[aafsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] παρρησία[nafs] ἔχω[vppanms] ἐπιτάσσω[vnpa] σύ[rpd-s] ὁ[dans] ἀνήκω[vppaans]. **v.9** διά[p] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] μᾶλλον[bo] παρακαλέω[vipa1s] τοιοῦτος[rdnms] εἰμί[vppxnms] ὡς[bo] Παῦλος[nnms] πρεσβύτης[nnms] νυνί[bo] δέ[c] καί[c] δέσμιος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.10** παρακαλέω[vipa1s] σύ[rpa-s] περί[p] ὁ[dgms] ἐμός[rpg-s] τέκνον[ngns] ὅς[rrams] γεννάω[viaa1s] ἐν[p] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s] Ὀνήσιμος[nams]. **v.11** ὁ[dams] ποτέ[xo] σύ[rpd-s] ἄχρηστος[aamsn] νυνί[bo] δέ[c] σύ[rpd-s] καί[c] ἐγώ[rpd-s] εὔχρηστος[aamsn]. **v.12** ὅς[rrams] ἀναπέμπω[viaa1s] σύ[rpn-s] δέ[c] αὐτός[rpams] εἰμί[rdnns] ὁ[dnnp] ἐμός[rsnnp] σπλάγχνον[nnnp] προσλαμβάνω[vdam2s].

τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποι- 14
ῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ
ἑκούσιον. Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰ- 15
ώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ δοῦλον, 16
ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν
σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ. εἰ οὖν ἐμὲ ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ 17
αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλό- 18
γει, ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω, ἵνα μὴ 19
λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. ναί, ἀδελφέ, ἐγώ 20
σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ, ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.
πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ 21
λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι 22
διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονταί σε 23
Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Μᾶρκος, 24
Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. Ἡ χάρις τοῦ 25
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ἀμήν.
πρός Φιλήμονα ἐγράφη ἀπό Ῥώμης διά Ὀνησίμου οἰκέτου.

---

v.13 ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] βούλομαι[viin1s] πρός[p] ἐμαυτοῦ[rxams] κατέχω[vnpa] ἵνα[c] ὑπέρ[p] σύ[rpg-s] διακονέω[vspa3s] ἐγώ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.14** χωρίς[bo] δέ[c] ὁ[dgfs] σός[rsgfs] γνώμη[ngfs] οὐδείς[aansn] θέλω[viaa1s] ποιέω[vnaa] ἵνα[c] μή[xo] ὡς[bo] κατά[p] ἀνάγκη[nafs] ὁ[dnns] ἀγαθός[annsn] σύ[rpg-s] εἰμί[vspx3s] ἀλλά[c] κατά[p] ἑκούσιος[aansn]. **v.15** τάχα[bo] γάρ[c] διά[p] οὗτος[rdans] χωρίζω[viap3s] πρός[p] ὥρα[nafs] ἵνα[c] αἰώνιος[aamsn] αὐτός[rpams] ἀπέχω[vipa2s]. **v.16** οὐκέτι[bo] ὡς[bo] δοῦλος[nams] ἀλλά[c] ὑπέρ[p] δοῦλος[nams] ἀδελφός[nams] ἀγαπητός[aamsn] μάλιστα[bo] ἐγώ[rpd-s] πόσος[rodns] δέ[c] μᾶλλον[bo] σύ[rpd-s] καί[c] ἐν[p] σάρξ[ndfs] καί[c] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.17** εἰ[qo] οὖν[c] ἐγώ[rpa-s] ἔχω[vipa2s] κοινωνός[aamsn] προσλαμβάνω[vdam2s] αὐτός[rpams] ὡς[bo] ἐγώ[rpa-s]. **v.18** εἰ[qo] δέ[c] τι-σριανσ ἀδικέω[viaa3s] σύ[rpa-s] ἤ[xo] ὀφείλω[vipa3s] οὗτος[rdans] ἐγώ[rpd-s] ἐλλογέω[vdpa2s]. **v.19** ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] γράφω[viaa1s] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs] ἐγώ[rpn-s] ἀποτίνω[vifa1s] ἵνα[c] μή[xo] λέγω[vspa1s] σύ[rpd-s] ὅτι[c] καί[c] σεαυτοῦ[rxams] ἐγώ[rpd-s] προσοφείλω[vipa2s]. **v.20** ναί[xo] ἀδελφός[nvms] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpg-s] ὀνίναμαι[voad1s] ἐν[p] κύριος[ndms] ἀναπαύω[vdaa2s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[danp] σπλάγχνον[nanp] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.21** πείθω[vpxanms] ὁ[ddfs] ὑπακοή[ndfs] σύ[rpg-s] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-s] οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] καί[c] ὑπέρ[p] ὅς[rrans] λέγω[vipa1s] ποιέω[vifa2s]. **v.22** ἅμα[bo] δέ[c] καί[c] ἑτοιμάζω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] ξενία[nafs] ἐλπίζω[vipa1s] γάρ[c] ὅτι[c] διά[p] ὁ[dgfp] προσευχή[ngfp] σύ[rpg-p] χαρίζομαι[vifp1s] σύ[rpd-p]. **v.23** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-s] Ἐπαφρᾶς[nnms] ὁ[dnms] συναιχμάλωτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms]. **v.24** Μᾶρκος[nnms] Ἀρίσταρχος[nnms] Δημᾶς[nnms] Λουκᾶς[nnms] ὁ[dnmp] συνεργός[anmpn] ἐγώ[rpg-s]. **v.25** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Φιλήμων[nams] γράφω[viap3s] ἀπό[p] Ῥώμη[ngfs] διά[p] Ὀνήσιμος[ngms] οἰκέτης[ngms].

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πα-
2 τράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐ-
λάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι᾽ οὗ καὶ
3 τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν, ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρα-
κτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς
δυνάμεως αὐτοῦ, δι᾽ εαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁ-
μαρτιῶν ημῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,
4 τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον
5 παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν
ἀγγέλων, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· Καὶ πά-
λιν, Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν·
6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην,
7 λέγει, Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. καὶ
πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
8 πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, πρὸς
δὲ τὸν υἱόν, Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
9 ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπησας δι-
καιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ
10 Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. καί,

---

1. **v.1** πολυμερῶς[bo] καί[c] πολυτρόπως[bo] πάλαι[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] λαλέω[vpaanms] ὁ[ddmp] πατήρ[ndmp] ἐν[p] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp]. **v.2** ἐπί[p] ἔσχατος[agfpn] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] οὗτος[rdgfp] λαλέω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] υἱός[ndms] ὅς[rrams] τίθημι[viaa3s] κληρονόμος[nams] πᾶς[agnpn] διά[p] ὅς[rrgms] καί[c] ὁ[damp] αἰών[namp] ποιέω[viaa3s]. **v.3** ὅς[rrnms] εἰμί[vppxnms] ἀπαύγασμα[nnns] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] καί[c] χαρακτήρ[nnms] ὁ[dgfs] ὑπόστασις[ngfs] αὐτός[rpgms] φέρω[vppanms] τέ[xo] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ὁ[ddns] ῥῆμα[ndns] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms] διά[p] ἑαυτοῦ[rxgms] καθαρισμός[nams] ποιέω[vpamnms] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p] καθίζω[viaa3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] ὁ[dgfs] μεγαλωσύνη[ngfs] ἐν[p] ὑψηλός[adnpn]. **v.4** τοσοῦτος[rddms] κρείττων[anmsn] γίνομαι[vpadnms] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] ὅσος[rcdns] διάφορος[aansc] παρά[p] αὐτός[rpamp] κληρονομέω[vixa3s] ὄνομα[nans]. **v.5** τίς[rqdms] γάρ[c] λέγω[viaa3s] ποτέ[xo] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpn-s] σήμερον[bo] γεννάω[vixa1s] σύ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] πατήρ[nams] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vifx3s] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] υἱός[nams]. **v.6** ὅταν[c] δέ[c] πάλιν[bo] εἰσάγω[vsaa3s] ὁ[dams] πρωτότοκος[aamsn] εἰς[p] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] λέγω[vipa3s] καί[c] προσκυνέω[vdaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[anmpn] ἄγγελος[nnmp] θεός[ngms]. **v.7** καί[c] πρός[p] μέν[xo] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] αὐτός[rpgms] πνεῦμα[nanp] καί[c] ὁ[damp] λειτουργός[namp] αὐτός[rpgms] πῦρ[ngns] φλόξ[nafs]. **v.8** πρός[p] δέ[c] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dnms] θρόνος[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ῥάβδος[nnfs] εὐθύτης[ngfs] ὁ[dnfs] ῥάβδος[nnfs] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.9** ἀγαπάω[viaa2s] δικαιοσύνη[nafs] καί[c] μισέω[viaa2s] ἀνομία[nafs] διά[p] οὗτος[rdans] χρίω[viaa3s] σύ[rpa-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] σύ[rpg-s] ἔλαιον[nans] ἀγαλλίασις[ngfs] παρά[p] ὁ[damp] μέτοχος[aampn] σύ[rpg-s].

Σὺ κατ᾽ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρ-
ῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί, αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις, 11
καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον 12
ἑλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη
σου οὐκ ἐκλείψουσι. πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε, 13
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό-
διον τῶν ποδῶν σου· οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα 14
εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σωτηρίαν·

Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, **2**
μή ποτε παραρρυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος 2
ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔν-
δικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀ- 3
μελήσαντες σωτηρίας· ἥτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ
Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπι- 4
μαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις
δυνάμεσι, καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ
θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλ- 5
λουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων, 6
Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι
ἐπισκέπτῃ αὐτόν· ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους, 7
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αυτὸν ἐπὶ

---

v.10 καί[c] σύ[rpn-s] κατά[p] ἀρχή[nafp] κύριος[nvms] ὁ[dafs] γῆ[nafs] θεμελιόω[viaa2s] καί[c] ἔργον[nnnp] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] οὐρανός[nnmp]. **v.11** αὐτός[rpnmp] ἀπόλλυμι[vifm3p] σύ[rpn-s] δέ[c] διαμένω[vipa2s] καί[c] πᾶς[anmpn] ὡς[bo] ἱμάτιον[nnns] παλαιόω[vifp3p]. **v.12** καί[c] ὡσεί[bo] περιβόλαιον[nnns] ἑλίσσω[vifa2s] αὐτός[rpamp] καί[c] ἀλλάσσω[vifp3p] σύ[rpn-s] δέ[c] ὁ[dnms] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx2s] καί[c] ὁ[dnnp] ἔτος[nnnp] σύ[rpg-s] οὐ[xo] ἐκλείπω[vifa3p]. **v.13** πρός[p] τίς[rqams] δέ[c] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] λέγω[vixa3s] ποτέ[xo] κάθημαι[vdpn2s] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ἐγώ[rpg-s] ἕως[c] ἄν[xo] τίθημι[vsaa1s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] σύ[rpg-s] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s]. **v.14** οὐχί[xo] πᾶς[anmpn] εἰμί[vipx3p] λειτουργικός[annpn] πνεῦμα[nnnp] εἰς[p] διακονία[nafs] ἀποστέλλω[vpppnnp] διά[p] ὁ[damp] μέλλω[vppaamp] κληρονομέω[vnpa] σωτηρία[nafs]. **2. v.1** διά[p] οὗτος[rdans] δεῖ[vipq3s] περισσοτέρως[bo] ἐγώ[rpa-p] προσέχω[vnpa] ὁ[ddnp] ἀκούω[vpapdnp] μήποτε[bo] παραρρέω[vsaa1p]. **v.2** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnms] διά[p] ἄγγελος[ngmp] λαλέω[vpapnms] λόγος[nnms] γίνομαι[viad3s] βέβαιος[anmsn] καί[c] πᾶς[anfsn] παράβασις[nnfs] καί[c] παρακοή[nnfs] λαμβάνω[viaa3s] ἔνδικος[aafsn] μισθαποδοσία[nafs]. **v.3** πῶς[bo] ἐγώ[rpn-p] ἐκφεύγω[vifd1p] τηλικοῦτος[rdgfs] ἀμελέω[vpaanmp] σωτηρία[ngfs] ὅστις[rrnfs] ἀρχή[nafs] λαμβάνω[vpaanfs] λαλέω[vnpp] διά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀκούω[vpaagmp] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] βεβαιόω[viap3s]. **v.4** συνεπιμαρτυρέω[vppagms] ὁ[dgms] θεός[ngms] σημεῖον[ndnp] τέ[xo] καί[c] τέρας[ndnp] καί[c] ποικίλος[adfpn] δύναμις[ndfp] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] μερισμός[ndmp] κατά[p] ὁ[dafs] αὐτός[rpgms] θέλησις[nafs]. **v.5** οὐ[xo] γάρ[c] ἄγγελος[ndmp] ὑποτάσσω[viaa3s] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] ὁ[dafs] μέλλω[vppaafs] περί[p] ὅς[rrgfs] λαλέω[vipa1p]. **v.6** διαμαρτύρομαι[viad3s] δέ[c] πού[xo] τι-σρινμσ λέγω[vppanms] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[nnms] ὅτι[c] μιμνῄσκομαι[vipn2s] αὐτός[rpgms] ἤ[xo] υἱός[nnms] ἄνθρωπος[ngms] ὅτι[c] ἐπισκέπτομαι[vipn2s] αὐτός[rpams].

8 τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ
ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτετα-
9 γμένα. τὸν δὲ βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν
Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφα-
νωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου.
10 ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι᾽ ὃν τὰ πάντα, καὶ δι᾽ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς
υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ
11 παθημάτων τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἐξ
ἑνὸς πάντες, δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
12 καλεῖν, λέγων, Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν
13 μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἔσομαι πεποι-
θὼς ἐπ᾽ αὐτῷ. καὶ πάλιν, Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν
14 ὁ Θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε σαρκός καὶ αἵματος,
καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανά-
του καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ᾽ ἔστιν
15 τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ
16 παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων
17 ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται, ὅθεν
ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων, γέ-
νηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι

---

v.7 ἐλαττόω[viaa2s] αὐτός[rpams] βραχύς[aansn] τι-σριανσ παρά[p] ἄγγελος[namp] δόξα[ndfs] καί[c] τιμή[ndfs] στεφανόω[viaa2s] αὐτός[rpams] καί[c] καθίστημι[viaa2s] αὐτός[rpams] ἐπί[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] σύ[rpg-s]. **v.8** πᾶς[aanpn] ὑποτάσσω[viaa2s] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] γάρ[c] ὁ[ddms] ὑποτάσσω[vnaa] αὐτός[rpdms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] οὐδείς[aansn] ἀφίημι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀνυπότακτος[aansn] νῦν[bo] δέ[c] οὔπω[bo] ὁράω[vipa1p] αὐτός[rpdms] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] ὑποτάσσω[vpxpanp]. **v.9** ὁ[dams] δέ[c] βραχύς[aansn] τι-σριανσ παρά[p] ἄγγελος[namp] ἐλαττόω[vpxpams] βλέπω[vipa1p] Ἰησοῦς[nams] διά[p] ὁ[dans] πάθημα[nans] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] δόξα[ndfs] καί[c] τιμή[ndfs] στεφανόω[vpxpams] ὅπως[bo] χάρις[ndfs] θεός[ngms] ὑπέρ[p] πᾶς[agmsn] γεύομαι[vsad3s] θάνατος[ngms]. **v.10** πρέπω[viia3s] γάρ[c] αὐτός[rpdms] διά[p] ὅς[rrams] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] καί[c] διά[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] πολύς[aampn] υἱός[namp] εἰς[p] δόξα[nafs] ἄγω[vpaaams] ὁ[dams] ἀρχηγός[nams] ὁ[dgfs] σωτηρία[ngfs] αὐτός[rpgmp] διά[p] πάθημα[ngnp] τελειόω[vnaa]. **v.11** ὁ[dnms] τέ[xo] γάρ[c] ἁγιάζω[vppanms] καί[c] ὁ[dnmp] ἁγιάζω[vpppnmp] ἐκ[p] εἷς[ngms] πᾶς[anmpn] διά[p] ὅς[rrafs] αἰτία[nafs] οὐ[xo] ἐπαισχύνομαι[vipn3s] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpamp] καλέω[vnpa]. **v.12** λέγω[vppanms] ἀπαγγέλλω[vifa1s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] ὁ[ddmp] ἀδελφός[ndmp] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] μέσος[adnsn] ἐκκλησία[ngfs] ὑμνέω[vifa1s] σύ[rpa-s]. **v.13** καί[c] πάλιν[bo] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vifx1s] πείθω[vpxanms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] καί[c] πάλιν[bo] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] καί[c] ὁ[dnnp] παιδίον[nnnp] ὅς[rranp] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.14** ἐπεί[c] οὖν[c] ὁ[dnnp] παιδίον[nnnp] κοινωνέω[vixa3s] σάρξ[ngfs] καί[c] αἷμα[ngns] καί[c] αὐτός[rpnms] παραπλησίως[bo] μετέχω[viaa3s] ὁ[dgnp] αὐτός[rpgnp] ἵνα[c] διά[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] καταργέω[vsaa3s] ὁ[dams] ὁ[dans] κράτος[nans] ἔχω[vppaams] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] εἰμί[rdnns] ὁ[dams] διάβολος[aamsn]. **v.15** καί[c] ἀπαλλάσσω[vsaa3s] οὗτος[rdamp] ὅσος[rcnmp] φόβος[ndms] θάνατος[ngms] διά[p] πᾶς[agmsn] ὁ[dgms] ζάω[vnpa] ἔνοχος[anmpn] εἰμί[viix3p] δουλεία[ngfs]. **v.16** οὐ[xo] γάρ[c] δήπου[bo] ἄγγελος[ngmp] ἐπιλαμβάνομαι[vipn3s] ἀλλά[c] σπέρμα[ngns] Ἀβραάμ[tp] ἐπιλαμβάνομαι[vipn3s].

τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, 18
δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.
Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατα- **3**
νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χρι-
στὸν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς 2
ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ Μωσῆν 3
ἠξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευά-
σας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ τὰ 4
πάντα κατασκευάσας Θεός. καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ 5
οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων,
Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, 6
ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέ-
λους βεβαίαν κατάσχωμεν. διό καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅ- 7
γιον, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε 8
τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν
τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗ ἐπείρασαν με οἱ πατέρες ὑ- 9
μῶν, ἐδοκιμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη,
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον, Ἀεὶ πλανῶνται τῇ 10
καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου, ὡς ὤμοσα ἐν τῇ 11
ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. βλέπετε, 12
ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας,

---

v.17 ὅθεν^{bo} ὀφείλω^{viia3s} κατά^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ὁμοιόω^{vnap} ἵνα^{c} ἐλεήμων^{anmsn} γίνομαι^{vsad3s} καί^{c} πιστός^{anmsn} ἀρχιερεύς^{nnms} ὁ^{danp} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱλάσκομαι^{vnpp} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.18** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} γάρ^{c} πάσχω^{vixa3s} αὐτός^{rpnms} πειράζω^{vpapnms} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{ddmp} πειράζω^{vpppdmp} βοηθέω^{vnaa}. **3. v.1** ὅθεν^{bo} ἀδελφός^{nvmp} ἅγιος^{avmpn} κλῆσις^{ngfs} ἐπουράνιος^{agfsn} μέτοχος^{anmpn} κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{nams} καί^{c} ἀρχιερεύς^{nams} ὁ^{dgfs} ὁμολογία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.2** πιστός^{aamsn} εἰμί^{vppxams} ὁ^{ddms} ποιέω^{vpaadms} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.3** πολύς^{agfsc} γάρ^{c} δόξα^{ngfs} οὗτος^{rdnms} παρά^{p} Μωϋσῆς^{nams} ἀξιόω^{vixp3s} κατά^{p} ὅσος^{rcans} πολύς^{aafsc} τιμή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} ὁ^{dnms} κατασκευάζω^{vpaanms} αὐτός^{rpams}. **v.4** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} οἶκος^{nnms} κατασκευάζω^{vipp3s} ὑπό^{p} τι-σ-ριγμσ ὁ^{dnms} δέ^{c} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} κατασκευάζω^{vpaanms} θεός^{nnms}. **v.5** καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms} μέν^{xo} πιστός^{anmsn} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} θεράπων^{nnms} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dgnp} λαλέω^{vpfpgnp}. **v.6** Χριστός^{nnms} δέ^{c} ὡς^{bo} υἱός^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrgms} οἶκος^{nnms} εἰμί^{vipx1p} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἐάνπερ^{qo} ὁ^{dafs} παρρησία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dans} καύχημα^{nans} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} μέχρι^{bo} τέλος^{ngns} βέβαιος^{aafsn} κατέχω^{vsaa1p}. **v.7** διό^{c} καθώς^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vsaa2p}. **v.8** μή^{xo} σκληρύνω^{vspa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} παραπικρασμός^{ndms} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dgms} πειρασμός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.9** ὅς^{bo} πειράζω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ δοκιμάζω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ τεσσεράκοντα^{tn} ἔτος^{nanp}. **v.10** διό^{c} προσοχθίζω^{viaa1s} ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} λέγω^{viaa1s} ἀεί^{bo} πλανάω^{vipp3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpnmp} δέ^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.11** ὡς^{bo} ὀμνύω^{viaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὀργή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$.

13 ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς
καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ Σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ
14 σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας, μέτοχοι γὰρ γε-
γόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι
15 τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, ἐν τῷ λέγεσθαι, Σήμερον ἐὰν τῆς
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς
16 ἐν τῷ παραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν,
17 ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωσέως. Τίσι δὲ
προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη· οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ
18 κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς
19 τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασι· καὶ βλέπομεν
ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.
4 Φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι,
2 καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠ-
φέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκραμένος τῇ
3 πίστει τοῖς ἀκούσασιν, εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν
οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ
εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ
4 καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς ἑ-
βδόμης οὕτω, Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ

---

v.12 βλέπω[vdpa2p] ἀδελφός[nvmp] μήποτε[bo] εἰμί[vifx3s] ἐν[p] τι-σριδμσ σύ[rpg-p] καρδία[nnfs] πονηρός[anfsn] ἀπιστία[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀφίστημι[vnaa] ἀπό[p] θεός[ngms] ζάω[vppagms]. **v.13** ἀλλά[c] παρακαλέω[vdpa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] κατά[p] ἕκαστος[aafsn] ἡμέρα[nafs] ἄχρι[p] ὅς[bo] ὁ[dans] σήμερον[bo] καλέω[vipp3s] ἵνα[c] μή[xo] σκληρύνω[vsap3s] τι-σρινμσ ἐκ[p] σύ[rpg-p] ἀπάτη[ndfs] ὁ[dgfs] ἁμαρτία[ngfs]. **v.14** μέτοχος[anmpn] γάρ[c] γίνομαι[vixa1p] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἐάνπερ[qo] ὁ[dafs] ἀρχή[nafs] ὁ[dgfs] ὑπόστασις[ngfs] μέχρι[bo] τέλος[ngns] βέβαιος[aafsn] κατέχω[vsaa1p]. **v.15** ἐν[p] ὁ[ddms] λέγω[vnpp] σήμερον[bo] ἐάν[qo] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vsaa2p] μή[xo] σκληρύνω[vspa2p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] παραπικρασμός[ndms]. **v.16** τίς[rinmp] γάρ[c] ἀκούω[vpaanmp] παραπικραίνω[viaa3p] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ἐκ[p] Αἴγυπτος[ngfs] διά[p] Μωϋσῆς[ngms]. **v.17** τίς[rqdmp] δέ[c] προσοχθίζω[viaa3s] τεσσεράκοντα[tn] ἔτος[nanp] οὐχί[xo] ὁ[ddmp] ἁμαρτάνω[vpaadmp] ὅς[rrgmp] ὁ[dnnp] κῶλον[nnnp] πίπτω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn]. **v.18** τίς[rqdmp] δέ[c] ὀμνύω[viaa3s] μή[xo] εἰσέρχομαι[vnfd] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] αὐτός[rpgms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[ddmp] ἀπειθέω[vpaadmp]. **v.19** καί[c] βλέπω[vipa1p] ὅτι[c] οὐ[xo] δύναμαι[viao3p] εἰσέρχομαι[vnaa] διά[p] ἀπιστία[nafs]. **4. v.1** φοβέομαι[vsao1p] οὖν[c] μήποτε[bo] καταλείπω[vpppgfs] ἐπαγγελία[ngfs] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] αὐτός[rpgms] δοκέω[vspa3s] τι-σρινμσ ἐκ[p] σύ[rpg-p] ὑστερέω[vnxa]. **v.2** καί[c] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] εὐαγγελίζω[vpxpnmp] καθάπερ[bo] κἀκεῖνος[rdnmp] ἀλλά[c] οὐ[xo] ὠφελέω[viaa3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgfs] ἀκοή[ngfs] ἐκεῖνος[rdamp] μή[xo] συγκεράννυμι[vpxpnms] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[ddmp] ἀκούω[vpaadmp]. **v.3** εἰσέρχομαι[vipn1p] γάρ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] ὁ[dnmp] πιστεύω[vpaanmp] καθώς[bo] λέγω[vixa3s] ὡς[bo] ὀμνύω[viaa1s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὀργή[ndfs] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] εἰσέρχομαι[vifd3p] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] ἐγώ[rpg-s] καίτοι[c] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms] γίνομαι[vpaognp].

ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, Εἰ εἰσελεύ- 5
σονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς 6
εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσ-
ῆλθον δι᾽ ἀπείθειαν, πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν 7
Δαβὶδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς εἴρηται, Σήμερον
ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας
ὑμῶν. εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης 8
ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ 9
λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ 10
αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων
ὁ Θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατά- 11
παυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας.
ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργής, καὶ τομώτερος ὑπὲρ 12
πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ
ψυχῆς τὲ καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς
ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφα- 13
νὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχοντες οὖν ἀρχι- 14
ερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ 15
δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον

---

v.4 λέγω[vixa3s] γάρ[c] πού[xo] περί[p] ὁ[dgfs] ἕβδομος[agfsn] οὕτω[bo] καί[c] καταπαύω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] ἕβδομος[adfsn] ἀπό[p] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] αὐτός[rpgms]. **v.5** καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddms] πάλιν[bo] εἰ[qo] εἰσέρχομαι[vifd3p] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] ἐγώ[rpg-s]. **v.6** ἐπεί[c] οὖν[c] ἀπολείπω[vipp3s] τι-σριαμπ εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] αὐτός[rpafs] καί[c] ὁ[dnmp] πρότερος[bo] εὐαγγελίζω[vpapnmp] οὐ[xo] εἰσέρχομαι[viaa3p] διά[p] ἀπείθεια[nafs]. **v.7** πάλιν[bo] τι-σριαφσ ὁρίζω[vipa3s] ἡμέρα[nafs] σήμερον[bo] ἐν[p] Δαυίδ[tp] λέγω[vppanms] μετά[p] τοσοῦτος[rdams] χρόνος[nams] καθώς[bo] λέγω[vixp3s] σήμερον[bo] ἐάν[qo] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vsaa2p] μή[xo] σκληρύνω[vspa2p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p]. **v.8** εἰ[qo] γάρ[c] αὐτός[rpamp] Ἰησοῦς[nnms] καταπαύω[viaa3s] οὐ[xo] ἄν[xo] περί[p] ἄλλος[agfsn] λαλέω[viia3s] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἡμέρα[ngfs]. **v.9** ἄρα[xo] ἀπολείπω[vipp3s] σαββατισμός[nnms] ὁ[ddms] λαός[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** ὁ[dnms] γάρ[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] αὐτός[rpnms] καταπαύω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] αὐτός[rpgms] ὥσπερ[bo] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἴδιος[agnpn] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.11** σπουδάζω[vsaa1p] οὖν[c] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ἐκεῖνος[rdafs] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] ἵνα[c] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] τι-σ-ρινμσ ὑπόδειγμα[ndns] πίπτω[vsaa3s] ὁ[dgfs] ἀπείθεια[ngfs]. **v.12** ζάω[vppanms] γάρ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐνεργής[anmsn] καί[c] τομός[anmsc] ὑπέρ[p] πᾶς[aafsn] μάχαιρα[nafs] δίστομος[aafsn] καί[c] διϊκνέομαι[vppnnms] ἄχρι[p] μερισμός[ngms] ψυχή[ngfs] τέ[xo] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἁρμός[ngmp] τέ[xo] καί[c] μυελός[ngmp] καί[c] κριτικός[anmsn] ἐνθύμησις[ngfp] καί[c] ἔννοια[ngfp] καρδία[ngfs]. **v.13** καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κτίσις[nnfs] ἀφανής[anfsn] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] πᾶς[annpn] δέ[c] γυμνός[annpn] καί[c] τραχηλίζω[vpxpnnp] ὁ[ddmp] ὀφθαλμός[ndmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὅς[rrams] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] λόγος[nnms]. **v.14** ἔχω[vppanmp] οὖν[c] ἀρχιερεύς[nams] μέγας[aamsn] διέρχομαι[vpxaams] ὁ[damp] οὐρανός[namp] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] κρατέω[vspa1p] ὁ[dgfs] ὁμολογία[ngfs].

16 δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώ-
μεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
ἔλεον, καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.
5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς, ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀν-
θρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε
2 καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀ-
γνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν,
3 καὶ διὰ ταὐτὴν ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑ-
4 αυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβά-
νει τὴν τιμήν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ
5 ὁ Ἀαρών, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι
ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σή-
6 μερον γεγέννηκά σε. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Σὺ ἱερεὺς εἰς
7 τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σῴζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων
8 προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ
9 ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, καὶ τελειωθεὶς ἐ-
γένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,
10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
11 σέδεκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν,

---

v.15 οὐ[xo] γάρ[c] ἔχω[vipa1p] ἀρχιερεύς[nams] μή[xo] δύναμαι[vppnams] συμπαθέω[vnaa] ὁ[ddfp] ἀσθένεια[ndfp] ἐγώ[rpg-p] πειράζω[vpxpams] δέ[c] κατά[p] πᾶς[aanpn] κατά[p] ὁμοιότης[nafs] χωρίς[bo] ἁμαρτία[ngfs]. **v.16** προσέρχομαι[vspn1p] οὖν[c] μετά[p] παρρησία[ngfs] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ἵνα[c] λαμβάνω[vsaa1p] ἔλεος[nams] καί[c] χάρις[nafs] εὑρίσκω[vsaa1p] εἰς[p] εὔκαιρος[aafsn] βοήθεια[nafs]. **5. v.1** πᾶς[anmsn] γάρ[c] ἀρχιερεύς[nnms] ἐκ[p] ἄνθρωπος[ngmp] λαμβάνω[vpppnms] ὑπέρ[p] ἄνθρωπος[ngmp] καθίστημι[vipp3s] ὁ[danp] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] ἵνα[c] προσφέρω[vspa3s] δῶρον[nanp] τέ[xo] καί[c] θυσία[nafp] ὑπέρ[p] ἁμαρτία[ngfp]. **v.2** μετριοπαθέω[vnpa] δύναμαι[vppnnms] ὁ[ddmp] ἀγνοέω[vppadmp] καί[c] πλανάω[vpppdmp] ἐπεί[c] καί[c] αὐτός[rpnms] περίκειμαι[vipn3s] ἀσθένεια[nafs]. **v.3** καί[c] διά[p] οὗτος[rdafs] ὀφείλω[vipa3s] καθώς[bo] περί[p] ὁ[dgms] λαός[ngms] οὕτω[bo] καί[c] περί[p] ἑαυτοῦ[rxgms] προσφέρω[vnpa] ὑπέρ[p] ἁμαρτία[ngfp]. **v.4** καί[c] οὐ[xo] ἑαυτοῦ[rxdms] τι-σρινμσ λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dafs] τιμή[nafs] ἀλλά[c] ὁ[dnms] καλέω[vpppnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] καθάπερ[bo] καί[c] ὁ[dnms] Ἀαρών[tp]. **v.5** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὐ[xo] ἑαυτοῦ[rxams] δοξάζω[viaa3s] γίνομαι[vnao] ἀρχιερεύς[nams] ἀλλά[c] ὁ[dnms] λαλέω[vpaanms] πρός[p] αὐτός[rpams] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpn-s] σήμερον[bo] γεννάω[vixa1s] σύ[rpa-s]. **v.6** καθώς[bo] καί[c] ἐν[p] ἕτερος[admsn] λέγω[vipa3s] σύ[rpn-s] ἱερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp]. **v.7** ὅς[rrnms] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms] δέησις[nafp] τέ[xo] καί[c] ἱκετηρία[nafp] πρός[p] ὁ[dams] δύναμαι[vppnams] σῴζω[vnpa] αὐτός[rpams] ἐκ[p] θάνατος[ngms] μετά[p] κραυγή[ngfs] ἰσχυρός[agfsn] καί[c] δάκρυον[ngnp] προσφέρω[vpaanms] καί[c] εἰσακούω[vpapnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] εὐλάβεια[ngfs]. **v.8** καίπερ[c] εἰμί[vppxnms] υἱός[nnms] μανθάνω[viaa3s] ἀπό[p] ὅς[rrgnp] πάσχω[viaa3s] ὁ[dafs] ὑπακοή[nafs]. **v.9** καί[c] τελειόω[vpapnms] γίνομαι[viad3s] ὁ[ddmp] ὑπακούω[vppadmp] αὐτός[rpdms] πᾶς[admpn] αἴτιος[anmsn] σωτηρία[ngfs] αἰώνιος[agfsn]. **v.10** προσαγορεύω[vpapnms] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀρχιερεύς[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp].

ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι 12
διδάσκαλοι, διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν
ὑμᾶς, τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γε-
γόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς 13
γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος
γάρ ἐστι. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν 14
τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε
καὶ κακοῦ.

Διό, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τε- **6**
λειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετα-
νοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, βαπτισμῶν 2
διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρί-
ματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θε- 3
ός. ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε 4
τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύ-
ματος Ἁγίου, καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις 5
τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν 6
εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ
παραδειγματίζοντας, γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς πολλάκις 7
ἐρχόμενον ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι᾽ οὓς
καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐκφέ- 8
ρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς,

---

v.11 περί[p] ὅς[rrgms] πολύς[anmsn] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] δυσερμήνευτος[anmsn] λέγω[vnpa] ἐπεί[c] νωθρός[anmpn] γίνομαι[vixa2p] ὁ[ddfp] ἀκοή[ndfp]. **v.12** καί[c] γάρ[c] ὀφείλω[vppanmp] εἰμί[vnpx] διδάσκαλος[nnmp] διά[p] ὁ[dams] χρόνος[nams] πάλιν[bo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] ὁ[dgms] διδάσκω[vnpa] σύ[rpa-p] τι-σρχννπ ὁ[dnnp] στοιχεῖον[nnnp] ὁ[dgfs] ἀρχή[ngfs] ὁ[dgnp] λόγιον[ngnp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] γίνομαι[vixa2p] χρεία[nafs] ἔχω[vppanmp] γάλα[ngns] καί[c] οὐ[xo] στερεός[agfsn] τροφή[ngfs]. **v.13** πᾶς[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] μετέχω[vppanms] γάλα[ngns] ἄπειρος[anmsn] λόγος[ngms] δικαιοσύνη[ngfs] νήπιος[anmsn] γάρ[c] εἰμί[vipx3s]. **v.14** τέλειος[agmpn] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] στερεός[anfsn] τροφή[nnfs] ὁ[dgmp] διά[p] ὁ[dafs] ἕξις[nafs] ὁ[danp] αἰσθητήριον[nanp] γυμνάζω[vpxpanp] ἔχω[vppagmp] πρός[p] διάκρισις[nafs] καλός[agnsn] τέ[xo] καί[c] κακός[agnsn]. **6. v.1** διό[c] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[dams] ὁ[dgfs] ἀρχή[ngfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] λόγος[nams] ἐπί[p] ὁ[dafs] τελειότης[nafs] φέρω[vspp1p] μή[xo] πάλιν[bo] θεμέλιος[nams] καταβάλλω[vppmnmp] μετάνοια[ngfs] ἀπό[p] νεκρός[agnpn] ἔργον[ngnp] καί[c] πίστις[ngfs] ἐπί[p] θεός[nams]. **v.2** βαπτισμός[ngmp] διδαχή[ngfs] ἐπίθεσις[ngfs] τέ[xo] χείρ[ngfp] ἀνάστασις[ngfs] τέ[xo] νεκρός[agmpn] καί[c] κρίμα[ngns] αἰώνιος[agnsn]. **v.3** καί[c] οὗτος[rdans] ποιέω[vifa1p] ἐάνπερ[qo] ἐπιτρέπω[vspa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.4** ἀδύνατος[annsn] γάρ[c] ὁ[damp] ἅπαξ[bo] φωτίζω[vpapamp] γεύομαι[vpadamp] τέ[xo] ὁ[dgfs] δωρεά[ngfs] ὁ[dgfs] ἐπουράνιος[agfsn] καί[c] μέτοχος[aampn] γίνομαι[vpaoamp] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn]. **v.5** καί[c] καλός[aansn] γεύομαι[vpadamp] θεός[ngms] ῥῆμα[nans] δύναμις[nafp] τέ[xo] μέλλω[vppagms] αἰών[ngms]. **v.6** καί[c] παραπίπτω[vpaaamp] πάλιν[bo] ἀνακαινίζω[vnpa] εἰς[p] μετάνοια[nafs] ἀνασταυρόω[vppaamp] ἑαυτοῦ[rxdmp] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] παραδειγματίζω[vppaamp]. **v.7** γῆ[nnfs] γάρ[c] ὁ[dnfs] πίνω[vpaanfs] ὁ[dams] ἐπί[p] αὐτός[rpgfs] πολλάκις[bo] ἔρχομαι[vppnams] ὑετός[nams] καί[c] τίκτω[vppanfs] βοτάνη[nafs] εὔθετος[aafsn] ἐκεῖνος[rddmp] διά[p] ὅς[rramp] καί[c] γεωργέω[vipp3s] μεταλαμβάνω[vipa3s] εὐλογία[ngfs] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms].

9 ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί,
10 τὰ κρείττονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν, οὐ
γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κό-
που τῆς ἀγάπης ἧς ἐνδειξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονή-
11 σαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον
ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν
12 τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ
τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγ-
13 γελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ'
14 οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων, Ἦ
15 μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. καὶ
16 οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι μεν
γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας
17 πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ
Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον
18 τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων
ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν πα-
ράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης
19 ἐλπίδος, ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βε-
βαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος,
20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν

---

v.8 ἐκφέρω[vppanfs] δέ[c] ἄκανθα[nafp] καί[c] τρίβολος[namp] ἀδόκιμος[anmsn] καί[c] κατάρα[ngfs] ἐγγύς[bo] ὅς[rrgfs] ὁ[dnns] τέλος[nnns] εἰς[p] καῦσις[nafs]. **v.9** πείθω[vixp1p] δέ[c] περί[p] σύ[rpg-p] ἀγαπητός[avmpn] ὁ[danp] κρείττων[aanpn] καί[c] ἔχω[vpppanp] σωτηρία[ngfs] εἰ[qo] καί[c] οὕτω[bo] λαλέω[vipa1p]. **v.10** οὐ[xo] γάρ[c] ἄδικος[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπιλανθάνομαι[vnad] ὁ[dgns] ἔργον[ngns] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgms] κόπος[ngms] ὁ[dgfs] ἀγάπη[ngfs] ὅς[rrgfs] ἐνδείκνυμι[vdam2p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] διακονέω[vpaanmp] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] καί[c] διακονέω[vppanmp]. **v.11** ἐπιθυμέω[vipa1p] δέ[c] ἕκαστος[aamsn] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] ἐνδείκνυμι[vnpm] σπουδή[nafs] πρός[p] ὁ[dafs] πληροφορία[nafs] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ἄχρι[p] τέλος[ngns]. **v.12** ἵνα[c] μή[xo] νωθρός[anmpn] γίνομαι[vsad2p] μιμητής[nnmp] δέ[c] ὁ[dgmp] διά[p] πίστις[ngfs] καί[c] μακροθυμία[ngfs] κληρονομέω[vppagmp] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp]. **v.13** ὁ[ddms] γάρ[c] Ἀβραάμ[tp] ἐπαγγέλλομαι[vpadnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπεί[c] κατά[p] οὐδείς[agmsn] ἔχω[viia3s] μέγας[agmsc] ὀμνύω[vnaa] ὀμνύω[viaa3s] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxgms]. **v.14** λέγω[vppanms] ἤ[xo] μήν[xo] εὐλογέω[vppanms] εὐλογέω[vifa1s] σύ[rpa-s] καί[c] πληθύνω[vppanms] πληθύνω[vifa1s] σύ[rpa-s]. **v.15** καί[c] οὕτω[bo] μακροθυμέω[vpaanms] ἐπιτυγχάνω[viaa3s] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs]. **v.16** ἄνθρωπος[nnmp] μέν[xo] γάρ[c] κατά[p] ὁ[dgms] μέγας[agmsc] ὀμνύω[vipa3p] καί[c] πᾶς[agfsn] αὐτός[rpdmp] ἀντιλογία[ngfs] πέρας[nnns] εἰς[p] βεβαίωσις[nafs] ὁ[dnms] ὅρκος[nnms]. **v.17** ἐν[p] ὅς[rrdms] περισσός[annsc] βούλομαι[vppnnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπιδείκνυμι[vnaa] ὁ[ddmp] κληρονόμος[ndmp] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὁ[dans] ἀμετάθετος[aansn] ὁ[dgfs] βουλή[ngfs] αὐτός[rpgms] μεσιτεύω[viaa3s] ὅρκος[ndms]. **v.18** ἵνα[c] διά[p] δύο[tn] πρᾶγμα[ngnp] ἀμετάθετος[agnpn] ἐν[p] ὅς[rrdnp] ἀδύνατος[annsn] ψεύδομαι[vnad] θεός[nams] ἰσχυρός[aafsn] παράκλησις[nafs] ἔχω[vspa1p] ὁ[dnmp] καταφεύγω[vpaanmp] κρατέω[vnaa] ὁ[dgfs] πρόκειμαι[vppngfs] ἐλπίς[ngfs]. **v.19** ὅς[rrafs] ὡς[bo] ἄγκυρα[nafs] ἔχω[vipa1p] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] ἀσφαλής[aafsn] τέ[xo] καί[c] βέβαιος[aafsn] καί[c] εἰσέρχομαι[vppnafs] εἰς[p] ὁ[dans] ἐσώτερος[aansn] ὁ[dgns] καταπέτασμα[ngns].

Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.
Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ **7**
τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κο-
πῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ 2
πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασιλεὺς
δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὅ ἐστι βασιλεὺς
εἰρήνης, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμε- 3
ρῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ,
μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ 4
καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης.
καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευῒ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντο- 5
λὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ᾽ ἔστιν
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀ-
βραάμ. ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸν 6
Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. χωρὶς δὲ 7
πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, 8
ἐκεῖ δέ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀ- 9
βραὰμ καὶ Λευῒ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται, ἔτι γὰρ ἐν 10
τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ.
Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς 11
γὰρ ἐπ᾽ αὐτῇ νενομοθέτητο, τίς ἔτι χρεία, κατὰ τὴν τάξιν Μελ-

---

v.20 ὅπου[bo] πρόδρομος[anmsn] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] εἰσέρχομαι[viaa3s] Ἰησοῦς[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp] ἀρχιερεύς[nnms] γίνομαι[vpadnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **7. v.1** οὗτος[rdnms] γάρ[c] ὁ[dnms] Μελχισέδεκ[tp] βασιλεύς[nnms] Σαλήμ[tp] ἱερεύς[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ὕψιστος[agmsn] ὁ[dnms] συναντάω[vpaanms] Ἀβραάμ[tp] ὑποστρέφω[vppadms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] κοπή[ngfs] ὁ[dgmp] βασιλεύς[ngmp] καί[c] εὐλογέω[vpaanms] αὐτός[rpams]. **v.2** ὅς[rrdms] καί[c] δέκατος[aafsn] ἀπό[p] πᾶς[agnpn] μερίζω[viaa3s] Ἀβραάμ[tp] πρῶτος[bo] μέν[xo] ἑρμηνεύω[vpppnms] βασιλεύς[nnms] δικαιοσύνη[ngfs] ἔπειτα[bo] δέ[c] καί[c] βασιλεύς[nnms] Σαλήμ[tp] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] βασιλεύς[nnms] εἰρήνη[ngfs]. **v.3** ἀπάτωρ[anmsn] ἀμήτωρ[anmsn] ἀγενεαλόγητος[anmsn] μήτε[c] ἀρχή[nafs] ἡμέρα[ngfp] μήτε[c] ζωή[ngfs] τέλος[nans] ἔχω[vppanms] ἀφομοιόω[vpxpnms] δέ[c] ὁ[ddms] υἱός[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] μένω[vipa3s] ἱερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] διηνεκής[aansn]. **v.4** θεωρέω[vipa2p] δέ[c] πηλίκος[anmsn] οὗτος[rdnms] ὅς[rrdms] καί[c] δέκατος[aafsn] Ἀβραάμ[tp] δίδωμι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἀκροθίνιον[ngnp] ὁ[dnms] πατριάρχης[nnms]. **v.5** καί[c] ὁ[dnmp] μέν[xo] ἐκ[p] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Λευί[tp] ὁ[dafs] ἱερατεία[nafs] λαμβάνω[vppanmp] ἐντολή[nafs] ἔχω[vipa3p] ἀποδεκατόω[vnpa] ὁ[dams] λαός[nams] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] εἰμί[rdnns] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] αὐτός[rpgmp] καίπερ[c] ἐξέρχομαι[vpxaamp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὀσφύς[ngfs] Ἀβραάμ[tp]. **v.6** ὁ[dnms] δέ[c] μή[xo] γενεαλογέω[vpppnms] ἐκ[p] αὐτός[rpgmp] δεκατόω[vixa3s] ὁ[dams] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dams] ἔχω[vppaams] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] εὐλογέω[vixa3s]. **v.7** χωρίς[bo] δέ[c] πᾶς[agfsn] ἀντιλογία[ngfs] ὁ[dnns] ἐλάσσων[annsn] ὑπό[p] ὁ[dgms] κρείττων[agmsn] εὐλογέω[vipp3s]. **v.8** καί[c] ὧδε[bo] μέν[xo] δέκατος[aafpn] ἀποθνῄσκω[vppanmp] ἄνθρωπος[nnmp] λαμβάνω[vipa3p] ἐκεῖ[bo] δέ[c] μαρτυρέω[vpppnms] ὅτι[c] ζάω[vipa3s]. **v.9** καί[c] ὡς[bo] ἔπος[nans] λέγω[vnaa] διά[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Λευί[tp] ὁ[dnms] δέκατος[aafpn] λαμβάνω[vppanms] δεκατόω[vixp3s]. **v.10** ἔτι[bo] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὀσφύς[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] εἰμί[viix3s] ὅτε[bo] συναντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Μελχισέδεκ[tp].

χισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν
12 λέγεσθαι· μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ
13 νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ᾿ ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑ-
τέρας μετέσχηκεν, ἀφ᾿ ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ.
14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν
15 φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσυνής Μωσῆς ἐλάλησε. καὶ περισσό-
τερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ
16 ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίκης
17 γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, μαρτυρεῖ γὰρ,
18 ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ἀθέτη-
σις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς
19 καὶ ἀνωφελές, οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ
20 κρείττονος ἐλπίδος, δι᾿ ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. καὶ καθ᾿ ὅσον οὐ
21 χωρὶς ὁρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς
γεγονότες, ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσία῾ς διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐ-
τόν, Ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν
22 αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, κατὰ τοσοῦτον κρείττονος
23 διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλειόνές εἰσι γε-
24 γονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν, ὁ δὲ διὰ
τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην.
25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους

---

v.11 εἰ[qo] μέν[xo] οὖν[c] τελείωσις[nnfs] διά[p] ὁ[dgfs] Λευιτικός[agfsn] ἱερωσύνη[ngfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] γάρ[c] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs] νομοθετέω[viyp3s] τίς[rqnfs] ἔτι[bo] χρεία[nnfs] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp] ἕτερος[aamsn] ἀνίστημι[vnpm] ἱερεύς[nams] καί[c] οὐ[xo] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Ἀαρών[tp] λέγω[vnpp]. **v.12** μετατίθημι[vpppgfs] γάρ[c] ὁ[dgfs] ἱερωσύνη[ngfs] ἐκ[p] ἀνάγκη[ngfs] καί[c] νόμος[ngms] μετάθεσις[nnfs] γίνομαι[vipn3s]. **v.13** ἐπί[p] ὅς[rrams] γάρ[c] λέγω[vipp3s] οὗτος[rdnnp] φυλή[ngfs] ἕτερος[agfsn] μετέχω[vixa3s] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] οὐδείς[anfsn] προσέχω[vixa3s] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns]. **v.14** πρόδηλος[annsn] γάρ[c] ὅτι[c] ἐκ[p] Ἰούδας[ngms] ἀνατέλλω[vixa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὅς[rrafs] φυλή[nafs] οὐδείς[aansn] περί[p] ἱερωσύνη[ngfs] Μωϋσῆς[nnms] λαλέω[viaa3s]. **v.15** καί[c] περισσός[annsc] ἔτι[bo] κατάδηλος[annsn] εἰμί[vipx3s] εἰ[qo] κατά[p] ὁ[dafs] ὁμοιότης[nafs] Μελχισέδεκ[tp] ἀνίστημι[vipm3s] ἱερεύς[nnms] ἕτερος[anmsn]. **v.16** ὅς[rrnms] οὐ[xo] κατά[p] νόμος[nams] ἐντολή[ngfs] σαρκικός[agfsn] γίνομαι[vixa3s] ἀλλά[c] κατά[p] δύναμις[nafs] ζωή[ngfs] ἀκατάλυτος[agfsn]. **v.17** μαρτυρέω[vipa3s] γάρ[c] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἱερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp]. **v.18** ἀθέτησις[nnfs] μέν[xo] γάρ[c] γίνομαι[vipn3s] προάγω[vppagfs] ἐντολή[ngfs] διά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpgfs] ἀσθενής[aansn] καί[c] ἀνωφελής[aansn]. **v.19** οὐδείς[aansn] γάρ[c] τελειόω[viaa3s] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἐπεισαγωγή[nnfs] δέ[c] κρείττων[agfsn] ἐλπίς[ngfs] διά[p] ὅς[rrgfs] ἐγγίζω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.20** καί[c] κατά[p] ὅσος[rcans] οὐ[xo] χωρίς[bo] ὁρκωμοσία[ngfs]. **v.21** ὁ[dnmp] μέν[xo] γάρ[c] χωρίς[bo] ὁρκωμοσία[ngfs] εἰμί[vipx3p] ἱερεύς[nnmp] γίνομαι[vpxanmp] ὁ[dnms] δέ[c] μετά[p] ὁρκωμοσία[ngfs] διά[p] ὁ[dgms] λέγω[vppagms] πρός[p] αὐτός[rpams] ὀμνύω[viaa3s] κύριος[nnms] καί[c] οὐ[xo] μεταμέλομαι[vifo3s] σύ[rpn-s] ἱερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp]. **v.22** κατά[p] τοσοῦτος[rdans] κρείττων[agfsn] διαθήκη[ngfs] γίνομαι[vixa3s] ἔγγυος[anmsn] Ἰησοῦς[nnms]. **v.23** καί[c] ὁ[dnmp] μέν[xo] πολύς[anmpc] εἰμί[vipx3p] γίνομαι[vpxanmp] ἱερεύς[nnmp] διά[p] ὁ[dans] θάνατος[ndms] κωλύω[vnpp] παραμένω[vnpa]. **v.24** ὁ[dnms] δέ[c] διά[p] ὁ[dans] μένω[vnpa] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] ἀπαράβατος[aafsn] ἔχω[vipa3s] ὁ[dafs] ἱερωσύνη[nafs].

δι᾽ αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.
Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαν- 26
τος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν
οὐρανῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει καθ᾽ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσ- 27
περ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας
ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ, τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχι- 28
ερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ
τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιε- **8**
ρέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, 2
ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος, πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς 3
τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται, ὅθεν ἀναγκαῖον
ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ᾽ 4
ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νό-
μον τὰ δῶρα, οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐ- 5
πουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν
σκηνήν, Ὅρα, γάρ φησί, ποιήσῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν
δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχεν λει- 6
τουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ

---

v.25 ὅθεν[bo] καί[c] σῴζω[vnpa] εἰς[p] ὁ[dans] παντελής[aansn] δύναμαι[vipn3s] ὁ[damp] προσέρχομαι[vppnamp] διά[p] αὐτός[rpgms] ὁ[ddms] θεός[ndms] πάντοτε[bo] ζάω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἐντυγχάνω[vnpa] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgmp]. **v.26** τοιοῦτος[rdnms] γάρ[c] ἐγώ[rpd-p] πρέπω[viia3s] ἀρχιερεύς[nnms] ὅσιος[anmsn] ἄκακος[anmsn] ἀμίαντος[anmsn] χωρίζω[vpxpnms] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἁμαρτωλός[agmpn] καί[c] ὑψηλός[anmsc] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] γίνομαι[vpadnms]. **v.27** ὅς[rrnms] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] κατά[p] ἡμέρα[nafs] ἀνάγκη[nafs] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] πρότερος[bo] ὑπέρ[p] ὁ[dgfp] ἴδιος[agmpn] ἁμαρτία[ngfp] θυσία[nafp] ἀναφέρω[vnpa] ἔπειτα[bo] ὁ[dgfp] ὁ[dgms] λαός[ngms] οὗτος[rdans] γάρ[c] ποιέω[viaa3s] ἐφάπαξ[bo] ἑαυτοῦ[rxams] ἀναφέρω[vpaanms]. **v.28** ὁ[dnms] νόμος[nnms] γάρ[c] ἄνθρωπος[namp] καθίστημι[vipa3s] ἀρχιερεύς[namp] ἔχω[vppaamp] ἀσθένεια[nafs] ὁ[dnms] λόγος[nnms] δέ[c] ὁ[dgfs] ὁρκωμοσία[ngfs] ὁ[dgfs] μετά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] υἱός[nams] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] τελειόω[vpxpams]. **8. v.1** κεφάλαιον[nnns] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[ddnp] λέγω[vpppdnp] τοιοῦτος[rdams] ἔχω[vipa1p] ἀρχιερεύς[nams] ὅς[rrnms] καθίζω[viaa3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgfs] μεγαλωσύνη[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp]. **v.2** ὁ[dgnp] ἅγιος[agnpn] λειτουργός[nnms] καί[c] ὁ[dgfs] σκηνή[ngfs] ὁ[dgfs] ἀληθινός[agfsn] ὅς[rrafs] πήγνυμι[viaa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] καί[c] οὐ[xo] ἄνθρωπος[nnms]. **v.3** πᾶς[anmsn] γάρ[c] ἀρχιερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] προσφέρω[vnpa] δῶρον[nanp] τέ[xo] καί[c] θυσία[nafp] καθίστημι[vipp3s] ὅθεν[bo] ἀναγκαῖος[annsn] ἔχω[vnpa] τι-σριανσ καί[c] οὗτος[rdams] ὅς[rrans] προσφέρω[vsaa3s]. **v.4** εἰ[qo] μέν[xo] γάρ[c] εἰμί[viix3s] ἐπί[p] γῆ[ngfs] οὐδέ[bo] ἄν[xo] εἰμί[viix3s] ἱερεύς[nnms] εἰμί[vppxgmp] ὁ[dgmp] ἱερεύς[ngmp] ὁ[dgmp] προσφέρω[vppagmp] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] ὁ[danp] δῶρον[nanp]. **v.5** ὅστις[rrnmp] ὑπόδειγμα[ndns] καί[c] σκιά[ndfs] λατρεύω[vipa3p] ὁ[dgnp] ἐπουράνιος[agnpn] καθώς[bo] χρηματίζω[vixp3s] Μωϋσῆς[nnms] μέλλω[vppanms] ἐπιτελέω[vnpa] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] ὁράω[vdpa2s] γάρ[c] φημί[vipx3s] ποιέω[vsaa2s] πᾶς[aanpn] κατά[p] ὁ[dams] τύπος[nams] ὁ[dams] δείκνυμι[vpapams] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns].

7 κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη
8 ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος
γὰρ αὐτοῖς λέγει, Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συν-
τελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην
9 καινήν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐ-
τῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν
αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ δια-
10 θήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. ὅτι αὕτη ἡ
διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεί-
νας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς
11 εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν
ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
λέγων, Γνῶθι τὸν Κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσί με, ἀπὸ μικροῦ
12 αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐ-
τῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ
13 μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν, Καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην. τὸ
δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε ἅ-
2 γιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε
λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται

---

v.6 νυνί[bo] δέ[c] διάφορος[agfsc] τυγχάνω[vixa3s] λειτουργία[ngfs] ὅσος[rcdns] καί[c] κρείττων[agfsn] εἰμί[vipx3s] διαθήκη[ngfs] μεσίτης[nnms] ὅστις[rrnfs] ἐπί[p] κρείττων[adfpn] ἐπαγγελία[ndfp] νομοθετέω[vixp3s]. **v.7** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] ἐκεῖνος[rdnfs] εἰμί[viix3s] ἄμεμπτος[anfsn] οὐ[xo] ἄν[xo] δεύτερος[agfsn] ζητέω[viip3s] τόπος[nnms]. **v.8** μέμφομαι[vppnnms] γάρ[c] αὐτός[rpdmp] λέγω[vipa3s] ἰδού[vdaa2s] ἡμέρα[nnfp] ἔρχομαι[vipn3p] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] καί[c] συντελέω[vifa1s] ἐπί[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] Ἰσραήλ[tp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] Ἰούδας[ngms] διαθήκη[nafs] καινός[aafsn]. **v.9** οὐ[xo] κατά[p] ὁ[dafs] διαθήκη[nafs] ὅς[rrafs] ποιέω[viaa1s] ὁ[ddmp] πατήρ[ndmp] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ἐπιλαμβάνομαι[vpadgms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgmp] ἐξάγω[vnaa] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] γῆ[ngfs] Αἴγυπτος[ngfs] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] οὐ[xo] ἐμμένω[viaa3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] διαθήκη[ndfs] ἐγώ[rpg-s] κἀγώ[rpn-s] ἀμελέω[viaa1s] αὐτός[rpgmp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms]. **v.10** ὅτι[c] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] διαθήκη[nnfs] ὅς[rrafs] διατίθημι[vifd1s] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] Ἰσραήλ[tp] μετά[p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐκεῖνος[rdafp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] δίδωμι[vppanms] νόμος[namp] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] διάνοια[nafs] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπί[p] καρδία[nafp] αὐτός[rpgmp] ἐπιγράφω[vifa1s] αὐτός[rpamp] καί[c] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpdmp] εἰς[p] θεός[nams] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vifx3p] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] λαός[nams]. **v.11** καί[c] οὐ[xo] μή[xo] διδάσκω[vsaa3p] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dams] πλησίον[bo] αὐτός[rpgms] καί[c] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] γινώσκω[vdaa2s] ὁ[dams] κύριος[nams] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] οἶδα[vifa3p] ἐγώ[rpa-s] ἀπό[p] μικρός[agmsn] αὐτός[rpgmp] ἕως[c] μέγας[agmsn] αὐτός[rpgmp]. **v.12** ὅτι[c] ἵλεως[anmsa] εἰμί[vifx1s] ὁ[ddfp] ἀδικία[ndfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgfp] ἀνομία[ngfp] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] μή[xo] μιμνῄσκομαι[vsap1s] ἔτι[bo]. **v.13** ἐν[p] ὁ[ddms] λέγω[vnpa] καινός[aafsn] παλαιόω[vixa3s] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] ὁ[dnns] δέ[c] παλαιόω[vpppnns] καί[c] γηράσκω[vppanns] ἐγγύς[bo] ἀφανισμός[ngms]. **9. v.1** ἔχω[viia3s] μέν[xo] οὖν[c] καί[c] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] δικαίωμα[nanp] λατρεία[ngfs] ὁ[dnns] τέ[xo] ἅγιος[annsn] κοσμικός[aansn].

ἅγια. μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅ- 3
για ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς 4
διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος
χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα,
καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερουβιμ δό- 5
ξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν
κατὰ μέρος. τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν 6
πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐ-
πιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ 7
ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος 8
τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς
πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν 9
τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ
δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον 10
ἐπὶ βρώμασι, καὶ πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαι-
ώμασι σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. Χριστὸς 11
δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς
μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ᾽ ἔστιν,
οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, 12
διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰω-

---

v.2 σκηνή[nnfs] γάρ[c] κατασκευάζω[viap3s] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] ἐν[p] ὅς[rrdfs] ὁ[dnfs] τέ[xo] λυχνία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] τράπεζα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] πρόθεσις[nnfs] ὁ[dgmp] ἄρτος[ngmp] ὅστις[rrnfs] λέγω[vipp3s] ἅγιος[anfsn]. **v.3** μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] δεύτερος[aansn] καταπέτασμα[nans] σκηνή[nnfs] ὁ[dnfs] λέγω[vpppnfs] ἅγιος[anfsn] ἅγιος[agnpn]. **v.4** χρυσοῦς[aansn] ἔχω[vppanfs] θυμιατήριον[nans] καί[c] ὁ[dafs] κιβωτός[nafs] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] περικαλύπτω[vpxpafs] πάντοθεν[bo] χρυσίον[ndns] ἐν[p] ὅς[rrdfs] στάμνος[anmsn] χρυσοῦς[anfsn] ἔχω[vppanfs] ὁ[dans] μάννα[th] καί[c] ὁ[dnfs] ῥάβδος[nnfs] Ἀαρών[tp] ὁ[dnfs] βλαστάνω[vpaanfs] καί[c] ὁ[dnfp] πλάξ[nnfp] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs]. **v.5** ὑπεράνω[bo] δέ[c] αὐτός[rpgfs] Χερούβ[tp] δόξα[ngfs] κατασκιάζω[vppannp] ὁ[dans] ἱλαστήριος[nans] περί[p] ὅς[rrgnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] νῦν[bo] λέγω[vnpa] κατά[p] μέρος[nans]. **v.6** οὗτος[rdgmp] δέ[c] οὕτω[bo] κατασκευάζω[vpxpgmp] εἰς[p] μέν[xo] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] σκηνή[nafs] διά&πᾶς[bo] εἴσειμι[vipx3p] ὁ[dnmp] ἱερεύς[nnmp] ὁ[dafp] λατρεία[nafp] ἐπιτελέω[vppanmp]. **v.7** εἰς[p] δέ[c] ὁ[dafs] δεύτερος[aafsn] ἅπαξ[bo] ὁ[dgms] ἐνιαυτός[ngms] μόνος[anmsn] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] οὐ[xo] χωρίς[bo] αἷμα[ngns] ὅς[rrans] προσφέρω[vipa3s] ὑπέρ[p] ἑαυτοῦ[rxgms] καί[c] ὁ[dgnp] ὁ[dgms] λαός[ngms] ἀγνόημα[ngnp]. **v.8** οὗτος[rdans] δηλόω[vppagns] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] μήπω[bo] φανερόω[vnxp] ὁ[dafs] ὁ[dgnp] ἅγιος[agnpn] ὁδός[nafs] ἔτι[bo] ὁ[dgfs] πρῶτος[agfsn] σκηνή[ngfs] ἔχω[vppagfs] στάσις[nafs]. **v.9** ὅστις[rrnfs] παραβολή[nnfs] εἰς[p] ὁ[dams] καιρός[nams] ὁ[dams] ἐνίστημι[vpxaams] κατά[p] ὅς[rrams] δῶρον[nnnp] τέ[xo] καί[c] θυσία[nnfp] προσφέρω[vipp3p] μή[xo] δύναμαι[vppnnfp] κατά[p] συνείδησις[nafs] τελειόω[vnaa] ὁ[dams] λατρεύω[vppaams]. **v.10** μόνος[bo] ἐπί[p] βρῶμα[ndnp] καί[c] πόμα[ndnp] καί[c] διάφορος[admpn] βαπτισμός[ndmp] καί[c] δικαίωμα[ndnp] σάρξ[ngfs] μέχρι[bo] καιρός[ngms] διόρθωσις[ngfs] ἐπίκειμαι[vppnnnp]. **v.11** Χριστός[nnms] δέ[c] παραγίνομαι[vpadnms] ἀρχιερεύς[nnms] ὁ[dgnp] μέλλω[vppagnp] ἀγαθός[agnpn] διά[p] ὁ[dgfs] μέγας[agfsc] καί[c] τέλειος[agfsc] σκηνή[ngfs] οὐ[xo] χειροποίητος[agfsn] εἰμί[rdnns] οὐ[xo] οὗτος[rdgfs] ὁ[dgfs] κτίσις[ngfs].

13 νίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων,
καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἁγιάζει
14 πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ
Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμω-
μον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων,
15 εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι· καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς
μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν
ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν
16 οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη,
17 θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. διαθήκη γὰρ ἐπὶ
18 νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μή ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. ὅ-
19 θεν οὐδ᾽ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης
γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ,
λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων, μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου
κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν
20 ἐρράντισε, λέγων, Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο
21 πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς
22 λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι
πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας
23 οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια

---

v.12 οὐδέ[bo] διά[p] αἷμα[ngns] τράγος[ngmp] καί[c] μόσχος[ngmp] διά[p] δέ[c] ὁ[dgns] ἴδιος[agmsn] αἷμα[ngns] εἰσέρχομαι[viaa3s] ἐφάπαξ[bo] εἰς[p] ὁ[danp] ἅγιος[aanpn] αἰώνιος[aafsn] λύτρωσις[nafs] εὑρίσκω[vpamnms]. **v.13** εἰ[qo] γάρ[c] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ταῦρος[ngpm] καί[c] τράγος[ngmp] καί[c] σποδός[nnfs] δάμαλις[ngfs] ῥαντίζω[vppanfs] ὁ[damp] κοινόω[vpxpamp] ἁγιάζω[vipa3s] πρός[p] ὁ[dafs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] καθαρότης[nafs]. **v.14** πόσος[rodns] μᾶλλον[bo] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ὅς[rrnms] διά[p] πνεῦμα[ngns] αἰώνιος[agnsn] ἑαυτοῦ[rxams] προσφέρω[viaa3s] ἄμωμος[aamsn] ὁ[ddms] θεός[ndms] καθαρίζω[vifa3s] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs] σύ[rpg-p] ἀπό[p] νεκρός[agnpn] ἔργον[ngnp] εἰς[p] ὁ[dans] λατρεύω[vnpa] θεός[ndms] ζάω[vppadms]. **v.15** καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] διαθήκη[ngfs] καινός[agfsn] μεσίτης[nnms] εἰμί[vipx3s] ὅπως[bo] θάνατος[ngms] γίνομαι[vpadgms] εἰς[p] ἀπολύτρωσις[nafs] ὁ[dgfp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πρῶτος[adfsn] διαθήκη[ndfs] παράβασις[ngfp] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] λαμβάνω[vsaa3p] ὁ[dnmp] καλέω[vpxpnmp] ὁ[dgfs] αἰώνιος[agfsn] κληρονομία[ngfs]. **v.16** ὅπου[bo] γάρ[c] διαθήκη[nnfs] θάνατος[nams] ἀνάγκη[nnfs] φέρω[vnpp] ὁ[dgms] διατίθημι[vpamgms]. **v.17** διαθήκη[nnfs] γάρ[c] ἐπί[p] νεκρός[admpn] βέβαιος[anfsn] ἐπεί[c] μήποτε[bo] ἰσχύω[vipa3s] ὅτε[bo] ζάω[vipa3s] ὁ[dnms] διατίθημι[vpamnms]. **v.18** ὅθεν[bo] οὐδέ[bo] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] χωρίς[bo] αἷμα[ngns] ἐγκαινίζω[vixp3s]. **v.19** λαλέω[vpapgfs] γάρ[c] πᾶς[agfsn] ἐντολή[ngfs] κατά[p] νόμος[nams] ὑπό[p] Μωϋσῆς[ngms] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgmp] μόσχος[ngmp] καί[c] τράγος[ngmp] μετά[p] ὕδωρ[ngns] καί[c] ἔριον[ngns] κόκκινος[agnsn] καί[c] ὕσσωπος[ngms] αὐτός[rpans] τέ[xo] ὁ[dans] βιβλίον[nans] καί[c] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] λαός[nams] ῥαντίζω[viaa3s]. **v.20** λέγω[vppanms] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] ὅς[rrgfs] ἐντέλλομαι[viad3s] πρός[p] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.21** καί[c] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] δέ[c] καί[c] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] σκεῦος[nanp] ὁ[dgfs] λειτουργία[ngfs] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ὁμοίως[bo] ῥαντίζω[viaa3s]. **v.22** καί[c] σχεδόν[bo] ἐν[p] αἷμα[ndns] πᾶς[annpn] καθαρίζω[vipp3s] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] καί[c] χωρίς[bo] αἱματεκχυσία[ngfs] οὐ[xo] γίνομαι[vipn3s] ἄφεσις[nnfs].

κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια 24
εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν
οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν,
οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρ- 25
χεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει 26
αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, νυ~ν δὲ ἅπαξ
ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας
αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις 27
ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, οὕτως ὁ Χριστός ἅπαξ 28
προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου
χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σω-
τηρίαν.

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐ- **10**
τὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυ-
σίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύναται τοὺς
προσερχομένους τελειῶσαι. ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφε- 2
ρόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς
λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνη- 3
σις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν, ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ 4
τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας, διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον 5
λέγει, Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρ-

---

v.23 ἀνάγκη[nnfs] οὖν[c] ὁ[danp] μέν[xo] ὑπόδειγμα[nanp] ὁ[dgnp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] οὗτος[rddnp] καθαρίζω[vnpp] αὐτός[rpanp] δέ[c] ὁ[danp] ἐπουράνιος[aanpn] κρείττων[adfpn] θυσία[ndfp] παρά[p] οὗτος[rdafp]. **v.24** οὐ[xo] γάρ[c] εἰς[p] χειροποίητος[aanpn] ἅγιος[aanpn] εἰσέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀντίτυπος[aanpn] ὁ[dgnp] ἀληθινός[agnpn] ἀλλά[c] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[dams] οὐρανός[nams] νῦν[bo] ἐμφανίζω[vnap] ὁ[ddns] πρόσωπον[ndns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.25** οὐδέ[bo] ἵνα[c] πολλάκις[bo] προσφέρω[vspa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] εἰσέρχομαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[danp] ἅγιος[aanpn] κατά[p] ἐνιαυτός[nams] ἐν[p] αἷμα[ndns] ἀλλότριος[adnsn]. **v.26** ἐπεί[c] δεῖ[viiq3s] αὐτός[rpams] πολλάκις[bo] πάσχω[vnaa] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms] νῦν[bo] δέ[c] ἅπαξ[bo] ἐπί[p] συντέλεια[ndfs] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] εἰς[p] ἀθέτησις[nafs] ἁμαρτία[ngfs] διά[p] ὁ[dgfs] θυσία[ngfs] αὐτός[rpgms] φανερόω[vixp3s]. **v.27** καί[c] κατά[p] ὅσος[rcans] ἀπόκειμαι[vipn3s] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ἅπαξ[bo] ἀποθνῄσκω[vnaa] μετά[p] δέ[c] οὗτος[rdans] κρίσις[nnfs]. **v.28** οὕτω[bo] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἅπαξ[bo] προσφέρω[vpapnms] εἰς[p] ὁ[dans] πολύς[agmpn] ἀναφέρω[vnaa] ἁμαρτία[nafp] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] χωρίς[bo] ἁμαρτία[ngfs] ὁράω[vifp3s] ὁ[ddmp] αὐτός[rpams] ἀπεκδέχομαι[vppndmp] εἰς[p] σωτηρία[nafs]. **10.** **v.1** σκιά[nafs] γάρ[c] ἔχω[vppanms] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ὁ[dgnp] μέλλω[vppagnp] ἀγαθός[agnpn] οὐ[xo] αὐτός[rpafs] ὁ[dafs] εἰκών[nafs] ὁ[dgnp] πρᾶγμα[ngnp] κατά[p] ἐνιαυτός[nams] ὁ[ddfp] αὐτός[rpdfp] θυσία[ndfp] ὅς[rrafp] προσφέρω[vipa3p] εἰς[p] ὁ[dans] διηνεκής[aansn] οὐδέποτε[bo] δύναμαι[vipn3s] ὁ[damp] προσέρχομαι[vppnamp] τελειόω[vnaa]. **v.2** ἐπεί[c] οὐ[xo] ἄν[xo] παύω[viam3p] προσφέρω[vpppnfp] διά[p] ὁ[dans] μηδείς[aafsn] ἔχω[vnpa] ἔτι[bo] συνείδησις[nafs] ἁμαρτία[ngfp] ὁ[damp] λατρεύω[vppaamp] ἅπαξ[bo] καθαίρω[vpxpamp]. **v.3** ἀλλά[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] ἀνάμνησις[nnfs] ἁμαρτία[ngfp] κατά[p] ἐνιαυτός[nams]. **v.4** ἀδύνατος[annsn] γάρ[c] αἷμα[nnns] ταῦρος[ngpm] καί[c] τράγος[ngmp] ἀφαιρέω[vnpa] ἁμαρτία[nafp].

6 τίσω μοι, ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας,
7 τότε εἶπον, Ἰδου', ἥκω ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐ-
8 μοῦ τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. ἀνώτερον λέγων, ὅτι
θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας
οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας αἵτινες κατὰ τόν νόμον προσ-
9 φέρονται, τότε εἴρηκεν, Ἰδοὺ, ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ
10 θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. ἐν ᾧ
θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν, διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος
11 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ'
ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυ-
12 σίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας, αὗτος δὲ
μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκά-
13 θισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ
14 ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφο-
15 ρᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ
δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι,
16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας
ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
17 καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ τῶν ἁμαρ-
18 τιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ὅπου
19 δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. Ἔχον-

---

v.5 διό[c] εἰσέρχομαι[vppnnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] λέγω[vipa3s] θυσία[nafs] καί[c] προσφορά[nafs] οὐ[xo] θέλω[viaa2s] σῶμα[nans] δέ[c] καταρτίζω[viam2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.6** ὁλοκαύτωμα[nanp] καί[c] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] οὐ[xo] εὐδοκέω[viaa2s]. **v.7** τότε[bo] λέγω[viaa1s] ἰδού[vdaa2s] ἥκω[vipa1s] ἐν[p] κεφαλίς[ndfs] βιβλίον[ngns] γράφω[vixp3s] περί[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ποιέω[vnaa] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] θέλημα[nans] σύ[rpg-s]. **v.8** ἀνώτερος[aansn] λέγω[vppanms] ὅτι[c] θυσία[nafs] καί[c] προσφορά[nafs] καί[c] ὁλοκαύτωμα[nanp] καί[c] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] οὐ[xo] θέλω[viaa2s] οὐδέ[bo] εὐδοκέω[viaa2s] ὅστις[rrnfp] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] προσφέρω[vipp3p]. **v.9** τότε[bo] λέγω[vixa3s] ἰδού[vdaa2s] ἥκω[vipa1s] ὁ[dgms] ποιέω[vnaa] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] θέλημα[nans] σύ[rpg-s] ἀναιρέω[vipa3s] ὁ[dans] πρῶτος[aansn] ἵνα[c] ὁ[dans] δεύτερος[aansn] ἵστημι[vsaa3s]. **v.10** ἐν[p] ὅς[rrdns] θέλημα[ndns] ἁγιάζω[vpxpnmp] εἰμί[vipx1p] διά[p] ὁ[dgfs] προσφορά[ngfs] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐφάπαξ[bo]. **v.11** καί[c] πᾶς[anmsn] μέν[xo] ἱερεύς[nnms] ἵστημι[viia3s] κατά[p] ἡμέρα[nafs] λειτουργέω[vppanms] καί[c] ὁ[dafp] αὐτός[rpafp] πολλάκις[bo] προσφέρω[vppanms] θυσία[nafp] ὅστις[rrnfp] οὐδέποτε[bo] δύναμαι[vipn3p] περιαιρέω[vnaa] ἁμαρτία[nafp]. **v.12** αὐτός[rpnms] δέ[c] εἷς[nafs] ὑπέρ[p] ἁμαρτία[ngfp] προσφέρω[vpaanms] θυσία[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] διηνεκής[aansn] καθίζω[viaa3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.13** ὁ[dans] λοιπός[aansn] ἐκδέχομαι[vppnnms] ἕως[c] τίθημι[vsap3p] ὁ[dnmp] ἐχθρός[anmpn] αὐτός[rpgms] ὑποπόδιον[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.14** εἷς[ndfs] γάρ[c] προσφορά[ndfs] τελειόω[vixa3s] εἰς[p] ὁ[dans] διηνεκής[aansn] ὁ[damp] ἁγιάζω[vpppamp]. **v.15** μαρτυρέω[vipa3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-p] καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] μετά[p] γάρ[c] ὁ[dans] προεῖπον[vnxa]. **v.16** οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] διαθήκη[nnfs] ὅς[rrafs] διατίθημι[vifd1s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μετά[p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐκεῖνος[rdafp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] δίδωμι[vppanms] νόμος[namp] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] καρδία[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfp] διάνοια[ngfp] αὐτός[rpgmp] ἐπιγράφω[vifa1s] αὐτός[rpamp]. **v.17** καί[c] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgfp] ἀνομία[ngfp] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] μή[xo] μιμνῄσκομαι[vsap1s] ἔτι[bo]. **v.18** ὅπου[bo] δέ[c] ἄφεσις[nnfs] οὗτος[rdgfp] οὐκέτι[bo] προσφορά[nnfs] περί[p] ἁμαρτία[ngfs].

τες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ
αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον, καὶ ζῶ- 20
σαν, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ᾽ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, προσερχώμεθα μετὰ 21, 22
ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἐρραντισμένοι τὰς
καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα
ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλι- 23
νῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους 24
εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, μὴ ἐγκαταλείπον- 25
τες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρα-
καλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν
ἡμέραν. Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν 26
τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπε-
ται θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος 27
ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθετήσας τις νόμον Μω- 28
σέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνῄσκει,
πόσῳ, δοκεῖτε, χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ 29
Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησά-
μενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας·
οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, 30
λέγει Κύριος, καὶ πάλιν, Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φο- 31

---

v.19 ἔχω[vppanmp] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] παρρησία[nafs] εἰς[p] ὁ[dafs] εἴσοδος[nafs] ὁ[dgnp] ἅγιος[agnpn] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] Ἰησοῦς[ngms]. **v.20** ὅς[rrafs] ἐγκαινίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁδός[nafs] πρόσφατος[aafsn] καί[c] ζάω[vppaafs] διά[p] ὁ[dgns] καταπέτασμα[ngns] εἰμί[rdnns] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.21** καί[c] ἱερεύς[nams] μέγας[aamsn] ἐπί[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.22** προσέρχομαι[vspn1p] μετά[p] ἀληθινός[agfsn] καρδία[ngfs] ἐν[p] πληροφορία[ndfs] πίστις[ngfs] ῥαντίζω[vpxpnmp] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ἀπό[p] συνείδησις[ngfs] πονηρός[agfsn] καί[c] λούω[vpxpnmp] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὕδωρ[ndns] καθαρός[adnsn]. **v.23** κατέχω[vspa1p] ὁ[dafs] ὁμολογία[nafs] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ἀκλινής[aafsn] πιστός[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] ἐπαγγέλλομαι[vpadnms]. **v.24** καί[c] κατανοέω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] εἰς[p] παροξυσμός[nams] ἀγάπη[ngfs] καί[c] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp]. **v.25** μή[xo] ἐγκαταλείπω[vppanmp] ὁ[dafs] ἐπισυναγωγή[nafs] ἑαυτοῦ[rxgmp] καθώς[bo] ἔθος[nnns] τι-σριδμπ ἀλλά[c] παρακαλέω[vppanmp] καί[c] τοσοῦτος[rddns] μᾶλλον[bo] ὅσος[rcdns] βλέπω[vipa2p] ἐγγίζω[vppaafs] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs]. **v.26** ἑκουσίως[bo] γάρ[c] ἁμαρτάνω[vppagmp] ἐγώ[rpg-p] μετά[p] ὁ[dans] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dafs] ἐπίγνωσις[nafs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] οὐκέτι[bo] περί[p] ἁμαρτία[ngfp] ἀπολείπω[vipp3s] θυσία[nnfs]. **v.27** φοβερός[anfsn] δέ[c] τι-σρινφσ ἐκδοχή[nnfs] κρίσις[ngfs] καί[c] πῦρ[ngns] ζῆλος[nnns] ἐσθίω[vnpa] μέλλω[vppagns] ὁ[damp] ὑπεναντίος[aampn]. **v.28** ἀθετέω[vpaanms] τι-σρινμσ νόμος[nams] Μωϋσῆς[ngms] χωρίς[bo] οἰκτιρμός[ngmp] ἐπί[p] δύο[ndmp] ἤ[xo] τρεῖς[ndmp] μάρτυς[ndmp] ἀποθνῄσκω[vipa3s]. **v.29** πόσος[rodns] δοκέω[vipa2p] χείρων[agfsn] ἀξιόω[vifp3s] τιμωρία[ngfs] ὁ[dnms] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καταπατέω[vpaanms] καί[c] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] κοινός[aansn] ἡγέομαι[vpadnms] ἐν[p] ὅς[rrdns] ἁγιάζω[viap3s] καί[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ἐνυβρίζω[vpaanms]. **v.30** οἶδα[vixa1p] γάρ[c] ὁ[dams] λέγω[vpaaams] ἐγώ[rpd-s] ἐκδίκησις[nnfs] ἐγώ[rpn-s] ἀνταποδίδωμι[vifa1s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] καί[c] πάλιν[bo] κύριος[nnms] κρίνω[vifa3s] ὁ[dams] λαός[nams] αὐτός[rpgms].

32 βερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνῄσκεσθε
δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν
33 ὑπεμείνατε παθημάτων, τοῦτο μὲν, ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι
θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων
34 γενηθέντες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν
ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γι-
νώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ
35 μένουσαν. μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει
36 μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ
37 θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι
38 γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, Ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ
δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐ-
39 δοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς
ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.
11 Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος
2 οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι.
3 πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ
4 ἐκ φαινομένων τά βλεπόμενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυ-
σίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη
εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ,
5 καὶ δι᾽ αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. πίστει Ἑνὼχ μετετέθη τοῦ
μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν

---

v.31 φοβερός[annsn] ὁ[dnns] ἐμπίπτω[vnaa] εἰς[p] χείρ[nafp] θεός[ngms] ζάω[vppagms]. **v.32** ἀναμιμνῄσκω[vdpm2p] δέ[c] ὁ[dafp] πρότερος[aansn] ἡμέρα[nafp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] φωτίζω[vpapnmp] πολύς[aafsn] ἄθλησις[nafs] ὑπομένω[viaa2p] πάθημα[ngnp]. **v.33** οὗτος[rdnns] μέν[xo] ὀνειδισμός[ndmp] τέ[xo] καί[c] θλῖψις[ndfp] θεατρίζω[vpppnmp] οὗτος[rdnns] δέ[c] κοινωνός[anmpn] ὁ[dgmp] οὕτω[bo] ἀναστρέφω[vpppgmp] γίνομαι[vpaonmp]. **v.34** καί[c] γάρ[c] ὁ[ddmp] δεσμός[ndmp] ἐγώ[rpg-s] συμπαθέω[viaa2p] καί[c] ὁ[dafs] ἁρπαγή[nafs] ὁ[dgnp] ὑπάρχω[vppagnp] σύ[rpg-p] μετά[p] χαρά[ngfs] προσδέχομαι[viad2p] γινώσκω[vppanmp] ἔχω[vnpa] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdmp] κρείττων[aafsn] ὕπαρξις[nafs] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] καί[c] μένω[vppaafs]. **v.35** μή[xo] ἀποβάλλω[vsaa2p] οὖν[c] ὁ[dafs] παρρησία[nafs] σύ[rpg-p] ὅστις[rrnfs] ἔχω[vipa3s] μισθαποδοσία[nafs] μέγας[aafsn]. **v.36** ὑπομονή[ngfs] γάρ[c] ἔχω[vipa2p] χρεία[nafs] ἵνα[c] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ποιέω[vpaanmp] κομίζω[vsam2p] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs]. **v.37** ἔτι[bo] γάρ[c] μικρός[aansn] ὅσος[rcans] ὅσος[rcans] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ἥκω[vifa3s] καί[c] οὐ[xo] χρονίζω[vifa3s]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] δίκαιος[anmsn] ἐκ[p] πίστις[ngfs] ζάω[vifd3s] καί[c] ἐάν[qo] ὑποστέλλω[vsam3s] οὐ[xo] εὐδοκέω[vipa3s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.39** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] ὑποστολή[ngfs] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs] ἀλλά[c] πίστις[ngfs] εἰς[p] περιποίησις[nafs] ψυχή[ngfs]. **11. v.1** εἰμί[vipx3s] δέ[c] πίστις[nnfs] ἐλπίζω[vpppgmp] ὑπόστασις[nnfs] πρᾶγμα[ngnp] ἔλεγχος[nnms] οὐ[xo] βλέπω[vpppgnp]. **v.2** ἐν[p] οὗτος[rddfs] γάρ[c] μαρτυρέω[viap3p] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn]. **v.3** πίστις[ndfs] νοέω[vipa1p] καταρτίζω[vnxp] ὁ[damp] αἰών[namp] ῥῆμα[ndns] θεός[ngms] εἰς[p] ὁ[dans] μή[xo] ἐκ[p] φαίνω[vppegnp] ὁ[dnnp] βλέπω[vpppnnp] γίνομαι[vnxa]. **v.4** πίστις[ndfs] πολύς[aafsc] θυσία[nafs] Ἄβελ[tp] παρά[p] Κάϊν[tp] προσφέρω[viaa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] διά[p] ὅς[rrgfs] μαρτυρέω[viap3s] εἰμί[vnpx] δίκαιος[anmsn] μαρτυρέω[vppagms] ἐπί[p] ὁ[ddnp] δῶρον[ndnp] αὐτός[rpgms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] αὐτός[rpgfs] ἀποθνῄσκω[vpaanms] ἔτι[bo] λαλέω[vipa3s].

ὁ Θεός, πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρε-
στηκέναι τῷ Θεῷ, χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, 6
πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς
ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθεὶς 7
Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασε
κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι᾽ ἧς κατέκρινε τὸν
κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονό-
μος. πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν 8
τόπον ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ
ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. πίστει παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς 9
ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσα-
ὰκ καὶ Ἰακὼβ, τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς,
ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης 10
καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς 11
καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν,
ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ᾽ ἑνὸς 12
ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ
οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡσεὶ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θα-
λάσσης ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, 13
μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες,
καὶ πεισθέντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι

---

v.5 πίστις[ndfs] Ἑνώχ[tp] μετατίθημι[viap3s] ὁ[dgms] μή[xo] ὁράω[vnaa] θάνατος[nams] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viip3s] διότι[c] μετατίθημι[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] θεός[nnms] πρό[p] γάρ[c] ὁ[dgfs] μετάθεσις[ngfs] αὐτός[rpgms] μαρτυρέω[vixp3s] εὐαρεστέω[vnxa] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.6** χωρίς[bo] δέ[c] πίστις[ngfs] ἀδύνατος[annsn] εὐαρεστέω[vnaa] πιστεύω[vnaa] γάρ[c] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] προσέρχομαι[vppnams] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὅτι[c] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[ddmp] ἐκζητέω[vppadmp] αὐτός[rpams] μισθαποδότης[nnms] γίνομαι[vipn3s]. **v.7** πίστις[ndfs] χρηματίζω[vpapnms] Νῶε[tp] περί[p] ὁ[dgnp] μηδέπω[bo] βλέπω[vpppgnp] εὐλαβέομαι[vpapnms] κατασκευάζω[viaa3s] κιβωτός[nafs] εἰς[p] σωτηρία[nafs] ὁ[dgms] οἶκος[ngms] αὐτός[rpgms] διά[p] ὅς[rrgfs] κατακρίνω[viaa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] ὁ[dgfs] κατά[p] πίστις[nafs] δικαιοσύνη[ngfs] γίνομαι[viad3s] κληρονόμος[nnms]. **v.8** πίστις[ndfs] καλέω[vpppnms] Ἀβραάμ[tp] ὑπακούω[viaa3s] ἐξέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὅς[rrams] μέλλω[viia3s] λαμβάνω[vnpa] εἰς[p] κληρονομία[nafs] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] μή[xo] ἐπίσταμαι[vppnnms] ποῦ[xo] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.9** πίστις[ndfs] παροικέω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὡς[bo] ἀλλότριος[aafsn] ἐν[p] σκηνή[ndfp] κατοικέω[vpaanms] μετά[p] Ἰσαάκ[tp] καί[c] Ἰακώβ[tp] ὁ[dgmp] συγκληρονόμος[agmpn] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὁ[dgfs] αὐτός[rpgfs]. **v.10** ἐκδέχομαι[viin3s] γάρ[c] ὁ[dafs] ὁ[damp] θεμέλιος[namp] ἔχω[vppaafs] πόλις[nafs] ὅς[rrgfs] τεχνίτης[nnms] καί[c] δημιουργός[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.11** πίστις[ndfs] καί[c] αὐτός[rpnfs] Σάρρα[nnfs] δύναμις[nafs] εἰς[p] καταβολή[nafs] σπέρμα[ngns] λαμβάνω[viaa3s] καί[c] παρά[p] καιρός[nams] ἡλικία[ngfs] τίκτω[viaa3s] ἐπεί[c] πιστός[aamsn] ἡγέομαι[viad3s] ὁ[dams] ἐπαγγέλλομαι[vpadams]. **v.12** διό[c] καί[c] ἀπό[p] εἷς[ngms] γεννάω[viap3p] καί[c] οὗτος[rdnnp] νεκρόω[vpxpgms] καθώς[bo] ὁ[dnnp] ἄστρον[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὁ[ddns] πλῆθος[ndns] καί[c] ὡσεί[bo] ἄμμος[nnfs] ὁ[dnfs] παρά[p] ὁ[dans] χεῖλος[nans] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὁ[dnfs] ἀναρίθμητος[anfsn].

14 καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες
15 ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνη-
16 μόνευον ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νυνὶ δὲ
κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου, διὸ οὐκ ἐπαι-
σχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς, Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασε
17 γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ
πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας
18 ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί
19 σοι σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς
20 ὁ Θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πίστει περὶ
21 μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. πίστει
Ἰακὼβ ἀποθνῄσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ
22 προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει Ἰωσὴφ
τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, καὶ
23 περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. πίστει Μωσῆς γεννηθεὶς
ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον
τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.
24 πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγα-
25 τρὸς Φαραώ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ
26 Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα πλοῦ-
τον ἡγησάμενος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ

---

v.13 κατά[p] πίστις[nafs] ἀποθνῄσκω[viaa3p] οὗτος[rdnmp] πᾶς[anmpn] μή[xo] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] ἀλλά[c] πόρρωθεν[bo] αὐτός[rpafp] ὁράω[vpaanmp] καί[c] πείθω[vpapnmp] καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnmp] καί[c] ὁμολογέω[vpaanmp] ὅτι[c] ξένος[anmpn] καί[c] παρεπίδημος[anmpn] εἰμί[vipx3p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.14** ὁ[dnmp] γάρ[c] τοιοῦτος[rdanp] λέγω[vppanmp] ἐμφανίζω[vipa3p] ὅτι[c] πατρίς[nafs] ἐπιζητέω[vipa3p]. **v.15** καί[c] εἰ[qo] μέν[xo] ἐκεῖνος[rdgfs] μνημονεύω[viia3p] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] ἐξέρχομαι[viaa3p] ἔχω[viia3p] ἄν[xo] καιρός[nams] ἀνακάμπτω[vnaa]. **v.16** νυνί[bo] δέ[c] κρείττων[agfsn] ὀρέγω[vipm3p] εἰμί[rdnns] ἐπουράνιος[agfsn] διό[c] οὐ[xo] ἐπαισχύνομαι[vipn3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] θεός[nnms] θεός[nnms] ἐπικαλέω[vnpp] αὐτός[rpgmp] ἑτοιμάζω[viaa3s] γάρ[c] αὐτός[rpdmp] πόλις[nafs]. **v.17** πίστις[ndfs] προσφέρω[vixa3s] Ἀβραάμ[tp] ὁ[dams] Ἰσαάκ[tp] πειράζω[vpppnms] καί[c] ὁ[dams] μονογενής[aamsn] προσφέρω[viia3s] ὁ[dnms] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] ἀναδέχομαι[vpadnms]. **v.18** πρός[p] ὅς[rrams] λαλέω[viap3s] ὅτι[c] ἐν[p] Ἰσαάκ[tp] καλέω[vifp3s] σύ[rpd-s] σπέρμα[nnns]. **v.19** λογίζομαι[vpadnms] ὅτι[c] καί[c] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐγείρω[vnpa] δυνατός[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅθεν[bo] αὐτός[rpams] καί[c] ἐν[p] παραβολή[ndfs] κομίζω[viam3s]. **v.20** πίστις[ndfs] περί[p] μέλλω[vppagnp] εὐλογέω[viaa3s] Ἰσαάκ[tp] ὁ[dams] Ἰακώβ[tp] καί[c] ὁ[dams] Ἠσαῦ[tp]. **v.21** πίστις[ndfs] Ἰακώβ[tp] ἀποθνῄσκω[vppanms] ἕκαστος[aamsn] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰωσήφ[tp] εὐλογέω[viaa3s] καί[c] προσκυνέω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dans] ἄκρον[nans] ὁ[dgfs] ῥάβδος[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.22** πίστις[ndfs] Ἰωσήφ[tp] τελευτάω[vppanms] περί[p] ὁ[dgfs] ἔξοδος[ngfs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] μνημονεύω[viaa3s] καί[c] περί[p] ὁ[dgnp] ὀστέον[ngnp] αὐτός[rpgms] ἐντέλλομαι[viad3s]. **v.23** πίστις[ndfs] Μωϋσῆς[nnms] γεννάω[vpapnms] κρύπτω[viap3s] τρίμηνος[aansn] ὑπό[p] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] αὐτός[rpgms] διότι[c] ὁράω[viaa3p] ἀστεῖος[aansn] ὁ[dans] παιδίον[nans] καί[c] οὐ[xo] φοβέομαι[viao3p] ὁ[dans] διάταγμα[nans] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms]. **v.24** πίστις[ndfs] Μωϋσῆς[nnms] μέγας[anmsn] γίνομαι[vpadnms] ἀρνέομαι[viad3s] λέγω[vnpp] υἱός[nnms] θυγάτηρ[ngfs] Φαραώ[tp]. **v.25** μᾶλλον[bo] αἱρέω[vpamnms] συγκακουχέομαι[vnpn] ὁ[ddms] λαός[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἤ[xo] πρόσκαιρος[aafsn] ἔχω[vnpa] ἁμαρτία[ngfs] ἀπόλαυσις[nafs].

Χριστοῦ, ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει κατέ- 27
λιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ
ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησε. πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ 28
τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα
θίγῃ αὐτῶν. πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ 29
ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. πίστει 30
τὰ τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει 31
Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς
κατασκόπους μετ' εἰρήνης. καὶ τί ἔτι λέγω· ἐπιλείψει γὰρ 32
με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμ-
ψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβίδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν,
οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύ- 33
νην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβε- 34
σαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθη-
σαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβο-
λὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς 35
νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι
τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν, ἕτεροι 36
δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ
φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ 37
μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρ-

---

v.26 μέγας[aamsc] πλοῦτος[nams] ἡγέομαι[vpadnms] ὁ[dgmp] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs] θησαυρός[ngmp] ὁ[dams] ὀνειδισμός[nams] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἀποβλέπω[viia3s] γάρ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] μισθαποδοσία[nafs]. **v.27** πίστις[ndfs] καταλείπω[viaa3s] Αἴγυπτος[nafs] μή[xo] φοβέομαι[vpaonms] ὁ[dams] θυμός[nams] ὁ[dgms] βασιλεύς[ngms] ὁ[dams] γάρ[c] ἀόρατος[aamsn] ὡς[bo] ὁράω[vppanms] καρτερέω[viaa3s]. **v.28** πίστις[ndfs] ποιέω[vixa3s] ὁ[dans] πάσχα[ta] καί[c] ὁ[dafs] πρόσχυσις[nafs] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnms] ὀλοθρεύω[vppanms] ὁ[danp] πρωτότοκος[aanpn] θιγγάνω[vsaa3s] αὐτός[rpgmp]. **v.29** πίστις[ndfs] διαβαίνω[viaa3p] ὁ[dafs] ἐρυθρός[aafsn] θάλασσα[nafs] ὡς[bo] διά[p] ξηρός[ngfs] ὅς[rrgfs] πεῖρα[nafs] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[dnmp] Αἰγύπτιος[anmpn] καταπίνω[viap3p]. **v.30** πίστις[ndfs] ὁ[dnnp] τεῖχος[nnnp] Ἰεριχώ[tp] πίπτω[viaa3s] κυκλόω[vpapnnp] ἐπί[p] ἑπτά[tn] ἡμέρα[nafp]. **v.31** πίστις[ndfs] Ῥαάβ[tp] ὁ[dnfs] πόρνη[nnfs] οὐ[xo] συναπόλλυμι[viam3s] ὁ[ddmp] ἀπειθέω[vpaadmp] δέχομαι[vpadnfs] ὁ[damp] κατάσκοπος[namp] μετά[p] εἰρήνη[ngfs]. **v.32** καί[c] τίς[rqans] ἔτι[bo] λέγω[vspa1s] ἐπιλείπω[vifa3s] γάρ[c] ἐγώ[rpa-s] διηγέομαι[vppnams] ὁ[dnms] χρόνος[nnms] περί[p] Γεδεών[tp] Βαράκ[tp] τέ[xo] καί[c] Σαμψών[tp] καί[c] Ἰεφθάε[tp] Δαυίδ[tp] τέ[xo] καί[c] Σαμουήλ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.33** ὅς[rrnmp] διά[p] πίστις[ngfs] καταγωνίζομαι[viad3p] βασιλεία[nafp] ἐργάζομαι[viad3p] δικαιοσύνη[nafs] ἐπιτυγχάνω[viaa2p] ἐπαγγελία[ngfp] φράσσω[viaa3p] στόμα[nanp] λέων[ngmp]. **v.34** σβέννυμι[viaa3p] δύναμις[nafs] πῦρ[ngns] φεύγω[viaa3p] στόμα[nanp] μάχαιρα[ngfs] ἐνδυναμόω[viap3p] ἀπό[p] ἀσθένεια[ngfs] γίνομαι[viao3p] ἰσχυρός[anmpn] ἐν[p] πόλεμος[ndms] παρεμβολή[nafp] κλίνω[viaa3p] ἀλλότριος[agmpn]. **v.35** λαμβάνω[viaa3p] γυνή[nnfp] ἐκ[p] ἀνάστασις[ngfs] ὁ[damp] νεκρός[aampn] αὐτός[rpgfp] ἄλλος[anmpn] δέ[c] τυμπανίζω[viap3p] οὐ[xo] προσδέχομαι[vpadnmp] ὁ[dafs] ἀπολύτρωσις[nafs] ἵνα[c] κρείττων[agfsn] ἀνάστασις[ngfs] τυγχάνω[vsaa3p]. **v.36** ἕτερος[anmpn] δέ[c] ἐμπαιγμός[ngmp] καί[c] μάστιξ[ngfp] πεῖρα[nafs] λαμβάνω[viaa3p] ἔτι[bo] δέ[c] δεσμός[ngmp] καί[c] φυλακή[ngfs].

38 μασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν
ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαί-
39 οις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὗτοι πάντες, μαρτυρηθέντες
40 διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ
περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τε-
λειωθῶσι.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν
νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστα-
τον ἁμαρτίαν, δι᾽ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν
2 ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν
Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε σταυ-
ρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ
3 εκάθισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑ-
πὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἀυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς
4 ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε
5 πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρα-
κλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει
6 παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου, ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος, ὃν
γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παρα-
7 δέχεται. εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ
8 Θεός, τίς γὰρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ· εἰ δὲ χωρίς ἐστε

---

v.37 λιθάζω[viap3p] πρίζω[viap3p] πειράζω[viap3p] ἐν[p] φόνος[ndms] μάχαιρα[ngfs] ἀποθνῄσκω[viaa3p] περιέρχομαι[viaa3p] ἐν[p] μηλωτή[ndfp] ἐν[p] αἴγειος[adnpn] δέρμα[ndnp] ὑστερέω[vppppnmp] θλίβω[vppppnmp] κακουχέω[vppppnmp]. **v.38** ὅς[rrgmp] οὐ[xo] εἰμί[viix3s] ἄξιος[anmsn] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ἐν[p] ἐρημία[ndfp] πλανάω[vppppnmp] καί[c] ὄρος[ndnp] καί[c] σπήλαιον[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] ὀπή[ndfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.39** καί[c] οὗτος[rdnmp] πᾶς[anmpn] μαρτυρέω[vpapnmp] διά[p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] οὐ[xo] κομίζω[viam3p] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs]. **v.40** ὁ[dgms] θεός[ngms] περί[p] ἐγώ[rpg-p] κρείττων[aansn] τι-σριανσ προβλέπω[vpamgms] ἵνα[c] μή[xo] χωρίς[bo] ἐγώ[rpg-p] τελειόω[vsap3p]. **12. v.1** τοιγαροῦν[xo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] τοσοῦτος[rdans] ἔχω[vppanmp] περίκειμαι[vppnans] ἐγώ[rpd-p] νέφος[nans] μάρτυς[ngmp] ὄγκος[nams] ἀποτίθημι[vpamnmp] πᾶς[aamsn] καί[c] ὁ[dafs] εὐπερίστατος[aafsn] ἁμαρτία[nafs] διά[p] ὑπομονή[ngfs] τρέχω[vspa1p] ὁ[dams] πρόκειμαι[vppnams] ἐγώ[rpd-p] ἀγών[nams]. **v.2** ἀφοράω[vppanmp] εἰς[p] ὁ[dams] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] ἀρχηγός[nams] καί[c] τελειωτής[nams] Ἰησοῦς[nams] ὅς[rrnms] ἀντί[p] ὁ[dgfs] πρόκειμαι[vppngfs] αὐτός[rpdms] χαρά[ngfs] ὑπομένω[viaa3s] σταυρός[nams] αἰσχύνη[ngfs] καταφρονέω[vpaanms] ἐν[p] δεξιός[adfsn] τέ[xo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καθίζω[viaa3s]. **v.3** ἀναλογίζομαι[vdad2p] γάρ[c] ὁ[dams] τοιοῦτος[rdafs] ὑπομένω[vpxaams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἁμαρτωλός[agmpn] εἰς[p] αὐτός[rpams] ἀντιλογία[nafs] ἵνα[c] μή[xo] κάμνω[vsaa2p] ὁ[ddfp] ψυχή[ndfp] σύ[rpg-p] ἐκλύω[vppppnmp]. **v.4** οὔπω[bo] μέχρι[bo] αἷμα[ngns] ἀντικαθίστημι[viaa2p] πρός[p] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] ἀνταγωνίζομαι[vppnnmp]. **v.5** καί[c] ἐκλανθάνομαι[vixp2p] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs] ὅστις[rrnfs] σύ[rpd-p] ὡς[bo] υἱός[ndmp] διαλέγομαι[vipn3s] υἱός[nvms] ἐγώ[rpg-s] μή[xo] ὀλιγωρέω[vdpa2s] παιδεία[ngfs] κύριος[ngms] μηδέ[c] ἐκλύω[vdpp2s] ὑπό[p] αὐτός[rpgms] ἐλέγχω[vppppnms]. **v.6** ὅς[rrams] γάρ[c] ἀγαπάω[vipa3s] κύριος[nnms] παιδεύω[vipa3s] μαστιγόω[vipa3s] δέ[c] πᾶς[aamsn] υἱός[nams] ὅς[rrams] παραδέχομαι[vipn3s]. **v.7** εἰ[qo] παιδεία[nafs] ὑπομένω[vipa2p] ὡς[bo] υἱός[ndmp] σύ[rpd-p] προσφέρω[vipp3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] τίς[rqnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] υἱός[nnms] ὅς[rrams] οὐ[xo] παιδεύω[vipa3s] πατήρ[nnms].

παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ
υἱοί. εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευ- 9
τὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ
πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν· οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡ- 10
μέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον,
εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς 11
μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ
καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι᾽ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δι-
καιοσύνης. διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα 12
γόνατα ἀνορθώσατε, καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν 13
ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην δι- 14
ώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται
τὸν Κύριον, ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος 15
τοῦ Θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ διὰ
ταύτης μιανθῶσι πολλοί, μή τις πόρνος ἢ βέβηλος, ὡς Ἠσαῦ, 16
ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ 17
ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκι-
μάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καίπερ μετὰ δακρύων
ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄ- 18
ρει, καὶ κεκαυμενῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ,
καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες πα- 19

---

v.8 εἰ[qo] δέ[c] χωρίς[bo] εἰμί[vipx2p] παιδεία[ngfs] ὅς[rrgfs] μέτοχος[anmpn] γίνομαι[vixa3p] πᾶς[anmpn] ἄρα[xo] νόθος[anmpn] εἰμί[vipx2p] καί[c] οὐ[xo] υἱός[nnmp]. **v.9** εἶτα[bo] ὁ[damp] μέν[xo] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] ἐγώ[rpg-p] πατήρ[namp] ἔχω[viia1p] παιδευτής[namp] καί[c] ἐντρέπω[viim1p] οὐ[xo] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] ὑποτάσσω[vifp1p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ὁ[dgnp] πνεῦμα[ngnp] καί[c] ζάω[vifa1p]. **v.10** ὁ[dnmp] μέν[xo] γάρ[c] πρός[p] ὀλίγος[aafpn] ἡμέρα[nafp] κατά[p] ὁ[dans] δοκέω[vppaans] αὐτός[rpdmp] παιδεύω[viia3p] ὁ[dnms] δέ[c] ἐπί[p] ὁ[dans] συμφέρω[vppaans] εἰς[p] ὁ[dans] μεταλαμβάνω[vnaa] ὁ[dgfs] ἁγιότης[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.11** πᾶς[anfsn] δέ[c] παιδεία[nnfs] πρός[p] μέν[xo] ὁ[dans] πάρειμι[vppxans] οὐ[xo] δοκέω[vipa3s] χαρά[ngfs] εἰμί[vnpx] ἀλλά[c] λύπη[ngfs] ὕστερος[bo] δέ[c] καρπός[nams] εἰρηνικός[aafsn] ὁ[ddmp] διά[p] αὐτός[rpgfs] γυμνάζω[vpxpdmp] ἀποδίδωμι[vipa3s] δικαιοσύνη[ngfs]. **v.12** διό[c] ὁ[dafp] παρίημι[vpxpafp] χείρ[nafp] καί[c] ὁ[danp] παραλύω[vpxpanp] γόνυ[nanp] ἀνορθόω[vdaa2p]. **v.13** καί[c] τροχιά[nafp] ὀρθός[aafpn] ποιέω[vdaa2p] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] σύ[rpg-p] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnns] χωλός[annsn] ἐκτρέπω[vsap3s] ἰάομαι[vsap3s] δέ[c] μᾶλλον[bo]. **v.14** εἰρήνη[nafs] διώκω[vdpa2p] μετά[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ὁ[dams] ἁγιασμός[nams] ὅς[rrgms] χωρίς[bo] οὐδείς[anfsn] ὁράω[vifd3s] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.15** ἐπισκοπέω[vppanmp] μή[xo] τι-σρινμσ ὑστερέω[vppanms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μή[xo] τι-σρινφσ ῥίζα[nnfs] πικρία[ngfs] ἄνω[bo] φύω[vppanfs] ἐνοχλέω[vspa3s] καί[c] διά[p] οὗτος[rdgfs] μιαίνω[vsap3p] πολύς[anmpn]. **v.16** μή[xo] τι-σρινμσ πόρνος[nnms] ἤ[xo] βέβηλος[anmsn] ὡς[bo] Ἠσαῦ[tp] ὅς[rrnms] ἀντί[p] βρῶσις[ngfs] εἷς[ngfs] ἀποδίδωμι[viam3s] ὁ[danp] πρωτοτόκια[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.17** οἶδα[vdxa2p] γάρ[c] ὅτι[c] καί[c] μετέπειτα[bo] θέλω[vppanms] κληρονομέω[vnaa] ὁ[dafs] εὐλογία[nafs] ἀποδοκιμάζω[viap3s] μετάνοια[ngfs] γάρ[c] τόπος[nams] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3s] καίπερ[c] μετά[p] δάκρυον[ngnp] ἐκζητέω[vpaanms] αὐτός[rpafs]. **v.18** οὐ[xo] γάρ[c] προσέρχομαι[vixa2p] ψηλαφάω[vpppdns] ὄρος[ndns] καί[c] καίω[vpxpdns] πῦρ[ndns] καί[c] γνόφος[ndms] καί[c] σκότος[ndms] καί[c] θύελλα[ndfs].

20 ρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον, οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ
διαστελλόμενον, Κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται,
21 ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται, καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φαντα-
22 ζόμενον, Μωσῆς εἶπεν, Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ
προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἰερουσαλὴμ
23 ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ
πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάν-
24 των, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας
μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρείττονα λαλοῦντι παρὰ
25 τὸ Ἅβελ. βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖ-
νοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα,
26 πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ᾽ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, οὗ
ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων, Ἔτι
27 ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ,
Ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς πεποιη-
28 μένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν δι᾽ ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως
29 τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας, καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ
καταναλίσκον.
13, 2 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε,
3 διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνῄσκε-
σθε τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων, ὡς καὶ

---

v.19 καί[c] σάλπιγξ[ngfs] ἦχος[ndms] καί[c] φωνή[ndfs] ῥῆμα[ngnp] ὅς[rrgfs] ὁ[dnmp] ἀκούω[vpaanmp] παραιτέομαι[viad3p] μή[xo] προστίθημι[vnap] αὐτός[rpdmp] λόγος[nams]. **v.20** οὐ[xo] φέρω[viia3p] γάρ[c] ὁ[dans] διαστέλλω[vpppans] κἄν[qo] θηρίον[nnns] θιγγάνω[vsaa3s] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] λιθοβολέω[vifp3s] ἤ[xo] βολίς[ndfs] κατατοξεύω[vifp3s]. **v.21** καί[c] οὕτω[bo] φοβερός[annsn] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] φαντάζω[vpppnns] Μωϋσῆς[nnms] λέγω[viaa3s] ἔκφοβος[anmsn] εἰμί[vipx1s] καί[c] ἔντρομος[anmsn]. **v.22** ἀλλά[c] προσέρχομαι[vixa2p] Σιών[tp] ὄρος[ndns] καί[c] πόλις[ndfs] θεός[ngms] ζάω[vppagms] Ἰερουσαλήμ[tp] ἐπουράνιος[adfsn] καί[c] μυριάς[ndmp] ἄγγελος[ngmp]. **v.23** πανήγυρις[ndfs] καί[c] ἐκκλησία[ndfs] πρωτότοκος[agmpn] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] ἀπογράφω[vpxpgmp] καί[c] κριτής[ndms] θεός[ndms] πᾶς[agmpn] καί[c] πνεῦμα[ndnp] δίκαιος[agmpn] τελειόω[vpxpgmp]. **v.24** καί[c] διαθήκη[ngfs] νέος[agfsn] μεσίτης[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] αἷμα[ndns] ῥαντισμός[ngms] κρείττων[aanpn] λαλέω[vppadms] παρά[p] ὁ[dans] Ἅβελ[tp]. **v.25** βλέπω[vdpa2p] μή[xo] παραιτέομαι[vsad2p] ὁ[dams] λαλέω[vppaams] εἰ[qo] γάρ[c] ἐκεῖνος[rdnmp] οὐ[xo] φεύγω[viaa3p] ὁ[dams] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] παραιτέομαι[vpadnmp] χρηματίζω[vppaams] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ὁ[dams] ἀπό[p] οὐρανός[ngmp] ἀποστρέφω[vppmnmp]. **v.26** ὅς[rrgms] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] ὁ[dafs] γῆ[nafs] σαλεύω[viaa3s] τότε[bo] νῦν[bo] δέ[c] ἐπαγγέλλομαι[vixn3s] λέγω[vppanms] ἔτι[bo] ἅπαξ[bo] ἐγώ[rpn-s] σείω[vipa1s] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.27** ὁ[dnns] δέ[c] ἔτι[bo] ἅπαξ[bo] δηλόω[vipa3s] ὁ[dgnp] σαλεύω[vpppgnp] ὁ[dafs] μετάθεσις[nafs] ὡς[bo] ποιέω[vpxpgmp] ἵνα[c] μένω[vsaa3s] ὁ[dnnp] μή[xo] σαλεύω[vpppnnp]. **v.28** διό[c] βασιλεία[nafs] ἀσάλευτος[aafsn] παραλαμβάνω[vppanmp] ἔχω[vspa1p] χάρις[nafs] διά[p] ὅς[rrgfs] λατρεύω[vspa1p] εὐαρέστως[bo] ὁ[ddms] θεός[ndms] μετά[p] αἰδώς[ngfs] καί[c] εὐλάβεια[ngfs]. **v.29** καί[c] γάρ[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] πῦρ[nnns] καταναλίσκω[vppanns]. **13. v.1** ὁ[dnfs] φιλαδελφία[nnfs] μένω[vdpa3s]. **v.2** ὁ[dgfs] φιλοξενία[ngfs] μή[xo] ἐπιλανθάνομαι[vdpn2p] διά[p] οὗτος[rdgfs] γάρ[c] λανθάνω[viaa3p] τι-σρινμπ ξενίζω[vpaanmp] ἄγγελος[namp].

αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη 4
ἀμίαντος, πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. ἀφιλάργυ- 5
ρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν, αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν,
Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ᾽ οὐ μή σε ἐγκαταλίπω. ὥστε θαρροῦντας 6
ἡμᾶς λέγειν, Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιή-
σει μοι ἄνθρωπος. Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες 7
ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκ-
βασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς 8
χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς 9
ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε, καλὸν γὰρ χάριτι βεβαι-
οῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ
περιπατήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔ- 10
χουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται 11
ζῴων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως,
τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ 12
Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς
πύλης ἔπαθε. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμ- 13
βολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε 14
μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι᾽ αὐτοῦ 15
οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ᾽ ἔ-
στιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ 16

---

v.3 μιμνῄσκομαι$^{\text{vdpn2p}}$ ὁ^{dgmp} δέσμιος^{ngmp} ὡς^{bo} συνδέω^{vpxpnmp} ὁ^{dgmp} κακουχέω^{vpppgmp} ὡς^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} εἰμί^{vppxnmp} ἐν^{p} σῶμα^{ndns}. **v.4** τίμιος^{anmsn} ὁ^{dnms} γάμος^{nnms} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} καί^{c} ὁ^{dnfs} κοίτη^{nnfs} ἀμίαντος^{anfsn} πόρνος^{namp} δέ^{c} καί^{c} μοιχός^{namp} κρίνω$^{\text{vifa3s}}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.5** ἀφιλάργυρος^{anmsn} ὁ^{dnms} τρόπος^{nnms} ἀρκέω^{vpppnmp} ὁ^{ddnp} πάρειμι^{vppxdnp} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} λέγω$^{\text{vixa3s}}$ οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{\text{rpa-s}}$ ἀνίημι$^{\text{vsaa1s}}$ οὐδέ^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{\text{rpa-s}}$ ἐγκαταλείπω$^{\text{vsaa1s}}$. **v.6** ὥστε^{c} θαρρέω^{vppaamp} ἐγώ$^{\text{rpa-p}}$ λέγω^{vnpa} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$ βοηθός^{nnms} καί^{c} οὐ^{xo} φοβέομαι$^{\text{vifo1s}}$ τίς^{rqans} ποιέω$^{\text{vifa3s}}$ ἐγώ$^{\text{rpd-s}}$ ἄνθρωπος^{nnms}. **v.7** μνημονεύω$^{\text{vdpa2p}}$ ὁ^{dgmp} ἡγέομαι^{vppngmp} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ὅστις^{rrnmp} λαλέω$^{\text{viaa3p}}$ σύ$^{\text{rpd-p}}$ ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅς^{rrgmp} ἀναθεωρέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἔκβασις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀναστροφή^{ngfs} μιμέομαι$^{\text{vdpn2p}}$ ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}. **v.8** Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ἐχθές^{bo} καί^{c} σήμερον^{bo} ὁ^{dnms} αὐτός^{rpnms} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp}. **v.9** διδαχή^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} καί^{c} ξένος^{adfpn} μή^{xo} περιφέρω$^{\text{vdpp2p}}$ καλός^{annsn} γάρ^{c} χάρις^{ndfs} βεβαιόω^{vnpp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} οὐ^{xo} βρῶμα^{ndnp} ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} οὐ^{xo} ὠφελέω$^{\text{viap3p}}$ ὁ^{dnmp} περιπατέω^{vpaanmp}. **v.10** ἔχω$^{\text{vipa1p}}$ θυσιαστήριον^{nans} ἐκ^{p} ὅς^{rrgns} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} ἔχω$^{\text{vipa3p}}$ ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnmp} ὁ^{ddfs} σκηνή^{ndfs} λατρεύω^{vppanmp}. **v.11** ὅς^{rrgnp} γάρ^{c} εἰσφέρω$^{\text{vipp3s}}$ ζῷον^{ngnp} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἅγιος^{aanpn} διά^{p} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnnp} σῶμα^{nnnp} κατακαίω$^{\text{vipp3s}}$ ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} παρεμβολή^{ngfs}. **v.12** διό^{c} καί^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἵνα^{c} ἁγιάζω$^{\text{vsaa3s}}$ διά^{p} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngns} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πύλη^{ngfs} πάσχω$^{\text{viaa3s}}$. **v.13** τοίνυν^{xo} ἐξέρχομαι$^{\text{vspn1p}}$ πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} παρεμβολή^{ngfs} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nams} αὐτός^{rpgms} φέρω^{vppanmp}. **v.14** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἔχω$^{\text{vipa1p}}$ ὧδε^{bo} μένω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ἀλλά^{c} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} ἐπιζητέω$^{\text{vipa1p}}$. **v.15** διά^{p} αὐτός^{rpgms} οὖν^{c} ἀναφέρω$^{\text{vspa1p}}$ θυσία^{nafs} αἴνεσις^{ngfs} διά&πᾶς^{bo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰμί^{rdnns} καρπός^{nams} χεῖλος^{ngnp} ὁμολογέω^{vppagmp} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms}.

εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυ-
17 σίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν,
καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν, ὑμῶν,
ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ
18 στενάζοντες, ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ
ἡμῶν, πεποίθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι
19 καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι, περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ
20 τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς
τῆς εἰρήνης ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων
τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰη-
21 σοῦν, καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ
θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρα-
23 κλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. γινώσκετε τὸν
ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται,
24 ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ
25 πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ
χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρός Ἑβραίους ἐγράφη ἀπό
τῆς Ἰταλίας διά Τιμοθέου.

---

v.16 ὁ[dgfs] δέ[c] εὐποιΐα[ngfs] καί[c] κοινωνία[ngfs] μή[xo] ἐπιλανθάνομαι[vdpn2p] τοιοῦτος[rddfp] γάρ[c] θυσία[ndfp] εὐαρεστέω[vipp3s] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.17** πείθω[vdpm2p] ὁ[ddmp] ἡγέομαι[vppndmp] σύ[rpg-p] καί[c] ὑπείκω[vdpa2p] αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἀγρυπνέω[vipa3p] ὑπέρ[p] ὁ[dgfp] ψυχή[ngfp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] λόγος[nams] ἀποδίδωμι[vpfanmp] ἵνα[c] μετά[p] χαρά[ngfs] οὗτος[rdans] ποιέω[vspa3p] καί[c] μή[xo] στενάζω[vppanmp] ἀλυσιτελής[annsn] γάρ[c] σύ[rpd-p] οὗτος[rdnns]. **v.18** προσεύχομαι[vdpn2p] περί[p] ἐγώ[rpg-p] πείθω[vixa1p] γάρ[c] ὅτι[c] καλός[aafsn] συνείδησις[nafs] ἔχω[vipa1p] ἐν[p] πᾶς[adnpn] καλῶς[bo] θέλω[vppanmp] ἀναστρέφω[vnpp]. **v.19** περισσοτέρως[bo] δέ[c] παρακαλέω[vipa1s] οὗτος[rdans] ποιέω[vnaa] ἵνα[c] ταχύς[bo] ἀποκαθιστάνω[vsap2s] σύ[rpd-p]. **v.20** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] ὁ[dgfs] εἰρήνη[ngfs] ὁ[dnms] ἀνάγω[vpaanms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ὁ[dams] ποιμήν[nams] ὁ[dgnp] πρόβατον[ngnp] ὁ[dams] μέγας[aamsn] ἐν[p] αἷμα[ndns] διαθήκη[ngfs] αἰώνιος[agfsn] ὁ[dams] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nams]. **v.21** καταρτίζω[voaa3s] σύ[rpa-p] ἐν[p] πᾶς[adnsn] ἔργον[ndns] ἀγαθός[adnsn] εἰς[p] ὁ[dans] ποιέω[vnaa] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] ποιέω[vppanms] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὁ[dans] εὐάρεστος[aansn] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὅς[rrdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.22** παρακαλέω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpa-p] ἀδελφός[nvmp] ἀνέχω[vdpn2p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] ὁ[dgfs] παράκλησις[ngfs] καί[c] γάρ[c] διά[p] βραχύς[agnpn] ἐπιστέλλω[viaa1s] σύ[rpd-p]. **v.23** γινώσκω[vipa2p] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] Τιμόθεος[nams] ἀπολύω[vpxpams] μετά[p] ὅς[rrgms] ἐάν[qo] ταχύς[bo] ἔρχομαι[vspn3s] ὁράω[vifd1s] σύ[rpa-p]. **v.24** ἀσπάζομαι[vdad2p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἡγέομαι[vppnamp] σύ[rpg-p] καί[c] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-p] ὁ[dnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰταλία[ngfs]. **v.25** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th] πρός[p] Ἑβραῖος[aampn] γράφω[viap3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰταλία[ngfs] διά[p] Τιμόθεος[ngms].

ΙΑΚΩΒΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώ- **1**
δεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν. Πᾶσαν χαρὰν ἡ- 2
γήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις,
γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑ- 3
πομονήν, ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι 4
καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται 5
σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ μὴ
ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν 6
διακρινόμενος, ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης
ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐ- 7
κεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατά- 8
στατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ 9
ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐ- 10
τοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος 11
σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ
ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο, οὕτω
καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. Μα- 12
κάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος
λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς

---

1. **v.1** Ἰάκωβος[nnms] θεός[ngms] καί[c] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] δοῦλος[nnms] ὁ[ddfp] δώδεκα[tn] φυλή[ndfp] ὁ[ddfp] ἐν[p] ὁ[ddfs] διασπορά[ndfs] χαίρω[vnpa]. **v.2** πᾶς[aafsn] χαρά[nafs] ἡγέομαι[viad2p] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ὅταν[c] πειρασμός[ndmp] περιπίπτω[vsaa2p] ποικίλος[admpn]. **v.3** γινώσκω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnns] δοκίμιον[nnns] σύ[rpg-p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] κατεργάζομαι[vipn3s] ὑπομονή[nafs]. **v.4** ὁ[dnfs] δέ[c] ὑπομονή[nnfs] ἔργον[nans] τέλειος[aansn] ἔχω[vdpa3s] ἵνα[c] εἰμί[vspx2p] τέλειος[anmpn] καί[c] ὁλόκληρος[anmpn] ἐν[p] μηδείς[adnsn] λείπω[vpppnmp]. **v.5** εἰ[qo] δέ[c] τι--σρινμσ σύ[rpg-p] λείπω[vipp3s] σοφία[ngfs] αἰτέω[vdpa3s] παρά[p] ὁ[dgms] δίδωμι[vppagms] θεός[ngms] πᾶς[admpn] ἁπλῶς[bo] καί[c] μή[xo] ὀνειδίζω[vppagms] καί[c] δίδωμι[vifp3s] αὐτός[rpdms]. **v.6** αἰτέω[vdpa3s] δέ[c] ἐν[p] πίστις[ndfs] μηδείς[aansn] διακρίνω[vppmnms] ὁ[dnms] γάρ[c] διακρίνω[vppmnms] ἔοικα[vixa3s] κλύδων[ndms] θάλασσα[ngfs] ἀνεμίζω[vpppdms] καί[c] ῥιπίζω[vpppdms]. **v.7** μή[xo] γάρ[c] οἴομαι[vdpn3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ὅτι[c] λαμβάνω[vifd3s] τι-σριανσ παρά[p] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.8** ἀνήρ[nnms] δίψυχος[anmsn] ἀκατάστατος[anmsn] ἐν[p] πᾶς[adfpn] ὁ[ddfp] ὁδός[ndfp] αὐτός[rpgms]. **v.9** καυχάομαι[vdpn3s] δέ[c] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] ὁ[dnms] ταπεινός[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddns] ὕψος[ndns] αὐτός[rpgms]. **v.10** ὁ[dnms] δέ[c] πλούσιος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ταπείνωσις[ndfs] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ὡς[bo] ἄνθος[nnns] χόρτος[ngms] παρέρχομαι[vifd3s]. **v.11** ἀνατέλλω[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] σύν[p] ὁ[ddms] καύσων[ndms] καί[c] ξηραίνω[viaa3s] ὁ[dams] χόρτος[nams] καί[c] ὁ[dnns] ἄνθος[nnns] αὐτός[rpgms] ἐκπίπτω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] εὐπρέπεια[nnfs] ὁ[dgns] πρόσωπον[ngns] αὐτός[rpgms] ἀπόλλυμι[viam3s] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] πλούσιος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfp] πορεία[ndfp] αὐτός[rpgms] μαραίνω[vifp3s].

13 ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ τοῦ Θε-
οῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ
14 αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας
15 ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα
τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνα-
16, 17 τον. μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγα-
θὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ
πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς ἀπο-
18 σκίασμα. βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ
19 εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. Ὥστε, ἀδελ-
φοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι,
20 βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν, ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς
21 δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν
ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας, ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμ-
22 φυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε
δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ, παραλογιζόμενοι
23 ἑαυτούς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητής, οὗ-
τος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ
24 ἐν ἐσόπτρῳ, κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν, καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐ-
25 θέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον
τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπι-

---

v.12 μακάριος[anmsn] ἀνήρ[nnms] ὅς[rrnms] ὑπομένω[vipa3s] πειρασμός[nams] ὅτι[c] δόκιμος[anmsn] γίνομαι[vpadnms] λαμβάνω[vifd3s] ὁ[dams] στέφανος[nams] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὅς[rrams] ἐπαγγέλλομαι[viad3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[ddmp] ἀγαπάω[vppadmp] αὐτός[rpams]. **v.13** μηδείς[anmsn] πειράζω[vpppnms] λέγω[vdpa3s] ὅτι[c] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] πειράζω[vipp1s] ὁ[dnms] γάρ[c] θεός[nnms] ἀπείραστος[anmsn] εἰμί[vipx3s] κακός[agnpn] πειράζω[vipa3s] δέ[c] αὐτός[rpnms] οὐδείς[aamsn]. **v.14** ἕκαστος[anmsn] δέ[c] πειράζω[vipp3s] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ἴδιος[agfsn] ἐπιθυμία[ngfs] ἐξέλκω[vpppnms] καί[c] δελεάζω[vpppnms]. **v.15** εἶτα[bo] ὁ[dnfs] ἐπιθυμία[nnfs] συλλαμβάνω[vpaanfs] τίκτω[vipa3s] ἁμαρτία[nafs] ὁ[dnfs] δέ[c] ἁμαρτία[nnfs] ἀποτελέω[vpapnfs] ἀποκυέω[vipa3s] θάνατος[nams]. **v.16** μή[xo] πλανάω[vdpp2p] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπητός[avmpn]. **v.17** πᾶς[anfsn] δόσις[nnfs] ἀγαθός[anfsn] καί[c] πᾶς[annsn] δώρημα[nnns] τέλειος[annsn] ἄνωθεν[bo] εἰμί[vipx3s] καταβαίνω[vppanns] ἀπό[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ὁ[dgnp] φῶς[ngnp] παρά[p] ὅς[rrdms] οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] παραλλαγή[nnfs] ἤ[xo] τροπή[ngfs] ἀποσκίασμα[nnns]. **v.18** βούλομαι[vpaonms] ἀποκυέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] λόγος[ndms] ἀλήθεια[ngfs] εἰς[p] ὁ[dans] εἰμί[vnpx] ἐγώ[rpa-p] ἀπαρχή[nafs] τι--σριαφσ ὁ[dgnp] αὐτός[rpgms] κτίσμα[ngnp]. **v.19** ὥστε[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ἀγαπητός[avmpn] εἰμί[vdpx3s] πᾶς[anmsn] ἄνθρωπος[nnms] ταχύς[anmsn] εἰς[p] ὁ[dans] ἀκούω[vnaa] βραδύς[anmsn] εἰς[p] ὁ[dans] λαλέω[vnaa] βραδύς[anmsn] εἰς[p] ὀργή[nafs]. **v.20** ὀργή[nnfs] γάρ[c] ἀνήρ[ngms] δικαιοσύνη[nafs] θεός[ngms] ὅς[xo] κατεργάζομαι[vipn3s]. **v.21** διό[c] ἀποτίθημι[vpamnmp] πᾶς[aafsn] ῥυπαρία[nafs] καί[c] περισσεία[nafs] κακία[ngfs] ἐν[p] πραΰτης[ndfs] δέχομαι[vdad2p] ὁ[dams] ἔμφυτος[aamsn] λόγος[nams] ὁ[dams] δύναμαι[vppnams] σῴζω[vnaa] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] σύ[rpg-p]. **v.22** γίνομαι[vdpn2p] δέ[c] ποιητής[nnmp] λόγος[ngms] καί[c] μή[xo] μόνος[bo] ἀκροατής[nnmp] παραλογίζομαι[vppnnmp] ἑαυτοῦ[rxamp]. **v.23** ὅτι[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἀκροατής[nnms] λόγος[ngms] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] ποιητής[nnms] οὗτος[rdnms] ἔοικα[vixa3s] ἀνήρ[ndms] κατανοέω[vppadms] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ὁ[dgfs] γένεσις[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ἔσοπτρον[ndns]. **v.24** κατανοέω[viaa3s] γάρ[c] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] ἀπέρχομαι[vixa3s] καί[c] εὐθέως[bo] ἐπιλανθάνομαι[viad3s] ὁποῖος[annsn] εἰμί[viix3s].

λησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν
τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, 26
μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλ᾽λ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ,
τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος 27
παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς
καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ
κόσμου.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ **2**
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς 2
τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ,
εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψητε ἐ- 3
πὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ
κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κά-
θου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, 4
καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν· ἀκούσατε, ἀδελ- 5
φοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ
κόσμου τούτου, πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βα-
σιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· ὑμεῖς δὲ ἠτιμά- 6
σατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν,
καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια· οὐκ αὐτοὶ βλασφη- 7
μοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ᾽ ὑμᾶς· εἰ μέντοι νόμον 8

---

v.25 ὁ^{dnms} δέ^{c} παρακύπτω^{vpaanms} εἰς^{p} νόμος^{nams} τέλειος^{aamsn} ὁ^{dams} ὁ^{dgfs} ἐλευθερία^{ngfs} καί^{c} παραμένω^{vpaanms} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} ἀκροατής^{nnms} ἐπιλησμονή^{ngfs} γίνομαι^{vpadnms} ἀλλά^{c} ποιητής^{nnms} ἔργον^{ngns} οὗτος^{rdnms} μακάριος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ποίησις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vifx3s}. **v.26** εἰ^{qo} τι-σρινμσ δοκέω^{vipa3s} θρησκός^{anmsn} εἰμί^{vnpx} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} χαλιναγωγέω^{vppanms} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} ἀπατάω^{vppanms} καρδία^{nafs} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdgms} μάταιος^{anmsn} ὁ^{dnfs} θρησκεία^{nnfs}. **v.27** θρησκεία^{nnfs} καθαρός^{anfsn} καί^{c} ἀμίαντος^{anfsn} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ἐπισκέπτομαι^{vnpn} ὀρφανός^{aampn} καί^{c} χήρα^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θλῖψις^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ἄσπιλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} τηρέω^{vnpa} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **2. v.1** ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} ἐν^{p} προσωποληψία^{ndfp} ἔχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs}. **v.2** ἐάν^{qo} γάρ^{c} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἀνήρ^{nnms} χρυσοδακτύλιος^{anmsn} ἐν^{p} ἐσθής^{ndfs} λαμπρός^{adfsn} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^{c} καί^{c} πτωχός^{anmsn} ἐν^{p} ῥυπαρός^{adfsn} ἐσθής^{ndfs}. **v.3** καί^{c} ἐπιβλέπω^{vsaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dams} φορέω^{vppaams} ὁ^{dafs} ἐσθής^{nafs} ὁ^{dafs} λαμπρός^{aafsn} καί^{c} λέγω^{vsaa2p} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ὧδε^{bo} καλῶς^{bo} καί^{c} ὁ^{ddms} πτωχός^{admsn} λέγω^{vsaa2p} σύ$^{rpn-s}$ ἵστημι^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἤ^{xo} κάθημαι^{vdpn2s} ὧδε^{bo} ὑπό^{p} ὁ^{dans} ὑποπόδιον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.4** καί^{c} οὐ^{xo} διακρίνω^{viap2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} καί^{c} γίνομαι^{viad2p} κριτής^{nnmp} διαλογισμός^{ngmp} πονηρός^{agmpn}. **v.5** ἀκούω^{vdaa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{avmpn} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πλούσιος^{aampn} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} καί^{c} κληρονόμος^{namp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.6** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἀτιμάζω^{viaa2p} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} οὐ^{xo} ὁ^{dnmp} πλούσιος^{anmpn} καταδυναστεύω^{vipa3p} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἕλκω^{vipa3p} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} κριτήριον^{nanp}. **v.7** οὐ^{xo} αὐτός^{rpnmp} βλασφημέω^{vipa3p} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ἐπικαλέω^{vpapans} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$.

τελεῖτε βασιλικὸν, κατὰ τὴν γραφήν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
9 σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε, εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁ-
μαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.
10 ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνί, γέγονε
11 πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπών, Μὴ μοιχεύσῃς, εἶπε καί, Μὴ
φονεύσῃς, εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δέ, γέγονας παρα-
12 βάτης νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου
13 ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ
14 ποιήσαντι ἔλεος, καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφε-
λος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ·
15 μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν· ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ
γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς,
16 εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε
καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
17 τί τὸ ὄφελος· οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι
18 καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω,
δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων σου, κἀγώ δείξω σοι
19 ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς
ἐστι· καλῶς ποιεῖς, καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ φρίσσουσι.
20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
21 νεκρά ἐστιν· Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,

---

v.8 εἰ[qo] μέντοι[c] νόμος[nams] τελέω[vipa2p] βασιλικός[aamsn] κατά[p] ὁ[dafs] γραφή[nafs] ἀγαπάω[vifa2s] ὁ[dams] πλησίον[bo] σύ[rpg-s] ὡς[bo] σεαυτοῦ[rxams] καλῶς[bo] ποιέω[vipa2p]. **v.9** εἰ[qo] δέ[c] προσωπολημπτέω[vipa2p] ἁμαρτία[nafs] ἐργάζομαι[vipn2p] ἐλέγχω[vpppnmp] ὑπό[p] ὁ[dgms] νόμος[ngms] ὡς[bo] παραβάτης[nnmp]. **v.10** ὅστις[rrnms] γάρ[c] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] νόμος[nams] τηρέω[vifa3s] πταίω[vifa3s] δέ[c] ἐν[p] εἷς[ndms] γίνομαι[vixa3s] πᾶς[agmpn] ἔνοχος[anmsn]. **v.11** ὁ[dnms] γάρ[c] λέγω[vpaanms] μή[xo] μοιχεύω[vsaa2s] λέγω[viaa3s] καί[c] μή[xo] φονεύω[vsaa2s] εἰ[qo] δέ[c] οὐ[xo] μοιχεύω[vifa2s] φονεύω[vifa2s] δέ[c] γίνομαι[vixa2s] παραβάτης[nnms] νόμος[ngms]. **v.12** οὕτω[bo] λαλέω[vdpa2p] καί[c] οὕτω[bo] ποιέω[vdpa2p] ὡς[bo] διά[p] νόμος[ngms] ἐλευθερία[ngfs] μέλλω[vppanmp] κρίνω[vnpp]. **v.13** ὁ[dnfs] γάρ[c] κρίσις[nnfs] ἀνέλεος[anfsn] ὁ[ddms] μή[xo] ποιέω[vpaadms] ἔλεος[nans] καί[c] κατακαυχάομαι[vipn3s] ἔλεος[nnns] κρίσις[ngfs]. **v.14** τίς[rqnns] ὁ[dnns] ὄφελος[nnns] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] ἐάν[qo] πίστις[nafs] λέγω[vspa3s] τι-σρινμσ ἔχω[vnpa] ἔργον[nanp] δέ[c] μή[xo] ἔχω[vspa3s] μή[xo] δύναμαι[vipn3s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σῴζω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.15** ἐάν[qo] δέ[c] ἀδελφός[nnms] ἤ[xo] ἀδελφή[nnfs] γυμνός[anmpn] ὑπάρχω[vspa3p] καί[c] λείπω[vpppnmp] εἰμί[vspx3p] ὁ[dgfs] ἐφήμερος[agfsn] τροφή[ngfs]. **v.16** λέγω[vsaa3s] δέ[c] τι-σρινμσ αὐτός[rpdmp] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ὑπάγω[vdpa2p] ἐν[p] εἰρήνη[ndfs] θερμαίνομαι[vdpe2p] καί[c] χορτάζω[vdpp2p] μή[xo] δίδωμι[vsaa2p] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[danp] ἐπιτήδειος[aanpn] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] τίς[rqnns] ὁ[dnns] ὄφελος[nnns]. **v.17** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] ἐάν[qo] μή[xo] ἔργον[nanp] ἔχω[vspa3s] νεκρός[anfsn] εἰμί[vipx3s] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxafs]. **v.18** ἀλλά[c] λέγω[vifa3s] τι-σρινμσ σύ[rpn-s] πίστις[nafs] ἔχω[vipa2s] κἀγώ[rpn-s] ἔργον[nanp] ἔχω[vipa1s] δείκνυμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] σύ[rpg-s] χωρίς[bo] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] σύ[rpg-s] κἀγώ[rpn-s] δείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ἐγώ[rpg-s]. **v.19** σύ[rpn-s] πιστεύω[vipa2s] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἷς[nnms] εἰμί[vipx3s] καλῶς[bo] ποιέω[vipa2s] καί[c] ὁ[dnnp] δαιμόνιον[nnnp] πιστεύω[vipa3p] καί[c] φρίσσω[vipa3p]. **v.20** θέλω[vipa2s] δέ[c] γινώσκω[vnaa] ὦ[i] ἄνθρωπος[nvms] κενός[avmsn] ὅτι[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] χωρίς[bo] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] νεκρός[anfsn] εἰμί[vipx3s].

ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· βλέπεις 22
ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ
πίστις ἐτελειώθη· καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπί- 23
στευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην,
καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται 24
ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ 25
πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους,
καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα· ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύ- 26
ματος νεκρόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά
ἐστι.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι **3**
μεῖζον κρίμα ληψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ 2
τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγω-
γῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἰδού, τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς 3
τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅ-
λον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα 4
ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐ-
λαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούληται.
οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ, καὶ μεγάλαυχεῖ. ἰδοὺ, 5
ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κό- 6
σμος τῆς ἀδικίας, οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν
ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν

---

v.21 Ἀβραάμ[tp] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] δικαιόω[viap3s] ἀναφέρω[vpaanms] Ἰσαάκ[tp] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans]. **v.22** βλέπω[vipa2s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] συνεργέω[viia3s] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] τελειόω[viap3s]. **v.23** καί[c] πληρόω[viap3s] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] ὁ[dnfs] λέγω[vppanfs] πιστεύω[viaa3s] δέ[c] Ἀβραάμ[tp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs] καί[c] φίλος[anmsn] θεός[ngms] καλέω[viap3s]. **v.24** ὁράω[vipa2p] τοίνυν[xo] ὅτι[c] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] δικαιόω[vipp3s] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] οὐ[xo] ἐκ[p] πίστις[ngfs] μόνος[aansn]. **v.25** ὁμοίως[bo] δέ[c] καί[c] Ῥαάβ[tp] ὁ[dnfs] πόρνη[nnfs] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] δικαιόω[viap3s] ὑποδέχομαι[vpadnfs] ὁ[damp] ἄγγελος[namp] καί[c] ἕτερος[adfsn] ὁδός[ndfs] ἐκβάλλω[vpaanfs]. **v.26** ὥσπερ[bo] γάρ[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] χωρίς[bo] πνεῦμα[ngns] νεκρός[annsn] εἰμί[vipx3s] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] χωρίς[bo] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] νεκρός[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **3. v.1** μή[xo] πολύς[anmpn] διδάσκαλος[nnmp] γίνομαι[vdpn2p] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] μέγας[aansc] κρίμα[nans] λαμβάνω[vifd1p]. **v.2** πολύς[aanpn] γάρ[c] πταίω[vipa1p] ἅπας[anmpn] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἐν[p] λόγος[ndms] οὐ[xo] πταίω[vipa3s] οὗτος[rdnms] τέλειος[anmsn] ἀνήρ[nnms] δυνατός[anmsn] χαλιναγωγέω[vnaa] καί[c] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans]. **v.3** ἰδού[vdaa2s] ὁ[dgmp] ἵππος[ngmp] ὁ[damp] χαλινός[namp] εἰς[p] ὁ[danp] στόμα[nanp] βάλλω[vipa1p] πρός[p] ὁ[dans] πείθω[vnpp] αὐτός[rpamp] ἐγώ[rpd-p] καί[c] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans] αὐτός[rpgmp] μετάγω[vipa1p]. **v.4** ἰδού[vdaa2s] καί[c] ὁ[dnnp] πλοῖον[nnnp] τηλικοῦτος[rdnnp] εἰμί[vppxnnp] καί[c] ὑπό[p] σκληρός[agmpn] ἄνεμος[ngmp] ἐλαύνω[vpppnnp] μετάγω[vipp3s] ὑπό[p] ἐλάχιστος[agnsn] πηδάλιον[ngns] ὅπου[bo] ἄν[xo] ὁ[dnfs] ὁρμή[nnfs] ὁ[dgms] εὐθύνω[vppagms] βούλομαι[vspn3s]. **v.5** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] μικρός[annsn] μέλος[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] μεγαλαυχέω[vipa3s] ἰδού[vdaa2s] ὀλίγος[annsn] πῦρ[nnns] ἡλίκος[aafsn] ὕλη[nafs] ἀνάπτω[vipa3s].

7 τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ
φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμά-
8 ζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὴν δὲ γλῶσσαν
οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κακόν, μεστὴ
9 ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα,
καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθʹ ὁμοίωσιν
10 Θεοῦ γεγονότας, ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ
11 κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ
12 πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν· μὴ
δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος σῦκα·
13 οὕτως οὐδεμια πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. Τίς
σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν· δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστρο-
14 φῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν
ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ
15 ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν
16 κατερχομένη, ἀλ̓λ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. ὅπου γὰρ
ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα.
17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική,
ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιά-
18 κριτος καὶ ἀνυπόκριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ

---

v.6 καί[c] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] πῦρ[nnns] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] οὕτω[bo] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] καθίστημι[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] σπιλόω[vppanfs] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans] καί[c] φλογίζω[vppanfs] ὁ[dams] τροχός[nams] ὁ[dgfs] γένεσις[ngfs] καί[c] φλογίζω[vpppnfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] γέεννα[ngfs]. **v.7** πᾶς[anfsn] γάρ[c] φύσις[nnfs] θηρίον[ngnp] τέ[xo] καί[c] πετεινός[ngnp] ἑρπετόν[ngnp] τέ[xo] καί[c] ἐνάλιος[agnpn] δαμάζω[vipp3s] καί[c] δαμάζω[vixp3s] ὁ[ddfs] φύσις[ndfs] ὁ[ddfs] ἀνθρώπινος[adfsn]. **v.8** ὁ[dafs] δέ[c] γλῶσσα[nafs] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἄνθρωπος[ngmp] δαμάζω[vnaa] ἀκατάσχετος[annsn] κακός[annsn] μεστός[anfsn] ἰός[ngms] θανατηφόρος[agmsn]. **v.9** ἐν[p] αὐτός[rpdfs] εὐλογέω[vipa1p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πατήρ[nams] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καταράομαι[vipn1p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὁ[damp] κατά[p] ὁμοίωσις[nafs] θεός[ngms] γίνομαι[vpxaamp]. **v.10** ἐκ[p] ὁ[dgns] αὐτός[rpgns] στόμα[ngns] ἐξέρχομαι[vipn3s] εὐλογία[nnfs] καί[c] κατάρα[nnfs] οὐ[xo] χρή[vipq3s] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdnnp] οὕτω[bo] γίνομαι[vnpn]. **v.11** μήτι[xo] ὁ[dnfs] πηγή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] αὐτός[rpgfs] ὀπή[ngfs] βρύω[vipa3s] ὁ[dans] γλυκύς[aansn] καί[c] ὁ[dans] πικρός[aansn]. **v.12** μή[xo] δύναμαι[vipn3s] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] συκῆ[nnfs] ἐλαία[nafp] ποιέω[vnaa] ἤ[xo] ἄμπελος[nnfs] σῦκον[nanp] οὕτω[bo] οὐδείς[anfsn] πηγή[nnfs] ἁλυκός[aansn] καί[c] γλυκύς[aansn] ποιέω[vnaa] ὕδωρ[nans]. **v.13** τίς[rqnms] σοφός[anmsn] καί[c] ἐπιστήμων[anmsn] ἐν[p] σύ[rpd-p] δείκνυμι[vdaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] καλός[agfsn] ἀναστροφή[ngfs] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] πραΰτης[ndfs] σοφία[ngfs]. **v.14** εἰ[qo] δέ[c] ζῆλος[nams] πικρός[aamsn] ἔχω[vipa2p] καί[c] ἐριθεία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-p] μή[xo] κατακαυχάομαι[vdpn2p] καί[c] ψεύδομαι[vdpm2p] κατά[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs]. **v.15** οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ἄνωθεν[bo] κατέρχομαι[vppnnfs] ἀλλά[c] ἐπίγειος[anfsn] ψυχικός[anfsn] δαιμονιώδης[anfsn]. **v.16** ὅπου[bo] γάρ[c] ζῆλος[nnms] καί[c] ἐριθεία[nnfs] ἐκεῖ[bo] ἀκαταστασία[nnfs] καί[c] πᾶς[annsn] φαῦλος[annsn] πρᾶγμα[nnns]. **v.17** ὁ[dnfs] δέ[c] ἄνωθεν[bo] σοφία[nnfs] πρῶτος[bo] μέν[xo] ἁγνός[anfsn] εἰμί[vipx3s] ἔπειτα[bo] εἰρηνικός[anfsn] ἐπιεικής[anfsn] εὐπειθής[anmsn] μεστός[anfsn] ἔλεος[ngns] καί[c] κάρπος[ngmp] ἀγαθός[agmpn] ἀδιάκριτος[anfsn] καί[c] ἀνυπόκριτος[anfsn].

σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.
Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν· οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν **4**
ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν· ἐπι- 2
θυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε, φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν, μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε δὲ, διὰ τὸ μὴ αἰ-
τεῖσθαι ὑμᾶς, αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, 3
ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχαλί- 4
δες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν·
ὃς ἀν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ
καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον 5
ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν· μείζονα δὲ δίδωσι 6
χάριν, διὸ λέγει, Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς
δὲ δίδωσι χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, 7
καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν, κα- 8
θαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε, ὁ γέλως ὑμῶν εἰς 9
πένθος μεταστραφήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώ- 10
θητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε 11
ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ κρίνει νόμον, εἰ δὲ νόμον
κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. εἷς ἐστιν ὁ νο- 12
μοθέτης, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι, σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις

---

v.18 καρπός[nnms] δέ[c] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] ἐν[p] εἰρήνη[ndfs] σπείρω[vipp3s] ὁ[ddmp] ποιέω[vppadmp] εἰρήνη[nafs]. **4. v.1** πόθεν[bo] πόλεμος[nnmp] καί[c] μάχη[nnfp] ἐν[p] σύ[rpd-p] οὐ[xo] ἐντεῦθεν[bo] ἐκ[p] ὁ[dgfp] ἡδονή[ngfp] σύ[rpg-p] ὁ[dgfp] στρατεύω[vppmgfp] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] σύ[rpg-p]. **v.2** ἐπιθυμέω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] φονεύω[vipa2p] καί[c] ζηλόω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] ἐπιτυγχάνω[vnaa] μάχομαι[vipn2p] καί[c] πολεμέω[vipa2p] οὐ[xo] ἔχω[vipa2p] δέ[c] διά[p] ὁ[dans] μή[xo] αἰτέω[vnpm] σύ[rpa-p]. **v.3** αἰτέω[vipa2p] καί[c] οὐ[xo] λαμβάνω[vipa2p] διότι[c] κακῶς[bo] αἰτέω[vipm2p] ἵνα[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡδονή[ndfp] σύ[rpg-p] δαπανάω[vsaa2p]. **v.4** μοιχός[nvmp] καί[c] μοιχαλίς[nvfp] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] φιλία[nnfs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἔχθρα[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrnms] ἄν[xo] οὖν[c] βούλομαι[vsao3s] φίλος[anmsn] εἰμί[vnpx] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐχθρός[anmsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] καθίστημι[vipp3s]. **v.5** ἤ[xo] δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] κενῶς[bo] ὁ[dnfs] γραφή[nnfs] λέγω[vipa3s] πρός[p] φθόνος[nams] ἐπιποθέω[vipa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὅς[rrnns] κατοικέω[viaa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p]. **v.6** μέγας[aafsc] δέ[c] δίδωμι[vipa3s] χάρις[nafs] διό[c] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὑπερήφανος[admpn] ἀντιτάσσω[vipm3s] ταπεινός[admpn] δέ[c] δίδωμι[vipa3s] χάρις[nafs]. **v.7** ὑποτάσσω[vdap2p] οὖν[c] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἀνθίστημι[vdaa2p] ὁ[ddms] διάβολος[admsn] καί[c] φεύγω[vifd3s] ἀπό[p] σύ[rpg-p]. **v.8** ἐγγίζω[vdaa2p] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] ἐγγίζω[vifa3s] σύ[rpd-p] καθαρίζω[vdaa2p] χείρ[nafp] ἁμαρτωλός[avmpn] καί[c] ἁγνίζω[vdaa2p] καρδία[nafp] δίψυχος[avmpn]. **v.9** ταλαιπωρέω[vdaa2p] καί[c] πενθέω[vdaa2p] καί[c] κλαίω[vdaa2p] ὁ[dnms] γέλως[nnms] σύ[rpg-p] εἰς[p] πένθος[nnns] μεταστρέφω[vdap3s] καί[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] εἰς[p] κατήφεια[nafs]. **v.10** ταπεινόω[vdap2p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] ὑψόω[vifa3s] σύ[rpa-p]. **v.11** μή[xo] καταλαλέω[vdpa2p] ἀλλήλων[regmp] ἀδελφός[nvmp] ὁ[dnms] καταλαλέω[vppanms] ἀδελφός[ngms] καί[c] κρίνω[vppanms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] καταλαλέω[vipa3s] νόμος[ngms] καί[c] κρίνω[vipa3s] νόμος[nams] εἰ[qo] δέ[c] νόμος[nams] κρίνω[vipa2s] οὐ[xo] εἰμί[vipx2s] ποιητής[nnms] νόμος[ngms] ἀλλά[c] κριτής[nnms].

13 τὸν ἕτερον· Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον ἢ αὔριον πορευ-
σόμεθα εἰς τήνδε τήν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα
14 καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν. οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε
τὸ τῆς αὔριον. ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν· ἀτμὶς γάρ ἐστιν ἡ πρὸς
15 ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη, ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑ-
μᾶς, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν, καὶ ποιήσομεν τοῦτο
16 ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν, πᾶσα
17 καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ
μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

5 Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαι-
2 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε,
3 καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ
ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται,
καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχά-
4 ταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς
χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἀφ᾽ ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν
5 θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυ-
φήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας
6 ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς, κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δί-
7 καιον, οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί,
ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν
τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτῷ, ἕως ἂν λάβῃ

---

v.12 εἷς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] νομοθέτης[nnms] ὁ[dnms] δύναμαι[vppnnms] σῴζω[vnaa] καί[c] ἀπόλλυμι[vnaa] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ὅς[rrnms] κρίνω[vipa2s] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn]. **v.13** ἄγω[xo] νῦν[bo] ὁ[dnmp] λέγω[vppanmp] σήμερον[bo] ἤ[xo] αὔριον[bo] πορεύομαι[vsad1p] εἰς[p] ὅδε[rdafs] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] ποιέω[vifa1p] ἐκεῖ[bo] ἐνιαυτός[nams] εἷς[nams] καί[c] ἐμπορεύομαι[vifd1p] καί[c] κερδαίνω[vifa1p]. **v.14** ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] ἐπίσταμαι[vipn2p] ὁ[dans] ὁ[dgfs] αὔριον[bo] ποῖος[rqnfs] γάρ[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] σύ[rpg-p] ἀτμίς[nnfs] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] πρός[p] ὀλίγος[aamsn] φαίνω[vppenfs] ἔπειτα[bo] δέ[c] ἀφανίζω[vpppnfs]. **v.15** ἀντί[p] ὁ[dgms] λέγω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐάν[qo] ὁ[dnms] κύριος[nnms] θέλω[vsaa3s] καί[c] ζάω[vifa1p] καί[c] ποιέω[vifa1p] οὗτος[rdans] ἤ[xo] ἐκεῖνος[rdans]. **v.16** νῦν[bo] δέ[c] καυχάομαι[vipn2p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀλαζονεία[ndfp] σύ[rpg-p] πᾶς[anfsn] καύχησις[nnfs] τοιοῦτος[rdnfs] πονηρός[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.17** οἶδα[vpxadms] οὖν[c] καλός[aamsn] ποιέω[vnpa] καί[c] μή[xo] ποιέω[vppadms] ἁμαρτία[nnfs] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx3s]. **5. v.1** ἄγω[xo] νῦν[bo] ὁ[dnmp] πλούσιος[anmpn] κλαίω[vdaa2p] ὀλολύζω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[ddfp] ταλαιπωρία[ndfp] σύ[rpg-p] ὁ[ddfp] ἐπέρχομαι[vppndfp]. **v.2** ὁ[dnms] πλοῦτος[nnms] σύ[rpg-p] σήπω[vixa3s] καί[c] ὁ[dnnp] ἱμάτιον[nnnp] σύ[rpg-p] σητόβρωτος[annpn] γίνομαι[vixa3s]. **v.3** ὁ[dnms] χρυσός[nnms] σύ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnms] ἄργυρος[nnms] κατιόω[vixp3s] καί[c] ὁ[dnms] ἰός[nnms] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] μαρτύριον[nans] σύ[rpd-p] εἰμί[vifx3s] καί[c] ἐσθίω[vifd3s] ὁ[dafp] σάρξ[nafp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] πῦρ[nans] θησαυρίζω[viaa2p] ἐν[p] ἔσχατος[adfpn] ἡμέρα[ndfp]. **v.4** ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] μισθός[nnms] ὁ[dgmp] ἐργάτης[ngmp] ὁ[dgmp] ἀμάω[vpaagmp] ὁ[dafp] χώρα[nafp] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] ἀποστερέω[vpxpnms] ἀπό[p] σύ[rpg-p] κράζω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnfp] βοή[nnfp] ὁ[dgmp] θερίζω[vpaagmp] εἰς[p] ὁ[danp] οὖς[nanp] κύριος[ngms] Σαβαώθ[th] εἰσέρχομαι[vixa3p]. **v.5** τρυφάω[viaa2p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] σπαταλάω[viaa2p] τρέφω[viaa2p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] σφαγή[ngfs]. **v.6** καταδικάζω[viaa2p] φονεύω[viaa2p] ὁ[dams] δίκαιος[aamsn] οὐ[xo] ἀντιτάσσω[vipm3s] σύ[rpd-p].

ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στη- 8
ρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε.
μὴ στενάζετε κατ᾽ ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κατακριθῆτε, ἰδού, 9
ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακο- 10
παθείας, ἀδελφοί μου, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφήτας,
οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδού, μακαρίζομεν τοὺς ὑ- 11
πομένοντας, τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου
εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ 12
πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε
τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον, ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ
τὸ οὒ, οὔ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν· 13
προσευχέσθω. εὐθυμεῖ τις· ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν· 14
προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσ-
ευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ 15
ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος, κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφεθή-
σεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ 16
εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δι-
καίου ἐνεργουμένη. Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, 17
καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ

---

v.7 μακροθυμέω[vdaa2p] οὖν[c] ἀδελφός[nvmp] ἕως[c] ὁ[dgfs] παρουσία[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] γεωργός[nnms] ἐκδέχομαι[vipn3s] ὁ[dams] τίμιος[aamsn] καρπός[nams] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μακροθυμέω[vppanms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] ἕως[c] ἄν[xo] λαμβάνω[vsaa3s] ὑετός[nams] πρόϊμος[aamsn] καί[c] ὄψιμος[aamsn]. **v.8** μακροθυμέω[vdaa2p] καί[c] σύ[rpn-p] στηρίζω[vdaa2p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] σύ[rpg-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] παρουσία[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγγίζω[vixa3s]. **v.9** μή[xo] στενάζω[vdpa2p] κατά[p] ἀλλήλων[regmp] ἀδελφός[nvmp] ἵνα[c] μή[xo] κατακρίνω[vsap2p] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] κριτής[nnms] πρό[p] ὁ[dgfp] θύρα[ngfp] ἵστημι[viia3s]. **v.10** ὑπόδειγμα[nans] λαμβάνω[vdaa2p] ὁ[dgfs] κακοπάθεια[ngfs] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dgfs] μακροθυμία[ngfs] ὁ[damp] προφήτης[namp] ὅς[rrnmp] λαλέω[viaa3p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms]. **v.11** ἰδού[vdaa2s] μακαρίζω[vipa1p] ὁ[damp] ὑπομένω[vppaamp] ὁ[dafs] ὑπομονή[nafs] Ἰώβ[tp] ἀκούω[viaa2p] καί[c] ὁ[dans] τέλος[nans] κύριος[ngms] ὁράω[viaa2p] ὅτι[c] πολύσπλαγχνος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] καί[c] οἰκτίρμων[anmsn]. **v.12** πρό[p] πᾶς[agmpn] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] μή[xo] ὀμνύω[vdpa2p] μήτε[c] ὁ[dams] οὐρανός[nams] μήτε[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] μήτε[c] ἄλλος[aamsn] τι-σριαμσ ὅρκος[nams] εἰμί[vdpx3s] δέ[c] σύ[rpg-p] ὁ[dnns] ναί[xo] ναί[xo] καί[c] ὁ[dnns] οὐ[xo] οὐ[xo] ἵνα[c] μή[xo] ὑπό[p] κρίσις[nafs] πίπτω[vsaa2p]. **v.13** κακοπαθέω[vipa3s] τι-σρινμσ ἐν[p] σύ[rpd-p] προσεύχομαι[vdpn3s] εὐθυμέω[vipa3s] τι-σρινμσ ψάλλω[vdpa3s]. **v.14** ἀσθενέω[vipa3s] τι--σρινμσ ἐν[p] σύ[rpd-p] προσκαλέομαι[vdad3s] ὁ[damp] πρεσβύτερος[aampn] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] καί[c] προσεύχομαι[vdad3p] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ἀλείφω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἔλαιον[ndns] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.15** καί[c] ὁ[dnfs] εὐχή[nnfs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σῴζω[vifa3s] ὁ[dams] κάμνω[vppaams] καί[c] ἐγείρω[vifa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] κύριος[nnms] κἄν[qo] ἁμαρτία[nafp] εἰμί[vspx3s] ποιέω[vpxanms] ἀφίημι[vifp3s] αὐτός[rpdms]. **v.16** ἐξομολογέω[vdpm2p] ἀλλήλων[redmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] καί[c] εὔχομαι[vdpn2p] ὑπέρ[p] ἀλλήλων[regmp] ὅπως[bo] ἰάομαι[vsap2p] πολύς[aansn] ἰσχύω[vipa3s] δέησις[nnfs] δίκαιος[agmsn] ἐνεργέω[vppmnfs].

18 τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ, καὶ πάλιν προσηύξατο,
καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐ-
19 τῆς. Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ
20 ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν
ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει
πλῆθος ἁμαρτιῶν.

v.17 Ἠλίας[nnms] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[viix3s] ὁμοιοπαθής[anmsn] ἐγώ[rpd-p] καί[c] προσευχή[ndfs] προσεύχομαι[viad3s] ὁ[dgms] μή[xo] βρέχω[vnaa] καί[c] οὐ[xo] βρέχω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐνιαυτός[namp] τρεῖς[namp] καί[c] μήν[namp] ἕξ[tn]. **v.18** καί[c] πάλιν[bo] προσεύχομαι[viad3s] καί[c] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] ὑετός[nams] δίδωμι[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] βλαστάνω[viaa3s] ὁ[dams] καρπός[nams] αὐτός[rpgfs]. **v.19** ἀδελφός[nvmp] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἐν[p] σύ[rpd-p] πλανάω[vsap3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] καί[c] ἐπιστρέφω[vsaa3s] τι-σρινμσ αὐτός[rpams]. **v.20** γινώσκω[vdpa3s] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἐπιστρέφω[vpaanms] ἁμαρτωλός[aamsn] ἐκ[p] πλάνη[ngfs] ὁδός[ngfs] αὐτός[rpgms] σῴζω[vifa3s] ψυχή[nafs] ἐκ[p] θάνατος[ngms] καί[c] καλύπτω[vifa3s] πλῆθος[nans] ἁμαρτία[ngfp].

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις **1**
διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυ-
νίας, κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, 2
εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑ-
μῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ 3
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος
ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ 4
ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς. τοὺς ἐν δυ- 5
νάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην
ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον 6
ἄρτι, εἰ δέον ἐστὶ, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ 7
δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυ τιμιώτερον χρυσίου τοῦ ἀπολ-
λυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ
τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν οὐκ ἰδόν- 8
τες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε
χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς 9
πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτη- 10
σαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος

---

1. **v.1** Πέτρος[nnms] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐκλεκτός[admpn] παρεπίδημος[admpn] διασπορά[ngfs] Πόντος[ngms] Γαλατία[ngfs] Καππαδοκία[ngfs] Ἀσία[ngfs] καί[c] Βιθυνία[ngfs]. **v.2** κατά[p] πρόγνωσις[nafs] θεός[ngms] πατήρ[ngms] ἐν[p] ἁγιασμός[ndms] πνεῦμα[ngns] εἰς[p] ὑπακοή[nafs] καί[c] ῥαντισμός[nams] αἷμα[ngns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] πληθύνω[voap3s]. **v.3** εὐλογητός[anmsn] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] πατήρ[nnms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dnms] κατά[p] ὁ[dans] πολύς[aansn] αὐτός[rpgms] ἔλεος[nans] ἀναγεννάω[vpaanms] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ἐλπίς[nafs] ζάω[vppaafs] διά[p] ἀνάστασις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐκ[p] νεκρός[agmpn]. **v.4** εἰς[p] κληρονομία[nafs] ἄφθαρτος[aafsn] καί[c] ἀμίαντος[aafsn] καί[c] ἀμάραντος[aafsn] τηρέω[vpxpafs] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.5** ὁ[damp] ἐν[p] δύναμις[ndfs] θεός[ngms] φρουρέω[vpppamp] διά[p] πίστις[ngfs] εἰς[p] σωτηρία[nafs] ἕτοιμος[aafsn] ἀποκαλύπτω[vnap] ἐν[p] καιρός[ndms] ἔσχατος[admsn]. **v.6** ἐν[p] ὅς[rrdms] ἀγαλλιάω[vipn2p] ὀλίγος[aamsn] ἄρτι[bo] εἰ[qo] δεῖ[vppqnns] εἰμί[vipx3s] λυπέω[vpapnmp] ἐν[p] ποικίλος[admpn] πειρασμός[ndmp]. **v.7** ἵνα[c] ὁ[dnns] δοκίμιον[nnns] σύ[rpg-p] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] πολύς[annsn] τίμιος[annsc] χρυσίον[ngns] ὁ[dgns] ἀπόλλυμι[vppmgns] διά[p] πῦρ[ngns] δέ[c] δοκιμάζω[vpppgns] εὑρίσκω[vsap3s] εἰς[p] ἔπαινος[nams] καί[c] τιμή[nafs] καί[c] δόξα[nafs] ἐν[p] ἀποκάλυψις[ndfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.8** ὅς[rrams] οὐ[xo] ὁράω[vpaanmp] ἀγαπάω[vipa2p] εἰς[p] ὅς[rrams] ἄρτι[bo] μή[xo] ὁράω[vppanmp] πιστεύω[vppanmp] δέ[c] ἀγαλλιάω[vipn2p] χαρά[ndfs] ἀνεκλάλητος[adfsn] καί[c] δοξάζω[vpxpdfs]. **v.9** κομίζω[vppmnmp] ὁ[dans] τέλος[nans] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs] σύ[rpg-p] σωτηρία[nafs] ψυχή[ngfp].

11 προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου
τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χρι-
12 στὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας, οἷς ἀπεκαλύφθη
ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν
διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι
13 ἀπ᾽ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. Διὸ ἀ-
ναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως
ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
14 Χριστοῦ, ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρό-
15 τερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα
16 ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, δι-
17 ότι γέγραπται Ἅγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος εἰμι. καὶ εἰ πατέρα
ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου
ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε,
18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς
19 ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ τιμίῳ αἵ-
20 ματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, προεγνωσμένου
μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν
21 χρόνων δι᾽ ὑμᾶς, τοὺς δι᾽ αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεόν, τὸν ἐ-
γείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν
22 πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνι-

---

v.10 περί[p] ὅς[rrgfs] σωτηρία[ngfs] ἐκζητέω[viaa3p] καί[c] ἐξεραυνάω[viaa3p] προφήτης[nnmp] ὁ[dnmp] περί[p] ὁ[dgfs] εἰς[p] σύ[rpa-p] χάρις[ngfs] προφητεύω[vpaanmp]. **v.11** ἐραυνάω[vppanmp] εἰς[p] τίς[rqams] ἤ[xo] ποῖος[rqams] καιρός[nams] δηλόω[viia3s] ὁ[dnns] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] πνεῦμα[nnns] Χριστός[ngms] προμαρτύρομαι[vppnnns] ὁ[danp] εἰς[p] Χριστός[nams] πάθημα[nanp] καί[c] ὁ[dafp] μετά[p] οὗτος[rdanp] δόξα[nafp]. **v.12** ὅς[rrdmp] ἀποκαλύπτω[viap3s] ὅτι[c] οὐ[xo] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐγώ[rpd-p] δέ[c] διακονέω[viia3p] αὐτός[rpanp] ὅς[rranp] νῦν[bo] ἀναγγέλλω[viap3s] σύ[rpd-p] διά[p] ὁ[dgmp] εὐαγγελίζω[vpamgmp] σύ[rpa-p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] ἀποστέλλω[vpapdns] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] εἰς[p] ὅς[rranp] ἐπιθυμέω[vipa3p] ἄγγελος[nnmp] παρακύπτω[vnaa]. **v.13** διό[c] ἀναζώννυμι[vpamnmp] ὁ[dafp] ὀσφύς[nafp] ὁ[dgfs] διάνοια[ngfs] σύ[rpg-p] νήφω[vppanmp] τελείως[bo] ἐλπίζω[vdaa2p] ἐπί[p] ὁ[dafs] φέρω[vpppafs] σύ[rpd-p] χάρις[nafs] ἐν[p] ἀποκάλυψις[ndfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.14** ὡς[bo] τέκνον[nnnp] ὑπακοή[ngfs] μή[xo] συσχηματίζω[vppenmp] ὁ[ddfp] πρότερος[aansn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἄγνοια[ndfs] σύ[rpg-p] ἐπιθυμία[ndfp]. **v.15** ἀλλά[c] κατά[p] ὁ[dams] καλέω[vpaaams] σύ[rpa-p] ἅγιος[aamsn] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἅγιος[anmpn] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ἀναστροφή[ndfs] γίνομαι[vdao2p]. **v.16** διότι[c] γράφω[vixp3s] ἅγιος[anmpn] γίνομαι[vdad2p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἅγιος[anmsn] εἰμί[vipx1s]. **v.17** καί[c] εἰ[qo] πατήρ[nams] ἐπικαλέω[vipm2p] ὁ[dams] ἀπροσωπολήμπτως[bo] κρίνω[vppaams] κατά[p] ὁ[dans] ἕκαστος[agmsn] ἔργον[nans] ἐν[p] φόβος[ndms] ὁ[dams] ὁ[dgfs] παροικία[ngfs] σύ[rpg-p] χρόνος[nams] ἀναστρέφω[vdap2p]. **v.18** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] οὐ[xo] φθαρτός[adnpn] ἀργύριον[ndns] ἤ[xo] χρυσίον[ndns] λυτρόω[viap2p] ἐκ[p] ὁ[dgfs] μάταιος[agfsn] σύ[rpg-p] ἀναστροφή[ngfs] πατροπαράδοτος[agfsn]. **v.19** ἀλλά[c] τίμιος[adnsn] αἷμα[ndns] ὡς[bo] ἀμνός[ngms] ἄμωμος[agmsn] καί[c] ἄσπιλος[agmsn] Χριστός[ngms]. **v.20** προγινώσκω[vpxpgms] μέν[xo] πρό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms] φανερόω[vpapgms] δέ[c] ἐπί[p] ἔσχατος[agmpn] ὁ[dgmp] χρόνος[ngmp] διά[p] σύ[rpa-p]. **v.21** ὁ[damp] διά[p] αὐτός[rpgms] πιστεύω[vppaamp] εἰς[p] θεός[nams] ὁ[dams] ἐγείρω[vpaaams] αὐτός[rpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] καί[c] δόξα[nafs] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vpaaams] ὥστε[c] ὁ[dafs] πίστις[nafs] σύ[rpg-p] καί[c] ἐλπίς[nafs] εἰμί[vnpx] εἰς[p] θεός[nams].

κότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελ-
φίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε
ἐκτενῶς, ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀ- 23
φθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.
διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος 24
χόρτου. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, τὸ 25
δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ
εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑπο- **2**
κρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, ὡς ἀρτιγέννητα 2
βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξη-
θῆτε, εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος, πρὸς ὃν προσ- 3, 4
ερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμέ-
νον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες 5
οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι
πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. διὸ καὶ περιέχει ἐν τῇ γραφῇ, Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν 6
λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ αὐ-
τῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, 7
ἀπειθοῦσι δὲ, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗ-
τος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ, Λίθος προσκόμματος, 8
καὶ πέτρα σκανδάλου, οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦν-

---

v.22 ὁ[dafp] ψυχή[nafp] σύ[rpg-p] ἁγνίζω[vpxanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὑπακοή[ndfs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] διά[p] πνεῦμα[ngns] εἰς[p] φιλαδελφία[nafs] ἀνυπόκριτος[aafsn] ἐκ[p] καθαρός[agfsn] καρδία[ngfs] ἀλλήλων[reamp] ἀγαπάω[vdaa2p] ἐκτενῶς[bo]. **v.23** ἀναγεννάω[vpppnmp] οὐ[xo] ἐκ[p] σπορά[ngfs] φθαρτός[agfsn] ἀλλά[c] ἄφθαρτος[agfsn] διά[p] λόγος[ngms] ζάω[vppagms] θεός[ngms] καί[c] μένω[vppagms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.24** διότι[c] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ὡς[bo] χόρτος[nnms] καί[c] πᾶς[anfsn] δόξα[nnfs] ἄνθρωπος[ngms] ὡς[bo] ἄνθος[nnns] χόρτος[ngms] ξηραίνω[viap3s] ὁ[dnms] χόρτος[nnms] καί[c] ὁ[dnns] ἄνθος[nnns] αὐτός[rpgms] ἐκπίπτω[viaa3s]. **v.25** ὁ[dnns] δέ[c] ῥῆμα[nnns] κύριος[ngms] μένω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] οὗτος[rdnns] δέ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ῥῆμα[nnns] ὁ[dnns] εὐαγγελίζω[vpapnns] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **2. v.1** ἀποτίθημι[vpamnmp] οὖν[c] πᾶς[aafsn] κακία[nafs] καί[c] πᾶς[aamsn] δόλος[nams] καί[c] ὑπόκρισις[nafp] καί[c] φθόνος[namp] καί[c] πᾶς[aafpn] καταλαλιά[nafp]. **v.2** ὡς[bo] ἀρτιγέννητος[annpn] βρέφος[nnnp] ὁ[dans] λογικός[aansn] ἄδολος[aansn] γάλα[nans] ἐπιποθέω[vdaa2p] ἵνα[c] ἐν[p] αὐτός[rpdns] αὐξάνω[vsap2p]. **v.3** εἴπερ[qo] γεύομαι[viad2p] ὅτι[c] χρηστός[anmsn] ὁ[dnms] κύριος[nnms]. **v.4** πρός[p] ὅς[rrams] προσέρχομαι[vppnnmp] λίθος[nams] ζάω[vppaams] ὑπό[p] ἄνθρωπος[ngmp] μέν[xo] ἀποδοκιμάζω[vpxpams] παρά[p] δέ[c] θεός[ndms] ἐκλεκτός[aamsn] ἔντιμος[aamsn]. **v.5** καί[c] αὐτός[rpnmp] ὡς[bo] λίθος[nnmp] ζάω[vppanmp] οἰκοδομέω[vipp2p] οἶκος[nnms] πνευματικός[anmsn] ἱεράτευμα[nnns] ἅγιος[annsn] ἀναφέρω[vnaa] πνευματικός[aafpn] θυσία[nafp] εὐπρόσδεκτος[aafpn] ὁ[ddms] θεός[ndms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.6** διό[c] καί[c] περιέχω[vipa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] γραφή[ndfs] ἰδού[vdaa2s] τίθημι[vipa1s] ἐν[p] Σιών[tp] λίθος[nams] ἀκρογωνιαῖος[aamsn] ἐκλεκτός[aamsn] ἔντιμος[aamsn] καί[c] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] μή[xo] καταισχύνω[vsap3s]. **v.7** σύ[rpd-p] οὖν[c] ὁ[dnfs] τιμή[nnfs] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] ἀπειθέω[vppadmp] δέ[c] λίθος[nams] ὅς[rrams] ἀποδοκιμάζω[viaa3p] ὁ[dnmp] οἰκοδομέω[vppanmp] οὗτος[rdnms] γίνομαι[viao3s] εἰς[p] κεφαλή[nafs] γωνία[ngfs].

9 τες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν, ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον
ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρε-
τὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυ-
10 μαστὸν αὐτοῦ φῶς, οἱ ποτὲ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ
11 οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς
παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυ-
12 μιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν
ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν
ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δο-
13 ξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ
ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι,
14 εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι᾽ αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κα-
15 κοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώ-
16 πων ἀγνωσίαν, ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες
17 τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ὡς δοῦλοι Θεοῦ. πάντας τι-
μήσατε. τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε. τὸν Θεὸν φοβεῖσθε. τὸν
18 βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς
δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς
19 σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει
20 τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνον-

---

v.8 καί[c] λίθος[nnms] πρόσκομμα[ngns] καί[c] πέτρα[nnfs] σκάνδαλον[ngns] ὅς[rrnmp] προσκόπτω[vipa3p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] ἀπειθέω[vppanmp] εἰς[p] ὅς[rrans] καί[c] τίθημι[viap3p]. **v.9** σύ[rpn-p] δέ[c] γένος[nnns] ἐκλεκτός[annsn] βασίλειος[annsn] ἱεράτευμα[nnns] ἔθνος[nnns] ἅγιος[annsn] λαός[nnms] εἰς[p] περιποίησις[nafs] ὅπως[bo] ὁ[dafp] ἀρετή[nafp] ἐξαγγέλλω[vsaa2p] ὁ[dgms] ἐκ[p] σκότος[ngns] σύ[rpa-p] καλέω[vpaagms] εἰς[p] ὁ[dans] θαυμαστός[aansn] αὐτός[rpgms] φῶς[nans]. **v.10** ὅς[dnmp] ποτέ[xo] οὐ[xo] λαός[nnms] νῦν[bo] δέ[c] λαός[nnms] θεός[ngms] ὁ[dnmp] οὐ[xo] ἐλεέω[vpxpnmp] νῦν[bo] δέ[c] ἐλεέω[vpapnmp]. **v.11** ἀγαπητός[avmpn] παρακαλέω[vipa1s] ὡς[bo] πάροικος[aampn] καί[c] παρεπίδημος[aampn] ἀπέχω[vnpm] ὁ[dgfp] σαρκικός[agfpn] ἐπιθυμία[ngfp] ὅστις[rrnfp] στρατεύω[vipm3p] κατά[p] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs]. **v.12** ὁ[dafs] ἀναστροφή[nafs] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] ἔχω[vppanmp] καλός[aafsn] ἵνα[c] ἐν[p] ὅς[rrdns] καταλαλέω[vipa3p] σύ[rpg-p] ὡς[bo] κακοποιός[agmpn] ἐκ[p] ὁ[dgnp] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp] ἐποπτεύω[vpaanmp] δοξάζω[vsaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ἐπισκοπή[ngfs]. **v.13** ὑποτάσσω[vdap2p] οὖν[c] πᾶς[adfsn] ἀνθρώπινος[adfsn] κτίσις[ndfs] διά[p] ὁ[dams] κύριος[nams] εἴτε[c] βασιλεύς[ndms] ὡς[bo] ὑπερέχω[vppadms]. **v.14** εἴτε[c] ἡγεμών[ndmp] ὡς[bo] διά[p] αὐτός[rpgms] πέμπω[vpppdmp] εἰς[p] ἐκδίκησις[nafs] μέν[xo] κακοποιός[agmpn] ἔπαινος[nams] δέ[c] ἀγαθοποιός[agmpn]. **v.15** ὅτι[c] οὕτω[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀγαθοποιέω[vppaamp] φιμόω[vnpa] ὁ[dafs] ὁ[dgmp] ἄφρων[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp] ἀγνωσία[nafs]. **v.16** ὡς[bo] ἐλεύθερος[anmpn] καί[c] μή[xo] ὡς[bo] ἐπικάλυμμα[nans] ἔχω[vppanmp] ὁ[dgfs] κακία[ngfs] ὁ[dafs] ἐλευθερία[nafs] ἀλλά[c] ὡς[bo] δοῦλος[nnmp] θεός[ngms]. **v.17** πᾶς[aampn] τιμάω[vdaa2p] ὁ[dafs] ἀδελφότης[nafs] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[dams] θεός[nams] φοβέομαι[vdpn2p] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] τιμάω[vdpa2p]. **v.18** ὁ[dnmp] οἰκέτης[nnmp] ὑποτάσσω[vpppnmp] ἐν[p] πᾶς[admsn] φόβος[ndms] ὁ[ddmp] δεσπότης[ndmp] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[ddmp] ἀγαθός[admpn] καί[c] ἐπιεικής[admpn] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[ddmp] σκολιός[admpn]. **v.19** οὗτος[rdnns] γάρ[c] χάρις[nnfs] εἰ[qo] διά[p] συνείδησις[nafs] θεός[ngms] ὑποφέρω[vipa3s] τι-σρινμσ λύπη[nafp] πάσχω[vppanms] ἀδίκως[bo].

τες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε· ἀλλ᾽ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ
πάσχοντες, ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ 21
ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμ-
πάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ,
ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι 22
αὐτοῦ, ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠ- 23
πείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως, ὃς τὰς ἁμαρτίας 24
ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα,
ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ
μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ᾽ 25
ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν
ὑμῶν.

Ὁμοίως, αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, **3**
ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀ-
ναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσωνται. ἐποπτεύσαντες τὴν 2
ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν 3
ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱμα-
τίων κόσμος, ἀλλ᾽ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ 4
ἀφθάρτῳ τοῦ πρᾳέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ πολυτελές. οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες 5
αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύ- 6

---

v.20 ποῖος[rqnns] γάρ[c] κλέος[nnns] εἰ[qo] ἁμαρτάνω[vppanmp] καί[c] κολαφίζω[vppppnmp] ὑπομένω[vifa2p] ἀλλά[c] εἰ[qo] ἀγαθοποιέω[vppanmp] καί[c] πάσχω[vppanmp] ὑπομένω[vifa2p] οὗτος[rdnns] χάρις[nnfs] παρά[p] θεός[ndms]. **v.21** εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] καλέω[viap2p] ὅτι[c] καί[c] Χριστός[nnms] πάσχω[viaa3s] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] ἐγώ[rpd-p] ὑπολιμπάνω[vppanms] ὑπογραμμός[nams] ἵνα[c] ἐπακολουθέω[vsaa2p] ὁ[ddnp] ἴχνος[ndnp] αὐτός[rpgms]. **v.22** ὅς[rrnms] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] ποιέω[viaa3s] οὐδέ[bo] εὑρίσκω[viap3s] δόλος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] στόμα[ndns] αὐτός[rpgms]. **v.23** ὅς[rrnms] λοιδορέω[vppppnms] οὐ[xo] ἀντιλοιδορέω[viia3s] πάσχω[vppanms] οὐ[xo] ἀπειλέω[viia3s] παραδίδωμι[viia3s] δέ[c] ὁ[ddms] κρίνω[vppadms] δικαίως[bo]. **v.24** ὅς[rrnms] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ἐγώ[rpg-p] αὐτός[rpnms] ἀναφέρω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dans] ξύλον[nans] ἵνα[c] ὁ[ddfp] ἁμαρτία[ndfp] ἀπογίνομαι[vpadnmp] ὁ[ddfs] δικαιοσύνη[ndfs] ζάω[vsaa1p] ὅς[rrgms] ὁ[ddms] μώλωψ[ndms] αὐτός[rpgms] ἰάομαι[viap2p]. **v.25** εἰμί[viix2p] γάρ[c] ὡς[bo] πρόβατον[nnnp] πλανάω[vppppnnp] ἀλλά[c] ἐπιστρέφω[viap2p] νῦν[bo] ἐπί[p] ὁ[dams] ποιμήν[nams] καί[c] ἐπίσκοπος[nams] ὁ[dgfp] ψυχή[ngfp] σύ[rpg-p]. **3. v.1** ὁμοίως[bo] ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὑποτάσσω[vppppnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ἵνα[c] καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμπ ἀπειθέω[vipa3p] ὁ[ddms] λόγος[ndms] διά[p] ὁ[dgfs] ὁ[dgfp] γυνή[ngfp] ἀναστροφή[ngfs] ἄνευ[p] λόγος[ngms] κερδαίνω[vsap3p]. **v.2** ἐποπτεύω[vpaanmp] ὁ[dafs] ἐν[p] φόβος[ndms] ἁγνός[aafsn] ἀναστροφή[nafs] σύ[rpg-p]. **v.3** ὅς[rrgfp] εἰμί[vdpx3s] οὐ[xo] ὁ[dnms] ἔξωθεν[bo] ἐμπλοκή[ngfs] θρίξ[ngfp] καί[c] περίθεσις[ngfs] χρυσίον[ngnp] ἤ[xo] ἔνδυσις[ngfs] ἱμάτιον[ngnp] κόσμος[nnms]. **v.4** ἀλλά[c] ὁ[dnms] κρυπτός[anmsn] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ἄνθρωπος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddns] ἄφθαρτος[adnsn] ὁ[dgns] πραΰς[agnsn] καί[c] ἡσύχιος[agnsn] πνεῦμα[ngns] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] πολυτελής[annsn]. **v.5** οὕτω[bo] γάρ[c] ποτέ[xo] καί[c] ὁ[dnfp] ἅγιος[anfpn] γυνή[nnfp] ὁ[dnfp] ἐλπίζω[vppanfp] ἐπί[p] ὁ[dams] θεός[nams] κοσμέω[viia3p] ἑαυτοῦ[rxafp] ὑποτάσσω[vppppnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp].

ριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ
7 μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συν-
οικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ
ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἲς τὸ
8 μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁ-
μόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες,
9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας,
τοὐναντίον δὲ. εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἲς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα
10 εὐλογίαν κληρονομήσητε. Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ
ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κα-
11 κοῦ, καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, ἐκκλινάτω ἀπὸ
κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω
12 αὐτήν. ὅτι οἳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ
εἲς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.
13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε.
14 ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι, Τὸν δὲ φό-
15 βον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, Κύριον δὲ τὸν Θεὸν
ἁγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολο-
γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος,
16 μετά πραΰτητος καί φόβου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν ἵνα
ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιων καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπη-

---

v.6 ὡς^{bo} Σάρρα^{nnfs} ὑπακούω$^{\text{viaa3s}}$ ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vppanfs} ὅς^{rrgfs} γίνομαι$^{\text{viao2p}}$ τέκνον^{nanp} ἀγαθοποιέω^{vppanfp} καί^{c} μή^{xo} φοβέομαι^{vppnnfp} μηδείς^{aafsn} πτόησις^{nafs}. **v.7** ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὁμοίως^{bo} συνοικέω^{vppanmp} κατά^{p} γνῶσις^{nafs} ὡς^{bo} ἀσθενής^{adnsc} σκεῦος^{ndns} ὁ^{ddns} γυναικεῖος^{adnsn} ἀπονέμω^{vppanmp} τιμή^{nafs} ὡς^{bo} καί^{c} συγκληρονόμος^{anmpn} χάρις^{ngfs} ζωή^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἐκκόπτω^{vnpp} ὁ^{dafp} προσευχή^{nafp} σύ$^{\text{rpg-p}}$. **v.8** ὁ^{dnns} δέ^{c} τέλος^{nnns} πᾶς^{anmpn} ὁμόφρων^{anmpn} συμπαθής^{anmpn} φιλάδελφος^{anmpn} εὔσπλαγχνος^{anmpn} φιλόφρων^{anmpn}. **v.9** μή^{xo} ἀποδίδωμι^{vppanmp} κακός^{aansn} ἀντί^{p} κακός^{agnsn} ἤ^{xo} λοιδορία^{nafs} ἀντί^{p} λοιδορία^{ngfs} ὁ^{bo} δέ^{c} εὐλογέω^{vppanmp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} καλέω$^{\text{viap2p}}$ ἵνα^{c} εὐλογία^{nafs} κληρονομέω$^{\text{vsaa2p}}$. **v.10** ὁ^{dnms} γάρ^{c} θέλω^{vppanms} ζωή^{nafs} ἀγαπάω^{vnpa} καί^{c} ὁράω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} ἀγαθός^{aafpn} παύω$^{\text{vdaa3s}}$ ὁ^{dafs} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} κακός^{agnsn} καί^{c} χεῖλος^{nanp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} μή^{xo} λαλέω^{vnaa} δόλος^{nams}. **v.11** ἐκκλίνω$^{\text{vdaa3s}}$ ἀπό^{p} κακός^{agnsn} καί^{c} ποιέω$^{\text{vdaa3s}}$ ἀγαθός^{aansn} ζητέω$^{\text{vdaa3s}}$ εἰρήνη^{nafs} καί^{c} διώκω$^{\text{vdaa3s}}$ αὐτός^{rpafs}. **v.12** ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} δίκαιος^{aampn} καί^{c} οὖς^{nnnp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} δέησις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} πρόσωπον^{nnns} δέ^{c} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} ποιέω^{vppaamp} κακός^{aanpn}. **v.13** καί^{c} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} κακόω^{vpfanms} σύ$^{\text{rpa-p}}$ ἐάν^{qo} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agnsn} μιμητής^{nnmp} γίνομαι$^{\text{vsad2p}}$. **v.14** ἀλλά^{c} εἰ^{qo} καί^{c} πάσχω$^{\text{vopa2p}}$ διά^{p} δικαιοσύνη^{nafs} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dams} δέ^{c} φόβος^{nams} αὐτός^{rpgmp} μή^{xo} φοβέομαι$^{\text{vdao2p}}$ μηδέ^{c} ταράσσω$^{\text{vsap2p}}$. **v.15** κύριος^{nams} δέ^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἁγιάζω$^{\text{vdaa2p}}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{\text{rpg-p}}$ ἕτοιμος^{anmpn} δέ^{c} ἀεί^{bo} πρός^{p} ἀπολογία^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ$^{\text{rpa-p}}$ λόγος^{nams} περί^{p} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} σύ$^{\text{rpd-p}}$ ἐλπίς^{ngfs} μετά^{p} πραΰτης^{ngfs} καί^{c} φόβος^{ngms}.

ρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον 17
γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν, ἢ
κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, 18
δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατω-
θεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν 19
φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε 20
ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία, ἐν ἡμέραις Νῶε κατα-
σκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγαι, τοῦτ᾽ ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί,
διεσώθησαν δι᾽ ὕδατος. ᾧ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βά- 21
πτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς
ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι᾽ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν 22
ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ
ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐ- **4**
τὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἔν σαρκὶ, πέπαυται ἁ-
μαρτίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι 2
Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ 3
ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν
κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰ-
νοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ἐν 4
ᾧ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας

---

v.16 συνείδησις[nafs] ἔχω[vppanmp] ἀγαθός[aafsn] ἵνα[c] ἐν[p] ὅς[rrdns] καταλαλέω[vspa3p] σύ[rpg-p] ὡς[bo] κακοποιός[agmpn] καταισχύνω[vsap3p] ὁ[dnmp] ἐπηρεάζω[vppanmp] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] ἀγαθός[aafsn] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἀναστροφή[nafs]. **v.17** κρείττων[annsn] γάρ[c] ἀγαθοποιέω[vppaamp] εἰ[qo] θέλω[vipa3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] πάσχω[vnpa] ἤ[xo] κακοποιέω[vppaamp]. **v.18** ὅτι[c] καί[c] Χριστός[nnms] ἅπαξ[bo] περί[p] ἁμαρτία[ngfp] πάσχω[viaa3s] δίκαιος[anmsn] ὑπέρ[p] ἄδικος[agmpn] ἵνα[c] ἐγώ[rpa-p] προσάγω[vsaa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] θανατόω[vpxpnms] μέν[xo] σάρξ[ndfs] ζῳοποιέω[vpapnms] δέ[c] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns]. **v.19** ἐν[p] ὅς[rrdns] καί[c] ὁ[ddnp] ἐν[p] φυλακή[ndfs] πνεῦμα[ndnp] πορεύομαι[vpaonms] κηρύσσω[viaa3s]. **v.20** ἀπειθέω[vpaadmp] ποτέ[xo] ὅτε[bo] ἅπαξ[bo] ἐκδέχομαι[viin3s] ὁ[dnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μακροθυμία[nnfs] ἐν[p] ἡμέρα[ndfp] Νῶε[tp] κατασκευάζω[vpppgfs] κιβωτός[ngfs] εἰς[p] ὅς[rrafs] ὀλίγος[anfpn] εἰμί[rdnns] ὀκτώ[tn] ψυχή[nnfp] διασῴζω[viap3p] διά[p] ὕδωρ[ngns]. **v.21** ὅς[rrdns] καί[c] ἐγώ[rpa-p] ἀντίτυπος[annsn] νῦν[bo] σῴζω[vipa3s] βάπτισμα[nnns] οὐ[xo] σάρξ[ngfs] ἀπόθεσις[nnfs] ῥύπος[ngms] ἀλλά[c] συνείδησις[ngfs] ἀγαθός[agfsn] ἐπερώτημα[nnns] εἰς[p] θεός[nams] διά[p] ἀνάστασις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.22** ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] δεξιός[adfsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] πορεύομαι[vpaonms] εἰς[p] οὐρανός[nams] ὑποτάσσω[vpapgmp] αὐτός[rpdms] ἄγγελος[ngmp] καί[c] ἐξουσία[ngfp] καί[c] δύναμις[ngfp]. **4. v.1** Χριστός[ngms] οὖν[c] πάσχω[vpaagms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p] σάρξ[ndfs] καί[c] σύ[rpn-p] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] ἔννοια[nafs] ὁπλίζω[vdam2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] πάσχω[vpaanms] ἐν[p] σάρξ[ndfs] παύω[vixp3s] ἁμαρτία[ngfs]. **v.2** εἰς[p] ὁ[dans] μηκέτι[bo] ἄνθρωπος[ngmp] ἐπιθυμία[ndfp] ἀλλά[c] θέλημα[ndns] θεός[ngms] ὁ[dams] ἐπίλοιπος[aamsn] ἐν[p] σάρξ[ndfs] βιόω[vnaa] χρόνος[nams]. **v.3** ἀρκετός[anmsn] γάρ[c] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] παρέρχομαι[vpxanms] χρόνος[nnms] ὁ[dgms] βίος[ngms] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] κατεργάζομαι[vnad] πορεύομαι[vpxnamp] ἐν[p] ἀσέλγεια[ndfp] ἐπιθυμία[ndfp] οἰνοφλυγία[ndfp] κῶμος[ndmp] πότος[ndmp] καί[c] ἀθέμιτος[adfpn] εἰδωλολατρία[ndfp].

5 ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες, οἳ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἑτοίμως
6 ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς
εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ, ζῶσι δὲ
7 κατὰ Θεὸν πνεύματι, Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε, σωφρονή-
8 σατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς, πρὸ πάντων δὲ τὴν
εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆ-
9, 10 θος ἁμαρτιῶν, φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν, ἕ-
καστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες,
11 ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ, εἴ τις λαλεῖ, ὡς
λόγια Θεοῦ, εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός,
ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ
12 δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Ἀγα-
πητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν
13 γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε
τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύ-
14 ψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν
ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ
Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται, κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται,
15 κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς,
16 ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος, εἰ δὲ ὡς
Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει

---

v.4 ἐν[p] ὅς[rrdns] ξενίζω[vipp3p] μή[xo] συντρέχω[vppagmp] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[dafs] αὐτός[rpafs] ὁ[dgfs] ἀσωτία[ngfs] ἀνάχυσις[nafs] βλασφημέω[vppanmp]. **v.5** ὅς[rrnmp] ἀποδίδωμι[vifa3p] λόγος[nams] ὁ[ddms] ἑτοίμως[bo] ἔχω[vppadms] κρίνω[vnaa] ζάω[vppaamp] καί[c] νεκρός[aampn]. **v.6** εἰς[p] οὗτος[rdans] γάρ[c] καί[c] νεκρός[admpn] εὐαγγελίζω[viap3s] ἵνα[c] κρίνω[vsap3p] μέν[xo] κατά[p] ἄνθρωπος[namp] σάρξ[ndfs] ζάω[vspa3p] δέ[c] κατά[p] θεός[nams] πνεῦμα[ndns]. **v.7** πᾶς[agnpn] δέ[c] ὁ[dnns] τέλος[nnns] ἐγγίζω[vixa3s] σωφρονέω[vdaa2p] οὖν[c] καί[c] νήφω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[dafp] προσευχή[nafp]. **v.8** πρό[p] πᾶς[agmpn] δέ[c] ὁ[dafs] εἰς[p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἀγάπη[nafs] ἐκτενής[aafsn] ἔχω[vppanmp] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] καλύπτω[vifa3s] πλῆθος[nans] ἁμαρτία[ngfp]. **v.9** φιλόξενος[anmpn] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] ἄνευ[p] γογγυσμός[ngmp]. **v.10** ἕκαστος[anmsn] καθώς[bo] λαμβάνω[viaa3s] χάρισμα[nans] εἰς[p] ἑαυτοῦ[rxamp] αὐτός[rpans] διακονέω[vppanmp] ὡς[bo] καλός[anfpn] οἰκονόμος[nnmp] ποικίλος[agfsn] χάρις[ngfs] θεός[ngms]. **v.11** εἰ[qo] τι-σρινμσ λαλέω[vipa3s] ὡς[bo] λόγιον[nanp] θεός[ngms] εἰ[qo] τι-σρινμσ διακονέω[vipa3s] ὡς[bo] ἐκ[p] ἰσχύς[ngfs] ὅς[rrgfs] χορηγέω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] ἐν[p] πᾶς[adnpn] δοξάζω[vspp3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὅς[rrdms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] κράτος[nnns] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.12** ἀγαπητός[avmpn] μή[xo] ξενίζω[vdpp2p] ὁ[ddfs] ἐν[p] σύ[rpd-p] πύρωσις[ndfs] πρός[p] πειρασμός[nams] σύ[rpd-p] γίνομαι[vppndfs] ὡς[bo] ξένος[agnsn] σύ[rpd-p] συμβαίνω[vppagns]. **v.13** ἀλλά[c] καθό[bo] κοινωνέω[vipa2p] ὁ[ddnp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πάθημα[ndnp] χαίρω[vdpa2p] ἵνα[c] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀποκάλυψις[ndfs] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] χαίρω[vsao2p] ἀγαλλιάω[vppnnmp]. **v.14** εἰ[qo] ὀνειδίζω[vipp2p] ἐν[p] ὄνομα[ndns] Χριστός[ngms] μακάριος[anmpn] ὅτι[c] ὁ[dnns] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] πνεῦμα[nnns] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ἀναπαύω[vipm3s] κατά[p] μέν[xo] αὐτός[rpamp] βλασφημέω[vipp3s] κατά[p] δέ[c] σύ[rpa-p] δοξάζω[vipp3s]. **v.15** μή[xo] γάρ[c] τι-σρινμσ σύ[rpg-p] πάσχω[vdpa3s] ὡς[bo] φονεύς[nnms] ἤ[xo] κλέπτης[nnms] ἤ[xo] κακοποιός[anmsn] ἤ[xo] ὡς[bo] ἀλλοτριεπίσκοπος[nnms].

τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ 17
Θεοῦ, εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ
τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ· καὶ Εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς 18
καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται· ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ 19
θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς
ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος **5**
καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης
ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποί- 2
μνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ᾽ ἑκουσίως,
μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μηδ᾽ ὡς κατακυριεύον- 3
τες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ φα- 4
νερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς
δόξης στέφανον. ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, 5
πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγ-
κομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς
δὲ δίδωσι χάριν. ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα 6
τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, πᾶσαν τὴν μέριμναν 7
ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νή- 8
ψατε, γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων
ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τινα καταπίῃ, ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ 9
τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν

---

v.16 εἰ[qo] δέ[c] ὡς[bo] Χριστιανός[nnms] μή[xo] αἰσχύνω[vdpp3s] δοξάζω[vdpa3s] δέ[c] ὁ[dams] θεός[nams] ἐν[p] ὁ[ddns] μέρος[ndns] οὗτος[rddns]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dgms] ἄρχω[vnam] ὁ[dans] κρίμα[nans] ἀπό[p] ὁ[dgms] οἶκος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰ[qo] δέ[c] πρῶτος[bo] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-p] τίς[rqnns] ὁ[dnns] τέλος[nnns] ὁ[dgmp] ἀπειθέω[vppagmp] ὁ[ddns] ὁ[dgms] θεός[ngms] εὐαγγέλιον[ndns]. **v.18** καί[c] εἰ[qo] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] μόλις[bo] σῴζω[vipp3s] ὁ[dnms] ἀσεβής[anmsn] καί[c] ἁμαρτωλός[anmsn] ποῦ[xo] φαίνω[vifd3s]. **v.19** ὥστε[c] καί[c] ὁ[dnmp] πάσχω[vppanmp] κατά[p] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὡς[bo] πιστός[admsn] κτίστης[ndms] παρατίθημι[vdpp3p] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἐν[p] ἀγαθοποιΐα[ndfs]. **5. v.1** πρεσβύτερος[aampn] ὁ[damp] ἐν[p] σύ[rpd-p] παρακαλέω[vipa1s] ὁ[dnms] συμπρεσβύτερος[nnms] καί[c] μάρτυς[nnms] ὁ[dgnp] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πάθημα[ngnp] ὁ[dnms] καί[c] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs] ἀποκαλύπτω[vnpp] δόξα[ngfs] κοινωνός[nnms]. **v.2** ποιμαίνω[vdaa2p] ὁ[dans] ἐν[p] σύ[rpd-p] ποίμνιον[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπισκοπέω[vppanmp] μή[xo] ἀναγκαστῶς[bo] ἀλλά[c] ἑκουσίως[bo] μηδέ[c] αἰσχροκερδῶς[bo] ἀλλά[c] προθύμως[bo]. **v.3** μηδέ[c] ὡς[bo] κατακυριεύω[vppanmp] ὁ[dgmp] κλῆρος[ngmp] ἀλλά[c] τύπος[nnmp] γίνομαι[vppnnmp] ὁ[dgns] ποίμνιον[ngns]. **v.4** καί[c] φανερόω[vpapgms] ὁ[dgms] ἀρχιποίμην[ngms] κομίζω[vifd2p] ὁ[dams] ἀμαράντινος[aamsn] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] στέφανος[nams]. **v.5** ὁμοίως[bo] νέος[anmpc] ὑποτάσσω[vdap2p] πρεσβύτερος[admpn] πᾶς[anmpn] δέ[c] ἀλλήλων[redmp] ὑποτάσσω[vpppnmp] ὁ[dafs] ταπεινοφροσύνη[nafs] ἐγκομβόομαι[vdad2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὑπερήφανος[admpn] ἀντιτάσσω[vipm3s] ταπεινός[admpn] δέ[c] δίδωμι[vipa3s] χάρις[nafs]. **v.6** ταπεινόω[vdap2p] οὖν[c] ὑπό[p] ὁ[dafs] κραταιός[aafsn] χείρ[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] σύ[rpa-p] ὑψόω[vsaa3s] ἐν[p] καιρός[ndms]. **v.7** πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] μέριμνα[nafs] σύ[rpg-p] ἐπιρίπτω[vpaanmp] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὅτι[c] αὐτός[rpdms] μέλει[vipq3s] περί[p] σύ[rpg-p]. **v.8** νήφω[vdaa2p] γρηγορέω[vdaa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀντίδικος[nnms] σύ[rpg-p] διάβολος[anmsn] ὡς[bo] λέων[nnms] ὠρύομαι[vppnnms] περιπατέω[vipa3s] ζητέω[vppanms] τι-σρχαμσ καταπίνω[vsaa3s].

10 ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέ-
σας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον
παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίξαι, σθενώσαι, θεμελι-
11 ώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
12 ἀμήν. Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι,
δι᾽ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι
13 ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ἣν ἑστήκατε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ
14 ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτή, καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσα-
σθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν.

---

v.9 ὅς[rrdms] ἀνθίστημι[vdaa2p] στερεός[anfpn] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] οἶδα[vpxanmp] ὁ[dnnp] αὐτός[rpnnp] ὁ[dgnp] πάθημα[ngnp] ὁ[ddfs] ἐν[p] κόσμος[ndms] σύ[rpg-p] ἀδελφότης[ndfs] ἐπιτελέω[vnpp]. **v.10** ὁ[dnms] δέ[c] θεός[nnms] πᾶς[agfsn] χάρις[ngfs] ὁ[dnms] καλέω[vpaanms] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] αἰώνιος[aafsn] αὐτός[rpgms] δόξα[nafs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὀλίγος[aamsn] πάσχω[vpaaamp] αὐτός[rpnms] καταρτίζω[voaa3s] σύ[rpa-p] στηρίζω[voaa3s] σθενόω[voaa3s] θεμελιόω[voaa3s]. **v.11** αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] κράτος[nnns] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.12** διά[p] Σιλουανός[ngms] σύ[rpd-p] ὁ[dgms] πιστός[agmsn] ἀδελφός[ngms] ὡς[bo] λογίζομαι[vipn1s] διά[p] ὀλίγος[agnpn] γράφω[viaa1s] παρακαλέω[vppanms] καί[c] ἐπιμαρτυρέω[vppanms] οὗτος[rdafs] εἰμί[vnpx] ἀληθής[aafsn] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] ὅς[rrafs] ἵστημι[vixa2p]. **v.13** ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-p] ὁ[dnfs] ἐν[p] Βαβυλών[ndfs] συνεκλεκτός[anfsn] καί[c] Μᾶρκος[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.14** ἀσπάζομαι[vdad2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] φίλημα[ndns] ἀγάπη[ngfs] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-p] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἀμήν[th].

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Σίμων Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰ- **1**
σότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ
σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πλη- 2
θυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,
ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ 3
εὐσέβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος
ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐ- 4
παγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ
φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ 5
αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγή-
σατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν,
ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομο- 6
νήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν 7
φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑ- 8
μῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν,
ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι μυωπάζων, λήθην λα- 9
βὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, 10
ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν

---

1. v.1 Σίμων[nnms] Πέτρος[nnms] δοῦλος[nnms] καί[c] ἀπόστολος[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[ddmp] ἰσότιμος[aafsn] ἐγώ[rpd-p] λαγχάνω[vpaadmp] πίστις[nafs] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.2** χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] πληθύνω[voap3s] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p]. **v.3** ὡς[bo] πᾶς[aanpn] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dgfs] θεῖος[agfsn] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] πρός[p] ζωή[nafs] καί[c] εὐσέβεια[nafs] δωρέομαι[vpxpgfs] διά[p] ὁ[dgfs] ἐπίγνωσις[ngfs] ὁ[dgms] καλέω[vpaagms] ἐγώ[rpa-p] διά[p] δόξα[ngfs] καί[c] ἀρετή[ngfs]. **v.4** διά[p] ὅς[rrgfp] ὁ[dnnp] μέγας[annps] ἐγώ[rpd-p] καί[c] τίμιος[annpn] ἐπάγγελμα[nnnp] δωρέομαι[vixp3s] ἵνα[c] διά[p] οὗτος[rdgnp] γίνομαι[vsad2p] θεῖος[agfsn] κοινωνός[anmpn] φύσις[ngfs] ἀποφεύγω[vpaanmp] ὁ[dgfs] ἐν[p] κόσμος[ndms] ἐν[p] ἐπιθυμία[ndfs] φθορά[ngfs]. **v.5** καί[c] αὐτός[rpnns] οὗτος[rdnns] δέ[c] σπουδή[nafs] πᾶς[aafsn] παρεισφέρω[vpaanmp] ἐπιχορηγέω[vdaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] ἀρετή[nafs] ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] ἀρετή[ndfs] ὁ[dafs] γνῶσις[nafs]. **v.6** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] γνῶσις[ndfs] ὁ[dafs] ἐγκράτεια[nafs] ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] ἐγκράτεια[ndfs] ὁ[dafs] ὑπομονή[nafs] ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] ὑπομονή[ndfs] ὁ[dafs] εὐσέβεια[nafs]. **v.7** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] εὐσέβεια[ndfs] ὁ[dafs] φιλαδελφία[nafs] ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddfs] φιλαδελφία[ndfs] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs]. **v.8** οὗτος[rdnnp] γάρ[c] σύ[rpd-p] ὑπάρχω[vppannp] καί[c] πλεονάζω[vppannp] οὐ[xo] ἀργός[aampn] οὐδέ[bo] ἄκαρπος[aampn] καθίστημι[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ἐπίγνωσις[nafs]. **v.9** ὅς[rrdms] γάρ[c] μή[xo] πάρειμι[vipx3s] οὗτος[rdanp] τυφλός[anmsn] εἰμί[vipx3s] μυωπάζω[vppanms] λήθη[nafs] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dgms] καθαρισμός[ngms] ὁ[dgfp] πάλαι[bo] αὐτός[rpgms] ἁμαρτία[ngfp].

11 ποιεῖσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε, οὕτω
γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώ-
νιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
12 Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀει ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ
13 εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον
δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν
14 ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ
σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς
15 ἐδήλωσέ μοι. Σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ
16 τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ σεσο-
φισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπό-
17 πται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ
Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε
ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, Οὗτος ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀ-
18 γαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς
ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄ-
19 ρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον,
ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ
τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς
20 καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφη-

---

v.10 διό[c] μᾶλλον[bo] ἀδελφός[nvmp] σπουδάζω[vdaa2p] βέβαιος[aafsn] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] κλῆσις[nafs] καί[c] ἐκλογή[nafs] ποιέω[vnpm] οὗτος[rdnnp] γάρ[c] ποιέω[vppanmp] οὐ[xo] μή[xo] πταίω[vsaa2p] ποτέ[xo]. **v.11** οὕτω[bo] γάρ[c] πλουσίως[bo] ἐπιχορηγέω[vifp3s] σύ[rpd-p] ὁ[dnfs] εἴσοδος[nnfs] εἰς[p] ὁ[dafs] αἰώνιος[aafsn] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] σωτήρ[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.12** διό[c] οὐ[xo] ἀμελέω[vifa1s] σύ[rpa-p] ἀεί[bo] ὑπομιμνῄσκω[vnpa] περί[p] οὗτος[rdgnp] καίπερ[c] οἶδα[vpxaamp] καί[c] στηρίζω[vpxpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] πάρειμι[vppxdfs] ἀλήθεια[ndfs]. **v.13** δίκαιος[aansn] δέ[c] ἡγέομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὅσος[rcams] εἰμί[vipx1s] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[ddns] σκήνωμα[ndns] διεγείρω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὑπόμνησις[ndfs]. **v.14** οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] ταχινός[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀπόθεσις[nnfs] ὁ[dgns] σκήνωμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] δηλόω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s]. **v.15** σπουδάζω[vifa1s] δέ[c] καί[c] ἑκάστοτε[bo] ἔχω[vnpa] σύ[rpa-p] μετά[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἔξοδος[nafs] ὁ[dafs] οὗτος[rdgnp] μνήμη[nafs] ποιέω[vnpm]. **v.16** οὐ[xo] γάρ[c] σοφίζω[vpxpdmp] μῦθος[ndmp] ἐξακολουθέω[vpaanmp] γνωρίζω[viaa1p] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] δύναμις[nafs] καί[c] παρουσία[nafs] ἀλλά[c] ἐπόπτης[nnmp] γίνομαι[vpaonmp] ὁ[dgfs] ἐκεῖνος[rdgms] μεγαλειότης[ngfs]. **v.17** λαμβάνω[vpaanms] γάρ[c] παρά[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] τιμή[nafs] καί[c] δόξα[nafs] φωνή[ngfs] φέρω[vpapgfs] αὐτός[rpdms] τοιόσδε[rdgfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] μεγαλοπρεπής[agfsn] δόξα[ngfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] εἰς[p] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] εὐδοκέω[viaa1s]. **v.18** καί[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ἐγώ[rpn-p] ἀκούω[viaa1p] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] φέρω[vpapafs] σύν[p] αὐτός[rpdms] εἰμί[vppxnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] ὁ[ddns] ἅγιος[adnsn]. **v.19** καί[c] ἔχω[vipa1p] βέβαιος[aamsc] ὁ[dams] προφητικός[aamsn] λόγος[nams] ὅς[rrdms] καλῶς[bo] ποιέω[vipa2p] προσέχω[vppanmp] ὡς[bo] λύχνος[ndms] φαίνω[vppedms] ἐν[p] αὐχμηρός[admsn] τόπος[ndms] ἕως[c] ὅς[bo] ἡμέρα[nnfs] διαυγάζω[vsaa3s] καί[c] φωσφόρος[anmsn] ἀνατέλλω[vsaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p].

τεία, γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι 21
ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλ᾽λ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου
φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑ- **2**
μῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις
ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι,
ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ ἐξακολου- 2
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δἰ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας
βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμ- 3
πορεύσονται, οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια
αὐτῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων 4
οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς
κρίσιν τετηρημένους, καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ 5
ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κό-
σμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τε- 6
φρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσε-
βεῖν τεθεικώς, καὶ δίκαιον Λὼτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν 7
ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐρρύσατο. βλέμματι γὰρ 8
καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας
ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν, οἶδε Κύριος εὐ- 9
σεβεῖς ἐκ πειρασμῶν ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως
κολαζομένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυ- 10

---

v.20 οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} πᾶς^{anfsn} προφητεία^{nnfs} γραφή^{ngfs} ἴδιος^{agfsn} ἐπίλυσις^{ngfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vipn3s}. **v.21** οὐ^{xo} γάρ^{c} θέλημα^{ndns} ἄνθρωπος^{ngms} φέρω^{viap3s} ποτέ^{xo} προφητεία^{nnfs} ἀλλά^{c} ὑπό^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} φέρω^{vpppnmp} λαλέω^{viaa3p} ἅγιος^{anmpn} θεός^{ngms} ἄνθρωπος^{nnmp}. **2. v.1** γίνομαι^{viad3p} δέ^{c} καί^{c} ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ὡς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vifx3p} ψευδοδιδάσκαλος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} παρεισάγω^{vifa3p} αἵρεσις^{nafp} ἀπώλεια^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dams} ἀγοράζω^{vpaaams} αὐτός^{rpamp} δεσπότης^{nams} ἀρνέομαι^{vppnnmp} ἐπάγω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ταχινός^{aafsn} ἀπώλεια^{nafs}. **v.2** καί^{c} πολύς^{anmpn} ἐξακολουθέω^{vifa3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddfp} ἀπώλεια^{ndfp} διά^{p} ὅς^{rramp} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} βλασφημέω^{vifp3s}. **v.3** καί^{c} ἐν^{p} πλεονεξία^{ndfs} πλαστός^{admpn} λόγος^{ndmp} σύ$^{rpa-p}$ ἐμπορεύομαι^{vifd3p} ὅς^{rrdmp} ὁ^{dnns} κρίμα^{nnns} ἔκπαλαι^{bo} οὐ^{xo} ἀργέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} νυστάζω^{vipa3s}. **v.4** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἄγγελος^{ngmp} ἁμαρτάνω^{vpaagmp} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} σειρά^{ndfp} ζόφος^{ngms} ταρταρόω^{vpaanms} παραδίδωμι^{viaa3s} εἰς^{p} κρίσις^{nafs} τηρέω^{vpxpamp}. **v.5** καί^{c} ἀρχαῖος^{agmsn} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} ὄγδοος^{aamsn} Νῶε^{tp} δικαιοσύνη^{ngfs} κῆρυξ^{nams} φυλάσσω^{viaa3s} κατακλυσμός^{nams} κόσμος^{ndms} ἀσεβής^{agmpn} ἐπάγω^{vpaanms}. **v.6** καί^{c} πόλις^{nnfp} Σόδομα^{ngnp} καί^{c} Γόμορρα^{ngfs} τεφρόω^{vpaanms} καταστροφή^{ndfs} κατακρίνω^{viaa3s} ὑπόδειγμα^{nans} μέλλω^{vppagmp} ἀσεβέω^{vnpa} τίθημι^{vpxanms}. **v.7** καί^{c} δίκαιος^{annsn} Λώτ^{tp} καταπονέω^{vpppams} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgmp} ἄθεσμος^{agmpn} ἐν^{p} ἀσέλγεια^{ndfs} ἀναστροφή^{ngfs} ῥύομαι^{vian3s}. **v.8** βλέμμα^{ndns} γάρ^{c} καί^{c} ἀκοή^{ndfs} ὁ^{dnms} δίκαιος^{anmsn} ἐγκατοικέω^{vppanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἡμέρα^{nafs} ἐκ^{p} ἡμέρα^{ngfs} ψυχή^{nafs} δίκαιος^{aafsn} ἄνομος^{adnpn} ἔργον^{ndnp} βασανίζω^{viia3s}. **v.9** οἶδα^{vixa3s} κύριος^{nnms} εὐσεβής^{aampn} ἐκ^{p} πειρασμός^{ngmp} ῥύομαι^{vnpn} ἄδικος^{aampn} δέ^{c} εἰς^{p} ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} κολάζω^{vpppamp} τηρέω^{vnpa}.

μίᾳ μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας.
11 τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, ὅπου
ἄγγελοι, ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσι κατ'
12 αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα
ζῶα φυσικὰ γεγενημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνο-
οῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσονται,
13 κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ
τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν
14 συνευωχούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλί-
δος, καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρί-
κτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κατάρας
15 τέκνα, καταλίποντες τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακο-
λουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας
16 ἠγάπησεν, ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄ-
φωνον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν τοῦ προ-
17 φήτου παραφρονίαν. οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ
λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετή-
18 ρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν
ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἐν ἀσελγείαις, τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας
19 τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελ-
λόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς, ᾧ γάρ τις ἥττη-
20 ται, τούτῳ καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα

---

v.10 μάλιστα[bo] δέ[c] ὁ[damp] ὀπίσω[bo] σάρξ[ngfs] ἐν[p] ἐπιθυμία[ndfs] μιασμός[ngms] πορεύομαι[vppnamp] καί[c] κυριότης[ngfs] καταφρονέω[vppaamp] τολμητής[nnmp] αὐθάδης[anmpn] δόξα[nafp] οὐ[xo] τρέμω[vipa3p] βλασφημέω[vppanmp]. **v.11** ὅπου[bo] ἄγγελος[nnmp] ἰσχύς[ndfs] καί[c] δύναμις[ndfs] μέγας[anmpc] εἰμί[vppxnmp] οὐ[xo] φέρω[vipa3p] κατά[p] αὐτός[rpgmp] παρά[p] κύριος[ndms] βλάσφημος[aafsn] κρίσις[nafs]. **v.12** οὗτος[rdnmp] δέ[c] ὡς[bo] ἄλογος[annpn] ζῷον[nnnp] φυσικός[annpn] γεννάω[vpxpnnp] εἰς[p] ἅλωσις[nafs] καί[c] φθορά[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdmp] ἀγνοέω[vipa3p] βλασφημέω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] φθορά[ndfs] αὐτός[rpgmp] καταφθείρω[vifp3p]. **v.13** κομίζω[vpfdnmp] μισθός[nams] ἀδικία[ngfs] ἡδονή[nafs] ἡγέομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] τρυφή[nafs] σπίλος[nnmp] καί[c] μῶμος[nnmp] ἐντρυφάω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀπάτη[ndfp] αὐτός[rpgmp] συνευωχέομαι[vppnnmp] σύ[rpd-p]. **v.14** ὀφθαλμός[namp] ἔχω[vppanmp] μεστός[aampn] μοιχαλίς[ngfs] καί[c] ἀκατάπαυστος[aampn] ἁμαρτία[ngfs] δελεάζω[vppanmp] ψυχή[nafp] ἀστήρικτος[aafpn] καρδία[nafs] γυμνάζω[vpxpafs] πλεονεξία[ndfp] ἔχω[vppanmp] κατάρα[ngfs] τέκνον[nnnp]. **v.15** καταλείπω[vpaanmp] ὁ[dafs] εὐθύς[aafsn] ὁδός[nafs] πλανάω[viap3p] ἐξακολουθέω[vpaanmp] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ὁ[dgms] Βαλαάμ[tp] ὁ[dgms] Βοσόρ[tp] ὅς[rrnms] μισθός[nams] ἀδικία[ngfs] ἀγαπάω[viaa3s]. **v.16** ἔλεγξις[nafs] δέ[c] ἔχω[viaa3s] ἴδιος[agfsn] παρανομία[ngfs] ὑποζύγιον[nnns] ἄφωνος[annsn] ἐν[p] ἄνθρωπος[ngms] φωνή[ndfs] φθέγγομαι[vpannns] κωλύω[viaa3s] ὁ[dafs] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] παραφρονία[nafs]. **v.17** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] πηγή[nnfp] ἄνυδρος[anfpn] νεφέλη[nnfp] ὑπό[p] λαῖλαψ[ngfs] ἐλαύνω[vpppnfp] ὅς[rrdmp] ὁ[dnms] ζόφος[nnms] ὁ[dgns] σκότος[ngns] εἰς[p] αἰών[nams] τηρέω[vixp3s]. **v.18** ὑπέρογκος[aanpn] γάρ[c] ματαιότης[ngfs] φθέγγομαι[vppdnmp] δελεάζω[vipa3p] ἐν[p] ἐπιθυμία[ndfp] σάρξ[ngfs] ἐν[p] ἀσέλγεια[ndfp] ὁ[damp] ὄντως[bo] ἀποφεύγω[vpaaamp] ὁ[damp] ἐν[p] πλάνη[ndfs] ἀναστρέφω[vpppamp]. **v.19** ἐλευθερία[nafs] αὐτός[rpdmp] ἐπαγγέλλομαι[vppnnmp] αὐτός[rpnmp] δοῦλος[nnmp] ὑπάρχω[vppanmp] ὁ[dgfs] φθορά[ngfs] ὅς[rrdms] γάρ[c] τι-σρινμσ ἡττάομαι[vixn3s] οὗτος[rddms] καί[c] δουλόω[vixp3s].

τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς
τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ 21
ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέ-
ψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκε 22
δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ
ἴδιον ἐξέραμα, καί, Ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.

Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν **3**
αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, μνη- 2
σθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν,
καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς, τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος,
τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμε- 3
ρῶν ἐμπαικται, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι,
καὶ λέγοντες, Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἀφ᾽ 4
ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω διαμένει ἀπ᾽ ἀρ-
χῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρα- 5
νοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ, ἐξ ὕδατος καὶ δι᾽ ὕδατος συνεστῶσα
τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, δι᾽ ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς 6
ἀπώλετο, οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρι- 7
σμένοι εἰσὶ, πυρί τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας
τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀ- 8
γαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια

---

v.20 εἰ[qo] γάρ[c] ἀποφεύγω[vpaanmp] ὁ[danp] μίασμα[nanp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐν[p] ἐπίγνωσις[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] σωτήρ[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] οὗτος[rddnp] δέ[c] πάλιν[bo] ἐμπλέκω[vpapnmp] ἡττάομαι[vipn3p] γίνομαι[vixa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnnp] ἔσχατος[annpn] χείρων[annpn] ὁ[dgnp] πρῶτος[agnpn]. **v.21** κρείττων[annsn] γάρ[c] εἰμί[viix3s] αὐτός[rpdmp] μή[xo] ἐπιγινώσκω[vnxa] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ὁ[dgfs] δικαιοσύνη[ngfs] ἤ[xo] ἐπιγινώσκω[vpaadmp] ἐπιστρέφω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgfs] παραδίδωμι[vpapgfs] αὐτός[rpdmp] ἅγιος[agfsn] ἐντολή[ngfs]. **v.22** συμβαίνω[vixa3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnns] ὁ[dgfs] ἀληθής[agfsn] παροιμία[ngfs] κύων[nnms] ἐπιστρέφω[vpaanms] ἐπί[p] ὁ[dans] ἴδιος[aamsn] ἐξέραμα[nans] καί[c] ὗς[nnfs] λούω[vpamnfs] εἰς[p] κύλισμα[nans] βόρβορος[ngms]. **3. v.1** οὗτος[rdafs] ἤδη[bo] ἀγαπητός[avmpn] δεύτερος[aafsn] σύ[rpd-p] γράφω[vipa1s] ἐπιστολή[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfp] διεγείρω[vipa1s] σύ[rpg-p] ἐν[p] ὑπόμνησις[ndfs] ὁ[dafs] εἰλικρινής[aafsn] διάνοια[nafs]. **v.2** μιμνῄσκομαι[vnap] ὁ[dgmp] προλέγω[vpxpgmp] ῥῆμα[ngnp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] προφήτης[ngmp] καί[c] ὁ[dgfs] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ἐντολή[ngfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] σωτήρ[ngms]. **v.3** οὗτος[rdans] πρῶτος[bo] γινώσκω[vppanmp] ὅτι[c] ἔρχομαι[vifd3p] ἐπί[p] ἔσχατος[agnsn] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ἐμπαίκτης[nnmp] κατά[p] ὁ[dafp] ἴδιος[aafpn] αὐτός[rpgmp] ἐπιθυμία[nafp] πορεύομαι[vppnnmp]. **v.4** καί[c] λέγω[vppanmp] ποῦ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐπαγγελία[nnfs] ὁ[dgfs] παρουσία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] γάρ[c] ὁ[dnmp] πατήρ[nnmp] κοιμάομαι[viap3p] πᾶς[annpn] οὕτω[bo] διαμένω[vipa3s] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] κτίσις[ngfs]. **v.5** λανθάνω[vipa3s] γάρ[c] αὐτός[rpamp] οὗτος[rdnns] θέλω[vppaamp] ὅτι[c] οὐρανός[nnmp] εἰμί[viix3p] ἔκπαλαι[bo] καί[c] γῆ[nnfs] ἐκ[p] ὕδωρ[ngns] καί[c] διά[p] ὕδωρ[ngns] συνίστημι[vpxanfs] ὁ[ddms] ὁ[dgms] θεός[ngms] λόγος[ndms]. **v.6** διά[p] ὅς[rrgmp] ὁ[dnms] τότε[bo] κόσμος[nnms] ὕδωρ[ndns] κατακλύζω[vpapnms] ἀπόλλυμι[viam3s]. **v.7** ὁ[dnmp] δέ[c] νῦν[bo] οὐρανός[nnmp] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὁ[ddms] αὐτός[rpdms] λόγος[ndms] θησαυρίζω[vpxpnmp] εἰμί[vipx3p] πῦρ[ndns] τηρέω[vpppnmp] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] κρίσις[ngfs] καί[c] ἀπώλεια[ngfs] ὁ[dgmp] ἀσεβής[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp].

9 ἔτη, ὡς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας,
ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ
βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆ-
10 σαι. ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν ᾗ οἱ
οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυ-
11 θήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. τούτων
οὖν πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις
12 ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας
τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρού-
13 μενοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται· καινοὺς
δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσ-
14 δοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα
προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑ-
15 ρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν
σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦ-
16 λος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν
πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς
ἐστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν,
ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.
17 ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ
τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηρι-

---

v.8 εἷς[nnns] δέ[c] οὗτος[rdnns] μή[xo] λανθάνω[vdpa3s] σύ[rpa-p] ἀγαπητός[avmpn] ὅτι[c] εἷς[nnfs] ἡμέρα[nnfs] παρά[p] κύριος[ndms] ὡς[bo] χίλιοι[nnnp] ἔτος[nnnp] καί[c] χίλιοι[nnnp] ἔτος[nnnp] ὡς[bo] ἡμέρα[nnfs] εἷς[nnfs]. **v.9** οὐ[xo] βραδύνω[vipa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] ὡς[bo] τι-σρινμπ βραδύτης[nafs] ἡγέομαι[vipn3p] ἀλλά[c] μακροθυμέω[vipa3s] εἰς[p] ἐγώ[rpa-p] μή[xo] βούλομαι[vppnnms] τι--σριαμπ ἀπόλλυμι[vnam] ἀλλά[c] πᾶς[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs] χωρέω[vnaa]. **v.10** ἥκω[vifa3s] δέ[c] ὅς[dnfs] ἡμέρα[nnfs] κύριος[ngms] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] ἐν[p] νύξ[ndfs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] ὁ[dnmp] οὐρανός[nnmp] ῥοιζηδόν[bo] παρέρχομαι[vifd3p] στοιχεῖον[nnnp] δέ[c] καυσόω[vpppnnp] λύω[vifp3p] καί[c] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnnp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἔργον[nnnp] κατακαίω[vifp3s]. **v.11** οὗτος[rdgnp] οὖν[c] πᾶς[agnpn] λύω[vpppgnp] ποταπός[aampn] δεῖ[vipq3s] ὑπάρχω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐν[p] ἅγιος[adfpn] ἀναστροφή[ndfp] καί[c] εὐσέβεια[ndfp]. **v.12** προσδοκάω[vppaamp] καί[c] σπεύδω[vppaamp] ὁ[dafs] παρουσία[nafs] ὁ[dgfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἡμέρα[ngfs] διά[p] ὅς[rrafs] οὐρανός[nnmp] πυρόω[vpppnmp] λύω[vifp3p] καί[c] στοιχεῖον[nnnp] καυσόω[vpppnnp] τήκω[vipp3s]. **v.13** καινός[aampn] δέ[c] οὐρανός[namp] καί[c] γῆ[nafs] καινός[aafsn] κατά[p] ὁ[dans] ἐπάγγελμα[nans] αὐτός[rpgms] προσδοκάω[vipa1p] ἐν[p] ὅς[rrdmp] δικαιοσύνη[nnfs] κατοικέω[vipa3s]. **v.14** διό[c] ἀγαπητός[avmpn] οὗτος[rdanp] προσδοκάω[vppanmp] σπουδάζω[vdaa2p] ἄσπιλος[anmpn] καί[c] ἀμώμητος[anmpn] αὐτός[rpdms] εὑρίσκω[vnap] ἐν[p] εἰρήνη[ndfs]. **v.15** καί[c] ὁ[dafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] μακροθυμία[nafs] σωτηρία[nafs] ἡγέομαι[vdpn2p] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] ἐγώ[rpg-p] ἀδελφός[nnms] Παῦλος[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vpapafs] σοφία[nafs] γράφω[viaa3s] σύ[rpd-p]. **v.16** ὡς[bo] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adfpn] ὁ[ddfp] ἐπιστολή[ndfp] λαλέω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] περί[p] οὗτος[rdgnp] ἐν[p] ὅς[rrdmp] εἰμί[vipx3s] δυσνόητος[annpn] τι-σριννπ ὅς[rrnnp] ὁ[dnmp] ἀμαθής[anmpn] καί[c] ἀστήρικτος[anmpn] στρεβλόω[vipa3p] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dafp] λοιπός[aafpn] γραφή[nafp] πρός[p] ὁ[dafs] ἴδιος[aafsn] αὐτός[rpgmp] ἀπώλεια[nafs].

γμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ 18
σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν
αἰῶνος. ἀμήν.

v.17 σύ[rpn-p] οὖν[c] ἀγαπητός[avmpn] προγινώσκω[vppanmp] φυλάσσω[vdpm2p] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[ddfs] ὁ[dgmp] ἄθεσμος[agmpn] πλάνη[ndfs] συναπάγω[vpapnmp] ἐκπίπτω[vsaa2p] ὁ[dgms] ἴδιος[agmsn] στηριγμός[ngms].
v.18 αὐξάνω[vdpa2p] δέ[c] ἐν[p] χάρις[ndfs] καί[c] γνῶσις[ndfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] σωτήρ[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] νῦν[bo] καί[c] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] αἰών[ngms] ἀμήν[th].

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

1 Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν,
2 περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς. καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκα-
μεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν
3 αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, ὃ ἑ-
ωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς
κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα με-
4 τὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
5 ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Καὶ
αὕτη ἔστιν ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλο-
μεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν
6 οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ
ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν
7 ἀλήθειαν, ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν
τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.
8 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ
9 ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ

---

1. v.1 ὅς[rrans] εἰμί[viix3s] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ὅς[rrans] ἀκούω[vixa1p] ὅς[rrans] ὁράω[vixa1p] ὁ[ddmp] ὀφθαλμός[ndmp] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrans] θεάομαι[viad1p] καί[c] ὁ[dnfp] χείρ[nnfp] ἐγώ[rpg-p] ψηλαφάω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs]. **v.2** καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] φανερόω[viap3s] καί[c] ὁράω[vixa1p] καί[c] μαρτυρέω[vipa1p] καί[c] ἀπαγγέλλω[vipa1p] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] ὁ[dafs] αἰώνιος[aafsn] ὅστις[rrnfs] εἰμί[viix3s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] φανερόω[viap3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.3** ὅς[rrans] ὁράω[vixa1p] καί[c] ἀκούω[vixa1p] ἀπαγγέλλω[vipa1p] σύ[rpd-p] ἵνα[c] καί[c] σύ[rpn-p] κοινωνία[nafs] ἔχω[vspa2p] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnfs] κοινωνία[nnfs] δέ[c] ὁ[dnfs] ἡμέτερος[rsnfs] μετά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] καί[c] μετά[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** καί[c] οὗτος[rdanp] γράφω[vipa1p] σύ[rpd-p] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] σύ[rpg-p] εἰμί[vspx3s] πληρόω[vpxpnfs]. **v.5** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγγελία[nnfs] ὅς[rrafs] ἀκούω[vixa1p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀναγγέλλω[vipa1p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] φῶς[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] σκοτία[nnfs] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] οὐδείς[anfsn]. **v.6** ἐάν[qo] λέγω[vsaa1p] ὅτι[c] κοινωνία[nafs] ἔχω[vipa1p] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] σκότος[ndns] περιπατέω[vspa1p] ψεύδομαι[vipe1p] καί[c] οὐ[xo] ποιέω[vipa1p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs]. **v.7** ἐάν[qo] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] περιπατέω[vspa1p] ὡς[bo] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] κοινωνία[nafs] ἔχω[vipa1p] μετά[p] ἀλλήλων[regmp] καί[c] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] καθαρίζω[vipa3s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] πᾶς[agfsn] ἁμαρτία[ngfs]. **v.8** ἐάν[qo] λέγω[vsaa1p] ὅτι[c] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa1p] ἑαυτοῦ[rxamp] πλανάω[vipa1p] καί[c] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p].

καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡ- 10
μαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ
ἔστιν ἐν ἡμῖν.
Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐ- **2**
άν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν
Χριστὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν 2
ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ
κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐ- 3
ὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων Ἔγνωκα αὐτόν, καὶ 4
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀ-
λήθεια οὐκ ἔστιν, ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν 5
τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
ἐν αὐτῷ ἐσμεν, ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖ- 6
νος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν. Ἀδελφοί, οὐκ 7
ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν, ἣν εἴχετε
ἀπ' ἀρχῆς, ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ
ἀρχῆς. πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν 8
αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν 9
αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀ- 10
δελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ

---

v.9 ἐάν[qo] ὁμολογέω[vspa1p] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ἐγώ[rpg-p] πιστός[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] δίκαιος[anmsn] ἵνα[c] ἀφίημι[vsaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] καί[c] καθαρίζω[vsaa3s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] πᾶς[agfsn] ἀδικία[ngfs]. **v.10** ἐάν[qo] λέγω[vsaa1p] ὅτι[c] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[vixa1p] ψεύστης[nams] ποιέω[vipa1p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] αὐτός[rpgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p]. **2. v.1** τεκνίον[nvnp] ἐγώ[rpg-s] οὗτος[rdanp] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἵνα[c] μή[xo] ἁμαρτάνω[vsaa2p] καί[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἁμαρτάνω[vsaa3s] παράκλητος[nams] ἔχω[vipa1p] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] δίκαιος[aamsn]. **v.2** καί[c] αὐτός[rpnms] ἱλασμός[nnms] εἰμί[vipx3s] περί[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p] οὐ[xo] περί[p] ὁ[dgfp] ἡμέτερος[rsgfp] δέ[c] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] περί[p] ὅλος[agmsn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.3** καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] γινώσκω[vixa1p] αὐτός[rpams] ἐάν[qo] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] τηρέω[vspa1p]. **v.4** ὁ[dnms] λέγω[vppanms] γινώσκω[vixa1s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] μή[xo] τηρέω[vppanms] ψεύστης[nnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.5** ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] τηρέω[vspa3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] λόγος[nams] ἀληθῶς[bo] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] τελειόω[vixp3s] ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] εἰμί[vipx1p]. **v.6** ὁ[dnms] λέγω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vnpa] ὀφείλω[vipa3s] καθώς[bo] ἐκεῖνος[rdnms] περιπατέω[viaa3s] καί[c] αὐτός[rpnms] οὕτω[bo] περιπατέω[vnpa]. **v.7** ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] ἐντολή[nafs] καινός[aafsn] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἐντολή[nafs] παλαιός[aafsn] ὅς[rrafs] ἔχω[viia2p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] ὁ[dnfs] παλαιός[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὅς[rrams] ἀκούω[viaa2p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs]. **v.8** πάλιν[bo] ἐντολή[nafs] καινός[aafsn] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅς[rrans] εἰμί[vipx3s] ἀληθής[aansn] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἐν[p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] σκοτία[nnfs] παράγω[vipm3s] καί[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dnns] ἀληθινός[annsn] ἤδη[bo] φαίνω[vipa3s]. **v.9** ὁ[dnms] λέγω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] εἰμί[vnpx] καί[c] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] μισέω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] εἰμί[vipx3s] ἕως[c] ἄρτι[bo].

11 ἔστιν. ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ, καὶ
ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία
12 ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι
13 ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν,
πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ᾽ ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι,
ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. γράφω ὑμῖν παιδία ὅτι ἐγνώκατε
14 τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ ἀρ-
χῆς ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ
15 θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. μὴ ἀγαπᾶτε
τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον,
16 οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς, ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κό-
σμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν,
καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ
17 κόσμου ἐστί. καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ,
18 ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Παιδία,
ἐσχάτη ὥρα ἐστί, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχε-
ται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκομεν ὅτι
19 ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ᾽ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν,
εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ᾽ ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἵνα
20 φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα

---

v.10 ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] μένω[vipa3s] καί[c] σκάνδαλον[nnns] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] μισέω[vppanms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] σκοτία[ndfs] περιπατέω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa3s] ποῦ[xo] ὑπάγω[vipa3s] ὅτι[c] ὁ[dnfs] σκοτία[nnfs] τυφλόω[viaa3s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms]. **v.12** γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] τεκνίον[nvnp] ὅτι[c] ἀφίημι[vixp3p] σύ[rpd-p] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgns]. **v.13** γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] πατήρ[nvmp] ὅτι[c] γινώσκω[vixa2p] ὁ[dams] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] νεανίσκος[nvmp] ὅτι[c] νικάω[vixa2p] ὁ[dams] πονηρός[aamsn] γράφω[vipa1s] σύ[rpd-p] παιδίον[nvnp] ὅτι[c] γινώσκω[vixa2p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.14** γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] πατήρ[nvmp] ὅτι[c] γινώσκω[vixa2p] ὁ[dams] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] νεανίσκος[nvmp] ὅτι[c] ἰσχυρός[anmpn] εἰμί[vipx2p] καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vipa3s] καί[c] νικάω[vixa2p] ὁ[dams] πονηρός[aamsn]. **v.15** μή[xo] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[dams] κόσμος[nams] μηδέ[c] ὁ[danp] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀγαπάω[vspa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.16** ὅτι[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] ὁ[dnfs] ἐπιθυμία[nnfs] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἐπιθυμία[nnfs] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] καί[c] ὁ[dnfs] ἀλαζονεία[nnfs] ὁ[dgms] βίος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἀλλά[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.17** καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] παράγω[vipm3s] καί[c] ὁ[dnfs] ἐπιθυμία[nnfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] ποιέω[vppanms] ὁ[dans] θέλημα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] μένω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.18** παιδίον[nvnp] ἔσχατος[anfsn] ὥρα[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] καθώς[bo] ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἀντίχριστος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] νῦν[bo] ἀντίχριστος[nnmp] πολύς[anmpn] γίνομαι[vixa3p] ὅθεν[bo] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] ἔσχατος[anfsn] ὥρα[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **v.19** ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p] ἐξέρχομαι[viaa3p] ἀλλά[c] οὐ[xo] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p] εἰ[qo] γάρ[c] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p] μένω[viya3p] ἄν[xo] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] ἀλλά[c] ἵνα[c] φανερόω[vsap3p] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] πᾶς[anmpn] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-p].

ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι 21
οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ᾽ ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν
ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. τίς ἐστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ 22
ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός· οὗτός ἐστιν ὁ
ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρ- 23
νούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν
καὶ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐν ὑμῖν 24
μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν
τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν 25
αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα 26
ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε 27
ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ
ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ
ἀληθές ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς,
μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν 28
φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ᾽ αὐτοῦ,
ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε 29
ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θε- **3**
οῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ
ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφα- 2

---

v.20 καί[c] σύ[rpn-p] χρίσμα[nans] ἔχω[vipa2p] ἀπό[p] ὁ[dgms] ἅγιος[agmsn] καί[c] οἶδα[vixa2p] πᾶς[aanpn]. **v.21** οὐ[xo] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ἀλλά[c] ὅτι[c] οἶδα[vixa2p] αὐτός[rpafs] καί[c] ὅτι[c] πᾶς[annsn] ψεῦδος[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.22** τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ψεύστης[nnms] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] ἀρνέομαι[vppnnms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἀντίχριστος[nnms] ὁ[dnms] ἀρνέομαι[vppnnms] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dams] υἱός[nams]. **v.23** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀρνέομαι[vppnnms] ὁ[dams] υἱός[nams] οὐδέ[bo] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] ὁμολογέω[vppanms] ὁ[dams] υἱός[nams] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἔχω[vipa3s]. **v.24** σύ[rpn-p] οὖν[c] ὅς[rrans] ἀκούω[viaa2p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vdpa3s] ἐάν[qo] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vsaa3s] ὅς[rrans] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἀκούω[viaa2p] καί[c] σύ[rpn-p] ἐν[p] ὁ[ddms] υἱός[ndms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] μένω[vifa2p]. **v.25** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐπαγγελία[nnfs] ὅς[rrafs] αὐτός[rpnms] ἐπαγγέλλομαι[viad3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dafs] ζωή[nafs] ὁ[dafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.26** οὗτος[rdanp] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] περί[p] ὁ[dgmp] πλανάω[vppagmp] σύ[rpa-p]. **v.27** καί[c] σύ[rpn-p] ὁ[dnns] χρίσμα[nnns] ὅς[rrnns] λαμβάνω[viaa2p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ἐν[p] σύ[rpd-p] μένω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] ἵνα[c] τι-σρινμσ διδάσκω[vspa3s] σύ[rpa-p] ἀλλά[c] ὡς[bo] ὁ[dnns] αὐτός[rpnns] χρίσμα[nnns] διδάσκω[vipa3s] σύ[rpa-p] περί[p] πᾶς[agnpn] καί[c] ἀληθής[annsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ψεῦδος[nnns] καί[c] καθώς[bo] διδάσκω[viaa3s] σύ[rpa-p] μένω[vifa2p] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.28** καί[c] νῦν[bo] τεκνίον[nvnp] μένω[vdpa2p] ἐν[p] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] ὅταν[c] φανερόω[vsap3s] ἔχω[vspa1p] παρρησία[nafs] καί[c] μή[xo] αἰσχύνω[vsap1p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddfs] παρουσία[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.29** ἐάν[qo] οἶδα[vsxa2p] ὅτι[c] δίκαιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] γινώσκω[vipa2p] ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs] ἐκ[p] αὐτός[rpgms] γεννάω[vixp3s]. **3. v.1** ὁράω[vdaa2p] ποταπός[aafsn] ἀγάπη[nafs] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἵνα[c] τέκνον[nanp] θεός[ngms] καλέω[vsap1p] διά[p] οὗτος[rdans] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s] ἐγώ[rpa-p] ὅτι[c] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] αὐτός[rpams].

νερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ
3 ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν
ἐλπίδα ταύτην ἐπ᾽ αὐτῷ, ἁγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός
4 ἐστι. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ
5 ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη,
ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι.
6 πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ
7 ἑώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω
ὑμᾶς, ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δί-
8 καιός ἐστιν, ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι
ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς
9 τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ γεγεννημέ-
νος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται.
10 ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ δι-
αβόλου, πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ,
11 καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία
12 ἣν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, οὐ καθὼς
Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ
χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν· ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ

---

v.2 ἀγαπητός[avmpn] νῦν[bo] τέκνον[nnnp] θεός[ngms] εἰμί[vipx1p] καί[c] οὔπω[bo] φανερόω[viap3s] τίς[rqnns] εἰμί[vifx1p] οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] ἐάν[qo] φανερόω[vsap3s] ὅμοιος[anmpn] αὐτός[rpdms] εἰμί[vifx1p] ὅτι[c] ὁράω[vifd1p] αὐτός[rpams] καθώς[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.3** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] ἐλπίς[nafs] οὗτος[rdafs] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] ἁγνίζω[vipa3s] ἑαυτοῦ[rxams] καθώς[bo] ἐκεῖνος[rdnms] ἁγνός[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.4** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ἀνομία[nafs] ποιέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnfs] ἁμαρτία[nnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀνομία[nnfs]. **v.5** καί[c] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ἐκεῖνος[rdnms] φανερόω[viap3s] ἵνα[c] ὁ[dafp] ἁμαρτία[nafp] ἐγώ[rpg-p] αἴρω[vsaa3s] καί[c] ἁμαρτία[nnfs] ἐν[p] αὐτός[rpdms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s]. **v.6** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vppanms] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[vipa3s] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἁμαρτάνω[vppanms] οὐ[xo] ὁράω[vixa3s] αὐτός[rpams] οὐδέ[bo] γινώσκω[vixa3s] αὐτός[rpams]. **v.7** τεκνίον[nvnp] μηδείς[anmsn] πλανάω[vdpa3s] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] ὁ[dafs] δικαιοσύνη[nafs] δίκαιος[anmsn] εἰμί[vipx3s] καθώς[bo] ἐκεῖνος[rdnms] δίκαιος[anmsn] εἰμί[vipx3s]. **v.8** ὁ[dnms] ποιέω[vppanms] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] ἁμαρτάνω[vipa3s] εἰς[p] οὗτος[rdans] φανερόω[viap3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] λύω[vsaa3s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn]. **v.9** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] γεννάω[vpxpnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἁμαρτία[nafs] οὐ[xo] ποιέω[vipa3s] ὅτι[c] σπέρμα[nnns] αὐτός[rpgms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vipa3s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] ἁμαρτάνω[vnpa] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] γεννάω[vixp3s]. **v.10** ἐν[p] οὗτος[rddns] φανερός[annpn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgms] διάβολος[agmsn] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] μή[xo] ποιέω[vppanms] δικαιοσύνη[nafs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnms] μή[xo] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms]. **v.11** ὅτι[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγγελία[nnfs] ὅς[rrafs] ἀκούω[viaa2p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἵνα[c] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp].

δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. Μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί μου, 13
εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ 14
τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ
ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν 15
ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρω-
ποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ 16
ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὅτι εκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
τὰς ψυχὰς τιθέναι. ὅς δ᾽ ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ 17
θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγ-
χνα αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ·
τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσσῃ, ἀλ᾽λ ἔργῳ καὶ 18
ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, 19
καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, ὅτι ἐὰν κα- 20
ταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας
ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ 21
καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὃ 22
ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ᾽ αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη 23
ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν

---

v.12 οὐ^{xo} καθώς^{bo} Κάϊν^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} εἰμί^{viix3s} καί^{c} σφάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} χάριν^{bo} τίς^{rqgns} σφάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} πονηρός^{annpn} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnnp} δέ^{c} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms} δίκαιος^{annpn}. **v.13** μή^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} μισέω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms}. **v.14** ἐγώ$^{rpn-p}$ οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} μεταβαίνω^{vixa1p} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{vipa1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} μένω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θάνατος^{ndms}. **v.15** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} μισέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vppaafs}. **v.16** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vixa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίθημι^{viaa3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὀφείλω^{vipa1p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} τίθημι^{vnpa}. **v.17** ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ἔχω^{vspa3s} ὁ^{dams} βίος^{nams} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^{c} θεωρέω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vppaams} καί^{c} κλείω^{vsaa3s} ὁ^{danp} σπλάγχνον^{nanp} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} πῶς^{bo} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.18** τεκνίον^{nvnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} ἀγαπάω^{vspa1p} λόγος^{ndms} μηδέ^{c} γλῶσσα^{ndfs} ἀλλά^{c} ἔργον^{ndns} καί^{c} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.19** καί^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} εἰμί^{vipx1p} καί^{c} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgms} πείθω^{vifa1p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.20** ὅτι^{c} ἐάν^{qo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ὅτι^{c} μέγας^{anmsc} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} γινώσκω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.21** ἀγαπητός^{avmpn} ἐάν^{qo} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ μή^{xo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγώ$^{rpg-p}$ παρρησία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.22** καί^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vspa1p} λαμβάνω^{vipa1p} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vipa1p} καί^{c} ὁ^{danp} ἀρεστός^{aanpn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{vipa1p}.

24 ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει,
καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν,
ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.
4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε
τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται
2 ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ Πνεῦμα
τοῦ Θεοῦ, πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ
3 ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ
τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι,
καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ
4 νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία,
καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ
5 κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου
6 λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσ-
μεν, ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν, ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς
7 ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν
ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν,
8 ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγα-
9 πῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ

---

v.23 καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa1p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] καθώς[bo] δίδωμι[viaa3s] ἐντολή[nafs] ἐγώ[rpd-p]. **v.24** καί[c] ὁ[dnms] τηρέω[vppanms] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vipa3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] μένω[vipa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὅς[rrgns] ἐγώ[rpd-p] δίδωμι[viaa3s]. **4. v.1** ἀγαπητός[avmpn] μή[xo] πᾶς[adnsn] πνεῦμα[ndns] πιστεύω[vdpa2p] ἀλλά[c] δοκιμάζω[vdpa2p] ὁ[danp] πνεῦμα[nanp] εἰ[qo] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] πολύς[anmpn] ψευδοπροφήτης[nnmp] ἐξέρχομαι[vixa3p] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.2** ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa2p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] πᾶς[annsn] πνεῦμα[nnns] ὅς[rrnns] ὁμολογέω[vipa3s] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἔρχομαι[vpxaams] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s]. **v.3** καί[c] πᾶς[annsn] πνεῦμα[nnns] ὅς[rrnns] μή[xo] ὁμολογέω[vipa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἔρχομαι[vpxaams] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ὁ[dgms] ἀντίχριστος[ngms] ὅς[rrnns] ἀκούω[vixa2p] ὅτι[c] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] νῦν[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] εἰμί[vipx3s] ἤδη[bo]. **v.4** σύ[rpn-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx2p] τεκνίον[nvnp] καί[c] νικάω[vixa2p] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἤ[xo] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms]. **v.5** αὐτός[rpnmp] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] εἰμί[vipx3p] διά[p] οὗτος[rdans] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] λαλέω[vipa3p] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] αὐτός[rpgmp] ἀκούω[vipa3s]. **v.6** ἐγώ[rpn-p] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx1p] ὁ[dnms] γινώσκω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] οὗτος[rdgns] γινώσκω[vipa1p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] καί[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] πλάνη[ngfs]. **v.7** ἀγαπητός[avmpn] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] γεννάω[vixp3s] καί[c] γινώσκω[vipa3s] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.8** ὁ[dnms] μή[xo] ἀγαπάω[vppanms] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] ὁ[dams] θεός[nams] ὅτι[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀγάπη[nnfs] εἰμί[vipx3s].

ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν
μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι᾽
αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν 10
τὸν Θεόν, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν
υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί, εἰ 11
οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους
ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται, ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλή- 12
λους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ, τετελειωμένη
ἐστιν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ 13
αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. καὶ 14
ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν
υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν 15
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.
καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ 16
Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ
ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. ἐν τούτῳ τετελείωται 17
ἡ ἀγάπη, μεθ᾽ ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ᾽ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω 18
βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος
οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς 19

---

v.9 ἐν[p] οὗτος[rddns] φανερόω[viap3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] μονογενής[aamsn] ἀποστέλλω[vixa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ἵνα[c] ζάω[vsaa1p] διά[p] αὐτός[rpgms]. **v.10** ἐν[p] οὗτος[rddns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] οὐ[xo] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] ἀγαπάω[viaa1p] ὁ[dams] θεός[nams] ἀλλά[c] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] ἀγαπάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] αὐτός[rpgms] ἱλασμός[nams] περί[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p]. **v.11** ἀγαπητός[avmpn] εἰ[qo] οὕτω[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀγαπάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ὀφείλω[vipa1p] ἀλλήλων[reamp] ἀγαπάω[vnpa]. **v.12** θεός[nams] οὐδείς[anfsn] πώποτε[bo] θεάομαι[vixn3s] ἐάν[qo] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] μένω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] αὐτός[rpgms] τελειόω[vpxpnfs] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p]. **v.13** ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vipa1p] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] αὐτός[rpgms] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.14** καί[c] ἐγώ[rpn-p] θεάομαι[vixn1p] καί[c] μαρτυρέω[vipa1p] ὅτι[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἀποστέλλω[vixa3s] ὁ[dams] υἱός[nams] σωτήρ[nams] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.15** ὅς[rrnms] ἄν[xo] ὁμολογέω[vsaa3s] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vipa3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.16** καί[c] ἐγώ[rpn-p] γινώσκω[vixa1p] καί[c] πιστεύω[vixa1p] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὅς[rrafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀγάπη[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] μένω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddms] θεός[ndms] μένω[vipa3s] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.17** ἐν[p] οὗτος[rddns] τελειόω[vixp3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] ἵνα[c] παρρησία[nafs] ἔχω[vspa1p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[dgfs] κρίσις[ngfs] ὅτι[c] καθώς[bo] ἐκεῖνος[rdnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰμί[vipx1p] ἐν[p] ὁ[ddms] κόσμος[ndms] οὗτος[rddms]. **v.18** φόβος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ἀλλά[c] ὁ[dnfs] τέλειος[anfsn] ἀγάπη[nnfs] ἔξω[bo] βάλλω[vipa3s] ὁ[dams] φόβος[nams] ὅτι[c] ὁ[dnms] φόβος[nnms] κόλασις[nafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] δέ[c] φοβέομαι[vppnnms] οὐ[xo] τελειόω[vixp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs].

20 πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι Ἀγαπῶ τὸν Θεόν,
καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν, ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς
21 δύναται ἀγαπᾷν· καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ,
ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ
γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν
2 γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν
τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς
3 αὐτοῦ τηρῶμεν, αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰ-
4 σίν. ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον,
καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.
5 τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν
6 ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος,
Ἰησοῦς ὁ Χριστός, οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ
τῷ αἵματι καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐ-
7 στιν ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἴσιν οἱ μαρτυροῦντες εν τῷ οὐρανῷ,
ὁ πατήρ, ὁ λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν
8 εἰσι. καὶ τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα,

---

v.19 ἐγώ[rpn-p] ἀγαπάω[vipa1p] αὐτός[rpams] ὅτι[c] αὐτός[rpnms] πρῶτος[anmsn] ἀγαπάω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p]. **v.20** ἐάν[qo] τι-σρινμσ λέγω[vsaa3s] ὅτι[c] ἀγαπάω[vipa1s] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] μισέω[vspa3s] ψεύστης[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] γάρ[c] μή[xo] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] ὅς[rrams] ὁράω[vixa3s] ὁ[dams] θεός[nams] ὅς[rrams] οὐ[xo] ὁράω[vixa3s] πῶς[bo] δύναμαι[vipn3s] ἀγαπάω[vnpa]. **v.21** καί[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ἔχω[vipa1p] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams] ἀγαπάω[vspa3s] καί[c] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms]. **5. v.1** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] γεννάω[vixp3s] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀγαπάω[vppanms] ὁ[dams] γεννάω[vpaaams] ἀγαπάω[vipa3s] καί[c] ὁ[dams] γεννάω[vpxpams] ἐκ[p] αὐτός[rpgms]. **v.2** ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] ἀγαπάω[vipa1p] ὁ[danp] τέκνον[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅταν[c] ὁ[dams] θεός[nams] ἀγαπάω[vipa1p] καί[c] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] τηρέω[vspa1p]. **v.3** οὗτος[rdnfs] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] τηρέω[vspa1p] καί[c] ὁ[dnfp] ἐντολή[nnfp] αὐτός[rpgms] βαρύς[anfpn] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p]. **v.4** ὅτι[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] γεννάω[vpxpnns] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] νικάω[vipa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] νίκη[nnfs] ὁ[dnfs] νικάω[vpaanfs] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] ἐγώ[rpg-p]. **v.5** τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] νικάω[vppanms] ὁ[dams] κόσμος[nams] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vpaanms] διά[p] ὕδωρ[ngns] καί[c] αἷμα[ngns] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὐ[xo] ἐν[p] ὁ[ddns] ὕδωρ[ndns] μόνος[bo] ἀλλά[c] ἐν[p] ὁ[ddns] ὕδωρ[ndns] καί[c] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] μαρτυρέω[vppanns] ὅτι[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs]. **v.7** ὅτι[c] τρεῖς[nnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] μαρτυρέω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] καί[c] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] πνεῦμα[nnns] καί[c] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] τρεῖς[nnmp] εἷς[nnns] εἰμί[vipx3p].

καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. εἰ τὴν 9
μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ
μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ἥν μεμαρτύ-
ρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ 10
ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ, ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην
πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, ἣν
μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 11
μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ
ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων τὸν υἱὸν, ἔχει τὴν ζωήν, ὁ μὴ ἔ- 12
χων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, 13
τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὑιοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι
ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι 14
ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν, καὶ ἐὰν 15
οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν
τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽ αὐτοῦ. ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελ- 16
φὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει,
καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔ-
στιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ.
πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. 17

---

v.8 καί[c] τρεῖς[nnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] μαρτυρέω[vppanmp] εἶς[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] καί[c] ὁ[dnns] ὕδωρ[nnns] καί[c] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] καί[c] ὁ[dnmp] τρεῖς[nnmp] εἰς[p] ὁ[dans] εἷς[nans] εἰμί[vipx3p]. **v.9** εἰ[qo] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] λαμβάνω[vipa1p] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μέγας[anfsc] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὅς[rrafs] μαρτυρέω[vixa3s] περί[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.10** ὁ[dnms] πιστεύω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἔχω[vipa3s] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] ὁ[dnms] μή[xo] πιστεύω[vppanms] ὁ[ddms] θεός[ndms] ψεύστης[nams] ποιέω[vixa3s] αὐτός[rpams] ὅτι[c] οὐ[xo] πιστεύω[vixa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὅς[rrafs] μαρτυρέω[vixa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] περί[p] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.11** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὅτι[c] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn] δίδωμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] υἱός[ndms] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx3s]. **v.12** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dams] υἱός[nams] ἔχω[vipa3s] ὁ[dafs] ζωή[nafs] ὁ[dnms] μή[xo] ἔχω[vppanms] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] ζωή[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s]. **v.13** οὗτος[rdanp] γράφω[viaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] πιστεύω[vppadmp] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] οἶδα[vsxa2p] ὅτι[c] ζωή[nafs] ἔχω[vipa2p] αἰώνιος[aafsn] καί[c] ἵνα[c] πιστεύω[vspa2p] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.14** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] παρρησία[nnfs] ὅς[rrafs] ἔχω[vipa1p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὅτι[c] ἐάν[qo] τι-σριανσ αἰτέω[vspm1p] κατά[p] ὁ[dans] θέλημα[nans] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-p]. **v.15** καί[c] ἐάν[qo] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrans] ἄν[xo] αἰτέω[vspm1p] οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἔχω[vipa1p] ὁ[danp] αἴτημα[nanp] ὅς[rranp] αἰτέω[vixa1p] παρά[p] αὐτός[rpgms]. **v.16** ἐάν[qo] τι-σρινμσ ὁράω[vsaa3s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] ἁμαρτάνω[vppaams] ἁμαρτία[nafs] μή[xo] πρός[p] θάνατος[nams] αἰτέω[vifa3s] καί[c] δίδωμι[vifa3s] αὐτός[rpdms] ζωή[nafs] ὁ[ddmp] ἁμαρτάνω[vppadmp] μή[xo] πρός[p] θάνατος[nams] εἰμί[vipx3s] ἁμαρτία[nnfs] πρός[p] θάνατος[nams] οὐ[xo] περί[p] ἐκεῖνος[rdgfs] λέγω[vipa1s] ἵνα[c] ἐρωτάω[vsaa3s]. **v.17** πᾶς[anfsn] ἀδικία[nnfs] ἁμαρτία[nnfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] εἰμί[vipx3s] ἁμαρτία[nnfs] οὐ[xo] πρός[p] θάνατος[nams].

18 Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει,
ἀλλ᾽ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ
19 ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος
20 ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ
ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν,
καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός
21 ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξατε
ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ἀμήν.

v.18 οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] γεννάω[vpxpnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] ἁμαρτάνω[vipa3s] ἀλλά[c] ὁ[dnms] γεννάω[vpapnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] τηρέω[vipa3s] ἑαυτοῦ[rxams] καί[c] ὁ[dnms] πονηρός[anmsn] οὐ[xo] ἅπτω[vipm3s] αὐτός[rpgms]. **v.19** οἶδα[vixa1p] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx1p] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὅλος[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddms] πονηρός[admsn] κεῖμαι[vipn3s]. **v.20** οἶδα[vixa1p] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἥκω[vipa3s] καί[c] δίδωμι[vixa3s] ἐγώ[rpd-p] διάνοια[nafs] ἵνα[c] γινώσκω[vspa1p] ὁ[dams] ἀληθινός[aamsn] καί[c] εἰμί[vipx1p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀληθινός[admsn] ἐν[p] ὁ[ddms] υἱός[ndms] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ndms] Χριστός[ndms] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἀληθινός[anmsn] θεός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] αἰώνιος[anfsn]. **v.21** τεκνίον[nvnp] φυλάσσω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἀπό[p] ὁ[dgnp] εἴδωλον[ngnp] ἀμήν[th].

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς **1**
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ
ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν 2
ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἔσται μεθ' ὑμῶν χά- 3
ρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην 4
λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ,
καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, 5
κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινήν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν
ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, 6
ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντο-
λή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ὅτι 7
πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθόν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰ-
ησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί. οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ
ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασά- 8
μεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνω καὶ 9
μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει, ὁ μένων ἐν
τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.
εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ 10

---

1. v.1 ὁ[dnms] πρεσβύτερος[anmsn] ἐκλεκτός[adfsn] κυρία[ndfs] καί[c] ὁ[ddnp] τέκνον[ndnp] αὐτός[rpgfs] ὅς[rramp] ἐγώ[rpn-s] ἀγαπάω[vipa1s] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] καί[c] οὐ[xo] ἐγώ[rpn-s] μόνος[anmsn] ἀλλά[c] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] γινώσκω[vpxanmp] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs]. **v.2** διά[p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ὁ[dafs] μένω[vppaafs] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] καί[c] μετά[p] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vifx3s] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams]. **v.3** εἰμί[vifx3s] μετά[p] σύ[rpg-p] χάρις[nnfs] ἔλεος[nnms] εἰρήνη[nnfs] παρά[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] καί[c] παρά[p] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] καί[c] ἀγάπη[ndfs]. **v.4** χαίρω[viao1s] λίαν[bo] ὅτι[c] εὑρίσκω[vixa1s] ἐκ[p] ὁ[dgnp] τέκνον[ngnp] σύ[rpg-s] περιπατέω[vppaamp] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] καθώς[bo] ἐντολή[nafs] λαμβάνω[viaa1p] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms]. **v.5** καί[c] νῦν[bo] ἐρωτάω[vipa1s] σύ[rpa-s] κυρία[nvfs] οὐ[xo] ὡς[bo] ἐντολή[nafs] γράφω[vppanms] σύ[rpd-s] καινός[aafsn] ἀλλά[c] ὅς[rrafs] ἔχω[viia1p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἵνα[c] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp]. **v.6** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ἵνα[c] περιπατέω[vspa1p] κατά[p] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] καθώς[bo] ἀκούω[viaa2p] ἀπό[p] ἀρχή[ngfs] ἵνα[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] περιπατέω[vspa2p]. **v.7** ὅτι[c] πολύς[anmpn] πλάνος[anmpn] εἰσέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] ὁ[dnmp] μή[xo] ὁμολογέω[vppanmp] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἔρχομαι[vppnams] ἐν[p] σάρξ[ndfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] πλάνος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἀντίχριστος[nnms]. **v.8** βλέπω[vdpa2p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἵνα[c] μή[xo] ἀπόλλυμι[vsaa1p] ὅς[rranp] ἐργάζομαι[viad1p] ἀλλά[c] μισθός[nams] πλήρης[aamsn] ἀπολαμβάνω[vsaa1p]. **v.9** πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] παραβαίνω[vppanms] καί[c] μή[xo] μένω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] θεός[nams] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] μένω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] οὗτος[rdnms] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] καί[c] ὁ[dams] υἱός[nams] ἔχω[vipa3s].

11 λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε, ὁ γὰρ
λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.
12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέ-
λανος, ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα
13 λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. ἀσπάζεταί σε τὰ
τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς Ἐκλεκτῆς. ἀμήν.

---

v.10 εἰ[qo] τι-σρινμσ ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] οὐ[xo] φέρω[vipa3s] μή[xo] λαμβάνω[vdpa2p] αὐτός[rpams] εἰς[p] οἰκία[nafs] καί[c] χαίρω[vnpa] αὐτός[rpdms] μή[xo] λέγω[vdpa2p]. **v.11** ὁ[dnms] γάρ[c] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdms] χαίρω[vnpa] κοινωνέω[vipa3s] ὁ[ddnp] ἔργον[ndnp] αὐτός[rpgms] ὁ[ddnp] πονηρός[adnpn]. **v.12** πολύς[aanpn] ἔχω[vppanms] σύ[rpd-p] γράφω[vnpa] οὐ[xo] βούλομαι[viao1s] διά[p] χάρτης[ngms] καί[c] μέλας[agnsn] ἀλλά[c] ἐλπίζω[vipa1s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-p] καί[c] στόμα[nans] πρός[p] στόμα[nans] λαλέω[vnaa] ἵνα[c] ὁ[dnfs] χαρά[nnfs] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vspx3s] πληρόω[vpxpnfs]. **v.13** ἀσπάζομαι[vipn3s] σύ[rpa-s] ὁ[dnnp] τέκνον[nnnp] ὁ[dgfs] ἀδελφή[ngfs] σύ[rpg-s] ὁ[dgfs] ἐκλεκτός[agfsn] ἀμήν[th].

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΙΤΗ

Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη- **1**
θείᾳ. Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑ- 2
γιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν, 3
ἐρχομένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, κα-
θὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω 4
χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. Ἀ- 5
γαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς
τοὺς ξένους, οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλη- 6
σίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ὑπὲρ 7
γὰρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν
ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, 8
ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. Ἔγραψά τῇ ἐκκλησίᾳ, 9
ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς.
διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λό- 10
γοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις,
οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλομένους
κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ 11
τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν,
ὁ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύ- 12

---

1. **v.1** ὁ[dnms] πρεσβύτερος[anmsn] Γάϊος[ndms] ὁ[ddms] ἀγαπητός[admsn] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] ἀγαπάω[vipa1s] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs]. **v.2** ἀγαπητός[avmsn] περί[p] πᾶς[agnpn] εὔχομαι[vipn1s] σύ[rpa-s] εὐοδόω[vnpp] καί[c] ὑγιαίνω[vnpa] καθώς[bo] εὐοδόω[vipp3s] σύ[rpg-s] ὁ[dnfs] ψυχή[nnfs]. **v.3** χαίρω[viao1s] γάρ[c] λίαν[bo] ἔρχομαι[vppngmp] ἀδελφός[ngmp] καί[c] μαρτυρέω[vppagmp] σύ[rpg-s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] καθώς[bo] σύ[rpn-s] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] περιπατέω[vipa2s]. **v.4** μέγας[aafsn] οὗτος[rdgnp] οὐ[xo] ἔχω[vipa1s] χαρά[nafs] ἵνα[c] ἀκούω[vipa1s] ὁ[danp] ἐμός[rsanp] τέκνον[nanp] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs] περιπατέω[vppaams]. **v.5** ἀγαπητός[avmsn] πιστός[aansn] ποιέω[vipa2s] ὅς[rrans] ἐάν[qo] ἐργάζομαι[vsad2s] εἰς[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] καί[c] εἰς[p] ὁ[damp] ξένος[aampn]. **v.6** ὅς[rrnmp] μαρτυρέω[viaa3p] σύ[rpg-s] ὁ[ddfs] ἀγάπη[ndfs] ἐνώπιον[bo] ἐκκλησία[ngfs] ὅς[rramp] καλῶς[bo] ποιέω[vifa2s] προπέμπω[vpaanms] ἀξίως[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.7** ὑπέρ[p] γάρ[c] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐξέρχομαι[viaa3p] μηδείς[aansn] λαμβάνω[vppanmp] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.8** ἐγώ[rpn-p] οὖν[c] ὀφείλω[vipa1p] ἀπολαμβάνω[vnpa] ὁ[damp] τοιοῦτος[rdamp] ἵνα[c] συνεργός[anmpn] γίνομαι[vspn1p] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs]. **v.9** γράφω[viaa1s] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἀλλά[c] ὁ[dnms] φιλοπρωτεύω[vppanms] αὐτός[rpgfp] Διοτρέφης[nnms] οὐ[xo] ἐπιδέχομαι[vipn3s] ἐγώ[rpa-p]. **v.10** διά[p] οὗτος[rdans] ἐάν[qo] ἔρχομαι[vsaa1s] ὑπομιμνῄσκω[vifa1s] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὅς[rranp] ποιέω[vipa3s] λόγος[ndmp] πονηρός[admpn] φλυαρέω[vppanms] ἐγώ[rpa-p] καί[c] μή[xo] ἀρκέω[vpppnms] ἐπί[p] οὗτος[rddmp] οὔτε[c] αὐτός[rpnms] ἐπιδέχομαι[vipn3s] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] καί[c] ὁ[damp] βούλομαι[vppnamp] κωλύω[vipa3s] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] ἐκβάλλω[vipa3s]. **v.11** ἀγαπητός[avmsn] μή[xo] μιμέομαι[vdpn2s] ὁ[dans] κακός[aansn] ἀλλά[c] ὁ[dans] ἀγαθός[aansn] ὁ[dnms] ἀγαθοποιέω[vppanms] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δέ[c] κακοποιέω[vppanms] οὐ[xo] ὁράω[vixa3s] ὁ[dams] θεός[nams].

ρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑ'π αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ ἡμεῖς δὲ
μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι.
13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου
14 σοι γράψαι, ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα
λαλήσομεν. εἰρήνῃ σοί ἀσπάζονταί σε οἵ φίλοι ἀσπάζου τούς
φίλους κατ᾽ ὄνομα.

---

v.12 Δημήτριος[ndms] μαρτυρέω[vixp3s] ὑπό[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ὑπό[p] αὐτός[rpgfs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] καί[c] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] μαρτυρέω[vipa1p] καί[c] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ἐγώ[rpg-p] ἀληθής[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.13** πολύς[aanpn] ἔχω[viia1s] γράφω[vnpa] ἀλλά[c] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] διά[p] μέλας[agnsn] καί[c] κάλαμος[ngms] σύ[rpd-s] γράφω[vnaa]. **v.14** ἐλπίζω[vipa1s] δέ[c] εὐθέως[bo] ὁράω[vnaa] σύ[rpa-s] καί[c] στόμα[nans] πρός[p] στόμα[nans] λαλέω[vifa1p] εἰρήνη[nnfs] σύ[rpd-s] ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-s] ὁ[dnmp] φίλος[anmpn] ἀσπάζομαι[vdpn2s] ὁ[damp] φίλος[aampn] κατά[p] ὄνομα[nans].

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς **1**
ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγίασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις,
κλητοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. Ἀ- 2, 3
γαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς
κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐ-
παγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. πα- 4
ρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς
τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέν-
τες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον δεσπότην Θεόν, καὶ Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βού- 5
λομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, λαὸν ἐκ γῆς
Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν.
ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀ- 6
πολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας,
δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. ὡς Σόδομα καὶ Γό- 7
μορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον
ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρό-
κεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέν- 8
τοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα

---

1. **v.1** Ἰούδας[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] δοῦλος[nnms] ἀδελφός[nnms] δέ[c] Ἰάκωβος[ngms] ὁ[ddmp] ἐν[p] θεός[ndms] πατήρ[ndms] ἁγιάζω[vpxpdmp] καί[c] Ἰησοῦς[ndms] Χριστός[ndms] τηρέω[vpxpdmp] κλητός[admpn]. **v.2** ἔλεος[nnms] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] καί[c] ἀγάπη[nnfs] πληθύνω[voap3s]. **v.3** ἀγαπητός[avmpn] πᾶς[aafsn] σπουδή[nafs] ποιέω[vppmnms] γράφω[vnpa] σύ[rpd-p] περί[p] ὁ[dgfs] κοινός[agfsn] σωτηρία[ngfs] ἀνάγκη[nafs] ἔχω[viaa1s] γράφω[vnaa] σύ[rpd-p] παρακαλέω[vppanms] ἐπαγωνίζομαι[vnpn] ὁ[ddfs] ἅπαξ[bo] παραδίδωμι[vpapdfs] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] πίστις[ndfs]. **v.4** παρεισδύω[viaa3p] γάρ[c] τι-σρινμπ ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dnmp] πάλαι[bo] προγράφω[vpxpnmp] εἰς[p] οὗτος[rdans] ὁ[dans] κρίμα[nans] ἀσεβής[anmpn] ὁ[dafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] χάρις[nafs] μετατίθημι[vppanmp] εἰς[p] ἀσέλγεια[nafs] καί[c] ὁ[dams] μόνος[aamsn] δεσπότης[nams] θεός[nams] καί[c] κύριος[nams] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἀρνέομαι[vppnnmp]. **v.5** ὑπομιμνῄσκω[vnaa] δέ[c] σύ[rpa-p] βούλομαι[vipn1s] οἶδα[vpxaamp] σύ[rpa-p] ἅπαξ[bo] οὗτος[rdans] ὅτι[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] λαός[nams] ἐκ[p] γῆ[ngfs] Αἴγυπτος[ngfs] σῴζω[vpaanms] ὁ[dnns] δεύτερος[annsn] ὁ[damp] μή[xo] πιστεύω[vpaaamp] ἀπόλλυμι[viaa3s]. **v.6** ἄγγελος[namp] τέ[xo] ὁ[damp] μή[xo] τηρέω[vpaaamp] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἀρχή[nafs] ἀλλά[c] ἀπολείπω[vpaaamp] ὁ[dans] ἴδιος[aansn] οἰκητήριον[nans] εἰς[p] κρίσις[nafs] μέγας[agfsn] ἡμέρα[ngfs] δεσμός[ndmp] ἀΐδιος[admpn] ὑπό[p] ζόφος[nams] τηρέω[vixa3s]. **v.7** ὡς[bo] Σόδομα[nnnp] καί[c] Γόμορρα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfp] περί[p] αὐτός[rpafp] πόλις[nnfp] ὁ[dams] ὅμοιος[aamsn] οὗτος[rddmp] τρόπος[nams] ἐκπορνεύω[vpaanfp] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanfp] ὀπίσω[bo] σάρξ[ngfs] ἕτερος[agfsn] πρόκειμαι[vipn3p] δεῖγμα[nans] πῦρ[ngns] αἰώνιος[agnsn] δίκη[nafs] ὑπέχω[vppanfp].

9 δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγε-
λος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως
σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλ᾽λ
10 εἶπεν, Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασι
βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται,
11 ἐν τούτοις φθείρονται. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐ-
πορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν,
12 καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγά-
παις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ὑμῖν, ἀφόβως ἑαυτοὺς
ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι,
δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα,
13 κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας,
ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετή-
14 ρηται. προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἑνὼχ
15 λέγων, Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν μυριάσιν ἁγίαις αὐτοῦ, ποιῆσαι
κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν
περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν, καὶ πε-
ρὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ᾽ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ
16 ἀσεβεῖς. οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυ-
μίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα,
17 θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφελείας χάριν. Ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί,

---

v.8 ὁμοίως[bo] μέντοι[c] καί[c] οὗτος[rdnmp] ἐνυπνιάζομαι[vppnnmp] σάρξ[nafs] μέν[xo] μιαίνω[vipa3p] κυριότης[nafs] δέ[c] ἀθετέω[vipa3p] δόξα[nafp] δέ[c] βλασφημέω[vipa3p]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Μιχαήλ[tp] ὁ[dnms] ἀρχάγγελος[nnms] ὅτε[bo] ὁ[ddms] διάβολος[admsn] διακρίνω[vppmnms] διαλέγομαι[viin3s] περί[p] ὁ[dgms] Μωϋσῆς[ngms] σῶμα[ngns] οὐ[xo] τολμάω[viaa3s] κρίσις[nafs] ἐπιφέρω[vnaa] βλασφημία[ngfs] ἀλλά[c] λέγω[viaa3s] ἐπιτιμάω[voaa3s] σύ[rpd-s] κύριος[nnms]. **v.10** οὗτος[rdnmp] δέ[c] ὅσος[rcanp] μέν[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p] βλασφημέω[vipa3p] ὅσος[rcanp] δέ[c] φυσικῶς[bo] ὡς[bo] ὁ[dnnp] ἄλογος[annpn] ζῷον[nnnp] ἐπίσταμαι[vipn3p] ἐν[p] οὗτος[rddnp] φθείρω[vipp3p]. **v.11** οὐαί[i] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ὁ[dgms] Κάϊν[tp] πορεύομαι[viao3p] καί[c] ὁ[ddfs] πλάνη[ndfs] ὁ[dgms] Βαλαάμ[tp] μισθός[ngms] ἐκχέω[viap3p] καί[c] ὁ[ddfs] ἀντιλογία[ndfs] ὁ[dgms] Κόρε[tp] ἀπόλλυμι[viam3p]. **v.12** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγάπη[ndfp] σύ[rpg-p] σπιλάς[nnfp] συνευωχέομαι[vppnnmp] σύ[rpd-p] ἀφόβως[bo] ἑαυτοῦ[rxamp] ποιμαίνω[vppanmp] νεφέλη[nnfp] ἄνυδρος[anfpn] ὑπό[p] ἄνεμος[ngmp] περιφέρω[vpppnfp] δένδρον[nnnp] φθινοπωρινός[annpn] ἄκαρπος[annpn] δίς[bo] ἀποθνῄσκω[vpaannp] ἐκριζόω[vpapnnp]. **v.13** κῦμα[nnnp] ἄγριος[annpn] θάλασσα[ngfs] ἐπαφρίζω[vppannp] ὁ[dafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] αἰσχύνη[nafp] ἀστήρ[nnmp] πλανήτης[nnmp] ὅς[rrdmp] ὁ[dnms] ζόφος[nnms] ὁ[dgns] σκότος[ngns] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] τηρέω[vixp3s]. **v.14** προφητεύω[viaa3s] δέ[c] καί[c] οὗτος[rddmp] ἕβδομος[anmsn] ἀπό[p] Ἀδάμ[tp] Ἑνώχ[tp] λέγω[vppanms] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[viaa3s] κύριος[nnms] ἐν[p] μυριάς[ndmp] ἅγιος[adfpn] αὐτός[rpgms]. **v.15** ποιέω[vnaa] κρίσις[nafs] κατά[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ἐλέγχω[vnaa] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀσεβής[anmpn] αὐτός[rpgmp] περί[p] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] ἀσέβεια[ngfs] αὐτός[rpgmp] ὅς[rrgnp] ἀσεβέω[viaa3p] καί[c] περί[p] πᾶς[agnpn] ὁ[dgnp] σκληρός[agnpn] ὅς[rrgnp] λαλέω[viaa3p] κατά[p] αὐτός[rpgms] ἁμαρτωλός[anmpn] ἀσεβής[anmpn]. **v.16** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] γογγυστής[nnmp] μεμψίμοιρος[anmpn] κατά[p] ὁ[dafp] ἐπιθυμία[nafp] αὐτός[rpgmp] πορεύομαι[vppnnmp] καί[c] ὁ[dnns] στόμα[nnns] αὐτός[rpgmp] λαλέω[vipa3s] ὑπέρογκος[aanpn] θαυμάζω[vppanmp] πρόσωπον[nanp] ὠφέλεια[ngfs] χάριν[bo].

μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐ- 18
σχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας
πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ἑ- 19
αυτούς, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, 20
τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν Πνεύ-
ματι Ἁγίω προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, 21
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι, οὓς δὲ ἐν 22, 23
φόβῳ σώζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ
τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι 24
ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀ-
μώμους ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα 25
καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

---

v.17 σύ[rpn-p] δέ[c] ἀγαπητός[avmpn] μιμνήσκομαι[vdap2p] ὁ[dgnp] ῥῆμα[ngnp] ὁ[dgnp] προεῖπον[vpxpgnp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.18** ὅτι[c] λέγω[viia3p] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἐν[p] ἔσχατος[admsn] χρόνος[ndms] εἰμί[vifx3p] ἐμπαίκτης[nnmp] κατά[p] ὁ[dafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἐπιθυμία[nafp] πορεύομαι[vppnnmp] ὁ[dgfp] ἀσέβεια[ngfp]. **v.19** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἀποδιορίζω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ψυχικός[anmpn] πνεῦμα[nans] μή[xo] ἔχω[vppanmp]. **v.20** σύ[rpn-p] δέ[c] ἀγαπητός[avmpn] ὁ[ddfs] ἅγιος[adfss] σύ[rpg-p] πίστις[ndfs] ἐποικοδομέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] προσεύχομαι[vppnnmp]. **v.21** ἑαυτοῦ[rxamp] ἐν[p] ἀγάπη[ndfs] θεός[ngms] τηρέω[vdaa2p] προσδέχομαι[vppnnmp] ὁ[dans] ἔλεος[nans] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] εἰς[p] ζωή[nafs] αἰώνιος[aafsn]. **v.22** καί[c] ὅς[rramp] μέν[xo] ἐλεέω[vdpa2p] διακρίνω[vppmnmp]. **v.23** ὅς[rramp] δέ[c] ἐν[p] φόβος[ndms] σῴζω[vdpa2p] ἐκ[p] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] ἁρπάζω[vppanmp] μισέω[vppanmp] καί[c] ὁ[dams] ἀπό[p] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] σπιλόω[vpxpams] χιτών[nams]. **v.24** ὁ[ddms] δέ[c] δύναμαι[vppndms] φυλάσσω[vnaa] σύ[rpa-p] ἄπταιστος[aampn] καί[c] ἵστημι[vnaa] κατενώπιον[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms] ἄμωμος[aampn] ἐν[p] ἀγαλλίασις[ndfs]. **v.25** μόνος[admsn] σοφός[admsn] θεός[ndms] σωτήρ[ndms] ἐγώ[rpg-p] δόξα[nnfs] καί[c] μεγαλωσύνη[nnfs] κράτος[nnns] καί[c] ἐξουσία[nnfs] καί[c] νῦν[bo] καί[c] εἰς[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th].

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖ-
ξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν
ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,
2 ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ
3 Χριστοῦ, ὅσα τε εἶδε. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκού-
οντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας. καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ
4 γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλη-
σίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ
ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐστιν
5 ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς
ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασι-
λέων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς, καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ
6 τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς
βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ
7 τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἰδοὺ ἔρχεται
μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες
αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς
8 γῆς. ναί, ἀμήν. Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος,

---

1. **v.1** ἀποκάλυψις[nnfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὅς[rrafs] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θεός[nnms] δείκνυμι[vnaa] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὅς[rranp] δεῖ[vipq3s] γίνομαι[vnad] ἐν[p] τάχος[ndns] καί[c] σημαίνω[viaa3s] ἀποστέλλω[vpaanms] διά[p] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] αὐτός[rpgms] ὁ[ddms] δοῦλος[ndms] αὐτός[rpgms] Ἰωάννης[ndms]. **v.2** ὅς[rrnms] μαρτυρέω[viaa3s] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὅσος[rcanp] τέ[xo] ὁράω[viaa3s]. **v.3** μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] ἀναγινώσκω[vppanms] καί[c] ὁ[dnmp] ἀκούω[vppanmp] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] καί[c] τηρέω[vppanmp] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] γράφω[vpxpanp] ὁ[dnms] γάρ[c] καιρός[nnms] ἐγγύς[bo]. **v.4** Ἰωάννης[nnms] ὁ[ddfp] ἑπτά[tn] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[ddfp] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἀσία[ndfs] χάρις[nnfs] σύ[rpd-p] καί[c] εἰρήνη[nnfs] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἑπτά[tn] πνεῦμα[ngnp] ὅς[rrnnp] εἰμί[vipx3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] αὐτός[rpgms]. **v.5** καί[c] ἀπό[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[dnms] μάρτυς[nnms] ὁ[dnms] πιστός[anmsn] ὁ[dnms] πρωτότοκος[anmsn] ἐκ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] ὁ[dnms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgmp] βασιλεύς[ngmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[ddms] ἀγαπάω[vpaadms] ἐγώ[rpa-p] καί[c] λούω[vpaadms] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] ἐγώ[rpg-p] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] αὐτός[rpgms]. **v.6** καί[c] ποιέω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] βασιλεύς[namp] καί[c] ἱερεύς[namp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms] αὐτός[rpgms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] κράτος[nnns] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.7** ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3s] μετά[p] ὁ[dgfp] νεφέλη[ngfp] καί[c] ὁράω[vifd3s] αὐτός[rpams] πᾶς[anmsn] ὀφθαλμός[nnms] καί[c] ὅστις[rrnmp] αὐτός[rpams] ἐκκεντέω[viaa3p] καί[c] κόπτω[vifd3p] ἐπί[p] αὐτός[rpams] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] φυλή[nnfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ναί[xo] ἀμήν[th].

λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.
Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ 9
θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενό-
μην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐγενόμην ἐν Πνεύματι 10
ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην
ὡς σάλπιγγος, λεγούσης, Ἐγώ ἐιμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος 11
καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ Ὃ βλέπεις γράψον, εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον
ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ, εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς Σμύρ-
ναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ
εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν. καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν 12
τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ
λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ 13
ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
μαστοῖς ζώνην χρυσῆν, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευ- 14
καὶ ὡσει ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ
πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ 15
πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, καὶ 16
ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ, ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον 17

---

v.8 ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ὅς[tl] καί[c] ὁ[dnns] Ὦ[tl] ἀρχή[nnfs] καί[c] τέλος[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] καί[c] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-p] καί[c] συγκοινωνός[anmsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] καί[c] ὑπομονή[ndfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] γίνομαι[viad1s] ἐν[p] ὁ[ddfs] νῆσος[ndfs] ὁ[ddfs] καλέω[vpppdfs] Πάτμος[ndfs] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.10** γίνομαι[viad1s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἐν[p] ὁ[ddfs] κυριακός[adfsn] ἡμέρα[ndfs] καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] ὡς[bo] σάλπιγξ[ngfs]. **v.11** λέγω[vppagfs] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ὅς[tl] καί[c] ὁ[dnns] ὦ[tl] ὅς[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἔσχατος[anmsn] καί[c] ὅς[rrans] βλέπω[vipa2s] γράφω[vdaa2s] εἰς[p] βιβλίον[nans] καί[c] πέμπω[vdaa2s] ὁ[ddfp] ἑπτά[tn] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[ddfp] ἐν[p] Ἀσία[ndfs] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] καί[c] εἰς[p] Σμύρνα[nafs] καί[c] εἰς[p] Πέργαμος[nafs] καί[c] εἰς[p] Θυάτειρα[nanp] καί[c] εἰς[p] Σάρδεις[nafp] καί[c] εἰς[p] Φιλαδέλφεια[nafs] καί[c] εἰς[p] Λαοδίκεια[nafs]. **v.12** καί[c] ἐπιστρέφω[viaa1s] βλέπω[vnpa] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ὅστις[rrnfs] λαλέω[viaa3s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐπιστρέφω[vpaanms] ὁράω[viaa1s] ἑπτά[tn] λυχνία[nafp] χρυσοῦς[aafpn]. **v.13** καί[c] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgfp] ἑπτά[tn] λυχνία[ngfp] ὅμοιος[aamsn] υἱός[ndms] ἄνθρωπος[ngms] ἐνδύω[vpxmams] ποδήρης[aamsn] καί[c] περιζώννυμι[vpxpams] πρός[p] ὁ[ddmp] μαστός[ndmp] ζώνη[nafs] χρυσοῦς[aafsn]. **v.14** ὁ[dnfs] δέ[c] κεφαλή[nnfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnfp] θρίξ[nnfp] λευκός[anfpn] ὡσεί[bo] ἔριον[nnns] λευκός[annsn] ὡς[bo] χιών[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φλόξ[nnfs] πῦρ[ngns]. **v.15** καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅμοιος[anmpn] χαλκολίβανον[ndns] ὡς[bo] ἐν[p] κάμινος[ndfs] πυρόω[vpxpnmp] καί[c] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φωνή[nnfs] ὕδωρ[ngnp] πολύς[agnpn]. **v.16** καί[c] ἔχω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfs] δεξιός[adfsn] αὐτός[rpgms] χείρ[ndfs] ἀστήρ[namp] ἑπτά[tn] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] ῥομφαία[nnfs] δίστομος[anmsn] ὀξύς[anfsn] ἐκπορεύομαι[vppnnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ὄψις[nnfs] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] φαίνω[vipa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] δύναμις[ndfs] αὐτός[rpgms].

αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἐπέθηκε
τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ᾽ ἐμὲ λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ, ἐγώ εἰμι
18 ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ
ἰδοὺ, ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν, καὶ ἔχω τὰς
19 κλεῖς τοῦ ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου. γράψον ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσὶ,
20 καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα, τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ, ἀ-
στέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς
χρυσᾶς. οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι, καὶ
αἱ ἑπτὰ λυχνίαι ἅς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσί.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφέσίνης ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ
κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν
2 μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ
τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστά-
σαι κακούς, καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους
3 καὶ οὐκ εἰσί, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας καὶ
ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέ-
4 κμηκας. ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην
5 ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον
καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον, εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ κι-
νήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς,
6 ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μι-

---

v.17 καί[c] ὅτε[bo] ὁράω[viaa1s] αὐτός[rpams] πίπτω[viaa1s] πρός[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] νεκρός[anmsn] καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3s] ὁ[dafs] δεξιός[aafsn] αὐτός[rpgms] χείρ[nafs] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] φοβέομαι[vdpm2s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἔσχατος[anmsn]. **v.18** καί[c] ὁ[dnms] ζάω[vppanms] καί[c] γίνομαι[viad1s] νεκρός[anmsn] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ζάω[vppanms] εἰμί[vipx1s] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th] καί[c] ἔχω[vipa1s] ὁ[dafp] κλείς[nafp] ὁ[dgms] ᾅδης[ngms] καί[c] ὁ[dgms] θάνατος[ngms]. **v.19** γράφω[vdaa2s] ὅς[rranp] ὁράω[viaa2s] καί[c] ὅς[rranp] εἰμί[vipx3p] καί[c] ὅς[rranp] μέλλω[vipa3s] γίνομαι[vnpn] μετά[p] οὗτος[rdanp]. **v.20** ὁ[dnns] μυστήριον[nnns] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] ἀστήρ[ngmp] ὅς[rrgmp] ὁράω[viaa2s] ἐπί[p] ὁ[dgfs] δεξιός[agfsn] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] λυχνία[nafp] ὁ[dafp] χρυσοῦς[aafpn] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] ἀστήρ[nnmp] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dgfp] ἑπτά[tn] ἐκκλησία[ngfp] εἰμί[vipx3p] καί[c] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] λυχνία[nnfp] ὅς[rrafp] ὁράω[viaa2s] ἑπτά[tn] ἐκκλησία[nnfp] εἰμί[vipx3p]. **2. v.1** ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] Ἔφεσος[ngfs] ἐκκλησία[ngfs] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] κρατέω[vppanms] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἀστήρ[namp] ἐν[p] ὁ[ddfs] δεξιός[adfsn] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] περιπατέω[vppanms] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgfp] ἑπτά[tn] λυχνία[ngfp] ὁ[dgfp] χρυσοῦς[agfpn]. **v.2** οἶδα[vixa1s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dams] κόπος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] ὑπομονή[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ὅτι[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2s] βαστάζω[vnaa] κακός[aampn] καί[c] πειράζω[viam2s] ὁ[damp] φάσκω[vppaamp] εἰμί[vnpx] ἀπόστολος[namp] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] καί[c] εὑρίσκω[viaa2s] αὐτός[rpamp] ψευδής[aampn]. **v.3** καί[c] βαστάζω[viaa2s] καί[c] ὑπομονή[nafs] ἔχω[vipa2s] καί[c] διά[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] κοπιάω[vixa2s] καί[c] οὐ[xo] κάμνω[vixa2s]. **v.4** ἀλλά[c] ἔχω[vipa1s] κατά[p] σύ[rpg-s] ὅτι[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] ἀφίημι[viaa2s]. **v.5** μνημονεύω[vdpa2s] οὖν[c] πόθεν[bo] ἐκπίπτω[vixa2s] καί[c] μετανοέω[vdaa2s] καί[c] ὁ[danp] πρῶτος[aanpn] ἔργον[nanp] ποιέω[vdaa2s] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ἔρχομαι[vipn1s] σύ[rpd-s] ταχύς[bo] καί[c] κινέω[vifa1s] ὁ[dafs] λυχνία[nafs] σύ[rpg-s] ἐκ[p] ὁ[dgms] τόπος[ngms] αὐτός[rpgfs] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vsaa2s].

σῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 7
Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν
μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλη- 8
σίας Σμυρναίων γράψον, Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος,
ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν, Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν 9
καὶ τὴν πτωχείαν, πλούσιος δὲ εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λε-
γόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ
τοῦ Σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν, ἰδοὺ μέλλει βά- 10
λειν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε
θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι
τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 11
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου
τοῦ δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γρά- 12
ψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν,
Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατα- 13
νᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν, μου,
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου, ὁ πιστός, ὃς
ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς, ἀλλ' ἔχω κα- 14
τὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ,
ὃς ἐδίδασκε το'ν Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν

---

v.6 ἀλλά[c] οὗτος[rdans] ἔχω[vipa2s] ὅτι[c] μισέω[vipa2s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὁ[dgmp] Νικολαΐτης[ngmp] ὅς[rranp] κἀγώ[rpn-s] μισέω[vipa1s]. **v.7** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[ddms] νικάω[vppadms] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ἐσθίω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgns] ξύλον[ngns] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgms] παράδεισος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.8** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] Σμύρνα[ngmp] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἔσχατος[anmsn] ὅς[rrnms] γίνομαι[viad3s] νεκρός[anmsn] καί[c] ζάω[viaa3s]. **v.9** οἶδα[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] καί[c] ὁ[dafs] θλῖψις[nafs] καί[c] ὁ[dafs] πτωχεία[nafs] πλούσιος[anmsn] δέ[c] εἰμί[vipx2s] καί[c] ὁ[dafs] βλασφημία[nafs] ὁ[dgmp] λέγω[vppagmp] Ἰουδαῖος[aampn] εἰμί[vnpx] ἑαυτοῦ[rxamp] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ἀλλά[c] συναγωγή[nnfs] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms]. **v.10** μηδείς[aansn] φοβέομαι[vdpm2s] ὅς[rranp] μέλλω[vipa2s] πάσχω[vnpa] ἰδού[vdaa2s] μέλλω[vipa3s] βάλλω[vnaa] ἐκ[p] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] εἰς[p] φυλακή[nafs] ἵνα[c] πειράζω[vsap2p] καί[c] ἔχω[vifa2p] θλῖψις[nafs] ἡμέρα[ngfp] δέκα[tn] γίνομαι[vdpn2s] πιστός[anmsn] ἄχρι[p] θάνατος[ngms] καί[c] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dams] στέφανος[nams] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs]. **v.11** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[dnms] νικάω[vppanms] οὐ[xo] μή[xo] ἀδικέω[vsap3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] ὁ[dgms] δεύτερος[agmsn]. **v.12** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐν[p] Πέργαμος[ndfs] ἐκκλησία[ngfs] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] ῥομφαία[nafs] ὁ[dafs] δίστομος[aafsn] ὁ[dafs] ὀξύς[aafsn]. **v.13** οἶδα[vixa1s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] σύ[rpg-s] καί[c] ποῦ[xo] κατοικέω[vipa2s] ὅπου[bo] ὁ[dnms] θρόνος[nnms] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] καί[c] κρατέω[vipa2s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] καί[c] οὐ[xo] ἀρνέομαι[viad2s] ὁ[dafs] πίστις[nafs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐν[p] ὅς[rrdfp] Ἀντιπᾶς[nnms] ὁ[dnms] μάρτυς[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] πιστός[anmsn] ὅς[rrnms] ἀποκτείνω[viap3s] παρά[p] σύ[rpd-p] ὅπου[bo] κατοικέω[vipa3s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms].

15 Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ
16 σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν, ὅ μισῶ. μετα-
νόησον, εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετʼ αὐτῶν
17 ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν
ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευ-
κὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς
18 ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις
ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι
19 χαλκολιβάνῳ, Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν δια-
κονίαν καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου,
20 καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλʼ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα
ὅτι ἐᾷς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβηλ, τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφῆτιν,
διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς δούλους, πορνεῦσαι καὶ εἰδω-
21 λόθυτα φαγεῖν. καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, ἐʼκ τῆς
22 πορνείας αὐτῆς, καὶ οὐ μετενόησεν. ἰδοὺ ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς
κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετʼ αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην,
23 ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐ-
γώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ

---

v.14 ἀλλά[c] ἔχω[vipa1s] κατά[p] σύ[rpg-s] ὀλίγος[aanpn] ὅτι[c] ἔχω[vipa2s] ἐκεῖ[bo] κρατέω[vppaamp] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] Βαλαάμ[tp] ὅς[rrnms] διδάσκω[viia3s] ὁ[dams] Βαλάκ[tp] βάλλω[vnaa] σκάνδαλον[nans] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] ἐσθίω[vnaa] εἰδωλόθυτος[aanpn] καί[c] πορνεύω[vnaa]. **v.15** οὕτω[bo] ἔχω[vipa2s] καί[c] σύ[rpn-s] κρατέω[vppaamp] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] ὁ[dgmp] Νικολαΐτης[ngmp] ὅς[rrans] μισέω[vipa1s]. **v.16** μετανοέω[vdaa2s] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ἔρχομαι[vipn1s] σύ[rpd-s] ταχύς[bo] καί[c] πολεμέω[vifa1s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ῥομφαία[ndfs] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ἐγώ[rpg-s]. **v.17** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ὁ[ddms] νικάω[vppadms] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ἐσθίω[vnaa] ἀπό[p] ὁ[dgms] μάννα[th] ὁ[dgms] κρύπτω[vpxpgms] καί[c] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ψῆφος[nafs] λευκός[aafsn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] ψῆφος[nafs] ὄνομα[nnns] καινός[annsn] γράφω[vpxpans] ὅς[rrans] οὐδείς[anfsn] γινώσκω[viaa3s] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] λαμβάνω[vppanms]. **v.18** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐν[p] Θυάτειρα[ndnp] ἐκκλησία[ngfs] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φλόξ[nnfs] πῦρ[ngns] καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅμοιος[anmpn] χαλκολίβανον[ndns]. **v.19** οἶδα[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] καί[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] καί[c] ὁ[dafs] διακονία[nafs] καί[c] ὁ[dafs] πίστις[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ὑπομονή[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[danp] ἔργον[nanp] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[danp] ἔσχατος[aanpn] πολύς[aanpc] ὁ[dgnp] πρῶτος[agnpn]. **v.20** ἀλλά[c] ἔχω[vipa1s] κατά[p] σύ[rpg-s] ὀλίγος[aanpn] ὅτι[c] ἐάω[vipa2s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] Ἰεζάβελ[tp] ὁ[dafs] λέγω[vppaafs] ἑαυτοῦ[rxafs] προφῆτις[nafs] διδάσκω[vnpa] καί[c] πλανάω[vnpp] ἐμός[rsamp] δοῦλος[namp] πορνεύω[vnaa] καί[c] εἰδωλόθυτος[aanpn] ἐσθίω[vnaa]. **v.21** καί[c] δίδωμι[viaa1s] αὐτός[rpdfs] χρόνος[nams] ἵνα[c] μετανοέω[vsaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] οὐ[xo] μετανοέω[viaa3s]. **v.22** ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] βάλλω[vipa1s] αὐτός[rpafs] εἰς[p] κλίνη[nafs] καί[c] ὁ[damp] μοιχεύω[vppaamp] μετά[p] αὐτός[rpgfs] εἰς[p] θλῖψις[nafs] μέγας[aafsn] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vsaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] αὐτός[rpgmp].

κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν Θυα- 24
τείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες οὐκ
ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, Οὐ βάλω ἐφ' ὑμᾶς
ἄλλο βάρος. πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε, ἄχρις οὗ ἂν ἥξω. καὶ ὁ 25, 26
νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξου-
σίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς 27
τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς κἀγώ εἴληφα παρά τοῦ
πατρός μου. καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. ὁ ἔχων 28, 29
οὗς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέ- **3**
γει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας,
Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ.
γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ μέλλει ἀποθανεῖν, 2
οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ με- 3
τανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπὶ σε ὡς κλέπτης,
καὶ οὐ μὴ γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σε. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα 4
καὶ ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ πε-
ριπατήσουσι μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν, 5
οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ

---

v.23 καί[c] ὁ[danp] τέκνον[nanp] αὐτός[rpgfs] ἀποκτείνω[vifa1s] ἐν[p] θάνατος[ndms] καί[c] γινώσκω[vifd3p] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] ἐκκλησία[nnfp] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] ἐραυνάω[vppanms] νεφρός[namp] καί[c] καρδία[nafp] καί[c] δίδωμι[vifa1s] σύ[rpd-p] ἕκαστος[admsn] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] σύ[rpg-p]. **v.24** σύ[rpd-p] δέ[c] λέγω[vipa1s] καί[c] λοιπός[admpn] ὁ[ddmp] ἐν[p] Θυάτειρα[ndnp] ὅσος[rcnmp] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ὁ[dafs] διδαχή[nafs] οὗτος[rdafs] καί[c] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3p] ὁ[danp] βάθος[nanp] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] ὡς[bo] λέγω[vipa3p] οὐ[xo] βάλλω[vifa1s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] ἄλλος[aansn] βάρος[nans]. **v.25** πλήν[bo] ὅς[rrans] ἔχω[vipa2p] κρατέω[vdaa2p] ἄχρι[p] ὅς[bo] ἄν[xo] ἥκω[vsaa1s]. **v.26** καί[c] ὁ[dnms] νικάω[vppanms] καί[c] ὁ[dnms] τηρέω[vppanms] ἄχρι[p] τέλος[ngns] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ἐγώ[rpg-s] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ἐξουσία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.27** καί[c] ποιμαίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ῥάβδος[ndfs] σιδηροῦς[adfsn] ὡς[bo] ὁ[dnnp] σκεῦος[nnnp] ὁ[dnnp] κεραμικός[annpn] συντρίβω[vipp3s] ὡς[bo] κἀγώ[rpn-s] λαμβάνω[vixa1s] παρά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s]. **v.28** καί[c] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] ἀστήρ[nams] ὁ[dams] πρωϊνός[aamsn]. **v.29** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp]. **3. v.1** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐν[p] Σάρδεις[ndfp] ἐκκλησία[ngfs] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[danp] ἑπτά[tn] πνεῦμα[nanp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἀστήρ[namp] οἶδα[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὅτι[c] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἔχω[vipa2s] ὅτι[c] ζάω[vipa2s] καί[c] νεκρός[anmsn] εἰμί[vipx2s]. **v.2** γίνομαι[vdpn2s] γρηγορέω[vppanms] καί[c] στηρίζω[vdaa2s] ὁ[danp] λοιπός[aanpn] ὅς[rranp] μέλλω[vipa3s] ἀποθνῄσκω[vnaa] οὐ[xo] γάρ[c] εὑρίσκω[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] πληρόω[vpxpanp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.3** μνημονεύω[vdpa2s] οὖν[c] πῶς[bo] λαμβάνω[vixa2s] καί[c] ἀκούω[viaa2s] καί[c] τηρέω[vdpa2s] καί[c] μετανοέω[vdaa2s] ἐάν[qo] οὖν[c] μή[xo] γρηγορέω[vsaa2s] ἥκω[vifa1s] ἐπί[p] σύ[rpa-s] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] γινώσκω[vsaa2s] ποῖος[rqafs] ὥρα[nafs] ἥκω[vifa1s] ἐπί[p] σύ[rpa-s]. **v.4** ἔχω[vipa2s] ὀλίγος[aanpn] ὄνομα[nanp] καί[c] ἐν[p] Σάρδεις[ndfp] ὅς[rranp] οὐ[xo] μολύνω[viaa3p] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgnp] καί[c] περιπατέω[vifa3p] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] λευκός[adnpn] ὅτι[c] ἄξιος[anmpn] εἰμί[vipx3p].

ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄ-
νομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων
6 αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
7 σίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον,
Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ Δαβίδ, ὁ
8 ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείει, καὶ κλείει καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει, Οἶδά
σου τὰ ἔργα ἰδού, δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, καὶ
οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ
9 ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ
διδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς
Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται, ἰδοὺ ποιήσω
αὐτοὺς, ἵνα ἥξωσι καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου,
10 καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς
ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ
τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι
11 τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδού, ἔρχομαι ταχύ, κράτει
12 ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν, ποιήσω
αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ
ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα
τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου. τῆς καινῆς Ἰερουσαλήμ, ἡ κατα-
βαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου

---

v.5 ὁ[dnms] νικάω[vppanms] οὗτος[rdnms] περιβάλλω[vifm3s] ἐν[p] ἱμάτιον[ndnp] λευκός[adnpn] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] ἐξαλείφω[vifa1s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] βίβλος[ngfs] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] καί[c] ἐξομολογέω[vifm1s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἄγγελος[ngmp] αὐτός[rpgms]. **v.6** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp]. **v.7** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐν[p] Φιλαδέλφεια[ndfs] ἐκκλησία[ngfs] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] ὁ[dnms] ἀληθινός[anmsn] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dafs] κλείς[nafs] ὁ[dgms] Δαυίδ[tp] ὁ[dnms] ἀνοίγω[vppanms] καί[c] οὐδείς[anfsn] κλείω[vipa3s] καί[c] κλείω[vipa3s] καί[c] οὐδείς[anfsn] ἀνοίγω[vipa3s]. **v.8** οἶδα[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ἰδού[vdaa2s] δίδωμι[vixa1s] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s] θύρα[nafs] ἀνοίγω[vpxpafs] καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] κλείω[vnaa] αὐτός[rpafs] ὅτι[c] μικρός[aafsn] ἔχω[vipa2s] δύναμις[nafs] καί[c] τηρέω[viaa2s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dams] λόγος[nams] καί[c] οὐ[xo] ἀρνέομαι[viad2s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** ἰδού[vdaa2s] δίδωμι[vipa1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] συναγωγή[ngfs] ὁ[dgms] Σατανᾶς[ngms] ὁ[dgmp] λέγω[vppagmp] ἑαυτοῦ[rxamp] Ἰουδαῖος[aampn] εἰμί[vnpx] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ἀλλά[c] ψεύδομαι[vipe3p] ἰδού[vdaa2s] ποιέω[vifa1s] αὐτός[rpamp] ἵνα[c] ἥκω[vsaa3p] καί[c] προσκυνέω[vsaa3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s] καί[c] γινώσκω[vsaa3p] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἀγαπάω[viaa1s] σύ[rpa-s]. **v.10** ὅτι[c] τηρέω[viaa2s] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] ὑπομονή[ngfs] ἐγώ[rpg-s] κἀγώ[rpn-s] σύ[rpa-s] τηρέω[vifa1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὥρα[ngfs] ὁ[dgms] πειρασμός[ngms] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs] ἔρχομαι[vnpn] ἐπί[p] ὁ[dgfs] οἰκουμένη[ngfs] ὅλος[agfsn] πειράζω[vnaa] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn1s] ταχύς[bo] κρατέω[vdpa2s] ὅς[rrans] ἔχω[vipa2s] ἵνα[c] μηδείς[anmsn] λαμβάνω[vsaa3s] ὁ[dams] στέφανος[nams] σύ[rpg-s].

τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ- 13
κλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Λαοδικέων γράψον, 14
Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ
τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ, Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ 15
οὔτε ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς εἴης ἢ ζεστός. οὕτως, ὅτι χλια- 16
ρὸς εἶ, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ
στόματός μου. ὅτι λέγεις, ὅτι Πλούσιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα 17
καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος
καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, συμβουλεύω 18
σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα
πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ
ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλούριον ἐγχρῖσον τοὺς
ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ 19
παιδεύω. ζήλωσον οὖν καὶ μετανόησον. ἰδοὺ, ἕστηκα ἐπὶ τὴν 20
θύραν καὶ κρούω, ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ
τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ,
καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν 21
τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός
μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 22

---

v.12 ὁ[dnms] νικάω[vppanms] ποιέω[vifa1s] αὐτός[rpams] στῦλος[nams] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἔξω[bo] οὐ[xo] μή[xo] ἐξέρχομαι[vsaa3s] ἔτι[bo] καί[c] γράφω[vifa1s] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] καινός[agfsn] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dnfs] καταβαίνω[vipa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] καινός[aansn]. **v.13** ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp]. **v.14** καί[c] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] Λαοδικεύς[ngmp] γράφω[vdaa2s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] ἀμήν[th] ὁ[dnms] μάρτυς[nnms] ὁ[dnms] πιστός[anmsn] καί[c] ἀληθινός[anmsn] ὁ[dnfs] ἀρχή[nnfs] ὁ[dgfs] κτίσις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.15** οἶδα[vixa1s] σύ[rpg-s] ὁ[danp] ἔργον[nanp] ὅτι[c] οὔτε[c] ψυχρός[anmsn] εἰμί[vipx2s] οὔτε[c] ζεστός[anmsn] ὄφελον[i] ψυχρός[anmsn] εἰμί[vopx2s] ἤ[xo] ζεστός[anmsn]. **v.16** οὕτω[bo] ὅτι[c] χλιαρός[anmsn] εἰμί[vipx2s] καί[c] οὔτε[c] ψυχρός[anmsn] οὔτε[c] ζεστός[anmsn] μέλλω[vipa1s] σύ[rpa-s] ἐμέω[vnaa] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ἐγώ[rpg-s]. **v.17** ὅτι[c] λέγω[vipa2s] ὅτι[c] πλούσιος[anmsn] εἰμί[vipx1s] καί[c] πλουτέω[vixa1s] καί[c] οὐδείς[agnsn] χρεία[nafs] ἔχω[vipa1s] καί[c] οὐ[xo] οἶδα[vixa2s] ὅτι[c] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] ταλαίπωρος[anmsn] καί[c] ἐλεεινός[anmsn] καί[c] πτωχός[anmsn] καί[c] τυφλός[anmsn] καί[c] γυμνός[anmsn]. **v.18** συμβουλεύω[vipa1s] σύ[rpd-s] ἀγοράζω[vnaa] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] χρυσίον[nans] πυρόω[vpxpans] ἐκ[p] πῦρ[ngns] ἵνα[c] πλουτέω[vsaa2s] καί[c] ἱμάτιον[nanp] λευκός[aanpn] ἵνα[c] περιβάλλω[vsam2s] καί[c] μή[xo] φανερόω[vsap3s] ὁ[dnfs] αἰσχύνη[nnfs] ὁ[dgfs] γυμνότης[ngfs] σύ[rpg-s] καί[c] κολλούριον[nans] ἐγχρίω[vdaa2s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] σύ[rpg-s] ἵνα[c] βλέπω[vspa2s]. **v.19** ἐγώ[rpn-s] ὅσος[rcamp] ἐάν[qo] φιλέω[vspa1s] ἐλέγχω[vipa1s] καί[c] παιδεύω[vipa1s] ζηλόω[vdaa2s] οὖν[c] καί[c] μετανοέω[vdaa2s]. **v.20** ἰδού[vdaa2s] ἵστημι[vixa1s] ἐπί[p] ὁ[dafs] θύρα[nafs] καί[c] κρούω[vipa1s] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀκούω[vsaa3s] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἀνοίγω[vsaa3s] ὁ[dafs] θύρα[nafs] εἰσέρχομαι[vifd1s] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] δειπνέω[vifa1s] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] αὐτός[rpnms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.21** ὁ[dnms] νικάω[vppanms] δίδωμι[vifa1s] αὐτός[rpdms] καθίζω[vnaa] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] ἐγώ[rpg-s] ὡς[bo] κἀγώ[rpn-s] νικάω[viaa1s] καί[c] καθίζω[viaa1s] μετά[p] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] αὐτός[rpgms].

λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετʹ
ἐμοῦ, λέγουσα, Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ
2 ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ, θρόνος
3 ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος, καὶ ὁ
καθήμενος ἦν ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ, καὶ
4 ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοία ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυ-
κλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς
θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πρεσβυτέρους καθη-
μένους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἔσχον ἐπὶ
5 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου
ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταί καὶ φωναὶ. καὶ ἑπτὰ λαμ-
πάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ
6 πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑα-
λίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ. καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ
τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄ-
7 πισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον
ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς
8 ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ, καὶ
τέσσαρα ζῶα, ἓν καθʹ ἑαυτὸ εἶχον ἀνὰ πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν,
καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡ-

---

v.22 ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s] τίς[rqans] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] λέγω[vipa3s] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp]. **4. v.1** μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] θύρα[nnfs] ἀνοίγω[vpxpnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] ὅς[rrafs] ἀκούω[viaa1s] ὡς[bo] σάλπιγξ[ngfs] λαλέω[vppagfs] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanfs] ἀναβαίνω[vdaa2s] ὧδε[bo] καί[c] δείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὅς[rranp] δεῖ[vipq3s] γίνομαι[vnad] μετά[p] οὗτος[rdanp]. **v.2** καί[c] εὐθέως[bo] γίνομαι[viad1s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] ἰδού[vdaa2s] θρόνος[nnms] κεῖμαι[viin3s] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] κάθημαι[vppnnms]. **v.3** καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] εἰμί[viix3s] ὅμοιος[anmsn] ὅρασις[ndfs] λίθος[ndms] ἴασπις[ndfs] καί[c] σάρδιον[ndms] καί[c] ἶρις[nnfs] κυκλόθεν[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὅμοιος[anfsn] ὅρασις[ndfs] σμαράγδινος[admsn]. **v.4** καί[c] κυκλόθεν[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] θρόνος[nnmp] εἴκοσι[nnmp] καί[c] τέσσαρες[nnmp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[damp] θρόνος[namp] ὁράω[viaa1s] ὁ[damp] εἴκοσι[nnmp] καί[c] τέσσαρες[namp] πρεσβύτερος[aampn] κάθημαι[vppnamp] περιβάλλω[vpxpamp] ἐν[p] ἱμάτιον[ndnp] λευκός[adnpn] καί[c] ἔχω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgmp] στέφανος[namp] χρυσοῦς[aampn]. **v.5** καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ἐκπορεύομαι[vipn3p] ἀστραπή[nnfp] καί[c] βροντή[nnfp] καί[c] φωνή[nnfp] καί[c] ἑπτά[tn] λαμπάς[nnfp] πῦρ[ngns] καίω[vpppnfp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὅς[rrnfp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnnp] ἑπτά[tn] πνεῦμα[nnnp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** καί[c] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] θάλασσα[nnfs] ὑάλινος[anfsn] ὅμοιος[anfsn] κρύσταλλος[ndms] καί[c] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] κύκλῳ[ndms] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] τέσσαρες[nnnp] ζῷον[nnnp] γέμω[vppannp] ὀφθαλμός[ngmp] ἔμπροσθεν[bo] καί[c] ὄπισθεν[bo]. **v.7** καί[c] ὁ[dnns] ζῷον[nnns] ὁ[dnns] πρῶτος[annsn] ὅμοιος[annsn] λέων[ndms] καί[c] ὁ[dnns] δεύτερος[annsn] ζῷον[nnns] ὅμοιος[annsn] μόσχος[ndms] καί[c] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ζῷον[nnns] ἔχω[vppanns] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] ὡς[bo] ἄνθρωπος[nnms] καί[c] ὁ[dnns] τέταρτος[annsn] ζῷον[nnns] ὅμοιος[annsn] ἀετός[ndms] πέτομαι[vppndms].

μέρας καὶ νυκτὸς, λέγοντα, Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος ὁ Θεὸς
ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώ- 9
σουσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται οἱ 10
εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνοῦσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων, καὶ βαλλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου,
λέγοντες, Ἄξιος εἶ, Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν, καὶ τὴν τιμὴν καὶ 11
τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου
ἐισὶ καὶ ἐκτίσθησαν.

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου **5**
βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὄπισθεν, κατεσφραγισμένον
σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φω- 2
νῇ μεγάλῃ, Τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς
σφραγῖδας αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ 3
τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέ-
πειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη 4
ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς 5
ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, Μὴ κλαῖε, ἰδοὺ, ἐνίκησεν ὁ λέων
ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαβίδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ

---

v.8 καί[c] τέσσαρες[nnnp] ζῷον[nnnp] εἷς[nnns] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxans] ἔχω[viia3p] ἀνά[p] πτέρυξ[nafp] ἕξ[tn] κυκλόθεν[bo] καί[c] ἔσωθεν[bo] γέμω[vppannp] ὀφθαλμός[ngmp] καί[c] ἀνάπαυσις[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] λέγω[vppaams] ἅγιος[anmsn] ἅγιος[anmsn] ἅγιος[anmsn] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms]. **v.9** καί[c] ὅταν[c] δίδωμι[vifa3p] ὁ[dnnp] ζῷον[nnnp] δόξα[nafs] καί[c] τιμή[nafs] καί[c] εὐχαριστία[nafs] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[ddms] ζάω[vppadms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.10** πίπτω[vifn3p] ὁ[dnmp] εἴκοσι[nnmp] καί[c] τέσσαρες[nnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] προσκυνέω[vipa3p] ὁ[ddms] ζάω[vppadms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] καί[c] βάλλω[vipa3p] ὁ[damp] στέφανος[namp] αὐτός[rpgmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] λέγω[vppanmp]. **v.11** ἄξιος[anmsn] εἰμί[vipx2s] κύριος[nvms] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dafs] δόξα[nafs] καί[c] ὁ[dafs] τιμή[nafs] καί[c] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] ὅτι[c] σύ[rpn-s] κτίζω[viaa2s] ὁ[danp] πᾶς[aanpn] καί[c] διά[p] ὁ[dans] θέλημα[nans] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx3p] καί[c] κτίζω[viap3p].

5. v.1 καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐπί[p] ὁ[dafs] δεξιός[aafsn] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] βιβλίον[nans] γράφω[vpxpans] ἔσωθεν[bo] καί[c] ὄπισθεν[bo] κατασφραγίζω[vpxpans] σφραγίς[ndfp] ἑπτά[tn]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄγγελος[nams] ἰσχυρός[aamsn] κηρύσσω[vppaams] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] ἄξιος[anmsn] ἀνοίγω[vnaa] ὁ[dans] βιβλίον[nans] καί[c] λύω[vnaa] ὁ[dafp] σφραγίς[nafp] αὐτός[rpgns]. **v.3** καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] οὐδέ[bo] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] οὐδέ[bo] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀνοίγω[vnaa] ὁ[dans] βιβλίον[nans] οὐδέ[bo] βλέπω[vnpa] αὐτός[rpans]. **v.4** καί[c] ἐγώ[rpn-s] κλαίω[viia1s] πολύς[aanpn] ὅτι[c] οὐδείς[anfsn] ἄξιος[anmsn] εὑρίσκω[viap3s] ἀνοίγω[vnaa] καί[c] ἀναγινώσκω[vnaa] ὁ[dans] βιβλίον[nans] οὔτε[c] βλέπω[vnpa] αὐτός[rpans].

6 λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον, καὶ ἰδού, ἐν μέσῳ
τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυ-
τέρων, ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ
ὀφθαλμοὺς ἑπτά, οἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπε-
7 σταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθε, καὶ εἴληφε τὸ βιβλίον
8 ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβε
τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι
ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φι-
άλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν
9 ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες, Ἄξιος εἶ λαβεῖν
τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ
ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ
10 γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡ-
11 μῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλοθεν τοῦ θρό-
νου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν
12 μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες φωνῇ με-
γάλῃ, Ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν
καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐ-
13 λογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ,
καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν

---

v.5 καί[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] κλαίω[vdpa2s] ἰδού[vdaa2s] νικάω[viaa3s] ὁ[dnms] λέων[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] φυλή[ngfs] Ἰούδας[ngms] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] Δαυίδ[tp] ἀνοίγω[vnaa] ὁ[dans] βιβλίον[nans] καί[c] λύω[vnaa] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] σφραγίς[nafp] αὐτός[rpgns]. **v.6** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] καί[c] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] ἀρνίον[nnns] ἵστημι[vpxanns] ὡς[bo] σφάζω[vpxpnns] ἔχω[vppanns] κέρας[nanp] ἑπτά[tn] καί[c] ὀφθαλμός[namp] ἑπτά[tn] ὅς[rrnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnnp] ἑπτά[tn] ὁ[dgms] θεός[ngms] πνεῦμα[nnnp] ὁ[dnnp] ἀποστέλλω[vpxpnnp] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.7** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] λαμβάνω[vixa3s] ὁ[dans] βιβλίον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgfs] δεξιός[agfsn] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms]. **v.8** καί[c] ὅτε[bo] λαμβάνω[viaa3s] ὁ[dans] βιβλίον[nans] ὁ[dnnp] τέσσαρες[nnnp] ζῷον[nnnp] καί[c] ὁ[dnmp] εἴκοσι[tn] πρεσβύτερος[anmpn] πίπτω[viaa3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] ἔχω[vppanmp] ἕκαστος[anmsn] κιθάρα[nafp] καί[c] φιάλη[nafp] χρυσοῦς[aafpn] γέμω[vppaafp] θυμίαμα[ngnp] ὅς[rrnfp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] προσευχή[nnfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.9** καί[c] ᾄδω[vipa3p] ᾠδή[nafs] καινός[aafsn] λέγω[vppanmp] ἄξιος[anmsn] εἰμί[vipx2s] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dans] βιβλίον[nans] καί[c] ἀνοίγω[vnaa] ὁ[dafp] σφραγίς[nafp] αὐτός[rpgns] ὅτι[c] σφάζω[viap2s] καί[c] ἀγοράζω[viaa2s] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] σύ[rpg-s] ἐκ[p] πᾶς[agfsn] φυλή[ngfs] καί[c] γλῶσσα[ngfs] καί[c] λαός[ngms] καί[c] ἔθνος[ngns]. **v.10** καί[c] ποιέω[viaa2s] ἐγώ[rpa-p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-p] βασιλεύς[namp] καί[c] ἱερεύς[namp] καί[c] βασιλεύω[vifa1p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ἄγγελος[ngmp] πολύς[agmpn] κυκλόθεν[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ὁ[dgnp] ζῷον[ngnp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] αὐτός[rpgmp] μυριάς[nnmp] μυριάς[ngmp] καί[c] χιλιάς[nnfp] χιλιάς[nnfp]. **v.12** λέγω[vppanmp] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ἄξιος[annsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns] ὁ[dnns] σφάζω[vpxpnns] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] καί[c] πλοῦτος[nams] καί[c] σοφία[nafs] καί[c] ἰσχύς[nafs] καί[c] τιμή[nafs] καί[c] δόξα[nafs] καί[c] εὐλογία[nafs].

αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας, Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνοῦ
καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν. 14
καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσεκύνησαν
ζῶντι εἰς τοὺς αἰωνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ **6**
ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴς βρον-
τῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ ἰδού, ἵππος λευκός, καὶ 2
ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,
καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευ- 3
τέραν σφραγῖδα, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, Ἔρχου
καὶ βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ 4
ἐπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα
ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε 5
ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγῖδα, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος,
Ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ ἰδού, ἵππος μέλας, καὶ ὁ κα-
θήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα 6
φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, Χοῖνιξ σίτου δη-
ναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ
τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τε- 7
τάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου

---

v.13 καί[c] πᾶς[aansn] κτίσμα[nans] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] γῆ[ndfs] καί[c] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] ὅς[rranp] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdnp] πᾶς[aanpn] ἀκούω[viaa1s] λέγω[vppaamp] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ὁ[ddns] ἀρνίον[ndns] ὁ[dnfs] εὐλογία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] τιμή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] κράτος[nnns] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.14** καί[c] ὁ[dnnp] τέσσαρες[nnnp] ζῷον[nnnp] λέγω[viia3p] ἀμήν[th] καί[c] ὁ[dnmp] εἴκοσι[tn] πρεσβύτερος[anmpn] πίπτω[viaa3p] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ζάω[vppadms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **6. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns] εἷς[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgfp] σφραγίς[ngfp] καί[c] ἀκούω[viaa1s] εἷς[ngns] ἐκ[p] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] λέγω[vppagns] ὡς[bo] φωνή[ngfs] βροντή[ngfs] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] βλέπω[vdpa2s]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] λευκός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] ἔχω[vppanms] τόξον[nans] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] στέφανος[nnms] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] νικάω[vppanms] καί[c] ἵνα[c] νικάω[vsaa3s]. **v.3** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] δεύτερος[aafsn] σφραγίς[nafs] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dgns] δεύτερος[agnsn] ζῷον[ngns] λέγω[vppagns] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] βλέπω[vdpa2s]. **v.4** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἄλλος[anmsn] ἵππος[nnms] πυρρός[anmsn] καί[c] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dafs] εἰρήνη[nafs] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ἵνα[c] ἀλλήλων[reamp] σφάζω[vsaa3p] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] μάχαιρα[nnfs] μέγας[anfsn]. **v.5** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] τρίτος[aafsn] σφραγίς[nafs] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dgns] τρίτος[agnsn] ζῷον[ngns] λέγω[vppagns] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] βλέπω[vdpa2s] καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] μέλας[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] αὐτός[rpdms] ἔχω[vppanms] ζυγός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.6** καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] λέγω[vppaafs] χοῖνιξ[nnms] σῖτος[ngms] δηνάριον[ngns] καί[c] τρεῖς[nnmp] χοῖνιξ[nnmp] κριθή[ngfs] δηνάριον[ngns] καί[c] ὁ[dans] ἔλαιον[nans] καί[c] ὁ[dams] οἶνος[nams] μή[xo] ἀδικέω[vsaa2s].

8 καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος
ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης ἀκολούθει
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρ-
τον τῆς γῆς, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν
9 θηρίων τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον
ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν
10 λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραζον
φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, Ἕως πότε, ὁ δεσπότης, ὁ ἅγιος καὶ ὁ
ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν, ἀπὸ τῶν κα-
11 τοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐδόθησαν ἑκάστοις στολαὶ λευκαί,
καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως οὗ
πληρωσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ
12 μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε
τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδού, σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ
ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἐγέ-
13 νετο ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν,
ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου
14 σειομένη. καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἱλισσόμενον,
15 καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν, καὶ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ
χιλίαρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος,

---

v.7 καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] τέταρτος[aafsn] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ὁ[dgns] τέταρτος[agnsn] ζῷον[ngns] λέγω[vppaafs] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] βλέπω[vdpa2s]. **v.8** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] χλωρός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgms] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ᾅδης[nnms] ἀκολουθέω[vipa3s] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἐξουσία[nnfs] ἀποκτείνω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dans] τέταρτος[aansn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐν[p] ῥομφαία[ndfs] καί[c] ἐν[p] λιμός[ndms] καί[c] ἐν[p] θάνατος[ndms] καί[c] ὑπό[p] ὁ[dgnp] θηρίον[ngnp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.9** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] πέμπτος[aafsn] σφραγίς[nafs] ὁράω[viaa1s] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ὁ[dgmp] σφάζω[vpxpgmp] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὅς[rrafs] ἔχω[viia3p]. **v.10** καί[c] κράζω[viia3p] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanmp] ἕως[c] πότε[xo] ὁ[dnms] δεσπότης[nnms] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἀληθινός[anmsn] οὐ[xo] κρίνω[vipa2s] καί[c] ἐκδικέω[vipa2s] ὁ[dans] αἷμα[nans] ἐγώ[rpg-p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] κατοικέω[vppagmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** καί[c] δίδωμι[viap3p] ἕκαστος[admpn] στολή[nnfp] λευκός[anfpn] καί[c] λέγω[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] ἀναπαύω[vsam3p] ἔτι[bo] χρόνος[nams] μικρός[aamsn] ἕως[c] οὐ[bo] πληρόω[vifd3p] καί[c] ὁ[dnmp] σύνδουλος[nnmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] μέλλω[vppanmp] ἀποκτείνω[vnpp] ὡς[bo] καί[c] αὐτός[rpnmp]. **v.12** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] ἕκτος[aafsn] καί[c] ἰδού[vdaa2s] σεισμός[nnms] μέγας[anmsn] γίνομαι[viad3s] καί[c] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] γίνομαι[viad3s] μέλας[anmsn] ὡς[bo] σάκκος[nnms] τρίχινος[anmsn] καί[c] ὁ[dnfs] σελήνη[nnfs] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] αἷμα[nans]. **v.13** καί[c] ὁ[dnmp] ἀστήρ[nnmp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πίπτω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὡς[bo] συκῆ[nnfs] βάλλω[vipa3s] ὁ[damp] ὄλυνθος[namp] αὐτός[rpgfs] ὑπό[p] μέγας[agmsn] ἄνεμος[ngms] σείω[vpppnfs]. **v.14** καί[c] οὐρανός[nnms] ἀποχωρίζω[viap3s] ὡς[bo] βιβλίον[nnns] ἑλίσσω[vpppnns] καί[c] πᾶς[annsn] ὄρος[nnns] καί[c] νῆσος[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] τόπος[ngmp] αὐτός[rpgmp] κινέω[viap3p].

ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων,
καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ 16
κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου,
καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη 17
τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι·

Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς **7**
τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους
τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀνα- 2
βαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Θεοῦ ζῶντος,
καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη
αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων, Μὴ ἀδι- 3
κήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα ἄχρις οὗ
σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων
αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ρμ'δ 4
χιλιάδες, ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ. Ἐκ 5
φυλῆς Ἰούδα, ιʹβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ῥουβήν,
ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Γάδ, ιʹβ χιλιάδες εσφρα-
γισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ 6
φυλῆς Νεφθαλείμ, ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Μα-
νασσῆ, ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Συμεών, ιʹβ χιλι- 7

---

v.15 καί[c] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[dnmp] μεγιστάν[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πλούσιος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] χιλίαρξος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] δυνατός[anmpn] καί[c] πᾶς[anmsn] δοῦλος[nnms] καί[c] πᾶς[anmsn] ἐλεύθερος[anmsn] κρύπτω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] εἰς[p] ὁ[danp] σπήλαιον[nanp] καί[c] εἰς[p] ὁ[nafp] πέτρα[nafp] ὁ[dgnp] ὄρος[ngnp]. **v.16** καί[c] λέγω[vipa3p] ὁ[ddnp] ὄρος[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] πέτρα[ndfp] πίπτω[vdaa2p] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] κρύπτω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **v.17** ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] ἵστημι[vnap]. **7. v.1** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] τέσσαρες[namp] ἄγγελος[namp] ἵστημι[vpxaamp] ἐπί[p] ὁ[dafp] τέσσαρες[nafp] γωνία[nafp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] κρατέω[vppaamp] ὁ[damp] τέσσαρες[namp] ἄνεμος[namp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἵνα[c] μή[xo] πνέω[vspa3s] ἄνεμος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μήτε[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] μήτε[c] ἐπί[p] πᾶς[aansn] δένδρον[nans]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aamsn] ἄγγελος[nams] ἀναβαίνω[vppaams] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfs] ἥλιος[ngms] ἔχω[vppaams] σφραγίς[nafs] θεός[ngms] ζάω[vppagms] καί[c] κράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ὁ[ddmp] τέσσαρες[ndmp] ἄγγελος[ndmp] ὅς[rrdmp] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἀδικέω[vnaa] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.3** λέγω[vppanms] μή[xo] ἀδικέω[vsaa2p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] μήτε[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] μήτε[c] ὁ[danp] δένδρον[nanp] ἄχρι[p] οὐ[bo] σφραγίζω[vsaa1p] ὁ[damp] δοῦλος[namp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.4** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] ὁ[dgmp] σφραγίζω[vpxpgmp] ἑκατόν[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] πᾶς[agfsn] φυλή[ngfs] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp]. **v.5** ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ἰούδας[ngms] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ῥουβήν[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Γάδ[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp]. **v.6** ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ἀσήρ[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Νεφθαλίμ[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Μανασσῆ[ngms] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp].

άδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Λευΐ, ιʹβ χιλιάδες, εσφραγισμέ-
8 νοι, Ἐκ φυλῆς Ἰσαχάρ, ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς
Ζαβουλών, ιʹβ χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, ιʹβ
χιλιάδες εσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ιʹβ χιλιάδες ἐσ-
9 φραγισμένοι. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ὄχλος πολύς, ὃν
ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν
καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώ-
πιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένοι στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες
10 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ κράζοντες φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες,
Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ
11 ἀρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἑστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρόνου
καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσον ἐνώ-
πιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ
12 Θεῷ, λέγοντες, Ἀμήν. ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ
ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ
13 ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. καὶ ἀπεκρίθη εἷς
ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι, Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς
14 στολὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἰσὶ, καὶ πόθεν ἦλθον· καὶ εἴρηκα
αὐτῷ, Κύριέ, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι, Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι
ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν
15 καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν
ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας

---

v.7 ἐκ[p] φυλή[ngfs] Συμεών[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Λευί[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ἰσσαχάρ[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp]. **v.8** ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ζαβουλών[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Ἰωσήφ[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] φυλή[ngfs] Βενιαμίν[tp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp]. **v.9** μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] ὅς[rrams] ἀριθμέω[vnaa] αὐτός[rpams] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] ἐκ[p] πᾶς[agnsn] ἔθνος[ngns] καί[c] φυλή[ngfp] καί[c] λαός[ngmp] καί[c] γλῶσσα[ngfp] ἵστημι[vpxanmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] περιβάλλω[vpxpnmp] στολή[nafp] λευκός[aafpn] καί[c] φοῖνιξ[nnmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] χείρ[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.10** καί[c] κράζω[vppanmp] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanmp] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ὁ[ddns] ἀρνίον[ndns]. **v.11** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] ἵστημι[viya3p] κύκλῳ[ndms] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] καί[c] πίπτω[viaa3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgmp] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.12** λέγω[vppanmp] ἀμήν[th] ὁ[dnfs] εὐλογία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] εὐχαριστία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] τιμή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἰσχύς[nnfs] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ἀμήν[th]. **v.13** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] περιβάλλω[vpxpnmp] ὁ[dafp] στολή[nafp] ὁ[dafp] λευκός[aafpn] τίς[rqnmp] εἰμί[vipx3p] καί[c] πόθεν[bo] ἔρχομαι[viaa3p]. **v.14** καί[c] λέγω[vixa1s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] σύ[rpn-s] οἶδα[vixa2s] καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἔρχομαι[vppnnmp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] καί[c] πλύνω[viaa3p] ὁ[dafp] στολή[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λευκαίνω[viaa3p] αὐτός[rpafp] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns].

καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου
σκηνώσει ἐπʹ αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν 16
ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπʹ αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα, ὅτι τὸ 17
ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγή-
σει αὐτοὺς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν
δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ **8**
οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἳ ἐνώ- 2
πιον τοῦ Θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔ- 3
χων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα
δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν 4
θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
λου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸ λιβανωτόν, 5
καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβα-
λεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ
καὶ σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγ- 6
γας ἡτοίμασαν εαὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος 7
ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι, καὶ
ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς

---

v.15 διά[p] οὗτος[rdans] εἰμί[vipx3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] λατρεύω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] σκηνόω[vifa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp]. **v.16** οὐ[xo] πεινάω[vifa3p] ἔτι[bo] οὐδέ[bo] διψάω[vifa3p] ἔτι[bo] οὐδέ[bo] μή[xo] πίπτω[vsaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] οὐδέ[bo] πᾶς[annsn] καῦμα[nnns]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns] ὁ[dnns] ἀνά[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ποιμαίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ὁδηγέω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἐπί[p] ζάω[vppaafp] πηγή[nafp] ὕδωρ[ngnp] καί[c] ἐξαλείφω[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πᾶς[aansn] δάκρυον[nans] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp]. **8. v.1** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] ἕβδομος[aafsn] γίνομαι[viad3s] σιγή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὡς[bo] ἡμιώριον[nans]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[namp] ὅς[rrnmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵστημι[vixa3p] καί[c] δίδωμι[viap3p] αὐτός[rpdmp] ἑπτά[tn] σάλπιγξ[nnfp]. **v.3** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] ἵστημι[viap3s] ἐπί[p] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans] ἔχω[vppanms] λίβανος[aamsn] χρυσοῦς[aamsn] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] θυμίαμα[nnnp] πολύς[annpn] ἵνα[c] δίδωμι[vsaa3s] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] πᾶς[agmpn] ἐπί[p] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans] ὁ[dans] χρυσοῦς[aansn] ὁ[dans] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms]. **v.4** καί[c] ἀναβαίνω[viaa3s] ὁ[dnms] καπνός[nnms] ὁ[dgnp] θυμίαμα[ngnp] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἐκ[p] χείρ[ngfs] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.5** καί[c] λαμβάνω[vixa3s] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ὁ[dans] λίβανος[aamsn] καί[c] γεμίζω[viaa3s] αὐτός[rpans] ἐκ[p] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] καί[c] βάλλω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] γίνομαι[viad3p] φωνή[nnfp] καί[c] βροντή[nnfp] καί[c] ἀστραπή[nnfp] καί[c] σεισμός[nnms]. **v.6** καί[c] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dnmp] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] σάλπιγξ[nafp] ἑτοιμάζω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἵνα[c] σαλπίζω[vsaa3p].

8 χόρτος χλωρὸς κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε,
καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν,
9 καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, αἷμα, καὶ ἀπέθανε τὸ τρί-
τον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ
10 τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε,
καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμ-
πάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς
11 ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἄψινθος, καὶ γί-
νεται τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων
12 ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέταρτος
ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρί-
τον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ
τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ
13 ὁμοίως. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν
μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος
τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ
2 φρέατος τῆς ἀβύσσου. καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης,

---

v.7 καί[c] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] χάλαζα[nnfs] καί[c] πῦρ[nnns] μίγνυμι[vpxpnnp] αἷμα[ndns] καί[c] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgnp] δένδρον[ngnp] κατακαίω[viap3s] καί[c] πᾶς[anmsn] χόρτος[nnms] χλωρός[anmsn] κατακαίω[viap3s]. **v.8** καί[c] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] ὡς[bo] ὄρος[nnns] μέγας[annsn] πῦρ[ndns] καίω[vpppnns] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] αἷμα[nnns]. **v.9** καί[c] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgnp] κτίσμα[ngnp] ὁ[dgnp] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] ὁ[dnnp] ἔχω[vppannp] ψυχή[nafp] καί[c] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgnp] πλοῖον[ngnp] διαφθείρω[viap3s]. **v.10** καί[c] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] πίπτω[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀστήρ[nnms] μέγας[anmsn] καίω[vpppnms] ὡς[bo] λαμπάς[nnfs] καί[c] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dans] τρίτος[aansn] ὁ[dgmp] ποταμός[ngmp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] πηγή[nafp] ὕδωρ[ngnp]. **v.11** καί[c] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] ὁ[dgms] ἀστήρ[ngms] λέγω[vipp3s] Ἄψινθος[nnfs] καί[c] γίνομαι[vipn3s] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] εἰς[p] ἄψινθος[nafs] καί[c] πολύς[anmpn] ἄνθρωπος[ngmp] ἀποθνῄσκω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] ὅτι[c] πικραίνω[viap3p]. **v.12** καί[c] ὁ[dnms] τέταρτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] πλήσσω[viap3s] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgms] ἥλιος[ngms] καί[c] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgfs] σελήνη[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgmp] ἀστήρ[ngmp] ἵνα[c] σκοτίζω[vsap3s] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] μή[xo] φαίνω[vspa3s] ὁ[dans] τρίτος[aansn] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁ[dnfs] νύξ[nnfs] ὁμοίως[bo]. **v.13** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἀκούω[viaa1s] εἷς[ngms] ἄγγελος[ngms] πέτομαι[vppngms] ἐν[p] μεσουράνημα[ndns] λέγω[vppagms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] οὐαί[i] οὐαί[i] οὐαί[i] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] λοιπός[agmpn] φωνή[ngmp] ὁ[dgfs] σάλπιγξ[ngfs] ὁ[dgmp] τρεῖς[ngmp] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgmp] μέλλω[vppagmp] σαλπίζω[vnpa]. **9. v.1** καί[c] ὁ[dnms] πέμπτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] ὁράω[viaa1s] ἀστήρ[nams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πίπτω[vpxaams] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] κλείς[nnfs] ὁ[dgns] φρέαρ[ngns] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs].

καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος.
καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐ- 3
ταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ 4
ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν
χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτι-
νες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασα- 5
νισθῶσι μῆνας πέντε, καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς
σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις 6
ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρήσουσιν αὐ-
τόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ὁ θάνατος ἀπ'
αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμα- 7
σμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι
ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων.
καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς 8
λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ 9
ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν
τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, 10
καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀ-
δικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε, καὶ ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν 11
βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδ-

---

v.2 καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dans] φρέαρ[nans] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3s] καπνός[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgns] φρέαρ[ngns] ὡς[bo] καπνός[nnms] κάμινος[ngfs] μέγας[agfsn] καί[c] σκοτίζω[viap3s] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ἀήρ[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgms] καπνός[ngms] ὁ[dgns] φρέαρ[ngns]. **v.3** καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] καπνός[ngms] ἐξέρχομαι[viaa3p] ἀκρίς[nnfp] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdfp] ἐξουσία[nnfs] ὡς[bo] ἔχω[vipa3p] ἐξουσία[nafs] ὁ[dnmp] σκορπίος[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.4** καί[c] λέγω[viap3s] αὐτός[rpdfp] ἵνα[c] μή[xo] ἀδικέω[vsaa3p] ὁ[dams] χόρτος[nams] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] οὐδέ[bo] πᾶς[aansn] χλωρός[aansn] οὐδέ[bo] πᾶς[aansn] δένδρον[nans] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] μόνος[aampn] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.5** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdfp] ἵνα[c] μή[xo] ἀποκτείνω[vspa3p] αὐτός[rpamp] ἀλλά[c] ἵνα[c] βασανίζω[vsap3p] μήν[namp] πέντε[tn] καί[c] ὁ[dnms] βασανισμός[nnms] αὐτός[rpgfp] ὡς[bo] βασανισμός[nnms] σκορπίος[ngms] ὅταν[c] παίω[vsaa3s] ἄνθρωπος[nams]. **v.6** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] ζητέω[vifa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dams] θάνατος[nams] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐπιθυμέω[vifa3p] ἀποθνῄσκω[vnaa] καί[c] φεύγω[vifd3s] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp]. **v.7** καί[c] ὁ[dnnp] ὁμοίωμα[nnnp] ὁ[dgfp] ἀκρίς[ngfp] ὅμοιος[annpn] ἵππος[ndmp] ἑτοιμάζω[vpxpdmp] εἰς[p] πόλεμος[nams] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgfp] ὡς[bo] στέφανος[nnmp] ὅμοιος[anmpn] χρυσός[ndms] καί[c] ὁ[dnnp] πρόσωπον[nnnp] αὐτός[rpgfp] ὡς[bo] πρόσωπον[nnnp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.8** καί[c] ἔχω[viia3p] θρίξ[nafp] ὡς[bo] θρίξ[nafp] γυνή[ngfp] καί[c] ὁ[dnmp] ὀδούς[nnmp] αὐτός[rpgfp] ὡς[bo] λέων[ngmp] εἰμί[viix3p]. **v.9** καί[c] ἔχω[viia3p] θώραξ[namp] ὡς[bo] θώραξ[namp] σιδηροῦς[aampn] καί[c] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] ὁ[dgfp] πτέρυξ[ngfp] αὐτός[rpgfp] ὡς[bo] φωνή[nnfs] ἅρμα[ngnp] ἵππος[ngmp] πολύς[agmpn] τρέχω[vppagmp] εἰς[p] πόλεμος[nams]. **v.10** καί[c] ἔχω[vipa3p] οὐρά[nafp] ὅμοιος[aafpn] σκορπίος[ndmp] καί[c] κέντρον[nanp] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] οὐρά[ndfp] αὐτός[rpgfp] καί[c] ὁ[dnfs] ἐξουσία[nnfs] αὐτός[rpgfp] ἀδικέω[vnaa] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] μήν[namp] πέντε[tn].

12 δὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. Ἡ οὐαὶ ἡ
13 μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. Καὶ ὁ
ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσ-
σάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ
14 Θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὅς εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λῦσον
τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ
15 μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοι-
μασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα
16 ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς στρατευ-
μάτων τοῦ ἱππικοῦ, δύο μυριάδες μυριάδων, καὶ ἤκουσα τὸν
17 ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει,
καὶ τοὺς καθημένους ἐπ᾽ αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους
καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς
κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ
18 καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν
τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ
19 ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ἡ
γὰρ ἐξουσία αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
αὐτῶν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν ἔχουσαι κεφαλάς καὶ
20 ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀ-
πεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν
ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια,

---

v.11 καί[c] ἔχω[vipa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpgfp] βασιλεύς[nams] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpdms] Ἑβραϊστί[bo] Ἀβαδδών[tp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] Ἑλληνικός[adfsn] ὄνομα[nnns] ἔχω[vipa3s] Ἀπολλύων[nnms]. **v.12** ὁ[dnfs] οὐαί[to] ὁ[dnfs] εἷς[nnfs] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3p] ἔτι[bo] δύο[tn] οὐαί[to] μετά[p] οὗτος[rdanp]. **v.13** καί[c] ὁ[dnms] ἕκτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] εἷς[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] κέρας[ngnp] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ὁ[dgns] χρυσοῦς[agnsn] ὁ[dgns] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.14** λέγω[vppaafs] ὁ[ddms] ἕκτος[admsn] ἄγγελος[ndms] ὅς[rrnms] ἔχω[viia3s] ὁ[dafs] σάλπιγξ[nafs] λύω[vdaa2s] ὁ[damp] τέσσαρες[namp] ἄγγελος[namp] ὁ[damp] δέω[vpxpamp] ἐπί[p] ὁ[ddms] ποταμός[ndms] ὁ[ddms] μέγας[admsn] Εὐφράτης[ndms]. **v.15** καί[c] λύω[viap3p] ὁ[dnmp] τέσσαρες[nnmp] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dnmp] ἑτοιμάζω[vpxpnmp] εἰς[p] ὁ[dafs] ὥρα[nafs] καί[c] ἡμέρα[nafs] καί[c] μήν[nams] καί[c] ἐνιαυτός[nams] ἵνα[c] ἀποκτείνω[vspa3p] ὁ[dans] τρίτος[aansn] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.16** καί[c] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] στράτευμα[ngnp] ὁ[dgns] ἱππικός[agnsn] δύο[tn] μυριάς[nnmp] μυριάς[ngmp] καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] αὐτός[rpgnp]. **v.17** καί[c] οὕτω[bo] ὁράω[viaa1s] ὁ[damp] ἵππος[namp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὅρασις[ndfs] καί[c] ὁ[damp] κάθημαι[vppnamp] ἐπί[p] αὐτός[rpgmp] ἔχω[vppaamp] θώραξ[namp] πύρινος[aampn] καί[c] ὑακίνθινος[aampn] καί[c] θειώδης[aampn] καί[c] ὁ[dnfp] κεφαλή[nnfp] ὁ[dgmp] ἵππος[ngmp] ὡς[bo] κεφαλή[nnfp] λέων[ngmp] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] στόμα[ngnp] αὐτός[rpgmp] ἐκπορεύομαι[vipn3s] πῦρ[nnns] καί[c] καπνός[nnms] καί[c] θεῖον[nnns]. **v.18** ὑπό[p] ὁ[dgmp] τρεῖς[ngmp] οὗτος[rdgmp] ἀποκτείνω[viap3p] ὁ[dnns] τρίτος[annsn] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἐκ[p] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] καπνός[ngms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] θεῖον[ngns] ὁ[dgns] ἐκπορεύομαι[vppngns] ἐκ[p] ὁ[dgnp] στόμα[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.19** ὁ[dnfs] γάρ[c] ἐξουσία[nnfs] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddns] στόμα[ndns] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] οὐρά[ndfp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnfp] γάρ[c] οὐρά[nnfp] αὐτός[rpgmp] ὅμοιος[anfpn] ὄφις[ndmp] ἔχω[vppanfp] κεφαλή[nafp] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] ἀδικέω[vipa3p].

καὶ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα
καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε πε-
ριπατεῖν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν 21
φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν
κλεμμάτων αὐτῶν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ- **10**
ρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι
πυρός, καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεῳγμένον, 2
καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ
εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων 3
μυκᾶται, καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν
φωνάς, καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, 4
ἔμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγου-
σαν μοι, Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ ταῦτὰ
γράψῃς. καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ 5
ἐπὶ τῆς γῆς ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ὤμοσεν 6
ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν
καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέ- 7
ραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν,

---

v.20 καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὅς[rrnmp] οὐ[xo] ἀποκτείνω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] πληγή[ndfp] οὗτος[rddfp] ὅς[xo] μετανοέω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] αὐτός[rpgmp] ἵνα[c] μή[xo] προσκυνέω[vsaa3p] ὁ[danp] δαιμόνιον[nanp] καί[c] εἴδωλον[nanp] ὁ[danp] χρυσοῦς[aanpn] καί[c] ὁ[danp] ἀργυροῦς[aanpn] καί[c] ὁ[danp] χαλκοῦς[aanpn] καί[c] ὁ[danp] λίθινος[aanpn] καί[c] ὁ[danp] ξύλινος[aanpn] ὅς[rranp] οὔτε[c] βλέπω[vnpa] δύναμαι[vipn3s] οὔτε[c] ἀκούω[vnpa] οὔτε[c] περιπατέω[vnpa]. **v.21** καί[c] οὐ[xo] μετανοέω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] φόνος[ngmp] αὐτός[rpgmp] οὔτε[c] ἐκ[p] ὁ[dgfp] φαρμακεία[ngfp] αὐτός[rpgmp] οὔτε[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgmp] οὔτε[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] κλέμμα[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **10. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aamsn] ἄγγελος[nams] ἰσχυρός[aamsn] καταβαίνω[vppaams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] περιβάλλω[vpxpams] νεφέλη[nafs] καί[c] ἶρις[nnfs] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] πρόσωπον[nnns] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] στῦλος[nnmp] πῦρ[ngns]. **v.2** καί[c] ἔχω[viia3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms] βιβλαρίδιον[nans] ἀνοίγω[vpxpans] καί[c] τίθημι[viaa3s] ὁ[dams] πούς[nams] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] δεξιός[aamsn] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dams] δέ[c] εὐώνυμος[aamsn] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.3** καί[c] κράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ὥσπερ[bo] λέων[nnms] μυκάομαι[vipn3s] καί[c] ὅτε[bo] κράζω[viaa3s] λαλέω[viaa3p] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] βροντή[nnfp] ὁ[dafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] φωνή[nafp]. **v.4** καί[c] ὅτε[bo] λαλέω[viaa3p] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] βροντή[nnfp] ὁ[dafp] φωνή[nafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] μέλλω[viia1s] γράφω[vnpa] καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppaafs] ἐγώ[rpd-s] σφραγίζω[vdaa2s] ὅς[rranp] λαλέω[viaa3p] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] βροντή[nnfp] καί[c] μή[xo] οὗτος[rdanp] γράφω[vsaa2s]. **v.5** καί[c] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ὅς[rrams] ὁράω[viaa1s] ἵστημι[vpxaams] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] αἴρω[viaa3s] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.6** καί[c] ὀμνύω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddms] ζάω[vppadms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp] ὅς[rrnms] κτίζω[viaa3s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] ὁ[danp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὅτι[c] χρόνος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἔτι[bo].

καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοῖς ἑαυ-
8 τοῦ δούλοις τοῖς προφήταις. καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ λέγουσα, Ὕπαγε λάβε
τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος
9 ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγ-
γελον, λέγων αὐτῷ, Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι, Λάβε
καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ
10 στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ
στόματί μου ὡς μέλι, γλυκύ, καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη
11 ἡ κοιλία μου. καὶ λέγει μοι, Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ
λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ καὶ ὁ ἄγγελος εἱσ-
τήκει λέγων, Ἔγειραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ
2 τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν
αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρή-
σῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι
3 μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου,
καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περι-
4 βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυ-
5 χνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς

---

v.7 ἀλλά[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ὁ[dgfs] φωνή[ngfs] ὁ[dgms] ἕβδομος[agmsn] ἄγγελος[ngms] ὅταν[c] μέλλω[vspa3s] σαλπίζω[vnpa] καί[c] τελέω[vsap3s] ὁ[dnns] μυστήριον[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὡς[bo] εὐαγγελίζω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἑαυτοῦ[rxgms] δοῦλος[ndmp] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp]. **v.8** καί[c] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] ὅς[rrafs] ἀκούω[viaa1s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πάλιν[bo] λαλέω[vppanfs] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] λέγω[vppanfs] ὑπάγω[vdpa2s] λαμβάνω[vdaa2s] ὁ[dans] βιβλαρίδιον[nans] ὁ[dans] ἀνοίγω[vpxpans] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] ἵστημι[vpxagms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.9** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa1s] πρός[p] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdms] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] βιβλαρίδιον[nans] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] λαμβάνω[vdaa2s] καί[c] κατεσθίω[vdaa2s] αὐτός[rpans] καί[c] πικραίνω[vifa3s] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] κοιλία[nafs] ἀλλά[c] ἐν[p] ὁ[ddns] στόμα[ndns] σύ[rpg-s] εἰμί[vifx3s] γλυκύς[annsn] ὡς[bo] μέλι[nnns]. **v.10** καί[c] λαμβάνω[viaa1s] ὁ[dans] βιβλαρίδιον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] καί[c] κατεσθίω[viaa1s] αὐτός[rpans] καί[c] εἰμί[viix3s] ἐν[p] ὁ[ddns] στόμα[ndns] ἐγώ[rpg-s] ὡς[bo] μέλι[nnns] γλυκύς[annsn] καί[c] ὅτε[bo] ἐσθίω[viaa1s] αὐτός[rpans] πικραίνω[viap3s] ὁ[dnfs] κοιλία[nnfs] ἐγώ[rpg-s]. **v.11** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] δεῖ[vipq3s] σύ[rpa-s] πάλιν[bo] προφητεύω[vnaa] ἐπί[p] λαός[ndmp] καί[c] ἔθνος[ndnp] καί[c] γλῶσσα[ndfp] καί[c] βασιλεύς[ndmp] πολύς[admpn]. **11. v.1** καί[c] δίδωμι[viap3s] ἐγώ[rpd-s] κάλαμος[nnms] ὅμοιος[anmsn] ῥάβδος[ndfs] καί[c] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ἵστημι[viya3s] λέγω[vppanms] ἐγείρω[vdam2s] καί[c] μετρέω[vdaa2s] ὁ[dams] ναός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans] καί[c] ὁ[damp] προσκυνέω[vppaamp] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.2** καί[c] ὁ[dafs] αὐλή[nafs] ὁ[dafs] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgms] ναός[ngms] ἐκβάλλω[vdaa2s] ἔξω[bo] καί[c] μή[xo] αὐτός[rpafs] μετρέω[vsaa2s] ὅτι[c] δίδωμι[viap3s] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] καί[c] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὁ[dafs] ἅγιος[aafsn] πατέω[vifa3p] μήν[namp] τεσσεράκοντα[tn] δύο[tn]. **v.3** καί[c] δίδωμι[vifa1s] ὁ[ddmp] δύο[ndmp] μάρτυς[ndmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] προφητεύω[vifa3p] ἡμέρα[nafp] χίλιοι[nafp] διακόσιοι[nafp] ἑξήκοντα[tn] περιβάλλω[vpxpnmp] σάκκος[namp]. **v.4** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] δύο[tn] ἐλαία[nnfp] καί[c] ὁ[dnfp] δύο[tn] λυχνία[nnfp] ὁ[dnfp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἵστημι[vpxanfp].

θέλῃ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ
κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι,
οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι 6
τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ βρέχῃ ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφη-
τείας, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς
αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι.
καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖ- 7
νον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ᾽ αὐτῶν, καὶ νικήσει
αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. καὶ τὰ πτῶματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς 8
πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σό-
δομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ 9
βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ
πτῶματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐ-
τῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆματα. καὶ οἱ κατοικοῦντες 10
ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ δῶρα
πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας 11
καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐ'π αὐτούς, καὶ
ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ
τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ 12
τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς, Ἀνάβητε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς
τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ

---

v.5 καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ αὐτός[rpamp] θέλω[vspa3s] ἀδικέω[vnaa] πῦρ[nnns] ἐκπορεύομαι[vipn3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgmp] καί[c] κατεσθίω[vipa3s] ὁ[damp] ἐχθρός[aampn] αὐτός[rpgmp] καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ αὐτός[rpamp] θέλω[vspa3s] ἀδικέω[vnaa] οὕτω[bo] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] ἀποκτείνω[vnap]. **v.6** οὗτος[rdnmp] ἔχω[vipa3p] ἐξουσία[nafs] κλείω[vnaa] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἵνα[c] μή[xo] βρέχω[vspa3s] ὑετός[nnms] ἐν[p] ἡμέρα[ndfp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] καί[c] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vipa3p] ἐπί[p] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] στρέφω[vnpa] αὐτός[rpanp] εἰς[p] αἷμα[nans] καί[c] πατάσσω[vnaa] ὁ[dafs] γῆ[nafs] πᾶς[adfsn] πληγή[ndfs] ὁσάκις[bo] ἐάν[qo] θέλω[vsaa3p]. **v.7** καί[c] ὅταν[c] τελέω[vsaa3p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] ὁ[dnns] ἀναβαίνω[vppanns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs] ποιέω[vifa3s] πόλεμος[nams] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] νικάω[vifa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ἀποκτείνω[vifa3s] αὐτός[rpamp]. **v.8** καί[c] ὁ[dnnp] πτῶμα[nnnp] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] πλατύς[ngfs] πόλις[ngfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] ὅστις[rrnfs] καλέω[vipp3s] πνευματικῶς[bo] Σόδομα[nnnp] καί[c] Αἴγυπτος[nnfs] ὅπου[bo] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] σταυρόω[viap3s]. **v.9** καί[c] βλέπω[vifa3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] λαός[ngmp] καί[c] φυλή[ngfp] καί[c] γλῶσσα[ngfp] καί[c] ἔθνος[ngnp] ὁ[danp] πτῶμα[nanp] αὐτός[rpgmp] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] καί[c] ἥμισυς[aansn] καί[c] ὁ[danp] πτῶμα[nanp] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] ἀφίημι[vifa3p] τίθημι[vnap] εἰς[p] μνῆμα[nanp]. **v.10** καί[c] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] χαίρω[vifa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] εὐφραίνω[vifp3p] καί[c] δῶρον[nanp] πέμπω[vifa3p] ἀλλήλων[redmp] ὅτι[c] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] δύο[tn] προφήτης[nnmp] βασανίζω[viaa3p] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** καί[c] μετά[p] ὁ[dafp] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] καί[c] ἥμισυς[aansn] πνεῦμα[nnns] ζωή[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰσέρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] ἵστημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgmp] καί[c] φόβος[nnms] μέγας[anmsn] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[damp] θεωρέω[vppaamp] αὐτός[rpamp].

13 αὐτῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ
δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ
ὀνόματα ἀνθρώπων, χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐ-
14 γένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ οὐαὶ ἡ
15 δευτέρα ἀπῆλθεν, καὶ ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ
ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν
τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου, τοῦ
Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς
16 αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν
17 ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες,
Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ
ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην,
18 καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή
σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν
τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φο-
βουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ
19 διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς
τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐ-
τοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ

---

v.12 καί[c] ἀκούω[viaa3p] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppaafs] αὐτός[rpdmp] ἀναβαίνω[vdaa2p] ὧδε[bo] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] νεφέλη[ndfs] καί[c] θεωρέω[viaa3p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnmp] ἐχθρός[anmpn] αὐτός[rpgmp]. **v.13** καί[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] γίνομαι[viad3s] σεισμός[nnms] μέγας[anmsn] καί[c] ὁ[dnns] δέκατος[annsn] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] πίπτω[viaa3s] καί[c] ἀποκτείνω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddms] σεισμός[ndms] ὄνομα[nanp] ἄνθρωπος[ngmp] χιλιάς[nnfp] ἑπτά[tn] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ἔμφοβος[anmpn] γίνομαι[viad3p] καί[c] δίδωμι[viaa3p] δόξα[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.14** ὁ[dnfs] οὐαί[to] ὁ[dnfs] δεύτερος[anfsn] ἀπέρχομαι[viaa3s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] οὐαί[to] ὁ[dnfs] τρίτος[anfsn] ἔρχομαι[vipn3s] ταχύς[bo]. **v.15** καί[c] ὁ[dnms] ἕβδομος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3p] φωνή[nnfp] μέγας[anfpn] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] λέγω[vppanfp] γίνομαι[viad3p] ὁ[dnfp] βασιλεία[nnfp] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] αὐτός[rpgms] καί[c] βασιλεύω[vifa3s] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.16** καί[c] ὁ[dnmp] εἴκοσι[nnmp] καί[c] τέσσαρες[nnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dnmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] κάθημαι[vppnnmp] ἐπί[p] ὁ[damp] θρόνος[namp] αὐτός[rpgmp] πίπτω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[danp] πρόσωπον[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.17** λέγω[vppanmp] εὐχαριστέω[vipa1p] σύ[rpd-s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ὅτι[c] λαμβάνω[vixa2s] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] μέγας[aafsn] καί[c] βασιλεύω[viaa2s]. **v.18** καί[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὀργίζω[viap3p] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ὀργή[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] κρίνω[vnap] καί[c] δίδωμι[vnaa] ὁ[dams] μισθός[nams] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] σύ[rpg-s] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] καί[c] ὁ[ddmp] φοβέομαι[vppndmp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] ὁ[ddmp] μικρός[admpn] καί[c] ὁ[ddmp] μέγας[admpn] καί[c] διαφθείρω[vnaa] ὁ[damp] διαφθείρω[vppaamp] ὁ[dafs] γῆ[nafs].

βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.
Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη **12**
τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, καὶ ἐν γαστρὶ 2
ἔχουσα, κράζει ὠδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὤφθη 3
ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρός, ἔ-
χων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
διαδήματα ἑπτά. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέ- 4
ρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁ δράκων
ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν
τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς. καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρρενα, ὃς 5
μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ἡρπά-
σθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ 6
ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακο-
σίας ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ 7
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ
δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἴσχυσαν, 8
οὐτὲ τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δρά- 9
κων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ
Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,

---

v.19 καί[c] ἀνοίγω[viap3s] ὁ[dnms] ναός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ὁράω[viap3s] ὁ[dnfs] κιβωτός[nnfs] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] αὐτός[rpgms] καί[c] γίνομαι[viad3p] ἀστραπή[nnfp] καί[c] φωνή[nnfp] καί[c] βροντή[nnfp] καί[c] σεισμός[nnms] καί[c] χάλαζα[nnfs] μέγας[anfsn]. **12. v.1** καί[c] σημεῖον[nnns] μέγας[annsn] ὁράω[viap3s] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] γυνή[nnfs] περιβάλλω[vpxpnfs] ὁ[dams] ἥλιος[nams] καί[c] ὁ[dnfs] σελήνη[nnfs] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] αὐτός[rpgfs] στέφανος[nnms] ἀστήρ[ngmp] δώδεκα[tn]. **v.2** καί[c] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppanfs] κράζω[vipa3s] ὠδίνω[vppanfs] καί[c] βασανίζω[vpppnfs] τίκτω[vnaa]. **v.3** καί[c] ὁράω[viap3s] ἄλλος[annsn] σημεῖον[nnns] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] καί[c] ἰδού[vdaa2s] δράκων[nnms] μέγας[anmsn] πυρρός[anmsn] ἔχω[vppanms] κεφαλή[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] κέρας[nanp] δέκα[tn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgms] διάδημα[nnnp] ἑπτά[tn]. **v.4** καί[c] ὁ[dnfs] οὐρά[nnfs] αὐτός[rpgms] σύρω[vipa3s] ὁ[dans] τρίτος[aansn] ὁ[dgmp] ἀστήρ[ngmp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] βάλλω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ἵστημι[viia3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ὁ[dgfs] μέλλω[vppagfs] τίκτω[vnaa] ἵνα[c] ὅταν[c] τίκτω[vsaa3s] ὁ[dans] τέκνον[nans] αὐτός[rpgfs] κατεσθίω[vsaa3s]. **v.5** καί[c] τίκτω[viaa3s] υἱός[nams] ἄρσην[nams] ὅς[rrnms] μέλλω[vipa3s] ποιμαίνω[vnpa] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἐν[p] ῥάβδος[ndfs] σιδηροῦς[adfsn] καί[c] ἁρπάζω[viap3s] ὁ[dnns] τέκνον[nnns] αὐτός[rpgfs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] ὁ[dams] θρόνος[nams] αὐτός[rpgms]. **v.6** καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] φεύγω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] ὅπου[bo] ἔχω[vipa3s] τόπος[nams] ἑτοιμάζω[vpxpams] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] ἐκεῖ[bo] τρέφω[vspa3p] αὐτός[rpafs] ἡμέρα[nafp] χίλιοι[nafp] διακόσιοι[nafp] ἑξήκοντα[tn]. **v.7** καί[c] γίνομαι[viad3s] πόλεμος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὁ[dnms] Μιχαήλ[tp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] αὐτός[rpgms] πολεμέω[viaa3p] κατά[p] ὁ[dgms] δράκων[ngms] καί[c] ὁ[dnms] δράκων[nnms] πολεμέω[viaa3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.8** καί[c] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa3p] οὔτε[c] τόπος[nnms] εὑρίσκω[viap3s] αὐτός[rpgmp] ἔτι[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms].

10 καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φω-
νὴν μεγάλην λέγουσαν, ἐν τῷ οὐρανῷ, Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία
καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία
τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι κατἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν
ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αυτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ
11 νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ
διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν
12 ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οἱ οὐ-
ρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσι τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων
13 θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ
δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε
14 τὸν ἄρρενα. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀ-
ετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον
αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ και-
15 ροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς
γυναικὸς ε᾿κ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα ταὐτὴν
16 ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ
ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβα-
17 λεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων

---

v.9 καί[c] βάλλω[viap3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ὁ[dnms] μέγας[anmsn] ὁ[dnms] ὄφις[nnms] ὁ[dnms] ἀρχαῖος[anmsn] ὁ[dnms] καλέω[vpppnms] διάβολος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ὁ[dnms] πλανάω[vppanms] ὁ[dafs] οἰκουμένη[nafs] ὅλος[aafsn] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] αὐτός[rpgms] μετά[p] αὐτός[rpgms] βάλλω[viap3p]. **v.10** καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] λέγω[vppaafs] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ἄρτι[bo] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dnfs] ἐξουσία[nnfs] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] καταβάλλω[viap3s] ὁ[dnms] κατήγορος[nnms] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] κατηγορέω[vppanms] αὐτός[rpgmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs]. **v.11** καί[c] αὐτός[rpnmp] νικάω[viaa3p] αὐτός[rpams] διά[p] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] καί[c] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgfs] μαρτυρία[ngfs] αὐτός[rpgmp] καί[c] οὐ[xo] ἀγαπάω[viaa3p] ὁ[dafs] ψυχή[nafs] αὐτός[rpgmp] ἄχρι[p] θάνατος[ngms]. **v.12** διά[p] οὗτος[rdans] εὐφραίνω[vdpp2p] ὁ[dnmp] οὐρανός[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] σκηνόω[vppanmp] οὐαί[i] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὅτι[c] καταβαίνω[viaa3s] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] πρός[p] σύ[rpa-p] ἔχω[vppanms] θυμός[nams] μέγας[aamsn] οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] ὀλίγος[aamsn] καιρός[nams] ἔχω[vipa3s]. **v.13** καί[c] ὅτε[bo] ὁράω[viaa3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ὅτι[c] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] διώκω[viaa3s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] ὅστις[rrnfs] τίκτω[viaa3s] ὁ[dams] ἄρσην[nams]. **v.14** καί[c] δίδωμι[viap3p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] δύο[tn] πτέρυξ[nnfp] ὁ[dgms] ἀετός[ngms] ὁ[dgms] μέγας[agmsn] ἵνα[c] πέτομαι[vspn3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] αὐτός[rpgfs] ὅπου[bo] τρέφω[vipp3s] ἐκεῖ[bo] καιρός[nams] καί[c] καιρός[namp] καί[c] ἥμισυς[aansn] καιρός[ngms] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] ὄφις[ngms]. **v.15** καί[c] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] ὄφις[nnms] ὀπίσω[bo] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] ὕδωρ[nans] ὡς[bo] ποταμός[nams] ἵνα[c] οὗτος[rdafs] ποταμοφόρητος[aafsn] ποιέω[vsaa3s]. **v.16** καί[c] βοηθέω[viaa3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgfs] καί[c] καταπίνω[viaa3s] ὁ[dams] ποταμός[nams] ὅς[rrams] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms].

ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν
τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ
ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. Καὶ εἶδον ἐκ τῆς **13**
θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κεφαλὰς ἑπτά καὶ κέρατα
δέκα, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόμα βλασφημίας. καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν 2
ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα
αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος, Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύνα-
μιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ 3
εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ
ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη
ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, καὶ προσεκύνησαν τόν δράκοντα ὅς 4
ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέ-
γοντες, τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ· Τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ·
καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐ- 5
δόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. καὶ 6
ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν Θεόν, βλα-
σφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς
ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι 7
μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία

---

v.17 καί[c] ὀργίζω[viap3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ποιέω[vnaa] πόλεμος[nams] μετά[p] ὁ[dgnp] λοιπός[agnpn] ὁ[dgns] σπέρμα[ngns] αὐτός[rpgfs] ὁ[dgmp] τηρέω[vppagmp] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms].
13. **v.1** καί[c] ἵστημι[viap1s] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἄμμος[nafs] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] θηρίον[nans] ἀναβαίνω[vppaans] ἔχω[vppaans] κεφαλή[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] κέρας[nanp] δέκα[tn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgnp] κέρας[ngnp] αὐτός[rpgns] δέκα[tn] διάδημα[nnnp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgns] ὄνομα[nnns] βλασφημία[ngfs]. **v.2** καί[c] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] ὅς[rrans] ὁράω[viaa1s] εἰμί[viix3s] ὅμοιος[annsn] πάρδαλις[ndfs] καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgns] ὡς[bo] ἄρκος[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] στόμα[nnns] αὐτός[rpgns] ὡς[bo] στόμα[nnns] λέων[ngms] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdns] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dams] θρόνος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐξουσία[nafs] μέγας[aafsn]. **v.3** καί[c] ὁράω[viaa1s] εἷς[nafs] ὁ[dgfp] κεφαλή[ngfp] αὐτός[rpgns] ὡς[bo] σφάζω[vpxpafs] εἰς[p] θάνατος[nams] καί[c] ὁ[dnfs] πληγή[nnfs] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] αὐτός[rpgns] θεραπεύω[viap3s] καί[c] θαυμάζω[viaa3s] ὅλος[anfsn] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὀπίσω[bo] ὁ[dgns] θηρίον[ngns]. **v.4** καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[dams] δράκων[nams] ὅς[rrnms] δίδωμι[viaa3s] ἐξουσία[nafs] ὁ[ddns] θηρίον[ndns] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[dans] θηρίον[nans] λέγω[vppanmp] τίς[rqnms] ὅμοιος[anmsn] ὁ[ddns] θηρίον[ndns] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] πολεμέω[vnaa] μετά[p] αὐτός[rpgns]. **v.5** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] στόμα[nnns] λαλέω[vppanns] μέγας[aanpn] καί[c] βλασφημία[nafp] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] ἐξουσία[nnfs] ποιέω[vnaa] μήν[namp] τεσσεράκοντα[tn] δύο[tn]. **v.6** καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgns] εἰς[p] βλασφημία[nafs] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams] βλασφημέω[vnaa] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[damp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] σκηνόω[vppaamp].

8 ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσου-
σιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται
τὰ ὄνοματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ
9, 10 καταβολῆς κόσμου. εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. εἴ τις αἰ-
χμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει, εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ
ἀποκτενει, δεῖ αὐτον ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ
11 ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀνα-
βαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει
12 ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ
ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν
αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη
13 ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα
καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γην. ἐνώ-
14 πιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου,
λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ
15 ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. καὶ ἐδόθη αὐτῷ
δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν
τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα
16 τοῦ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς
καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ

---

v.7 καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] πόλεμος[nams] ποιέω[vnaa] μετά[p] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] καί[c] νικάω[vnaa] αὐτός[rpamp] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] ἐξουσία[nnfs] ἐπί[p] πᾶς[aafsn] φυλή[nafs] καί[c] γλῶσσα[nafs] καί[c] ἔθνος[nans]. **v.8** καί[c] προσκυνέω[vifa3p] αὐτός[rpdns] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅς[rrgmp] ὅς[xo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnnp] ὄνομα[nnnp] ἐν[p] ὁ[ddfs] βίβλος[ndfs] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] σφάζω[vpxpgns] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms]. **v.9** εἰ[qo] τι--σρινμσ ἔχω[vipa3s] οὖς[nans] ἀκούω[vdaa3s]. **v.10** εἰ[qo] τι-σρινμσ αἰχμαλωσία[nafs] συνάγω[vipa3s] εἰς[p] αἰχμαλωσία[nafs] ὑπάγω[vipa3s] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἐν[p] μάχαιρα[ndfs] ἀποκτείνω[vipa3s] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] ἐν[p] μάχαιρα[ndfs] ἀποκτείνω[vnap] ὧδε[bo] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ὑπομονή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.11** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aansn] θηρίον[nans] ἀναβαίνω[vppaans] ἐκ[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ἔχω[viia3s] κέρας[nanp] δύο[tn] ὅμοιος[aanpn] ἀρνίον[ndns] καί[c] λαλέω[viia3s] ὡς[bo] δράκων[nnms]. **v.12** καί[c] ὁ[dafs] ἐξουσία[nafs] ὁ[dgns] πρῶτος[agnsn] θηρίον[ngns] πᾶς[aafsn] ποιέω[vipa3s] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgns] καί[c] ποιέω[vipa3s] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἵνα[c] προσκυνέω[vsaa3p] ὁ[dans] θηρίον[nans] ὁ[dans] πρῶτος[aansn] ὅς[rrgns] θεραπεύω[viap3s] ὁ[dnfs] πληγή[nnfs] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] αὐτός[rpgns]. **v.13** καί[c] ποιέω[vipa3s] σημεῖον[nanp] μέγας[aanpn] ἵνα[c] καί[c] πῦρ[nans] ποιέω[vspa3s] καταβαίνω[vnpa] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.14** καί[c] πλανάω[vipa3s] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] διά[p] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] ὅς[rrnnp] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] ποιέω[vnaa] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] λέγω[vppanms] ὁ[ddmp] κατοικέω[vppadmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ποιέω[vnaa] εἰκών[nafs] ὁ[ddns] θηρίον[ndns] ὅς[rrnns] ἔχω[vipa3s] ὁ[dafs] πληγή[nafs] ὁ[dgfs] μάχαιρα[ngfs] καί[c] ζάω[viaa3s]. **v.15** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdns] δίδωμι[vnaa] πνεῦμα[nans] ὁ[ddfs] εἰκών[ndfs] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] ἵνα[c] καί[c] λαλέω[vsaa3s] ὁ[dnfs] εἰκών[nnfs] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ποιέω[vsaa3s] ὅσος[rcnmp] ἄν[xo] μή[xo] προσκυνέω[vsaa3p] ὁ[dafs] εἰκών[nafs] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] ἵνα[c] ἀποκτείνω[vsap3p].

τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα
ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μέτωπων αὐτῶν,
καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ 17
χάραγμα, ἤ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀρι- 18
θμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστί, καὶ ὁ ἀριθμὸς
αὐτοῦ χξ̈ς.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ **14**
μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ
ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, 2
καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ φωνὴ ἤκουσα κιθαρῳδῶν
κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν, καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν 3
καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ
μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι
ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, 4
παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοι εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ
ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀ-
παρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ 5
εὑρέθη δόλος, ἄμωμοί γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θε-

---

v.16 καί[c] ποιέω[vipa3s] πᾶς[aampn] ὁ[damp] μικρός[aampn] καί[c] ὁ[damp] μέγας[aampn] καί[c] ὁ[damp] πλούσιος[aampn] καί[c] ὁ[damp] πτωχός[aampn] καί[c] ὁ[damp] ἐλεύθερος[aampn] καί[c] ὁ[damp] δοῦλος[namp] ἵνα[c] δίδωμι[vsaa3s] αὐτός[rpdmp] χάραγμα[nans] ἐπί[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgmp] ὁ[dgfs] δεξιός[agfsn] ἤ[xo] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.17** καί[c] ἵνα[c] μή[xo] τι-σριvμσ δύναμαι[vspn3s] ἀγοράζω[vnaa] ἤ[xo] πωλέω[vnaa] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dans] χάραγμα[nans] ἤ[xo] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] ἤ[xo] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.18** ὧδε[bo] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] ὁ[dams] νοῦς[nams] ψηφίζω[vdaa3s] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] ἀριθμός[nnms] γάρ[c] ἄνθρωπος[ngms] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] αὐτός[rpgms] χξ̈ζ[tn]. **14. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀρνίον[nnns] ἵστημι[vpxanns] ἐπί[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] Σιών[tp] καί[c] μετά[p] αὐτός[rpgms] ἑκατόν[tn] τεσσεράκοντα[tn] τέσσαρες[nnfp] χιλιάς[nnfp] ἔχω[vppanfp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgms] γράφω[vpxpans] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.2** καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὡς[bo] φωνή[nafs] ὕδωρ[ngnp] πολύς[agnpn] καί[c] ὡς[bo] φωνή[nafs] βροντή[ngfs] μέγας[agfsn] καί[c] φωνή[nafs] ἀκούω[viaa1s] κιθαρῳδός[ngmp] κιθαρίζω[vppagmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] κιθάρα[ndfp] αὐτός[rpgmp]. **v.3** καί[c] ᾄδω[vipa3p] ὡς[bo] ᾠδή[nafs] καινός[aafsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] μανθάνω[vnaa] ὁ[dafs] ᾠδή[nafs] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnfp] ἑκατόν[tn] τεσσεράκοντα[tn] τέσσαρες[nnfp] χιλιάς[nnfp] ὁ[dnmp] ἀγοράζω[vpxpnmp] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.4** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὅς[rrnmp] μετά[p] γυνή[ngfp] οὐ[xo] μολύνω[viap3p] παρθένος[nnfp] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἀκολουθέω[vppanmp] ὁ[ddns] ἀρνίον[ndns] ὅπου[bo] ἄν[xo] ὑπάγω[vspa3s] οὗτος[rdnmp] ἀγοράζω[viap3p] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ἀπαρχή[nnfs] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] ὁ[ddns] ἀρνίον[ndns].

6 οὗ. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν μεσουρανήματι,
ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐαγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐ-
πὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν,
7 λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Φοβήθητε τὸν Θεὸν, καὶ δότε αὐτῷ
δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε
τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ
8 πηγὰς ὑδάτων. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε λέγων, Ἔ-
πεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις, ἡ μεγάλη ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ
9 θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔθνη. Καὶ τρίτος
ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Εἴ τις τὸ
θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάρα-
10 γμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου
ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται
ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων, καὶ ἐνώπιον τοῦ
11 ἀρνίου, καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰ-
ῶνας αἰώνων, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτός
οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις
12 λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ὑπομονὴ τῶν
ἁγίων ἐστίν, ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν
13 πίστιν Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης

---

v.5 καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] στόμα[ndns] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viap3s] δόλος[nnms] ἄμωμος[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.6** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aamsn] ἄγγελος[nams] πέτομαι[vppnams] ἐν[p] μεσουράνημα[ndns] ἔχω[vppaams] εὐαγγέλιον[nans] αἰώνιος[aansn] εὐαγγελίζω[vnaa] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] πᾶς[aansn] ἔθνος[nans] καί[c] φυλή[nafs] καί[c] γλῶσσα[nafs] καί[c] λαός[nams]. **v.7** λέγω[vppaams] ἐν[p] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] φοβέομαι[vdao2p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] δίδωμι[vdaa2p] αὐτός[rpdms] δόξα[nafs] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ὁ[dgfs] κρίσις[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] προσκυνέω[vdaa2p] ὁ[ddms] ποιέω[vpaadms] ὁ[dams] οὐρανός[nams] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] πηγή[nafp] ὕδωρ[ngnp]. **v.8** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἀκολουθέω[viaa3s] λέγω[vppanms] πίπτω[viaa3s] πίπτω[viaa3s] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὅς[dnfs] μέγας[anfsn] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs] ποτίζω[vixa3s] πᾶς[aanpn] ἔθνος[nanp]. **v.9** καί[c] τρίτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] ἐν[p] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] εἰ[qo] τι-σρινμσ ὁ[dans] θηρίον[nans] προσκυνέω[vipa3s] καί[c] ὁ[dafs] εἰκών[nafs] αὐτός[rpgns] καί[c] λαμβάνω[vipa3s] χάραγμα[nans] ἐπί[p] ὁ[dgns] μέτωπον[ngns] αὐτός[rpgms] ἤ[xo] ἐπί[p] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.10** καί[c] αὐτός[rpnms] πίνω[vifd3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] κεράννυμι[vpxpgms] ἄκρατος[agmsn] ἐν[p] ὁ[ddns] ποτήριον[ndns] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] βασανίζω[vifp3s] ἐν[p] πῦρ[ndns] καί[c] θεῖον[ndns] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] ἄγγελος[ngmp] καί[c] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **v.11** καί[c] ὁ[dnms] καπνός[nnms] ὁ[dgms] βασανισμός[ngms] αὐτός[rpgmp] ἀναβαίνω[vipa3s] εἰς[p] αἰών[namp] αἰών[ngmp] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] ἀνάπαυσις[nafs] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] ὁ[dnmp] προσκυνέω[vppanmp] ὁ[dans] θηρίον[nans] καί[c] ὁ[dafs] εἰκών[nafs] αὐτός[rpgns] καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ λαμβάνω[vipa3s] ὁ[dans] χάραγμα[nans] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgns]. **v.12** ὧδε[bo] ὑπομονή[nnfs] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] εἰμί[vipx3s] ὧδε[bo] ὁ[dnmp] τηρέω[vppanmp] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dafs] πίστις[nafs] Ἰησοῦς[ngms].

μοι, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνῄσκοντες
ἀπ᾽ ἄρτι ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων
αὐτῶν, τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ εἶδον, καὶ 14
ἰδοὺ, νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υι-
ῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν,
καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλ- 15
θεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς
νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθε σοι ἡ
ὥρα τοῦ θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν 16
ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν,
καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ 17
τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος 18
ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ
πυρός, καὶ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ
ὀξὺ, λέγων, Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ, καὶ τρύγησον
τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ
αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, 19
καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μέγαλην. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω 20
τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν

---

v.13 καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppagfs] ἐγώ[rpd-s] γράφω[vdaa2s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ὁ[dnmp] ἐν[p] κύριος[ndms] ἀποθνῄσκω[vppanmp] ἀπαρτί[bo] ναί[xo] λέγω[vipa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ἵνα[c] ἀναπαύω[vsam3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] κόπος[ngmp] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnnp] δέ[c] ἔργον[nnnp] αὐτός[rpgmp] ἀκολουθέω[vipa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp]. **v.14** καί[c] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] νεφέλη[nnfs] λευκός[anfsn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] νεφέλη[nafs] κάθημαι[vppnnms] ὅμοιος[anmsn] υἱός[ndms] ἄνθρωπος[ngms] ἔχω[vppanms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] κεφαλή[ngfs] αὐτός[rpgms] στέφανος[nams] χρυσοῦς[aamsn] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms] δρέπανον[nans] ὀξύς[aansn]. **v.15** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] κράζω[vppanms] ἐν[p] μέγας[adfsn] φωνή[ndfs] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] νεφέλη[ngfs] πέμπω[vdaa2s] ὁ[dans] δρέπανον[nans] σύ[rpg-s] καί[c] θερίζω[vdaa2s] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] ὁ[dgms] θερίζω[vnaa] ὅτι[c] ξηραίνω[viap3s] ὁ[dnms] θερισμός[nnms] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.16** καί[c] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[dafs] νεφέλη[nafs] ὁ[dans] δρέπανον[nans] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] θερίζω[viap3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs]. **v.17** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὁ[dgms] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ἔχω[vppanms] καί[c] αὐτός[rpnms] δρέπανον[nans] ὀξύς[aansn]. **v.18** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκ[p] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ἔχω[vppanms] ἐξουσία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] καί[c] φωνέω[viaa3s] κραυγή[ndfs] μέγας[adfsn] ὁ[ddms] ἔχω[vppadms] ὁ[dans] δρέπανον[nans] ὁ[dans] ὀξύς[aansn] λέγω[vppanms] πέμπω[vdaa2s] σύ[rpg-s] ὁ[dans] δρέπανον[nans] ὁ[dans] ὀξύς[aansn] καί[c] τρυγάω[vdaa2s] ὁ[damp] βότρυς[namp] ὁ[dgfs] ἄμπελος[ngfs] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅτι[c] ἀκμάζω[viaa3p] ὁ[dnfp] σταφυλή[nnfp] αὐτός[rpgfs]. **v.19** καί[c] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] ὁ[dans] δρέπανον[nans] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] τρυγάω[viaa3s] ὁ[dafs] ἄμπελος[nafs] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] βάλλω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ληνός[nafs] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] μέγας[aafsn].

τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.
15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν,
ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς
2 ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην
μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς
εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος ἀυτοῦ, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην,
3 ἔχοντας κιθάρας τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωσέως τοῦ
δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες Μεγάλα καὶ
θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ
4 ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβη-
θῇ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου· ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι
πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι
5 τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ
ἰδού, ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ,
6 καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ
ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν, καὶ περιεζω-
7 σμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς, καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων
ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς

---

v.20 καί[c] πατέω[viap3s] ὁ[dnfs] ληνός[nnfs] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] αἷμα[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ληνός[ngfs] ἄχρι[p] ὁ[dgmp] χαλινός[ngmp] ὁ[dgmp] ἵππος[ngmp] ἀπό[p] στάδιος[ngnp] χίλιοι[ngmp] ἑξακόσιοι[ngmp]. **15. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aansn] σημεῖον[nans] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] μέγας[aansn] καί[c] θαυμαστός[aansn] ἄγγελος[namp] ἑπτά[tn] ἔχω[vppaamp] πληγή[nafp] ἑπτά[tn] ὁ[dafp] ἔσχατος[aafpn] ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] τελέω[viap3s] ὁ[dnms] θυμός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὡς[bo] θάλασσα[nafs] ὑάλινος[aafsn] μίγνυμι[vpxpafs] πῦρ[ndns] καί[c] ὁ[damp] νικάω[vppaamp] ἐκ[p] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] εἰκών[ngfs] αὐτός[rpgns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] χάραγμα[ngns] αὐτός[rpgns] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἀριθμός[ngms] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgns] ἵστημι[vpxaamp] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dafs] ὑάλινος[aafsn] ἔχω[vppaamp] κιθάρα[nafp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.3** καί[c] ᾄδω[vipa3p] ὁ[dafs] ᾠδή[nafs] Μωϋσῆς[ngms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dafs] ᾠδή[nafs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] λέγω[vppanmp] μέγας[annpn] καί[c] θαυμαστός[annpn] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] σύ[rpg-s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] δίκαιος[anfpn] καί[c] ἀληθινός[anfpn] ὁ[dnfp] ὁδός[nnfp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.4** τίς[rqnms] οὐ[xo] μή[xo] φοβέομαι[vsao3s] σύ[rpa-s] κύριος[nvms] καί[c] δοξάζω[vsaa3s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] ὅτι[c] μόνος[anmsn] ὅσιος[anmsn] ὅτι[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ἥκω[vifa3p] καί[c] προσκυνέω[vifa3p] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s] ὅτι[c] ὁ[dnnp] δικαίωμα[nnnp] σύ[rpg-s] φανερόω[viap3p]. **v.5** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνοίγω[viap3s] ὁ[dnms] ναός[nnms] ὁ[dgfs] σκηνή[ngfs] ὁ[dgns] μαρτύριον[ngns] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms]. **v.6** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[nnmp] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] πληγή[nafp] ἐκ[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ἐνδύω[vpxmnmp] λίνον[nans] καθαρός[aansn] καί[c] λαμπρός[aansn] καί[c] περιζώννυμι[vpxpnmp] περί[p] ὁ[danp] στῆθος[nanp] ζώνη[nafp] χρυσοῦς[aafpn]. **v.7** καί[c] εἷς[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ndmp] ἑπτά[tn] φιάλη[nafp] χρυσοῦς[aafpn] γέμω[vppaafp] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζάω[vppagms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp].

δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν,
ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἑ- **16**
πτὰ ἀγγέλοις, Ὑπάγετε, καὶ ἐκχέατε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ
Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιά- 2
λην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν
εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ
τοὺς τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος 3
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς
νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ 4
ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς
καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα 5
τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, Δίκαιος, Κύριε, εἶ, ὁ ὢν καὶ
ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐσόμενος ὅτι ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ 6
προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς έδωκας πιεῖν, ἄξιοί γάρ
εἰσι. καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, Ναί, 7
Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις
σου. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 8
ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί.
καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφή- 9
μησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς

---

v.8 καί[c] γεμίζω[viap3s] ὁ[dnms] ναός[nnms] καπνός[ngms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[viin3s] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] ναός[nams] ἄχρι[p] τελέω[vsap3p] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] πληγή[nnfp] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ngmp]. **16. v.1** καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[ngfs] μέγας[agfsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] λέγω[vppagfs] ὁ[ddmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ndmp] ὑπάγω[vdpa2p] καί[c] ἐκχέω[vdaa2p] ὁ[dafp] φιάλη[nafp] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.2** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] γίνομαι[viad3s] ἕλκος[nnns] κακός[annsn] καί[c] πονηρός[annsn] εἰς[p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὁ[damp] ἔχω[vppaamp] ὁ[dans] χάραγμα[nans] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ὁ[damp] ὁ[ddfs] εἰκών[ndfs] αὐτός[rpgns] προσκυνέω[vppaamp]. **v.3** καί[c] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] καί[c] γίνομαι[viad3s] αἷμα[nnns] ὡς[bo] νεκρός[agmsn] καί[c] πᾶς[anfsn] ψυχή[nnfs] ζάω[vppanfs] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs]. **v.4** καί[c] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[damp] ποταμός[namp] καί[c] εἰς[p] ὁ[dafp] πηγή[nafp] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] καί[c] γίνομαι[viad3s] αἷμα[nnns]. **v.5** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] λέγω[vppagms] δίκαιος[anmsn] κύριος[nvms] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] ὅσιος[vpfxnms] ὅτι[c] οὗτος[rdanp] κρίνω[viaa2s]. **v.6** ὅτι[c] αἷμα[nans] ἅγιος[agmpn] καί[c] προφήτης[ngmp] ἐκχέω[viaa3p] καί[c] αἷμα[nans] αὐτός[rpdmp] δίδωμι[viaa2s] πίνω[vnaa] ἄξιος[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p]. **v.7** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ἄλλος[agmsn] ἐκ[p] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] λέγω[vppagms] ναί[xo] κύριος[nvms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] ἀληθινός[anfpn] καί[c] δίκαιος[anfpn] ὁ[dnfp] κρίσις[nnfp] σύ[rpg-s]. **v.8** καί[c] ὁ[dnms] τέταρτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dams] ἥλιος[nams] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] καυματίζω[vnaa] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ἐν[p] πῦρ[ndns].

10 ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος
ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου,
καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασσῶντο τὰς
11 γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν
τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν,
12 καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφρά-
την, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν
13 βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόμα-
τος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ
στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὅμοια
14 βατράχοις, εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ
ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅ-
λης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης
15 τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Ἰδού, ἔρχομαι ὡς
κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.
16 καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ
17 Ἁρμαγεδδών. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ
εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐ-

---

v.9 καί[c] καυματίζω[viap3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] καῦμα[nans] μέγας[aansn] καί[c] βλασφημέω[viaa3p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ἔχω[vppagms] ἐξουσία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dafp] πληγή[nafp] οὗτος[rdafp] καί[c] οὐ[xo] μετανοέω[viaa3p] δίδωμι[vnaa] αὐτός[rpdms] δόξα[nafs]. **v.10** καί[c] ὁ[dnms] πέμπτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dams] θρόνος[nams] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] αὐτός[rpgms] σκοτόω[vpxpnfs] καί[c] μασάομαι[viin3p] ὁ[dafp] γλῶσσα[nafp] αὐτός[rpgmp] ἐκ[p] ὁ[dgms] πόνος[ngms]. **v.11** καί[c] βλασφημέω[viaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πόνος[ngmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἕλκος[ngnp] αὐτός[rpgmp] καί[c] οὐ[xo] μετανοέω[viaa3p] ἐκ[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.12** καί[c] ὁ[dnms] ἕκτος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dams] ποταμός[nams] ὁ[dams] μέγας[aamsn] ὁ[dams] Εὐφράτης[nams] καί[c] ξηραίνω[viap3s] ὁ[dnns] ὕδωρ[nnns] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] ἑτοιμάζω[vsap3s] ὁ[dnfs] ὁδός[nnfs] ὁ[dgmp] βασιλεύς[ngmp] ὁ[dgmp] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfp] ἥλιος[ngms]. **v.13** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ὁ[dgms] δράκων[ngms] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] ὁ[dgms] ψευδοπροφήτης[ngms] πνεῦμα[nanp] τρεῖς[nanp] ἀκάθαρτος[aanpn] ὅμοιος[aanpn] βάτραχος[ndmp]. **v.14** εἰμί[vipx3p] γάρ[c] πνεῦμα[nnnp] δαίμων[ngmp] ποιέω[vppannp] σημεῖον[nanp] ὅς[rrnnp] ἐκπορεύομαι[vipn3s] ἐπί[p] ὁ[damp] βασιλεύς[namp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[dgfs] οἰκουμένη[ngfs] ὅλος[agfsn] συνάγω[vnaa] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] πόλεμος[nams] ὁ[dgfs] ἡμέρα[ngfs] ἐκεῖνος[rdgfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] παντοκράτωρ[ngms]. **v.15** ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn1s] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] γρηγορέω[vppanms] καί[c] τηρέω[vppanms] ὁ[danp] ἱμάτιον[nanp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] μή[xo] γυμνός[anmsn] περιπατέω[vspa3s] καί[c] βλέπω[vspa3p] ὁ[dafs] ἀσχημοσύνη[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.16** καί[c] συνάγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὁ[dams] καλέω[vpppams] Ἑβραϊστί[bo] Ἁρμαγεδών[nnns].

ρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα, Γέγονε. καὶ ἐγένοντο φωναὶ 18
καὶ βρονταί καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ
ἐγένετο ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος
σεισμὸς οὕτω μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία 19
μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον, καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη
ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη 20
οὐχ εὑρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία, καταβαί- 21
νει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν
οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη
ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ **17**
φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων μοι, Δεῦρο, δείξω σοι τὸ
κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων
τῶν πολλῶν. μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐ- 2
μεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες
τὴν γῆν. καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν Πνεύματι, καὶ εἶ- 3
δον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων
βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυ- 4
νὴ ἦν περιβεβλημένη πορφύρᾳ καὶ κόκκινῳ, καὶ κεχρυσωμένη
χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν ποτή-
ριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκάθαρτητος

---

v.17 καί[c] ὁ[dnms] ἕβδομος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dams] ἀήρ[nams] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] φωνή[nnfs] μέγας[anfsn] ἀπό[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] λέγω[vppanfs] γίνομαι[vixa3s]. **v.18** καί[c] γίνομαι[viad3p] φωνή[nnfp] καί[c] βροντή[nnfp] καί[c] ἀστραπή[nnfp] καί[c] σεισμός[nnms] γίνομαι[viad3s] μέγας[anmsn] οἷος[rcnms] οὐ[xo] γίνομαι[viad3s] ἀπό[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] γίνομαι[viad3p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] τηλικοῦτος[rdnms] σεισμός[nnms] οὕτω[bo] μέγας[anmsn]. **v.19** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] εἰς[p] τρεῖς[nanp] μέρος[nanp] καί[c] ὁ[dnfp] πόλις[nnfp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] πίπτω[viaa3p] καί[c] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] μιμνῄσκομαι[viap3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] δίδωμι[vnaa] αὐτός[rpdfs] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.20** καί[c] πᾶς[anfsn] νῆσος[nnfs] φεύγω[viaa3s] καί[c] ὄρος[nnnp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viap3p]. **v.21** καί[c] χάλαζα[nnfs] μέγας[anfsn] ὡς[bo] ταλαντιαῖος[anfsn] καταβαίνω[vipa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἐπί[p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] καί[c] βλασφημέω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πληγή[ngfs] ὁ[dgfs] χάλαζα[ngfs] ὅτι[c] μέγας[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] πληγή[nnfs] αὐτός[rpgfs] σφόδρα[bo]. **17. v.1** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] φιάλη[nafp] καί[c] λαλέω[viaa3s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpd-s] δεῦρο[vdvx2s] δείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dans] κρίμα[nans] ὁ[dgfs] πόρνη[ngfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] ὁ[dgfs] κάθημαι[vppngfs] ἐπί[p] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] ὁ[dgnp] πολύς[agnpn]. **v.2** μετά[p] ὅς[rrgfs] πορνεύω[viaa3p] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] μεθύσκω[viap3p] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.3** καί[c] ἀποφέρω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] εἰς[p] ἔρημος[aamsn] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] ὁράω[viaa1s] γυνή[nafs] κάθημαι[vppnafs] ἐπί[p] θηρίον[nans] κόκκινος[aansn] γέμω[vppaans] ὄνομα[ngnp] βλασφημία[ngfs] ἔχω[vppaans] κεφαλή[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] κέρας[nanp] δέκα[tn].

5 πορνείας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμέ-
νον, Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ
6 τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν
ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων
7 Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέ μοι
ὁ ἄγγελος, Διατί ἐθαύμασας· ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυ-
ναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς
8 ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. τὸ θηρίον, ὃ εἶδες, ἦν,
καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς
ἀπώλειαν ὑπάγειν, καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς
γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς, ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου, βλεπόντες τὸ θηρίον ὅ, τι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι,
9 καίπερ ἔστιν. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ
10 ὄρη εἰσίν ἑπτὰ ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς
ἑπτά εἰσιν οἱ πέντε ἔπεσαν καὶ ὁ εἷς ἔστιν ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν
11 καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν,
καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ
12 εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ εἶδες, δέκα βα-
σιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς
13 βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν

---

v.4 καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] εἰμί[viix3s] περιβάλλω[vpxpnfs] πορφύρα[ndfs] καί[c] κόκκινος[adnsn] καί[c] χρυσόω[vpxpnfs] χρυσός[ndms] καί[c] λίθος[ndms] τίμιος[admsn] καί[c] μαργαρίτης[ndmp] ἔχω[vppanfs] χρυσοῦς[aansn] ποτήριον[nans] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgfs] γέμω[vppaans] βδέλυγμα[ngnp] καί[c] ἀκαθάρτης[ngfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs]. **v.5** καί[c] ἐπί[p] ὁ[dans] μέτωπον[nans] αὐτός[rpgfs] ὄνομα[nnns] γράφω[vpxpnns] μυστήριον[nnns] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgfp] πόρνη[ngfp] καί[c] ὁ[dgnp] βδέλυγμα[ngnp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.6** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[dafs] γυνή[nafs] μεθύω[vppaafs] ἐκ[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] αἷμα[ngns] ὁ[dgmp] μάρτυς[ngmp] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] θαυμάζω[viaa1s] ὁράω[vpaanms] αὐτός[rpafs] θαῦμα[nans] μέγας[aansn]. **v.7** καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] διά&τίς[xo] θαυμάζω[viaa2s] ἐγώ[rpn-s] σύ[rpd-s] λέγω[vifa1s] ὁ[dans] μυστήριον[nans] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] καί[c] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] ὁ[dgns] βαστάζω[vppagns] αὐτός[rpafs] ὁ[dgns] ἔχω[vppagns] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] κεφαλή[nafp] καί[c] ὁ[danp] δέκα[tn] κέρας[nanp]. **v.8** ὁ[dnns] θηρίον[nnns] ὅς[rrans] ὁράω[viaa2s] εἰμί[viix3s] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] καί[c] μέλλω[vipa3s] ἀναβαίνω[vnpa] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs] καί[c] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs] ὑπάγω[vnpa] καί[c] θαυμάζω[vifd3p] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅς[rrgmp] οὐ[xo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnnp] ὄνομα[nnnp] ἐπί[p] ὁ[dans] βιβλίον[nans] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms] βλέπω[vppanmp] ὁ[dans] θηρίον[nans] ὅς[rrnns] τίς[rinns] εἰμί[viix3s] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] καίπερ[c] εἰμί[vipx3s]. **v.9** ὧδε[bo] ὁ[dnms] νοῦς[nnms] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] σοφία[nafs] ὁ[dnfp] ἑπτά[tn] κεφαλή[nnfp] ὄρος[nnnp] εἰμί[vipx3p] ἑπτά[tn] ὅπου[bo] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] κάθημαι[vipn3s] ἐπί[p] αὐτός[rpgnp]. **v.10** καί[c] βασιλεύς[nnmp] ἑπτά[tn] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] πέντε[tn] πίπτω[viaa3p] καί[c] ὁ[dnms] εἷς[nnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ἄλλος[anmsn] οὔπω[bo] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] ὅταν[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὀλίγος[bo] αὐτός[rpams] δεῖ[vipq3s] μένω[vnaa]. **v.11** καί[c] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] ὅς[rrnns] εἰμί[viix3s] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ὄγδοος[anmsn] εἰμί[vipx3s] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] εἰμί[vipx3s] καί[c] εἰς[p] ἀπώλεια[nafs] ὑπάγω[vipa3s]. **v.12** καί[c] ὁ[dnnp] δέκα[tn] κέρας[nnnp] ὅς[rranp] ὁράω[viaa2s] δέκα[tn] βασιλεύς[nnmp] εἰμί[vipx3p] ὅστις[rrnmp] βασιλεία[nafs] οὔπω[bo] λαμβάνω[viaa3p] ἀλλά[c] ἐξουσία[nafs] ὡς[bo] βασιλεύς[nnmp] εἷς[nafs] ὥρα[nafs] λαμβάνω[vipa3p] μετά[p] ὁ[dgns] θηρίον[ngns].

γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ
θηρίῳ διαδιδώσουσιν. οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, 14
καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασι-
λεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.
καὶ λέγει μοι, Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ 15
ὄχλοι εἰσὶ, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ εἶδες 16
ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἠρημωμένην
ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγον-
ται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν 17
εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι
μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι
τελεσθῇ τὰ ῥήματά τοῦ Θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ, ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ 18
πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.
Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ **18**
οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς
δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Ἔ- 2
πεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυ-
λακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι ἐκ τοῦ 3
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε πάντα τὰ ἔθνη,
καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ᾽ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμπο-

---

v.13 οὗτος^{rdnmp} εἷς^{nafs} γνώμη^{nafs} ἔχω^{vipa3p} καί^{c} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} διαδίδωμι^{vipa3p}. **v.14** οὗτος^{rdnmp} μετά^{p} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} πολεμέω^{vifa3p} καί^{c} ὁ^{dnns} ἀρνίον^{nnns} νικάω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} κύριος^{nnms} κύριος^{ngmp} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} βασιλεύς^{nnms} βασιλεύς^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} κλητός^{anmpn} καί^{c} ἐκλεκτός^{anmpn} καί^{c} πιστός^{anfpn}. **v.15** καί^{c} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnnp} ὕδωρ^{nnnp} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2s} ὅς^{bo} ὁ^{dnfs} πόρνη^{nnfs} κάθημαι^{vipn3s} λαός^{nnmp} καί^{c} ὄχλος^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} γλῶσσα^{nnfp}. **v.16** καί^{c} ὁ^{dnnp} δέκα^{tn} κέρας^{nnnp} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} οὗτος^{rdnmp} μισέω^{vifa3p} ὁ^{dafs} πόρνη^{nafs} καί^{c} ἐρημόω^{vpxpafs} ποιέω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} γυμνός^{aafsn} καί^{c} ὁ^{dafp} σάρξ^{nafp} αὐτός^{rpgfs} ἐσθίω^{vifd3p} καί^{c} αὐτός^{rpafs} κατακαίω^{vifa3p} ἐν^{p} πῦρ^{ndns}. **v.17** ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} δίδωμι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dafs} γνώμη^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ποιέω^{vnaa} εἷς^{nafs} γνώμη^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} ἄχρι^{p} τελέω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.18** καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὅς^{rrafs} ὁράω^{viaa2s} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἔχω^{vppanfs} βασιλεία^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dgmp} βασιλεύς^{ngmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **18. v.1** καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ὁράω^{viaa1s} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nams} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἔχω^{vppaams} ἐξουσία^{nafs} μέγας^{aafsn} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} φωτίζω^{viap3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} κράζω^{viaa3s} ἐν^{p} ἰσχύς^{ndfs} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} πίπτω^{viaa3s} πίπτω^{viaa3s} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} κατοικητήριον^{nnns} δαίμων^{ngmp} καί^{c} φυλακή^{nnfs} πᾶς^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^{c} φυλακή^{nnfs} πᾶς^{agnsn} ὄρνεον^{ngns} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^{c} μισέω^{vpxpgns}.

ροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.
4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε
ἐξ αὐτῆς, ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις
5 αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ὅτι ἐκολλή-
θησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν
6 ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀ-
πέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς,
7 ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδό-
ξασεν ἑαυτὴν, καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν
καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, Κάθημαι βασίλισσα,
8 καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λι-
μός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
9 κρίνων αὐτήν. καὶ κλαύσονται ἀυτην, καὶ κόψονται ἐπ᾽ αὐτῇ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ᾽ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιά-
10 σαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, ἀπὸ
μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέ-
γοντες, Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ
11 ἰσχυρά, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι
τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν ἐπ᾽ αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν

---

v.3 ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οἶνος^{ngms} ὁ^{dgms} θυμός^{ngms} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} πίνω^{vixa3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} πορνεύω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} ὁ^{dgns} στρῆνος^{ngns} αὐτός^{rpgfs} πλουτέω^{viaa3p}. **v.4** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} ἄλλος^{aafsn} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppaafs} ἐξέρχομαι^{vdaa2p} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} μή^{xo} συγκοινωνέω^{vsaa2p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἵνα^{c} μή^{xo} λαμβάνω^{vsaa2p} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} πληγή^{ngfp} αὐτός^{rpgfs}. **v.5** ὅτι^{c} κολλάω^{viap3p} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἄχρι^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} μνημονεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{danp} ἀδίκημα^{nanp} αὐτός^{rpgfs}. **v.6** ἀποδίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} ὡς^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnfs} ἀποδίδωμι^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} διπλόω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} διπλοῦς^{aanpn} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ποτήριον^{ndns} ὅς^{rrdns} κεράννυμι^{viaa3s} κεράννυμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} διπλοῦς^{aansn}. **v.7** ὅσος^{rcanp} δοξάζω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} καί^{c} στρηνιάω^{viaa3s} τοσοῦτος^{rdans} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} βασανισμός^{nams} καί^{c} πένθος^{nnns} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vipa3s} κάθημαι^{vipn1s} βασίλισσα^{nnfs} καί^{c} χήρα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} πένθος^{nnns} οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa1s}. **v.8** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ἡμέρα^{ndfs} ἥκω^{vifa3p} ὁ^{dnfp} πληγή^{nnfp} αὐτός^{rpgfs} θάνατος^{nnms} καί^{c} πένθος^{nnns} καί^{c} λιμός^{nnms} καί^{c} ἐν^{p} πῦρ^{ndns} κατακαίω^{vifp3s} ὅτι^{c} ἰσχυρός^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} κρίνω^{vppanms} αὐτός^{rpafs}. **v.9** καί^{c} κλαίω^{vifd3p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} κόπτω^{vifd3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} πορνεύω^{vpaanmp} καί^{c} στρηνιάω^{vpaanmp} ὅταν^{c} βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dams} καπνός^{nams} ὁ^{dgfs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.10** ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{vpxanmp} διά^{p} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vppanmp} οὐαί^{i} οὐαί^{i} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἰσχυρός^{anfsn} ὅτι^{c} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$.

οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λί- 12
θου τιμίου, καὶ μαργαρίτου, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ
σηρικοῦ, καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος
ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ,
καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου, καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, 13
καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν,
καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ
σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας 14
τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ
λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὑρήσῃς αὐτά.
οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ᾽ αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν 15
στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ
πενθοῦντες, καὶ λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ 16
περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κε-
χρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ὅτι μιᾷ 17
ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ
πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασ-
σαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, καὶ ἔκραζον ὁρῶντες 18
τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες, Τίς ὁμοία τῇ πόλει
τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκρα- 19
ζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ
μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσ-

---

v.11 καί[c] ὁ[dnmp] ἔμπορος[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] κλαίω[vipa3p] καί[c] πενθέω[vipa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs] ὅτι[c] ὁ[dams] γόμος[nams] αὐτός[rpgmp] οὐδείς[anfsn] ἀγοράζω[vipa3s] οὐκέτι[bo]. **v.12** γόμος[nams] χρυσός[ngms] καί[c] ἄργυρος[ngms] καί[c] λίθος[ngms] τίμιος[agfsn] καί[c] μαργαρίτης[ngms] καί[c] βύσσος[ngfs] καί[c] πορφύρα[ngfs] καί[c] σιρικός[agnsn] καί[c] κόκκινος[agnsn] καί[c] πᾶς[aansn] ξύλον[nans] θύϊνος[aansn] καί[c] πᾶς[aansn] σκεῦος[nans] ἐλεφάντινος[aansn] καί[c] πᾶς[aansn] σκεῦος[nans] ἐκ[p] ξύλον[ngns] τίμιος[agnss] καί[c] χαλκός[ngms] καί[c] σίδηρος[ngms] καί[c] μάρμαρος[ngms]. **v.13** καί[c] κιννάμωμον[nans] καί[c] θυμίαμα[nanp] καί[c] μύρον[nans] καί[c] λίβανος[nams] καί[c] οἶνος[nams] καί[c] ἔλαιον[nans] καί[c] σεμίδαλις[nafs] καί[c] σῖτος[nams] καί[c] κτῆνος[nanp] καί[c] πρόβατον[nanp] καί[c] ἵππος[ngmp] καί[c] ῥέδη[ngfp] καί[c] σῶμα[ngnp] καί[c] ψυχή[nafp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.14** καί[c] ὁ[dnfs] ὀπώρα[nnfs] ὁ[dgfs] ἐπιθυμία[ngfs] ὁ[dgfs] ψυχή[ngfs] σύ[rpg-s] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] καί[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] λιπαρός[annpn] καί[c] ὁ[dnnp] λαμπρός[annpn] ἀπέρχομαι[viaa3s] ἀπό[p] σύ[rpg-s] καί[c] οὐκέτι[bo] οὐ[xo] μή[xo] εὑρίσκω[vsaa2s] αὐτός[rpanp]. **v.15** ὁ[dnmp] ἔμπορος[nnmp] οὗτος[rdgnp] ὁ[dnmp] πλουτέω[vpaanmp] ἀπό[p] αὐτός[rpgfs] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] ἵστημι[vifd3p] διά[p] ὁ[dams] φόβος[nams] ὁ[dgms] βασανισμός[ngms] αὐτός[rpgfs] κλαίω[vppanmp] καί[c] πενθέω[vppanmp]. **v.16** καί[c] λέγω[vppanmp] οὐαί[i] οὐαί[i] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] περιβάλλω[vpxpnfs] βύσσινος[aansn] καί[c] πορφυροῦς[aansn] καί[c] κόκκινος[aansn] καί[c] χρυσόω[vpxpnfs] ἐν[p] χρυσός[ndms] καί[c] λίθος[ndms] τίμιος[admsn] καί[c] μαργαρίτης[ndmp]. **v.17** ὅτι[c] εἷς[ndfs] ὥρα[ndfs] ἐρημόω[viap3s] ὁ[dnms] τοσοῦτος[rdnms] πλοῦτος[nnms] καί[c] πᾶς[anmsn] κυβερνήτης[nnms] καί[c] πᾶς[anmsn] ἐπί[p] ὁ[dgnp] πλοῖον[ngnp] ὁ[dnms] ὅμιλος[nnms] καί[c] ναῦτης[nnmp] καί[c] ὅσος[rcnmp] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ἐργάζομαι[vipn3p] ἀπό[p] μακρόθεν[bo] ἵστημι[viaa3p]. **v.18** καί[c] κράζω[viia3p] ὁράω[vppanmp] ὁ[dams] καπνός[nams] ὁ[dgfs] πύρωσις[ngfs] αὐτός[rpgfs] λέγω[vppanmp] τίς[rqnfs] ὅμοιος[anfsn] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] ὁ[ddfs] μέγας[adfsn].

20 σῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. εὐφραίνου
ἐπ᾽ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι
21 ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος
ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν,
λέγων, Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις,
22 καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν
καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς
τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύ-
23 λου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ
ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν
σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν
24 τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῇ
αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων
ἐπὶ τῆς γῆς.

19 καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ
οὐρανῷ, λεγόντος, Ἀλληλουϊά, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ
2 καὶ ἡ δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ
κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρε
τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων
3 αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύτερον εἴρηκαν, Ἀλληλουϊά,

---

v.19 καί[c] βάλλω[viaa3p] χοῦς[nams] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] κράζω[viia3p] κλαίω[vppanmp] καί[c] πενθέω[vppanmp] λέγω[vppanmp] οὐαί[i] οὐαί[i] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ἐν[p] ὅς[rrdfs] πλουτέω[viaa3p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἔχω[vppanmp] πλοῖον[nanp] ἐν[p] ὁ[ddfs] θάλασσα[ndfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] τιμιότης[ngfs] αὐτός[rpgfs] ὅτι[c] εἷς[ndfs] ὥρα[ndfs] ἐρημόω[viap3s]. **v.20** εὐφραίνω[vdpp2s] ἐπί[p] αὐτός[rpafs] οὐρανός[nvms] καί[c] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] ἀπόστολος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] ὅτι[c] κρίνω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] κρίμα[nans] σύ[rpg-p] ἐκ[p] αὐτός[rpgfs]. **v.21** καί[c] αἴρω[viaa3s] εἷς[nnms] ἄγγελος[nnms] ἰσχυρός[anmsn] λίθος[nams] ὡς[bo] μύλος[nams] μέγας[aamsn] καί[c] βάλλω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] λέγω[vppanms] οὕτω[bo] ὅρμημα[ndns] βάλλω[vifp3s] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] πόλις[nnfs] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] εὑρίσκω[vsap3s] ἔτι[bo]. **v.22** καί[c] φωνή[nnfs] κιθαρῳδός[ngmp] καί[c] μουσικός[agmpn] καί[c] αὐλητής[ngmp] καί[c] σαλπιστής[ngmp] οὐ[xo] μή[xo] ἀκούω[vsap3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἔτι[bo] καί[c] πᾶς[anmsn] τεχνίτης[nnms] πᾶς[agfsn] τέχνη[ngfs] οὐ[xo] μή[xo] εὑρίσκω[vsap3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἔτι[bo] καί[c] φωνή[nnfs] μύλος[ngms] οὐ[xo] μή[xo] ἀκούω[vsap3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἔτι[bo]. **v.23** καί[c] φῶς[nnns] λύχνος[ngms] οὐ[xo] μή[xo] φαίνω[vsap3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἔτι[bo] καί[c] φωνή[nnfs] νυμφίος[ngms] καί[c] νύμφη[ngfs] οὐ[xo] μή[xo] ἀκούω[vsap3s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἔτι[bo] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἔμπορος[nnmp] σύ[rpg-s] εἰμί[viix3p] ὁ[dnmp] μεγιστάν[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] φαρμακεία[ndfs] σύ[rpg-s] πλανάω[viap3p] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp]. **v.24** καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] αἷμα[nans] προφήτης[ngmp] καί[c] ἅγιος[agmpn] εὑρίσκω[viap3s] καί[c] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] σφάζω[vpxpgmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **19. v.1** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ὄχλος[ngms] πολύς[agmsn] μέγας[aafsn] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] λέγω[vppagms] ἁλληλουϊά[th] ὁ[dnfs] σωτηρία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] τιμή[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] κύριος[ndms] ὁ[ddms] θεός[ndms] ἐγώ[rpg-p]. **v.2** ὅτι[c] ἀληθινός[anfpn] καί[c] δίκαιος[anfpn] ὁ[dnfp] κρίσις[nnfp] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] κρίνω[viaa3s] ὁ[dafs] πόρνη[nafs] ὁ[dafs] μέγας[aafsn] ὅστις[rrnfs] φθείρω[viia3s] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfs] πορνεία[ndfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἐκδικέω[viaa3s] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgmp] δοῦλος[ngmp] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] αὐτός[rpgfs].

καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 4
ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ τὰ τέσσαρα
ζῷα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου
λέγοντες Ἀμήν Ἁλληλουϊά. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, 5
λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ
φοβούμενοι αὐτόν καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα 6
ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς
φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντας, Ἁλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσε
Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεθα, 7
καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περι- 8
βάληται βύσσινον καθαρόν καὶ λαμπρὸν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ
δικαιώματα ἐστι τῶν ἁγίων. καὶ λέγει μοι, Γράψον, Μακάριοι 9
οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει
μοι, Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσί τοῦ Θεοῦ. καὶ ἔπεσον ἔμ- 10
προσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ, καὶ λέγει μοι,
Ὅρα μή, σύνδουλός σού εἰμὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων
τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ τῷ Θεῷ προσκύνησον, ἡ γὰρ μαρτυ-
ρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ εἶδον τὸν 11
οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος
ἐπ᾽ αὐτὸν καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ

---

v.3 καί[c] δεύτερος[bo] λέγω[vixa3p] ἁλληλουϊά[th] καί[c] ὁ[dnms] καπνός[nnms] αὐτός[rpgfs] ἀναβαίνω[vipa3s] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.4** καί[c] πίπτω[viaa3p] ὁ[dnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dnmp] εἴκοσι[nnmp] καί[c] τέσσαρες[nnmp] καί[c] ὁ[dnnp] τέσσαρες[nnnp] ζῷον[nnnp] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[ddms] κάθημαι[vppndms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] λέγω[vppanmp] ἀμήν[th] ἁλληλουϊά[th]. **v.5** καί[c] φωνή[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ἐξέρχομαι[viaa3s] λέγω[vppanfs] αἰνέω[vdpa2p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐγώ[rpg-p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnmp] φοβέομαι[vppnnmp] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dnmp] μικρός[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] μέγας[anmpn]. **v.6** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὡς[bo] φωνή[nafs] ὄχλος[ngms] πολύς[agmsn] καί[c] ὡς[bo] φωνή[nafs] ὕδωρ[ngnp] πολύς[agnpn] καί[c] ὡς[bo] φωνή[nafs] βροντή[ngfp] ἰσχυρός[agfpn] λέγω[vppaamp] ἁλληλουϊά[th] ὅτι[c] βασιλεύω[viaa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms]. **v.7** χαίρω[vspa1p] καί[c] ἀγαλλιάω[vspn1p] καί[c] δίδωμι[vsaa1p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] γάμος[nnms] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgns] ἑτοιμάζω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxafs]. **v.8** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdfs] ἵνα[c] περιβάλλω[vsam3s] βύσσινος[aansn] καθαρός[aansn] καί[c] λαμπρός[aansn] ὁ[dnns] γάρ[c] βύσσινος[annsn] ὁ[dnnp] δικαίωμα[nnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn]. **v.9** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] γράφω[vdaa2s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] εἰς[p] ὁ[dans] δεῖπνον[nans] ὁ[dgms] γάμος[ngms] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] καλέω[vpxpnmp] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] ἀληθινός[anmpn] εἰμί[vipx3p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** καί[c] πίπτω[viaa1s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgms] προσκυνέω[vnaa] αὐτός[rpdms] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁράω[vdpa2s] μή[xo] σύνδουλος[nnms] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms] προσκυνέω[vdaa2s] ὁ[dnfs] γάρ[c] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs].

12 κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμ-
13 μένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον
βεβαμμένον αἵματι, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁ λόγος τοῦ
14 Θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ
ἐφ' ἵπποις λεὺκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν.
15 καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν
αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ
σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ
16 τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμά-
τιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, Βασιλεὺς
17 βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα
ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις
τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι, Δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς
18 τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων,
καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων
καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων
19 τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον,
καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα
ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ

---

v.11 καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἀνοίγω[vpxpams] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] λευκός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] αὐτός[rpams] καλέω[vpppnms] πιστός[anmsn] καί[c] ἀληθινός[anmsn] καί[c] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] κρίνω[vipa3s] καί[c] πολεμέω[vipa3s]. **v.12** ὁ[dnmp] δέ[c] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φλόξ[nnfs] πῦρ[ngns] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms] διάδημα[nanp] πολύς[aanpn] ἔχω[vppanms] ὄνομα[nans] γράφω[vpxpans] ὅς[rrans] οὐδείς[anfsn] οἶδα[vixa3s] εἰ[qo] μή[xo] αὐτός[rpnms]. **v.13** καί[c] περιβάλλω[vpxpnms] ἱμάτιον[nans] βάπτω[vpxpans] αἷμα[ndns] καί[c] καλέω[vipp3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.14** καί[c] ὁ[dnnp] στράτευμα[nnnp] ὁ[dnnp] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] ἐπί[p] ἵππος[ndmp] λευκός[admpn] ἐνδύω[vpxmnmp] βύσσινος[aansn] λευκός[aansn] καί[c] καθαρός[aansn]. **v.15** καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐκπορεύομαι[vipn3s] ῥομφαία[nnfs] ὀξύς[anfsn] ἵνα[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] πατάσσω[vsaa3s] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] καί[c] αὐτός[rpnms] ποιμαίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ῥάβδος[ndfs] σιδηροῦς[adfsn] καί[c] αὐτός[rpnms] πατέω[vipa3s] ὁ[dafs] ληνός[nafs] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] καί[c] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] παντοκράτωρ[ngms]. **v.16** καί[c] ἔχω[vipa3s] ἐπί[p] ὁ[dans] ἱμάτιον[nans] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dams] μηρός[nams] αὐτός[rpgms] ὄνομα[nans] γράφω[vpxpans] βασιλεύς[nnms] βασιλεύς[ngmp] καί[c] κύριος[nnms] κύριος[ngmp]. **v.17** καί[c] ὁράω[viaa1s] εἷς[nams] ἄγγελος[nams] ἵστημι[vpxaams] ἐν[p] ὁ[ddms] ἥλιος[ndms] καί[c] κράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanms] πᾶς[adnpn] ὁ[ddnp] ὄρνεον[ndnp] ὁ[ddnp] πέτομαι[vppndnp] ἐν[p] μεσουράνημα[ndns] δεῦτε[vdvx2p] καί[c] συνάγω[vdpp2p] εἰς[p] ὁ[dans] δεῖπνον[nans] ὁ[dgms] μέγας[agmsn] θεός[ngms]. **v.18** ἵνα[c] ἐσθίω[vsaa2p] σάρξ[nafp] βασιλεύς[ngmp] καί[c] σάρξ[nafp] χιλίαρξος[ngmp] καί[c] σάρξ[nafp] ἰσχυρός[agmpn] καί[c] σάρξ[nafp] ἵππος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] κάθημαι[vppngmp] ἐπί[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] σάρξ[nafp] πᾶς[agmpn] ἐλεύθερος[agmpn] τέ[xo] καί[c] δοῦλος[ngmp] καί[c] μικρός[agmpn] καί[c] μέγας[agmpn].

τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ 20
τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ,
ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, ζωντες ἐβλήθησαν οἱ δύο
εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τῆν καιομένην ἐν τῷ θείῳ, καὶ οἱ 21
λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
ἵππου, τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν **20**
κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.
καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι δι- 2
άβολος καὶ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν 3
αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτόν, καὶ ἐσφράγισεν
ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῇ τὰ
χίλια ἔτη, καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον.
Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη 4
αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύ-
νησαν τῷ θηριῷ, οὐτὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ
χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ

---

v.19 καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[dans] θηρίον[nans] καί[c] ὁ[damp] βασιλεύς[namp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[danp] στράτευμα[nanp] αὐτός[rpgmp] συνάγω[vpxpanp] ποιέω[vnaa] πόλεμος[nams] μετά[p] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] ἵππος[ngms] καί[c] μετά[p] ὁ[dgns] στράτευμα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.20** καί[c] πιάζω[viap3s] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] καί[c] μετά[p] οὗτος[rdgns] ὁ[dnms] ψευδοπροφήτης[nnms] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ὁ[danp] σημεῖον[nanp] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgns] ἐν[p] ὅς[rrdnp] πλανάω[viaa3s] ὁ[damp] λαμβάνω[vpaaamp] ὁ[dans] χάραγμα[nans] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ὁ[damp] προσκυνέω[vppaamp] ὁ[ddfs] εἰκών[ndfs] αὐτός[rpgns] ζάω[vppanmp] βάλλω[viap3p] ὁ[dnmp] δύο[tn] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] ὁ[dafs] καίω[vpppafs] ἐν[p] ὁ[ddns] θεῖον[ndns]. **v.21** καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ἀποκτείνω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ῥομφαία[ndfs] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] ἵππος[ngms] ὁ[ddfs] ἐκπορεύομαι[vppndfs] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ὄρνεον[nnnp] χορτάζω[viap3p] ἐκ[p] ὁ[dgfp] σάρξ[ngfp] αὐτός[rpgmp]. **20. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄγγελος[nams] καταβαίνω[vppaams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἔχω[vppaams] ὁ[dafs] κλείς[nafs] ὁ[dgfs] ἄβυσσος[ngfs] καί[c] ἅλυσις[nafs] μέγας[aafsn] ἐπί[p] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] κρατέω[viaa3s] ὁ[dams] δράκων[nams] ὁ[dams] ὄφις[nams] ὁ[dams] ἀρχαῖος[aamsn] ὅς[rrnms] εἰμί[vipx3s] διάβολος[anmsn] καί[c] Σατανᾶς[nnms] καί[c] δέω[viaa3s] αὐτός[rpams] χίλιοι[nanp] ἔτος[nanp]. **v.3** καί[c] βάλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dafs] ἄβυσσος[nafs] καί[c] κλείω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] σφραγίζω[viaa3s] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] μή[xo] πλανάω[vsaa3s] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἔτι[bo] ἄχρι[p] τελέω[vsap3s] ὁ[dnnp] χίλιοι[nnnp] ἔτος[nnnp] καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] δεῖ[vipq3s] αὐτός[rpams] λύω[vnap] μικρός[aamsn] χρόνος[nams].

5 ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ Χριστοῦ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοι-
ποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη
6 ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν
τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ, ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ᾿ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Χριστοῦ,
7 καὶ βασιλεύσουσι μετ᾿ αὐτοῦ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ
8 χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ
ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς
γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον,
9 ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ
πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ
τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην, καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ
10 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν
αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ θη-
ρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ
11 νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν
μέγαν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ᾿ αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν
12 ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον
τοὺς νεκρούς μικρούς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θε-
οῦ, καὶ βιβλία ἠνεῳχθησαν, καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεῳχθη, ὅ ἐστι

---

v.4 καί[c] ὁράω[viaa1s] θρόνος[namp] καί[c] καθίζω[viaa3p] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] καί[c] κρίμα[nnns] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdmp] καί[c] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ὁ[dgmp] πελεκίζω[vpxpgmp] διά[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὅστις[rrnmp] οὐ[xo] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[ddns] θηρίον[ndns] οὔτε[c] ὁ[dafs] εἰκών[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa3p] ὁ[dans] χάραγμα[nans] ἐπί[p] ὁ[dans] μέτωπον[nans] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] χείρ[nafs] αὐτός[rpgmp] καί[c] ζάω[viaa3p] καί[c] βασιλεύω[viaa3p] μετά[p] Χριστός[ngms] χίλιοι[nanp] ἔτος[nanp]. **v.5** ὁ[dnmp] δέ[c] λοιπός[anmpn] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] οὐ[xo] ἀναζάω[viaa3p] ἕως[c] τελέω[vsap3s] ὁ[dnnp] χίλιοι[nnnp] ἔτος[nnnp] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] ἀνάστασις[nnfs] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn]. **v.6** μακάριος[anmsn] καί[c] ἅγιος[anmsn] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] μέρος[nans] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀνάστασις[ndfs] ὁ[ddfs] πρῶτος[adfsn] ἐπί[p] οὗτος[rdgmp] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] οὐ[xo] ἔχω[vipa3s] ἐξουσία[nafs] ἀλλά[c] εἰμί[vifx3p] ἱερεύς[nnmp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] καί[c] βασιλεύω[vifa3p] μετά[p] αὐτός[rpgms] χίλιοι[nanp] ἔτος[nanp]. **v.7** καί[c] ὅταν[c] τελέω[vsap3s] ὁ[dnnp] χίλιοι[nnnp] ἔτος[nnnp] λύω[vifp3s] ὁ[dnms] Σατανᾶς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgfs] φυλακή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.8** καί[c] ἐξέρχομαι[vifd3s] πλανάω[vnaa] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ὁ[danp] ἐν[p] ὁ[ddfp] τέσσαρες[ndfp] γωνία[ndfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dams] Γώγ[tp] καί[c] ὁ[dams] Μαγώγ[tp] συνάγω[vnaa] αὐτός[rpamp] εἰς[p] πόλεμος[nams] ὅς[rrgmp] ὁ[dnms] ἀριθμός[nnms] ὡς[bo] ὁ[dnfs] ἄμμος[nnfs] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs]. **v.9** καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dans] πλάτος[nans] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] κυκλόω[viaa3p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] καί[c] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὁ[dafs] ἀγαπάω[vpxpafs] καί[c] καταβαίνω[viaa3s] πῦρ[nnns] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] κατεσθίω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.10** καί[c] ὁ[dnms] διάβολος[anmsn] ὁ[dnms] πλανάω[vppanms] αὐτός[rpamp] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] καί[c] θεῖον[ngns] ὅπου[bo] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] καί[c] ὁ[dnms] ψευδοπροφήτης[nnms] καί[c] βασανίζω[vifp3p] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.11** καί[c] ὁράω[viaa1s] θρόνος[nams] λευκός[aamsn] μέγας[aamsn] καί[c] ὁ[dams] κάθημαι[vppnams] ἐπί[p] αὐτός[rpgms] ὅς[rrgms] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] φεύγω[viaa3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] καί[c] τόπος[nnms] οὐ[xo] εὑρίσκω[viap3s] αὐτός[rpdmp].

τῆς ζωῆς, καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς
βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν 13
αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς
νεκροὺς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ 14
θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός, οὗτος
ἐστιν ὁ δεύτερός θάνατος. καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ 15
τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός,
Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν, ὁ γὰρ πρῶτος οὐ- **21**
ρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.
καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν, 2
καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην
ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς 3
μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης, Ἰδοὺ, ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ
μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετʹ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ
αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετʹ αὐτῶν, Θεός αὐτῶν,
καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, 4
καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε
πόνος, οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθή- 5
μενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἰδοὺ, καινὰ πάντα ποιῶ. καὶ λέγει μοι,
Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί καὶ πιστοὶ εἰσι. καὶ εἶπέ 6

---

v.12 καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[damp] νεκρός[aampn] μικρός[aampn] καί[c] μέγας[aampn] ἵστημι[vpxaamp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] βιβλίον[nnnp] ἀνοίγω[viap3p] καί[c] βιβλίον[nnns] ἄλλος[annsn] ἀνοίγω[viap3s] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] καί[c] κρίνω[viap3p] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ἐκ[p] ὁ[dgnp] γράφω[vpxpgnp] ἐν[p] ὁ[ddnp] βιβλίον[ndnp] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgmp]. **v.13** καί[c] δίδωμι[viaa3s] ὁ[dnfs] θάλασσα[nnfs] ὁ[damp] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] νεκρός[aampn] καί[c] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ᾅδης[nnms] δίδωμι[viaa3p] ὁ[damp] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] νεκρός[aampn] καί[c] κρίνω[viap3p] ἕκαστος[anmsn] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgmp]. **v.14** καί[c] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ᾅδης[nnms] βάλλω[viap3p] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] θάνατος[nnms]. **v.15** καί[c] εἰ[qo] τι-σρινμσ οὐ[xo] εὑρίσκω[viap3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βίβλος[ndfs] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] γράφω[vpxpnms] βάλλω[viap3s] εἰς[p] ὁ[dafs] λίμνη[nafs] ὁ[dgns] πῦρ[ngns]. **21. v.1** καί[c] ὁράω[viaa1s] οὐρανός[nams] καινός[aamsn] καί[c] γῆ[nafs] καινός[aafsn] ὁ[dnms] γάρ[c] πρῶτος[anmsn] οὐρανός[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] γῆ[nnfs] παρέρχομαι[viaa3s] καί[c] ὁ[dnfs] θάλασσα[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] ἔτι[bo]. **v.2** καί[c] ἐγώ[rpn-s] Ἰωάννης[nnms] ὁράω[viaa1s] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὁ[dafs] ἅγιος[aafsn] Ἰερουσαλήμ[tp] καινός[aafsn] καταβαίνω[vppaafs] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἑτοιμάζω[vpxpafs] ὡς[bo] νύμφη[nafs] κοσμέω[vpxpafs] ὁ[ddms] ἀνήρ[ndms] αὐτός[rpgfs]. **v.3** καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[ngfs] μέγας[agfsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppagfs] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnfs] σκηνή[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μετά[p] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] καί[c] σκηνόω[vifa3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] αὐτός[rpnmp] λαός[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰμί[vifx3p] καί[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] εἰμί[vifx3s] μετά[p] αὐτός[rpgmp] θεός[nnms] αὐτός[rpgmp]. **v.4** καί[c] ἐξαλείφω[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πᾶς[aansn] δάκρυον[nans] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἔτι[bo] οὔτε[c] πένθος[nnns] οὔτε[c] κραυγή[nnfs] οὔτε[c] πόνος[nnms] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἔτι[bo] ὅτι[c] ὁ[dnnp] πρῶτος[annpn] ἀπέρχομαι[viaa3p]. **v.5** καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ἰδού[vdaa2s] καινός[aanpn] πᾶς[aanpn] ποιέω[vipa1s] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] γράφω[vdaa2s] ὅτι[c] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] ἀληθινός[anmpn] καί[c] πιστός[anfpn] εἰμί[vipx3p].

μοι, Γέγονε. ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ὦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ
7 τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ
νικῶν κληρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς, καὶ αὐτὸς
8 ἔσται μοι ὁ υἱός. δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐϐδελυγμένοις
καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμάκεῦσι καὶ εἰδωλολάτραις
καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ
9 πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι δεύτερος θάνατος. Καὶ ἦλθε πρὸς με εἷς
τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας
τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων,
10 Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀ-
πήνεγκέ με ἐν Πνεύματι ἐ᾽π ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ
μοι τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαί-
11 νουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ
Θεοῦ, καὶ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ ἰ-
12 άσπιδι κρυσταλλίζοντι, ἔχουσαν τε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν,
ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώ-
δεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστι τῶν δώδεκα φυλῶν
13 τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἀπ᾽ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ ϐορρᾶ,
πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν, πυ-
14 λῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα,
15 καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ

---

v.6 καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] γίνομαι[vixa3s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ὅς[tl] καί[c] ὁ[dnns] Ὦ[tl] ὁ[dnfs] ἀρχή[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] τέλος[nnns] ἐγώ[rpn-s] ὁ[ddms] διψάω[vppadms] δίδωμι[vifa1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πηγή[ngfs] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] δωρεάν[bo]. **v.7** ὁ[dnms] νικάω[vppanms] κληρονομέω[vifa3s] πᾶς[aanpn] καί[c] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpdms] θεός[nnms] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vifx3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnms] υἱός[nnms]. **v.8** δειλός[admpn] δέ[c] καί[c] ἄπιστος[admpn] καί[c] ϐδελύσσομαι[vpxpdmp] καί[c] φονεύς[ndmp] καί[c] πόρνος[ndmp] καί[c] φάρμακος[ndmp] καί[c] εἰδωλολάτρης[ndmp] καί[c] πᾶς[admpn] ὁ[ddmp] ψευδής[admpn] ὁ[dnns] μέρος[nnns] αὐτός[rpgmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] λίμνη[ndfs] ὁ[ddfs] καίω[vpppdfs] πῦρ[ndns] καί[c] θεῖον[ndns] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] δεύτερος[anmsn] θάνατος[nnms]. **v.9** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] φιάλη[nafp] ὁ[dafp] γέμω[vppaafp] ὁ[dgfp] ἑπτά[tn] πληγή[ngfp] ὁ[dgfp] ἔσχατος[agfpn] καί[c] λαλέω[viaa3s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanms] δεῦρο[vdvx2s] δείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dafs] νύμφη[nafs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] ὁ[dafs] γυνή[nafs]. **v.10** καί[c] ἀποφέρω[viaa3s] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἐπί[p] ὄρος[nans] μέγας[aansn] καί[c] ὑψηλός[aansn] καί[c] δείκνυμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὁ[dafs] μέγας[aafsn] ὁ[dafs] ἅγιος[aafsn] Ἰερουσαλήμ[tp] καταβαίνω[vppaafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.11** ἔχω[vppaafs] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dnms] φωστήρ[nnms] αὐτός[rpgfs] ὅμοιος[anmsn] λίθος[ndms] τίμιος[admss] ὡς[bo] λίθος[ndms] ἴασπις[ndfs] κρυσταλλίζω[vppadms]. **v.12** ἔχω[vppaafs] τέ[xo] τεῖχος[nans] μέγας[aansn] καί[c] ὑψηλός[aansn] ἔχω[vppaafs] πυλών[namp] δώδεκα[tn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[ddmp] πυλών[ndmp] ἄγγελος[namp] δώδεκα[tn] καί[c] ὄνομα[nanp] ἐπιγράφω[vpxpanp] ὅς[rrnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfp] δώδεκα[tn] φυλή[ngfp] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp]. **v.13** ἀπό[p] ἀνατολή[ngfs] πυλών[nnmp] τρεῖς[nnmp] ἀπό[p] ϐορρᾶς[ngms] πυλών[nnmp] τρεῖς[nnmp] ἀπό[p] νότος[ngms] πυλών[nnmp] τρεῖς[nnmp] καί[c] ἀπό[p] δυσμή[ngfp] πυλών[nnmp] τρεῖς[nnmp]. **v.14** καί[c] ὁ[dnns] τεῖχος[nnns] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ἔχω[vppanns] θεμέλιος[namp] δώδεκα[tn] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ὄνομα[nanp] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ἀπόστολος[ngmp] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns].

ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πό-
λιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις 16
τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστιν ὅσον καὶ
τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώ-
δεκα χιλιάδων, τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα
ἐστί. καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαρακοντατεσ- 17
σάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ 18
ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς, ἴασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον κα-
θαρὸν, ὅμοια ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς 19
πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος,
ἴασπις, ὁ δεύτερος, σάπφειρος, ὁ τρίτος, χαλκηδών, ὁ τέταρτος,
σμάραγδος, ὁ πέμπτος, σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος, σάρδιος, ὁ ἕβδο- 20
μος, χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος, βήρυλλος, ὁ ἔννατος, τοπάζιον, ὁ
δέκατος, χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος, ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος,
ἀμέθυστος. καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ 21
εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου, καὶ ἡ πλα-
τεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανής. καὶ 22
ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ
ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει 23
τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα

---

v.15 καί[c] ὁ[dnms] λαλέω[vppanms] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἔχω[viia3s] κάλαμος[nams] χρυσοῦς[aamsn] ἵνα[c] μετρέω[vsaa3s] ὁ[dafs] πόλις[nafs] καί[c] ὁ[damp] πυλών[namp] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁ[dans] τεῖχος[nans] αὐτός[rpgfs]. **v.16** καί[c] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] τετράγωνος[anfsn] κεῖμαι[vipn3s] καί[c] ὁ[dnns] μῆκος[nnns] αὐτός[rpgfs] τοσοῦτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὅσος[rcnns] καί[c] ὁ[dnns] πλάτος[nnns] καί[c] μετρέω[viaa3s] ὁ[dafs] πόλις[nafs] ὁ[ddms] κάλαμος[ndms] ἐπί[p] στάδιος[ngnp] δώδεκα[tn] χιλιάς[nnfp] ὁ[dnns] μῆκος[nnns] καί[c] ὁ[dnns] πλάτος[nnns] καί[c] ὁ[dnns] ὕψος[nnns] αὐτός[rpgfs] ἴσος[annpn] εἰμί[vipx3s]. **v.17** καί[c] μετρέω[viaa3s] ὁ[dans] τεῖχος[nans] αὐτός[rpgfs] ἑκατόν[tn] τεσσεράκοντα[tn] τέσσαρες[ngmp] πῆχυς[ngmp] μέτρον[nans] ἄνθρωπος[ngms] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] ἄγγελος[ngms]. **v.18** καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] ἐνδώμησις[nnfs] ὁ[dgns] τεῖχος[ngns] αὐτός[rpgfs] ἰάσπις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] χρυσίον[nnns] καθαρός[annsn] ὅμοιος[anfsn] ὕαλος[ndms] καθαρός[admsn]. **v.19** καί[c] ὁ[dnmp] θεμέλιος[nnmp] ὁ[dgns] τεῖχος[ngns] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] πᾶς[admsn] λίθος[ndms] τίμιος[admsn] κοσμέω[vpxpnmp] ὁ[dnms] θεμέλιος[nnms] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] ἰάσπις[nnfs] ὁ[dnms] δεύτερος[anmsn] σάπφιρος[nnfs] ὁ[dnms] τρίτος[anmsn] χαλκηδών[nnms] ὁ[dnms] τέταρτος[anmsn] σμάραγδος[nnms]. **v.20** ὁ[dnms] πέμπτος[anmsn] σαρδόνυξ[nnfs] ὁ[dnms] ἕκτος[anmsn] σάρδιον[nnms] ὁ[dnms] ἕβδομος[anmsn] χρυσόλιθος[nnms] ὁ[dnms] ὄγδοος[anmsn] βήρυλλος[nnms] ὁ[dnms] ἔνατος[anmsn] τοπάζιον[nnns] ὁ[dnms] δέκατος[anmsn] χρυσόπρασος[nnms] ὁ[dnms] ἑνδέκατος[anmsn] ὑάκινθος[nnms] ὁ[dnms] δωδέκατος[anmsn] ἀμέθυστος[nnfs]. **v.21** καί[c] ὁ[dnmp] δώδεκα[tn] πυλών[nnmp] δώδεκα[tn] μαργαρίτης[nnmp] ἀνά[p] εἷς[nnms] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dgmp] πυλών[ngmp] εἰμί[viix3s] ἐκ[p] εἷς[ngms] μαργαρίτης[ngms] καί[c] ὁ[dnfs] πλατύς[nnfs] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] χρυσίον[nnns] καθαρός[annsn] ὡς[bo] ὕαλος[nnms] διαφανής[anmsn]. **v.22** καί[c] ναός[nams] οὐ[xo] ὁράω[viaa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] γάρ[c] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] ναός[nnms] αὐτός[rpgfs] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns].

24 τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον, καὶ
τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτί αὐτῆς περιπατήσουσι, καὶ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴ'ν τιμὴν αὐτῶν εἰς
25 αὐτήν, καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας νὺξ
26 γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν
27 ἐθνῶν εἰς αὐτήν, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινοῦν,
καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ
βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

22 καὶ ἔδειξέ μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς
κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ
2 ἀρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦ-
θεν καὶ ἐντεῦθεν, ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ
μῆνα ἕνα ἕκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα
3 τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κατανάθεμα οὐκ
ἔσται ἔτι, καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται,
4 καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, καὶ ὄψονται τὸ πρό-
5 σωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ
νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου καὶ φωτὸς
ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν
6 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶπέ μοι, Οὗτοι οἱ λόγοι
πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν,
ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ

---

v.23 καί[c] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3s] ὁ[dgms] ἥλιος[ngms] οὐδέ[bo] ὁ[dgfs] σελήνη[ngfs] ἵνα[c] φαίνω[vspa3p] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnfs] γάρ[c] δόξα[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] φωτίζω[viaa3s] αὐτός[rpafs] καί[c] ὁ[dnms] λύχνος[nnms] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns]. **v.24** καί[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὁ[dgmp] σῴζω[vpppgmp] ἐν[p] ὁ[ddns] φῶς[ndns] αὐτός[rpgfs] περιπατέω[vifa3p] καί[c] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] φέρω[vipa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] καί[c] ὁ[dafs] τιμή[nafs] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] αὐτός[rpafs]. **v.25** καί[c] ὁ[dnmp] πυλών[nnmp] αὐτός[rpgfs] οὐ[xo] μή[xo] κλείω[vsap3p] ἡμέρα[ngfs] νύξ[nnfs] γάρ[c] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἐκεῖ[bo]. **v.26** καί[c] φέρω[vifa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] καί[c] ὁ[dafs] τιμή[nafs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] εἰς[p] αὐτός[rpafs]. **v.27** καί[c] οὐ[xo] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa3s] εἰς[p] αὐτός[rpafs] πᾶς[annsn] κοινόω[vppanns] καί[c] ποιέω[vppanns] βδέλυγμα[nans] καί[c] ψεῦδος[nans] εἰ[qo] μή[xo] ὁ[dnmp] γράφω[vpxpnmp] ἐν[p] ὁ[ddns] βιβλίον[ndns] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **22. v.1** καί[c] δείκνυμι[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] καθαρός[aamsn] ποταμός[nams] ὕδωρ[ngns] ζωή[ngfs] λαμπρός[aamsn] ὡς[bo] κρύσταλλος[nams] ἐκπορεύομαι[vppnams] ἐκ[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **v.2** ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgfs] πλατύς[ngfs] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁ[dgms] ποταμός[ngms] ἐντεῦθεν[bo] καί[c] ἐντεῦθεν[bo] ξύλον[nnns] ζωή[ngfs] ποιέω[vppanns] καρπός[namp] δώδεκα[tn] κατά[p] μήν[nams] εἷς[nams] ἕκαστος[aamsn] ἀποδίδωμι[vppaans] ὁ[dams] καρπός[nams] αὐτός[rpgns] καί[c] ὁ[dnnp] φύλλον[nnnp] ὁ[dgns] ξύλον[ngns] εἰς[p] θεραπεία[nafs] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.3** καί[c] πᾶς[annsn] κατάθεμα[nnns] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] θρόνος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] αὐτός[rpgms] λατρεύω[vifa3p] αὐτός[rpdms]. **v.4** καί[c] ὁράω[vifd3p] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.5** καί[c] νύξ[nnfs] οὐ[xo] εἰμί[vifx3s] ἐκεῖ[bo] καί[c] χρεία[nafs] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] λύχνος[ngms] καί[c] φῶς[ngns] ἥλιος[ngms] ὅτι[c] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] φωτίζω[vipa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] βασιλεύω[vifa3p] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp].

γενέσθαι ἐν τάχει. ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς 7
λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης 8
ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα
προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύ-
οντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι, Ὅρα μή, σύνδουλός σού γὰρ 9
εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων
τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου, τῷ Θεῷ προσκύνησον. Καὶ 10
λέγει μοι, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βι-
βλίου τούτου, ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω 11
ἔτι, καὶ ὁ ῥυπῶν ῥυπωσάτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιωθήτω ἔτι,
καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ 12
μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ
ἔσται. ἐγὼ εἰμί τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ 13
ἔσχατος. μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται 14
ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσ-
έλθωσιν εἰς τὴν πόλιν, ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ 15
πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ
ποιῶν ψεῦδος. Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρ- 16
τυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ

---

v.6 καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] πιστός[anfpn] καί[c] ἀληθινός[anmpn] καί[c] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] προφήτης[ngmp] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] αὐτός[rpgms] δείκνυμι[vnaa] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὅς[rrnnp] δεῖ[vipq3s] γίνομαι[vnad] ἐν[p] τάχος[ndns]. **v.7** ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn1s] ταχύς[bo] μακάριος[anmsn] ὁ[dnms] τηρέω[vppanms] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns]. **v.8** καί[c] ἐγώ[rpn-s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] οὗτος[rdanp] καί[c] ἀκούω[vppanms] καί[c] ὅτε[bo] ἀκούω[viaa1s] καί[c] βλέπω[viaa1s] πίπτω[viaa1s] προσκυνέω[vnaa] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] δείκνυμι[vppagms] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdanp]. **v.9** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁράω[vdpa2s] μή[xo] σύνδουλος[nnms] σύ[rpg-s] γάρ[c] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] τηρέω[vppagmp] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns] ὁ[ddms] θεός[ndms] προσκυνέω[vdaa2s]. **v.10** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] σφραγίζω[vsaa2s] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns] ὅτι[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ἐγγύς[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.11** ὁ[dnms] ἀδικέω[vppanms] ἀδικέω[vdaa3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] ῥυπαρεύω[vppanms] ῥυπαρεύω[vdaa3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] δικαιόω[vdap3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] ἁγιάζω[vdap3s] ἔτι[bo]. **v.12** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn1s] ταχύς[bo] καί[c] ὁ[dnms] μισθός[nnms] ἐγώ[rpg-s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἀποδίδωμι[vnaa] ἕκαστος[admsn] ὡς[bo] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] αὐτός[rpgms] εἰμί[vifx3s]. **v.13** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ὅς[tl] καί[c] ὁ[dnns] Ω[tl] ἀρχή[nnfs] καί[c] τέλος[nnns] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἔσχατος[anmsn]. **v.14** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] ποιέω[vppanmp] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnfs] ἐξουσία[nnfs] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] ὁ[dans] ξύλον[nans] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] καί[c] ὁ[ddmp] πυλών[ndmp] εἰσέρχομαι[vsaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs]. **v.15** ἔξω[bo] δέ[c] ὁ[dnmp] κύων[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] φάρμακος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πόρνος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] φονεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] εἰδωλολάτρης[nnmp] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] φιλέω[vppanms] καί[c] ποιέω[vppanms] ψεῦδος[nans].

17 τὸ γένος τοῦ Δαβίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός. καὶ τὸ
Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἔλθε. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω,
Ἔλθε. καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ
18 ζωῆς δωρεάν. Συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λό-
γους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ἐάν τις ἐπιτιθῇ πρὸς
ταὐτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμέ-
19 νας ἐν βιβλίῳ τούτῳ, καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βίβλου
τῆς προφητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ
βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμ-
20 μένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, ναί, ἔρχομαι
21 ταχύ. ἀμήν. Ναί ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
ημῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

---

v.16 ἐγώ[rpn-s] Ἰησοῦς[nnms] πέμπω[viaa1s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐγώ[rpg-s] μαρτυρέω[vnaa] σύ[rpd-p] οὗτος[rdanp] ἐπί[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] γένος[nnns] ὁ[dgms] Δαυίδ[tp] ὁ[dnms] ἀστήρ[nnms] ὁ[dnms] λαμπρός[anmsn] καί[c] ὀρθρινός[anmsn]. **v.17** καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] καί[c] ὁ[dnfs] νύμφη[nnfs] λέγω[vipa3p] ἔρχομαι[vdaa2s] καί[c] ὁ[dnms] ἀκούω[vppanms] λέγω[vdaa3s] ἔρχομαι[vdaa2s] καί[c] ὁ[dnms] διψάω[vppanms] ἔρχομαι[vdaa3s] καί[c] ὁ[dnms] θέλω[vppanms] λαμβάνω[vdpa3s] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ζωή[ngfs] δωρεάν[bo]. **v.18** συμμαρτυρέω[vipn1s] γάρ[c] πᾶς[admsn] ἀκούω[vppadms] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns] ἐάν[qo] τι-
-σρινμσ ἐπιτίθημι[vspa3s] πρός[p] οὗτος[rdanp] ἐπιτίθημι[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐπί[p] αὐτός[rpams] ὁ[dafp] πληγή[nafp] ὁ[dafp] γράφω[vpxpafp] ἐν[p] βιβλίον[ndns] οὗτος[rddns]. **v.19** καί[c] ἐάν[qo] τι-σρινμσ ἀφαιρέω[vspa3s] ἀπό[p] ὁ[dgmp] λόγος[ngmp] βίβλος[ngfs] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] οὗτος[rdgfs] ἀφαιρέω[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dans] μέρος[nans] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] βίβλος[ngfs] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] ὁ[dgfs] ἅγιος[agfsn] καί[c] ὁ[dgnp] γράφω[vpxpgnp] ἐν[p] βιβλίον[ndns] οὗτος[rddns]. **v.20** λέγω[vipa3s] ὁ[dnms] μαρτυρέω[vppanms] οὗτος[rdanp] ναί[xo] ἔρχομαι[vipn1s] ταχύς[bo] ἀμήν[th] ναί[xo] ἔρχομαι[vipn2s] κύριος[nvms] Ἰησοῦς[nvms]. **v.21** ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th].